

แผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี พ.ศ. 2566 - 2570

WWW.PATTANI.GO.TH

ฉบับทบทวน
ประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. 2568

สำนักงานจังหวัดปัตตานี
กลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด
โทร. 0 7334 9002

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
1. บทสรุปผู้บริหาร	ก
2. ความสอดคล้องกับแผน 3 ระดับ	ข
ตามนัยของมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560	
และสรุปสาระสำคัญของแผนพัฒนาจังหวัด	
3. สาระสำคัญแผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี พ.ศ. 2566 – 2570	1
3.1 ข้อมูลเพื่อการพัฒนาและข้อมูลทั่วไป	1
3.1.1 ข้อมูลพื้นฐานทางกายภาพ	1
3.1.1.1 ความเป็นมา	1
3.1.1.2 ที่ตั้ง พื้นที่ และอาณาเขต	2
3.1.1.3 ลักษณะภูมิประเทศ	3
3.1.1.4 สภาพภูมิอากาศ	4
3.1.1.5 การปกครอง และประชากร	8
3.1.1.6 สาธารณสุข	10
3.1.1.7 การจัดการศึกษา	11
3.1.1.8 ศาสนา	15
3.1.1.9 โครงสร้างพื้นฐาน	17
1) ระบบสาธารณูปโภค	17
2) การคมนาคมขนส่ง	19
3.1.1.10 สภาพการใช้ที่ดิน	21
3.1.1.11 การผังเมือง	24
1) กฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมจังหวัดปัตตานี พ.ศ. 2558	24
2) กฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมเมืองสายบุรี จังหวัดปัตตานี	25
พ.ศ. 2562	
3.1.1.12 แหล่งน้ำ	26
1) แม่น้ำปัตตานี	26
2) แม่น้ำสายบุรี	27
3) คลองท่าเรือ	27
4) คลองตุง	27
5) คลองบางเขา	27
6) คลองตันหยง	28
7) คลองปาเราะและคลองกรือเซะ	28
8) คลองตะมางัน	28

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
9) คลองสุโขทัย (ทองใหม่)	28
10) แหล่งน้ำชลประทาน	29
3.1.1.13 แหล่งท่องเที่ยว ประเพณี และวัฒนธรรม	29
1) แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม	29
2) แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ	36
3) ชุมชนท่องเที่ยวจังหวัดปัตตานี	37
4) งานประเพณีและกิจกรรมท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัด	41
5) การละเล่นพื้นเมืองที่สำคัญ	42
6) อาหารประจำถิ่นที่สำคัญ	44
3.1.2 ข้อมูลเชิงเปรียบเทียบ	45
3.1.2.1 ด้านเศรษฐกิจ	45
1) เศรษฐกิจจังหวัดปัตตานีในภาพรวม	45
2) ภาคการเกษตร	56
(1) สาขาพืช	58
(2) สาขาปศุสัตว์	61
(3) สาขาประมง	64
(4) เศรษฐกิจกิจการเกษตร	66
(5) สินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)	70
3) ภาคอุตสาหกรรม	71
4) ภาคการท่องเที่ยว	74
5) ภาคสินค้าและการบริการ	75
(1) ผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น (OTOP)	75
(2) ดัชนีราคาผู้บริโภคระดับจังหวัดปัตตานี	79
(3) ผู้ประกอบการ SMEs ของจังหวัดปัตตานี	81
(4) ตลาดสินค้าและบริการฮาลาล และมาตรฐานอื่น	82
3.1.2.2 ด้านสังคม	84
1) ด้านประชากรศาสตร์	84
2) ด้านสาธารณสุข	85
3) ด้านแรงงาน	97
4) ด้านคุณภาพทางการศึกษา	106
5) ด้านการใช้ประโยชน์ที่ดินและขยายตัวของเมือง	114

สารบัญ

เรื่อง

หน้า

6) ด้านคุณภาพชีวิตของประชาชน	118
(1) การทบทวนสถานการณ์ความยากจนจังหวัดปัตตานี	118
(2) ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐานระดับจังหวัด ปี พ.ศ. 2565	120
(3) ข้อมูล กชช.2ค ประจำปี 2564	152
(4) ข้อมูลระบบบริหารจัดการข้อมูลการพัฒนาคนแบบชี้เป้า (TPMAP)	158
(5) ดัชนีความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดปัตตานี	159
(6) ดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) ประจำปี 2564	179
(7) การประเมินตัวชี้วัดการพัฒนาระดับจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ในปี 2565	185
3.1.2.3 ด้านความมั่นคง	187
1) เหตุการณ์ความไม่สงบ	187
2) ยาเสพติด	192
3) คดีและอาชญากรรม	195
3.1.2.4 ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	198
1) ทรัพยากรป่าไม้	198
2) ทรัพยากรดิน	201
3) ทรัพยากรน้ำ	206
4) ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	209
5) อากาศ	219
6) ภัยพิบัติทางธรรมชาติ	221
7) ขยะมูลฝอย	224
8) พลังงาน	233
3.1.3 ประเด็นปัญหาความต้องการเชิงพื้นที่	241
1) ผลการสำรวจประเด็นปัญหา ความต้องการเชิงพื้นที่ของอำเภอ	241
1.1) อำเภอเมืองปัตตานี	241
1.2) อำเภอโคกโพธิ์	242
1.3) อำเภอยะรัง	243
1.4) อำเภอยะหริ่ง	245
1.5) อำเภอสายบุรี	248
1.6) อำเภอมายอ	252
1.7) อำเภอหนองจิก	253
1.8) อำเภอปะนาเระ	256

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
1.9) อำเภอไม้แก่น	257
1.10) อำเภอกันยงแดง	259
1.11) อำเภอกะป้อ	261
1.12) อำเภอแม่ลาน	262
2) ผลการสำรวจประเด็นปัญหา ความต้องการเชิงพื้นที่ของภาคเอกชน	263
2.1) มุมมองด้านเกษตรกรรม	263
2.2) มุมมองด้านอุตสาหกรรม	264
2.3) มุมมองด้านพาณิชยกรรม	267
2.4) มุมมองด้านการท่องเที่ยวและบริการ	268
3) สรุป 10 ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่ (เรียงลำดับ)	269
3.1.4 ผลการพัฒนาและแก้ไขปัญหาในช่วงที่ผ่านมา	270
1) การวิเคราะห์ระดับความสำเร็จในระดับเป้าประสงค์รวม	270
2) การวิเคราะห์ระดับความสำเร็จตัวชี้วัดตามเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด	273
3) การวิเคราะห์ระดับความสำเร็จตามตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์	274
4) การวิเคราะห์ปัจจัยขับเคลื่อนและปัจจัยอุปสรรค	276
5) ปัจจัยขับเคลื่อนและศักยภาพของจังหวัดปัตตานี	277
6) การจัดสรรงบประมาณตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณที่ผ่านมา	277
7) การดำเนินโครงการงบจังหวัดหวังแผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี พ.ศ. 2561 – 2565	279
8) การดำเนินโครงการงบจังหวัดหวังแผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี พ.ศ. 2566 – 2570	281
9) ทิศทางการพัฒนาของจังหวัดปัตตานี	281
3.2 ประเด็นการพัฒนา	283
3.2.1 บทวิเคราะห์	283
1) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของแผนระดับต่างๆ และแผนพัฒนาจังหวัด	283
1.1) ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี	284
1.2) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	286
1.3) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	289
1.4) นโยบายแผนแม่บทระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ	290
1.5) นโยบายรัฐบาล	292
1.6) แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมการอยู่ร่วมกันภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม ในประเทศไทย (พ.ศ. 2566 – 2570)	293
1.7) แผนพัฒนาภาคใต้ชายแดน ภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570)	294

สารบัญ

เรื่อง

หน้า

1.8) แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน (พ.ศ. 2566 – 2570)	296
1.9) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. 2565 – 2567	298
1.10) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs)	298
1.11) เป้าหมายการพัฒนาจังหวัดปัตตานี 20 ปี (พ.ศ. 2566 - 2585)	299
1.12) วัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาในอนาคตของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน ในระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570)	302
2) การวิเคราะห์ศักยภาพจังหวัดและสภาพแวดล้อมภายนอก (SWOT Analysis)	304
2.1) การวิเคราะห์จุดแข็ง (Strengths)	305
2.2) การวิเคราะห์จุดอ่อน (Weakness)	306
2.3) การวิเคราะห์โอกาส (Opportunities)	308
2.4) การวิเคราะห์ภัยคุกคาม (Threats)	310
3) การวิเคราะห์ TOWS Matrix	312
4) การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบ/แนวคิดการเปรียบเทียบการพัฒนา (Benchmarking)	316
4.1) รายงานดัชนีความก้าวหน้าของคน ปี 2564	317
4.2) รายงานตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ปี 2565	319
3.2.2 เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด	325
1) จุดยืนและตำแหน่งเชิงยุทธศาสตร์ของจังหวัด (Positioning)	325
2) เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด	326
3) ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด	327
4) ประเด็นการพัฒนาจังหวัด	328
ประเด็นการพัฒนาที่ 1	329
ประเด็นการพัฒนาที่ 2	331
ประเด็นการพัฒนาที่ 3	343
ประเด็นการพัฒนาที่ 4	347
ประเด็นการพัฒนาที่ 5	351
5) แผนงาน โครงการสำคัญ และกิจกรรม	354
5.1) แบบฟอร์มสรุปแผนงานและโครงการสำคัญ (พ.ศ. 2566 - 2570) (จ.1)	355
5.2) สรุปงบประมาณแผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี พ.ศ. 2566 – 2570	358
ประเด็นการพัฒนาที่ 1	359
ประเด็นการพัฒนาที่ 2	360
ประเด็นการพัฒนาที่ 3	383
ประเด็นการพัฒนาที่ 4	386
ประเด็นการพัฒนาที่ 5	387

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
5.3) โครงการแบบย่อ (Project Brief) (แบบ จ.1-1)	389
ประเด็นการพัฒนาที่ 1	389
ประเด็นการพัฒนาที่ 2	393
ประเด็นการพัฒนาที่ 3	492
ประเด็นการพัฒนาที่ 4	511
ประเด็นการพัฒนาที่ 5	514
4. ภาคผนวก	520
ภาคผนวก ก รายการตรวจสอบการดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงาน เชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. 2565	521
ภาคผนวก ข สรุปผลการทบทวนแผนพัฒนาจังหวัด	545

สารบัญตาราง

เรื่อง	หน้า
ตารางที่ 1 ปริมาณน้ำฝนรายเดือนของจังหวัดปัตตานี ปี 2556 – 2565	5
ตารางที่ 2 อุณหภูมิเฉลี่ย สูงสุด ต่ำสุด รายเดือนของจังหวัดปัตตานี ปี 2561 – 2565	6
ตารางที่ 3 ขนาดพื้นที่และหน่วยการปกครองจังหวัดปัตตานี	8
ตารางที่ 4 จำนวนประชากรในจังหวัดปัตตานี รายอำเภอ ณ สิ้นปี 2565	9
ตารางที่ 5 พื้นที่รับผิดชอบและสถานบริการสาธารณสุข จังหวัดปัตตานี ปี 2565	10
ตารางที่ 6 จำนวนคลินิกเอกชน/ ร้านขายยาและสถานที่ผลิตยา จังหวัดปัตตานี ปี 2565	11
ตารางที่ 7 จำนวนสถานศึกษาจำแนกตามสังกัด และประเภทการจัดการศึกษา ปี 2565	13
ตารางที่ 8 การนับถือศาสนาของประชากรจังหวัดปัตตานี ปี 2565	16
ตารางที่ 9 จำนวนศาสนสถานจังหวัดปัตตานี	16
ตารางที่ 10 จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าและการจำหน่ายกระแสไฟฟ้า แยกตามอำเภอ	17
ตารางที่ 11 ปริมาณการใช้น้ำ ปี 2565	18
ตารางที่ 12 การให้บริการโทรศัพท์พื้นฐานของจังหวัดปัตตานี พ.ศ. 2566	19
ตารางที่ 13 รดจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 จำแนกตามประเภทรถ พ.ศ. 2561 – 2565	20
ตารางที่ 14 สภาพการใช้ที่ดินในปัจจุบันของจังหวัดปัตตานี ปี 2565	21
ตารางที่ 15 มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม (GPP) จังหวัด /ภาคใต้ชายแดน/ภาคใต้/ประเทศ ณ ราคาประจำปี	45
ตารางที่ 16 รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี (Per capita GRP และ GPP) ณ ราคาประจำปี	46
ตารางที่ 17 ผลิตภัณฑ์จังหวัด ณ ราคาประจำปี จำแนกตามสาขาการผลิต พ.ศ. 2560 – 2564	49
ตารางที่ 18 จำนวนแรงงานภาคการเกษตรและเนื้อที่ถือครองเพื่อการเกษตร ปี 2565	56
ตารางที่ 19 การใช้ประโยชน์จากที่ดินเพื่อการเกษตร ปีเพาะปลูก 2565	57
ตารางที่ 20 จำนวนสถาบันเกษตรกร ปี 2565	58
ตารางที่ 21 ข้อมูลการปลูกยางพารา	58
ตารางที่ 22 ข้อมูลการปลูกข้าวนาปี	59
ตารางที่ 23 ข้อมูลการปลูกปาล์มน้ำมัน	59
ตารางที่ 24 ข้อมูลการปลูกลองกอง	60
ตารางที่ 25 ข้อมูลการปลูกทุเรียน	60
ตารางที่ 26 ข้อมูลการปลูกเงาะ	60
ตารางที่ 27 ข้อมูลการปลูกมะพร้าว	61
ตารางที่ 28 ข้อมูลสัตว์เลี้ยงจำแนกเป็นรายอำเภอ ปี 2565	62
ตารางที่ 29 ข้อมูลเปรียบเทียบข้อมูลเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์และสัตว์เลี้ยงที่สำคัญ ปี 2562 - 2565	63
ตารางที่ 30 ทะเบียนกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์จังหวัดปัตตานี ปี 2565	64
ตารางที่ 31 มูลค่าการผลิตกุ้งทะเลเปรียบเทียบปี 2564 -2565	64

สารบัญตาราง

เรื่อง	หน้า
ตารางที่ 32 เทียบเรือประมงขึ้นท่า ปริมาณสัตว์น้ำและข้อมูลของการทำประมงทะเล	66
ตารางที่ 33 จำนวนโรงงานตามพระราชบัญญัติโรงงาน ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2562	71
ตารางที่ 34 การกระจายตัวของโรงงานในอำเภอต่าง ๆ	72
ตารางที่ 35 จำนวนโรงงานในพื้นที่จังหวัดปัตตานี	72
ตารางที่ 36 ภาพรวมข้อมูลภาคอุตสาหกรรมจังหวัดปัตตานี ปี 2563 - 2565	73
ตารางที่ 37 จำนวนนักท่องเที่ยวของจังหวัดปัตตานี ปี 2561 - 2565	74
ตารางที่ 38 รายได้จากการท่องเที่ยวของจังหวัดปัตตานี ปี 2561 -2565	75
ตารางที่ 39 จำนวนผู้ผลิต/ผู้ประกอบการ OTOP และจำนวนผลิตภัณฑ์	75
ตารางที่ 40 มูลค่าการจำหน่ายสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ปีงบประมาณ 2559 – 2565	77
ตารางที่ 41 ข้อมูลสินค้า ผู้ผลิต/ผู้ประกอบการ 10 ผลิตภัณฑ์ ที่ขายดีและสร้างมูลค่าสูงสุด ย้อนหลัง 5 ปี	78
ตารางที่ 42 ดัชนีราคาผู้บริโภคระดับจังหวัดปัตตานี ปี 2563 - 2565	81
ตารางที่ 43 ผู้ประกอบการ SMEs จังหวัดปัตตานี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2562 – 2564	81
ตารางที่ 44 ผู้ผลิตผู้ประกอบการ OTOP ที่ผ่านการรับรองมาตรฐานต่าง ๆ ปี 2562 - 2565	82
ตารางที่ 45 ประชากรจากการทะเบียน อัตราเพิ่มของประชากร เป็นรายอำเภอ ปี 2561 - 2565	84
ตารางที่ 46 ร้อยละของหน่วยบริการที่มีค่า CMI (Case Mixed Index)	85
ตารางที่ 47 อัตราการครองเตียง เปรียบเทียบ ปีงบประมาณ 2564 - 2565	86
ตารางที่ 48 จำนวนประชากรจังหวัดปัตตานี จำแนกตามกลุ่มอายุและเพศ ปี 2565	87
ตารางที่ 49 สัดส่วนบุคลากรสาธารณสุขต่อประชากร ปี 2565	89
ตารางที่ 50 สถานะสุขภาพของประชาชนจังหวัดปัตตานี ปี 2562 – 2563	89
ตารางที่ 51 จำนวนและอัตราผู้ป่วยผู้ป่วยนอก ต่อประชากร 100,000 คน ตามกลุ่มสาเหตุการป่วย 10 อันดับแรก จังหวัดปัตตานี ปี 2563 - 2565 (กลุ่มโรคตาม 298 กลุ่มโรค)	90
ตารางที่ 52 จำนวนและอัตราผู้ป่วยในต่อประชากร 100,000 คน ตามสาเหตุการป่วย 10 อันดับแรก จังหวัดปัตตานี ปี พ.ศ.2563 - 2565 (กลุ่มโรคตาม 298 กลุ่มโรค)	91
ตารางที่ 53 จำนวนและอัตราการตายต่อประชากร 100,000 คน ตามกลุ่มสาเหตุการตาย 10 อันดับแรก จังหวัดปัตตานี ปี พ.ศ. 2563 – 2565	92
ตารางที่ 54 ผู้ป่วยโรคที่เฝ้าระวังทางระบาดวิทยาที่มีอัตราป่วยสูง 10 ลำดับแรก จังหวัดปัตตานี พ.ศ. 2565	92
ตารางที่ 55 จำนวนประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป จำแนกตามสถานภาพแรงงาน พ.ศ. 2561 – 2565	98
ตารางที่ 56 จำนวนผู้มีงานทำ จำแนกตามอาชีพ ปี 2565	98
ตารางที่ 57 จำนวนของผู้มีงานทำ จำแนกตามสถานภาพการทำงาน ปี 2565	99
ตารางที่ 58 จำนวนของผู้มีงานทำ จำแนกตามชั่วโมงการทำงานต่อสัปดาห์ ปี 2565	100
ตารางที่ 59 จำนวนผู้มีงานทำ จำแนกตามระดับการศึกษาที่สำเร็จ ปี 2565	100
ตารางที่ 60 จำนวนผู้มีงานทำที่อยู่ในแรงงานนอกระบบจังหวัดปัตตานี จำแนกตามอายุ ปี 2563 - 2565	101

สารบัญตาราง

เรื่อง	หน้า
ตารางที่ 61 จำนวนผู้มีงานทำที่อยู่ในแรงงานนอกระบบจังหวัดปัตตานี จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ปี 2563 - 2565	101
ตารางที่ 62 จำนวนผู้มีงานทำ จำแนกตามปัญหาจากสภาพแวดล้อมในการทำงาน ปี 2563 - 2565	103
ตารางที่ 63 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2563 - 2565	106
ตารางที่ 64 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2563 - 2565	107
ตารางที่ 65 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2563 - 2565	108
ตารางที่ 66 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ด้านอาชีวศึกษา (V-NET) สมรรถนะที่จำเป็นในการเข้าสู่อาชีพ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ 3 (ปวช.) ปีการศึกษา 2563 - 2565	109
ตารางที่ 67 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยรวมทุกวิชา การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ด้านการศึกษานอกระบบ (N-Net) ระดับประถมศึกษา ปีการศึกษา 2563 - 2565	109
ตารางที่ 68 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยรวมทุกวิชา การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ด้านการศึกษานอกระบบ (N-Net) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2563 - 2565	110
ตารางที่ 69 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยรวมทุกวิชา การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ด้านการศึกษานอกระบบ (N-Net) ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา 2563 - 2565	110
ตารางที่ 70 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (I-NET) ตอนต้น ปีการศึกษา 2563 - 2565	111
ตารางที่ 71 คะแนนเฉลี่ยรวมทุกวิชาผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (I-NET) ตอนต้น ปีการศึกษา 2563 - 2565	111
ตารางที่ 72 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (I-NET) ตอนกลาง ปีการศึกษา 2563 - 2565	112
ตารางที่ 73 คะแนนเฉลี่ยรวมทุกวิชาผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (I-NET) ตอนกลาง ปีการศึกษา 2563 - 2565	112
ตารางที่ 74 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (I-NET) ตอนปลาย ปีการศึกษา 2563 - 2565	113
ตารางที่ 75 คะแนนเฉลี่ยรวมทุกวิชาผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (I-NET) ตอนกลาง ปีการศึกษา 2563 - 2565	113
ตารางที่ 76 เปรียบเทียบการใช้ที่ดินของจังหวัดปัตตานี ปี 2559, 2561 และ 2564	114
ตารางที่ 77 จังหวัดที่มีสัดส่วนคนจนสูงที่สุดหรือมีความยากจนแน่นอนสูงที่สุดในช่วงปี 2543 - 2564	118
ตารางที่ 78 เส้นความยากจน ปี 2555 - 2564	119
ตารางที่ 79 จำนวนคนจนเมื่อวัดด้านรายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค ปี 2555 - 2564	119
ตารางที่ 80 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือน ปี 2547 - 2564	119
ตารางที่ 81 หนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน ปี 2547 - 2564	119
ตารางที่ 82 ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน ปี 2555 - 2564	120
ตารางที่ 83 หมวดที่ 1 สุขภาพดี มี 7 ตัวชี้วัด	120
ตารางที่ 84 หมวดที่ 2 สภาพแวดล้อม มี 7 ตัวชี้วัด	121
ตารางที่ 85 หมวดที่ 3 การศึกษา มี 5 ตัวชี้วัด	122

สารบัญตาราง

เรื่อง	หน้า
ตารางที่ 86 หมวดที่ 4 การมีงานทำและรายได้ มี 4 ตัวชี้วัด	122
ตารางที่ 87 หมวดที่ 5 ค่านิยม มี 8 ตัวชี้วัด	123
ตารางที่ 88 ตัวชี้วัดที่ 1 เด็กแรกเกิดมีน้ำหนัก 2,500 กรัม ขึ้นไป	124
ตารางที่ 89 ตัวชี้วัดที่ 2 เด็กแรกเกิดได้กินนมแม่อย่างเดียวอย่างน้อย 6 เดือนแรกติดต่อกัน	124
ตารางที่ 90 ตัวชี้วัดที่ 3 เด็กแรกเกิดถึง 12 ปี ได้รับวัคซีนป้องกันโรคครบตามตารางสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค	125
ตารางที่ 91 ตัวชี้วัดที่ 4 ครรภ์เรื้อรังกินอาหารถูกสุขลักษณะ ปลอดภัย และได้มาตรฐาน	126
ตารางที่ 92 ตัวชี้วัดที่ 5 ครรภ์เรื้อรังมีการใช้ยาเพื่อบำบัด บรรเทาอาการเจ็บป่วยเบื้องต้นอย่างเหมาะสม	127
ตารางที่ 93 ตัวชี้วัดที่ 6 คนอายุ 35 ปีขึ้นไป ได้รับการตรวจสุขภาพประจำปี	127
ตารางที่ 94 ตัวชี้วัดที่ 7 คนอายุ 6 ปีขึ้นไป ออกกำลังกายอย่างน้อยสัปดาห์ละ 3 วัน ๆ ละ 30 นาที	128
ตารางที่ 95 ตัวชี้วัดที่ 8 คนครรภ์เรื้อรังมีความมั่นคงในที่อยู่อาศัย และบ้านมีสภาพคงทนถาวร	129
ตารางที่ 96 ตัวชี้วัดที่ 9 ครรภ์เรื้อรังมีน้ำสะอาดสำหรับดื่มและบริโภคเพียงพอตลอดปี อย่างน้อยคนละ 5 ลิตรต่อวัน	130
ตารางที่ 97 ตัวชี้วัดที่ 10 ครรภ์เรื้อรังมีน้ำใช้เพียงพอตลอดทั้งปี อย่างน้อยคนละ 45 ลิตรต่อวัน	130
ตารางที่ 98 ตัวชี้วัดที่ 11 ครรภ์เรื้อรังมีการจัดบ้านเรือนเป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาดและถูกลักษณะ	131
ตารางที่ 99 ตัวชี้วัดที่ 12 ครรภ์เรื้อรังไม่ถูกรบกวนจากมลพิษ	132
ตารางที่ 100 ตัวชี้วัดที่ 13 ครรภ์เรื้อรังมีการป้องกันอุบัติเหตุภัยและภัยธรรมชาติอย่างถูกวิธี	133
ตารางที่ 101 ตัวชี้วัดที่ 14 ครรภ์เรื้อรังมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	133
ตารางที่ 102 ตัวชี้วัดที่ 15 เด็กอายุ 3-5 ปี ได้รับการเลี้ยงดูเตรียมความพร้อมก่อนวัยเรียน	134
ตารางที่ 103 ตัวชี้วัดที่ 16 เด็กอายุ 6 – 14 ปี ได้รับการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี	135
ตารางที่ 104 ตัวชี้วัดที่ 17 เด็กจบชั้น ม.3 ได้เรียนต่อชั้น ม.4 หรือเทียบเท่า	135
ตารางที่ 105 ตัวชี้วัดที่ 18 คนในครรภ์เรื้อรังที่จบการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ที่ไม่ได้เรียนต่อและ ยังไม่มียานทำได้รับการฝึกอบรมด้านอาชีพ	136
ตารางที่ 106 ตัวชี้วัดที่ 19 คนอายุ 15 – 59 ปี อ่านเขียนภาษาไทย และคิดเลขอย่างง่ายได้	137
ตารางที่ 107 ตัวชี้วัดที่ 20 คนอายุ 15 – 59 ปี มีอาชีพและรายได้	138
ตารางที่ 108 ตัวชี้วัดที่ 21 คนอายุ 60 ปีขึ้นไป มีอาชีพและรายได้	139
ตารางที่ 109 ตัวชี้วัดที่ 22 รายได้เฉลี่ยของคนไทยในครรภ์เรื้อรังต่อปี	139
ตารางที่ 110 ตัวชี้วัดที่ 23 ครรภ์เรื้อรังมีการเก็บออมเงิน	140
ตารางที่ 111 ตัวชี้วัดที่ 24 คนในครรภ์เรื้อรังไม่ดื่มสุรา	141
ตารางที่ 112 ตัวชี้วัดที่ 25 คนในครรภ์เรื้อรังไม่สูบบุหรี่	142
ตารางที่ 113 ตัวชี้วัดที่ 26 คนอายุ 6 ปีขึ้นไป ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง	142
ตารางที่ 114 ตัวชี้วัดที่ 27 ผู้สูงอายุได้รับการดูแลจากครอบครัว ชุมชน ภาครัฐ หรือภาคเอกชน	143
ตารางที่ 115 ตัวชี้วัดที่ 28 ผู้พิการ ได้รับการดูแลจากครอบครัว ชุมชน ภาครัฐ หรือเอกชน	144

สารบัญตาราง

เรื่อง	หน้า
ตารางที่ 116	ตัวชี้วัดที่ 29 ผู้ป่วยโรคเรื้อรัง ได้รับการดูแลจากครอบครัว ชุมชน ภาครัฐ หรือเอกชน 144
ตารางที่ 117	ตัวชี้วัดที่ 30 ครรภ์เรื้อรมมีส่วนร่วมในกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของชุมชนหรือท้องถิ่น 145
ตารางที่ 118	ตัวชี้วัดที่ 31 ครอบครัวมีความอบอุ่น 146
ตารางที่ 119	สรุปผลการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนจังหวัดปัตตานี ปี 2565 รายได้เฉลี่ยครัวเรือน 147
ตารางที่ 120	เปรียบเทียบข้อมูลการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนจังหวัดปัตตานี ปี 2560 - 2565 148
ตารางที่ 121	ครัวเรือนมีการเก็บออมเงิน (ข้อ 23) ที่ไม่ผ่านเกณฑ์ 149
ตารางที่ 122	คนในครัวเรือนไม่สูบบุหรี่ (ข้อ 25) ที่ไม่ผ่านเกณฑ์ 149
ตารางที่ 123	คนในครัวเรือนที่จบการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ที่ไม่ได้เรียนต่อ และยังไม่มียานทำ ได้รับการฝึกอบรมด้านอาชีพ (ข้อ 18) ที่ไม่ผ่านเกณฑ์ 150
ตารางที่ 124	เด็กแรกเกิดถึง 12 ปี ได้รับวัคซีนป้องกันโรคครบตามตารางสร้างเสริมภูมิคุ้มกัน (ข้อ 3) ที่ไม่ผ่านเกณฑ์ 151
ตารางที่ 125	คนอายุ 60 ปีขึ้นไป มีอาชีพและมีรายได้ (ข้อ 21) ที่ไม่ผ่านเกณฑ์ 151
ตารางที่ 126	ระดับการพัฒนาหมู่บ้านชนบทของจังหวัดปัตตานีจำนวนหมู่บ้านตามระดับการพัฒนา ปี 2564 155
ตารางที่ 127	ปัญหาที่ควรได้รับการแก้ไข เรื่องการมีส่วนร่วมของชุมชน (ตัวชี้วัดที่ 21) 156
ตารางที่ 128	ปัญหาที่ควรได้รับการแก้ไข เรื่องความปลอดภัยจากภัยพิบัติ (ตัวชี้วัดที่ 32) 156
ตารางที่ 129	ปัญหาที่ควรได้รับการแก้ไข เรื่องการศึกษา (ตัวชี้วัดที่ 17) 157
ตารางที่ 130	ปัญหาที่ควรได้รับการแก้ไข เรื่องการได้รับการศึกษา (ตัวชี้วัดที่ 20) 157
ตารางที่ 131	ปัญหาที่ควรได้รับการแก้ไข เรื่องการเข้าถึงแหล่งเงินทุน (ตัวชี้วัดที่ 23) 158
ตารางที่ 132	ข้อมูลระบบบริหารจัดการข้อมูลการพัฒนาคนแบบชี้เป้า (TOMAP) แยกเป็นรายอำเภอ 158
ตารางที่ 133	ข้อมูลระบบบริหารจัดการข้อมูลการพัฒนาคนแบบชี้เป้า (TOMAP) แยกเป็นเป็นประเภทปัญหา 159
ตารางที่ 134	ลำดับค่าดัชนีความมั่นคงของมนุษย์ของจังหวัดปัตตานีในระดับประเทศ ปี 2559 - 2564 160
ตารางที่ 135	ค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติที่อยู่อาศัย ตั้งแต่ปี 2559 – 2564 161
ตารางที่ 136	ค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติสุขภาพ ตั้งแต่ปี 2559 – 2564 163
ตารางที่ 137	ค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติอาหาร ตั้งแต่ปี 2559 – 2564 164
ตารางที่ 138	ค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติการศึกษา ตั้งแต่ปี 2559 – 2564 165
ตารางที่ 139	ค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติการมีงานทำและรายได้ ตั้งแต่ปี 2559 – 2564 167
ตารางที่ 140	ค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติครอบครัว ตั้งแต่ปี 2559 – 2564 168
ตารางที่ 141	ค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติชุมชนและการสนับสนุนทางสังคม ตั้งแต่ปี 2559 – 2564 169
ตารางที่ 142	ค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติศาสนาและวัฒนธรรม ตั้งแต่ปี 2559 – 2564 171
ตารางที่ 143	ค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ตั้งแต่ปี 2559 – 2564 172
ตารางที่ 144	ค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติสิทธิและความเป็นธรรม ตั้งแต่ปี 2559 – 2564 174
ตารางที่ 145	ค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติการเมือง ตั้งแต่ปี 2559 – 2564 175

สารบัญตาราง

เรื่อง		หน้า
ตารางที่ 146	ค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร/พลังงาน ตั้งแต่ปี 2559 – 2564	176
ตารางที่ 147	ดัชนีความก้าวหน้าของคน จำแนกตามมิติ ช่วงปี 2561 – 2564	184
ตารางที่ 148	ดัชนีความก้าวหน้าของคน จำแนกตัวชี้วัดรายมิติ ช่วงปี 2561 – 2564	184
ตารางที่ 149	การประเมินตัวชี้วัดการพัฒนาระดับจังหวัดและกลุ่มจังหวัด แยกตามมิติการพัฒนา ช่วงปี 2559 – 2563	186
ตารางที่ 150	ตัวชี้วัด 5 ด้านการพัฒนาจังหวัดปัตตานี ปี 2559 - 2563	186
ตารางที่ 151	จำนวนเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดปัตตานี จำแนกเป็นรายอำเภอ ปี 2563 – 2565	188
ตารางที่ 152	จำนวนผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บในเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดปัตตานี ปี 2563 – 2565	189
ตารางที่ 153	จำนวนผู้ได้รับบาดเจ็บและผู้เสียชีวิตเหตุการณ์ความไม่สงบ ปี 2562 – 2564 แยกตามกลุ่มบุคคล	189
ตารางที่ 154	สรุปผลการจับกุมยาเสพติด แยกตามประเภทยาเสพติด ปี 2556 - 2565	194
ตารางที่ 155	สรุปผลการจับกุมยาเสพติด แยกตามประเภทข้อกล่าวหา ปี 2563 – 2565	195
ตารางที่ 156	สถิติคดีอาญา 4 กลุ่ม เปรียบเทียบปี 2561 – 2565	195
ตารางที่ 157	เปรียบเทียบจำนวนรับแจ้งคดีและอาชญากรรม ปี 2559 - 2565	195
ตารางที่ 158	พื้นที่ป่าไม้จังหวัดปัตตานีและสัดส่วนพื้นที่จังหวัด ปี 2556 - 2565	198
ตารางที่ 159	พื้นที่และจำนวนเนื้อที่ป่าสงวนแห่งชาติ จังหวัดปัตตานี	199
ตารางที่ 160	พื้นที่และจำนวนเนื้อที่อุทยานแห่งชาติ จังหวัดปัตตานี	200
ตารางที่ 161	พื้นที่และจำนวนเนื้อที่พื้นที่ป่าถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี จังหวัดปัตตานี	200
ตารางที่ 162	สภาพการใช้ที่ดินของจังหวัดปัตตานี	203
ตารางที่ 163	แหล่งน้ำ จำแนกตามประเภทแหล่งน้ำ เป็นรายอำเภอ พ.ศ. 2564 – 2565	208
ตารางที่ 164	พันธุ์ไม้ป่าชายเลนในจังหวัดปัตตานี	210
ตารางที่ 165	ผลจำแนกลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ป่าชายเลน จังหวัดปัตตานี	218
ตารางที่ 166	คุณภาพอากาศของจังหวัดปัตตานี ปี 2558 - 2563	220
ตารางที่ 167	ระดับความเสี่ยงภัยแล้งจังหวัดปัตตานี	221
ตารางที่ 168	พื้นที่เสี่ยงภัยแล้งจังหวัดปัตตานี	221
ตารางที่ 169	ระดับความเสี่ยงของสถานการณ์อุทกภัยในพื้นที่จังหวัดปัตตานี	222
ตารางที่ 170	สถานการณ์อุทกภัยในจังหวัดปัตตานี ปี 2561 - 2565	223
ตารางที่ 171	สถานการณ์วาตภัยในจังหวัดปัตตานี ปี 2561 - 2565	223
ตารางที่ 172	การดำเนินงานการจัดการขยะมูลฝอย จังหวัดปัตตานี ปี 2560 – 2565	225
ตารางที่ 173	ปริมาณขยะที่เกิดขึ้นในจังหวัดปัตตานี และการคาดการณ์การนำขยะกลับไปใช้ประโยชน์ ปี 2559 – 2565	229

สารบัญตาราง

เรื่อง	หน้า
ตารางที่ 174	230
อปท. ที่นำขยะไปกำจัดแบบถูกหลักวิชาการ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565	
ตารางที่ 175	232
ผลการดำเนินงานการจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดปัตตานี ปี 2560 - 2564	
ตารางที่ 176	235
อุปสงค์ (Demand) อุปทาน (Supply) ของพลังงานไฟฟ้าจังหวัดปัตตานี ปี 2559 - 2564	
ตารางที่ 177	236
เปรียบเทียบอัตราการเปลี่ยนแปลงข้อมูลปริมาณการใช้ไฟฟ้า รายสาขา ปี 2559 - 2563	
ตารางที่ 178	237
ศักยภาพพลังงานทดแทนกลุ่ม Existing Supply ของจังหวัดปัตตานี	
ตารางที่ 179	238
ชนิดของพืชและศักยภาพเชิงพลังงานจากชีวมวลแข็งจังหวัดปัตตานี ปี พ.ศ. 2562 (ktoe)	
ตารางที่ 180	239
ศักยภาพพลังงานทดแทนกลุ่ม Alternative Supply	
ตารางที่ 181	240
ศักยภาพพลังงานจังหวัดปัตตานี	
ตารางที่ 182	241
ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่อำเภอเมืองปัตตานี	
ตารางที่ 183	242
ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่อำเภอโคกโพธิ์	
ตารางที่ 184	243
ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่อำเภอยะรัง	
ตารางที่ 185	245
ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่อำเภอยะหริ่ง	
ตารางที่ 186	248
ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่อำเภอสายบุรี	
ตารางที่ 187	252
ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่อำเภอมายอ	
ตารางที่ 188	253
ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่อำเภอหนองจิก	
ตารางที่ 189	256
ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่อำเภอปะนาเระ	
ตารางที่ 190	257
ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่อำเภอไม้แก่น	
ตารางที่ 191	259
ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่อำเภอยี่งอ	
ตารางที่ 192	261
ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่อำเภอกะพ้อ	
ตารางที่ 193	262
ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่อำเภอแม่ลาน	
ตารางที่ 194	263
ความต้องการของภาคเอกชน มุมมองด้านเกษตรกรรม	
ตารางที่ 195	264
ความต้องการของภาคเอกชน มุมมองด้านอุตสาหกรรม	
ตารางที่ 196	267
ความต้องการของภาคเอกชน มุมมองด้านพาณิชย์กรรม	
ตารางที่ 197	268
ความต้องการของภาคเอกชน มุมมองด้านการท่องเที่ยวและบริการ	
ตารางที่ 198	269
สรุปประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่ 10 อันดับ	
ตารางที่ 199	271
สรุปผลการประเมินความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนา “เมืองเกษตรอุตสาหกรรม”	
ตารางที่ 200	271
สรุปผลการประเมินความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนา “ผลิตภัณฑ์ฮาลาลที่มีคุณภาพของประเทศ”	
ตารางที่ 201	272
สรุปผลการประเมินความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนา “เป็นสังคมพหุวัฒนธรรมที่สันติสุข”	
ตารางที่ 202	273
การประเมินตัวชี้วัดตามเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด	
ตารางที่ 203	274
การประเมินความสำเร็จตามตัวชี้วัดประเด็นการพัฒนาที่ 1	
ตารางที่ 204	274
การประเมินความสำเร็จตามตัวชี้วัดประเด็นการพัฒนาที่ 2	

สารบัญตาราง

เรื่อง	หน้า
ตารางที่ 205 การประเมินความสำเร็จตามตัวชี้วัดประเด็นการพัฒนาที่ 3	275
ตารางที่ 206 งบประมาณตามแผนปฏิบัติการประจำปีห้วงแผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี พ.ศ. 2561 – 2565	277
ตารางที่ 207 การจัดสรรงบประมาณตามแผนปฏิบัติการประจำปีห้วงแผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี พ.ศ. 2566 – 2570	279
ตารางที่ 208 การทบทวนการวิเคราะห์ TOWS Matrix มิติทางด้านเศรษฐกิจ (เชิงรุกและแก้ไข)	312
ตารางที่ 209 การทบทวนการวิเคราะห์ TOWS Matrix มิติทางด้านเศรษฐกิจ (เชิงป้องกันและเชิงรับ)	314
ตารางที่ 210 การทบทวนการวิเคราะห์ TOWS Matrix มิติทางด้านสังคม (เชิงรุกและเชิงแก้ไข)	314
ตารางที่ 211 การทบทวนการวิเคราะห์ TOWS Matrix มิติทางด้านสังคม (เชิงป้องกันและเชิงรับ)	315
ตารางที่ 212 การทบทวนการวิเคราะห์ TOWS Matrix มิติทางด้านความมั่นคง (เชิงรุกและเชิงแก้ไข)	316
ตารางที่ 213 การทบทวนการวิเคราะห์ TOWS Matrix มิติทางด้านความมั่นคง (เชิงป้องกันและเชิงรับ)	316
ตารางที่ 214 ความก้าวหน้าของคณรายจังหวัด จำแนกตามระดับการพัฒนา ปี 2564	318
ตารางที่ 215 ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด	327
ตารางที่ 216 ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายประเด็นการพัฒนาที่ 1	329
ตารางที่ 217 ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายประเด็นการพัฒนาที่ 2	331
ตารางที่ 218 ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายประเด็นการพัฒนาที่ 3	343
ตารางที่ 219 ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายประเด็นการพัฒนาที่ 4	347
ตารางที่ 220 ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายประเด็นการพัฒนาที่ 5	351
ตารางที่ 221 ประเด็นการพัฒนา ตัวชี้วัดของประเด็นการพัฒนา และค่าเป้าหมาย	355
ตารางที่ 222 สรุปการจำแนกงบประมาณตามแผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี พ.ศ. 2566 - 2570 (ฉบับทบทวนประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568) จำแนกตามประเด็นการพัฒนา	358
ตารางที่ 223 บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญและงบประมาณดำเนินการ ประเด็นการพัฒนาที่ 1	359
ตารางที่ 224 บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญและงบประมาณดำเนินการ ประเด็นการพัฒนาที่ 2	360
ตารางที่ 225 บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญและงบประมาณดำเนินการ ประเด็นการพัฒนาที่ 3	383
ตารางที่ 226 บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญและงบประมาณดำเนินการ ประเด็นการพัฒนาที่ 4	386
ตารางที่ 227 บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญและงบประมาณดำเนินการ ประเด็นการพัฒนาที่ 5	387

สารบัญรูปภาพ

เรื่อง	หน้า
ภาพที่ 1 แผนที่จังหวัดปัตตานี	3
ภาพที่ 2 ภูมิประเทศของจังหวัดปัตตานี	3
ภาพที่ 3 แสดงอาณาเขตพื้นที่ของแต่ละอำเภอในจังหวัดปัตตานี	9
ภาพที่ 4 แผนที่สภาพการใช้ที่ดินของจังหวัดปัตตานี	24
ภาพที่ 5 แผนผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินตามที่ได้จำแนกประเภทท้ายกฎกระทรวงให้บังคับผังเมืองรวมจังหวัดปัตตานี พ.ศ. 2560	25
ภาพที่ 6 แผนผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินตามที่ได้จำแนกประเภทท้ายกฎกระทรวงให้บังคับผังเมืองรวมเมืองสายบุรี จังหวัดปัตตานี พ.ศ. 2562	26
ภาพที่ 7 แสดงพื้นที่ป่าในพื้นที่จังหวัดปัตตานี	199
ภาพที่ 8 พื้นที่และจำนวนเนื้อที่ป่าสงวนแห่งชาติ จังหวัดปัตตานี	200
ภาพที่ 9 แผนที่ทรัพยากรดินของจังหวัดปัตตานี	206
ภาพที่ 10 แผนที่อ่าวปัตตานี	216
ภาพที่ 11 แผนที่แสดงการรวมกลุ่มพื้นที่เพื่อรวบรวมขยะ (1 Cluster 3 สถานีขนถ่าย)	224
ภาพที่ 12 แผนที่แสดงกลุ่มพื้นที่ดำเนินการในจังหวัดปัตตานี	225
ภาพที่ 13 แสดงโรงไฟฟ้าในพื้นที่จังหวัดปัตตานี	234
ภาพที่ 14 แสดงภาพรวมความเชื่อมโยงของแผน 3 ระดับ	283
ภาพที่ 15 แสดงความเชื่อมโยงของนโยบาย แผน โครงการและการขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติ	283
ภาพที่ 16 แสดงหมวดหมายกรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13	290
ภาพที่ 17 แสดงความเชื่อมโยงของแผน	294
ภาพที่ 18 แสดงเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ประกอบด้วย 17 เป้าหมาย	299
ภาพที่ 19 แสดงการจัดวางรายละเอียดของ TOWS Matrix เพื่อหากกลยุทธ์ในการแก้ไขปัญหา	312
ภาพที่ 20 ดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) ปี 2564	317
ภาพที่ 21 ดัชนีรวมการพัฒนาจังหวัด	319
ภาพที่ 22 ดัชนีผสม มิติการพัฒนาคน (People)	320
ภาพที่ 23 ดัชนีผสม มิติเศรษฐกิจและความมั่นคง (Prosperity)	321
ภาพที่ 24 ดัชนีผสม มิติสิ่งแวดล้อม (Planet)	322
ภาพที่ 25 ดัชนีผสม มิติสันติภาพและยุติธรรม (Peace)	323
ภาพที่ 26 ดัชนีผสม มิติความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา (Partnership)	324

สารบัญแผนภูมิ

เรื่อง	หน้า
แผนภูมิที่ 1 ปริมาณฝนสะสมแต่ละเดือน ปี 2561 - 2565	5
แผนภูมิที่ 2 อุณหภูมิเฉลี่ยต่ำสุด - สูงสุด ปี 2561 - 2565	7
แผนภูมิที่ 3 ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย ปี 2561 - 2565	7
แผนภูมิที่ 4 โครงสร้างเศรษฐกิจของจังหวัดปัตตานี ปี 2564	47
แผนภูมิที่ 5 โครงสร้างผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด จำแนกตามสาขาการผลิต ปี 2564	48
แผนภูมิที่ 6 เปรียบเทียบดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตร ดัชนีราคาที่ใช้เกษตรกรขายได้ และดัชนีรายได้เกษตรกร สาขาพืช พ.ศ. 2561 - 2565	67
แผนภูมิที่ 7 แสดงโครงสร้างประชากรจังหวัดปัตตานี จำแนกตามกลุ่มอายุและเพศ จากฐานทะเบียนราษฎร ปี 2565	88
แผนภูมิที่ 8 แสดงโครงสร้างประชากรจังหวัดปัตตานี จำแนกตามกลุ่มอายุและเพศ จากฐานข้อมูล 43 แฟ้ม ปี 2564	88
แผนภูมิที่ 9 อัตราการว่างงานในจังหวัดปัตตานี ปี 2555 - 2565	102
แผนภูมิที่ 10 อัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัดปัตตานี ปี 2555 - 2565	102
แผนภูมิที่ 11 ค่าดัชนีความมั่นคงของมนุษย์ของจังหวัดปัตตานี ช่วงปี 2559 - 2564	160
แผนภูมิที่ 12 กราฟเส้นค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติที่อยู่อาศัย ตั้งแต่ปี 2559 - 2564	162
แผนภูมิที่ 13 กราฟเส้นค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติสุขภาพ ตั้งแต่ปี 2559 - 2564	163
แผนภูมิที่ 14 กราฟเส้นค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติอาหาร ตั้งแต่ปี 2559 - 2564	164
แผนภูมิที่ 15 กราฟเส้นค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติการศึกษา ตั้งแต่ปี 2559 - 2564	166
แผนภูมิที่ 16 กราฟเส้นค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติการมีงานทำและรายได้ ตั้งแต่ปี 2559 - 2564	167
แผนภูมิที่ 17 กราฟเส้นค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติครอบครัว ตั้งแต่ปี 2559 - 2564	168
แผนภูมิที่ 18 กราฟเส้นค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติชุมชนและการสนับสนุนทางสังคม ตั้งแต่ปี 2559 - 2564	170
แผนภูมิที่ 19 กราฟเส้นค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติศาสนาและวัฒนธรรม ตั้งแต่ปี 2559 - 2564	171
แผนภูมิที่ 20 กราฟเส้นค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ตั้งแต่ปี 2559 - 2564	173
แผนภูมิที่ 21 กราฟเส้นค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติสิทธิและความเป็นธรรม ตั้งแต่ปี 2559 - 2564	174
แผนภูมิที่ 22 กราฟเส้นค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติการเมือง ตั้งแต่ปี 2559 - 2564	175
แผนภูมิที่ 23 กราฟเส้นค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร/พลังงาน ตั้งแต่ปี 2559 - 2564	177
แผนภูมิที่ 24 การเปรียบเทียบค่า CHSI ระหว่างปี 2563 กับ 2564	179
แผนภูมิที่ 25 ภาพรวมการพัฒนาคนของจังหวัดปัตตานี ช่วงปี 2561 - 2564	180
แผนภูมิที่ 26 ภาพรวมการประเมินตัวชี้วัดการพัฒนาระดับจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ช่วงปี 2559 - 2563	186

สารบัญแผนภูมิ

เรื่อง		หน้า
แผนภูมิที่ 27	เปรียบเทียบการจับกุมคดียาเสพติดจังหวัดปัตตานี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 - 2565	194
แผนภูมิที่ 28	การเปลี่ยนแปลงของปริมาณขยะมูลฝอยเปรียบเทียบกับจำนวนประชากร ปี 2558 - 2565	226
แผนภูมิที่ 29	แผนผังเส้นทางขยะมูลฝอย	230
แผนภูมิที่ 30	ผลการดำเนินงานการจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดปัตตานี ปี 2560 - 2564	233
แผนภูมิที่ 31	การใช้พลังงานในปีล่าสุด ตามประเภทพลังงาน ปี 2564	236
แผนภูมิที่ 32	แสดงการใช้พลังงานแยกตามรายสาขา ปี 2564	237
แผนภูมิที่ 33	ศักยภาพพลังงานทดแทนกลุ่ม Existing Supply	238

ส่วนที่ 1

บทสรุปผู้บริหาร

1. บทสรุปผู้บริหาร (สรุปสาระสำคัญของแผน)

จังหวัดปัตตานีดำเนินกระบวนการทบทวนแผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี พ.ศ. 2566 - 2570 (ฉบับทบทวนประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568) โดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในจังหวัด ให้ความสำคัญกับปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่เป็นหลัก ผนวกกับการเชื่อมโยงแผนในทุกระดับตั้งแต่แผนระดับที่ 1 แผนระดับที่ 2 และแผนระดับที่ 3 ซึ่งอยู่ในระดับเดียวกับแผนพัฒนาจังหวัด เพื่อให้เกิดมิติการพัฒนาที่สอดคล้องกัน (One Plan) รวมทั้งเชื่อมโยงกับเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดปัตตานี 20 ปี (พ.ศ. 2566 - 2585) เพื่อให้แผนพัฒนาจังหวัดทันต่อสถานการณ์สรุปสาระสำคัญของแผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี พ.ศ. 2566 - 2570 (ฉบับทบทวนประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568) ดังนี้

กำหนดเป้าหมายการพัฒนา คือ **“เกษตรกรรมยั่งยืน ฮาลาลคุณภาพ ทูทางสังคมและชุมชนเข้มแข็ง ภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรมนำสู่สันติสุข”** (คงเดิม) มุ่งพัฒนา 4 ประเด็นหลัก คือ 1. การส่งเสริมการเกษตรแบบยั่งยืนในรูปแบบต่าง ๆ การยกระดับรายได้และความเป็นอยู่ของเกษตรกร สนับสนุนระดับครัวเรือนในการทำเกษตรกรรมอย่างยั่งยืน การเพิ่มมูลค่าในห่วงโซ่การผลิตสินค้าการเกษตรให้มีมูลค่าสูงขึ้น 2. การนำปรัชญาวิถีปฏิบัติของศาสนาอิสลามในส่วนของฮาลาล มาเป็นกรอบมาตรฐานในการผลิตสินค้า/ผลิตภัณฑ์และบริการ เพื่อการบริโภคเชิงพาณิชย์ที่มีเป้าหมายให้จังหวัดเป็นศูนย์กลางของแหล่งผลิตฮาลาลที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐานสากลและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม 3. การรื้อรัด เชื่อมโยง และมีเครือข่ายการเชื่อมต่อกับทุนทางสังคมที่หลากหลาย ส่งเสริมโครงสร้างทุนทางสังคมทุกด้านให้เข้มแข็ง ทำให้สังคมก้าวหน้าได้อย่างมั่นคงและมีสุข และเกิดพลังขับเคลื่อนสังคมที่พึงประสงค์ และ 4. จังหวัดปัตตานีเป็นสังคมพหุวัฒนธรรมอย่างสันติสุข เป็นพื้นที่ที่ยอมรับ ให้เกียรติกัน และอยู่ร่วมกันได้บนความแตกต่างและความหลากหลายทางวัฒนธรรม ทั้งมุสลิม พุทธ และวัฒนธรรมจีน เป้าหมายรวมของการพัฒนา 3 เป้าประสงค์ ได้แก่

1. เศรษฐกิจฐานรากเติบโต มีตัวชี้วัดอัตราการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดเพิ่มขึ้น
2. ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดี มีรายได้และมีงานทำ ประกอบด้วยตัวชี้วัดเรื่องอัตราการเปลี่ยนแปลงของประชากรที่อยู่ใต้เส้นความยากจนลดลง อัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนในจังหวัดเพิ่มขึ้น และอัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้ต่อหัวของประชากรเฉลี่ยต่อหัวต่อปีเพิ่มขึ้น

3. สังคมสันติสุข มีตัวชี้วัดเรื่องอัตราการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ความไม่สงบลดลง

เดิมตามแผนพัฒนาจังหวัดฯ (ฉบับทบทวนประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567) กำหนดประเด็นการพัฒนาจังหวัด 4 ประเด็น แต่ด้วยบริบทและมุมมองการพัฒนาจากหลายภาคส่วนที่เห็นว่า การที่จะขับเคลื่อนการพัฒนาในด้านต่าง ๆ จำเป็นจะต้องพัฒนาที่ **“คน”** ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนา จึงได้กำหนดเป็นประเด็นการพัฒนาจังหวัดใหม่และจัดลำดับไว้เป็นประเด็นการพัฒนาแรก ส่วนประเด็นการพัฒนาจังหวัดอีก 4 ด้านยังคงเดิม ประกอบด้วย

1. พัฒนาคนอย่างเต็มศักยภาพในทุกช่วงวัยและมีสมรรถนะสูง
2. เพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจฐานราก การเกษตรแบบยั่งยืน ผลิตภัณฑ์และบริการฮาลาลคุณภาพ เชื่อมโยงการท่องเที่ยว การค้า การบริการ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณสุข
2. พัฒนาสังคมและศักยภาพคนทุกช่วงวัย ชุมชนน่าอยู่ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมยั่งยืน
3. ลดความยากจนข้ามรุ่นและความเหลื่อมล้ำ ภายใต้บริบทสังคมพหุวัฒนธรรมเข้มแข็ง
4. เสริมสร้างความมั่นคงและสังคมแห่งสันติสุข

โดยแต่ละประเด็นการพัฒนาจังหวัดประกอบไปด้วยแนวทางการพัฒนา แนวทางปฏิบัติการขับเคลื่อนและมาตรการส่งเสริม อีกทั้งมีบัญชีชุดโครงการสำคัญและงบประมาณที่ดำเนินการในพื้นที่จังหวัด เพื่อขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติให้เกิดสัมฤทธิ์ผล จำนวน 12 โครงการสำคัญ 50 โครงการย่อย 112 กิจกรรม งบประมาณรวมทั้งสิ้น 4,523,533,750 บาท ซึ่งคาดหวังว่าจะสามารถขับเคลื่อนการพัฒนาจังหวัดให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ได้

ส่วนที่ 2

ความสอดคล้องกับแผน 3 ระดับ

2. ความสอดคล้องกับแผน 3 ระดับ ตามนโยบายของมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560 และสรุปสาระสำคัญของแผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี

แผนระดับ 1	<p style="text-align: center;">ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม (หลัก)</p> <ul style="list-style-type: none"> ● เป้าหมาย กระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคม เพิ่มโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามาเป็นกำลังของการพัฒนาประเทศในทุกระดับ ● ประเด็น การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเองและการจัดการตนเอง <ul style="list-style-type: none"> - ประเด็นย่อย ส่งเสริมการปรับพฤติกรรมในระดับครัวเรือน ให้มีขีดความสามารถในการจัดการวางแผนชีวิต สุขภาพ ครอบครัว การเงินและอาชีพ ● ประเด็น การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ <ul style="list-style-type: none"> - ประเด็นย่อย เพิ่มผลิตภาพและคุ้มครองแรงงานไทย ให้เป็นแรงงานฝีมือที่มีคุณภาพและความริเริ่มสร้างสรรค์ มีความปลอดภัยในการทำงาน ● ประเด็น การเสริมสร้างพลังทางสังคม <ul style="list-style-type: none"> - ประเด็นย่อย การรองรับสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ - ประเด็นย่อย สนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ ภาคประชาสังคมและภาคประชาชน 	<p style="text-align: center;">ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (รอง)</p> <ul style="list-style-type: none"> ● เป้าหมาย ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น ● ประเด็น โครงสร้างพื้นฐาน เชื่อมไทย เชื่อมโลก <ul style="list-style-type: none"> - ประเด็นย่อย เพิ่มพื้นที่และเมืองเศรษฐกิจ ● ประเด็น การเกษตรสร้างมูลค่า <ul style="list-style-type: none"> - ประเด็นย่อย เกษตรอัตลักษณ์พื้นที่ - ประเด็นย่อย เกษตรปลอดภัย - ประเด็นย่อย เกษตรชีวภาพ ● ประเด็น สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว <ul style="list-style-type: none"> - ประเด็นย่อย ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม
-------------------	--	---

แผนระดับ 2	<p style="text-align: center;">แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น พลังทางสังคม (หลัก)</p> <ul style="list-style-type: none"> ● เป้าหมายประเด็น ของแผนแม่บทฯ ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมเพิ่มขึ้น ● แผนย่อย ของแผนแม่บทฯ การเสริมสร้างทุนทางสังคม <ul style="list-style-type: none"> - เป้าหมายแผนย่อย ภาคีการพัฒนา มีบทบาทในการพัฒนาสังคมมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง - แนวทางการพัฒนา เพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเอง และการจัดการตนเอง 	<p style="text-align: center;">แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น เศรษฐกิจฐานราก (รอง)</p> <ul style="list-style-type: none"> ● เป้าหมายประเด็น ของแผนแม่บทฯ รายได้ของประชากรกลุ่มรายได้น้อยเพิ่มขึ้นอย่างกระจายและอย่างต่อเนื่อง ● แผนย่อย ของแผนแม่บทฯ การสร้างสภาพแวดล้อมและกลไกที่ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก <ul style="list-style-type: none"> - เป้าหมายแผนย่อย กลุ่มประชากรรายได้ต่ำสุด ร้อยละ 40 มีความสามารถในการบริหารจัดการหนี้สินได้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง - แนวทางการพัฒนา ส่งเสริมให้มันวัตรกรรมทางการเงิน เพื่อสนับสนุนแหล่งทุนให้กับเศรษฐกิจชุมชน 	<p style="text-align: center;">แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570)</p> <ul style="list-style-type: none"> ● หมวดหมู่ที่ 8 ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น้อยอยู่ ปลอดภัยเติบโตได้อย่างยั่งยืน (หลัก) <ul style="list-style-type: none"> - เป้าหมายระดับหมวดหมู่ การพัฒนาเมืองให้มีความน่าอยู่ อย่างยั่งยืน มีความพร้อมในการรับมือและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทุกรูปแบบ เพื่อให้ประชาชนทุกกลุ่มมีคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างทั่วถึง - กลยุทธ์ 1. การส่งเสริมกลไกความร่วมมือภาครัฐ เอกชน ประชาชน และประชาสังคมเพื่อการพัฒนาพื้นที่และเมือง และ 2. การเสริมสร้างความเข้มแข็งในการบริหารจัดการพื้นที่และเมือง ● หมวดหมู่ที่ 1 ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง (รอง) <ul style="list-style-type: none"> - เป้าหมายระดับหมวดหมู่ มูลค่าเพิ่มของสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปสูงขึ้น - กลยุทธ์ 1. การส่งเสริมการผลิตและการขยายตัวของตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปที่มีมูลค่าเพิ่มสูง 2. การพัฒนาให้เกิดระบบการบริหารจัดการเพื่อความมั่นคงทางด้านอาหาร และ 3. การยกระดับขีดความสามารถของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร 	<p style="text-align: center;">นโยบายและแผนระดับชาติ ว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ</p> <ul style="list-style-type: none"> ● นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ ที่ 5 การป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยคนภาคใต้ ● แผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ รองรับนโยบายที่ 2) จังหวัดชายแดนภาคใต้มีการพัฒนาทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น
-------------------	---	---	--	---

			<ul style="list-style-type: none"> ● หมวดหมู่ที่ 2 ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน (รอง) <ul style="list-style-type: none"> - เป้าหมายระดับหมวดหมู่ การท่องเที่ยวไทยต้องมีการบริหารจัดการอย่างยั่งยืนในทุกมิติ - กลยุทธ์ 1. การส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวที่มีศักยภาพรองรับนักท่องเที่ยวทั่วไป และ 2. การสนับสนุนการพัฒนาทักษะและศักยภาพของบุคลากรในภาคการท่องเที่ยว ● หมวดหมู่ที่ 9 ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม (รอง) <ul style="list-style-type: none"> - เป้าหมายระดับหมวดหมู่ คริวเรือที่มีแนวโน้มกลายเป็นคริวเรือยากจนข้ามรุ่น มีโอกาสในการเลื่อนสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม จนสามารถหลุดพ้นจากความยากจนได้อย่างยั่งยืน - กลยุทธ์ การแก้ปัญหาความยากจนข้ามรุ่นแบบมุ่งเป้าให้คริวเรือหลุดพ้นความยากจนอย่างยั่งยืน ● หมวดหมู่ที่ 12 ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต (รอง) <ul style="list-style-type: none"> - เป้าหมายระดับหมวดหมู่ คนไทยได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพในทุกช่วงวัย มีสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับโลกยุคใหม่ มีคุณลักษณะตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม มีคุณธรรม จริยธรรม และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกโฉมฉบับล้นของโลก สามารถดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมได้อย่างสงบสุข - กลยุทธ์ 1. คนไทยทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนาในทุกมิติ และ 2. การพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูง 	
--	--	--	--	--

<p>แผนระดับ 3</p>	<p style="text-align: center;">เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาคใต้ชายแดน (พ.ศ. 2566 – 2570)</p> <p>แผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี พ.ศ. 2566 – 2570 (ฉบับทบทวนประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568) ได้นำเป้าหมายการพัฒนาภาคใต้ชายแดนให้เป็นที่มาเชื่อมโยงกับการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด คือ “เกษตรกรรมยั่งยืน ฮาลาลคุณภาพ ทูทางสังคมและชุมชนเข้มแข็งภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรมนำสู่สันติสุข” โดยแนวทางการพัฒนาแต่ละด้านสอดคล้องและเชื่อมโยงกัน ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. พัฒนาคุณภาพการผลิตและการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรหลักของภาค สอดคล้องกับประเด็นการพัฒนาจังหวัดที่ 2 เพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจฐานราก เกษตรกรรมยั่งยืน ผลผลิตภัณฑ์และบริการฮาลาลคุณภาพ ยกระดับการท่องเที่ยว การค้า การบริการ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค 2. พัฒนาเมืองชายแดนให้เป็นเมืองเศรษฐกิจการค้า การท่องเที่ยว สามารถเชื่อมโยงกับพื้นที่เศรษฐกิจของประเทศเพื่อนบ้านและอาเซียนตอนใต้ และพัฒนาเมืองยะลาเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจของภาคใต้ชายแดน สอดคล้องกับประเด็นการพัฒนาจังหวัดที่ 2 เพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจฐานราก เกษตรกรรมยั่งยืน ผลผลิตภัณฑ์และบริการฮาลาลคุณภาพ ยกระดับการท่องเที่ยว การค้า การบริการ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค 3. ยกระดับรายได้ การศึกษา สมรรถนะแรงงาน และสาธารณสุข เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีและสันติสุข สอดคล้องกับประเด็นการพัฒนาจังหวัดที่ 1 พัฒนาคอนomyเต็มศักยภาพในทุกช่วงวัยและมีสมรรถนะสูง ประเด็นการพัฒนาจังหวัดที่ 4 ลดความยากจนข้ามรุ่นและความเหลื่อมล้ำภายใต้บริบทสังคมพหุวัฒนธรรมเข้มแข็ง รวมทั้ง ประเด็นการพัฒนาจังหวัดที่ 5 เสริมสร้างความมั่นคงและสังคมแห่งสันติสุข 4. อนุรักษ์ ฟื้นฟูและบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นฐานการผลิตของภาค สอดคล้องกับประเด็นการพัฒนาจังหวัดที่ 3 พัฒนาสังคมและชุมชนน่าอยู่ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมยั่งยืน
--------------------------	---

เป้าหมายการ พัฒนาจังหวัด 20 ปี	“ปัตตานี: เมืองที่โอบรับความหลากหลายบนฐานทรัพยากร” คุณภาพคนคุณภาพชีวิต เศรษฐกิจก้าวหน้า สันติสุขยั่งยืน
--------------------------------------	--

สาระสำคัญ แผนพัฒนา จังหวัด	เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด “เกษตรกรรมยั่งยืน ฮาลาลคุณภาพ ทุนทางสังคมและชุมชนเข้มแข็ง ภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรมนำสู่สันติสุข”	ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด 1. อัตราการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (ร้อยละ) เพิ่มขึ้น (ร้อยละ 0.15) 2. อัตราการเปลี่ยนแปลงของประชากรที่อยู่ใต้เส้นความยากจน (ร้อยละ) ลดลง (ร้อยละ 0.12) 3. อัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนในจังหวัด (ร้อยละ) เพิ่มขึ้น (ร้อยละ 0.10) 4. อัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้ต่อหัวของประชากรเฉลี่ยต่อหัวต่อปี (ร้อยละ) เพิ่มขึ้น (ร้อยละ 0.10) 5. อัตราการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ลดลง (เหตุการณ์) (5 เหตุการณ์)
----------------------------------	---	---

ประเด็นการ พัฒนาจังหวัด	1. การพัฒนาคนอย่างเต็มศักยภาพในทุกช่วงวัย และมีสมรรถนะสูง	2. เพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจฐานราก เกษตรกรรมยั่งยืน ผลิตภัณฑ์และบริการ ฮาลาลคุณภาพ ยกระดับการท่องเที่ยว การค้า การบริการ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค	3. การพัฒนาสังคมและชุมชนน่าอยู่ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมยั่งยืน	4. ลดความยากจนข้ามรุ่นและความเหลื่อมล้ำ ภายใต้บริบทสังคมพหุวัฒนธรรมเข้มแข็ง	5. เสริมสร้างความมั่นคงและสังคมแห่งสันติสุข
----------------------------	---	--	---	---	---

แผนงาน	1. การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิตและยกระดับผลิตภาพประชากร	1. การขับเคลื่อนภาคการเกษตร ด้วยเศรษฐกิจชีวภาพ (BCG Model) 2. พัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวด้วยเศรษฐกิจสร้างสรรค์ พลัง Soft Power 3. พัฒนาและยกระดับผู้ประกอบการ คุณภาพสินค้าและบริการให้ได้มาตรฐาน 4. พัฒนาระบบโครงสร้างและสาธารณูปโภคทุกด้านเชื่อมโยงการพัฒนาเศรษฐกิจทุกมิติ	1. การสร้างเสริมสุขภาวะและยกระดับความมั่นคงทางสุขภาพ 2. การพัฒนาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งด้วยเศรษฐกิจสีน้ำเงิน	1. การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต และยกระดับผลิตภาพประชากร	1. การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต และยกระดับผลิตภาพประชากร
--------	---	--	---	--	--

โครงการ สำคัญ	1. โครงการส่งเสริมทักษะสำหรับงานในอนาคต และพัฒนากำลังคนในพื้นที่	1. โครงการพัฒนาและสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรมูลค่าสูงด้วย BCG Model 2. โครงการส่งเสริมและยกระดับเกษตรปลอดภัย สร้างความมั่นคงทางอาหารอย่างยั่งยืนสู่อาหารครัวโลก 3. โครงการก่อสร้างและปรับปรุงระบบชลประทานให้ครอบคลุมพื้นที่แหล่งผลิตที่สำคัญ 4. โครงการพัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวทุกด้านด้วยเศรษฐกิจสร้างสรรค์ 5. โครงการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจ Startup และวิสาหกิจขนาดเล็ก 6. โครงการยกระดับระบบขนส่ง Logistic ทั้งทางบก ทางน้ำ ทางราง และทางอากาศ รองรับการลงทุน เชื่อมโยงเศรษฐกิจอาเซียน	1. โครงการพัฒนาศักยภาพและสุขภาวะคนตลอดช่วงชีวิตและยกระดับผลิตภาพประชากรให้มีคุณภาพ 2. โครงการพัฒนาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งด้วยเศรษฐกิจสีน้ำเงิน (Blue Economy) 3. โครงการฟื้นฟูอ่าวปัตตานีในทุกมิติเพื่อการใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่าและสมดุล	1. โครงการยกระดับการแก้ไขปัญหาความยากจนแบบมุ่งเป้าจัดความยากจนข้ามรุ่น	1. โครงการพัฒนาศักยภาพและสุขภาวะคนตลอดช่วงชีวิต และยกระดับผลิตภาพประชากรให้มีคุณภาพ 2. โครงการพัฒนาศักยภาพสตรีสู่ผู้นำความเปลี่ยนแปลงเพื่อส่งเสริมความเสมอภาคและลดความเหลื่อมล้ำ
------------------	--	--	---	--	---

ส่วนที่ 3

สาระสำคัญแผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี

พ.ศ. 2566 – 2570

3.1 ข้อมูลเพื่อการพัฒนาและข้อมูลทั่วไป

3. สารสำคัญแผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี พ.ศ. 2566 – 2570 (ฉบับทบทวนประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568)

3.1 ข้อมูลเพื่อการพัฒนาและข้อมูลทั่วไป

3.1.1 ข้อมูลพื้นฐานทางกายภาพ

3.1.1.1 ความเป็นมา

จังหวัดปัตตานีเป็นจังหวัดที่มีพัฒนาการทางประวัติศาสตร์และอารยธรรมเจริญรุ่งเรืองมาเป็นเวลานาน เนื่องด้วยความเหมาะสมของที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ โดยเฉพาะทำเลที่ตั้งที่ติดทะเล มีอ่าวที่สามารถกำบังคลื่นลมและเป็นที่พักจอดเรือ จึงเป็นจุดนัดพบของพ่อค้าและนักเดินเรือจากโลกตะวันตกและตะวันออก ประกอบกับจังหวัดปัตตานีมีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ เช่น สินแร่ เครื่องเทศ ของป่า และพืชพรรณธัญญาหารอื่น ๆ สามารถติดต่อค้าขายทางทะเลกับเมืองท่าอื่น ๆ บนคาบสมุทรมลายูและภูมิภาคใกล้เคียง โดยเป็นที่รู้จักในนามอาณาจักรลังกาสุกะ หรือหลังหยาชูว ซึ่งปรากฏในเอกสารจีนมาตั้งแต่ปลายคริสต์ศตวรรษที่ 1 หรือประมาณเกือบ 2,000 ปีที่ผ่านมา ระหว่างพุทธศตวรรษ 12-16 ศูนย์กลางการปกครองของลังกาสุกะอยู่บริเวณเมืองโบราณยะรัง โดยมีเมืองโกตามลหิษย์เป็นเมืองหลวงและศูนย์กลางการปกครอง มีความเจริญรุ่งเรืองถึงขีดสุด ดังปรากฏร่องรอยฐานเจดีย์ในพุทธศาสนาจำนวนมากกว่า 30 แห่ง ในพื้นที่ประมาณ 9 ตารางกิโลเมตร

จนมาถึงพุทธศตวรรษที่ 18 - 19 ปรากฏเมืองท่าแห่งใหม่ชื่อ ปะตานี มีเรือสินค้าจากชาติต่าง ๆ ได้แก่ โปรตุเกส ฮอลันดา อังกฤษ สเปน ญี่ปุ่น จีน อินเดีย ชาว อาหรับ และเปอร์เซีย ฯลฯ มาจอดแวะพักและทำการค้าขายเป็นจำนวนมาก ประกอบกับอาณาจักรลังกาสุกะเริ่มเสื่อมลง ชายฝั่งทะเลต้นเขินแม่น้ำเปลี่ยนทางเดินศูนย์กลางความเจริญแห่งใหม่จึงย้ายมาอยู่ที่ปะตานี (ต่อมาเรียก ปาตานี และ ปัตตานี ในที่สุด) ในเวลานั้นปัตตานีเป็นศูนย์กลางของการศึกษาและเผยแพรศาสนาอิสลามที่สำคัญของภูมิภาคนี้ และเป็นที่รู้จักในชื่อ “ปาตานีดารุสลาม” จนได้รับการเรียกขานกันว่า “ระเบียงเมกกะ”

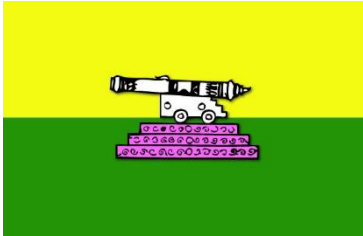
ต่อมาในปี พ.ศ. 2351 ปัตตานี แบ่งการปกครองออกเป็น 7 หัวเมือง ได้แก่ เมืองตานี ยะหริ่ง หนองจิก สายบุรี ระแงะ รามันห์ และยะลา ในปี พ.ศ. 2388 ศูนย์กลางการปกครองของเมืองปัตตานีย้ายมาอยู่ที่ จะบังติกอติดกับแม่น้ำปัตตานีในปัจจุบัน ส่วนศูนย์กลางการค้าในระยะแรกอยู่ใกล้ปากแม่น้ำบริเวณหัวตลาดเป็นย่านชาวจีนหรือไชน่าทาวน์ในสมัยนั้น เมืองปัตตานีแห่งใหม่จึงเจริญเติบโตสืบต่อมาระทั่งบัดนี้ สำหรับหัวเมืองอื่นสมัยเดียวกัน ได้แก่ สายบุรี หนองจิก และยะหริ่ง ปัจจุบันเป็นอำเภอหนึ่งของจังหวัดปัตตานี ระแงะเป็นอำเภอหนึ่งของจังหวัดนราธิวาส และรามันห์ (ปัจจุบันใช้ชื่อรามัน) เป็นอำเภอหนึ่งของจังหวัดยะลา

ตราประจำจังหวัดปัตตานี

รูปปืนใหญ่ หมายถึง ปืนนางพญาตานี ซึ่งมีขนาดใหญ่ที่สุด (มีขนาดยาว 3 วา คอกคี่บนิ้วครึ่ง กระสุนมีลักษณะกลมมีเส้นผ่าศูนย์กลาง 11 นิ้ว) ซึ่งเป็นปืนใหญ่กระบอกสำคัญที่ใช้ป้องกันเมืองปัตตานีตลอดมา ชาวเมืองปัตตานีจึงถือว่าเป็นของคู่บ้านคู่เมืองมาแต่สมัยโบราณ

ธงประจำจังหวัดปัตตานี

รูปปืนใหญ่พญาตานี บนธงพื้นสีเหลือง - เขียวแบ่งครึ่งตามทางนอน
จังหวัดปัตตานีใช้อักษรย่อว่า “ปน”

คำขวัญจังหวัด

“เมืองงามสามวัฒนธรรม ศูนย์ฮาลาลเลิศล้ำ ชนน้อมนำศรัทธา ถิ่นธรรมชาติงามตา ปัตตานีสันติสุขแดนใต้”

ดอกไม้ประจำจังหวัด

“ดอกชบา”
(Hibiscus)

ต้นไม้ประจำจังหวัด

“ตะเคียนทอง”
(Hopos odorata)

3.1.1.2 ที่ตั้ง พื้นที่ และอาณาเขต

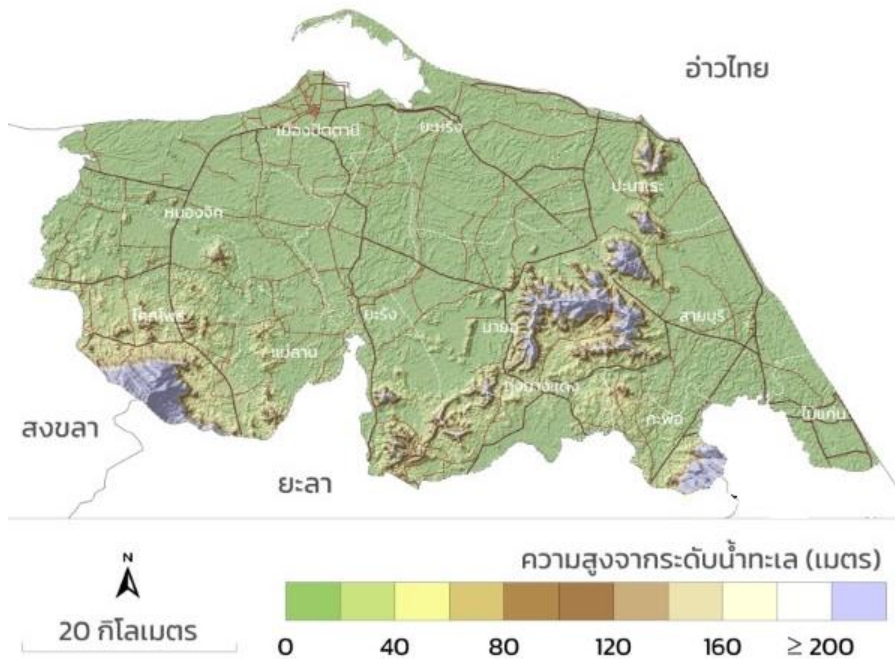
จังหวัดปัตตานี ตั้งอยู่ทางตอนล่างของประเทศไทย เป็นจังหวัดเดียวในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ ชายแดนที่ไม่มีพรมแดนติดต่อกับประเทศมาเลเซีย อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร 1,055 กิโลเมตร มีพื้นที่ประมาณ 1,940.35 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 1,212,723 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.38 ของพื้นที่ประเทศไทย และเป็นจังหวัดที่มีขนาดพื้นที่ขนาดใหญ่ เป็นลำดับที่ 68 ของประเทศไทย และเมื่อจำแนกเป็นในระดับภาคใต้ พบว่าจังหวัดปัตตานี มีขนาดพื้นที่น้อยที่สุดรองจากจังหวัดภูเก็ต โดยมีอาณาเขตติดต่อดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับอำเภอไทย
ทิศใต้	ติดต่อกับจังหวัดยะลาและจังหวัดนราธิวาส
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับอำเภอไทย
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับจังหวัดสงขลา

ภาพที่ 1 แผนที่จังหวัดปัตตานี

ภาพที่ 2 ภูมิประเทศของจังหวัดปัตตานี

ที่มา : <https://www.mitrearth.org/m32-pattani/>

3.1.1.3 ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดปัตตานี แบ่งเป็น 3 ลักษณะ ประกอบด้วย **พื้นที่ราบชายฝั่งทะเล** เป็นพื้นที่ส่วนใหญ่ ประมาณ 1 ใน 3 ของพื้นที่จังหวัด ได้แก่ ทางตอนเหนือและทางตะวันออกของจังหวัด มีหาดทรายยาวและเป็นที่ยาวชายฝั่ง กว้างประมาณ 10 – 30 กิโลเมตร มีความยาวชายฝั่งทั้งหมด 116.40 กิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่อำเภอชายทะเลจำนวน 6 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอหนองจิก อำเภอเมืองปัตตานี อำเภอยะหริ่ง อำเภอปะนาเระ อำเภอสายบุรี และอำเภอไม้แก่น

พื้นที่ราบลุ่ม บริเวณตอนกลาง และตอนใต้ของจังหวัด มีแม่น้ำปัตตานีไหลผ่านที่ดิน มีความเหมาะสมในการทำเกษตรกรรม ปลูกข้าว ยางพารา ได้แก่ พื้นที่ในเขตอำเภอแม่ลาน อำเภอยะรัง อำเภอยะหริ่ง อำเภอมายอ และอำเภอปะนาเระ

พื้นที่ภูเขา เป็นพื้นที่ส่วนน้อยอยู่ทางตอนใต้ของอำเภอโคกโพธิ์ อำเภอกะป้อ ทางตอนบนของอำเภอทุ่งยางแดง และทางตะวันออกของอำเภอสายบุรี บริเวณดังกล่าวเป็นเขตอุทยานแห่งชาติ และเป็นพื้นที่ปลูกลองกอง ยางพารา

3.1.1.4 สภาพภูมิอากาศ

จังหวัดปัตตานีอยู่ภายใต้อิทธิพลของลมมรสุมที่พัดปกคลุมประเทศไทย 2 ชนิด คือ ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้จากมหาสมุทรอินเดีย และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งพัดผ่านอ่าวไทย โดยฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือหรือฤดูหนาว จะมีลมจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งเป็นลมเย็นและแห้งจากประเทศจีนพัดปกคลุมประเทศไทย ทำให้ประเทศไทยตอนบนตั้งแต่ภาคกลางขึ้นไปมีอากาศหนาวเย็นและแห้งแล้งทั่วไป แต่ภาคใต้ตั้งแต่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ลงไปกลับมีฝนตกชุกเพราะลมมรสุมที่พัดผ่านอ่าวไทยพัดพาเอาไอน้ำไปตกเป็นฝนทั่วไป ตั้งแต่จังหวัดชุมพรลงไป อากาศจึงไม่หนาวเย็นดังเช่นภาคอื่น ๆ ที่อยู่ทางตอนบนของประเทศ ซึ่งจังหวัดปัตตานีอยู่ทางด้านฝั่งตะวันออกได้รับอิทธิพลของลมด้วยทำให้มีฝนตกอยู่ในเกณฑ์ปานกลางและมีอากาศเย็นเป็นครั้งคราว และลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ซึ่งพัดผ่านมหาสมุทรอินเดียพัดพาเอาไอน้ำและความชุ่มชื้นมาสู่ประเทศไทย แต่เนื่องจากเทือกเขาตะนาวศรีด้านตะวันตกปิดกั้นกระแสลมเอาไว้ จึงทำให้บริเวณภาคใต้ฝั่งตะวันออกและจังหวัดปัตตานีมีฝนน้อยกว่าภาคใต้ฝั่งตะวันตกซึ่งเป็นด้านรับลม จังหวัดปัตตานีมี 2 ฤดู ดังนี้

ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนมกราคม ถึงกลางเดือนพฤษภาคม ระยะเวลานี้เป็นช่วงว่างของฤดูมรสุมหลังจากสิ้นฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ อากาศจะเริ่มร้อนและอากาศจะร้อนจัดที่สุดในเดือนเมษายนและพฤษภาคม แต่ไม่ร้อนมากนักเนื่องจากภูมิประเทศเป็นคาบสมุทรอยู่ใกล้ทะเล กระแสลมและไอน้ำจากทะเลทำให้อากาศคลายความร้อนไปมาก

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนมกราคม เป็นระยะเวลา 9 เดือน โดยแบ่งเป็น 2 ช่วง คือ

(1) ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม – เดือนกันยายน เป็นระยะเวลา 5 เดือน ช่วงนี้จะได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ซึ่งพัดมาจากมหาสมุทรอินเดีย ในช่วงนี้ฝนจะตกอย่างสม่ำเสมอแต่มีปริมาณไม่มากนัก โดยจะตกในช่วงบ่ายถึงค่ำ ซึ่งแต่ละเดือนจะมีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 100 – 150 มิลลิเมตร

(2) ตั้งแต่เดือนตุลาคม - เดือนมกราคม เป็นช่วงที่ได้รับมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดผ่านอ่าวไทย เป็นช่วงที่มีฝนตกมาก โดยเฉพาะในเดือนพฤศจิกายนและธันวาคม ปริมาณน้ำฝนสูงถึง 370 – 410 มิลลิเมตร

ปริมาณน้ำฝน ปัตตานีเป็นจังหวัดที่อยู่ทางภาคใต้ฝั่งตะวันออกจัดว่าเป็นจังหวัดที่มีฝนตกตลอดทั้งปีในฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ จะมีฝนตกชุกกว่าในฤดูมรสุมตะวันตกเฉียงใต้เพราะอยู่ทางด้านตะวันออกไม่มีภูเขาสูงใดกั้น จึงได้รับอิทธิพลจากมรสุมนี้เต็มที่ทำให้มีฝนตกชุก โดยเฉพาะเดือนตุลาคมและพฤศจิกายนส่วนในฤดูมรสุมตะวันตกเฉียงใต้มีฝนตกน้อยกว่าฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือเพราะภูมิประเทศมีแนวเทือกเขาตะนาวศรีปิดกั้นทำให้ได้รับกระแสลมจากมรสุมนี้ไม่เต็มที่ ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยของจังหวัดปัตตานีอยู่ในเกณฑ์ดี ถ้าเทียบทั้งประเทศแต่ถ้าเทียบภายในภาคเดียวกันมีฝนอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

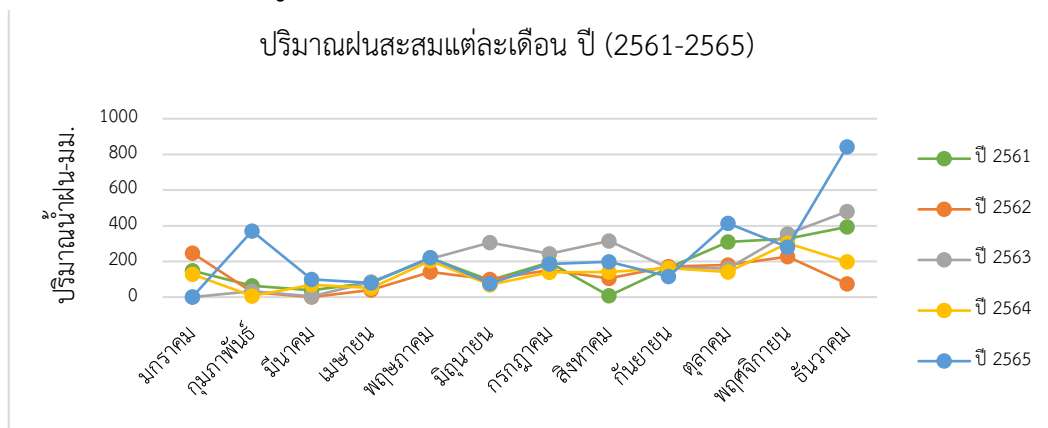
ตารางที่ 1 ปริมาณน้ำฝนรายเดือนของจังหวัดปัตตานี ปี 2556 – 2565

หน่วยนับ : เป็นมิลลิเมตร

ปี/เดือน	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	รวม
2556	60.3	171.5	14.6	114.7	87.3	58.7	131.8	75.3	151.0	225.3	351.7	183.6	1,625.8
2557	16.4	0.0	13.4	12.4	143.4	95.0	78.8	359.5	156.0	259.4	414.5	465.1	2,013.9
2558	10.2	0.2	0.6	50.9	77.5	54.2	92.3	231.8	103.5	147.6	341.6	79.3	1,189.7
2559	63.0	13.8	0.0	0.0	206.9	121.1	162.4	56.8	42.9	249.0	224.5	641.0	1,781.4
2560	597.9	21.5	49.7	278.2	126.8	135.4	179.9	125.6	200.1	94.0	981.2	303.5	3,093.8
2561	147.1	63.2	38.6	81.4	220.2	93.4	193.7	7.5	163.9	309.1	281.8	393.5	1,993.4
2562	246.9	27.2	0.0	39.6	140.9	99.9	151.0	105.3	171.6	179.6	227.1	74.9	1,464.0
2563	0.2	32.3	3.9	85.8	213.8	305.9	243.3	315.1	164.1	159.7	353.5	480.2	2,357.8
2564	127.6	6.4	69.6	50.6	203.2	69.2	139.1	140.2	161.9	139.9	301.8	194.0	1,603.5
2565	1.1	370	99.7	80.1	222.3	76.9	185.6	198	116.1	413.5	280.5	843.1	2,886.9
ฝนเฉลี่ย	127.1	78.5	36.3	88.2	164.2	111.0	155.8	161.5	143.1	217.7	375.8	365.8	2,024.9

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาปัตตานี, 2565

แผนภูมิที่ 1 ปริมาณฝนสะสมแต่ละเดือน ปี 2561 - 2565

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาปัตตานี, 2565

ปริมาณฝนเฉลี่ยตลอดปีในคาบ 5 ปี (ปี 2561 - 2565) มีค่าเฉลี่ย อยู่ที่ 2070.76 มม. จำนวนวันที่ฝนตก 150 วัน ปริมาณฝนสูงสุดเฉลี่ย 172.56 มม. สำหรับในปี 2565 มีปริมาณฝนรวม 2,886.9 มิลลิเมตร มีฝนตก 167 วัน ปริมาณฝนสูงสุด 310.5 มม.

ปี 2561 มีปริมาณน้ำฝน รวม 1,993.4 มิลลิเมตร จำนวนวันที่ฝนตก 138 วัน ปริมาณน้ำฝนสูงสุดต่อวันคือ 151.1 มิลลิเมตร เมื่อวันที่ 3 ธันวาคม เดือนที่ฝนตกมากที่สุดคือเดือนธันวาคม จำนวน 393.5 มิลลิเมตร เดือนที่ฝนตกน้อยที่สุดคือเดือนสิงหาคม จำนวน 7.5 มิลลิเมตร ส่วนใหญ่ฝนจะตกมากอยู่ในช่วงเดือน พฤษภาคม – กรกฎาคม จากอิทธิพลของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ และเดือนตุลาคม – พฤศจิกายน จากอิทธิพลของลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ

ปี 2562 มีปริมาณน้ำฝน รวม 1,464.0 มิลลิเมตร จำนวนวันที่ฝนตก 146 วัน ปริมาณน้ำฝนสูงสุดต่อวันคือ 199.4 มิลลิเมตร เมื่อวันที่ 3 มกราคม (จากอิทธิพลพายุโซนร้อนปาบึก) เดือนที่ฝนตกมากที่สุดคือเดือนมกราคม จำนวน 246.9 มิลลิเมตร เดือนที่ฝนตกน้อยที่สุดคือเดือนมีนาคมไม่มีฝนตก ส่วนใหญ่ฝนจะตกมากอยู่ในช่วงเดือน พฤษภาคม – พฤศจิกายน จากอิทธิพลของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ในเดือนกุมภาพันธ์ – เมษายน ถือว่ามีปริมาณฝนน้อยที่สุด เนื่องจากอยู่ในช่วงฤดูร้อน

ปี 2563 มีปริมาณน้ำฝน รวม 2,357.8 มิลลิเมตร จำนวนวันที่ฝนตก 159 วัน ปริมาณน้ำฝนสูงสุดต่อวัน คือ 149.2 มิลลิเมตร เมื่อวันที่ 17 ธันวาคม เดือนที่ฝนตกมากที่สุดคือเดือนธันวาคม จำนวน 480.2 มิลลิเมตร เดือนที่ฝนตกน้อยที่สุดคือเดือนมกราคม จำนวน 0.2 มิลลิเมตร ส่วนใหญ่ฝนจะตกมากสม่ำเสมออยู่ในช่วงเดือนพฤษภาคม - ธันวาคม จากอิทธิพลของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือในเดือนมกราคม - มีนาคม ถือว่ามีปริมาณฝนน้อยที่สุดเนื่องจากอยู่ในช่วงรอยต่อของฤดูกาล

ปี 2564 จังหวัดปัตตานี มีปริมาณน้ำฝน รวม 1,603.5 มิลลิเมตร ลดลงจากปี 2563 จำนวน 751 มิลลิเมตร ปริมาณฝนสูงสุดใน 1 วัน 93.2 มิลลิเมตร เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน จำนวนวันที่ฝนตกลดลงจากปีก่อน จาก 159 วัน เป็น 142 วัน ส่วนใหญ่ฝนจะตกมากสม่ำเสมออยู่ในช่วงเดือนพฤษภาคม - ธันวาคม จากอิทธิพลของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ในเดือนกุมภาพันธ์ - เมษายน ถือว่ามีปริมาณฝนน้อยที่สุดเนื่องจากอยู่ในช่วงรอยต่อของฤดูกาล

ปี 2565 จังหวัดปัตตานี มีปริมาณน้ำฝน รวม 2,886.9 มิลลิเมตร เพิ่มขึ้นจากปี 2563 จำนวน 1,283.4 มิลลิเมตร จำนวนวันที่ฝนตก 167 วัน (เพิ่มขึ้นจากปีก่อน) ปริมาณฝนสูงสุดใน 1 วัน มีปริมาณ 310.5 มิลลิเมตร เมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2565 ปี 2565 มีฝนตกตลอดทั้งปี เนื่องจากอิทธิพลของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ถือว่ามีปริมาณฝนสูงสุดในรอบ 5 ปี

จังหวัดปัตตานีมีฤดูฝนที่ค่อนข้างชัดเจนตามระยะเวลา ทั้งนี้ ปริมาณฝนรวมในแต่ละปีมีปริมาณที่ค่อนข้างใกล้เคียงกัน แต่อาจจะมีบางปีที่ปริมาณฝนจะมีค่าสูงหรือน้อย ขึ้นอยู่กับอิทธิพลของพายุหมุนเขตร้อนและปรากฏการณ์เอลนีโญ

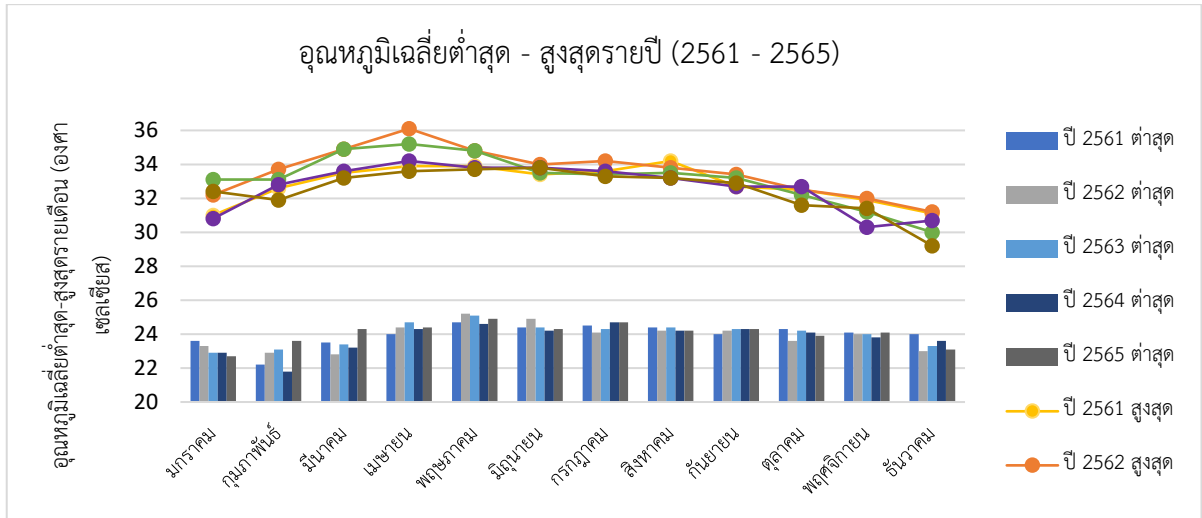
อุณหภูมิ เนื่องจากจังหวัดปัตตานีตั้งอยู่ในคาบสมุทรที่เป็นแหลมยื่นออกไปในทะเล จึงได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมอย่างเต็มที่คือลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้จากมหาสมุทรอินเดียและลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งพัดผ่านอ่าวไทย ทำให้ได้รับไอน้ำและความชุ่มชื้นมาก อุณหภูมิเฉลี่ยจึงไม่สูงมากและอากาศไม่ร้อนจัดในฤดูร้อนและจะมีอากาศเย็นได้ในบางครั้ง อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปีในคาบ 5 ปี (ปี 2561-2565) มีค่าอยู่ที่ 28.50 องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 33.0 องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 23.9 องศาเซลเซียส สำหรับปี 2565 มีอุณหภูมิเฉลี่ย มีค่าอยู่ที่ 28.30 องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 32.5 องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 24.0 องศาเซลเซียส

ตารางที่ 2 อุณหภูมิเฉลี่ย สูงสุด ต่ำสุด รายเดือนของจังหวัดปัตตานี ปี 2561 - 2565

เดือน	พ.ศ. 2561			พ.ศ. 2562			พ.ศ. 2563			พ.ศ. 2564			พ.ศ. 2565		
	เฉลี่ย	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย	สูงสุด	ต่ำสุด
มกราคม	26.5	33.1	21.5	26.9	35.0	19.6	27.2	34.2	20.8	26.2	33.6	21.5	27.6	34.0	21.1
กุมภาพันธ์	26.8	34.7	18.8	27.4	35.2	20.9	27.2	35.0	21.2	26.8	35.0	20.0	28.4	34.5	22.3
มีนาคม	27.8	35.3	22.7	28.1	37.0	19.4	28.5	37.0	21.1	27.8	35.2	21.5	29.0	34.8	23.2
เมษายน	28.1	36.2	22.7	29.4	38.9	23.0	29.0	37.9	23.1	28.4	35.6	23.3	29.5	36.3	22.7
พฤษภาคม	28.5	35.3	22.7	28.9	37.2	24.0	29.1	37.3	23.5	28.4	35.5	23.5	29.5	34.9	24.0
มิถุนายน	28.1	35.9	22.9	28.4	36.4	23.2	27.7	34.9	23.2	28.2	35.5	22.9	29.1	35.3	22.9
กรกฎาคม	28.2	35.5	23.5	28.1	35.4	21.7	27.8	34.8	23.0	28.7	35.7	23.5	29.0	35.0	22.9
สิงหาคม	28.6	36.2	23.3	28.0	35.7	23.0	28.0	35.3	22.6	27.9	35.4	23.0	29.1	35.1	23.1
กันยายน	27.1	35.0	22.5	27.6	35.3	22.7	27.6	35.0	22.7	27.7	34.2	23.0	29.1	34.8	23.4
ตุลาคม	27.3	34.3	22.8	27.0	34.4	22.4	27.1	34.2	23.1	27.7	35.6	23.0	28.4	34.0	22.7
พฤศจิกายน	27.3	34.0	22.8	27.0	33.8	23.0	26.9	33.3	23.2	26.6	34.3	23.0	28.7	33.8	23.6
ธันวาคม	26.7	33.5	22.7	26.3	33.2	21.4	26.1	33.6	22.5	26.5	32.7	21.8	26.2	32.3	20.0

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาปัตตานี, 2565

แผนภูมิที่ 2 อุณหภูมิเฉลี่ยต่ำสุด-สูงสุด ปี 2561 - 2565

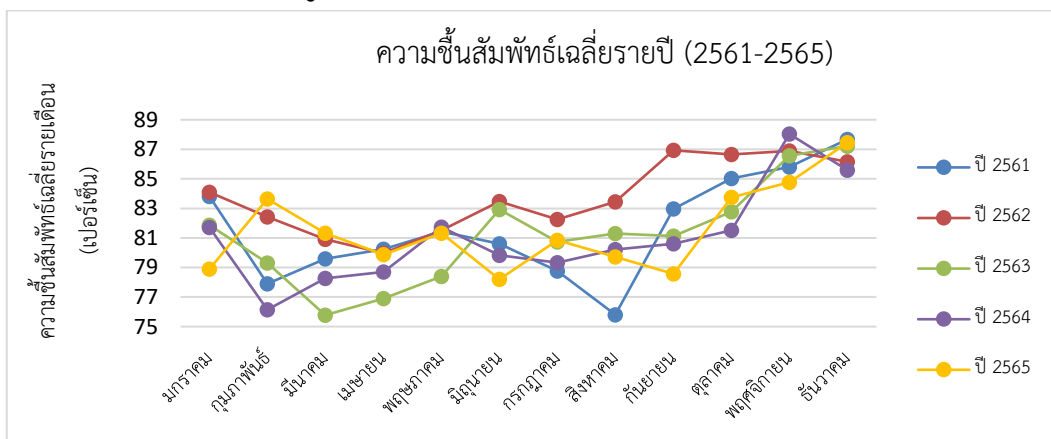

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาปัตตานี, 2565

ความชื้นสัมพัทธ์ : ความชื้นสัมพัทธ์สัมพันธ์กับมวลอากาศและอิทธิพลของลมมรสุมเป็นสำคัญ ตลอดทั้งปีของจังหวัดปัตตานีจะมีความชื้นสัมพัทธ์อยู่ในเกณฑ์สูงเนื่องจากได้รับอิทธิพลจากมรสุมทั้งสองฤดูคือ มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือและมรสุมตะวันตกเฉียงใต้มรสุมทั้งสองนี้ก่อนจะพัดเข้าสู่บริเวณจังหวัดปัตตานีได้พัดผ่านทะเลและมหาสมุทรจึงได้พาเอาไอน้ำและความชุ่มชื้นมาด้วยทำให้บริเวณจังหวัดปัตตานีมีความชื้นสัมพัทธ์สูงเป็นเวลานาน

ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยตลอดปีในคาบ 5 ปี (ปี 2561-2565) มีค่าอยู่ที่ 82% ความชื้นสัมพัทธ์สูงสุดเฉลี่ย 84% ความชื้นสัมพัทธ์ต่ำสุดเฉลี่ย 81% สำหรับปี 2565 ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยตลอดปี 82% ความชื้นสัมพัทธ์สูงสุดเฉลี่ย 87% ความชื้นสัมพัทธ์ต่ำสุดเฉลี่ย 78%

แผนภูมิที่ 3 ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย ปี 2561 - 2565

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาปัตตานี, 2565

หมอก ฟาหลัว และทัศนวิสัย : โดยเฉลี่ยแล้วจังหวัดปัตตานีมีโอกาสเกิดหมอกได้น้อยมาก ประมาณเดือนละ 1-2 วัน ส่วนมากจะเกิดระหว่างเดือนกรกฎาคมถึงตุลาคม วันที่เกิดหมอกทัศนวิสัยไม่ตีเห็นได้ไกล ไม่เกิน 1 กิโลเมตร ส่วนฟาหลัวเกิดมากได้ตลอดทั้งปี วันที่มีฟาหลัวทัศนวิสัยจะเห็นได้ไกลประมาณ 5-8 กิโลเมตร ทัศนวิสัยเฉลี่ยเวลา 07.00 น.จะเห็นได้ไกลประมาณ 7-8 กิโลเมตร และทัศนวิสัยเฉลี่ยตลอดวันประมาณ 8-10 กิโลเมตร

ระบบหมุนเวียนของลมในจังหวัดปัตตานี : ในฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือหรือฤดูหนาว ลมส่วนใหญ่จะพัดจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือโดยตลอด จนเข้าสู่ฤดูร้อนตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนจนถึงเมษายน กำลังลมเฉลี่ยประมาณ 6 - 15 กม./ชม. หลังจากสิ้นฤดูร้อนเข้าสู่ฤดูฝนตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมถึงตุลาคมจะเป็นลมทิศตะวันตก กำลังลมเฉลี่ยประมาณ 6 - 9 กม./ชม. กำลังลมสูงที่สุดในแต่ละฤดูมีดังนี้ ฤดูร้อนเคยตรวจลมสูงที่สุดได้ 65 กม./ชม. เป็นลมทิศตะวันออกเฉียงเหนือก่อนไปทางใต้เล็กน้อยในเดือนมีนาคม ส่วนในฤดูฝนเคยตรวจลมสูงที่สุดได้ 74 กม./ชม. เป็นลมทิศตะวันตกในเดือนมิถุนายน

พายุหมุนเขตร้อน : พายุหมุนเขตร้อนที่ผ่านบริเวณภาคใต้และสร้างความกระทบกระเทือนให้กับจังหวัดปัตตานีส่วนมากเป็นพายุดีเปรสชันที่มีกำลังอ่อนซึ่งก่อตัวขึ้นในทะเลจีนใต้หรือมหาสมุทรแปซิฟิกเคลื่อนตัวเข้ามาในอ่าวไทยระหว่างเดือนตุลาคมถึงธันวาคมพายุนี้จะทำให้มีฝนตกหนัก พายุลมแรงและเกิดสภาวะน้ำท่วมฉับพลันขึ้นได้กำลังแรงของลมและคลื่นในทะเลจะทำอันตรายแก่เรือต่าง ๆ และอาคารบ้านเรือนที่อยู่ตามชายฝั่งทะเลได้สำหรับปี 2565 ไม่มีพายุหมุนเขตร้อนเคลื่อนผ่านบริเวณจังหวัดปัตตานีแต่อย่างใด

3.1.1.5 การปกครอง และประชากร

การปกครอง จังหวัดปัตตานีได้แบ่งหน่วยการปกครองออกเป็น 12 อำเภอ 115 ตำบล 647 หมู่บ้าน โดยมีหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน 115 แห่ง ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง เทศบาลเมือง 2 แห่ง (เทศบาลเมืองปัตตานี และเทศบาลเมืองตะลุบัน) เทศบาลตำบล 15 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 97 แห่ง

ตารางที่ 3 ขนาดพื้นที่และหน่วยการปกครองจังหวัดปัตตานี

อำเภอ	เนื้อที่ (ตร.กม.)	เขตการปกครอง					ชุมชน	ร้อยละ ของพื้นที่จังหวัด	ระยะห่าง จากจังหวัด (กม.)
		ตำบล	หมู่บ้าน	อบต.	เทศบาล				
					เมือง	ตำบล			
1. เมืองปัตตานี	96.837	13	66	9	1	1	20	4.99	0.05
2. โคกโพธิ์	339.414	12	83	13	-	4	-	17.49	26
3. ยะรัง	183.952	12	72	12	-	1	-	9.48	15
4. ยะหริ่ง	196.829	18	81	14	-	3	-	10.14	14
5. สายบุรี	178.424	11	65	8	1	2	20	9.20	50
6. มายอ	216.136	13	59	10	-	1	-	11.14	29
7. หนองจิก	231.526	12	76	11	-	1	-	11.93	8
8. ปะนาเระ	144.058	10	55	8	-	2	-	7.42	43
9. ไม้แก่น	55.201	4	17	3	-	-	-	2.84	65
10. ทุ่งยางแดง	114.970	4	24	4	-	-	-	5.93	45
11. กะพ้อ	93.815	3	27	3	-	-	-	4.83	68
12. แม่ลาน	89.194	3	22	3	-	-	-	4.60	30
รวม	1,940.356	115	647	97	2	15	40	100.00	-

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดปัตตานี, 2566

ภาพที่ 3 แสดงอาณาเขตพื้นที่ของแต่ละอำเภอในจังหวัดปัตตานี

จังหวัดปัตตานีมีส่วนราชการส่วนภูมิภาค จำนวน 33 หน่วยงาน และอำเภอ 12 อำเภอ ส่วนราชการส่วนกลาง จำนวน 66 หน่วยงาน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 115 หน่วยงาน ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง เทศบาล 17 แห่ง (แยกเป็นเทศบาลเมือง 2 แห่ง และเทศบาลตำบล 15 แห่ง) และองค์การบริหารส่วนตำบล 97 แห่ง หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 19 หน่วยงาน และหน่วยงานอิสระ จำนวน 10 หน่วยงาน

โครงสร้างประชากร ข้อมูลประชากร ณ ปี 2565 มีประชากรทั้งสิ้น 732,955 คน เป็นเพศชาย 362,263 คน เป็นเพศหญิง 370,692 คน และมีอัตราการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรตลอดทั้งระยะเวลา 3 ปีที่ผ่านมา โดยเฉลี่ยต่อปีประมาณจำนวน 2,313 คน

เมื่อจำแนกเป็นรายอำเภอพบว่า จำนวนประชากรที่มากที่สุดของจังหวัดปัตตานี 3 อำเภอแรก คือ 1. อำเภอเมืองปัตตานี โดยข้อมูลประชากรทั้งหมดเมื่อ ปี 2565 มีจำนวน 136,262 คน 2. อำเภอยะรัง โดยข้อมูลประชากรทั้งหมดเมื่อ ปี 2565 มีจำนวน 96,506 คน 3. อำเภอยะหริ่ง โดยข้อมูลประชากรทั้งหมด เมื่อปี 2565 มีจำนวน 91,202 คน ตามลำดับ สำหรับอำเภอที่มีอัตราการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรตลอดระยะเวลา 3 ปีที่ผ่านมา โดยเฉลี่ยต่อปีมากที่สุด คือ อำเภอยะรัง โดยประมาณจำนวน 576 คน รองลงมาอำเภอยะหริ่ง และมายอตามลำดับ

เมื่อจำแนกเป็นรายอำเภอพบว่า จำนวนประชากรที่น้อยที่สุดของจังหวัดปัตตานี 3 อำเภอแรก คือ 1. อำเภอไม้แก่น โดยข้อมูลประชากรทั้งหมด เมื่อ ปี 2565 มีจำนวน 13,088 คน 2. อำเภอแม่ลาน โดยข้อมูลประชากรทั้งหมดเมื่อ ปี 2565 มีจำนวน 17,829 คน 3. อำเภอกะพ้อ โดยข้อมูลประชากรทั้งหมด เมื่อปี 2565 มีจำนวน 19,234 คน ตามลำดับ โดยอำเภอที่มีอัตราการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรตลอดระยะเวลา 3 ปีที่ผ่านมา โดยเฉลี่ยต่อปีน้อยที่สุด คือ อำเภอเมืองปัตตานี โดยลดลงประมาณจำนวน 476 คน ต่อปี

ตารางที่ 4 จำนวนประชากรในจังหวัดปัตตานี รายอำเภอ ณ สิ้นปี 2565

ลำดับ	อำเภอ	จำนวนประชากร (คน)			ครัวเรือน
		ชาย	หญิง	รวม	
1	อำเภอเมืองปัตตานี	65,756	70,506	136,262	48,624
2	อำเภอโคกโพธิ์	33,623	35,421	69,044	21,547

ลำดับ	อำเภอ	จำนวนประชากร (คน)			ครัวเรือน
		ชาย	หญิง	รวม	
3	อำเภอยะรัง	48,129	48,377	96,506	22,033
4	อำเภอยะหริ่ง	45,303	45,899	91,202	12,606
5	อำเภอสายบุรี	35,149	36,711	71,860	14,436
6	อำเภอมายอ	30,614	31,282	61,896	6,027
7	อำเภอหนองจิก	42,820	39,757	82,577	18,497
8	อำเภอปะนาเระ	23,562	24,234	47,796	3,497
9	อำเภอไม้แก่น	6,440	6,648	13,088	21,602
10	อำเภอยายะนง	12,615	13,046	25,661	23,357
11	อำเภอกะพ้อ	9,483	9,751	19,234	4,559
12	อำเภอแม่ลาน	8,769	9,060	17,829	4,648
รวม		362,263	370,692	732,955	201,433

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดปัตตานี, 2565

3.1.1.6 สาธารณสุข

สถานบริการด้านสาธารณสุข

สถานบริการและหน่วยงานสาธารณสุขในจังหวัดปัตตานี ประกอบด้วย โรงพยาบาลทั่วไปขนาด 466 เตียง 1 แห่ง (รพ.ปัตตานี) โรงพยาบาลชุมชนขนาด 90 เตียง จำนวน 1 แห่ง (รพ.สายบุรี) ขนาด 60 เตียง จำนวน 3 แห่ง (รพ.โคกโพธิ์ รพ.ยะหริ่ง และรพ.ยะรัง) ขนาด 30 เตียง จำนวน 7 แห่ง (รพ.หนองจิก รพ.ปะนาเระ รพ.มายอ รพ.ยงยงแดง รพ.ไม้แก่น รพ.กะพ้อ และรพ.แม่ลาน) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข จำนวน 98 แห่ง และสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี จำนวน 32 แห่ง) CMU 4 แห่ง PCU 12 แห่ง โรงพยาบาลอภัยภูเบศรปัตตานี 1 แห่ง และโรงพยาบาลของรัฐสังกัดกระทรวงกลาโหม 1 แห่ง คือ โรงพยาบาลค่ายอิงคยุทธบริหาร คลินิกเอกชน จำนวน 137 แห่ง และร้านขายยาและสถานที่ผลิตยา จำนวน 100 แห่ง

ตารางที่ 5 พื้นที่รับผิดชอบและสถานบริการสาธารณสุข จังหวัดปัตตานี ปี 2565

อำเภอ	หมู่บ้าน/ ชุมชน	ตำบล	อบต.	อบจ./เทศบาลเมือง/ เทศบาลตำบล	รพ.สต./ CMU/PCU	รพ./ขนาดเตียงจริง/ เตียงขั้นพื้นฐาน
เมืองปัตตานี	66/20	13	9	1/1/1	7/3/1	3
โคกโพธิ์	83	12	11	-/-/3	10/-/1	3
ยะรัง	72	12	12	-/-/1	11/-/1	4
ยะหริ่ง	81	18	14	-/-/4	14/-/1	4
สายบุรี	64/20	11	8	-/1/1	10/1/1	3
มายอ	59	13	10	-/-/1	10/-/1	3
หนองจิก	76	12	11	-/-/2	11/-/1	4
ปะนาเระ	55	10	8	-/-/2	10/-/1	4

อำเภอ	หมู่บ้าน/ ชุมชน	ตำบล	อบต.	อบจ./เทศบาลเมือง/ เทศบาลตำบล	รพ.สต./ CMU/PCU	รพ./ขนาดเตียงจริง/ เตียงขึ้นทะเบียน
ไม้แก่น	17	4	3	-/-/-	4/-/1	1
ทุ่งยางแดง	23	4	4	-/-/-	2/-/1	1
กะพ้อ	27	3	3	-/-/-	5/-/1	1
แม่ลาน	22	3	3	-/-/-	4/-/1	1
รวม	645/40	115	96	1/2/15	98/4/12	32

ที่มา : สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปัตตานี, 2565

หมายเหตุ : โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล 1 แห่ง ไม่สามารถเปิดทำการได้เนื่องจากถูกเผา

- 1) รพ.สต.โต๊ะแฉะ (เปิดบริการที่ รพ.สต.อูแตบือราแง) อ.กะพ้อ
- 2) CMU อำเภอเมืองปัตตานี (ศูนย์สุขภาพชุมชนเมืองระเด่นอาหมัด) ขึ้นทะเบียนการขอรหัสหน่วยบริการเรียบร้อยแล้ว แต่ยังไม่เปิดทำการ

ตารางที่ 6 จำนวนคลินิกเอกชน/ ร้านขายยาและสถานที่ผลิตยา จังหวัดปัตตานี ปี 2565

ข้อมูลสถานบริการ	แห่ง	ข้อมูลสถานบริการ	แห่ง
คลินิกเอกชน (รวม)	128	ร้านขายยา/สถานที่ผลิตยา (รวม)	100
- สาขาเวชกรรม	47	- แผนปัจจุบัน (ขย.1)	76
- สาขาเวชกรรมเฉพาะทาง	14	- แผนปัจจุบันบรรจุเสร็จ (ขย.2)	12
- ทันตกรรมชั้น 1	16	- แผนโบราณ (ขยบ.)	5
- ผดุงครรภ์ ชั้น 1	35	- สถานที่ผลิตยาแผนโบราณ	3
- ผดุงครรภ์ ชั้น 2	5	- สถานที่ผลิตและนำส่งยาแผนโบราณ	3
- เทคนิคการแพทย์	6	- แผนบรรจุเสร็จสำหรับสัตว์ (ขย.3)	1
- กายภาพบำบัด	1		
- การแพทย์แผนไทย	3		
- คลินิกการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ประยุกต์	1		
- สหคลินิก	7		
- การประกอบโรคศิลปะ การแพทย์แผนจีน	2		

ที่มา : สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปัตตานี, 2565

3.1.1.7 การจัดการศึกษา

การจัดการศึกษาในจังหวัดปัตตานี มี 3 รูปแบบ คือ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ประกอบด้วย

การศึกษาในระบบ เป็นการศึกษาที่กำหนดจุดมุ่งหมายวิธีการศึกษาหลักสูตรระยะเวลาของการศึกษา การวัดและประเมินผลซึ่งเป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษาที่แน่นอน มี 2 ระดับ คือ การศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษาระดับอุดมศึกษา

1. การศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.1 การศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา โดยปกติเป็นการจัดการศึกษาให้แก่เด็กที่มีอายุ 3 – 6 ปี เพื่อเป็นการวางรากฐานชีวิตและการเตรียมความพร้อมของเด็กทั้งร่างกายและจิตใจ สติปัญญา อารมณ์ บุคลิกภาพ และการอยู่ร่วมในสังคม

1.2 การศึกษาระดับประถมศึกษา เป็นการศึกษาภาคบังคับที่มุ่งวางรากฐานเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้งในด้านคุณธรรมจริยธรรมความรู้และความสามารถขั้นพื้นฐานโดยปกติใช้เวลาเรียน 6 ปี

1.3 การศึกษาระดับมัธยมศึกษา แบ่งเป็นสองระดับ ดังนี้

(ก) การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นการศึกษาภาคบังคับที่มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในด้านต่าง ๆ ต่อจากระดับประถมศึกษา เพื่อให้รู้ความต้องการความสนใจและความถนัดของตนเองทั้งในด้านวิชาการและวิชาชีพตลอดจนความสามารถในการประกอบกิจการงานและอาชีพตามควรแก่วัยโดยปกติใช้เวลาเรียน 3 ปี

(ข) การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นการศึกษาที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษาตามความถนัดและความสนใจเพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาต่อหรือการประกอบอาชีพ รวมทั้งการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและทักษะทางสังคมที่จำเป็น โดยปกติใช้เวลาเรียน 3 ปี

การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย แบ่งเป็นสองประเภท ดังนี้

1. ประเภทสามัญศึกษา เป็นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความถนัด ความสนใจศักยภาพและความสามารถพิเศษเฉพาะด้านเพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

2. ประเภทอาชีพศึกษา เป็นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพให้เป็นการกำลังแรงงานที่มีฝีมือหรือศึกษาต่อในระดับอาชีพขั้นสูงต่อไป

2. การศึกษาระดับอุดมศึกษา แบ่งเป็นสองระดับคือระดับต่ำกว่าปริญญาและระดับปริญญา

2.1 การศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญา เป็นการศึกษาที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้และทักษะวิชาชีพในระดับกลางรวมทั้งมีความสามารถในการริเริ่มประกอบการ

2.2 การศึกษาระดับปริญญา มีสองระดับคือ

(ก) การศึกษาระดับระดับปริญญาตรี เป็นการศึกษาที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้ความสามารถในสาขาวิชาต่าง ๆ ในระดับสูงโดยเฉพาะการประยุกต์ทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติการริเริ่มการพัฒนาทั้งทางวิชาการและวิชาชีพการสร้างสรรค์และเผยแพร่ความรู้การริเริ่มการพัฒนาประเทศทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม รวมทั้งการส่งเสริมบทบาทของประเทศในประชาคมโลก

(ข) การศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี เป็นการศึกษาที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้และทักษะในสาขาวิชาการเฉพาะทางให้มีความชำนาญมากยิ่งขึ้น มุ่งสร้างสรรค์ความก้าวหน้าและความเป็นเลิศในทางวิชาการโดยเฉพาะการศึกษาค้นคว้าวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้และเทคโนโลยีในด้านวิทยาศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ การประยุกต์ใช้วิทยาการสากลและภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทยเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมได้อย่างเหมาะสมกับสภาพของสังคมไทย

การศึกษานอกระบบ เป็นการศึกษาที่มีความยืดหยุ่นในการกำหนดจุดมุ่งหมายรูปแบบวิธีการจัดการศึกษาระยะเวลาของการศึกษา การวัดและประเมินผลซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญของการสำเร็จการศึกษา โดยเนื้อหาและหลักสูตรจะต้องมีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของบุคคลแต่ละกลุ่ม

การศึกษาตามอัธยาศัย เป็นการศึกษาที่ให้ผู้เรียนรู้ด้วยตนเองตามความสนใจ ศักยภาพ ความพร้อม และโอกาสโดยศึกษาจากบุคคล ประสบการณ์ สังคม สภาพแวดล้อม สื่อหรือแหล่งความรู้อื่น ๆ

หน่วยงานทางการศึกษา สถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการศึกษาในจังหวัดปัตตานี ได้แก่

- 1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1
- 2) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2

- 3) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3
- 4) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานี
- 5) ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดปัตตานี
- 6) โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 40 จังหวัดปัตตานี
- 7) สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี
- 8) สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปัตตานี
- 9) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดปัตตานี
- 10) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
- 11) มหาวิทยาลัยฟาฏอนี
- 12) วิทยาลัยชุมชนจังหวัดปัตตานี
- 13) มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ปัตตานี
- 14) สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดปัตตานี
- 15) กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 44

ตารางที่ 7 จำนวนสถานศึกษาจำแนกตามสังกัด และประเภทการจัดการศึกษา ปี 2565

สังกัด/หน่วยงาน	จำนวน สถานศึกษา	จำนวน ผู้เรียน	จำนวน ผู้สอน
การศึกษาในระบบการศึกษา (1)	836	260,136	16,850
• กระทรวงศึกษาธิการ	670	140,336	8,416
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)	335	70,168	4,208
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1	136	28,532	1,491
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2	115	20,432	1,294
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3	67	11,821	922
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานี	17	9,383	501
สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (สศศ.)	2	1,088	99
โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 40 จังหวัดปัตตานี	1	523	38
ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดปัตตานี	1	565	61
สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี (สข.)	132	93,214	6,582
โรงเรียนเอกชนสอนสามัญ	54	18,829	1,257
โรงเรียนเอกชนสามัญควบคู่ศาสนา	67	65,765	4,855
โรงเรียนเอกชนการศึกษาสงเคราะห์	11	8,620	470
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.)	8	6,796	358
วิทยาลัยการอาชีพปัตตานี	1	1,554	93
วิทยาลัยเทคโนโลยีการเกษตรและประมงปัตตานี	1	386	33

สังกัด/หน่วยงาน	จำนวน สถานศึกษา	จำนวน ผู้เรียน	จำนวน ผู้สอน
วิทยาลัยอาชีวศึกษาปัตตานี	1	1,247	62
วิทยาลัยเทคนิคปัตตานี	1	1,782	66
วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก ปัตตานี	1	875	43
วิทยาลัยการอาชีพสายบุรี	1	654	41
วิทยาลัยอาชีวศึกษาสายบุรี (สถานศึกษาเอกชน)	1	91	11
วิทยาลัยเทคโนโลยีอาชีวะสถานพาณิชย์การ (สถานศึกษาเอกชน)	1	207	9
• กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	7	13,976	960
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.)	7	13,976	960
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	1	682	36
โรงเรียนอนุบาลสาธิต	1	933	48
โรงเรียนสาธิตอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	1	278	33
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี	1	7,913	470
มหาวิทยาลัยฟาฏอนี	1	2,807	246
วิทยาลัยชุมชนปัตตานี	1	1,028	89
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ปัตตานี	1	335	38
• กระทรวงมหาดไทย	16	5,715	430
สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดปัตตานี	16	5,715	430
องค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี	2	574	62
เทศบาลเมืองปัตตานี	5	3,041	185
เทศบาลตำบลนาประดู่ (อ.โคกโพธิ์)	1	49	3
เทศบาลตำบลพ้อมิ่ง (อ.ปะนาเระ)	1	154	14
เทศบาลเมืองตะลุม്പัน (อ.สายบุรี)	6	1,573	142
องค์การบริหารส่วนตำบลมะนังดาลำ (อ.สายบุรี)	1	324	24
• สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	1	99	5
กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดน ที่ 44 (กท.ตชด.44)	1	99	5
โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนพิระยานุเคราะห์ที่ 4	1	99	5
การศึกษาตามอัธยาศัย (2)	13	44,398	276
• กระทรวงศึกษาธิการ			
สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย	13	44,398	276
สำนักงาน กศน.จังหวัดปัตตานี	12	44,398	272
ศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดนปัตตานี	1	-	4

สังกัด/หน่วยงาน	จำนวน สถานศึกษา	จำนวน ผู้เรียน	จำนวน ผู้สอน
การศึกษานอกระบบการศึกษา (3)	921	69,003	4,372
• กระทรวงศึกษาธิการ			
สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี (สข.)	921	69,003	4,372
โรงเรียนสอนศาสนาอย่างเดียว	22	874	33
สถาบันปอเนาะ	251	17,364	586
ศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา)	637	50,092	3,734
ประเภทศิลปะและกีฬา	2	130	4
ประเภทเสริมทักษะชีวิต	3	151	4
ประเภทวิชาชีพ	2	81	3
ประเภทกวดวิชา	4	311	8
การศึกษาเด็กปฐมวัย (4)	163	7,997	555
• กระทรวงมหาดไทย	163	7,997	555
สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดปัตตานี	163	7,997	555
ศูนย์พัฒนาเด็ก	163	7,997	555
• กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	-	-	-
สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดปัตตานี	-	-	-
สถานรับเลี้ยงเด็ก	-	-	-
รวมสถานศึกษาในระบบการศึกษา (1)	836	260,136	16,850
รวมสถานศึกษาตามอัธยาศัย (2)	13	44,398	276
รวมสถานศึกษานอกระบบการศึกษา (3)	921	69,003	4,372
รวมสถานพัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน (4)	163	7,997	555
รวมทั้งรวม	1,933	381,534	22,053

ที่มา : ศูนย์ข้อมูลการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (www.edustatistics.moe.go.th) ณ 10 มิถุนายน 2565

หมายเหตุ : “-” หมายถึง ไม่มีข้อมูล

3.1.1.8 ศาสนา

จังหวัดปัตตานีเป็นจังหวัดที่มีเอกลักษณ์พิเศษเฉพาะตัว เพียบพร้อมด้วยแหล่งประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม และทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ สืบเนื่องมาจากความเจริญรุ่งเรืองทางการปกครองและการค้าในอดีต ปัตตานีจึงมีวัฒนธรรมที่ผสมผสานระหว่างศาสนา วิถีชีวิต ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และหลักศรัทธา ความเชื่อของผู้คนที่หลากหลาย ผ่านการอยู่ร่วม ผสมผสาน การดำรงอัตลักษณ์ของชาติพันธุ์ กระทั่งกลายเป็น “เมืองปัตตานีบนเส้นทางวงแหวนพหุวัฒนธรรม”

ตารางที่ 8 การนับถือศาสนาของประชากรจังหวัดปัตตานี ปี 2565

อำเภอ	จำนวนประชากร (คน)	นับถือศาสนา (จำนวนคน)							
		พุทธ	ร้อยละ	อิสลาม	ร้อยละ	คริสต์	ร้อยละ	อื่น ๆ	ร้อยละ
เมืองปัตตานี	107,788	20,884	19	86,848	81	49	0	7	0
โคกโพธิ์	52,066	18,680	36	33,379	64	4	0	3	0
ยะรัง	90,714	1,222	1	89,492	99	-	-	-	-
ยะหริ่ง	74,323	1,468	2	72,855	98	-	-	-	-
สายบุรี	71,267	8,473	12	62,793	88	1	0	-	-
มายอ	45,149	592	1	44,557	99	-	-	-	-
หนองจิก	73,584	6,154	8	67,430	92	-	-	-	-
ปะนาเระ	33,389	5,534	17	27,855	83	-	-	-	-
ไม้แก่น	12,773	1,515	12	11,258	88	-	-	-	-
ทุ่งยางแดง	25,194	58	0	25,136	100	-	-	-	-
กะพ้อ	19,272	223	1	19,049	99	-	-	-	-
แม่ลาน	11,949	4,292	36	7,657	64	-	-	-	-
รวม	617,468	69,095	11.19	548,309	88.80	54	0.01	10	0

ที่มา : สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดปัตตานี, 2565

ตารางที่ 9 จำนวนศาสนสถานจังหวัดปัตตานี

อำเภอ	จำแนกศาสนสถาน (แห่ง)			
	วัด	สำนักสงฆ์	โบสถ์คริสต์	มัสยิด
เมืองปัตตานี	6	1	1	73
โคกโพธิ์	22	3	3	62
ยะรัง	5	1	-	117
ยะหริ่ง	7	-	-	95
สายบุรี	8	1	1	84
มายอ	2	-	-	71
หนองจิก	5	1	1	85
ปะนาเระ	13	2	2	38
ไม้แก่น	4	-	-	19
ทุ่งยางแดง	-	1	-	30
กะพ้อ	-	-	-	27
แม่ลาน	4	2	2	19
รวม	76	12	10	720

ที่มา : สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดปัตตานี, 2565

จากข้อมูลภาพรวมจังหวัด พบว่า ประชากรนับถือศาสนาอิสลามมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 88.80 โดยกระจายอยู่ทั่วไปในทุกอำเภอ รองลงมาคือศาสนาพุทธ คิดเป็นร้อยละ 11.19 และศาสนาคริสต์ คิดเป็นร้อยละ 0.01 สำหรับศาสนสถานในพื้นที่มีวัด 76 แห่ง สำนักสงฆ์ 12 แห่ง มัสยิด 720 แห่ง และโบสถ์คริสต์ 10 แห่ง

3.1.1.9 โครงสร้างพื้นฐาน

1) ระบบสาธารณูปโภค

ระบบไฟฟ้า จังหวัดปัตตานีมีสำนักงานการไฟฟ้า 2 สำนักงาน คือ 1) สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดปัตตานี รับผิดชอบพื้นที่อำเภอเมืองปัตตานี อำเภอยะรัง อำเภอยะหริ่ง อำเภอโคกโพธิ์ อำเภอนงจิก และอำเภอแม่ลาน และ 2) สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอสายบุรี รับผิดชอบพื้นที่อำเภอสายบุรี อำเภอปะนาเระ อำเภอมายอ อำเภอทุ่งยางแดง อำเภอไม้แก่น อำเภอกะพ้อ มีที่ทำการไฟฟ้าทั้งหมด 12 แห่ง โดยในปี 2566 มีจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าทั้งสิ้น 172,185 ราย ในพื้นที่ควบคุม กฟภ.ปัตตานี จำนวน 292,291 ราย และในพื้นที่ควบคุม กฟอ.สายบุรี จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า 52,079 ราย

ตารางที่ 10 จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าและการจำหน่ายกระแสไฟฟ้า แยกตามอำเภอ

อำเภอ	จำนวน ผู้ใช้ไฟฟ้า (ราย)	การจำหน่ายกระแสไฟฟ้า (ล้านกิโลวัตต์/ชั่วโมง) Electricity sales (Gwh)					
		บ้านอยู่อาศัย	กิจการขนาดเล็ก	กิจการขนาด กลาง	กิจการขนาดใหญ่	กิจการเฉพาะ อย่าง	องค์กรไม่ แสวงหากำไร
รวม	172,185	153,659	12,403	1,274	26	17	29
อำเภอเมืองปัตตานี	44,892	38,583	4,336	193	20	17	0
อำเภอยะรัง	21,933	20,272	982	89	5	0	0
อำเภอยะหริ่ง	18,485	16,807	1,090	31	0	0	0
อำเภอนงจิก	22,182	20,660	1,025	15	0	0	0
อำเภอโคกโพธิ์	12,614	9,245	2,210	915	0	0	0
อำเภอแม่ลาน	8,022	7,461	358	7	0	0	0
อำเภอสายบุรี	12,644	11,629	576	7	0	0	13
อำเภอมายอ	2,243	2,102	92	1	0	0	1
อำเภอไม้แก่น	2,502	2,312	122	3	0	0	3
อำเภอปะนาเระ	3,465	3,238	161	0	0	0	3
อำเภอทุ่งยางแดง	16,933	15,634	1,020	9	0	0	6
อำเภอกะพ้อ	6,270	5,716	431	4	1	0	3

หมายเหตุ : การจำหน่ายไฟฟ้าสำหรับสถานธุรกิจและอุตสาหกรรม หมายถึง การจำหน่ายไฟฟ้าสำหรับกิจการขนาดเล็ก กิจการขนาดกลาง และกิจการเฉพาะอย่าง

การจำหน่ายไฟฟ้าอื่น ๆ หมายถึง ไฟฟ้าสำหรับสูบน้ำเพื่อการเกษตร ไฟชั่วคราว ไฟสำรอง ไฟที่สามารถงดจ่ายไฟฟ้าได้

ที่มา : สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดปัตตานี และสำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอสายบุรี, 2566

ระบบประปา จังหวัดปัตตานีมีหน่วยงานหลักที่ให้บริการประปา จำนวน 2 แห่ง คือ

1) เทศบาลเมืองปัตตานี ปัจจุบันมีกำลังการผลิตน้ำประปา รวม 42,000 ลูกบาศก์เมตร/วัน หรือกำลังผลิต 1,250 ลูกบาศก์เมตร/ชั่วโมง โดยใช้แหล่งน้ำในการผลิตน้ำประปาจากแม่น้ำปัตตานี ตำบลจะบังติกอ มีโรงผลิตน้ำประปาและสูบน้ำ จำนวน 3 แห่ง ให้บริการผู้ใช้น้ำในเขตเทศบาล ได้แก่ ตำบลสะบารัง ตำบลอาเนาะรู และตำบลจะบังติกอ จำนวน 14,508 ราย และให้บริการพื้นที่นอกเขตเทศบาลบางส่วน ได้แก่ พื้นที่ตำบลรูสะมิแล ตำบลบานา และตำบลตะลุโบะ จำนวน 8,116 ราย จำนวนผู้ใช้น้ำรวม 22,624 ราย มีอัตราการจำหน่ายน้ำเฉลี่ย/เดือน จำนวน 519,528 ลูกบาศก์เมตร โดยมีพื้นที่การให้บริการน้ำประปา ดังนี้

- พื้นที่ให้บริการในเขตเทศบาลครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมดร้อยละ 4.78 ตารางกิโลเมตร
- พื้นที่ให้บริการนอกเขตเทศบาล ประกอบด้วย
  - พื้นที่ให้บริการนอกเขตเทศบาลตำบลสุระสมิแลครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมดร้อยละ 2.67 ตารางกิโลเมตร
  - พื้นที่ให้บริการ อบต.บานา ครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมดร้อยละ 2.26 ตารางกิโลเมตร
  - พื้นที่ให้บริการ อบต.ตะลุโบะ ครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมดร้อยละ 0.19 ตารางกิโลเมตร

2) การประปาส่วนภูมิภาคสาขาสายบุรี มีกำลังผลิตน้ำประปา 180 ลูกบาศก์เมตร/ชม. หรือ 4,300 ลูกบาศก์เมตร/วัน ปริมาณน้ำผลิตจ่าย 2,200 ลูกบาศก์เมตร/วัน โดยใช้แหล่งน้ำในการผลิตน้ำประปาจากแม่น้ำสายบุรี พื้นที่ให้บริการผู้ใช้น้ำ ได้แก่ เทศบาลเมืองตะลุบัน ตำบลปะเสยะวอ ตำบลละหาร ตำบลมะนังดาลำ รวม 3,022 ครัวเรือน นอกจากนี้ ข้อมูลจากท้องถิ่น พื้นที่จังหวัดปัตตานียังมีการขุดเจาะน้ำบาดาลเพื่อใช้ในการอุปโภคบริโภค จำนวน 438 บ่อ

ตารางที่ 11 ปริมาณการใช้น้ำ ปี 2565

ประเภทผู้ใช้น้ำ	จำนวนลูกค้า	ปริมาณน้ำที่ใช้	อัตราเฉลี่ยการใช้น้ำต่อราย	คิดเป็นร้อยละ
สถานที่พักอาศัยเอกชนรายเดี่ยว	2,130	22,474	11	57.38
สถานที่พักอาศัยของรัฐ	71	905	13	2.31
สถานที่พักอาศัยประกอบการค้า	257	3,186	12	8.13
ศาสนสถาน มูลนิธิหรือองค์กรเพื่อการกุศลสาธารณะ	13	357	27	0.91
ที่ทำการหน่วยงานราชการ	33	1,480	45	3.78
โรงพยาบาลของรัฐ	2	1	1	0.00
โรงพยาบาลเอกชน	7	75	11	0.19
สถานศึกษาของรัฐ	9	1,303	145	3.33
สถานศึกษาของเอกชนต่ำกว่าอุดมการศึกษา	5	720	144	1.84
ตลาด ศูนย์การค้า ห้างสรรพสินค้า	2	77	39	0.20
ธุรกิจขนาดเล็ก	445	7,273	16	18.57
ที่ทำการของรัฐวิสาหกิจ และองค์การมหาชน	8	301	38	0.77
การอุตสาหกรรม	3	2	1	0.01
สถานบริการและที่พัก	5	333	67	0.85
ธนาคารพาณิชย์	8	107	13	0.27
สถานีบริการเชื้อเพลิง	2	251	126	0.64
การขอใช้น้ำชั่วคราว	21	302	14	0.77
ธุรกิจการค้าขนาดใหญ่อื่น ๆ	1	23	23	0.06
รวมทั้งหมด	3,022	39,170	13	100

ที่มา : สำนักงานเทศบาลเมืองปัตตานี, สำนักงานการประปาสายบุรี, และส่วนทรัพยากรน้ำ
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดปัตตานี, 2566

โทรศัพท์ การให้บริการโทรศัพท์พื้นฐานของจังหวัดปัตตานี ปี 2566 บริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) มีจำนวนเลขหมายโทรศัพท์และอินเทอร์เน็ตที่เปิดใช้งาน จำนวนเลขหมายที่มี 29,604 เลขหมายแยกเป็นเลขหมายโทรศัพท์ที่มีผู้เช่าทั้งหมด 8,014 เลขหมาย และเลขหมายอินเทอร์เน็ต 12,452 เลขหมาย ดังนี้

ตารางที่ 12 การให้บริการโทรศัพท์พื้นฐานของจังหวัดปัตตานี ปี 2566

ปี	จำนวน หมายเลขที่มี	จำนวนเลขหมายที่มีผู้เช่า						อินเทอร์เน็ต
		รวม	ราชการ	บ้านพัก	ธุรกิจ	สาธารณะ	ทศท.	
2566	29,604	8,014	1,325	4,612	1,205	584	288	12,452

ที่มา : โทรศัพท์จังหวัดปัตตานี, 2566

ไปรษณีย์ จังหวัดปัตตานี มี 13 ที่ทำการไปรษณีย์ คือ ที่ทำการไปรษณีย์ปัตตานี ที่ทำการไปรษณีย์ รุสะมิแล ที่ทำการไปรษณีย์สายบุรี ที่ทำการไปรษณีย์โคกโพธิ์ ที่ทำการไปรษณีย์ปะนาเระ ที่ทำการไปรษณีย์มายอ ที่ทำการไปรษณีย์ยะหริ่ง ที่ทำการไปรษณีย์ยะรัง ที่ทำการไปรษณีย์หนองจิก ที่ทำการไปรษณีย์นาประดู่ ที่ทำการไปรษณีย์ปาลัส ที่ทำการไปรษณีย์ไม้แก่น และที่ทำการไปรษณีย์กะพ้อ (ยกเว้นอำเภอแม่ลาน) เคาน์เตอร์ไปรษณีย์ สะบารัง ตำบลรุสะมิแล รับบริการฝากส่งอย่างเดียว ให้บริการ ครอบคลุมพื้นที่ทุกตำบล/หมู่บ้านของจังหวัด ซึ่งปัจจุบันได้ปรับบทบาทมาให้บริการส่งสินค้าอุปโภคบริโภค ทำให้ช่องทางการขนส่งสินค้าและการจำหน่ายสินค้าเพิ่มขึ้น

2) การคมนาคมขนส่ง

จังหวัดปัตตานีอยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร ประมาณ 1,055 กิโลเมตร โดยสามารถเดินทางสู่จังหวัดปัตตานีได้หลายวิธี ทั้งทางรถยนต์ส่วนตัว รถประจำทาง รถไฟ และเครื่องบิน

ถนน โดยถนนอยู่ในความรับผิดชอบของแขวงทางหลวงปัตตานี ระยะทาง 342.832 กิโลเมตร ซึ่งเป็นถนนลาดยาง ระยะทาง 341.732 กิโลเมตร มีถนนสายหลักที่สำคัญเชื่อมต่อกับจังหวัดใกล้เคียง คือ ถนนทางหลวงสาย 43 เชื่อมต่อกับจังหวัดสงขลา ถนนสาย 409, 410 และ 418 เชื่อมต่อกับจังหวัดยะลาและถนนสาย 42 เชื่อมต่อกับจังหวัดนราธิวาส ปัจจุบันถนนอยู่ในสภาพดีใช้การได้ดีและมีความสะดวกในการสัญจร

ส่วนถนนที่อยู่ในความรับผิดชอบของแขวงทางหลวงชนบทปัตตานี มีจำนวนทั้งสิ้น 35 สายทาง เป็นระยะทาง 581.883 กิโลเมตร แบ่งเป็นถนนลาดยาง 579.306 กิโลเมตร เป็นถนนคอนกรีต 2.577 กิโลเมตร

รถไฟ จังหวัดปัตตานีมีเส้นทางรถไฟวิ่งผ่านที่อำเภอโคกโพธิ์และอำเภอแม่ลาน โดยมีสถานีรถไฟสำหรับบริการ จำนวน 5 สถานี คือ สถานีรถไฟปัตตานี (สถานีโคกโพธิ์) สถานีนาประดู่ สถานีวัดช้างให้ ที่หยุดรถไฟป่าไร่ และสถานีคลองทราย

สนามบิน จังหวัดปัตตานีมีสนามบินพาณิชย์ 1 แห่ง ขนาดทางวิ่ง 40 x 1,530 เมตร ลานจอดยาว 145 เมตร กว้าง 81 เมตร ความสูง 81 เมตร เหนือระดับน้ำทะเล ซึ่งเป็นสนามบินขนาดกลาง อยู่ที่อำเภอหนองจิก ปัจจุบันใช้ในราชการทหาร สำหรับการเดินทางโดยเครื่องบินจะใช้ท่าอากาศยานนานาชาติหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา และท่าอากาศยานจังหวัดนราธิวาส (สนามบินบ้านทอน)

ท่าเทียบเรือ จังหวัดปัตตานีมีท่าเทียบเรือทางทะเลที่สำคัญตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมืองปัตตานี จำนวน 2 ท่า คือ ท่าเทียบเรือประมงปัตตานี ท่าเทียบเรือชายฝั่งปัตตานี ของกรมเจ้าท่า (เป็นท่าเทียบเรือน้ำลึก) และที่จอดพักเรือของกรมธนารักษ์ ซึ่งในอดีตมีความสำคัญทางเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก เนื่องจากมีเรือประมงและ

เรือบรรทุกสินค้าชายฝั่งจากจังหวัดต่าง ๆ ทั้งภาคใต้ และภาคอื่น ๆ เข้ามาขนถ่ายสัตว์น้ำ และขนถ่ายสินค้า ตลอดจนจอดพักเรือ ปัจจุบันเกิดปัญหาการตื้นเขินของร่องน้ำ เนื่องจากมีปริมาณเนื่อดินที่ตกตะกอนโดยประมาณ 4.5 ล้านลูกบาศก์เมตร ทำให้เรือบรรทุกสินค้าและเรือประมงขนาด 2,500 ตันกรอสไม่สามารถเข้าเทียบท่าได้อย่างสะดวกและปลอดภัย โดยท่าเทียบเรือในพื้นที่จังหวัดปัตตานีที่ได้รับอนุญาตจากสำนักงานเจ้าท่าภูมิภาค สาขาปัตตานีมีทั้งหมดจำนวน 78 ท่าเทียบเรือ แบ่งเป็นท่าเทียบเรือที่ออกให้เอกชนจำนวน 70 ท่า และส่วนราชการ จำนวน 8 ท่า

การจดทะเบียนรถยนต์ ยอดรวมรถจดทะเบียน ตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 ในปี 2565 สะสมรวมทั้งสิ้น 258,779 คัน รถจักรยานยนต์มีจำนวนการจดทะเบียนมากที่สุด จำนวน 188,213 คัน รองลงมาคือ รถยนต์บรรทุกส่วนบุคคลไม่เกิน 7 คน จำนวน 34,855 คัน และรถยนต์นั่งส่วนบุคคล จำนวน 32,705 คัน ตามลำดับ ส่วนประเภทรถที่มีจำนวนในการจดทะเบียนน้อยที่สุดได้แก่ รถพ่วง จำนวน 1 คัน ทั้งนี้ ตั้งแต่ปี 2561 เป็นต้นมา ส่วนใหญ่มีสถิติการจดทะเบียนทุกประเภทเพิ่มขึ้นเกือบทุกรายการ

ตารางที่ 13 รถจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522

จำแนกตามประเภทรถ ปี 2561 – 2565

ประเภทรถ	2561	2562	2563	2564	2565
รวมยอด	224,768	232,396	241,093	249,828	258,779
รถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกิน 7 คน	28,884	30,552	31,868	33,363	34,855
รถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกิน 7 คน	1,572	1,646	1,772	1,804	1,835
รถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล	31,904	32,038	32,196	32,427	32,705
รถยนต์สามล้อส่วนบุคคล	2	2	2	2	2
รถยนต์รับจ้างระหว่างจังหวัด	-	-	-	-	-
รถยนต์รับจ้างบรรทุกคนโดยสารไม่เกิน 7 คน	-	-	-	-	-
รถยนต์สี่ล้อเล็กรับจ้าง	-	-	-	-	-
รถยนต์รับจ้างสามล้อ	-	-	-	-	-
รถยนต์บริการธุรกิจ	1	1	266	262	260
รถยนต์บริการให้เช่า	-	-	-	-	-
รถจักรยานยนต์	161,419	167,185	174,027	181,065	188,213
รถแทรกเตอร์	337	367	384	363	395
รถบดถนน	120	125	132	128	140
รถใช้งานเกษตรกรรม	-	-	-	-	-
รถพ่วง	1	1	1	1	1
รถจักรยานยนต์สาธารณะ	528	479	445	413	373

ที่มา : สำนักงานขนส่งจังหวัดปัตตานี, 2565

3.1.1.10 สภาพการใช้ที่ดิน

ข้อมูลสภาพการใช้ที่ดินพื้นที่ของจังหวัดปัตตานี ซึ่งสำรวจโดยกลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน ประกอบด้วย ประเภทการใช้ที่ดินต่างๆ ดังนี้

1) **พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง** มีเนื้อที่ 118,183 ไร่ หรือร้อยละ 9.74 ของพื้นที่ ประกอบด้วย พื้นที่ชุมชน ที่อยู่อาศัย ตัวเมือง ย่านการค้า หมู่บ้านบนพื้นราบ สถานที่ราชการและสถาบันต่างๆ สนามบิน ถนน นิคมอุตสาหกรรม โรงงานอุตสาหกรรม และสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ สุสาน ป่าช้า เป็นต้น

2) **พื้นที่เกษตรกรรม** มีเนื้อที่ 936,079 ไร่ หรือร้อยละ 77.18 ของพื้นที่ ประกอบด้วยการใช้ประโยชน์ที่ดินด้านเกษตรกรรมต่างๆ ดังต่อไปนี้

2.1) **พื้นที่นา** มีเนื้อที่ 219,488 ไร่ หรือร้อยละ 18.10 ของพื้นที่

2.2) **พืชไร่** มีเนื้อที่ 16 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของพื้นที่ ได้แก่ มันสำปะหลัง

2.3) **ไม้ยืนต้น** มีเนื้อที่ 578,965 ไร่ หรือร้อยละ 47.74 ของพื้นที่ ได้แก่ ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ยูคาลิปตัส เป็นต้น

2.4) **ไม้ผล** มีเนื้อที่ 118,379 ไร่ หรือร้อยละ 9.76 ของพื้นที่ ได้แก่ ไม้ผลผสม ไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม มะพร้าว เป็นต้น

2.5) **พืชสวน** มีเนื้อที่ 205 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของพื้นที่

2.6) **ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์** มีเนื้อที่ 81 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของพื้นที่

2.7) **สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ** มีเนื้อที่ 18,945 ไร่ หรือร้อยละ 1.56 ของพื้นที่

3) **พื้นที่ป่าไม้** เนื้อที่ 73,847 ไร่ หรือร้อยละ 6.09 ของพื้นที่ ประกอบด้วย ป่าผลัดใบ ป่าพรุ และป่าชายเลน

4) **พื้นที่แหล่งน้ำ** มีเนื้อที่ 39,028 ไร่ หรือร้อยละ 3.22 ของพื้นที่ ประกอบด้วย แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง บ่อน้ำในไร่นา คลองชลประทาน และทะเล

5) **พื้นที่เบ็ดเตล็ด** มีเนื้อที่ 45,586 ไร่ หรือร้อยละ 3.77 ของพื้นที่ ประกอบด้วย ทุ่งหญ้าธรรมชาติ พื้นที่ลุ่ม พื้นที่ไม้พุ่มหรือทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม เหมืองแร่ บ่อขุด บ่อลูกรัง บ่อทราย บ่อดิน พื้นที่ถม นาเกลือ และหาดทราย

ตารางที่ 14 สภาพการใช้ที่ดินในปัจจุบันของจังหวัดปัตตานี ปี 2565

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
U	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	118,183	9.74
U101	ตัวเมืองและย่านการค้า	10,227	0.84
U201	หมู่บ้านบนพื้นราบ	83,868	6.92
U301	สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ	12,426	1.03
U401	สนามบิน	514	0.04
U403	สถานีนขนส่ง	16	-
U405	ถนน	7,928	0.65
U501	นิคมอุตสาหกรรม	431	0.04
U502	โรงงานอุตสาหกรรม	1,939	0.16

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
U601	สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ	600	0.05
U602	รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮ้าส์	49	-
U603	สุสาน ป่าช้า	150	0.01
U605	สถานีบริการน้ำมัน	35	-
A	พื้นที่เกษตรกรรม	936,079	77.18
A1	พื้นที่นา	219,488	18.10
A100	นาว่าง	48,954	4.04
A101	นาข้าว	170,534	14.06
A2	พืชไร่	16	0.01
A204	มันสำปะหลัง	16	0.01
A3	ไม้ยืนต้น	578,965	47.74
A300	ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม	266	0.02
A301	ไม้ยืนต้นผสม	1,419	0.12
A302	ยางพารา	38,624	44.41
A303	ปาล์มน้ำมัน	37,990	3.13
A304	ยูคาลิปตัส	447	0.04
A307	สนประดิพัทธ์	194	0.02
A317	หมาก	12	-
A322	กฤษณา	13	-
A4	ไม้ผล	118,379	9.76
A400	ไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม	3,167	0.26
A401	ไม้ผลผสม	69,376	5.72
A403	ทุเรียน	18	-
A405	มะพร้าว	45,679	3.77
A407	มะม่วง	110	0.01
A420	กลางสาด ลองกอง	29	-
A5	พืชสวน	205	0.02
A502	พืชผัก	205	0.02
A7	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	81	-
A702	โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า	21	-
A703	โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก	60	-

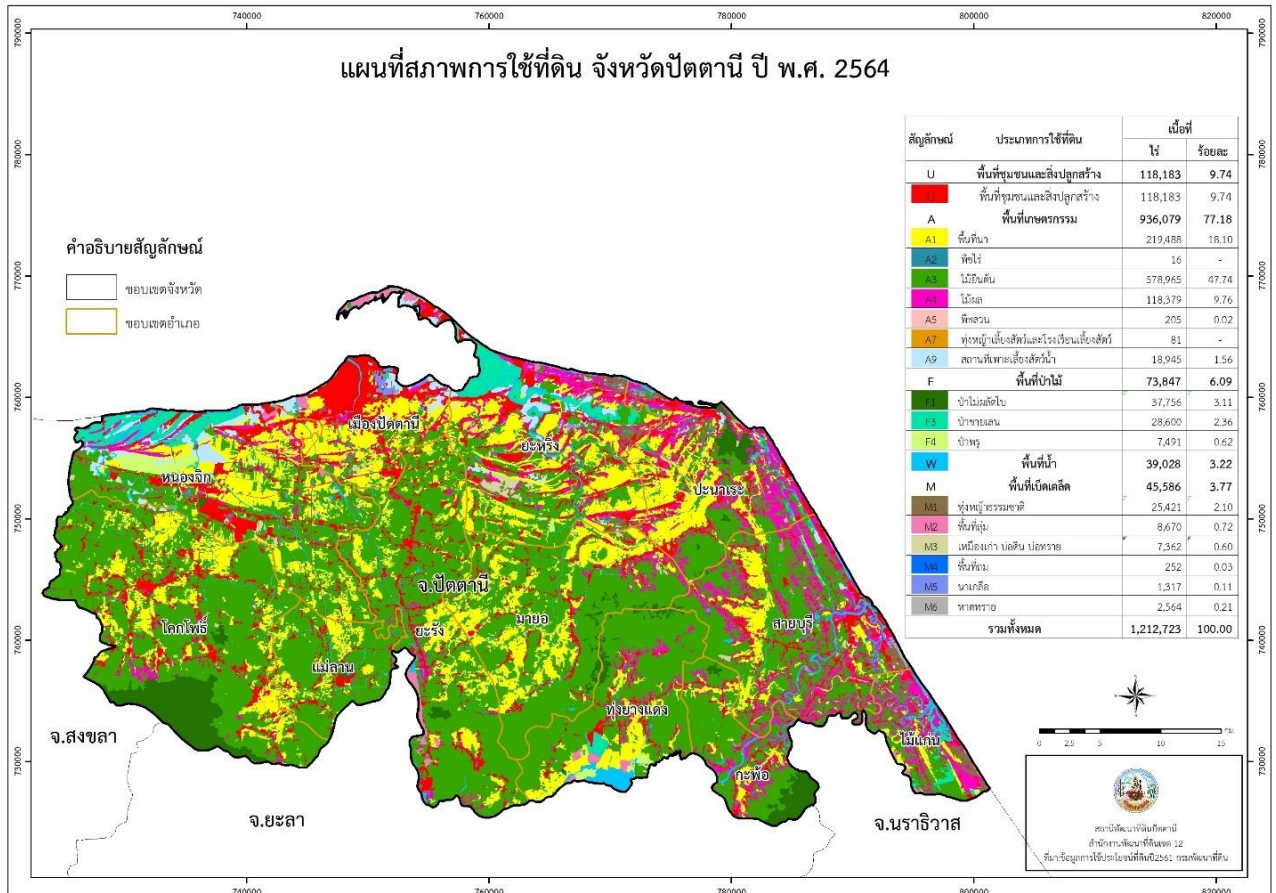
สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A9	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	18,945	1.56
A900	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง	7,987	0.66
A901	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำผสม	126	0.01
A902	สถานที่เพาะเลี้ยงปลา	147	0.01
A903	สถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง	10,685	0.88
F	พื้นที่ป่าไม้	73,847	6.09
F100	ป่าไม้ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	1,241	0.10
F101	ป่าไม้ผลัดใบสมบูรณ์	36,515	3.01
F300	ป่าชายเลนรอสภาพฟื้นฟู	4,118	0.34
F301	ป่าชายเลนสมบูรณ์	24,482	2.02
F400	ป่าพรุรอสภาพฟื้นฟู	5,528	0.46
F401	ป่าพรุสมบูรณ์	1,963	0.16
W	พื้นที่น้ำ	39,028	3.22
W101	แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง	19,277	1.59
W102	หนอง บึง ทะเลสาบ	402	0.03
W103	ทะเล	4,731	0.39
W201	อ่างเก็บน้ำ	5,132	0.42
W202	บ่อน้ำในไร่นา	4,437	0.37
W203	คลองชลประทาน	5,049	0.42
M	พื้นที่เบ็ดเตล็ด	45,586	3.77
M101	ทุ่งหญ้าธรรมชาติ	2,396	0.20
M102	ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ	23,025	1.90
M201	พื้นที่ลุ่ม	8,670	0.72
M300	เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า	2,680	0.22
M301	เหมืองแร่	834	0.07
M302	บ่อลูกรัง	2,333	0.19
M303	บ่อทราย	21	-
M304	บ่อดิน	1,494	0.12
M401	พื้นที่กองวัสดุ	67	0.01
M405	พื้นที่ถม	185	0.02
M501	นาเกลือ	1,317	0.11

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
M601	หาดทราย	2,564	0.21
รวมทั้งหมด		1,212,723	100.00

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินปัตตานี, 2565

ภาพที่ 4 แผนที่สภาพการใช้ที่ดินของจังหวัดปัตตานี

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินปัตตานี, 2565

3.1.1.11 การผังเมือง

จังหวัดปัตตานี มีกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวม ดังนี้

1) กฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมจังหวัดปัตตานี พ.ศ. 2558 ประกาศใช้บังคับเมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2558 (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 132 ตอนที่ 79 ก วันที่ 24 สิงหาคม 2558) และได้มีการแก้ไขปรับปรุงผังเมืองรวมจังหวัด โดยได้ประกาศกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมจังหวัดปัตตานี พ.ศ. 2560 เมื่อวันที่ 10 เมษายน 2560 (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 134 ตอนที่ 41 ก วันที่ 10 เมษายน 2560) เพื่อจัดระบบการใช้ประโยชน์ที่ดิน โครงข่ายคมนาคมขนส่งและบริการสาธารณะให้มีประสิทธิภาพ สามารถรองรับและสอดคล้องกับการขยายตัวของชุมชนในอนาคต รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจ โดยมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

(1) ส่งเสริมและพัฒนาจังหวัดปัตตานี ให้เป็นศูนย์กลางการบริหารราชการ การค้า และการบริการที่มีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานได้อย่างเหมาะสม

(2) ส่งเสริมและพัฒนาให้จังหวัดปัตตานีมีการจัดระบบการศึกษาและการอยู่อาศัย ที่รองรับการขยายตัวของชุมชนในระดับต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

(3) ส่งเสริมและพัฒนาการบริการทางสังคม การสาธารณสุขโรค และสาธารณสุขการให้เพียงพอ และได้มาตรฐานครอบคลุมชุมชนในระดับต่าง ๆ

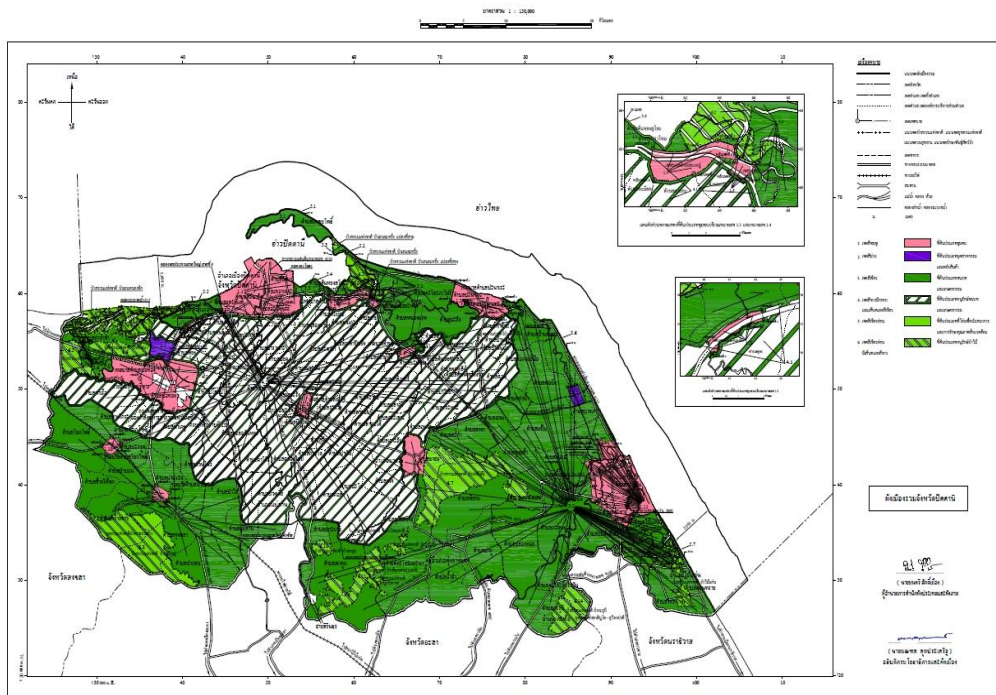
(4) ส่งเสริมและพัฒนาพื้นที่ทางการเกษตรของจังหวัดให้เป็นแหล่งผลิตอาหารอย่างพอเพียงปลอดภัย และได้มาตรฐาน

(5) ส่งเสริมและพัฒนาภาคอุตสาหกรรมฮาลาล และการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรที่เชื่อมโยงกับพื้นที่เกษตรกรรมของจังหวัดปัตตานี

(6) ส่งเสริมอนุรักษ์แหล่งโบราณสถานและสถานที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ตามธรรมชาติให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่น

ภาพที่ 5 แผนผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินตามที่ได้จำแนกประเภทท้ายกฎกระทรวงให้ใช้บังคับ

ผังเมืองรวมจังหวัดปัตตานี พ.ศ. 2560

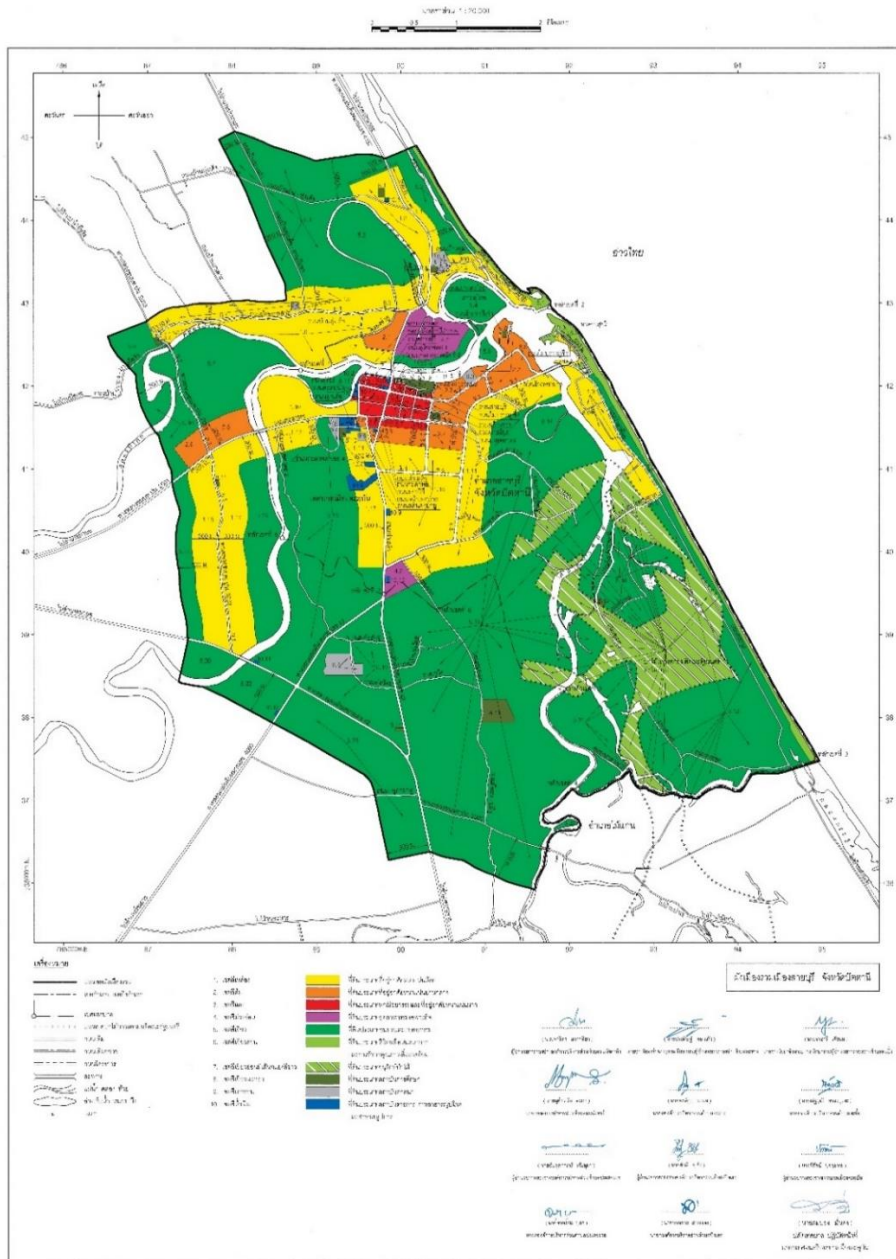

ที่มา : สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดปัตตานี

2) กฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมเมืองสายบุรี จังหวัดปัตตานี พ.ศ. 2562 ประกาศใช้บังคับเมื่อวันที่ 3 พฤษภาคม 2562 (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 136 ตอนที่ 59 ก วันที่ 3 พฤษภาคม 2562) ให้ใช้บังคับในท้องที่ตำบลปะเสยะวอ ตำบลตะลุบัน ตำบลตะบั้ง ตำบลปือระ ตำบลมะนังดาลำ และตำบลละหาร อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและการดำรงรักษาเมืองและบริเวณที่เกี่ยวข้องหรือชนบท ในด้านการใช้ประโยชน์ในทรัพย์สิน การคมนาคมและการขนส่ง การสาธารณสุขโรค บริการสาธารณะ และสภาพแวดล้อมในบริเวณดังกล่าว ให้สอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ภาพที่ 6 แผนผังการใช้ประโยชน์ที่ดินตามที่ได้จำแนกประเภทท้ายกฎกระทรวง
ให้ใช้บังคับผังเมืองรวมเมืองสายบุรี จังหวัดปัตตานี พ.ศ. 2562

ที่มา : สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดปัตตานี

3.1.1.12 แหล่งน้ำ

จังหวัดปัตตานีมีแหล่งน้ำอุดมสมบูรณ์ ได้แก่ แม่น้ำ ลำคลองต่างๆ ซึ่งมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจ และความเป็นอยู่ของประชากร แหล่งน้ำที่สำคัญ ได้แก่

1) **แม่น้ำปัตตานี** มีต้นน้ำกำเนิดจากเทือกเขาสันกาลาคีรี บริเวณรอยต่อเขตแดนไทยมาเลเซีย ในเขตอำเภอเบตง จังหวัดยะลา จากทิศใต้ไปทิศเหนือผ่านอำเภอเบตง อำเภอธารโต อำเภอบันนังสตา อำเภอรองบึง อำเภอเมืองยะลา ผ่านอำเภอยะรัง อำเภอหนองจิก และอำเภอเมืองปัตตานี มีความยาวประมาณ 190 กิโลเมตร พื้นที่ลุ่มน้ำ 4,979 ตารางกิโลเมตร มีน้ำไหลตลอดปี เป็นแม่น้ำสายสำคัญใช้ประโยชน์ในการอุปโภค อุตสาหกรรม เกษตรกรรม ผลิตกระแสไฟฟ้า และเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจ ตอนบนของแม่น้ำได้มีการก่อสร้างเขื่อนบางลาง ที่อำเภอ

บันนังสตา จังหวัดยะลา ปริมาตรความจุเก็บกัก 1,420 ล้านลูกบาศก์เมตร เป็นเขื่อนไฟฟ้าพลังน้ำอเนกประสงค์ แห่งแรกของภาคใต้ ติดตั้งเครื่องกำเนิดไฟฟ้า 3 เครื่อง ขนาดเครื่องละ 20,400 กิโลวัตต์ มีกำลังผลิตรวม 72,000 กิโลวัตต์ ให้พลังงานไฟฟ้าปีละประมาณ 200 ล้านกิโลวัตต์/ชั่วโมง

2) แม่น้ำสายบุรี ต้นน้ำเกิดจากเทือกเขาสันกาลาศีรี ในเขตอำเภอสุคีริน จังหวัดนราธิวาส มีความยาวประมาณ 170 กิโลเมตร ไหลผ่านอำเภอจะแนะ ศรีสาคร รือเสาะ จังหวัดนราธิวาส และอำเภอรามัน จังหวัดยะลา ไหลลงสู่ทะเลที่อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี มีพื้นที่ลุ่มน้ำ 4,600 ตารางกิโลเมตร มีน้ำไหลตลอดปี ใช้ในการอุปโภค - บริโภค เกษตรกรรม และอุตสาหกรรม ต้นน้ำสายบุรี มีแหล่งแร่ทองคำ คือ เหมืองโต๊ะโมะ ในอดีตแม่น้ำสายบุรี เป็นแหล่งทองคำทรายที่สามารถร่อนหาได้ตลอดแนวลำน้ำ การใช้น้ำจากแม่น้ำสายบุรี เพื่อประโยชน์ด้านชลประทานในปัจจุบันมีน้อย เมื่อเปรียบเทียบกับแม่น้ำสายอื่น ๆ

3) คลองท่าเรือ เดิมมีต้นน้ำอยู่ที่บ้านห้วยน้ำเย็นบริเวณเขาลาแมในตำบลบุโละบุโย อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี ต่อมากรมชลประทานได้พัฒนาชุดคลองเป็นคลองระบายน้ำสายใหญ่ ชื่อคลองดีหนึ่ง (D1) และได้เพิ่มความยาวของคลองไปยังต้นน้ำ จนถึงบ้านควนโนรี อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี เพื่อให้รับน้ำ จากบริเวณต้นน้ำ ได้มากขึ้น ปัจจุบันคลองท่าเรือมีความยาว 42 กิโลเมตร ไหลจากทิศใต้ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ผ่านอำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี ลงสู่ทะเลที่บ้านท่ายาม อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี สภาพลำน้ำ มีคลองสาขาย่อย หลายสาขา ทำให้มีน้ำตลอดปี ในอดีตเป็นคลองที่มีความอุดมสมบูรณ์เป็นอย่างมาก เคยเป็นสาขาหนึ่งของแม่น้ำปัตตานี ภายหลังลำน้ำต้นเขินเปลี่ยนทางเดิน ทำให้สภาพทางน้ำเปลี่ยนไป ปัจจุบันมีการใช้ประโยชน์ทางด้านการเกษตร การประมง และการบรรเทาอุทกภัยในเขตลุ่มน้ำปัตตานี

4) คลองตุง หรือคลองหนองจิก ต้นน้ำแยกจากแม่น้ำปัตตานี ที่ตำบลยาปี อำเภอหนองจิก ไหลไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ผ่านตำบลลิปะสะโง เกาะเปาะ และตุง ไหลออกทะเลที่ตำบลบางตาวา ในเขตอำเภอหนองจิกเรียกว่า คลองบางตาวา ช่วงที่ไหลผ่านบ้านมะพร้าวต้นเดียว บ้านต้นหยงบุโละ บ้านกาเตาะ บ้านคลองวัว เรียกชื่อคลองกาแลกูโบ และช่วงที่ไหลผ่านตำบลตุง เรียกชื่อว่าคลองตุง ในช่วงต้นน้ำแยกจากแม่น้ำปัตตานีเรียกว่า คลองหนองจิกเดิมเป็นแม่น้ำสายหลักของแม่น้ำปัตตานี และมีความสำคัญมากที่สุด ในอดีตพระบาทสมเด็จพระ - จุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จประพาสเมืองหนองจิกผ่านทางแม่น้ำสายนี้เมื่อ 30 กรกฎาคม พ.ศ. 2432 ต่อมา ในปี พ.ศ. 2439 สมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพเสด็จตรวจราชการเมืองหนองจิก และกล่าวถึงความอุดมสมบูรณ์ของลำน้ำสายนี้ด้วยเช่นกัน จนถึงปัจจุบันสภาพคลองต้นเขิน เนื่องจากน้ำเปลี่ยนทิศทางการไหล น้ำเค็มรุกล้ำเข้ามาจำนวนมาก กรมชลประทานต้องทำโครงการป้องกันน้ำเค็มโดยสร้างประตูระบายน้ำที่บ้านตุงป้องกันไว้เพื่อให้สามารถใช้น้ำจืดเพื่อการเกษตรกรรมได้

5) คลองบางเขา เดิมมีต้นน้ำอยู่บริเวณบ้านปะแดลา ในเขตตำบลบ่อทอง อำเภอหนองจิก ปัจจุบันได้รับการพัฒนาโดยกรมชลประทานทำการขุดคลองเป็นคลองระบายน้ำสายใหญ่ ชื่อคลองดีสอง (D2) และเพิ่มความยาวไปทางต้นน้ำ เข้าไปรับน้ำที่บ้านทองหลา ตำบลแม่ลาน อำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี ไหลจากทิศใต้ไปทางทิศเหนือ ผ่านอำเภอหนองจิกและเลี้ยวไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือที่บ้านบางเขา ไปรวมกับคลองกาแล และคลองท่ายาม ลงสู่ทะเลที่บ้านต้นหยงเปาว์ มีน้ำตลอดปี มีการใช้ประโยชน์ด้านการเกษตรกรรม การประมง และการเลี้ยงกุ้งกุลาดำ ในอดีตสองฝั่งคลองนี้ที่บริเวณบ้านโคกกอเคยเป็นอยู่ชาวอนันท์ขนาดใหญ่ของเมืองปัตตานี

6) **คลองตันหยง** ต้นน้ำอยู่ที่เขาบูเกะกาบ และเขาหินขาวที่บ้านน้ำใส ตำบลลูโบะยิไร อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี ได้รับการพัฒนาจากกรมชลประทาน ทำการขุดลอกเป็นคลองระบายน้ำสายใหญ่ เรียกว่า คลองดีสาม (D3) ไหลไปทางทิศเหนือไปตามคลองน้ำใสเดิม รวมกับคลองเขาวัง เรียกว่า คลองมายอ ผ่านตัวอำเภอมายอไปรวมกับคลองกระเสาะ ที่บ้านถนน ตำบลถนน เรียกว่า คลองกลางสาด ไหลผ่านบ้านโต๊ะกอตตา บ้านตันหยงดาลอ เรียกว่า คลองตันหยง รวมกับคลองสาบัน ไหลเลี้ยวไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ เรียกว่าคลองยะหริ่ง ไหลลงคลองยามู และไปลงทะเลที่อ่าวบางปู บ้านตาโละอาโห อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี ความยาวประมาณ 53 กิโลเมตร คลองตันหยงเป็นแม่น้ำสายใหญ่ ในอดีตนิยมใช้เดินทางไปอำเภอยะนาเร โดยผ่านไปตามคลองยามู เลียบผ่านฝั้นป่าโกงกางขนาดใหญ่ไปตามบ้านหนองแรด บ้านคลองกะตี ไปถึงบ้านท่าม่วงได้

7) **คลองปาเรและคลองกรือเซะ** เป็นแม่น้ำที่มีความสำคัญในอดีต สามารถเชื่อมต่อกับเมืองโบราณยะรังได้ ปัจจุบันบางตอนได้ตื้นเขินไปแล้ว คลองกรือเซะเชื่อมต่อกับคลองมานิงที่บ้านปาแดบองอ ตำบลตะลุโบะ ไหลขึ้นไปทางทิศเหนือผ่านบ้านจือโระ ตำบลบานา และบ้านกรือเซะ ตำบลตันหยงลุโละ รวมกับคลองปาเรที่บ้านดี ตำบลบาราโหมออกสู่ทะเลที่อ่าวปัตตานี ส่วนต้นน้ำคลองปาเรไหลจากอำเภอยะรัง ผ่านตำบลกะมิโย ไปรวมกับคลองกรือเซะ บริเวณนี้เคยเป็นแหล่งตั้งถิ่นฐาน และทำการค้าสมัยโบราณมีแหล่งเตาเผามีเศษภาชนะเครื่องถ้วยชามสมัยต่างๆ ตกกระจัดกระจายอยู่มากมาย ชุมชนที่เคยมีชื่อเสียงในอดีต เช่น บ้านกาแลบือซา (ท่าเรือใหญ่) กาแลจिनอ (ท่าจีน) และทาระ (ท่าราบ) เป็นต้น

8) **คลองตะมางัน** คลองนี้ขุดขึ้นในสมัยรายาฮิยา เนื่องจากลำน้ำอยู่ใกล้ทะเล ทำให้น้ำทะเลรุกกล้าเข้าสู่ลำคลองทำให้ราษฎรไม่สามารถใช้น้ำอุปโภค - บริโภคได้ จึงมีการเกณฑ์คนช่วยกันขุดคลองที่บ้านตะมางัน ระหว่างตำบลเกาะมาวิกกับตำบลปรีกี อำเภอยะรัง เพื่อระบายน้ำในแม่น้ำปัตตานีไหลลงสู่คลองใหม่ ที่ขุดขึ้นจากบ้านตะมางัน - บ้านกรือเซะ ออกสู่ทะเลที่บ้านตันหยงลุโละ ทำให้ราษฎรใช้น้ำอุปโภค - บริโภค และประกอบ การเกษตรกรรมได้ผลดีอีกด้วย ต่อมาปรากฏว่าน้ำจืดจากคลองตะมางันทำให้นาเกลือเสียหายมาก ทำนาเกลือไม่ได้ผล นอกจากนั้นคลองตะมางันถูกกระแสน้ำในแม่น้ำปัตตานีไหลผ่านบ่าทวมเซาะตลิ่งพัง ลำน้ำขยายกว้างยิ่งขึ้น สายน้ำไหลกัดเซาะเชิงสะพานใกล้กำแพงเมืองพังทลาย ต่อมาในสมัยรายาปิรู จึงสั่งให้ราษฎรทำท่อบกั้นน้ำในลำคลองไว้ ปัจจุบันเรียกหมู่บ้านที่สร้างท่อบกั้นน้ำนี้ว่า “บ้านตานะบาดู” หรือบ้านท่อบกั้นอยู่ในเขตท้องที่ บาราเฮาะ อำเภอเมืองปัตตานี หลังจากสร้างท่อบกั้นลำน้ำไว้คลองตะมางันก็ค่อย ๆ ตื้นเขิน ปัจจุบันเหลือเพียงร่องรอยทางน้ำเก่าเท่านั้น

9) **คลองสุโหงบารู (ทองใหม่)** อยู่ในเขตอำเภอยะรัง เป็นการขุดเชื่อมปัตตานีในสมัยการปกครอง 7 หัวเมือง เนื่องจากลำน้ำปัตตานีเดิมเมื่อไหลผ่านถึงบ้านปรีกีก็จะไหลวกไปตำบลคอลลตันหยง ตำบลยาปี ซึ่งอยู่ในเขตอำเภอนงจิก แล้วจึงแยกมาออกที่บ้านอาเนาะบุโละ ตำบลยะรังสู่ปากน้ำเมืองปัตตานี ดังนั้นเรือแพที่มากำขายกับเมืองยะลาต้องผ่านด่านภาษีของหนองจิก เรือแพเหล่านี้จำเป็นต้องเสียภาษีให้แก่เมืองหนองจิกก่อนที่จะถึงด่านภาษีของเมืองปัตตานี ทำให้เมืองปัตตานีขาดผลประโยชน์ในการเก็บภาษี เจ้าเมืองปัตตานีในสมัยนั้น คือ สุลต่านสุไลมาน ชารีฟุดิน ซาห์ จึงสั่งให้ขุดคลองลัดขึ้นตรงบ้านคลองใหม่ ตำบลยะรัง เขตพื้นที่ของเมืองปัตตานี ความยาวประมาณ 7 กิโลเมตร ทำให้น้ำปัตตานีสายเดิมในเขตอำเภอนงจิก มีน้ำจืดไหลผ่านน้อยลงมาก ส่งผลเสียหายต่อการทำนาข้าวบริเวณทุ่งหนองจิก เนื่องจากน้ำทะเลได้รุกกล้าเข้าแทนที่ในเวลาต่อมา

10) แหล่งน้ำชลประทาน จังหวัดปัตตานีมีแหล่งน้ำขนาดใหญ่ 1 แห่ง คือ โครงการเขื่อนปัตตานี ของกรมชลประทานซึ่งเป็นเขื่อนทดน้ำเพื่อส่งน้ำให้กับพื้นที่การเกษตร มีบานระบายน้ำ จำนวน 7 ช่อง ขนาด 7 x 6 เมตร สามารถระบายน้ำสูงสุดได้ 750 ลูกบาศก์เมตร/วินาที ทำการบริหารจัดการน้ำร่วมกับเขื่อนเก็บกักน้ำบางกลางของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ที่อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลาในการจัดสรรน้ำในกลุ่มน้ำ เพื่อการเกษตร อุปโภค - บริโภค และการรักษาสภาพแวดล้อม ให้กับพื้นที่การเกษตรของจังหวัดปัตตานี และจังหวัดยะลาบางส่วน โดยมีพื้นที่ชลประทานประมาณ 385,622 ไร่ เพื่อบรรเทาปัญหาการเกิดอุทกภัยของกลุ่มแม่น้ำปัตตานีตอนล่าง เพื่อการอุปโภค บริโภค และผลิตน้ำประปาให้กับชุมชน เพื่อผลักดันน้ำเค็มและรักษาระบบนิเวศน์ของกลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำปัตตานี นอกจากนี้ยังมีการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดกลางจำนวน 1 แห่ง คือ โครงการพัฒนาพื้นที่พรุแหมแหม อันเนื่องมาจากพระราชดำริ และโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก (อ่างเก็บน้ำ) จำนวน 3 แห่ง ปริมาณน้ำประมาณ 1.472 ล้านลูกบาศก์เมตร เพื่อสนับสนุนการใช้น้ำในพื้นที่เกษตรกรรม

3.1.1.13 แหล่งท่องเที่ยว ประเพณี และวัฒนธรรม

จังหวัดปัตตานี เป็นศูนย์รวมของประชากรหลากหลายเชื้อชาติ ศาสนา โดยสืบเนื่องมาจากความเจริญรุ่งเรืองทางการปกครองและการค้าในอดีต จึงมีการรับเอาอารยธรรมจากชนชาติต่าง ๆ มาผสมผสานจนเป็นเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่โดดเด่นและกลมกลืน มีสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ ดังนี้

1) แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ปัตตานีมีมรดกทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่น่าศึกษามากมาย ได้แก่ เมืองโบราณยะรัง เมืองเก่ากรือเซะ-บานา วังเก่าสมัย 7 หัวเมือง กริชสกุลช่างปัตตานี จิตรกรรมบนเรือกอลและ (นาวาแห่งจิตวิญญาณ) จิตรกรรมฝาผนังวัดโบราณที่สวยงามวิจิตร จังหวัดปัตตานี ยังมีศาสนสถานที่สวยงามทรงคุณค่า ได้แก่ วัดราชบูรณะหรือวัดช้างให้ (วัดหลวงปู่ทวดเหยียบน้ำทะเลจืด) ศาลเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว มัสยิดกรือเซะ (มัสยิดคู่พระราชวังโกตาฮิสตานา) มัสยิดดาโต๊ะ (มัสยิดร่วมสมัยกับมัสยิดกรือเซะ) มัสยิดกลางปัตตานี (สถาปัตยกรรมคล้ายคลึงทัชมาฮาลในอินเดีย) เป็นต้น

(1) เมืองโบราณยะรัง

เมืองโบราณยะรัง มีอายุมากกว่า 1,000 ปี ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 3 ตำบลยะรัง อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี มีผังเมืองเป็นรูปวงรีขนาดใหญ่ในพื้นที่ประมาณ 9 ตารางกิโลเมตร เป็นเมืองที่มีการสร้างทับซ้อนกันถึง 3 เมือง ขยายตัวเชื่อมต่อกัน ประกอบไปด้วย เมืองโบราณบ้านวัด มีศูนย์กลางเป็นลานจัตุรัสกลางเมือง ล้อมรอบด้วยคูน้ำและมีซากเนินดินโบราณสถานกระจายอยู่โดยรอบกว่า 25 แห่ง โดยในอดีตเป็นศูนย์กลางพุทธศาสนา มหายานแห่งอาณาจักรลังกาสุกะและรุ่งเรืองในฐานะเมืองท่าสำคัญผ่านเส้นทางแม่น้ำสุโหงลังกาสุกะออกคลองยามูสู่อ่าวปัตตานี ที่ยะหริ่ง สันนิษฐานว่ามีอายุตั้งแต่พุทธศตวรรษที่ 12 - 21 ซึ่งเป็นสมัยศรีวิชัยต่อเนื่องมาจากสมัยอยุธยา การล่มสลายของเมืองโบราณยะรังเกิดมาจากแม่น้ำเปลี่ยนทางเดินเป็นอุปสรรคต่อการค้า เมืองโบราณยะรังประกอบด้วย ศาสนสถาน 33 แห่ง คูเมือง กำแพงเมือง ป้อมสระน้ำโบราณ แสดงให้เห็นว่าที่นี่เคยเป็นที่ตั้งชุมชนที่นับถือศาสนาฮินดูและพุทธศาสนา ก่อนเปลี่ยนมานับถือศาสนาอิสลาม แหล่งโบราณคดีสำคัญ ได้แก่ เมืองโบราณบ้านวัด ซึ่งมีอายุเก่าแก่ที่สุดเมืองโบราณบ้านจาและ และเมืองโบราณบ้านประแว ช่างสันนิษฐานว่าเป็นอาณาจักรลังกาสุกะตอนปลายก่อนย้ายไปสร้างเมืองปัตตานีที่กรือเซะ

(2) มัสยิดกรือเซะ

มัสยิดกรือเซะ ตั้งอยู่หมู่ที่ 3 บ้านกรือเซะ ตำบลตันหยงลุโละ อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี เป็นมัสยิดประจำเมืองอดีตสร้างในรัชสมัยสุลต่านมูฮัมหมัด ชาร์ เป็นเจ้าเมืองปัตตานี (พ.ศ.2073-2017) สร้างด้วยอิฐ เสาทรงกลม ประตูรูปโค้งแหลม ผู้ออกแบบสร้างมัสยิด คือ ซัยคซอฟียุดดีน อัลอิสหมิมาส อุละมะอะแห่งปอเนาะ กรือเซะในรัชสมัยของราชาฮิยาครองราชย์ มัสยิดกรือเซะมีคอเต็บ ชื่อ अबดุลบุญญ์ และในที่สุดรัชสมัยสุลต่านมูฮัมหมัด ดุวา เกิดสงครามระหว่างสยามกับปัตตานี ในปี พ.ศ.2329 ทำให้บ้านเมืองได้รับความเสียหายอย่างไรก็ตาม มัสยิดกรือเซะยังคงเป็นเอกลักษณ์แห่งอารยธรรมอิสลามของราชอาณาจักรปัตตานี ดารุสสลามจนถึงปัจจุบันนี้

กรมศิลปากรได้ประกาศขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานเมื่อปี พ.ศ. 2478 และทำการบูรณะซ่อมแซมเมื่อปี พ.ศ. 2500,2525 และ พ.ศ. 2547 ตามลำดับ ทั้งนี้เพื่อให้มัสยิดกรือเซะคงสภาพเป็นโบราณสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ของเมืองปัตตานี และใช้เป็นที่ปฏิบัติศาสนกิจได้ต่อไป

(3) มัสยิดกลางจังหวัดปัตตานี

ตั้งอยู่ริมถนนสายยะรัง-ปัตตานี ในเขตเทศบาลเมืองปัตตานี เริ่มก่อสร้างในปี พ.ศ. 2497 ใช้เวลาในการก่อสร้างประมาณ 9 ปี ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ทำพิธีเปิดใช้มัสยิดกลางปัตตานี เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม พ.ศ. 2506 โครงสร้างมัสยิดมีลักษณะสวยงามยิ่ง ตั้งอยู่บนฐานรูปทรงคล้ายกับวิหารที่ทัชมาฮาล ของอินเดีย ตรงกลางเป็นอาคารมียอดโดมขนาดใหญ่และมีโดมบริวาร 4 ทิศ มีหอคอยอยู่สองข้างสูงเด่นเป็นสง่า และปัจจุบันได้ขยายด้านข้างออกไปทั้ง 2 ด้าน และสร้างหออาซานพร้อมขยายสระน้ำและที่อาบน้ำละหมาด ทำให้ดูสง่างามยิ่งขึ้น

ในคัมภีร์ - อัลกรุอ่าน กล่าวไว้ว่า มัสยิดคือบ้านของพระเจ้า สำหรับชาวมุสลิมแล้ว มัสยิดคือสถานที่ศักดิ์สิทธิ์เพราะเป็นที่ที่บุคคลในฐานะศาสนิกจะก้มกราบองค์อัลเลาะห์ (ช.บ) ในพิธีละหมาดวันละ 5 เวลา ละหมาดวันศุกร์และละหมาดวันฮารีรายอปีละ 2 ครั้ง ตลอดจนละหมาดสุนัตและละหมาดอื่น ๆ ตลอดปี

มัสยิดกลางเป็นมัสยิดแห่งแรกที่สร้างขึ้นจากพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพื่อเป็นศาสนสถานคู่เมืองปัตตานี สร้างเสร็จเมื่อปี พ.ศ. 2505 สถาปัตยกรรมเป็นแบบอาหรับ หลังคาสี่เหลี่ยมมีโดมอยู่ด้านบน ส่วนยอดประดับรูปดาวและเดือนเสี้ยว ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของความสงบ ความสันติสุขและหอสองที่ใช้เป็นที่ร้องบออาซานหรือการบอกลัญญาณได้เวลาทำการละหมาด 5 ครั้ง ใน 1 วัน มัสยิดกลางได้รับยกย่องว่าเป็นมัสยิดที่สวยงามที่สุดแห่งหนึ่งในประเทศไทยเป็นความภาคภูมิใจของคนในท้องถิ่น นักท่องเที่ยวสามารถเข้าชมบริเวณภายนอกในอาคารได้ทุกวันตั้งแต่เวลา 9.00 - 15.00 น. (เว้นวันศุกร์ระหว่างเวลา 12.00 - 14.00 น.) ซึ่งเป็นวันละหมาดใหญ่ประจำสัปดาห์ ควรแต่งกายเรียบร้อยและปฏิบัติตามระเบียบของมัสยิดอย่างเคร่งครัด

(4) มัสยิดดาโต๊ะ

มัสยิดดาโต๊ะ ตั้งอยู่หมู่ที่ 4 ตำบลแหลมโพธิ์ อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี มีประวัติการก่อสร้างร่วมสมัยกับมัสยิดกรือเซะ ศิลปะการก่อสร้างแบบตะวันออกกลาง มีประตูหน้าต่างแบบโค้งมน เสาอาคารทรงกลมหลังคาเป็นรูปโดม ก่อนบูรณะมีสภาพทรุดโทรมและถูกทิ้งร้างไประยะหนึ่ง กรมศิลปากรขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานเมื่อปี พ.ศ. 2478 ต่อมาพระยาพิพิธเสนามัตย์ ผู้เฝ้าเมืองยะหริ่งได้ทำการบูรณะขยายอาคารด้านข้างให้กว้างกว่าเดิม และได้สร้างหออาซาน และอาคารรูปแปดเหลี่ยมด้านหน้ามัสยิด นอกจากนี้ในปี พ.ศ. 2550 ได้สร้างอาคารหลังคาทรงปั้นหยาเพิ่มอีก 1 หลัง ต่อจากอาคารแปดเหลี่ยม โดยในปี พ.ศ.2539 กรมศิลปากรได้เข้ามาบูรณะครั้งสำคัญและใช้เป็นที่ปฏิบัติศาสนกิจมาจนทุกวันนี้

(5) มัสยิดรายจะบังติกอ

มัสยิดรายจะบังติกอ หรือมัสยิดรายอฟาฎอนี ตั้งอยู่ที่ถนนยะรัง ซอย 8 ตำบลจะบังติกอ ในเขตเทศบาลเมืองปัตตานี สร้างในสมัยสุลต่านมูฮัมหมัดหรือตงกูบือฮาร์ เป็นเจ้าเมืองปัตตานี (พ.ศ.2388-2399) เดิมเป็นสุเหร่าอาคารไม้ สร้างในรั้ววังจะบังติกอ ต่อมาได้ย้ายมาสร้างเป็นอาคารถาวร ณ ที่ตั้งปัจจุบัน

ในสมัยตงกูบือเต๊ะ (พ.ศ. 2399 - 2424) และในสมัยตงกูติมุง (พ.ศ. 2424 - 2433) ได้ขยายอาคารเพิ่มเติมแต่ยังไม่ทันแล้วเสร็จก็เสียชีวิตก่อน ในสมัยสุลต่านสุไลมาน ชารีฟุดดีน (พ.ศ. 2433 - 2442) ได้สร้างต่อจนแล้วเสร็จโดยปรับปรุงโครงสร้างเพิ่มเติมส่วนที่เป็นอิฐให้มั่นคงแข็งแรงขึ้นพร้อมทั้งประดับลวดลายภายในมัสยิดด้วยไม้แกะสลักลายพรรณพฤกษาและเรียกมัสยิดว่า “มัสยิดรายอฟาฎอนี” ตามคำเรียกชื่อเมืองปัตตานีของอุลามาฮ์ชาวปัตตานีที่สอนศาสนา ณ นครเมกกะในสมัยนั้น จนถึงสมัยตงกูอัตุลกอเดร์ กามารุดดีน (พ.ศ. 2442 - 2445) ได้พัฒนาบูรณะเพิ่มเติม มัสยิดรายจะบังติกอแห่งนี้มีความโดดเด่นที่สถาปัตยกรรมมลายูปัตตานี ซึ่งผสมระหว่างอาคารทรงพื้นเมืองหลังคา 2 ชั้น ทรงปั้นหย่า และยอดโดมแบบสถาปัตยกรรมตะวันออกที่อยู่ด้านหลังของอาคาร

(6) มัสยิดนัจมุดดีน

ตั้งอยู่ที่บ้านควนลังกา หมู่ที่ 4 ตำบลทรายขาว อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี มีอายุมากกว่า 300 ปี เดิมชื่อสุเหร่าบาโงยลังกา สร้างโดยชุมชนท้องถิ่นเมื่อประมาณปี พ.ศ. 2150 เป็นสุเหร่าร่วมสมัยกับมัสยิดตะโลละมานะ อ.บาเจาะ จ.นราธิวาส และสุเหร่าอวาร์ (อ.ยะหริ่ง จ.ปัตตานี) ศิลปะการก่อสร้างแบบมลายูชาว สุเหร่าแห่งนี้มีพระมหาคัมภีร์อัลกุรอานที่เขียนด้วยมือโดยหญิงชราที่หนีภัยสงครามมาพำนักในหมู่บ้านแห่งนี้พระมหาคัมภีร์อัลกุรอานจึงได้ประดิษฐานในมัสยิดแห่งนี้จนถึงปัจจุบัน

ในการก่อสร้างมัสยิดนัจมุดดีนนั้นได้ใช้แบบแปลนก่อสร้างที่มีต้นแบบจากสถาปัตยกรรมท้องถิ่น ฉะนั้น มัสยิดนัจมุดดีน (บาโงยลังกา) จึงมีศิลปะการก่อสร้างที่ได้รับอิทธิพลจากสถาปัตยกรรมที่คล้ายคลึงกับโบสถ์วิหารในพระพุทธศาสนา วัสดุที่ใช้ในการก่อสร้างได้แก่ ไม้แค (กายูจีจา) จากมาเนาะและสุเหร่าอวาร์ ซึ่งทั้งสามแห่งนี้ก่อสร้างโดยไม้ใช้ตะปูเช่นเดียวกัน

(7) สุสานพญาอินทรี

สุสานพญาอินทรี หรือสุสานสุลต่าน อิสมาอิล ซาห์ ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 2 บ้านปาเราะ ตำบลบาราโหม อำเภอเมืองปัตตานี เป็นสถานที่ฝังพระศพของเจ้าเมืองปัตตานีคนแรกที่นับถือศาสนาอิสลาม คือ พญาอินทรี เป็นโอรสของราชาศรีวิงสา แห่งเมืองโกตามลหิษฐ์ (เมืองโบราณยะรังในปัจจุบัน) เมื่อได้สร้างเมืองปัตตานีแห่งใหม่ที่กรือเซะบานา พญาอินทรีก็ได้เป็นเจ้าเมืองปัตตานี ระหว่างปี พ.ศ.2043-2073 ได้ทรงสถาปนาเมืองปัตตานีเป็นนครปัตตานีดารุสสลามและพัฒนากำแพงเมืองปัตตานีให้เข้มแข็ง มีการหล่อปืนใหญ่ขึ้นเป็นครั้งแรกเพื่อใช้ในการป้องกันเมืองตามแบบฉบับของเมืองขนาดใหญ่ในยุคนั้น ในสมัยของพระองค์เมืองปัตตานีมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักไปกว้างไกลทั้งในด้านการเป็นศูนย์กลางการค้าและการเผยแพร่ศาสนาอิสลาม นอกจากนั้นยังมีความสัมพันธ์ที่ดีกับสยาม มีพ่อค้าชาติต่างๆ เข้ามาค้าขายที่เมืองปัตตานี ชาวตะวันตกชาติแรกที่เข้ามาค้าขายคือ โปรตุเกส นอกจากนั้นก็มีชาวเอเชีย เช่น จีน ญี่ปุ่น สยาม และเมืองมลายูอื่นๆ เข้ามาค้าขายอย่างสม่ำเสมอ สุลต่านอิสมาอิล ซาห์ ถึงแก่กรรมในปี พ.ศ.2073 พระศพของพระองค์ถูกฝังไว้ที่สุสานมรโหัม บ้านปาเราะ มีหินเหนือหลุมฝังศพที่สร้างด้วยหินทราย สลักลวดลายสวยงามประดับไว้คู่กับพระศพชายาของพระองค์ในบริเวณเดียวกัน

(8) สุสานรายาฮียา

สุสานรายาฮียา ตั้งอยู่หมู่ที่ 1 บ้านปาเราะ ตำบลบาราโหม อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี เป็นที่ฝังศพของเจ้าเมืองปัตตานี 3 พระองค์ ได้แก่ รายาฮียา (พ.ศ.2127-2129) รายาป็รู (พ.ศ.2159-2167) และรายาอูงู (พ.ศ.2167-2178) ทั้งสามเป็นธิดาของสุลต่านมันศูร ชาห์ หลังจากพระองค์สิ้นพระชนม์ โอรสของพระองค์มีนามว่า ปาฮาตุร์ชาห์ ขึ้นครองราชย์แต่ไม่นานพระองค์ก็สิ้นพระชนม์โดยไม่มีโอรสสืบทายาท ธิดาทั้งสามของสุลต่านมันศูร ชาห์ จึงได้รับการแต่งตั้งเป็นเจ้าเมืองปัตตานีต่อเนื่องกันถึง 3 พระองค์ ส่วนองค์ที่ 4 คือ รายากูนิง ธิดาของรายาอูงู ได้เป็นเจ้าเมืองคนต่อมา (พ.ศ.2178-2194) เมืองปัตตานีในระยะดังกล่าวจึงเป็นที่รู้จักกันในนาม “สมัย 4 ราชนิ” โดยในสมัยรายาฮียาถือว่าเป็นยุคทองด้านการค้ากับต่างประเทศ เนื่องจากได้เปิดความสัมพันธ์ทางการค้า และการทูตกับญี่ปุ่น ตั้งแต่ พ.ศ.2135 เป็นต้นมา ในปี พ.ศ.2144 ได้อนุญาตให้บริษัทอินเดียตะวันออกของฮอลันดา มาตั้งสถานการค้าที่เมืองปัตตานี ในปี พ.ศ.2148 ได้อนุญาตให้ชาวสเปนเข้าค้าขายและในปี พ.ศ.2155 ได้ทำสัญญาค้าขายกับอังกฤษ ต่อมาในสมัยรายาป็รูได้เสริมกำแพงเมืองด้านหน้าประตูวังให้มีความเข้มแข็งแน่นหนามากขึ้น มีการหล่อปืนใหญ่เพิ่มเติมโดยเฉพาะปืนใหญ่ 3 กระบอก คือ พญาตานี ศรีนครา และมหาเลลา ส่วนในสมัยรายากูนิงได้แต่งงานกับโอรสของรายาเยฮอร์และได้สละราชบัลลังก์ในปี พ.ศ.2194 เพื่อเดินทางไปเยฮอร์แต่ก็ล้มป่วยเสียชีวิตที่บ้านปาฆอร์ รัฐกลันตัน สุสานของรายากูนิง จึงอยู่ที่บ้านปาฆอร์มาจนถึงทุกวันนี้

(9) สุสานตงกูบือซาร์

สุสานตงกูบือซาร์ หรือสุสานตงกูปะสา ตั้งอยู่ที่หมู่ 4 บ้านดาโต๊ะ ตำบลแหลมโพธิ์ อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี เป็นที่ฝังศพของสุลต่านมูฮัมหมัด หรือตงกูบือซาร์ เจ้าเมืองปัตตานี เชื้อสายกลันตันปกครองเมืองระหว่างปี พ.ศ.2388-2399 ตงกูบือซาร์ ได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์เป็นพระยาวิชิตภักดี ศรีสุรวัชราชรัตนเขตประเทศราช หลังจากได้รับการแต่งตั้ง ตงกูบือซาร์ได้สร้างวังชายทะเลบ้านตันหยง ชาวบ้านเรียกบริเวณดังกล่าวว่า ตงกูบือซาร์ ชูเบอร์รัต ปัจจุบันคือบ้านตันหยงลูโละ ต่อมาจึงได้สร้างวังใหม่เป็นการถาวรที่จะบังติกอ ดังปรากฏมาถึงปัจจุบัน ตงกูบือซาร์มีบุตรเป็นเจ้าเมืองปัตตานีในสมัยต่อมาอีก 2 คน คือ ตงกูบูเต๊ะ (พ.ศ.2399-2424) และตงกูบอซาร์หรือสุลต่านสุไลมานมาซิฟุดดิน (พ.ศ.2433-2442) เมื่อตงกูบือซาร์เสียชีวิตศพของท่านถูกฝังที่สุสานบ้านดาโต๊ะ บริเวณที่เป็นสุสานตงกูบือซาร์ ล้อมรอบด้วยกำแพงก่ออิฐถือปูน มีหลังคาหลุม ตัวสุสานสร้างด้วยหินแกรนิต และเสาหินสลักลวดลายสวยงามจัดวางอยู่คู่กับสุสานประไพมสุหรีและเครือญาติเชื้อสายกลันตันภายในรั้วเดียวกัน

(10) สุสานพระยาสายบุรี

สุสานพระยาสายบุรี หรือสุสานพระยาสุริเยสุนทร ตั้งอยู่ที่หมู่ 3 บ้านละเวง ตำบลดอนทราย อำเภอไม้แก่น จังหวัดปัตตานี เป็นที่ฝังศพเจ้าเมืองสายบุรีในสมัยการปกครองเจ็ดหัวเมืองหลายพระองค์ คือ ตงกูยาลาลุดดิน (นิเลอไป) บุตรของรายาโต๊ะกี (นิเดะ) เจ้าเมืองสายบุรีคนก่อน และตงกูอัปดุลกอเดร์ (นิกัลซึห์) ชื่อ “พระยาสุริเยสุนทร” หรือชื่อเต็มคือ พระยาสุริเยสุนทรบรมภักดีศรีมหารายามัตตา อัปดุลวิบูลย์ ขอบเขตประเทศมลายู เป็นตำแหน่งบรรดาศักดิ์ของเจ้าเมืองสายบุรีที่พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งผู้ที่ได้รับพระราชทานตำแหน่งนี้เป็นคนแรกคือ ตงกูอัปดุล มุตอเล็บ (นิเปะ) บุตรของตงกูยาลาลุดดิน หลังจากนั้นจึงยกเลิกตำแหน่งดังกล่าวในปี พ.ศ. 2445 เนื่องจากมีการปฏิรูปการปกครองจากระบบหัวเมืองเป็นมณฑลเทศาภิบาล สุสานพระยาสายบุรีสองท่านคือ ตงกูยาลาลุดดิน และตงกูอัปดุลกอเดร์นั้นสร้างด้วยหินแกรนิต ประกอบด้วยหินครอบและหินแกะสลักลวดลายสวยงามวางบนเนินสูง มองดูโดดเด่น สุสานหนึ่งหลักข้อความระบุปีอิิจเราะะ 1285 ตรงกับ พ.ศ. 2408 ซึ่งน่าจะเป็นปีเสียชีวิตของตงกูยาลาลุดดิน อีกสุสานหนึ่งตั้งอยู่ใกล้กัน แต่ไม่มีข้อความใด ๆ สลักไว้

(11) ศาลเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยวหรือศาลเล่งจูเกียง

เป็นศาลเจ้าเก่าแก่คู่บ้านคู่เมืองจังหวัดปัตตานีมาตั้งแต่โบราณ ตั้งอยู่ที่ถนนอาเนาะรู อำเภอเมืองปัตตานี เป็นที่ประดิษฐานรูปแกะสลักของเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว พระหมอเจ้าแม่ทับทิม และองค์พระอิกหลายองค์ เจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยวเป็นที่เลื่อมใสของชาวไทยเชื้อสายจีน ทั้งในท้องถิ่น และจากจีน มาเลเซีย และสิงคโปร์

พิธีแห่เจ้าแม่ลุยน้ำจัดขึ้นทุกปีเพื่อรำลึกถึงความยากลำบากที่นางเดินทางข้ามน้ำข้ามทะเลจากเมืองจีนเพื่อตามหาลิ้มโต๊ะเคี่ยม พี่ชาย เดิมศพของเจ้าแม่ฝังอยู่ที่ชายฝั่งอ่าวปัตตานี (ต่อมาชายฝั่งถูกน้ำทะเลกัดเซาะจนฮวงซุ้ยจมอยู่ในอ่าว) ปัจจุบันได้อัญเชิญมาประดิษฐานที่ฮวงซุ้ยใกล้มัสยิดกรือเซะ

ส่วนพิธีลุยไฟจัดขึ้นจากความศรัทธาในอภินิหารของเจ้าแม่ว่าสามารถคุ้มครองปกป้องภัยและเพื่อความเป็นสิริมงคล ศาลเจ้าได้จัดบริการสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักท่องเที่ยว อาทิ อาคารที่พักค้างคืน อัจฉรินทร์ สำหรับนั่งชมพิธีลุยไฟในเทศกาล

อาคารจีนย่าน “หัวตลาด” บริเวณ “หัวตลาด” เดิมเป็นย่านธุรกิจการค้าสำคัญโดยมีถนนปัตตานีภิรมย์ จรดถนนอาเนาะรูเป็นเส้นทางขนถ่ายสินค้าจากเรือที่จอดเทียบท่าที่อ่าวปัตตานี โดยอาคารปัจจุบันสันนิษฐานว่าสร้างสมัยรัชกาลที่ 3 โดยช่างชาวจีน ลักษณะเป็นตึกแถวชั้นเดียวและสองชั้น ก่อผนังหนา หลังคาทรงจั่วมุงกระเบื้องดินเผาถูกพุกลักษณะโค้งมน บ้านทรงจีนหลังแรกในปัตตานีคือบ้านกัปตันจีน ชื่อตันปุยหรือหลวงสำเร็จกิจการจางวางซึ่งมีอำนาจการปกครองและตัดสินความระหว่างชาวจีนด้วยกันและเป็นผู้ผูกขาดภาษีอากรบางชนิดในเมืองปัตตานี

(12) วัดช้างให้ หรือวัดราษฎร์บูรณะ

ตั้งอยู่ริมทางรถไฟสายหาดใหญ่ - สุโงโกลก หรือทางรถยนต์สายปัตตานี - นาประดู่ - ยะลา สร้างขึ้นมากกว่า 300 ปี ตั้งอยู่ที่หมู่ 2 ตำบลควนโนรี อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี ภายในวิหารมีรูปปั้นหลวงปู่ทวดขนาดเท่าองค์จริง ตามประวัติเล่าว่าท่านได้แสดงปาฏิหาริย์ในครั้งที่เดินทางด้วยสำเภาไปกรุงศรีอยุธยา ระหว่างทางเกิดพายุทำให้อาหารและน้ำดื่มถูกลมพัดตกทะเล ท่านจึงแสดงปาฏิหาริย์หย่อนเท้าลงไปทะเล น้ำในบริเวณนั้นได้กลายเป็นน้ำจืด ทำให้ชื่อเสียงขจรขยายไปทั่ว ผู้มานมัสการยังสามารถเยี่ยมชมสถาปัตยกรรมของสถาปัตยกรรมของสลูปมณฑปเจดีย์ และหอรบขัง ซึ่งงดงามเป็นอย่างยิ่ง

ตามตำนานเมืองปัตตานีกล่าวว่า พระยาแก้มดำ เจ้าเมืองไทรบุรี ต้องการหาชัยภูมิสร้างเมืองใหม่ให้น้องสาวจึงได้เสียดสัตย์อธิษฐานปล่อยช้างเจ้าเมืองและไพร่พลเดินตามไปเมื่อถึงป่าแห่งหนึ่ง (ที่วัดช้างให้ในปัจจุบัน) ช้างก็เดินวนเวียนและร้อง 3 ครั้ง พระยาแก้มดำ ถือว่าเป็นนิมิตที่ดีที่จะสร้างเมือง แต่น้องสาวไม่พอใจจึงได้เสียดสัตย์ปล่อยช้างใหม่ คราวนี้ช้างได้เดินทางไปทางชายทะเลแห่งหนึ่ง (ที่ตำบลกรือเซะในปัจจุบัน) ช้างไม่ได้ส่งเสียงร้องแต่น้องสาวพอใจ จึงขอให้พระยาแก้มดำสร้างเมืองขึ้น โดยชื่อว่า “เมืองปัตตานี” เมื่อสร้างเมืองเสร็จแล้วได้เดินทางกลับผ่านทางเดิมได้ให้ขบวนหยุดพักที่ป่า ซึ่งช้างบอกไว้คราวแรก และให้ไพร่พลแผ้วถางป่าบริเวณนั้นสร้างเป็นวัดขึ้นให้ชื่อว่าวัดช้างให้ นมัสการพระดีเกจิตั้งแห่งปัตตานี สถานที่ประดิษฐานสลูปหลวงปู่ทวดเหยียบน้ำทะเลจืด

(13) วัดมัจลินทวาปีวิหาร

ตั้งอยู่ที่ 10 ตำบลตุงยง อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี เป็นพระอารามหลวงชั้นตรีชนิดสามัญ วัดนี้เป็นวัดโบราณสร้างมาตั้งแต่ พ.ศ. 2388 สมัยต้นกรุงรัตนโกสินทร์ เป็นสถานที่ถือน้ำพิพัฒน์สัตยาของ

เจ้าเมืองหนองจิกในสมัยโบราณ และเมื่อวันที่ 30 กรกฎาคม รัตนโกสินทร์ศก 108 (พ.ศ. 2433) พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 เสด็จมาประทับที่วัดนี้ ทรงเปลี่ยนชื่อวัดจากวัดตุงเป็นวัดมจลินทวาปีวิหาร สำหรับสิ่งสำคัญของวัดแห่งนี้ อาทิ เจดีย์ใหญ่ 110 ปี, กุฏิเจ้าอาวาส 110 ปี, บ่อน้ำศักดิ์สิทธิ์ พระยาวิเชียรภักดีสงครามเจ้าเมืองหนองจิก นมัสการหุ่นขี้ผึ้งพระราชพุทธิรังสี

(14) วัดศรีมหาโพธิ์

ตั้งอยู่ที่บ้านดอน ถนนเพชรเกษม หมู่ที่ 7 ตำบลโคกโพธิ์ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี สังกัดคณะสงฆ์มหานิกาย พื้นที่ตั้งวัดเป็นที่ราบเชิงเขาใกล้ทางรถไฟ ทางทิศใต้ มีตลาดสดและบ้านเรือนประชาชนโดยรอบ วัดแห่งนี้ได้สร้างขึ้นเป็นวัดเมื่อประมาณ พ.ศ. 2345 โดยมีหลวงพ่อดำเนินรัตนธุดงค์มาจากจังหวัดนครศรีธรรมราช ได้ดำเนินการก่อสร้างวัดนี้ ระยะเวลาแรก ๆ ได้เรียกวัด “บ้านดอน” ตามชื่อบ้าน ต่อมาสมัยที่เมืองปัตตานีได้เกิดการกบฏ “กบฏกูเต็น” ทำให้วัดดอนกลายเป็นวัดร้างไปชั่วขณะหนึ่ง ต่อมาบ้านเมืองสงบชาวบ้านได้ช่วยกันทะนุบำรุงวัดมากขึ้น โดยได้รับการสนับสนุนจากพระเทพญาณโมลี เจ้าคณะจังหวัดปัตตานีเป็นอย่างดีและเปลี่ยนนามวัดใหม่เป็นวัดศรีมหาโพธิ์

(15) วัดทรายขาว

ตั้งอยู่เลขที่ 111 บ้านทรายขาว ตำบลทรายขาว อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี สังกัดคณะสงฆ์มหานิกาย พื้นที่ตั้งวัดเป็นที่ราบเชิงเขาอยู่ท่ามกลางหมู่บ้าน มีกำแพงล้อมรอบ วัดทรายขาวสร้างเป็นวัดเมื่อประมาณ พ.ศ. 2300 โดยมีท่านภักดีชุมพล (นายเพ็ง) ได้อพยพครอบครัวมาจากรัฐเคดาห์ หรือเมืองไทรบุรี ประเทศมาเลเซีย ได้มาตั้งบ้านเรือนอยู่ที่นี้ ต่อมาได้บริจาคที่ดินพร้อมที่อยู่อาศัยสร้างเป็นวัด วัดทรายขาวในปัจจุบันนี้ได้พัฒนาโดยลำดับโดยพระธรรมกิจโกศล (นอง ธรรมภูโต) สิ่งสำคัญในวัดนี้ อาทิ วิหารอดีตเจ้าอาวาส, วิหารจัตุรมุข หลวงพ่อหินอ่อน, มณฑป

(16) วัดนาประดู่

ตั้งอยู่ที่บ้านนาประดู่ ถนนเพชรเกษม หมู่ที่ 1 ตำบลนาประดู่ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี สังกัดคณะสงฆ์มหานิกาย พื้นที่ตั้งวัดเป็นที่เนินสูง หน้าวัดติดต่อกับทุ่งนา ด้านหลังวัดไกลออกไปประมาณ 2 กิโลเมตรเป็นเชิงเขาสันกาลาศรี สำหรับปูชนียวัตถุมีรูปเหมือนของหลวงพ่อบาน อดีตเจ้าอาวาสรูปที่ 2 เป็นที่เคารพสักการะของพุทธบริษัทในถิ่นนั้น วัดนาประดู่ สร้างขึ้นเป็นวัดเมื่อประมาณ พ.ศ. 2430 เดิมมีนามว่า “วัดกัทลิวัน” ได้เปลี่ยนเป็น “วัดนาประดู่” เมื่อ 20 มกราคม พ.ศ. 2500

(17) วัดอรัญวาสีการาม

ตั้งอยู่ที่บ้านห้วยเงาะ ถนนเพชรเกษม หมู่ที่ 5 ตำบลทุ่งพลา อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี สังกัดคณะสงฆ์มหานิกาย พื้นที่ตั้งวัดเป็นที่ราบสูงมีบ้านเรือนประชาชนโดยรอบ สำหรับปูชนียวัตถุมีประธานในอุโบสถเป็นพระพุทธรูปชินราชจำลอง, พระพุทธรูปยืนทรงเครื่อง และพระพุทธรูปอื่น ๆ อีกประมาณ 20 องค์ ประดิษฐาน อยู่ในวิหาร วัดอรัญวาสีการาม ได้สร้างขึ้นเป็นวัดเมื่อประมาณ พ.ศ. 2200 เดิมมีนามว่า “วัดห้วยเงาะ”

(18) วัดสำเภาเชย

ตั้งอยู่หมู่ที่ 2 ตำบลปะนาเระ อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี เป็นวัดที่สร้างขึ้นใหม่เมื่อปี พ.ศ. 2445 ได้ย้ายวัดมาสร้างใหม่ซึ่งเป็นอยู่ในปัจจุบันนี้ ใช้ชื่อว่า “วัดสำเภาเชย” โดยถือเอานามเดิมของหลวงสุรนาถปะนารักษ์ (เชย โรจนะวิภาค) ทั้งนี้ด้วยวัดสำเภาเชยเป็นวัดที่มีพระคุณเจ้าคณะมาถึง 3 สมัยติดต่อกันมา คือ

พระครูอรุณเวที เจ้าคณะจังหวัด มณฑลปัตตานี พระครูวิธานวัตต์ (คง) เจ้าคณะอำเภอปะนาเระ และพระศรีมงคลที่ปรึกษาภิกษุคัมภีร์เจ้าคณะอำเภอปะนาเระ วัดสำเภาเชย ไม่ประสบความสำเร็จเชื่อมโยงอย่างวัดทั้งหลาย เพราะได้รับความอนุเคราะห์อุปถัมภ์บำรุงจากพุทธศาสนิกชนทั้งใกล้และไกล ทั้งในและนอกประเทศ

(19) วัดปิยาราม

ตั้งอยู่ที่บ้านปิยาราม หมู่ที่ 3 ตำบลปิยามู อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี สังกัดคณะสงฆ์มหานิกาย พื้นที่ตั้งวัดเป็นที่ราบลุ่ม มีถนนเพชรเกษมเป็นทางคมนาคมติดต่อได้สะดวกสำหรับปูชนียวัตถุ มีพระประธานในอุโบสถเป็นพระพุทธรูปชินราชจำลอง พระเพลากว้าง 6.5 นิ้ว วัดปิยาราม สร้างขึ้นเป็นวัดเมื่อประมาณ พ.ศ. 2346 โดยท่านสมภารบอด เป็นผู้ดำเนินการสร้างเดิมมีนามว่า “วัดปีโง” ได้เปลี่ยนนามวัดเมื่อปี พ.ศ. 2482

(20) วัดบูรพาราม

ตั้งอยู่เลขที่ 309 ถนนรามโกมุท หมู่ที่ 1 ตำบลยามู อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี สังกัดคณะสงฆ์มหานิกาย พื้นที่ตั้งวัดเป็นที่ราบ สภาพแวดล้อมเป็นที่นา และสวนปูชนียวัตถุมีพระพุทธรูปหลวงพ่อบึงคา พระเพลากว้าง 55 เซนติเมตร เนื้อสัมฤทธิ์เดิมอยู่ที่วัดทุ่งคา ซึ่งขณะนี้เป็นวัดร้าง โดยประชาชนได้อัญเชิญมาประดิษฐานที่วัดบูรพารามนี้ วัดบูรพารามสร้างขึ้นเป็นวัดเมื่อประมาณ พ.ศ. 2355 สมัยสร้างเมืองยะหริ่ง โดยมีพระสมุห์พรหมได้มาตั้งสำนักอยู่ปริวาส แล้วสร้างเป็นวัดขึ้น ชาวบ้านเรียกว่า “วัดออก” ตามลักษณะภูมิประเทศที่ตั้งวัดเพราะมีวัดกลางและวัดตักคู่กันด้วย

(21) วังจะบังติกอ

ตั้งอยู่ที่ตำบลจะบังติกอ อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี โดยสร้างในสมัยตนกูฮัมหมัด (พ.ศ. 2388 - 2399) เชื้อสายราชวงศ์กัณต์ซึ่งพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ เป็นเจ้าเมืองปัตตานี วังจะบังติกอตั้งอยู่ริมแม่น้ำปัตตานี ตรงสามแยกตำบลจะบังติกอในเขตเทศบาลเมืองปัตตานี ตัววังหันหน้าไปทางทิศตะวันออกบนเนื้อที่ 7 ไร่ วังนี้สร้างโดยสถาปนิกชาวจีน ตัววังล้อมรอบด้วยกำแพงทึบก่ออิฐถือปูน รูปทรงของวังเป็นบ้านชั้นเดียวขนาดใหญ่ หลังคาทรงปั้นหยา หรือแบบลิมา ตัวอาคารเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ยกพื้นสูง 1 เมตร สร้างด้วยไม้ ภายในอาคารมีห้องโถงขนาดใหญ่ใช้เป็นี่ทำงานของเจ้าเมือง ส่วนด้านหลังของห้องโถงจะเป็นที่อยู่อาศัยของภรรยาและบริวาร

ในอดีตวังจะบังติกอได้ใช้เป็นศูนย์กลางการปกครองในท้องถิ่นและเป็นที่อยู่อาศัยของเจ้าเมืองปัตตานี คนต่อ ๆ มา ได้แก่ ตนกูปูเต๊ะ บุตรชายคนโตของตนกูฮัมหมัด เมื่อตนกูปูเต๊ะถึงแก่กรรม บุตรชายคนโต คือ ตนกูตีมุง ได้เป็นเจ้าเมืองต่อจนกระทั่งถึงสมัยตนกูอับลกอร์เดร์ เจ้าเมืองคนสุดท้าย เนื่องจากพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดฯ ให้จัดการปฏิรูปการปกครองทั่วประเทศ จึงได้ยุบเมืองต่าง ๆ ทั้ง 7 เมือง ได้แก่ เมืองปัตตานี ยะหริ่ง รามันห์ สายบุรี ะแงะ ยาลอ และหนองจิก รวมเป็นมณฑล เรียกว่า มณฑลปัตตานี ต่อมาวังซึ่งเคยเป็นศูนย์กลางการปกครองก็เปลี่ยนสภาพไปกลายเป็นเพียงที่อยู่อาศัยของบุตรหลาน และบรรดาญาติ ๆ สืบต่อมาถึงปัจจุบัน

(21) วังยะหริ่ง

ตั้งอยู่หมู่ที่ 1 ตำบลยามู อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี สร้างโดยพระยาพิพิธเสนา มาตยาธิบดี ศรีสุรสงคราม ในปี พ.ศ. 2438 ลักษณะรูปทรงของวังเป็นอาคาร 2 ชั้น ครึ่งปูนครึ่งไม้ แบบเรือนไทยมุสลิมผสมกับแบบบ้านแถบยุโรป ตัววังเป็นรูปตัวยู (U) ชั้นบนภายในอาคารจัดเป็นห้องโถงขนาดใหญ่ ด้านข้างของตัวอาคารทั้ง 2 ด้าน เป็นห้องสำหรับพักผ่อนของเจ้าเมืองและบุตรธิดาข้างละ 4 ห้อง ชั้นล่างเป็นลานโล่งแบบใต้ถุนบ้าน

ลักษณะเด่นของบ้านคือ บ้านโคกโค้งแบบยุโรปช่องแสงประดับด้วยกระจกสีเขียว แดง และน้ำเงิน ช่องระบายอากาศและหน้าจั่วทำด้วยไม้ ฉลุเป็นลวดลายพรรณพฤกษา ตามแบบศิลปะชวา และศิลปะแบบตะวันตก ทำให้ตัววังสว่างมาก ในปัจจุบันวังยะหริ่งได้รับการดูแลจากเจ้าของวังเป็นอย่างดี โดยมีการบูรณะครั้งล่าสุดเมื่อปลายปี พ.ศ. 2541 ปัจจุบันมีสภาพสมบูรณ์

(21) วังสายบุรี

ตั้งอยู่เลขที่ 34 ถนนกลางพอ ตำบลตะลุบัน อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี วังนี้สร้างโดยสถาปนิกชาวชวาและช่างท้องถิ่น เมื่อปี พ.ศ. 2428 ในสมัยพระยาสุริยสุนทรบวรภักดี เจ้าเมืองสายบุรี ซึ่งตรงกับรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

ลักษณะรูปทรงของวังสายบุรีเป็นอาคารไม้ทั้งหลัง มี 2 ชั้น หลังคาทรงปั้นหยา เป็นเรือนไทยมุสลิมที่ได้รับอิทธิพลจากศิลปกรรมของชวา ตัววังเป็นรูปตัวแอล (L) ลักษณะเด่นของวังสายบุรี คือ พื้นไม้ทำด้วยไม้ตะเคียนปูพื้นเป็นเส้นทแยงมุมมีแกนกลางตีเส้นเป็นพื้นปลา ทั้งชั้นบนและชั้นล่าง สำหรับช่องระบายอากาศนิยมฉลุไม้เป็นลวดลายพรรณพฤกษาตามแบบศิลปะชวา นอกจากนี้เชิงชายตกแต่งโดยใช้ทองเหลืองฉลุโปร่งด้วยลวดลายตามแบบศิลปะชวา

(22) วังหนองจิก

ตั้งอยู่ที่บ้านตุงยง ตำบลตุงยง อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี โดยเจ้าเมืองหนองจิกคนสุดท้าย คือ พระยาเพชรราภิบาลนฤเบศร์วชิราภิเษมจลินทร์นฤบดีสินธุ์สวามิภักดิ์ (พ่วง ณ สงขลา) เป็นผู้อาศัยในวังแห่งนี้ ประวัติการก่อสร้างสันนิษฐานว่า อาจสร้างมาตั้งแต่เจ้าเมืองหนองจิกคนก่อน (ทัต ณ สงขลา) ก่อนปี พ.ศ. 2437

ตัววังที่เหลืออยู่ประกอบด้วยอาคารบริวาร 2 หลัง เป็นอาคารชั้นเดียว แต่ยกพื้นสูงประมาณ 1 เมตร สำหรับอาคารที่เป็นตัววังนั้นถูกรื้อถอนไปในระหว่างสงครามมหาเอเชียบูรพา พื้นที่วังหนองจิกล้อมรอบด้วยกำแพงวัง และซุ้มประตูแบบสถาปัตยกรรมจีน ภายในบริเวณวังมีบ่อน้ำ แผ่นอิฐปูพื้นขนาด 1 x 1 ฟุต สภาพยังสมบูรณ์ ส่วนอาคารบริวารที่เหลืออยู่ในสภาพทรุดโทรมมาก กรมศิลปากรได้มีการบูรณะใน 2543

2) แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

(1) เกาะโลซิน ตั้งอยู่ใต้สุดของอ่าวไทย อุดมสมบูรณ์ด้วยทรัพยากรทางทะเล ทั้งปะการังปะการังอ่อน และกัลปังหา รวมถึงสัตว์ทะเลนานาชนิด เช่น ฉลามวาฬ กระเบนราหู โรนัน และกระเบนนก เป็นต้น โดยมีประการังที่ตั้งตระหง่าน ทำหน้าที่แสดงสัญลักษณ์ของเกาะ และด้วยความที่เกาะโลซินตั้งอยู่ห่างไกลออกไปในทะเล จึงมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการรักษาอาณาเขตพื้นที่ทางทะเลของไทย โดยทำให้ไทยสามารถใช้เป็นจุดอ้างอิงในการประกาศน่านน้ำอาณาเขตจากเกาะโลซินออกไป 200 ไมล์ทะเล ซึ่งครอบคลุมพื้นที่แหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญอย่างก๊าซธรรมชาติ ซึ่งปัจจุบันก็คือพื้นที่พัฒนาร่วม ไทย-มาเลเซีย

(2) แหลมตาซี หรือ แหลมโพธิ์ ตั้งอยู่ตำบลตะโละกาโปร์ ต่อเนื่องไปจนถึงตำบลแหลมโพธิ์ อำเภอยะหริ่ง เกิดจากการก่อตัวของสันทรายที่ยื่นออกไปในทะเลในลักษณะจะงอย [Sand Spit] ทำให้เกิดอ่าวปัตตานีด้านในของแหลม ปัจจุบันแหลมโพธิ์มีความยาวประมาณ 16 กิโลเมตร โดยปกติแล้วปลายแหลมจะเพิ่มขึ้นทุกปีปีละประมาณ 20-40 เมตร และชายฝั่งมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ อันเนื่องมาจากคลื่นลม และกระแสน้ำชายฝั่งด้านนอกเป็นหาดทรายตลอดแนวจนถึงปลายแหลม มีภูมิทัศน์สวยงาม ส่วนด้านในติดกับอ่าวเป็นที่ตั้งของชุมชนหลายแห่ง เช่น บ้านดาโต๊ะ บ้านตะโละสะมิแล บ้านบูดี ประชากรประกอบอาชีพประมงเป็นหลัก นอกจากนี้ยังมีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เช่น ปลาตุ๊ก ปลากระพง หอยแครง หอยแมลงภู่ ฯลฯ เป็นอาชีพเสริม

(3) **หาดแห่** อยู่ในพื้นที่ตำบลน้ำบ่อ อำเภอยะนง อยู่ห่างจากตัวเมืองประมาณ 30 กิโลเมตร ตั้งอยู่บนอ่าวเล็ก ๆ เป็นชายหาดซึ่งมีความสวยงามและน่าเที่ยวที่สุดแห่งหนึ่งของปัตตานี ชายหาดโค้งเว้า มีความยาวเป็นระยะทางไกล ทรายมีสีทองละเอียดตัดกับน้ำทะเลสีครามในวันฟ้าใส นอกจากนั้นยังมีหาดหินขนาดใหญ่ รูปร่างแปลกตาจำนวนมากที่เกิดขึ้นเอง จึงมีลักษณะคล้ายสวนหินธรรมชาติ ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยว ท่องถิ่น และต่างถิ่นแวะเวียนมาพักผ่อนเล่นน้ำกันอยู่เสมอ บริเวณชายหาดได้จัดทำเป็นซุ้มศาลาพักผ่อน คำว่า “แห่” เป็นภาษามลายู แปลว่า “อีกทีก็ครึกโครม”

(4) **ศูนย์ศึกษาธรรมชาติป่าชายเลนยะหริ่ง** ตั้งอยู่บริเวณริมคลองยามู ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าชายเลนยะหริ่ง ที่นี้นักท่องเที่ยวจะเดินอ้อมไปกับเส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติป่าชายเลน ทั้งไม้ยืนต้น ไม้พุ่ม ไม้เถา ไม้พื้นล่าง และอีกหลากหลายสายพันธุ์ บางจุดมีระเบียงไว้สำหรับนั่งพักผ่อน มีศาลาพักผ่อน หอชมนก เอาไว้ให้ชื่นชมทัศนียภาพแบบเต็มตา ตลอดจนการล่องเรือชมธรรมชาติป่าชายเลนตามลำคลองต่าง ๆ ได้แก่ คลองบางปู คลองกลาง และคลองกอ ที่ยังคงความสมบูรณ์ของธรรมชาติ สอดประสานไปกับวิถีชีวิตชาวบ้านอย่างลงตัว

(5) **อุทยานแห่งชาติน้ำตกทรายขาว** มีเนื้อที่ประมาณ 68,750 ไร่ หรือ 110 ตารางกิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติเขาใหญ่ ในท้องที่อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี อำเภอเมืองยะลา อำเภอยะหา จังหวัดยะลา และป่าสงวนแห่งชาติป่าเทือกเขาสันกาลาศีรี ในท้องที่ตำบลบ้านโหนด ตำบลเปียน ตำบลธารคีรี อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา พื้นที่ทั้งหมดอยู่บริเวณเทือกเขาสันกาลาศีรี มียอดเขานางจันทร์เป็นยอดเขาที่สูงที่สุด เป็นต้นกำเนิดของห้วยทรายขาว ห้วยโง้งโง้ง ห้วยบอน ห้วยแกดะ ห้วยลำหย้ง ห้วยคลองเรือ ห้วยต้นตะเคียน ห้วยลำซิง ห้วยลำพะยา ที่จะไหลมารวมกันเป็นแม่น้ำเทพา

(6) **สกายวอล์กปัตตานี** ตั้งอยู่ในสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ สวนเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา (สวนแม่-สวนลูก) มีความสูงจากพื้นดินประมาณ 12 เมตร และมีทางเดินด้านบนยาว 400 เมตร ล้อมรอบด้วยธรรมชาติอันสวยงาม บรรยากาศดี โดยเฉพาะช่วงเวลาเย็น เป็นช่วงเวลาพระอาทิตย์ใกล้ตกดินเป็นภาพประทับใจสำหรับผู้คนที่ได้รับชมไปอีกนาน

3) **ชุมชนท่องเที่ยวจังหวัดปัตตานี**

(1) **ชุมชนท่องเที่ยวมะเนตาแล** เป็นชุมชนท่องเที่ยวเชิงเกษตร ตั้งอยู่หมู่ที่ 2 ตำบลปล่องหอย อำเภอกะพ้อ จังหวัดปัตตานี ซึ่งชุมชนแห่งนี้ปลูกผลไม้และพืชผลต่างๆ อาทิ ทุเรียน มังคุด ลองกอง สะตอ เป็นต้น อีกทั้งยังมีทิวทัศน์ที่สวยงาม บรรยากาศที่เต็มไปด้วยธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ โดยมีกิจกรรมท่องเที่ยวที่น่าสนใจ คือ การกินผลไม้บุฟเฟ่ต์ราคาพิเศษ (มีเฉพาะฤดูผลไม้เท่านั้น) นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมที่ดึงดูดนักท่องเที่ยว คือ การเล่นรถ Formula Bow (ฟอร์มูล่าโบว์) หรือรถล้อเลื่อนไม้ คือ การบังคับรถไม้แล้วไถลงจากเขาตามเส้นทางที่กำหนดมีทั้งแบบนั่งเดี่ยว และนั่งคู่ โดยคิดค่าบริการท่านละ 50 บาท

(2) **ชุมชนท่องเที่ยวบ้านเจาะกะพ้อใน** เป็นชมรมอนุรักษ์นกเงือกอำเภอกะพ้อ จังหวัดปัตตานี การท่องเที่ยวของที่นี่เป็นการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ จุดเด่นคือ การได้ส่องนกเงือก ซึ่งชุมชนแห่งนี้มีพื้นที่ติดเขาบูโด เป็นอำเภอที่มีรอยต่อ 3 จังหวัด คือ ปัตตานี นราธิวาส ยะลา เขาบูโดแห่งนี้มีนกเงือกชุกชุมมากถึง 6 สายพันธุ์ ได้แก่ นกเงือกหัวแรด นกหัวหงอก นกกกหรือกาฮัง นกชนหิน นกกาเขา นกกุ๊ก ซึ่งในช่วงเดือน กุมภาพันธ์ - มิถุนายน เป็นช่วงที่นกเข้าโพรง ช่วงนกกกไข่สามารถมาชมและเรียนรู้วิถีชีวิตของนกเงือกได้ และในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ - มีนาคม ของทุกปี สามารถชมดอกไม้สีทอง (บุปผาทองคำ) ซึ่งเป็นดอกไม้ป่าที่มีสีทองออกดอก เพิ่มสีสันอย่างสวยงาม

พื้นที่ป่าแห่งนี้เป็นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์มีพืชสมุนไพร สัตว์ป่านานาชนิด และมีน้ำตกหลากหลายสาย เช่น น้ำตกตาคร่ำ ซึ่งเป็นน้ำตกที่มีน้ำไหลจากชอกหิน จากรากไม้ บนเขาบูโด และมีน้ำตกบาตูดินแดง เป็นน้ำตกขนาดเล็กที่น้ำไหลจากกำแพงหินซึ่งมีความสวยงาม น้ำเย็นมาก นอกจากนี้ สามารถชมทะเลหมอกได้ในยามเช้าพร้อมกับการชมทิวทัศน์ (นาซิกาบู แต่อ) ริมลำธาร ต้มน้ำด้วยไม้พินกับบรรยากาศสุดพิเศษ และชมพระอาทิตย์ตกยามเย็น จากนั้นนอนกางเต็นท์พักแรม สัมผัสบรรยากาศยามค่ำคืน นั่งชมดาวบรรยากาศสุดโรแมนติก

(3) **ชุมชนท่องเที่ยวล่องเรือขุนดาราร (ตะโลเกาโปร์)** ในสมัยก่อนกล่าวกันว่า บริเวณตรงนี้เป็นที่เก็บเปลือกหอย และนำเปลือกหอยเหล่านี้มาเผาจนสุก และกลายเป็นปูนขาวนำมาหมักกับหมาก โดยปัจจุบันสันนิษฐานว่าเป็นเปลือกหอยขาวหรือหอยแครง เพราะว่าหอยขาวเป็นหอยประจำอ่าวมีมากชาวประมงเก็บมากินเนื้อและส่งออกของอำเภอยะหริ่ง เปลือกหอยจะมีปูน จึงเรียกตำบลนี้ว่า ตำบลตะโลเกาโปร์ ตะโลเกาโปร์เป็นชุมชนที่มีทรัพยากรทางธรรมชาติที่สมบูรณ์ทั้งทางทะเลและชายฝั่ง มีป่าชายเลนที่มีความอุดมสมบูรณ์แห่งหนึ่งในพื้นที่ของจังหวัดปัตตานี ที่ช่วยเสริมสร้างอาชีพใหม่ให้กับคนในพื้นที่นอกเหนือจากการเลี้ยงปลา และการประมงก็มีการท่องเที่ยวโดยชุมชน ซึ่งมีการจัดตั้งกลุ่มท่องเที่ยว ในชื่อว่า “ขุนดาราร” เป็นการรวมกลุ่มกันของประชาชนในพื้นที่ คำว่า “ขุนา” มาจากชื่อชุมชนที่ตั้งของท่าเรือซึ่งเป็นชุมชนเก่าแก่จากคำบอกเล่าของคนแก่ในหมู่บ้านซึ่งยังมีชีวิตอยู่ และยังใช้ชีวิตอยู่อย่างคนปกติยังสามารถบอกเล่าประวัติที่ผ่านมาได้ คำว่า “ดาราร” มาจากชื่อที่ตั้งของท่าเรือตามคำบอกเล่าของคนในชุมชนเช่นกันแต่เดิมเรียกว่า “กาแลดารอ” หมายถึง ท่าเรือดารอ จากนั้นทางกลุ่มได้นำชื่อของชุมชนที่ชื่อว่า “ขุนา” มาจากชื่อชุมชนที่ตั้งของท่าเรือ มารวมกันจนได้ชื่อ “ขุนดาราร”

(4) **ชุมชนท่องเที่ยวบางปูเมซิงทัวร์** ล่องเรือบางปู ปัตตานี “ลอดอุโมงค์โกงกาง” อุโมงค์โกงกางมีความยาวประมาณ 700 - 800 เมตร กว้างประมาณ 6 เมตร เบื้องบนปกคลุมไปด้วยโกงกางต้นสูงใหญ่ใน 2 พากฝั่งที่โน้มตัวลงมาคารวะสายน้ำ เกิดเป็นลักษณะของอุโมงค์ต้นไม้ที่ถูกเรียกขานให้เป็น “อุโมงค์โกงกาง” อันสวยงามน่าทึ่งและมีไม้กึ่งแห่งในเมืองไทย เก็บ “หอยกัน” หรือที่ชาวบ้านเรียกว่า “ลอดแก” ซึ่งถือเป็นหนึ่งในอาหารทะเลดาวเด่นของพื้นที่ มีอยู่เป็นจำนวนมาก “จุดชมวิวอ่าวปัตตานี” เป็นพื้นที่แคร่ไม้ไผ่ไว้ให้นักท่องเที่ยวได้ขึ้นไปชมวิวปากอ่าวปัตตานี พักผ่อน รับลมทะเล ชมผืนป่าโกงกางอันหนาแน่น รมรื่น ท่ามกลางสายลมปากอ่าวที่พัดเย็นชื่น “เกาะนก” มีต้นไม้ใหญ่ที่เต็มไปด้วยนกจำนวนมากมีทั้งนกกระยาง และนกกา น้ำ ซึ่งจะออกหากินยามเช้าและกลับคืนถิ่นในยามเย็น

(5) **ชุมชนท่องเที่ยวบาราโหม** มีแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญ ได้แก่ สุสานพญาอินทรี หรือสุสานอิสมาอีล ซาห์ ซึ่งเป็นเจ้าเมืองปัตตานีพระองค์แรกที่นับถือศาสนาอิสลาม และสถาปนาเมืองปัตตานีเป็นนครปัตตานีดารุสลาม และสุสานราชินี 3 พี่น้อง (รายาฮิเยา รายาบีรู และรายาอุงู) ที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียงกัน ชุมชนแห่งนี้ได้ชื่อว่าเป็นชุมชน “ต้มยำกุ้ง” เพราะชุมชนมีรายได้ส่วนใหญ่มาจากการเปิดร้านอาหารเพื่อจำหน่ายอาหารหลัก คือ ต้มยำกุ้งในประเทศมาเลเซีย นอกจากนี้แล้วยังเป็นแหล่งอาหารโบราณที่เรียกว่า ตีอโปดตอ หรือที่เรียกขนมโตดอลเป็นขนมที่มีลักษณะคล้ายกะละแม

(6) **ชุมชนท่องเที่ยวทรายขาว** เป็นชุมชนที่มีความเข้มแข็งในการส่งเสริมการท่องเที่ยวและโดดเด่นด้านการบริหารจัดการเชิงคุณภาพ จนได้รับรางวัลชุมชนดีเด่นด้านการท่องเที่ยว (Tourism Award 2009) มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่มีความงดงามหรือความแปลกตาของสภาพธรรมชาติ เช่น น้ำตกทรายขาว หน้าผาหินรูปงูที่เรียกผาพญา เป็นต้น รวมถึงเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และศาสนา ได้แก่ วัดทรายขาวที่มี

สถาปัตยกรรมของโบสถ์และมณฑปอันงดงาม และมีประวัติเกี่ยวข้องกับหลวงปู่ทวดเหยียบน้ำทะเลจืด มัสยิดนัจมุดดิน อายุกว่า 300 ปี ที่มีการผสมผสานศิลปะไทย - มลายูได้อย่างกลมกลืน ชุมชนนี้มีกิจกรรมที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวที่หลากหลาย อาทิ กิจกรรมนั่งรถจี๊ปชมสวนชิมผลไม้หรือโฮมสเตย์ ที่แสดงวิถีชีวิตที่เรียบง่ายและให้ความรู้สึกเหมือนคนในครอบครัวเดียวกัน นอกจากนี้ยังมีกลุ่มสินค้า OTOP ที่มีชื่อเสียง ได้แก่ ผ้าทอลายจวนตานี ผลิตภัณฑ์แปรรูปส้มแขก กล้วยเส้น เป็นต้น ชุมชนแห่งนี้ได้ชื่อว่าเป็นชุมชนต้นแบบในการอยู่ร่วมกันระหว่างชาวไทยพุทธและชาวไทยมุสลิมได้อย่างดีเยี่ยม

(7) **ชุมชนท่องเที่ยวต้นหยงลูโละ** ในอดีตมีพัฒนาการทางประวัติศาสตร์และอารยธรรมเจริญรุ่งเรืองถึงขีดสุด และถือเป็นศูนย์กลางของการศึกษาและเผยแผ่ศาสนาอิสลามที่เป็นที่รู้จักในชื่อ “ปาตานีดารุสลาม” มีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ ได้แก่ มัสยิดกรือเซะ เป็นโบราณสถานที่มีสถาปัตยกรรมงดงามและมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ของเมืองปัตตานี และคงความเป็นเอกลักษณ์ที่โดดเด่นคู่เมืองปัตตานีมาจนถึงปัจจุบัน ในพื้นที่ใกล้เคียงจะมีสุสานเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว ซึ่งเป็นที่เลื่อมใสศรัทธาของชาวไทยเชื้อสายจีน โดยในแต่ละปีจะมีผู้มาเยี่ยมชมกราบไหว้เป็นจำนวนมาก นอกจากนี้ยังมีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญอีกหลายแห่ง เช่น สุสานชาวจีนโบราณริมน้ำ และบ่อน้ำฮ้างตุเวาะ เป็นต้น

(8) **ชุมชนท่องเที่ยวแหลมโพธิ์** มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สำคัญ อยู่ที่ปลายแหลมตาชี (แหลมโพธิ์) ซึ่งเป็นจุดที่สามารถยืนมองพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตกได้ ณ จุดเดียวกันและเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่แสดงวิถีชีวิตประมงพื้นบ้านในการออกหาปลาโดยใช้เรือกอลและ รวมถึงมีแหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ที่สำคัญ ได้แก่ สุสานเจ้าเมืองปัตตานี ตนกูปือซาร์ สุสานโต๊ะป็นยังและมัสยิดดาโต๊ะ ซึ่งเป็นมัสยิดโบราณร่วมสมัยกับมัสยิดกรือเซะ

(9) **ชุมชนท่องเที่ยวบางปู** มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีลักษณะทางธรรมชาติและเอกลักษณ์เฉพาะตัว ได้แก่ ป่าชายเลนในเขตพื้นที่อ่าวปัตตานี ซึ่งมีระบบนิเวศที่มีความสมบูรณ์ เรียงรายเป็นแนวธรรมชาติเกือบตลอดพื้นที่ นอกจากนี้จะเห็นป่าชายเลนที่สมบูรณ์ ยังจะพบความสวยงามของป่าโกงกาง ความอุดมสมบูรณ์ของสัตว์น้ำและนกนานาชนิด รวมทั้งหิ้งห้อยที่แปลงแสงระยิบระยับยามค่ำคืน ชุมชนแห่งนี้มีวิถีชีวิตที่เรียบง่าย มีกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างชุมชนในพื้นที่และผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมของท้องถิ่นที่มุ่งเน้นให้เกิดจิตสำนึกต่อการรักษาระบบนิเวศอย่างยั่งยืนและสิ่งที่เป็นที่กล่าวถึงของชุมชนแห่งนี้อีกประการหนึ่ง คือ อาหารพื้นเมืองรสเลิศ ไม่ว่าจะเป็นยำสาหร่าย ไส้กรอกเนื้อ และมาตุฆาตง ที่แปลว่าขนมรังผึ้ง

(10) **ชุมชนท่องเที่ยวยะรัง** มีแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญ ได้แก่ เมืองโบราณยะรัง เป็นที่ตั้งของอาณาจักรลังกาสุกะในอดีต มีร่องรอยปรากฏหลักฐานทางประวัติศาสตร์กว่า 30 แห่ง ครอบคลุมปะปนไปกับพื้นที่สวนของประชาชนในท้องถิ่น สภาพทั่วไปคงลักษณะเป็นอาคารปราสาท คูคลองที่ใช้ป้องกันข้าศึกที่บ่งบอกถึงความเป็นอยู่ของชนชาติไทยในพุทธศตวรรษที่ 12 - 14 ได้เป็นอย่างดี นอกจากนั้นแล้วชุมชนนี้มีการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการทำอาหารโบราณที่หารับประทานได้ยากในปัจจุบันทั้งคาวและหวาน ของอร่อยที่ขึ้นชื่อ เช่น ลูกหยี และมังคุดกวน เป็นต้น

(11) **ชุมชนท่องเที่ยวตุยง** มีแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญ ได้แก่ วัดเจ้าเมืองหนองจิก ซึ่งได้รับการบูรณะและรับรองจากกรมศิลปากร ให้เป็นโบราณสถานที่ควรอนุรักษ์ไว้และวัดมัจฉินทวาปีวิหาร หรือวัดตุยง ซึ่งเป็นพระอารามหลวงสร้างมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2388 ภายในวัดจะมีพิพิธภัณฑ์พระราชพุทธรังสีเป็นที่ประดิษฐานหุ่นขี้ผึ้งหลวงพ่อดำ และเป็นที่รวบรวมวัตถุโบราณอันล้ำค่าหายากมากมาย นอกจากวังและวัดดังกล่าวแล้ว ยังมีคลองตุยง ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ในการศึกษาวิถีชีวิตชาวประมงพื้นบ้านและการล่องเรือตามรอยเสด็จประพาสของรัชกาลที่ 5 ชุมชนแห่งนี้เป็นแหล่งอาหารพื้นเมืองชั้นเลิศ เช่น ขนมเบื้องญวน สูตรลับเฉพาะ และขนมป้าจี เป็นต้น

(12) **ชุมชนท่องเที่ยวหน้าบ่อ** มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ คือ หาดแหมแหม เป็นชายหาดที่มีเม็ดทรายเป็นสีทอง มีโขดหินแกรนิตขนาดใหญ่รูปร่างแปลกตามากมาย เป็นประติมากรรมทางธรรมชาติที่มีความงดงามยิ่ง อีกทั้งยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่แสดงวิถีชีวิตประมงพื้นบ้านที่พบเห็นได้ชัดเจน คือ การทำปลากระตักแห้ง โดยชาวประมงจะนำปลามาวางตากสองข้างฝั่งถนนเรียงรายไปตลอดแนวชายหาด

(13) **ชุมชนท่องเที่ยวยะหริ่ง** มีแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ ที่เป็นสิ่งก่อสร้างที่มีคุณค่าทางศิลปะและสถาปัตยกรรม ได้แก่ วัดยะหริ่ง ซึ่งสร้างขึ้นตอนปลายสมัยรัชกาลที่ 5 แต่ยังคงความสมบูรณ์ ลักษณะเป็นเรือนไม้สไตล์ยุโรป ผสมผสานศิลปกรรมพื้นเมืองและชาว แหมประดับด้วยลวดลายฉลุ ผนวกกับเครื่องโถ ถ้วย ชามที่มีการเก็บรักษาไว้เป็นอย่างดี นอกจากนั้นชุมชนแห่งนี้ยังเป็นที่อยู่อาศัยของคุณลุง “ซาเดร์ แวเด็ง” ศิลปินแห่งชาติที่มีความสามารถด้านไวโอลิน สามารถถ่ายทอดและบรรเลงเพลงรณรงค์ในแบบฉบับชาวปัตตานีได้อย่างไพเราะยิ่ง

(14) **ชุมชนท่องเที่ยวจะบังติกอ** เป็นชุมชนที่มีวิถีชีวิตตามอัตลักษณ์ของความเป็นศาสนาอิสลามที่สมถะและวัฒนธรรมมลายูอันดีงามที่ยังคงยืนหยัดจนถึงปัจจุบัน มีแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญ ได้แก่ วัดจะบังติกอ ในอดีตเป็นสถานที่ประทับของสุลต่านเจ้าเมืองปัตตานี จุดเด่น คือ กำแพงวังก่ออิฐดินเผา และโค้งประตูที่เป็นสถาปัตยกรรมจีนผสมอินเดียดั้งเดิม มัสยิดรายอฟาฎอนีที่มีความโดดเด่นด้านสถาปัตยกรรมผสมผสานระหว่างมลายูปัตตานีกับตะวันออก และกุโบร์โต๊ะอาเยาะห์ สถานที่ฝังพระศพเจ้าเมืองและเชื้อพระวงศ์หลายพระองค์ของเมืองปัตตานีโบราณ นอกจากนั้นแล้วสิ่งที่จะพบได้ในชุมชนนี้ คือ อาหารพื้นเมืองโบราณที่ไม่เคยเห็นที่ไหนมาก่อน เช่น บูดูฮาลือบอ อาเก๊ะ บาตาบูโร๊ะ ฯลฯ โดยเฉพาะในช่วงเดือนรอมฎอน ทุกเย็นจะมีร้านขายอาหารมากกว่า 350 ร้าน เปิดเป็นตลาดนัดให้เลือกซื้อกันอย่างคึกคัก

(15) **ชุมชนท่องเที่ยวตะโละกาโปร์** ตะโละกาโปร์ เป็นภาษามลายูพื้นเมือง คำว่า “ตะโละ” แปลว่า อ่าว คำว่า “กาโปร์” แปลว่า ปูน รวมความหมายแปลว่า อ่าวปูน เดิมมีเรื่องเล่าว่าบริเวณนี้เป็นที่เก็บเปลือกหอยและนำเปลือกหอยมาเผากลายเป็นปูนขาวใช้กินกับหมาก ปัจจุบันสันนิษฐานว่า เปลือกหอยเหล่านั้นเป็นหอยแครง ชาวประมงส่วนใหญ่เก็บมากินเนื้อ เปลือกหอยจะมีหินปูนฯ จึงเรียกตำบลนี้ว่า ตำบลตะโละกาโปร์ ชุมชนตะโละกาโปร์ เป็นชุมชนที่มีทรัพยากรทางธรรมชาติทางทะเลและมีชายฝั่งที่มีป่าชายเลนที่อุดมสมบูรณ์ คนในพื้นที่สามารถสร้างอาชีพใหม่ นอกเหนือจากการประมง ยามว่างจะรวมกลุ่มเพื่อแปรรูปสินค้าจากปลาสดเป็นปลาแห้ง เพื่อใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์พร้อมทั้งมีรายได้เพิ่มขึ้น มีการรวมตัวกันจัดตั้งการท่องเที่ยวโดยชุมชน ชื่อว่า “บูนาดารา” กิจกรรมที่ไม่ควรพลาดกิจกรรมผจญภัยล่องเรือผ่านอ้อมกอดของป่าชายเลน

(16) **ชุมชนท่องเที่ยวสะพานไม้บานา** คือ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนการท่องเที่ยวเกิดจากการรวมตัวของกลุ่มชาวประมงในพื้นที่ เพื่อสร้างโอกาสในการฟื้นฟูทรัพยากรทางธรรมชาติที่มีอยู่ในพื้นที่ จึงได้จัดตั้งเป็นกลุ่มวิสาหกิจชุมชนการท่องเที่ยวสะพานไม้บานา ซึ่งมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ได้เข้ามาขับเคลื่อนผ่านงานวิจัยในการทำซั้งปลา และการเลี้ยงหอยแมลงภู่ จนเกิดเป็นรายได้แก่ชุมชน และชุมชนได้ต่อยอดด้วยการขยายพันธุ์หอยนานาชนิด เพื่อให้มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น รวมถึงการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยว โดยการนั่งเรือชมความสวยงามทางธรรมชาติที่เต็มไปด้วยความอุดมสมบูรณ์ ชมอุโมงค์ป่าโกงกาง เรียนรู้วิถีการเลี้ยงหอย การจับหอย และรับประทานอาหารพื้นบ้านฝีมือชาวบ้านในพื้นที่อีกด้วย

(17) **ชุมชนท่องเที่ยวเสน่ห์บางปู** เป็นชุมชนที่มีจุดเด่นเรื่องการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีแหล่งท่องเที่ยวภายในชุมชนเป็นป่าชายเลนที่มีระบบนิเวศที่สมบูรณ์ กิจกรรมหลักที่สนับสนุนการท่องเที่ยว เช่น การล่องเรือชมป่าชายเลน ลอดซุ้มอุโมงค์โกงกาง การตกปลาในอ่าวปัตตานี การนั่งเรือชมพระอาทิตย์ และดูนกนานาพันธุ์ รวมถึงจุดเด่นสำคัญประการหนึ่งคือ ธรรมชาติของผู้คนที่ใส่ชื่อบริสุทธิ์ มีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาท้องถิ่นของตนให้ยั่งยืน สอดคล้องกับวิถีชีวิตและหลักศรัทธาความเชื่อ

4) งานประเพณีและกิจกรรมท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัด

(1) **งานสมโภชเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว** ในวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 3 ของทุกปี จะมีงานสมโภชเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยวโดยจังหวัดปัตตานีจะให้ความสำคัญกับงานนี้เป็นพิเศษ งานสมโภชนี้จะมีคามยิ่งใหญ่มหาจะมีประชาชนจากต่างจังหวัดของไทยและจากประเทศเพื่อนบ้านเดินทางล้งไหลมาชมงานนมัสการเจ้าแม่กันอย่างเนืองแน่น ปกติจะมีการจัดงานประมาณ 7 วัน 7 คืน นับตั้งแต่วันขึ้น 8 ค่ำ เดือน 3 บรรดาร้านค้ามาเปิดขายของคล้าย ๆ กับงานประจำปีทั่ว ๆ ไป มหรสพ 2 อย่างที่จะขาดเสียมิได้ คือ จั้ว และมโนห์รา จั้วและมโนห์ราจะจัดให้แสดงบนโรงถาวร หน้าศาลเจ้า เพราะถือว่าเจ้าแม่ชอบดูศิลปะการแสดงทั้ง 2 อย่างนี้มาก นอกจากนี้ยังมีการเชิดสิงโต หนังกลางแปลงจอยักษ์ และอื่น ๆ อีกมากมาย

คืนวันขึ้น 14 ค่ำ บริเวณงานจะยิ่งคึกคักเป็นพิเศษ เพราะผู้คนจะล้งไหลมาอย่างเต็มที ทางมูลนิธิเทพบุชนียสถานจะจัดการแสดงต่าง ๆ ที่เร้าใจผู้คนมากยิ่งขึ้น เช่น จัดแห่มังกรนครสวรรค์ และจุดพลุตระการตา ภายในศาลเจ้าผู้คนจะเบียดเสียดยึดเยียดเข้าสักการะเจ้าแม่ เด็ก ๆ วัยรุ่น ผู้ใหญ่ วัยฉกรรจ์ ตระเตรียมจองคานหามกันคึกคัก เพื่อร่วมพิธีอันสำคัญยิ่งของงานที่จะเริ่มต้นเข้าสู่ไปจนถึงเที่ยงวันรุ่ง ขึ้น นั่นคือ การแห่พระรอบเมือง และการหามและลุยไฟตอนเช้าตรู่ของวันขึ้น 15 ค่ำ ท่ามกลางเสียงกลอง และเสียงประทัดประดังจนแทบแก้วหู ขบวนคานหามเริ่มทยอยออกจากศาลเจ้า โดยธรรมเนียมปฏิบัติ พระหมอจะเป็นคานหามนำ ตามด้วยคานหามเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว เป็นอันดับ 2 แล้วจึงต่อด้วยคานหามพระองค์อื่นๆ ตามความเหมาะสม

(2) **เทศกาลสงกรานต์หลวงปู่ทวดวัดช้างให้** เป็นประเพณีเก่าแก่ที่กระทำสืบเนื่องมาตั้งแต่พระครูวิสัยโสภณ (พระอาจารย์ทิม ธมมธโร) อดีตเจ้าอาวาสวัดช้างให้ ซึ่งกำหนดให้มีประเพณีอันนี้ขึ้น โดยกำหนดให้มีพิธีไหว้ครู พิธีบูชาครู รวมถึงการจัดพิธีบูชาสมเด็จหลวงปู่ทวดเหยียบน้ำทะเลจืดวัดช้างให้ขึ้น ในวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 5 ตามจันทรคติ และพิธีสงกรานต์รูปเหมือนสมเด็จหลวงปู่ทวดเหยียบน้ำทะเลจืด ในวันแรม 1 ค่ำ เดือน 5 เป็นประจำทุกปี นอกจากพิธีสงกรานต์พระพุทธรูป รูปเหมือนสมเด็จหลวงปู่ทวดเหยียบน้ำทะเลจืด พระอาจารย์ทิม ธมมธโร และรูปเหมือนบูรพาจารย์แล้ว ได้จัดให้มีพิธีสงกรานต์พระเถระผู้ใหญ่ และรดน้ำขอพรผู้สูงอายุ เพื่อความเป็นสิริมงคลแก่พุทธศาสนิกชน ซึ่งได้มีประชาชนจากในพื้นที่ และต่างจังหวัดเดินทางเข้าร่วมพิธีและสงกรานต์พระพุทธรูปเพื่อเป็นสิริมงคล เนื่องในวันสงกรานต์ ปีใหม่ไทยเป็นจำนวนมาก

(3) **ประเพณีชักพระ อำเภอกอโกโพธิ์** ประเพณีชักพระเป็นประเพณีท้องถิ่นของชาวใต้ ซึ่งเป็นประเพณีทำบุญในวันออกพรรษา ตรงกับวันแรม 1 ค่ำเดือน 11 ซึ่งเชื่อกันว่า เมื่อครั้งที่พระพุทธเจ้าเสด็จไปจำพรรษา ณ สวรรค์ชั้นดาวดึงส์เพื่อโปรดพระมารดา เมื่อครบพรรษาจึงเสด็จมายังโลกมนุษย์ พุทธศาสนิกชนจึงมารอรับเสด็จ แล้วอัญเชิญพระพุทธเจ้าขึ้นประทับบนบุษบกแล้วแห่ไปรอบเมือง จากตำนานเล่าขานกลายมาเป็นประเพณีที่ถือปฏิบัติกันมายาวนานชั่วลูกชั่วหลาน

(4) **พิธีการเกิดการโกนผมไฟ** การโกนผมไฟ เรียกว่า อารีเบอร์จูกูร์ นิยมทำกันช่วงเวลาเช้าของวันที่กำหนด และถือว่าเป็นการปฏิบัติตามพระวาระของพระศาสดาทางศาสนาอิสลาม โดยมีหมอต้าแย ซึ่งเป็นผู้ทำคลอดเป็นประธานในการประกอบพิธีบนเรือนของพ่อแม่เด็ก ซึ่งถือว่าการโกนผมไฟแล้วเมื่อเติบโตใหญ่จะมีความเจริญก้าวหน้า มีฐานะมั่นคงและจิตใจหนักแน่นเข้มแข็งในอนาคต

ประเพณีการโกนผมไฟของชาวอิสลามจะกระทำเมื่อเด็กอายุได้ 7 วัน ก่อนการโกนผมไฟบิดามารดาต้องเตรียมข้าวของต่าง ๆ ไว้ เช่น แป้ง อินทผลัม น้ำหอม ข้าวเหนียวเหลืองและมะพร้าวอ่อนเปิดปากในวันทำพิธีจะเริ่มด้วยการเจิมหน้าเด็กด้วยแป้งและน้ำหอม บ่อนอินทผลัมหรือให้เด็ก จากนั้นโต๊ะครูหรือผู้อาวุโสจะเริ่มโกนผมไฟก่อนพร้อมกับการกล่าว สรรเสริญพระผู้เป็นเจ้า เมื่อโกนผมเสร็จก็นำเด็กขึ้นเปลแล้วกล่อมเป็นภาษาอาหรับและให้พรเด็กผู้นั้นพบแต่ความสุขความเจริญในชีวิตเป็นอันเสร็จพิธี

(5) **พิธีการเข้าสู่หนัดหรือมาโชะยาวิ** เป็นประเพณีการขลิบหนังหุ้มปลายอวัยวะเพศชาย (Circumcision) ซึ่งชาวมุสลิมทุกคนต้องถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ซึ่งมาโชะยาวิ เป็นภาษาถิ่นมลายู หมายถึง การขลิบหนังหุ้มอวัยวะเพศ (มาโชะ แปลว่า เข้า, ยาวิ หรือยาวา หมายถึง ชาวชวาที่นำเอาศาสนาอิสลามมาเผยแพร่ครั้งแรก ณ เมืองปัตตานี ยาวิจึงมีความหมายกว้าง หมายถึง มุสลิม รวมความแล้ว มาโชะยาวิ หมายถึง เข้าอิสลามหรือพิธีขลิบหนังปลายอวัยวะเพศชายเพื่อเป็นมุสลิม) การขลิบหนังหุ้มอวัยวะเพศ เป็นสิ่งที่ท่านศาสดาทั้งปฏิบัติ และให้ปฏิบัติ ในสังคมชาวไทยมุสลิมจึงนิยมเรียกการปฏิบัตินี้ว่าการเข้าสู่หนัดแทนการใช้ศัพท์จากภาษาอาหรับ ซึ่งเรียกการขลิบนี้ว่า “คอตัน” ส่วนภาษามลายูใช้ศัพท์คำว่า “มาโชะยาวิ”

ชาวไทยมุสลิมในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ไม่นิยมทำการขลิบหนังหุ้มปลายอวัยวะเพศในทารก หรือเด็กเล็ก จึงมักทำเมื่อเด็กโตขึ้น อายุประมาณ 7-10 ขวบขึ้นไป ตามหลักแล้วศาสนาอิสลามส่งเสริมให้ชาวมุสลิมเข้าสู่หนัด แต่ก็ไม่ได้บังคับใครจะทำหรือไม่ทำก็ได้ แต่ถ้าไม่ทำก็ถือว่าเป็นมุสลิมไม่สมบูรณ์และยังต้องทำความสะอาดอวัยวะเพศทุกครั้งก่อนจะทำพิธีละหมาด วันละ 5 เวลา ซึ่งเป็นการยุ่งยากเสียเวลา ดังนั้น ชาวมุสลิมจึงนิยมทำสุหนัต เพื่อความสะดวกและหมดปัญหา นอกจากนี้การเข้าสู่หนัดเพื่อต้องการเป็นมุสลิมที่สมบูรณ์ เพื่อความสะดวกในการทำ ความสะอาดอวัยวะเพศในการอาบน้ำละหมาดวันละ 5 เวลา และยังเป็นการสร้างสัมพันธ์อันดีต่อญาติพี่น้อง เพื่อน ๆ และชาวมุสลิมด้วยกันอีกทั้งเป็นการรักษากฎประเพณีอันดีงามของชาวมุสลิมอีกด้วย

5) การละเล่นพื้นเมืองที่สำคัญ

(1) **ร้องเง็ง** เป็นการละเล่นของชาวบ้านประเภทผสมผสานระหว่างทำเต้นกับบทร้องการแสดง เหมือนกับรำวงทั่วไป กล่าวคือ มีการจัดตั้งคณะร้องเง็งขึ้นเป็นคณะ คณะหนึ่งมีนางรำประมาณ 4 - 10 คน นางรำเหล่านี้ จะถูกฝึกให้มีความชำนาญในจังหวะการเต้นแบบต่าง ๆ พร้อมกันนั้นก็จะต้องสามารถร้องเนื้อร้องได้ทุกทำนอง และต้องรู้ทั้งบทกลอนที่ท่องกันมาและสามารถผูกกลอนสดขึ้นร้องโต้ตอบกับคู่รำได้อย่างคล่องแคล่วและชำนาญ นางรำส่วนใหญ่มักจะได้รับฝึกหัดมาตั้งแต่ยังเป็นเด็ก ในสมัยโบราณคณะร้องเง็งคณะหนึ่ง มักจะ

เป็นคนในครอบครัวหรือเครือญาติเดียวกันหรือไม่ก็คนในหมู่บ้านเดียวกัน (เพราะสะดวกในการฝึกซ้อมและในการเรียกรวมตัวเมื่อมีผู้มาติดต่องานการแสดง) หนึ่งในจำนวนนั้นจะมีนายโรงคนหนึ่ง ซึ่งมักจะเป็นผู้เฒ่าผู้แก่ที่มีความรู้เกี่ยวกับขนบธรรมเนียมของร้องเงี้ยวเป็นอย่างดี และมักจะเป็นมือซอหรือมือไวโอลินประจำคณะด้วย

ลักษณะการแสดงร้องเงี้ยวแตกต่างจากราวอย่างสิ้นเชิง คือ บทร้อง การแสดงร้องเงี้ยวจะมีบทร้อง 2 ลักษณะคือ ลักษณะแรกบทร้องเก่า ๆ ที่จดจำสืบต่อกันมา อีกลักษณะหนึ่งเป็นการร้องสด คือ ทั้งนางรำ และคู่เต้นรำจะคิดเนื้อร้องสด ๆ ขึ้นมาร้องโต้ตอบกันในขณะที่เต้น เนื่องจากเนื้อหาเป้าหมายของบทร้องเพลงร้องเงี้ยวส่วนใหญ่จะมุ่งอยู่ที่เรื่องราวเกี่ยวกับความรักและการเกี่ยวพาราสีกันระหว่างหนุ่มสาว การโต้ตอบแก้เพลงกันระหว่างคู่เต้นจึงเป็นเรื่องที่สำคัญที่สุดและสนุกสนานที่สุดด้วย การแสดงร้องเงี้ยวของชาวบ้านนี้ผู้เล่นจะต้องมีปฏิภาณสูง ต้องคิดกลอนได้เร็ว มีความคิดแหลมคมจึงจะสามารถเล่นได้

(2) **ติเกอร์ฮูลู** เป็นการละเล่นขึ้นบทเป็นเพลงประกอบดนตรีและจังหวะตบมือ มีรากฐานเดิมมาจากคำว่า ลีเก คือการอ่านทำนองเสนาะ และคำว่า ฮูลู ซึ่งหมายถึง ทิศใต้ ซึ่งเมื่อรวมความแล้ว คือ การขับกลอนเป็นทำนองเสนาะจากทิศใต้ บทกลอนที่ใช้ขับเรียกว่า ปันตน หรือ ปาดง ในภาษามลายูถิ่นปัตตานี

ผู้รู้บางท่านได้กล่าวไว้ว่า ลีเกฮูลู เกิดขึ้นเริ่มแรกที่อำเภอรามัน ซึ่งไม่ทราบแน่นอนว่า ผู้ริเริ่มคือใคร ชาวปัตตานีเรียกคนในอำเภอรามันว่า คนฮูลู แต่ชาวมาเลเซียเรียกศิลปะชนิดนี้ว่า ดิเกปาร์ต ซึ่งปาร์ต แปลว่า เหนือ จึงเป็นที่ยืนยันได้ว่า ลีเกฮูลู หรือ ดิเกปาร์ต นี้มาจากทางทิศเหนือของประเทศมาเลเซียและอยู่ทางตอนใต้ของปัตตานี

(3) **ซีละ** เป็นการต่อสู้ป้องกันตัวแบบหนึ่งของชาวไทยมุสลิม เนื่องจากมีกระบวนท่าที่สง่างามภายหลังจึงจัดให้มีการแสดงซีละเพื่อดูศิลปะท่ารำ มากกว่าจะต่อสู้จริง ๆ นิยมเล่นในงานมงคลทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อต้อนรับแขกบ้านแขกเมือง

(4) **มะโย่ง** หรือเมาะโย่ง เป็นการแสดงพื้นบ้านที่เกี่ยวข้องกับพิธีกรรมในการแก้บน สะเดาะเคราะห์ บำบัดโรค และให้ความบันเทิง เป็นเอกลักษณ์ของชาวไทยมุสลิมในแถบจังหวัดภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส เป็นต้น รวมทั้งพื้นที่บางส่วนของรัฐกลันตัน ปาหัง ตรังกานู และไทรบุรี ในประเทศมาเลเซีย

การแสดงมะโย่งจัดเป็นการแสดงที่เป็นเรื่องราวประกอบด้วย การขับบทร้อง การเจรจา โดยใช้ภาษามลายู การรำรำรำ ตัวละครที่สำคัญคือ เปาะโย่ง (พระเอก) และ มะโย่ง (นางเอก) มีเสนาและตัวตลกที่ดำเนินเรื่องสร้างความบันเทิงให้กับผู้ชม ผู้แสดงมะโย่งคณะหนึ่งมีประมาณ 10-15 คน มีบอมอ (ครูหมอ) เป็นผู้ประกอบพิธีกรรม มีลูกคู่ (นักดนตรี) จำนวน 5-7 คน นอกนั้นเป็นผู้แสดงและเป็นผู้ช่วยผู้แสดงบ้าง ผู้แสดงหรือตัวละครสำคัญมีอยู่ 4 ตัวคือ ปะโย่ง หรือ เปาะโย่ง แสดงเป็นพระเอกในฐานะเป็นกษัตริย์หรือเจ้าชายมะโย่ง หรือ เมาะโย่ง แสดงเป็นนางเอกมีฐานะเป็นเจ้าหญิง ตัวตลกมีสองตัวคือ ปันรันมุดอ แสดงเป็นตัวตลกตัวที่ 1 มีฐานะเป็นเสนาหนุ่มคนสนิทของเปาะโย่ง และ ปันรันตวอ แสดงเป็นตัวตลกตัวที่ 2 มีฐานะเป็นเสนาอาวุโส คนสนิทตัวรองของเปาะโย่ง วงดนตรีมะโย่ง ประกอบด้วย ปี่ซุนา 1 เล่า รือบบั 1 คัน กลองมลายู 2 ใบ ฆ้องใหญ่ 1 คู่ กรับ 1 คู่ อุปกรณ์ที่ใช้ในการประกอบพิธีกรรม คือ แส้ ใช้ตีสิ่งชั่วร้ายหรือปัดรังควานในระหว่างการแสดง ปัจจุบันแม้ว่ากระบวนการเล่นและถ่ายทอดการแสดงมะโย่งจะลดน้อยลงและมีจำนวนคณะไม่มาก แต่มะโย่งยังคงมีความผูกพันกับวิถีชีวิตของชาวไทยมุสลิมในภาคใต้

6) อาหารประจำถิ่นที่สำคัญ

(1) **ข้าวย่ำ** เป็นอาหารหลักในท้องถิ่นของชาวไทยมุสลิมปัตตานีนิยมรับประทานในมือเช้าและมือเย็น เป็นอาหารที่ทำรับประทานง่าย หรือหาซื้อง่ายมีขายเกือบทุกชุมชน เนื่องจากวัตถุดิบที่ใช้ปรุงมีอยู่ในท้องถิ่น ไม่ว่าจะเป็นผักสดจากกริมรั้ว ปลาที่หาได้ในท้องทะเลรอบอ่าวปัตตานี พร้อมกับภูมิปัญญาในการถนอมอาหารแปรรูปจากปลาสดกลายเป็นบุดูที่มีรสชาติ อร่อย กลมกล่อม ที่เป็นส่วนประกอบสำคัญในการปรุงข้าวย่ำ แม้ว่าข้าวย่ำเป็นอาหารพื้นบ้านที่ดูเรียบง่าย ราคาถูกในชุมชนห่อละ 10 บาท แต่อุดมด้วยคุณค่าทางโภชนาการ รสชาติอร่อย พร้อมสี่สันครบถ้วนจนน่ารับประทานเครื่องปรุงในการทำข้าวย่ำ ประกอบด้วย 4 ส่วน คือ เครื่องปรุงที่ทำข้าว ได้แก่ ข้าวเจ้า ตะไคร้ซอย เครื่องปรุงที่ทำน้ำบุดู ได้แก่ บุดู กะทิ พริกแห้ง หอมแดง ส้มแขก น้ำตาลแว่น ตะไคร้ ใบมะกรูด เครื่องปรุงที่ทำขามา ได้แก่ กุ้ง พริกไทย มะพร้าวคั่ว และผักข้างเคียง เช่น ถั่วงอกยาวซอย แตงกวาซอย ใบมะกรูดซอย ถั่วงอก ดอกดาหลา เนื้อส้มโอ มะนาว มะม่วงสับเป็นเส้น

(2) **น้ำบุดู** เป็นผลิตภัณฑ์พื้นเมืองที่ได้รับความนิยมในภาคใต้ ทำมาจากการหมักปลากับเกลือใช้เวลาในการหมักประมาณ 1 ปี น้ำบุดูเป็นส่วนประกอบหลักที่ใช้ในการทำข้าวย่ำ ซึ่งเป็นอาหารพื้นเมืองที่สำคัญของภาคใต้ น้ำบุดูจากอำเภอสายบุรีจะเป็นที่ขึ้นชื่อว่าอร่อยมากที่สุดเพราะใช้ปลาเกตุ จะม่กลิ่นหอมรสชาติดี และสามารถเก็บไว้ได้นาน ซึ่งมีให้เลือก 2 ชนิดคือ แบบเค็มและแบบหวาน บุดูเป็นของเหลวข้นที่เป็นสารแขวนลอย ต้องเขย่าให้เข้ากันเสียก่อนรับประทาน โดยมีกระบวนการผลิตบุดูนั้นเริ่มด้วยการนำปลาทะเลสดซึ่งอาจจะใช้ปลาชนิดใดก็ได้

(3) **รอยะเยาะ** รอยะเยาะเคยเป็นเครื่องเสวย เมื่อครั้งรัชกาลที่ 6 เสด็จประพาสหัวเมืองปักษ์ใต้ พ.ศ. 2458 รอยะเยาะทำจากเส้นหมี่ลวกน้ำร้อน เต้าหู้ทอดให้เหลืองตัดเป็นชิ้นสี่เหลี่ยมผืนผ้า ถั่วงอกลวก แตงกวาหั่นเป็นชิ้นบาง ๆ ผักบุงลวกหั่นเป็นชิ้นเล็ก ๆ และกุ้งสดชุบแป้งทอดให้เหลืองแล้วหั่นเป็นชิ้นพอคำราดด้วยน้ำแกงซึ่งประกอบด้วยพริกแห้ง หัวกระเทียมดอง น้ำส้มสายชู เกลือ น้ำตาล งาคั่วใช้ไฟอ่อน ๆ หอมเจียวน้ำมันจรรอบแดง

(4) **ไก่ขอละ** มาจากคำว่า “ขอละ” เป็นการคลุกชิ้นเนื้อในน้ำเครื่องแกงที่ราดพอขลุกขลิกแล้วพลิกไปพลิกมาพอให้เครื่องแกงซึมเข้าเนื้อ น้ำแกงทำจากหัวกะทิผสมพริกแห้ง หอม กระเทียม ขิง ซึ่งโขลกรวมกันให้ละเอียด เติมน้ำตาลมะนาว สีสอกแดง ๆ รสชาติจัดจ้าน

(5) **ละแซ** ทำจากแป้งนึ่งหั่นเป็นแว่นราดกะทิ ทานกับถั่วงอก ถั่วงอกยาวและดอกดาหลา หั่นฝอย รสชาติน้ำกะทิเค็ม ๆ มัน ๆ เจือหวานอ่อน ๆ เป็นหนึ่งในอาหารเช้าที่คนท้องถิ่นนิยมนอกเหนือจากข้าวย่ำ ซึ่งมีสีม่วงจากดอกอัญชันตัดกับสีแดงของดอกดาหลาหั่นฝอย

(6) **นาซิดาแม** เป็นอาหารพื้นเมืองปัตตานีที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะ นิยมรับประทานในงานสำคัญ ๆ เช่น งานแต่งงาน งานขึ้นบ้านใหม่ วันฮารีรายอ และงานเลี้ยงรับรองแบบพื้นเมือง เครื่องปรุง ข้าวเจ้า ข้าวเหนียว มะพร้าว หัวหอมแดง เครื่องเทศ (ฮาลือบอ) การรับประทานนาซิดาแม นิยมรับประทานกับแกงกะทิปลาโอ แกงไก่ และแกงไข่ไก่หรือไข่เป็ด เมื่อรับประทานมักจะโรยด้วยข้าวคั่ว (มะพร้าวคั่วจะคั่วและตำละเอียด)

(7) **สะเต๊ะเนื้อ** ส่วนใหญ่เป็นสะเต๊ะเนื้อวัวและเนื้อไก่ ลักษณะคล้ายกับหมูสะเต๊ะทางภาคกลาง เพียงแต่ของปัตตานีจะต้องทานแกล้มกับข้าวอัดและอาจาด ที่นำไปต้มเคี่ยวละเอียดจนจนแห้ง นำมาห่อด้วยผ้าขาวจนจับตัวเป็นก้อน แล้วหั่นเป็นชิ้นสี่เหลี่ยมพอตัดคำ ทานกับสะเต๊ะเนื้อวัว ซึ่งเลือกตรงส่วนของเนื้อสันสวย ๆ มาแล้วเป็นชิ้นเล็ก ๆ หมักกับซีอิ๊วขาว ตะไคร้ ขมิ้นผง แล้วนำไปย่างด้วยไฟอ่อน ๆ จนสุกหอมกรุ่นและรสชาตินุ่มนวลจิ้มกับน้ำแกงสูตรเด็ด ซึ่งใช้น้ำกะทิผสมกับพริกแดง หัวหอม กระเทียม น้ำมะขามเปียก ถั่วลิสง และเครื่องปรุงรสต่าง ๆ จนรสกลมกล่อม

(8) โรตีมะตะบะ เป็นอาหารขึ้นชื่อที่อยู่คู่กับชาวมุสลิม ใช้แป้งโรตีสื่อใส่ไว้ภายในจะเป็นเนื้อวัวหรือเนื้อไก่ ผสมเครื่องเทศรสหอมหวานกลมกล่อม หากมองให้ดีก็จะคล้ายกับไข่ยัดไส้ เมื่อทอดเสร็จแล้วจะทานคู่กับอจาต โรตีสั้แกง จะเป็นแป้งโรตีสรรมาดาหรือโรตีสั้ไข่ แต่ไม่ต้องใส่นมและน้ำตาล นำมาหั่นเป็นชิ้นพอดีคำรับประทานกับน้ำแกง โรตีกั๊วหอม แบบนี้หลาย ๆ คนอาจจะเคยทานกันบ้างแล้ว คือ โรตีสื่อ โดยมีเนื้อของกั๊วหอมผานผสมแล้วหั่นเป็นชิ้น ๆ รสชาติจะหวานหอม แต่ไม่เลี่ยนจนเกินไป อีกแบบหนึ่งก็คือ โรตีสรรมาดาใส่นมน้ำตาล แต่จะต่างจากที่อื่น ๆ ก็คือ โรตีสั้ส่วนใหญ่จะไม่ทอดจนกรอบ นิยมทอดแบบหนานุ่มมากกว่า

3.1.2 ข้อมูลเชิงเปรียบเทียบ

3.1.2.1 ด้านเศรษฐกิจ

1) เศรษฐกิจจังหวัดปัตตานีในภาพรวม

ปี 2564 เศรษฐกิจจังหวัดปัตตานีมีผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) มูลค่า 50,600 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.31 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมประเทศ ขยายตัวร้อยละ 4.40 เมื่อเทียบกับปีก่อน (48,467 ล้านบาท) ในขณะที่ผลิตภัณฑ์มวลรวมประเทศ มีมูลค่า 16,166,598 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 3.23 เมื่อเทียบกับปีก่อน (15,661,150 ล้านบาท) ส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคใต้ มีมูลค่า 1,277,807 ล้านบาท หดตัวร้อยละ -0.14 เมื่อเทียบกับปีก่อน (1,279,604 ล้านบาท) และผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน มีมูลค่า 146,275 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 5.50 เมื่อเทียบกับปี 2562 (138,646 ล้านบาท) โดยจังหวัดปัตตานี จัดอยู่ลำดับที่ 1 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน (ปัตตานี ยะลา นราธิวาส) เป็นลำดับที่ 8 ใน 14 จังหวัดของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ และลำดับที่ 49 ของประเทศ

ตารางที่ 15 มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม (GPP) จังหวัด/ภาคใต้ชายแดน/ภาคใต้/ประเทศ

ณ ราคาประจำปี 2560 - 2564

หน่วย : ล้านบาท

จังหวัด	ปี 2560		ปี 2561		ปี 2562		ปี 2563		ปี 2564	
	มูลค่า	%	มูลค่า	%	มูลค่า	%	มูลค่า	%	มูลค่า	%
ปัตตานี	46,177	-15.03	48,361	4.73	49,965	3.32	48,467	-3.00	50,600	4.52
ยะลา	43,360	1.44	44,104	4.02	46,610	3.34	48,209	3.43	50,387	4.52
นราธิวาส	40,743	-1.77	43,765	7.42	43,815	0.11	41,970	-4.21	48,288	7.91
สงขลา	242,954	0.06	249,596	2.73	242,639	-2.79	231,649	-4.53	243,229	5.00
สตูล	31,830	-2.96	29,953	-5.90	31,011	3.53	32,653	5.29	33,663	3.09
ภูเก็ต	212,851	9.20	236,213	10.98	248,473	5.19	136,189	-45.19	99,545	-26.91
สุราษฎร์ธานี	210,222	8.60	203,756	-3.08	207,523	1.85	178,145	-14.16	179,155	0.57
ระนอง	27,936	9.47	28,263	1.17	27,929	-1.18	30,224	8.21	29,824	-1.32
พังงา	74,465	14.38	75,954	2.00	79,206	4.28	53,423	-32.55	48,409	-9.39
กระบี่	86,646	5.76	83,757	-3.33	83,459	-0.36	70,396	-15.65	72,061	2.37
ชุมพร	86,086	3.91	91,241	5.99	116,633	27.83	126,921	8.82	130,074	2.48
นครศรีธรรมราช	158,802	5.48	159,973	0.79	176,414	10.28	178,985	1.46	186,126	3.99
ตรัง	70,891	5.11	62,889	-11.29	62,493	-0.63	64,518	3.24	69,352	7.49
พัทลุง	36,529	0.26	36,239	-0.80	36,855	1.70	37,856	2.72	40,093	5.91

จังหวัด	ปี 2560		ปี 2561		ปี 2562		ปี 2563		ปี 2564	
	มูลค่า	%	มูลค่า	%	มูลค่า	%	มูลค่า	%	มูลค่า	%
ภาคใต้ชายแดน	130,281	-5.98	137,230	5.33	140,391	2.30	138,646	-1.24	146,275	5.50
ภาคใต้	1,369,464	4.34	1,395,063	1.87	1,453,026	4.15	1,279,604	-11.94	1,277,807	-0.14
ประเทศ	15,488,664	6.16	16,373,340	5.71	16,889,169	3.15	15,661,150	-7.27	16,166,598	3.23

ที่มา : ประมวลข้อมูลโดยใช้ฐานข้อมูล GPP ของสำนักบัญชีประชาชาติ สศช. และสำนักงานคลังจังหวัดปัตตานี, 2566

ส่วนข้อมูลมูลค่าผลิตภัณฑ์เฉลี่ยต่อหัวประชากร (Gross Provincial Product at Current Market Price per capita : GPP per capita) ปี 2564 มีค่าเฉลี่ย 78,131 บาท ขยายตัวร้อยละ 4.09 เมื่อเทียบกับปีก่อน (75,062 บาท) ในขณะที่ผลิตภัณฑ์มวลรวมประเทศเฉลี่ยต่อหัว มีมูลค่า 231,986 บาท ขยายตัวร้อยละ 2.96 เมื่อเทียบกับปีก่อน (225,311 บาท) ส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคใต้เฉลี่ยต่อหัว มีค่าเฉลี่ย 131,807 บาท หดตัวร้อยละ -0.67 เมื่อเทียบกับปีก่อน (132,692 บาท) และผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนเฉลี่ยต่อหัว มีค่าเฉลี่ย 78,709 บาท ขยายตัวร้อยละ 5.01 เมื่อเทียบกับปีก่อน (74,954 บาท) โดยจังหวัดปัตตานี จัดอยู่ลำดับที่ 2 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนเฉลี่ยต่อหัว เป็นลำดับที่ 13 ใน 14 จังหวัดของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ และลำดับที่ 67 ของประเทศ

ตารางที่ 16 รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี (Per capita GRP และ GPP)

ณ ราคาประจำปี 2560 - 2564

หน่วย : บาท/คน/ปี

จังหวัด	ปี 2560		ปี 2561		ปี 2562		ปี 2563		ปี 2564	
	มูลค่า	%	มูลค่า	%	มูลค่า	%	มูลค่า	%	มูลค่า	%
ปัตตานี	72,266	-15.57	75,404	4.34	77,635	2.96	75,062	-3.31	78,131	4.09
ยะลา	93,232	0.71	96,294	3.28	98,828	2.63	101,542	2.75	105,453	3.58
นราธิวาส	56,799	-2.28	60,662	6.80	60,398	-0.45	57,549	-4.72	61,787	7.36
สงขลา	149,938	-0.36	152,658	1.81	147,128	-3.62	139,308	-5.31	145,123	4.17
สตูล	110,525	-3.75	103,157	-6.67	106,018	2.77	110,837	4.55	113,481	2.39
ภูเก็ต	371,632	7.84	407,301	9.60	422,669	3.77	228,802	-45.87	165,343	-27.74
สุราษฎร์ธานี	186,643	8.75	179,627	-3.76	181,698	1.15	154,947	-14.72	154,835	-0.07
ระนอง	104,757	8.34	104,891	0.13	101,861	-2.89	108,395	6.41	105,256	-2.90
พังงา	296,634	14.83	303,764	2.40	317,077	4.38	214,111	-32.47	194,282	-9.26
กระบี่	208,998	4.66	200,412	-4.11	198,145	-1.13	165,869	-16.29	168,552	1.62
ชุมพร	174,254	3.08	183,217	5.14	233,758	27.59	253,938	8.63	259,853	2.33
นครศรีธรรมราช	105,868	4.97	106,130	0.25	116,735	9.99	118,118	1.18	122,494	3.70
ตรัง	112,816	4.58	99,894	-11.45	99,097	-0.80	102,151	3.08	109,656	7.35
พัทลุง	74,488	-0.03	73,686	-1.08	74,929	1.69	76,967	2.72	81,529	5.93
ภาคใต้ชายแดน	71,528	-6.56	74,940	4.77	76,272	1.78	74,954	-1.73	78,709	5.01
ภาคใต้	144,554	3.75	146,310	1.22	151,511	3.55	132,692	-12.42	131,807	-0.67
ประเทศ	225,126	5.42	236,927	5.24	243,658	2.84	225,311	-7.53	231,986	2.96

ที่มา : ประมวลข้อมูลโดยใช้ฐานข้อมูล GPP ของสำนักบัญชีประชาชาติ สศช. และสำนักงานคลังจังหวัดปัตตานี, 2566

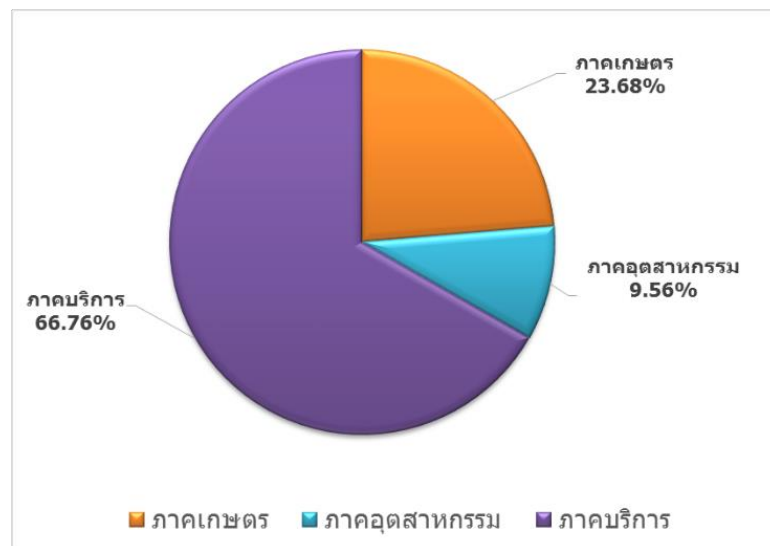
โครงสร้างเศรษฐกิจจังหวัดปัตตานี แบ่งภาคการผลิตตามลำดับของสัดส่วนโครงสร้าง ดังนี้

1. ภาคบริการ ขยายตัวร้อยละ 2.11 เมื่อเทียบกับปีก่อน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 66.76 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดปัตตานี ประกอบด้วยสาขาการก่อสร้าง สาขาการขายส่งและการขายปลีก สาขาการขนส่ง สาขาที่พักแรมและบริการด้านอาหาร สาขาข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร สาขากิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย สาขากิจกรรมอสังหาริมทรัพย์ สาขากิจกรรมทางวิชาชีพ วิทยาศาสตร์ และเทคนิค สาขากิจกรรมการบริหารและการบริการสนับสนุน สาขาบริหารราชการ สาขาการศึกษา สาขากิจกรรมด้านสุขภาพ สาขาศิลปะความบันเทิง และสาขากิจกรรมบริหารด้านอื่นๆ

2. ภาคการเกษตร ขยายตัวร้อยละ 1.67 เมื่อเทียบกับปีก่อน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 23.68 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดปัตตานี คือ สาขาเกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง

3. ภาคอุตสาหกรรม ขยายตัวร้อยละ 3.49 เมื่อเทียบกับปีก่อน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 9.56 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดปัตตานี ประกอบด้วยสาขาการทำเหมืองแร่และเหมืองหิน สาขาการผลิต สาขาไฟฟ้า ก๊าซ ไอน้ำ และระบบปรับอากาศและสาขาการจัดการน้ำ การจัดการ และการบำบัดน้ำเสีย ของเสีย และสิ่งปฏิกูล

แผนภูมิที่ 4 โครงสร้างเศรษฐกิจของจังหวัดปัตตานี ปี 2564

ที่มา : สำนักงานคลังจังหวัดปัตตานี, 2565

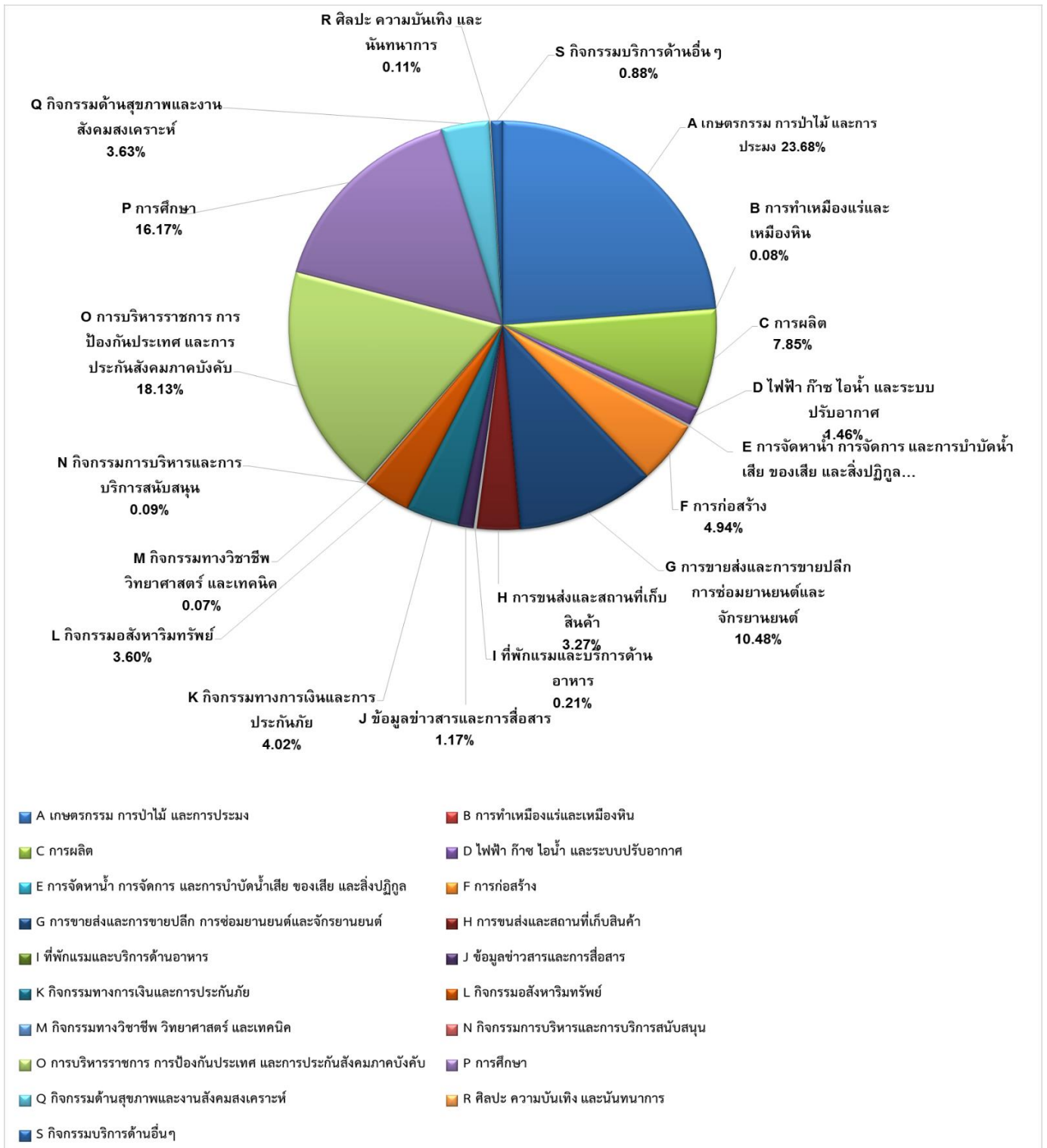
โครงสร้างผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด จำแนกตามสาขาการผลิต ปี 2564

มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดปัตตานี ปี 2564 ณ ราคาประจำปี เท่ากับ 50,600 ล้านบาท โดยสาขาการผลิตที่มีมูลค่าสูงสุด 5 ลำดับแรกเรียงจากมูลค่าสูงสุด คือ

1. สาขาเกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง มีมูลค่า 11,984 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 23.68
2. สาขาการบริหารราชการ การป้องกันประเทศ และการประกันสังคมภาคบังคับ มีมูลค่า 9,172 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 18.13
3. สาขาการศึกษา มีมูลค่า 8,183 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 16.17
4. สาขาการขายส่งและการขายปลีก การซ่อมยานยนต์และจักรยานยนต์ มีมูลค่า 5,302 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 10.48
5. สาขาการผลิต มีมูลค่า 3,971 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 7.85

แผนภูมิที่ 5 โครงสร้างผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด จำแนกตามสาขาการผลิต ปี 2564

ที่มา : ประมวลข้อมูลโดยใช้ฐานข้อมูล GPP ของสำนักบัญชีประชาชาติ สศช. และสำนักงานคลังจังหวัดปัตตานี, 2566

ตารางที่ 17 ผลิตภัณฑ์จังหวัด ณ ราคาประจำปี จำแนกตามสาขาการผลิต
ปี 2560 – 2564

หน่วยนับ : ล้านบาท

สาขาการผลิต	2560 ^r	2561 ^r	2562 ^r	2563 ^p	2564 ^p
	(2017)	(2018)	(2019)	(2020)	(2021)
ภาคเกษตร	11,571	12,196	12,253	10,932	11,984
เกษตรกรรม	11,571	12,196	12,253	10,932	11,984
เกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง	11,571	12,196	12,253	10,932	11,984
ภาคนอกเกษตร	34,607	36,165	37,712	37,535	38,617
อุตสาหกรรม	5,723	5,225	4,745	4,429	4,835
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	36	44	49	52	39
การผลิตอุตสาหกรรม	5,087	4,631	4,125	3,738	3,971
ไฟฟ้า ก๊าซ และระบบปรับอากาศ	524	474	499	553	740
การประปาและการจัดการของเสีย	76	75	72	87	85
บริการ	28,884	30,941	32,967	33,106	33,781
การก่อสร้าง	1,688	1,858	2,200	2,207	2,501
การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ และ จักรยานยนต์	5,213	5,529	6,333	5,799	5,302
การขนส่ง และสถานที่เก็บสินค้า	819	941	1,047	1,288	1,654
ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร	254	288	304	149	108
ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	424	460	510	578	591
การเงินและการประกันภัย	1,908	2,022	2,046	2,042	2,034
กิจกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์	1,884	1,537	1,569	1,457	1,823
กิจกรรมวิชาชีพ วิทยาศาสตร์และกิจกรรมทางวิชาการ	32	35	38	40	33
กิจกรรมการบริหารและบริการสนับสนุนอื่นๆ	53	50	56	49	45
การบริหารราชการ การป้องกันประเทศฯ	8,358	8,848	9,149	9,388	9,172
การศึกษา	6,481	7,359	7,686	8,012	8,183
กิจกรรมด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์	1,255	1,446	1,456	1,599	1,835
ศิลปะ ความบันเทิง และนันทนาการ	38	45	53	48	55
กิจกรรมการบริการด้านอื่นๆ	476	523	520	452	446
ผลิตภัณฑ์จังหวัด	46,177	48,361	49,965	48,467	50,600
ผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว (บาท)	72,266	75,404	77,635	75,062	78,131
ประชากร (1,000 คน)	639	641	644	646	648

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2566

เครื่องชี้เศรษฐกิจสำคัญของแต่ละภาคการผลิต จำแนกได้ ดังนี้

ภาคบริการ ประกอบด้วยเครื่องชี้เศรษฐกิจสำคัญ อาทิ ภาษีมูลค่าเพิ่มประเภทกิจการร้านค้าส่งและค้าปลีก จำนวนนักท่องเที่ยว ปริมาณการใช้ไฟฟ้าในโรงแรม และภาษีมูลค่าเพิ่มประเภทกิจการธุรกิจโรงแรม

ภาคการเกษตร ประกอบด้วยเครื่องชี้เศรษฐกิจสำคัญ อาทิ ด้านปริมาณและราคาขางพารา ปริมาณและราคาสัตว์น้ำขึ้นท่า

ภาคอุตสาหกรรม ประกอบด้วยเครื่องชี้เศรษฐกิจสำคัญ อาทิ จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมทุนจดทะเบียนโรงงานอุตสาหกรรม ภาษีมูลค่าเพิ่มประเภทอุตสาหกรรม และปริมาณการใช้ไฟฟ้าในโรงงานอุตสาหกรรม

อัตราการเติบโตเฉลี่ยย้อนหลัง 5 ปี (พ.ศ. 2560 – 2564) หดตัวที่ร้อยละ -13.4 ต่ำกว่าอัตราการขยายตัวของประเทศซึ่งเฉลี่ย อยู่ที่ร้อยละ 1.2 เนื่องจากโครงสร้างการผลิตของจังหวัดปัตตานี อยู่ในภาคบริการ และภาคเกษตร ต่างจากโครงสร้างระดับประเทศ ที่อยู่ที่ภาคบริการ และภาคอุตสาหกรรม อัตราเงินเฟ้อของจังหวัดปัตตานีเฉลี่ย อยู่ที่ร้อยละ 2.61

ประจำปี	สถานะเศรษฐกิจของจังหวัด	อัตราการเติบโต
2560	เศรษฐกิจจังหวัดปัตตานีหดตัว จากด้านอุปสงค์หดตัว การบริโภคภาคเอกชนหดตัว โดยเฉพาะการใช้จ่ายในสินค้าคงทน สะท้อนจากการจดทะเบียนรถยนต์ใหม่ และรถจักรยานยนต์จดทะเบียนใหม่ลดลงแต่การบริโภคสินค้าจำเป็นยังขยายตัว จากการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มประเภทธุรกิจค้าส่งค้าปลีกเพิ่มขึ้น การใช้จ่ายภาครัฐหดตัวทั้งการเบิกจ่ายรายจ่ายประจำ และรายจ่ายลงทุน ในขณะที่ด้านอุปทานขยายตัวจากการผลิตภาคอุตสาหกรรมขยายตัว มีโรงงานเปิดใหม่ประเภทกิจการผลิตวัสดุก่อสร้าง และจากผลผลิตอาหารทะเลแช่เย็นแช่แข็งและแปรรูปเพิ่มขึ้น ภาคการบริการขยายตัว สะท้อนจากการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มประเภทกิจการค้าส่งค้าปลีกเพิ่มขึ้น และมีการใช้กระแสไฟฟ้าภายในโรงแรมสูงขึ้น แม้ว่าการผลิตภาคเกษตรกรรม ผลผลิตขางพาราหดตัว เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน เนื่องจากเหตุอุทกภัย ปริมาณฝนตกต่อเนื่องหลายวัน แต่การประมงทะเลมีการขยายตัว ปริมาณสัตว์น้ำขึ้นท่าเพิ่มขึ้นจากเดือนเดียวกันของปีก่อน ด้านเสถียรภาพเศรษฐกิจจังหวัด อัตราเงินเฟ้อเพิ่มขึ้นตามราคาอาหารและเครื่องดื่มที่มีราคาสูงขึ้น	หดตัว
2561	เศรษฐกิจจังหวัดปัตตานีขยายตัว ด้านอุปทานขยายตัว ตามการผลิตภาคเกษตรกรรม และภาคบริการ ผลผลิตขางพาราเพิ่มขึ้น จากพื้นที่เปิดกรีดยางเพิ่มขึ้น และนโยบายรัฐเพื่อช่วยเหลือสนับสนุนชาวสวนยางอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้รายได้เกษตรกรยังขยายตัวได้ แม้ว่าสถานการณ์ราคาขางพาราอยู่ในระดับต่ำ ด้านการผลิตประมงทะเลขยายตัว ทั้งนี้สหภาพยุโรปประกาศปลดใบเหลืองการทำประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุมของไทย (IUU Fishing) การผลิตภาคบริการและการท่องเที่ยวขยายตัวได้ โดยการส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่องของจังหวัด ในขณะที่การผลิตภาคอุตสาหกรรมหดตัว ตามการผลิตอาหารทะเลแปรรูปและอาหารทะเลแช่เย็นแช่แข็งลดลง เนื่องจาก	ขยายตัว

ประจำปี	สถานะเศรษฐกิจของจังหวัด	อัตราการเติบโต
	<p>ประสบปัญหาขาดแคลนวัตถุดิบ ด้านอุปสงค์หดตัว จากการใช้จ่ายภาครัฐหดตัว ตามผลการเบิกจ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายประจำและรายจ่ายลงทุนลดลง ในขณะที่การบริโภคภาคเอกชนขยายตัว จากการใช้จ่ายสินค้าอุปโภคบริโภคของกลุ่มผู้มีรายได้ประจำ ด้านการลงทุนภาคเอกชนขยายตัว มีการจดทะเบียนนิติบุคคลธุรกิจใหม่เพิ่มขึ้น ด้านเสถียรภาพเศรษฐกิจจังหวัด อัตราเงินเฟ้อเพิ่มขึ้นตามราคาหมวดอาหารและเครื่องดื่มประเภทราคาเนื้อสัตว์ เป็ด ไก่ และสัตว์น้ำ และประเภทราคาผักและผลไม้สูงขึ้น</p>	
2562	<p>เศรษฐกิจจังหวัดปัตตานีขยายตัว ด้านอุปทานขยายตัว ตามการผลิตภาคอุตสาหกรรมขยายตัว จากการผลิตอาหารทะเลแปรรูป และอาหารทะเลแช่เย็นแช่แข็งปรับตัวดีขึ้น เนื่องจากคำสั่งซื้อจากต่างประเทศขยายตัวต่อเนื่อง โดยเฉพาะสินค้าปลาด้านการผลิตภาคบริการขยายตัว จากยอดขายของกิจการร้านอาหารและเครื่องดื่มเพิ่มขึ้น การบริการและการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น พิจารณาจากรายได้ของกิจการโรงแรม และปริมาณการใช้ไฟฟ้าในโรงแรมเพิ่มขึ้น ในขณะที่การผลิตภาคเกษตรกรรมหดตัวจากผลผลิตยางพาราลดลง พิจารณาจากปริมาณผลผลิตน้ำยางสด และยางก้อนถ้วยปรับตัวลดลง จากภาวะโรคระบาดใบร่วงยางพารา ส่งผลให้ชาวสวนยางเปิดกรีดยางได้ลดลง ประมงทะเลหดตัว พิจารณาจากปริมาณสัตว์น้ำขึ้นท่า ด้านอุปสงค์ หดตัว การใช้จ่ายของจังหวัดหดตัว จากการใช้จ่ายภาครัฐหดตัว กำลังซื้อของผู้บริโภคที่ลดลง ตามรายได้เกษตรกรหดตัวอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตามการใช้จ่ายสินค้าในสินค้าอุปโภคบริโภคยังขยายตัวได้บางส่วนเป็นผลจากมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐ เช่น มาตรการชิมช้อปใช้ มาตรการช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยผ่านโครงการบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ การลงทุนภาคเอกชนหดตัว สะท้อนจากทุนจดทะเบียนนิติบุคคลธุรกิจใหม่ลดลง ทั้งนี้ รัฐได้มีมาตรการลดภาระการซื้อที่อยู่อาศัยเพื่อสนับสนุนให้ประชาชนมีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง ภายใต้โครงการ “บ้านดีมีดาวน” ด้านการใช้จ่ายภาครัฐหดตัว จากการใช้จ่ายรายจ่ายลงทุนลดลง ทั้งนี้พระราชบัญญัติงบประมาณประจำปี 2563 ยังไม่ประกาศใช้ จึงต้องเบิกจ่ายงบประมาณไปพลางก่อน ซึ่งสามารถใช้จ่ายได้ไม่เกินร้อยละ 50 ของงบประมาณปี 2562 ด้านเสถียรภาพเศรษฐกิจจังหวัด อัตราเงินเฟ้อลดลงตามราคาพลังงานปรับตัวลดลง จากราคาน้ำมันขายปลีกลดลง เป็นสำคัญ</p>	ขยายตัว
2563	<p>เศรษฐกิจจังหวัดปัตตานีหดตัว ด้านอุปทาน (การผลิต) หดตัว สะท้อนจากการผลิตภาคเกษตรกรรมหดตัว เนื่องจาก ปริมาณผลผลิตยางพาราลดลง มีฝนตกหนักและชุกในพื้นที่มากกว่าปีก่อน ส่งผลให้เกษตรกรกรีดยางได้ลดลง อย่างไรก็ตาม ภาครัฐได้ส่งเสริม สนับสนุนการใช้ยางพาราภายในประเทศ การพัฒนานวัตกรรมการผลิตเพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ยางพาราใหม่ ๆ ในขณะที่การผลิตการประมงทะเลขยายตัว ส่วนหนึ่งเป็นผลจากโครงการภาครัฐเพื่อการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งที่อยู่อาศัยสัตว์น้ำวัยอ่อน</p>	หดตัว

ประจำปี	สถานะเศรษฐกิจของจังหวัด	อัตราการเติบโต
	<p>และเพิ่มปริมาณสัตว์น้ำในบริเวณอ่าวปัตตานี ภาคอุตสาหกรรมหดตัว พิจารณาจากยอดการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มกิจการอุตสาหกรรมประเภทการผลิตผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำแปรรูปอื่น ๆ และปริมาณการใช้ไฟฟ้าจากโรงงานลดลงจากความต้องการของตลาดต่างประเทศลดลง การผลิตภาคบริการหดตัว พิจารณาจากการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มประเภทกิจการค้าส่งค้าปลีกลดลง เศรษฐกิจด้านอุปสงค์ (การใช้จ่าย) หดตัว ตามการบริโภคภาคเอกชนหดตัวจากกำลังซื้อภาคครัวเรือนยังไม่ฟื้นตัว ประชาชนขาดความเชื่อมั่นในการจับจ่ายใช้สอย และการเฝ้าระวังการระบาดของสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ระลอกที่ 2 พิจารณาจากการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มประเภทกิจการค้าส่งค้าปลีก และปริมาณรถจักรยานยนต์จดทะเบียนใหม่ลดลง อย่างไรก็ตาม รัฐบาลได้มีมาตรการเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจภายในประเทศ บรรเทาภาระค่าใช้จ่ายให้ประชาชน และช่วยเพิ่มสภาพคล่องให้ร้านค้ารายย่อย เป็นการสนับสนุนเศรษฐกิจฐานรากและฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่การลงทุนภาคเอกชนขยายตัว พิจารณาจากพื้นที่อนุญาตก่อสร้างที่อยู่อาศัย สอดคล้องกับการจดทะเบียนธุรกิจนิติบุคคลใหม่ ประเภทธุรกิจก่อสร้าง และการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มประเภทธุรกิจก่อสร้างเพิ่มขึ้น การใช้จ่ายภาครัฐขยายตัว จากการเบิกจ่ายรายจ่ายงบประมาณเพิ่มขึ้น และการเร่งรัดการเบิกค่าใช้จ่ายด้านการฝึกอบรม ประชุม สัมมนา ประจำปีงบประมาณพ.ศ. 2564 ให้เบิกจ่ายให้ได้มากที่สุด หรือไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของวงเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรร เสถียรภาพเศรษฐกิจ อัตราเงินเฟ้อโดยเฉลี่ยเพิ่มขึ้น ตามราคาอาหารและเครื่องดื่ม ประเภทอาหารสด ผักและผลไม้ และหมวดเคหสถานเพิ่มขึ้น ด้านการจ้างงานหดตัว เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน</p>	
2564	<p>เศรษฐกิจจังหวัดปัตตานีขยายตัว จากด้านอุปทาน (การผลิต) ด้านอุปทาน (การผลิต) ขยายตัว จากการผลิตภาคเกษตรกรรมขยายตัว พิจารณาจากปริมาณผลผลิตยางพาราเพิ่มขึ้น จากสภาพอากาศเอื้ออำนวย ประกอบกับมาตรการรักษาเสถียรภาพราคายางตามโครงการประกันรายได้ราคายางพาราของรัฐทำให้เกษตรกรมีความมั่นคงในอาชีพบำรุงรักษาต้นยางและเพิ่มจำนวนวันกรีดยาง และการผลิตการประมงทะเลขยายตัว พิจารณาจากปริมาณและราคาสัตว์น้ำขึ้นท่าเพิ่มขึ้น การปศุสัตว์หดตัว พิจารณาจากจำนวนอาชญาบัตรสุกรและโคเนื้อลดลง จากมาตรการเฝ้าระวังโรคระบาดในสัตว์และต้นทุนการเลี้ยงและค่าบริหารจัดการโรคระบาดที่เพิ่มขึ้น ภาคอุตสาหกรรมหดตัว พิจารณาจากจำนวนโรงงานอุตสาหกรรม และยอดการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มประเภทกิจการอุตสาหกรรมลดลง ภาคบริการหดตัว พิจารณาจากจำนวนผู้เข้าพักโรงแรม รายได้ของกิจการโรงแรม ปริมาณการใช้กระแสไฟฟ้าในโรงแรม ภาษีมูลค่าเพิ่มโรงแรมและภัตตาคาร และยอดขายของสินค้าร้านค้าส่ง ค้าปลีกลดลง จากการปรับตัวเพิ่มขึ้นของ</p>	ขยายตัว

ประจำปี	สถานะเศรษฐกิจของจังหวัด	อัตราการเติบโต
	<p>ราคาน้ำมันเชื้อเพลิง และสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) สายพันธุ์โอมิครอนที่ยังมีความไม่แน่นอนสูง อัตราการแพร่ระบาดมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เศรษฐกิจด้านอุปสงค์ (การใช้จ่าย) ขยายตัว จากการลงทุนภาคเอกชน พิจารณาจากการจดทะเบียนรถยนต์เพื่อการพาณิชย์ สินเชื่อรวมเพื่อการลงทุนและภาษีมูลค่าเพิ่ม ประเภทการก่อสร้างเพิ่มขึ้น การบริโภคภาคเอกชนหดตัว พิจารณาจากภาษีมูลค่าเพิ่มที่จัดเก็บได้และจำนวนรถยนต์จดทะเบียนใหม่ลดลงเป็นผลจากการขาดความเชื่อมั่นในการใช้จ่ายใช้สอย จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) สายพันธุ์โอมิครอนที่ยังมีความไม่แน่นอนสูง อย่างไรก็ตามภาครัฐมีมาตรการเพื่อช่วยเหลือเยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ฯ ดังกล่าว และกระตุ้นเศรษฐกิจ ได้แก่ โครงการบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ โครงการคนละครึ่ง ช่วยพยุงกำลังซื้อของประชาชน โดยเฉพาะสินค้าอุปโภคบริโภค และสินค้ากึ่งคงทน พิจารณาจากจำนวนรถจักรยานยนต์จดทะเบียนใหม่และปริมาณการใช้ไฟฟ้าของครัวเรือนเพิ่มขึ้น การใช้จ่ายภาครัฐหดตัว พิจารณาจากการเบิกจ่ายงบรายจ่ายประจำลดลง จากรายการค่าใช้จ่ายบุคลากรภาครัฐ พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารราชการแผ่นดิน เสถียรภาพเศรษฐกิจ อัตราเงินเฟ้อโดยเฉลี่ยเพิ่มขึ้น ตามราคาหมวดพาหนะ การขนส่ง และการสื่อสาร (น้ำมันเชื้อเพลิง) เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะราคาน้ำมันเชื้อเพลิงปรับตัวสูงขึ้น ด้านการจ้างงานมีแนวโน้มหดตัว</p>	
2565	<p>เศรษฐกิจจังหวัดปัตตานีขยายตัว เศรษฐกิจด้านอุปทาน (การผลิต) ขยายตัว จากภาคอุตสาหกรรมขยายตัว พิจารณาจากภาษีมูลค่าเพิ่มตามประเภทกิจการอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น เนื่องจากความต้องการของตลาดกลุ่มผลิตภัณฑ์อาหาร ได้แก่ ปลาทูน่ากระป๋อง ทั้งในและต่างประเทศยังคงมีอย่างต่อเนื่อง ภาคบริการขยายตัวจากรายได้กิจการโรงแรม ภาษีมูลค่าเพิ่มโรงแรมและภัตตาคาร และจำนวนผู้เข้าพักโรงแรมเพิ่มขึ้น ตามการฟื้นตัวของภาคการท่องเที่ยว จากการดำเนินนโยบายกระตุ้นภาคการท่องเที่ยวภายในประเทศอย่างต่อเนื่อง มาตรการช่วยเหลือผู้ประกอบการและมาตรการบรรเทาภาระค่าครองชีพแก่ประชาชนของรัฐบาล อาทิ มาตรการช่วยเหลือผู้ประกอบการของการดำเนินโครงการสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ (Soft Loan) Re – Open ให้กับธุรกิจโรงแรมและสาขาธุรกิจที่เกี่ยวข้อง (Supply Chain) เพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการ SMEs ช่วยฟื้นธุรกิจโรงแรมในการเตรียมความพร้อมต้อนรับนักท่องเที่ยว และมาตรการในช่วงเทศกาลปีใหม่ การตรึงราคาน้ำมันทุกชนิด เป็นปัจจัยหนุนให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยวข้ามจังหวัดเพิ่มขึ้น ประกอบกับความต้องการสินค้าอุปโภคบริโภคเพิ่มขึ้นในช่วงเทศกาลปีใหม่ และการจัดกิจกรรมกระตุ้นเศรษฐกิจของหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในจังหวัด มีเม็ดเงินกระจายสู่ระบบเศรษฐกิจของจังหวัดเพิ่มขึ้น พิจารณาได้จากยอดขายของร้านค้าส่งและปลีกเพิ่มขึ้น ขณะที่การผลิตภาคเกษตรกรรมหดตัว จากการประมงหดตัวจากปริมาณสัตว์น้ำขึ้นต่ำลดลง จากสภาพอากาศที่แปรปรวน มีมรสุมเข้ามาอย่างต่อเนื่อง จำนวนเรือออกหาปลาลดลง ปริมาณผลผลิตและราคาขายพาราลดลง จากสภาพอากาศไม่เอื้ออำนวย มีฝนตกชุกหนาแน่นในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง มีปริมาณน้ำ</p>	ขยายตัว

ประจำปี	สถานะเศรษฐกิจของจังหวัด	อัตราการเติบโต
	<p>สะสม ส่งผลให้พื้นที่การเกษตรมีน้ำท่วมขัง การเก็บเกี่ยวผลผลิตและจำนวนวันกรีด ยางลดลง ประกอบกับตามความต้องการใช้ยางในภาคการผลิตอุตสาหกรรมยางของ ประเทศคู่ค้าสำคัญลดลง ได้แก่ จีน สหรัฐฯ ญี่ปุ่น และยุโรป ตามการชะลอตัวของ เศรษฐกิจโลกจากอัตราดอกเบี้ยและเงินเฟ้อที่เพิ่มสูงขึ้นเศรษฐกิจด้านอุปสงค์ (การใช้ จำ) หดตัว จากการลงทุนภาคเอกชนหดตัว จากรถยนต์จดทะเบียนเพื่อการพาณิชย์ และภาษีมูลค่าเพิ่มประเภทการก่อสร้างลดลง การใช้จ่ายภาครัฐหดตัว จากการเบิกจ่าย ใช้จ่ายลงทุนลดลง เป็นผลจากรายการเงินกันไว้เบิกเหลือมปีพ.ศ. ๒๕๖๕ สำหรับการ เบิกจ่ายรายจ่ายประจำเพิ่มขึ้น ขณะที่การบริโภคภาคเอกชนขยายตัว จากภาษีมูลค่าเพิ่ม ที่จัดเก็บได้เพิ่มขึ้น โดยมีปัจจัยสนับสนุนจากภาคการท่องเที่ยวฟื้นตัว หลังการแพร่ ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา Covid-1๙ เริ่มคลี่คลาย มีการจับจ่ายใช้สอยภาค ประชาชนผ่านการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น ทำให้เศรษฐกิจในจังหวัดฟื้นตัว เสถียรภาพเศรษฐกิจ อัตราเงินเฟ้อโดยเฉลี่ยเพิ่มขึ้น โดยมีปัจจัยสำคัญจากการสูงขึ้นของราคาสินค้าในกลุ่ม พลังงาน ได้แก่ ค่ากระแสไฟฟ้าจากการปรับขึ้นค่าไฟฟ้าผันแปร (Ft) ก๊าซหุงต้ม และ น้ำมันเชื้อเพลิง รวมทั้งราคาสินค้าในกลุ่มอาหารยังคงขยายตัว สาเหตุหลักจากความ ขัดแย้งระหว่างรัสเซียและยูเครน ส่งผลให้ราคาพลังงานและราคา สินค้าโภคภัณฑ์โลก ปรับตัวสูงขึ้น สำหรับราคาสินค้ากลุ่มเครื่องประกอบอาหาร อาหารบริโภคในบ้าน และ บริโภคนอกบ้าน ปรับตัวสูงขึ้นตามต้นทุนการผลิตและวัตถุดิบที่ราคาเพิ่มขึ้น ประกอบ กับฐานราคาต่ำในปี ๒๕๖๔ อย่างไรก็ตาม มีสินค้าสำคัญหลายชนิดราคาต่ำกว่าเดือน ที่ผ่านมา อาทิ น้ำมันเชื้อเพลิง เนื้อสุกร และน้ำมันพืช ด้านการจ้างงานขยายตัว จาก การจ้างงานในธุรกิจร้านอาหาร โรงแรมและสถานบริการเพิ่มขึ้น เป็นผลจากการฟื้นตัวของภาคการท่องเที่ยว</p>	

ปัจจัยขับเคลื่อนเศรษฐกิจที่สำคัญ

พิจารณาจากโครงสร้างทางเศรษฐกิจจังหวัด และโครงสร้างของแรงงานในจังหวัดปัตตานี พบว่า เครื่องชี้เศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดปัตตานี ได้แก่

1. รายได้จากการทำประมงทะเล
2. รายได้จากผลผลิตยางพารา
3. รายได้จากธุรกิจภาคการบริการ และการค้าส่งค้าปลีก
4. การใช้จ่ายภาครัฐ

การสะสมทุนของจังหวัดปัตตานี

จังหวัดปัตตานีได้มีการลงทุน พัฒนา ปรับปรุง ซ่อมแซมสถานที่และโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อรองรับ การผลิตและการอุปโภคบริโภค โดยแหล่งสะสมทุนที่สำคัญของจังหวัดปัตตานี ได้แก่

1. วิถีชุมชนริมแม่น้ำปัตตานี และทำเทียบเรือจังหวัดปัตตานี
2. แหล่งโบราณสถานเพื่อรองรับการท่องเที่ยว ตามความหลากหลายทางศาสนาและวัฒนธรรม เช่น วัดช้างไห้ (หลวงปู่ทวด) ศาลเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว มัสยิดกลางปัตตานี มัสยิดกรือเซะ

3. สถานศึกษาที่มีมาตรฐานและผลิตบุคลากรที่มีคุณภาพ ได้แก่ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี มหาวิทยาลัยฟาฏอนี

4. โรงแรมระดับมาตรฐาน ศูนย์การค้า และห้างสรรพสินค้าประเภทไฮเปอร์มาร์เก็ต เช่น โรงแรม ซี.เอส.ปัตตานี บิ๊กซีซูเปอร์เซ็นเตอร์ เป็นต้น

ปัจจัยเสี่ยงที่จะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจจังหวัดปัตตานี

1. ความเสี่ยงจากเหตุการณ์ความไม่สงบ ปัญหาความไม่สงบที่เกิดขึ้นในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ยังเป็นปัญหาที่สำคัญ ซึ่งส่งผลต่อการขยายตัวของเศรษฐกิจในจังหวัด เนื่องจากปัจจัยความรุนแรงที่เกิดขึ้นทำให้นักลงทุนจากนอกพื้นที่ไม่กล้าเข้ามาลงทุน เพราะห่วงเกรงปัญหาเรื่องความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน แม้ว่าปัจจุบันรัฐบาลจะพยายามมีมาตรการส่งเสริมการลงทุนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นพิเศษ แต่นักลงทุนใหม่ที่เข้ามาน้อยมาก ส่งผลกระทบต่ออย่างรุนแรงต่อเศรษฐกิจ ผู้ประกอบการขาดความเชื่อมั่น การเลิกกิจการอย่างต่อเนื่อง เกิดปัญหาการว่างงานสูง ธุรกิจบางส่วนขาดแคลนแรงงานเพราะแรงงานในพื้นที่ไม่เพียงพอ ต้องอาศัยแรงงานต่างถิ่น และแรงงานต่างด้าว

2. ราคาสินค้าเกษตร ราคาสินค้าเกษตรโดยเฉพาะยางพาราที่ราคาปรับตัวลดลงอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้ลดลง

3. ความแปรปรวนของสภาพภูมิอากาศ ปรากฏการณ์เอลนีโญที่เกิดขึ้นอาจส่งผลให้ฝนตกน้อย อากาศร้อน ส่งผลกระทบต่อปริมาณผลผลิตทางการเกษตรและประมงในพื้นที่ อาทิ ปริมาณผลผลิตยางพารา

4. ความผันผวนของระบบเศรษฐกิจการเงินโลก ทำให้เศรษฐกิจประเทศคู่ค้าที่สำคัญชะลอตัวลง ส่งผลกระทบต่อภาคอุตสาหกรรมและภาคเกษตรของจังหวัด

5. ผู้บริโภคที่มีระดับรายได้ต่ำ จากหนี้สินภาคครัวเรือนที่อยู่ในระดับสูง และความเชื่อมั่นผู้บริโภคที่ปรับลดลงจากความกังวลต่อการชะลอตัวของเศรษฐกิจ

6. การลงทุนภาครัฐ ที่ชะลอตัวจากการเปลี่ยนผ่านสู่รัฐบาลใหม่

ปัจจัยสนับสนุนที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจจังหวัดปัตตานี

1. การจัดกิจกรรมกระตุ้นเศรษฐกิจของจังหวัดปัตตานีทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชน เป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจให้ผู้ผลิตสินค้าบริโภค อุปโภค บริการ และการท่องเที่ยว สร้างรายได้จากสินค้าและบริการในพื้นที่เพิ่มขึ้น

2. มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของภาครัฐ อาทิ โครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐปี 2565 เป็นปัจจัยหนุนเพิ่มกำลังซื้อให้ประชาชน กระตุ้นให้เกิดการจับจ่ายใช้สอยสินค้าอุปโภคบริโภคในร้านค้าปลีกและค้าส่งเพิ่มขึ้น กระจายรายได้สู่ผู้ประกอบการในพื้นที่ ถือเป็นเศรษฐกิจฐานรากที่สำคัญของจังหวัด

3. การใช้จ่ายภาครัฐ การเบิกจ่ายเงินงบประมาณของส่วนราชการผ่านมาตรการเร่งรัดการเบิกจ่ายของจังหวัดปัตตานี ทำให้มีเม็ดเงินหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจมากขึ้น

4. มาตรการส่งเสริมการลงทุนของภาครัฐ อาทิ โครงการให้ความช่วยเหลือทางการเงิน แก่ผู้ประกอบการใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (Soft Loan) โครงการสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ (Soft Loan) Re-Open ธุรกิจโรงแรมและ Supply Chain กระตุ้นและจูงใจให้นักลงทุนในพื้นที่และนอกพื้นที่ลงทุนเพิ่มขึ้น

เสถียรภาพเศรษฐกิจในจังหวัดปัตตานี ในปี 2566 (ข้อมูลคาดการณ์ ณ เดือนมิถุนายน 2566) คาดว่าอัตราเงินเฟ้ออยู่ที่ ร้อยละ 0.4 ลดลงเมื่อเทียบกับปีที่แล้ว โดยมีปัจจัยสำคัญจากการลดลงของราคาค่ากระแสไฟฟ้า ตามมาตรการช่วยเหลือค่าครองชีพให้กับประชาชน รวมทั้งราคาน้ำมันเชื้อเพลิงลดลง ตามสถานการณ์ราคาน้ำมันเชื้อเพลิงในตลาดโลก ส่งผลให้หมวดอื่น ๆ ที่ไม่ใช่อาหารและเครื่องดื่มลดลง ซึ่งเป็นการลดลง ครั้งแรกในรอบ 26 เดือน นับจากเดือนมีนาคม 2564 ประกอบกับราคาสินค้า หมวดอาหารและเครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์สูงขึ้นในอัตราที่ชะลอตัวอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ต้นปี จากการลดลงของราคา เนื้อสุกร และน้ำมันพืช เป็นสำคัญ คาดว่าอัตราเงินเฟ้อมีแนวโน้มจะชะลอตัว เนื่องจากราคา น้ำมันเชื้อเพลิงยังมีแนวโน้มทรงตัว และอยู่ระดับต่ำเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน รวมทั้งราคาอาหารบางชนิดโดยเฉพาะเนื้อสัตว์ที่คาดว่าจะลดลงตามผลผลิตที่เพิ่มขึ้น

2) ภาคการเกษตร

จังหวัดปัตตานีมีศักยภาพในการผลิตสินค้าภาคการเกษตร เนื่องจากความอุดมสมบูรณ์ของสภาพภูมิประเทศ โดยมีพื้นที่เกษตรกรรมประมาณ 873,477 ไร่ มีครัวเรือนเกษตรกรรวม 95,411 ครัวเรือน พืชหลักที่มีการเพาะปลูกในพื้นที่ ได้แก่ ยางพารา ข้าว มะพร้าว ลองกอง

ครัวเรือนเกษตรกรและแรงงานภาคเกษตร

ปี 2565 จังหวัดปัตตานีมีครัวเรือนเกษตรกร รวมจำนวน 81,385 ครัวเรือน โดยอำเภอที่มีจำนวนครัวเรือนเกษตรกรมากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ อำเภอโคกโพธิ์ มีจำนวน 11,198 ครัวเรือน อำเภอปะนาเระ มีจำนวน 9,445 ครัวเรือน และอำเภอยะหริ่ง มีจำนวน 9,114 ครัวเรือน ตามลำดับ ส่วนอำเภอที่มีครัวเรือนเกษตรกรน้อยที่สุด 3 ลำดับแรก คือ อำเภอทุ่งยางแดง มีจำนวน 2,501 ครัวเรือน อำเภอไม้แก่น มีจำนวน 2,647 ครัวเรือน และอำเภอกะพ้อ มีจำนวน 2,746 ครัวเรือน ตามลำดับ

ส่วนแรงงานภาคเกษตร มีจำนวน 341,309 คน โดยอำเภอที่มีจำนวนแรงงานภาคเกษตรมากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ อำเภอโคกโพธิ์ มีจำนวน 48,085 คน อำเภอยะหริ่ง มีจำนวน 35,481 คน และอำเภอเมืองปัตตานี มีจำนวน 35,468 คน ตามลำดับ ส่วนอำเภอที่มีแรงงานภาคเกษตรน้อยที่สุด 3 ลำดับแรก คือ อำเภอไม้แก่น มีจำนวน 7,214 คน อำเภอแม่ลาน มีจำนวน 9,356 คน และอำเภอกะพ้อ มีจำนวน 13,925 คน ตามลำดับ

ตารางที่ 18 จำนวนแรงงานภาคเกษตรและเนื้อที่ถือครองเพื่อการเกษตร ปี 2565

อำเภอ	จำนวนครัวเรือนเกษตรกร	จำนวนแรงงานภาคเกษตร (ราย)	เนื้อที่ถือครองเพื่อการเกษตร (ไร่)
เมืองปัตตานี	7,051	35,468	39,759
โคกโพธิ์	11,198	48,085	132,230
ยะรัง	8,919	34,431	99,768
ยะหริ่ง	9,114	35,481	77,338
สายบุรี	6,931	34,610	62,503
มายอ	8,889	34,735	76,393
หนองจิก	8,673	34,672	82,481
ปะนาเระ	9,445	28,167	75,267
ไม้แก่น	2,647	7,214	22,513
ทุ่งยางแดง	2,501	25,165	64,809

อำเภอ	จำนวนครัวเรือน เกษตรกร	จำนวนแรงงาน ภาคเกษตร (ราย)	เนื้อที่ถือครอง เพื่อการเกษตร (ไร่)
กะพ้อ	2,746	13,925	50,823
แม่ลาน	3,271	9,356	46,082
รวม	81,385	341,309	829,966

หมายเหตุ ข้อมูลทั้งหมดในที่นี้เป็นข้อมูลที่ไม่นับรวมในเขตเทศบาลเมืองปัตตานี และเทศบาลตำบลตะลุบัน

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี, 2566

ตารางที่ 19 การใช้ประโยชน์จากที่ดินเพื่อการเกษตร ปีเพาะปลูก 2565

ที่	อำเภอ	เนื้อที่ทั้งหมด (ไร่)	เนื้อที่ถือ ครอง การเกษตร ทั้งหมด (ไร่) (1)	เนื้อที่ทำการเกษตรจริง (ไร่)								เนื้อที่ถือ ครองการ เกษตรที่ไม่ใช้ ประโยชน์ (ไร่) (1) - (2)
				เนื้อที่ทำการปลูกพืช						เนื้อที่ทำ การเกษตร อื่นๆ	รวม (2)	
				ข้าว	ไม้ผล	ไม้ยืนต้น	พืชไร่	พืชผัก	รวม			
1	เมืองปัตตานี	77,545	39,759	2,902	508	5,880	590	1,057	10,937	9,344	20,281	19,479
7	โคกโพธิ์	223,715	132,230	10,988	6,100	82,743	915	1,560	102,307	3,481	105,788	26,442
4	ยะรัง	116,198	99,768	16,783	2,713	63,277	136	111	83,020	472	83,492	16,276
2	ยะหริ่ง	179,227	77,338	7,959	1,963	41,735	1,765	950	54,371	12,334	66,705	10,633
8	สายบุรี	84,630	62,503	20,333	741	31,650	672	312	53,708	4,250	57,958	4,545
5	มายอ	95,675	76,393	7,969	7,232	47,776	1,381	1,772	66,129	2,088	68,217	12,328
3	หนองจิก	126,117	82,481	5,175	4,454	67,408	132	163	77,332	3,800	81,132	1,349
6	ปะนาเระ	131,726	75,267	13,842	692	25,281	1,421	1,540	42,776	11,548	54,324	20,944
9	ไม้แก่น	34,501	22,513	1,260	784	11,028	314	72	13,458	2,645	16,103	6,410
10	ทุ่งยางแดง	86,930	64,809	2,062	1,427	12,748	226	304	16,767	1,902	18,669	3,203
11	กะพ้อ	56,182	50,823	3,313	2,201	23,637	147	251	29,549	17,660	47,209	3,614
12	แม่ลาน	59,668	46,082	2,383	3,321	31,042	235	101	37,082	1,746	38,828	7,254
รวม		1,272,114	1,272,114	829,966	94,969	32,136	444,204	7,934	8,192	587,434	71,270	658,704

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี, 2565

- หมายเหตุ 1. เนื้อที่ปลูกข้าว หมายถึง เนื้อที่ปลูกข้าวนาปีรวมกับเนื้อที่ปลูกข้าวนาปรัง ไม่รวมนาครั้งที่ 2
2. เนื้อที่ปลูกไม้ผล หมายถึง เนื้อที่ปลูก มังคุด ทุเรียน ลองกอง มะม่วงพันธุ์ต่าง ๆ ชมพู่ ฝรั่ง ส้มโอ ขนุน เงาะ ฯลฯ
3. เนื้อที่ปลูกไม้ยืนต้น หมายถึง เนื้อที่ปลูกหมาก มะพร้าว สะตอ ไม้ยืนต้นอื่นๆ
4. เนื้อที่ปลูกพืชไร่ หมายถึง เนื้อที่ปลูกพืชไร่ ที่ไม่มีการปลูกข้าว ยางพารา ไม้ผล ไม้ยืนต้น และพืชผัก
5. เนื้อที่ปลูกพืชผัก หมายถึง เนื้อที่ปลูกพืชผัก ที่ไม่มีการปลูกข้าว ยางพารา ไม้ผล ไม้ยืนต้น และพืชไร่

สถาบันเกษตรกร

จังหวัดปัตตานีได้ส่งเสริมให้มีสถาบันเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีการรวมกลุ่มกันเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็ง และดำเนินกิจกรรมการเกษตรต่าง ๆ

ตารางที่ 20 จำนวนสถาบันเกษตรกร ปี 2565

ที่	อำเภอ	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร		กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร		กลุ่มยุวเกษตรกร		วิสาหกิจชุมชน		เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน		Smart Farmer (ราย)	Young Smart Farmer (ราย)
		กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)		
1	เมืองปัตตานี	11	138	16	166	10	131	103	1,259	0	0	236	24
2	โคกโพธิ์	28	373	22	241	12	200	115	1,627	0	0	2,279	26
3	ยะรัง	20	233	16	188	14	224	69	2,265	0	0	188	21
4	ยะหริ่ง	57	799	16	170	10	150	118	1,554	6	57	126	22
5	สายบุรี	23	230	15	150	12	120	66	545	0	0	255	21
6	มายอ	4	40	5	50	6	118	36	409	0	0	261	13
7	หนองจิก	18	184	17	172	11	121	87	1,098	0	0	122	23
8	ปะนาเระ	7	78	8	81	8	105	25	444	0	0	237	17
9	ไม้แก่น	37	381	26	268	18	311	127	1,801	0	0	88	30
10	ทุ่งยางแดง	12	129	22	231	16	160	121	1,844	0	0	135	25
11	กะพ้อ	4	50	6	60	5	57	58	664	0	0	225	22
12	แม่ลาน	13	225	8	91	3	50	48	586	0	0	326	16
รวม		234	2,860	177	1,868	125	1,747	973	14,096	6	57	4,478	260

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี, 2565

(1) สาขาพืช

(1.1) ยางพารา ข้อมูลปี 2565 เปรียบเทียบกับปี 2564 พบว่า เนื้อที่เพาะปลูก จำนวน 343,849 ไร่ เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.31 เนื้อที่เก็บเกี่ยว จำนวน 322,132 ไร่ เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.80 ผลผลิตจำนวน 83,603 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.90 ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 241.24 กิโลกรัม ลดลงร้อยละ 1.63 ราคา 54.84 บาท/กิโลกรัม เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.47 มูลค่ารวม 4,584.78 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 11.64

ตารางที่ 21 ข้อมูลการปลูกยางพารา ปี 2563 - 2565

รายการ	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565
พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	339,458	347,331	347,849
พื้นที่กรีดยาง (ไร่)	317,935	301,629	322,132
ผลผลิต (ตัน)	77,019.75	77,480	83,603
ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	242.25	245.31	241.24
ราคา (บาท/กก.)	44.74	53.00	54.84
มูลค่า (ล้านบาท)	3,445.86	4,106.46	4,584.78

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี, 2565

(1.2) ข้าว ข้อมูลปี 2565/2566 เปรียบเทียบกับปี 2564/2565 พบว่า เนื้อที่เพาะปลูก จำนวน 74,654 ไร่ ลดลงร้อยละ 1.14 เนื้อที่เก็บเกี่ยว จำนวน 73,928 ไร่ ลดลงร้อยละ 1.94 ผลผลิต จำนวน 33,859.02 ตัน ลดลงร้อยละ 4.54 ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 458 กิโลกรัม ลดลงร้อยละ 1.93 ราคา 10 บาท/กิโลกรัม ลดลงร้อยละ 0 มูลค่ารวม 338.59 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 2.55

ตารางที่ 22 ข้อมูลการปลูกข้าวนาปี ปี 2563 - 2565

รายการ	ปี 2563/2564	ปี 2564/2565	ปี 2565/2566
พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	76,300	75,518	74,654
พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	76,274	75,392	73,928
ผลผลิต (ตัน)	35,148.02	35,471.43	33,859.02
ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	460.16	467	458
ราคา (บาท/กก.)	9.74	10	10
มูลค่า (ล้านบาท)	348.44	347.46	338.59

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี, 2565

(1.3) ปาล์มน้ำมัน ข้อมูลปี 2565 เปรียบเทียบกับปี 2564 พบว่า เนื้อที่เพาะปลูก จำนวน 24,673 ไร่ เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.97 เนื้อที่เก็บเกี่ยว จำนวน 23,096 ไร่ เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.57 ผลผลิตจำนวน 57,447 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 15.33 ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 2,487 กิโลกรัม เพิ่มขึ้นร้อยละ 12.53 ราคา 7.89 บาท/กิโลกรัม เพิ่มขึ้น ร้อยละ 31.50 มูลค่ารวม 453.25 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 51.65

ตารางที่ 23 ข้อมูลการปลูกปาล์มน้ำมัน ปี 2563 - 2565

รายการ	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565
พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	24,455.00	22,437	24,673
พื้นที่ให้ผลผลิต (ไร่)	21,544.00	21,779	23,096
ผลผลิต (ตัน)	51,813.32	49,813.45	57,447
ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	2,405.00	2,210	2,487
ราคา (บาท/กก.)	4.03	6.00	7.89
มูลค่า (ล้านบาท)	208.81	298.88	453.25

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี, 2565

(1.4) ไม้ผล

(1.4.1) ลองกอง ข้อมูลปี 2565 เปรียบเทียบกับปี 2564 พบว่า เนื้อที่เพาะปลูก จำนวน 10,307 ไร่ ลดลงร้อยละ 19.74 เนื้อที่เก็บเกี่ยว จำนวน 10,084 ไร่ ลดลงร้อยละ 17.81 ผลผลิตจำนวน 115 ตัน ลดลงร้อยละ 97.92 ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 13 กิโลกรัม ลดลงร้อยละ 91.04 ราคา 5 บาท/กิโลกรัม ลดลง ร้อยละ 74.87 มูลค่ารวม 0.57 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 99.40

ตารางที่ 24 ข้อมูลการปลูกลองกอง ปี 2563 - 2565

รายการ	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565
พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	14,621.00	12,842	10,307
พื้นที่ให้ผลผลิต (ไร่)	14,368.00	12,269	10,084
ผลผลิต (ตัน)	6,135.14	5,524	115
ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	427	415.06	13
ราคา (บาท/กก.)	25.00	19.90	5
มูลค่า (ล้านบาท)	153.38	95.19	0.57

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี, 2565

(1.4.2) ทูเรียน ข้อมูลปี 2565 เปรียบเทียบกับปี 2564 พบว่า เนื้อที่เพาะปลูก จำนวน 7,152 ไร่ เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.34 เนื้อที่เก็บเกี่ยว จำนวน 6,192 ไร่ เพิ่มขึ้นร้อยละ 17.81 ผลผลิตจำนวน 2,786 ตัน ลดลงร้อยละ 35.28 ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 450 กิโลกรัม ลดลงร้อยละ 21.60 ราคา 71 บาท/กิโลกรัม เพิ่มขึ้นร้อยละ 18.57 มูลค่ารวม 197.8 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 27.84

ตารางที่ 25 ข้อมูลการปลูกทุเรียน ปี 2563 - 2565

รายการ	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565
พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	9,825.00	6,921	7,152
พื้นที่ให้ผลผลิต (ไร่)	7,066.00	5,256	6,192
ผลผลิต (ตัน)	4,168.94	4,305.99	2,786
ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	590.00	574	450
ราคา (บาท/กก.)	55.62	59.88	71
มูลค่า (ล้านบาท)	231.88	273	197.8

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี, 2565

(1.4.3) เงาะ ข้อมูลปี 2565 เปรียบเทียบกับปี 2564 พบว่า เนื้อที่เพาะปลูก จำนวน 1,550 ไร่ ลดลงร้อยละ 1.65 เนื้อที่เก็บเกี่ยว จำนวน 1,497 ไร่ เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.39 ผลผลิต จำนวน 468 ตัน ลดลง ร้อยละ 34.45 ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 313 กิโลกรัม ลดลงร้อยละ 29.19 ราคา 16 บาท/กิโลกรัม เพิ่มขึ้นร้อยละ 27.29 มูลค่ารวม 7.48 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 15.58

ตารางที่ 26 ข้อมูลการปลูกเงาะ ปี 2563 - 2565

รายการ	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565
พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	1,617.00	1,576	1,550
พื้นที่ให้ผลผลิต (ไร่)	1,585.00	1,462	1,497
ผลผลิต (ตัน)	638.76	714.91	468

รายการ	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565
ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	403.00	442	313
ราคา (บาท/กก.)	11.5	12.57	16
มูลค่า (ล้านบาท)	7.35	8.86	7.48

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี, 2565

(1.4.4) มะพร้าว ข้อมูลปี 2565 เปรียบเทียบกับปี 2564 พบว่า เนื้อที่เพาะปลูก จำนวน 44,015 ไร่ ลดลงร้อยละ 9.25 เนื้อที่เก็บเกี่ยว จำนวน 41,354 ไร่ ลดลงร้อยละ 9.86 ผลผลิตจำนวน 40,526 ตัน ลดลงร้อยละ 13.25 ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 980 กิโลกรัม ลดลงร้อยละ 10.09 ราคา 8.00 บาท/กิโลกรัม เพิ่มขึ้นร้อยละ 0 มูลค่ารวม 324.20 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 19

ตารางที่ 27 ข้อมูลการปลูกมะพร้าว ปี 2563 - 2565

รายการ	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565
พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	54,135.00	48,517	44,015
พื้นที่ให้ผลผลิต (ไร่)	50,972.00	45,880	41,354
ผลผลิต (ตัน)	57,688.00	50,023.69	40,526
ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	1,032.00	1,090.00	980
ราคา (บาท/กก.)	6.50	8.00	8.00
มูลค่า (ล้านบาท)	374.97	400.19	324.20

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี, 2565

(2) สาขาปศุสัตว์

สถานการณ์การเลี้ยงสัตว์ในจังหวัดปัตตานี เป็นการเลี้ยงโดยเกษตรกรรายย่อย เลี้ยงเพื่อการบริโภคภายในครัวเรือนและเหลือจำหน่าย ในภาพรวมปริมาณสัตว์เลี้ยงในปี 2565 เพิ่มขึ้นกว่าปีที่ผ่านมา เนื่องจากภาครัฐมีการสนับสนุนโครงการและปัจจัยการผลิต เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจและเพิ่มรายได้ของเกษตรกร สนับสนุนให้เกษตรกรเลี้ยงสัตว์เชิงพาณิชย์มากขึ้น โดยมีการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ ประกอบกับในพื้นที่จังหวัดปัตตานี ได้เปิดตลาดกลางปศุสัตว์ชายแดนใต้ เพิ่มแรงจูงใจให้เกษตรกรเลี้ยงปศุสัตว์เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะโคและแพะ ส่วนสัตว์ปีก และสัตว์อื่น ได้แก่ ไก่เนื้อ เกษตรกรที่เลี้ยงคงที่แต่เพิ่มปริมาณสัตว์เลี้ยงมากขึ้น ถึงแม้ว่าจะมีการสนับสนุนการเลี้ยงสัตว์อย่างต่อเนื่องจากภาครัฐ ซึ่งเป็นที่ต้องการของประชาชนในพื้นที่ก็ยังไม่เพียงพอต่อการบริโภคในจังหวัดซึ่งมีผลทำให้ต้องนำสัตว์จากต่างจังหวัดเข้ามาในพื้นที่

จำนวนประชากรสัตว์ ประจำปี 2565 ในภาพรวมมีทั้งหมด 1,588,374 ตัว จำแนกเป็นรายอำเภอ โดยจำนวนประชากรสัตว์ส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่อำเภอมายอ จำนวน 300,247 ตัว รองลงมา คือ อำเภอปะนาเระ จำนวน 285,929 ตัว และอำเภอโคกโพธิ์ จำนวน 228,789 ตัว ตามลำดับ ส่วนอำเภอที่มีประชากรสัตว์น้อยที่สุด คือ ไม้แก่น จำนวนเพียง 24,650 ตัว

ตารางที่ 28 ข้อมูลสัตว์เลี้ยงจำแนกเป็นรายอำเภอ ปี 2565

อำเภอ	รวมเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์/ปลูกพืชอาหารสัตว์ (ราย)	โคเนื้อ (ตัว)	โคนม (ตัว)	กระบือ (ตัว)	สุกร (ตัว)	ไก่ (ตัว)	เป็ด (ตัว)	แพะ (ตัว)	แกะ (ตัว)	สัตว์เลี้ยงอื่นๆ
ยอดรวม	38,295	66,314	4	1,078	4,676	1,039,361	311,751	50,425	17,290	97,475
เมืองปัตตานี	4,330	4,600	0	44	376	65,798	39,809	1,982	3,936	6,112
โคกโพธิ์	3,517	8,705	0	28	1,010	170,289	30,648	2,894	259	14,956
ยะรัง	4,010	4,301	0	39	2,417	44,625	14,128	6,173	2,302	2,531
ยะหริ่ง	3,917	4,897	0	33	24	90,772	27,513	4,961	4,127	11,800
สายบุรี	2,952	8,343	2	13	0	192,686	71,203	11,331	770	15,899
มายอ	3,784	5,971	0	133	256	71,064	22,143	5,975	598	6,815
หนองจิก	4,017	8,698	2	55	9	103,795	36,846	5,554	4,330	3,305
ปะนาเระ	5,413	7,255	0	23	350	202,834	43,873	4,968	554	26,072
ไม้แก่น	1,228	2,550	0	7	37	16,153	2,562	995	85	2,261
ทุ่งยางแดง	2,415	6,842	0	656	0	31,677	5,302	2,789	165	3,955
กะพ้อ	1,316	2,807	0	42	0	28,242	5,545	1,460	153	3,753
แม่ลาน	1,396	1,345	0	5	197	21,426	12,179	1,343	11	16

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดปัตตานี, 2565

การเลี้ยงสัตว์ของจังหวัดปัตตานี ปี 2565 แบ่งเป็นชนิดสัตว์ที่สำคัญๆ ดังนี้

1. **โคเนื้อ** จำนวน 66,413 ตัว เมื่อเทียบกับที่ผ่านมา ปริมาณการเลี้ยงที่เพิ่มขึ้นส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายย่อย เนื่องจากภาครัฐมีการส่งเสริมการเลี้ยงโคอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มฐานการผลิตและยกระดับการเลี้ยงอัตลักษณ์เชิงพื้นที่ และสนับสนุนการผสมเทียม เพื่อเป็นการผลิตโคเนื้อที่มีคุณภาพเน้นการบริโภคตามความต้องการของพื้นที่ แต่ก็ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการและมีโคเนื้อบางส่วนที่นำเข้ามาในจังหวัดเพื่อจำหน่าย, ทำพันธุ์หรือเข้าโรงฆ่าสัตว์ เพื่อสนองความต้องการบริโภคในจังหวัด

2. **กระบือ** มีปริมาณการเลี้ยง 1,078 ตัว เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา ซึ่งมีการเลี้ยงเพียงบางพื้นที่เท่านั้น เนื่องจากการเลี้ยงกระบือในพื้นที่ส่วนใหญ่เลี้ยงปล่อยทุ่ง ซึ่งปัจจุบันพื้นที่สำหรับการเลี้ยงกระบือมีพื้นที่ลดลง จึงทำให้เกษตรกรบางรายเลิกเลี้ยง หรืออาจลดปริมาณกระบือที่เลี้ยงให้น้อยลง

3. **แพะ** มีจำนวน 50,425 ตัว เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมาปริมาณเลี้ยงแพะเพิ่มขึ้น เพราะมีการส่งเสริมการเลี้ยงจากภาครัฐ เพื่อเพิ่มฐานการผลิตในพื้นที่ และยกระดับการเลี้ยงของเกษตรกรการเลี้ยงแพะในพื้นที่ส่วนใหญ่เลี้ยงแพะเนื้อหรือแพะเนื้อลูกผสมทั่วไปเลี้ยงแบบปล่อยแทะเล็ม หรือกึ่งขังกึ่งปล่อย โดยใช้พ่อพันธุ์ผสมพันธุ์ตามธรรมชาติ บางส่วนใช้วิธีผสมเทียม ในตลาดการขายแพะเนื้อ เป็นการซื้อขายเป็นตัวเพื่อบริโภคหรือใช้ในโอกาสพิธีกรรมทางศาสนา การแปรรูปผลิตภัณฑ์ยังมีน้อย

4. **ไก่เนื้อ** จำนวน 234,146 ตัว มีปริมาณการเลี้ยงไก่เนื้อเพิ่มขึ้น เกษตรกรมีความต้องการบริโภคสูงขึ้น เป็นอาหารประเภทเนื้อ ที่มีราคาต่ำเมื่อเทียบกับเนื้อสัตว์ชนิดอื่น การผลิตไก่เนื้อในจังหวัดปัตตานีเป็นระบบฟาร์มพันธะสัญญา เกษตรกรรายย่อยเป็นผู้ลงทุนสร้างโรงเรือนและเป็นผู้เลี้ยง ผู้ประกอบการเอกชน รับซื้อผลผลิตแบบประกันราคา ส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายเดิม ไม่มีรายใหม่เพื่อตอบสนองตลาดผู้บริโภค มีการนำเข้าไก่ชำแหละเข้ามาบริโภคในแต่ละเดือนจำนวนมาก

5. แกะ มีจำนวน 17,290 ตัว มีปริมาณการเลี้ยงเพิ่มขึ้น และภาครัฐได้สนับสนุนและส่งเสริมให้มีการเลี้ยงมากขึ้นเป็นการเลี้ยงแกะลูกผสมเป็นฝูงโดยมีพ่อพันธุ์คุณแม่ฝูงและให้ผลผลิตไม่แน่นอนและมีการเลี้ยงในบางพื้นที่

6. สุกร มีจำนวน 4,676 ตัว ปริมาณการเลี้ยงสุกรยังคงที่ เนื่องจากภาวะโรคระบาด และต้นทุนการเลี้ยงสัตว์สูงขึ้น โดยเฉพาะวัตถุดิบอาหารสัตว์มีราคาแพง เกษตรกรไม่สามารถรับราคาวัตถุดิบที่สูงได้ถึงแม้ว่าสุกรมีชีวิตหน้าฟาร์มจะราคาสูงขึ้นก็ตามคาดว่าปริมาณการเลี้ยงจะไม่เพิ่มขึ้น และอาจมีการเลี้ยงลดลงโดยปรับปริมาณการเลี้ยงให้เข้ากับสถานการณ์ด้านราคาและต้นทุนด้านอาหารสัตว์

7. ไก่ชน มีจำนวน 4 ตัว ซึ่งเป็นไก่นมของฟาร์มตัวอย่างฯ จังหวัดปัตตานี ได้กำหนดแนวทางการขับเคลื่อนการเลี้ยงไก่นมในพื้นที่ เพื่อเป็นอาชีพทางเลือกให้กับเกษตรกรที่สนใจ เนื่องจากมีผู้ประกอบการภาคเอกชนได้ดำเนินการก่อสร้างโรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์นม เพื่อรองรับโครงการอาหารเสริมนมในโรงเรียนในพื้นที่ 3 จังหวัดตามนโยบายของรัฐบาล

8. ไก่พื้นเมือง มีจำนวน 771,800 ตัว ปริมาณการเลี้ยงเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา เนื่องจากเกษตรกรที่เลี้ยงส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายย่อยเลี้ยงเพื่อบริโภคในครัวเรือนและจำหน่ายในชุมชน โดยช่วงสถานการณ์โควิด 19 เกษตรกรเลี้ยงไก่พื้นเมืองเพื่อลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ในครัวเรือนได้ และภาครัฐ มีการสนับสนุนพันธุ์ไก่พื้นเมืองให้กับเกษตรกรในพื้นที่

9. เป็ดเทศ มีจำนวน 248,059 ตัว ปริมาณการเลี้ยงเป็ดเทศเพิ่มขึ้น ซึ่งเกษตรกรส่วนใหญ่เลี้ยงเพื่อการบริโภคในครัวเรือน และเหลือถึงจำหน่ายในชุมชนสามารถลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ในครัวเรือนได้

10. เป็ดไข่ มีจำนวน 48,084 ตัวปริมาณการเลี้ยงเพิ่มขึ้น เนื่องจากการเลี้ยงเป็ดไข่ในพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายย่อย เน้นการบริโภคในครัวเรือน และจำหน่ายในชุมชน ช่วงสถานการณ์โควิด 19 เกษตรกรเลี้ยงเป็ดไข่ เพื่อลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ในครัวเรือนได้สามารถลดต้นทุนค่าอาหารสัตว์ ได้โดยใช้วัสดุที่หาได้ในพื้นที่

ตารางที่ 29 ข้อมูลเปรียบเทียบเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์และสัตว์เลี้ยงที่สำคัญ ปี 2562 – 2565

ชนิดสัตว์	เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์รวม (ราย)	ปี พ.ศ. (ตัว)			
		2562	2563	2564	2565
โคเนื้อ	18,138	60,098	64,889	67,760	66,413
โคนม	2	11	2	2	4
กระบือ	208	1,629	1,623	1,700	1,075
สุกร	84	3,220	4,448	3,725	4,601
ไก่	31,598	979,027	1,043,569	1,050,927	1,041,985
เป็ด	14,852	280,946	282,390	300,400	312,472
แพะ	9,871	43,419	48,708	50,424	50,559
แกะ	3,653	13,800	16,431	16,688	17,276

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดปัตตานี, 2565

ตารางที่ 30 ทะเบียนกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์จังหวัดปัตตานี ปี 2565

ประเภทกลุ่มเกษตรกร	จำนวนกลุ่ม (แห่ง)	จำนวนสมาชิก (ราย)
กลุ่มทั่วไป	102	1,400
กลุ่มวิสาหกิจฯ	145	1,450
รวมทั้งสิ้น 2 ประเภท	247	2,850

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดปัตตานี, 2565

(3) สาขาประมง

ศักยภาพด้านการประมงที่สำคัญของจังหวัด แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ การประมงทะเล การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง และการประมงน้ำจืด

(3.1) การประมงทะเล จังหวัดปัตตานีมีเรือประมงที่จดทะเบียนเรือไทยและขอใบอนุญาตประมงพาณิชย์มากเป็นอันดับ 1 ของประเทศ มีท่าเทียบเรือประมงพาณิชย์รองรับการขนถ่ายสัตว์น้ำ จำนวน 78 ท่าเรือ มีเรือประมงพาณิชย์ในพื้นที่จังหวัดปัตตานี และเรือประมงจากจังหวัดต่าง ๆ ที่ทำการประมงในทะเลอ่าวไทยเข้ามาจอดเทียบท่าเพื่อขนถ่ายสัตว์น้ำจำนวนมาก ประกอบด้วยกลุ่มชาวประมง 2 กลุ่มใหญ่ คือ

(1) กลุ่มเรือประมงพาณิชย์ จำนวน 991 ลำ ส่วนใหญ่อยู่ในเขตอำเภอเมืองปัตตานี และอำเภอสายบุรี เครื่องมือประมงที่ได้รับใบอนุญาตทำการประมงพาณิชย์ ประกอบด้วย อวนลาก อวนล้อมจับ อวนครอบปลาเกตุ อวนครอบหมึก อวนติดตา และลอบ เป็นต้น

(2) กลุ่มเรือประมงพื้นบ้าน จำนวน 3,024 ลำ ซึ่งกระจายอยู่บริเวณชายฝั่งทะเลในพื้นที่ 6 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอหนองจิก อำเภอเมืองปัตตานี อำเภอยะหริ่ง อำเภอปะนาเระ อำเภอสายบุรี และอำเภอไม้แก่น มีการใช้เครื่องมือประมงที่หลากหลาย เช่น อวนลอยกุ้ง อวนลอยปู อวนลอยปลา ลอบปลา ลอบหมึก เบ็ด เป็นต้น

(3.2) การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง สามารถสร้างอาชีพให้กับเกษตรกรและอาชีพที่เกี่ยวข้องอีกจำนวนมาก สัตว์น้ำที่นิยมเลี้ยงกันมาก คือ กุ้งทะเล และปลากะพงขาว

(1) การเลี้ยงกุ้งทะเลมีฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเลจากการขึ้นทะเบียนฟาร์มเลี้ยงกับหน่วยงานของกรมประมง ในปี 2565 จำนวน 80 ฟาร์ม พื้นที่เลี้ยงรวม 1,588.33 ไร่ เป็นฟาร์มเพาะเลี้ยงกุ้งกุลาดำ 5 ฟาร์ม พื้นที่เลี้ยง 205.00 ไร่ และฟาร์มเลี้ยงกุ้งขาว จำนวน 75 ฟาร์ม พื้นที่เลี้ยง 1,383.33 ไร่ มีการเลี้ยงมากที่สุดในเขตอำเภอหนองจิก จำนวน 33 ฟาร์ม และอำเภอยะหริ่ง จำนวน 28 ฟาร์ม

ตารางที่ 31 มูลค่าการผลิตกุ้งทะเลเปรียบเทียบปี 2564 – 2565

หน่วย : ล้านบาท

ชนิดกุ้ง	ปี 2564				ปี 2565			
	จำนวนฟาร์ม	ฟาร์ม (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	มูลค่า	จำนวนฟาร์ม	ฟาร์ม (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	มูลค่า
กุ้งกุลาดำ	5	205	16.50	4.50	5	205	8.85	3.63
กุ้งขาว	87	1,488.94	1,942.62	286.68	75	1,383.33	1,347.42	213.54
รวม	92	1,693.94	1,959.12	291.18	80	1,588.33	1,356.27	217.17

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดปัตตานี, 2566

(2) การเลี้ยงปลาชายฝั่ง จังหวัดปัตตานีมีเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงปลาชายฝั่ง ในปี 2565 มีจำนวน 293 ฟาร์ม พื้นที่เลี้ยงรวม 256.94 ไร่ เกษตรกรส่วนใหญ่ใช้วิธีการเลี้ยงปลาในกระชัง มีจำนวนน้อยที่เลี้ยงปลาชายฝั่งในบ่อดิน เลี้ยงมากที่สุดในท้องที่อำเภอสายบุรี จำนวน 196 ฟาร์ม พื้นที่เลี้ยงรวม 15.87 ไร่ รองลงมาอำเภอยะหริ่ง จำนวน 50 ฟาร์ม พื้นที่เลี้ยงรวม 128.59 ไร่

(3.3) ประมงน้ำจืด นอกจากประมงทะเลและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง การประมงน้ำจืดก็มีความสำคัญกับเกษตรกรในจังหวัดปัตตานีไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากันโดยเฉพาะกับเกษตรกรที่ไม่ได้อยู่บริเวณชายฝั่งทะเล เนื่องจากจังหวัดปัตตานีมีแหล่งน้ำจืดซึ่งเป็นแหล่งน้ำธรรมชาติ เช่น แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง และแหล่งน้ำที่สร้างขึ้นใหม่เพื่อใช้ในการเกษตร สร้างผลผลิตปลาน้ำจืดให้กับเกษตรกรในการจับสัตว์น้ำมาใช้บริโภคในครัวเรือนซึ่งเหลือจากการบริโภคก็สามารถจำหน่ายเพื่อเป็นรายได้ของครอบครัวอีกทางหนึ่ง จังหวัดปัตตานีมีฟาร์มเลี้ยงปลาน้ำจืดรวม 2,013 ฟาร์ม พื้นที่ฟาร์มรวม 1,345.12 ไร่ เลี้ยงมากที่สุดในพื้นที่อำเภอโคกโพธิ์ จำนวน 479 ฟาร์ม พื้นที่ฟาร์มรวม 262.15 ไร่ รองลงมา คือ อำเภอหนองจิก จำนวน 248 ฟาร์ม พื้นที่ฟาร์ม 346.34 ไร่

ข้อมูลเรือประมง

เรือประมงพาณิชย์ ในรอบปีการประมง 2565 - 2566 มีเรือประมงที่ได้รับใบอนุญาตทำการประมงพาณิชย์จากกรมประมง จำนวน 341 ราย มีเรือประมงพาณิชย์ จำนวน 991 ลำ แยกตามประเภทเครื่องมือและขนาดเรือ ดังนี้

- อวนลากคู่	จำนวน	96	ฉบับ
- อวนลากแผ่นตะเฆ่	จำนวน	58	ฉบับ
- อวนลากคานถ่าง	จำนวน	21	ฉบับ
- อวนล้อมจับ	จำนวน	183	ฉบับ
- อวนครอบปลากะตัก	จำนวน	57	ฉบับ
- อวนครอบหมึก	จำนวน	24	ฉบับ
- อวนติดตา	จำนวน	25	ฉบับ
- คราดหอยลาย	จำนวน	1	ฉบับ
- ลอบปลา	จำนวน	70	ฉบับ
- ลอบปู	จำนวน	13	ฉบับ
- ลอบหมึก	จำนวน	22	ฉบับ
- เบ็ดราว	จำนวน	2	ฉบับ
- เบ็ดมือ	จำนวน	7	ฉบับ
- เรือปั่นไฟ	จำนวน	412	ฉบับ

เรือประมงพื้นบ้าน ปี 2565 เรือประมงพื้นบ้านจังหวัดปัตตานี ที่จดทะเบียนกับกรมเจ้าท่า มีจำนวน 3,024 ลำ ดังนี้

- อำเภอเมืองปัตตานี	จำนวน	663	ลำ
- อำเภอหนองจิก	จำนวน	511	ลำ
- อำเภอยะหริ่ง	จำนวน	721	ลำ

- อำเภอปะนาเระ จำนวน 471 ลำ
- อำเภอสายบุรี จำนวน 406 ลำ
- อำเภอไม้แก่น จำนวน 252 ลำ

ตารางที่ 32 เทียบเรือประมงขึ้นท่า ปริมาณสัตว์น้ำและข้อมูลของการทำประมงทะเล
ตั้งแต่ปี 2558 – 2565

ปี	เรือประมงขึ้นท่า (เที่ยว)	สัตว์น้ำที่นำขึ้นท่าเทียบเรือ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)
2558	6,652	105,520.00	8,932.10
2559	7,557	6,563.75	5,477.77
2560	7,710	51,710.23	4,957.68
2561	7,876	86,726.43	3,699.71
2562	2,834	31,805.91	1,441.86
2563	5,629	109,857.72	30,463.99
2564	6,585	69,830.68	3,569.82
2565	4,649	55,186.60	3,135.61
รวม	49,492	517,201.32	61,678.54

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดปัตตานี, 2565

ปริมาณสัตว์น้ำขึ้นท่าเทียบเรือปัตตานี ในปี พ.ศ.2565 จำนวน 55,186.60 เมตริกตัน มูลค่า 3,135.61 ล้านบาท ปริมาณสัตว์น้ำขึ้นท่า ลดลงขึ้นจากปี 2564 จำนวน 14,644.08 เมตริกตัน คิดเป็นร้อยละ 20.97 และมูลค่าลดลงจากปี 2564 จำนวน 434.21 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 12.16 แต่เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มจังหวัดชายแดนภาคใต้ จะมีปริมาณสัตว์น้ำขึ้นท่าเป็นอันดับ 1 ของภาคใต้ และมีมูลค่าสัตว์น้ำเป็นอันดับ 1 ของภาคใต้ด้วย ทั้งนี้เนื่องจากความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรการประมงของจังหวัดปัตตานี ซึ่งสัตว์น้ำที่จับได้จะใช้ประโยชน์ภายในจังหวัดส่วนหนึ่ง โดยนำไปใช้บริโภคสดและเป็นวัตถุดิบในโรงงานแปรรูปอาหารจากสัตว์น้ำ และการแปรรูปในระดับพื้นบ้าน อีกส่วนหนึ่งจะส่งออกนอกจังหวัดปัตตานี ทั้งจังหวัดใกล้เคียงในภาคใต้และภาคอื่นๆ ของประเทศ เพื่อใช้บริโภคสดและเป็นวัตถุดิบในโรงงานเช่นเดียวกัน

(4) เศรษฐกิจการเกษตร

ภาพรวมภาวะเศรษฐกิจการเกษตร ปี 2565 และแนวโน้มปี 2566 จังหวัดปัตตานี

ภาวะเศรษฐกิจการเกษตร ปี 2565 มีการหดตัวร้อยละ 6.2 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา โดยสาขาพืชหดตัวร้อยละ 3.5 สาขาปศุสัตว์ขยายตัวร้อยละ 0.3 สาขาประมงหดตัวร้อยละ 7.5 สาขาบริการทางการเกษตรหดตัวร้อยละ 1.3 และสาขาป่าไม้ หดตัวร้อยละ 8.0 โดยมีปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อภาคเกษตร อาทิ การมีลมมรสุมคลื่นลมในทะเลอ่าวไทยที่มีกำลังแรง ทำให้มีเรือออกทำการประมงลดลง ส่งผลให้ปริมาณการจับสัตว์น้ำลดลง อีกทั้งสภาพอากาศที่ไม่อำนวย มีฝนตก หนาแน่นและเกิดอุทกภัยในหลายพื้นที่ ส่งผลกระทบต่อปริมาณการให้ผลผลิตของพืชลดลง ปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้ ล้วนส่งผลให้ดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตรปี 2565 ลดลงร้อยละ 9.5 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา ในขณะที่ดัชนีราคาสินค้าเกษตรเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.6 ส่งผลให้ดัชนีรายได้เกษตรกรลดลงร้อยละ 4.5

แนวโน้มเศรษฐกิจการเกษตรปี 2566 คาดว่าขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 0.9 - 1.9 โดยมีปัจจัยสำคัญที่คาดว่าจะส่งผลต่อภาคเกษตร อาทิ สภาพภูมิอากาศ ที่เอื้ออำนวยต่อการผลิต ปริมาณน้ำฝนที่เพียงพอต่อการเพาะปลูก การบริหารจัดการประมงอย่างยั่งยืน มีการจัดการสุขอนามัยด้านปศุสัตว์ รวมทั้งนโยบายและโครงการต่าง ๆ ของภาครัฐ ได้แก่ การวางระบบบริหารจัดการทรัพยากรประมงอย่างมีประสิทธิภาพ โครงการส่งเสริมระบบการเกษตรแบบแปลงใหญ่ โครงการพัฒนาศักยภาพและเพิ่มฐานการผลิต รวมทั้งการยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรต่าง ๆ อาทิ สินค้า OTOP สินค้าเกษตรอินทรีย์ สินค้าที่ได้รับมาตรฐาน GAP และสินค้า GI เป็นต้น โดยสาขาพืชขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 0.4 - 1.4 สาขาปศุสัตว์ขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ (-0.3) - 0.7 สาขาประมงขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 1.1 - 2.1 และสาขาบริการทางการเกษตรขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 1.2 - 2.2 ส่วนสาขาป่าไม้ขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ (-0.4) - 0.6

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการผลิตภาคเกษตร

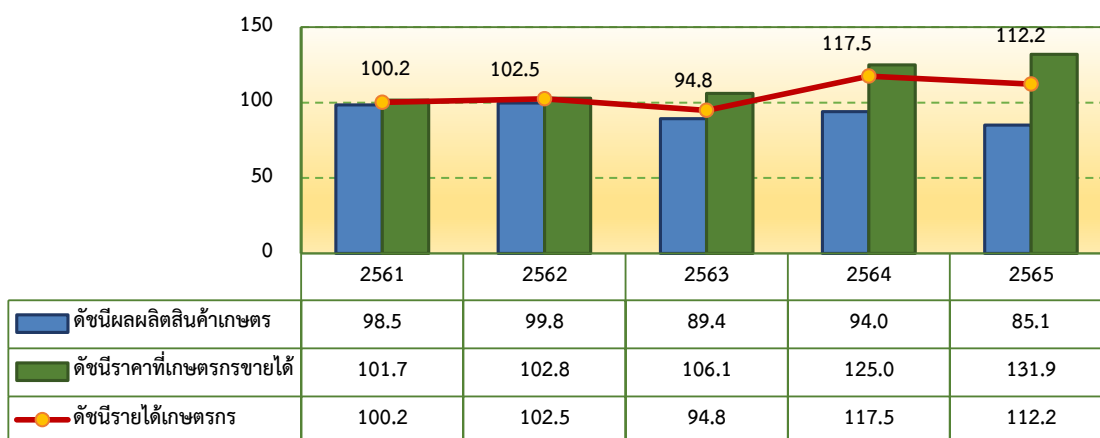
1. ราคาน้ำมัน ในปี 2565 ราคาน้ำมันแก๊สโซฮอล์ 95 ของจังหวัดปัตตานี เฉลี่ยอยู่ที่ 38.07 บาทต่อลิตร เพิ่มขึ้นร้อยละ 31.1 จากปีที่ผ่านมา ซึ่งอยู่ที่ 29.03 บาทต่อลิตร ขณะที่ราคาน้ำมันดีเซลเฉลี่ยอยู่ที่ 33.06 บาทต่อลิตร เพิ่มขึ้นร้อยละ 25.6 จากปีที่ผ่านมา ซึ่งอยู่ที่ 26.33 บาทต่อลิตร เนื่องจากราคาน้ำมันในตลาดโลกยังคงมีความผันผวน ประกอบกับสถานการณ์สงครามระหว่างยูเครนและรัสเซีย ส่งผลให้ราคาน้ำมันในตลาดโลกสูงขึ้น อีกทั้งมีปัจจัยด้านเงินบาทของไทยที่อ่อนตัวลง จึงส่งผลกระทบต่อราคาน้ำมันในประเทศไทย

2. สถานการณ์น้ำ จำนวนวันฝนตกในจังหวัดปัตตานี ปี 2565 อยู่ที่จำนวน 167 วัน เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ซึ่งอยู่ที่ 142 วัน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 17.6 ในขณะที่ปริมาณน้ำฝนมีปริมาณ 2,886.9 มิลลิเมตร เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ที่มีปริมาณ 1,606.8 มิลลิเมตร หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 79.7 เนื่องจากสภาพภูมิอากาศเปลี่ยนแปลง

3. สถานการณ์ภัยธรรมชาติและโรคระบาด โดยการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) ทำให้ในพื้นที่มีฝนตกยาวนานกว่าปกติ จนส่งผลให้เกิดอุทกภัยในหลายพื้นที่ สถานการณ์การระบาดของโรคใบร่วงชนิดใหม่ในยางพารา โดยในปี 2565 สภาพอากาศเปลี่ยนแปลงบ่อย ฝนตกหนาแน่นและยาวนานกว่าปกติ ซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้การแพร่ระบาดของโรคเป็นไปอย่างรวดเร็วยิ่งขึ้น จึงควรเฝ้าระวังในแหล่งผลิตที่สำคัญ

เครื่องชี้ทางด้านเศรษฐกิจการเกษตร

แผนภูมิที่ 6 ดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตร ดัชนีราคาที่เกษตรกรขายได้ และดัชนีรายได้เกษตรกร ปี 2561 - 2565

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 9, 2566

จากกราฟแสดงให้เห็นว่า ดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตรจังหวัดปัตตานีของปี 2565 อยู่ที่ระดับ 85.1 ลดลงร้อยละ 9.5 จากปีที่ผ่านมา ซึ่งอยู่ที่ระดับ 94.0 ส่วนดัชนีราคาเกษตรกรรายได้อันอยู่ที่ระดับ 131.9 เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.6 จากปีที่ผ่านมา ซึ่งอยู่ที่ระดับ 125.0 จากราคาสินค้าปรับตัวสูงขึ้น ทั้งในส่วนของสินค้าพืช ได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ด้านสินค้าปศุสัตว์ ได้แก่ โคเนื้อ แพะเนื้อ และสินค้าประมง ได้แก่ ประมงทะเลพาณิชย์ ส่งผลให้ดัชนีรายได้เกษตรกรอยู่ที่ระดับ 112.2 ลดลงร้อยละ 4.5 จากปีที่ผ่านมา ซึ่งอยู่ที่ระดับ 117.5

ภาวะเศรษฐกิจการเกษตร ปี 2565

ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรของจังหวัดปัตตานี ในปี 2565 หดตัวร้อยละ 6.2 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา โดยสาขาพืชหดตัว ร้อยละ 3.5 สาขาปศุสัตว์ขยายตัวร้อยละ 0.3 สาขาประมงหดตัวร้อยละ 7.5 สาขาบริการทางการเกษตรหดตัวร้อยละ 1.3 และสาขาป่าไม้หดตัวร้อยละ 8.0 โดยรายละเอียดในแต่ละสาขา มีดังนี้

- **สาขาพืช** ในปี 2565 หดตัวร้อยละ 3.5 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา โดยดัชนีผลผลิตสาขาพืชอยู่ที่ระดับ 139.7 ลดลงร้อยละ 4.6 จาก ปี 2564 ซึ่งอยู่ที่ระดับ 146.4 ขณะที่ดัชนีราคาสาขาพืชที่เกษตรกรขายได้โดยเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 111.1 เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.0 จากปี 2564 ซึ่งอยู่ที่ระดับ 102.0 ส่งผลให้ดัชนีรายได้เกษตรกรสาขาพืชอยู่ที่ระดับ 155.2 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.0 จากปี 2564 ซึ่งอยู่ที่ระดับ 149.3 โดยมีพืชที่สำคัญ ได้แก่ ยางพาราทุเรียน และข้าวนาปี โดยมีผลผลิตลดลงร้อยละ 3.0 37.4 และ 1.3 ตามลำดับ ในขณะที่ปาล์มน้ำมันมีผลผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.5

- **สาขาปศุสัตว์** ในปี 2565 ขยายตัวร้อยละ 0.3 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา โดยดัชนีผลผลิตสาขาปศุสัตว์อยู่ที่ระดับ 92.6 เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.6 จากปี 2564 ซึ่งอยู่ที่ระดับ 91.2 ขณะที่ดัชนีราคาสินค้าสาขาปศุสัตว์ที่เกษตรกรขายได้อยู่ที่ระดับ 147.5 เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.8 จากปี 2564 ซึ่งอยู่ที่ระดับ 135.5 ส่งผลให้ดัชนีรายได้เกษตรกรสาขาปศุสัตว์อยู่ที่ระดับ 136.6 เพิ่มขึ้นร้อยละ 10.5 จากปี 2564 ซึ่งอยู่ที่ระดับ 123.6 สาเหตุเนื่องจากสถานการณ์การระบาดของโรค COVID-19 เริ่มคลี่คลาย มีการประกาศยกเลิกบังคับใช้สถานการณ์ฉุกเฉิน ทำให้มีการเปิดร้านค้าให้มีการบริโภคอาหารในร้านค้าได้ มีการเปิดสถานศึกษา ทำให้ความต้องการปศุสัตว์ในพื้นที่เพิ่มขึ้น ส่งผลให้ในปี 2565 เกษตรกรเริ่มมีการลงทุนเลี้ยงและขยายการผลิตในรอบการผลิตใหม่ รวมทั้งภาครัฐมีสนับสนุนโครงการต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการเลี้ยงปศุสัตว์ เช่น โครงการส่งเสริมระบบการเกษตรแบบแปลงใหญ่ โครงการพัฒนาศักยภาพและเพิ่มฐานการผลิต เป็นต้น

- **สาขาประมง** ในปี 2565 หดตัวร้อยละ 7.5 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา โดยดัชนีผลผลิตสาขาประมงเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 53.4 ลดลงร้อยละ 17.8 จากปี 2564 ซึ่งอยู่ที่ระดับ 64.9 ขณะที่ดัชนีราคาสินค้าสาขาประมงที่เกษตรกรขายได้โดยเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 136.9 เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.0 จากปี 2564 ซึ่งอยู่ที่ระดับ 135.5 ส่งผลให้ดัชนีรายได้เกษตรกรสาขาประมงอยู่ที่ระดับ 73.1 ลดลงร้อยละ 16.9 จากปี 2564 ซึ่งอยู่ที่ระดับ 87.9

- **สาขาบริการทางการเกษตร** ในปี 2565 หดตัวร้อยละ 1.3 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา เนื่องจากเกษตรกรชะลอการตัดโค่นยางพารา ส่งผลต่อการจ้างเครื่องจักรกลเพื่อปรับพื้นที่ รวมถึงการจ้างงานในกิจกรรมการเก็บเกี่ยวข้าวนาปีลดลงจากพื้นที่ประสบอุทกภัยทำให้ข้าวเสียหาย

- **สาขาป่าไม้** ในปี 2565 หดตัวร้อยละ 8.0 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา เนื่องจากภาครัฐมีมาตรการรักษาเสถียรภาพราคายาง ทำให้เกษตรกรชะลอการตัดโค่นยางพารา ประกอบกับมาตรการโค่นยางเพื่อปลูกทดแทนมีการปรับลดเป้าหมาย ส่งผลให้พื้นที่ตัดโค่นยางลดลง

แนวโน้มเศรษฐกิจการเกษตร ปี 2566

ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรของจังหวัดปัตตานี ในปี 2566 คาดว่าจะมีการขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 0.9 - 1.9 โดยสาขาพืชขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 0.4 - 1.4 สาขาปศุสัตว์ขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ (-0.3) - 0.7 สาขาประมงขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 1.1 - 2.1 สาขาบริการทางการเกษตรขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 1.2 - 2.2 และสาขาป่าไม้ขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ (-0.4) - 0.6 ทั้งนี้เป็นไปตามปัจจัยบวก ทั้งจากการคลี่คลายมาตรการต่าง ๆ จากสถานการณ์การระบาดของโรค COVID-19 รวมทั้งภาครัฐมีนโยบายและโครงการส่งเสริมการเกษตรต่าง ๆ อาทิ โครงการส่งเสริมระบบการเกษตรแบบแปลงใหญ่ โครงการพัฒนาศักยภาพและเพิ่มฐานการผลิตที่ยังคงมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งนโยบายการเปิดประเทศรับนักท่องเที่ยวเข้าสู่ประเทศ แต่อย่างไรก็ตาม ยังมีปัจจัยลบที่ไม่สามารถคาดการณ์หรือควบคุมได้ โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) ราคาน้ำมันที่ยังปรับตัวอยู่ในระดับที่สูง ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการผลิต ปริมาณผลผลิต รวมถึงคุณภาพของสินค้าเกษตร โดยรายละเอียดในแต่ละสาขา มีดังนี้

- **สาขาพืช** ในปี 2566 คาดว่าจะขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 0.4 - 1.4 จากผลผลิตที่เก็บเกี่ยวและออกสู่ตลาดมากกว่าในปีที่ผ่านมา เนื่องจากมีหลายปัจจัยมีผลในเชิงบวกต่อภาคเกษตร เช่น สภาพภูมิอากาศที่มีแนวโน้มปกติจากฝนที่คาดว่าจะตกอย่างสม่ำเสมอในช่วงต้นฤดูฝน ราคาสินค้าเกษตรโดยรวมในปี 2565 ที่อยู่ในระดับสูง จูงใจให้เกษตรกรขยายการผลิตและดูแลเอาใจใส่การผลิตมากขึ้น ประกอบกับมาตรการการกระตุ้นเศรษฐกิจภาครัฐ ส่งผลให้มีความต้องการบริโภคสินค้าเกษตรมากขึ้น ภาครัฐมีนโยบายการปรับโครงสร้างสินค้าเกษตร อีกทั้งมียุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตรและสหกรณ์อย่างต่อเนื่อง โดยการปรับลดพื้นที่ผลิตสินค้าเกษตรที่มีปัญหาและคงพื้นที่ผลิตสินค้าเกษตรที่ยังมีศักยภาพ พร้อมทั้งขยายพื้นที่สินค้าเกษตรที่มีสู่ทางการตลาดที่ดี รวมทั้งเพิ่มผลิตภาพการผลิต (Productivity) และพัฒนาระบบโลจิสติกส์ (Logistics) ของสินค้าเกษตรเชื่อมโยงกับภาคอื่น ๆ ทั้งนี้คาดว่าผลผลิตทุเรียน ปาล์มน้ำมัน และข้าวจะเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา เนื่องจากสภาพอากาศเอื้ออำนวยต่อการผลิต มีการขับเคลื่อนนโยบายและมีโครงการต่าง ๆ ภาครัฐที่มีการส่งเสริมอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่ราคาผลผลิตพืชในปี 2566 คาดว่าจะอยู่ในเกณฑ์ดี ตลาดยังมีความต้องการสินค้าอย่างต่อเนื่องและเพิ่มขึ้น ทำให้เกษตรกรขยายการผลิต ส่งผลให้ปริมาณการผลิตของสาขาพืชมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม ยังคงมีปัจจัยลบที่อาจส่งผลกระทบต่อผลผลิตพืชในปี 2566 ซึ่งส่วนใหญ่ยังคงเป็นปัจจัยที่ต่อเนื่องมาจากช่วงปีที่ผ่านมา ได้แก่ ปัญหาโรคพืชและแมลงระบาด ราคาปัจจัยการผลิต เช่น ราคาน้ำมัน ราคาปุ๋ย และสารปราบศัตรูพืชมีการปรับตัวสูงขึ้น รวมถึงการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศที่อาจทำให้เกิดภัยธรรมชาติที่ไม่สามารถควบคุมได้

- **สาขาปศุสัตว์** ในปี 2566 คาดว่าจะขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ (-0.3) - 0.7 จากปี 2565 จากปริมาณการผลิตปศุสัตว์ โดยเฉพาะไก่เนื้อ โคเนื้อ และแพะเนื้อ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เนื่องจากปีที่ผ่านมาเกษตรกรมีการปรับปรุง พัฒนาโรงเรือนและเตรียมขยายการผลิตเพิ่มขึ้น รวมถึงเกษตรกรและกรมปศุสัตว์ร่วมมือกันในการควบคุมและป้องกันโรคจากภายนอกอย่างเข้มงวด และมีการพัฒนาระบบการเลี้ยงและบริหารจัดการฟาร์มได้มาตรฐานมากขึ้น อีกทั้งมีโครงการต่างๆ จากภาครัฐสนับสนุน อาทิ โครงการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรแบบบูรณาการในพื้นที่ตำบลมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน โครงการพัฒนาศักยภาพการผลิตสัตว์ปีก สร้างอาชีพ เพิ่มรายได้ เป็นต้น

- **สาขาประมง** ในปี 2566 คาดว่าจะขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 1.1 – 2.1 เนื่องจากทรัพยากรสัตว์น้ำมีจำนวนมากขึ้น จากการดำเนินการแก้ไขปัญหาคาการทำการประมงที่ผิดกฎหมาย และปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของ IUU มาอย่างต่อเนื่อง ทำให้ช่วงเวลาที่ผ่านมา มีจำนวนเรือประมงที่ลดลง อีกทั้งมีการยกเลิกเครื่องมือประมงบางชนิด รวมถึงภาครัฐมีการวางระบบบริหารจัดการทรัพยากรประมงอย่างมีประสิทธิภาพ

- **สาขาบริการทางการเกษตร** ในปี 2566 คาดว่าจะขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 1.2 – 2.2 เนื่องจากการคลี่คลายมาตรการต่าง ๆ จากสถานการณ์การระบาดของโรค COVID-19 ทำให้เกษตรกรมีการผลิตและลงทุนปรับเปลี่ยนพื้นที่ โดยการจ้างเครื่องจักรกลและอุปกรณ์ทางการเกษตรเพิ่มขึ้น ทั้งการปรับพื้นที่เตรียมดิน ตลอดจนการจ้างเก็บเกี่ยวผลผลิต

- **สาขาป่าไม้** ในปี 2566 คาดว่าจะขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ (-0.4) – 0.6 เนื่องจากยังมีเกษตรกรที่ยังชะลอการโค่นยางพาราจากมาตรการโค่นยางเพื่อปลูกทดแทน ซึ่งยังไม่สามารถดำเนินการโค่นยางพาราให้แล้วเสร็จในปี 2565 ที่ผ่านมา เนื่องจากประสบอุทกภัยในหลายพื้นที่ รวมทั้งการตัดสินใจเลือกสินค้าเกษตรเพื่อปลูกทดแทน โดยมีปัจจัยด้านการระบาดของโรคในพืช เช่น โรคใบร่วงชนิดใหม่ในยางพารา ปัจจัยด้านราคาสินค้า และปัจจัยด้านปริมาณผลผลิตที่ได้รับภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ เป็นปัจจัยสำคัญในการตัดสินใจของเกษตรกร

(5) สินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

จังหวัดปัตตานีมีสินค้าที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) จำนวน 3 รายการ ได้แก่

(5.1) **ส้มโอปูโกยะรัง** ทะเบียนเลขที่ สข59100080 ส้มโอปูโกยะรัง (YARANG PUKO POMELO) ผลมีลักษณะทรงกลมมีจุด ที่มีรสชาติดหวาน หอม เปลือกบาง เนื้อนิ่มสีแดงทับทิม มีขนคล้ายกำมะหยี่ปกคลุมทั่วทั้งผล ซึ่งปลูกในพื้นที่อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี โดยกำเนิดมาจากส้มโอพันธุ์ทองดีนครชัยศรี เกษตรกรบ้านต้นมะขาม ตำบลมะมาวี อำเภอยะรัง ซึ่งมารับประทานโดยผลที่ซื้อมามีการประทับตราด้วยตัวอักษรจีน และเห็นว่ามีรสชาติดีจึงได้นำเมล็ดไปปลูก และขยายพันธุ์ ต่อมาเกิดการกลายพันธุ์ทำให้เกิดส้มโอพันธุ์ใหม่ที่มีรสชาติดหวาน หอม อร่อย เปลือกบาง เนื้อนิ่ม มีขนคล้ายกำมะหยี่ปกคลุมทั่วผล เนื้อสีแดงทับทิม และได้เรียกส้มโอดังกล่าวเป็นภาษามลายูว่า ส้มโอปูโก ซึ่งมีความหมายว่าส้มที่ประทับตราตัวเอง อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานีมีพื้นที่ปลูกส้มโอมากที่สุดจังหวัดปัตตานี เนื่องจากอำเภอยะรังมีทางน้ำสายสำคัญคือแม่น้ำปัตตานีไหลผ่านตลอดแนวอำเภอ ในฤดูน้ำหลากของทุกปี แม่น้ำสายสำคัญที่พัดพาธาตุอาหารสำหรับพืชจำนวนมากจากต้นน้ำไหลบ่าลงสู่ที่ราบเบื้องล่าง ทำให้สภาพดินในอำเภอยะรังอุดมสมบูรณ์เหมาะสมต่อการเพาะปลูก ส่งผลให้ผลผลิตทางการเกษตร โดยเฉพาะไม้ผลในพื้นที่อำเภอยะรังเป็นที่ต้องการของตลาด เพราะมีรสชาติดี ถือว่าเป็นส้มโอที่มีชื่อเสียงของจังหวัด ทั้งยังเป็นพื้นที่แหล่งกำเนิดของส้มโอพันธุ์ทับทิมสยาม โดยอำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี จัดงาน “ส้มโอหวานเทศกาลแข่งเรือ ของดีเมืองยะรัง” มุ่งประชาสัมพันธ์ส้มโอปูโกให้เป็นที่รู้จัก พร้อมยกระดับมาตรฐานการผลิตและราคาให้สูงขึ้น ปัจจุบันมีเกษตรกรที่ปลูกส้มโอปูโก จำนวน 12 ราย พื้นที่ปลูกรวม 19 ไร่

(5.2) **ลูกหยียะรัง** ทะเบียนเลขที่ สข 63100147 ลูกหยียะรัง (Yarang Velvet tamarind และ/หรือ Lukyee Yarang) เป็นลูกหยีพันธุ์หยีห้วย หรือทวายงาช้าง และพันธุ์หยีธรรมดาหรือหยีบ้าน เป็นลูกหยีผลสุกไม่กะเทาะเปลือกและลูกหยีผลสุก กะเทาะเปลือก ที่มีผลใหญ่ ผิวเปลือกบาง สีดำ เมื่อกะเทาะเปลือก

จะมีเนื้อหนาอายุสีแดงหรือแสด รสชาติเปรี้ยวหรือเปรี้ยวอมหวาน หรือเปรี้ยวอมฝาด และรวมถึงลูกหียผลสุก กะเทาะเปลือกที่ผ่านการแปรรูปเป็น ลูกหียทรงเครื่อง ลูกหียฉาบ ลูกหียกวน ที่มีรสชาติหวานอมเปรี้ยวปนเค็ม หรือ หวานอมเปรี้ยวปนเค็มและ เฝ็ด ที่ปลูกและแปรรูปในเขตพื้นที่จังหวัดปัตตานี

(5.3) **ทุเรียนทรายขาว** ทะเบียนเลขที่ สช 66100199 ทุเรียนทรายขาว (Sai Khao Durian หรือ Tu Rian Sai Khao) เป็นทุเรียนพันธุ์หมอนทอง ปลูกในเขตพื้นที่ตำบลทรายขาว อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี มีรูปร่างทรงกลมรี เปลือกค่อนข้างบาง สีน้ำตาลอ่อน ๆ หนามเล็กและยาว เนื้อสีเหลือง แข็ง ไม่ละ เนื้อละเอียดเหมือนเนื้อมะพร้าว ไม่เป็นเส้น รสชาติหวานมัน กลมกล่อม กลิ่นหอมไม่ฉุน เมล็ดลีบ ปัจจุบันมีเกษตรกรที่ปลูกทุเรียนทรายขาว จำนวน 472 ราย พื้นที่ปลูกรวม 836.5 ไร่

3) ภาคอุตสาหกรรม

จังหวัดปัตตานีมีโรงงานที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการ (สะสม) ณ วันที่ 4 สิงหาคม 2566 จำนวนทั้งสิ้น 169 โรงงาน เงินลงทุนรวม 9,201.97 ล้านบาท และมีจำนวนคนงาน 6,373 คน โดยจำแนกออกเป็น จำพวกโรงงานตามพระราชบัญญัติโรงงาน ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2562 ได้ดังนี้

ตารางที่ 33 จำนวนโรงงานตามพระราชบัญญัติโรงงาน ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2562

จำพวกที่	จำนวนโรงงาน (โรงงาน)	จำนวนเงินทุน (ล้านบาท)	จำนวนคนงาน (คน)
2	4	46.18	144
3	3	165	9,155.79
รวม	169	9,201.97	6,373

ที่มา : กรมโรงงานอุตสาหกรรม, 2565

การลงทุนอุตสาหกรรมที่สำคัญของจังหวัด

อุตสาหกรรมที่มีการลงทุนมากที่สุด 3 อันดับแรกของจังหวัด ได้แก่

(1) อุตสาหกรรมอื่น ๆ มีจำนวนโรงงานทั้งสิ้น 29 โรงงาน เงินลงทุน 4,400.20 ล้านบาท คนงาน 659 คน ประกอบด้วย (1) การผลิตพลังงานไฟฟ้า ได้แก่ โรงผลิตไฟฟ้าใช้แก๊สชีวภาพเป็นเชื้อเพลิง (Biogas) (2) โรงผลิตไฟฟ้าที่ใช้ชีวมวลเป็นเชื้อเพลิง (Biomass) เป็นหลัก รองลงมา (3) โรงงานห้องเย็น (4) ขุดตัดหน้าดิน และดูดทราย

(2) อุตสาหกรรมอาหาร จำนวนโรงงานทั้งสิ้น 46 โรงงาน เงินลงทุน 1,751.57 ล้านบาท คนงาน 2,651 คน ประกอบด้วย (1) การสกัดน้ำมันปาล์มดิบ (2) ผลิตอาหารทะเลบรรจุกระป๋อง (3) ผลิตปลาป่น และ (4) การทำน้ำแข็ง

(3) อุตสาหกรรมยาง มีจำนวนโรงงานทั้งสิ้น 7 โรงงาน เงินลงทุน 831.09 ล้านบาท คนงาน 781 คน ประกอบด้วย (1) การทำยางแผ่นรมควัน การทำยางเครป ยางแท่ง เป็นหลักรองลงมา ได้แก่ การทำผลิตภัณฑ์ยางจากยางธรรมชาติหรือยางสังเคราะห์ตามลำดับ

ตารางที่ 34 การกระจายตัวของโรงงานในอำเภอต่าง ๆ

อำเภอ	จำนวนโรงงาน	เงินทุน (ล้านบาท)	คนงาน (คน)
1. เมืองปัตตานี	86	1,872.88	4,360
2. โคกโพธิ์	12	1,023.28	294
3. ยะรัง	30	5,441.08	845
4. ยะหริ่ง	10	184.70	95
5. สายบุรี	4	38.00	72
6. มายอ	2	165.00	205
7. หนองจิก	8	36.18	55
8. ปะนาละ	1	4.71	10
9. ไม้แก่น	3	63.50	64
10. ทุ่งยางแดง	4	57.11	301
11. กะป้อ	1	3.50	5
12. แม่ลาน	8	312.02	67
รวม	169	9,201.97	6,373

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดปัตตานี, 2566

โรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดปัตตานี สามารถจำแนกตามกลุ่มอุตสาหกรรม เงินทุนรวม คนงานได้ ดังนี้

ตารางที่ 35 จำนวนโรงงานในพื้นที่จังหวัดปัตตานี

กลุ่มอุตสาหกรรม	จำนวนโรงงาน	เงินทุน (ล้านบาท)	คนงาน (คน)
1. ผลิตภัณฑ์จากพืช	1	287.13	40
2. อุตสาหกรรมอาหาร	46	1,751.57	2,651
3. สิ่งทอ	1	1.50	30
4. แปรรูปไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้	21	337.45	1,056
5. เครื่องเรือนหรือเครื่องตกแต่งในอาคารจากไม้ แก้ว ยาง หรือโลหะอื่น ๆ	1	0.54	3
6. เคมีภัณฑ์และผลิตภัณฑ์เคมี	1	69.75	20
7. ผลิตภัณฑ์จากปิโตรเลียม	14	593.98	159
8. ยางและผลิตภัณฑ์ยาง	7	831.09	781
9. ผลิตภัณฑ์พลาสติก	3	38.20	56
10. ผลิตภัณฑ์อโลหะ	20	262.69	392
11. ผลิตภัณฑ์โลหะ	11	162.05	112
12. ผลิตเครื่องจักรและเครื่องกล	4	45.68	58
13. ผลิตยานพาหนะและอุปกรณ์รวมทั้งการซ่อม ยานพาหนะและอุปกรณ์	12	420.74	364

กลุ่มอุตสาหกรรม	จำนวนโรงงาน	เงินทุน (ล้านบาท)	คนงาน (คน)
14. การผลิตอื่นๆ	27	4,399.60	651
รวม	169	9,201.97	6,373

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดปัตตานี, 2566

ตารางที่ 36 ภาพรวมข้อมูลภาคอุตสาหกรรมจังหวัดปัตตานี ปี 2563 - 2565

รายการข้อมูล	2563	2564	2565
จำนวนโรงงานอุตสาหกรรม	211	174	175
จำนวนทุนจดทะเบียนของอุตสาหกรรม (ล้านบาท)	9,023.12	9,153.05	9,182.65
จำนวนแรงงานอุตสาหกรรม (คน)	7,858	6,402	6,410

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดปัตตานี, 2565

จากการพิจารณาข้อมูลการลงทุนอุตสาหกรรมจังหวัดปัตตานี พบว่าจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมในปี 2565 เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.57 เมื่อเทียบกับปี 2564 ส่วนมูลค่าการลงทุน เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.32 สำหรับแนวโน้มปี 2566 - 2567 คาดว่าอัตราการใช้จ่ายการลงทุนจะปรับตัวดีขึ้น

อุตสาหกรรมแปรรูปอาหารในจังหวัดปัตตานี ข้อมูลปี 2565 มีจำนวนโรงงานทั้งสิ้น 46 โรงงาน เงินลงทุน 1,751.57 ล้านบาท โดยเป็นโรงงานที่ได้รับการรับรองมาตรฐานฮาลาล จำนวน 10 โรง คิดเป็นร้อยละ 22.00 และไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานฮาลาล จำนวน 36 โรงงาน คิดเป็นร้อยละ 78.00

โอกาสและทิศทางการปรับตัวของภาคอุตสาหกรรมหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ผู้ประกอบการไทยที่ได้รับผลกระทบคงจะพอมองเห็น New Normal ที่กำลังจะเกิดขึ้นในไทยหลังโควิดสิ้นสุดลง ใครปรับตัวได้เร็วตอบสนองได้ทันตามความต้องการใหม่ของผู้บริโภคก็จะสามารถยืนหยัดและอยู่รอดได้ ซึ่งผู้ประกอบการควรตระหนักและให้ความสำคัญกับเรื่องดังต่อไปนี้

1. เทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทำให้ต้นทุนการผลิตลดลงอย่างมาก เช่น เทคโนโลยีดิจิทัลที่ทำให้การซื้อขายและการทำธุรกรรมทางการเงินมาอยู่บนสมาร์ตโฟน เทคโนโลยีแพลตฟอร์มที่เป็นสื่อกลางระหว่างผู้ซื้อและผู้ขายทำให้เกิดเศรษฐกิจเชิงแบ่งปัน (Sharing Economy) โดยไม่ต้องผ่านตัวแทนจำหน่าย ซึ่งผู้ขายสามารถขายสินค้ากับผู้ซื้อได้โดยตรงนอกจากนี้ ยังมีเทคโนโลยีอื่น ๆ ที่จะเปลี่ยนรูปแบบการทำธุรกิจ เช่น การพิมพ์สามมิติ Artificial Intelligence (AI) Machine Learning ซึ่งหากผู้ประกอบการสามารถปรับตัวได้อย่างรวดเร็ว ก็จะได้รับผลกระทบจากเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไม่มากนัก

2. ห่วงโซ่การผลิต (Supply Chain) เมื่อระบบอัตโนมัติ (Automation) และหุ่นยนต์สามารถทำงานแทนคนได้เกือบทั้งหมด ทำให้หลายธุรกิจซึ่งเดิมกระจายขั้นตอนการผลิตไปหลาย ๆ ที่ทั่วโลก ย้ายกลับมาผลิตในภูมิภาค (Regionalization) มากขึ้นหรือดึงขั้นตอนการผลิตกลับไปผลิตภายในประเทศปลายทาง (Onshoring) เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดได้เร็วขึ้น ส่งผลกระทบต่อประเทศไทยเนื่องจากเป็นเศรษฐกิจที่พึ่งพาการส่งออก และภาคอุตสาหกรรมส่วนใหญ่เป็นส่วนหนึ่งใน Supply Chain ของโลก นอกจากนี้ภาคบริการจะมีบทบาทมากขึ้นใน Supply Chain เช่น การออกแบบ บริการหลังการขาย เป็นต้น ซึ่งกิจกรรมการให้บริการจะช่วยสร้างความแตกต่างให้กับสินค้าทำให้ธุรกิจมีอำนาจต่อรองการตั้งราคาสินค้า

3. สิ่งแวดล้อม เช่น ภาวะโลกร้อน ซึ่งนำไปสู่สถานการณ์ภัยแล้งรุนแรงและน้ำท่วมฉับพลัน บางพื้นที่ในประเทศไทยช่วงปี 2562 ซึ่งคาดว่าในอนาคตน้ำสะอาดจะเป็นสิ่งที่ขาดแคลน ส่งผลต่อการดำเนินธุรกิจ และการใช้ชีวิตของประชากรโลก นอกจากนี้ ยังมีความเสี่ยงด้านกฎเกณฑ์หรือมาตรฐานในการทำธุรกิจที่ต้องคำนึงถึง สิ่งแวดล้อมและให้ความสำคัญกับความยั่งยืน (Sustainability) มากขึ้น ซึ่งอาจเป็นโอกาสในการปรับเปลี่ยนการทำธุรกิจ ซึ่งจะกลายเป็นผู้กำหนดมาตรฐานใหม่ของอุตสาหกรรม

4. แรงงาน จากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรในอนาคตอีก 15-20 ปี ประเทศไทยเป็น ประเทศที่ก้าวเข้าสู่สังคมสูงวัย (Hyper-aged Society) จะมีจำนวนผู้สูงอายุมากขึ้นและคนวัยทำงานน้อยลง โครงสร้าง แรงงานที่เปลี่ยนไปทำให้การทำธุรกิจรูปแบบเดิมที่ต้องใช้แรงงานจำนวนมากอาจไม่เหมาะสม ภาคธุรกิจจึงต้องปรับ รูปแบบการผลิตจากที่เน้นความได้เปรียบจากต้นทุนค่าแรงหรือใช้แรงงานจำนวนมากเปลี่ยนเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่ม (Value-Added) (ที่มา : ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรมกองสารสนเทศและดัชนีเศรษฐกิจอุตสาหกรรม)

4) ภาคการท่องเที่ยว

ภาคการท่องเที่ยวของจังหวัดปัตตานีเป็นภาคหนึ่งที่ได้รับผลกระทบอย่างมากจากสถานการณ์ การแพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) โดยในช่วงปี 2561 – 2562 จังหวัดปัตตานี มีจำนวน นักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นมาโดยตลอด จนกระทั่ง ปี 2563 – 2564 จังหวัดปัตตานี มีจำนวน นักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวลดลงอย่างมาก เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า ซึ่งสาเหตุหลักเกิดจากการหยุดชะงัก ของภาคการท่องเที่ยว เนื่องด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) แต่ใน ปี 2565 สถานการณ์การท่องเที่ยวของจังหวัดปัตตานีมีแนวโน้มไปในทางที่ดีขึ้น

ตารางที่ 37 จำนวนนักท่องเที่ยวของจังหวัดปัตตานี ปี 2561 – 2565

หน่วยนับ : คน

ปี	จำนวนนักท่องเที่ยว ชาวไทย	จำนวนนักท่องเที่ยว ชาวต่างชาติ	รวมนักท่องเที่ยว	อัตราการ เปลี่ยนแปลง %
2561	279,643	2,345	281,988	+3.39
2562	279,674	2,385	282,059	+0.03
2563	115,164	600	115,764	-58.96
2564	70,515	0	70,515	-39.09
2565	236,354	13,728	250,082	+254.65

ที่มา : สถิติการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2565

จากตาราง จะเห็นได้ว่าจำนวนนักท่องเที่ยวในจังหวัดปัตตานี ลดลงตั้งแต่ปี 2563 เป็นต้นมา โดยในปี 2562 มีนักท่องเที่ยว 282,059 คน ส่วนในปี 2563 มีจำนวน 115,764 คน กล่าวคือลดลง ร้อยละ 58.96 และยังคงลดลงอีกในปี 2564 เป็น 70,515 คน โดยลดลงคิดเป็นร้อยละ 39.09 ซึ่งสาเหตุหลักสำคัญคือ การแพร่ระบาดของ โรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 แต่อย่างไรก็ดี จำนวนนักท่องเที่ยวจังหวัดปัตตานีมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในปี 2565 เป็น 250,082 คน โดยเพิ่มขึ้นจากปี 2564 ถึงร้อยละ 254.65 ซึ่งเป็นผลมาจากนโยบายฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ของรัฐบาลและจังหวัด ซึ่งได้ให้ความสำคัญกับการฟื้นฟูภาคการท่องเที่ยวและสร้างเศรษฐกิจภายในประเทศที่ได้รับ ผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโควิด-19

ตารางที่ 38 รายได้จากการท่องเที่ยวของจังหวัดปัตตานี ปี 2561 – 2565

หน่วย : ล้านบาท

ปี	รายได้การท่องเที่ยว ชาวไทย	รายได้การท่องเที่ยว ชาวต่างชาติ	รวมรายได้	อัตราการ เปลี่ยนแปลง %
2561	1052.79	10.37	1,063.16	+6.73
2562	1,035.67	10.43	1,046.10	-1.60
2563	409.92	4.55	414.47	-60.38
2564	211	0.00	211	-49.19
2565	558.85	6.15	565	+168.29

ที่มา : สถิติการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2565

จากตาราง จะเห็นได้ว่ารายได้จากการท่องเที่ยวของจังหวัดปัตตานีลดลงตั้งแต่ปี 2562 เป็นต้นมา จากรายได้จำนวน 1,063.16 ล้านบาท ในปี 2561 ลดลงเป็น 1,046.10 ล้านบาท ในปี 2562 และในปี 2564 ลดลงเหลือเพียง 211 ล้านบาท กล่าวคือรายได้จากการท่องเที่ยวเปรียบเทียบระหว่างปี 2561 กับปี 2564 ลดลงถึงร้อยละ 80.19 สาเหตุหลักสำคัญคือ การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 อย่างไรก็ดี ในปี 2565 รายได้จากการท่องเที่ยวมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เป็น 565 ล้านบาท โดยเพิ่มขึ้นจากปี 2564 ถึงร้อยละ 168.29 ซึ่งเป็นผลมาจากนโยบายฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมของรัฐบาลและจังหวัด ได้ให้ความสำคัญกับการฟื้นฟูภาคการท่องเที่ยวและสร้างเศรษฐกิจภายในประเทศที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโควิด-19

จากข้อมูลประมาณการเศรษฐกิจของจังหวัดปัตตานี ในปี 2566 จากสำนักงานคลังจังหวัดปัตตานี ไตรมาสที่ 2 ณ เดือนมิถุนายน 2566 ด้านการท่องเที่ยว โดยจำนวนนักท่องเที่ยว คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 8.3 จากการจัดกิจกรรมส่งเสริมและกระตุ้นเศรษฐกิจของหน่วยงานภาครัฐและเอกชนภายในจังหวัดอย่างต่อเนื่อง อาทิ งานแสดงสินค้า ศิลปวัฒนธรรมและงานประจำปีจังหวัดปัตตานี วิถีใหม่ ประจำปี 2566 งานมหกรรมท่องเที่ยววิถีประสบการณ์สัมผัส (Pattani Experience) กิจกรรมเทศกาลดนตรี Pattani Music Festival 2023 “ดนตรีวิถีถิ่น กลิ่นอายมลายู” เป็นต้น และการจัดกิจกรรมเฉลิมฉลองเทศกาลวันฮารีรายออีดีลฮัจญ์ฮา ซึ่งสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งไทย และต่างประเทศ จากมาเลเซีย เดินทางมาท่องเที่ยวภายในจังหวัดเพิ่มขึ้น

5) ภาคสินค้าและการบริการ

(1) ผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น (OTOP)

จังหวัดปัตตานี มีผู้ผลิต/ผู้ประกอบการ OTOP ที่ลงทะเบียนตั้งแต่ ปี 2557 – 2566 (ข้อมูล ณ เดือนมิถุนายน 2566) จำนวน 1,183 ราย จำนวน 2,059 ผลิตภัณฑ์ ดังนี้

ตารางที่ 39 จำนวนผู้ผลิต/ผู้ประกอบการ OTOP และจำนวนผลิตภัณฑ์

ปีงบประมาณ	จำนวนผู้ผลิต/ผู้ประกอบการ OTOP (ราย)	จำนวนผลิตภัณฑ์
2557	441	956
2558	111	101
2559	ไม่เปิดการลงทะเบียน	
2560	216	314

ปีงบประมาณ	จำนวนผู้ผลิต/ผู้ประกอบการ OTOP (ราย)	จำนวนผลิตภัณฑ์
2561	191	221
2562	18	14
2563	24	142
2564	41	114
2565	92	105
2566	49	92
รวม	1,183	2,059

หมายเหตุ : ข้อมูลปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2565 – เดือนกุมภาพันธ์ 2566

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดปัตตานี, 2566

แยกเป็นกลุ่มที่ลงทะเบียน ดังนี้

1) ผู้ผลิตชุมชน	จำนวน 950 กลุ่ม
2) ผู้ประกอบการรายเดียว	จำนวน 224 กลุ่ม
3) ผู้ผลิตเป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)	จำนวน 13 กลุ่ม

แบ่งเป็น 5 ประเภท ดังนี้

1) อาหาร	จำนวน 1,084 ผลิตภัณฑ์
2) เครื่องดื่ม	จำนวน 47 ผลิตภัณฑ์
3) ผ้าและเครื่องแต่งกาย	จำนวน 310 ผลิตภัณฑ์
4) ของใช้ของตกแต่งของที่ระลึก	จำนวน 389 ผลิตภัณฑ์
5) สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	จำนวน 229 ผลิตภัณฑ์

แบ่งตามการพัฒนาเป็น Quadrant A B C D คือ

Quadrant A	กลุ่มดาวเด่นสู่สากล	จำนวน 40 ผลิตภัณฑ์
Quadrant B	กลุ่มอนุรักษ์สร้างคุณค่า	จำนวน 21 ผลิตภัณฑ์
Quadrant C	กลุ่มพัฒนาสู่การแข่งขัน	จำนวน 201 ผลิตภัณฑ์
Quadrant D	กลุ่มปรับตัวสู่การพัฒนา	จำนวน 1,797 ผลิตภัณฑ์

การจัดระดับผลิตภัณฑ์

การคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย ปี พ.ศ. 2559 ผลการดำเนินการคัดสรรฯ จัดระดับผลิตภัณฑ์ มีระดับเดียว คือ ระดับประเทศเท่านั้นโดยใช้หลักเกณฑ์เฉพาะแต่ละประเภทผลิตภัณฑ์ (Specific Criteria) ซึ่งกำหนดคะแนนไว้ 100 คะแนน ประกอบด้วยหลักเกณฑ์ในการพิจารณา 3 ด้าน คือ หลักเกณฑ์ด้านผลิตภัณฑ์ แข็งแรงของชุมชน หลักเกณฑ์ด้านการตลาด และความเป็นมาของผลิตภัณฑ์ และหลักเกณฑ์ด้านผลิตภัณฑ์ซึ่งจะนำมากำหนดกรอบในการจัดระดับผลิตภัณฑ์ ออกเป็น 5 ระดับตามค่าคะแนน ดังนี้

ระดับ 5 ดาว เป็นสินค้าที่มีคุณภาพมาตรฐานหรือมีศักยภาพในการส่งออก จำนวน 46 ราย

ระดับ 4 ดาว เป็นสินค้าที่มีศักยภาพเป็นที่ยอมรับระดับประเทศ

และสามารถพัฒนาสู่สากล

จำนวน 56 ราย

ระดับ 3 ดาว เป็นสินค้าที่มีคุณภาพระดับกลางที่สามารถพัฒนา

สู่ระดับ 4 ดาวได้

จำนวน 24 ราย

ระดับ 2 ดาว เป็นสินค้าที่สามารถพัฒนาสู่ระดับ 3 ดาว

มีการประเมินศักยภาพเป็นระยะๆ

จำนวน 19 ราย

ระดับ 1 ดาว เป็นสินค้าที่ไม่สามารถสู่ระดับ 2 ดาวได้

เนื่องจากมีจุดอ่อนมากและพัฒนายาก

จำนวน 3 ราย

ตารางที่ 40 มูลค่าการจำหน่ายสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ปีงบประมาณ 2559 – 2565

ปีงบประมาณ	เป้าหมาย เพิ่มขึ้นร้อยละ	เป้าหมายยอดจำหน่าย (OTOP)	ผลการดำเนินงาน	คิดเป็นร้อยละ
2557	-	-	1,181,554,736	-
2558	15	1,390,064,395	1,390,064,395	15.00
2559	15	1,446,630,120	1,635,369,877	16.21
2560	18	1,929,736,454	1,984,387,335	21.34
2561	20	2,381,264,802	2,393,665,896	20.62
2562	23	2,944,209,052	2,952,837,660	23.36
2563	10	3,248,121,426	3,265,319,784	10.58
2564	10	3,591,851,762	3,615,298,603	10.74
2565	6	3,832,216,519	3,842,836,564	6.29

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดปัตตานี, 2566

ยอดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ OTOP จังหวัดปัตตานี เติบโตอย่างต่อเนื่องจากปี 2557 – 2565 มาเป็นลำดับ ซึ่งเกิดจากผลการดำเนินงานในการพัฒนาผู้ผลิตผู้ประกอบการ OTOP/ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP/ การส่งเสริมช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP ในระดับพื้นที่ตำบล/อำเภอผ่านโครงการตลาดนัดคนไทยยิ้มได้ ศูนย์สาธิตสินค้าชุมชน โครงการท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี โครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบโคกหนองนาโมเดล และมีการสนับสนุนทุนในการพัฒนาศักยภาพของผู้ผลิตผู้ประกอบการ OTOP หรือพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP โดยสามารถกู้ยืมเงินดอกเบี้ยต่ำผ่านกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีทั้งในระดับอำเภอ/จังหวัด ช่องทางจำหน่ายระดับจังหวัด โครงการถนนคนเดิน อาหารจานเด็ด งานของดีและงานประจำปีจังหวัดปัตตานี งานของหน่วยงานราชการ ภาคีเครือข่าย ระดับกลุ่มจังหวัดเช่นงานจำหน่ายสินค้าของดีชายแดนใต้ งานสามสัมพันธ์สองแผ่นดิน งานระดับประเทศ งานแสดงและจำหน่ายสินค้า OTOP ณ อิมแพ็คเมืองทองธานี จำนวน 3 ครั้งต่อปี งานแสดงและจำหน่ายสินค้าในต่างประเทศ เช่นประเทศจีน ญี่ปุ่น เป็นต้น และอีกช่องทางหนึ่งคือ ช่องทางการจำหน่ายสินค้าผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ เช่น LAZADA, Shopee, IG, Facebook, OTOP TO DAY, TikTok, ภาษาดออนไลน์, ผ่านโครงการกระตุ้นเศรษฐกิจตามนโยบายของรัฐบาล ทำให้เกิดการกระตุ้นเศรษฐกิจเป็นระยะ ๆ สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจในพื้นที่จังหวัดปัตตานี จากรายงานสภาพเศรษฐกิจของสำนักงานคลังจังหวัดปัตตานี มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดปัตตานี เติบโตตามอัตราเงินเฟ้อที่เติบโตขึ้นด้วย เนื่องด้วยราคาอาหาร ราคาเครื่องอุปโภค ราคาที่อยู่อาศัยที่เพิ่มขึ้น อาหารสด ผักผลไม้ใน 5 ปี ย้อนหลัง

ตารางที่ 41 ข้อมูลสินค้า ผู้ผลิต/ผู้ประกอบการ 10 ผลิตภัณฑ์ ที่ขายดีและสร้างมูลค่าสูงสุด ย้อนหลัง 5 ปี

ที่	ชื่อกลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP	ชื่อผลิตภัณฑ์	ประเภท ผลิตภัณฑ์	พื้นที่		ปีงบ 2561	ปีงบ 2562	ปีงบ 2563	ปีงบ 2564	ปีงบ 2565	ปีงบ 2566 (ปี 66 เดือน ต.ค 65 - พ.ค 66)
				ตำบล	อำเภอ						
1	กลุ่มอาชีพปลาไส้ตันตากแห้ง สายบุรี	ปลาไส้ตันตากแห้ง	อาหาร	ปะเสยะวอ	สายบุรี	14,086,538	15,554,000	15,409,000	16,265,610	16,582,650	8,791,325
2	วิสาหกิจชุมชนบุหรารายา (บ.ลียาฮาลาลฟู้ดส์ จำกัด)	ข้าวเกรียบปลา	อาหาร	ตะลุโปะ	เมืองปัตตานี	9,400,000	10,380,000	10,898,027	13,308,000	13,700,500	7,081,450
3	กลุ่มอาชีพทำน้ำบูดูปะเสยะวอ	น้ำบูดู	อาหาร	ปะเสยะวอ	สายบุรี	7,775,363	6,274,500	4,559,084	8,796,000	8,825,320	4,812,660
4	กลุ่มผู้ผลิตน้ำบูดูปะเสยะวอ	น้ำบูดู	อาหาร	ปะเสยะวอ	สายบุรี	4,808,220	6,116,600	3,832,000	6,472,300	6,528,700	4,264,350
5	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรครตาโต๊ะ	ข้าวเกรียบปลา	อาหาร	แหลมโพธิ์	ยะหริ่ง	2,810,000	2,331,580	1,034,880	1,481,550	1,542,000	871,000
6	กลุ่มเยาชนเย็บหมวกกะปิ เยาะห์บ้านกะมียอ	หมวกกะปิเยาะห์	ผ้าและเครื่อง แต่งกาย	กะมียอ	เมืองปัตตานี	2,341,500	2,172,000	1,932,300	1,500,300	1,766,000	923,260
7	กลุ่มข้าวเกรียบปลาซีริน	ข้าวเกรียบปลา	อาหาร	ยามู	ยะหริ่ง	2,480,000	1,772,000	2,022,830	2,385,000	2,398,000	1,399,000
8	วิสาหกิจชุมชนอาหารทะเล แปรรูปเพื่อสุขภาพ	อาหารทะเลแปรรูป	อาหาร	บานา	เมืองปัตตานี	1,115,780	1,560,440	2,001,455	2,485,700	2,566,800	1,583,400
9	กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ โอริงปันตัย	ปลาเกลือเค็ม อาหารทะเลแปรรูป	อาหาร	ท่ากำชำ	หนองจิก	1,683,550	1,542,780	2,240,380	2,689,000	2,705,400	1,552,700
10	ลูกหยีแม่เลื่อน	ลูกหยีกวน/แปรรูป	อาหาร	ยะรัง	ยะรัง	1,458,225	992,850	1,514,560	1,875,575	1,880,485	1,040,240

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดปัตตานี, 2566

จากผลการสำรวจข้อมูลสินค้า ผู้ผลิต/ผู้ประกอบการ 10 ผลิตภัณฑ์ ที่ขายดีและสร้างมูลค่าสูงสุด ย้อนหลัง 5 ปี พบว่า ผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น (OTOP) ที่ขายดี เป็นสินค้าประเภทสินค้าที่ลักษณะเฉพาะที่ผลิตและจำหน่ายในแต่ละท้องถิ่นนั้น ๆ เริ่มต้นจากภูมิปัญญา วิถีชีวิต ประเพณี และได้รับการพัฒนาต่อยอดด้วยความคิดสร้างสรรค์มากขึ้น และพบว่าสินค้าในภาพรวม มียอดจำหน่ายเพิ่มขึ้นทุกปี เห็นถึงการตอบรับของผู้บริโภคในวงกว้าง แม้เกิดสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID -19) ก็ยังสามารถปรับตัวและมีวิธีการใหม่ ๆ ในการจำหน่ายสินค้า เช่น การจำหน่ายทางช่องทางออนไลน์, เฟจ, ไลฟ์สด การจัดแสดงและจำหน่ายสินค้าเสมือนจริงของหน่วยงานราชการ เป็นต้น

(2) ดัชนีราคาผู้บริโภคระดับจังหวัดปัตตานี

การประมวลผลดัชนีราคาผู้บริโภคทั่วไปของประเทศ มีรายการสินค้าและบริการที่ใช้คำนวณดัชนี จำนวน 430 รายการ สำหรับจังหวัดปัตตานี มีรายการสินค้าและบริการที่ใช้คำนวณดัชนี จำนวน 203 รายการ ครอบคลุมสินค้าหมวดอาหารและเครื่องดื่ม เครื่องนุ่งห่มและรองเท้า เคหสถาน การตรวจรักษาและบริการส่วนบุคคล ยานพาหนะ การขนส่งและการสื่อสาร การบันเทิง การอ่าน การศึกษาและการศาสนา ฯลฯ เพื่อนำมาคำนวณดัชนีราคาผู้บริโภคของจังหวัดปัตตานี ได้ผลดังนี้

1. ดัชนีราคาผู้บริโภค (เงินเพื่อทั่วไป) ของประเทศเดือนมิถุนายน 2566

ปี 2562 ดัชนีราคาผู้บริโภคทั่วไปของประเทศเท่ากับ 100 เดือนมิถุนายน 2566 เท่ากับ 107.83 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อนอัตราเงินเฟ้อทั่วไปสูงขึ้นร้อยละ 0.23 (YoY) ชะลอตัวจากร้อยละ 0.53 ในเดือนก่อนหน้า โดยมีปัจจัยหลักจากการชะลอตัวของราคาสินค้ากลุ่มอาหารสด และการลดลงของราคาน้ำมันเชื้อเพลิง ร้อยละ 16.03 ซึ่งเป็นอัตราต่ำที่สุดในรอบ 35 เดือน และดัชนีราคาผู้บริโภคในเดือนนี้เมื่อเทียบกับเดือนก่อนหน้าสูงขึ้นร้อยละ 0.60 (MoM) โดยมีสาเหตุหลักจากการสูงขึ้นของหมวดอื่น ๆ ที่ไม่ใช่อาหารเครื่องดื่ม ร้อยละ 1.05 จากการสิ้นสุดมาตรการให้ส่วนลดค่าไฟฟ้า 150 บาทต่อครัวเรือน สำหรับผู้ใช้ไฟฟ้าไม่เกิน 500 หน่วย ในขณะที่หมวดอาหารและเครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์ ลดลงร้อยละ 0.02 เนื่องจากราคาผักสดมีแนวโน้มลดลง จากสภาพอากาศที่เอื้ออำนวยต่อการเพาะปลูก และราคาเนื้อสุกรยังคงมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง จากปริมาณผลผลิตที่เข้าสู่ตลาดมากขึ้น เมื่อเทียบเฉลี่ย 6 เดือน (ม.ค.-มิ.ย.) 2566 สูงขึ้นร้อยละ 2.49 (AoA) ทั้งนี้ เมื่อหักอาหารสดและพลังงานออกแล้ว อัตราเงินเฟ้อพื้นฐานขยายตัวร้อยละ 1.32 (YoY) เมื่อเทียบกับเดือนก่อนหน้า สูงขึ้นร้อยละ 0.02 (MoM) และเฉลี่ย 6 เดือน (ม.ค. - มิ.ย.) 2566 สูงขึ้นร้อยละ 1.87 (AoA)

2. ดัชนีราคาผู้บริโภคของจังหวัดปัตตานี เดือนมิถุนายน 2565

ปี 2562 ดัชนีราคาผู้บริโภคของจังหวัดปัตตานีเท่ากับ 100 สำหรับเดือนมิถุนายน 2566 เท่ากับ 106.0 และเดือนพฤษภาคม 2566 เท่ากับ 105.2

3. การเปลี่ยนแปลงดัชนีราคาผู้บริโภคของจังหวัดปัตตานีเดือนมิถุนายน 2566 เมื่อเทียบกับ

3.1 เดือนพฤษภาคม (MoM) 2566 สูงขึ้นร้อยละ 0.8

3.2 เดือนมิถุนายน (YoY) 2565 ลดลงร้อยละ 1.9

3.3 เฉลี่ย 6 เดือน (ม.ค. - มิ.ย.) ปี 2566

เทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน (AoA) สูงขึ้นร้อยละ 5.3

4. ดัชนีราคาผู้บริโภคของจังหวัดปัตตานี เดือนมิถุนายน 2566 เทียบกับเดือนพฤษภาคม 2566 สูงขึ้นร้อยละ 0.8 ตามการสูงขึ้นของหมวดอื่น ๆ ไม่ใช่อาหารและเครื่องดื่ม ร้อยละ 1.3 และหมวดอาหารและเครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์ ร้อยละ 0.2

4.1 ดัชนีหมวดอื่น ๆ ไม่ใช่อาหารและเครื่องดื่ม สูงขึ้นร้อยละ 1.3 จากการสูงขึ้นของสินค้าหมวดเคหสถาน (ค่ากระแสไฟฟ้า) ร้อยละ 3.3 ขณะที่หมวดพาหนะ การขนส่ง และการสื่อสาร (น้ำมันเชื้อเพลิง) ลดลงร้อยละ 0.1 ส่วนหมวดอื่นๆ โดยเฉลี่ยไม่มีการเปลี่ยนแปลง

4.2 ดัชนีหมวดอาหารและเครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์ สูงขึ้นร้อยละ 0.2 จากการสูงขึ้นของดัชนีราคากลุ่มไข่และผลิตภัณฑ์นม (ไข่ไก่) ร้อยละ 2.1 กลุ่มข้าว แป้งและผลิตภัณฑ์จากแป้ง (ข้าวสารเจ้า) ร้อยละ 1.0 กลุ่มผักและผลไม้ (ผักกาดขาว กะหล่ำดอก กระเทียม ผักคะน้า) ร้อยละ 0.8 กลุ่มเครื่องประกอบอาหาร (เยลลี่น้ำตาลทราย) ร้อยละ 0.3 กลุ่มเครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์ (น้ำหวาน) และกลุ่มอาหารบริโภค-ในบ้าน (ปลากระป๋อง) ร้อยละ 0.2 และ 0.1 ตามลำดับ ขณะที่กลุ่มเนื้อสัตว์ เป็ดไก่และสัตว์น้ำ (เนื้อสุกร เครื่องในหมู) ลดลงร้อยละ 1.0

5. พิจารณาเทียบกับเดือนมิถุนายน 2565 ดัชนีลดลงร้อยละ 1.9

ตามการลดลงของดัชนีหมวดอื่น ๆ ไม่ใช่อาหารและเครื่องดื่ม ลดลงร้อยละ 2.8 โดยมีปัจจัยสำคัญตามการลดลงของหมวดพาหนะ การขนส่งและการสื่อสาร (น้ำมันเชื้อเพลิง) ร้อยละ 9.1 ขณะที่หมวดเคหสถาน (ก๊าซหุงต้ม) สูงขึ้นร้อยละ 2.6 หมวดการบันเทิงการอ่าน การศึกษาและการศาสนา (ของเล่นฝึกสมอง) สูงขึ้นร้อยละ 1.0 หมวดการตรวจรักษาและบริการส่วนบุคคล (น้ายาระงับกลิ่นกาย สบู่ตัว แป้งทาผิว) และหมวดเครื่องนุ่งห่มและรองเท้า (ค่าจ้าง/ซักรีด) สูงขึ้นร้อยละ 0.6 และ 0.2 ตามลำดับ

ส่วนดัชนีหมวดอาหารและเครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์ ลดลงร้อยละ 1.0 ตามการลดลงของสินค้ากลุ่มเนื้อสัตว์ เป็ดไก่ และสัตว์น้ำ (เนื้อสุกรสด เนื้อสุกร) ร้อยละ 6.6 กลุ่มเครื่องประกอบอาหาร (น้ำมันพืช) ร้อยละ 2.5 กลุ่มข้าว แป้งและผลิตภัณฑ์ จากแป้ง (ข้าวสารเจ้า) ร้อยละ 1.3 ขณะที่กลุ่มไข่และผลิตภัณฑ์นม (ไข่ไก่) สูงขึ้นร้อยละ 5.7 กลุ่มผักและผลไม้ (มะเขือเทศ ขิง ถั่วฝักยาว กล้วยน้ำว้า ลำไย) สูงขึ้นร้อยละ 1.9 กลุ่มเครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์ (น้ำหวาน เครื่องดื่มรสช็อกโกแลต น้ำดื่มบริสุทธิ์) สูงขึ้นร้อยละ 1.5 และ กลุ่มอาหารบริโภค-ในบ้าน (ปลากระป๋อง บะหมี่กึ่งสำเร็จรูป) ร้อยละ 0.2

6. เมื่อพิจารณาเทียบเฉลี่ย 6 เดือน (มกราคม – มิถุนายน 2566) กับระยะเดียวกันของปี 2565 ดัชนีสูงขึ้นร้อยละ 0.3

สาเหตุจากการสูงขึ้นของหมวดอาหารและเครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์ ร้อยละ 0.7 จากการสูงขึ้นของกลุ่มผักและผลไม้ (มะเขือเทศ พริกสด หัวหอมแดง เงาะ กล้วยน้ำว้า) ร้อยละ 9.2 กลุ่มไข่และผลิตภัณฑ์นม (ไข่ไก่ ครีมเทียม) ร้อยละ 3.3 กลุ่มเครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์ ร้อยละ 1.8 กลุ่มอาหารบริโภค-ในบ้าน (ปลากระป๋อง) ร้อยละ 0.3 ขณะที่กลุ่มเนื้อสัตว์ เป็ดไก่ และสัตว์น้ำ กลุ่มข้าว แป้งและผลิตภัณฑ์จากแป้ง ลดลงร้อยละ 2.7 และ 2.2 ตามลำดับ และเครื่องประกอบอาหาร ลดลงร้อยละ 0.7

สำหรับหมวดอื่น ๆ ไม่ใช่อาหาร และเครื่องดื่ม ลดลงร้อยละ 0.1 ตามการลดลงของหมวดพาหนะ การขนส่ง และการสื่อสาร (น้ำมันเชื้อเพลิง) ลดลงร้อยละ 2.7 ขณะที่หมวดเคหสถาน (ก๊าซหุงต้ม) สูงขึ้นร้อยละ 2.3 หมวดการบันเทิงการอ่าน การศึกษาและการศาสนา สูงขึ้นร้อยละ 1.5 หมวดการตรวจรักษาและบริการส่วนบุคคล สูงขึ้นร้อยละ 0.4 หมวดเครื่องนุ่งห่มและรองเท้า สูงขึ้นร้อยละ 0.3 และหมวดยาสูบและเครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์ สูงขึ้นร้อยละ 0.1

ตารางที่ 42 ดัชนีราคาผู้บริโภคระดับจังหวัดปัตตานี ปี 2563 - 2565

เดือน/หมวด	ดัชนีรวม			หมวดอาหารและเครื่องดื่ม			หมวดอื่น ๆ ไม่ใช่อาหารและเครื่องดื่ม		
	2563	2564	2565	2563	2564	2565	2563	2564	2565
มกราคม	99.0	100.1	103.7	98.2	98.8	100.6	99.7	101.2	106.7
กุมภาพันธ์	98.9	100.4	104.4	98.2	98.6	101.0	99.6	102.0	107.9
มีนาคม	98.0	100.1	105.4	97.8	97.1	101.3	98.1	103.1	109.5
เมษายน	97.3	100.7	105.5	98.6	98.0	101.7	96.2	103.2	109.4
พฤษภาคม	97.1	100.6	107.1	97.7	97.5	103.1	96.6	103.6	111.1
มิถุนายน	98.4	100.9	108.0	97.1	97.8	103.7	99.5	104.0	112.4
กรกฎาคม	98.9	100.6	107.3	97.6	96.7	104.2	100.0	104.7	110.4
สิงหาคม	99.2	100.5	106.5	98.2	96.7	103.7	100.1	104.5	109.4
กันยายน	98.9	101.0	106.4	97.9	97.2	103.5	99.9	104.8	109.2
ตุลาคม	99.1	102.8	106.6	98.2	99.8	103.9	100.0	105.8	109.2
พฤศจิกายน	99.3	103.8	106.5	98.4	101.4	103.5	100.1	106.0	109.5
ธันวาคม	99.9	103.3	106.2	98.9	101.1	103.4	100.6	105.3	109.0
เฉลี่ย	98.7	101.2	106.1	98.1	98.4	102.8	99.2	104.0	109.5

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดปัตตานี, 2565

จากตารางดัชนีราคาผู้บริโภคจังหวัดปัตตานี เมื่อเทียบย้อนกลับไปกับปีก่อน จะเห็นการเปลี่ยนแปลงอัตราเงินเฟ้อทั่วไปเป็นไปในทิศทางที่สูงขึ้น ทั้งหมวดอาหารและเครื่องดื่ม และหมวดอื่น ๆ ไม่ใช่อาหารและเครื่องดื่ม โดยมีสาเหตุสำคัญจากการสูงขึ้นของสินค้ากลุ่มพลังงาน จากน้ำมันเชื้อเพลิงตามสถานการณ์ราคาพลังงานในตลาดโลก ส่งผลให้ราคาพลังงานและราคาสินค้าโภคภัณฑ์โลกปรับตัวสูงขึ้น อันมีผลต่อเนื่องให้ราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิง และค่ากระแสไฟฟ้า ก๊าซหุงต้มที่มีการปรับราคาเพิ่มขึ้น อันเป็นกลไกให้ต้นทุนของสินค้าเพิ่มขึ้นตาม

(3) ผู้ประกอบการ SMEs ของจังหวัดปัตตานี

ผู้ประกอบการ SMEs ในพื้นที่จังหวัดปัตตานี ในปี 2565 มี SMEs จำนวน 18,422 ราย แบ่งเป็น SMEs ภาคการค้า จำนวน 9,063 ราย ภาคบริการ จำนวน 5,385 ราย และภาคการผลิต จำนวน 3,619 ราย ทั้งนี้ ตั้งแต่ปี 2562 ที่ผ่านมา พบว่า SMEs เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่เพิ่มขึ้นในอัตราที่น้อยมาก

ตารางที่ 43 จำนวนผู้ประกอบการ SMEs จังหวัดปัตตานี ปี 2562 - 2564

ปี	ภาพรวม	ภาคการค้า	ภาคบริการ	ภาคการผลิต
2562	18,163	8,996	5,294	3,591
2563	18,318	9,015	5,340	3,608
2564	18,422	9,063	5,385	3,619
2565	18,422	9,063	5,385	3,619

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดปัตตานี, 2565

(4) ตลาดสินค้าและบริการฮาลาล และมาตรฐานอื่น

ตารางที่ 44 ผู้ผลิตผู้ประกอบการ OTOP ที่ผ่านการรับรองมาตรฐานต่าง ๆ ปี 2562 - 2565

ปี	มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.)		มาตรฐาน อย.	มาตรฐานฮาลาล	
	จำนวนกลุ่ม	จำนวนผลิตภัณฑ์	จำนวนกลุ่ม	จำนวนกลุ่ม	ยอดจำหน่าย (บาท)
2562	23	39	74	68	147,641,883
2563	19	29	77	70	163,265,989
2564	18	23	79	72	180,764,930
2565	23	39	84	78	192,141,828

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดปัตตานี, 2565

ปัญหาสำคัญอย่างหนึ่งที่สำคัญในการขับเคลื่อนสินค้าและบริการฮาลาลของจังหวัดปัตตานี รวมถึงสามจังหวัดภาคใต้ชายแดนคือ ไม่มีฐานข้อมูลหรือสถิติที่ชัดเจนว่าในแต่ละปีมีผู้ที่ยื่นขอตรวจรับมาตรฐานฮาลาล จำนวนกี่ราย แยกเป็นประเภทอะไรบ้าง มีผลิตภัณฑ์หรือบริการที่ผ่านการรับรองมาตรฐานฮาลาลจำนวนเท่าไร แยกเป็นประเภทอะไรบ้าง สาเหตุที่ไม่ผ่านการรับรอง ข้อมูลมูลค่างรวมการส่งออกไม่มีการเก็บข้อมูลเฉพาะรายจังหวัด รวมถึงข้อมูลอื่นที่ดำเนินการในพื้นที่จรัยจังหวัด ซึ่งค่อนข้างสืบค้นยาก หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่มีการเก็บสถิติไว้ ทำให้เป็นอุปสรรคในการนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อประกอบการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด แต่ทั้งนี้ จากการประชุม ระดมความคิดเห็นในการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด ทุกภาคส่วนเห็นพ้องควรเน้นประเด็นเรื่องตลาดสินค้าและบริการฮาลาล เนื่องจากจังหวัดปัตตานีมีศักยภาพในหลายด้าน กลุ่มหรือวิสาหกิจหรือผู้ประกอบการมีศักยภาพ ที่จะนำไปสู่การได้รับมาตรฐานฮาลาล แต่ก็ยังขาดการสนับสนุนจากภาครัฐ ดังนั้น เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนา จังหวัดปัตตานีเป็นไปอย่างมีคุณภาพ จังหวัดปัตตานีจึงได้สืบค้นข้อมูลจากข่าวหรือสื่อต่าง ๆ เพื่อการนำมาวิเคราะห์ ประกอบการจัดทำแผน รวมทั้งกำหนดเป็นยุทธศาสตร์

ประชากรโลกมีจำนวนกว่า 7,800 ล้านคน (ข้อมูล ณ ปี 2563) ประกอบด้วยประชากรมุสลิมกว่า 1,876 ล้านคน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 24 ของประชากรโลก (และคาดว่าจะเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 26 ในปี 2030) กระจายอยู่ตามภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วโลก ประเทศที่มีประชากรชาวมุสลิมมากที่สุด 5 อันดับแรก ได้แก่ อินโดนีเซีย (12.7% ของประชากรมุสลิมทั่วโลก) ปากีสถาน (11.0% ของประชากรมุสลิมทั่วโลก) อินเดีย (10.9% ของประชากรมุสลิมทั่วโลก) บังคลาเทศ (9.2% ของประชากรมุสลิมทั่วโลก) ในจีเรีย (5.3 % ของประชากรมุสลิมทั่วโลก) ภูมิภาคที่มีประชากรชาวมุสลิมมากที่สุด 5 อันดับแรก ได้แก่ ภูมิภาคเอเชียใต้ แอฟริกา เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ตะวันออกกลาง สหภาพยุโรป ตามลำดับ ประเทศไทยมีประชากรมุสลิมกว่า 3,800,000 คน ตลาดมุสลิมในอาเซียนเป็นตลาดใหญ่ ซึ่งไทยมีความได้เปรียบในด้านโลจิสติกส์ และมีสินค้าที่มีความหลากหลายตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคได้เป็นอย่างดี

สำหรับกลุ่มสินค้าอาหารที่ส่งออกไปยังประเทศมุสลิม (OIC) มากที่สุด คือ ข้าว น้ำตาลทราย อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง และผลไม้กระป๋องและแปรรูป ตามลำดับ ทั้งนี้ ไทยส่งออกสินค้าอาหารไปยังกลุ่มประเทศมุสลิมมากเป็นอันดับ 11 ของโลก โดยประเทศที่มีการส่งออกไปยังประเทศมุสลิมเป็นจำนวนมาก ได้แก่ จีน สหรัฐอเมริกา เนเธอร์แลนด์ ฝรั่งเศส อินเดีย บราซิล รัสเซีย สหราชอาณาจักร แคนาดา อินโดนีเซีย และไทย ตามลำดับ โดยมีคู่แข่งที่สำคัญ คือ สหรัฐอเมริกา เนเธอร์แลนด์ จีน อินเดียและบราซิล

ซึ่งไทยกำหนดเป้าหมายส่งออกสินค้าอาหารไปยังประเทศ OIC ปี 2564 เป็นมูลค่าประมาณ 122,087.61 ล้านบาท อัตราการส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 3 โดยในปี 2563 มีมูลค่าส่งออก 118,531.66 ล้านบาท โดยไทยส่งออกสินค้าอาหารฮาลาลเป็นอันดับที่ 11 ของโลก

กลุ่มตลาดอาหารฮาลาลซึ่งเป็นตลาดขนาดใหญ่และมีกำลังซื้อสูง มีมูลค่าตลาดทั่วโลกประมาณ 1.2 ล้านล้านเหรียญสหรัฐฯ อย่างไรก็ตามการส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศได้ดำเนินโครงการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาศักยภาพการตลาดฮาลาลสู่สากล อาทิ การสร้างภาพลักษณ์สินค้าและบริการฮาลาล การส่งเสริมการส่งออกสินค้าฮาลาลไปยังกลุ่มประเทศเป้าหมาย ฯลฯ ทั้งนี้ ปัจจุบันประเทศไทยมีบริษัทที่ได้รับรองมาตรฐานอาหารฮาลาล ประมาณ 5,000 บริษัท โดยมีผลิตภัณฑ์ที่ขอรับการรับรองฮาลาล มากกว่า 160,000 รายการ (ข้อมูลของคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย) ในปี 2564 ในช่วง 7 เดือนแรก (ม.ค.-ก.ค.) ประเทศไทยส่งออกสินค้าอาหารฮาลาลไปยังประเทศมุสลิม OIC คิดเป็นมูลค่า 62,831.64 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 16.93 เทียบกับระยะเดียวกันของปี 2563 เนื่องจากประสบกับปัญหาการแพร่ระบาดของโรคโควิด - 19 ยกเว้นการส่งออกไปยังตลาดสำคัญตลาดที่ยังมีมูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้น ได้แก่ ประเทศมาเลเซียมีมูลค่า 19,082.29 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 49.59 ประเทศอียิปต์มีมูลค่า 3,852.99 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 15.14 ประเทศเยเมนมีมูลค่า 2,938.69 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 23.17 ประเทศอิรักมีมูลค่า 1,722.26 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 315.37 และประเทศปากีสถานมีมูลค่า 1,538.42 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 32.55

จังหวัดชายแดนภาคใต้ ประกอบด้วยจังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส สงขลา และสตูล ตั้งอยู่ตอนล่างของประเทศ มีเนื้อที่รวมประมาณ 20,809.730 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 12.97 ล้านไร่ มีจำนวนประชากรรวมทั้งสิ้น 3,721,744 คน ส่วนใหญ่ร้อยละ 70.99 นับถือศาสนาอิสลาม ร้อยละ 28.10 นับถือศาสนาพุทธและอีกร้อยละ 0.91 นับถือศาสนาอื่น ๆ (คริสต์ และฮินดู) ทำให้พื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้มีเอกลักษณ์ทางสังคมและวิถีประชาชนที่แตกต่างจากพื้นที่ส่วนอื่น ๆ ของประเทศ ในขณะเดียวกันพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทยซึ่งมีชาวมุสลิมเป็นจำนวนมาก ส่วนใหญ่ยังมีความยากจนแต่มีศักยภาพในการผลิตอาหารฮาลาล โดยมีวัตถุดิบอาหารทะเลและผักผลไม้ ตลอดจนโครงสร้างพื้นฐานที่สามารถพัฒนาเป็นฐานการผลิตอาหารฮาลาลที่สำคัญ การบริการเพื่อสร้างรายได้และการมีงานทำของประชาชนในภาคใต้ รัฐจึงได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจภาคใต้ และกลุ่มจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ปัตตานี ยะลา นราธิวาส) ให้มีความสำคัญกับการพัฒนาอุตสาหกรรมฮาลาล โดยการจัดตั้งพื้นที่ส่งเสริมอุตสาหกรรมอาหารฮาลาลปัตตานี การพัฒนาวัตถุดิบมาตรฐานและโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ อย่างครบวงจร ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นและเป็นการวางรากฐานที่จะต้องขับเคลื่อนให้มีประสิทธิภาพในระยะถัดไป

ที่มา : รายงานการศึกษาฉบับสมบูรณ์ (Final Report), 2564
โครงการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาฮาลาลจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. 2565 – 2570

3.1.2.2 ด้านสังคม

1) ด้านประชากรศาสตร์

อัตราการเพิ่มขึ้นของประชากรจังหวัดปัตตานี ห้วงปี 2561 – 2565 มีการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่เพิ่มขึ้นในอัตราที่ไม่มากนัก เฉลี่ยประมาณ 3,719 คนต่อปี หรือร้อยละ 0.51 โดยจากปี 2561 ถึงปี 2565 มีประชากรเพิ่มขึ้นเพียง 14,878 คน หรือร้อยละ 2.07 ซึ่งทุกอำเภอมีประชากรเพิ่มขึ้นไม่มีอำเภอใดที่ประชากรลดลง สำหรับ 3 อำเภอที่มีประชากรเพิ่มขึ้นมากที่สุดในห้วง 5 ปี (ปี 2561 – 2565) ได้แก่ 1. อำเภอยะหริ่ง ประชากรเพิ่มขึ้น 2,799 คน 2. อำเภอยะรัง ประชากรเพิ่มขึ้น 2,262 คน และ 3. อำเภอเมืองปัตตานี ประชากรเพิ่มขึ้น 1,855 คน ส่วนอำเภอที่มีประชากรเพิ่มขึ้นน้อยที่สุด 3 อำเภอ คือ 1. อำเภอไม้แก่น มีประชากรเพิ่มขึ้น 265 คน 2. อำเภอโคกโพธิ์ มีประชากรเพิ่มขึ้น 488 คน และ 3. อำเภอกะพ้อ มีประชากรเพิ่มขึ้น 644 คน

ส่วนอัตราการเปลี่ยนแปลงความหนาแน่นของประชากรนั้น ยังคงที่มีอัตราการเปลี่ยนแปลงที่เพิ่มขึ้นและลดลงสลับกันในแต่ละปี โดยปี 2563 ความหนาแน่นของประชากรต่อ 1 (ตร.กม.) มีจะประชากรประมาณ 374 คน ปี 2564 ความหนาแน่นของประชากรต่อ 1 (ตร.กม.) มีจะประชากรประมาณ 376 คน เพิ่มขึ้นเล็กน้อย จากปี 2563 และประชากร ปี 2565 ความหนาแน่นของประชากรต่อ 1 (ตร.กม.) มีจะประชากรประมาณ 377 คน เพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากปี 2564 เมื่อพิจารณาเป็นรายอำเภอ เปรียบเทียบ 3 ปี ย้อนหลัง (ปี 2563 - 2565) พบว่า อำเภอเมืองปัตตานีมีความหนาแน่นของประชากรจังหวัดปัตตานีมากที่สุด และอำเภอแม่ลาน มีความหนาแน่นของประชากรจังหวัดปัตตานีน้อยที่สุด

ตารางที่ 45 ประชากรจากการทะเบียน อัตราเพิ่มของประชากร เป็นรายอำเภอ ปี 2561 – 2565

อำเภอ	ประชากร Population					อัตราเพิ่มของประชากร Population growth rate (%)				ความ หนาแน่นของ ประชากร (คน /ตร.กม.)
	2561	2562	2563	2564	2565	2562	2563	2564	2565	
รวมยอด	718,077	725,104	726,015	729,581	732,955	0.97	0.13	0.49	0.46	378.91
อำเภอเมืองปัตตานี	134,407	136,661	137,690	137,089	136,262	1.66	0.75	-0.44	-0.61	1,407.08
อำเภอโคกโพธิ์	68,556	68,840	68,668	68,814	69,044	0.41	-0.25	0.21	0.33	207.08
อำเภอหนองจิก	81,437	82,083	81,739	82,105	82,577	0.79	-0.42	0.45	0.57	356.66
อำเภอปะนาเระ	46,704	47,070	47,183	47,533	47,796	0.78	0.24	0.74	0.55	331.78
อำเภอมายอ	60,950	61,619	60,946	61,395	61,896	1.09	-1.1	0.73	0.81	286.37
อำเภอทุ่งยางแดง	24,350	24,733	24,966	25,297	25,661	1.56	0.94	1.32	1.43	223.20
อำเภอสายบุรี	70,512	70,897	71,135	71,578	71,860	0.54	0.34	0.62	0.39	402.76
อำเภอไม้แก่น	12,823	12,947	12,940	13,014	13,088	0.96	-0.05	0.57	0.57	237.10
อำเภอยะหริ่ง	88,403	89,208	89,651	90,347	91,202	0.91	0.5	0.77	0.94	463.35
อำเภอยะรัง	94,244	94,905	94,777	95,706	96,506	0.7	-0.13	0.98	0.83	524.63
อำเภอกะพ้อ	18,590	18,817	18,917	19,099	19,234	1.21	0.53	0.96	0.7	205.01
อำเภอแม่ลาน	17,101	17,324	17,403	17,604	17,829	1.3	0.45	1.15	1.27	199.90

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดปัตตานี, 2565

ปี 2561 พบว่า อัตราการเพิ่มขึ้นของประชากรของจังหวัดปัตตานีเทียบกับปี 2560 เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.16 โดยทุกอำเภอมีประชากรเพิ่มขึ้น สำหรับอำเภอที่มีอัตราการเพิ่มขึ้นของประชากรสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ อำเภอหนองจิก เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.96 อำเภอทุ่งยางแดง เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.52 และอำเภอไม้แก่น เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.46 ส่วนอำเภอที่มีอัตราการเพิ่มขึ้นของประชากรน้อยที่สุด คือ อำเภอโคกโพธิ์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.55

ปี 2562 พบว่า อัตราการเพิ่มขึ้นของประชากรของจังหวัดปัตตานีเทียบกับปี 2561 เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.97 โดยทุกอำเภอมีประชากรเพิ่มขึ้น สำหรับอำเภอที่มีอัตราการเพิ่มขึ้นของประชากรสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ อำเภอเมืองปัตตานี เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.66 อำเภอทุ่งยางแดง เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.56 และอำเภอแม่ลาน เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.30 ส่วนอำเภอที่มีอัตราการเพิ่มขึ้นของประชากรน้อยที่สุด คือ อำเภอโคกโพธิ์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.41

ปี 2563 พบว่า อัตราการเพิ่มขึ้นของประชากรของจังหวัดปัตตานีเทียบกับปี 2562 เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.13 โดยมีทั้งอำเภอที่ประชากรเพิ่มขึ้นและอำเภอที่ประชากรลดลง สำหรับอำเภอที่มีอัตราการเพิ่มขึ้นของประชากรสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ อำเภอทุ่งยางแดง เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.94 อำเภอเมืองปัตตานี เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.75 และอำเภอกะท้อ เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.53 ส่วนอำเภอที่มีอัตราการเพิ่มขึ้นของประชากรน้อยที่สุด คือ อำเภอมายอลดลงร้อยละ 1.10 ทั้งนี้มี 5 อำเภอที่ประชากรลดลง ได้แก่ อำเภอโคกโพธิ์ อำเภอหนองจิก อำเภอมายอ อำเภอไม้แก่น และอำเภอยะรัง

ปี 2564 พบว่า อัตราการเพิ่มขึ้นของประชากรของจังหวัดปัตตานีเทียบกับปี 2563 เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.49 โดยมี 11 อำเภอที่ประชากรเพิ่มขึ้น และ 1 อำเภอที่ประชากรลดลง คือ อำเภอเมืองปัตตานี สำหรับอำเภอที่มีอัตราการเพิ่มขึ้นของประชากรสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ อำเภอทุ่งยางแดง เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.32 อำเภอแม่ลาน เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.15 และอำเภอยะรัง เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.98 ส่วนอำเภอที่มีอัตราการเพิ่มขึ้นของประชากรน้อยที่สุด คือ อำเภอเมืองปัตตานี ลดลงร้อยละ 0.44

ปี 2565 พบว่า อัตราการเพิ่มขึ้นของประชากรของจังหวัดปัตตานีเทียบกับปี 2564 เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.46 โดยมี 11 โดยทุกอำเภอมีประชากรเพิ่มขึ้น สำหรับอำเภอที่มีอัตราการเพิ่มขึ้นของประชากรสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ อำเภอทุ่งยางแดง เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.43 อำเภอแม่ลาน เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.27 และอำเภอยะหริ่ง เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.94 ส่วนอำเภอที่มีอัตราการเพิ่มขึ้นของประชากรน้อยที่สุด คือ อำเภอโคกโพธิ์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.33

2) ด้านสาธารณสุข

(1) ข้อมูลการวิเคราะห์การให้บริการรักษาพยาบาล ด้วยค่าอัตราการครองเตียงและค่า Case Mix Index (CMI) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 – 2565

ตารางที่ 46 ร้อยละของหน่วยบริการที่มีค่า CMI (Case Mixed Index) ตามเกณฑ์ที่กำหนด

ปีงบประมาณ 2564 – 2565

หน่วยบริการ	เกณฑ์ที่กำหนด	ปีงบประมาณ 2564			ปีงบประมาณ 2565		
		จำนวน(ราย)	Adj RW	CMI	จำนวน(ราย)	Adj RW	CMI
ปัตตานี,รพท	1.2	7,432	9,823.87	1.32	7,584	8,577.75	1.13
โคกโพธิ์,รพช	0.6	1,567	871.59	0.56	1,126	639.79	0.57
หนองจิก,รพช	0.6	931	451.71	0.49	780	459.27	0.59
ปะนาเระ,รพช	0.6	710	373.25	0.53	581	328.72	0.57
มายอ,รพช	0.6	995	488.81	0.49	2,362	1,695.59	0.72

หน่วยบริการ	เกณฑ์ที่กำหนด	ปีงบประมาณ 2564			ปีงบประมาณ 2565		
		จำนวน(ราย)	Adj RW	CMI	จำนวน(ราย)	Adj RW	CMI
ทุ่งยางแดง,รพช	0.6	662	335.27	0.51	648	356.67	0.55
ไม้แก่น,รพช	0.6	390	200.33	0.51	541	344.05	0.64
ยะหริ่ง,รพช	0.6	1,317	682.49	0.52	3,608	2,627.13	0.73
ยะรัง,รพช	0.6	1,332	696.43	0.52	2,427	1,428.74	0.59
แม่ลาน,รพช	0.6	452	238.44	0.53	286	150.41	0.53
สายบุรี,รพร	0.8	1,812	1,343.70	0.74	4,948	2,985.82	0.60
กะพ้อ,รพช	0.6	494	256.86	0.52	900	555.86	0.62
รวม		18,094	15,762.75	0.87	25,791	20,149.80	0.78

ที่มา : สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปัตตานี, 2565

ตารางที่ 47 อัตราการครองเตียง เปรียบเทียบ ปีงบประมาณ 2564 – 2565

หน่วยบริการ	ปีงบประมาณ 2564			ปีงบประมาณ 2565			ปีงบประมาณ 2566		
	จำนวนเตียง	จำนวนวันนอน	อัตราการครองเตียง	จำนวนเตียง	จำนวนวันนอน	อัตราการครองเตียง	จำนวนเตียง	จำนวนวันนอน	อัตราการครองเตียง
ปัตตานี,รพท	504	40,909	88.23	504	56,148	121.09	504	35,560	76.69
โคกโพธิ์,รพช	104	5,536	57.86	104	6,577	68.74	104	4,741	49.55
หนองจิก,รพช	46	2,856	67.49	46	5,356	126.56	46	2,231	52.72
ปะนาเระ,รพช	39	2,122	59.14	39	3,991	111.23	39	1,934	53.90
มายอ,รพช	42	3,278	84.83	42	28,277	731.81	42	3,027	78.34
ทุ่งยางแดง,รพช	36	1,949	58.85	36	3,814	115.16	36	2,503	75.57
ไม้แก่น,รพช	34	1,430	45.72	34	5,143	164.42	34	691	22.09
ยะหริ่ง,รพช	72	4,341	65.53	72	39,154	591.09	72	3,770	56.91
ยะรัง,รพช	73	4,080	60.75	73	19,749	294.06	73	4,303	64.07
แม่ลาน,รพช	34	1,328	42.46	34	1,451	46.39	34	1,095	35.01
สายบุรี,รพร	114	7,818	74.54	114	40,081	382.16	114	6,349	60.54
กะพ้อ,รพช	37	1,210	35.55	37	7,002	205.70	37	1,135	33.34
รวม	1,135	76,857	73.60	1,135	216,743	207.57	1,135	67,339	64.49

ที่มา : สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปัตตานี, 2565

หน่วยบริการทั้งหมด ประกอบด้วย รพท.จำนวน 1 แห่ง รพช.จำนวน 11 แห่ง โดยข้อมูลเดือนตุลาคม 65 – ธันวาคม 65 พบว่า จำนวนผู้ป่วยในทั้งหมด 15,991 ราย น้ำหนักสัมพัทธ์รวม (Sum Adj RW) เท่ากับ 15,525.75 ในจำนวนนี้เป็นผู้ป่วยที่รับบริการที่ รพท. จำนวน 6,749 ราย น้ำหนักสัมพัทธ์รวม 9,985.60 คิดเป็นร้อยละ 42.20 และ 64.32 ของจำนวนผู้ป่วยในและค่าน้ำหนักสัมพัทธ์รวมทั้งหมด ค่าเฉลี่ยน้ำหนักสัมพัทธ์ต่อราย (CMI) ของ รพท. เท่ากับ 1.48 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักสัมพัทธ์ต่อราย (CMI) ของ รพช. เท่ากับ 0.60 หน่วยบริการที่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดได้แก่ รพท.ปัตตานี, รพ.โคกโพธิ์, รพร.สายบุรี คิดเป็นร้อยละ 25.00

ปัจจัยที่มีผลต่อค่า CMI คือ การให้บริการผู้ป่วยในที่มีการรักษาด้วยหัตถการ หรือต้องการการตรวจวินิจฉัยที่มีความซับซ้อนและใช้ศักยภาพในระดับสูงขึ้น การให้บริการเฉพาะโรคในโรงพยาบาลที่มีแพทย์เฉพาะสาขา เช่น การให้บริการผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูกในโรงพยาบาลแม่ข่าย การให้การรักษา/ทำหัตถการเฉพาะโรค เช่น การทดแทนไตผ่านทางช่องท้องอย่างต่อเนื่องในผู้ป่วยไตวายเรื้อรัง (CAPD) การบริการโรคนิวโมเนอเรียในโรงพยาบาล

เป็นต้นซึ่งการบริการเหล่านี้มีค่าน้ำหนักสัมพัทธ์ต่อรายสูง การบริหารจัดการข้อมูลผู้ป่วยในอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การส่งข้อมูลถูกต้อง ครบถ้วนและทันเวลา คุณภาพการบันทึก การสรุปเวชระเบียนโดยแพทย์และการให้รหัสโรค/หัตถการได้ครบถ้วน ถูกต้อง หน่วยบริการที่มีทีมตรวจสอบเวชระเบียนภายใน มีแพทย์ทำหน้าที่เป็นหัวหน้า และทำหน้าที่สรุปเวชระเบียน การจัดการระบบให้มีการตรวจสอบก่อนการส่งข้อมูลจะทำให้ข้อมูลมีความถูกต้องมากขึ้น ได้รับการชดเชยอย่างสมเหตุสมผล

(2) ประชากร และบุคลากรสาธารณสุข

ประชากร โครงสร้างประชากรจังหวัดปัตตานี มีประชากรสำรวจในฐานข้อมูล 43 แฟ้ม ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2565 กระทรวงสาธารณสุข จำนวน 609,295 คน จำแนกเป็นเพศชาย 296,962 คน คิดเป็นร้อยละ 48.74 และเพศหญิง 312,333 คน คิดเป็นร้อยละ 51.26 อัตราเพิ่มของประชากรระหว่างปี (2561 – 2565) คิดเป็นร้อยละ 1.07, 1.00, 1.06, 0.72, และ 0.57 ตามลำดับ

ในปี 2561 – 2565 สัดส่วนของประชากรสูงอายุ คิดเป็นร้อยละ 11.98, 12.99, 13.11, 13.36, และ 13.39 ตามลำดับ สัดส่วนของประชากรวัยเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.20, 23.08, 23.82, 23.97 และ 23.51 ตามลำดับ

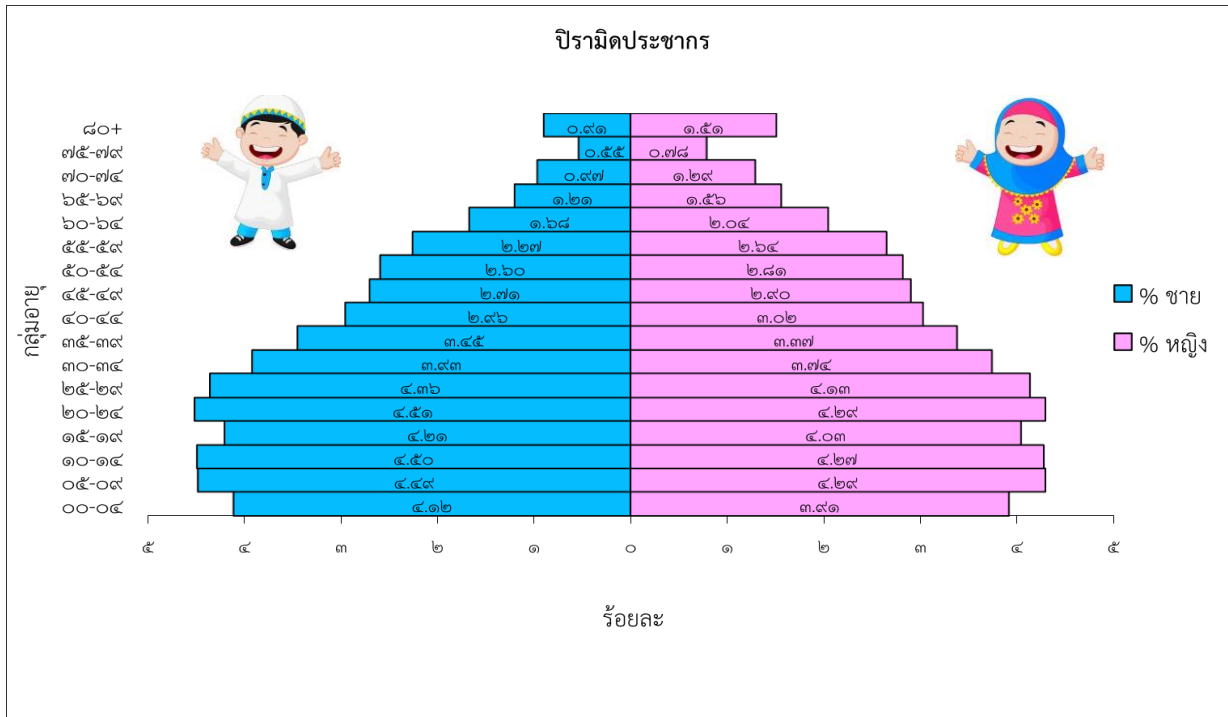
สำหรับอัตรารายพึงพิงของจังหวัดปัตตานีโดยข้อมูลย้อนหลัง 5 ปี (2561 – 2565) คิดเป็นร้อยละ 59.18, 56.42, 58.57, 59.56, และ 54.95 ตามลำดับ

ตารางที่ 48 จำนวนประชากรจังหวัดปัตตานี จำแนกตามกลุ่มอายุและเพศ ปี 2565

กลุ่มอายุ (ปี)	ประชากรจากฐานทะเบียนราษฎร์ ณ 30 มิถุนายน 2565				ประชากรจากฐาน 43 แฟ้ม ณ 30 มิถุนายน 2565			
	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ
0 - 4	30,115	28,584	58,699	8.03	20,582	19,321	39,903	6.55
5 - 9	32,801	31,342	64,143	8.77	25,111	23,702	48,813	8.01
10 - 14	32,868	31,243	64,111	8.77	28,156	26,355	54,511	8.95
15 - 19	30,794	29,493	60,287	8.25	27,931	26,828	54,759	8.99
20 - 24	33,006	31,365	64,371	8.80	27,309	26,728	54,037	8.87
25 - 29	31,867	30,183	62,050	8.49	26,065	26,397	52,462	8.61
30 - 34	28,712	27,326	56,038	7.66	23,158	24,035	47,193	7.75
35 - 39	25,255	24,663	49,918	6.83	20,039	20,947	40,986	6.73
40 - 44	21,657	22,114	43,771	5.99	17,199	18,680	35,879	5.89
45 - 49	19,802	21,169	40,971	5.60	16,099	17,907	34,006	5.58
50 - 54	18,991	20,565	39,556	5.41	15,876	17,740	33,616	5.52
55 - 59	16,575	19,314	35,889	4.91	14,535	16,995	31,530	5.17
60 - 64	12,287	14,907	27,194	3.72	11,163	13,507	24,670	4.05
65 - 69	8,842	11,404	20,246	2.77	8,094	10,381	18,475	3.03
70 - 74	7,127	9,401	16,528	2.26	6,561	8,575	15,136	2.48
75 - 79	4,011	5,720	9,731	1.33	3,730	5,143	8,873	1.46
80 ขึ้นไป	6,664	11,008	17,672	2.42	5,354	9,092	14,446	2.37
รวม	361,374	369,801	731,175	100.00	296,962	312,333	609,295	100.00

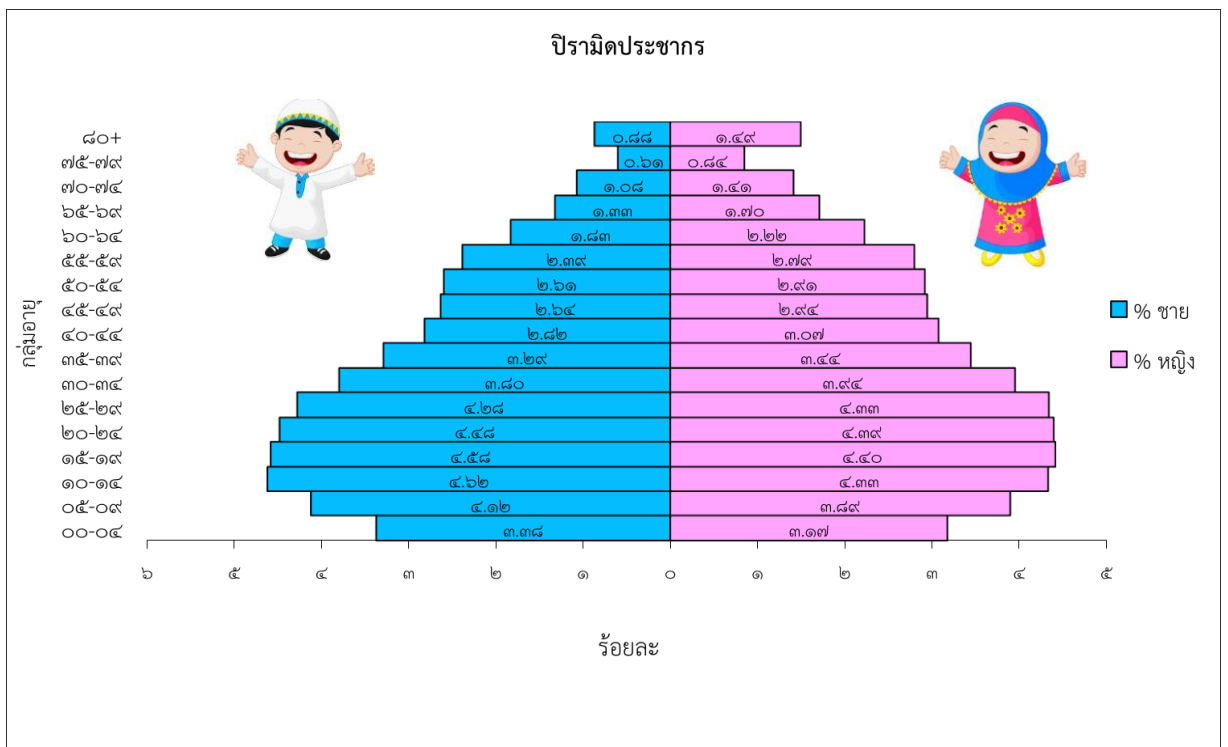
- ที่มา : 1. ข้อมูลประชากรจากฐานทะเบียนราษฎร กระทรวงมหาดไทย ณ 30 มิถุนายน 2565
 2. ข้อมูลประชากรจากฐานข้อมูล 43 แฟ้ม กระทรวงสาธารณสุข ณ 30 มิถุนายน 2565

แผนภูมิที่ 7 โครงสร้างประชากรจังหวัดปัตตานี จำแนกตามกลุ่มอายุและเพศ จากฐานทะเบียนราษฎร ปี 2565

ที่มา : ข้อมูลประชากรจากฐานทะเบียนราษฎร กระทรวงมหาดไทย ณ 30 มิถุนายน 2564

แผนภูมิที่ 8 แสดงโครงสร้างประชากรจังหวัดปัตตานี จำแนกตามกลุ่มอายุและเพศ จากฐานข้อมูล 43 แฟ้ม ปี 2565

ที่มา : ข้อมูลประชากรจากฐานข้อมูล 43 แฟ้ม กระทรวงสาธารณสุข ณ 30 มิถุนายน 2565

ตารางที่ 49 สัดส่วนบุคลากรสาธารณสุขต่อประชากร ปี 2565

อำเภอ	ตำแหน่ง											
	แพทย์		ทันตแพทย์		เภสัชกร		พยาบาล		นวก.สาธารณสุข/ จพ.สาธารณสุข		จพ.ทันตา	
	จำนวน	สัดส่วน :ปชก.	จำนวน	สัดส่วน :ปชก.	จำนวน	สัดส่วน :ปชก.	จำนวน	สัดส่วน :ปชก.	จำนวน	สัดส่วน :ปชก.	จำนวน	สัดส่วน :ปชก.
เมืองปัตตานี	96	1:1,182	18	1:6,301	42	1:2,701	541	1:210	105	1:1,080	11	1:10,311
โคกโพธิ์	11	1:5,395	8	1:7,418	8	1:7,418	155	1:383	34	1:1,745	4	1:14,836
หนองจิก	11	1:5,991	6	1:10,984	6	1:10,984	93	1:709	43	1:1,533	3	1:21,967
ปะนาเระ	11	1:3,653	5	1:8,036	5	1:8,036	102	1:394	32	1:1,256	5	1:8,036
มายอ	10	1:5,387	7	1:7,695	6	1:8,978	95	1:567	42	1:1,283	3	1:17,956
ทุ่งยางแดง	9	1:2,215	3	1:6,644	5	1:3,986	66	1:302	21	1:949	3	1:6,644
สายบุรี	30	1:2,114	8	1:7,926	11	1:5,764	117	1:542	40	1:1,585	4	1:15,852
ไม้แก่น	8	1:1,365	3	1:3,639	3	1:3,639	61	1:179	24	1:455	3	1:3,639
ยะหริ่ง	11	1:6,781	8	1:9,323	7	1:10,655	137	1:544	52	1:1,434	10	1:7,459
ยะรัง	9	1:8,623	7	1:11,086	6	1:12,934	117	1:663	50	1:1,552	10	1:7,760
กะพ้อ	6	1:2,596	3	1:5,192	5	1:3,115	60	1:260	29	1:537	4	1:3,894
แม่ลาน	7	1:2,079	3	1:4,851	3	1:4,851	60	1:243	23	1:633	1	1:14,553
รวม	219	1: 2,782	79	1:7,713	107	1:5,694	1,604	1:380	495	1:1,231	61	1:9,988

ที่มา : 1. งานทรัพยากรบุคคลสสจ.ปัตตานีและรพ.ปัตตานี ณ ธันวาคม 2565

2. ข้อมูลประชากรจากฐานข้อมูล 43 แฟ้ม กระทรวงสาธารณสุข ณ 30 มิถุนายน 2565

จากข้อมูลสัดส่วนบุคลากรสาธารณสุขต่อประชากรในจังหวัดปัตตานี ปี 2565 สำหรับบุคลากรทางการแพทย์ที่สำคัญ พบว่า สัดส่วนแพทย์ 1 คนรับผิดชอบประชากร 2,782 คน โดยอำเภอที่สัดส่วนแพทย์ต้องรับผิดชอบประชากรมากที่สุด คือ อำเภอยะรัง คือ แพทย์ 1 คน รับผิดชอบประชากรถึง 8,623 คน, สัดส่วนทันตแพทย์ต่อประชากร คือ 1 คนต่อประชากร 7,713 คน โดยอำเภอที่ทันตแพทย์ต้องรับผิดชอบประชากรมากที่สุด คือ อำเภอยะรัง สัดส่วน 1 คนต่อประชากร 11,086 คน, ส่วนเจ้าหน้าที่สาธารณสุขซึ่งต้องทำงานใกล้ชิดประชาชนในพื้นที่พบว่า เจ้าหน้าที่ 1 คน รับผิดชอบประชากร 1,231 คน โดยอำเภอที่เจ้าหน้าที่ต้องรับผิดชอบประชากรมากที่สุด คือ อำเภอโคกโพธิ์ สัดส่วนเจ้าหน้าที่ 1 คน ต่อประชากร 1,745 คน

(3) ข้อมูลสถานะสุขภาพ

ด้านสถานะสุขภาพของประชาชนในจังหวัดปัตตานี ประชากรมีอายุคาดเฉลี่ยเมื่อแรกเกิดปี 2565 จำแนกเป็น เพศชาย 68.36 เพศหญิง 75.62 (ปี 2562 – 2565) อัตราเกิดต่อประชากรพันคน เท่ากับ 17.12, 17.44, 16.40 และ 14.35 ตามลำดับ อัตราตายต่อประชากรพันคน เท่ากับ 7.07, 6.86, 9.16, และ 8.70 ตามลำดับ อัตราการเพิ่มประชากรต่อประชากรร้อยคน เท่ากับ 1.00, 1.06, 0.72, และ 0.57 ตามลำดับ อัตราการตายต่อการเกิดมีชีพแสนคน เท่ากับ 84.59, 27.82, 109.01, และ 45.75 ตามลำดับ และอัตราการตายต่อการเกิดมีชีพพันคน เท่ากับ 8.65, 6.31, 7.83, และ 10.18 ตามลำดับ พบว่ามารดาตายและทารกตาย ยังคงมีอัตราที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ (มารดาตายระดับประเทศ 26.6 และทารกตายระดับประเทศ 5.2)

ตารางที่ 50 สถานะสุขภาพของประชาชนจังหวัดปัตตานี ปี 2562 – 2565

สถานะสุขภาพ	ปี 2562		ปี 2563		ปี 2564		ปี 2565	
	จำนวน	อัตรา	จำนวน	อัตรา	จำนวน	อัตรา	จำนวน	อัตรา
อัตราเกิด : ปชก.พันคน	10,639	17.12	10,785	17.44	10,091	16.40	8,744	14.35
อัตรามตาย : ปชก.พันคน	4,395	7.07	4,245	6.86	5,635	9.16	5,301	8.70
อัตราการเพิ่มประชากร : ปชก.ร้อยคน	6,244	1.00	6,540	1.06	4,456	0.72	3,443	0.57
อัตรามรตตาย : การเกิดมีชีพแสนคน	9	84.59	3	27.82	11	109.01	4	45.75
อัตรามรตตาย : การเกิดมีชีพพันคน	92	8.65	68	6.31	79	7.83	89	10.18

ที่มา : 1. กองยุทธศาสตร์และแผนงาน กระทรวงสาธารณสุข (ข้อมูลเดือนมกราคม – ธันวาคม ของทุกปี)

2. ประชากรจากฐาน 43 แฟ้ม ณ 30 มิถุนายน ของทุกปี

สาเหตุการป่วยของผู้ป่วยนอก พบว่า อัตราผู้ป่วยนอก 10 อันดับแรก โดยอันดับที่ 1 คือ กลุ่มโรคการติดเชื้อของทางเดินหายใจส่วนบนแบบเฉียบพลันอื่น ๆ จะพบในปี 2563 และปี 2565 สำหรับปี 2565 กลุ่มโรคสำคัญ 3 อันดับแรก ได้แก่ กลุ่มโรคการติดเชื้อของทางเดินหายใจส่วนบนแบบเฉียบพลันอื่น ๆ อัตราป่วยเท่ากับ 21,957.34 ต่อประชากรแสนคน รองลงมา คือ กลุ่มโรคความดันโลหิตสูงที่ไม่มีสาเหตุ อัตราป่วยเท่ากับ 19,523.71 ต่อประชากรแสนคน และกลุ่มเบาหวาน อัตราป่วยเท่ากับ 9,178.31 ต่อประชากรแสนคน

ตารางที่ 51 จำนวนและอัตราป่วยผู้ป่วยนอก ต่อประชากร 100,000 คน ตามกลุ่มสาเหตุการป่วย

10 อันดับแรก จังหวัดปัตตานี ปี 2563 - 2565 (กลุ่มโรคตาม 298 กลุ่มโรค)

ลำดับ	สาเหตุการป่วย	ปี 2563			ปี 2564			ปี 2565		
		จำนวน	อัตรา	ที่	จำนวน	อัตรา	ที่	จำนวน	อัตรา	ที่
1	167 การติดเชื้อของทางเดินหายใจส่วนบนแบบเฉียบพลันอื่น ๆ	147,777	23,891.26	1	117,886	19,154.78	2	133,785	21,957.34	1
2	145 ความดันโลหิตสูงที่ไม่มีสาเหตุ	146,980	23,762.41	2	140,433	22,818.35	1	118,957	19,523.71	2
3	180 ฟันผุ	113,635	18,371.49	3	77,295	12,559.33	3	53,963	8,856.63	4
4	207 เนื้อเยื่อผิดปกติ	72,366	11,699.49	4	61,094	9,926.90	5	51,151	8,395.11	5
5	181 ความผิดปกติอื่น ๆ ของฟันและโครงสร้าง	53,807	8,699.03	6	47,373	7,697.43	6	40,849	6,704.31	6
6	104 เบาหวาน	64,067	10,357.78	5	62,616	10,174.20	4	55,923	9,178.31	3
7	185 โรคอื่น ๆ ของหลอดอาหารกระเพาะและดูโอเดนมัม	43,550	7,040.77	7	36,429	5,919.19	7	30,436	4,995.28	7
8	199 โรคอื่น ๆ ของผิวหนังและเนื้อเยื่อใต้ผิวหนัง	36,924	5,969.54	8	29,188	4,742.63	8	22,614	3,711.50	8
9	170 หลอดลมอักเสบเฉียบพลันและหลอดลมเล็กอักเสบเฉียบพลัน	27,765	4,488.80	10	22,408	3,640.98	10	18,854	3,094.40	10
10	281 การบาดเจ็บระบุเฉพาะอื่น ๆ , ไม่ระบุเฉพาะและหลายบริเวณในร่างกาย	29,713	4,803.73	9	27,040	4,393.61	9	22,035	3,616.47	9

ที่มา : 1. ปี 2562 – 2564 (ตามปีงบประมาณ) ฐานข้อมูล 43 แฟ้ม

2. ประชากรจากฐาน 43 แฟ้ม ณ 30 มิถุนายน ของทุกปี

สาเหตุการป่วยของผู้ป่วยใน พบว่าอัตราผู้ป่วยใน 10 อันดับแรก โดยลำดับที่ 1 คือ กลุ่มโรคปอดบวม ตั้งแต่ปี 2563 - 2564 สำหรับปี 2565 กลุ่มโรคสำคัญ 3 อันดับแรก ได้แก่ กลุ่มการติดเชื้อของทางเดินหายใจส่วนบนแบบเฉียบพลันอื่น ๆ อัตราป่วย 1,795.19 ต่อแสนประชากร รองลงมา กลุ่มโรคปอดบวมอัตราป่วย 1,418.85 ต่อแสนประชากร และกลุ่มโรคคออักเสบเฉียบพลันและต่อมทอนซิลอักเสบ อัตราป่วย 632.04 ต่อแสนประชากร

ตารางที่ 52 จำนวนและอัตราผู้ป่วยในต่อประชากร 100,000 คน ตามสาเหตุการป่วย 10 อันดับแรก จังหวัดปัตตานี ปี 2563 - 2565 (กลุ่มโรคตาม 298 กลุ่มโรค)

ลำดับ	สาเหตุการป่วย	ปี 2563			ปี 2564			ปี 2565		
		จำนวน	อัตรา	ลำดับ	จำนวน	อัตรา	ลำดับ	จำนวน	อัตรา	ลำดับ
1	167 การติดเชื้อของทางเดินหายใจส่วนบนแบบเฉียบพลันอื่น ๆ	-	-	-	-	-	-	10,938	1,795.19	1
2	169 ปอดบวม	3,466	560.35	1	6,979	1,133.99	1	8,645	1418.85	2
3	165 คออักเสบเฉียบพลันและต่อมทอนซิลอักเสบเฉียบพลัน	-	-	-	-	-	-	3,851	632.04	3
4	242 ภาวะแทรกซ้อนอื่น ๆ ของการตั้งครรภ์ และการคลอด	3,321	536.91	2	2,772	450.41	2	2,159	354.34	4
5	239 การดูแลมารดาอื่น ๆ ที่มีปัญหาเกี่ยวกับทารกในครรภ์ และถุงน้ำคร่ำ และปัญหาที่อาจจะเกิดได้ในระยะคลอด	2,459	397.55	3	2,207	358.61	3	2,159	354.34	5
6	244 ภาวะแทรกซ้อนที่ส่วนใหญ่พบในระยะหลังคลอด และภาวะทางสูติกรรมอื่น ๆ ที่มีได้ระยะบูรณะเย็บ	-	-	-	925	150.30	8	1,593	261.45	6
7	175 โรคหลอดลมอักเสบ ถุงลมโป่งพอง และปอดชนิดอุดกั้นแบบเรื้อรังอื่น	1,556	251.56	5	1,171	190.27	5	885	145.25	7
8	170 หลอดลมอักเสบเฉียบพลันและหลอดลมเล็กอักเสบเฉียบพลัน	-	-	-	-	-	-	820	134.58	8
9	151 หัวใจล้มเหลว	1,402	226.66	6	1,319	214.32	4	797	130.81	9
10	246 ทารกในครรภ์โตช้า ทารกในครรภ์ขาดสารอาหาร และความผิดปกติเกี่ยวกับการตั้งครรภ์ระยะสั้น และน้ำหนักทารกแรกเกิดน้อย	-	-	-	916	148.84	9	777	127.52	10
11	032 ใช้จากไวรัสที่นำโดยแมลงและใช้เลือดออกที่เกิดจากไวรัสอื่น ๆ	1,572	254.15	4	-	-	-	-	-	-
12	278 การบาดเจ็บภายในกะโหลกศีรษะ	1,121	181.23	7	948	154.04	6	-	-	-
13	253 ภาวะอื่น ๆ ในระยะปริกำเนิด	1,093	176.71	8	936	152.09	7	-	-	-
14	198 โรคอักเสบติดเชื้อของผิวหนังและเนื้อเยื่อใต้ผิวหนัง	1,014	163.93	9	-	-	-	-	-	-
15	281 การบาดเจ็บระบุเฉพาะอื่น ๆ, ไม่ระบุเฉพาะและหลายบริเวณในร่างกาย	980	158.44	10	-	-	-	-	-	-
16	237 การบวม การมีโปรตีนในปัสสาวะ และความดันโลหิตสูงขณะตั้งครรภ์ ระยะคลอด และระยะหลังคลอด	-	-	-	805	130.80	10	-	-	-

ที่มา : 1. ปี 2562 - 2564 (ตามปีงบประมาณ) ฐานข้อมูล 43 เพิ่ม
2. ประชากรจากฐาน 43 เพิ่ม ณ 30 มิถุนายน ของทุกปี

กลุ่มโรคที่เป็นสาเหตุการตายปี 2563 5 อันดับแรก (ข้อมูลมกราคม - ธันวาคม 2565) ได้แก่

- 1) โรคสมองฝ่อวัยชรา อัตราตาย 95.19 ต่อแสนประชากร
  - 2) โรคแทรกซ้อนจากความดันโลหิตสูง อัตราตาย 90.10 ต่อแสนประชากร
  - 3) โรคหลอดเลือดสมอง อัตราตาย 84.52 ต่อแสนประชากร
  - 4) โรคหัวใจขาดเลือด อัตราตาย 71.39 ต่อแสนประชากร
  - 5) โรคมะเร็งทุกชนิด อัตราตาย 56.46 ต่อแสนประชากร โดยพบว่า อันดับ 1) มะเร็งปอด
- 2) มะเร็งเต้านม 3) มะเร็งลำไส้ไม่ระบุส่วน 4) มะเร็งตับ และ 5) มะเร็งลำไส้ใหญ่

ตารางที่ 53 จำนวนและอัตราการตายต่อประชากร 100,000 คน ตามกลุ่มสาเหตุการตาย 10 อันดับแรก จังหวัดปัตตานี ปี 2563 – 2565

สาเหตุการตาย	ปี 2563			ปี 2564			ปี 2565		
	จำนวน	อัตรา	อันดับ	จำนวน	อัตรา	อันดับ	จำนวน	อัตรา	อันดับ
โรคสมองฝ่อวัยชรา	294	47.53	5	449	72.96	4	580	95.19	1
โรคแทรกซ้อนจากความดันโลหิตสูง	540	87.30	1	610	99.12	2	549	90.10	2
โรคหลอดเลือดสมอง	486	78.57	2	510	82.87	3	515	84.52	3
โรคหัวใจขาดเลือด	350	56.58	3	387	62.88	5	435	71.39	4
โรคมะเร็งทุกชนิด	340	54.97	4	314	51.02	7	344	56.46	5
โรคแทรกซ้อนจากเบาหวาน	237	38.32	6	349	56.71	6	306	50.22	6
โรคไต	153	24.74	7	209	33.96	8	202	33.15	7
ติดเชื้อในกระแสเลือด	101	16.33	11	98	15.92	10	157	25.77	8
โรคปอดบวม	125	20.21	8	135	21.94	9	155	25.44	9
โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019	1	0.16	13	611	99.28	1	112	18.38	10
อุบัติเหตุ	111	17.95	10	94	15.27	12	100	16.41	12
โรคหืด	60	9.70	12	68	11.05	13	99	16.25	11
อุบัติเหตุจราจร	121	19.56	9	96	15.60	11	53	8.70	13

หมายเหตุ : โรคมะเร็ง 5 อันดับแรก ดังนี้ 1) มะเร็งปอด 2) มะเร็งตับ 3) มะเร็งเต้านม 4) มะเร็งลำไส้ไม่ระบุส่วน
5) มะเร็งลำไส้ใหญ่

ที่มา : 1. กองยุทธศาสตร์และแผนงาน กระทรวงสาธารณสุข (ข้อมูลเดือนมกราคม - ธันวาคม ของทุกปี)
2. ประชากรจากฐาน 43 แห่ง ณ 30 มิถุนายน ของทุกปี

ตารางที่ 54 ผู้ป่วยโรคที่เฝ้าระวังทางระบาดวิทยาที่มีอัตราป่วยสูง 10 ลำดับแรก จังหวัดปัตตานี ปี 2565

ลำดับ	โรค	เขต 12*				จังหวัดปัตตานี**			
		(ข้อมูล ณ 31 ธันวาคม 2565)				(ข้อมูล ณ 31 ธันวาคม 2565)			
		จำนวนป่วย	อัตราป่วย (ต่อแสนประชากร)	จำนวนตาย	อัตราการตาย (ต่อแสนประชากร)	จำนวนป่วย	อัตราป่วย (ต่อแสนประชากร)	จำนวนตาย	อัตราการตาย (ต่อแสนประชากร)
1	Coronavirus disease 2019	113,013	2,466.6	639	13.9	11,491	1,867.12	89	14.46
2	Acute diarrhea	47,400	947.95	0	0	4,534	736.71	0	0
3	Hemorrhagic conjunctivitis	9,711	194.21	0	0	2,613	424.57	0	0

ลำดับ	โรค	เขต 12*				จังหวัดปัตตานี**			
		(ข้อมูล ณ 31 ธันวาคม 2565)				(ข้อมูล ณ 31 ธันวาคม 2565)			
		จำนวนป่วย	อัตราป่วย (ต่อแสนประชากร)	จำนวนตาย	อัตราตาย (ต่อแสนประชากร)	จำนวนป่วย	อัตราป่วย (ต่อแสนประชากร)	จำนวนตาย	อัตราตาย (ต่อแสนประชากร)
4	Pneumonia	20,001	400.00	20	0.40	2,018	327.90	0	0
5	Pyrexia	8,066	161.31	0	0	403	65.48	0	0
6	Influenza	7,874	157.47	0	0	361	58.66	0	0
7	D.F/D.H.F/DSS	2,309	46.18	1	0.02	343	55.73	1	0.16
8	Hand,foot and mouth disease	3,941	78.82	0	0	308	50.05	0	0
9	Chickenpox	1,525	30.50	0	0	220	35.75	0	0
10	Food Poisoning	2,228	44.56	0	0	197	32.01	0	0

ที่มา : * กองระบาดวิทยา กระทรวงสาธารณสุข, สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 12 จังหวัดสงขลา

** รายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา (รง.506/507) จังหวัดปัตตานี, รายงานเฝ้าระวัง COVID-19

1) สถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) จังหวัดปัตตานี

ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ถึง วันที่ 31 ธันวาคม 2565 มีรายงานผู้ป่วยขึ้นทะเบียน จำนวน 11,491 ราย คิดเป็นอัตราป่วย 1,867.12 ต่อแสนประชากร จำแนกเป็นผู้ป่วยในจังหวัดปัตตานี 11,072 ราย จังหวัดอื่น ๆ จำนวน 292 ราย และเป็นผู้ต้องขังในเรือนจำ จำนวน 127 ราย

อำเภอที่มีอัตราป่วยสูงสุด (ไม่รวมผู้ต้องขังในเรือนจำ) คือ อำเภอเมืองปัตตานี อัตราป่วยเท่ากับ 3,915.84 ต่อแสนประชากร รองลงมาคือ อำเภอโคกโพธิ์, อำเภอแม่ลาน, อำเภอหนองจิก, อำเภอสายบุรี, อำเภอไม้แก่น, อำเภอทุ่งยางแดง, อำเภอมายอ, อำเภอกะพ้อ, อำเภอยะหริ่ง, อำเภอปะนาเระ และอำเภอยะรัง อัตราป่วยเท่ากับ 2,047.80, 1,866.70, 1,750.23, 1,351.52, 1,285.70, 1,276.87, 1,243.87, 1,230.69, 1,010.52, 881.76 และ 776.54 ต่อแสนประชากร ตามลำดับ

ผู้ป่วยเสียชีวิตสะสม จำนวน 89 ราย อัตราตาย 14.46 ต่อแสนประชากร อายุน้อยที่สุด 2 เดือน อายุมากที่สุด 98 ปี จำแนกเป็น (1) เสียชีวิตในโรงพยาบาล รวมสะสม 88 ราย ได้แก่ อำเภอเมืองปัตตานี 31 ราย อำเภอสายบุรี 11 ราย อำเภอยะหริ่ง 10 ราย อำเภอหนองจิก 7 ราย อำเภอยะรัง 6 ราย อำเภอมายอ 5 ราย อำเภอโคกโพธิ์ 4 ราย อำเภอแม่ลาน 4 ราย อำเภอทุ่งยางแดง 2 ราย อำเภอกะพ้อ 2 ราย อำเภอปะนาเระ 2 ราย อำเภอไม้แก่น 1 ราย และจังหวัดนราธิวาส 1 ราย (2) เสียชีวิตนอกสถานพยาบาล สะสม 1 ราย ได้แก่ อำเภอหนองจิก

2) โรคอุจจาระร่วงเฉียบพลัน (Acute diarrhea)

ปี 2565 (ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565) ได้รับรายงานผู้ป่วยโรคอุจจาระร่วงเฉียบพลัน จำนวนทั้งสิ้น 4,534 ราย คิดเป็นอัตราป่วย 736.71 ต่อแสนประชากร ไม่มีรายงานผู้ป่วยเสียชีวิต

ลักษณะการเกิดโรคในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา พบผู้ป่วยตลอดทั้งปี โดยจะพบผู้ป่วยสูงในช่วงเดือนพฤษภาคม - กรกฎาคม ในปี 2565 อัตราส่วนเพศหญิงต่อเพศชาย เท่ากับ 1.53 : 1 กลุ่มอายุที่พบสูงสุด คือ 0 - 4 ปี อัตราป่วย 2,573.05 ต่อแสนประชากร รองลงมาคือ กลุ่มอายุ 5 - 9 ปี (813.49 ต่อแสนประชากร), 65 ปีขึ้นไป

(764.34 ต่อแสนประชากร), 45 - 54 ปี (730.29 ต่อแสนประชากร), 55 - 64 ปี (632.32 ต่อแสนประชากร), 35 - 44 ปี (618.75 ต่อแสนประชากร), 25 - 34 ปี (550.6 ต่อแสนประชากร), 15 - 24 ปี (449.95 ต่อแสนประชากร) และ 10 - 14 ปี (404.9 ต่อแสนประชากร) ตามลำดับ เป็นเด็กในปกครอง ร้อยละ 37.16 รองลงมา อาชีพนักเรียน ร้อยละ 25.52 อาชีพรับจ้าง ร้อยละ 18.81 และอาชีพอื่น ๆ ร้อยละ 18.51

อำเภอที่มีอัตราป่วยสูงสุด คือ อำเภอกะพ้อ อัตราป่วยเท่ากับ 1,688.92 ต่อแสนประชากร รองลงมาคือ อำเภอไม้แก่น, อำเภอโคกโพธิ์, อำเภอสายบุรี, อำเภอปะนาเระ, อำเภอยะหริ่ง, อำเภอแม่ลาน, อำเภอยะรัง, อำเภอทุ่งยางแดง, อำเภอหนองจิก, อำเภอมายอ, อำเภอเมืองปัตตานี อัตราป่วยเท่ากับ 1,478.56, 995.23, 855.08, 809.93, 772.07, 753.6, 711.32, 677.42, 670.95, 591.16 และ 421.3 ต่อแสนประชากร ตามลำดับ

3) โรคตาแดง (Hemorrhagic conjunctivitis)

ปี 2565 (ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565) ได้รับรายงานผู้ป่วยโรคตาแดง จำนวนทั้งสิ้น 2,613 ราย คิดเป็นอัตราป่วย 424.57 ต่อแสนประชากร ไม่มีรายงานผู้ป่วยเสียชีวิต

ลักษณะการเกิดโรคในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาของจังหวัดปัตตานี มีลักษณะการระบาดที่พบได้ตลอดทั้งปี ในปี 2565 อัตราส่วนเพศหญิงต่อเพศชาย เท่ากับ 1.34 : 1 กลุ่มอายุที่พบสูงสุดคือ 5 - 9 ปี อัตราป่วย 1,118.3 ต่อแสนประชากร รองลงมาคือ กลุ่มอายุ 10 - 14 ปี (840.95 ต่อแสนประชากร), 0 - 4 ปี (533.01 ต่อแสนประชากร), 35 - 44 ปี (359.86 ต่อแสนประชากร), 55 - 64 ปี (330.7 ต่อแสนประชากร), 45 - 54 ปี (328.85 ต่อแสนประชากร), 25 - 34 ปี (312.04 ต่อแสนประชากร), 15 - 24 ปี (234.09 ต่อแสนประชากร) และ 65 ปีขึ้นไป (193.2 ต่อแสนประชากร) ตามลำดับ โดยเป็นนักเรียน ร้อยละ 46.96 รองลงมาเป็นเด็กในปกครอง ร้อยละ 23.19 อาชีพรับจ้าง ร้อยละ 12.59 และอาชีพอื่น ๆ ร้อยละ 17.26

อำเภอที่มีอัตราป่วยสูงสุด คือ อำเภอกะพ้อ อัตราป่วย 1,669.29 ต่อแสนประชากร รองลงมาคือ อำเภอไม้แก่น, อำเภอปะนาเระ, อำเภอทุ่งยางแดง, อำเภอหนองจิก, อำเภอโคกโพธิ์, อำเภอยะรัง, อำเภอแม่ลาน, อำเภอยะหริ่ง, อำเภอสายบุรี, อำเภอเมืองปัตตานี, อำเภอมายอ อัตราป่วยเท่ากับ 899.99, 896.62, 677.42, 485.75, 436.89, 379.62, 366.43, 341.57, 324.18, 250.86 และ 121.22 ต่อแสนประชากร ตามลำดับ โดยในปี 2565 จังหวัดปัตตานีมีรายงานการระบาดเป็นกลุ่มก้อน 5 เหตุการณ์ ในสถานศึกษาอำเภอทุ่งยางแดง 1 เหตุการณ์ จำนวนผู้ป่วย 26 ราย อำเภอเมืองปัตตานี 4 เหตุการณ์ จำนวนผู้ป่วยรวม 55 ราย

4) โรคปอดอักเสบ (Pneumonia)

ปี 2565 (ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565) ได้รับรายงานผู้ป่วยโรคปอดอักเสบ จำนวนทั้งสิ้น 2,018 ราย คิดเป็นอัตราป่วย 327.90 ต่อแสนประชากร ไม่มีรายงานผู้ป่วยเสียชีวิต

ลักษณะการเกิดโรคในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาของจังหวัดปัตตานี มีลักษณะการระบาดที่พบได้ตลอดทั้งปี จำนวนผู้ป่วยสูงในช่วงเดือนกรกฎาคม - กันยายน ในปี 2565 อัตราส่วนเพศชายต่อเพศหญิง เท่ากับ 1.19 : 1 กลุ่มอายุที่พบสูงสุดคือ กลุ่มอายุ 0 - 4 ปี อัตราป่วย 2,436.26 ต่อแสนประชากร รองลงมาคือ กลุ่มอายุ 65 ปีขึ้นไป (610.12 ต่อแสนประชากร), 55 - 64 ปี (317.98 ต่อแสนประชากร), 5 - 9 ปี (245.43 ต่อแสนประชากร), 45 - 54 ปี (170.35 ต่อแสนประชากร), 35 - 44 ปี (82.85 ต่อแสนประชากร), 25 - 34 ปี (75.49 ต่อแสนประชากร), 10 - 14 ปี (53.13 ต่อแสนประชากร) และ 15 - 24 ปี (39.17 ต่อแสนประชากร) ตามลำดับ โดยเป็นเด็กในปกครอง ร้อยละ 59.56 รองลงมา อาชีพรับจ้าง ร้อยละ 14.77 อาชีพนักเรียน ร้อยละ 11.10 และอาชีพอื่น ๆ ร้อยละ 14.57

อำเภอที่มีอัตราป่วยสูงสุด คือ อำเภอกะพ้อ 1,276.51 ต่อประชากรแสนคน รองลงมาคือ อำเภอทุ่งยางแดง, อำเภอยะรัง, อำเภอสายบุรี, อำเภอมายอ, อำเภอโคกโพธิ์, อำเภอหนองจิก, อำเภอยะหริ่ง, อำเภอเมืองปัตตานี, อำเภอปะนาเระ, อำเภอแม่ลาน อัตราป่วยเท่ากับ 857.74, 639.43, 488.61, 322.62, 315.44, 277.79, 139.2, 115.38, 99.07 และ 34.57 ต่อแสนประชากร ตามลำดับ อำเภอที่ไม่มีรายงานผู้ป่วย คือ อำเภอไม้แก่น

5) โรคไข้ไม่ทราบสาเหตุ (Pyrexia)

ปี 2565 (ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565) ได้รับรายงานผู้ป่วยโรคไข้ไม่ทราบสาเหตุ จำนวนทั้งสิ้น 403 ราย คิดเป็นอัตราป่วย 65.48 ต่อแสนประชากร ไม่มีรายงานผู้ป่วยเสียชีวิต อัตราส่วน เพศหญิง ต่อเพศชาย เท่ากับ 1.16 : 1 กลุ่มอายุที่พบสูงสุดคือกลุ่มอายุ 0 - 4 ปี อัตราป่วย 205.18 ต่อแสนประชากร รองลงมาคือ กลุ่มอายุ 5 - 9 ปี (128.65 ต่อแสนประชากร), 65 ปี ขึ้นไป (79.65 ต่อแสนประชากร), 10 - 14 ปี (71.45 ต่อแสนประชากร), 55 - 64 ปี (45.43 ต่อแสนประชากร), 15 - 24 ปี (41.9 ต่อแสนประชากร), 35 - 44 ปี (40.13 ต่อแสนประชากร), 45 - 54 ปี (40.00 ต่อแสนประชากร) และ 25 - 34 ปี (36.24 ต่อแสนประชากร) ตามลำดับ โดยเป็นนักเรียน ร้อยละ 35.73 รองลงมาเป็นเด็กในปกครอง ร้อยละ 30.52 อาชีพรับจ้าง ร้อยละ 18.36 และอาชีพอื่น ๆ ร้อยละ 15.39

อำเภอที่มีอัตราป่วยสูงสุด คือ อำเภอไม้แก่น อัตราป่วย 899.99 ต่อแสนประชากร รองลงมาคือ อำเภอเมืองปัตตานี, อำเภอปะนาเระ, อำเภอสายบุรี, อำเภอยะหริ่ง, อำเภอกะพ้อ, อำเภอมายอ, อำเภอยะรัง, อำเภอหนองจิก, อำเภอแม่ลาน, อำเภอโคกโพธิ์, อำเภอทุ่งยางแดง อัตราป่วยเท่ากับ 125.87, 84.21, 45.42, 36.09, 32.73, 31.7, 31.53, 18.22, 13.83, 11.81 และ 9.75 ต่อแสนประชากร ตามลำดับ

6) โรคไข้หวัดใหญ่ (Influenza)

ปี 2565 (ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565) ได้รับรายงานผู้ป่วย 361 ราย คิดเป็นอัตราป่วย 58.66 ต่อแสนประชากร ไม่มีรายงานผู้ป่วยเสียชีวิต

ลักษณะการเกิดโรคในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา จังหวัดปัตตานีมีลักษณะการระบาดพบได้ตลอดทั้งปี พบผู้ป่วยมีแนวโน้มสูงช่วงเดือนกันยายน - ธันวาคม ในปี 2565 อัตราส่วนเพศชายต่อเพศหญิง เท่ากับ 1.09 : 1 กลุ่มอายุที่พบสูงสุด คือ กลุ่มอายุ 0 - 4 ปี อัตราป่วย 221.69 ต่อแสนประชากร รองลงมาคือ กลุ่มอายุ 5 - 9 ปี (98.96 ต่อแสนประชากร), 15 - 24 ปี (64.67 ต่อแสนประชากร), 25 - 34 ปี (61.4 ต่อแสนประชากร), 35 - 44 ปี (32.36 ต่อแสนประชากร), 65 ปีขึ้นไป (32.2 ต่อแสนประชากร), 10 - 14 ปี (27.48 ต่อแสนประชากร), 55 - 64 ปี (23.62 ต่อแสนประชากร) และ 45 - 54 ปี (19.26 ต่อแสนประชากร) ตามลำดับโดยเป็นเด็กในปกครอง ร้อยละ 34.90 รองลงมาเป็นนักเรียน ร้อยละ 23.82 อาชีพอาชีพทหาร/ตำรวจ ร้อยละ 19.67 และอื่น ๆ ร้อยละ 21.61

อำเภอที่มีอัตราป่วยสูงสุด คือ อำเภอกะพ้อ อัตราป่วย 405.87 ต่อแสนประชากร รองลงมาคือ อำเภอไม้แก่น, อำเภอหนองจิก, อำเภอแม่ลาน, อำเภอทุ่งยางแดง, อำเภอปะนาเระ, อำเภอโคกโพธิ์, อำเภอยะรัง, อำเภอเมืองปัตตานี, อำเภอสายบุรี, อำเภอมายอ และอำเภอยะหริ่ง, อัตราป่วยเท่ากับ 137.75, 127.51, 103.71, 97.47, 96.6, 62.41, 40.36, 28.84, 26.62, 5.59, 5.16 ต่อแสนประชากร ตามลำดับ

7) โรคไข้เลือดออก (Dengue fever, Dengue hemorrhagic fever, Dengue shock syndrome)

การรายงานกลุ่มโรคไข้เลือดออก ประกอบด้วย ไข้เดงกี ไข้เลือดออก และไข้เลือดออกช็อก โดยให้รายงานตั้งแต่ผู้ป่วยเข้าข่ายโดยไม่จำเป็นต้องรอผลการตรวจยืนยันทางห้องปฏิบัติการ ในปี 2565 (ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565) มีผู้ป่วยไข้เลือดออก 343 ราย คิดเป็นอัตราป่วย 55.73 ต่อแสนประชากร มีรายงานผู้ป่วยเสียชีวิต 1 ราย อัตราตาย เท่ากับ 0.16 ต่อแสนประชากร อัตราผู้ป่วยตายเท่ากับร้อยละ 0.29

การรายงานผู้ป่วยไข้เลือดออกจะพบในกลุ่มผู้ป่วยไข้เลือดออกเดงกี (DHF) ร้อยละ 49.56 (170 ราย) ไข้เดงกี (DF) ร้อยละ 47.81 (164 ราย) และไข้เลือดออกช็อก (DHF shock syndrome) ร้อยละ 2.62 (9 ราย) ตามลำดับ

รอบการระบาดของโรคไข้เลือดออกย้อนหลังตั้งแต่ปี 2556 พบว่า วงรอบการระบาดจะเป็นปีเว้น 2 ปี ปีที่ระบาดได้แก่ ปี พ.ศ. 2557 ปี พ.ศ. 2559 (โดยระบาดข้ามปีจนถึงปี 2560) ปี 2562 โดยพบว่า ทุกอำเภอ มีการระบาดของโรคไข้เลือดออก

ในปี 2565 ช่วงเดือนตุลาคม - พฤศจิกายน จำนวนผู้ป่วยสูงกว่าค่ามัธยฐาน อัตราส่วนเพศชายต่อเพศหญิง เท่ากับ 1.29 : 1 กลุ่มอายุที่พบสูงสุด คือ กลุ่มอายุที่พบสูงสุด คือ กลุ่มอายุ 5 - 9 ปี อัตราป่วย 213.76 ต่อแสนประชากร รองลงมาคือ กลุ่มอายุ 10 - 14 ปี (150.24 แสนประชากร), 0 - 4 ปี (89.62 แสนประชากร), 15 - 24 ปี (59.2 แสนประชากร), 25 - 34 ปี (25.16 แสนประชากร), 35 - 44 ปี (16.83 แสนประชากร), 45 - 54 ปี (10.37 แสนประชากร), 55 - 64 ปี (5.45 แสนประชากร) และ 65 ปีขึ้นไป (3.39 แสนประชากร) โดยเป็นนักเรียน ร้อยละ 65.60 รองลงมา เป็นเด็กในปกครอง ร้อยละ 18.37 อาชีพรับจ้าง ร้อยละ 8.45 และอาชีพอื่น ๆ ร้อยละ 7.58

อำเภอที่มีอัตราป่วยสูงสุด คือ อำเภอปะนาเระ อัตราป่วย 282.36 ต่อแสนประชากร รองลงมา คือ อำเภอเมืองปัตตานี, อำเภอไม้แก่น, อำเภอยะหริ่ง, อำเภอมายอ, อำเภอยะรัง, อำเภอสายบุรี, อำเภอหนองจิก, อำเภอแม่ลาน, อำเภอกะพ้อ, อำเภอโคกโพธิ์, อำเภอทุ่งยางแดง อัตราป่วยเท่ากับ 64.68, 64.29, 61.87, 39.16, 36.58, 26.62, 22.77, 20.74, 19.64, 15.18 และ 14.62 ต่อแสนประชากร

8) โรคมือเท้าปาก (Hand foot and mouth disease)

ปี 2565 (ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565) ได้รับรายงานผู้ป่วยโรคมือ เท้า ปาก จำนวนทั้งสิ้น 308 ราย คิดเป็นอัตราป่วย 50.05 ต่อแสนประชากร ไม่มีรายงานผู้ป่วยเสียชีวิต

ลักษณะการเกิดโรคในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา จังหวัดปัตตานีมีลักษณะการระบาดพบได้ตลอดทั้งปี โดยพบผู้ป่วยสูงในเดือนมิถุนายน - กรกฎาคม ในปี 2565 อัตราส่วนเพศชายต่อเพศหญิง เท่ากับ 1.37 : 1 กลุ่มอายุที่พบสูงสุดคือ กลุ่มอายุ 0 - 4 ปี อัตราป่วย 634.42 ต่อแสนประชากร รองลงมาคือ กลุ่มอายุ 5 - 9 ปี (69.28 ต่อแสนประชากร) และ 10 - 14 ปี (5.50 ต่อแสนประชากร) ตามลำดับ โดยเป็นเด็กในปกครอง ร้อยละ 91.23 และเป็นนักเรียน ร้อยละ 8.77

อำเภอที่มีอัตราป่วยสูงสุด คือ อำเภอไม้แก่น อัตราป่วย 192.86 ต่อแสนประชากร รองลงมา คือ อำเภอกะพ้อ, อำเภอปะนาเระ, อำเภอทุ่งยางแดง, อำเภอแม่ลาน, อำเภอโคกโพธิ์, อำเภอมายอ, อำเภอสายบุรี, อำเภอยะหริ่ง, อำเภอยะรัง, อำเภอหนองจิก, อำเภอเมืองปัตตานี อัตราป่วยเท่ากับ 157.11, 123.84, 112.09, 96.79, 84.34, 54.08, 31.32, 30.93, 25.22, 22.77 และ 14.86 ต่อแสนประชากร ตามลำดับ ในปี 2565 จังหวัดปัตตานี มีรายงานการระบาดเป็นกลุ่มก้อน 1 เหตุการณ์ ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอแม่ลาน จำนวนผู้ป่วย 6 ราย

9) โรคสุกใส (Chickenpox)

ปี 2565 (ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565) ได้รับรายงานผู้ป่วยโรคสุกใส จำนวนทั้งสิ้น 220 ราย คิดเป็นอัตราป่วย 35.75 ต่อแสนประชากร ไม่มีรายงานผู้ป่วยเสียชีวิต

ลักษณะการเกิดโรคในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาของจังหวัดปัตตานี มีลักษณะการระบาดที่พบได้ตลอดทั้งปี พบผู้ป่วยมีแนวโน้มสูงช่วงเดือนมีนาคม - พฤษภาคม ในปี 2565 อัตราส่วนเพศชายต่อเพศหญิง เท่ากับ 1.24 : 1 กลุ่มอายุที่พบสูงสุดคือ 0 - 4 ปี อัตราป่วย 110.85 ต่อแสนประชากร รองลงมาคือ กลุ่มอายุ 10 - 14 ปี (97.1 ต่อแสนประชากร), 5 - 9 ปี (89.07 ต่อแสนประชากร), 15 - 24 ปี (43.72 ต่อแสนประชากร), 25 - 34 ปี (14.09 ต่อแสนประชากร), 35 - 44 ปี (9.06 ต่อแสนประชากร), 45 - 54 ปี (8.89 ต่อแสนประชากร) ตามลำดับ สำหรับกลุ่มอายุที่ไม่มีรายงานพบผู้ป่วย คือ 65 ปี ขึ้นไป และ 55 - 64 ปี มีอาชีพนักเรียน ร้อยละ 62.27 รองลงมา เป็นเด็กในปกครอง ร้อยละ 29.09 อาชีพรับจ้าง ร้อยละ 5.91 และอาชีพอื่น ๆ ร้อยละ 2.73

อำเภอที่มีอัตราป่วยสูงสุด คือ อำเภอกะพ้อ อัตราป่วย 189.84 ต่อแสนประชากร รองลงมา คือ อำเภอไม้แก่น, อำเภอมายอ, อำเภอยะหริ่ง, อำเภอแม่ลาน, อำเภอปะนาเระ, อำเภอทุ่งยางแดง, อำเภอหนองจิก, อำเภอยะรัง, อำเภอเมืองปัตตานี, อำเภอโคกโพธิ์, อำเภอสายบุรี อัตราป่วยเท่ากับ 110.2, 59.68, 52.85, 48.4, 34.68, 34.11, 30.36, 25.22, 19.23, 15.18 และ 10.96 ต่อแสนประชากร ตามลำดับ

10) โรคอาหารเป็นพิษ (Food poisoning)

ปี 2565 (ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565) ได้รับรายงานผู้ป่วยโรคอาหารเป็นพิษ จำนวนทั้งสิ้น 197 ราย คิดเป็นอัตราป่วย 32.01 ต่อแสนประชากร ไม่มีรายงานผู้ป่วยเสียชีวิต

ลักษณะการเกิดโรคในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา จังหวัดปัตตานีมีลักษณะการระบาดพบได้ตลอดทั้งปี ในปี 2565 อัตราส่วนเพศหญิงต่อเพศชาย เท่ากับ 1.59 : 1 กลุ่มอายุที่พบสูงสุดคือกลุ่มอายุ 0 - 4 ปี อัตราป่วย 70.75 ต่อแสนประชากร รองลงมาคือ กลุ่มอายุ 5 - 9 ปี (53.44 ต่อแสนประชากร), 10 - 14 ปี (36.64 ต่อแสนประชากร), 25 - 34 ปี (30.2 ต่อแสนประชากร), 35 - 44 ปี (27.18 ต่อแสนประชากร), 65 ปีขึ้นไป (27.12 ต่อแสนประชากร), 55 - 64 ปี (25.44 ต่อแสนประชากร), 45 - 54 ปี (22.22 ต่อแสนประชากร) และ 15 - 24 ปี (21.86 ต่อแสนประชากร) ตามลำดับ โดยเป็นนักเรียน ร้อยละ 36.55 รองลงมาเป็นเด็กในปกครอง ร้อยละ 26.90 อาชีพรับจ้าง ร้อยละ 13.71 และอาชีพอื่น ๆ ร้อยละ 22.84

อำเภอที่มีอัตราป่วยสูงสุด คือ อำเภอยะหริ่ง อัตราป่วย 65.74 ต่อแสนประชากร รองลงมา คือ อำเภอหนองจิก, อำเภอมายอ, อำเภอปะนาเระ, อำเภอยะรัง, อำเภอเมืองปัตตานี, อำเภอโคกโพธิ์, อำเภอไม้แก่น, อำเภอสายบุรี, อำเภอแม่ลาน, อำเภอทุ่งยางแดง อัตราป่วยเท่ากับ 48.58, 37.3, 37.15, 27.75, 26.22, 21.93, 18.37, 14.09, 13.83 และ 4.87 ต่อแสนประชากร ตามลำดับ สำหรับอำเภอที่ไม่มีรายงานพบผู้ป่วย คือ อำเภอกะพ้อ

3) ด้านแรงงาน

โครงสร้างกำลังแรงงาน การสำรวจภาวะการทำงานของประชากรจังหวัดปัตตานี ปี 2565 พบว่า ประชากรวัยแรงงาน อายุ 15 ปีขึ้นไป 514,252 คน (ชาย 247,121 คน หญิง 267,131 คน) ในจำนวนนี้เป็นผู้อยู่ในกำลังแรงงาน 346,671 คน หรือร้อยละ 67.41 (ประกอบด้วย ผู้มีงานทำ 338,734 คน ผู้ว่างงาน 7,937 คน) และเป็นผู้ที่ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน 167,581 คน หรือร้อยละ 32.59 (ประกอบด้วย ผู้ทำงานบ้าน 52,717 คน เรียนหนังสือ 43,296 คน เด็ก/ชรา/ป่วย/พิการ และอื่น ๆ 71,568 คน)

ตารางที่ 55 จำนวนประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป จำแนกตามสถานภาพแรงงาน ปี 2561 – 2565

สถานภาพแรงงาน	ปี				
	2561	2562	2563	2564	2565
ผู้มีอายุ 15 ปีขึ้นไป	465,118	468,684	471,665	474,780	514,252
1. ผู้อยู่ในกำลังแรงงาน	308,756	312,562	316,155	321,615	346,671
1.1 กำลังแรงงานปัจจุบัน	308,292	312,184	315,925	321,615	346,671
1.1.1 ผู้มีงานทำ	302,069	305,941	303,953	309,483	338,734
1.1.2 ผู้ว่างงาน	6,223	6,242	11,972	12,132	7,937
1.2 ผู้ที่รอฤดูกาล	463	1,513	230	-	-
2. ผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน	156,362	156,122	155,510	153,165	167,581
2.1 ทำงานบ้าน	51,154	53,367	43,829	39,380	52,717
2.2 เรียนหนังสือ	52,298	49,374	49,061	50,826	43,296
2.3 เด็ก/ชรา/ป่วย/อื่นๆ	52,911	53,381	62,620	62,959	71,568
อัตราการว่างงาน	2.02	2.00	3.79	3.77	2.29

ที่มา : โครงการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร พ.ศ. 2565 สำนักงานสถิติจังหวัดปัตตานี

การมีงานทำ ผู้มีงานทำในปี 2565 ทั้งสิ้น 338,734 คน ส่วนใหญ่ทางานเป็นผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือ ในด้านการเกษตร และการประมงมากที่สุดคือ ร้อยละ 31.97 รองลงมา คือ พนักงานบริการและพนักงานในร้านค้า และตลาด ร้อยละ 22.48 อาชีพขั้นพื้นฐานต่าง ๆ ในด้านการขาย และการให้บริการ ร้อยละ 14.29 ผู้ปฏิบัติงานด้านความสามารถทางฝีมือ และธุรกิจอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ร้อยละ 14.17 ประกอบอาชีพด้านอื่น ๆ ร้อยละ 6.68 ผู้ปฏิบัติการโรงงานและเครื่องจักร ผู้ปฏิบัติงานด้านการประกอบ ร้อยละ 3.30 และผู้บัญญัติกฎหมาย ข้าราชการระดับอาวุโส และผู้จัดการ ร้อยละ 2.99 เสมียน ร้อยละ 2.25 นอกจากนั้นเป็นผู้ประกอบวิชาชีพด้านเทคนิคสาขาต่าง ๆ และอาชีพที่เกี่ยวข้อง ร้อยละ 1.87

เมื่อพิจารณาอุตสาหกรรมหรือประเภทกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ผู้มีงานทำทำอยู่นั้น พบว่า มีผู้ทำงานในภาคเกษตรกรรม ร้อยละ 32.44 และนอกภาคเกษตรกรรม ร้อยละ 67.56 โดยผู้ที่ทำงานนอกภาคการเกษตรนั้นทำงานในสาขาการขนส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ รถจักรยานยนต์ ฯลฯ มากที่สุด ร้อยละ 19.34 รองลงมา คือ สาขาการผลิต ร้อยละ 10.76 สาขาการก่อสร้าง ร้อยละ 9.20 สาขาการศึกษา ร้อยละ 6.38 สาขาบริหารราชการและการป้องกันประเทศ มีร้อยละ 6.27 สาขากิจกรรมโรงแรมและอาหารร้อยละ 6.10 ส่วนที่เหลือกระจายอยู่ในสาขาอื่น ๆ อีกร้อยละ 9.51

ตารางที่ 56 จำนวนผู้มีงานทำ จำแนกตามอาชีพ ปี 2565

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
ผู้บัญญัติกฎหมาย ข้าราชการระดับอาวุโส และผู้จัดการ	10,141	2.99
ผู้ประกอบวิชาชีพด้านต่างๆ	22,613	6.68
ผู้ประกอบวิชาชีพด้านเทคนิคสาขาต่างๆ และอาชีพที่เกี่ยวข้อง	6,337	1.87
เสมียน	7,609	2.25
พนักงานบริการและพนักงานในร้านค้า และตลาด	76,161	22.48

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
ผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือในด้านการเกษตร และการประมง	108,293	31.97
ผู้ปฏิบัติงานด้านความสามารถทางฝีมือ และธุรกิจอื่นๆที่เกี่ยวข้อง	47,998	14.17
ผู้ปฏิบัติการโรงงานและเครื่องจักร และผู้ปฏิบัติงานด้านการประกอบ	11,189	3.30
อาชีพขั้นพื้นฐานต่างๆ ในด้านการขาย และการให้บริการ	48,393	14.29
คนงานซึ่งมิได้จำแนกไว้ในหมวดอื่น	-	-
รวม	338,734	100.00

ที่มา : โครงการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร พ.ศ. 2565 สำนักงานสถิติจังหวัดปัตตานี

สถานภาพการทำงานส่วนใหญ่ ในจำนวนผู้มีงานทำทั้งสิ้น 338,734 คนนั้น ส่วนใหญ่ทำงานในฐานะลูกจ้าง ร้อยละ 43.85 ในจำนวนนี้เป็นลูกจ้างเอกชนมากถึง ร้อยละ 32.34 ส่วนที่เหลือเป็นลูกจ้างรัฐบาล ร้อยละ 11.51 รองลงมาคือทำงานส่วนตัวโดยไม่มีลูกจ้าง ร้อยละ 39.74 ช่วยธุรกิจครัวเรือนโดยไม่ได้รับค่าจ้าง ร้อยละ 14.03 และนายจ้าง ร้อยละ 2.35

ตารางที่ 57 จำนวนของผู้มีงานทำ จำแนกตามสถานภาพการทำงาน ปี 2565

สถานภาพการทำงาน	จำนวน	ร้อยละ
นายจ้าง	7,964	2.35
ลูกจ้างรัฐบาล	38,991	11.51
ลูกจ้างเอกชน	109,554	32.34
ทำงานส่วนตัว	134,597	39.74
ช่วยธุรกิจครัวเรือน	47,540	14.03
การรวมกลุ่ม	88	0.03
รวม	338,734	100.00

ที่มา : โครงการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร พ.ศ. 2565 สำนักงานสถิติจังหวัดปัตตานี

ชั่วโมงการทำงานต่อสัปดาห์ พบว่า ผู้มีงานส่วนใหญ่ ร้อยละ 68.75 ทำงานตั้งแต่ 35 ชั่วโมงขึ้นไปต่อสัปดาห์ ถือว่าเป็นผู้ทำงานเต็มประสิทธิภาพ ซึ่งสามารถจำแนกเป็นผู้มีงานทำที่ทำงานระหว่าง 35 - 49 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ร้อยละ 60.93 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และทำงานตั้งแต่ 50 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ขึ้นไป ร้อยละ 7.82 ในขณะที่ผู้ทำงานไม่เต็มประสิทธิภาพ หรือผู้มีงานทำที่ทำงานน้อยกว่า 35 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 31.25

เมื่อพิจารณาตามเพศ จะเห็นว่าผู้มีลักษณะใกล้เคียงกับภาพรวม คือ ผู้มีงานทำเพศชายที่จัดเป็นผู้ที่ทำงานเต็มที่ (ทำงานตั้งแต่ 35 ชั่วโมงขึ้นไปต่อสัปดาห์) มีประมาณร้อยละ 73.89 และที่จัดเป็นผู้ที่ทำงานไม่เต็มที่ (ทำงาน 0 - 34 ชั่วโมงต่อสัปดาห์) มีประมาณ ร้อยละ 26.11 ส่วนผู้มีงานทำหญิงที่จัดเป็นผู้ที่ทำงานเต็มที่ (ทำงานตั้งแต่ 35 ชั่วโมงขึ้นไปต่อสัปดาห์) มีประมาณ ร้อยละ 62.24 และที่จัดเป็นผู้ที่ทำงานไม่เต็มที่ (ทำงาน 0 - 34 ชั่วโมงต่อสัปดาห์) มีประมาณ ร้อยละ 37.76

ตารางที่ 58 จำนวนของผู้มีงานทำ จำแนกตามชั่วโมงการทำงานต่อสัปดาห์ ปี 2565

ชั่วโมงการทำงานต่อสัปดาห์	จำนวน	ร้อยละ
0 ชั่วโมง ^{1/}	6,670	1.97
1 – 9 ชั่วโมง	243	0.07
10 – 19 ชั่วโมง	7,079	2.09
20 – 29 ชั่วโมง	41,412	12.23
30 – 34 ชั่วโมง	50,451	14.89
35-39 ชั่วโมง	28,415	8.39
40 – 49 ชั่วโมง	177,984	52.54
50 ชั่วโมงขึ้นไป	26,480	7.82
รวม	338,734	100.00

หมายเหตุ : ^{1/} คือ ผู้ไม่ได้ทำงานในสัปดาห์การสำรวจ แต่มีงานประจำ

ที่มา : โครงการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร พ.ศ. 2565 สำนักงานสถิติจังหวัดปัตตานี

การศึกษา ผู้มีงานทำสำเร็จการศึกษาในระดับประถมศึกษามากที่สุด ร้อยละ 33.51 รองลงมา เป็นระดับอุดมศึกษา ร้อยละ 17.62 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 15.62 ระดับต่ำกว่าประถมศึกษา ร้อยละ 12.25 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 12.04 ไม่มีการศึกษา ร้อยละ 8.66 ไม่ทราบ ร้อยละ 0.19 และระดับอื่นๆ ร้อยละ 0.11

ตารางที่ 59 จำนวนของผู้มีงานทำ จำแนกตามระดับการศึกษาที่สำเร็จ ปี 2565

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
1. ไม่มีการศึกษา	29,320	8.66
2. ต่ำกว่าประถมศึกษา	41,487	12.25
3. ประถมศึกษา	113,522	33.51
4. มัธยมศึกษาตอนต้น	40,779	12.04
5. มัธยมศึกษาตอนปลาย	52,925	15.62
5.1 สายสามัญ	49,701	14.67
5.2 สายอาชีวศึกษา	3,199	0.94
5.3 สายวิชาการศึกษา	25	0.01
6. มหาวิทยาลัย	59,691	17.62
6.1 สายวิชาการ	30,628	9.04
6.2 สายวิชาชีพ	14,804	4.37
6.3 สายวิชาการศึกษา	14,259	4.21
7. อื่นๆ	360	0.11
8. ไม่ทราบ	650	0.19
รวม	338,734	100.00

ที่มา : โครงการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร พ.ศ. 2565 สำนักงานสถิติจังหวัดปัตตานี

แรงงานนอกระบบ ปี 2565 มีผู้มีงานทำ ซึ่งเป็นแรงงานนอกระบบ จำนวนทั้งสิ้น 144,329 คน เป็นชาย 80,932 คน หรือร้อยละ 56.08 เป็นหญิง จำนวน 63,397 คน หรือร้อยละ 43.92 โดยมีแรงงานนอกระบบ มากที่สุดในช่วงอายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 31,061 คน หรือร้อยละ 21.52 รองลงมาช่วงอายุ 55 – 59 ปี จำนวน 22,869 คน หรือร้อยละ 15.84 ช่วงอายุ 45 - 49 ปี จำนวน 16,565 คน หรือร้อยละ 11.48 และมีแรงงานนอกระบบช่วงอายุ 15 – 19 ปี มีจำนวนน้อยที่สุด คือ 2,787 คน หรือร้อยละ 1.93

ตารางที่ 60 จำนวนผู้มีงานทำที่อยู่ในแรงงานนอกระบบจังหวัดปัตตานี จำแนกตามอายุ ปี 2563 - 2565

ช่วงอายุ	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565
15 – 19 ปี	1,837	717	2,787
20 – 24 ปี	17,679	3,028	8,270
25 – 29 ปี	17,116	3,691	10,952
30 – 34 ปี	17,770	5,141	12,757
35 – 39 ปี	17,758	5,304	13,519
40 – 44 ปี	18,971	6,040	9,631
45 – 49 ปี	25,320	6,608	16,565
50 – 54 ปี	24,167	8,907	15,917
55 – 59 ปี	21,999	9,813	22,869
60 ปีขึ้นไป	31,194	27,031	31,061
รวม	193,811	76,280	144,329

ที่มา : โครงการสำรวจแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2565 สำนักงานสถิติจังหวัดปัตตานี

จำนวนผู้มีงานทำที่อยู่ในแรงงานนอกระบบ ปี 2565 จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจสูงสุด ได้แก่ ภาคเกษตรกรรม จำนวน 64,056 คน หรือร้อยละ 44.38 รองลงมา คือ ภาคการบริการและการค้า จำนวน 53,770 คน หรือร้อยละ 37.26 และภาคการผลิต จำนวน 26,502 คน หรือร้อยละ 18.36 ของแรงงานนอกระบบทั้งหมด

ตารางที่ 61 จำนวนผู้มีงานทำที่อยู่ในแรงงานนอกระบบจังหวัดปัตตานี

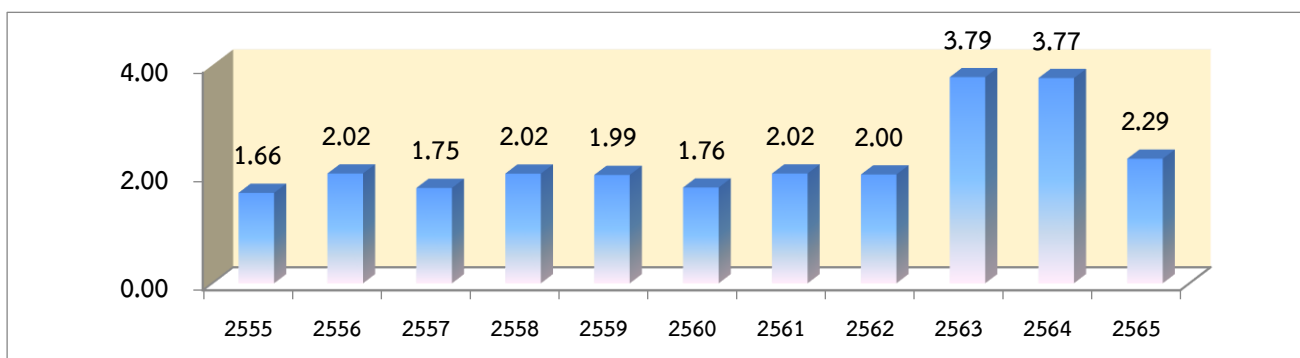
จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ปี 2563 - 2565

	จำนวน แรงงานนอกระบบ	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ		
		เกษตรกรรม	การผลิต	การบริการและการค้า
ปี 2563	193,811	89,578	30,430	73,804
ปี 2564	76,280	46,314	10,384	19,582
ปี 2565	144,329	64,056	26,502	53,770

ที่มา : โครงการสำรวจแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2564 สำนักงานสถิติจังหวัดปัตตานี

การว่างงาน อัตราการว่างงานในจังหวัดปัตตานี ในปี 2555 – 2562 มีอัตราการว่างงานที่คงที่ประมาณ 7,000 คนต่อปี แต่เมื่อปี 2563 -2564 จังหวัดปัตตานีประสบปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และการประกาศให้จังหวัดปัตตานี เป็นพื้นที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจทั้งทางตรงและทางอ้อม ทำให้ผู้ประกอบการทั้งขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ขาดสภาพคล่อง ส่งผลกระทบต่อการจ้างงานอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ทำให้ผู้ประกอบการต้องหยุดกิจการชั่วคราว ลดวันทำงาน หรือเลิกจ้างแรงงาน แรงงานจำนวนมากได้รับผลกระทบและต้องเดินทางกลับภูมิลำเนา ต่อมาในปี 2565 สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เข้าสู่การผ่อนคลายมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดฯ ทำให้การประกอบกิจการฟื้นตัวต่อเนื่อง ผู้ประกอบการขยายกิจการ และกลับมาเปิดกิจการอีกครั้ง มีการจ้างงานในพื้นที่หรือต่างพื้นที่เพิ่มขึ้น ทำให้ประชากรเข้าสู่การทำงานอีกครั้ง

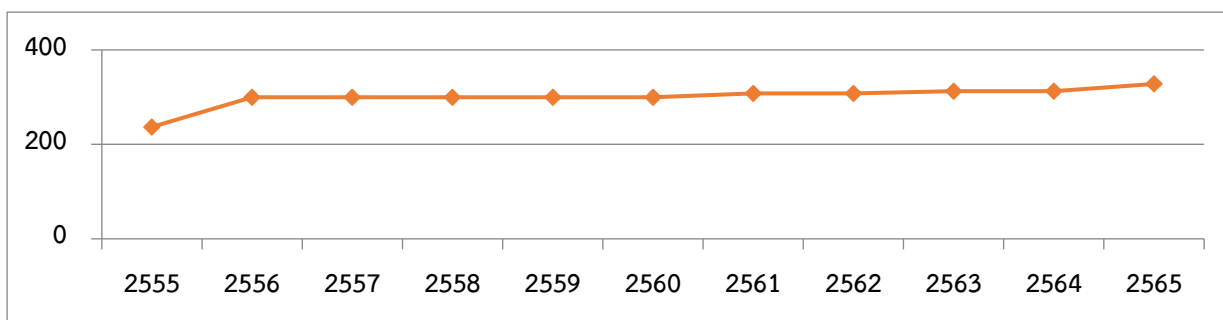
แผนภูมิที่ 9 อัตราการว่างงานในจังหวัดปัตตานี ปี 2555 – 2565

ที่มา : สำนักงานแรงงานจังหวัดปัตตานี, 2565

อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ โดยอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัดปัตตานี ปี 2555 มีอัตราค่าจ้าง จำนวน 237 บาท/วัน ตามประกาศคณะกรรมการค่าจ้าง เรื่อง อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ฉบับที่ 6 บังคับใช้ในวันที่ 1 เมษายน 2555 จากนั้นมีการปรับอัตราค่าจ้างขึ้นมาใหม่ ใน ปี 2556 เป็นจำนวน 300 บาท/วัน ซึ่งมาการใช้อัตราค่าจ้างขั้นต่ำยาวถึง 4 ปี ตามประกาศคณะกรรมการค่าจ้าง เรื่อง อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ฉบับที่ 7 บังคับใช้ในวันที่ 1 มกราคม 2565 เป็นต้นมา เมื่อในปี 2561 ได้มีการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำขึ้นอีกครั้ง เป็น 308 บาท/วัน ซึ่งปี 2563 – 2564 ก็ได้มีการปรับอัตราค่าจ้างขึ้น เป็น 313 บาท/วัน และปัจจุบันมีการปรับอัตราค่าจ้างขึ้นเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2565 เป็นต้นมา เป็นจำนวน 328 บาท/วัน ตามนโยบายของรัฐบาลเพื่อช่วยเหลือแรงงานในการดำรงชีวิตให้สอดคล้องกับภาวะที่ค่าครองชีพของประชาชนปรับตัวสูงขึ้น

แผนภูมิที่ 10 อัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัดปัตตานี ปี 2555 – 2565

ที่มา : สำนักงานแรงงานจังหวัดปัตตานี, 2565

ปัญหาจากสภาพแวดล้อมในการทำงาน

จากการสำรวจปัญหาจากสภาพแวดล้อมในการทำงานของแรงงานทั้งในระบบและนอกระบบพบว่า 3 อันดับในปี 2565 ที่แรงงานประสบปัญหามากที่สุด ได้แก่ เรื่องฝุ่นละออง ควัน กลิ่น มากที่สุด จำนวน 33,272 คน ซึ่งสอดคล้องกับอันดับทั้งในปี 2564 และปี 2563 รองลงมาคือ เรื่องอิริยาบถในการทำงาน จำนวน 18,932 คน และเรื่องสถานที่ทำงานคับแคบ จำนวน 4,336 คน

ตารางที่ 62 จำนวนผู้มีงานทำ จำแนกตามปัญหาจากสภาพแวดล้อมในการทำงาน ปี 2563 - 2565

ปี	รวม	ปัญหาจากสภาพแวดล้อมในการทำงาน								
		สถานที่ทำงานคับแคบ	สถานที่ทำงานไม่สะอาด	สถานที่ทำงานอากาศไม่ถ่ายเท	อิริยาบถในการทำงาน	ฝุ่นละออง ควัน กลิ่น	เสียงดัง	แสงสว่างไม่เพียงพอ	อื่น ๆ	ไม่ทราบ
ปี 2563	42,805	2,689	2,634	1,527	14,883	15,021	734	5,159	158	-
ปี 2564	57,536	2,196	795	2,764	17,919	18,166	1,464	5,620	8,565	48
ปี 2565	66,154	4,336	3,743	626	18,932	33,272	3,671	1,416	157	-

ที่มา : สำนักงานแรงงานจังหวัดปัตตานี, 2565

การส่งเสริมการมีงานทำ

การบริการจัดหางานในประเทศ ปี 2565 สำนักงานจัดหางานจังหวัดปัตตานี มีการส่งเสริมการมีงานทำในรูปแบบการจัดหางาน มีทั้งการหางานในประเทศและต่างประเทศ โดยการจัดหางานในจังหวัดปัตตานี มีตำแหน่งงานว่างที่แจ้งผ่านสำนักงานจัดหางานจังหวัดปัตตานี จำนวน 4,725 อัตรา ผู้ลงทะเบียนสมัครงาน พบว่ามีจำนวน 4,378 คน และผู้ได้รับการบรรจุงาน มีจำนวน 3,407 คน

ตำแหน่งงานว่างตามระดับการศึกษา ปี 2565 พบว่า ตำแหน่งงานว่างระดับการศึกษาที่ต้องการสูงสุด คือ ระดับมัธยมศึกษา จำนวน 1,448 อัตรา (ร้อยละ 30.65) รองลงมา คือ ระดับ ปวส. จำนวน 822 คน (ร้อยละ 17.40) และระดับปริญญาตรี จำนวน 697 คน (ร้อยละ 14.75) ขณะที่ผู้ลงทะเบียนสมัครงานในไตรมาสที่ 4/2565 ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาสูงสุด จำนวน 1,650 คน (ร้อยละ 37.67) รองลงมา ระดับปริญญาตรี จำนวน 1,300 คน (ร้อยละ 29.69) และระดับ ปวส. จำนวน 685 คน (ร้อยละ 15.65) ตามลำดับ และผู้บรรจุงานระดับการศึกษามัธยมศึกษาที่มีการบรรจุงานมากที่สุด จำนวน 1,389 คน (ร้อยละ 40.77) รองลงมา คือ ระดับปริญญาตรี จำนวน 902 คน (ร้อยละ 26.47) และระดับประถมศึกษาและต่ำกว่า จำนวน 600 คน (ร้อยละ 17.61) ตามลำดับ

ด้านอาชีพที่มีความต้องการมากที่สุด พบว่า ปี 2565 สามอันดับ ดังนี้ 1) อาชีพงานพื้นฐาน จำนวน 2,064 อัตรา (ร้อยละ 43.69) 2) พนักงานบริการ พนักงานขายในร้านค้าและตลาด จำนวน 693 อัตรา (ร้อยละ 14.67) 3) เสมียน เจ้าหน้าที่ จำนวน 659 อัตรา (ร้อยละ 13.95) ขณะที่การบรรจุงานในอาชีพงานพื้นฐานสูงสุดเช่นเดียวกัน จำนวน 1,185 คน (ร้อยละ 34.79) รองลง คือ เสมียน เจ้าหน้าที่ จำนวน 649 คน (ร้อยละ 19.05) และพนักงานบริการ พนักงานขายในร้านค้าและตลาด จำนวน 648 คน (ร้อยละ 19.02)

แรงงานต่างด้าวทั้งหมดในจังหวัดปัตตานี ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม 2565 แรงงานต่างด้าวทั้งสิ้น จำนวน 7,270 คน ประกอบด้วย แรงงานต่างด้าว 3 สัญชาติ จำนวน 7,141 คน และสัญชาติอื่นๆ 129 คน

แรงงานต่างด้าว 3 สัญชาติ ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม 2565 มีจำนวนทั้งสิ้น 7,141 คน เป็นสัญชาติเมียนมา จำนวน 4,739 คน สัญชาติกัมพูชา จำนวน 2,073 คน และสัญชาติลาว จำนวน 329 คน

การพัฒนาศักยภาพแรงงาน การพัฒนาศักยภาพแรงงาน ปี 2565 สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 23 ปัตตานี ได้ดำเนินการฝึกอบรมพัฒนาฝีมือผู้ใช้แรงงานในรูปแบบต่างๆ อาทิ การฝึกเตรียมเข้าทำงาน การฝึกเสริมทักษะฝีมือแรงงาน การฝึกยกระดับฝีมือแรงงาน และการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน สามารถสรุปได้ดังนี้

การฝึกเตรียมเข้าทำงานในจังหวัดปัตตานี มีผู้ฝึกเตรียมเข้าทำงาน จำนวน 20 คน มีผู้ผ่านการฝึกเตรียมเข้าทำงาน จำนวน 20 คน ร้อยละ 100 ของจำนวนผู้เข้ารับการฝึกฯ การฝึกเสริมทักษะฝีมือ มีผู้เข้ารับการฝึกเสริมทักษะฝีมือแรงงานทั้งสิ้น จำนวน 1,611 คน ผู้ผ่านการฝึกทักษะฝีมือแรงงาน จำนวน 1,589 คน ร้อยละ 98.64 ของจำนวนผู้เข้ารับการฝึกฯ การฝึกยกระดับฝีมือแรงงาน มีผู้เข้ารับการฝึกทั้งสิ้น จำนวน 735 คน มีผู้ผ่านการฝึก จำนวน 698 คน คิดเป็นร้อยละ 94.97 ของจำนวนผู้เข้ารับการฝึกยกระดับฝีมือแรงงาน การทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน มีผู้เข้ารับการฝึกทั้งสิ้น จำนวน 414 คน มีผู้ผ่านการฝึก จำนวน 197 คน คิดเป็นร้อยละ 47.59 ของจำนวนผู้เข้ารับการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน

การคุ้มครองแรงงานและการดูแลให้ลูกจ้างได้รับสวัสดิการ จำนวนสถานประกอบการและลูกจ้าง ปี 2565 สถานประกอบการจังหวัดปัตตานี มีจำนวนทั้งหมด 1,849 แห่ง ส่วนใหญ่เป็นขนาดสถานประกอบการที่มีลูกจ้าง 1 - 4 คน จำนวน 656 แห่ง รองลงมา คือ สถานประกอบการขนาด 5 - 9 คน จำนวน 451 แห่ง และสถานประกอบการขนาด 10 - 19 คน จำนวน 360 แห่ง ตามลำดับ ลูกจ้าง มีจำนวนทั้งสิ้น 26,371 คน ลูกจ้างส่วนใหญ่อยู่ในสถานประกอบการ ขนาด 20 - 49 คน จำนวน 9,329 คน (ร้อยละ 35.38) รองลงมา คือ อยู่ในสถานประกอบการ ขนาด 10 -19 คน ลูกจ้างจำนวน 5,080 คน (ร้อยละ 19.26) และ สถานประกอบการขนาด 5 - 9 คน ลูกจ้างจำนวน 3,122 คน (ร้อยละ 11.84)

การตรวจแรงงาน ได้ดำเนินการตรวจสถานประกอบการทั้งสิ้น จำนวน 85 แห่ง มีลูกจ้างที่ผ่านการตรวจหรือได้รับการคุ้มครองรวม จำนวน 2,338 คน พบว่า สถานประกอบการที่ปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมาย จำนวน 59 แห่ง (ร้อยละ 69.41 ของสถานประกอบการที่ผ่านการตรวจ) และสถานประกอบการที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมาย จำนวน 26 แห่ง (ร้อยละ 30.59 ของสถานประกอบการที่ผ่านการตรวจ)

การตรวจความปลอดภัย ได้ดำเนินการตรวจความปลอดภัยในสถานประกอบการ ทั้งสิ้น 66 แห่ง ลูกจ้างที่ผ่านการตรวจทั้งสิ้น 3,241 คน พบว่า มีสถานประกอบการที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามความปลอดภัย จำนวน 22 แห่ง เจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการออกคำสั่งให้ดำเนินการตามกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน

ประกันสังคม ผู้ประกันตนในจังหวัดปัตตานี ข้อมูล ณ ธันวาคม 2565 มีจำนวน 290,489 คน จำแนกเป็นมาตรา 33 จำนวน 23,921 คน มาตรา 39 จำนวน 4,639 คน และมาตรา 40 จำนวน 261,929 คน ในขณะที่มีสถานประกอบการที่ขึ้นทะเบียนประกันสังคม จำนวน 1,677 แห่ง และมีสถานพยาบาลในสังกัดประกันสังคมที่เป็นสถานพยาบาลของรัฐบาล จำนวน 1 แห่ง

การเลิกจ้าง มีสถานประกอบการที่เลิกกิจการ จำนวน 143 แห่ง ลูกจ้างที่ถูกเลิกจ้าง 631 คน เป็นสถานประกอบการขนาดเล็ก คือ ขนาด 1 - 9 คน จำนวน 128 แห่ง (ร้อยละ 89.51) ลูกจ้างที่ถูกเลิกจ้าง จำนวน 315 คน (ร้อยละ 49.92) และสถานประกอบการขนาด 10 คนขึ้นไปเลิกกิจการเพียง 15 แห่ง (ร้อยละ 10.49) ลูกจ้างที่ถูกเลิกจ้าง จำนวน 316 คน (ร้อยละ 50.08)

กองทุนประกันสังคม ปี 2565 มีสถานประกอบการและหน่วยงานภาครัฐที่อยู่ในระบบประกันสังคม จำนวน 1,677 แห่ง จำนวนการใช้บริการของกองทุนประกันสังคมพิจารณาตามประเภทของประโยชน์ทดแทน ซึ่งมี 7 กรณี ได้แก่ เจ็บป่วย คลอดบุตร ทูพพลภาพ ตาย การสงเคราะห์บุตร ชราภาพ และว่างงาน พบว่า จำนวนผู้ให้บริการ มีทั้งสิ้น จำนวน 13,668 ราย วินิจฉัยการขอรับประโยชน์ทดแทน 18,703 ราย รับเงินสมทบ จำนวน 3,863,799.01 บาท จ่ายเงินประโยชน์ทดแทน จำนวน 255,759,481.02 บาท

กองทุนเงินทดแทน ปี 2565 จังหวัดปัตตานี สถานประกอบการที่ขึ้นทะเบียน จำนวน 1,729 แห่ง จำนวนลูกจ้าง 24,933 คน รับแจ้งการประสบอันตราย จำนวน 125 ราย วินิจฉัยการประสบอันตราย จำนวน 125 ราย รับเงินสมทบ จำนวน 8,141,857.71 บาท จ่ายเงินทดแทน จำนวน 3,930,404.00 บาท

4) ด้านคุณภาพทางการศึกษา

4.1) การทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (Ordinary National Educational Test : O-NET)

(1) ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2565 จังหวัดปัตตานี

ตารางที่ 63 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2563 – 2565

รายวิชา	ภาษาไทย			ภาษาอังกฤษ			คณิตศาสตร์			วิทยาศาสตร์			ค่าเฉลี่ยรวมทุกสาระ					
	ระดับ/สังกัด	ปีการศึกษา	2563	2564	2565	2563	2564	2565	2563	2564	2565	2563	2564	2565	ผลต่างปี 2564 - 2565			
ระดับประเทศ			56.20	50.38	53.89	43.55	39.22	37.62	29.99	36.83	28.06	38.78	34.31	39.34	42.13	40.19	39.73	-0.46
ระดับกระทรวง			56.28	50.47	53.76	43.67	39.15	37.44	30.16	36.87	28.04	38.89	34.36	39.28	42.25	40.21	39.63	-0.58
ระดับภาค (ภูมิภาค)			54.02	47.89	51.20	41.43	37.31	35.67	29.41	35.87	26.65	38.25	33.21	38.18	40.78	38.57	37.93	-0.64
ระดับศร.ภาค (ศรภ.7)			41.76	36.61	39.36	33.61	31.11	30.29	24.21	30.57	19.94	31.82	28.66	31.10	32.85	31.74	30.17	-1.57
ระดับจังหวัด (ศจ.ปัตตานี)			42.79	37.45	39.50	33.99	31.44	30.07	24.42	31.06	19.90	31.90	28.60	31.21	33.28	32.14	30.17	-1.97
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)			44.26	39.03	40.19	33.52	31.82	29.92	24.69	31.74	19.88	32.88	29.43	31.69	33.84	33.01	30.42	-2.59
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา (สพป.)			44.26	39.03	40.19	33.52	31.82	29.92	24.69	31.74	19.88	32.88	29.43	31.69	33.84	33.01	30.42	-2.59
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.)			41.71	35.80	38.59	34.97	31.32	30.58	24.30	30.32	19.98	31.01	27.78	30.70	33.00	31.31	29.96	-1.34
สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (สศศ.)			39.95	34.17	31.71	31.50	35.42	24.45	27.00	30.96	18.35	26.34	32.50	28.68	31.20	33.26	25.80	-7.47
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (อปท.)			39.48	36.19	39.51	31.48	29.45	27.99	23.15	30.82	19.61	30.66	27.57	30.23	31.19	31.01	29.34	-1.67
กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน (ตชด.)			27.59	27.71	35.59	23.13	29.17	23.83	20.63	22.29	17.06	28.23	27.92	28.44	24.90	26.77	26.23	-0.54

ที่มา : สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2565

ประมวลผลข้อมูล : กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผล สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปัตตานี

จากตารางข้างต้น พบว่า ปีการศึกษา 2565 ค่าเฉลี่ยรายวิชาภาษาไทย 39.50 และวิชาวิทยาศาสตร์ 31.21 ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับศรภ.7 (39.36, 31.10) ส่วนวิชาภาษาอังกฤษ 30.07 วิชาคณิตศาสตร์ 19.90 มีค่าเฉลี่ยรายวิชาต่ำกว่าระดับศรภ.7 (30.29, 19.94) และทุกรายวิชาต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ ส่วนค่าเฉลี่ยรวมทุกสาระระดับจังหวัด (ศจ.ปัตตานี) มีค่าเฉลี่ยรวมทุกสาระ 30.17 ซึ่งเท่ากับระดับศรภ.7 แต่ต่ำกว่าระดับประเทศ (39.73)

(2) ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2565 จังหวัดปัตตานี

ตารางที่ 64 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2563 - 2565

รายวิชา	ปีการศึกษา	ภาษาไทย			ภาษาอังกฤษ			คณิตศาสตร์			วิทยาศาสตร์			ค่าเฉลี่ยรวมทุกสาระ			ผลต่างปี 2564 - 2565
		2563	2564	2565	2563	2564	2565	2563	2564	2565	2563	2564	2565	2563	2564	2565	
ระดับประเทศ		54.29	51.19	52.95	34.38	31.11	32.05	25.46	24.47	24.39	29.89	31.45	33.32	36.01	34.56	35.68	1.12
ระดับกระทรวงศึกษาธิการ		54.81	51.62	53.21	34.85	31.21	32.18	25.90	24.62	24.48	30.14	31.55	33.45	36.43	34.75	35.83	1.08
ระดับภาค (ภูมิภาค)		53.07	49.85	50.55	33.61	30.01	31.00	25.04	24.04	23.80	29.46	30.90	32.60	35.30	33.70	34.49	0.79
ระดับศธ.ภาค (ศธ.7)		43.14	38.76	38.17	30.17	27.31	27.75	20.89	20.37	20.20	26.79	27.83	28.38	30.25	28.57	28.63	0.06
ระดับจังหวัด (ศจ.ปัตตานี)		42.21	38.22	38.02	30.03	27.04	27.68	20.65	20.26	20.12	26.61	27.62	28.31	29.88	28.29	28.53	0.25
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)		46.89	44.83	42.76	30.73	28.43	28.43	21.67	21.64	21.02	27.50	28.92	29.63	31.70	30.96	30.46	-0.50
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา (สพม.)		49.99	47.71	47.99	31.57	29.47	30.05	22.53	22.69	22.42	27.95	29.57	30.97	33.01	32.36	32.86	0.50
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา (สพป.)		39.30	36.12	35.92	28.73	25.30	26.34	19.56	18.46	19.20	26.40	26.95	27.90	28.50	26.71	27.34	0.63
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.)		40.89	35.95	36.65	29.62	26.42	27.18	20.09	19.57	19.61	26.24	27.07	27.80	29.21	27.25	27.81	0.56
กระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.)		75.06	67.72	72.38	65.17	46.49	65.25	64.18	43.26	52.48	51.17	40.47	49.59	63.90	49.49	59.93	10.44
สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (สศศ.)		42.63	39.03	33.77	27.32	27.38	24.52	20.43	21.55	18.38	23.79	26.17	28.42	28.54	28.53	26.27	-2.26
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (อปท.)		34.69	33.52	35.21	26.44	20.67	26.09	18.13	20.46	21.26	23.79	29.35	29.30	25.76	26.00	27.97	1.97

ที่มา : สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2565

ประมวลผลข้อมูล : กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผล สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปัตตานี

จากตารางข้างต้น พบว่า ปีการศึกษา 2565 ค่าเฉลี่ยรายวิชาภาษาไทย 38.02 วิชาภาษาอังกฤษ 27.68 วิชาคณิตศาสตร์ 20.12 และวิชาวิทยาศาสตร์ 28.31 ทุกรายวิชาที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าระดับ ศธ.7 (38.17, 27.75, 20.20, 28.38) และระดับประเทศ (52.95, 32.05, 24.39, 33.32) ส่วนค่าเฉลี่ยรวมทุกสาระระดับจังหวัด (ศจ.ปัตตานี) มีค่าเฉลี่ยรวม 28.53 ซึ่งทุกสาระรายวิชาต่ำกว่าระดับ ศธ. (ศธ.7) (28.63) และระดับประเทศ (35.68)

(3) ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2565 จังหวัดปัตตานี

ตารางที่ 65 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2563 – 2565

รายวิชา	ภาษาไทย			สังคมศึกษา			ภาษาอังกฤษ			คณิตศาสตร์			วิทยาศาสตร์			ค่าเฉลี่ยรวมทุกสาระ					
	ระดับ/สังกัด	ปีการศึกษา	2563	2564	2565	2563	2564	2565	2563	2564	2565	2563	2564	2565	2563	2564	2565	ผลต่างปี			
																		2564 - 2565			
ระดับประเทศ			44.36	46.40	44.09	36.93	36.87	33.00	29.94	25.56	23.44	26.04	21.28	21.61	32.68	28.65	28.08	33.99	31.75	30.04	-1.71
ระดับกระทรวงศึกษาธิการ			44.65	46.82	44.42	36.04	37.03	33.11	30.03	25.80	23.56	26.16	21.48	21.83	32.80	28.80	28.26	33.94	31.99	30.24	-1.75
ระดับภาค (ภูมิภาค)			42.52	41.72	40.98	34.72	34.78	31.52	27.86	23.87	22.41	24.61	19.23	20.01	31.42	27.37	26.82	32.23	29.39	28.35	-1.05
ระดับศธ.ภาค (ศธ.7)			33.43	34.63	34.43	30.45	30.93	28.84	24.51	21.54	21.12	19.40	16.13	17.33	26.87	25.21	24.72	26.93	25.69	25.29	-0.40
ระดับจังหวัด (ศธจ.ปัตตานี)			33.40	34.17	34.34	30.36	30.48	29.29	25.03	21.58	21.05	19.93	15.97	17.16	26.97	24.91	24.39	27.14	25.42	25.25	-0.18
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)			40.73	40.81	39.67	34.30	33.78	31.45	26.89	22.47	21.51	22.86	17.41	18.86	30.72	27.14	25.48	31.10	28.32	27.39	-0.93
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา (สพม.)			40.73	40.81	39.67	34.30	33.78	31.45	26.89	22.47	21.51	22.86	17.41	18.86	30.72	27.14	25.48	31.10	28.32	27.039	-0.93
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.)			30.36	31.99	33.64	28.68	29.29	29.01	23.34	20.72	20.98	17.79	15.04	16.91	24.96	24.17	24.24	25.03	24.24	24.96	0.71
กระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.)			62.36	63.33	45.80	46.31	45.52	43.00	51.39	50.96	58.00	50.35	41.80	60.00	50.60	36.45	51.20	52.20	47.61	51.60	3.99
สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (สศศ.)			25.27	32.98	29.88	28.21	31.19	26.19	20.75	19.49	19.97	16.45	15.14	16.06	23.89	23.12	23.90	22.91	24.38	23.20	-1.18
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (อปท.)			30.25			21.50			27.50			28.13			25.08						

ที่มา : สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2565

ประมวลผลข้อมูล : กลุ่มนิเทศ ติดตามและประมวลผล สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปัตตานี

จากตารางข้างต้น พบว่า ปีการศึกษา 2565 ค่าเฉลี่ยวิชาภาษาไทย 34.34 วิชาภาษาอังกฤษ 21.05 วิชาคณิตศาสตร์ 17.16 และวิชาวิทยาศาสตร์ 24.39 ค่าเฉลี่ยต่ำกว่าระดับ ศธ.7 (34.43, 21.12, 17.33, 24.72) และต่ำกว่าระดับประเทศ (44.09, 23.44, 21.61, 28.08) ส่วนวิชาสังคมศึกษา 29.29 ซึ่งสูงกว่าระดับศธ.7 (28.84) แต่ก็ยังต่ำกว่าระดับประเทศ (33.00) ส่วนค่าเฉลี่ยรวมทุกสาระวิชา 25.25 ซึ่งต่ำกว่าระดับ ศธ.7 เพียง 0.04 (25.29) และต่ำกว่าระดับประเทศ (30.04)

4.2) การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-Net)

ตารางที่ 66 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-NET) สมรรถนะที่จำเป็นในการเข้าสู่อาชีพ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ 3 (ปวช.) ปีการศึกษา 2563 - 2565

ระดับ	จำนวนผู้เข้าสอบ			คะแนนเฉลี่ย			ผลต่างปี 2564 - 2565
	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	
ระดับประเทศ	28,013	49,878	79,708	38.73	41.90	41.02	-0.88
ระดับภูมิภาค	3,258	4,946	9,138	40.30	42.27	42.20	-0.07
ระดับ ศรภ.7	457	342	1,430	35.85	38.71	40.30	1.59
ระดับจังหวัดปัตตานี	107	219	765	32.23	36.13	40.34	4.21

ที่มา : สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2565

ประมวลผลข้อมูล : กลุ่มนิเทศ ติดตามและประมวลผล สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปัตตานี

จากตารางข้างต้น พบว่า ปีการศึกษา 2565 คะแนนเฉลี่ยรวมทุกรายวิชา ระดับจังหวัด (ศรจ.ปัตตานี) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 40.34 ซึ่งสูงกว่าระดับ ศรภ.7 (40.30) แต่ก็ยังต่ำกว่าค่าเฉลี่ยในระดับประเทศ (41.02)

4.3) การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน (Non - Formal National Educational Test : N - NET)

(1) ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านการศึกษานอกระบบ (N-Net) ระดับประถมศึกษา จังหวัดปัตตานี

ตารางที่ 67 คะแนนเฉลี่ยรวมทุกวิชา การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านการศึกษานอกระบบ (N-Net) ระดับประถมศึกษา ปีการศึกษา 2563 - 2565

ระดับ	สาระทักษะการเรียนรู้			สาระความรู้พื้นฐาน			สาระการประกอบอาชีพ			สาระทักษะการดำเนินชีวิต			สาระการพัฒนาสังคม			ค่าเฉลี่ยทุกสาระ			
	คะแนนเฉลี่ย*			คะแนนเฉลี่ย*			คะแนนเฉลี่ย*			คะแนนเฉลี่ย*			คะแนนเฉลี่ย*			คะแนนเฉลี่ยรวม			ผลต่างปี
	2563	2564	2565	2563	2564	2565	2563	2564	2565	2563	2564	2565	2563	2564	2565	2563	2564	2565	2564 - 2565
ระดับประเทศ	39.41	35.53	44.32	40.62	42.14	46.54	43.03	40.28	47.60	45.63	42.59	47.31	45.73	44.27	43.12	42.88	40.96	45.78	4.82
ระดับศรภ.7	33.97	30.36	35.71	35.66	35.21	36.21	36.94	32.09	36.65	36.26	33.60	34.21	38.20	35.52	33.91	36.21	33.35	35.34	1.98
ระดับศรจ.ปัตตานี	32.13	29.02	34.94	34.43	34.14	36.31	35.00	31.81	36.39	33.61	32.33	33.84	34.79	32.92	33.18	33.99	32.04	34.93	2.89

ที่มา : สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2565

ประมวลผลข้อมูล : กลุ่มนิเทศ ติดตามและประมวลผล สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปัตตานี

จากตารางข้างต้น พบว่า ปีการศึกษา 2565 ค่าคะแนนเฉลี่ยระดับประถมศึกษาารวมทุกสาระวิชา ระดับจังหวัด (ศรจ.ปัตตานี) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 34.93 ซึ่งต่ำกว่าระดับ ศรภ.7 และระดับประเทศ (35.34 และ 45.78 ตามลำดับ)

(2) ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านการศึกษานอกระบบ (N-Net) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดปัตตานี

ตารางที่ 68 คะแนนเฉลี่ยรวมทุกวิชา การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านการศึกษานอกระบบ (N-Net) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2563 – 2565

ระดับ	สาระทักษะการเรียนรู้			สาระความรู้พื้นฐาน			สาระการประกอบอาชีพ			สาระทักษะการดำเนินชีวิต			สาระการพัฒนาสังคม			ค่าเฉลี่ยทุกสาระ			
	คะแนนเฉลี่ย*			คะแนนเฉลี่ย*			คะแนนเฉลี่ย*			คะแนนเฉลี่ย*			คะแนนเฉลี่ย*			คะแนนเฉลี่ยรวม			ผลต่างปี 2564 - 2565
	2563	2564	2565	2563	2564	2565	2563	2564	2565	2563	2564	2565	2563	2564	2565	2563	2564	2565	
ระดับประเทศ	36.59	37.32	35.85	32.80	34.24	37.16	38.05	37.63	41.04	44.61	41.59	43.42	38.09	34.18	38.19	38.03	36.99	39.13	2.14
ระดับศรท.7	33.25	31.87	30.87	29.84	30.38	31.43	32.63	31.20	33.90	34.83	33.51	36.76	34.13	30.24	33.23	32.94	31.44	33.24	1.80
ระดับศรจ.ปัตตานี	33.45	32.22	31.39	29.94	30.42	32.18	32.74	31.22	34.80	34.82	33.56	37.71	34.54	30.30	33.84	33.10	31.54	33.98	2.44

ที่มา : สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2565

ประมวลผลข้อมูล : กลุ่มนิเทศ ติดตามและประมวลผล สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปัตตานี

จากตารางข้างต้น พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยระดับมัธยมศึกษาตอนต้น รวมทุกสาระวิชา ระดับจังหวัด (ศรจ.ปัตตานี) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 33.98 สูงกว่าระดับศรท.7 (33.24) แต่ต่ำกว่าระดับประเทศ (39.13)

(3) ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านการศึกษานอกระบบ (N-Net) ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดปัตตานี

ตารางที่ 69 คะแนนเฉลี่ยรวมทุกวิชา การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านการศึกษานอกระบบ (N-Net) ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา 2563 – 2565

ระดับ	สาระทักษะการเรียนรู้			สาระความรู้พื้นฐาน			สาระการประกอบอาชีพ			สาระทักษะการดำเนินชีวิต			สาระการพัฒนาสังคม			ค่าเฉลี่ยทุกสาระ			
	คะแนนเฉลี่ย*			คะแนนเฉลี่ย*			คะแนนเฉลี่ย*			คะแนนเฉลี่ย*			คะแนนเฉลี่ย*			คะแนนเฉลี่ยรวม			ผลต่างปี 2564 - 2565
	2563	2564	2565	2563	2564	2565	2563	2564	2565	2563	2564	2565	2563	2564	2565	2563	2564	2565	
ระดับประเทศ	32.34	30.64	29.43	29.07	29.14	33.58	38.54	34.80	37.19	34.33	34.06	42.21	34.68	29.63	35.41	33.79	31.65	35.56	3.91
ระดับศรท.7	28.15	26.01	25.04	26.15	24.99	27.07	32.90	27.99	29.30	28.80	26.90	34.57	31.38	26.24	28.88	29.47	26.43	28.97	2.54
ระดับศรจ.ปัตตานี	28.84	26.91	25.38	26.29	25.68	27.98	34.09	28.61	29.81	29.18	27.78	36.58	32.04	27.05	31.35	30.09	27.21	30.22	3.01

ที่มา : สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2565

ประมวลผลข้อมูล : กลุ่มนิเทศ ติดตามและประมวลผล สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปัตตานี

จากตารางข้างต้น พบว่า ปีการศึกษา 2565 ค่าคะแนนเฉลี่ยระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย รวมทุกสาระวิชา ระดับจังหวัด (ศรจ.ปัตตานี) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 30.22 สูงกว่าระดับศรท.7 (28.97) แต่ต่ำกว่าระดับประเทศ (35.56)

4.4) การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ด้านอิสลามศึกษา (Islamic National Educational Test : I-NET)

(1) ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-Net) ระดับอิสลามศึกษาตอนต้น จังหวัดปัตตานี

ตารางที่ 70 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (I-NET) ตอนต้น ปีการศึกษา 2563 – 2565

สาระการเรียนรู้	อัลกุรอาน-ฮัตฟชีร			อัลหะดีษ			อัลอากัศษ			อัลฟิฆ			ฮัตตารีค			อัลอัคลาค			ภาษามาลายู			ภาษาอาหรับ		
	2563	2564	2565	2563	2564	2565	2563	2564	2565	2563	2564	2565	2563	2564	2565	2563	2564	2565	2563	2564	2565	2563	2564	2565
ปีการศึกษา	2563	2564	2565	2563	2564	2565	2563	2564	2565	2563	2564	2565	2563	2564	2565	2563	2564	2565	2563	2564	2565	2563	2564	2565
ระดับประเทศ	38.54	37.25	39.50	44.74	32.62	39.29	37.38	35.26	39.12	31.93	35.87	35.92	37.6	43.5	38.27	40.86	58.68	33.18	35.17	39.74	36.6	30.65	30.92	32.76
ระดับภูมิภาค	38.38	37.19	39.35	44.51	32.57	39.16	37.25	35.18	39	31.79	35.79	35.79	37.44	43.37	38.15	40.74	58.54	33.12	35.19	39.74	36.61	30.62	30.92	32.76
ระดับ ศธ.7	37.68	37.07	39.62	42.83	32.92	38.20	36.53	34.52	38.28	31.06	35.34	35.57	36.92	42.57	37.33	39.95	56.61	32.73	37.56	43.2	38.91	31.75	32.26	34.45
ระดับจังหวัด	38.43	36.54	38.54	42.79	31.67	36.97	36.52	32.98	36.65	31.23	34.34	33.28	36.56	41.63	36.09	39.65	55.74	31.26	36.9	41.83	37.02	30.42	30.43	31.31

ที่มา : สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2565

ประมวลผลข้อมูล : กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผล สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปัตตานี

ตารางที่ 71 คะแนนเฉลี่ยรวมทุกวิชาผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (I-NET) ตอนต้น ปีการศึกษา 2563 – 2565

ระดับ	ปีการศึกษา			ผลต่างคะแนนเฉลี่ยรวมทุกวิชา ปี 2564 - 2565
	2563	2564	2565	
ระดับประเทศ	37.11	39.23	36.83	-2.40
ระดับภูมิภาค	36.99	39.16	36.74	-2.42
ระดับ ศธ.7	36.79	39.31	36.89	-2.43
ระดับจังหวัด	36.56	38.15	35.14	-3.01

ที่มา : สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2565

ประมวลผลข้อมูล : กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผล สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปัตตานี

จากตารางที่ 70 พบว่า ปีการศึกษา 2565 ค่าเฉลี่ยของทุกสาระวิชาของจังหวัดปัตตานี ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับ ศธ.7 และระดับประเทศ ยกเว้นภาษามาลายู ที่ค่าเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศและภูมิภาค ส่วนตารางที่ 71 พบว่า ปีการศึกษา 2565 ค่าคะแนนเฉลี่ยรวม 8 วิชาชั้นอิสลามศึกษาตอนต้นระดับจังหวัด เท่ากับ 35.14 ซึ่งต่ำกว่าระดับ ศธ.7 (36.89) และต่ำกว่าระดับประเทศ (36.83)

(2) ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-Net) ระดับอิสลามศึกษาตอนกลาง จังหวัดปัตตานี

ตารางที่ 72 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (I-NET) ตอนกลาง ปีการศึกษา 2563 – 2565

สาระการเรียนรู้	อัลกุรอาน-ฮาดิษ			อัลหะดีษ			อัลอากิเดฮ์			อัลฟิกฮ์			ฮัตตารีค			อัลอัคลาค			ภาษามลายู			ภาษาอาหรับ		
	2563	2564	2565	2563	2564	2565	2563	2564	2565	2563	2564	2565	2563	2564	2565	2563	2564	2565	2563	2564	2565	2563	2564	2565
ปีการศึกษา	2563	2564	2565	2563	2564	2565	2563	2564	2565	2563	2564	2565	2563	2564	2565	2563	2564	2565	2563	2564	2565	2563	2564	2565
ระดับประเทศ	41.83	37.61	34.16	44.11	35.42	40.60	50.70	50.87	46.93	39.40	36.17	38.75	37.45	42.56	38.89	38.21	42.09	42.19	35.91	40.92	37.90	30.04	27.92	27.84
ระดับภูมิภาค	41.29	37.45	33.89	43.45	35.25	40.25	50.03	50.54	46.50	39.13	36.04	38.57	37.06	42.34	38.67	37.75	41.95	41.84	36.03	40.93	37.97	30.07	27.93	27.86
ระดับ ศธภ.7	39.91	36.42	32.46	40.42	34.44	38.09	47.11	47.45	43.92	38.40	34.79	37.52	35.76	40.85	37.30	36.37	40.35	40.37	38.41	45.60	41.12	30.96	28.47	28.35
ระดับจังหวัด	38.92	35.11	31.81	38.89	33.79	37.59	45.90	45.74	43.16	37.04	33.80	36.49	35.08	39.51	37.12	35.42	39.44	39.38	37.21	44.13	39.72	29.13	27.85	27.38

ที่มา : สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2565

ประมวลผลข้อมูล : กลุ่มนิเทศ ติดตามและประมวลผล สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปัตตานี

ตารางที่ 73 คะแนนเฉลี่ยรวมทุกวิชาผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (I-NET) ตอนกลาง ปีการศึกษา 2563 – 2565

ระดับ	ปีการศึกษา			ผลต่างคะแนนเฉลี่ยรวมทุกวิชา ปี 2564 - 2565
	2563	2564	2565	
ระดับประเทศ	39.71	39.20	38.41	-0.79
ระดับภูมิภาค	39.35	39.05	38.19	-0.86
ระดับ ศธภ.7	38.42	38.55	37.39	-1.15
ระดับจังหวัด	37.20	37.42	36.58	-0.84

ที่มา : สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2565

ประมวลผลข้อมูล : กลุ่มนิเทศ ติดตามและประมวลผล สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปัตตานี

จากตารางที่ 72 พบว่า ปีการศึกษา 2565 ค่าเฉลี่ยของเกือบทุกสาระวิชาของจังหวัดปัตตานี ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับ ศธภ.7 และระดับประเทศ ยกเว้นภาษามลายูที่ค่าเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับภูมิภาคและประเทศ ส่วนตารางที่ 73 พบว่า ปีการศึกษา 2565 ค่าคะแนนเฉลี่ยรวม 8 วิชาชั้นอิสลามศึกษาตอนกลาง ระดับจังหวัด เท่ากับ 36.58 ซึ่งต่ำกว่าระดับ ศธภ.7 (37.39) และต่ำกว่าระดับประเทศ (38.41)

(3) ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-Net) ระดับอิสลามศึกษาตอนปลาย จังหวัดปัตตานี

ตารางที่ 74 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (I-NET) ตอนปลาย ปีการศึกษา 2563 – 2565

สาระการเรียนรู้	อัลกุรอาน-ฮัตตีฟซีร			อัลหะดีษ			อัลอากีดะฮ์			อัลฟิกฮ์			ฮัตตารีค			อัลอัคลาค			ภาษามลายู			ภาษาอาหรับ		
	2563	2564	2565	2563	2564	2565	2563	2564	2565	2563	2564	2565	2563	2564	2565	2563	2564	2565	2563	2564	2565	2563	2564	2565
ปีการศึกษา	2563	2564	2565	2563	2564	2565	2563	2564	2565	2563	2564	2565	2563	2564	2565	2563	2564	2565	2563	2564	2565	2563	2564	2565
ระดับประเทศ	39.81	35.34	33.33	42.59	33.98	42.61	31.82	35.93	30.70	36.18	37.89	36.65	39.26	31.27	35.84	48.63	49.29	53.40	25.43	37.04	36.94	32.00	21.97	26.49
ระดับภูมิภาค	39.45	35.24	33.07	42.07	33.79	42.19	31.57	35.75	30.47	36.00	37.78	36.49	38.85	31.16	35.61	48.19	49.06	53.03	25.51	37.04	37.10	31.78	21.89	26.41
ระดับ ศธภ.7	38.57	35.50	32.60	39.87	32.19	40.62	30.45	34.55	29.61	35.43	36.86	35.66	36.90	30.24	34.53	46.79	47.51	51.30	27.41	39.84	40.75	33.62	22.29	27.37
ระดับจังหวัด	37.70	35.25	31.54	38.41	31.74	39.16	30.07	33.93	29.07	34.40	36.41	34.34	36.36	29.71	33.69	45.80	46.38	50.12	26.27	38.42	38.71	32.05	22.36	26.22

ที่มา : สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2565

ประมวลผลข้อมูล : กลุ่มนิเทศ ติดตามและประมวลผล สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปัตตานี

ตารางที่ 75 คะแนนเฉลี่ยรวมทุกวิชาผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (I-NET) ตอนปลาย ปีการศึกษา 2563 – 2565

ระดับ	ปีการศึกษา			ผลต่างคะแนนเฉลี่ยรวมทุกวิชา ปี 2564 - 2565
	2563	2564	2565	
ระดับประเทศ	36.97	35.34	37.00	1.66
ระดับภูมิภาค	36.68	35.21	36.80	1.58
ระดับ ศธภ.7	36.13	34.87	36.56	1.68
ระดับจังหวัด	35.13	34.28	35.36	1.08

ที่มา : สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2565

ประมวลผลข้อมูล : กลุ่มนิเทศ ติดตามและประมวลผล สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปัตตานี

จากตารางที่ 74 พบว่า ปีการศึกษา 2565 ค่าเฉลี่ยของทุกสาระวิชาของจังหวัดปัตตานี ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับ ศธภ.7 และระดับประเทศ ส่วนตารางที่ 75 พบว่า ปีการศึกษา 2565 ค่าคะแนนเฉลี่ยรวม 8 รายวิชาชั้นอิสลามศึกษาตอนปลาย ระดับจังหวัด เท่ากับ 35.36 ซึ่งต่ำกว่าระดับ ศธภ.7 (36.56) และต่ำกว่าระดับประเทศ (37.00)

5) ด้านการใช้ประโยชน์ที่ดินและขยายตัวของเมือง

การใช้ประโยชน์ที่ดินนั้นไม่คงที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ซึ่งกรมพัฒนาที่ดินได้ศึกษาการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินของจังหวัดปัตตานี ในปี 2559, 2561 และ 2564 โดยเปรียบเทียบการใช้ประโยชน์ที่ดินได้ ดังนี้

1) พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง ซึ่งประกอบด้วย ตัวเมืองและย่านการค้า หมู่บ้านบนพื้นราบ สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ สนามบิน สถานีขนส่ง ถนน นิคมอุตสาหกรรม โรงงานอุตสาหกรรม สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮาส์ สุสาน ป่าช้า สถานีบริการน้ำมัน พบว่า พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง ในปี 2559 มีเนื้อที่ปริมาณ 112,790 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 9.29 ปี 2561 มีเนื้อที่ปริมาณ 115,239 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 9.50 และปี 2564 มีเนื้อที่ปริมาณ 118,183 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 9.74 ซึ่งเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

2) พื้นที่เกษตรกรรม ซึ่งประกอบด้วย พื้นที่นา พืชไร่ ไม้ยืนต้น ไม้ผล พืชสวน พืชไร่เลี้ยงสัตว์ และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ พบว่า พื้นที่เกษตรกรรม ในปี 2559 มีเนื้อที่ปริมาณ 937,426 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 77.31 ปี 2561 มีเนื้อที่ปริมาณ 937,186 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 77.27 ไร่ และปี 2564 มีเนื้อที่ปริมาณ 936,079 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 77.18 ซึ่งลดลงอย่างเล็กน้อยตลอดทั้ง 3 ปีที่ผ่านมา

3) พื้นที่ป่าไม้ ซึ่งประกอบด้วย ป่าไม้ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู ป่าไม้ผลัดใบสมบูรณ์ ป่าชายเลนรอสภาพฟื้นฟู ป่าชายเลนสมบูรณ์ ป่าพรุรอสภาพฟื้นฟู ป่าพรุสมบูรณ์ และวนเกษตรสมบูรณ์ (กาแพ) พบว่า พื้นที่ป่าไม้ ในปี 2559 มีเนื้อที่ปริมาณ 81,587 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 6.73 ปี 2561 มีเนื้อที่ปริมาณ 88,903 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 7.33 และปี 2564 มีเนื้อที่ปริมาณ 73,847 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 6.09 ซึ่งห้วงปี 2561 ถึงปี 2564 พื้นที่ป่าลดลงถึง 15,056 ไร่ หรือร้อยละ 16.93

4) พื้นที่น้ำ ซึ่งประกอบด้วย แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง หนอง บึง ทะเลสาบ ทะเล อ่างเก็บน้ำ บ่อน้ำในไร่นา และคลองชลประทาน พบว่า พื้นที่น้ำ ปี 2559 มีเนื้อที่ปริมาณ 34,247 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 2.82 ปี 2561 มีเนื้อที่ปริมาณ 33,850 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 2.81 และปี 2564 มีเนื้อที่ปริมาณ 39,028 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 3.22

5) พื้นที่เบ็ดเตล็ดหรือพื้นที่อื่น ๆ ซึ่งประกอบด้วย พืชไร่ธรรมชาติ พืชไร่สลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ พื้นที่กลุ่มเหมืองเก่า บ่อขุดเก่า เหมืองแร่ บ่อลูกรัง บ่อทราย บ่อดิน พื้นที่กองวัสดุ พื้นที่ถม นาเกลือ และหาดทราย พบว่า ในปี 2559 มีเนื้อที่ปริมาณ 46,673 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 3.85 ปี 2561 มีเนื้อที่ปริมาณ 37,544 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 3.09 และปี 2564 มีเนื้อที่ปริมาณ 45,586 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 3.77

ส่วนใหญ่การลดลงของพื้นที่เกษตรกรรมจะถูกเปลี่ยนแปลงไปเป็นพื้นที่เมือง เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของประชาชน และการขยายตัวของเมืองมักจะส่งผลกระทบต่อการใช้ประโยชน์ของพื้นที่อื่น ๆ โดยเฉพาะในพื้นที่เกษตรกรรม

ตารางที่ 76 เปรียบเทียบการใช้ที่ดินของจังหวัดปัตตานี ปี 2559, 2561 และ 2564

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	ปี 2559	ปี 2561	ปี 2564
		จำนวนเนื้อที่ (ไร่)	จำนวนเนื้อที่ (ไร่)	จำนวนเนื้อที่ (ไร่)
U	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	112,790	115,239	118,183
U101	ตัวเมืองและย่านการค้า	10,227	9,323	10,227
U201	หมู่บ้านบนพื้นราบ	80,230	88,862	83,868

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	ปี 2559	ปี2561	ปี2564
		จำนวนเนื้อที่ (ไร่)	จำนวนเนื้อที่ (ไร่)	จำนวนเนื้อที่ (ไร่)
U301	สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ	11,144	8,585	12,426
U401	สนามบิน	514	756	514
U403	สถานีขนส่ง	16	-	16
U405	ถนน	7,928	6,598	7,928
U501	นิคมอุตสาหกรรม	431	378	431
U502	โรงงานอุตสาหกรรม	1,604	582	1,939
U601	สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ	524	142	600
U602	รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮ้าส์	49	-	49
U603	สุสาน ป่าช้า	96	13	150
U605	สถานีบริการน้ำมัน	27	-	35
A	พื้นที่เกษตรกรรม	937,426	937,186	936,079
A1	พื้นที่นา	253,866	224,055	219,488
A100	นาไร่	54,977	62,210	48,954
A101	นาข้าว	198,889	161,845	170,534
A2	พืชไร่	16	-	16
A204	มันสำปะหลัง	16	-	16
A3	ไม้ยืนต้น	552,490	535,802	578,965
A300	ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม	148	699	266
A301	ไม้ยืนต้นผสม	1,416	15	1,419
A302	ยางพารา	522,785	505,455	538,624
A303	ปาล์มน้ำมัน	27,896	29,596	37,990
A304	ยูคาลิปตัส	38	-	447
A307	สนประดิพัทธ์	194	26	194
A317	หมาก	-	11	12
A322	กฤษณา	13	-	13
A4	ไม้ผล	111,713	156,651	118,379
A400	ไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม	194	4,546	3,167
A401	ไม้ผลผสม	67,246	97,400	69,376
A403	ทุเรียน	-	15	18
A405	มะพร้าว	44,138	54,560	45,679
A407	มะม่วง	106	54	110
A420	กลางสาด ลองกอง	29	76	29

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	ปี 2559	ปี2561	ปี2564
		จำนวนเนื้อที่ (ไร่)	จำนวนเนื้อที่ (ไร่)	จำนวนเนื้อที่ (ไร่)
A5	พืชสวน	82	122	205
A502	พืชผัก	82	122	205
A7	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	32	58	81
A702	โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า	-	32	21
A703	โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก	32	26	60
A9	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	19,227	20,498	18,945
A900	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง	8,002	8,811	7,987
A901	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำผสม	451	507	126
A902	สถานที่เพาะเลี้ยงปลา	76	307	147
A903	สถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง	10,698	10,873	10,685
F	พื้นที่ป่าไม้	81,587	88,903	73,847
F100	ป่าไม้ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	499	948	1,241
F101	ป่าไม้ผลัดใบสมบูรณ์	37,750	52,149	36,515
F300	ป่าชายเลนรอสภาพฟื้นฟู	4,690	3,798	4,118
F301	ป่าชายเลนสมบูรณ์	25,139	22,608	24,482
F400	ป่าพรุรอสภาพฟื้นฟู	11,139	7,114	5,528
F401	ป่าพรุสมบูรณ์	2,370	2,202	1,963
F501	วนเกษตรสมบูรณ์(กาแฟ)	-	84	-
W	พื้นที่น้ำ	34,247	33,850	39,028
W101	แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง	19,277	18,632	19,277
W102	หนอง บึง ทะเลสาบ	402	667	402
W103	ทะเล	4,731	2,503	4,731
W201	อ่างเก็บน้ำ	3,880	6,137	5,132
W202	บ่อน้ำในไร่นา	2,399	1,671	4,437
W203	คลองชลประทาน	3,558	4,240	5,049
M	พื้นที่เบ็ดเตล็ด	46,673	37,544	45,586
M101	ทุ่งหญ้าธรรมชาติ	2,202	1,258	2,396
M102	ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ	24,550	15,709	23,025
M201	พื้นที่ลุ่ม	10,272	9,554	8,670
M300	เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า	2,200	2,008	2,680
M301	เหมืองแร่	934	948	834

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	ปี 2559	ปี2561	ปี2564
		จำนวนเนื้อที่ (ไร่)	จำนวนเนื้อที่ (ไร่)	จำนวนเนื้อที่ (ไร่)
M302	บ่อลูกรัง	1,867	3,158	2,333
M303	บ่อทราย	21	24	21
M304	บ่อดิน	608	294	1,494
M401	พื้นที่กองวัสดุ	39	-	67
M405	พื้นที่ถม	99	200	185
M501	นาเกลือ	1,317	2,113	1,317
M601	หาดทราย	2,564	2,279	2,564
รวมทั้งหมด		1,212,723	1,212,723	1,212,723

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินปัตตานี, 2566

- หมายเหตุ: 1. การใช้ที่ดินเป็นการใช้ที่ดินทั้งในและนอกพื้นที่เขตป่าตามกฎหมาย
2. เนื้อที่ได้จากการคำนวณโดยระบบภูมิสารสนเทศ (GIS) และทำการถ่วงน้ำหนักกับเนื้อที่จากกรมการปกครองและกรมแผนที่ทหาร 1,940.356 ตารางกิโลเมตร หรือ 1,212,723 ไร่
3. $x + y$ หมายถึงพื้นที่ที่มีการใช้ที่ดิน 2 ครั้งต่อปี การใช้ที่ดินในฤดูฝน+การใช้ที่ดินในฤดูแล้ง

แนวโน้มการใช้ประโยชน์ที่ดินในห้วงต่อไปอีก 3-5 ปี นับจากปัจจุบัน

การใช้ประโยชน์ใช้ที่ดินในจังหวัดปัตตานีห้วง 3-5 ปี ข้างหน้า โดยคาดว่า พื้นที่เกษตรกรรมมีแนวโน้มขยายเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน จะเห็นได้ว่า ปี 2561 มี 27,896 ไร่ ในปี 2564 เพิ่มเป็น 37,990 ไร่ ซึ่งมีแนวโน้มขยายพื้นที่ปลูกเพิ่มมากขึ้นในอีก 3 ปี ข้างหน้า เหตุด้วยกลไกราคาขายพาราที่ตกต่ำ เกษตรกรจึงหันมาปรับเปลี่ยนพื้นที่เป็นพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันกันมากขึ้น อีกทั้งยังเป็นที่ต้องการของตลาดและมีราคาดี

พื้นที่นาข้าว มีแนวโน้มที่จะลดลง เนื่องจากการทำนาปัจจุบันลดลง ด้วยต้นทุนที่เพิ่มขึ้น และคนปัจจุบันไม่นิยมทำนา ทำให้พื้นที่ถูกปล่อยทิ้งร้าง แต่บางพื้นที่เกษตรกรได้ปรับเปลี่ยนพื้นที่จากพื้นที่นา มาทำการเกษตรแบบผสมผสาน และเกษตรทฤษฎีใหม่ หรือโคก หนอง นา ที่นิยมกันในปัจจุบัน

พื้นที่ป่าไม้ จะเห็นได้ว่า มีแนวโน้มที่จะลดลงในห้วง 3 - 5 ปีข้างหน้า เนื่องจากการปรับเปลี่ยนพื้นที่กลายเป็นพื้นที่เกษตรกรรมเพิ่มขึ้น เช่น พื้นที่ป่าไม้ผลัดใบสมบูรณ์ และป่าพรุ ที่มีแนวโน้มลดลงจะกลายเป็นพื้นที่เกษตรกรรมในอนาคต

พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง จะเห็นได้ว่า มีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2561 มีจำนวน 115,239 ไร่ และในปี 2564 มีจำนวน 118,183 ไร่ โดยเฉพาะตัวเมืองและย่านการค้า สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ และโรงงานอุตสาหกรรม โดยเฉพาะโรงงานอุตสาหกรรมที่มีการขยายเพิ่มขึ้น

พื้นที่น้ำ จะเห็นได้ว่า มีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นเช่นกัน ในปี 2561 มีจำนวน 33,850 ไร่ และในปี 2564 มีจำนวน 39,028 ไร่ โดยเฉพาะบ่อน้ำในไร่นา คลองชลประทาน ที่มีการขยายตัวเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นแหล่งน้ำที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการเกษตรกรรม

ส่วนพื้นที่เบ็ดเตล็ด จะเห็นได้ว่า พุ่มหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ พุ่มหญ้าธรรมชาติ และเหมืองเก่า บ่อขุดเก่า มีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้น ส่วนพื้นที่ลุ่มและพื้นที่เหมืองแร่มีแนวโน้มที่ลดลง

6) ด้านคุณภาพชีวิตของประชาชน

(1) การทบทวนสถานการณ์ความยากจนจังหวัดปัตตานี

ข้อมูลจากรายงานวิเคราะห์สถานการณ์ความยากจนและความเหลื่อมล้ำของประเทศไทย ปี 2564 สถานการณ์ความยากจนในปี 2564 ปรับตัวดีขึ้น คนยากจนมีจำนวนทั้งสิ้น 4.4 ล้านคน คิดเป็นสัดส่วนคนยากจนที่ร้อยละ 6.32 ลดลงจากปีก่อนที่มีสัดส่วนคนยากจนร้อยละ 6.83 ขณะที่เมื่อพิจารณาจำนวนครัวเรือนยากจน พบว่า ในปี 2564 ครัวเรือนยากจนมีจำนวนทั้งสิ้น 1.24 ล้านครัวเรือน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 4.79 ของครัวเรือนทั้งหมด ลดลงเมื่อเทียบกับปี 2563 ที่มีจำนวนครัวเรือนยากจนประมาณ 1.40 ล้านครัวเรือน สำหรับสาเหตุสำคัญที่สถานการณ์ความยากจนปรับตัวดีขึ้น เป็นผลมาจากในช่วงปี 2563 - 2564 ที่รัฐบาลมีการดำเนินมาตรการเพื่อช่วยเหลือ และบรรเทาผลกระทบที่เกิดขึ้นจากปัญหาวิกฤตการแพร่ระบาดของโควิด-19 อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะกับกลุ่มคนยากจนและผู้มีรายได้น้อย ทั้งนี้ ในส่วนของจังหวัดที่มีสัดส่วนคนจนสูงสุด 10 อันดับแรกในปี 2564 ได้แก่ ปัตตานี กาฬสินธุ์ แม่ฮ่องสอน นครราชสีมา หนองคาย ยะลา นราธิวาส พะเยา หนองบัวลำภู และศรีสะเกษ ตามลำดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจังหวัดปัตตานีมีสัดส่วนคนจนติดในอันดับสูงสุด 10 อันดับแรกตั้งแต่ปี 2549 ต่อเนื่องจนถึงปี 2564 (ระยะเวลา 16 ปี) โดยในปี 2564 มีสัดส่วนคนจนลดลงจากร้อยละ 44.20 ในปี 2563 เป็นร้อยละ 30.85 ในปี 2564

ตารางที่ 77 จังหวัดที่มีสัดส่วนคนจนสูงที่สุดหรือมีความยากจนหนาแน่นสูงที่สุดในช่วงปี 2543 - 2564

ปี พ.ศ.	ลำดับ 1	ลำดับ 2	ลำดับ 3	ลำดับ 4	ลำดับ 5	ลำดับ 6	ลำดับ 7	ลำดับ 8	ลำดับ 9	ลำดับ 10
2564	ปัตตานี (30.85)	กาฬสินธุ์ (25.20)	แม่ฮ่องสอน (24.59)	นครราชสีมา (21.01)	ระนอง (19.90)	ยะลา (19.25)	นราธิวาส (18.69)	พะเยา (18.13)	หนองบัวลำภู (18.12)	ศรีสะเกษ (18.10)
2563	ปัตตานี (44.20)	แม่ฮ่องสอน (29.59)	นราธิวาส (24.99)	กาฬสินธุ์ (23.14)	ระนอง (21.94)	นครราชสีมา (21.20)	นครพนม (19.65)	ตาก (18.65)	ยะลา (17.39)	ศรีสะเกษ (16.72)
2562	ปัตตานี (29.86)	นราธิวาส (25.76)	แม่ฮ่องสอน (24.53)	ตาก (21.25)	กาฬสินธุ์ (19.86)	พิจิตร (18.96)	สระแก้ว (18.74)	ชัยนาท (17.89)	อ่างทอง (17.32)	ระนอง (16.88)
2561	แม่ฮ่องสอน (46.54)	ปัตตานี (33.22)	ตาก (29.60)	กาฬสินธุ์ (28.60)	พิจิตร (26.98)	นราธิวาส (26.74)	ชัยนาท (26.12)	ยะลา (21.52)	บุรีรัมย์ (21.03)	ระนอง (20.75)
2560	ปัตตานี (34.55)	นราธิวาส (34.48)	แม่ฮ่องสอน (33.01)	กาฬสินธุ์ (32.87)	นครพนม (29.47)	ตาก (27.16)	ชัยนาท (26.21)	บุรีรัมย์ (20.99)	พิจิตร (20.30)	สระแก้ว (19.00)
2559	แม่ฮ่องสอน (38.61)	นราธิวาส (37.44)	ปัตตานี (36.21)	กาฬสินธุ์ (31.68)	นครพนม (30.60)	ชัยนาท (28.34)	ตาก (27.44)	บุรีรัมย์ (24.32)	อำนาจเจริญ (24.00)	น่าน (23.53)
2558	ปัตตานี (35.01)	แม่ฮ่องสอน (31.88)	ตาก (24.60)	บุรีรัมย์ (23.34)	น่าน (21.71)	ยะลา (20.91)	ชัยนาท (19.64)	นราธิวาส (19.55)	กาญจนบุรี (17.79)	กาฬสินธุ์ (17.66)
2557	แม่ฮ่องสอน (45.74)	นราธิวาส (45.20)	กาฬสินธุ์ (42.80)	ปัตตานี (39.20)	บุรีรัมย์ (39.13)	ตาก (36.59)	ยะลา (32.39)	น่าน (29.29)	เชียงราย (26.68)	นครพนม (25.05)
2556	แม่ฮ่องสอน (65.34)	ปัตตานี (37.95)	นราธิวาส (35.30)	ตาก (34.06)	นครพนม (31.51)	กาฬสินธุ์ (30.84)	มุกดาหาร (29.52)	หนองบัวลำภู (27.38)	บุรีรัมย์ (25.45)	อุบลราชธานี (24.25)
2555	แม่ฮ่องสอน (62.95)	ปัตตานี (46.80)	นราธิวาส (42.73)	กาฬสินธุ์ (39.97)	ศรีสะเกษ (36.18)	ตาก (35.93)	นครพนม (34.93)	สกลนคร (34.25)	บุรีรัมย์ (31.61)	มุกดาหาร (30.63)
2554	แม่ฮ่องสอน (58.85)	ตาก (43.50)	ศรีสะเกษ (35.89)	บุรีรัมย์ (33.67)	ปัตตานี (33.39)	ยโสธร (32.45)	กาญจนบุรี (32.19)	นครพนม (32.11)	ราชบุรี (30.10)	กาฬสินธุ์ (28.55)
2553	แม่ฮ่องสอน (70.39)	ศรีสะเกษ (55.79)	ปัตตานี (54.26)	กาฬสินธุ์ (51.64)	นครพนม (46.41)	ตาก (45.87)	สระแก้ว (40.70)	นราธิวาส (35.24)	บุรีรัมย์ (32.82)	อุดรธานี (30.69)
2552	แม่ฮ่องสอน (74.39)	ศรีสะเกษ (58.73)	นราธิวาส (54.94)	กาฬสินธุ์ (51.18)	ปัตตานี (49.65)	บุรีรัมย์ (47.18)	สระแก้ว (41.73)	ยะลา (38.66)	ตาก (37.61)	นครพนม (37.06)
2551	แม่ฮ่องสอน (70.39)	กาฬสินธุ์ (57.00)	ศรีสะเกษ (54.87)	ปัตตานี (51.07)	สระแก้ว (46.25)	บุรีรัมย์ (42.84)	นครพนม (40.82)	นราธิวาส (40.13)	ตาก (39.70)	ชัยภูมิ (39.63)
2550	แม่ฮ่องสอน (74.40)	นราธิวาส (53.40)	ศรีสะเกษ (48.93)	สระแก้ว (48.22)	บุรีรัมย์ (47.29)	ปัตตานี (44.99)	สุโขทัย (41.53)	กาฬสินธุ์ (40.23)	ชัยภูมิ (39.74)	ตาก (37.08)
2549	แม่ฮ่องสอน (69.55)	นราธิวาส (66.20)	สระแก้ว (56.26)	บุรีรัมย์ (54.53)	อุบลราชธานี (49.29)	ปัตตานี (43.38)	ศรีสะเกษ (43.19)	ชัยภูมิ (42.39)	กาฬสินธุ์ (40.79)	นครพนม (36.73)
2547	สระแก้ว (68.80)	แม่ฮ่องสอน (59.47)	หนองบัวลำภู (53.92)	ตาก (51.67)	ชัยภูมิ (51.62)	สุรินทร์ (51.44)	กาฬสินธุ์ (49.36)	บุรีรัมย์ (49.26)	สกลนคร (48.04)	นราธิวาส (47.74)
2545	สระแก้ว (69.72)	นราธิวาส (67.61)	อุทัยธานี (63.06)	หนองบัวลำภู (62.75)	ตาก (62.67)	ศรีสะเกษ (62.54)	สุรินทร์ (60.48)	เพชรบูรณ์ (57.54)	แม่ฮ่องสอน (56.74)	ลำปาง (56.55)
2543	อุดรธานี (81.58)	หนองบัวลำภู (76.50)	สุรินทร์ (73.75)	นราธิวาส (73.30)	แม่ฮ่องสอน (72.83)	ยโสธร (70.22)	สระแก้ว (69.50)	เพชรบูรณ์ (69.00)	สุพรรณบุรี (68.92)	นครพนม (67.08)

ที่มา: ข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดยกองพัฒนาข้อมูลและตัวชี้วัดสังคม สศช.

ข้อมูลสถิติด้านความยากจนและการกระจายรายได้อื่น ๆ

(ข้อมูลจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ณ 2564)

➤ เส้นความยากจน (Poverty line)

ตารางที่ 78 เส้นความยากจน ปี 2555 - 2564

หน่วย : บาท/คน/เดือน

ระดับ	2555	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562	2563	2564
ระดับประเทศ	2,492	2,572	2,648	2,645	2,668	2,689	2,714	2,763	2,762	2,803
ระดับภาคใต้	2,577	2,651	2,736	2,725	2,731	2,768	2,789	2,816	2,792	2,840
ระดับจังหวัดปัตตานี	2,326	2,380	2,507	2,490	2,483	2,500	2,563	2,584	2,534	2,572

➤ จำนวนคนจน เมื่อวัดด้านรายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค

ตารางที่ 79 จำนวนคนจนเมื่อวัดด้านรายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค ปี 2555 - 2564

หน่วย : พันคน

ระดับ	2555	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562	2563	2564
ระดับประเทศ	8,441.5	7,359.7	7,108.9	4,888.6	5,869.0	5,396.8	5,737.9	4,336.1	4,748.2	4,404.6
ระดับภาคใต้	1,202.4	1,013.0	1,272.1	924.0	1,162.9	1,120.0	1,231.7	1,084.1	1,123.8	1,060.5
ระดับจังหวัดปัตตานี	289.3	236.4	246.0	221.4	229.9	220.8	213.1	192.2	285.4	199.8

➤ รายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือน

ตารางที่ 80 รายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือน ปี 2547 - 2564

หน่วย : บาท

ระดับ	2547	2549	2550	2552	2554	2556	2558	2560	2562	2564
ระดับประเทศ	14,963.40	17,787.00	18,660.00	20,903.00	23,236.00	25,194.00	26,915.00	26,946.43	26,018.42	27,352.00
ระดับภาคใต้	14,468.53	18,668.00	19,716.00	22,926.00	27,326.00	27,504.00	26,286.00	26,913.09	25,647.47	26,621.00
ระดับจังหวัดปัตตานี	11,837.21	12,547.00	11,840.00	13,511.00	16,121.50	20,199.10	17,513.00	19,495.51	22,903.84	20,691.69

➤ หนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน จำแนกตามวัตถุประสงค์ของการกู้ยืม ของจังหวัดปัตตานี

ตารางที่ 81 หนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน ปี 2547 - 2564

หน่วย : บาท

วัตถุประสงค์กู้ยืม	2547	2549	2550	2552	2554	2556	2558	2560	2562	2564
หนี้สินทั้งสิ้น	91,797.66	82,046.00	80,120.00	82,370.00	83,776.50	109,102.50	141,540.10	137,591.84	197,893.84	130,865.34
เพื่อใช้จ่ายในครัวเรือน	31,106.31	23,291.00	25,824.00	33,162.00	43,763.30	44,687.20	57,368.30	73,966.25	71,074.01	65,912.65
เพื่อใช้ทำธุรกิจที่ไม่ใช่การเกษตร	30,285.51	10,928.00	12,186.00	16,045.00	5,350.30	15,978.30	32,034.30	23,931.46	8,535.30	11,377.51
เพื่อใช้ทำการเกษตร	7,537.40	6,698.00	3,478.00	5,242.00	270.90	9,810.00	589.50	971.38	21,305.74	10,380.77
เพื่อใช้ในการศึกษา	-	4,815.00	4,506.00	4,693.00	10,426.90	7,573.50	10,826.50	7,425.23	11,275.40	14,217.45
เพื่อใช้ซื้อ/เช่าซื้อบ้านและที่ดิน	18,809.28	35,896.00	31,553.00	20,758.00	23,060.20	29,669.60	40,289.50	28,988.50	83,983.77	27,400.47
อื่น ๆ	4,059.13	418.00	2,573.00	2,470.00	904.80	1,384.00	431.90	2,309.04	1,719.61	1,576.51

➤ ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน

ตารางที่ 82 ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน ปี 2555 – 2564

หน่วย : บาท

ระดับ	2555	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562	2563	2564
ระดับประเทศ	18,766.00	19,061.00	20,892.00	21,157.00	21,144.00	21,436.50	21,346.00	20,742.12	21,329.00	21,616.00
ระดับภาคใต้	20,645.00	20,372.00	21,016.00	21,293.00	21,314.00	21,381.41	20,660.00	19,599.58	19,641.00	20,628.00
ระดับจังหวัดปัตตานี	14,119.15	16,668.10	14,809.34	15,341.10	17,962.18	16,948.61	15,705.85	15,948.56	14,862.49	15,392.67

(2) ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐานระดับจังหวัด ปี พ.ศ. 2565

ปี 2565 จังหวัดปัตตานีโดยสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดปัตตานีดำเนินการจัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ด้วยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ทุกครัวเรือนที่อาศัยอยู่จริงในเขตชนบทและเขตเมือง จำนวน 133,582 ครัวเรือน 618 หมู่บ้าน 115 ตำบล 12 อำเภอ และ 17 เทศบาล โดยใช้เครื่องชี้วัด จปฐ. 5 หมวด 31 ตัวชี้วัด ผลระดับความสุขของคนปัตตานี จากการสำรวจครัวเรือนพบว่า ในภาพรวมคนจังหวัดปัตตานีมีความสุขในระดับ 8.63 (คะแนนเต็ม 10 คะแนน) สำหรับข้อมูลรายหมวดและตัวชี้วัด ดังนี้

ตารางที่ 83 หมวดที่ 1 สุขภาพดี มี 7 ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด	จำนวนที่สำรวจทั้งหมด	ผ่านเกณฑ์		ไม่ผ่านเกณฑ์	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. เด็กแรกเกิดมีน้ำหนัก 2,500 กรัม ขึ้นไป	2,254 คน	2,245 คน	99.60	9 คน	0.40
2. เด็กแรกเกิดได้กินนมแม่อย่างเดียวยอย่างน้อย 6 เดือนแรกติดต่อกัน	1,508 คน	1,502คน	99.60	6 คน	0.40
3. เด็กแรกเกิดถึง 12 ปี ได้รับวัคซีนป้องกันโรคครบตามตารางสร้างภูมิคุ้มกันโรค	82,976 คน	81,735 คน	98.50	1,241 คน	1.50
4. ครัวเรือนกินอาหารถูกลักษณะปลอดภัย และได้มาตรฐาน	133,582 คร.	133,558 คร.	99.98	24 คร.	0.02
5. ครัวเรือนมีการใช้ยาเพื่อบำบัดบรรเทาอาการเจ็บป่วยเบื้องต้นอย่างเหมาะสม	133,582 คร.	133,551 คร.	99.98	31 คร.	0.02
6. คนอายุ 35 ปีขึ้นไป ได้รับการตรวจสุขภาพประจำปี	222,983 คน	222,261 คน	99.68	722 คน	0.32
7. คนอายุ 6 ปีขึ้นไป ออกกำลังกายอย่างน้อยสัปดาห์ละ 3 วันๆ ละ 30 นาที	455,892 คน	455,288คน	99.87	604 คน	0.13

จากการสำรวจข้อมูลพบว่าในหมวดที่ 1 ตัวชี้วัดคนปัตตานีที่ผ่านเกณฑ์มากที่สุด คือตัวชี้วัดที่ 4 คริวเรือนกินอาหารถูกลักษณะ ปลอดภัยและได้มาตรฐาน ร้อยละ 99.98 และตัวชี้วัดที่ 5 คริวเรือนมีการใช้ยาเพื่อบำบัดบรรเทาอาการเจ็บป่วยเบื้องต้นอย่างเหมาะสม ร้อยละ 99.98 และตัวชี้วัดที่ 7 คนอายุ 6 ปีขึ้นไป ออกกำลังกายอย่างน้อยสัปดาห์ละ 3 วันๆ ละ 30 นาที ร้อยละ 99.87

ตัวชี้วัดที่คนปัตตานีไม่ผ่านมากที่สุด คือ ตัวชี้วัดที่ 3 เด็กแรกเกิดถึง 12 ปี ได้รับวัคซีนป้องกันโรคครบตามตารางสร้างภูมิคุ้มกันโรค ร้อยละ 1.50 รองลงมาคือตัวชี้วัดที่ 1 เด็กแรกเกิดมีน้ำหนัก 2,500 กรัม ขึ้นไป ร้อยละ 0.40 และตัวชี้วัดที่ 2 เด็กแรกเกิดได้กินนมแม่อย่างเดียวอย่างน้อย 6 เดือนแรกติดต่อกัน ร้อยละ 0.40

ตารางที่ 84 หมวดที่ 2 สภาพแวดล้อม มี 7 ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด	จำนวนที่สำรวจทั้งหมด	ผ่านเกณฑ์		ไม่ผ่านเกณฑ์	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
8. คริวเรือนมีความมั่นคงในที่อยู่อาศัย และบ้านมีสภาพคงทนถาวร	133,582 คร.	133,396 คร.	99.86	186 คร.	0.14
9. คริวเรือนมีน้ำสะอาดสำหรับดื่มและ บริโภคเพียงพอตลอดปี อย่างน้อยคนละ 5 ลิตรต่อวัน	133,582 คร.	133,571 คร.	99.99	11 คร.	0.01
10. คริวเรือนมีน้ำใช้เพียงพอตลอดปี อย่างน้อยคนละ 45 ลิตรต่อวัน	133,582 คร.	133,567 คร.	99.99	15 คร.	0.01
11. คริวเรือนมีการจัดบ้านเรือนเป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาด ถูกสุขลักษณะ	133,582 คร.	133,470 คร.	99.92	112 คร.	0.08
12. คริวเรือนไม่ถูกรบกวนจากมลพิษ	133,582 คร.	133,543 คร.	99.97	39 คร.	0.03
13. คริวเรือนมีการป้องกันอุบัติเหตุ และภัยธรรมชาติอย่างถูกวิธี	133,582 คร.	133,275 คร.	99.77	307 คร.	0.23
14. คริวเรือนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	133,582 คร.	133,557 คร.	99.98	25 คร.	0.02

จากการสำรวจข้อมูลพบว่าในหมวดที่ 2 ตัวชี้วัดคนปัตตานีที่ผ่านเกณฑ์มากที่สุด คือตัวชี้วัดที่ 9 คริวเรือนมีน้ำสะอาดสำหรับดื่มและบริโภคเพียงพอตลอดปี อย่างน้อยคนละ 5 ลิตรต่อวัน ร้อยละ 99.99 และตัวชี้วัดที่ 10 คริวเรือนมีน้ำใช้เพียงพอตลอดปี อย่างน้อยคนละ 45 ลิตรต่อวัน ร้อยละ 99.99 และตัวชี้วัดที่ 14 คริวเรือนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ร้อยละ 99.98

ตัวชี้วัดที่คนปัตตานีไม่ผ่านมากที่สุด คือ ตัวชี้วัดที่ 13 คริวเรือนมีการป้องกันอุบัติเหตุและภัยธรรมชาติอย่างถูกวิธี ร้อยละ 0.23 รองลงมาคือตัวชี้วัดที่ 8 คริวเรือนมีความมั่นคงในที่อยู่อาศัยและบ้านมีสภาพคงทนถาวร ร้อยละ 0.14 และตัวชี้วัดที่ 11 คริวเรือนมีการจัดบ้านเรือนเป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาด ถูกสุขลักษณะ ร้อยละ 0.08

ตารางที่ 85 หมวดที่ 3 การศึกษา มี 5 ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด	จำนวนที่ สำรวจทั้งหมด	ผ่านเกณฑ์		ไม่ผ่านเกณฑ์	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
15. เด็กอายุ 3 - 5 ปีเต็ม ได้รับการเลี้ยงดู เตรียมความพร้อมก่อนวัยเรียน	18,606 คน	18,606 คน	100	0 คน	0.00
16. เด็กอายุ 6 -14 ปี ได้รับการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี	72,966 คน	72,312 คน	99.10	654 คน	0.90
17. เด็กจบชั้น ม.3 ได้เรียนต่อชั้น ม.4 หรือเทียบเท่า	2,557 คน	2,549 คน	99.69	8 คน	0.31
18. คนในครัวเรือนที่จบการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ที่ไม่ได้เรียนต่อ และยังมีงานทำได้รับการฝึกอบรมด้านอาชีพ	568 คน	558 คน	98.24	10 คน	1.76
19. คนอายุ 15 – 59 ปี อ่านเขียนภาษาไทย และคิดเลขอย่างง่ายได้	310,101 คน	309,839 คน	99.92	262 คน	0.08

จากการสำรวจข้อมูลพบว่าในหมวดที่ 3 ตัวชี้วัดคนปัตตานีที่ผ่านเกณฑ์มากที่สุด คือตัวชี้วัดที่ 15 เด็กอายุ 3 - 5 ปีเต็ม ได้รับการเลี้ยงดู เตรียมความพร้อมก่อนวัยเรียน ร้อยละ 100.00 คน รองลงมาคือตัวชี้วัดที่ 19 คนอายุ 15 – 59 ปี อ่านเขียน ภาษาไทย และคิดเลขอย่างง่ายได้ ร้อยละ 99.92 และตัวชี้วัดที่ 17 เด็กจบชั้น ม.3 ได้เรียนต่อชั้น ม.4 หรือเทียบเท่า ร้อยละ 99.69

ตัวชี้วัดที่คนปัตตานีไม่ผ่านมากที่สุด คือ ตัวชี้วัดที่ 18 คนในครัวเรือนที่จบการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ที่ไม่ได้เรียนต่อและยังมีงานทำ ได้รับการฝึกอบรมด้านอาชีพ ร้อยละ 1.76 รองลงมาตัวชี้วัดที่ 16 เด็กอายุ 6 -14 ปี ได้รับการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ร้อยละ 0.90และตัวชี้วัดที่ 17 เด็กจบชั้น ม.3 ได้เรียนต่อชั้น ม.4 หรือเทียบเท่า ร้อยละ 0.31

ตารางที่ 86 หมวดที่ 4 การมีงานทำและรายได้ มี 4 ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด	จำนวนที่ สำรวจทั้งหมด	ผ่านเกณฑ์		ไม่ผ่านเกณฑ์	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
20. คนอายุ 15 – 59 ปี มีอาชีพ และมีรายได้	258,627 คน	258,200 คน	99.83	427 คน	0.17
21. คนอายุมากกว่า 60 ปีเต็มขึ้นไป มีอาชีพและมีรายได้	72,296 คน	71,315 คน	98.64	981 คน	1.36
22. รายได้เฉลี่ยของคนในครัวเรือนต่อปี	133,582 คร.	132,430 คร.	99.14	1,152 คร.	0.86
23. ครัวเรือนมีการเก็บออมเงิน	133,582 คร.	124,796 คร.	93.42	8,786 คร.	6.58

จากการสำรวจข้อมูลพบว่าในหมวดที่ 4 ตัวชี้วัดคนปัตตานีที่ผ่านเกณฑ์มากที่สุด คือ ตัวชี้วัดที่ 20 คนอายุ 15 – 59 ปี มีอาชีพและมีรายได้ ร้อยละ 99.83 รองลงมาตัวชี้วัดที่ 22 รายได้เฉลี่ยของคนในครัวเรือนต่อปี ร้อยละ 99.14 และตัวชี้วัดที่ 21 คนอายุมากกว่า 60 ปีเพิ่มขึ้นไป มีอาชีพและมีรายได้ ร้อยละ 98.64

ตัวชี้วัดที่คนปัตตานีที่ไม่ผ่านเกณฑ์มากที่สุด คือ ตัวชี้วัดที่ 23 ครัวเรือนมีการเก็บออมเงิน ร้อยละ 6.58 รองลงมาคือ ตัวชี้วัดที่ 21 คนอายุมากกว่า 60 ปีเพิ่มขึ้นไป มีอาชีพและมีรายได้ ร้อยละ 1.36 และตัวชี้วัดที่ 22 รายได้เฉลี่ยของคนในครัวเรือนต่อปี ร้อยละ 0.86

ตารางที่ 87 หมวดที่ 5 ค่านิยม มี 8 ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด	จำนวนที่สำรวจทั้งหมด	ผ่านเกณฑ์		ไม่ผ่านเกณฑ์	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
24. คนในครัวเรือนไม่ดื่มสุรา	483,296 คน	481,658 คน	99.66	1,638 คน	0.34
25. คนในครัวเรือนไม่สูบบุหรี่	483,296 คน	452,234 คน	93.57	31,062 คน	6.43
26. คนอายุ 6 ปีขึ้นไป ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนา อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง	455,892 คน	455,835 คน	99.99	57 คน	0.01
27. ผู้สูงอายุ ได้รับการดูแลจากครอบครัวชุมชน ภาครัฐ หรือเอกชน	72,847 คน	72,847 คน	100.00	0 คน	0.00
28. ผู้พิการ ได้รับการดูแลจากครอบครัวชุมชน ภาครัฐ หรือเอกชน	7,042 คน	7,042 คน	100.00	0 คน	0.00
29. ผู้ป่วยโรคเรื้อรังได้รับการดูแลจากครอบครัว ชุมชน ภาครัฐ หรือเอกชน	4,817 คน	4,817 คน	100.00	0 คน	0.00
30. ครัวเรือนมีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของชุมชนหรือท้องถิ่น	133,582 คร.	133,477 คร.	99.92	105 คร.	0.08
31. ครอบครัวมีความอบอุ่น	133,582 คร.	133,390 คร.	99.86	192 คร.	0.14

จากการสำรวจข้อมูลพบว่าในหมวดที่ 5 ตัวชี้วัดคนจังหวัดปัตตานีผ่านเกณฑ์มากที่สุด คือ ตัวชี้วัดที่ 27 ผู้สูงอายุ ได้รับการดูแลจากครอบครัวชุมชน ภาครัฐ หรือเอกชน ร้อยละ 100.00 และตัวชี้วัดที่ 28 ผู้พิการ ได้รับการดูแลจากครอบครัวชุมชน ภาครัฐ หรือเอกชน ร้อยละ 100.00 และตัวชี้วัดที่ 29 ผู้ป่วยโรคเรื้อรังได้รับการดูแลจากครอบครัว ชุมชน ภาครัฐ หรือเอกชน ร้อยละ 100.00

ตัวชี้วัดที่คนจังหวัดปัตตานีไม่ผ่านมากที่สุด คือ ตัวชี้วัดที่ 25 คนในครัวเรือนไม่สูบบุหรี่ ร้อยละ 6.43 รองลงมาคือ ตัวชี้วัดที่ 24 คนในครัวเรือนไม่ดื่มสุรา ร้อยละ 0.34 และตัวชี้วัดที่ 31 ครอบครัวมีความอบอุ่น ร้อยละ 0.14

ผลการจัดเก็บข้อมูล จปฐ. ปี 2565 จำแนกรายตัวชี้วัด

ตารางที่ 88 ตัวชี้วัดที่ 1 เด็กแรกเกิดมีน้ำหนัก 2,500 กรัม ขึ้นไป

อำเภอ	จำนวนที่สำรวจ ทั้งหมด (คน)	ผ่านเกณฑ์		ไม่ผ่านเกณฑ์	
		จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เมืองปัตตานี	281	281	100.00	0	0.00
โคกโพธิ์	148	148	100.00	0	0.00
ยะรัง	220	219	99.55	1	0.45
ยะหริ่ง	239	239	100.00	0	0.00
สายบุรี	341	336	98.53	5	1.47
มายอ	80	80	100.00	0	0.00
หนองจิก	307	304	99.02	3	0.98
ปะนาเระ	23	23	100.00	0	0.00
ไม้แก่น	189	189	100.00	0	0.00
ทุ่งยางแดง	251	251	100.00	0	0.00
กะพ้อ	123	123	100.00	0	0.00
แม่ลาน	52	52	100.00	0	0.00
รวม	2,254	2,245	99.60	9	0.40

จากการสำรวจข้อมูลพบว่า เด็กแรกเกิดมีน้ำหนัก 2,500 กรัมขึ้นไป ทั้งหมด 2,254 คน มีเด็กแรกเกิดน้ำหนัก 2,500 กรัมขึ้นไป ที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 2,245 คน คิดเป็นร้อยละ 99.60 และเด็กแรกเกิดมีน้ำหนักต่ำกว่า 2,500 กรัม ที่ไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 0.40

อำเภอที่ผ่านเกณฑ์มากที่สุดคือ อำเภอเมืองปัตตานี อำเภอโคกโพธิ์ อำเภอยะหริ่ง อำเภอมายอ อำเภอปะนาเระ อำเภอไม้แก่น อำเภอทุ่งยางแดง อำเภอกะพ้อ และอำเภอแม่ลาน ร้อยละ 100 รองลงมาคือ อำเภอยะรัง ร้อยละ 99.55 อำเภอหนองจิก ร้อยละ 99.02 และอำเภอสายบุรี ร้อยละ 98.53

อำเภอที่ไม่ผ่านเกณฑ์มากที่สุดคือ อำเภอสายบุรี ร้อยละ 1.47 รองลงมาอำเภอหนองจิก ร้อยละ 0.98 และอำเภอยะรัง ร้อยละ 0.45

ตารางที่ 89 ตัวชี้วัดที่ 2 เด็กแรกเกิดได้กินนมแม่อย่างเดียวอย่างน้อย 6 เดือนแรกติดต่อกัน

อำเภอ	จำนวนที่สำรวจ ทั้งหมด (คน)	ผ่านเกณฑ์		ไม่ผ่านเกณฑ์	
		จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เมืองปัตตานี	161	161	100.00	0	0.00
โคกโพธิ์	117	117	100.00	0	0.00
ยะรัง	165	162	98.18	3	1.82
ยะหริ่ง	168	168	100.00	0	0.00

อำเภอ	จำนวนที่สำรวจทั้งหมด (คน)	ผ่านเกณฑ์		ไม่ผ่านเกณฑ์	
		จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สายบุรี	183	180	98.36	3	1.64
มายอ	69	69	100.00	0	0.00
หนองจิก	191	191	100.00	0	0.00
ปะนาเระ	19	19	100.00	0	0.00
ไม้แก่น	136	136	100.00	0	0.00
ทุ่งยางแดง	188	188	100.00	0	0.00
กะพ้อ	76	76	100.00	0	0.00
แม่ลาน	35	35	100.00	0	0.00
รวม	1,508	1,502	99.60	6	0.40

จากการสำรวจข้อมูลพบว่า เด็กแรกเกิดได้กินนมแม่อย่างเดียวน้อยกว่า 6 เดือนแรกติดต่อกัน จำนวน 1,508 คน มีเด็กแรกเกิดได้กินนมแม่อย่างเดียวน้อยกว่า 6 เดือนแรกติดต่อกัน จำนวน 1,502 คน คิดเป็นร้อยละ 99.60 และไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 0.40

อำเภอที่ผ่านเกณฑ์มากที่สุดคืออำเภอเมืองปัตตานี อำเภอโคกโพธิ์ อำเภอยะหริ่ง อำเภอมายอ อำเภอหนองจิก อำเภอปะนาเระ อำเภอไม้แก่น อำเภอทุ่งยางแดง อำเภอกะพ้อ อำเภอแม่ลาน ร้อยละ 100 และรองลงมาคือ อำเภอสายบุรี ร้อยละ 98.36 และอำเภอยะรัง ร้อยละ 98.18

อำเภอที่ไม่ผ่านเกณฑ์มากที่สุดคือ อำเภอยะรัง ร้อยละ 1.82 และอำเภอสายบุรี ร้อยละ 1.64

ตารางที่ 90 ตัวชี้วัดที่ 3 เด็กแรกเกิดถึง 12 ปี ได้รับวัคซีนป้องกันโรคครบตามตารางสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค

อำเภอ	จำนวนที่สำรวจทั้งหมด (คน)	ผ่านเกณฑ์		ไม่ผ่านเกณฑ์	
		จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เมืองปัตตานี	11,662	11,606	99.52	56	0.48
โคกโพธิ์	6,316	6,316	100.00	0	0.00
ยะรัง	9,968	9,946	99.78	22	0.22
ยะหริ่ง	6,016	6,016	100.00	0	0.00
สายบุรี	8,846	7,960	89.98	886	10.02
มายอ	3,545	3,545	100.00	0	0.00
หนองจิก	9,448	9,325	98.70	123	1.30
ปะนาเระ	1,728	1,728	100.00	0	0.00
ไม้แก่น	9,090	9,090	100.00	0	0.00
ทุ่งยางแดง	11,711	11,578	98.86	133	1.14
กะพ้อ	2,622	2,601	99.20	21	0.80
แม่ลาน	2,024	2,024	100.00	0	0.00
รวม	82,976	81,735	98.50	1,241	1.50

จากการสำรวจข้อมูลพบว่า เด็กแรกเกิดถึง 12 ปี ได้รับวัคซีนป้องกันโรคครบตามตารางสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคทั้งหมด 82,976 คนได้รับวัคซีนป้องกันโรคครบตามตารางสร้างภูมิคุ้มกันโรค จำนวน 81,735 คน คิดเป็นร้อยละ 98.50 และไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 1,241 คน คิดเป็นร้อยละ 1.50

อำเภอที่ผ่านเกณฑ์มากที่สุดคือ อำเภอโคกโพธิ์ อำเภอยะหริ่ง อำเภอมายอ อำเภอปะนาเระ อำเภอไม้แก่น และอำเภอแม่ลาน ร้อยละ 100 รองลงมาคือ อำเภอยะรัง ร้อยละ 99.78 อำเภอเมืองปัตตานี ร้อยละ 99.52 อำเภอกะพ้อ ร้อยละ 99.20 อำเภอทุ่งยางแดง ร้อยละ 98.86 อำเภอหนองจิก ร้อยละ 98.70 และอำเภอสายบุรี ร้อยละ 89.98

อำเภอที่ไม่ผ่านเกณฑ์มากที่สุดคือ อำเภอสายบุรี ร้อยละ 10.02 รองลงมาอำเภอหนองจิก ร้อยละ 1.30 และอำเภอทุ่งยางแดง ร้อยละ 1.14

ตารางที่ 91 ตัวชี้วัดที่ 4 คราวเรือนกินอาหารถูกสุขลักษณะ ปลอดภัย และได้มาตรฐาน

อำเภอ	จำนวนที่สำรวจทั้งหมด (คร.)	ผ่านเกณฑ์		ไม่ผ่านเกณฑ์	
		จำนวน (คร.)	ร้อยละ	จำนวน (คร.)	ร้อยละ
เมืองปัตตานี	24,830	24,814	99.94	16	0.06
โคกโพธิ์	14,380	14,380	100.00	0	0.00
ยะรัง	13,780	13,776	99.97	4	0.03
ยะหริ่ง	10,165	10,165	100.00	0	0.00
สายบุรี	11,185	11,185	100.00	0	0.00
มายอ	4,466	4,466	100.00	0	0.00
หนองจิก	13,679	13,676	99.98	3	0.02
ปะนาเระ	2,668	2,667	99.96	1	0.04
ไม้แก่น	14,270	14,270	100.00	0	0.00
ทุ่งยางแดง	17,220	17,220	100.00	0	0.00
กะพ้อ	3,582	3,582	100.00	0	0.00
แม่ลาน	3,357	3,357	100.00	0	0.00
รวม	133,582	133,558	99.98	24	0.02

จากการสำรวจข้อมูลพบว่า คนในครัวเรือนกินอาหารถูกสุขลักษณะ ปลอดภัย และได้มาตรฐานทั้งหมด 133,582 ครัวเรือน กินอาหารถูกลักษณะ ปลอดภัย และได้มาตรฐาน จำนวน 133,558 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 99.98 และไม่ถูกลักษณะ ปลอดภัยไม่ได้มาตรฐาน จำนวน 24 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 0.02

อำเภอที่ผ่านเกณฑ์มากที่สุดคือ อำเภอโคกโพธิ์ อำเภอยะหริ่ง อำเภอสายบุรี อำเภอมายอ อำเภอไม้แก่น อำเภอทุ่งยางแดง อำเภอกะพ้อ และอำเภอแม่ลาน ร้อยละ 100 รองลงมาคือ อำเภอหนองจิก ร้อยละ 99.98 อำเภอยะรัง ร้อยละ 99.97 อำเภอปะนาเระ ร้อยละ 99.96 และอำเภอเมืองปัตตานี ร้อยละ 99.94

อำเภอที่ไม่ผ่านเกณฑ์มากที่สุดคือ อำเภอเมืองปัตตานี ร้อยละ 0.06 รองลงมาคืออำเภอปะนาเระ ร้อยละ 0.04 อำเภอยะรัง ร้อยละ 0.03 และอำเภอหนองจิก ร้อยร้อยละ 0.02

ตารางที่ 92 ตัวชี้วัดที่ 5 คริวเรือนมีการใช้ยาเพื่อบำบัด บรรเทาอาการเจ็บป่วยเบื้องต้นอย่างเหมาะสม

อำเภอ	จำนวนที่สำรวจทั้งหมด (คร.)	ผ่านเกณฑ์		ไม่ผ่านเกณฑ์	
		จำนวน (คร.)	ร้อยละ	จำนวน (คร.)	ร้อยละ
เมืองปัตตานี	24,830	24,813	99.93	17	0.07
โคกโพธิ์	14,380	14,380	100.00	0	0.00
ยะรัง	13,780	13,770	99.93	10	0.07
ยะหริ่ง	10,165	10,165	100.00	0	0.00
สายบุรี	11,185	11,185	100.00	0	0.00
มายอ	4,466	4,466	100.00	0	0.00
หนองจิก	13,679	13,676	99.98	3	0.02
ปะนาเระ	2,668	2,667	99.96	1	0.04
ไม้แก่น	14,270	14,270	100.00	0	0.00
ทุ่งยางแดง	17,220	17,220	100.00	0	0.00
กะพ้อ	3,582	3,582	100.00	0	0.00
แม่ลาน	3,357	3,357	100.00	0	0.00
รวม	133,582	133,551	99.98	31	0.02

จากการสำรวจข้อมูลพบว่า คริวเรือนมีการใช้ยาเพื่อบำบัด บรรเทาอาการเจ็บป่วยเบื้องต้นอย่างเหมาะสมมีจำนวนทั้งหมด 133,582 คริวเรือน มีการใช้ยาเพื่อบำบัด บรรเทาอาการเจ็บป่วยเบื้องต้นอย่างเหมาะสม จำนวน 133,551 คริวเรือน คิดเป็นร้อยละ 99.98 และไม่มีการใช้ยาเพื่อบำบัด บรรเทาอาการเจ็บป่วยเบื้องต้นอย่างเหมาะสม จำนวน 31 คริวเรือน คิดเป็นร้อยละ 0.02

อำเภอที่ผ่านเกณฑ์มากที่สุดคือ อำเภอโคกโพธิ์ อำเภอยะหริ่ง อำเภอสายบุรี อำเภอมายอ อำเภอไม้แก่น อำเภอทุ่งยางแดง อำเภอกะพ้อ และอำเภอแม่ลาน ร้อยละ 100.00 รองลงมาคืออำเภอหนองจิก ร้อยละ 99.98 อำเภอปะนาเระ ร้อยละ 99.96 อำเภอเมืองปัตตานี และอำเภอยะรัง ร้อยละ 99.93

อำเภอที่ไม่ผ่านเกณฑ์มากที่สุดคือ อำเภอเมืองปัตตานีและอำเภอยะรัง ร้อยละ 0.07 รองลงมาคือ อำเภอปะนาเระ ร้อยละ 0.04 และอำเภอหนองจิก ร้อยละ 0.02

ตารางที่ 93 ตัวชี้วัดที่ 6 คนอายุ 35 ปีขึ้นไป ได้รับการตรวจสุขภาพประจำปี

อำเภอ	จำนวนที่สำรวจทั้งหมด (คน)	ผ่านเกณฑ์		ไม่ผ่านเกณฑ์	
		จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เมืองปัตตานี	35,654	35,538	99.67	116	0.33
โคกโพธิ์	25,534	25,530	99.98	4	0.02
ยะรัง	22,638	22,638	100.00	0	0.00
ยะหริ่ง	16,934	16,934	100.00	0	0.00

อำเภอ	จำนวนที่สำรวจทั้งหมด (คน)	ผ่านเกณฑ์		ไม่ผ่านเกณฑ์	
		จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สายบุรี	19,340	19,017	98.33	323	1.67
มายอ	7,702	7,697	99.94	5	0.06
หนองจิก	23,999	23,941	99.76	58	0.24
ปะนาเระ	4,682	4,676	99.87	6	0.13
ไม้แก่น	25,922	25,911	99.96	11	0.04
ทุ่งยางแดง	28,203	28,006	99.30	197	0.70
กะพ้อ	6,657	6,655	99.97	2	0.03
แม่ลาน	5,718	5,718	100.00	0	0.00
รวม	222,983	222,261	99.68	722	0.32

จากการสำรวจข้อมูลพบว่า คนอายุ 35 ปีขึ้นไป ได้รับการตรวจสุขภาพประจำปี มีจำนวนทั้งหมด 222,983 คน ได้รับการตรวจสุขภาพประจำปี จำนวน 222,261 คิดเป็นร้อยละ 99.68 และไม่ได้ตรวจสุขภาพประจำปี จำนวน 722 คน คิดเป็นร้อยละ 0.32

อำเภอที่ผ่านเกณฑ์มากที่สุดคือ อำเภอยะรัง อำเภอยะหริ่ง และอำเภอแม่ลาน ร้อยละ 100.00 รองลงมาคือ อำเภอโคกโพธิ์ ร้อยละ 99.98 และอำเภอกะพ้อ ร้อยละ 99.97

อำเภอที่ไม่ผ่านเกณฑ์มากที่สุดคือ อำเภอสายบุรี ร้อยละ 1.67 รองลงมาคืออำเภอทุ่งยางแดง ร้อยละ 0.70 และอำเภอเมืองปัตตานี ร้อยละ 0.33

ตารางที่ 94 ตัวชี้วัดที่ 7 คนอายุ 6 ปีขึ้นไป ออกกำลังกายอย่างน้อยสัปดาห์ละ 3 วัน ๆ ละ 30 นาที

อำเภอ	จำนวนที่สำรวจทั้งหมด (คน)	ผ่านเกณฑ์		ไม่ผ่านเกณฑ์	
		จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เมืองปัตตานี	70,718	70,357	99.49	361	0.51
โคกโพธิ์	44,924	44,915	99.98	9	0.02
ยะรัง	48,336	48,213	99.75	123	0.25
ยะหริ่ง	32,422	32,422	100.00	0	0.00
สายบุรี	42,515	42,510	99.99	5	0.01
มายอ	17,513	17,513	100.00	0	0.00
หนองจิก	48,723	48,651	99.85	72	0.15
ปะนาเระ	9,585	9,585	100.00	0	0.00
ไม้แก่น	55,665	55,665	100.00	0	0.00
ทุ่งยางแดง	60,372	60,372	100.00	0	0.00
กะพ้อ	14,012	13,978	99.76	34	0.24
แม่ลาน	11,107	11,107	100.00	0	0.00
รวม	455,892	455,288	99.87	604	0.13

จากการสำรวจข้อมูลพบว่า คนอายุ 6 ปีขึ้นไป ออกกำลังกายอย่างน้อยสัปดาห์ละ 3 วัน ๆ ละ 30 นาที มีจำนวน 455,892 คน ออกกำลังกายอย่างน้อยสัปดาห์ละ 3 วัน ๆ ละ 30 นาที จำนวน 455,288 คน คิดเป็นร้อยละ 99.87และไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 604 คน คิดเป็นร้อยละ 0.13

อำเภอที่ผ่านเกณฑ์มากที่สุดคือ อำเภอยะหริ่ง อำเภอมายอ อำเภอปะนาเระ อำเภอไม้แก่น อำเภอทุ่งยางแดง และอำเภอแม่ลาน คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมาคืออำเภอสายบุรี ร้อยละ 99.99 และอำเภอโคกโพธิ์ ร้อยละ 99.98

อำเภอที่ไม่ผ่านเกณฑ์มากที่สุดคือ อำเภอเมืองปัตตานี ร้อยละ 0.51 รองลงมาคืออำเภอยะรัง ร้อยละ 0.25 และอำเภอกะพ้อ ร้อยละ 0.24

ตารางที่ 95 ตัวชี้วัดที่ 8 คนครัวเรือนมีความมั่นคงในที่อยู่อาศัย และบ้านมีสภาพคงทนถาวร

อำเภอ	จำนวนที่สำรวจทั้งหมด (คร.)	ผ่านเกณฑ์		ไม่ผ่านเกณฑ์	
		จำนวน (คร.)	ร้อยละ	จำนวน (คร.)	ร้อยละ
เมืองปัตตานี	24,830	24,792	99.85	38	0.15
โคกโพธิ์	14,380	14,356	99.83	24	0.17
ยะรัง	13,780	13,741	99.72	39	0.28
ยะหริ่ง	10,165	10,157	99.92	8	0.08
สายบุรี	11,185	11,184	99.99	1	0.01
มายอ	4,466	4,466	100.00	0	0.00
หนองจิก	13,679	13,644	99.74	35	0.26
ปะนาเระ	2,668	2,666	99.93	2	0.07
ไม้แก่น	14,270	14,252	99.87	18	0.13
ทุ่งยางแดง	17,220	17,210	99.94	10	0.06
กะพ้อ	3,582	3,573	99.75	9	0.25
แม่ลาน	3,357	3,355	99.94	2	0.06
รวม	133,582	133,396	99.86	186	0.14

จากการสำรวจข้อมูลพบว่า คนในครัวเรือนมีความมั่นคงในที่อยู่อาศัย และบ้านมีสภาพคงทนถาวร จำนวน 133,582 ครัวเรือน ผ่านเกณฑ์ จำนวน 133,396 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 99.86 และไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 186 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 0.14

อำเภอที่ผ่านเกณฑ์มากที่สุดคือ อำเภอทุ่งยางแดง ร้อยละ 100 รองลงมาคืออำเภอมายอ ร้อยละ 99.99 อำเภอยะรังและอำเภอแม่ลาน ร้อยละ 99.94

อำเภอที่ไม่ผ่านเกณฑ์มากที่สุดคือ อำเภอหนองจิก ร้อยละ 0.28 รองลงมาคืออำเภอสายบุรี ร้อยละ 0.26 และอำเภอกะพ้อ คิดเป็นร้อยละ 0.25

ตารางที่ 96 ตัวชี้วัดที่ 9 ครั้วเรือนมีน้ำสะอาดสำหรับดื่มและบริโภคเพียงพอตลอดปี อย่างน้อยคนละ 5 ลิตรต่อวัน

อำเภอ	จำนวนที่สำรวจทั้งหมด (คร.)	ผ่านเกณฑ์		ไม่ผ่านเกณฑ์	
		จำนวน (คร.)	ร้อยละ	จำนวน (คร.)	ร้อยละ
เมืองปัตตานี	24,830	24,830	100.00	0	0.00
โคกโพธิ์	14,380	14,380	100.00	0	0.00
หนองจิก	13,780	13,773	99.95	7	0.05
ปะนาเระ	10,165	10,165	100.00	0	0.00
มายอ	11,185	11,185	100.00	0	0.00
ทุ่งยางแดง	4,466	4,466	100.00	0	0.00
สายบุรี	13,679	13,675	99.97	4	0.03
ไม้แก่น	2,668	2,668	100.00	0	0.00
ยะหริ่ง	14,270	14,270	100.00	0	0.00
ยะรัง	17,220	17,220	100.00	0	0.00
กะพ้อ	3,582	3,582	100.00	0	0.00
แม่ลาน	3,357	3,357	100.00	0	0.00
รวม	133,582	133,571	99.99	11	0.01

จากการสำรวจข้อมูลพบว่า ครั้วเรือนมีน้ำสะอาดสำหรับดื่มและบริโภคเพียงพอตลอดทั้งปี อย่างน้อยคนละ 5 ลิตร จำนวน 133,582 ครั้วเรือน มีน้ำสะอาดสำหรับดื่มและบริโภคเพียงพอตลอดปี อย่างน้อยคนละ 5 ลิตรต่อวัน จำนวน 133,571 ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ 99.99 และที่ไม่เพียงพอ จำนวน 11 ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ 0.01 ครั้วเรือน

อำเภอที่ผ่านเกณฑ์มากที่สุดคือ อำเภอเมืองปัตตานี อำเภอโคกโพธิ์ อำเภอปะนาเระ อำเภอมายอ อำเภอทุ่งยางแดง อำเภอไม้แก่น อำเภอยะหริ่ง อำเภอยะรัง อำเภอกะพ้อ และอำเภอแม่ลาน ร้อยละ 100 รองลงมาคืออำเภอสายบุรี ร้อยละ 99.97 และอำเภอหนองจิก คิดเป็นร้อยละ 99.95

อำเภอที่ไม่ผ่านเกณฑ์มากที่สุดคือ อำเภอหนองจิก ร้อยละ 0.05 รองลงมาคือ อำเภอสายบุรี ร้อยละ 0.03

ตารางที่ 97 ตัวชี้วัดที่ 10 ครั้วเรือนมีน้ำใช้เพียงพอตลอดทั้งปี อย่างน้อยคนละ 45 ลิตรต่อวัน

อำเภอ	จำนวนที่สำรวจทั้งหมด (คร.)	ผ่านเกณฑ์		ไม่ผ่านเกณฑ์	
		จำนวน (คร.)	ร้อยละ	จำนวน (คร.)	ร้อยละ
เมืองปัตตานี	24,830	24,830	100.00	0	0.00
โคกโพธิ์	14,380	14,380	100.00	0	0.00
ยะรัง	13,780	13,778	99.99	2	0.01
ยะหริ่ง	10,165	10,165	100.00	0	0.00
สายบุรี	11,185	11,176	99.92	9	0.08

อำเภอ	จำนวนที่สำรวจทั้งหมด (คร.)	ผ่านเกณฑ์		ไม่ผ่านเกณฑ์	
		จำนวน (คร.)	ร้อยละ	จำนวน (คร.)	ร้อยละ
มายอ	4,466	4,466	100.00	0	0.00
หนองจิก	13,679	13,675	99.97	4	0.03
ปะนาเระ	2,668	2,668	100.00	0	0.00
ไม้แก่น	14,270	14,270	100.00	0	0.00
ทุ่งยางแดง	17,220	17,220	100.00	0	0.00
กะพ้อ	3,582	3,582	100.00	0	0.00
แม่ลาน	3,357	3,357	100.00	0	0.00
รวม	133,582	133,567	99.99	15	0.01

จากการสำรวจข้อมูลพบว่า ครั้วเรือนมีน้ำใช้เพียงพอตลอดทั้งปี อย่างน้อยคนละ 45 ลิตรต่อวัน จำนวน 133,582 ครั้วเรือน มีน้ำใช้เพียงพอตลอดปี อย่างน้อยคนละ 45 ลิตรต่อวัน จำนวน 133,567 ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ 99.99 และมีน้ำใช้ไม่เพียงพอ จำนวน 15 ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ 0.01

อำเภอที่ผ่านเกณฑ์มากที่สุดคืออำเภอเมืองปัตตานี อำเภอโคกโพธิ์ อำเภอยะหริ่ง อำเภอมายอ อำเภอปะนาเระ อำเภอไม้แก่น อำเภอทุ่งยางแดง อำเภอกะพ้อ และอำเภอแม่ลาน ร้อยละ 100 รองลงมาคือ อำเภอยะรัง ร้อยละ 99.99 และอำเภอหนองจิก ร้อยละ 99.97

อำเภอที่ไม่ผ่านเกณฑ์มากที่สุดคืออำเภอมายอ ร้อยละ 0.08 รองลงมาคืออำเภอสายบุรี ร้อยละ 0.03 และอำเภอหนองจิก ร้อยละ 0.01

ตารางที่ 98 ตัวชี้วัดที่ 11 ครั้วเรือนมีการจัดบ้านเรือนเป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาดและถูกลักษณะ

อำเภอ	จำนวนที่สำรวจทั้งหมด (คร.)	ผ่านเกณฑ์		ไม่ผ่านเกณฑ์	
		จำนวน (คร.)	ร้อยละ	จำนวน (คร.)	ร้อยละ
เมืองปัตตานี	24,830	24,773	99.77	57	0.23
โคกโพธิ์	14,380	14,371	99.94	9	0.06
ยะรัง	13,780	13,765	99.89	15	0.11
ยะหริ่ง	10,165	10,165	100.00	0	0.00
สายบุรี	11,185	11,183	99.98	2	0.02
มายอ	4,466	4,465	99.98	1	0.02
หนองจิก	13,679	13,659	99.85	20	0.15
ปะนาเระ	2,668	2,668	100.00	0	0.00
ไม้แก่น	14,270	14,266	99.97	4	0.03
ทุ่งยางแดง	17,220	17,220	100.00	0	0.00
กะพ้อ	3,582	3,578	99.89	4	0.11
แม่ลาน	3,357	3,357	100.00	0	0.00
รวม	133,582	133,470	99.92	112	0.08

จากการสำรวจข้อมูลพบว่า ครั้วเรือนมีการจัดบ้านเรือนเป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาดและ
 ถูกลักษณะ จำนวน 133,582 ครั้วเรือน มีการจัดบ้านเรือนเป็นระเบียบเรียบร้อยสะอาดและถูกลักษณะ จำนวน
 133,470 ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ 99.92 และครั้วเรือนที่ไม่มีการจัดบ้านเรือนเป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาดและ
 ถูกลักษณะ จำนวน 112 ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ 0.08

อำเภอที่ผ่านเกณฑ์มากที่สุดคือ อำเภอยะหริ่ง อำเภอปะนาเระ อำเภอทุ่งยางแดง และอำเภอ
 แม่ลาน ร้อยละ 100 รองลงมาคืออำเภอสายบุรี และอำเภอมายอร้อยละ 99.98 และอำเภอไม้แก่น ร้อยละ 99.97

อำเภอที่ไม่ผ่านเกณฑ์มากที่สุดคือ อำเภอเมืองปัตตานี ร้อยละ 0.23 รองลงมาคืออำเภอหนองจิก
 ร้อยละ 0.15 อำเภอยะรังและอำเภอกะพ้อ ร้อยละ 0.11

ตารางที่ 99 ตัวชี้วัดที่ 12 ครั้วเรือนไม่ถูกรบกวนจากมลพิษ

อำเภอ	จำนวนที่สำรวจ ทั้งหมด (คร.)	ผ่านเกณฑ์		ไม่ผ่านเกณฑ์	
		จำนวน (คร.)	ร้อยละ	จำนวน (คร.)	ร้อยละ
เมืองปัตตานี	24,830	24,798	99.87	32	0.13
โคกโพธิ์	14,380	14,378	99.99	2	0.01
ยะรัง	13,780	13,779	99.99	1	0.01
ยะหริ่ง	10,165	10,165	100.00	0	0.00
สายบุรี	11,185	11,184	99.99	1	0.01
มายอ	4,466	4,466	100.00	0	0.00
หนองจิก	13,679	13,676	99.98	3	0.02
ปะนาเระ	2,668	2,668	100.00	0	0.00
ไม้แก่น	14,270	14,270	100.00	0	0.00
ทุ่งยางแดง	17,220	17,220	100.00	0	0.00
กะพ้อ	3,582	3,582	100.00	0	0.00
แม่ลาน	3,357	3,357	100.00	0	0.00
รวม	133,582	133,543	99.97	39	0.03

จากการสำรวจข้อมูลพบว่า ครั้วเรือนไม่ถูกรบกวนจากมลพิษ จำนวน 133,582 ครั้วเรือน
 ครั้วเรือนที่ไม่ถูกรบกวนจากมลพิษ จำนวน 133,543 ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ 99.97 และครั้วเรือนที่ถูกรบกวน
 จากมลพิษ จำนวน 39 ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ 0.03

อำเภอที่ผ่านเกณฑ์มากที่สุดคือ อำเภอยะหริ่ง อำเภอมายอ อำเภอปะนาเระ อำเภอไม้แก่น
 อำเภอทุ่งยางแดง อำเภอกะพ้อ และอำเภอแม่ลาน ร้อยละ 100 รองลงมาคืออำเภอโคกโพธิ์ อำเภอยะรัง อำเภอ
 สายบุรี ร้อยละ 99.99 และอำเภอหนองจิก ร้อยละ 99.98

อำเภอที่ไม่ผ่านเกณฑ์มากที่สุดคือ อำเภอเมืองปัตตานี ร้อยละ 0.13 รองลงมาคืออำเภอหนองจิก
 ร้อยละ 0.02 อำเภอยะรัง และอำเภอสายบุรี ร้อยละ 0.01

ตารางที่ 100 ตัวชี้วัดที่ 13 ครั้วเรือนมีการป้องกันอุบัติเหตุและภัยธรรมชาติอย่างถูกวิธี

อำเภอ	จำนวนที่สำรวจทั้งหมด (คร.)	ผ่านเกณฑ์		ไม่ผ่านเกณฑ์	
		จำนวน (คร.)	ร้อยละ	จำนวน (คร.)	ร้อยละ
เมืองปัตตานี	24,830	24,596	99.06	234	0.94
โคกโพธิ์	14,380	14,378	99.99	2	0.01
ยะรัง	13,780	13,759	99.85	21	0.15
ยะหริ่ง	10,165	10,165	100.00	0	0.00
สายบุรี	11,185	11,182	99.97	3	0.03
มายอ	4,466	4,466	100.00	0	0.00
หนองจิก	13,679	13,640	99.71	39	0.29
ปะนาเระ	2,668	2,666	99.93	2	0.07
ไม้แก่น	14,270	14,267	99.98	3	0.02
ทุ่งยางแดง	17,220	17,220	100.00	0	0.00
กะพ้อ	3,582	3,579	99.92	3	0.08
แม่ลาน	3,357	3,357	100.00	0	0.00
รวม	133,582	133,275	99.77	307	0.23

จากการสำรวจข้อมูลพบว่า ครั้วเรือนที่มีการป้องกันอุบัติเหตุและภัยธรรมชาติอย่างถูกวิธี จำนวน 133,582 ครั้วเรือน มีการป้องกันอุบัติเหตุและภัยธรรมชาติอย่างถูกวิธี จำนวน 133,275 ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ 99.77 และครั้วเรือนที่ไม่มีการป้องกันภัยธรรมชาติอย่างถูกวิธี จำนวน 307 ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ 0.23

อำเภอที่ผ่านเกณฑ์มากที่สุดคือ อำเภอยะหริ่ง อำเภอมายอ อำเภอทุ่งยางแดง และอำเภอแม่ลาน ร้อยละ 100 รองลงมาคืออำเภอโคกโพธิ์ ร้อยละ 99.99 และอำเภอไม้แก่น ร้อยละ 99.98

อำเภอที่ไม่ผ่านเกณฑ์มากที่สุดคือ อำเภอเมืองปัตตานี ร้อยละ 0.94 รองลงมาคืออำเภอหนองจิก ร้อยละ 0.29 และ อำเภอยะรัง ร้อยละ 0.15

ตารางที่ 101 ตัวชี้วัดที่ 14 ครั้วเรือนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

อำเภอ	จำนวนที่สำรวจทั้งหมด (คร.)	ผ่านเกณฑ์		ไม่ผ่านเกณฑ์	
		จำนวน (คร.)	ร้อยละ	จำนวน (คร.)	ร้อยละ
เมืองปัตตานี	24,830	24,817	99.95	13	0.05
โคกโพธิ์	14,380	14,380	100.00	0	0.00
ยะรัง	13,780	13,777	99.98	3	0.02
ยะหริ่ง	10,165	10,165	100.00	0	0.00
สายบุรี	11,185	11,185	100.00	0	0.00
มายอ	4,466	4,466	100.00	0	0.00

อำเภอ	จำนวนที่สำรวจทั้งหมด (คร.)	ผ่านเกณฑ์		ไม่ผ่านเกณฑ์	
		จำนวน (คร.)	ร้อยละ	จำนวน (คร.)	ร้อยละ
หนองจิก	13,679	13,675	99.97	4	0.03
ปะนาเระ	2,668	2,667	99.96	1	0.04
ไม้แก่น	14,270	14,270	100.00	0	0.00
ทุ่งยางแดง	17,220	17,220	100.00	0	0.00
กะป้อ	3,582	3,578	99.89	4	0.11
แม่ลาน	3,357	3,357	100.00	0	0.00
รวม	133,582	133,557	99.98	25	0.02

จากการสำรวจข้อมูลพบว่า ครั้วเรือมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน จำนวน 133,582 ครั้วเรือ มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน จำนวน 133,557 ครั้วเรือ คิดเป็นร้อยละ 99.98 และไม่มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน จำนวน 25 ครั้วเรือ คิดเป็นร้อยละ 0.02

อำเภอที่ผ่านเกณฑ์มากที่สุดคือ อำเภอโคกโพธิ์ อำเภอยะหริ่ง อำเภอสายบุรี อำเภอมายอ อำเภอไม้แก่น อำเภอทุ่งยางแดง และอำเภอแม่ลาน ร้อยละ 100 รองลงมาคืออำเภอยะรัง ร้อยละ 99.98 และอำเภอหนองจิก ร้อยละ 99.97

อำเภอที่ไม่ผ่านเกณฑ์มากที่สุดคือ อำเภอกะป้อ ร้อยละ 0.11 รองลงมาคืออำเภอเมืองปัตตานี ร้อยละ 0.05 และอำเภอปะนาเระ ร้อยละ 0.04

ตารางที่ 102 ตัวชี้วัดที่ 15 เด็กอายุ 3-5 ปี ได้รับการเลี้ยงดูเตรียมความพร้อมก่อนวัยเรียน

อำเภอ	จำนวนที่สำรวจทั้งหมด (คน)	ผ่านเกณฑ์		ไม่ผ่านเกณฑ์	
		จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เมืองปัตตานี	2,582	2,582	100.00	0	0.00
โคกโพธิ์	1,286	1,286	100.00	0	0.00
ยะรัง	2,438	2,438	100.00	0	0.00
ยะหริ่ง	1,444	1,444	100.00	0	0.00
สายบุรี	2,072	2,072	100.00	0	0.00
มายอ	819	819	100.00	0	0.00
หนองจิก	2,251	2,251	100.00	0	0.00
ปะนาเระ	380	380	100.00	0	0.00
ไม้แก่น	1,724	1,724	100.00	0	0.00
ทุ่งยางแดง	2,602	2,602	100.00	0	0.00
กะป้อ	536	536	100.00	0	0.00
แม่ลาน	472	472	100.00	0	0.00
รวม	18,606	18,606	100.00	0	0.00

จากการสำรวจข้อมูลพบว่า เด็กอายุ 3-5 ปี ได้รับการเลี้ยงดูเตรียมความพร้อมก่อนวัยเรียน จำนวน 18,606 คน ได้รับการเลี้ยงดูเตรียมความพร้อมก่อนวัยเรียน จำนวน 18,606 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 และไม่มีเด็กอายุ 3-5 ปี ที่ไม่ได้รับการเลี้ยงดูเตรียมความพร้อมก่อนวัยเรียน

ทุกอำเภอผ่านเกณฑ์ คิดเป็นร้อยละ 100

ตารางที่ 103 ตัวชี้วัดที่ 16 เด็กอายุ 6 – 14 ปี ได้รับการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี

อำเภอ	จำนวนที่สำรวจทั้งหมด (คน)	ผ่านเกณฑ์		ไม่ผ่านเกณฑ์	
		จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เมืองปัตตานี	10,344	10,087	97.52	257	2.48
โคกโพธิ์	5,805	5,777	99.52	28	0.48
ยะรัง	8,400	8,302	98.83	98	1.17
ยะหริ่ง	4,936	4,935	99.98	1	0.02
สายบุรี	7,322	7,298	99.67	24	0.33
มายอ	3,243	3,239	99.88	4	0.12
หนองจิก	7,935	7,757	97.76	178	2.24
ปะนาเระ	1,670	1,658	99.28	12	0.72
ไม้แก่น	8,939	8,915	99.73	24	0.27
ทุ่งยางแดง	10,322	10,319	99.97	3	0.03
กะพ้อ	2,306	2,288	99.22	18	0.78
แม่ลาน	1,744	1,737	99.60	7	0.40
รวม	72,966	72,312	99.10	654	0.90

จากการสำรวจข้อมูลพบว่า เด็กอายุ 6 – 14 ปี ได้รับการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี จำนวน 72,966 คน เด็กอายุ 6 – 14 ปี ได้รับการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี จำนวน 72,312 คน คิดเป็นร้อยละ 99.10 และเด็กอายุ 6 - 14 ปี ที่ไม่ได้รับการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี จำนวน 654 คน คิดเป็นร้อยละ 0.90

อำเภอที่ผ่านเกณฑ์มากที่สุดคือ อำเภอยะหริ่ง คิดเป็นร้อยละ 99.98 รองลงมาคือ อำเภอทุ่งยางแดง คิดเป็นร้อยละ 99.97 และอำเภอมายอ คิดเป็นร้อยละ 99.88

อำเภอที่ไม่ผ่านเกณฑ์มากที่สุดคือ อำเภอเมืองปัตตานี คิดเป็นร้อยละ 2.48 รองลงมาคือ อำเภอหนองจิก คิดเป็นร้อยละ 2.24 และอำเภอยะรัง คิดเป็นร้อยละ 1.17

ตารางที่ 104 ตัวชี้วัดที่ 17 เด็กจบชั้น ม.3 ได้เรียนต่อชั้น ม.4 หรือเทียบเท่า

อำเภอ	จำนวนที่สำรวจทั้งหมด (คน)	ผ่านเกณฑ์		ไม่ผ่านเกณฑ์	
		จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เมืองปัตตานี	385	383	99.48	2	0.52
โคกโพธิ์	138	137	99.28	1	0.72

อำเภอ	จำนวนที่สำรวจทั้งหมด (คน)	ผ่านเกณฑ์		ไม่ผ่านเกณฑ์	
		จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ยะรัง	298	297	99.66	1	0.34
ยะหริ่ง	195	195	100.00	0	0.00
สายบุรี	275	274	99.64	1	0.36
มายอ	138	138	100.00	0	0.00
หนองจิก	280	278	99.29	2	0.71
ปะนาเระ	57	57	100.00	0	0.00
ไม้แก่น	359	359	100.00	0	0.00
ทุ่งยางแดง	373	373	100.00	0	0.00
กะพ้อ	46	45	97.83	1	2.17
แม่ลาน	13	13	100.00	0	0.00
รวม	2,557	2,549	99.69	8	0.31

จากการสำรวจข้อมูลพบว่า เด็กจบชั้น ม.3 ได้เรียนต่อชั้น ม.4 หรือเทียบเท่า จำนวน 2,557คน มีเด็กจบชั้น ม.3 ได้เรียนต่อชั้น ม.4 หรือเทียบเท่า จำนวน 2,549 คน คิดเป็นร้อยละ 99.69 และเด็กจบชั้น ม.3 ไม่ได้เรียนต่อชั้น ม.4 หรือเทียบเท่า จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 0.31

อำเภอที่ผ่านเกณฑ์มากที่สุดคือ อำเภอปะนาเระ อำเภอทุ่งยางแดง อำเภอไม้แก่น อำเภอยะหริ่ง และอำเภอแม่ลาน คิดเป็นร้อยละ 100 รองลงมาคือ อำเภอหนองจิก คิดเป็นร้อยละ 99.66 และ อำเภอมายอ คิดเป็นร้อยละ 99.64

อำเภอที่ไม่ผ่านเกณฑ์มากที่สุดคือ อำเภอกะพ้อ คิดเป็นร้อยละ 2.17 รองลงมาคือ อำเภอโคกโพธิ์ คิดเป็นร้อยละ 0.72 และอำเภอสายบุรี คิดเป็นร้อยละ 0.71

ตารางที่ 105 ตัวชี้วัดที่ 18 คนในครัวเรือนที่จบการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ที่ไม่ได้เรียนต่อและยังไม่มียานทำ
ได้รับการฝึกอบรมด้านอาชีพ

อำเภอ	จำนวนที่สำรวจทั้งหมด (คน)	ผ่านเกณฑ์		ไม่ผ่านเกณฑ์	
		จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เมืองปัตตานี	56	51	91.07	5	8.93
โคกโพธิ์	220	219	99.55	1	0.45
ยะรัง	60	60	100.00	0	0.00
ยะหริ่ง	3	3	100.00	0	0.00
สายบุรี	9	9	100.00	0	0.00
มายอ	0	0	0.00	0	0.00
หนองจิก	80	77	96.25	3	3.75
ปะนาเระ	4	3	75.00	1	25.00

อำเภอ	จำนวนที่สำรวจทั้งหมด (คน)	ผ่านเกณฑ์		ไม่ผ่านเกณฑ์	
		จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม้แก่น	79	79	100.00	0	0.00
ทุ่งยางแดง	52	52	100.00	0	0.00
กะพ้อ	1	1	100.00	0	0.00
แม่ลาน	4	4	100.00	0	0.00
รวม	568	558	98.24	10	1.76

จากการสำรวจข้อมูลพบว่า คนในครัวเรือนที่จบการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ที่ไม่ได้เรียนต่อและยังไม่มีงานทำ ได้รับการฝึกอบรมด้านอาชีพ จำนวน 568 คน มีคนในครัวเรือนที่จบการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ที่ไม่ได้เรียนต่อและยังไม่มีงานทำ ได้รับการฝึกอบรมด้านอาชีพ จำนวน 558 คน คิดเป็นร้อยละ 98.24 และคนในครัวเรือนที่จบการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ที่ไม่ได้เรียนต่อและยังไม่มีงานทำไม่ได้ ไม่ได้รับการฝึกอบรมด้านอาชีพ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 1.76

อำเภอที่ผ่านเกณฑ์มากที่สุดได้แก่ อำเภอยะรัง อำเภอยะหริ่ง อำเภอสายบุรี อำเภอไม้แก่น อำเภอทุ่งยางแดง อำเภอกะพ้อ และอำเภอแม่ลาน คิดเป็นร้อยละ 100 รองลงมาคือ อำเภอโคกโพธิ์ คิดเป็นร้อยละ 99.55 และอำเภอหนองจิก คิดเป็นร้อยละ 96.25

อำเภอที่ไม่ผ่านเกณฑ์มากที่สุดคือ อำเภอปะนาเระ คิดเป็นร้อยละ 25.00 รองลงมาคือ อำเภอเมืองปัตตานี คิดเป็นร้อยละ 8.93 และอำเภอหนองจิก คิดเป็นร้อยละ 3.75

ตารางที่ 106 ตัวชี้วัดที่ 19 คนอายุ 15 – 59 ปี อ่านเขียนภาษาไทย และคิดเลขอย่างง่ายได้

อำเภอ	จำนวนที่สำรวจทั้งหมด (คน)	ผ่านเกณฑ์		ไม่ผ่านเกณฑ์	
		จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เมืองปัตตานี	49,755	49,691	99.87	64	0.13
โคกโพธิ์	29,020	28,999	99.93	21	0.07
ยะรัง	33,235	33,188	99.86	47	0.14
ยะหริ่ง	21,547	21,547	100.00	0	0.00
สายบุรี	29,142	29,112	99.90	30	0.10
มายอ	12,121	12,095	99.79	26	0.21
หนองจิก	32,540	32,494	99.86	46	0.14
ปะนาเระ	6,284	6,283	99.98	1	0.02
ไม้แก่น	38,398	38,386	99.97	12	0.03
ทุ่งยางแดง	41,228	41,228	100.00	0	0.00
กะพ้อ	9,507	9,492	99.84	15	0.16
แม่ลาน	7,324	7,324	100.00	0	0.00
รวม	310,101	309,839	99.92	262	0.08

จากการสำรวจข้อมูลพบว่า คนอายุ 15 – 59 ปี อ่านเขียนภาษาไทย และคิดเลขอย่างง่าย ได้ จำนวน 310,101 คน มีคนอายุ 15 – 59 ปี อ่านเขียนภาษาไทย และคิดเลขอย่างง่ายได้ จำนวน 309,839 คน คิดเป็นร้อยละ 99.92 และคนอายุ 15 – 59 ปี ที่อ่านเขียนภาษาไทย และคิดเลขอย่างง่ายไม่ได้ จำนวน 262 คน คิดเป็นร้อยละ 0.08

อำเภอที่ผ่านเกณฑ์มากที่สุดคือ อำเภอยะหริ่ง อำเภอทุ่งยางแดง และอำเภอแม่ลาน คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมาคือ อำเภอปะนาเระ คิดเป็นร้อยละ 99.98 และอำเภอไม้แก่น คิดเป็นร้อยละ 99.97

อำเภอที่ไม่ผ่านเกณฑ์มากที่สุดคือ อำเภอมายอ คิดเป็นร้อยละ 0.21 รองลงมาคือ อำเภอกะพ้อ คิดเป็นร้อยละ 0.16 และอำเภอหนองจิกและอำเภอยะรัง คิดเป็นร้อยละ 0.14

ตารางที่ 107 ตัวชี้วัดที่ 20 คนอายุ 15 – 59 ปี มีอาชีพและรายได้

อำเภอ	จำนวนที่สำรวจทั้งหมด (คน)	ผ่านเกณฑ์		ไม่ผ่านเกณฑ์	
		จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เมืองปัตตานี	41,500	41,306	99.53	194	0.47
โคกโพธิ์	24,585	24,545	99.84	40	0.16
ยะรัง	28,415	28,379	99.87	36	0.13
ยะหริ่ง	18,335	18,335	100.00	0	0.00
สายบุรี	24,114	24,043	99.71	71	0.29
มายอ	10,081	10,075	99.94	6	0.06
หนองจิก	26,746	26,689	99.79	57	0.21
ปะนาเระ	5,207	5,206	99.98	1	0.02
ไม้แก่น	31,708	31,689	99.94	19	0.06
ทุ่งยางแดง	33,740	33,738	99.99	2	0.01
กะพ้อ	9,013	8,013	100.00	0	0.00
แม่ลาน	6,183	6,182	99.98	1	0.02
รวม	258,627	258,200	99.83	427	0.17

จากการสำรวจข้อมูลพบว่า คนอายุ 15 – 59 ปี มีอาชีพและรายได้ จำนวน 258,627 คน คนอายุ 15 – 59 ปี ที่มีอาชีพและรายได้ จำนวน 258,200 คน คิดเป็นร้อยละ 99.83 และคนอายุ 15 – 59 ปี ที่ไม่มีอาชีพและรายได้ จำนวน 427 คน คิดเป็นร้อยละ 0.17

อำเภอที่ผ่านเกณฑ์มากที่สุดคืออำเภอยะหริ่งและอำเภอกะพ้อ คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมาคือ อำเภอทุ่งยางแดง คิดเป็นร้อยละ 99.99 และอำเภอปะนาเระและอำเภอแม่ลาน คิดเป็นร้อยละ 99.98

อำเภอที่ไม่ผ่านเกณฑ์มากที่สุดคือ อำเภอเมืองปัตตานี คิดเป็นร้อยละ 0.47 รองลงมาคือ อำเภอสายบุรี คิดเป็นร้อยละ 0.29 และอำเภอหนองจิก คิดเป็นร้อยละ 0.21

ตารางที่ 108 ตัวชี้วัดที่ 21 คนอายุ 60 ปีขึ้นไป มีอาชีพและรายได้

อำเภอ	จำนวนที่สำรวจ ทั้งหมด (คน)	ผ่านเกณฑ์		ไม่ผ่านเกณฑ์	
		จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เมืองปัตตานี	10,518	10,090	95.93	428	4.07
โคกโพธิ์	10,032	10,010	99.78	22	0.22
ยะรัง	6,644	6,448	97.05	196	2.95
ยะหริ่ง	5,904	5,902	99.97	2	0.03
สายบุรี	5,990	5,849	97.65	141	2.35
มายอ	2,140	2,140	100.00	0	0.00
หนองจิก	8,198	8,067	98.40	131	1.60
ปะนาเระ	1,614	1,614	100.00	0	0.00
ไม้แก่น	8,279	8,263	99.81	16	0.19
ทุ่งยางแดง	8,752	8,734	99.79	18	0.21
กะพ้อ	2,191	2,176	99.32	15	0.68
แม่ลาน	2,034	2,022	99.41	12	0.59
รวม	72,296	71,315	98.64	981	1.36

จากการสำรวจข้อมูลพบว่า คนอายุ 60 ปีขึ้นไป มีอาชีพและรายได้ จำนวน 72,296 คน มีคนอายุ 60 ปีขึ้นไป มีอาชีพและรายได้ จำนวน 71,315 คน คิดเป็นร้อยละ 98.64 และคนอายุ 60 ปี ที่ไม่มีอาชีพและรายได้ จำนวน 981 คน คิดเป็นร้อยละ 1.36

อำเภอที่ผ่านเกณฑ์มากที่สุดคือ อำเภอมายอและอำเภอปะนาเระ คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมาคือ อำเภอยะหริ่ง คิดเป็นร้อยละ 99.97 และอำเภอไม้แก่น คิดเป็นร้อยละ 99.81

อำเภอที่ไม่ผ่านเกณฑ์มากที่สุดคือ อำเภอเมืองปัตตานี คิดเป็นร้อยละ 4.07 รองลงมาคือ อำเภอยะรัง คิดเป็นร้อยละ 2.95 และอำเภอสายบุรี คิดเป็นร้อยละ 2.35

ตารางที่ 109 ตัวชี้วัดที่ 22 รายได้เฉลี่ยของคนไทยในครัวเรือนต่อปี

อำเภอ	จำนวนที่สำรวจ ทั้งหมด (คร.)	ผ่านเกณฑ์		ไม่ผ่านเกณฑ์	
		จำนวน (คร.)	ร้อยละ	จำนวน (คร.)	ร้อยละ
เมืองปัตตานี	24,830	24,610	99.11	220	0.89
โคกโพธิ์	14,380	14,273	99.26	107	0.74
ยะรัง	13,780	13,668	99.19	112	0.81
ยะหริ่ง	10,165	10,113	99.49	52	0.51
สายบุรี	11,185	11,083	99.09	102	0.91
มายอ	4,466	4,411	98.77	55	1.23

อำเภอ	จำนวนที่สำรวจทั้งหมด (คร.)	ผ่านเกณฑ์		ไม่ผ่านเกณฑ์	
		จำนวน (คร.)	ร้อยละ	จำนวน (คร.)	ร้อยละ
หนองจิก	13,679	13,500	98.69	179	1.31
ปะนาระ	2,668	2,643	99.06	25	0.94
ไม้แก่น	14,270	14,131	99.03	139	0.97
ทุ่งยางแดง	17,220	17,120	99.42	100	0.58
กะป้อ	3,582	3,549	99.08	33	0.92
แม่ลาน	3,357	3,329	99.17	28	0.83
รวม	133,582	132,430	99.14	1,152	0.86

จากการสำรวจข้อมูลพบว่า รายได้เฉลี่ยของคนไทยในครัวเรือนต่อปี จำนวน 133,582 ครัวเรือน มีรายได้เฉลี่ยของคนไทยในครัวเรือนต่อปี ที่ผ่านเกณฑ์ 40,000 บาท จำนวน 132,430 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 99.14 มีรายได้เฉลี่ยของคนไทยในครัวเรือนต่อปี ที่ไม่ผ่านเกณฑ์ 40,000 บาท จำนวน 1,152 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 0.86

อำเภอที่ผ่านเกณฑ์มากที่สุดคือ อำเภอยะหริ่ง คิดเป็นร้อยละ 99.49 รองลงมาคือ อำเภอทุ่งยางแดง คิดเป็นร้อยละ 99.42 และอำเภอโคกโพธิ์ คิดเป็นร้อยละ 99.26

อำเภอที่ไม่ผ่านเกณฑ์มากที่สุดคืออำเภอหนองจิก คิดเป็นร้อยละ 1.31 รองลงมาคือ อำเภอมายอ คิดเป็นร้อยละ 1.23 และอำเภอไม้แก่น คิดเป็นร้อยละ 0.97

ตารางที่ 110 ตัวชี้วัดที่ 23 ครัวเรือนมีการเก็บออมเงิน

อำเภอ	จำนวนที่สำรวจทั้งหมด (คร.)	ผ่านเกณฑ์		ไม่ผ่านเกณฑ์	
		จำนวน (คร.)	ร้อยละ	จำนวน (คร.)	ร้อยละ
เมืองปัตตานี	24,830	23,740	95.61	1,090	4.39
โคกโพธิ์	14,380	12,535	87.17	1,845	12.83
ยะรัง	13,780	10,913	79.19	2,867	20.81
ยะหริ่ง	10,165	10,129	99.65	36	0.35
สายบุรี	11,185	11,039	98.69	146	1.31
มายอ	4,466	4,450	99.64	16	0.36
หนองจิก	13,679	12,742	93.15	937	6.85
ปะนาระ	2,668	2,004	75.11	664	24.89
ไม้แก่น	14,270	13,913	97.50	357	2.50
ทุ่งยางแดง	17,220	16,770	97.39	450	2.61
กะป้อ	3,582	3,468	96.82	114	3.18
แม่ลาน	3,357	3,093	92.14	264	7.86
รวม	133,582	124,796	93.42	8,786	6.58

จากการสำรวจข้อมูลพบว่า ครั้วเรือมีการเก็บออมเงิน จำนวน 133,582 ครั้วเรือ มีครั้วเรือมีการเก็บออมเงิน จำนวน 124,796 ครั้วเรือ คิดเป็นร้อยละ 93.42 และมีครั้วเรือที่ไม่มีการเก็บออมเงิน จำนวน 8,786 ครั้วเรือ คิดเป็นร้อยละ 6.58

อำเภอที่ผ่านเกณฑ์มากที่สุดคือ อำเภอยะหริ่ง คิดเป็นร้อยละ 99.65 รองลงมาคือ อำเภอมายอ คิดเป็นร้อยละ 99.64 และอำเภอสายบุรี คิดเป็นร้อยละ 98.69

อำเภอที่ไม่ผ่านเกณฑ์มากที่สุดคือ อำเภอปะนาระะ คิดเป็นร้อยละ 24.89 รองลงมาคือ อำเภอยะรัง คิดเป็นร้อยละ 20.81 และอำเภอโคกโพธิ์ คิดเป็นร้อยละ 12.83

ตารางที่ 111 ตัวชี้วัดที่ 24 คนในครั้วเรือไม่ดื่มสุรา

อำเภอ	จำนวนที่สำรวจทั้งหมด (คน)	ผ่านเกณฑ์		ไม่ผ่านเกณฑ์	
		จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เมืองปัตตานี	74,432	74,245	99.75	187	0.25
โคกโพธิ์	46,837	46,529	99.34	308	0.66
ยะรัง	51,931	51,512	99.19	419	0.81
ยะหริ่ง	34,623	34,449	99.50	174	0.50
สายบุรี	45,762	45,755	99.98	7	0.02
มายอ	18,587	18,587	100.00	0	0.00
หนองจิก	52,123	51,991	99.75	132	0.25
ปะนาระะ	10,062	9,972	99.11	90	0.89
ไม้แก่น	58,063	57,992	99.88	71	0.12
ทุ่งยางแดง	64,238	64,189	99.92	49	0.08
กะพ้อ	14,844	14,843	99.99	1	0.01
แม่ลาน	11,794	11,594	98.30	200	1.70
รวม	483,296	481,658	99.66	1,638	0.34

จากการสำรวจข้อมูลพบว่า คนในครั้วเรือไม่ดื่มสุรา จำนวน 483,296 คน มีคนในครั้วเรือไม่ดื่มสุรา จำนวน 481,658 คน คิดเป็นร้อยละ 99.66 และมีคนในครั้วเรือที่ดื่มสุรา จำนวน 1,638 คน คิดเป็นร้อยละ 0.34

อำเภอที่ผ่านเกณฑ์มากที่สุดคือ อำเภอมายอ คิดเป็นร้อยละ 100 รองลงมาคือ อำเภอกะพ้อ คิดเป็นร้อยละ 99.99 และอำเภอสายบุรี คิดเป็นร้อยละ 99.98

อำเภอที่ไม่ผ่านเกณฑ์มากที่สุดคือ อำเภอแม่ลาน คิดเป็นร้อยละ 1.70 รองลงมาคือ อำเภอไม้แก่น คิดเป็นร้อยละ 0.89 และอำเภอยะรัง คิดเป็นร้อยละ 0.81

ตารางที่ 112 ตัวชี้วัดที่ 25 คนในครัวเรือนไม่สูบบุหรี่

อำเภอ	จำนวนที่สำรวจทั้งหมด (คน)	ผ่านเกณฑ์		ไม่ผ่านเกณฑ์	
		จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เมืองปัตตานี	74,432	70,100	94.18	4,332	5.82
โคกโพธิ์	46,837	45,468	97.08	1,369	2.92
ยะรัง	51,931	47,641	91.74	4,290	8.26
ยะหริ่ง	34,623	33,517	96.81	1,106	3.19
สายบุรี	45,762	42,785	93.49	2,977	6.51
มายอ	18,587	17,769	95.60	818	4.40
หนองจิก	52,123	48,929	93.87	3,194	6.13
ปะนาเระ	10,062	9,170	91.13	892	8.87
ไม้แก่น	58,063	53,488	92.12	4,575	7.88
ทุ่งยางแดง	64,238	58,417	90.94	5,821	9.06
กะพ้อ	14,844	13,807	93.01	1,037	6.99
แม่ลาน	11,794	11,143	94.48	651	5.52
รวม	483,296	452,234	93.57	31,062	6.43

จากการสำรวจข้อมูลพบว่า คนในครัวเรือนไม่สูบบุหรี่ จำนวน 483,296 คน มีคนในครัวเรือนไม่สูบบุหรี่ จำนวน 452,234 คน คิดเป็นร้อยละ 93.57 และมีคนในครัวเรือนที่สูบบุหรี่ จำนวน 31,062 คน คิดเป็นร้อยละ 6.43

อำเภอที่ผ่านเกณฑ์มากที่สุดคือ อำเภอโคกโพธิ์ คิดเป็นร้อยละ 97.08 รองลงมาคือ อำเภอยะหริ่ง คิดเป็นร้อยละ 96.81 และอำเภอมายอ คิดเป็นร้อยละ 95.60

อำเภอที่ไม่ผ่านเกณฑ์มากที่สุดคือ อำเภอทุ่งยางแดง คิดเป็นร้อยละ 9.06 รองลงมาคือ อำเภอปะนาเระ คิดเป็นร้อยละ 8.87 และอำเภอยะรัง คิดเป็นร้อยละ 8.26

ตารางที่ 113 ตัวชี้วัดที่ 26 คนอายุ 6 ปีขึ้นไป ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง

อำเภอ	จำนวนที่สำรวจทั้งหมด (คน)	ผ่านเกณฑ์		ไม่ผ่านเกณฑ์	
		จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เมืองปัตตานี	70,718	70,705	99.98	13	0.02
โคกโพธิ์	44,924	44,924	100.00	0	0.00
ยะรัง	48,336	48,330	99.99	6	0.01
ยะหริ่ง	32,422	32,422	100.00	0	0.00
สายบุรี	42,515	42,515	100.00	0	0.00
มายอ	17,513	17,513	100.00	0	0.00
หนองจิก	48,723	48,723	100.00	0	0.00

อำเภอ	จำนวนที่สำรวจทั้งหมด (คน)	ผ่านเกณฑ์		ไม่ผ่านเกณฑ์	
		จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ปะนาระ	9,585	9,549	99.62	36	0.38
ไม้แก่น	55,665	55,665	100.00	0	0.00
ทุ่งยางแดง	60,372	60,372	100.00	0	0.00
กะพ้อ	14,012	14,012	100.00	0	0.00
แม่ลาน	11,107	11,105	99.98	2	0.02
รวม	455,892	455,835	99.99	57	0.01

จากการสำรวจข้อมูลพบว่า คนอายุ 6 ปีขึ้นไป ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง จำนวน 455,892 คน มีคนอายุ 6 ปีขึ้นไป ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง จำนวน 455,835 คน คิดเป็นร้อยละ 99.99 และมีคนอายุ 6 ปีขึ้นไป ที่ไม่ได้ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 0.01

อำเภอที่ผ่านเกณฑ์มากที่สุดคือ อำเภอโคกโพธิ์ อำเภอยะหริ่ง อำเภอสายบุรี อำเภอมายอ อำเภอหนองจิก อำเภอไม้แก่น อำเภอทุ่งยางแดง และอำเภอกะพ้อ คิดเป็นร้อยละ 100 รองลงมาคืออำเภอยะรัง คิดเป็นร้อยละ 99.99 อำเภอเมืองปัตตานี และอำเภอแม่ลาน คิดเป็น ร้อยละ 99.98

อำเภอที่ไม่ผ่านเกณฑ์มากที่สุดคือ อำเภอปะนาระ คิดเป็นร้อยละ 0.38 รองลงมาคือ อำเภอเมืองปัตตานีและอำเภอแม่ลาน คิดเป็นร้อยละ 0.02

ตารางที่ 114 ตัวชี้วัดที่ 27 ผู้สูงอายุได้รับการดูแลจากครอบครัว ชุมชน ภาครัฐ หรือภาคเอกชน

อำเภอ	จำนวนที่สำรวจทั้งหมด (คน)	ผ่านเกณฑ์		ไม่ผ่านเกณฑ์	
		จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เมืองปัตตานี	10,579	10,579	100.00	0	0.00
โคกโพธิ์	10,098	10,098	100.00	0	0.00
ยะรัง	6,701	6,701	100.00	0	0.00
ยะหริ่ง	5,947	5,947	100.00	0	0.00
สายบุรี	6,051	6,051	100.00	0	0.00
มายอ	2,149	2,149	100.00	0	0.00
หนองจิก	8,273	8,273	100.00	0	0.00
ปะนาระ	1,634	1,634	100.00	0	0.00
ไม้แก่น	8,329	8,329	100.00	0	0.00
ทุ่งยางแดง	8,843	8,843	100.00	0	0.00
กะพ้อ	2,201	2,201	100.00	0	0.00
แม่ลาน	2,042	2,042	100.00	0	0.00
รวม	72,847	72,847	100.00	0	0.00

จากการสำรวจข้อมูลพบว่า ผู้สูงอายุได้รับการดูแลจากครอบครัว ชุมชน ภาครัฐ หรือภาคเอกชน จำนวน 72,847 คน มีผู้สูงอายุได้รับการดูแลจากครอบครัว ชุมชน ภาครัฐ หรือภาคเอกชน จำนวน 72,847 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 และไม่มีผู้สูงอายุที่ไม่ได้รับการดูแลจากครอบครัว ชุมชน ภาครัฐ หรือภาคเอกชน ทุกอำเภอผ่านเกณฑ์ คิดเป็นร้อยละ 100

ตารางที่ 115 ตัวชี้วัดที่ 28 ผู้พิการ ได้รับการดูแลจากครอบครัว ชุมชน ภาครัฐ หรือเอกชน

อำเภอ	จำนวนที่สำรวจทั้งหมด (คน)	ผ่านเกณฑ์		ไม่ผ่านเกณฑ์	
		จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เมืองปัตตานี	770	770	100.00	0	0.00
โคกโพธิ์	619	619	100.00	0	0.00
ยะรัง	830	830	100.00	0	0.00
ยะหริ่ง	703	703	100.00	0	0.00
สายบุรี	682	682	100.00	0	0.00
มายอ	228	228	100.00	0	0.00
หนองจิก	799	799	100.00	0	0.00
ปะนาเระ	229	229	100.00	0	0.00
ไม้แก่น	785	785	100.00	0	0.00
ทุ่งยางแดง	1,052	1,052	100.00	0	0.00
กะพ้อ	198	198	100.00	0	0.00
แม่ลาน	147	147	100.00	0	0.00
รวม	7,042	7,042	100.00	0	0.00

จากการสำรวจข้อมูลพบว่า ผู้พิการได้รับการดูแลจากครอบครัว ชุมชน ภาครัฐ หรือเอกชน จำนวน 7,042 คน มีผู้พิการ ได้รับการดูแลจากครอบครัว ชุมชน ภาครัฐ หรือเอกชน จำนวน 7,042 คน คิดเป็นร้อยละ 100 และไม่มีผู้พิการ ที่ไม่ได้รับการดูแลจากครอบครัว ชุมชน ภาครัฐ หรือเอกชน ทุกอำเภอผ่านเกณฑ์ คิดเป็นร้อยละ 100

ตารางที่ 116 ตัวชี้วัดที่ 29 ผู้ป่วยโรคเรื้อรัง ได้รับการดูแลจากครอบครัว ชุมชน ภาครัฐ หรือเอกชน

อำเภอ	จำนวนที่สำรวจทั้งหมด (คน)	ผ่านเกณฑ์		ไม่ผ่านเกณฑ์	
		จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เมืองปัตตานี	604	604	100.00	0	0.00
โคกโพธิ์	602	602	100.00	0	0.00
ยะรัง	445	445	100.00	0	0.00
ยะหริ่ง	371	371	100.00	0	0.00
สายบุรี	738	738	100.00	0	0.00
มายอ	208	208	100.00	0	0.00

อำเภอ	จำนวนที่สำรวจ ทั้งหมด (คน)	ผ่านเกณฑ์		ไม่ผ่านเกณฑ์	
		จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
หนองจิก	472	472	100.00	0	0.00
ปะนาเระ	267	267	100.00	0	0.00
ไม้แก่น	614	614	100.00	0	0.00
ทุ่งยางแดง	446	446	100.00	0	0.00
กะพ้อ	36	36	100.00	0	0.00
แม่ลาน	14	14	100.00	0	0.00
รวม	4,817	4,817	100.00	0	0.00

จากการสำรวจข้อมูลพบว่า ผู้ป่วยโรคเรื้อรัง ได้รับการดูแลจากครอบครัว ชุมชน ภาครัฐ หรือ เอกชน จำนวน 4,817 คน มีผู้ป่วยโรคเรื้อรัง ได้รับการดูแลจากครอบครัว ชุมชน ภาครัฐ หรือเอกชน จำนวน 4,817 คน คิดเป็นร้อยละ 100 และไม่มีผู้ป่วยโรคเรื้อรัง ที่ไม่ได้รับการดูแลจากครอบครัว ชุมชน ภาครัฐ หรือเอกชน

ทุกอำเภอผ่านเกณฑ์ คิดเป็นร้อยละ 100

ตารางที่ 117 ตัวชี้วัดที่ 30 คริวเรือนมีส่วนร่วมในกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของชุมชนหรือท้องถิ่น

อำเภอ	จำนวนที่สำรวจ ทั้งหมด (คร.)	ผ่านเกณฑ์		ไม่ผ่านเกณฑ์	
		จำนวน (คร.)	ร้อยละ	จำนวน (คร.)	ร้อยละ
เมืองปัตตานี	24,830	24,770	99.76	60	0.24
โคกโพธิ์	14,380	14,380	100.00	0	0.00
ยะรัง	13,780	13,773	99.95	7	0.05
ยะหริ่ง	10,165	10,165	100.00	0	0.00
สายบุรี	11,185	11,185	100.00	0	0.00
มายอ	4,466	4,466	100.00	0	0.00
หนองจิก	13,679	13,664	99.89	15	0.11
ปะนาเระ	2,668	2,645	99.14	23	0.86
ไม้แก่น	14,270	14,270	100.00	0	0
ทุ่งยางแดง	17,220	17,220	100.00	0	0.00
กะพ้อ	3,582	3,582	100.00	0	0.00
แม่ลาน	3,357	3,357	100.00	0	0.00
รวม	133,582	133,477	99.92	105	0.08

จากการสำรวจข้อมูลพบว่า คริวเรือนมีส่วนร่วมในกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของชุมชน หรือท้องถิ่น จำนวน 133,582 คริวเรือน มีคริวเรือนมีส่วนร่วมในกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของชุมชน หรือท้องถิ่น จำนวน 133,477 คน คิดเป็นร้อยละ 99.92 และมีคริวเรือนที่ไม่ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของชุมชน หรือท้องถิ่น จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 0.08

อำเภอที่ผ่านเกณฑ์มากที่สุดคือ อำเภอโคกโพธิ์ อำเภอสายบุรี อำเภอมายอ อำเภอทุ่งยางแดง อำเภอยะหริ่ง อำเภอไม้แก่น อำเภอกะพ้อ และอำเภอแม่ลาน คิดเป็นร้อยละ 100 รองลงมาคือ อำเภอหนองจิก คิดเป็นร้อยละ 99.95 และอำเภอสายบุรี คิดเป็นร้อยละ 99.89

อำเภอที่ไม่ผ่านเกณฑ์มากที่สุดคือ อำเภอปะนาเระ คิดเป็นร้อยละ 0.86 รองลงมาคือ อำเภอเมืองปัตตานี คิดเป็นร้อยละ 0.24 และอำเภอหนองจิก คิดเป็นร้อยละ 0.11

ตารางที่ 118 ตัวชี้วัดที่ 31 ครอบครัวยุคใหม่มีความอบอุ่น

อำเภอ	จำนวนที่สำรวจทั้งหมด (คร.)	ผ่านเกณฑ์		ไม่ผ่านเกณฑ์	
		จำนวน (คร.)	ร้อยละ	จำนวน (คร.)	ร้อยละ
เมืองปัตตานี	24,830	24,731	99.60	99	0.40
โคกโพธิ์	14,380	14,379	99.99	1	0.01
ยะรัง	13,780	13,735	99.67	45	0.33
ยะหริ่ง	10,165	10,165	100.00	0	0.00
สายบุรี	11,185	11,185	100.00	0	0.00
มายอ	4,466	4,463	99.93	3	0.07
หนองจิก	13,679	13,648	99.77	31	0.23
ปะนาเระ	2,668	2,655	99.51	13	0.49
ไม้แก่น	14,270	14,270	100.00	0	0.00
ทุ่งยางแดง	17,220	17,220	100.00	0	0.00
กะพ้อ	3,582	3,582	100.00	0	0.00
แม่ลาน	3,357	3,357	100.00	0	0.00
รวม	133,582	133,390	99.86	192	0.14

จากการสำรวจข้อมูลพบว่า ครอบครัวยุคใหม่มีความอบอุ่น จำนวน 133,582 ครัวเรือน มีครอบครัวที่มีความอบอุ่น จำนวน 133,390 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 99.86 และมีครอบครัวที่ไม่มีความอบอุ่น จำนวน 192 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 0.14

อำเภอที่ผ่านเกณฑ์มากที่สุดคือ อำเภอยะหริ่ง อำเภอสายบุรี อำเภอไม้แก่น อำเภอทุ่งยางแดง อำเภอกะพ้อ และอำเภอแม่ลาน คิดเป็นร้อยละ 100 รองลงมาคืออำเภอโคกโพธิ์ คิดเป็นร้อยละ 99.99 และอำเภอมายอ คิดเป็นร้อยละ 99.93

อำเภอที่ไม่ผ่านเกณฑ์มากที่สุดคือ อำเภอปะนาเระ คิดเป็นร้อยละ 0.49 รองลงมาคือ อำเภอเมืองปัตตานี คิดเป็นร้อยละ 0.40 และอำเภอยะรัง คิดเป็นร้อยละ 0.33

ตารางที่ 119 สรุปผลการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนจังหวัดปัตตานี ปี 2565 รายได้เฉลี่ยครัวเรือน

ที่	อำเภอ	จำนวนครัวเรือน	จำนวนคน	แหล่งรายได้ของครัวเรือน (บาท/ปี)				รายได้ครัวเรือนเฉลี่ย (บาท/ปี)	รายได้บุคคลเฉลี่ย(บาท/ปี)
				อาชีพหลัก	อาชีพรอง	รายได้อื่น	ทำ-หาเอง		
1	เมืองปัตตานี	24,830	74,432	188,901.16	13,001.48	6,763.29	2,062.39	210,728.33	70,297.51
2	โคกโพธิ์	14,380	46,837	180,039.10	18,644.35	7,294.18	5,782.52	211,760.15	65,015.07
3	หนองจิก	13,780	51,931	198,425.26	14,003.97	8,225.21	4,346.28	225,000.72	59,704.41
4	ปะนาเระ	10,165	34,623	163,186.76	22,065.72	21,083.83	9,210.23	215,546.54	63,282.52
5	มายอ	11,185	45,762	201,404.17	22,257.53	11,425.85	9,892.78	244,980.33	59,877.30
6	ทุ่งยางแดง	4,466	18,587	199,447.66	21,637.38	6,670.66	8,779.98	236,535.69	56,833.72
7	สายบุรี	13,679	52,123	196,232.39	17,809.55	8,605.12	9,253.24	231,900.29	60,859.20
8	ไม้แก่น	2,668	10,062	216,891.27	48,122.52	20,844.13	15,314.63	301,172.55	79,857.72
9	ยะหริ่ง	14,270	58,063	211,801.98	15,666.67	9,287.71	7,797.38	244,553.73	60,103.37
10	ยะรัง	17,220	64,238	175,039.54	15,604.66	14,213.11	9,153.02	214,010.33	57,368.82
11	กะพ้อ	3,582	14,844	190,775.24	19,853.33	20,106.78	10,196.40	240,931.75	58,139.15
12	แม่ลาน	3,357	11,794	200,741.24	18,195.78	12,269.65	10,069.13	241,275.80	68,675.84
เฉลี่ยรวมทุกพื้นที่		133,582	483,296	190,689.46	17,594.21	10,644.33	7,069.68	225,997.68	62,465.28

จากการสำรวจข้อมูลพบว่า รายได้ครัวเรือนเฉลี่ยของคนจังหวัดปัตตานี จำนวน 62,465.28 บาทต่อคนต่อปี โดยอำเภอไม้แก่น มีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีมากที่สุด จำนวน 79,857.72 บาทต่อคนต่อปี รองลงมาคือ อำเภอเมืองปัตตานี จำนวน 70,297.51 บาทต่อคนต่อปี และอำเภอแม่ลาน 68,675.84 บาท ต่อคนต่อปี ส่วนอำเภอทุ่งยางแดง มีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีน้อยที่สุด จำนวน 56,833.72 บาทต่อคนต่อปี รองลงมาคือ อำเภอยะรัง จำนวน 57,368.82 บาทต่อคนต่อปี และอำเภอกะพ้อ จำนวน 58,139.15 บาทต่อคนต่อปี

ตารางที่ 120 เปรียบข้อมูลการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนจังหวัดปัตตานี ปี 2560 - 2565

ที่	ปี	จำนวนครัวเรือน	จำนวนคน	แหล่งรายได้ของครัวเรือน(บาท/ปี)				รายได้ครัวเรือนเฉลี่ย (บาท/ปี)	รายได้บุคคลเฉลี่ย (บาท/ปี)
				อาชีพหลัก	อาชีพรอง	รายได้อื่น	ทำ-หาเอง		
1	2560	128,880	461,406	179,897.32	21,009.26	10,572.92	7,114.95	218,594.45	61,057.84
2	2561	127,347	451,249	172,767.54	20,441.87	9,743.06	7,220.33	210,172.81	59,312.88
3	2562	128,880	461,406	179,897.32	21,009.26	10,572.92	7,114.95	218,594.45	61,057.84
4	2563		ปี 2563 ไม่มีการจัดเก็บข้อมูล						
5	2564	131,186	477,304	182,048.18	16,992.15	10,058.27	7,125.98	216,224.58	59,428.87
6	2565	133,582	483,296	190,689.46	17,594.21	10,644.33	7,069.68	225,997.68	62,465.28

❖ ปัญหาที่ควรได้รับการแก้ไข 5 ลำดับแรก

(1) ครั้วเรือที่มีการเก็บออมเงิน (ข้อ 23) ไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 8,786 ครั้วเรือ คิดเป็น ร้อยละ 6.58 จากจำนวนที่สำรวจทั้งหมด 133,582 ครั้วเรือ อยู่ในพื้นที่ต่างๆ ดังนี้

ตารางที่ 121 ครั้วเรือที่มีการเก็บออมเงิน (ข้อ 23) ที่ไม่ผ่านเกณฑ์

ที่	อำเภอ	จำนวนที่สำรวจ ทั้งหมด (ครั้วเรือ)	จำนวนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ (ครั้วเรือ.)	ร้อยละ
1	เมืองปัตตานี	24,830	1,090	4.39
2	โคกโพธิ์	14,380	1,845	12.83
3	ยะรัง	13,780	2,867	20.81
4	ยะหริ่ง	10,165	36	0.35
5	สายบุรี	11,185	146	1.31
6	มายอ	4,466	16	0.36
7	หนองจิก	13,679	937	6.85
8	ปะนาเระ	2,668	664	24.89
9	ไม้แก่น	14,270	357	2.50
10	ทุ่งยางแดง	17,220	450	2.61
11	กะพ้อ	3,582	114	3.18
12	แม่ลาน	3,357	264	7.86
	รวม	133,582	8,786	6.58

(2) คนในครั้วเรือไม่สูบบุหรี่ (ข้อ 25) ไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 31,062 คน คิดเป็น ร้อยละ 6.43 จากจำนวนที่สำรวจทั้งหมด 483,296 คน อยู่ในพื้นที่ต่างๆ ดังนี้

ตารางที่ 122 คนในครั้วเรือไม่สูบบุหรี่ (ข้อ 25) ที่ไม่ผ่านเกณฑ์

ที่	อำเภอ	จำนวนครั้วเรือที่สำรวจ ทั้งหมด (คน)	จำนวนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ (คน)	ร้อยละ
1	เมืองปัตตานี	74,432	4,332	5.82
2	โคกโพธิ์	46,837	1,369	2.92
3	ยะรัง	51,931	4,290	8.26
4	ยะหริ่ง	34,623	1,106	3.19
5	สายบุรี	45,762	2,977	6.51
6	มายอ	18,587	818	4.40
7	หนองจิก	52,123	3,194	6.13
8	ปะนาเระ	10,062	892	8.87
9	ไม้แก่น	58,063	4,575	7.88

ที่	อำเภอ	จำนวนครัวเรือนที่สำรวจทั้งหมด (คน)	จำนวนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ (คน)	ร้อยละ
10	ทุ่งยางแดง	64,238	5,821	9.06
11	กะพ้อ	14,844	1,037	6.99
12	แม่ลาน	11,794	651	5.52
	รวม	483,296	31,062	6.43

(3) คนในครัวเรือนที่จบการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ที่ไม่ได้เรียนต่อ และยังไม่มียานทำได้รับการฝึกอบรมด้านอาชีพ (ข้อ 18) ไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 1.76 จากจำนวนที่สำรวจทั้งหมด 568 คน อยู่ในพื้นที่ต่างๆ ดังนี้

ตารางที่ 123 คนในครัวเรือนที่จบการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ที่ไม่ได้เรียนต่อ และยังไม่มียานทำได้รับการฝึกอบรมด้านอาชีพ (ข้อ 18) ที่ไม่ผ่านเกณฑ์

ที่	อำเภอ	จำนวนครัวเรือนที่สำรวจทั้งหมด (คน)	จำนวนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ (คน)	ร้อยละ
1	เมืองปัตตานี	56	5	8.93
2	โคกโพธิ์	220	1	0.45
3	ยะรัง	60	0	0.00
4	ยะหริ่ง	3	0	0.00
5	สายบุรี	9	0	0.00
6	มายอ	0	0	0.00
7	หนองจิก	80	3	3.75
8	ปะนาเระ	4	1	25.00
9	ไม้แก่น	79	0	0.00
10	ทุ่งยางแดง	52	0	0.00
11	กะพ้อ	1	0	0.00
12	แม่ลาน	4	0	0.00
	รวม	568	10	1.76

(4) เด็กแรกเกิดถึง 12 ปี ได้รับวัคซีนป้องกันโรคครบตามตามตารางสร้างเสริมภูมิคุ้มกัน (ข้อ 3) ไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 1,241 คน คิดเป็นร้อยละ 1.50 จากจำนวนที่สำรวจทั้งหมด 82,976 คน อยู่ในพื้นที่ต่างๆ ดังนี้

ตารางที่ 124 เด็กแรกเกิดถึง 12 ปี ได้รับวัคซีนป้องกันโรคครบตามตามตารางสร้างเสริมภูมิคุ้มกัน (ข้อ 3) ที่ไม่ผ่านเกณฑ์

ที่	อำเภอ	จำนวนครัวเรือนที่สำรวจทั้งหมด (คน)	จำนวนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ (คน)	ร้อยละ
1	เมืองปัตตานี	11,662	56	0.48
2	โคกโพธิ์	6,316	0	0.00
3	ยะรัง	9,968	22	0.22
4	ยะหริ่ง	6,016	0	0.00
5	สายบุรี	8,846	886	10.02
6	มายอ	3,545	0	0.00
7	หนองจิก	9,448	123	1.30
8	ปะนาเระ	1,728	0	0.00
9	ไม้แก่น	9,090	0	0.00
10	ทุ่งยางแดง	11,711	133	0.14
11	กะพ้อ	2,622	21	0.80
12	แม่ลาน	2,024	0	0.00
	รวม	82,976	1,241	1.50

(5) คนอายุ 60 ปีขึ้นไป มีอาชีพและมีรายได้ (ข้อ 21) ไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 981 คน คิดเป็นร้อยละ 1.36 จากจำนวนที่สำรวจทั้งหมด 72,296 คน อยู่ในพื้นที่ต่างๆ ดังนี้

ตารางที่ 125 คนอายุ 60 ปีขึ้นไป มีอาชีพและมีรายได้ (ข้อ 21) ที่ไม่ผ่านเกณฑ์

ที่	อำเภอ	จำนวนครัวเรือนที่สำรวจทั้งหมด (คน)	จำนวนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ (ครัวเรือน)	ร้อยละ
1	เมืองปัตตานี	10,518	428	4.07
2	โคกโพธิ์	10,032	22	0.22
3	ยะรัง	6,644	196	2.95
4	ยะหริ่ง	5,904	2	0.03
5	สายบุรี	5,990	141	2.35
6	มายอ	2,140	0	0.00
7	หนองจิก	8,198	131	1.60

ที่	อำเภอ	จำนวนครัวเรือนที่สำรวจ ทั้งหมด (คน)	จำนวนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ (ครัวเรือน)	ร้อยละ
8	ปะนาเระ	1,614	0	0.00
9	ไม้แก่น	8,279	16	0.19
10	ทุ่งยางแดง	8,752	18	0.21
11	กะพ้อ	2,191	15	0.68
12	แม่ลาน	2,034	12	0.59
	รวม	72,296	981	1.36

(3) ข้อมูล กชช.2ค ประจำปี 2564

จังหวัดปัตตานีโดยสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดปัตตานีดำเนินการจัดเก็บข้อมูล ปี 2564 กชช.2ค จากทุกหมู่บ้านที่อยู่ในเขตชนบท จำนวนราษฎร 456,305 คน จำนวนครัวเรือน 113,810 ครัวเรือน ใน 618 หมู่บ้าน จาก 115 ตำบล ใน 12 อำเภอ สรุปดังนี้

สภาพปัญหาของหมู่บ้านในชนบทของจังหวัดปัตตานี ปี 2564 ในแต่ละตัวชี้วัด มีดังนี้ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

1. ถนน ปี 2564 หมู่บ้านในชนบท มีปัญหาในเรื่องถนนอยู่ในระดับมาก จำนวน 11 หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 1.78 ของหมู่บ้านทั้งหมด เมื่อเทียบกับปี 2562 ลดลง จำนวน 2 หมู่บ้าน
  2. น้ำดื่ม ปี 2564 หมู่บ้านในชนบท มีปัญหาในเรื่องน้ำดื่มอยู่ในระดับมาก จำนวน 10 หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 1.62 ของหมู่บ้านทั้งหมด เมื่อเทียบกับปี 2562 ลดลง จำนวน 7 หมู่บ้าน
  3. น้ำใช้ ปี 2564 หมู่บ้านในชนบท มีปัญหาในเรื่องน้ำใช้ออยู่ในระดับมาก จำนวน 17 หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 2.75 ของหมู่บ้านทั้งหมด เมื่อเทียบกับปี 2562 ลดลง จำนวน 12 หมู่บ้าน
  4. น้ำเพื่อการเกษตร ปี 2564 หมู่บ้านในชนบท มีปัญหาในเรื่องน้ำเพื่อการเกษตรอยู่ในระดับมาก จำนวน 17 หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 2.75 ของหมู่บ้านทั้งหมด เมื่อเทียบกับปี 2562 มีจำนวนเท่าเดิม
  5. ไฟฟ้า ปี 2564 หมู่บ้านในชนบท มีปัญหาในเรื่องไฟฟ้าอยู่ในระดับมาก (เป็นหมู่บ้านที่ไม่มีไฟฟ้าของรัฐใช้) จำนวน 9 หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 1.46 ของหมู่บ้านทั้งหมด เมื่อเทียบกับปี 2562 ลดลง จำนวน 20 หมู่บ้าน
  6. การมีที่ดินทำกิน ปี 2564 หมู่บ้านในชนบท มีปัญหาในเรื่องการมีที่ดินทำกินอยู่ในระดับมาก จำนวน 121 หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 19.58 ของหมู่บ้านทั้งหมด เมื่อเทียบกับปี 2562 เพิ่มขึ้น จำนวน 7 หมู่บ้าน
  7. การติดต่อสื่อสาร ปี 2564 หมู่บ้านในชนบท มีปัญหาในเรื่องการติดต่อสื่อสารอยู่ในระดับมาก จำนวน 73 หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 11.81 ของหมู่บ้านทั้งหมด เมื่อเทียบกับปี 2562 ลดลง จำนวน 34 หมู่บ้าน
- #### ด้านสภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจ
8. การมีงานทำ ปี 2564 หมู่บ้านในชนบท มีปัญหาในเรื่องการมีงานทำอยู่ในระดับมาก จำนวน 210 หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 33.98 ของหมู่บ้านทั้งหมด เมื่อเทียบกับปี 2562 ลดลง จำนวน 10 หมู่บ้าน
  9. การทำงานในสถานประกอบการ ปี 2564 หมู่บ้านในชนบท มีปัญหาในเรื่องการทำงานในสถานประกอบการอยู่ในระดับมาก จำนวน 42 หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 6.80 ของหมู่บ้านทั้งหมด เมื่อเทียบกับปี 2562 ลดลง จำนวน 4 หมู่บ้าน

10. ผลการผลิตจากการทำนา ปี 2564 หมู่บ้านในชนบท มีปัญหาในเรื่องผลผลิตจากการทำนา อยู่ในระดับมาก จำนวน 40 หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 6.47 ของหมู่บ้านทั้งหมด เมื่อเทียบกับปี 2562 ลดลง จำนวน 1 หมู่บ้าน

11. ผลการผลิตจากการทำไร่ ปี 2564 หมู่บ้านในชนบท มีปัญหาในเรื่องผลผลิตจากการทำไร่ อยู่ในระดับมาก จำนวน 43 หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 6.96 ของหมู่บ้านทั้งหมด เมื่อเทียบกับปี 2562 เพิ่มขึ้น จำนวน 7 หมู่บ้าน

12. ผลการผลิตจากการทำเกษตรอื่น ๆ ปี 2564 หมู่บ้านในชนบท มีปัญหาในเรื่องผลผลิตจากการทำเกษตรอื่น ๆ อยู่ในระดับมาก จำนวน 144 หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 23.30 ของหมู่บ้านทั้งหมด เมื่อเทียบกับปี 2562 ลดลง จำนวน 7 หมู่บ้าน

13. การประกอบอุตสาหกรรมในครัวเรือน ปี 2564 หมู่บ้านในชนบท มีปัญหาในเรื่องการประกอบอุตสาหกรรมอยู่ในระดับมาก จำนวน 2 หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 0.32 ของหมู่บ้านทั้งหมด เมื่อเทียบกับปี 2562 ลดลง จำนวน 3 หมู่บ้าน

14. การได้รับประโยชน์จากการมีสถานที่ท่องเที่ยว ปี 2564 หมู่บ้านในชนบท มีปัญหาในเรื่องการได้รับประโยชน์จากการมีสถานที่ท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก จำนวน 11 หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 1.78 ของหมู่บ้านทั้งหมด เมื่อเทียบกับปี 2562 มีจำนวนเท่าเดิม

ด้านสุขภาวะอนามัย

15. ความปลอดภัยในการทำงาน ปี 2564 หมู่บ้านในชนบท ไม่มีปัญหาในเรื่องความปลอดภัยในการทำงาน

16. การป้องกันโรคติดต่อ ปี 2564 หมู่บ้านในชนบท มีปัญหาในเรื่องการป้องกันโรคติดต่อ อยู่ในระดับมาก จำนวน 7 หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 1.13 ของหมู่บ้านทั้งหมด เมื่อเทียบกับปี 2562 ลดลง จำนวน 4 หมู่บ้าน

17. การกีฬา ปี 2564 หมู่บ้านในชนบท มีปัญหาในเรื่องการจัดกิจกรรมกีฬาอยู่ในระดับมาก จำนวน 343 หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 55.50 ของหมู่บ้านทั้งหมด เมื่อเทียบกับปี 2562 เพิ่มขึ้น จำนวน 126 หมู่บ้าน

ด้านความรู้และการศึกษา

18. ระดับความรู้และการศึกษา ปี 2564 หมู่บ้านในชนบท มีปัญหาในเรื่องระดับความรู้และการศึกษาของประชาชนอยู่ในระดับมาก จำนวน 96 หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 15.53 ของหมู่บ้านทั้งหมด เมื่อเทียบกับปี 2562 เพิ่มขึ้น จำนวน 1 หมู่บ้าน

19. อัตราการเรียนต่อของประชาชน ปี 2564 หมู่บ้านในชนบท มีปัญหาในเรื่องการอัตราการเรียนต่อของประชาชนอยู่ในระดับมาก จำนวน 43 หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 6.69 ของหมู่บ้านทั้งหมด เมื่อเทียบกับปี 2562 ลดลงจำนวน 3 หมู่บ้าน

20. การได้รับการศึกษา ปี 2564 หมู่บ้านในชนบท มีปัญหาในเรื่องการได้รับการศึกษาอยู่ในระดับมาก จำนวน 328 หมู่บ้านคิดเป็นร้อยละ 53.07 ของหมู่บ้านทั้งหมด เมื่อเทียบกับปี 2562 ลดลง จำนวน 28 หมู่บ้าน

ด้านการมีส่วนร่วมและความเข้มแข็งของชุมชน

21. การมีส่วนร่วมของชุมชน ปี 2564 หมู่บ้านในชนบท มีปัญหาในเรื่องการการมีส่วนร่วมของชุมชนอยู่ในระดับมาก จำนวน 356 หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 57.61 ของหมู่บ้านทั้งหมด เมื่อเทียบกับปี 2562 เพิ่มขึ้น จำนวน 29 หมู่บ้าน

22. การรวมกลุ่มของชุมชน ปี 2564 หมู่บ้านในชนบท มีปัญหาในเรื่องการรวมกลุ่มของชุมชนอยู่ในระดับมาก จำนวน 290 หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 46.93 ของหมู่บ้านทั้งหมด เมื่อเทียบกับปี 2562 ลดลง จำนวน 18 หมู่บ้าน

23. การเข้าถึงแหล่งทุน ปี 2564 หมู่บ้านในชนบท มีปัญหาในเรื่องการเข้าถึงแหล่งทุนอยู่ในระดับมาก จำนวน 316 หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 51.13 ของหมู่บ้านทั้งหมด เมื่อเทียบกับปี 2562 ลดลง จำนวน 18 หมู่บ้าน

24. การเรียนรู้โดยชุมชน ปี 2564 หมู่บ้านในชนบท มีปัญหาในเรื่องการเรียนรู้โดยชุมชนอยู่ในระดับมาก จำนวน 178 หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 28.80 ของหมู่บ้านทั้งหมด เมื่อเทียบกับปี 2562 ลดลง จำนวน 13 หมู่บ้าน

25. การได้รับการคุ้มครองทางสังคม ปี 2564 หมู่บ้านในชนบท มีปัญหาในเรื่องการได้รับการคุ้มครองทางสังคมอยู่ในระดับมาก จำนวน 7 หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 1.13 ของหมู่บ้านทั้งหมด เมื่อเทียบกับปี 2562 เพิ่มขึ้น จำนวน 4 หมู่บ้าน

ด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

26. คุณภาพดิน ปี 2564 หมู่บ้านในชนบท มีปัญหาในเรื่องคุณภาพดินอยู่ในระดับมาก จำนวน 53 หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 5.58 ของหมู่บ้านทั้งหมด เมื่อเทียบกับปี 2562 เพิ่มขึ้น จำนวน 13 หมู่บ้าน

27. การใช้ประโยชน์ที่ดิน ปี 2564 หมู่บ้านในชนบท มีปัญหาในเรื่องการใช้ประโยชน์ที่ดินอยู่ในระดับมาก จำนวน 71 หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 11.49 ของหมู่บ้านทั้งหมด เมื่อเทียบกับปี 2562 เพิ่มขึ้น จำนวน 5 หมู่บ้าน

28. คุณภาพน้ำ ปี 2564 หมู่บ้านในชนบท มีปัญหาในเรื่องคุณภาพน้ำอยู่ในระดับมาก จำนวน 38 หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 6.15 ของหมู่บ้านทั้งหมด เมื่อเทียบกับปี 2562 ลดลง จำนวน 20 หมู่บ้าน

29. การปลูกป่าหรือต้นไม้ยืนต้น ปี 2564 หมู่บ้านในชนบท มีปัญหาในเรื่องการปลูกป่าหรือต้นไม้ยืนต้นอยู่ในระดับมาก จำนวน 4 หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 0.65 ของหมู่บ้านทั้งหมด เมื่อเทียบกับปี 2562 เพิ่มขึ้น จำนวน 8 หมู่บ้าน

30. การจัดการสภาพสิ่งแวดล้อม ปี 2564 หมู่บ้านในชนบท มีปัญหาในเรื่องการจัดการสภาพสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับมาก จำนวน 40 หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 6.47 ของหมู่บ้านทั้งหมด เมื่อเทียบกับปี 2562 ลดลง จำนวน 9 หมู่บ้าน

ด้านความปลอดภัยของชุมชนและภัยพิบัติ

31. ความปลอดภัยจากยาเสพติด ปี 2564 หมู่บ้านในชนบท มีปัญหาในเรื่องความปลอดภัยจากยาเสพติดอยู่ในระดับมาก จำนวน 14 หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 6.47 ของหมู่บ้านทั้งหมด เมื่อเทียบกับปี 2562 ลดลง จำนวน 9 หมู่บ้าน

32. ความปลอดภัยจากภัยพิบัติ ปี 2564 หมู่บ้านในชนบท มีปัญหาในเรื่องความปลอดภัยจากภัยพิบัติอยู่ในระดับมาก จำนวน 351 หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 56.80 ของหมู่บ้านทั้งหมด เมื่อเทียบกับปี 2562 ลดลง จำนวน 88 หมู่บ้าน

33. ความปลอดภัยจากความเสี่ยงในชุมชน ปี 2564 หมู่บ้านในชนบท มีปัญหาในเรื่องความปลอดภัยจากความเสี่ยงในชุมชนอยู่ในระดับมาก จำนวน 15 หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 2.43 ของหมู่บ้านทั้งหมด เมื่อเทียบกับปี 2562 ลดลง จำนวน 10 หมู่บ้าน

ตารางที่ 126 ระดับการพัฒนาหมู่บ้านชนบทของจังหวัดปัตตานีจำนวนหมู่บ้านตามระดับการพัฒนา ปี 2564

อำเภอ	หมู่บ้านทั้งหมด	เร่งรัดฯ อันดับ 1		เร่งรัดฯ อันดับ 2		เร่งรัดฯ อันดับ 3	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เมืองปัตตานี	66	0	0.00	30	45.45	36	54.55
โคกโพธิ์	80	0	0.00	29	36.25	51	63.75
ยะรัง	72	0	0.00	18	25.00	54	75.00
ยะหริ่ง	75	0	0.00	16	21.33	59	78.67
สายบุรี	64	0	0.00	43	67.19	21	32.81
มายอ	56	0	0.00	23	41.07	33	58.93
หนองจิก	67	0	0.00	50	74.63	17	25.37
ปะนาเระ	50	0	0.00	14	28.00	36	72.00
ไม้แก่น	17	0	0.00	12	70.59	5	29.41
ทุ่งยางแดง	22	0	0.00	5	22.73	17	77.27
กะพ้อ	27	0	0.00	9	33.33	18	66.67
แม่ลาน	22	0	0.00	17	77.27	5	22.73
ปี 2562	615	10	1.63	288	46.83	317	51.54
ปี 2564	618	0	0.00	266	43.04	352	56.96

จากข้อมูลพบว่าหมู่บ้านชนบทจังหวัดปัตตานี ปี 2564 มีระดับการพัฒนาของหมู่บ้าน คือ ไม่มีหมู่บ้านล่าหลัง หรือ หมู่บ้านเร่งรัดอันดับ 1 เมื่อเปรียบเทียบกับสถานการณ์ที่ผ่านมาเมื่อปี 2562 พบว่าสถานการณ์โดยรวมนั้นดีขึ้น กลุ่มหมู่บ้านก้าวหน้าเพิ่มขึ้น / หมู่บ้านปานกลางมีจำนวนลดลง

❖ ปัญหาที่ควรได้รับการแก้ไข 5 ลำดับแรกของจังหวัดปัตตานี

1) เรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชน (ตัวชี้วัดที่ 21)

ทั้งจังหวัด มีปัญหา จำนวน 356 หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 57.61 อยู่ในพื้นที่อำเภอต่าง ๆ ดังนี้
 ตารางที่ 127 ปัญหาที่ควรได้รับการแก้ไข เรื่องการมีส่วนร่วมของชุมชน (ตัวชี้วัดที่ 21)

ลำดับที่	อำเภอ	จำนวนหมู่บ้าน	คิดเป็นร้อยละ (ของหมู่บ้านทั้งหมดที่สำรวจในแต่ละอำเภอ)
1	เมืองปัตตานี	48	60.00
2	โคกโพธิ์	48	60.00
3	ยะรัง	42	58.33
4	ยะหริ่ง	26	34.67
5	สายบุรี	46	71.88
6	มายอ	24	42.86
7	หนองจิก	55	82.09
8	ปะนาเระ	16	32.00
9	ไม้แก่น	9	52.94
10	ทุ่งยางแดง	17	77.27
11	กะพ้อ	16	59.26
12	แม่ลาน	19	86.32

2) เรื่อง ความปลอดภัยจากภัยพิบัติ (ตัวชี้วัดที่ 32)

ทั้งจังหวัด มีปัญหา จำนวน 351 หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 56.80 อยู่ในพื้นที่อำเภอต่าง ๆ ดังนี้
 ตารางที่ 128 ปัญหาที่ควรได้รับการแก้ไข เรื่องความปลอดภัยจากภัยพิบัติ (ตัวชี้วัดที่ 32)

ลำดับที่	อำเภอ	จำนวนหมู่บ้าน	คิดเป็นร้อยละ (ของหมู่บ้านทั้งหมดที่สำรวจในแต่ละอำเภอ)
1	เมืองปัตตานี	35	53.03
2	โคกโพธิ์	41	51.25
3	ยะรัง	50	69.44
4	ยะหริ่ง	35	46.67
5	สายบุรี	32	50.00
6	มายอ	26	46.43
7	หนองจิก	50	74.63
8	ปะนาเระ	26	52.00
9	ไม้แก่น	17	100.00
10	ทุ่งยางแดง	11	50.00
11	กะพ้อ	17	62.96
12	แม่ลาน	11	50.00

3) เรื่อง การกีฬา (ตัวชี้วัดที่ 17)

ทั้งจังหวัด มีปัญหา จำนวน 343 หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 55.50 อยู่ในพื้นที่อำเภอต่าง ๆ ดังนี้
ตารางที่ 129 ปัญหาที่ควรได้รับการแก้ไข เรื่องการกีฬา (ตัวชี้วัดที่ 17)

ลำดับที่	อำเภอ	จำนวนหมู่บ้าน	คิดเป็นร้อยละ (ของหมู่บ้านทั้งหมดที่สำรวจในแต่ละอำเภอ)
1	เมืองปัตตานี	30	45.45
2	โคกโพธิ์	56	70.00
3	ยะรัง	41	56.94
4	ยะหริ่ง	29	38.67
5	สายบุรี	35	54.69
6	มายอ	30	53.57
7	หนองจิก	37	55.22
8	ปะนาเระ	31	62.00
9	ไม้แก่น	15	88.24
10	ทุ่งยางแดง	7	31.82
11	กะพ้อ	14	51.85
12	แม่ลาน	18	81.82

4) เรื่อง การได้รับการศึกษา (ตัวชี้วัดที่ 20)

ทั้งจังหวัด มีปัญหา จำนวน 328 หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 53.07 อยู่ในพื้นที่อำเภอต่าง ๆ ดังนี้
ตารางที่ 130 ปัญหาที่ควรได้รับการแก้ไข เรื่องการได้รับการศึกษา (ตัวชี้วัดที่ 20)

ลำดับที่	อำเภอ	จำนวนหมู่บ้าน	คิดเป็นร้อยละ (ของหมู่บ้านทั้งหมดที่สำรวจในแต่ละอำเภอ)
1	เมืองปัตตานี	25	37.88
2	โคกโพธิ์	34	42.50
3	ยะรัง	30	41.67
4	ยะหริ่ง	35	46.67
5	สายบุรี	40	62.50
6	มายอ	34	60.71
7	หนองจิก	58	86.57
8	ปะนาเระ	25	50.00
9	ไม้แก่น	8	47.06
10	ทุ่งยางแดง	6	27.27

ลำดับที่	อำเภอ	จำนวนหมู่บ้าน	คิดเป็นร้อยละ (ของหมู่บ้านทั้งหมดที่สำรวจในแต่ละอำเภอ)
11	กะพ้อ	15	55.56
12	แม่ลาน	18	81.82

5) เรื่อง การเข้าถึงแหล่งเงินทุน (ตัวชี้วัดที่ 23)

ทั้งจังหวัด มีปัญหา จำนวน 316 หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 51.13 อยู่ในพื้นที่อำเภอต่าง ๆ ดังนี้

ตารางที่ 131 ปัญหาที่ควรได้รับการแก้ไข เรื่องการเข้าถึงแหล่งเงินทุน (ตัวชี้วัดที่ 23)

ลำดับที่	อำเภอ	จำนวนหมู่บ้าน	คิดเป็นร้อยละ (ของหมู่บ้านทั้งหมดที่สำรวจในแต่ละอำเภอ)
1	เมืองปัตตานี	33	50.00
2	โคกโพธิ์	33	41.25
3	ยะรัง	41	56.94
4	ยะหริ่ง	18	24.00
5	สายบุรี	48	75.00
6	มายอ	31	55.36
7	หนองจิก	39	58.21
8	ปะนาเระ	24	48.00
9	ไม้แก่น	7	41.18
10	ทุ่งยางแดง	13	59.09
11	กะพ้อ	17	62.96
12	แม่ลาน	12	54.55

(4) ข้อมูลระบบบริหารจัดการข้อมูลการพัฒนาคนแบบชี้เป้า (TPMAP)

การดำเนินการขจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ จำนวนครัวเรือนยากจนเป้าหมายเร่งด่วนที่ได้รับจำนวน 3,482 ครัวเรือน ครัวเรือนตกหล่นจำนวน 23 ครัวเรือน รวมครัวเรือนที่ต้องได้รับความช่วยเหลือทั้งสิ้น 3,505 ครัวเรือน ได้รับความช่วยเหลือและบันทึกความช่วยเหลือในระบบ TPMAP Logbook แล้ว รวมทั้งสิ้น 3,444 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 98.26

(4.1) แยกเป็นรายอำเภอ

ตารางที่ 132 ข้อมูลระบบบริหารจัดการข้อมูลการพัฒนาคนแบบชี้เป้า (TPMAP) แยกเป็นรายอำเภอ

อำเภอ	เป้าหมาย ที่ต้องช่วยเหลือ(คร.)	ครัวเรือนได้รับความ ช่วยเหลือแล้ว (คร.)	คิดเป็น ร้อยละ	ครัวเรือน คงเหลือ(คร.)	คิดเป็น ร้อยละ
เมืองปัตตานี	1,250	1,250	100.00	0	0
โคกโพธิ์	208	179	86.06	29	13.94

อำเภอ	เป้าหมาย ที่ต้องช่วยเหลือ(คร.)	ครัวเรือนได้รับความ ช่วยเหลือแล้ว (คร.)	คิดเป็น ร้อยละ	ครัวเรือน คงเหลือ(คร.)	คิดเป็น ร้อยละ
ยะรัง	122	122	100.00	0	0
ยะหริ่ง	210	210	100.00	0	0
สายบุรี	581	575	98.97	6	1.03
มายอ	302	299	99.01	3	0.99
หนองจิก	512	506	98.83	6	1.17
ปะนาเระ	59	46	77.97	13	22.03
ไม้แก่น	36	36	100.00	0	0
ทุ่งยางแดง	81	78	96.30	3	3.70
กะพ้อ	97	96	98.97	1	1.03
แม่ลาน	47	47	100.00	0	0
รวม	3,505	3,444	98.26	61	1.74

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดปัตตานี, 2566

(4.2) แยกเป็นประเภทปัญหา

ตารางที่ 133 ข้อมูลระบบบริหารจัดการข้อมูลการพัฒนาคนแบบชี้เป้า (TPMAP) แยกเป็นประเภทปัญหา

ประเภทปัญหา	ครัวเรือนตามประเภท ปัญหา (คร.)	ครัวเรือนได้รับความ ช่วยเหลือ (คร.)	คิดเป็น ร้อยละ	ครัวเรือน คงเหลือ(คร.)	คิดเป็น ร้อยละ
1. มิติด้านสุขภาพ	479	314	65.55	165	52.55
2. มิติด้านความเป็นอยู่	291	282	96.91	9	3.19
3. มิติด้านการศึกษา	797	792	99.37	5	0.63
4. มิติด้านรายได้	2,223	2,188	98.43	35	1.60
5. มิติด้านการเข้าถึง บริการภาครัฐ	-	-	-	-	-
6. มิติอื่น ๆ	-	-	-	-	-
รวม	3,790	3,576	94.35	214	5.65

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดปัตตานี, 2566

(5) ดัชนีความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดปัตตานี

(Composite Human Security Index : CHSI)

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ในฐานะหน่วยงานภาครัฐที่รับผิดชอบในการพัฒนาสังคม การสร้างความเป็นธรรมและความเสมอภาคในสังคม การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพและความมั่นคงในชีวิตสถาบันครอบครัวและชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในมิติความมั่นคงของมนุษย์ ทั้งนี้ การที่มนุษย์จะมีความมั่นคงในชีวิตได้ จะต้องได้รับหลักประกันด้านสิทธิ ความปลอดภัย การสนองต่อความจำเป็นขั้นพื้นฐาน ตลอดจนสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีศักดิ์ศรี และได้รับโอกาสอย่างเท่าเทียมกันในการพัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ ได้ดำเนินการศึกษา “มาตรฐานความมั่นคงของมนุษย์” มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 เป็นต้นมา และได้มีการพัฒนามาอย่างต่อเนื่องในปี 2548 2550 และ 2554 ตามลำดับ รวมทั้งได้ดำเนินการจัดทำเป็น “รายงานความมั่นคงของมนุษย์ประเทศไทย” มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 เป็นต้นมา

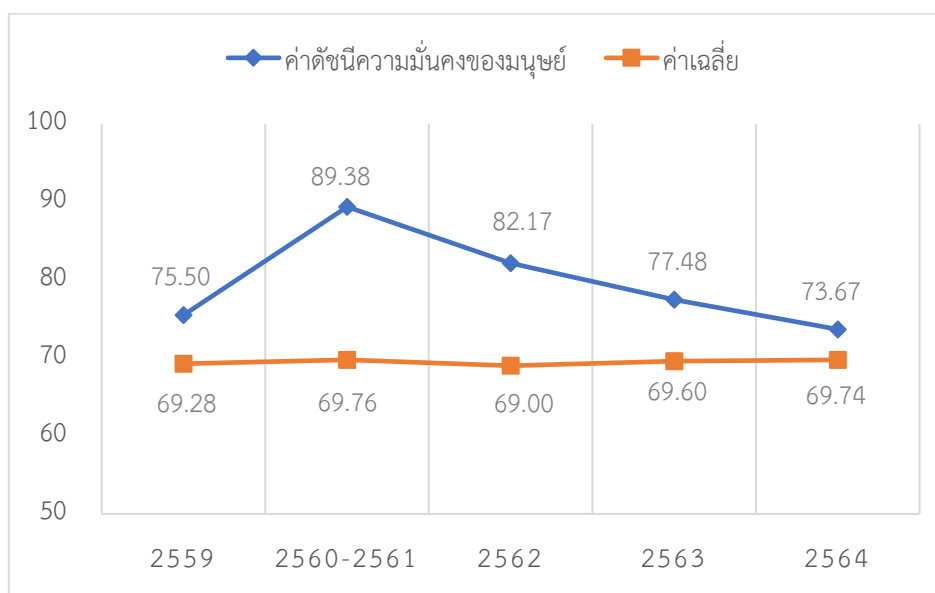
ตัวชี้วัดที่ใช้คำนวณค่าดัชนีความมั่นคงของมนุษย์ ประกอบด้วย 12 มิติ 37 ตัวชี้วัด โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง นำมาประมวลผลค่า **ดัชนีความมั่นคงของมนุษย์ (Composite Human Security Index : CHSI)** หมายถึง ค่าสัมประสิทธิ์ที่ได้จากการประมวลผลข้อมูลตัวชี้วัดความมั่นคงของมนุษย์ ที่แสดงถึงระดับความมากน้อยของความมั่นคงของมนุษย์โดยรวมหรือในแต่ละมิติที่สามารถสะท้อนสถานการณ์ความมั่นคงของมนุษย์ได้ในระดับหนึ่ง และสามารถเปรียบเทียบค่าดัชนีความมั่นคงของมนุษย์ในภาพรวมและรายมิติ ทั้งในระดับประเทศ ภาค และจังหวัด เพื่อให้ทราบสถานะของจังหวัดเมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยของประเทศ หรือในช่วงเวลาที่ผ่านมา

สำหรับจังหวัดปัตตานี มีค่าดัชนีความมั่นคงของมนุษย์ หรือ CHSI ในปี มีค่าเท่ากับ 73.67 จากค่าเฉลี่ย 69.74 อยู่ในลำดับที่ 31 ของประเทศ มิติที่มีจุดเด่น คือ มิติครอบครัว มิติสุขภาพ และมิติความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน โดยมีค่าดัชนีมิติครอบครัวมากที่สุด 83.08 และมีมิติด้านสิ่งแวดล้อมทรัพยากร/พลังงานน้อยที่สุด 52.64 และในปี 2563 มีค่าดัชนี CHSI เท่ากับ 77.48 จากค่าเฉลี่ย 69.60 อยู่ในลำดับที่ 17 ของประเทศ โดยมีค่าดัชนีมิติด้านสุขภาพมากที่สุด 83.34 และมิติการมีงานทำและรายได้น้อยที่สุด 57.70 และในปี 2562 มีค่าดัชนี CHSI เท่ากับ 82.17 จากค่าเฉลี่ย 69.00 อยู่ในลำดับที่ 11 ของประเทศโดยมีค่าดัชนีมิติด้านสุขภาพมากที่สุด 86.42 และมิติด้านการมีงานทำและรายได้น้อยที่สุด 65.84 และในปี 2560-2561 มีค่าดัชนี CHSI เท่ากับ 89.38 จากค่าเฉลี่ย 69.76 อยู่ในลำดับที่ 2 ของประเทศ โดยมีค่าดัชนีมิติด้านครอบครัวมากที่สุด 87.86 และมิติด้านสิ่งแวดล้อมทรัพยากร/พลังงาน น้อยที่สุด 66.14 และในปี 2559 มีค่าดัชนี CHSI เท่ากับ 75.50 จากค่าเฉลี่ย 69.28 อยู่ในลำดับที่ 26 ของประเทศ โดยมีค่าดัชนีมิติด้านอาหารมากที่สุด 81.15 และมิติด้านการมีงานทำและรายได้ น้อยที่สุด 54.07

ตารางที่ 134 ลำดับค่าดัชนีความมั่นคงของมนุษย์ของจังหวัดปัตตานีในระดับประเทศ ปี 2559 - 2564

รายการ	2559	2560-2561	2562	2563	2564
ค่าดัชนีความมั่นคงของมนุษย์	75.50	89.38	82.17	77.48	73.67
ลำดับประเทศ	26	2	11	17	31

แผนภูมิที่ 11 ค่าดัชนีความมั่นคงของมนุษย์ของจังหวัดปัตตานี ปี 2559 – 2564

จากข้อมูลดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าถึงแม้จังหวัดปัตตานีจะมีค่าดัชนีความมั่นคงของมนุษย์ หรือ CHSI ที่ลดลงมาจากปีก่อนและอันดับลดลง แต่ ค่าดัชนียังมีค่าที่ค่อนข้างสูง และมีค่าสูงกว่าค่าเฉลี่ยโดยรวมทั้งประเทศทุกปี แต่ยังเป็นเรื่องที่น่ากังวลเนื่องจากลดลงอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2560 จนถึง 2564 และในปี 2564 ก็สูงกว่าค่าเฉลี่ยไม่มากนัก อย่างไรก็ตามการมีค่าดัชนี CHSI ที่ยังคงสูงอยู่ หมายถึงประชาชนจังหวัดปัตตานี มีความมั่นคงของมนุษย์ (Human Security) คือการที่ประชาชนได้รับหลักประกันด้านสิทธิ ความปลอดภัย การสนองตอบต่อความจำเป็นขั้นพื้นฐาน สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีศักดิ์ศรี ตลอดจนได้รับโอกาสอย่างเท่าเทียมกันในการพัฒนาศักยภาพของตนเอง อย่างไรก็ตามถึงแม้ในภาพรวมจังหวัดปัตตานีจะมีค่าดัชนีที่สูง แต่เมื่อดูในระดับมิติแล้วพบว่า ยังมีมิติที่น่ากังวลได้แก่ มิติการมีงานทำและรายได้ที่มีค่าน้อยที่สุดถึงสี่ปี และมีค่าต่ำกว่าค่าเฉลี่ยในภาพรวมทั้งประเทศต่ำกว่าทุกปี จึงควรพัฒนาในมิติดังกล่าวให้ดียิ่งขึ้น เนื่องจากการมีงานทำและรายได้ถือเป็นเรื่องพื้นฐานในการดำรงชีวิตของประชาชน รวมถึงมิติด้านสิ่งแวดล้อมทรัพยากร/พลังงาน ที่ปีนี้ลดลงอย่างมาก แสดงให้เห็นว่าจังหวัดปัตตานี มีการดำรงชีวิตที่ปลอดภัยจากภัยธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมค่อนข้างน้อย และมีการใช้ทรัพยากรที่ยังไม่คุ้มค่า รวมถึงกิจกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและการใช้พลังงานทดแทนน้อย

สถานการณ์ความมั่นคงของมนุษย์มิติที่อยู่อาศัย จังหวัดปัตตานี

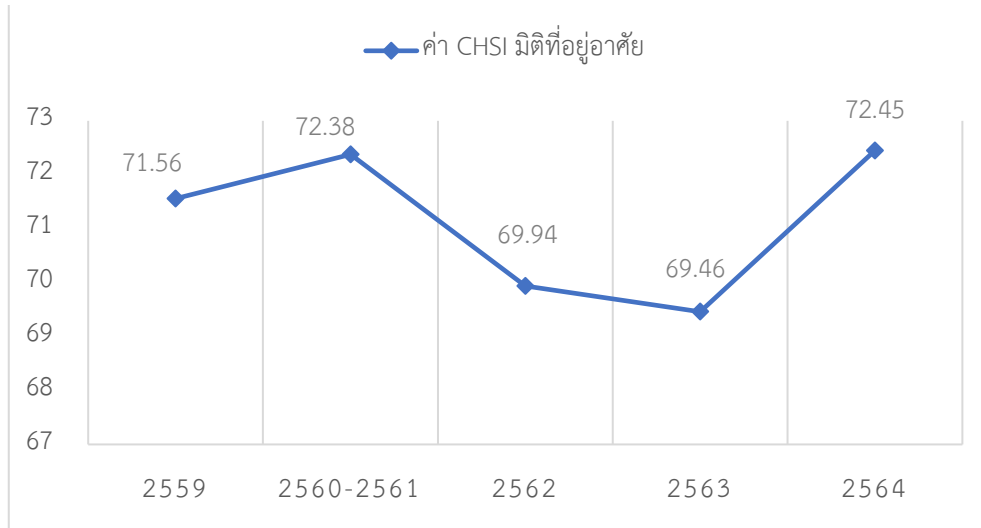
ความมั่นคงของมนุษย์ในมิติที่อยู่อาศัย หมายถึง การมีที่อยู่อาศัยและสิทธิในการถือครองที่ถูกต้องตามกฎหมายและสิทธิในการครอบครอง มีการจัดระบบสาธารณูปโภคให้แก่สมาชิกใช้ร่วมกันได้อย่างพอเพียง มีความคงทนถาวร สภาพแวดล้อมเป็นสัดส่วน ถูกสุขลักษณะ และปลอดภัย ซึ่งตัวชี้วัดมิติที่อยู่อาศัยประกอบด้วย 3 ตัวชี้วัด ได้แก่

1. ความหนาแน่นของประชากรต่อพื้นที่ 1 ตร.กม. หมายถึง สัดส่วนของจำนวนประชากรทั้งหมดในจังหวัดกับพื้นที่ 1 ตารางกิโลเมตรของจังหวัด เป็นตัวชี้วัดเชิงลบ เพราะหาในจังหวัดที่มีความเป็นเมืองสูงจะเสียเปรียบจังหวัดทั่วไป เนื่องจากจังหวัดที่มีพื้นที่น้อยจะมีความหนาแน่นประชากรมาก ส่วนจังหวัดที่มีพื้นที่มากจะมีความหนาแน่นของประชากรน้อย
2. อัตราการถือครองที่อยู่อาศัย หมายถึง อัตราส่วนร้อยละของสถานภาพการครอบครองที่อยู่อาศัย คือ เป็นเจ้าของบ้านและที่ดิน หรือเป็นเจ้าของบ้านแต่เช่าที่ดิน ข้อมูลดังกล่าวจะไม่รวม ผู้ที่เช่าบ้านหรือผู้ที่อยู่โดยไม่เสียค่าเช่า เป็นตัวชี้วัดเชิงบวก
3. ร้อยละของที่อยู่อาศัยมีสภาพคงทนถาวร หมายถึง ร้อยละของที่อยู่อาศัยที่มีสภาพคงทนถาวร คือ ชนิดของวัสดุก่อสร้างที่อยู่อาศัย ได้แก่ ติก ไม้ ครึ่งติกครึ่งไม้ โดยไม่รวมถึงวัสดุที่ไม่ถาวรในท้องถิ่น หรือวัสดุที่ใช้แล้ว/วัสดุเหลือใช้ เป็นตัวชี้วัดเชิงบวก

ตารางที่ 135 ค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติที่อยู่อาศัย ปี 2559 - 2564

รายการ	2559	2560-2561	2562	2563	2564
ค่า CHSI มิติที่อยู่อาศัย	71.56	72.38	69.94	69.46	72.45
- ความหนาแน่นของประชากรต่อพื้นที่ 1 ตร.กม.	361.25	365.81	370.07	373.70	374.17
- อัตราการถือครองที่อยู่อาศัย	87.20	83.00	77.75	76.00	84.24
- ร้อยละของที่อยู่อาศัยที่มีสภาพคงทนถาวร	100.00	100.00	99.63	100.00	100.00
ลำดับประเทศ	52	40	52	60	40

แผนภูมิที่ 12 กราฟเส้นค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติที่อยู่อาศัย ปี 2559 - 2564

จังหวัดปัตตานีในส่วนมิติที่อยู่อาศัยอยู่ในระดับกลางของประเทศและมีแนวโน้มค่า CHSI มิติที่อยู่อาศัยลดลง และลำดับของประเทศก็ลดลง โดยมีค่าดัชนีต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของทั้งประเทศ ในส่วนของตัวชี้วัดที่ควรมีการพัฒนา คือ ในส่วนของตัวชี้วัด “อัตราการถือครองที่อยู่อาศัย” แสดงให้เห็นว่าประชากรที่เป็นเจ้าของบ้านและที่ดิน หรือเป็นเจ้าของบ้านแต่เช่าที่ดิน มีสัดส่วนที่ลดลง ดังนั้นควรมีนโยบายที่สนับสนุนให้ประชาชนสามารถเป็นเจ้าของบ้านและที่ดินเพิ่มขึ้น เช่น การปรับลดอัตราดอกเบี้ยสำหรับที่อยู่อาศัยหลังแรก การสร้างที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อย เป็นต้น

สถานการณ์ความมั่นคงของมนุษย์มิติสุขภาพ จังหวัดปัตตานี

ความมั่นคงของมนุษย์มิติสุขภาพ หมายถึง การมีสุขภาพอนามัยที่ดี มีหลักประกันด้านสุขภาพที่เหมาะสมเข้าถึงบริการทางสุขภาพได้ พฤติกรรมการดำเนินชีวิตที่มีความเสี่ยงต่อการเจ็บป่วยต่อร่างกายจิตใจน้อย และมีการเสริมสร้างสุขภาพให้สามารถดำรงอยู่ได้อย่างปกติสุข ซึ่งตัวชี้วัดมิติสุขภาพ ประกอบด้วย 5 ตัวชี้วัด ได้แก่

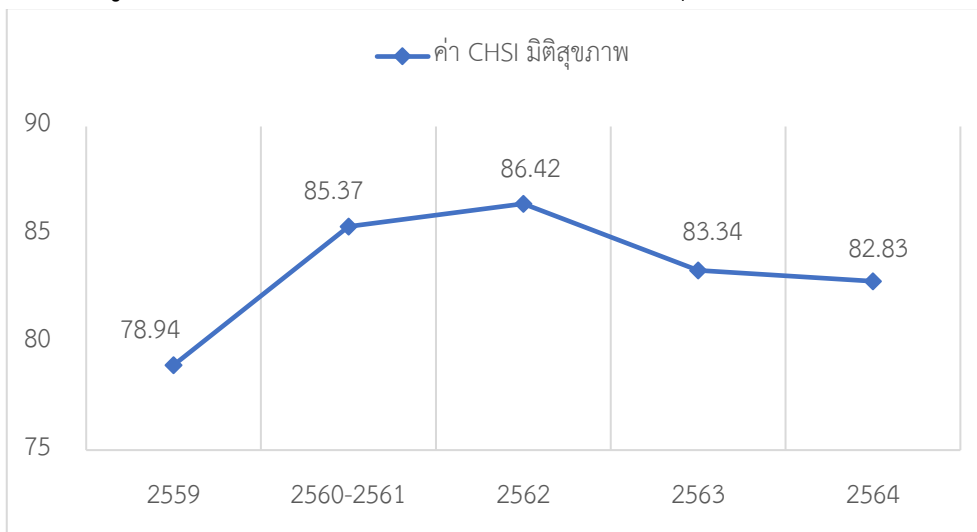
- 1. อัตราเตียงต่อประชากร 100,000 คน** หมายถึง สัดส่วนของจำนวนเตียงในโรงพยาบาลของรัฐต่อจำนวนการแพทย์ ได้แก่ แพทย์ ทันตแพทย์ พยาบาลวิชาชีพ และพยาบาลเทคนิคของภาครัฐต่อประชากร 100,000 คน เป็นตัวชี้วัดเชิงบวก
- 2. อัตราบุคลากรทางการแพทย์ต่อประชากร 100,000 คน** หมายถึง สัดส่วนของจำนวนบุคลากรทางการแพทย์ ได้แก่ แพทย์ ทันตแพทย์ พยาบาลวิชาชีพ และพยาบาลเทคนิคของภาครัฐต่อประชากร 100,000 คน เป็นตัวชี้วัดเชิงบวก
- 3. อัตราผู้ป่วยทางสุขภาพจิตต่อประชากร 100,000 คน** หมายถึง สัดส่วนของจำนวนผู้ป่วยทางสุขภาพจิต ได้แก่ โรควิตกกังวล ซึมเศร้า ปัญญาอ่อน ลมชัก ตีตสารเสพติด พยายามหรือฆ่าตัวตาย (ตายสำเร็จและตายไม่สำเร็จ) ต่อจำนวนประชากร 100,000 คน เป็นตัวชี้วัดเชิงลบ
- 4. อัตราการเจ็บป่วยด้วยโรคสำคัญ 5 โรคต่อประชากร 100,000 คน** หมายถึง สัดส่วนของจำนวนผู้ป่วยด้วยโรคสำคัญ 5 โรค ได้แก่ โรคหัวใจ โรคหลอดเลือดสมอง โรคมะเร็ง โรคเบาหวาน และโรคความดัน ต่อจำนวนประชากร 100,000 คน เป็นตัวชี้วัดเชิงลบ
- 5. อัตราการเข้าถึงบริการของผู้ป่วยต่อประชากร 100,000 คน** หมายถึง สัดส่วนของจำนวนประชากรที่มีสิทธิตามหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า รวมถึงประเภที่มีสิทธิย่อย ต่อจำนวนประชากร 100,000 คน เป็นตัวชี้วัดเชิงบวก

ตารางที่ 136 ค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติสุขภาพ ปี 2559 - 2564

รายการ	2559	2560-2561	2562	2563	2564
ค่า CHSI มิติสุขภาพ	78.94	85.37	86.42	83.34	82.83
- อัตราเตียงต่อประชากร 100,000 คน	166.34	163.57	162.80	158.87	175.34
- อัตราบุคลากรการแพทย์ต่อ ประชากร 100,000 คน	298.30	311.64	296.63	293.75	285.53
- อัตราผู้ป่วยทางสุขภาพจิต ต่อประชากร 100,000 คน	992.78	1,541.85	1,559.86	3,117.07	1,537.02
- อัตราการเจ็บป่วยด้วยโรค สำคัญ 5 โรคต่อประชากร 100,000 คน	-	1,881.95	2,870.44	2,985.36	2,985.36
- อัตราการเข้าถึงบริการของ ผู้ป่วยต่อประชากร 100,000 คน	87,558.65	86,660.96	86,628.56	85,119.79	85,482.53
ลำดับประเทศ	11	4	3	6	4

แผนภูมิที่ 13 กราฟเส้นค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติสุขภาพ ปี 2559 - 2564

จังหวัดปัตตานีในส่วนมิติสุขภาพอยู่ในระดับสูงของประเทศ ถึงแม้ค่า CHSI มิติสุขภาพในปี 2563 จะลดลงจากปี 2562 และลำดับลดลงจากปี 2562 เป็นลำดับที่ 6 ของประเทศ แต่โดยรวมยังคงมีค่า CHSI ที่ค่อนข้างสูง อย่างไรก็ตามถึงแม้ภาพรวมระดับจังหวัดปัตตานีจะสูง แต่เมื่อเทียบในแต่ละตัวชี้วัดพบว่ายังมีค่าตัวชี้วัดต่ำกว่าค่าเฉลี่ยจังหวัดส่วนใหญ่ ได้แก่ ในส่วนของตัวชี้วัด “อัตราบุคลากรการแพทย์ต่อประชากร 100,000 คน” พบว่าจังหวัดปัตตานีมีจำนวนแพทย์เพียง 285 คนโดยประมาณต่อประชากร 100,000 คน ในขณะที่ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 295 คน ต่อประชากร 100,000 คน รวมถึงตัวชี้วัด “อัตราเตียงต่อประชากร 100,000 คน” พบว่าจังหวัดปัตตานีมีจำนวนเตียงเพียง 175 เตียงโดยประมาณต่อประชากร 100,000 คน ในขณะที่ค่าเฉลี่ยมากถึง 226 เตียง ต่อประชากร 100,000 คน ดังนั้นควรมีการสนับสนุนเพิ่มแรงจูงใจแก่บุคลากรทางการแพทย์เข้ามารักษาในจังหวัดปัตตานีเพิ่มขึ้น รวมถึงการจัดสถานที่และเตียงให้เพียงพอต่อจำนวนประชากรจังหวัดปัตตานี

สถานการณ์ความมั่นคงของมนุษย์มิติอาหาร จังหวัดปัตตานี

ความมั่นคงของมนุษย์ในมิติอาหาร หมายถึง การได้รับประทานอาหารปลอดภัย มีความรู้และพฤติกรรมในการเลือกรับประทานอาหารที่ถูกต้อง ไม่ก่อให้เกิดโรคที่รุนแรง ประกอบด้วย 3 ตัวชี้วัด ได้แก่

1. อัตราของผู้ป่วยอาหารเป็นพิษต่อประชากร 100,000 คน หมายถึง สัดส่วนของจำนวนผู้ป่วยอาหารเป็นพิษ ต่อจำนวนประชากร 100,000 คน เป็นตัวชี้วัดเชิงลบ

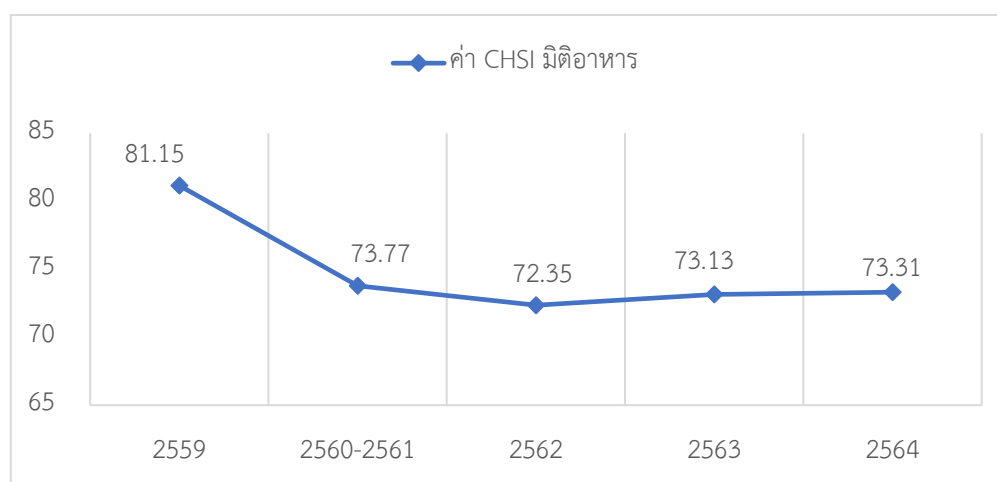
2. ร้อยละของร้านอาหารและแผงลอยที่ได้ CFGT (Clean Food Good Taste) หมายถึง จำนวนร้านอาหารหรือแผงลอยที่ผ่านข้อกำหนดด้านสุขาภิบาลอาหาร (การจัดการและควบคุมเพื่อให้อาหารสะอาดปลอดภัยจากเชื้อโรค พยาธิ และสารเคมีที่เป็นพิษต่างๆ ซึ่งเป็นอันตรายหรืออาจเป็นอันตรายต่อการเจริญเติบโตของร่างกาย สุขภาพอนามัยและการดำรงชีวิตของมนุษย์ หรือกล่าวอย่างย่อคือ “การทำให้อาหารสะอาดและปลอดภัยรับประทานแล้วไม่ทำให้เกิดโรค”) เป็นตัวชี้วัดเชิงบวก

3. ร้อยละของตลาดสดน้ำซึ่ หมายถึง ตลาดที่มีโครงสร้างอาคารและดำเนินกิจการเป็นประจำ หรืออย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง (ตลาดประเภทที่ 1) เป็นตัวชี้วัดเชิงบวก

ตารางที่ 137 ค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติอาหาร ปี 2559 - 2564

รายการ	2559	2560-2561	2562	2563	2564
ค่า CHSI มิติอาหาร	81.15	73.77	72.35	73.13	73.31
- อัตราของผู้ป่วยอาหารเป็นพิษต่อประชากร 100,000 คน	46.37	45.93	72.42	48.63	24.67
- ร้อยละของร้านอาหารและแผงลอยที่ได้ CFGT	-	82.35	82.35	82.35	82.35
- ร้อยละของตลาดสดน้ำซึ่	-	83.33	83.33	83.33	83.33
- ทุกคนในครัวเรือนได้กินอาหารถูกสุขลักษณะ ปลอดภัย ได้มาตรฐาน	99.19	-	-	-	-
ลำดับประเทศ	6	31	42	36	35

แผนภูมิที่ 14 กราฟเส้นค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติอาหาร ปี 2559 - 2564

จังหวัดปัตตานีในส่วนมิติอาหารอยู่ในระดับกลางของประเทศ โดยมีแนวโน้มค่า CHSI มิติอาหารที่เพิ่มขึ้นเล็กน้อย ในส่วนของปี 2559 ใช้เพียง 2 ตัวชี้วัด จึงไม่สามารถเทียบกับปี 2562 ได้ โดยเมื่อมาเทียบกันระหว่างปี 2564 และปี 2563 พบว่าตัวชี้วัดที่ทำให้จังหวัดปัตตานีมีค่า CHSI มิติอาหารเพิ่มขึ้นจาก 73.13 เป็น 73.31 ส่งผลให้ลำดับประเทศดีขึ้นจากลำดับที่ 36 เป็นลำดับที่ 35 โดยตัวชี้วัดที่ส่งผลอย่างเห็นได้ชัดเนื่องจากตัวชี้วัดอื่นมีค่าคงที่ ได้แก่ “อัตราของผู้ป่วยอาหารเป็นพิษต่อประชากร 100,000 คน” แสดงให้เห็นว่าจำนวนผู้ป่วยอาหารเป็นพิษลดลงจากปี 2563 โดยลดลงจาก 48 คนโดยประมาณที่ผู้ป่วยอาหารเป็นพิษต่อประชากร 100,000 คน ลดลงเป็น 24 คนโดยประมาณที่ผู้ป่วยอาหารเป็นพิษต่อประชากร 100,000 คน อย่างไรก็ตามถึงแม้ในทางตัวชี้วัดดีขึ้น แต่จังหวัดยังคงต้องมีมาตรการในการควบคุมอาหาร มีการบังคับใช้กฎหมายหรือสนับสนุนให้ร้านอาหารต่างๆ ผ่านการตรวจสอบโดยได้รับเครื่องหมายความปลอดภัย และความสะอาดจากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้จำนวนผู้ป่วยจากอาหารเป็นพิษลดลง

สถานการณ์ความมั่นคงของมนุษย์มิติการศึกษา จังหวัดปัตตานี

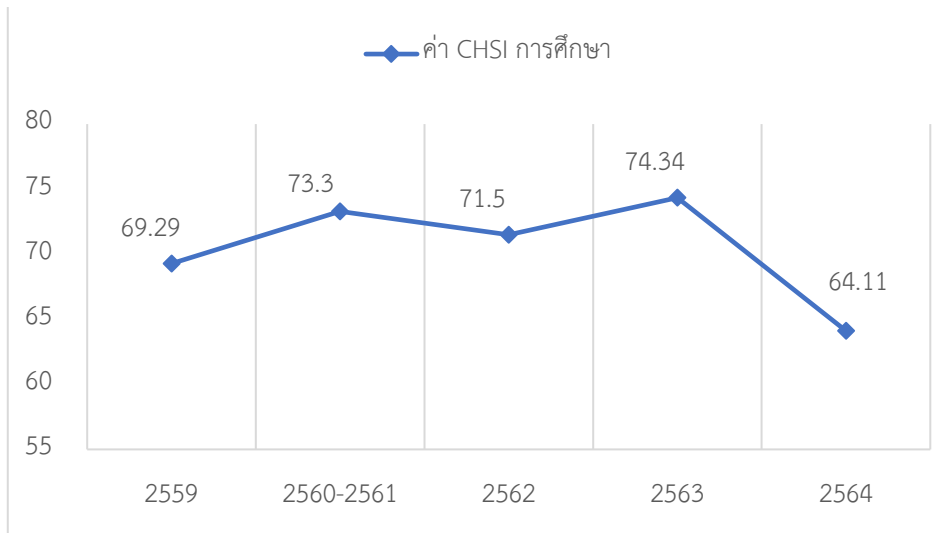
ความมั่นคงของมนุษย์ในมิติการศึกษา หมายถึง การได้รับการศึกษาทั้งในระบบหรือนอกระบบอย่างน้อยไม่ต่ำกว่าภาคบังคับ ตลอดจนการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นไป สามารถใช้ความรู้ ความสามารถในการประกอบอาชีพ การรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากสื่อ และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วย 3 ตัวชี้วัด ได้แก่

1. **อัตรานักเรียนต่อห้องเรียน** หมายถึง สัดส่วนของจำนวนนักเรียน ประถม มัธยมต้น มัธยมปลาย ของภาครัฐต่อจำนวนห้องเรียน เป็นตัวชี้วัดเชิงลบ
2. **อัตรานักเรียนต่อครู** หมายถึง สัดส่วนของจำนวนนักเรียน ต่อจำนวนครูที่ปฏิบัติงานสอนในสถานศึกษานั้น ๆ จริง เป็นตัวชี้วัดเชิงลบ
3. **อัตรการมีคอมพิวเตอร์ต่อครัวเรือน** หมายถึง จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์แบบตั้งโต๊ะและแบบกระเป๋าหิ้วต่อจำนวนครัวเรือน เป็นตัวชี้วัดเชิงบวก

ตารางที่ 138 ค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติการศึกษา ปี 2559 - 2564

รายการ	2559	2560-2561	2562	2563	2564
ค่า CHSI มิติการศึกษา	69.29	73.30	71.50	74.34	64.11
- อัตรานักเรียนต่อห้องเรียน	19.00	19.05	20.67	19.02	19.02
- อัตรานักเรียนต่อครู	16.57	16.83	13.59	11.93	18.38
- อัตรการมีคอมพิวเตอร์ต่อครัวเรือน	17.64	0.2324	16.71	10.24	18.32
ลำดับประเทศ	47	36	37	31	58

แผนภูมิที่ 15 กราฟเส้นค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติการศึกษา ปี 2559 - 2564

จังหวัดปัตตานีในส่วนมิติการศึกษาอยู่ในระดับกลางของประเทศ โดยมีแนวโน้มค่า CHSI มิติการศึกษาที่ลดลงค่อนข้างมาก เมื่อเทียบจากปี 2563 พบว่า ค่าดัชนี CHSI มิติการศึกษาลดลงจาก 74.34 เป็น 64.11 และลำดับในประเทศลดลงจากลำดับที่ 31 ของประเทศ เป็นลำดับที่ 58 ของประเทศ อยู่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ และพบว่าตัวชี้วัดทุกค่ามีระดับต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศทุกค่า โดยตัวชี้วัดที่น่ากังวลมากที่สุดเนื่องจากห่างจากค่าเฉลี่ยของประเทศมากที่สุด ได้แก่ ตัวชี้วัด “อัตราการมีคอมพิวเตอร์ต่อครัวเรือน” ในขณะที่ในระดับประเทศมีอัตราการมีคอมพิวเตอร์ มากถึง 24.43 ต่อครัวเรือน แต่จังหวัดปัตตานีมีอัตราการมีคอมพิวเตอร์เพียง 18.32 จังหวัดปัตตานีจึงควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ เนื่องจากปัจจุบันเทคโนโลยีถือเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนา ด้านต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของการศึกษา เนื่องจากการศึกษาถือเป็นพื้นฐานในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

สถานการณ์ความมั่นคงของมนุษย์มิติการมีงานทำและรายได้ จังหวัดปัตตานี

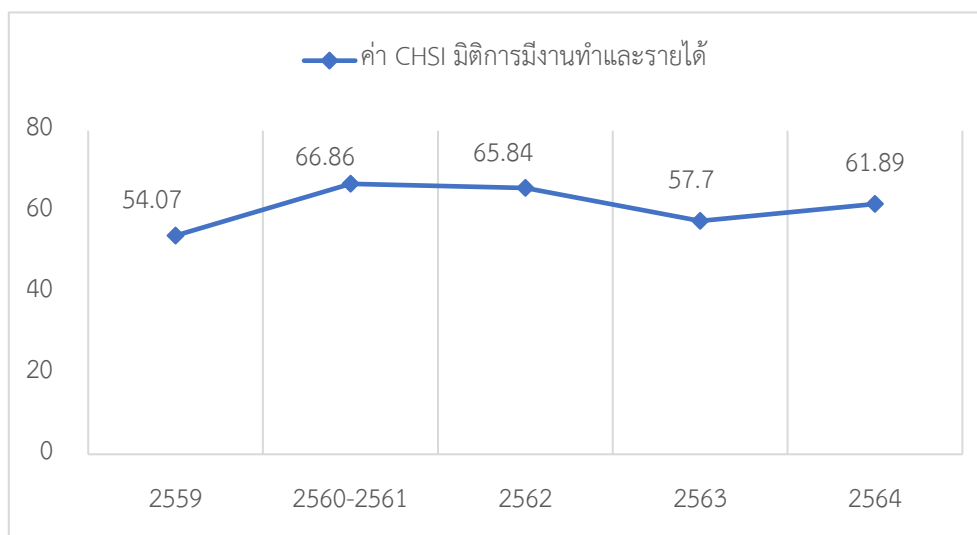
ความมั่นคงของมนุษย์ในมิติการมีงานทำและรายได้ หมายถึง การได้งานทำที่ก่อให้เกิดรายได้ เพียงพอต่อรายรับรายจ่าย ไม่ก่อหนี้สินที่ไม่มีคุณค่าต่อตนเองและครอบครัว มีการออมที่เพียงพอต่อการดำเนินชีวิต มีความพึงพอใจต่อรายได้และงานที่ทำ ตลอดจนการมีวันหยุดพักผ่อนจากการทำงาน ประกอบด้วย 5 ตัวชี้วัด ได้แก่

1. **อัตราการมีงานทำ** หมายถึง ร้อยละของผู้มีงานทำต่อผู้อยู่ในกำลังแรงงานรวม โดยกำลังแรงงานรวม คือ ผู้ที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไปที่มีงานทำและที่ว่างงาน (ไม่รวมทำงานบ้าน เรียนหนังสือ) เป็นตัวชี้วัดเชิงบวก
2. **อัตราการว่างงาน** หมายถึง ร้อยละของผู้ว่างงานรวมต่อผู้อยู่ในกำลังแรงงานรวม ซึ่งผู้ว่างงานรวม คือ ผู้ที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไปไม่มีงานทำ แต่พร้อมที่จะทำงาน เป็นตัวชี้วัดเชิงลบ
3. **รายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือน** หมายถึง จำนวนรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือน ซึ่งรายได้ คือ เงินหรือสิ่งของที่ครัวเรือนได้รับจากการทำงานหรือผลิตเองหรือจากทรัพย์สินหรือได้รับความช่วยเหลือจากผู้อื่น เป็นตัวชี้วัดเชิงบวก
4. **ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อครัวเรือน** หมายถึง จำนวนค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือน ซึ่งค่าใช้จ่าย คือ ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค ที่อยู่อาศัย เครื่องแต่งบ้าน เครื่องใช้ต่าง ๆ เครื่องนุ่งห่ม รองเท้า เวชภัณฑ์ ค่าตรวจรักษา การเดินทาง การสื่อสาร การศึกษา การบันเทิง เป็นตัวชี้วัดเชิงลบ
5. **จำนวนหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน** หมายถึง จำนวนหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน ได้แก่ หนี้สินเพื่อใช้จ่ายในครัวเรือน ใช้ในการทำธุรกิจ ใช้ในการทำเกษตร ทั้งในระบบและนอกระบบ เป็นตัวชี้วัดเชิงลบ

ตารางที่ 139 ค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติการมีงานทำและรายได้ ปี 2559 – 2564

รายการ	2559	2560-2561	2562	2563	2564
ค่า CHSI มิติการมีงานทำและรายได้	54.07	66.86	65.84	57.70	61.89
- อัตราการมีงานทำ	97.60	98.03	97.83	97.88	96.14
- อัตราการว่างงาน	1.98	1.76	2.02	2.00	3.79
- รายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือน	17,513	19,494	19,495.51	22,903.84	20,691.69
- ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อครัวเรือน	17,962	16,949	15,705.85	15,948.56	14,862.49
- จำนวนหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน	141,540	137,592	137,591.84	197,893.84	130,865.30
ลำดับประเทศ	70	50	60	67	66

แผนภูมิที่ 16 กราฟเส้นค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติการมีงานทำและรายได้ ปี 2559 - 2564

จังหวัดปัตตานีในส่วนมิติการมีงานทำและรายได้ มีแนวโน้มค่า CHSI มิติการมีงานทำและรายได้ที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง เป็นส่วนมิติที่มีค่าต่ำกว่าค่าเฉลี่ยและอยู่ในลำดับรั้งท้ายของประเทศ ถึงแม้ในปี 2564 มีค่าดัชนีเพิ่มขึ้น แต่เพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อยเท่านั้น โดยพบว่าในปี 2563 มีค่าดัชนีอยู่ที่ 57.70 แต่ในปี มีค่าดัชนีเพิ่มขึ้นเป็น 61.89 และมีลำดับที่เพิ่มขึ้นจากลำดับที่ 67 ของประเทศ เป็นลำดับที่ 66 ของประเทศ ก็ยังคงรั้งท้าย ทั้งนี้ในระดับตัวชี้วัดพบว่า ตัวชี้วัดที่มีค่าต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศได้แก่ “อัตราการมีงานทำ” ในขณะที่ระดับประเทศมีค่าเฉลี่ยอัตราการมีงานทำอยู่ที่ 97.72 ปัตตานีมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 96.14 ในส่วนของตัวชี้วัด “อัตราการว่างงาน” ในขณะที่ระดับประเทศมีค่าเฉลี่ยอัตราการว่างงานอยู่ที่ 1.63 แต่จังหวัดมีอัตราการว่างงานสูงถึง 3.79 คิดเป็นสองเท่าจากค่าเฉลี่ย ในส่วนของตัวชี้วัด “รายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือน” ก็มีค่าต่ำกว่าค่าเฉลี่ย โดยในระดับประเทศมีรายได้เฉลี่ยอยู่ที่ 24,666.33 บาทต่อครัวเรือน แต่จังหวัดปัตตานีมีรายได้เฉลี่ยเพียง 20,691.69 บาทต่อครัวเรือน จังหวัดปัตตานีจึงควรมีการแก้ไขปัญหาจากตัวชี้วัดทั้งสามเหล่านี้ โดยลดปริมาณการว่างงาน เพิ่มรายได้ และลดหนี้สิน โดยจำเป็นต้องลดภาพลักษณ์ความรุนแรงทางสถานการณ์เพื่อจูงใจให้นักลงทุนเข้ามาลงทุนในจังหวัดให้เกิดการจ้างงานขึ้นในพื้นที่ รวมถึงการส่งเสริมและสนับสนุนให้ภาคเอกชนเพิ่มการจ้างงานขึ้น

สถานการณ์ความมั่นคงของมนุษย์มิติครอบครัว จังหวัดปัตตานี

ความมั่นคงของมนุษย์ในมิติครอบครัว หมายถึง การที่สมาชิกในครอบครัวรู้บทบาทหน้าที่ของตนเอง มีความสัมพันธ์ที่ดี มีความรับผิดชอบ สามารถช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้งที่รุนแรง ประกอบด้วย 3 ตัวชี้วัด ได้แก่

1. อัตราการจดทะเบียนการหย่าต่อ 1,000 คู่ครัวเรือน หมายถึง สัดส่วนการจดทะเบียนหย่าต่อจำนวนครัวเรือน 1,000 ครัวเรือน เป็นตัวชี้วัดเชิงลบ

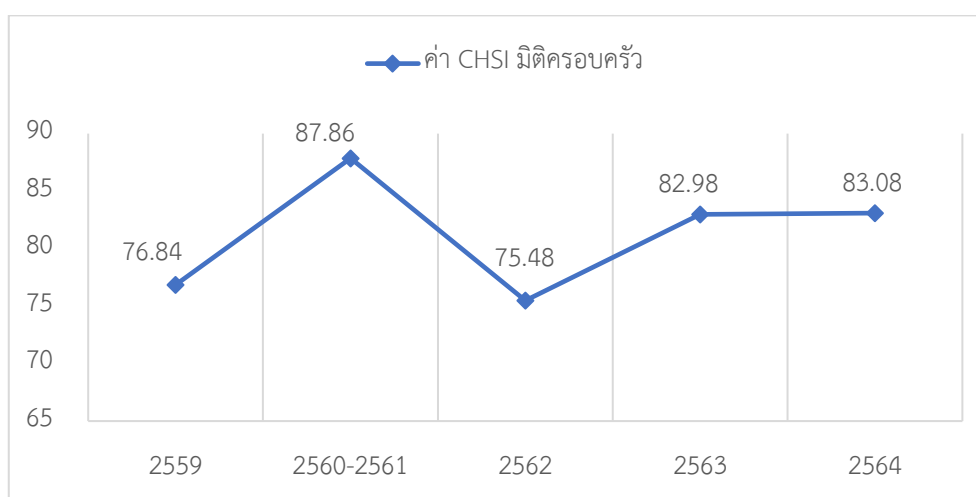
2. ร้อยละความเข้มแข็งของครอบครัว หมายถึง ร้อยละของครอบครัวที่เข้มแข็ง ซึ่งครอบครัวเข้มแข็ง คือ บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปดำเนินชีวิตร่วมกันอย่างมีจุดหมาย มีสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อกัน สามารถดำรง อยู่ได้ด้วยการทำงานพึ่งพาตนเอง พร้อมทั้งจะเกื้อกูลสังคมและคนรอบข้าง ปรับตัวในสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง ไม่สั่นคลอนกับปัญหาหรืออุปสรรค เมื่อเผชิญปัญหาที่สามารถร่วมกันแก้ไขจนลุล่วงไปด้วยดี เป็นตัวชี้วัดเชิงบวก

3. ความรุนแรงในครอบครัวต่อ 1,000 คู่ครัวเรือน หมายถึง อัตราส่วนของจำนวนความรุนแรงในครอบครัวต่อ 1,000 คู่ครัวเรือน ความรุนแรงในครอบครัว คือ การกระทำใดๆ โดยมุ่งประสงค์ให้เกิดอันตรายแก่ร่างกาย จิตใจ หรือสุขภาพ หรือกระทำโดยเจตนาในลักษณะที่น่าจะก่อให้เกิดอันตรายแก่ร่างกาย จิตใจ หรือสุขภาพของบุคคลในครอบครัว หรือบังคับหรือใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรมให้บุคคลในครอบครัวต้องกระทำการ ไม่กระทำการ หรือยอมรับการกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดโดยมิชอบ แต่ไม่รวมถึงการกระทำโดยประมาทเป็นตัวชี้วัดเชิงลบ

ตารางที่ 140 ค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติครอบครัว ปี 2559 - 2564

รายการ	2559	2560-2561	2562	2563	2564
ค่า CHSI มิติครอบครัว	76.84	87.86	75.48	82.98	83.08
- อัตราการจดทะเบียนหย่าต่อ 1,000 คู่ครัวเรือน	1.91	2.21	2.17	2.35	2.01
- ร้อยละความเข้มแข็งของครอบครัว	74.07	92.35	74.23	82.90	80.67
- ความรุนแรงในครอบครัวต่อ 1,000 คู่ครัวเรือน	0.04	0.09	0.04	0.04	0.05
ลำดับประเทศ	25	1	22	3	6

แผนภูมิที่ 17 กราฟเส้นค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติครอบครัว ปี 2559 - 2564

จังหวัดปัตตานีในส่วนมิติครอบครัว โดยมีแนวโน้มค่า CHSI มิติครอบครัวที่เพิ่มขึ้น โดยเมื่อเทียบจากข้อมูลปี 2563 มีค่าดัชนีสูงขึ้นเพียงเล็กน้อยจาก 82.98 เป็น 83.08 แต่ลำดับลดลงจากลำดับที่ 3 ของประเทศ สู่ลำดับที่ 6 ของประเทศ ถึงแม้จังหวัดปัตตานีจะอยู่ในสิบลำดับแรกของประเทศ และมีค่าดัชนีที่ค่อนข้างสูง อย่างไรก็ตาม ในระดับตัวชี้วัด พบว่า จังหวัดปัตตานียังคงมีตัวชี้วัดที่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย ได้แก่ “ร้อยละความเข้มแข็งของครอบครัว” ในขณะที่ค่าเฉลี่ยระดับประเทศมีร้อยละความเข้มแข็งของครอบครัวอยู่ที่ 87.07 แต่จังหวัดปัตตานีร้อยละความเข้มแข็งของครอบครัวอยู่ที่ 80.67 ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย แสดงให้เห็นว่าประเด็นปัญหาในเรื่องของความเข้มแข็งของครอบครัวเป็นสิ่งสำคัญ จังหวัดปัตตานีต้องมีการรณรงค์รวมถึงประชาสัมพันธ์ และส่งเสริมให้ภาคีเครือข่ายในระดับพื้นที่เน้นย้ำและเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งในการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับครอบครัวในพื้นที่จังหวัดปัตตานี โดยเฉพาะสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดปัตตานี ได้มีการจัดตั้ง ศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน หรือ ศพค. ขึ้น โดยจังหวัดปัตตานีมีการจัดตั้งครบทุกตำบล จึงสามารถใช้กลไกดังกล่าว ในการขับเคลื่อนความเข้มแข็งของครอบครัวได้

สถานการณ์ความมั่นคงของมนุษย์มิติชุมชนและการสนับสนุนทางสังคม จังหวัดปัตตานี

ความมั่นคงของมนุษย์ในมิติชุมชนและการสนับสนุนทางสังคม หมายถึง การมีโครงสร้างของชุมชนที่ชัดเจน เข้มแข็ง สมาชิกในชุมชนมีทุนทางสังคมที่ใช้ประโยชน์และสนับสนุนทางสังคม มีการช่วยเหลือ เกื้อกูลซึ่งกันและกัน รวมถึงการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ชุมชน มีความสงบสุขและปลอดภัย ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด ได้แก่

1. อัตราผู้ทำประกันชีวิตต่อประชากร หมายถึง ร้อยละของผู้ทำประกันชีวิตรวมทุกประเภท คือ ประเภทสามัญ ประเภทอุตสาหกรรม และประเภทกลุ่มต่อประชากร เป็นตัวชี้วัดเชิงบวก
2. อัตราผู้ทำประกันสังคมต่อกำลังแรงงานรวม หมายถึง ร้อยละของผู้ทำประกันสังคม ได้แก่ ผู้ประกันตนตามมาตรา 33 39 และ 40 ต่อจำนวนกำลังแรงงานรวม เป็นตัวชี้วัดเชิงบวก
3. อัตราการฆ่าตัวตายและทำร้ายตนเองต่อประชากร 100,000 คน หมายถึง สัดส่วนของจำนวนการฆ่าตัวตายและทำร้ายตนเองต่อประชากร 100,000 คน ซึ่งการฆ่าตัวตายและทำร้ายตนเอง เป็นส่วนหนึ่งของผู้ป่วยทางสุขภาพจิต คือ พยายามหรือฆ่าตัวตาย ทั้งที่ตายสำเร็จและตายไม่สำเร็จ เป็นตัวชี้วัดเชิงลบ
4. อัตราผู้ถือกรรมธรรม์ประกันอุบัติเหตุส่วนบุคคลต่อประชากร หมายถึง ร้อยละของผู้ถือกรรมธรรม์ประกันอุบัติเหตุส่วนบุคคลต่อประชากร ซึ่งผู้ถือกรรมธรรม์ประกันอุบัติเหตุส่วนบุคคล คือ ผู้ทำประกันชีวิตประเภทอุบัติเหตุส่วนบุคคล เป็นตัวชี้วัดเชิงบวก

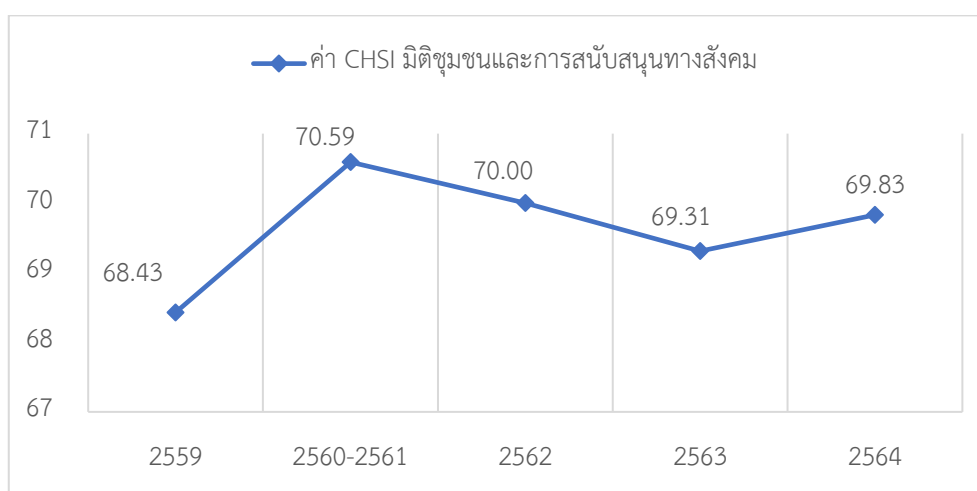
ตารางที่ 141 ค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติชุมชนและการสนับสนุนทางสังคม ปี 2559 - 2564

รายการ	2559	2560-2561	2562	2563	2564
ค่า CHSI มิติชุมชนและการสนับสนุนทางสังคม	68.43	70.59	70.00	69.31	69.83
- อัตราผู้ทำประกันชีวิตต่อประชากร	27.74	10.51	10.11	9.80	12.30
- อัตราผู้ทำประกันสังคมต่อกำลังแรงงานรวม	30.26	17.01	18.26	18.58	18.58
- อัตราการฆ่าตัวตายและทำร้าย	7.41	0.71	13.65	7.03	7.30

รายการ	2559	2560-2561	2562	2563	2564
ตนเองต่อประชากร 100,000 คน					
- อัตราผู้ถือกรรมธรรม์ประกัน อุบัติเหตุส่วนบุคคลต่อประชากร	3.16	1.11	1.04	0.98	1.59
ลำดับประเทศ	41	25	34	36	31

แผนภูมิที่ 18 กราฟเส้นค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติชุมชนและการสนับสนุนทางสังคม ปี 2559 - 2564

จังหวัดปัตตานีในส่วนมิติชุมชนและการสนับสนุนทางสังคม ในแต่ละปีค่าดัชนี CHSI มิติชุมชนและการสนับสนุนทางสังคม แตกต่างกันไปเล็กน้อย โดยในปี 2564 มีค่าดัชนีเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อยจากปี 2563 เพิ่มขึ้นจาก 69.31 เป็น 69.83 และลำดับเพิ่มขึ้นจากลำดับที่ 36 ของประเทศ เป็นลำดับที่ 31 ของประเทศ และนอกจากตัวชี้วัดทั้งหมดพบว่าจังหวัดปัตตานีมีตัวชี้วัดที่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศถึง 3 ตัวชี้วัดจาก 4 ตัวชี้วัด ได้แก่ “อัตราผู้ทำประกันชีวิตต่อประชากร” ในขณะที่ค่าเฉลี่ยของประเทศมีอัตราผู้ทำประกันชีวิตสูงถึง 44.41 ต่อประชากร แต่จังหวัดปัตตานีมีอัตราผู้ทำประกันชีวิตเพียง 12.30 ต่อประชากร ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยสามเท่าโดยประมาณ ตัวชี้วัด “อัตราผู้ทำประกันสังคมต่อกำลังแรงงานรวม” ก็ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ ในขณะที่ค่าเฉลี่ยของประเทศมีอัตราผู้ทำประกันสังคมอยู่ที่ 32.58 ต่อกำลังแรงงานรวม แต่จังหวัดปัตตานีมีอัตราผู้ทำประกันสังคมอยู่ที่ 18.58 ต่อกำลังแรงงานรวม ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยเกือบสองเท่าโดยประมาณ และตัวชี้วัด “อัตราผู้ถือกรรมธรรม์ประกันอุบัติเหตุส่วนบุคคลต่อประชากร” ก็ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ ในขณะที่ค่าเฉลี่ยของประเทศมีอัตราผู้ถือกรรมธรรม์ประกันอุบัติเหตุส่วนบุคคลอยู่ที่ 3.66 ต่อประชากร แต่จังหวัดปัตตานีมีอัตราผู้ถือกรรมธรรม์ประกันอุบัติเหตุส่วนบุคคลเพียง 1.59 ต่อประชากร ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศเกือบสองเท่าโดยประมาณ ในการเพิ่มดัชนีจังหวัดปัตตานีจำเป็นต้องมีการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ประชาชนได้ตระหนักถึงการทำประกันชีวิตและการทำประกันสังคม โดยแสดงให้เห็นถึงข้อดีข้อเสียของการจัดทำประกันดังกล่าวเพื่อเป็นหลักประกันในการดำเนินชีวิต

สถานการณ์ความมั่นคงของมนุษย์มิติศาสนาและวัฒนธรรม จังหวัดปัตตานี

ความมั่นคงของมนุษย์ในมิติศาสนาและวัฒนธรรม หมายถึง การที่มีกิจกรรมทางศาสนาและวัฒนธรรม การอนุรักษ์และส่งเสริมให้เห็นคุณค่า รวมถึงการสืบทอดภูมิปัญญาให้คงอยู่อย่างยั่งยืน ประกอบด้วย 2 ตัวชี้วัด ได้แก่

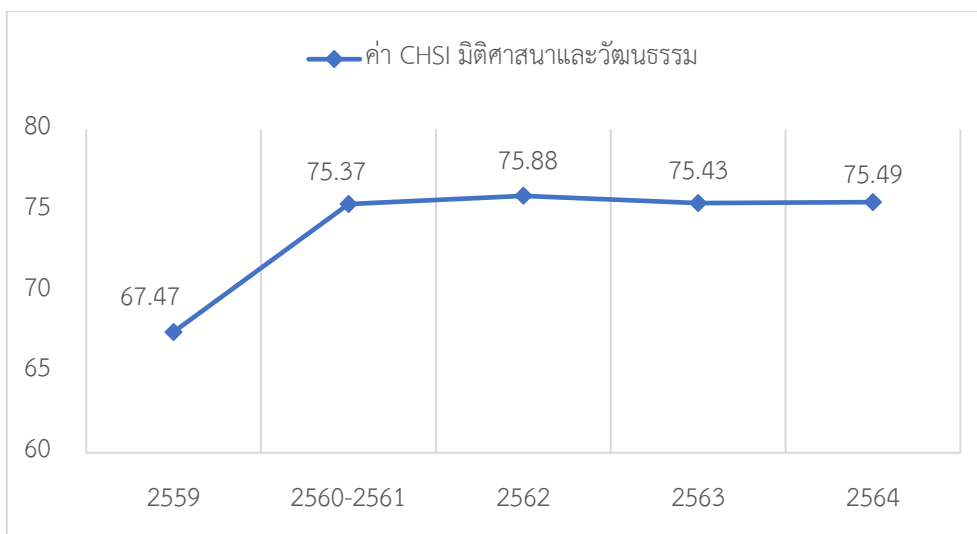
1. จำนวนศาสนสถานทุกประเภทต่อประชากร 100,000 คน หมายถึง สัดส่วนศาสนสถาน ซึ่งได้แก่ วัด สำนักสงฆ์ โบสถ์คริสต์ และมัสยิด ต่อประชากร 100,000 คน เป็นตัวชี้วัดเชิงบวก

2. คนอายุ 6 ปีขึ้นไป ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง หมายถึง จำนวนคนในครัวเรือนที่อายุตั้งแต่ 6 ปีขึ้นไป ได้มีการปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนา อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง เช่น การทำบุญตักบาตร ร่วมพิธีกรรมทางศาสนา ทำสมาธิ สวดมนต์ ฟังเทศน์ ฟังธรรม หรือการทำละหมาด อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ซึ่งเป็นตัวชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) เป็นตัวชี้วัดเชิงบวก

ตารางที่ 142 ค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติศาสนาและวัฒนธรรม ปี 2559 - 2564

รายการ	2559	2560-2561	2562	2563	2564
ค่า CHSI มิติศาสนาและวัฒนธรรม	67.47	75.37	75.88	75.43	75.49
- จำนวนศาสนสถานทุกประเภท ต่อประชากร 100,000 คน	122.26	111.44	111.41	110.33	110.47
- คนอายุ 6 ปีขึ้นไป ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง	99.71	99.69	99.76	99.92	99.83
ลำดับประเทศ	48	8	14	11	13

แผนภูมิที่ 19 กราฟเส้นค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติศาสนาและวัฒนธรรม ปี 2559 - 2564

จังหวัดปัตตานีในส่วนมิติศาสนาและวัฒนธรรม ในแต่ละปีค่าดัชนี CHSI มิติศาสนาและวัฒนธรรม มีแนวโน้มค่อนข้างคงที่ โดยในปี 2564 เพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อยจากปี 2563 จากค่าดัชนี 75.43 เพิ่มขึ้นเป็น 75.49 แต่ลำดับกลับลดลงจากลำดับที่ 11 ของประเทศ เป็นลำดับที่ 13 ของประเทศ ทั้งนี้เมื่อดูในระดับตัวชี้วัดพบว่า ตัวชี้วัดทั้งสองตัวข้างต้นมีค่าสูงกว่าค่าเฉลี่ยทั้งคู่ ซึ่งถือเป็นเรื่องที่ดี แต่อย่างไรก็ตามกลับพบว่าถึงแม้จะมีค่าที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยตัวชี้วัด แต่มีหนึ่งตัวชี้วัดที่กลับมีค่าลดลงจากปีที่แล้ว ได้แก่ “คนอายุ 6 ปีขึ้นไป ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง” โดยจากปี 2563 มีคนอายุ 6 ปีขึ้นไป ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ร้อยละ 99.92 แต่ในปี 2564 มีคนอายุ 6 ปีขึ้นไป ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ลดลงเป็นร้อยละ 99.83 และในส่วนของตัวชี้วัดจำนวนศาสนสถานทุกประเภทต่อประชากร 100,000 คน

ค่อนข้างคงที่จะแปรผันตามจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงในแต่ละปีเท่านั้น อย่างไรก็ตามการเพิ่มจำนวนศาสนสถานถือเป็นเรื่องที่ดีเพื่อช่วยให้ประชาชนได้ตระหนัก เข้าใจ และเข้าถึงศาสนามากยิ่งขึ้น

สถานการณ์ความมั่นคงของมนุษย์ในมิติความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน จังหวัดปัตตานี

ความมั่นคงของมนุษย์ในมิติความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน หมายถึง การมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินมีวิถีชีวิต และดำรงชีวิตที่ปกติสุข ไม่ได้ได้รับความเดือนร้อนหรือผลกระทบจากภัยทางสังคม ประกอบด้วย 2 ตัวชี้วัด ได้แก่

1. จำนวนฐานความผิดคดีอาญา 4 กลุ่ม ต่อประชากร 100,000 คน หมายถึง สัดส่วนของจำนวนฐานความผิดอาญา 4 กลุ่ม (ใช้ข้อมูลเฉพาะกลุ่ม 1 และ 2) ต่อประชากร 100,000 คน เป็นตัวชี้วัดเชิงลบ ได้แก่

1) ความผิดเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และเพศ ประกอบด้วย ฆ่าผู้อื่น ทำร้ายผู้อื่นถึงแก่ความตาย พยายามฆ่า ทำร้ายร่างกาย ข่มขืนกระทำชำเรา และอื่น ๆ

2) ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน ประกอบด้วย ปล้นทรัพย์ ชิงทรัพย์ วิ่งราวทรัพย์ ลักทรัพย์ กรรโชกทรัพย์ ฉ้อโกง ยักยอกทรัพย์ ทำให้เสียทรัพย์ รับของโจร ลักพาเรียกค่าไถ่ วางเพลิง โจรกรรมรถยนต์ รถจักรยานยนต์ และอื่นๆ

3) คดีฐานความผิดพิเศษ ได้แก่ ความผิดเกี่ยวกับ พ.ร.บ.ต่างๆ 16 พ.ร.บ. เช่น พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ร.บ.คุ้มครองเด็ก พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์ พ.ร.บ.เครื่องหมายการค้า เป็นต้น

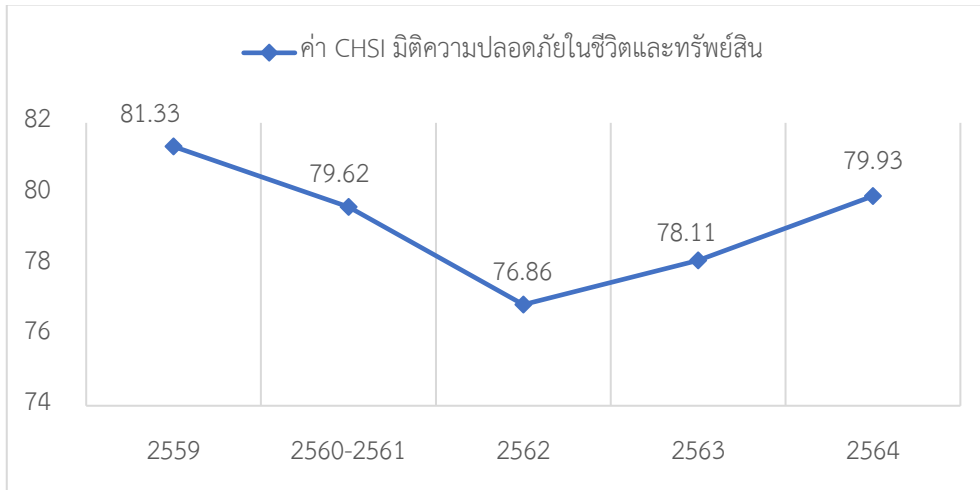
4) ความผิดที่รัฐเป็นผู้เสียหาย ได้แก่ ยาเสพติด (ผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย ครอบครอง และเสพยาเสพติด) อาวุธปืนและวัตถุระเบิด การพนัน ความคิดเกี่ยวกับสื่อสิ่งพิมพ์อนาจาร เป็นต้น

2. อัตราการเสียชีวิตด้วยอุบัติเหตุต่อประชากร 100,000 คน หมายถึง สัดส่วนของจำนวนผู้เสียชีวิตด้วยอุบัติเหตุบนท้องถนนต่อประชากร 100,000 คนนับเป็นตัวชี้วัดเชิงลบ

ตารางที่ 143 ค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ปี 2559 - 2564

รายการ	2559	2560-2561	2562	2563	2564
ค่า CHSI มิติความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	81.33	79.62	76.86	78.11	79.93
- จำนวนฐานความผิดคดีอาญา 4 กลุ่ม ต่อประชากร 100,000 คน	616.87	117.22	101.80	86.61	73.41
- อัตราการเสียชีวิตด้วยอุบัติเหตุต่อประชากร 100,000 คน	4.708	5.495	10.305	8.55	8.95
ลำดับประเทศ	8	6	24	13	12

แผนภูมิที่ 20 กราฟเส้นค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
ปี 2559 - 2564

จังหวัดปัตตานีในส่วนมิติความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน แนวโน้มของค่าดัชนี CHSI มิติความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีแนวโน้มดีขึ้น โดยในปี 2564 มีค่าดัชนีเพิ่มขึ้นจากปี 2563 โดยค่าดัชนีเพิ่มขึ้นจาก 78.11 เป็น 79.93 และลำดับเพิ่มขึ้นจากลำดับที่ 13 ของประเทศ เป็นลำดับที่ 12 ของประเทศ และในระดับตัวชี้วัด พบว่า ตัวชี้วัดทั้งสองค่าของจังหวัดปัตตานีมีค่าที่ดีกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศทั้งสองค่า โดยตัวชี้วัด “จำนวนฐานความผิดคดีอาญา 4 กลุ่ม ต่อประชากร 100,000 คน” ในขณะที่ค่าเฉลี่ยระดับประเทศ มีจำนวนฐานความผิดคดีอาญา 4 กลุ่ม จำนวน 88 คดีโดยประมาณต่อประชากร 100,000 คน แต่จังหวัดปัตตานี มีจำนวนฐานความผิดคดีอาญา 4 กลุ่ม เพียง 73 คดีโดยประมาณต่อประชากร 100,000 คน และตัวชี้วัด “อัตราการเสียชีวิตด้วยอุบัติเหตุต่อประชากร 100,000 คน” ในขณะที่ค่าเฉลี่ยระดับประเทศ มีอัตราการเสียชีวิตด้วยอุบัติเหตุจำนวน 11 คนโดยประมาณต่อประชากร 100,000 คน แต่จังหวัดปัตตานี มีอัตราการเสียชีวิตด้วยอุบัติเหตุต่ำกว่าค่าเฉลี่ยเกือบสองเท่าโดยมีเพียง 9 คนโดยประมาณต่อประชากร 100,000 คน อย่างไรก็ตามถึงแม้ตัวชี้วัดดังกล่าวในภาพรวมจังหวัดปัตตานีจะดี แต่การลดจำนวนคดีและลดการเสียชีวิตจากอุบัติเหตุย่อมเป็นสิ่งที่ดี จังหวัดจึงควรมีการประชาสัมพันธ์การระมัดระวังการใช้พาหนะทางท้องถนน และเพิ่มจุดด่านตรวจมากยิ่งขึ้น รวมถึงการรณรงค์การเมาแล้วขับ เป็นต้น ก็จะช่วยให้อาจสามารถลดอุบัติเหตุได้มากยิ่งขึ้น

สถานการณ์ความมั่นคงของมนุษย์มีสิทธิและความเป็นธรรม จังหวัดปัตตานี

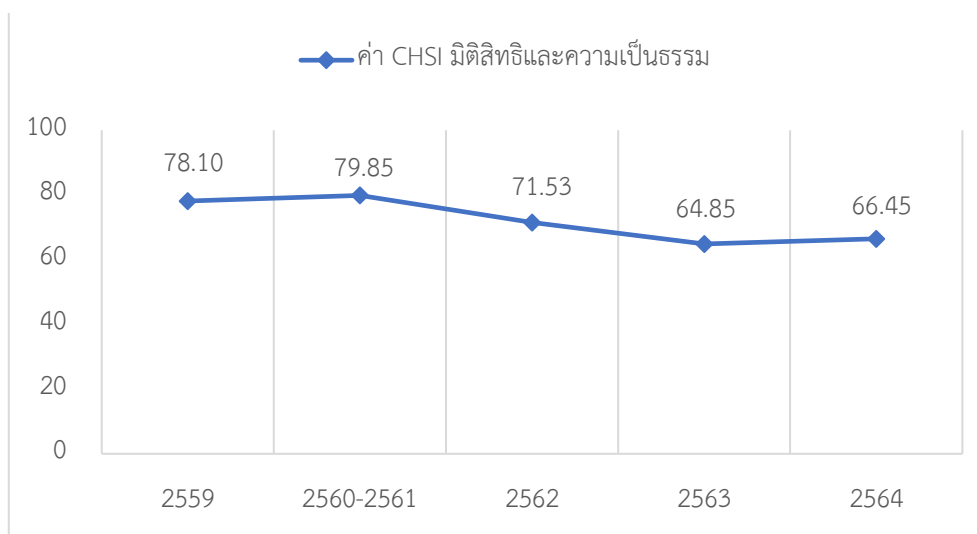
ความมั่นคงของมนุษย์ในมิติสิทธิและความเป็นธรรม หมายถึง หมายถึงการได้รับความเสมอภาคเท่าเทียมและความเป็นธรรมตามสิทธิทางกฎหมายไม่สร้างความเดือดร้อนต่อตนเองสามารถใช้สิทธิ์ของตนเองอย่างถูกต้องตามสภาพตามสถานภาพบทบาทและโอกาส ประกอบด้วย 3 ตัวชี้วัด ได้แก่

1. จำนวนคดีในศาลปกครองต่อประชากร 100,000 คน หมายถึง สัดส่วนของจำนวนคดีในศาลปกครองต่อประชากร 100,000 คนนับเป็นตัวชี้วัดเชิงลบ
2. จำนวนเรื่องร้องเรียนจากประชาชนผ่านศูนย์บริการประชาชนต่อประชากร 100,000 คน หมายถึง สัดส่วนของจำนวนเรื่องร้องทุกข์และผลการดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) และจังหวัดผ่านศูนย์ 1111 ของสำนักนายกรัฐมนตรี ต่อประชากร 100,000 คน นับเป็นตัวชี้วัดเชิงลบ
3. ร้อยละของเรื่องที่ได้ช้อยุติตามข้อร้องเรียนผ่านศูนย์บริการประชาชน หมายถึง ร้อยละของจำนวนเรื่องที่ผ่านมาศูนย์ 1111 และได้ดำเนินการจนได้ช้อยุติ นับเป็นตัวชี้วัดเชิงบวก

ตารางที่ 144 ค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติสิทธิและความเป็นธรรม ปี 2559 – 2564

รายการ	2559	2560-2561	2562	2563	2564
ค่า CHSI มิติสิทธิและความเป็นธรรม	78.10	79.85	71.53	64.85	66.45
- จำนวนคดีในศาลปกครองต่อประชากร 100,000 คน	2.43	2.96	1.95	7.17	2.89
- จำนวนเรื่องร้องเรียนจากประชาชนผ่านศูนย์บริการประชาชนต่อประชากร 100,000 คน	12.84	30.01	29.52	20.41	35.95
- ร้อยละของเรื่องที่ได้ข้อยุติตามข้อร้องเรียนผ่านศูนย์บริการประชาชน	-	95.77	75.94	74.32	78.93
ลำดับประเทศ	3	2	38	71	67

แผนภูมิที่ 21 กราฟเส้นค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติสิทธิและความเป็นธรรม ปี 2559 - 2564

จังหวัดปัตตานีในส่วนมิติสิทธิและความเป็นธรรม แนวโน้มของค่าดัชนี CHSI มิติสิทธิและความเป็นธรรม มีแนวโน้มที่ลดลงอย่างต่อเนื่องและเพิ่มขึ้นเล็กน้อย และในปี 2564 ก็เป็นดัชนีหนึ่งในมิติที่ยังคงน่ากังวล ถึงแม้ในปี 2564 จะมีค่าดัชนีเพิ่มขึ้นจากปี 2563 โดยเพิ่มขึ้นจาก 64.85 เป็น 66.45 และลำดับประเทศก็เพิ่มขึ้นจากลำดับที่ 71 ของประเทศ เป็นลำดับที่ 67 ของประเทศ แสดงให้เห็นถึงแนวโน้มที่ดีขึ้น แต่ยังคงอยู่ใน 10 ลำดับสุดท้ายของประเทศ เมื่อดูในระดับพบว่าตัวชี้วัดที่มีค่าต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ ได้แก่ “ร้อยละของเรื่องที่ได้ข้อยุติตามข้อร้องเรียนผ่านศูนย์บริการประชาชน” ในขณะที่ค่าเฉลี่ยระดับประเทศ มีเรื่องที่ได้ข้อยุติตามข้อร้องเรียนผ่านศูนย์บริการประชาชน ร้อยละ 88.72 แต่จังหวัดปัตตานี มีเรื่องที่ได้ข้อยุติตามข้อร้องเรียนผ่านศูนย์บริการเพียงร้อยละ 78.93 ดังนั้นจังหวัดปัตตานี ควรมีการวางแผนให้ความช่วยเหลือประชาชน เป็นระบบ เพื่อให้ข้อร้องเรียนต่าง ๆ สามารถยุติได้อย่างรวดเร็วและตรงตามแผนที่วางไว้ รวมถึงการพัฒนาทักษะเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการยุติข้อร้องเรียน เพื่อให้การยุติมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

สถานการณ์ความมั่นคงของมนุษย์มิติการเมือง จังหวัดปัตตานี

ความมั่นคงของมนุษย์ในมิติการเมือง หมายถึง การมีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอได้รับการปฏิบัติตามระบบประชาธิปไตยภายใต้หลักธรรมาภิบาล ประกอบด้วย 2 ตัวชี้วัด ได้แก่

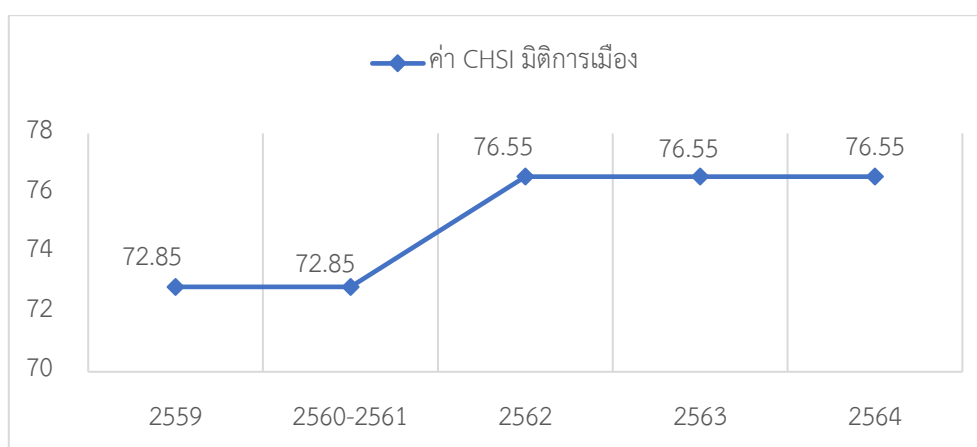
1. อัตราการมาใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้ง ส.ส. เป็นการทั่วไป หมายถึง ร้อยละของจำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบทั่วไป เป็นข้อมูลการใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2562 ซึ่งเป็นปีล่าสุดที่มีการเลือกตั้งระดับประเทศ เป็นตัวชี้วัดเชิงบวก

2. อัตราการมาใช้สิทธิออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ เมื่อ 7 ส.ค. 2559 หมายถึง ร้อยละของจำนวนผู้มาใช้สิทธิออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ เมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2559 เป็นตัวชี้วัดเชิงบวก

ตารางที่ 145 ค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติการเมือง ปี 2559 - 2564

รายการ	2559	2560-2561	2562	2563	2564
ค่า CHSI มิติการเมือง	72.85	72.85	76.55	76.55	76.55
- อัตราการมาใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้ง ส.ส. เป็นการทั่วไป	-	-	79.32	79.32	79.32
- อัตราการมาใช้สิทธิออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ เมื่อ 7 ส.ค. 2559	-	-	62.24	62.24	62.24
- อัตราการมาใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้ง สส. แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง	76.84	76.84	-	-	-
- อัตราการมาใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้ง สส. แบบบัญชีรายชื่อ	76.84	76.84	-	-	-
ลำดับประเทศ	35	35	22	22	22

แผนภูมิที่ 22 แสดงกราฟเส้นค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติการเมือง ปี 2559 - 2564

จังหวัดปัตตานีในส่วนมิติการเมือง ค่าดัชนี CHSI มิติการเมือง เพิ่มสูงขึ้น โดยในปี 2559 และปี 2560-2561 เนื่องจากไม่มีการเลือกตั้งในห้วงเวลาดังกล่าว จึงใช้เกณฑ์การเลือกตั้ง ทั้งแบบแบ่งเขตและแบบบัญชีรายชื่อเมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2554 จึงทำให้ตัวเลขดัชนีมีค่าคงที่คือมีค่าเท่ากับ 72.85 อยู่ในลำดับที่ 35 ของประเทศ

แต่ในปี 2562 ได้มีการจัดการเลือกตั้งทั่วไปเมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2562 จึงทำให้มีการนำเลขตัวชี้วัดใหม่มาคำนวณดัชนี CHSI ส่งผลให้จังหวัดปัตตานีมีค่า CHSI เท่ากับ 76.55 สูงขึ้น 3.70 ทำให้ลำดับของจังหวัดปัตตานีดีขึ้นเป็นลำดับที่ 22 ของประเทศ แสดงให้เห็นว่าประชาชนชาวจังหวัดปัตตานี เริ่มให้ความสำคัญกับการจัดการเลือกตั้งมากขึ้น คำนึงถึงสิทธิของตนเองมากขึ้น เริ่มเข้ามามีส่วนร่วมในฐานะพลเมืองมากยิ่งขึ้น ถือเป็นแนวโน้มที่ดีของจังหวัดปัตตานี และในปี 2564 ก็มีค่าดัชนีเท่ากับปี 2563 และ 2562 เนื่องจากไม่มีการเลือกตั้งในห้วงเวลาดังกล่าว

สถานการณ์ความมั่นคงของมนุษย์มิติสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร/พลังงาน จังหวัดปัตตานี

ความมั่นคงของมนุษย์ในมิติสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร/พลังงาน หมายถึงการดำรงชีวิตที่ปลอดภัยจากภัยธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การใช้ทรัพยากรที่คุ้มค่า การมีกิจกรรมอนุรักษ์ค้นหาทรัพยากร สิ่งแวดล้อมและพลังงานทดแทน ประกอบด้วย 5 ตัวชี้วัด ได้แก่

1. ร้อยละของพื้นที่ป่าต่อพื้นที่จังหวัด หมายถึง อัตราส่วนของจำนวนพื้นที่ป่าไม้ที่เทียบกับพื้นที่จังหวัด เป็นตัวชี้วัดเชิงบวก
2. อัตราการผลิตติดตั้งไฟฟ้าจากพลังงานทดแทนต่อ 1,000 คราวเรือน หมายถึง สัดส่วนการผลิตติดตั้งไฟฟ้าจากพลังงานทดแทน (หน่วยเป็นล้านกิโลวัตต์ต่อชั่วโมง) ต่อ 1,000 คราวเรือน เป็นตัวชี้วัดเชิงบวก
3. อัตราปริมาณการจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงต่อ 1,000 คราวเรือน หมายถึง สัดส่วนปริมาณการใช้ (น้ำมันแก๊สโซฮอล์ E20, แก๊สโซฮอล์ 91, แก๊สโซฮอล์ 95, เบนซิน, ออกเทน 91, เบนซิน ออกเทน 95, น้ำมันดีเซลหมุนเร็ว, น้ำมันดีเซลหมุนเร็ว บี5, น้ำมันดีเซลพื้นฐาน, น้ำมันเตาก๊าซแอลพีจี, โพรเพน, บิวเทนแก๊สโซฮอล์ อี85) พื้นที่โลกรั่มต่อ 1,000 คราวเรือน เป็นตัวชี้วัดเชิงลบ
4. อัตราปัญหามลพิษที่ได้รับจากการร้องเรียนต่อประชากร 100,000 คน หมายถึง สัดส่วนจำนวนปัญหามลพิษที่ได้รับการร้องเรียน (กลิ่นเหม็น เสียงดัง ฝุ่นละออง น้ำเสีย ขยะมูลฝอย ของเสียอันตราย ความสั่นสะเทือน) ต่อประชากร 100,000 คน เป็นตัวชี้วัดเชิงลบ
5. อัตราปริมาณขยะมูลฝอย (ตันต่อวัน) ต่อ 1,000 คราวเรือน หมายถึง สัดส่วนจำนวนขยะมูลฝอยต่อวัน ต่อ 1,000 คราวเรือน เป็นตัวชี้วัดเชิงลบ

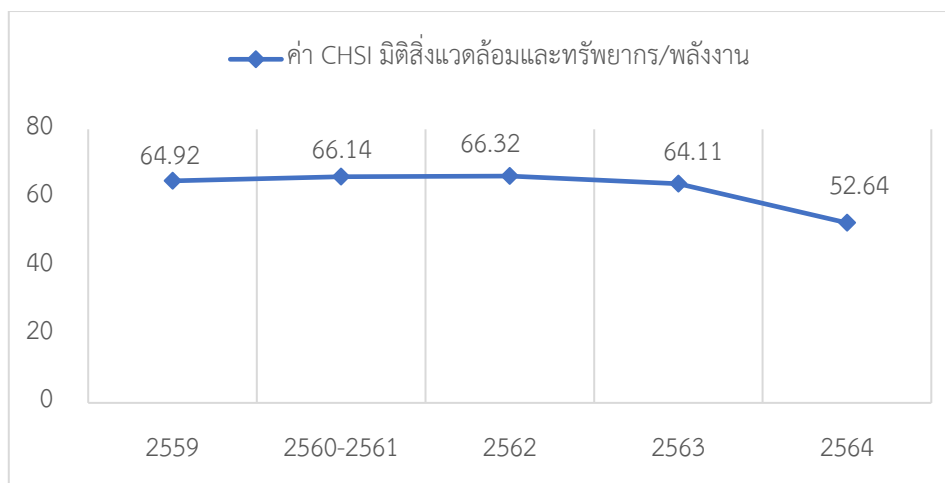
ตารางที่ 146 ค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร/พลังงาน ปี 2559 - 2564

รายการ	2559	2560-2561	2562	2563	2564
ค่า CHSI มิติสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร/ พลังงาน	64.92	66.14	66.32	64.11	52.64
- ร้อยละของพื้นที่ป่าต่อพื้นที่จังหวัด	5.39	5.39	5.74	5.56	5.55
- อัตราการผลิตติดตั้งไฟฟ้าจากพลังงาน ทดแทนต่อ 1,000 คราวเรือน	0.88	0.01	0.01	0.03	0.03
- อัตราปริมาณการจำหน่ายน้ำมัน เชื้อเพลิงต่อ 1,000 คราวเรือน	1,064.10	1145.80	1,047.23	1,093.07	1,319.42
- อัตราปัญหามลพิษที่ได้รับจากการ ร้องเรียนต่อประชากร 100,000 คน	0.14	0.288	0.14	0.14	0.14

รายการ	2559	2560-2561	2562	2563	2564
- อัตราปริมาณขยะมูลฝอย (ตันต่อวัน) ต่อ 1,000 ครั้วเรือน	-	-	-	1,618.83	2,405.04
ลำดับประเทศ	65	60	59	62	72

แผนภูมิที่ 23 กราฟเส้นค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร/พลังงาน ปี 2559 - 2564

จังหวัดปัตตานีในส่วนมิติสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร/พลังงาน แนวโน้มของค่าดัชนี CHSI มิติสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร/พลังงาน แนวโน้มของค่าดัชนี CHSI มิติสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร/พลังงาน มีแนวโน้มที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง ในปี 2564 มีค่าดัชนีลดลงจากปี 2563 โดยมีค่าดัชนีลดลงจาก 64.11 เป็น 52.64 และลำดับประเทศก็ลดลงจาก ลำดับที่ 62 ของประเทศ เป็นลำดับ 72 ของประเทศ อยู่ใน 10 ลำดับสุดท้ายของประเทศ ในระดับตัวชี้วัดพบว่าตัวชี้วัดที่มีค่าต่ำกว่าค่าเฉลี่ยมีมากถึง 3 ตัวชี้วัดจาก 5 ตัวชี้วัด ได้แก่ “ร้อยละของพื้นที่ป่าต่อพื้นที่จังหวัด” ในขณะที่ค่าเฉลี่ยของระดับประเทศมีพื้นที่ป่ามากถึงร้อยละ 23.95 ต่อพื้นที่ประเทศ แต่จังหวัดปัตตานีมีพื้นที่ป่าเพียงร้อยละ 5.55 ต่อพื้นที่จังหวัด ตัวชี้วัด “อัตราการผลิตติดตั้งไฟฟ้าจากพลังงานทดแทนต่อ 1,000 ครั้วเรือน” ก็มีค่าต่ำกว่าค่าเฉลี่ย โดยค่าเฉลี่ยของระดับประเทศมีอัตราการผลิตติดตั้งไฟฟ้าจากพลังงานทดแทน 0.63 ต่อ 1,000 ครั้วเรือน แต่จังหวัดปัตตานีมีอัตราการผลิตติดตั้งไฟฟ้าจากพลังงานทดแทนเพียง 0.03 ต่อ 1,000 ครั้วเรือน และตัวชี้วัด “อัตราปริมาณขยะมูลฝอย (ตันต่อวัน) ต่อ 1,000 ครั้วเรือน” ก็มีค่าต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศเช่นกัน โดยค่าเฉลี่ยระดับประเทศมีอัตราปริมาณขยะมูลฝอย (ตันต่อวัน) จำนวน 1,084.74 ตันต่อวัน ต่อ 1,000 ครั้วเรือน แต่จังหวัดปัตตานีมีอัตราปริมาณขยะมูลฝอย (ตันต่อวัน) มากถึง 2,405.04 ตันต่อวัน ต่อ 1,000 ครั้วเรือน จังหวัดปัตตานี จำเป็นที่จะต้องมีการพัฒนาในมิติสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร/พลังงาน อย่างต่อเนื่องและจริงจัง โดยเฉพาะในส่วนของการผลิตติดตั้งไฟฟ้าจากพลังงานทดแทน ทางจังหวัดต้องมีการสนับสนุนการใช้ไฟฟ้าจากพลังงานทดแทนมากขึ้นโดยเฉพาะในภาคอุตสาหกรรม รวมถึงการประชาสัมพันธ์ รมรงค์ให้ประชาชนรักษ์ป่าและอนุรักษ์ป่า ลดการบุกรุกป่า เข้มงวดการใช้มาตรการและกฎหมายในการบุกรุกมากยิ่งขึ้น รวมถึงในเรื่องของปริมาณขยะที่ค่อนข้างมากต่อวัน ควรมีการประชาสัมพันธ์ลดการใช้ถุงพลาสติก กล่องโฟม รวมถึงรณรงค์ให้ประชาชนหันมาใช้ของรีไซเคิลหรือของที่ทดแทนมากยิ่งขึ้น เป็นต้น

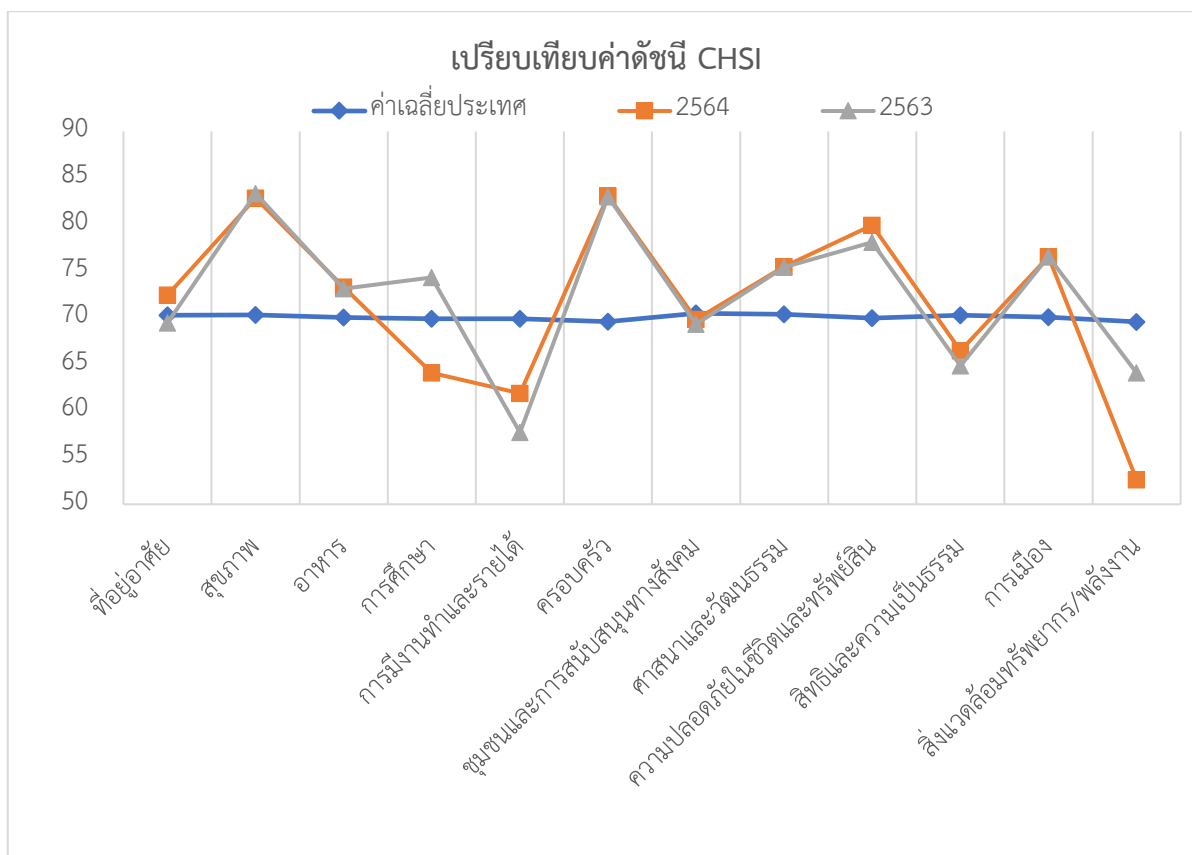
เปรียบเทียบค่าดัชนีแต่ละมิติปี 2564 กับค่าเฉลี่ยประเทศ และค่าดัชนีปี 2563 จังหวัดปัตตานี

จากข้อมูลที่กำลังกล่าวมาข้างต้น จังหวัดปัตตานี มีค่าดัชนีความมั่นคงของมนุษย์ 73.67 สูงกว่าค่าเฉลี่ยภาพรวมประเทศ อยู่ในลำดับที่ 31 จาก 77 จังหวัดทั่วประเทศ ถึงแม้เทียบกับจังหวัดอื่นจังหวัดปัตตานีมีค่าค่อนข้างสูง แต่เมื่อเทียบกับจังหวัดปัตตานีเองเมื่อปี 2563 พบว่า ในปี 2564 มีค่าดัชนีที่ลดลงและลำดับของประเทศก็ลดลง โดยในปี 2563 จังหวัดปัตตานี มีค่าดัชนีความมั่นคงของมนุษย์สูงถึง 77.48 สูงกว่าค่าเฉลี่ยภาพรวมประเทศ และอยู่ในลำดับที่ 17 ของประเทศ โดยส่วนใหญ่จังหวัดปัตตานี มีมิติที่มีค่าดัชนีสูงกว่าค่าเฉลี่ยหลายมิติและอยู่ในลำดับต้นของประเทศ ได้แก่ มิติสุขภาพ อยู่ในลำดับที่ 4 ของประเทศ มิติครอบครัว อยู่ในลำดับที่ 6 ของประเทศ มิติความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน อยู่ในลำดับที่ 12 ของประเทศ มิติศาสนาและวัฒนธรรม อยู่ในลำดับที่ 13 ของประเทศ มิติการเมือง อยู่ในลำดับที่ 22 ของประเทศ มิติอาหาร อยู่ในลำดับที่ 31 ของประเทศ และมิติที่อยู่อาศัย ถึงแม้จะอยู่ในลำดับที่ 40 ของประเทศแต่ก็มีค่าดัชนีที่สูงกว่าค่าเฉลี่ย นอกจากนี้ค่าดัชนีแต่ละมิติที่จังหวัดปัตตานีมีค่าดัชนีสูงกว่าค่าเฉลี่ยเมื่อเทียบทั้งประเทศ ในส่วนของระดับตัวชี้วัดจังหวัดปัตตานีก็มีค่าตัวชี้วัดหลายตัวที่อยู่ใน 5 ลำดับแรกของประเทศ ได้แก่ อัตราการจดทะเบียนหย่าต่อ 1,000 คู่ครัวเรือน และอัตราการฆ่าตัวตายและทำร้ายตนเองต่อประชากร 100,000 คน อยู่ในลำดับที่ 1 ของประเทศ อัตราการเจ็บป่วยด้วยโรคสำคัญ 5 โรคต่อประชากร 100,000 คน อยู่ในลำดับที่ 2 ของประเทศ อัตราการเข้าถึงบริการของผู้ป่วยต่อประชากร 100,000 คน และจำนวนคดีในศาลปกครองต่อประชากร 100,000 คน อยู่ในลำดับที่ 3 ของประเทศ ร้อยละของที่อยู่อาศัยที่มีสภาพคงทนถาวร อยู่ในลำดับที่ 4 ของประเทศ และอัตราของผู้ป่วยอาหารเป็นพิษต่อประชากร 100,000 คน อยู่ในลำดับที่ 5 ของประเทศ เป็นต้น

ในทางกลับกัน จังหวัดปัตตานีก็มีมิติที่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศหลายมิติ โดยมิติที่ต่ำที่สุด ได้แก่ มิติสิ่งแวดล้อม ทรัพยากร/พลังงาน อยู่ในลำดับที่ 72 ของประเทศ มิติสิทธิและความเป็นธรรม อยู่ในลำดับที่ 67 ของประเทศ มิติการมีงานทำและรายได้ อยู่ในลำดับที่ 66 ของประเทศ มิติการศึกษา อยู่ในลำดับที่ 58 ของประเทศ และมิติชุมชนและการสนับสนุนทางสังคม ถึงแม้จะอยู่ในลำดับที่ 31 ของประเทศ แต่ค่าดัชนีต่ำกว่าค่าเฉลี่ย นอกจากนี้ค่าดัชนีแต่ละมิติที่จังหวัดปัตตานีมีค่าดัชนีต่ำกว่าค่าเฉลี่ยเมื่อเทียบทั้งประเทศ ในส่วนของระดับตัวชี้วัดจังหวัดปัตตานีก็มีค่าตัวชี้วัดหลายตัวที่อยู่ใน 3 ลำดับสุดท้ายของประเทศ ได้แก่ อัตราปริมาณขยะมูลฝอย (ตันต่อวัน) ต่อ 1,000 ครัวเรือน อยู่ในลำดับที่ 77 ของประเทศ อัตราผู้ทำประกันชีวิตต่อประชากร และร้อยละของเรื่องที่ได้ข้อยุติตามข้อร้องเรียนผ่านศูนย์บริการประชาชน อยู่ในลำดับที่ 76 ของประเทศ และอัตราการว่างงาน อยู่ในลำดับที่ 75 ของประเทศ เป็นต้น

อย่างไรก็ตามถึงแม้ค่าดัชนี CHSI และลำดับจะลดลง แต่จังหวัดปัตตานีมีค่าดัชนีแต่ละมิติโดยรวมมากกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ โดยมีมิติการศึกษา มิติการมีงานทำและรายได้ และมิติสิ่งแวดล้อม ทรัพยากร/พลังงาน ที่มีค่าต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศค่อนข้างมาก ดังนั้นหากจังหวัดปัตตานีมีนโยบายและมาตรการที่เกี่ยวข้องกับมิติการศึกษา มิติการมีงานทำและรายได้ และมิติสิ่งแวดล้อม ทรัพยากร/พลังงาน ที่กล่าวไปในแต่ละมิติข้างต้น ก็จะช่วยทำให้ค่าดัชนีในแต่ละตัวชี้วัดนั้น เพิ่มขึ้นได้และจะทำให้จังหวัดปัตตานี มีลำดับของประเทศที่สูงขึ้นและกลับเข้าสู่สามลำดับแรกของประเทศได้

แผนภูมิที่ 24 เปรียบเทียบค่า CHSI ระหว่างปี 2563 กับปี 2564

(6) ดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index - HAI) ประจำปี 2564

ดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index - HAI) เป็นดัชนีที่สะท้อนความก้าวหน้าการพัฒนาด้านในระดับจังหวัดของประเทศไทย โดยครอบคลุมการพัฒนาคนในภาพรวมสำหรับระดับจังหวัด ปี 2564 พบว่า จังหวัดปัตตานีมีค่าดัชนีความก้าวหน้าของคนอยู่ที่ 0.6164 เพิ่มขึ้นจาก 0.5998 เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.76 ค่าดัชนีอยู่ในลำดับที่ 65 ของประเทศ โดยขึ้นมาจากรดับที่ 74 ซึ่งถือเป็นสัญญาณที่ดีในการพัฒนาด้านต่าง ๆ ในจังหวัด ในปี 2564 มีระดับความก้าวหน้าในการพัฒนาด้าน ลดลง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านสุขภาพ ด้านการศึกษา ด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม ด้านชีวิตครอบครัวและชุมชน และด้านการมีส่วนร่วม ตามลำดับ ในขณะที่ด้านการทำงาน ด้านเศรษฐกิจ และด้านการคมนาคมและการสื่อสาร มีค่าดัชนีเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ ถึงแม้ในปี 2564 ค่าดัชนีความก้าวหน้าของคนของจังหวัดปัตตานีจะเพิ่มขึ้น แต่ค่าเฉลี่ยก็ยังคงจัดอยู่ในกลุ่มจังหวัดที่ระดับการพัฒนา “ต่ำมาก” (ช่วงค่าแนวน 0.573 – 0.6211) ร่วมกับอีก 15 จังหวัด

แผนภูมิที่ 25 ภาพรวมการพัฒนาคนของจังหวัดปัตตานี ปี 2561 – 2564

สำหรับข้อมูลดัชนีความก้าวหน้าของคนในภาพรวมของจังหวัดปัตตานี ปี 2564 ในแต่ละด้าน โดยดัชนีย่อย 8 ด้าน มีดังนี้

(1) ด้านสุขภาพ

สุขภาพเป็นปัจจัยพื้นฐานของความอยู่ดีมีสุข การมีสุขภาพกาย ใจ และอารมณ์ที่สมบูรณ์ มีผลต่อสมรรถนะของประชากรและความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ตัวชี้วัดที่เป็นองค์ประกอบของดัชนีย่อยด้านสุขภาพ 4 ตัว คือ ร้อยละของทารกแรกเกิดที่มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์ ร้อยละของประชากรที่เจ็บป่วยที่เป็นผู้ป่วยใน ร้อยละของประชากรที่พิการ และร้อยละของคะแนนสุขภาพจิต โดยจังหวัดปัตตานีอยู่ในลำดับที่ 5 ของประเทศ มีค่าดัชนี 0.7751 ซึ่งลดลงจาก 0.7787 ในปี 2563 (อันดับที่ 5) ลดลงเพียง 0.0036 ส่วนในปี 2562 ค่าดัชนี คือ 0.7279 (อันดับที่ 11) และเพิ่มขึ้นจาก 0.6856 ในปี 2561 (อันดับที่ 21)

สาเหตุที่ค่าดัชนีด้านสุขภาพลดลงเป็นผลจากสัดส่วนประชากรที่พิการเพิ่มขึ้นต่อเนื่องจาก 2.70 ในปี 2564 เป็น 2.77 ในปี 2564 ส่งผลให้แนวโน้มความก้าวหน้าของคนในด้านสุขภาพมีทิศทางที่ลดลงเป็นที่สังเกตว่า จังหวัดปัตตานีที่มีจุดเด่นคือ ประชากรที่ฆ่าตัวตายสำเร็จมีเพียงร้อยละ 1.93 มีสัดส่วนน้อยที่สุดเป็นลำดับ 2 ของประเทศ ซึ่งสวนทางกับค่าดัชนีภาพรวมในระดับประเทศ ประกอบกับตั้งแต่ปี 2563 ซึ่งเป็นระยะการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ที่ส่งผลกระทบต่อภาวะเศรษฐกิจ และอัตราการว่างงานที่สูงขึ้น ทั้งนี้ จากข้อมูลพบว่ายังคงต้องเฝ้าระวังเกี่ยวกับกลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs) ซึ่งเป็นโรคที่เกิดจากพฤติกรรมในการดำเนินชีวิต อาทิ โรคหลอดเลือดสมอง มะเร็ง โรคหัวใจ ไตวาย ความดันโลหิตสูง เป็นต้น

(2) ด้านการศึกษา

การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อมสังคม ให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ตัวชี้วัดที่เป็นองค์ประกอบของดัชนีย่อยด้านศึกษามี 4 ตัวชี้วัดคือ จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป อัตราการเข้าเรียนรวมระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและอาชีวศึกษา ค่าเฉลี่ยระดับสติปัญญา (IQ) ของเด็กนักเรียนไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และคะแนนเฉลี่ยการทดสอบ O-Net ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยจังหวัดปัตตานีอยู่ในลำดับที่ 74 มีค่าดัชนี 0.3388 ซึ่งลดลงจาก 0.3930 ในปี 2564 (อันดับที่ 74) ลดลงจาก 0.3776 ในปี 2562 (อันดับที่ 74) และลดลงจาก 0.4211 ในปี 2561 (อันดับที่ 67)

สาเหตุที่ค่าดัชนีด้านสุขภาพลดลงเป็นผลจากคะแนนเฉลี่ยการทดสอบ O-NET ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และเด็กอายุ 0 – 5 ปีที่มีพัฒนาการสมวัย มีคะแนนลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยคะแนนเฉลี่ยการทดสอบ O-NET ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จากเดิม 27.13 ในปี 2563 ลดลงเป็น 25.29 ในปี 2564 ส่วนเด็กอายุ 0 – 5 ปีที่มีพัฒนาการสมวัย จากเดิม 80.47 ในปี 2563 ลดลงเป็น 71.18 ในปี 2564 ในขณะที่ จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป ปรับตัวเพิ่มขึ้นจาก 7.96 ปี ในปี 2564 มาอยู่ที่ 8.20 ปี ในปี 2564 ทั้งนี้ ในภาพรวมทั้งประเทศนั้น จังหวัดปัตตานียังคงอยู่ใน 5 ลำดับแรกที่มีความก้าวหน้าด้านการศึกษาขั้นพื้นฐานที่สุด ซึ่งควรให้ความสำคัญและเร่งรัดการพัฒนาและแก้ปัญหาดังกล่าวเป็นพิเศษ โดยเฉพาะในด้านการยกระดับคุณภาพการศึกษา เพื่อให้คะแนนการพัฒนาค้นในด้านการศึกษาปรับตัวในทิศทางที่ดีขึ้น

(3) ด้านชีวิตการงาน

ชีวิตการงานเป็นดัชนีที่สะท้อนให้เห็นถึงโอกาสในการมีรายได้จากการมีงานทำ ซึ่งจะนำไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น รวมทั้งการได้รับการคุ้มครองทางสังคมและมีความปลอดภัยในการทำงาน องค์ประกอบของดัชนีย่อยด้านชีวิตการงาน ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด คือ อัตราการว่างงาน อัตราการทำงานต่ำระดับ ร้อยละของแรงงานที่มีประกันสังคม และอัตราการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานต่อลูกจ้าง 1,000 คน โดยจังหวัดปัตตานีอยู่ในลำดับที่ 72 ของประเทศ มีค่าดัชนี 0.6105 ซึ่งเพิ่มขึ้นจาก 0.5169 ในปี 2563 (อันดับที่ 77) แต่ลดลงจาก 0.6404 ในปี 2562 (อันดับที่ 74) และลดลงจาก 0.6107 ในปี 2561 (อันดับที่ 74)

สาเหตุที่ค่าดัชนีด้านชีวิตการทำงานปรับตัวเพิ่มขึ้น เนื่องจากการเพิ่มสูงขึ้นของแรงงานที่มีหลักประกันทางสังคมจาก 20.01 ในปี 2563 เป็น 90.98 ในปี 2564 โดยเฉพาะในส่วนของจำนวนผู้ประกันตนภาคสมัครใจ (มาตรา 40) ของกลุ่มแรงงานนอกระบบหรือประกอบอาชีพอิสระ ซึ่งเป็นกลุ่มที่เข้ามาอยู่ในระบบเพื่อรับความช่วยเหลือและมาตรการเยียวยาต่าง ๆ ของผู้ได้รับผลกระทบทั้งในส่วนที่เป็นสิทธิประโยชน์ 5 กรณี และมาตรการเพิ่มเติมอื่น ๆ รวมทั้งอัตราการว่างงานปรับตัวต่ำลงจาก 3.79 ในปี 2563 เป็น 3.77 ในปี 2564 ซึ่งเป็นทิศทางที่ดีจากการพัฒนาห่วงโซ่มูลค่าที่ผ่านมา แต่ทั้งนี้ อัตราการทำงานระดับต่ำปรับตัวเพิ่มขึ้นจากเดิม 7.91 ในปี 2563 เป็น 10.49 ในปี 2564 ซึ่งจำเป็นต้องพิจารณาถึงแนวทางและมาตรการในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวต่อไป

(4) ด้านเศรษฐกิจ

รายได้เป็นดัชนีที่สะท้อนให้เห็นถึงสถานะด้านการเงินหรือด้านเศรษฐกิจของคน ซึ่งถ้าคนมีรายได้เพียงพอต่อการซื้ออาหารและสินค้าบริการต่าง ๆ ที่เป็นสิ่งจำเป็นในการดำรงชีวิต จะทำให้คนมีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีภูมิคุ้มกันต่อการเกิดปัญหาความยากจนและการมีหนี้สินล้นพ้นตัว ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด คือ รายได้เฉลี่ยของครัวเรือน สัดส่วนประชากรยากจน ร้อยละของครัวเรือนที่มีหนี้เพื่อการอุปโภคบริโภค และค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคของรายได้ โดยจังหวัดปัตตานีอยู่ในลำดับที่ 76 ของประเทศ มีค่าดัชนี 0.5376 ซึ่งเพิ่มขึ้นจาก 0.4314 ในปี 2563 (อันดับที่ 77) เพิ่มขึ้นจาก 0.4807 ในปี 2562 (อันดับที่ 77) และเพิ่มขึ้นจาก 0.4647 ในปี 2561 (อันดับที่ 76)

สาเหตุที่ค่าดัชนีด้านเศรษฐกิจปรับตัวเพิ่มขึ้น เนื่องจากสัดส่วนประชากรยากจนปรับลดลงจากเดิม 44.20 ในปี 2563 ลดลงเหลือ 30.85 ในปี 2564 แต่ที่ยังคงรั้งอันดับสุดท้ายของประเทศ ส่วนครัวเรือนที่มีหนี้สินเพื่อการอุปโภคบริโภคก็ปรับลดลง จากเดิม 53.20 ในปี 2563 เป็น 48.97 ในปี 2564 รวมทั้งการปรับลดลงของดัชนีความไม่เสมอภาคด้านรายได้ จากเดิม 34.00 ในปี 2563 เป็น 29.93 ในปี 2564 ซึ่งค่อนข้างสวนทางกับ

ค่าดัชนีของประเทศ ที่ต้องเผชิญกับบริบทการเปลี่ยนแปลงในหลายประเด็น โดยเฉพาะการแพร่ระบาดของโควิด-19 ซึ่งไม่เพียงแต่ก่อให้เกิดการเจ็บป่วยและเสียชีวิตของประชากร แต่ยังมีส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและการดำเนินชีวิตของคนในสังคมด้วย แต่ทั้งนี้ ถึงแม้ค่าดัชนีด้านเศรษฐกิจของจังหวัดปัตตานีจะปรับตัวเพิ่มขึ้น แต่ก็ยังคงติดอยู่ใน 5 ลำดับสุดท้ายของประเทศ จึงควรให้ความสำคัญในเชิงนโยบายการพัฒนาพื้นที่และเร่งกระจายทรัพยากรไปสู่การพัฒนาพื้นที่เพื่อยกระดับการพัฒนาและลดช่องว่างการพัฒนาที่เกิดขึ้น

(5) ด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม

ที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมเป็นดัชนีที่สะท้อนให้เห็นถึงการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมของคนนั้น โดยจะต้องมีบ้านหรือที่อยู่อาศัยที่มั่นคง อยู่ในสภาพแวดล้อมที่มีอากาศบริสุทธิ์ และปลอดภัยจากภัยพิบัติทางธรรมชาติ ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด คือ ร้อยละของครัวเรือนที่มีบ้านและที่ดินเป็นของตนเอง สัดส่วนเฉลี่ยการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ร้อยละของประชากรที่ประสบอุทกภัย ร้อยละของประชากรที่ประสบภัยแล้ง โดยจังหวัดปัตตานีอยู่ในลำดับที่ 45 มีค่าดัชนี 0.6788 ซึ่งลดลงจาก 0.6873 ในปี 2563 (อันดับที่ 41) แต่เพิ่มขึ้นจาก 0.6616 ในปี 2562 (อันดับที่ 55) และเพิ่มขึ้นจาก 0.6737 ในปี 2551 (อันดับที่ 48)

สาเหตุที่ค่าดัชนีด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมปรับลดลง เป็นผลมาจากอัตราการร้องเรียนปัญหามลพิษปรับเพิ่มสูงขึ้นจากเดิม 0.14 เรื่องต่อประชากรแสนคน ในปี 2563 เป็น 0.27 เรื่องต่อประชากรแสนคน ในปี 2564 และประชากรที่ประสบภัยพิบัติปรับเพิ่มสูงขึ้นจากเดิม 1.26 ในปี 2563 เป็น 3.07 ในปี 2564 แต่ทั้งนี้ ครัวเรือนที่มีที่อยู่อาศัยใช้วัสดุคงทนและเป็นของตนเองปรับตัวเพิ่มสูงขึ้นเล็กน้อยจากเดิม 82.15 ในปี 2563 เป็น 82.99 ในปี 2564 สิ่งที่ต้องพิจารณาและแก้ไขอย่างเร่งด่วนคือ การเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อลดความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากอุทกภัยแก่ประชาชน โดยเฉพาะการรับมือกับฝนตกหนัก และน้ำท่วมฉับพลันในพื้นที่

(6) ด้านชีวิตครอบครัวและชุมชน

ชีวิตครอบครัวและชุมชนเป็นดัชนีที่สะท้อนถึงสภาพครอบครัวที่มีความอบอุ่น สมาชิกในครอบครัวอยู่ร่วมกัน โดยไม่ปล่อยให้ผู้สูงอายุอยู่ลำพังคนเดียว ไม่ให้เด็กทำงานตั้งแต่อายุน้อย รวมทั้งสะท้อนถึงสภาพแวดล้อมในชุมชนที่มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ไม่มีปัญหาการทำร้ายร่างกาย และประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด คือ ร้อยละของเด็กอายุ 15-17 ปี ที่ทำงาน ร้อยละของครัวเรือนที่มีหัวหน้าครัวเรือนเดียว ร้อยละของผู้สูงอายุที่อยู่ลำพังคนเดียว การแจ้งความคดีชีวิต ร่างกาย เพศ และคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน โดยจังหวัดปัตตานีอยู่ในลำดับที่ 11 มีค่าดัชนี 0.7134 ซึ่งลดลงจาก 0.7272 ในปี 2563 (อันดับที่ 9) ลดลงจาก 0.7412 ในปี 2562 (อันดับที่ 4) และลดลงจาก 0.7181 ในปี 2561 (อันดับที่ 10)

สาเหตุที่ค่าดัชนีด้านชีวิตครอบครัวและชุมชนปรับลดลงเล็กน้อย เนื่องจากครัวเรือนที่มีหัวหน้าเดียวปรับเพิ่มขึ้นจากเดิม 5.45 ในปี 2563 เป็น 5.59 ในปี 2564 รวมทั้งการปรับเพิ่มสูงขึ้นของผู้สูงอายุที่อยู่ลำพังจากเดิม 6.57 ในปี 2563 เป็น 8.72 ในปี 2564 เป็นผลจากการก้าวเข้าสู่สังคมสูงวัยสมบูรณ์ การเปลี่ยนแปลงทางด้านประชากรศาสตร์ ทศนคติ และค่านิยมสมัยใหม่ในการดำเนินชีวิต ทำให้ผู้สูงอายุได้รับการดูแลโดยครอบครัวน้อยลง และผู้สูงอายุมีแนวโน้มที่ต้องอยู่ตามลำพัง รวมทั้งครอบครัวเดี่ยวแบบมีพ่อแม่ลูกกลายเป็นครอบครัวที่มีขนาดเล็กหรืออาจเป็นครัวเรือนคนเดียว ส่วนตัวชี้วัดเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนปรับลดลงจากเดิม 2.08 ต่อประชากรกลุ่มอายุพันคน ในปี 2563 เป็น 1.20 ต่อประชากรกลุ่มอายุพันคน ในปี 2564 และตัวชี้วัดการแจ้งความคดี ชีวิตร่างกาย เพศ และคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน จากเดิม 74.65 รายต่อประชากรแสนคน ในปี 2563 เป็น 71.96 รายต่อประชากรแสนคน ในปี 2564 ซึ่งถือเป็นทิศทางที่ดีในการพัฒนา

(7) ด้านการคมนาคมและการสื่อสาร

การคมนาคมที่สะดวก รวดเร็ว ปลอดภัย เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคน และยังเป็นการเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศอีกด้วย ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด คือ ร้อยละของหมู่บ้านที่ถนนสายหลักใช้การได้ตลอดปี จำนวนอุบัติเหตุบนท้องถนนต่อประชากรแสนคน ร้อยละของประชากรที่มีโทรศัพท์มือถือ และร้อยละของประชากรที่เข้าถึงอินเทอร์เน็ต โดยจังหวัดปัตตานีอยู่ในลำดับที่ 6 มีค่าดัชนี 0.8654 ซึ่งเพิ่มขึ้นจาก 0.8479 ในปี 2563 (อันดับที่ 6) เพิ่มขึ้นจาก 0.7441 ในปี 2562 (อันดับที่ 10) และเพิ่มขึ้นจาก 0.6856 ในปี 2561 (อันดับที่ 11) โดยเป็นด้านที่มีอัตราเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี

สาเหตุที่ค่าดัชนีด้านคมนาคมและการสื่อสารปรับเปลี่ยน เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของหมู่บ้านที่ถนนสายหลักใช้การได้ตลอดปี จากเดิม 77.86 ในปี 2563 เป็น 79.94 ในปี 2564 การเพิ่มขึ้นของประชากรที่เข้าถึงอินเทอร์เน็ต จากเดิม 82.41 ในปี 2563 เป็น 84.13 ในปี 2564 และการลดลงของอัตราการตายจากอุบัติเหตุบนท้องถนน จากเดิม 16.44 รายต่อประชากรแสนคน ในปี 2563 เป็น 13.22 รายต่อประชากรแสนคน ในปี 2564 โดยเป็นอันดับ 1 ของประเทศ (เป็นตัวชี้วัดที่จังหวัดปัตตานีอยู่ใน 5 อันดับสูงสุดของประเทศตั้งแต่ปี 2561 เป็นต้นมา) สะท้อนถึงการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน ระบบการสื่อสารและสารสนเทศต่าง ๆ ในพื้นที่จังหวัดปัตตานี เป็นไปค่อนข้างดี มีประสิทธิภาพ และกระจายความเจริญไปในระดับพื้นที่ ทั้งนี้ ยังคงมีอีกหลายพื้นที่ที่จำเป็นต้องพัฒนาเพื่อให้ครอบคลุมทั้งจังหวัด

(8) ด้านการมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วมครอบคลุมทั้งการมีส่วนร่วมทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางสังคม โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามระบอบประชาธิปไตย การมีส่วนร่วมทางสังคม ซึ่งเป็นการช่วยเหลือเกื้อกูลกันของคนในชุมชนและสร้างความเข้มแข็งของชุมชนเพื่อนำไปสู่การพึ่งพาตนเองของครอบครัวและชุมชน ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด คือ ร้อยละของประชากรที่ใช้สิทธิลงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ ปี 2559 จำนวนองค์กรชุมชนต่อประชากรแสนคน ร้อยละของครัวเรือนที่เป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรในท้องถิ่น ร้อยละของครัวเรือนที่มีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะของหมู่บ้าน โดยจังหวัดปัตตานีอยู่ในลำดับที่ 43 มีค่าดัชนี 0.5767 ซึ่งลดลงเล็กน้อยจาก 0.5792 ในปี 2563 (อันดับที่ 43) ลดลงจาก 0.5803 ในปี 2562 (อันดับที่ 45) และเพิ่มขึ้นจาก 0.4895 ในปี 2561 (อันดับที่ 63)

สาเหตุที่ค่าดัชนีด้านการมีส่วนร่วมปรับลดลงเล็กน้อย เนื่องจากการลดลงของจำนวนองค์กรชุมชน จากเดิม 288.29 แห่งต่อประชากรแสนคน ในปี 2563 เป็น 286.88 แห่งต่อประชากรแสนคน ในปี 2564 และครัวเรือนที่มีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะของหมู่บ้าน จากเดิม 99.59 ในปี 2563 เป็น 99.41 ในปี 2564 ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการส่งเสริมการรวมกลุ่มกันของประชาชน/กลุ่มองค์กรต่าง ๆ ให้มากขึ้น รวมทั้ง การส่งเสริมจิตสำนึกในการทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ในหมู่บ้าน เพื่อสร้างความเข้มแข็งทั้งในระดับหมู่บ้านและครัวเรือน

ตารางที่ 147 ดัชนีความก้าวหน้าของคน จำแนกตามมิติ ปี 2561 - 2564

มิติย่อย	คะแนน				ลำดับที่			
	2561r	2562r	2563r	2564p	2561r	2562r	2563r	2564p
ดัชนีย่อยด้านสุขภาพ	0.6856	0.7279	0.7787	0.7751	21	11	5	5
ดัชนีย่อยด้านการศึกษา	0.4211	0.3776	0.3930	0.3388	67	74	74	74
ดัชนีย่อยด้านชีวิตการงาน	0.6107	0.6404	0.5169	0.6105	74	74	77	72
ดัชนีย่อยด้านเศรษฐกิจ	0.4647	0.4807	0.4314	0.5376	76	77	77	76
ดัชนีย่อยด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม	0.6737	0.6616	0.6873	0.6788	48	55	41	45
ดัชนีย่อยด้านชีวิตครอบครัวและชุมชน	0.7181	0.7412	0.7272	0.7134	10	4	9	11
ดัชนีย่อยด้านการคมนาคมและการสื่อสาร	0.6856	0.7441	0.8479	0.8654	11	10	6	6
ดัชนีย่อยด้านการมีส่วนร่วม	0.4895	0.5803	0.5792	0.5767	63	45	43	43
ดัชนีความก้าวหน้าของคน	0.5828	0.6049	0.5998	0.6164	71	69	74	65

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2564

ตารางที่ 148 ดัชนีความก้าวหน้าของคน จำแนกตัวชี้วัดรายมิติ ปี 2561 - 2564

มิติ	รายการตัวชี้วัด	หน่วย	ข้อมูลตัวชี้วัด				ลำดับที่			
			2561r	2562r	2563r	2564p	2561r	2562r	2563r	2564p
ด้านสุขภาพ	ทารกแรกเกิดที่มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์	ร้อยละ	14.82	10.85	9.10	9.10	76	72	29	29
	ประชากรที่เจ็บป่วยที่เป็นผู้ป่วยใน	ร้อยละ	9.94	10.28	8.71	8.71	15	19	11	11
	ประชากรที่พิการ	ร้อยละ	2.39	2.53	2.70	2.77	20	20	21	21
	การฆ่าตัวตายสำเร็จ	รายต่อประชากรแสนคน	1.97	2.08	1.93	1.93	3	2	2	2
ด้านการศึกษา	จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป	ปี	7.92	7.70	7.96	8.20	43	54	51	44
	การเข้าเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายและอาชีวศึกษา	ร้อยละ	64.64	67.69	73.70	73.70	67	57	47	47
	เด็ก 0-5 ปีที่มีพัฒนาการสมวัย	ร้อยละ	89.90	86.36	80.47	71.18	12	48	70	69
	คะแนนเฉลี่ยการทดสอบ O-NET ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	ร้อยละ	28.04	26.14	27.13	25.29	76	76	76	76
ด้านชีวิตการงาน	อัตราการว่างงาน	ร้อยละ	2.02	2.00	3.79	3.77	74	73	75	74
	อัตราการว่างงานต่ำระดับ	ร้อยละ	3.92	3.28	7.91	10.49	75	76	76	77
	แรงงานที่มีหลักประกันทางสังคม	ร้อยละ	19.66	19.98	20.01	90.98	60	62	63	63
	อัตราการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน	ต่อลูกจ้าง 1,000 คน	7.88	5.48	4.70	4.70	45	26	27	27
ด้านเศรษฐกิจ	ผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อหัว	บาท	75,404	77,514	75,779	75,779	59	58	65	65
	สัดส่วนประชากรยากจน	ร้อยละ	33.22	29.86	44.20	30.85	76	77	77	77
	ครัวเรือนที่มีหนี้สินเพื่อการอุปโภคบริโภค	ร้อยละ	53.11	57.73	53.20	48.97	69	74	72	65
	ดัชนีความไม่เสมอภาคด้านรายจ่าย	ร้อยละ	34.89	33.09	34.00	29.93	68	63	66	35
ด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม	ครัวเรือนที่มีที่อยู่อาศัยใช้วัสดุคงทนและเป็นของตนเอง	ร้อยละ	76.82	72.81	82.15	82.99	49	55	44	42
	สัดส่วนกำลังติดตั้งไฟฟ้าควดแทนต่อการใช้พลังงานไฟฟ้ารวม	กิโลวัตต์ต่อ 1,000 กิโลวัตต์	4.48	10.42	9.53	9.53	69	61	62	62
	อัตราการร้องเรียนปัญหามลพิษ	เรื่องต่อประชากรแสนคน	0.14	0.14	0.14	0.27	10	22	8	23
	ประชากรที่ประสบภัยพิบัติ	ร้อยละ	0.00	0.00	1.26	3.07	12	22	48	59
ด้านชีวิตครอบครัวและชุมชน	เด็กและเยาวชนที่เข้าสู่สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน	ต่อประชากรกลุ่มอายุพันคน	2.40	1.88	2.08	1.20	14	10	19	11
	ครัวเรือนที่มีหัวหน้าครัวเรือนเดี่ยว	ร้อยละ	3.54	3.44	5.45	5.59	7	3	20	11
	ผู้สูงอายุที่อยู่ลำพังคนเดียว	ร้อยละ	7.29	8.16	6.57	8.72	41	38	24	41
	การแจ้งความคดี ชีวิตร่างกาย เพศ และคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์	รายต่อประชากรแสนคน	101.66	77.92	74.65	71.96	43	36	36	35
ด้านการคมนาคมและการสื่อสาร	หมู่บ้านที่ถนนสายหลักใช้การได้ตลอดปี	ร้อยละ	74.72	75.77	77.86	79.94	15	15	12	10
	อัตราการตายจากอุบัติเหตุบนท้องถนน	รายต่อประชากรแสนคน	15.72	15.14	16.44	13.22	4	2	5	1
	ประชากรที่มีโทรศัพท์มือถือ	ร้อยละ	80.95	80.97	94.24	92.35	74	74	46	56
	ประชากรที่เข้าถึงอินเทอร์เน็ต	ร้อยละ	48.96	66.53	82.41	84.13	44	24	13	33
ด้านการมีส่วนร่วม	ประชากรที่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	ร้อยละ	76.84	79.32	79.32	79.32	35	15	15	15
	จำนวนองค์กรชุมชน	แห่งต่อประชากรแสนคน	110.02	285.61	288.29	286.88	46	38	42	44
	ครัวเรือนที่เป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรในท้องถิ่น	ร้อยละ	48.05	46.88	48.17	49.44	74	73	71	66
	ครัวเรือนที่มีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะของหมู่บ้าน	ร้อยละ	99.48	99.78	99.59	99.41	53	40	35	33

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2564

(7) การประเมินตัวชี้วัดการพัฒนาระดับจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ในปี 2565

ตัวชี้วัดการพัฒนาระดับจังหวัดและกลุ่มจังหวัด เป็นการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้วัดสถานะการพัฒนาพื้นที่จังหวัดและกลุ่มจังหวัดเชิงเปรียบเทียบ โดยมีเงื่อนไขข้อมูลที่น่ามาจัดทำตัวชี้วัดจะต้องมีการจัดเก็บครอบคลุมทั้ง 76 จังหวัด และจัดเก็บอย่างต่อเนื่องทุกปีหรือปีเว้นปี โดยจัดกลุ่มข้อมูลตัวชี้วัดตามกรอบเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน 5 มิติ (5P) ได้แก่ มิติการพัฒนาคน (People) มิติสิ่งแวดล้อม (Planet) มิติเศรษฐกิจและความมั่งคั่ง (Prosperity) มิติสันติภาพและยุติธรรม (Peace) และมิติความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา (Partnership) จากนั้นจะจัดกลุ่มพื้นที่จังหวัดตามดัชนีการพัฒนาระดับจังหวัด เพื่อสะท้อนกลุ่มของพื้นที่เป้าหมายที่มีศักยภาพการพัฒนาแตกต่างกัน โดยแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 เป็นพื้นที่/จังหวัดที่มีความเหลื่อมล้ำสูง ยังขาดความพร้อมและต้องได้รับการสนับสนุนอย่างเร่งด่วน ได้แก่ จังหวัดที่มีค่าดัชนีผลต่ำกว่าค่ากลางของประเทศ มากกว่าร้อยละ 20

กลุ่มที่ 2 เป็นพื้นที่/จังหวัดที่มีศักยภาพ แต่ยังมีข้อจำกัดที่จะพัฒนา ได้แก่ จังหวัดที่มีค่าดัชนีผลต่ำกว่าค่ากลางของประเทศ ระหว่างร้อยละ 10 ถึงร้อยละ 20

กลุ่มที่ 3 เป็นพื้นที่/จังหวัดที่มีศักยภาพและพร้อมที่จะพัฒนา ได้แก่ จังหวัดที่มีค่าดัชนีผลต่ำกว่าค่ากลางของประเทศ ไม่เกินร้อยละ 10

กลุ่มที่ 4 เป็นพื้นที่/จังหวัดที่มีความเข้มแข็งและพร้อมขยายผลไปภายนอก ได้แก่ จังหวัดที่มีค่าดัชนีผลสูงกว่าค่ากลางของประเทศ

สำหรับผลการประเมินของจังหวัดปัตตานีดัชนีรวมเท่ากับ 45.68 อยู่ในกลุ่มที่ 1 ร่วมกับจังหวัดแม่ฮ่องสอน กล่าวคือ เป็นพื้นที่/จังหวัดที่มีความเหลื่อมล้ำสูง ยังขาดความพร้อมและต้องได้รับการสนับสนุนอย่างเร่งด่วน โดยค่าดัชนีลดลงเพียงเล็กน้อยจากเดิม 45.91 ในปี 2562 ลดลงเป็น 45.68 ในปี 2563 ส่วนข้อมูลดัชนีแยกตาม 5 มิติ (5P) ดังนี้

(1) **มิติการพัฒนาคน (People)** โดยจังหวัดปัตตานีมีค่าดัชนี 35.81 ในปี 2563 จัดอยู่ในกลุ่มที่ 1 ร่วมกับจังหวัดนราธิวาส แม่ฮ่องสอน สุรินทร์ ยะลา บึงกาฬ กาฬสินธุ์ และตาก ซึ่งค่าดัชนีดังกล่าว ลดลงจาก 42.37 ในปี 2562 จาก 36.71 ในปี 2561 และจาก 36.90 ในปี 2560

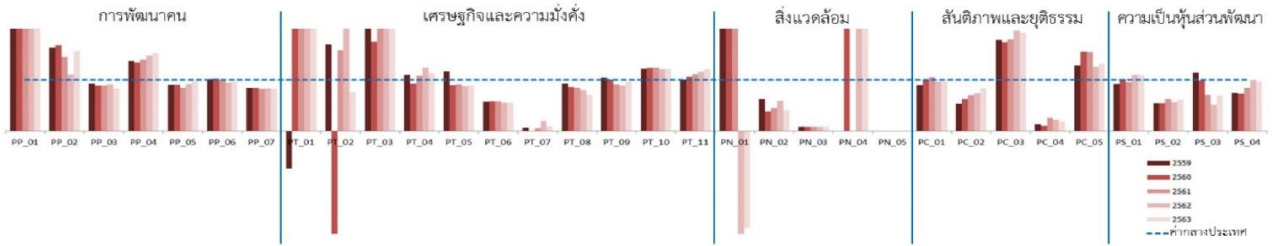
(2) **มิติเศรษฐกิจและความมั่งคั่ง (Prosperity)** โดยจังหวัดปัตตานีมีค่าดัชนี 49.36 ในปี 2563 จัดอยู่ในกลุ่มที่ 3 ซึ่งค่าดัชนีดังกล่าว ลดลงจาก 50.22 ในปี 2562 จาก 52.00 ในปี 2561 และจาก 49.75 ในปี 2560

(3) **มิติสิ่งแวดล้อม (Planet)** โดยจังหวัดปัตตานีมีค่าดัชนี 39.81 ในปี 2563 จัดอยู่ในกลุ่มที่ 1 ร่วมกับจังหวัดพัทลุง และสกลนคร ซึ่งค่าดัชนีดังกล่าว เพิ่มขึ้นจาก 39.63 ในปี 2562 แต่ลดลงจาก 42.64 ในปี 2561 และเพิ่มขึ้นจาก 36.85 ในปี 2560

(4) **มิติสันติภาพและความยุติธรรม (Peace)** โดยจังหวัดปัตตานีมีค่าดัชนี 73.90 ในปี 2563 จัดอยู่ในกลุ่มที่ 4 ซึ่งค่าดัชนีดังกล่าว เพิ่มขึ้นจาก 73.89 ในปี 2562 จาก 68.24 ในปี 2561 และจาก 68.55 ในปี 2560

(5) **มิติความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา (Partnership)** โดยจังหวัดปัตตานีมีค่าดัชนี 39.42 ในปี 2563 จัดอยู่ในกลุ่มที่ 2 ซึ่งค่าดัชนีดังกล่าว เพิ่มขึ้นจาก 32.75 ในปี 2562 จาก 24.35 ในปี 2561 และจาก 31.74 ในปี 2560

แผนภูมิที่ 26 ภาพรวมการประเมินตัวชี้วัดการพัฒนาระดับจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ปี 2559 - 2563

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2565

ตารางที่ 149 การประเมินตัวชี้วัดการพัฒนาระดับจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

แยกตามมิติการพัฒนา ปี 2559 - 25623

มิติการพัฒนา	ค่ากลางของประเทศ					ปีคานี้				
	2559	2560	2561	2562	2563	2559	2560	2561	2562	2563
ภาพรวม	50.42	50.93	50.75	53.81	53.95	45.29	43.01	42.29	45.91	45.68
ด้านการพัฒนาคน (People)	58.87	58.76	58.81	57.74	60.38	35.62	36.90	36.71	42.37	35.81
ด้านเศรษฐกิจและความมั่งคั่ง (Prosperity)	51.64	51.37	52.54	53.02	52.89	52.14	49.75	52.00	50.22	49.36
ด้านสิ่งแวดล้อม (Planet)	50.32	51.15	51.37	50.67	49.91	43.21	36.85	42.64	39.63	38.62
ด้านสันติภาพและยุติธรรม (Peace)	61.25	61.22	60.50	60.51	63.72	72.20	68.55	68.24	73.89	73.90
ด้านความเป็นหุ้นส่วนพัฒนา (Partnership)	36.54	37.94	36.16	47.40	46.27	32.87	31.74	24.35	32.75	39.42

หมายเหตุ: * ตัวชี้วัดที่มีการผูกผันข้อมูล
 ** ตัวชี้วัดที่มีการเก็บข้อมูลล่าสุดปี 2561
 *** ตัวชี้วัดที่มีการเก็บข้อมูลล่าสุดปี 2562
 **** ตัวชี้วัดที่เป็นข้อมูลปีเว้นปี มีข้อมูลปี 2560 2562

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2565

ตารางที่ 150 ตัวชี้วัด 5 ด้านการพัฒนาจังหวัดปีคานี้ ปี 2559 - 2563

ตัวชี้วัด	ค่ากลางประเทศ					ปีคานี้				
	2559	2560	2561	2562	2563	2559	2560	2561	2562	2563
ด้านการพัฒนาคน (People)										
PP_01 ร้อยละของประชากรที่อยู่ใต้เส้นความยากจน (ร้อยละ)*	9.22	8.32	11.38	6.14	6.87	35.98	34.20	39.27	29.72	43.96
PP_02 ร้อยละของทารกแรกเกิดที่มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์ (ร้อยละทารกเกิดมีชีพ)* ***	9.85	9.95	10.19	9.78	10.15	16.11	16.74	14.82	10.85	15.94
PP_03 ร้อยละของประชากรที่เจ็บป่วยที่เป็นผู้ป่วยใน (ร้อยละ)*	10.88	10.63	11.21	11.25	10.35	10.07	9.45	9.94	10.28	8.71
PP_04 อัตราส่วนประชากรต่อแพทย์ (คน/แพทย์)	2,991	2,676	2,549	2,274	2,610	4,119	3,591	3,562	3,364	4,000
PP_05 อัตราการเข้าเรียนรวมระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและอาชีวศึกษา (ร้อยละ)	75.06	74.47	76.51	73.70	75.30	67.71	67.65	64.64	67.69	73.70
PP_06 จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยประชากรไทยอายุ 15-59 ปี (ปี)	7.91	7.98	7.97	8.06	8.19	8.05	8.17	7.92	7.70	7.96
PP_07 ค่าเฉลี่ยคะแนน o-net มัธยมศึกษาตอนปลาย (คะแนน)	33.31	31.89	33.60	31.06	32.73	28.19	27.10	28.04	26.14	27.13
ด้านเศรษฐกิจและความมั่งคั่ง (Prosperity)										
PT_01 อัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนในจังหวัด (ร้อยละ)****	1.72	0.06	-0.00	-0.46	0.39	-1.26	5.66	6.43	8.74	14.13
PT_02 อัตราการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (ร้อยละ)	2.94	4.13	3.85	0.50	-2.72	5.00	-18.41	6.10	1.23	-3.38
PT_03 อัตราการว่างงาน (ร้อยละ)*	0.85	1.01	0.89	0.86	1.31	1.98	1.76	2.02	2.00	3.79
PT_04 อัตราส่วนหนี้เฉลี่ยต่อรายได้เฉลี่ยของครัวเรือน (เท่า)* ****	7.10	7.61	7.46	6.92	7.40	7.79	7.06	8.07	8.64	8.35
PT_05 ผลิตภัณฑ์มวลรวม (บาท/คน)	110,285	115,616	117,916	121,328	117,281	129,290	103,795	107,702	106,826	104,293
PT_06 สัดส่วนปริมาณการใช้ไฟฟ้าภาคครัวเรือนต่อประชากร (kw-ชั่วโมง/คน)	495.57	493.27	506.11	548.49	590.77	284.01	287.71	294.18	303.12	326.69
PT_07 สัดส่วนปริมาณน้ำดื่มบรรจุขวดต่อประชากร (กก/ภาคอุตสาหกรรม (ลิตร/ล้านบาท))	607.56	597.93	598.28	469.42	178.95	37.82	3.49	34.51	92.81	17.18
PT_08 ร้อยละของผู้ที่อยู่ในระบบประกันสังคมต่อกำลังแรงงาน (ร้อยละ)	23.72	25.11	27.46	29.77	26.14	22.04	21.79	23.52	23.74	18.58
PT_09 ร้อยละของครัวเรือนที่มีบ้านและที่ดินเป็นของตนเอง (ร้อยละ)	82.32	80.94	83.96	82.22	84.64	86.69	82.05	76.82	72.81	82.15
PT_10 ร้อยละของหมู่บ้านที่ถนนสายหลักใช้การได้ตลอดปี (ร้อยละ)****	57.33	59.64	61.81	62.49	65.95	70.19	73.66	77.13	75.77	80.21
PT_11 สัมประสิทธิ์การกระจายรายได้* ****	0.415	0.421	0.427	0.432	0.436	0.420	0.448	0.475	0.503	0.530
ด้านสิ่งแวดล้อม (Planet)										
PN_01 อัตราการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ป่าไม้ในจังหวัด (ร้อยละ)	0.03	0.12	0.42	0.10	0.10	4.93	1.54	4.86	-3.20	-0.19
PN_02 สัดส่วนปริมาณขยะที่กำจัดถูกต้องต่อปริมาณขยะที่เกิดขึ้น (ร้อยละ)	20.30	29.46	22.46	18.80	21.04	12.73	11.11	10.11	11.10	8.70
PN_03 ร้อยละของครัวเรือนที่เข้าถึงน้ำประปา (ร้อยละ)	16.15	16.44	16.53	16.81	17.15	1.46	1.48	1.48	1.50	1.48
PN_04 ร้อยละของประชากรที่ประสบภัยภัย (ร้อยละ)* **	0.00	0.78	0.18	1.51	2.01	0.00	22.76	0.00	11.38	13.66
PN_05 ร้อยละของประชากรที่ประสบภัยแล้ง (ร้อยละ)* **	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
ด้านสันติภาพและยุติธรรม (Peace)										
PC_01 การแจ้งความคดีชีวิต ร่างกาย เพศ และคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน (ต่อแสนคน)*	113.49	105.28	95.67	80.15	76.43	102.15	106.09	101.66	77.92	74.65
PC_02 จำนวนของประชากรในเรือนจำ (ต่อแสนคน)*	379.07	446.13	508.66	502.87	448.96	204.15	281.91	358.04	372.22	375.61
PC_03 จำนวนเจ้าหน้าที่ตำรวจ (ต่อแสนคน)	279.12	276.83	267.98	268.05	273.41	500.17	480.98	481.01	526.27	525.61
PC_04 อัตราการฆ่าตัวตาย (ต่อแสนคน)*	6.32	6.96	7.67	9.19	8.19	0.86	0.71	1.97	2.08	1.52
PC_05 จำนวนผู้ถูกกักขังหรือการพิพากษาในสัดส่วนของประชากรในเรือนจำ (ร้อยละ)*	20.65	19.94	17.71	16.52	17.07	26.62	30.88	27.42	20.86	22.48
ด้านความเป็นหุ้นส่วนพัฒนา (Partnership)										
PS_01 ร้อยละของประชากรที่เข้าถึงอินเทอร์เน็ต (ร้อยละ)	41.27	46.82	50.80	60.75	74.77	37.87	47.57	48.96	66.53	82.41
PS_02 ร้อยละของภาษีที่ท้องถิ่นจัดเก็บได้ต่อรายได้รวมเงินอุดหนุนและเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ	11.81	11.77	11.02	11.56	8.87	6.43	6.42	6.95	6.50	5.41
PS_03 ความสามารถในการเบิกจ่ายงบประมาณของจังหวัด (ร้อยละ)	85.72	81.56	70.14	71.87	59.53	98.70	80.55	50.04	37.09	41.38
PS_04 สัดส่วนของครุฑชนคอปประชากรแสนคน (แห่ง/แสนคน)	109.50	127.50	129.50	285.00	297.50	82.00	94.00	110.00	286.00	288.00

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2565

3.1.2.3 ด้านความมั่นคง

1) เหตุการณ์ความไม่สงบ

สถานการณ์ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่เกิดขึ้นมาอย่างยาวนาน เป็นปัญหาที่มีพัฒนาการที่มีความซับซ้อนละเอียดอ่อน และมีความเชื่อมโยงกันหลายมิติ โดยมีใจกลางของปัญหา คือ เรื่องอัตลักษณ์ชาติพันธุ์มาลายู ศาสนาอิสลาม และประวัติศาสตร์รัฐปัตตานี โดยการต่อสู้ที่ใช้ความรุนแรงเป็นผลมาจากคนกลุ่มหนึ่งที่มีอุดมการณ์ต้องการแบ่งแยกดินแดน ได้นำเงื่อนไขอัตลักษณ์เฉพาะมาขยายผลในการใช้ความรุนแรง ทำให้เกิดบรรยากาศความกลัวไม่ไว้วางใจระหว่างรัฐกับประชาชนและประชาชนกับประชาชนเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ได้ปรากฏปัญหาใหม่ที่มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น อย่างมีนัยสำคัญ คือ ปัญหายาเสพติด ปัญหาภัยแทรกซ้อน บทบาทของภาคประชาสังคม โดยเฉพาะเยาวชนที่เห็นต่างจากรัฐและถูกดึงเข้ามามีส่วนร่วมในการเคลื่อนไหวที่สอดคล้องกับอุดมการณ์ของผู้เห็นต่างจากรัฐ การเข้ามามีบทบาทและแทรกแซงขององค์การระหว่างประเทศที่เป็นการเพิ่มความซับซ้อนของปัญหามากยิ่งขึ้น

❖ สถานการณ์ด้านความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดปัตตานี

ภาพรวมสถานการณ์เหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดปัตตานีในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา ตั้งแต่ปี 2556 ถึง 2565 จำนวนเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดปัตตานี เกิดขึ้นจำนวนทั้งสิ้น 1,545 เหตุการณ์ โดยหากเปรียบเทียบข้อมูลจำนวนเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ปี 2556 ที่มีจำนวน 365 เหตุการณ์ กับปี 2565 มีจำนวนเพียง 48 เหตุการณ์ แสดงให้เห็นว่า จำนวนเหตุการณ์ความไม่สงบลดลงอย่างมากซึ่งลดลงมากถึง 307 เหตุการณ์ หรือร้อยละ 86.84 จะเห็นได้ว่าสถานการณ์ความไม่สงบดีขึ้นเป็นลำดับ

เมื่อจำแนกเป็นรายอำเภอพบว่า จำนวนเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดปัตตานี ตลอด 10 ปีที่ผ่านมา (ตั้งแต่ ปี 2556 - 2565) พื้นที่อำเภอที่มีเหตุการณ์มากที่สุด 3 อำเภอแรก คือ 1. อำเภอสายบุรี โดยมีเหตุการณ์มากถึง 228 เหตุการณ์ 2. อำเภอเมืองปัตตานี และอำเภอหนองจิก โดยมีจำนวนเหตุการณ์มากเท่ากันถึง 183 เหตุการณ์ และ 3. อำเภอยะรัง โดยมีเหตุการณ์มากถึง 182 เหตุการณ์ ตามลำดับ ส่วนพื้นที่อำเภอที่มีเหตุการณ์น้อยที่สุด 3 อำเภอแรก คือ 1. อำเภอแม่ลาน โดยมีเหตุการณ์จำนวน 26 เหตุการณ์ 2. อำเภอไม้แก่น โดยมีเหตุการณ์จำนวน 35 เหตุการณ์ และ 3. อำเภอกะพ้อ โดยมีเหตุการณ์จำนวน 78 เหตุการณ์ ตามลำดับ ซึ่งเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดปัตตานีนั้นมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง

หากพิจารณาจำนวนเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดปัตตานี ห้วง 3 ปี (ตั้งแต่ ปี 2563 - 2565) มีเหตุการณ์เกิดขึ้นทั้งสิ้น 171 เหตุการณ์ หากเปรียบเทียบข้อมูลจำนวนเหตุการณ์ ปี 2563 ที่มีจำนวน 57 เหตุการณ์ กับปี 2565 มีจำนวน 48 เหตุการณ์ แสดงให้เห็นว่า จำนวนเหตุการณ์ลดลงอย่างมาก โดยลดลงมากถึง 9 เหตุการณ์ หรือร้อยละ 5.26 เมื่อพิจารณาข้อมูลเป็นรายปี จะพบว่า ปี 2554 เป็นปีที่มีเหตุการณ์มากที่สุด จำนวน 66 เหตุการณ์ และปี 2565 เป็นปีที่มีเหตุการณ์น้อยที่สุด จำนวน 48 เหตุการณ์

เมื่อจำแนกเป็นรายอำเภอพบว่า จำนวนเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดปัตตานี ห้วง 3 ปีล่าสุด (ตั้งแต่ ปี 2563 - 2565) พื้นที่อำเภอที่มีเหตุการณ์มากที่สุด 3 อำเภอแรก คือ 1. อำเภอสายบุรี โดยมีเหตุการณ์มากถึง 38 เหตุการณ์ (สอดคล้องกับข้อมูลอันดับตลอด 10 ปี) 2. อำเภอหนองจิก โดยมีเหตุการณ์มากถึง 19 เหตุการณ์ (สอดคล้องกับข้อมูลอันดับตลอด 10 ปี) และ 3. อำเภอมายอ โดยมีเหตุการณ์มากถึง 17 เหตุการณ์ ตามลำดับ ส่วนพื้นที่อำเภอที่มีเหตุการณ์น้อยที่สุด 2 อำเภอแรก คือ 1. อำเภอแม่ลาน โดยมีเหตุการณ์เพียง 3 เหตุการณ์ และ 2. อำเภอไม้แก่น โดยมีเหตุการณ์เพียง 8 เหตุการณ์ ซึ่งอันดับของทั้ง 2 อำเภอสอดคล้องกับอันดับตลอด 10 ปี

ปัจจัยสำคัญที่ทำให้สถานการณ์ความไม่สงบดีขึ้น น่าจะมาจากเหตุการณ์ปิดล้อมและวิสามัญ
 แคนนำรายสำคัญในพื้นที่ และมีการพูดคุยเพื่อสันติสุขที่เจ้าหน้าที่ฝ่ายไทยได้มีการหารือและประสานงานเกี่ยวกับการ
 การพูดคุยเพื่อสันติสุขกับผู้แทนกลุ่มผู้เห็นต่างกลุ่มต่าง ๆ ที่ได้พยายามรวมตัวกันในนามกลุ่ม “Mara Patani (มารา
 ปาตานี)” ในห้วงที่ผ่านมา จึงได้แสดงออกถึงศักยภาพในการก่อเหตุรุนแรงต่อฝ่ายผู้สนับสนุนการพูดคุยเพื่อสันติ
 สุขทั้งฝ่ายไทยและมาเลเซีย และนอกจากการปฏิบัติของกลุ่มปฏิบัติการแล้ว กลุ่มองค์กรต่าง ๆ ที่มีความเชื่อมโยง
 และสนับสนุนกลุ่มผู้เห็นต่างก็ได้ปฏิบัติการเชิงรุกเพิ่มมากขึ้น โดยใช้เหตุการณ์ซึ่งเป็นการปฏิบัติผิดพลาดของฝ่าย
 รัฐมาเป็นเงื่อนไข

ตารางที่ 151 จำนวนเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดปัตตานี จำแนกเป็นรายอำเภอ
 ปี 2563 - 2565

ที่	อำเภอ	จำนวนเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัด ปัตตานี 3 ปี ย้อนหลัง (ตั้งแต่ ปี 2563 - 2565)			รวม 3 ปี ย้อนหลัง (ตั้งแต่ ปี 2563 - 2565)
		ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	
1.	อำเภอสายบุรี	14	13	11	38
2.	อำเภอหนองจิก	4	8	7	19
3.	อำเภอมายอ	7	6	4	17
4.	อำเภอปะนาเระ	4	6	5	15
5.	อำเภอยะรัง	5	6	4	15
6.	อำเภอยะหริ่ง	6	4	3	13
7.	อำเภอทุ่งยางแดง	4	8	1	13
8.	อำเภอกะพ้อ	4	4	2	10
9.	อำเภอเมืองปัตตานี	4	2	4	10
10.	อำเภอโคกโพธิ์	3	5	2	10
11.	อำเภอไม้แก่น	1	2	5	8
12.	อำเภอแม่ลาน	1	2	0	3
	รวม	57	66	48	171

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดปัตตานี, 2565

ภาพรวมจำนวนผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บในเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดปัตตานี ห้วง
 10 ปี ย้อนหลัง (ตั้งแต่ ปี 2556 - 2565) มีจำนวนรวม 1,607 คน แบ่งออกเป็นผู้เสียชีวิต 582 คน คิดเป็นร้อยละ
 36.22 และบาดเจ็บ 1,025 คิดเป็นร้อยละ 63.78 เมื่อพิจารณาข้อมูลจำนวนผู้เสียชีวิตเป็นรายปี จะพบว่า ปี 2557
 เป็นปีที่มีจำนวนผู้เสียชีวิตมากที่สุด จำนวน 159 คน และปี 2565 เป็นปีที่มีจำนวนผู้เสียชีวิตน้อยที่สุด จำนวน 16 คน
 ส่วนจำนวนผู้บาดเจ็บเป็นรายปี พบว่า ปี 2557 เป็นปีที่มีจำนวนผู้บาดเจ็บมากที่สุด จำนวน 296 คน และปี 2560
 เป็นปีที่มีจำนวนผู้บาดเจ็บน้อยที่สุด จำนวน 6 คน

หากพิจารณาจำนวนผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บในเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดปัตตานี
 ห้วง 3 ปี ล่าสุด (ตั้งแต่ ปี 2563 - 2565) พบว่า มีจำนวนรวม 184 คน แบ่งออกเป็นผู้เสียชีวิต 82 คน คิดเป็นร้อยละ
 44.56 และบาดเจ็บ 102 คิดเป็นร้อยละ 55.43 เมื่อพิจารณาข้อมูลจำนวนผู้เสียชีวิตเป็นรายปี พบว่า ปี 2563 เป็น
 ปีที่มีจำนวนผู้เสียชีวิตมากที่สุด จำนวน 43 คน และปี 2565 เป็นปีที่มีจำนวนผู้เสียชีวิตน้อยที่สุด จำนวน 16 คน

ส่วนเมื่อพิจารณาข้อมูลจำนวนผู้บาดเจ็บเป็นรายปี พบว่า ปี 2564 เป็นปีที่มีจำนวนผู้บาดเจ็บมากที่สุด จำนวน 42 คน และปี 2565 เป็นปีที่มีจำนวนผู้บาดเจ็บ น้อยที่สุด จำนวน 22 คน

ตารางที่ 152 จำนวนผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บในเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดปัตตานี
ปี 2563 – 2565

3 ปี ย้อนหลัง (ตั้งแต่ ปี 2563 – 2565)	จำนวนผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บ ในเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดปัตตานี 3 ปี ย้อนหลัง (ตั้งแต่ ปี 2563 - 2565) (ของจังหวัดปัตตานี)				
	เสียชีวิต	ร้อยละ	บาดเจ็บ	ร้อยละ	รวม
ปี 2563	42	52.50	38	47.50	80
ปี 2564	24	36.36	42	63.64	66
ปี 2565	16	34.95	22	65.05	38
รวม 3 ปี ย้อนหลัง (ตั้งแต่ ปี 2563 –2565)	82	44.56	102	55.43	184

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดปัตตานี, 2565

ตารางที่ 153 จำนวนผู้ได้รับบาดเจ็บและผู้เสียชีวิตเหตุการณ์ความไม่สงบ ปี 2562 – 2564

แยกตามกลุ่มบุคคล

จนท.รัฐ และ อื่น ๆ	2563					2564					2565				
	เสียชีวิต		บาดเจ็บ		รวม	เสียชีวิต		บาดเจ็บ		รวม	เสียชีวิต		บาดเจ็บ		รวม
	พุทธ	มุสลิม	พุทธ	มุสลิม		พุทธ	มุสลิม	พุทธ	มุสลิม		พุทธ	มุสลิม	พุทธ	มุสลิม	
ทหาร (ทบ.,ทร.,ทอ.,ทพ.)	4	2	17	2	25	1		6		7			1		1
จนท.ตร. (ภ.,ต.ชด.,ส.,ทล.)	1		1		2		1	13		14		1	8	5	14
ข้าราชการพลเรือน					0			2		2					0
ลูกจ้าง/พนักงานของรัฐ		1			1					0					0
ครู/นักเรียน นักศึกษา					0					0					0
สมาชิก อส.,อปพร.,ชรบ., อรบ., อสม.		1	1	1	3		2			2			2		2
นักการเมืองท้องถิ่น (อบต.)					0					0					0
ผู้นำท้องถิ่น (กำนัน,ผญบ.,ผช. ,ผรส. สารวัตรกำนัน แพทย์ ประจำตำบล)		5			5	1	1			2		2	1		3
พระภิกษุ, สามเณร					0					0					0
ผู้นำศาสนาอิสลาม					0		1			1					0
ราษฎรทั่วไป	3	11	1	14	29	3	14	1	12	30	1	8		5	14
ชาวต่างชาติ/ต่างด้าว			1		1					0					0
ผู้ก่อเหตุ		14			14		9			9		4			4
รวม	8	34	21	17	80	5	28	22	12	67	1	15	9	13	38
รวมทั้งสิ้น	42		38		80	33		34		67	16		22		38

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดปัตตานี, 2565

❖ แนวโน้มสถานการณ์ในพื้นที่จังหวัดปัตตานี

กลุ่มผู้ก่อความรุนแรงจะยังคงความพยายามในการก่อเหตุรุนแรงต่อเจ้าหน้าที่เป็นหลัก โดยหากไม่สามารถก่อเหตุต่อเจ้าหน้าที่ได้ ก็จะเปลี่ยนมาก่อเหตุต่อเป้าหมายอ่อนแอ โดยรูปแบบการก่อเหตุจะยังคงคล้ายกับห่วงโซ่ที่ผ่านมา อาทิ การลอบวางระเบิดหรือยิงเจ้าหน้าที่ตามเส้นทางสัญจร หรือขณะปฏิบัติภารกิจประจำด้านตรวจ/จุดสกัด และสถานที่ราชการที่มีการรักษาความปลอดภัยต่ำ การลอบยิงคนไทยพุทธ ประชาชนที่ให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่หรือทำงานกับภาครัฐ และสายข่าวของเจ้าหน้าที่ การลอบวางระเบิดหรือวางเพลิงระบบสาธารณูปโภคต่าง ๆ ร้านค้าไทยพุทธ หรือสถานบันเทิง รวมทั้งอาจก่อเหตุก่อความวุ่นวายเชิงสัญลักษณ์พร้อมกันหลายจุดด้วยการแขวนป้ายผ้า พันสีสเปรย์บนถนนหรือป้ายบอกทาง และโปรยตะปูเรือใบ เนื่องจากปรากฏข่าวสารความเคลื่อนไหวเตรียมการก่อเหตุของกลุ่มผู้ก่อความรุนแรงอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับยังมีปัจจัยอื่นกระตุ้นให้กลุ่มผู้ก่อความรุนแรงก่อเหตุหลายประการ เช่น ตอบโต้การบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่ วันสำคัญเชิงสัญลักษณ์ต่าง ๆ เป็นต้น

❖ การแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคง

จังหวัดปัตตานีได้กำหนดมาตรการและแนวทางในการปฏิบัติด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่จังหวัดปัตตานี โดยใช้ศูนย์ปฏิบัติการอำเภอ (ศปก.อ.) ที่มีนายอำเภอเป็นผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการร่วมกับหน่วยเฉพาะกิจหมายเลข หน่วยเฉพาะกิจทหารพราน และสถานีตำรวจภูธรในพื้นที่บูรณาการร่วมกันในการรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ และเสริมด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในการร่วมกับเจ้าหน้าที่รัฐ ในการดูแลรักษาความสงบเรียบร้อย ทั้ง ชรบ., อรบ., ทสปช., และกำลังภาคประชาชนทุกกลุ่ม ซึ่งจังหวัดปัตตานีกำหนดมาตรการรักษาความปลอดภัยตามแนวทางของ กอ.รมน.ภาค 4 สน. โดยกำหนดมาตรการรักษาความปลอดภัยเป็น 3 ระบบ ดังนี้

(1) ระบบป้องกันโดยตนเอง

(1.1) ใช้การประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ และให้คำแนะนำแก่บุคคลที่เป็นเป้าหมายของกลุ่ม ผกค. เช่น ครู ประชาชนไทยพุทธ หรือผู้ที่ให้ความร่วมมือกับรัฐ เจ้าหน้าที่รัฐ เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นต้น ในการติดตามข่าวสารและความเคลื่อนไหวของ ผกค. การเฝ้าสังเกตสิ่งผิดปกติในพื้นที่ ให้ดำเนินชีวิตตามปกติด้วยความระมัดระวังไม่ประมาท

(1.2) ส่งเสริมขีดความสามารถในการป้องกันตนเอง เช่น การฝึกการใช้อาวุธ การฝึกการป้องกันตนเอง การให้คำแนะนำในการระวังป้องกันตนเองด้วยการสังเกต เพื่อมิให้ถูกติดตามหรือสลับการเกาะของฝ่ายตรงข้าม

(1.3) จัดสร้างระบบเครือข่ายระหว่างเจ้าหน้าที่กับบุคคลที่เป็นเป้าหมาย โดยมีหมายเลขโทรศัพท์ ให้ติดต่อกันได้ตลอดเวลา

(1.4) การปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ในด้านรักษาความปลอดภัย

(2) ระบบป้องกันโดยชุมชน

(2.1) ปลุกจิตสำนึกให้ประชาชนมีความรัก ห่วงแหน และช่วยกันดูแล สถานที่ราชการ เช่น โรงเรียน วัด สถานีนามัย สถานีรถไฟ เป็นต้น

(2.2) ส่งเสริมให้ประชาชนออกมาช่วยกันดูแล หมู่บ้าน ชุมชน การเฝ้าสังเกตสิ่งผิดปกติ และการแจ้งเตือนข่าวสาร

(2.3) การแสดงพลังต่อต้านการกระทำต่อบุคคลและสถานที่ที่เป็นของส่วนรวม

(3) ระบบการรักษาความปลอดภัยโดยเจ้าหน้าที่

(3.1) การรักษาความปลอดภัยในเขตชุมชนเมือง สำหรับในพื้นที่เขตเมืองได้ใช้แผนพิทักษ์เมืองเป็นหลัก โดยมีการปฏิบัติแบ่งพื้นที่รับผิดชอบเป็น 3 ชั้น ดังนี้ ชั้นนอก มอบภารกิจให้เจ้าหน้าที่ทหารรับผิดชอบพื้นที่ชั้นกลางและชั้นในมอบภารกิจให้เจ้าหน้าที่ตำรวจและสมาชิก อส. รับผิดชอบในการตั้งจุดตรวจ/จุดสกัด โดยมีชุดเคลื่อนที่เร็ว ชุดตรวจวัตถุระเบิด และมาตรการด้านการข่าว สนับสนุนการปฏิบัติและมีกำลังซุ่มแผนเผชิญเหตุเป็นห่วง ๆ โดยการวางกำลังพื้นที่ชั้นในและชั้นกลางหากไม่เพียงพอให้เจ้าหน้าที่ทหารจัดกำลังสนับสนุนในลักษณะการวางกำลังเป็นพื้นที่และ/หรือจัดกำลังเป็นกองหนุนเคลื่อนที่เร็ว โดยวางกำลังในพื้นที่ทั้ง 3 ชั้น ให้เสริมกำลังประชาชนและเครือข่ายเฝ้าระวัง ประกอบด้วย ชรบ. อรบ. ทสปช. และ ชคต. และได้มีการนำแผนพิทักษ์เมืองมาปฏิบัติและการจัดตั้ง กอ.ร่วม เพื่อวิเคราะห์ประเมินสถานการณ์ประจำวัน และปรับแผนตามความเหมาะสมเพื่อป้องกันการก่อเหตุให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

(3.2) การรักษาความปลอดภัยพื้นที่นอกเขตเมือง

ใช้ศูนย์ปฏิบัติการอำเภอ (ศปก.อ.) เป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนมาตรการรักษาความปลอดภัยพื้นที่ โดยบูรณาการกำลังร่วม 3 ฝ่าย ทั้งทหาร ตำรวจ และฝ่ายปกครอง ปฏิบัติตามแผนรักษาความปลอดภัยของแต่ละพื้นที่ โดยกำหนดมาตรการรักษาความปลอดภัย เป็น 2 ส่วน

- พื้นที่ชุมชนที่สามารถป้องกันตนเองได้

- 1) บูรณาการกำลังร่วม 3 ฝ่าย ตรวจสอบให้คำแนะนำในการปฏิบัติในการ รปภ.พื้นที่
- 2) จัดกำลังเฝ้าตรวจ/คุ้มครองเส้นทางที่ราษฎรใช้เป็นประจำ โดยกำหนดมาตรการ รปภ.

อย่างเข้มแข็ง เพื่อให้เป็นเส้นทางปลอดภัยอย่างน้อย 1 เส้นทาง

3) ศปก.อ. กำหนดพื้นที่รับผิดชอบในแต่ละหมู่บ้าน เป็น 7 โซน และแบ่งมอบภารกิจในการรักษาความปลอดภัยให้กับ ผช.ปค./พรส. ในการดูแลรับผิดชอบพื้นที่ โดยมอบหมายให้ผู้ใหญ่บ้านดูแลรับผิดชอบในภาพรวมหมู่บ้าน

4) กำหนดให้มีการซักซ้อมแผนเผชิญเหตุอย่างต่อเนื่อง และกำหนดฝึกอบรมเสริมศักยภาพในด้านยุทธวิธีพื้นฐาน ในการป้องกันตนเอง และชุมชนอย่างต่อเนื่อง

5) ตรวจสอบระบบการติดต่อสื่อสารระหว่างชุมชนกับ ศปก.อ. และหน่วยกำลังในพื้นที่ และจัดกำลังเคลื่อนที่เร็วให้การสนับสนุนเมื่อเกิดเหตุ

- พื้นที่ชุมชนที่ไม่สามารถป้องกันตนเองได้

- 1) จัดกำลังลาดตระเวนเฝ้าตรวจ/คุ้มครองอย่างต่อเนื่อง
- 2) จัดตั้งชุดคุ้มครองตำบล (ชคต.)/ชุดคุ้มครองหมู่บ้าน (ชคบ.) ในพื้นที่ที่มีเกณฑ์ที่ถูก

กระทำจากกลุ่ม ผกร. โดยบูรณาการปฏิบัติร่วมกับ หน่วยทหาร และเจ้าหน้าที่ตำรวจที่รับผิดชอบ

3) จัดกำลังลาดตระเวนเฝ้าตรวจ/คุ้มครองเส้นทางที่ราษฎรใช้เป็นประจำโดยกำหนดมาตรการ รปภ.อย่างเข้มแข็ง กำหนดพื้นที่เฝ้าระวังในหมู่บ้าน/ชุมชนที่สำคัญ ได้แก่ ถนนที่เคยเกิดเหตุซ้ำซาก ถนนที่เป็นจุดล่อแหลมอันตราย และสถานที่ราชการหรือสิ่งสาธารณประโยชน์ภายในหมู่บ้านที่ต้องเฝ้าระวังเป็นพิเศษ

4) ศปก.อ.กำหนดพื้นที่รับผิดชอบในแต่ละหมู่บ้าน เป็น 7 โซน และแบ่งมอบภารกิจในการรักษาความปลอดภัยให้กับ ผช.ปค./พรส. ในการดูแลรับผิดชอบพื้นที่ โดยมอบหมายให้ผู้ใหญ่บ้านดูแลรับผิดชอบในภาพรวมหมู่บ้าน

5) กำหนดให้มีการซักซ้อมแผนเผชิญเหตุอย่างต่อเนื่อง และกำหนดการฝึกอบรมเสริมศักยภาพในด้านยุทธวิธีพื้นฐาน ในการป้องกันตนเอง และชุมชน

6) ตรวจสอบระบบการติดต่อสื่อสารระหว่างชุมชนกับ ศปก.อ. และหน่วยกำลังในพื้นที่ และจัดกำลังเคลื่อนที่เร็วในการสนับสนุนเมื่อเกิดเหตุ

2) ยาเสพติด

จังหวัดปัตตานีมีปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในทุกหมู่บ้าน/ชุมชน โดยการแพร่ระบาดแนวโน้มระดับที่ค่อนข้างรุนแรง และเป็นปัญหาที่มีความทับซ้อนกับปัญหาความมั่นคง เอื้อประโยชน์กับกลุ่มผู้ค้ายาเสพติด ทำให้มีเสรีในการค้ายาเสพติดมากขึ้นจึงส่งผลให้การแพร่ระบาดของยาเสพติดมีสถานการณ์ที่ค่อนข้างรุนแรง แตกต่างกันไปตามลักษณะของพื้นที่หรือชุมชน

❖ สถานการณ์การค้ายาเสพติด

สถานการณ์การค้ายาเสพติดคงขยายตัวในพื้นที่ ยาเสพติดยังคงมีการลักลอบลำเลียงลงมาจำหน่ายในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะยาบ้า ไอซ์ เฮโรอีน และกัญชา บางส่วนมีการลักลอบลำเลียงมาจากเครือข่ายชายแดนพื้นที่ภาคเหนือ ซึ่งดำเนินการโดยนักค้ารายใหญ่ในพื้นที่ บางส่วนมีการลำเลียงมาจากจังหวัดใกล้เคียง ซึ่งดำเนินการโดยนักค้าในระดับชายส่ง เพื่อนำมาจำหน่ายในพื้นที่จังหวัดปัตตานี โดยการค้าในพื้นที่จังหวัดปัตตานีมีลักษณะ ดังนี้

กลุ่มเครือข่ายการค้า ปัจจุบันกลุ่มเครือข่ายการค้ายาเสพติดรายใหญ่ ซึ่งเป็นเครือข่ายเดิมในพื้นที่จังหวัดปัตตานี ยังคงมีบทบาทพฤติการณ์ในการค้ายาเสพติดอยู่ โดยยังสามารถติดต่อจัดหายาเสพติด โดยเฉพาะยาบ้าจากเครือข่ายทางภาคเหนือมาจำหน่ายในพื้นที่ได้อย่างต่อเนื่อง และบุคคลในเครือข่ายมีลักษณะเป็นเครือญาติกัน กรณีที่บุคคลใดถูกจับกุมก็จะให้บุคคลอื่นสามารถขึ้นมาทำหน้าที่แทนได้ และบุคคลในเครือข่ายบางคนที่มีหมายจับก็มีการหลบหนีไปอยู่ประเทศเพื่อนบ้าน เช่น ประเทศพม่า ลาว เป็นต้น และยังมีพฤติการณ์ในการติดต่อค้าและจัดหายาเสพติดลงมาในพื้นที่ แต่อย่างไรก็ตาม พบว่ากลุ่มเครือข่ายการค้ายาเสพติดในพื้นที่จังหวัดปัตตานีส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มเครือข่ายการค้าระดับชายส่งในพื้นที่ โดยจะมีความเชื่อมโยงกับนักค้ายาเสพติดระหว่างจังหวัด ได้แก่ จ.นราธิวาส จ.สงขลา จ.ตรัง ในการติดต่อซื้อขายยาเสพติด เพื่อนำมาจำหน่ายในพื้นที่จังหวัดปัตตานี รวมถึงจังหวัดใกล้เคียง อาทิ จังหวัดยะลา ที่มีแนวเขตติดต่อกัน

รูปแบบการค้ายาเสพติด

- รูปแบบในการติดต่อซื้อขายยาเสพติด ส่วนใหญ่ใช้การติดต่อสื่อสารหรือสั่งการผ่านทางโทรศัพท์มือถือเป็นหลัก นอกจากนี้ใช้การติดต่อสื่อสารผ่านทาง Social media ทั้งการใช้ Facebook, Messenger, Line ซึ่งเป็นที่นิยม

- การซุกซ่อนลำเลียงยาเสพติด จากการจับกุมในคดีสำคัญพบว่าส่วนใหญ่จะมีการลักลอบลำเลียงยาเสพติด โดยใช้รถยนต์กระบะส่วนบุคคลในการลำเลียง การลำเลียงโดยรถบรรทุกสินค้า และการลำเลียงผ่านบริษัทขนส่งเอกชน

- รูปแบบและวิธีการชำระเงินค่ายาเสพติด ปัจจุบันใช้วิธีการโอนเงินเข้าบัญชี โดยผ่านแอปพลิเคชันทางมือถือ (E-Banking) จะไม่ไปโอนที่ธนาคารเหมือนสมัยก่อนโดยบัญชีธนาคารและโทรศัพท์ที่ใช้จะเป็นชื่อของบุคคลอื่นทั้งสิ้น

- พื้นที่พิกษาสำคัญในจังหวัดปัตตานี เพื่อรอกการกระจายในพื้นที่ รวมถึงส่งไปยังพื้นที่จังหวัดใกล้เคียงได้แก่ อ.โคกโพธิ์ อ.สายบุรี และ อ.กะพ้อ

- ราคายาเสพติดในพื้นที่จังหวัดปัตตานี ตัวยาสำคัญ ได้แก่ ยาบ้า ราคาขายส่ง มัดละ (2,000 เม็ด) ประมาณ 45,000 – 50,000 บาท

❖ ข้อมูลสถานการณ์เฝ้าระวังปัญหาเสพติดในพื้นที่จังหวัดปัตตานี

พื้นที่ผลิตยาเสพติด นำเข้า ส่งออก และพื้นที่พิกษาเสพติด โดยในพื้นที่ไม่มีปรากฏเนื่องจากในพื้นที่จังหวัดปัตตานี ไม่มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน จึงทำให้ไม่มีปัญหาตามแนวชายแดน

พื้นที่เส้นทางลำเลียงยาเสพติด ข้อมูลทางการสืบสวน ด้านการข่าว และผลการจับกุมผู้ต้องหา รวมทั้งข้อมูลที่ได้รับจากการจับกุมผู้เสพพบว่า ผู้ค้ายาเสพติดในพื้นที่ส่วนใหญ่จะเป็นผู้ค้ารายย่อย โดยรับยาเสพติดมาจากพื้นที่จังหวัดใกล้เคียงได้แก่ พื้นที่ อำเภอสู่โขงโก – ลก จังหวัดนครราชสีมา และ อำเภอหาดใหญ่ อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นประเภท ยาบ้า และกัญชา มาจากพื้นที่ภาคเหนือ มีความเชื่อมโยงกับนักค้าในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ และลำเลียงเข้ามาจำหน่ายในพื้นที่ สำหรับพืชกระท่อม ส่วนใหญ่จะนำมาจากนอกพื้นที่ ได้แก่พื้นที่จังหวัดพัทลุง จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดชุมพร จังหวัดสุราษฎร์ธานี และจังหวัดสตูล โดยการลักลอบลำเลียงยาเสพติดเข้าในพื้นที่ในรูปแบบ และวิธีการซุกซ่อนในยานพาหนะ ซึ่งบางครั้งจะซุกซ่อนปะปนมากับสินค้า และยังคงใช้เส้นทางหมายเลข 42 และ 43 เส้นทาง รถไฟ ทางรถโดยสารประจำทางตลอดจนมีการส่งทางไปรษณีย์ โดยผู้ค้าจะบรรจุยาเสพติดใส่หีบห่อหรือกล่องพัสดุ แล้วส่งมาทางไปรษณีย์ แล้วจำหน่ายของผู้รับในพื้นที่ปลายทาง แล้วจะใช้ชื่อญาติ หรือ คนสนิท เป็นผู้ไปรับกล่องพัสดุตามที่ส่งมาจากต้นทาง ดังกล่าว

พื้นที่ค้ายาเสพติด และพื้นที่แพร่ระบาดของยาเสพติด เนื่องจากพื้นที่เป็นเส้นทางผ่านของถนนทางหลวงหมายเลข 42 และผู้ค้ายาเสพติดนำยามาเก็บไว้ เพื่อจำหน่ายในพื้นที่จังหวัดปัตตานี ได้แก่

(1) อ.เมืองปัตตานี ม.1, ม.3, ม.5, ม.6 ต.รูสมะมีแล ม.3, ม.7, ม.8, ม.9, ม.10 ต.บานา ม.2 ต.ตะลุโบะ และ ถ.ปากน้ำ ต.สะบารัง ต.อาเนาะรู

(2) อ.โคกโพธิ์ ม.1 ต.นาเกตุ ม.2, ม.3, ม.7 ต.มะกรูด ม.1, ม.3, ม.4, ม.7 ต.ท่าเรือ ม.4 ต.โคกโพธิ์ และ ม.3 ต.บางโกระ

(3) อ.หนองจิก ม.4 ต.บางเขา ม.1, ม.3, ม.9 ต.บ่อทอง ม.2, ม.6 ต.ท่ากำชำ ม.2 ต.ตลุง และ ม.2 ต.เกาะเปาะ

(4) อ.สายบุรี ม.3 ต.ละหาร ม.2 ต.ปะเสยะวอ ม.7 ม.10 ต.เตราะบอน และ ม.4 ต.ทุ่งคล้า

(5) อ.ยะรัง ม.3 ต.ยะรัง ม.3 ต.ระแว้ง และ ม.6 ต.เมะมาวี

(6) อ.ยะหริ่ง ม.2 ต.ตันหยงจิงงา ม.2 ต.ตาเกาะ และ ม.3 ต.ตันหยงดालอ

(7) อ.มายอ ม.2 ม.4 ต.สะก่า ม.4 ม.6 ต.ลุโบะยิไร ม.3 ต.สากอใต้ และ ม.1 ต.ปะโด

❖ ประเภทยาเสพติดที่มีการแพร่ระบาดในพื้นที่ และแนวโน้มการแพร่ระบาดตามลำดับ ดังนี้

(1) **พืชกระท่อม** ซึ่งปัจจุบันนี้มีการแพร่ระบาดแทบทุกพื้นที่ ในจังหวัดปัตตานี ซึ่งผู้ค้าจะไปรับมาจากนอกพื้นที่ คือในพื้นที่ภาคใต้ตอนบน เช่น จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดชุมพร จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดพัทลุง และจังหวัดสตูล แล้วนำมาต้มผสมกับเครื่องดื่มหรือยาเสพติดอื่น ๆ เช่น น้ำอัดลม เครื่องดื่มชูกำลัง ยาแก้ไอ ยากันยุง หรือ อัลปราโซแลม ที่เรียกว่า 4 X 100 มีการจับกุมทุกพื้นที่โดยเฉพาะ อ.ทุ่งยางแดง อ.ยะรัง อ.มายอ อ.สายบุรี ต.นาประดู่ อ.โคกโพธิ์ อ.แม่ลาน และเกือบทุกอำเภอ หมู่บ้าน/ชุมชน ซึ่งสามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้จากการจับกุมที่ผ่านมา

(2) **ยาบ้า** จะแพร่ระบาดในชุมชนเมืองที่มีสถานบริการ สถานบันเทิง และเขตที่มีความเจริญทางด้านอุตสาหกรรม ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มผู้ใช้แรงงานใช้ยาประเภทนี้จำนวนมาก พื้นที่ที่มีการแพร่ระบาด ได้แก่ อ.เมืองปัตตานี อ.หนองจิก อ.สายบุรี อ.โคกโพธิ์ อ.ยะหริ่ง อ.มายอ อ.ยะรัง และ อ.ปะนาเระ นักค้ายาเสพติดส่วนใหญ่จะเป็นนักค้ารายย่อย จะรับยามาจาก พื้นที่ อ.สุโหงโกลก จังหวัดนราธิวาส พื้นที่จังหวัดสงขลา จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดสุราษฎร์ธานี และพื้นที่ ในภาคกลาง ภาคเหนือ

(3) **กัญชา** จะแพร่ระบาดทั่วไปเกือบทุกพื้นที่ในจังหวัดปัตตานี โดยเฉพาะพื้นที่ชุมชน/หมู่บ้าน ส่วนใหญ่ผู้ที่นับถือศาสนาอิสลาม มักจะใช้ยาประเภทนี้ เนื่องจากไม่ส่อพฤติกรรมทางกายภาพ จากการจับกุม มีการจับกุมทุกพื้นที่

❖ ผลการจับกุมยาเสพติดในพื้นที่จังหวัดปัตตานี

สรุปผลการจับกุมยาเสพติด โดยแยกตามประเภทของยาเสพติด ดังนี้

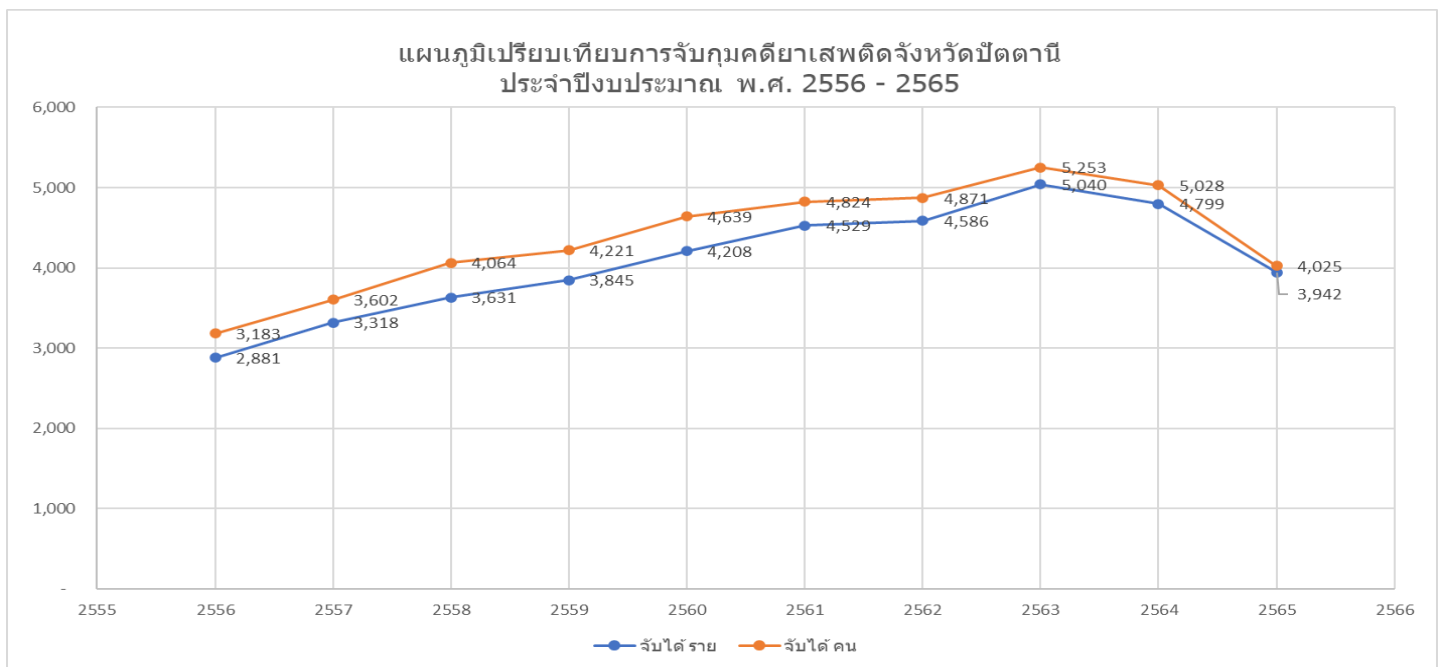
ตารางที่ 154 สรุปผลการจับกุมยาเสพติด แยกตามประเภทยาเสพติด ปี 2556 – 2565

ปีงบประมาณ	จับได้		ประเภทของยาเสพติด														
			เฮโรอีน			ยาบ้า			ยาไอซ์/ยาลี้			ยาแก๊ว			วัตถุออกฤทธิ์		
	ราย	คน	ราย	คน	กรัม	ราย	คน	เม็ด	ราย	คน	กรัม	ราย	คน	ซีซี.	ราย	คน	ม.
2556	2,881	3,183	18	21	96	797	820	52,657	41	47	-	12	15	734,607	4	4	806
2557	3,318	3,602	124	129	575	1,716	1,791	588,005	27	30	-	48	53	1,932,060	13	13	200
2558	3,631	4,064	96	104	4,675	1,536	1,594	444,479	33	41	-	47	63	5,096,700	19	19	3,810
2559	3,845	4,221	76	82	7,631	1,555	1,592	886,907	21	25	-	35	36	5,116,980	18	18	1,537
2560	4,208	4,639	81	90	363	2,093	2,158	1,070,824	42	49	-	50	53	5,863,875	8	8	547
2561	4,529	4,824	95	101	1,573	2,349	2,419	707,857	81	89	-	22	24	999,975	5	5	2,566
2562	4,586	4,871	78	85	441	2,313	2,387	613,370	178	188	-	14	15	710,984	1	1	192
2563	5,040	5,253	77	83	675	2,367	2,424	3,573,360	157	168	17	15	14	342,042	9	10	744
2564	4,799	5,028	81	83	622	2,391	2,478	2,171,580	263	287	-	10	9	124,140	-	-	-
2565	3,942	4,025	144	149	620	3,698	3,773	2,623,711	58	61	-	4	4	57,120	2	2	300
รวม	40,779	43,710	870	927	17,271	20,815	21,436	12,732,748	901	985	17	257	286	20,978,483	79	80	10,702

ที่มา : ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัดปัตตานี, 2565

แผนภูมิที่ 27 เปรียบเทียบการจับกุมคดียาเสพติดจังหวัดปัตตานี ปีงบประมาณ

พ.ศ. 2556 – 2565

ที่มา : ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัดปัตตานี, 2565

ตารางที่ 155 สรุปผลการจับกุมยาเสพติด แยกตามประเภทข้อกล่าวหา ปี 2563 – 2565

ประเภทข้อกล่าวหา	ปี 2563		ปี 2564		ปี 2565	
	จับกุมได้ (ราย)	ผู้ต้องหา (ราย)	จับกุมได้ (ราย)	ผู้ต้องหา (ราย)	จับกุมได้ (ราย)	ผู้ต้องหา (ราย)
ผลิต	420	459	420	459	5	5
นำเข้า	-	-	-	-	-	-
จำหน่าย	36	36	36	36	340	378
ครอบครองเพื่อจำหน่าย	1,086	1,179	1,086	1,179	1,098	1,105
ครอบครอง	2,318	2,409	2,318	2,409	409	474
เสพ	939	945	939	945	2,050	2,063
รวม	4,799	5,028	4,799	5,028	3,942	4,025

ที่มา : ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัดปัตตานี, 2564

3) คดีและอาชญากรรม

ตารางที่ 156 สถิติคดีอาญา 4 กลุ่ม เปรียบเทียบ ปี 2561 - 2565

ประเภทความผิด	2561		2562		2563		2564		2565	
	รับแจ้ง (ราย)	จับกุม (ราย)	รับแจ้ง (ราย)	จับกุม (ราย)	รับแจ้ง (ราย)	จับกุม (ราย)	รับแจ้ง (ราย)	จับกุม (ราย)	รับแจ้ง (ราย)	จับกุม (ราย)
1. ฐานความผิดเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และเพศ	178	87	144	81	121	84	134	90	148	168
2. ฐานความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน	538	309	424	288	436	328	400	304	603	587
3. ฐานความผิดพิเศษ	118	106	99	85	51	42	46	35	103	71
4. คดีความผิดที่รัฐเป็นผู้เสียหาย	4,790	4,790	4,777	4,777	5,487	5,487	5,032	5,032	4,799	4,939

ที่มา : ตำรวจภูธรจังหวัดปัตตานี, 2565

ตารางที่ 157 เปรียบเทียบจำนวนรับแจ้งคดีและอาชญากรรม ปี 2559 – 2565

รายการ/ปี	ปี 2563			ปี 2564			ปี 2565		
	รับแจ้ง คดี	จำนวนจับกุม		รับแจ้ง คดี	จำนวนจับกุม		รับแจ้ง คดี	จำนวนจับกุม	
		จับกุม	คน		จับกุม	คน		จับกุม	คน
1. ฐานความผิดเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และเพศ	137	96	147	143	103	146	148	118	168
1.1 ฆ่าผู้อื่น (คดีอุกฉกรรจ์)	38	19	39	38	21	38	28	17	28
1.2 ทำร้ายผู้อื่นถึงแก่ความตาย	1	0	0	1	1	1	2	2	5
1.3 พยายามฆ่า	31	23	35	43	26	42	29	19	32
1.4 ทำร้ายร่างกาย	22	21	32	12	11	14	54	50	69

รายการ/ปี	ปี 2563			ปี 2564			ปี 2565		
	รับแจ้งคดี	จำนวนจับกุม		รับแจ้งคดี	จำนวนจับกุม		รับแจ้งคดี	จำนวนจับกุม	
		จับกุม	คน		จับกุม	คน		จับกุม	คน
1.5 ชมชื่นกระทำชำเรา	11	7	8	11	11	11	23	19	22
1.6 อื่น ๆ	34	26	33	38	33	40	12	11	12
2. ฐานความผิดเกี่ยวกับทรัพย์	519	395	498	463	366	466	603	459	587
2.1 ปล้นทรัพย์	2	2	7	4	2	8	3	3	20
2.2 ชิงทรัพย์	12	10	11	4	3	3	3	3	3
2.3 ชิงราวทรัพย์	15	13	15	10	9	10	7	7	10
2.4 ลักทรัพย์	324	245	300	239	197	251	342	298	369
2.5 กรรโชกทรัพย์	2	2	5	5	4	12	1	1	4
2.6 ฉ้อโกง (ยกเว้นฉ้อโกงที่กระทำผ่านระบบคอมพิวเตอร์)	60	35	39	94	57	66	118	39	51
2.7 ยักยอกทรัพย์	18	15	15	18	17	17	35	25	29
2.8 ทำให้เสียทรัพย์	19	13	14	21	16	18	22	17	19
2.9 รับของโจร	28	27	49	37	24	32	35	35	43
2.10 ลักพาเรียกค่าไถ่	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.11 วางเพลิง	3	2	2	4	1	1	3	3	9
2.12. อื่น ๆ	36	31	41	37	36	48	34	28	30
3. ฐานความผิดพิเศษ	61	47	55	56	44	52	103	56	71
3.1 พ.ร.บ. ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.2 พ.ร.บ. คุ้มครองเด็ก	1	1	1	0	0	0	0	0	0
3.3 พ.ร.บ. ลิขสิทธิ์	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.4 พ.ร.บ.สิทธิบัตร	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.5 พ.ร.บ.เครื่องหมายการค้า	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.6 พ.ร.บ.ว่าด้วยการกระทำผิดทางคอมพิวเตอร์	2	1	1	14	8	8	65	21	31
3.7 ความผิดเกี่ยวกับบัตรอิเล็กทรอนิกส์ (ป.อาญา ม.269/1-269/7)	3	3	3	3	3	3	0	0	0
3.8 พ.ร.บ.ป่าไม้	5	0	0	2	1	1	2	1	1
3.9 พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ	4	0	0	5	1	1	1	0	0
3.10 พ.ร.บ.อุทยานแห่งชาติ	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.11 พ.ร.บ.สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า	7	6	7	4	3	4	8	8	9
3.12 พ.ร.บ.ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535	2	0	0	0	0	0	1	0	0

รายการ/ปี	ปี 2563			ปี 2564			ปี 2565		
	รับแจ้ง คดี	จำนวนจับกุม		รับแจ้ง คดี	จำนวนจับกุม		รับแจ้ง คดี	จำนวนจับกุม	
		จับกุม	คน		จับกุม	คน		จับกุม	คน
3.13. พ.ร.บ.ขูดดินและถมดิน	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.14 พ.ร.บ.ศุลากร	30	30	36	27	27	34	20	20	23
3.15 พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปราม การฟอกเงิน พ.ศ.2542	1	0	0	0	0	0	0	0	0
3.16 พ.ร.บ.ห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา	6	6	7	1	1	1	4	4	4
3.17 พ.ร.บ.ทวงถามหนี้	0	0	0	0	0	0	2	2	3
4. คดีความผิดที่รัฐเป็นผู้เสียหาย	-	6,672	7,048	-	6,461	6,849	-	4,799	4,939
4.1 ยาเสพติด	-	781	852	-	5,936	6,259	-	4,462	4,479
4.2 อาวุธปืนและวัตถุระเบิด	-	274	292	-	201	189	-	233	254
4.3 การพนัน	-	45	126	-	34	82	-	25	44
4.4 ความผิดเกี่ยวกับวัสดุ สื่อสิ่งพิมพ์ ลามกอนาจาร	-	0	0	-	0	0	-	7	6
4.5 ความผิดเกี่ยวกับ พ.ร.บ. คนเข้าเมือง	-	69	98	-	47	64	-	55	141
4.6 ความผิดเกี่ยวกับการป้องกันและ ปราบปรามการค้าประเวณี	-	1	1	-	0	0	-	1	1
4.7 ความผิดเกี่ยวกับสถานบริการ	-	0	0	-	0	0	-	0	0
4.8 ความผิดเกี่ยวกับการควบคุม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์	-	0	0	-	0	0	-	0	0
4.9 พรก.การบริหารราชการใน สถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548	-	608	651	-	243	255	-	14	14

ที่มา : ตำรวจภูธรจังหวัดปัตตานี, 2565

จากข้อมูลตารางการเปรียบเทียบสถิติคดีอาญาทั้ง 4 กลุ่มข้างต้น จะเห็นว่า ในห้วงปีที่ผ่านมา ภาพรวมการรับแจ้งในคดีกลุ่ม 1 “คดีเกี่ยวกับชีวิตร่างกายและเพศ” เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะคดีทำร้ายร่างกาย และข่มขืน กระทำชำเรา คดีในกลุ่ม 2 “คดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน” การรับแจ้งก็เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะคดีลักทรัพย์ ฉ้อโกง (ยกเว้น ฉ้อโกงที่กระทำผ่านระบบคอมพิวเตอร์) ยักยอกทรัพย์สิน และทำให้เสียทรัพย์สิน คดีกลุ่ม 3 “ความผิดพิเศษ” การรับแจ้งก็เพิ่มขึ้นเช่นกัน โดยเฉพาะคดี พ.ร.บ.ว่าด้วยการกระทำผิดทางคอมพิวเตอร์ และ พ.ร.บ.สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า ส่วนคดีในกลุ่ม 4 “คดีที่รัฐเป็นผู้เสียหาย” ภาพรวมการจับกุมลดลง โดยเฉพาะคดียาเสพติด และคดีการพนัน

สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้กำหนดแผนมาตรการปราบปรามอาชญากรรมปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ในการขับเคลื่อนงานป้องกันปราบปรามอาชญากรรม 5 ด้าน คือ

(1) มาตรการป้องกัน (งานควบคุมและการจัดสายตรวจ) โดยให้มีการจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการสายตรวจประจำสถานีตำรวจ เน้นการเพิ่มประสิทธิภาพงานป้องกันอาชญากรรมเชิงรุก มีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่ มาใช้ในการควบคุมและจัดสายตรวจผ่านแอปพลิเคชัน Police 4.0 มีการใช้ประโยชน์จากกล้องวงจรปิด (CCTV) เสริมการปฏิบัติของศูนย์วิทยุและเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจ เป็นต้น

(2) มาตรการปราบปราม (งานวิเคราะห์อาชญากรรมคดีอาญา 4 กลุ่ม) มีการนำข้อมูลการเกิดคดีอาชญากรรมในพื้นที่วิเคราะห์เพื่อหาสาเหตุและแนวทางแก้ไขปัญหาอาชญากรรมในพื้นที่

(3) มาตรการประสานความร่วมมือภาคประชาชน (งานชุมชนสัมพันธ์) เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนและส่งเสริมให้ประชาชนเข้าร่วมเป็นสมาชิกจิตอาสา

(4) มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานและขวัญกำลังใจผู้ปฏิบัติ เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ผู้ปฏิบัติหน้าที่

(5) มาตรการประเมินผลการปฏิบัติ เน้นการติดตามการปฏิบัติงานในทุกด้าน

3.1.2.4 ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1) ทรัพยากรป่าไม้

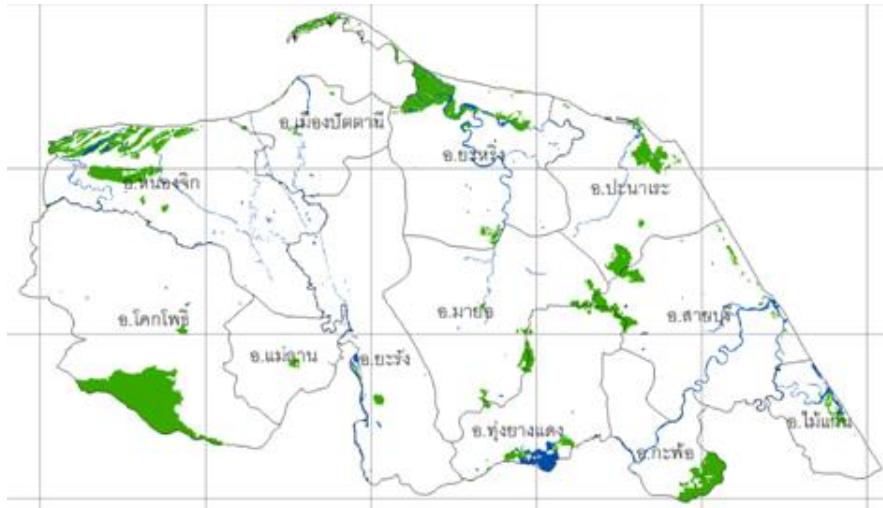
สภาพป่าส่วนใหญ่ของจังหวัดปัตตานีเป็นป่าดิบชื้น ป่าชายเลน และป่าพรุ จากข้อมูลโดยสำนักจัดการที่ดิน กรมป่าไม้ จัดทำโครงการจัดทำข้อมูลสภาพพื้นที่ป่าไม้ โดยใช้ข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียมในการบันทึกภาพและสนับสนุนการปฏิบัติงาน และให้นิยามพื้นที่ป่าไม้ ดังนี้ “พื้นที่ปกคลุมของพืชพรรณที่สามารถจำแนกได้ว่าเป็นไม้ยืนต้นปกคลุมเป็นผืนต่อเนื่องขนาดไม่น้อยกว่า 3.125 ไร่ และหมายรวมถึงทุ่งหญ้าและลานหินที่มีอยู่ตามธรรมชาติที่ปรากฏล้อมรอบด้วยพื้นที่ที่จำแนกได้ว่าเป็นพื้นที่ป่าไม้ โดยไม่รวมถึงสวนยูคาลิปตัส หรือพื้นที่ที่มีต้นไม้ แต่ประเมินได้ว่าผลผลิตหลักของการดำเนินการไม่ใช่เนื้อไม้ ได้แก่ พื้นที่วนเกษตร สวนผลไม้ สวนยางพารา และสวนปาล์ม”

ตารางที่ 158 พื้นที่ป่าไม้จังหวัดปัตตานีและสัดส่วนพื้นที่จังหวัด ปี 2556 – 2565

ปี พ.ศ.	พื้นที่ป่าไม้ (ไร่)	ร้อยละของพื้นที่จังหวัด
2556	59,033.18	4.78
2557	64,713.18	5.24
2558	63,515.94	5.14
2559	66,644.49	5.39
2560	67,668.32	5.48
2561	70,956.92	5.74
2562	68,685.12	5.56
2563	68,556.30	5.55
2564	68,544.63	5.55
2565	75,140.77	6.08

ที่มา : สำนักจัดการที่ดิน กรมป่าไม้, 2565

ภาพที่ 7 แสดงพื้นที่ป่าในพื้นที่จังหวัดปัตตานี

1.1) ป่าสงวนแห่งชาติ ประกอบด้วย 15 ป่า เนื้อที่ 99,648 ไร่ ตามกฎกระทรวงของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดังนี้

ตารางที่ 159 พื้นที่และจำนวนเนื้อที่ป่าสงวนแห่งชาติ จังหวัดปัตตานี

ที่	ชื่อป่าสงวน	ท้องที่อำเภอ	เนื้อที่ (ไร่)
1	ป่าเลนยะหริ่ง	อำเภอยะหริ่ง	6,212
2	ป่าเลนยะหริ่ง แปลงที่ 2	อำเภอยะหริ่ง	1,250
3	ป่าเลนยะหริ่ง แปลงที่ 3	อำเภอยะหริ่ง	375
4	ป่าเลนหนองจิก	อำเภอหนองจิก	12,187
5	ป่าสายโฮ	อำเภอหนองจิก	6,750
6	ป่าดอนนา	อำเภอหนองจิก	4,844
7	ป่าบาโงจะลาซี	อำเภอยะรัง	625
8	ป่าเขาตุม	อำเภอยะรัง	1,850
9	ป่าเทือกเขาเปะยานี	อำเภอยะรัง มายอ	10,008
10	ป่าเขายี่โตะ	อำเภอมายอ ทุ่งช้างแดง สายบุรี	22,500
11	ป่ายูเก๊ะกึ่ง	อำเภอมายอ ทุ่งช้างแดง	933
12	ป่ายูเก๊ะตางอ	อำเภอทุ่งช้างแดง	1,219
13	ป่ากระบุรี (ประกาศกฎกระทรวง ฉบับที่ 883 (2523) ซึ่งขณะนั้น ตำบลกระบุรี ยังอยู่ในอำเภอสายบุรี)	อำเภอสายบุรี	2,500
14	ป่าไม้แก่น	อำเภอไม้แก่น	4,020
15	ป่าเขาใหญ่	อำเภอโคกโพธิ์	24,375
รวม			99,648

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดปัตตานี, 2565

ที่	ป่าตามมติคณะรัฐมนตรี	ท้องที่อำเภอ	เนื้อที่ (ไร่)
9	ป่าเขาต้อม	อำเภอยะรัง	958
10	ป่าบาโงจะลาซี	อำเภอยะรัง	1,004
11	ป่าเทือกเขาเปาะยานิ	อำเภอยะรัง มายอ	807
12	ป่ากะรุปี	อำเภอสายบุรี	3,200
รวม			25,895.375

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดปัตตานี, 2564

1.4) เขตห้ามล่าสัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่าป่ารังไก่อ เนื้อที่ 157-0-29 ไร่ ตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม พ.ศ.2526

2) ทรัพยากรดิน

ทรัพยากรดินของจังหวัดปัตตานีแบ่งตามสัณฐาน ลักษณะทางธรณี และวัตถุต้นกำเนิดดิน ดังนี้

2.1) หาดและเนินทราย (Beach and sand dune) พื้นที่หาดทรายเป็นพื้นที่ระหว่างแนวน้ำทะเลและน้ำทะเลลง มีลักษณะเป็นแนวยาวขนานกับชายฝั่งทะเลที่เกิดขึ้นจากการกระทำของคลื่นและกระแสน้ำทะเล ส่วนพื้นที่เนินทรายเป็นพื้นที่ที่มีลักษณะนูนเป็นโคกเดี่ยวๆ และเป็นแนวยาวขนานกับชายฝั่งทะเล มีสภาพพื้นที่ราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย การระบายน้ำค่อนข้างมาก มีเนื้อดินเป็นดินทรายและมักมีเปลือกหอยปะปนอยู่ในดิน สีนํ้าตาล น้ำตาลปนเหลืองหรือเหลืองปนแดง เช่น ชุดดินบาเงาะ (Bc) ชุดดินบ้านทอน (Bh) เป็นต้น

2.2) ที่ราบชายฝั่งทะเล (Coastal plain) เกิดจากคลื่นพัดพาและกระแสลมพัดพาเอาเศษวัตถุจากทะเล ทั้งโคลน กรวด ทราย และตะกอนต่าง ๆ เข้ามาทับถมบริเวณชายฝั่ง และลึกเข้าไปในแผ่นดินมากกว่าหาดทราย แบ่งเป็น

(1) พื้นที่น้ำทะเลขึ้นถึงในปัจจุบัน (Active tidal flats) เป็นพื้นที่ที่มีน้ำทะเลขึ้นถึงดินมีสีคล้ำ อินทรีย์วัตถุสูง และเป็นดินเค็ม (saline soil) ดินส่วนใหญ่มีศักยภาพที่ก่อให้เกิดเป็นดินกรด กำมะถันหรือเป็นดินเปรี้ยวจัด มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ การระบายน้ำเลวมาก เนื้อดินเป็นดินทรายแป้งละเอียดหรือเนื้อดินละเอียด อาทิ ชุดดินตะกั่วทุ่ง (Tkt)

(2) พื้นที่ที่น้ำทะเลเคยท่วมถึง (Former tidal flats) เป็นพื้นที่ที่น้ำทะเลเคยท่วมถึงในอดีต เป็นช่วงต่อระหว่างตะกอนทะเลกับตะกอนน้ำจืด มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ หรือเป็นแอ่งต่ำมีน้ำขังตลอดปี การระบายน้ำเลวมาก มีเนื้อดินเป็นดินทรายแป้งละเอียดหรือดินเหนียวที่มีการพัฒนาชั้นดินไม่มากนัก สีเทาอ่อน มีจุดประสีน้ำตาลแก่ น้ำตาลปนเหลือง และ น้ำตาลปนเขียวมะกอก เช่น ชุดดินปัตตานี (Pti) ชุดดินมูโนะ (Mu) ชุดดินสมุทรปราการ (Sm) เป็นต้น บริเวณที่เป็นแอ่งต่ำมีน้ำขังตลอดปี อยู่ระหว่างเนินทรายหรือสันทรายชายฝั่งทะเล เรียกว่า “พรุ” ดินมีสีดำหรือเทาเข้ม มีการระบายน้ำเลวมาก อาทิ ชุดดินนราธิวาส (Nw)

(3) ที่ราบลุ่มระหว่างสันทราย (Swale) เป็นพื้นที่ลุ่มต่ำหลังแนวสันทรายซึ่งเคยเป็นชายฝั่งทะเลที่น้ำทะเลเคยท่วมถึงมาก่อน มีสภาพพื้นที่ราบเรียบ เป็นดินลึกลง เนื้อดินเป็นทรายถึงทรายปนดินร่วน สีนํ้าตาลปนเทาและเทา พบจุดประสีเหลืองปนแดงและน้ำตาลปนเหลือง การระบายน้ำเลวถึงเลวมาก มักอึดตัวด้วยน้ำตลอดเวลา มีเศษเปลือกหอยปะปนในเนื้อดิน เช่น ชุดดินวัลเปรียง (Wp) ชุดดินบางละมุง (Blm) เป็นต้น

2.3) ที่ราบน้ำท่วมถึง (Flood plain) ที่ราบริมแม่น้ำหรือลำธาร หน้าฝนหรือหน้าน้ำ มักมีน้ำท่วมเป็นครั้งคราว เป็นสภาพพื้นที่ที่เกิดจากการทับถมของตะกอนน้ำพา และมีตะกอนเพิ่มมากขึ้นหลังน้ำท่วม พื้นที่จังหวัดปัตตานีพบส่วนของสันดินริมน้ำ (Levee) เป็นที่ดอน เกิดจากการทับถมของตะกอนน้ำพาบริเวณริมฝั่งแม่น้ำเป็นสันนูนขนานไปกับริมฝั่งแม่น้ำ การระบายน้ำค่อนข้างดีถึงดี เนื้อดินค่อนข้างหยาบ อาทิ ชุดดินตาซุน (Tkn)

2.4) ที่ราบตะกอนน้ำพา (Alluvial plain) เป็นบริเวณที่ได้รับอิทธิพลของแม่น้ำหรือลำน้ำสาขาวัตถุต้นกำเนิดดินเป็นตะกอนน้ำพา (Alluvium) มีสภาพพื้นที่เป็นที่ราบขนาดใหญ่สองฝั่งแม่น้ำ แต่ละฝั่งอาจมีที่ราบแบบขั้นบันไดหรือตะพักได้หลายระดับ แบ่งเป็น

(1) ตะพักลำน้ำระดับต่ำ (Low terrace) เป็นที่ลุ่ม มีสภาพพื้นที่ราบเรียบ ดินลึกมาก เนื้อดินอาจเป็นดินเหนียวละเอียด ถึงดินทรายแป้งละเอียด สีเทา น้ำตาลปนเทา และน้ำตาล มีจุดประสีต่าง ๆ การระบายน้ำค่อนข้างเร็วถึงเร็ว เช่น ชุดดินพัทลุง (PtL) ชุดดินโคกเคียน (Ko) ชุดดินท่าศาลา (TsL) เป็นต้น

(2) ตะพักลำน้ำระดับกลางและระดับสูง (Middle and high terrace) เป็นที่ดอน มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาด ดินตื้นถึงชั้นกรวดลูกรังถึงดินลึกมาก เนื้อดินเป็นดินร่วนหยาบ ดินร่วนละเอียดหรือดินร่วนปนชื้นส่วนหยาบมาก สีน้ำตาล เหลือง น้ำตาลปนแดงจนถึงแดง การระบายน้ำดีปานกลางถึงดี เช่น ชุดดินคองหงส์ (Kh) ชุดดินลำภูรา (Ll) ชุดดินรือเสาะ (Ro) เป็นต้น

2.5) ที่ลาดเชิงเขา (Piedmont) เขา (Hill) ภูเขา (Mountain) มีสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดถึงเนินเขา ที่เกิดจากการที่หินผุพังสลายตัวอยู่กับที่หรือถูกเคลื่อนย้ายโดยแรงโน้มถ่วงของโลก ในระยะทางใกล้ ๆ และถูกควบคุมด้วยลักษณะของโครงสร้างทางธรณีวิทยา ส่วนใหญ่พบหินปะปน ในหน้าตัดดินและลอยหน้า แบ่งตามลักษณะและชนิดของหินดังนี้

(1) พัฒนาจากกลุ่มหินตะกอนหรือหินแปรเนื้อละเอียดหรือหินในกลุ่ม ส่วนใหญ่เป็นหินดินดานและหินฟิลไลต์ ดินตื้นถึงชั้นเศษหินหรือหินพื้นถึงดินลึกปานกลาง เนื้อดินเป็นดินเหนียว ละเอียดถึงดินเหนียวปนชื้นส่วนหยาบมาก สีน้ำตาล น้ำตาลปนแดง และน้ำตาลปนเหลือง การระบายน้ำดี พบเศษหินปะปน ในหน้าตัดดินหรือบนผิวดิน อาทิ ชุดดินนาทอน (Ntn)

(2) พัฒนาจากหินอัคนีชนิดหินแกรนิต ดินตื้นถึงชั้นเศษหินหรือหินพื้นถึงดินลึกมาก เนื้อดินเป็นดินร่วนหยาบถึงดินร่วนปนชื้นส่วนหยาบมาก สีน้ำตาล น้ำตาลปนแดงถึงแดง การระบายน้ำดี เช่น ชุดดินคลองนกระทุง (Knk) ชุดดินพังงา (Pga) เป็นต้น

2.6) พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน เป็นพื้นที่ที่มีความลาดชันมากกว่าร้อยละ 35 ทรัพยากรดิน มีความแตกต่างกันออกไปในแต่ละพื้นที่

จากการสำรวจทรัพยากรดินจังหวัดปัตตานี พบว่า สามารถจำแนกเป็น 24 กลุ่มชุดดิน แบ่งเป็นกลุ่มชุดดินในพื้นที่ลุ่ม 13 กลุ่มชุดดิน ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ 3, 5, 6, 10, 13, 14, 16, 17, 22, 23, 57, 58, และ 59 พื้นที่รวม 507,333 ไร่ หรือ 41.07 % กลุ่มชุดดินในพื้นที่ดอน 11 กลุ่มชุดดิน ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ 26, 32, 34, 39, 42, 43, 45, 50, 51, 53, และ 62 เนื้อที่รวม 685,261 ไร่ หรือ 55.48 % และเป็นหน่วยพื้นที่เบ็ดเตล็ด 5 หน่วย ได้แก่ ชายหาด ฉวากทะเล ที่ลุ่มชื้นแฉะ บ่อขุด และพื้นที่น้ำ เนื้อที่รวม 42,623 ไร่ หรือ 3.45

ตารางที่ 162 สภาพการใช้ที่ดินของจังหวัดปัตตานี

ลำดับที่	กลุ่มชุดดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
1	กลุ่มชุดดินที่ 3		
	Sm ชุดดินสมุทรปราการ	2,337	0.193
2	กลุ่มชุดดินที่ 5		
	Lgu ชุดดินละงู	940	0.078
3	กลุ่มชุดดินที่ 6		
	Ba ชุดดินบางนารา	26,184	2.159
	Ptl ชุดดินพัทลุง	100,110	8.255
4	กลุ่มชุดดินที่ 10		
	Tsl ชุดดินท่าศาลา	27,694	2.284
	Mu ชุดดินมูโนะ	21,847	1.801
5	กลุ่มชุดดินที่ 13		
	Tkt ชุดดินตะกั่วทุ่ง	33,067	2.727
6	กลุ่มชุดดินที่ 14		
	Pti ชุดดินปัตตานี	46,975	3.874
	Ra ชุดดินระแงะ	62,517	5.155
	Ts ชุดดินตันไทร	10,527	0.868
7	กลุ่มชุดดินที่ 16		
	Ta ชุดดินตากใบ	10,147	0.837
8	กลุ่มชุดดินที่ 17		
	Bu ชุดดินสายบุรี	45,414	3.745
	Ko ชุดดินโคกเคียน	44,322	3.655
	Sng ชุดดินสงขลา	13,553	1.118
	Vi ชุดดินวิสัย	698	0.058
9	กลุ่มชุดดินที่ 22		
	Ni ชุดดินน้ำกระจาย	6,668	0.550
10	กลุ่มชุดดินที่ 23		
	Blm ชุดดินบางละมุง	14,108	1.163
	Wp ชุดดินวังเปரியง	330	0.027
11	กลุ่มชุดดินที่ 26		
	Ll ชุดดินลำภูรา	41,183	3.396

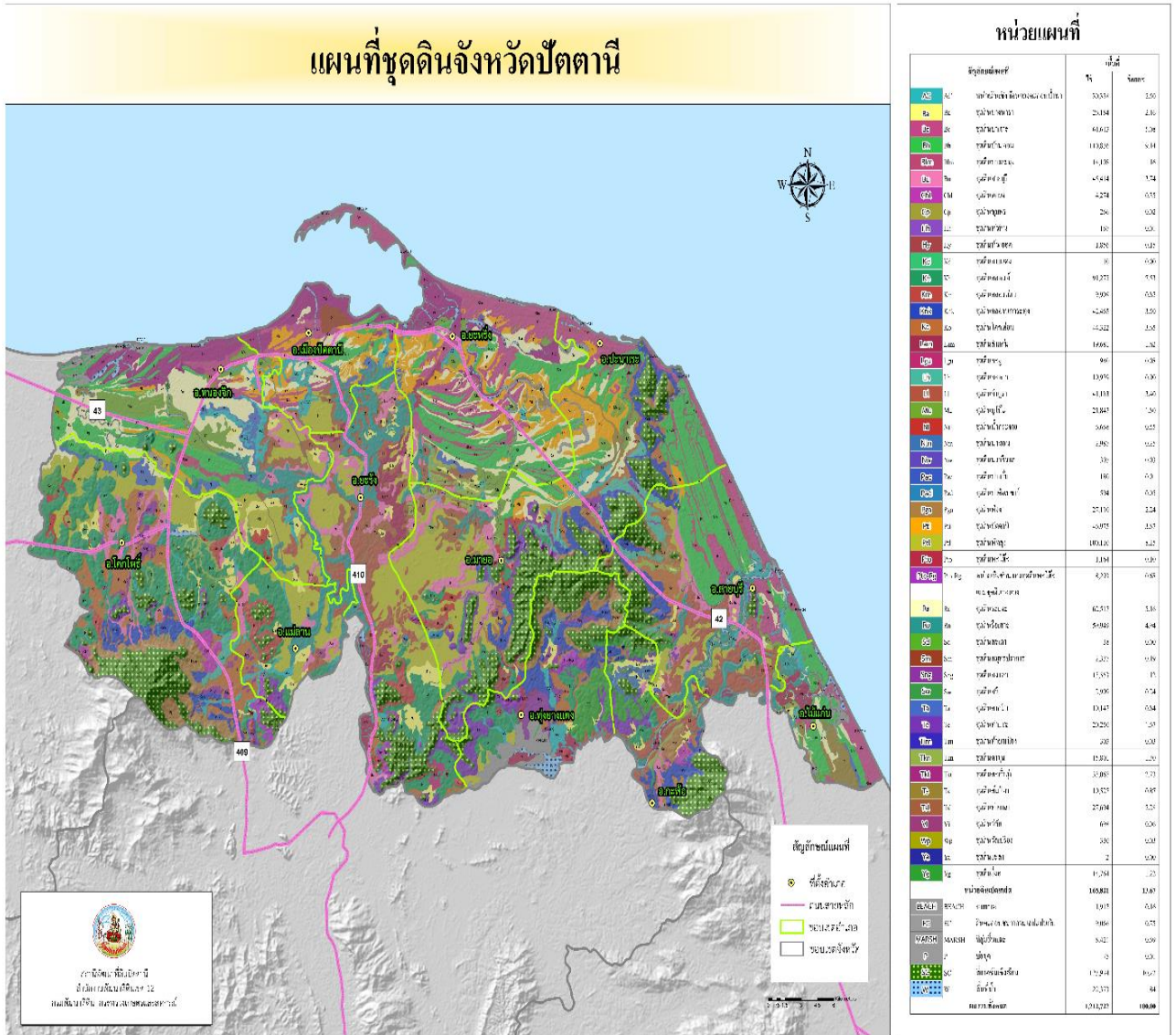
ลำดับที่	กลุ่มชุดดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
	Pac ชุดดินปากจั่น	180	0.015
	Pga ชุดดินพังงา	27,110	2.235
	Tim ชุดดินท้ายเหมือง	303	0.025
12	กลุ่มชุดดินที่ 32		
	Lam ชุดดินลำแก่น	19,681	1.623
	Ro ชุดดินรือเสาะ	59,949	4.943
	Tkn ชุดดินตาขุน	15,801	1.303
13	กลุ่มชุดดินที่ 34		
	Chl ชุดดินฉลอง	4,274	0.352
	Km ชุดดินคลองท่อม	9,908	0.817
	Knk ชุดดินคลองนกระทุง	42,465	3.502
	Lh ชุดดินละหาร	10,940	0.902
	Te ชุดดินท่าแซะ	20,250	1.670
14	กลุ่มชุดดินที่ 39		
	Kh ชุดดินคอหงส์	91,275	7.526
	Sd ชุดดินสะเดา	38	0.003
15	กลุ่มชุดดินที่ 42		
	Bh ชุดดินบ้านทอน	110,836	9.139
16	กลุ่มชุดดินที่ 43		
	Bc ชุดดินบาเจาะ	61,613	5.081
	Hh ชุดดินหัวหิน	167	0.014
17	กลุ่มชุดดินที่ 45		
	Cp ชุดดินชุมพร	266	0.022
	Hy ชุดดินห้วยยอด	1,856	0.153
	Ya ชุดดินยะลา	2	0.000
18	กลุ่มชุดดินที่ 50		
	Pto ชุดดินพะโต๊ะ	9,457	0.780
	Sw ชุดดินสวี	2,909	0.240
19	กลุ่มชุดดินที่ 51		
	Yg ชุดดินยี่งอ	14,764	1.217
20	กลุ่มชุดดินที่ 53		

ลำดับที่	กลุ่มชุดดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
	Ntn ชุดดินนาทอน	2,987	0.246
	Pad ชุดดินปะดังเบซาร์	594	0.049
21	กลุ่มชุดดินที่ 57		
	Kd ชุดดินกาบแดง	10	0.001
22	กลุ่มชุดดินที่ 58		
	Nw ชุดดินนราธิวาส	307	0.025
23	กลุ่มชุดดินที่ 59		
	AC ดินตะกอนน้ำพาเชิงซ้อนที่มีการระบายน้ำเลว	30,338	2.502
24	กลุ่มชุดดินที่ 62		
	SC พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน	123,974	10.223
	หน่วยดินเบ็ดเตล็ด		
	BEACH ชายหาด	1,912	0.158
	EC ดินตะกอนขวากทะเลปะปน	9,066	0.748
	MARSH ที่ลุ่มชื้นแฉะ	8,421	0.694
	P บ่อขุด	75	0.006
	W พื้นที่น้ำ	22,373	1.845
รวมทั้งหมด		1,212,722	100.000

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินปัตตานี, 2565

ภาพที่ 9 แผนที่ทรัพยากรดินของจังหวัดปัตตานี

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินปัตตานี, 2565

3) ทรัพยากรน้ำ

3.1) คุณภาพน้ำผิวดินที่อยู่ในเขตจังหวัดปัตตานี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

(1) แม่น้ำสายบุรี

คุณภาพน้ำโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ดี โดยอยู่ในเกณฑ์ร้อยละ 75 และอยู่ในเกณฑ์พอใช้ร้อยละ 25 เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2563 พบว่า คุณภาพน้ำไม่เปลี่ยนแปลง โดยพารามิเตอร์สำคัญที่บ่งชี้ถึงปัญหาคุณภาพน้ำ คือ แบคทีเรียกลุ่มฟีคอลโคลิฟอร์ม (Fecal Coliform Bacteria : FCB)

ผลการตรวจโลหะหนักบริเวณโรงสูบน้ำแรงต่ำการประปาเรือเสาะ จำนวน 9 พารามิเตอร์ ได้แก่ แคดเมียม (Cd) โครเมียม (Cr) แมงกานีส (Mn) นิกเกิล (Ni) ตะกั่ว (Pb) สังกะสี (Zn) ทองแดง (Cu) ปรอท (Hg) และสารหนู (As) พบอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดินทุกพารามิเตอร์

ผลการตรวจวัดไกลโฟเซต (Glyphosate) บริเวณโรงสูบน้ำแรงต่ำการประปาเรือเสาะ ไม่พบสารไกลโฟเซตตกค้างในบริเวณดังกล่าว

(2) แม่น้ำปัตตานี

คุณภาพน้ำโดยรวมอยู่ในเกณฑ์พอใช้ โดยอยู่ในเกณฑ์ดีร้อยละ 60 เกณฑ์พอใช้ ร้อยละ 20 และเกณฑ์เสื่อมโทรม ร้อยละ 20 เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2563 พบว่าคุณภาพน้ำลดลง พิจารณาจากคุณภาพน้ำที่อยู่ในเกณฑ์ดี ลดลงจากร้อยละ 80 เป็นร้อยละ 60 พารามิเตอร์ที่บ่งชี้ถึงปัญหาคุณภาพน้ำ คือ แบคทีเรียกลุ่มฟีคอลโคลิฟอร์ม (Fecal Coliform Bacteria : FCB)

ผลการตรวจโลหะหนักบริเวณโรงสูบน้ำแรงต่ำการประปาเทศบาลนครยะลา จำนวน 9 พารามิเตอร์ ได้แก่ แคดเมียม (Cd) โครเมียม (Cr) แมงกานีส (Mn) นิกเกิล (Ni) ตะกั่ว (Pb) สังกะสี (Zn) ทองแดง (Cu)ปรอท (Hg) และสารหนู (As) พบอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

หมายเหตุ :

1. ที่มาของข้อมูล : สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 16 สงขลา
2. ประเมินคุณภาพแหล่งน้ำจากดัชนีคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน (Water Quality Index: WQI) แสดงถึงสถานการณ์ของคุณภาพน้ำในภาพรวม โดยพิจารณาจากค่าคุณภาพน้ำ 5 พารามิเตอร์ ได้แก่ ออกซิเจนละลาย (DO) ความสกปรกในรูปสารอินทรีย์ (BOD) แบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (TCB) แบคทีเรียกลุ่มฟีคอลโคลิฟอร์ม (FCB) แอมโมเนีย - ไนโตรเจน (NH₃) มีคะแนน อยู่ระหว่าง 0 - 100 โดยจัดเกณฑ์คุณภาพน้ำเป็นดีมาก (91 - 100) ดี (71 - 90) พอใช้ (61 - 70) เสื่อมโทรม (31 - 60) และเสื่อมโทรมมาก (0 - 30)

(3) จุดตรวจวัดคุณภาพน้ำ

(3.1) แม่น้ำสายบุรี มีจำนวน 4 จุด ครอบคลุม 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดปัตตานี 1 จุด (ปากแม่น้ำสายบุรี) จังหวัดยะลา 1 จุด (หมู่ที่ 1 ตำบลกายูบอเกาะ) จังหวัดนราธิวาส 2 จุด (โรงสูบน้ำแรงต่ำการประปารือเสาะและเทศบาลตำบลศรีสาคร)

(3.2) แม่น้ำปัตตานี มีจำนวน 5 จุด ครอบคลุม 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดปัตตานี 2 จุด (ปากแม่น้ำปัตตานีและบ้านอาเนาะปูโล๊ะ ตำบลยาปี) จังหวัดยะลา 3 จุด (โรงสูบน้ำแรงต่ำการประปาเทศบาลนครยะลา บ้านบาเจาะ ตำบลบันนังสตา และท้ายเขื่อนบางลาง ตำบลเขื่อนบางลาง)

(4) จุดเก็บตัวอย่างน้ำที่ไหลผ่านพื้นที่จังหวัดปัตตานี ดังนี้

(4.1) แม่น้ำปัตตานี 2 สถานี คือ PT 01 ปากแม่น้ำปัตตานี อ.เมืองปัตตานี จ.ปัตตานี และ PT 02 บ้านอาเนาะปูโล๊ะ อ.หนองจิก จ.ปัตตานี

(4.2) แม่น้ำสายบุรี 1 สถานี คือ SB 01 ปากแม่น้ำสายบุรี ต.ตะลูน อ.สายบุรี จ.ปัตตานี

3.2) การปนเปื้อนของน้ำบาดาล

ในปี 2564 จังหวัดปัตตานีมีบ่อน้ำบาดาลที่ดำเนินการขออนุญาตใช้ จำนวน 438 บ่อ โดยส่วนใหญ่เป็นน้ำจืด แต่พบว่าคุณภาพน้ำบาดาลแทบทุกอำเภอมีปริมาณเหล็กและคลอไรด์ค่อนข้างสูง เมื่อทำปฏิกิริยากับออกซิเจนในสภาพอากาศปกติ ส่งผลให้น้ำมีสนิมสีแดง ทั้งนี้ อาจปรับปรุงสภาพน้ำด้วยการติดตั้งสเปรย์น้ำผ่านตัวกรอง (ชั้นกรวด ททราย) และเข้าถังพักก่อนใช้งาน

ในส่วนของพื้นที่ที่มีบริเวณปากแม่น้ำที่ติดกับชายฝั่งทะเล เช่น บริเวณอำเภอหนองจิก อำเภอปะนาเระ อำเภอสายบุรี และอำเภอไม้แก่น พบว่า เสี่ยงต่อการถูกน้ำเค็มจากทะเลรุกเข้ามาในชั้นน้ำบาดาล

3.3) แหล่งน้ำและการบริหารในพื้นที่จังหวัดปัตตานี

ตารางที่ 163 แหล่งน้ำ จำแนกตามประเภทแหล่งน้ำ เป็นรายอำเภอ ปี 2564 - 2565

อำเภอ	2564 (2021)										2565 (2022)									
	รวม	ประเภทแหล่งน้ำ Type of water resources									รวม	ประเภทแหล่งน้ำ Type of water resources								
		อ่างเก็บน้ำ			ฝายคอนกรีต	ทำนบ	สระหนองบึง	คูคลอง	บ่อบาดาล	บ่อน้ำตื้น		อ่างเก็บน้ำ			ฝายคอนกรีต	ทำนบ	สระหนองบึง	คูคลอง	บ่อบาดาล	บ่อน้ำตื้น
		ใหญ่	กลาง	เล็ก								ใหญ่	กลาง	เล็ก						
รวมยอด	190	-	1	4	46	67	19	50	3	-	191	-	1	4	51	63	21	48	3	-
อำเภอเมืองปัตตานี	6	-	-	-	-	1	1	4	-	-	6	-	-	-	-	1	1	4	-	-
อำเภอโคกโพธิ์	76	-	-	1	21	35	1	17	1	-	76	-	-	1	21	35	1	17	1	-
อำเภอหนองจิก	5	-	-	-	-	2	1	2	-	-	5	-	-	-	-	2	1	2	-	-
อำเภอปะนาเระ	7	-	1	-	2	1	1	1	1	-	7	-	1	-	2	1	1	1	1	-
อำเภอมายอ	6	-	-	-	1	2	3	-	-	-	6	-	-	-	1	2	3	-	-	-
อำเภอทุ่งยางแดง	12	-	-	-	6	2	2	2	-	-	12	-	-	-	6	2	2	2	-	-
อำเภอสายบุรี	36	-	-	2	10	6	3	15	-	-	37	-	-	2	10	6	4	15	-	-
อำเภอไม้แก่น	8	-	-	-	2	5	-	-	1	-	8	-	-	-	2	5	-	-	1	-
อำเภอยะหริ่ง	8	-	-	-	-	5	1	2	-	-	8	-	-	-	5	1	2	-	-	-
อำเภอยะรัง	9	-	-	-	-	1	4	4	-	-	9	-	-	-	-	1	4	4	-	-
อำเภอกะพ้อ	12	-	-	1	4	5	1	1	-	-	12	-	-	1	4	5	1	1	-	-
อำเภอแม่ลาน	5	-	-	-	-	2	1	2	-	-	5	-	-	-	-	2	1	2	-	-

ที่มา: โครงการชลประทานปัตตานี, 2565

จากข้อมูลจะเห็นได้ว่า ในปี 2565 จำนวนแหล่งน้ำในภาพรวมเพิ่มขึ้นจากปี 2564 เพียง 1 แหล่งเท่านั้น โดยอ่างเก็บน้ำมีจำนวนเท่าเดิม ฝายคอนกรีตเพิ่มขึ้น 5 แห่ง ทำนบลดลง 4 แห่ง สระ/หนอง/บึงเพิ่มขึ้น 2 แห่ง คู/คลองลดลง 2 แห่ง บ่อบาดาลยังคงเท่าเดิม 3 แห่ง และไม่มีบ่อน้ำตื้น หากพิจารณาถึงพื้นที่ที่มีแหล่งน้ำมากที่สุด คือ อำเภอโคกโพธิ์ รองลงมาคือ อำเภอสายบุรี อำเภอทุ่งยางแดงและอำเภอกะพ้อ (จำนวนเท่ากัน) ตามลำดับ ส่วนอำเภอที่มีแหล่งน้ำน้อยที่สุด คือ อำเภอหนองจิกและอำเภอแม่ลาน

การบริหารจัดการน้ำในพื้นที่

การบริหารจัดการน้ำในช่วงอุทกภัย กรมชลประทานดำเนินการบริหารจัดการปริมาณน้ำที่รับมาจากลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำปัตตานีตอนบน มีหลักการบริหารจัดการน้ำ ดังนี้

(1) หน่วงน้ำ ด้วยอ่างเก็บน้ำหน้าเขื่อนปัตตานี เก็บน้ำเหนือเขื่อนปัตตานี ประมาณ 7.80 ล้านลูกบาศก์เมตร แล้วค่อยพร่องระบายน้ำในปริมาณที่ไม่ส่งผลกระทบต่อพื้นที่ท้ายน้ำ

(2) ตัดยอดน้ำ เพื่อควบคุมปริมาณน้ำในแม่น้ำปัตตานีตอนล่างด้านท้ายเขื่อนปัตตานี รักษาระดับน้ำในแม่น้ำปัตตานีให้อยู่ในเกณฑ์ที่ควบคุมได้ หรือกระทบกับพื้นที่ริมตลิ่งทั้ง 2 ฝั่งให้น้อยที่สุด โดยใช้เขื่อนปัตตานีและประตูระบายน้ำปรีกี เป็นตัวควบคุม เขื่อนปัตตานี นอกจากทำหน้าที่หน่วงน้ำในอ่างเก็บน้ำ หน้าเขื่อนปัตตานีแล้วยังทำหน้าที่แบ่งน้ำ ตัดยอดน้ำในแม่น้ำปัตตานี ผ่านระบบส่งน้ำ คลองส่งน้ำสายใหญ่ ฝั่งซ้ายและฝั่งขวา และที่เหลืระบายน้ำทางด้านท้ายน้ำลงแม่น้ำปัตตานี โดยควบคุมให้ไม่เกินความจุลำนน้ำ

(3) การระบายน้ำ (แม่น้ำปัตตานี คลองระบายน้ำสายต่าง ๆ ของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาปัตตานี) ควบคุมการระบายน้ำลงแม่น้ำปัตตานีเป็นกอนน้ำ ผ่านเขื่อนปัตตานี ตามประสิทธิภาพการระบายน้ำลงสู่ทะเลและการขึ้นลงของระดับน้ำทะเล และใช้ประตูระบายน้ำปรีกี ควบคุมสลับการระบายน้ำผ่านแม่น้ำปัตตานีและคลองตุง เป็นช่วง ๆ ตามขีดความสามารถในการรับน้ำของแต่ละลำนน้ำ ซึ่งศักยภาพการระบายน้ำลงสู่ทะเลอ่าวไทยผ่านคลองระบายน้ำ D2, คลองระบายน้ำ D10, คลองระบายน้ำ D8 และแม่น้ำปัตตานี

4) ด้านทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

❖ สถานการณ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งของจังหวัดปัตตานี

จังหวัดปัตตานีมีพื้นที่ชายฝั่งทะเลยาวรวมกันประมาณ 140.03 กิโลเมตร ตั้งแต่พื้นที่อำเภอหนองจิกถึงอำเภอไม้แก่น มีตำบลที่ติดทะเลรวม 19 ตำบล ได้แก่ ตำบลท่ากำชำ บางเขา บางตาวา ปากบาง รุสะมิแล บานา ต้นหยงลูโละ บาราโหม บางปู แหลมโพธิ์ ตะโล๊ะกาโปร์ ปะนาละ บ้านกลาง บ้านน้ำบ่อ บางเก่า ปะเสยะวอ ตะลุบัน ไม้แก่น และดอนทราย

ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่สำคัญของจังหวัดปัตตานี ได้แก่

1) ป่าชายเลน มีพื้นที่รวม 39,318.59 ไร่ สถานการณ์ดีขึ้น สาเหตุเกิดจากไม่มีการบุกรุกพื้นที่และทำลายป่าชายเลน

2) ปะการัง มีพื้นที่รวม 107.88 ไร่ พบ 46 ชนิด สถานการณ์ดีขึ้น สาเหตุเกิดจากนักท่องเที่ยวไม่เหยียบย่ำปะการังและการไหลของตะกอนลงสู่ทะเลซึ่งไม่ส่งผลกระทบต่อแนวปะการัง

3) หญ้าทะเล มีพื้นที่รวม 2,179 ไร่ พบ 4 ชนิด สถานการณ์แยลง สาเหตุเกิดจากน้ำเสียและสิ่งปฏิกูลไหลลงทะเล การใช้เครื่องมือทำการประมง การขุดร่องน้ำเดินเรือและท่าเรือ

4) สัตว์ทะเลหายาก ได้แก่ เต่าทะเล โลมา และวาฬ พบ 5 ชนิด

5) ปะการังเทียม มีจำนวน 12 แห่ง (ตั้งแต่ปี 2547 – 2562)

6) ป่าพรุและป่าชายหาด มีพื้นที่รวม 4,335.0 ไร่

❖ สถานการณ์ด้านป่าชายเลน ปะการัง/แนวปะการัง หญ้าทะเล สัตว์ทะเลหายาก
ป่าชายหาด พรุ อ่าวปัตตานี ชุมชนรอบอ่าวปัตตานี

1) ป่าชายเลน จังหวัดปัตตานีมีพื้นที่ป่าชายเลนทั้งหมด 39,318.59 ไร่ ป่าชายเลนคงสภาพ จำนวน 16,349.17 ไร่ พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจำนวน 3,381.27 ไร่ พื้นที่เกษตรกรรม จำนวน 5,266.09 ไร่ เมืองและสิ่งก่อสร้าง จำนวน 3,566.48 ไร่ หาดทราย จำนวน 204.46 ไร่ แม่น้ำ คูแพรก ชุมเหมือง ทะเล จำนวน 2,856.91 ไร่ ระบบนิเวศไม้พื้นล่าง จำนวน 3,443.33 ไร่ ความหลากหลายของสังคมพืชป่าชายเลน โดยพบพันธุ์ไม้ป่าชายเลนในจังหวัดปัตตานีทั้งสิ้น 19 ชนิด (Species) พันธุ์ไม้ที่พบมากที่สุดอยู่ในวงศ์ Rhizophoraceae ชนิดที่มีความหนาแน่นมากที่สุด คือ โกงกางใบเล็กรองลงมา คือ ถั่วขาว และตาตุ่มทะเลตามลำดับ จากการสำรวจความหลากหลายของสังคม พืชในป่าชายเลน ในบริเวณตำบลแหลมโพธิ์ ตำบลบางปู ตำบลตะโละกาโปร์ ตำบลยามู อำเภอยะหริ่ง

ตารางที่ 164 พันธุ์ไม้ป่าชายเลนในจังหวัดปัตตานี

ชื่อไทย	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์
โกงกางใบเล็ก	โกงกางใบเล็ก	<i>Rhizophora apiculata</i>
โกงกางใบใหญ่	โกงกางใบใหญ่	<i>Rhizophora mucronata</i>
ตะบูนขาว	ตะบูนขาว	<i>Xylocarpus granatum</i>
ตะบูนดำ	ตะบูนดำ	<i>Xylocarpus moluccensis</i>
ตาตุ่มทะเล	ตาตุ่มทะเล	<i>Excoecaria agallocha</i>
ถั่วขาว	ถั่วขาว	<i>Bruguiera cylindrica</i>
ถั่วดำ	ถั่วดำ	<i>Bruguiera parviflora</i>
ปอทะเล	ปอทะเล	<i>Hibiscus tiliaceus</i>
โปรงขาว	โปรงขาว	<i>Ceriops decandra</i>
ฝาดดอกขาว	ฝาดดอกขาว	<i>Lumnitzera racemosa</i>
ฝาดดอกแดง	ฝาดดอกแดง	<i>Lumnitzera littorea</i>
พังกาหัวสุมดอกขาว	พังกาหัวสุมดอกขาว	<i>Bruguiera sexangula</i>
ลำพู	ลำพู	<i>Sonneratia caseolaris</i>
ลำแพน	ลำแพน	<i>Sonneratia ovata</i>
ลำแพนหิน	ลำแพนหิน	<i>Sonneratia griffithii</i>
แสมขาว	แสมขาว	<i>Avicennia alba</i>
แสมดำ	แสมดำ	<i>Avicennia officinalis</i>
แสมทะเล	แสมทะเล	<i>Avicennia marina</i>
หลุมพอ	หลุมพอ	<i>Intsia bijuga</i>

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ 9, 2564

2) ปะการัง จังหวัดปัตตานีมีแนวปะการังคิดเป็นพื้นที่รวม 107.88 ไร่ (0.17 ตารางกิโลเมตร) โดยพบแนวปะการังขนาดใหญ่ที่เกาะโลซิน ซึ่งมีพื้นที่ประมาณ 80 ไร่ หรือ 74.16% ของพื้นที่แนวปะการังทั้งหมดของจังหวัด แนวปะการังในจังหวัดปัตตานีอยู่ในสภาพที่สมบูรณ์ดีมาก โดยเฉพาะที่เกาะโลซิน แนวปะการังส่วนใหญ่ประกอบด้วยปะการังเขากวางแบบกิ่ง (*Acropora* spp.) ปะการังลายดอกไม้ (*Pavona* spp.) ปะการังผิวเกล็ดน้ำแข็ง (*Montipora* spp.) ปะการังโขด (*Porites* spp.) บริเวณที่เป็นแนวปะการังส่วนใหญ่อยู่ในสภาพสมบูรณ์ดีมาก โดยมีสัดส่วนปะการังที่มีชีวิตต่อปะการังตายประมาณ 4:8:1

นอกจากเกาะโลซินแล้ว จังหวัดปัตตานียังมีแนวปะการังบริเวณเกาะเล่าปี และกองหินเล่าปี ที่มีความน่าสนใจ และยังไม่มีการสำรวจจากหน่วยงานต่างๆ มากนัก จากการสำรวจโดยศูนย์วิจัยและพัฒนาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอ่าวไทยตอนล่าง ใน พ.ศ. 2558 พบว่า บริเวณเกาะเล่าปีและกองหินเล่าปีมีพื้นที่แนวปะการัง 12.56 และ 15.32 ไร่ ตามลำดับ และมีสถานภาพปะการังดีมากและปานกลาง แนวปะการังเกาะเล่าปีได้รับความเสียหายจากการใช้พื้นที่ในการซ่อมทิ้งระเบิดทางทะเล ทำให้ปะการังบางส่วนอยู่ในระยะการฟื้นตัว ส่วนแนวปะการังบริเวณกองหินเล่าปีได้รับผลกระทบจากการทำประมง มีเศษอวนเป็นจำนวนมากพันอยู่รอบกองหิน นอกจากนี้ยังพบถุงทรายสำหรับใช้เป็นสมอเรือและตาเบ็ดเป็นจำนวนมากติดอยู่ตามกองหินและแนวปะการัง จากการสำรวจโดยวิธี Line Intercept Transect จำนวน 6 สถานี บริเวณเกาะโลซิน ซึ่งมีแนวปะการังกว้างเป็นผืนเดียวกัน คิดเป็นพื้นที่ 80 ไร่ หรือ 74.15เปอร์เซ็นต์ ของพื้นที่แนวปะการังทั้งหมดของจังหวัด

ในการประเมินสถานภาพของแนวปะการังจากการสำรวจ จะใช้อัตราส่วนระหว่างเปอร์เซ็นต์การปกคลุมพื้นที่ของปะการังที่มีชีวิต (LC) และปะการังตาย (DC) เป็นเกณฑ์ในการบ่งบอกสถานภาพ ดังนี้

อัตราส่วนการปกคลุมพื้นที่	สถานภาพแนวปะการัง
LC : DC $\geq 3 : 1$	ดีมาก
LC : DC 2 : 1	ดี
LC : DC 1 : 1	ดีปานกลาง
LC : DC 1 : 2	เสียหาย
LC : DC 1 : ≥ 3	เสียหายมาก

จากการวิเคราะห์พบว่า แนวปะการังในพื้นที่เกาะโลซิน จังหวัดปัตตานี ที่อยู่ในสถานภาพสมบูรณ์ดีมาก มีจำนวน 4 สถานี และสมบูรณ์ดี 2 สถานีจากข้อมูลสถานีที่ทำการศึกษาทั้งหมดสามารถนำมาคำนวณเป็นสถานภาพแนวปะการังในภาพรวมของจังหวัดปัตตานี และลักษณะของแนวปะการังในแต่ละบริเวณปะการังชนิดเด่นที่พบในพื้นที่แนวปะการังจังหวัดปัตตานี รูปแบบปะการังที่มีรูปทรงกลุ่มปะการังเขากวางและที่มีรูปทรงแบบโต๊ะเป็นแบบพุ่มปะการังเขากวางซึ่งเป็นดงขนาดใหญ่ (*Acropora intermedia*, *A. grandis*) ปะการังโต๊ะ (*Acropora hyacinthus*) และมีปะการังช่องเล็กแบบแผ่น (*Montipora equituberculata*) ปะการังโขด (*Porites lutea*) และปะการังดอกกะหล่ำ (*Pocillopora damicornis*)

แนวปะการังเกาะโลซิน เกาะโลซินเป็นเกาะที่ตั้งอยู่ใต้สุดของประเทศทางฝั่งอ่าวไทย ก่อนจะเข้าสู่เขตแดนของประเทศมาเลเซีย มี ลักษณะเป็นกองหินใต้น้ำที่มีส่วนยอดโผล่พ้นผิวน้ำเล็กน้อยเพียง 2-3 เมตร และเส้นผ่านศูนย์กลางของกองหินส่วนที่โผล่พ้นน้ำประมาณ 10 เมตร บนตัวเกาะไม่มีหาดทราย หรือต้นไม้ มีเพียงประการูเพื่อเป็นจุดสังเกตสำหรับการเดินเรือในช่วงเวลากลางคืนเท่านั้น เกาะโลซิน ตั้งอยู่ในเขตอำเภอปะนาเระ มีที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ คือ 07° 19' 46" องศาเหนือ และ 101° 59' 41" องศาตะวันออก (พิกัด WGS 84 Datum) ลักษณะโดยทั่วไปของตัวเกาะเป็นกองหินปริมน้ำ แนวปะการังส่วนใหญ่อยู่ทางด้านทิศตะวันตกและทางด้านทิศใต้ของตัวเกาะ ซึ่งก่อตัวได้ดีเป็นแนวปะการังริมฝั่ง (fringing reef) เนื่องจากเป็นด้านกำบังจากคลื่นลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนทางด้านตะวันออกและด้านทิศเหนือของตัวเกาะพบปะการังก่อตัวขึ้นอยู่บนโขดหิน เกาะโลซินเป็นเกาะที่ตั้งอยู่ห่างฝั่งจึงมีตะกอนแขวนลอยในมวลน้ำน้อยจึงเป็นปัจจัยที่เอื้ออำนวยให้ปะการังสามารถเจริญเติบโตได้ดี โดยแนวปะการังแบ่งได้เป็น 2 ส่วน คือ โชนพื้นราบ (reef flat) และโชนลาดชัน (reef slope) ความกว้างของแนวปะการัง

ประมาณ 20-30 เมตร ในด้านที่รับลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ แนวปะการังกว้างมากกว่า 200 เมตร ในด้านที่กำบังคลื่นลมในช่วงมรสุม แนวปะการังสามารถพัฒนาและก่อตัวได้ดีถึงระดับความลึกของน้ำประมาณ 30 - 40 เมตร

แนวปะการังทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของตัวเกาะ ลักษณะเป็นปะการังที่เจริญเติบโตบนพื้นทราย และมีปะการังบางส่วนที่เจริญเติบโตบนพื้นหิน ปะการังชนิดเด่นในพื้นที่บริเวณนี้ ได้แก่ ปะการังเขากวาง (*Acropora* spp.) ทั้งชนิดรูปทรงที่เป็นกิ่งยาว (*Acropora* branching) และรูปทรงแบบโต๊ะ (*Acropora* tabulate) โดยปะการังเขากวางแบบกิ่งจะเจริญเติบโตบนพื้นทรายซึ่งมีฐานของกิ่งยึดติดกัน แนวปะการังบริเวณนี้อยู่ในระดับน้ำค่อนข้างตื้น ความลึกของน้ำประมาณ 10 - 15 เมตร

แนวปะการังทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของตัวเกาะ ลักษณะเป็นปะการังที่เจริญเติบโตบนพื้นหิน เนื่องจากพื้นที่ของแนวปะการังบริเวณนี้เป็นด้านหน้าผาชัน ลาดลงสู่ทะเลลึก โดยแนวปะการังบริเวณนี้จะพบได้ตั้งแต่ระดับน้ำลึก 5 - 10 เมตร จนถึงระดับความลึก 30 - 40 เมตร ในบริเวณนี้จะไม่พบปะการังชนิดเด่นเพียงชนิดใดชนิดหนึ่งในปริมาณมาก แต่จะพบปะการังหลากหลายชนิดเนื่องจากความแตกต่างของระดับความลึก ทำให้ปัจจัยสิ่งแวดล้อมมีความเหมาะสมกับชนิดของปะการังแต่ละชนิดแตกต่างกันตามระดับความลึก ปะการังชนิดเด่นในพื้นที่ที่มีอัตราส่วนปกคลุมที่ใกล้เคียงกัน ได้แก่ ปะการังเขากวาง (*Acropora* spp.) ชนิดที่มีรูปทรงเป็นกิ่งยาว (*Acropora* branching , ACB) ปะการังโขด (*Porites* spp.) ปะการังผิวเกล็ดน้ำแข็ง (*Montipora* spp.) ปะการังกาแล็กซี (*Galaxea* sp.) โดยปะการังเขากวางแบบกิ่งจะเจริญเติบโตบนพื้นทราย และบางส่วนมีฐานของกิ่งยึดติดกัน รวมถึงปะการังอ่อน (Soft coral) เนื่องจากพื้นที่ดังกล่าวมีโครงสร้างแข็งสำหรับการลงเกาะของตัวอ่อนปะการัง และลักษณะของพื้นที่ที่เป็นร่องน้ำมีกระแสน้ำไหลผ่าน เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของปะการังอ่อนและกัลปังหาในบางจุด

แนวปะการังเกาะเล่าปี เกาะเล่าปี ตั้งอยู่ใกล้ฝั่งในเขตอำเภอสายบุรี มีพิกัดทางภูมิศาสตร์ 06° 40' 15" องศาเหนือ และ 101° 43' 55" องศาตะวันออก (พิกัด WGS 84 Datum) แนวปะการังของจังหวัดปัตตานีส่วนใหญ่อยู่ทางด้านทิศตะวันตกและทิศใต้ของตัวเกาะ ซึ่งก่อตัวได้ดีเป็นแนวปะการังริมฝั่ง (fringing reef) เนื่องจากเป็นด้านที่ได้รับอิทธิพลจากคลื่นลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนทางด้านตะวันออก และด้านทิศเหนือของตัวเกาะพบปะการังก่อตัวขึ้นอยู่บนโขดหิน ความกว้างของแนวปะการัง ประมาณ 10 เมตร ถึงหลายสิบเมตรในบางบริเวณ และแนวปะการังสามารถก่อตัวถึงระดับความลึกของน้ำประมาณ 18 เมตร แนวปะการังแบ่งได้เป็น 2 ส่วนคือ โซนพื้นราบ (reef flat) และโซนลาดชัน (reef slope)

แนวปะการังทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของตัวเกาะ ลักษณะของแนวปะการังจะเป็นปะการังที่เจริญเติบโตบนพื้นหิน ด้านในของแนวปะการังจะเป็นกองหินที่เป็นแนวต่อเนื่องจากตัวเกาะ ถัดมาจะมีลักษณะเป็นแอ่งที่พื้นเป็นหินมีความกว้างประมาณ 20 - 30 เมตร ถัดมาเป็นแนวสันของกองหินใต้น้ำก่อนจะลาดลงสู่พื้นทรายที่ระดับความลึกประมาณ 17 เมตร พื้นที่สำรวจบริเวณนี้เป็นที่ตื้น ลักษณะของพื้นทะเลเป็นแอ่งและราบเรียบ ประกอบกับได้รับอิทธิพลของคลื่นม่น้อยกว่าด้านตะวันตกเฉียงเหนือของตัวเกาะ ทำให้พื้นที่ดังกล่าวมีปะการังเจริญเติบโตปกคลุมได้ดี จากการสำรวจพบว่าบริเวณดังกล่าวมีอัตราส่วนของปะการังที่มีชีวิตปกคลุมพื้นที่เพียง 6 เปอร์เซ็นต์ จึงเป็นแหล่งปะการังที่เล็กมาก ซึ่งปะการังที่พบ ได้แก่ ปะการังกาแล็กซี (*Galaxea* sp.) ปะการังโขด (*Porites* sp.) ปะการังผิวเกล็ดน้ำแข็ง (*Montipora* sp.) ปะการังดอกกะหล่ำ (*Pocillopora* sp.) แนวปะการังทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของตัวเกาะ ลักษณะเป็นปะการังที่เจริญเติบโตบนพื้นหิน ซึ่งด้านในของแนวปะการัง

จะเป็นกองหินเทียงเป็นแนวต่อเนื่องจากตัวเกาะคล้ายกับสถานีที่ 1 ก่อนจะลาดลงสู่พื้นทรายที่ระดับความลึกประมาณ 15 เมตร พื้นที่สำรวจบริเวณนี้มีลักษณะของพื้นทะเลราบเรียบ ประกอบกับได้รับอิทธิพลของคลื่นลม น้อยกว่าด้านตะวันตกเฉียงเหนือของตัวเกาะ ทำให้พื้นที่ดังกล่าวมีปะการังเจริญเติบโตปกคลุมได้ดี มีความเสียหายของแนวปะการังจากการใช้พื้นที่ในการซ้อมรบทางทะเลเพียงบางส่วนเท่านั้น บริเวณดังกล่าวมีอัตราส่วนของปะการังที่มีชีวิตปกคลุมพื้นที่ถึง 34 เปอร์เซ็นต์

สาเหตุและปัญหาที่ส่งผลให้แนวปะการังเสื่อมโทรม

(1) การใช้ประโยชน์ด้านการท่องเที่ยวทางทะเลที่ไม่มีความรับผิดชอบต่อผลเสียหายที่เกิดจากนักท่องเที่ยวประเภทดำน้ำ ยื่นเหยียบปะการังจนแตกหักเสียหาย ส่วนการทิ้งสมอเรือลงในแนวปะการังนั้น ปัจจุบันพบน้อยลง แต่ก็ยังเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในบางพื้นที่ที่มีทุ่นไม่เพียงพอ

(2) การทิ้งขยะลงทะเล ขยะที่เป็นปัญหาใหญ่ต่อแนวปะการังคือ เศษอวน อวนที่ปกคลุมปะการังจะทำให้ปะการังตาย เพราะปะการังไม่สามารถรับแสงแดดได้

(3) การทำประมงผิดกฎหมาย บริเวณแนวปะการัง เช่น อวนล้อมหิน

(4) พายุ คลื่นลม

แนวทางการแก้ไขปัญหา

(1) การจัดสร้างปะการังเทียมในพื้นที่ที่เหมาะสม เพื่อเป็นการสร้างแหล่งดำน้ำแห่งใหม่เพื่อทดแทนและลดผลกระทบต่อแนวปะการังธรรมชาติ

(2) จัดทำทุ่นแสดงแนวเขตปะการังและทุ่นผูกเรือ

(3) จัดกิจกรรม/เข้าร่วมกับชุมชนในพื้นที่ และรณรงค์เรื่องการจัดการขยะทะเลและมีการเก็บขยะใต้น้ำเป็นประจำ เพื่อให้ปะการังฟื้นตัวได้ตามปกติ

(4) พัฒนาเขตชายฝั่งทะเลให้เป็นพื้นที่ที่ปลอดขยะ

(5) บังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด

(6) กำหนดเขตพื้นที่ใช้ประโยชน์การทำประมงที่เหมาะสมในพื้นที่แนวปะการัง

3) หญ้าทะเล หญ้าทะเลเป็นพืชดอกที่เจริญเติบโตอยู่ในทะเลโดยนักวิทยาศาสตร์เชื่อว่าดั้งเดิมของพืชมีกำเนิดมาจากสิ่งมีชีวิตเซลล์เดียวที่เรียกว่าไดอะตอมที่อาศัยอยู่ในทะเลต่อมาวิวัฒนาการเป็นพืชบกซึ่งมีพัฒนาถึงขั้นสูงสุดเป็นพืชมีดอก (Waycott et al., 2004) แต่หญ้าทะเลเป็นกลุ่มพืชมีดอกกลุ่มเดียวเท่านั้นที่พัฒนากลับลงไปสู่ทะเล (Monocotyledons, sub-class Alismatidae) หญ้าทะเลแพร่กระจายพันธุ์อย่างกว้างขวางในเขตน้ำตื้นชายฝั่งทะเลทั่วโลกในเขตร้อนและเขตหญ้าทะเลเขตอบอุ่น หญ้าทะเลสามารถสืบพันธุ์ได้ 2 วิธีคือการสืบพันธุ์แบบไม่อาศัยเพศและแบบอาศัยเพศ โดยการสืบพันธุ์แบบไม่อาศัยเพศนั้นหญ้าทะเลจะแตกกิ่งก้านหรือยอดใหม่จากเหง้าหรือไรโซม (rhizome) ส่วนการสืบพันธุ์แบบอาศัยเพศหญ้าทะเลจะผลิตดอกและมีการถ่ายละอองเกสรโดยใช้น้ำและคลื่นลมเป็นตัวพัดพาจากนั้นเมื่อมีการปฏิสนธิดอกตัวเมียจะพัฒนาเป็นผลซึ่งภายในมีเมล็ดที่ใช้ในการแพร่ขยายพันธุ์ต่อไปได้

แหล่งหญ้าทะเลในพื้นที่อ่าวปัตตานี พบแพร่กระจายอยู่บริเวณปากแม่น้ำใกล้ป่าชายเลน มีเนื้อที่ประมาณ 2,179 ไร่ พบหญ้าทะเล 4 ชนิด คือหญ้ากุยช่ายทะเล หญ้ากุยช่ายเข็ม หญ้าใบมะกรูด และหญ้าใบพาย พื้นที่ที่พบแหล่งหญ้าทะเลในอ่าวปัตตานี ได้แก่ ปลายแหลมตาชี บ้านปือเคาะห์ บ้านบูดี บ้านตะโละสะมีแล

บ้านดาโต๊ะ ปากแม่น้ำยะหริ่ง บ้านบางปู บ้านตันหยงลุโละ บ้านบานา และบ้านแหลมบก การก่อตัวของแหล่ง
หญ้าทะเลในเขตพื้นที่ของจังหวัดปัตตานี ขึ้นอยู่กับลักษณะทางภูมิศาสตร์และอิทธิพลจากสภาพแวดล้อมโดยเฉพาะ
อย่างยิ่งลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ทำให้แหล่งหญ้าทะเลส่วนใหญ่มักพบแพร่กระจายอยู่บริเวณพื้นที่อับลม
เช่น ในลำคลองและอ่าว บริเวณนี้เป็นบริเวณที่มีตะกอนสะสมอยู่มาก พบป่าชายเลนขึ้นอยู่หลายจุด พื้นที่ทะเลบริเวณนี้
มีปริมาณตะกอนสะสมอยู่มาก ทำให้น้ำทะเลค่อนข้างขุ่น เมื่อน้ำลงเต็มที่จะปรากฏให้เห็นส่วนของโซนพื้นราบใล่
พื้นน้ำเป็นแนวกว้าง

จากการติดตามข้อมูลระยะยาวของแหล่งหญ้าทะเลในจังหวัดปัตตานี พบว่าแหล่งหญ้า
ทะเลบริเวณอ่าวปัตตานีเป็นแหล่งหญ้าทะเลขนาดใหญ่ของอ่าวไทยตอนล่าง เนื่องจากอ่าวปัตตานีมีสภาพคลื่นลม
ค่อนข้างสงบ มีปากคลอง และมีทางน้ำติดทะเล แหล่งน้ำที่สำคัญที่ระบายลงทะเลบริเวณที่พบแหล่งหญ้าทะเล ได้แก่
คลองบางปู และคลองผ้าไหม

สาเหตุการเสื่อมโทรมของทรัพยากรหญ้าทะเล

(1) การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมตามธรรมชาติ เช่น ฤดูกาล ความเค็ม อุณหภูมิ
ตะกอนดิน ซึ่งหญ้าทะเลจะมีการเปลี่ยนแปลงในรอบปีที่ค่อนข้างชัดเจน โดยหากเข้าสำรวจในพื้นที่ช่วงปลายฤดูร้อน
หญ้าทะเลส่วนที่อยู่เหนือพื้นที่จะหายไปจากพื้นที่ เหลือแต่รากและส่วนใต้ดิน ส่วนของใบจะแตกยอดใหม่ในช่วง
มรสุมตะวันตก และจะเจริญเติบโตเต็มที่ในช่วงปลายฤดูมรสุมตะวันออกเฉียง

(2) การดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของมนุษย์ เช่น การทิ้งขยะสิ่งปฏิกูลต่าง ๆ การทำประมง
และการทำนาเกลือ เป็นต้น ซึ่งกิจกรรมต่างๆ เหล่านี้ทำให้ระบบนิเวศบริเวณนั้นเปลี่ยนไป อาจทำให้เกิดการบลูมของ
ตะไคร่น้ำชนิด *Enteromorpha* spp. ทำให้เข้าไปปกคลุมพื้นที่ ส่งผลให้หญ้าทะเลไม่สามารถสังเคราะห์แสง
เจริญเติบโตได้ และส่งผลกระทบต่อ การเจริญเติบโตและการแพร่กระจายของหญ้าทะเลในทะเลสาบสงขลา

(3) การพัฒนาแนวชายฝั่ง ส่งให้ตะกอนไหลลงสู่ทะเล รวมถึงการพัฒนาพื้นที่ในทะเลชายฝั่ง
เพื่อการท่องเที่ยว สร้างสะพานหรือท่าเทียบเรือขนาดใหญ่ ในบริเวณที่แหล่งหญ้าทะเล

(4) การทำประมงผิดกฎหมายในพื้นที่แหล่งหญ้าทะเล เช่น อวนล้อมหิน

(5) การปล่อยน้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรม บ้านชุมชนชายฝั่ง และนาเกลือทำให้คุณภาพ
น้ำทะเลเสื่อมโทรม

(6) ปัญหาคลื่นลมมรสุมที่รุนแรง ทำให้มีการเคลื่อนย้ายของแนวสันทราย และตะกอน
ตามธรรมชาติทับถมแนวหญ้า

4) สัตว์ทะเลหายาก จังหวัดปัตตานีมีสัตว์ทะเลหายากที่เด่น คือ โลมาหลังโหนกซึ่งพบมาก
บริเวณปากแม่น้ำปัตตานี ปากอ่าวปัตตานี ไปจนถึงชายหาดบ้านตะโลงกาโปร์ โดยมีแนวโน้มจำนวนเพิ่มขึ้นเล็กน้อย
แต่จำนวนการเกยตื้นค่อนข้างจะคงที่ ในขณะที่วาฬพบว่าการเกยตื้นของวาฬโอมูระในบริเวณอ่าวปัตตานี และ
เต่าทะเลอัตราการเกยตื้นมีแนวโน้มลดลง โดยที่ผ่านมาพบสัตว์ทะเลหายาก ไม่น้อยกว่า 5 ชนิด ได้แก่ เต่าทะเล 2 ชนิด
และโลมา-วาฬ 3 ชนิด โดยจากข้อมูลทั้งการเกยตื้น การสำรวจในธรรมชาติ และการแจ้งข่าวของชุมชน พบสัตว์
ทะเลหายาก

สาเหตุที่มีผลกระทบต่อสัตว์ทะเลหายาก

(1) ภัยจากเครื่องมือ-ขยะจากการประมง เนื่องจากสัตว์ทะเลหายากกลุ่มที่อยู่ตามแนวชายฝั่ง เช่น เต่าทะเล โลมาหลังโหนก โลมาหัวบาตรหลังเรียบ และโลมาปากขวด มีความใกล้ชิดกับพื้นที่ทำการประมงมาก มีเครื่องมือประมงหลายชนิดที่เป็นอันตรายต่อสัตว์ทะเลเหล่านี้ จากข้อมูลการตายของสัตว์ทะเลหายากต่างๆ พบว่าเครื่องมือทำการประมงที่เป็นสาเหตุการตายที่สำคัญ ได้แก่ อวนลอย เบ็ดราว อวนล้อม และโป๊ะน้ำตื้น เช่น เต่าทะเลซึ่งการเกยตื้นมักพบเศษอวนติดพันลำตัว แขน ขา เป็นผลให้ แขน ขาขาด สำหรับโลมา-วาฬ อาจยังไม่ทราบผลแน่ชัดเรื่องการติดเครื่องมือประมง เนื่องจากการเกยตื้นส่วนใหญ่มาจากความเจ็บป่วยตามธรรมชาติ และไม่เห็นบาดแผลที่ลำตัว

(2) มลพิษและความเสื่อมโทรมของสภาพแวดล้อมชายฝั่งและชายในทะเล มักพบร่วมในการเกยตื้น อาจเป็นสาเหตุหลักและสาเหตุของการเกยตื้น เช่น เมื่อเต่าทะเล หรือสัตว์ทะเลหายากอื่น ๆ อ่อนแอจากการเจ็บป่วย หรือบาดเจ็บจากการติดเครื่องมือประมงการหาอาหารทำได้ยากขึ้น จึงหาอาหารที่ง่ายต่อการล่า ขยะจึงมักถูกกินเข้าไป อาจเป็นสาเหตุร่วมที่ทำให้เกิดการเสียชีวิต การทิ้งขยะโดยเฉพาะประเภทเศษอวน ถูพลาสติกลงในทะเล ก็เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้สัตว์ทะเลบาดเจ็บหรือตายได้ ตัวอย่างการตายของเต่าทะเลและโลมา หลายกรณีพบว่าสัตว์ทะเลหลายชนิดเข้าไปติดในเศษอวนตาย หรือเมื่อกินขยะทะเลเข้าไปไม่สามารถย่อยได้ เกิดการอุดตันที่ระบบทางเดินอาหาร และเป็นสาเหตุทำให้สัตว์ตายในที่สุดซึ่งขยะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี

(3) การเจ็บป่วยตามธรรมชาติและภัยจากปรากฏการณ์ธรรมชาติ ทั้งเต่าทะเล พะยูน โลมา และปลาวาฬ เป็นสัตว์ที่หายใจด้วยปอด ดังนั้น การเกิดภัยพิบัติในธรรมชาติมรสุม พายุ คลื่นลมแรง หรือการเปลี่ยนแปลงชั้นบรรยากาศ สภาพแวดล้อม และอุณหภูมิของน้ำ จึงมีผลต่อสุขภาพเช่นกัน ดังที่พบโลมาเกยตื้นเป็นจำนวนมากที่แสดงอาการป่วย

(4) ขาดมาตรการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ของสัตว์ทะเลหายากที่เหมาะสม เช่น พื้นที่แหล่งวางไข่เต่าทะเล หรือ แหล่งที่อยู่อาศัยเต่าทะเล มักถูกรบกวนโดยการท่องเที่ยว หรือการใช้เป็นที่อยู่อาศัยของมนุษย์ และแหล่งที่อยู่อาศัยของโลมา-วาฬ ประจำถิ่น มักซ้อนทับกับการทำประมง

(5) บุคลากรและองค์ความรู้ด้านสัตว์ทะเลหายากไม่เพียงพอ และความร่วมมือการอนุรักษ์ไม่แพร่หลาย

5) อ่าวปัตตานี (Pattani Bay) เป็นลักษณะเป็นอ่าวกึ่งปิด (semi-enclosed bay) มีจะงอยปากอ่าวที่เรียกว่าแหลมตาชีหรือแหลมโพธิ์ ยื่นออกไปในแนวตะวันตก-ตะวันออก ก่อตัวเป็นแนวสันทรายยื่นออกไปในทะเลในแนวที่เกือบขนานกับพื้นแผ่นดิน โอบล้อมพื้นที่ตอนในของอ่าวในลักษณะสันดอนจะงอยทราย ส่วนปลายของแหลมโพธิ์โค้งงอเข้าหาฝั่งคล้ายตะขอ มีความยาวประมาณ 18.5 กิโลเมตร ทำให้ภายในอ่าวได้รับการป้องกันจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนกว้างสุดของแหลมอยู่ที่บ้านบูดี กว้าง 1.6 กิโลเมตร และส่วนที่แคบที่สุดอยู่ที่บ้านตะโล๊ะสะมิแล กว้าง 70 เมตร อ่าวปัตตานีเป็นอ่าวน้ำตื้น มีความลึกเฉลี่ย 1.2 เมตร อ่าวปัตตานีมีพื้นที่ทั้งสิ้นประมาณ 74 ตารางกิโลเมตร แบ่งเป็นพื้นที่ภายในอ่าว 54 ตารางกิโลเมตร และพื้นที่ปากอ่าว 20 ตารางกิโลเมตร นอกจากนั้นยังมีพื้นที่นอกอ่าวซึ่งมีความสำคัญมากเช่นกัน ที่ได้รับอิทธิพลจากอ่าวปัตตานีโดยตรงอีกเป็นพื้นที่กว้างจนถึงเขตติดต่อในจังหวัดสงขลา อ่าวปัตตานีมีลักษณะเป็นอ่าวที่มีอัตราการตกตะกอนสูง โดยได้รับอิทธิพลจากแม่น้ำสำคัญ 2 สายคือ แม่น้ำยะหริ่ง และแม่น้ำปัตตานี แม่น้ำทั้งสองสายมีน้ำจืดไหลลงสู่ทะเลประมาณวันละ 3.7 ล้าน

ลูกบาศก์เมตร นอกจากนั้นยังได้รับน้ำจืดจากคลองเล็ก ๆ อีกหลายสาย ได้แก่ คลองบ้านดี คลองโต๊ะโสม คลองสุโหง ปาแน คลองปาปิรี ฯลฯ จึงเกิดดินดอนที่มีลักษณะเป็นหาดโคลนกว้างใหญ่ พัฒนาการมาเป็นป่าชายเลนที่สมบูรณ์ ความเค็มของน้ำในอ่าวปัตตานีผันแปรตามฤดูกาลและสถานที่ โดยมีความเค็มเฉลี่ย 17-32 ppt ยกเว้นในเดือนพฤศจิกายน – ธันวาคม บริเวณปากแม่น้ำยะหริ่งและปากแม่น้ำปัตตานีมีความเค็ม 0 ppt คือ เป็นน้ำจืดสนิท ในช่วงน้ำเกิด (spring tide) มีระดับน้ำขึ้นน้ำลงในแต่ละวันต่างกัน 50-80 เซนติเมตร ความเร็วของกระแสน้ำบริเวณปากอ่าวเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 0.20-0.29 เมตรต่อวินาที บริเวณในอ่าวความเร็วของกระแสน้ำเฉลี่ย 0.04-0.08 เมตรต่อวินาที ภายในอ่าวมีกระแสน้ำ หมุนเวียนน้อย เนื่องจากมีสันทรายของแหลมโพธิ์ขวางกั้นกระแสน้ำจากภายนอกอ่าว การหมุนเวียนของน้ำจึงมีเฉพาะภายในอ่าว นอกจากนี้ น้ำจืดที่ไหลจากแม่น้ำปัตตานี ประมาณ 3 ล้านลูกบาศก์เมตรต่อวัน ส่วนใหญ่ลงปากอ่าวออกสู่ทะเลนอก โดยมีเพียงส่วนน้อยที่ไหลเวียนเข้าไปในอ่าว ขณะที่แม่น้ำยะหริ่งมีปริมาณน้ำจืดลงสู่อ่าวน้อย (ประมาณ 0.7 ล้านลูกบาศก์เมตรต่อวัน) ทำให้สภาพภายในอ่าวมีลักษณะเป็นก้นดักตะกอนและธาตุอาหารต่างๆ (nutrient trap) อ่าวจึงมีความสมบูรณ์ทางชีวภาพสูง ทำให้เป็นแหล่งอนุบาล และเพาะพันธุ์สัตว์น้ำที่สำคัญนานาชนิด และมีทรัพยากรอื่น ๆ ที่เป็นองค์ประกอบของระบบนิเวศชายฝั่ง เช่น หญ้าทะเล สาหร่ายทะเล นกน้ำ หาดโคลน หาดทราย ป่าชายหาด ป่าสนทราย

ชุมชนชายฝั่งที่ขึ้นทะเบียนกับกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (รอบอ่าวปัตตานี)

1. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ Buna Dara
2. กลุ่มอนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลนบางปูสุเหร่า
3. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์บ้านบานา (สะพานไม้บานา)
4. กลุ่มอนุรักษ์และพัฒนาเลี้ยงปูดำในพื้นที่ป่าชายเลน
5. กลุ่มอนุรักษ์ป่าชายเลนและการท่องเที่ยวบ้านตะโละสะมิแล
6. กลุ่มประมงพื้นบ้านรูสะมิแล

ภาพที่ 10 แผนที่อ่าวปัตตานี

6) ป่าชายหาด พรุ จังหวัดปัตตานีมีพื้นที่ป่าชายหาด จำนวน 545.20 ไร่ กระจายอยู่ในพื้นที่อำเภอหนองจิก จำนวน 25.35 ไร่ อำเภอยะหริ่ง จำนวน 491.95 ไร่ อำเภอปะนาเระ จำนวน 10.37 ไร่ อำเภอสายบุรี จำนวน 16.53 ไร่ และอำเภอไม้แก่น จำนวน 1 ไร่ และมีพื้นที่ป่าพรุ จำนวน 3,705.68 ไร่ กระจายอยู่ในพื้นที่อำเภอหนองจิก จำนวน 3,435.42 ไร่ อำเภอสายบุรี จำนวน 180.95 ไร่ และอำเภอไม้แก่น จำนวน 89.30 ไร่ ป่าชายหาดหรือสังคมพืชป่าชายหาด พบตามชายฝั่งทะเลที่เป็นหาดทราย พืชพรรณไม้เป็นแนวแคบ ๆ หรือกระจายกระจายเป็นหย่อม ๆ เป็นป่าที่ปกคลุมอยู่บริเวณชายฝั่งทะเลที่ดินเป็นดินทราย น้ำทะเลท่วมไม่ถึง หรือบริเวณหาดทรายเก่าที่ยกตัวสูงขึ้น หรือบริเวณที่หินซิดฝั่งทะเล ดินค่อนข้างเค็มและที่สำคัญคือมีไอเค็ม 51 (salt spray) จากทะเลพัดเข้าถึง พรรณพืชส่วนใหญ่ของป่าชนิดนี้เป็นพืชทนเค็ม (halophytes) และลำต้นคดงด้วยแรงลม ส่วนสังคมพืชบนหน้าผา (cliff community) ที่อยู่ริมทะเลมักเป็นพืชที่ทนความแห้งแล้ง (xerophytes) ไม่ถือเป็นสังคมพืชป่าชายหาดแม้ว่ามีพืชทนเค็มปรากฏปะปนอยู่บ้าง (Barbour, 1970) ด้วยเหตุนี้ป่าชายหาดจึงจำกัดอยู่เฉพาะบริเวณหาดทรายตั้งแต่แนวต้นไม้ ซึ่งคลื่นพัดขึ้นมาท่วมไม่ถึง ลึกเข้าไปจนหมดอิทธิพลของไอเค็มจากทะเลป่าชายหาดปรากฏอยู่ทั่วไปตามชายฝั่งทะเลที่เป็นหาดทราย ทั้งชายฝั่งภาคตะวันออกเฉียงใต้ตั้งแต่จังหวัดชลบุรีลงไปถึงจังหวัดตราด และทางภาคใต้แถบฝั่งทะเลอ่าวไทยจากจังหวัดเพชรบุรีลงไปถึงจังหวัดนราธิวาส รวมถึงเกาะต่าง ๆ ในอ่าวไทย ทางฝั่งตะวันตก พบตั้งแต่จังหวัดระนองลงไปจนถึงจังหวัดสตูล รวมทั้งเกาะต่าง ๆ ในทะเลอันดามันด้วย โดยเฉพาะเกาะตะรุเตามีป่าชายหาดที่สวยงามค่อนข้างสมบูรณ์มากแห่งหนึ่ง ป่าชนิดนี้อยู่ชิดทะเลจึงมักถูกทำลายและแปรสภาพเป็นแหล่งท่องเที่ยว บ้านเมืองและชุมชนเป็นจำนวนมากไม่น้อย ป่าชายหาดจึงคงเหลือให้เห็นเป็นหย่อมเล็ก ๆ ที่มีสภาพเสื่อมโทรมเป็นส่วนใหญ่

❖ การใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ป่าชายเลน

จังหวัดปัตตานีมีเนื้อที่ป่าชายเลนตามมติคณะรัฐมนตรี ในปี 2543 จำนวน 39,318.59 ไร่ เนื้อป่าชายเลนยังคงสภาพ จำนวน 17,405.68 ไร่ โดยอยู่ในพื้นที่ 6 อำเภอ 24 ตำบล ได้แก่ อำเภอเมืองปัตตานี อำเภอปะนาเระ อำเภอไม้แก่น อำเภอยะหริ่ง อำเภอสายบุรี และอำเภอหนองจิก พบว่ามีลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดินมากที่สุด ได้แก่

- 1) พื้นที่ป่าชายเลน รวมพื้นที่ทั้งหมด 16,349.17 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 41.58 ซึ่งพบในอำเภอหนองจิก มากที่สุด จำนวน 7,681.42 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 46.98 ของพื้นที่ป่าชายเลนทั้งหมด
- 2) พื้นที่เกษตรกรรม รวมพื้นที่ทั้งหมด 5,266.09 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 13.39 ซึ่งพบในอำเภอหนองจิกมากที่สุด จำนวน 1,836.94 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 34.88 ของพื้นที่เกษตรกรรมทั้งหมด
- 3) พื้นที่ป่าพรุ รวมพื้นที่ทั้งหมด 3,705.68 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 9.42 ซึ่งพบในอำเภอหนองจิกมากที่สุด จำนวน 3,435.42 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 92.70 ของพื้นที่ป่าพรุทั้งหมด
- 4) พื้นที่เมืองและสิ่งก่อสร้าง รวมพื้นที่ทั้งหมด 3,566.48 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 9.07 ซึ่งพบในอำเภอเมืองมากที่สุด จำนวน 2,791.36 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 78.26 ของพื้นที่เมืองและสิ่งก่อสร้างทั้งหมด
- 5) พื้นที่ระบบนิเวศไม้พื้นล่าง รวมพื้นที่ทั้งหมด 3,443.33 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 8.76 ซึ่งพบในอำเภอหนองจิกมากที่สุด จำนวน 1,931.02 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 56.07 ของพื้นที่ระบบนิเวศไม้พื้นล่างทั้งหมด
- 6) พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ รวมพื้นที่ทั้งหมด 3,381.27 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 8.60 ซึ่งพบในอำเภอยะหริ่ง มากที่สุด จำนวน 1,759.54 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 25.03 ของพื้นที่พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำทั้งหมด

7) พื้นที่แม่น้ำ คูแพรก ชุมเมือง ทะเล รวมพื้นที่ทั้งหมด 2,856.91 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 7.27 ซึ่งพบในอำเภอหนองจิกมากที่สุดจำนวน 1,130.81 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 39.58 ของพื้นที่แม่น้ำ คูแพรก ชุมเมือง ทะเล ทั้งหมด

8) พื้นที่ป่าชายหาด รวมพื้นที่ทั้งหมด 545.20 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 1.39 ซึ่งพบในอำเภอยะหริ่ง มากที่สุด จำนวน 491.95 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 90.23 ของพื้นที่ป่าชายหาดทั้งหมด

9) พื้นที่หาดทราย รวมพื้นที่ทั้งหมด 204.46 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.52 ซึ่งพบในอำเภอหนองจิก มากที่สุด จำนวน 136.70 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 66.85 ของพื้นที่ป่าหาดทรายทั้งหมด

ตารางที่ 165 ผลจำแนกลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ป่าชายเลน จังหวัดปัตตานี

ลำดับ	ลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดิน	จ.ปัตตานี						รวม เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
		อ.หนองจิก	อ.เมือง	อ.ยะหริ่ง	อ.ปานาเระ	อ.สายบุรี	อ.ไม้แก่น		
1	ป่าชายหาด	25.35	-	491.95	10.37	16.53	1.00	545.20	1.39
2	ป่าชายเลน	7,681.43	585.73	7,156.55	-	234.99	690.47	16,349.17	41.58
3	ป่าพรุ	3,435.42	-	-	-	180.95	89.30	3,705.68	9.42
4	พื้นที่เกษตรกรรม	1,836.94	1,118.40	767.97	-	654.25	888.52	5,266.09	13.39
5	พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	922.29	674.72	1,759.54	-	10.83	13.89	3,381.27	8.60
6	ระบบนิเวศไม้พื้นล่าง	1,931.02	985.34	416.92	1.06	16.70	92.29	3,443.33	8.76
7	หาดทราย	136.70	-	58.29	3.66	-	5.81	204.46	0.52
8	เมืองและสิ่งก่อสร้าง	261.54	2,791.36	321.02	-	130.36	62.20	3,566.48	9.07
9	แม่น้ำคูแพรก ชุมเมือง ทะเล	1,130.81	380.72	961.97	63.44	89.76	230.22	2,856.91	7.27
	รวม	17,361.50	6,536.27	11,934.22	78.53	1,334.37	2,073.70	39,318.59	100.00

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ 9, 2564

สำหรับพื้นที่ป่าชายเลนที่อยู่ในพื้นที่อำเภอปัตตานี ได้แก่

(1) อำเภอเมืองปัตตานี มีเนื้อที่ป่าชายเลนตามมติคณะรัฐมนตรี จำนวน 6,535.53 ไร่ โดยเนื้อที่ป่าชายเลนคงสภาพ จำนวน 355.75 ไร่ ในพื้นที่ตำบลตันหยงลุโละ ตำบลบานา ตำบลบาราโหม ตำบลรูสะมิแล ตำบลสะบารัง ตำบลอาเนาะรู

(2) อำเภอยะหริ่ง มีเนื้อที่ป่าชายเลนตามมติ ครม. จำนวน 11,934.22 ไร่ เนื้อที่ป่าชายเลนคงสภาพ จำนวน 8,090.71 ไร่ มีตำบลตะโละกาโปร์ ตำบลบางปู ตำบลปियามูมิ่ง ตำบลยามู ตำบลหนองแรต ตำบลแหลมโพธิ์

สาเหตุการเสื่อมโทรมของทรัพยากรป่าชายเลน

- (1) การบุกรุกป่าชายเลนเพื่อทำการเกษตร การประมง
- (2) การบุกรุกป่าชายเลนเพื่อขยายชุมชนเมือง/ที่อยู่อาศัย
- (3) การบุกรุกป่าชายเลนเพื่อการท่องเที่ยว
- (4) การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรป่าชายเลน

❖ สถานการณ์ด้านการกัดเซาะชายฝั่ง

จากข้อมูลการสำรวจโดยกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พื้นที่ชายฝั่งจังหวัดปัตตานี ระยะทางประมาณ 140.03 กิโลเมตร มีพื้นที่ชายฝั่งที่ประสบปัญหาการกัดเซาะยาวประมาณ 44.23 กิโลเมตร โดยแบ่งออกเป็น

- (1) พื้นที่ที่ยังไม่มีการดำเนินการแก้ไขยาวประมาณ 22.99 กิโลเมตร
  - พื้นที่ที่ประสบปัญหาการกัดเซาะรุนแรง 7.21 กิโลเมตร
  - พื้นที่ที่ประสบปัญหาการกัดเซาะปานกลาง - กิโลเมตร
  - พื้นที่ที่ประสบปัญหาการกัดเซาะเล็กน้อย 15.78 กิโลเมตร
- (2) พื้นที่ที่ประสบปัญหาการกัดเซาะที่มีการดำเนินการแก้ไขแล้วประมาณ 21.24 กิโลเมตร
- (3) พื้นที่ติดตามตรวจสอบประมาณ 95.80 กิโลเมตร
  - พื้นที่ที่มีการสะสมของตะกอนมากประมาณ 6.54 กิโลเมตร
  - พื้นที่ที่มีการสะสมของตะกอนน้อยประมาณ - กิโลเมตร
  - พื้นที่สมดุลงประมาณ 82.52 กิโลเมตร
  - พื้นที่อื่นๆ (พื้นที่ก่อสร้างรุกแนวชายทะเล พื้นที่หิน พื้นที่ปากแม่น้ำ) ประมาณ 6.74 กม.

สาเหตุของการกัดเซาะชายฝั่ง (Pressure)

(1) การพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งและพื้นที่ริมทะเล การพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลในรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่ การตั้งถิ่นฐานและสิ่งก่อสร้าง การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ การสูบน้ำทะเลมาใช้เพื่อการเพาะเลี้ยง การวางท่อระบายน้ำทิ้ง และการเปลี่ยนแปลงทางไหลของน้ำและร่องน้ำ การก่อสร้างรูกล้าลำน้ำ อย่างเช่น การก่อสร้างสะพาน การสร้างท่าเทียบเรือและถนนเลียบชายฝั่ง ล้วนกระตุ้นให้ชายฝั่งทะเลซึ่งมีความเบาบางเกิดการเปลี่ยนแปลงชายฝั่งกัดเซาะ

(2) การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าของภาครัฐ โดยเฉพาะในช่วงฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ หลายพื้นที่ประสบกับปัญหา ชายฝั่งทะเลถูกกระแสน้ำลมกัดเซาะ ได้มีการแก้ไขปัญหาเพื่อช่วยบรรเทาความเดือดร้อนให้แก่ประชาชนในรูปแบบต่าง ๆ เช่น กำแพงกันคลื่น หินทิ้งและรอดักทราย เป็นต้น โครงสร้างดังกล่าวไม่สามารถสลายพลังงานคลื่นได้ กลับส่งผลกระทบต่อให้เกิดปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งรุนแรงและขยายตัวเป็นวงกว้างมากขึ้น ถือว่าเป็นการแก้ไขปัญหาที่ผิดพลาด

(3) กระบวนการทางธรรมชาติ โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในช่วงฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือที่มีกระแสน้ำและลมแรง เมื่อคลื่นและลมกระทบชายฝั่งจะชะตะกอนทรายออกไปทำให้เกิดภาวะขาดความสมดุลของตะกอนทรายชายหาด ผนวกกับสภาวะโลกร้อนระดับน้ำทะเลสูงขึ้นส่งผลให้ชายฝั่งทะเลมีการเปลี่ยนแปลงเกิดปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง การเปลี่ยนแปลงเช่นนี้เป็นกระบวนการทางธรรมชาติ

5) ด้านอากาศ

มลพิษทางอากาศ ในช่วงดูร้อน (เดือนเมษายน - พฤษภาคม) ของทุกปี จังหวัดปัตตานีจะพบเห็นการเผาตอซังและฟางข้าวในพื้นที่ทำนา ก่อให้เกิดกลุ่มควันจำนวนมากจากการเผาอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้อาศัยใกล้เคียงหรืออาจเกิดไฟไหม้ลุกลามพื้นที่ข้างเคียง ซึ่งในบางพื้นที่การเผาวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรเหล่านี้ กระทำบริเวณริมถนน ทำให้ผู้ใช้รถใช้ถนนมีทัศนวิสัยในการขับขี่ยานพาหนะที่ไม่ดี อาจทำให้เกิดอุบัติเหตุได้ เช่น เส้นทางสายปัตตานี - ยะลา ซึ่งอยู่ในเขตพื้นที่ตำบลบ่อทอง อำเภอหนองจิก ซึ่งปัจจุบันยังมีการติดตั้งสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศในพื้นที่

อย่างไรก็ดี แม้จังหวัดปัตตานีจะไม่ประสบกับปัญหาไฟป่าและหมอกควันถึงขั้นวิกฤต แต่ก็ยังคงมีปัญหาในเรื่องของการเผาในที่โล่ง และหมอกควันข้ามแดนในบางช่วง จึงต้องมีการเฝ้าระวังและเตรียมความพร้อมในสถานการณ์มลพิษทางอากาศจากหมอกควัน และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่ปฏิบัติตัวได้อย่างถูกต้อง เพื่อลดผลกระทบต่อสุขภาพและการใช้ชีวิตประจำวันของประชาชน

โดยการตรวจวัดดัชนีคุณภาพอากาศของจังหวัดปัตตานี ได้เริ่มต้นการตรวจวัดโดยสำนักงานสิ่งแวดล้อมและความคุ้มครองมลพิษที่ 16 (สงขลา) เดิมคือสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 16 (สงขลา) ในการตรวจวัดคุณภาพอากาศเฉพาะช่วงเดือนที่มีความเสี่ยงการเกิดฝุ่นละอองขนาดเล็ก โดยปี 2557 ได้มีการตรวจวัดในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ – มีนาคม 2557 โดยใช้เครื่องตรวจวัดคุณภาพอากาศแบบติดตั้งชั่วคราว ณ บริเวณศาลากลางจังหวัดปัตตานี พบว่าปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 10 ไมครอน (PM10) วัดได้ในช่วง 14.85 - 28.22 ไมโครกรัม/ลบ.ม. ซึ่งอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานของกรมควบคุมมลพิษ และการตรวจวัดคุณภาพอากาศในปี 2558 (เดือนมีนาคม 2558) พบว่า ปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 10 ไมครอน (PM10) วัดได้ในช่วง 34.74 - 49.69 ไมโครกรัม/ลบ.ม. ซึ่งมีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานของกรมควบคุมมลพิษ ที่มีมาตรฐานฝุ่นละอองขนาดเล็กเฉลี่ย 24 ชั่วโมง ไม่เกิน 120 ไมโครกรัม/ลบ.ม. จะเห็นได้ว่าปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กมีแนวโน้มสูงขึ้น อย่างไรก็ตาม การเก็บข้อมูลดังกล่าว เป็นการดำเนินการเพียงช่วงเวลาเดียวในรอบปี เนื่องจากงบประมาณที่จำกัดอาจยังไม่ใช้ตัวแทนของคุณภาพอากาศที่แท้จริงของจังหวัดปัตตานี จึงต้องติดตามคุณภาพอากาศ จากจังหวัดข้างเคียงซึ่งคุณภาพอากาศส่วนใหญ่จะอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

สถานการณ์หมอกควันข้ามแดน ในปี 2558 จนถึงปี 2560 จังหวัดปัตตานี ได้รับการสนับสนุนหน่วยตรวจวัดคุณภาพอากาศแบบเคลื่อนที่ จากกรมควบคุมมลพิษ เพื่อดำเนินการตรวจวัดคุณภาพอากาศจังหวัดปัตตานี ในช่วงที่มีสถานการณ์หมอกควันข้ามแดนจากเกาะสุมาตรา ประเทศอินโดนีเซีย โดยทำการติดตั้งหน่วยตรวจวัดคุณภาพอากาศฯ ที่บริเวณหน้าอาคารสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดปัตตานี ถนนปากน้ำ ตำบลรูสะมิแล อำเภอเมืองปัตตานี

ตารางที่ 166 คุณภาพอากาศของจังหวัดปัตตานี ปี 2558 – 2563
(ปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก 10 ไมครอน (PM₁₀)) เฉลี่ย 24 ชั่วโมง

ปี พ.ศ.	บริเวณที่ตั้ง	วัน/เดือน/ปี ที่ตรวจวัด	ค่าเฉลี่ย 24 ชั่วโมง (ไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตร)	
			ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด
2558	สำนักงาน ทสจ.ปัตตานี	20 ก.ย.58 – 29 ต.ค.58	12	211
2559	สำนักงาน ทสจ.ปัตตานี	26 ก.ค.59 – 8 พ.ย.59	18	60
2560	สำนักงาน ทสจ.ปัตตานี	17 ก.ค.60 – 25 ก.ย.60	14	53
2561	สำนักงาน ทสจ.ปัตตานี	30 มิ.ย.61 – 3 ก.ย.61	8	59
2562	สำนักงาน ทสจ.ปัตตานี	14 ก.ค.62 – 25 ก.ย.62	5	39
2563	สำนักงาน ทสจ.ปัตตานี	17 ก.ค.63 – 8 ต.ค.63	3	23

ที่มา : กรมควบคุมมลพิษ ปี 2558 – 2563

จากข้อมูลในปี 2558 มีสถานการณ์หมอกควันข้ามแดนจากเกาะสุมาตรา ประเทศอินโดนีเซีย จังหวัดปัตตานี พบว่า ปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 10 ไมครอน (PM₁₀) มีค่าต่ำสุด 12 ไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตร ค่าสูงสุด 211 ไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตร คุณภาพอากาศส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีถึงปานกลาง มีเพียง 5 วัน ที่มีปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กฯ สูงเกินค่ามาตรฐาน คือ วันที่ 5 และวันที่ 21 - 24 ตุลาคม 2558 (ปริมาณฝุ่นละออง 120, 139, 211, 168 และ 139 ไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตร ตามลำดับ) ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพประชาชนในจังหวัดปัตตานี

ได้มีการให้ข้อเสนอแนะด้านสุขภาพแก่เด็ก ผู้สูงอายุ และผู้ป่วยโรคระบบทางเดินหายใจ ควรหลีกเลี่ยงกิจกรรมในพื้นที่ที่มีหมอกควันปกคลุม หากหลีกเลี่ยงไม่ได้ควรสวมหน้ากากอนามัยหรือใช้ผ้าปิดจมูก และให้ติดตามข่าวสารและปฏิบัติตามข้อเสนอแนะจากภาคราชการ หากเกิดอาการเจ็บป่วยควรปรึกษาแพทย์

สำหรับในปี 2558 – 2563 พบว่า ปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 10 ไมครอน (PM₁₀) ของจังหวัดปัตตานี ไม่เกินค่ามาตรฐาน คุณภาพอากาศส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีถึงปานกลาง สำหรับปี 2564 เป็นต้นมา ไม่มีการติดตั้งเครื่องตรวจวัดคุณภาพอากาศเนื่องจากมีสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ซึ่งมีการจำกัดการเดินทางจึงส่งผลทำให้เจ้าหน้าที่จากกรมควบคุมมลพิษไม่สามารถเดินทางมาติดตั้งเครื่องตรวจวัดคุณภาพอากาศได้

6) ด้านภัยพิบัติทางธรรมชาติ

❖ สถานการณ์ภัยแล้งในพื้นที่จังหวัดปัตตานี

สถิติสถานการณ์ภัยแล้ง ตั้งแต่ปี 2563 – 2565 ในพื้นที่จังหวัดปัตตานี ไม่ได้เกิดสถานการณ์ภัยแล้งในพื้นที่ โดยเมื่อปี 2563 เกิดสถานการณ์ฝนทิ้งช่วงในพื้นที่ตำบลไทรทอง ตำบลดอนทรายและตำบลไม้แก่น อำเภอไม้แก่น จังหวัดปัตตานี ทำให้ประสบปัญหาฝนทิ้งช่วงน้ำขาดน้ำในช่วงตั้งท้อง ทำให้ต้นข้าวยืนต้นตาย ข้าวสาลีไม่ออกรวง เกษตรกรได้รับความเสียหาย จำนวน 46 ราย พื้นที่ที่ได้รับความเสียหาย 81.4825 ไร่ มูลค่าความเสียหาย 90,690.02 บาท

ตารางที่ 167 ระดับความเสี่ยงภัยแล้งจังหวัดปัตตานี

ประเภทของภัย	ระดับความเสี่ยงภัย			ปัจจัย/สาเหตุ ที่ทำให้เกิดความเสี่ยงจากสาธารณภัย
	เสี่ยงสูง	เสี่ยงปานกลาง	เสี่ยงต่ำ	
ภัยแล้ง			ทุกอำเภอ	ศักยภาพ 1. มีการจัดทำแผนเผชิญเหตุประจำปีทุกปี 2. มีการจัดทำทะเบียนฐานข้อมูลเครื่องจักรกลในการป้องกันและแก้ไขปัญหาแล้ง

ที่มา : สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดปัตตานี, 2565

พื้นที่เสี่ยงภัยแล้งจังหวัดปัตตานี ปี 2565 จำนวน 12 อำเภอ 86 ตำบล 237 หมู่บ้าน ดังนี้

ตารางที่ 168 พื้นที่เสี่ยงภัยแล้งจังหวัดปัตตานี

ที่	อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน
1.	เมืองปัตตานี	5	11
2.	หนองจิก	11	25
3.	มายอ	9	18
4.	แม่ลาน	3	14
5.	กะพ้อ	2	7
6.	ยะหริ่ง	14	25
7.	ไม้แก่น	3	5

ที่	อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน
8.	สายบุรี	5	13
9.	โคกโพธิ์	13	44
10.	ทุ่งยางแดง	4	18
11.	ยะรัง	10	35
12.	ปะนาเระ	7	22
รวม		86	237

ที่มา : สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดปัตตานี, 2565

❖ สถานการณ์อุทกภัยในพื้นที่จังหวัดปัตตานี

จากสถิติสถานการณ์อุทกภัยในพื้นที่จังหวัดปัตตานี พบพื้นที่ที่มีความเสี่ยงสูง จำนวน 6 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองปัตตานี อำเภอแม่ลาน อำเภอหนองจิก อำเภอสายบุรี อำเภอกะพ้อ และอำเภอยะรัง ส่วนอำเภอที่มีความเสี่ยงปานกลาง จำนวน 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอโคกโพธิ์ อำเภอไม้แก่น และอำเภอยะหริ่ง และอำเภอที่มีความเสี่ยงต่ำ จำนวน 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอทุ่งยางแดง อำเภอมายอ อำเภอปะนาเระ

ตารางที่ 169 ระดับความเสี่ยงของสถานการณ์อุทกภัยในพื้นที่จังหวัดปัตตานี

	ระดับความเสี่ยงภัย			ปัจจัย/สาเหตุ ที่ทำให้เกิดความเสี่ยงจาก สาธารณภัย
	เสี่ยงสูง	เสี่ยง ปานกลาง	เสี่ยงต่ำ	
อุทกภัย	เมืองปัตตานี แม่ลาน หนองจิก สายบุรี กะพ้อ ยะรัง	โคกโพธิ์ ไม้แก่น ยะหริ่ง	ทุ่งยางแดง มายอ ปะนาเระ	<p>ความเปราะบาง สภาพพื้นที่ของจังหวัดปัตตานีเป็นพื้นที่ราบลุ่ม พื้นที่ชายฝั่ง มีแม่น้ำหลายสายพื้นที่เสี่ยงบางจุดไม่มีพนังหรือเขื่อนกั้นตลิ่ง</p> <p>ความอ่อนแอหลวม 1.ปริมาณฝนตกหนักในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำ 2.ประชาชนส่วนใหญ่ปลูกบ้านพักอาศัยติดริมแม่น้ำ โดยเฉพาะพื้นที่อำเภอเมืองปัตตานี อำเภอหนองจิก</p> <p>ศักยภาพ 1. ส่วนราชการระดับจังหวัด/อำเภอ มีการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยประจำปี 2. เมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้นในพื้นที่ความรับผิดชอบหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการสนับสนุนพาหนะ เครื่องมือ อุปกรณ์ เครื่องใช้ในการดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย รวมถึงจากภาคเอกชน อาสาสมัคร องค์กรสาธารณกุศล ในพื้นที่จังหวัดปัตตานี ร่วมกันดำเนินการระงับเหตุ</p>

	ระดับความเสี่ยงภัย			ปัจจัย/สาเหตุ ที่ทำให้เกิดความเสี่ยงจาก สาธารณภัย
	เสี่ยงสูง	เสี่ยง ปานกลาง	เสี่ยงต่ำ	
				สาธารณภัยอย่างรวดเร็ว 3. มีแผนอพยพผู้ประสบภัยในพื้นที่เสี่ยงสาธารณภัย 4. มีการจัดทำข้อมูลพื้นที่ปลอดภัย และสถานที่พักพิงชั่วคราวในแต่ละอำเภอ 5. มีการจัดทำทะเบียนควบคุมเครื่องมือเครื่องใช้

จากข้อมูลสถิติที่ผ่านมา พบว่า ปัญหาอุทกภัยยังคงเป็นปัญหาสำคัญที่เกิดขึ้นบ่อยครั้ง และสร้างความเสียหายอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2565 เกิดสถานการณ์อุทกภัยในพื้นที่ทุกอำเภอ ได้รับความเสียหาย 642 หมู่บ้าน 40 ชุมชน เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ถึง 250 หมู่บ้าน 3 ชุมชน มูลค่าความเสียหาย 73,959,131.57 บาท ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปี 64 ถึง 23,355,790.23 บาท

ตารางที่ 170 สถานการณ์อุทกภัยในจังหวัดปัตตานี ปี 2561 – 2565

ปี พ.ศ.	จำนวน (ครั้ง)	จำนวน (อำเภอ)	ความเสียหาย		
			จำนวน (หมู่บ้าน/ชุมชน)	จำนวน (ตำบล)	มูลค่า (บาท)
2561	1	12	642/35	115	55,767,353.29
2562	1	7	227	48	7,477,720.25
2563	1	8	174/26	44	51,616,739.34
2564	1	12	392/37	86	50,603,341.34
2565	1	12	642/40	115	73,959,131.57

ที่มา : สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดปัตตานี, 2565

❖ สถานการณ์วาตภัยในพื้นที่จังหวัดปัตตานี

จากข้อมูลสถิติที่ผ่านมา พบว่า เหตุการณ์การเกิดวาตภัยและพื้นที่ความเสียหายลดลงอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2561 โดยในปี 2565 ไม่มีสถานการณ์วาตภัยในพื้นที่จังหวัดปัตตานี

ตารางที่ 171 สถานการณ์วาตภัยในจังหวัดปัตตานี ปี 2561 - 2565

ปี พ.ศ.	จำนวน (ครั้ง)	จำนวน (อำเภอ)	ความเสียหาย		
			จำนวน (หมู่บ้าน)	จำนวน (ตำบล)	มูลค่า (บาท)
2561	9	5	9	5	494,046.50
2562	7	7	7	6	1,868,050.98
2563	2	2	2	2	31,115.25
2564	2	2	4	2	351,800.00
2565	ไม่มีสถานการณ์วาตภัย				

ที่มา : สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดปัตตานี, 2565

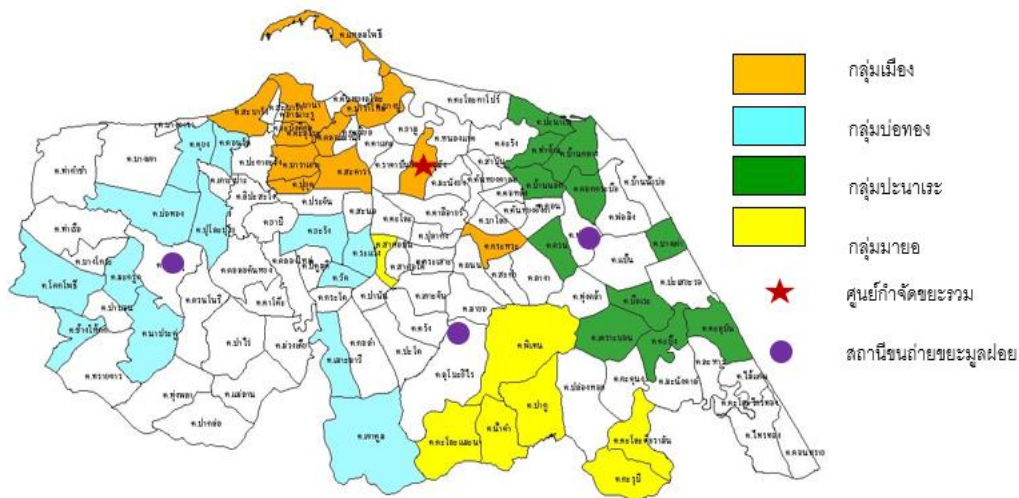
7) ด้านขยะมูลฝอย

❖ การจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัดปัตตานี

การจัดการขยะมูลฝอยแบบศูนย์รวม ในปี 2558 สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค ที่ 16 และจังหวัดปัตตานีได้ร่วมกันวางแผนการการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในภาพรวมของจังหวัดปัตตานีตามแนวทางของ Roadmap การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย และมีข้อตกลงร่วมกัน ให้เทศบาลเมืองปัตตานี ซึ่งมีระบบกำจัดขยะมูลฝอยที่ถูกหลักวิชาการเป็นหน่วยงานหลักในการรวบรวมและกำจัดขยะมูลฝอยของจังหวัด ซึ่งจากการประชุมครั้งนั้นมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการเก็บขนขยะมูลฝอย จำนวน 56 แห่ง ลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือในการจัดการขยะ (MOU) เมื่อเดือนพฤศจิกายน 2558

ภาพที่ 11 แผนที่แสดงการรวมกลุ่มพื้นที่เพื่อรวบรวมขยะ (1 Cluster 3 สถานีขนถ่าย)

(เฉพาะท้องถิ่นที่มีการเก็บขนขยะมูลฝอย)

พื้นที่ดำเนินการ โดยครอบคลุมพื้นที่ทั้งจังหวัดปัตตานี รวม 12 อำเภอ และแบ่งพื้นที่ในการดำเนินการ ดังนี้

พื้นที่ที่ 1 กลุ่มเมืองปัตตานี ประกอบด้วย ชุมชน/หมู่บ้านในเขตอำเภอเมือง และอำเภอยะหริ่ง

พื้นที่ที่ 2 กลุ่มบ่อทอง ประกอบด้วย ชุมชน/หมู่บ้าน ในเขตอำเภอหนองจิก อำเภอยะรัง อำเภอแม่ลาน และอำเภอโคกโพธิ์

พื้นที่ที่ 3 กลุ่มปะนาเระ ประกอบด้วย ชุมชน/หมู่บ้าน ในเขตอำเภอปะนาเระ อำเภอสายบุรี และอำเภอไม้แก่น

พื้นที่ที่ 4 กลุ่มมายอ ประกอบด้วย ชุมชน/หมู่บ้าน ในเขตอำเภอมายอ อำเภอกะพ้อ และอำเภอทุ่งยางแดง

ภาพที่ 12 แผนที่แสดงกลุ่มพื้นที่ดำเนินการในจังหวัดปัตตานี

จังหวัดปัตตานีมีการประชุมซักซ้อมแนวทางการดำเนินงานตามแผนการรณรงค์ “แยกก่อนทิ้ง” เพื่อขับเคลื่อนการจัดการขยะมูลฝอย และจัดให้มีการลงนามในบันทึกข้อตกลงการรวมกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2561 โดยกรอบแนวทางของความร่วมมือตามข้อตกลงให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นกลไกหลักที่มีบทบาทในการพัฒนาคุณภาพชีวิตขั้นพื้นฐานของประชาชน ในท้องถิ่นให้เป็นตามนโยบายของรัฐบาลในการแก้ไขขยะมูลฝอยอย่างเป็นรูปธรรม ให้มีการสร้างค่านิยมให้กับชุมชน และประชาชนในพื้นที่เกี่ยวกับการจัดการขยะ เพื่อสร้างวินัย มีการแยกขยะก่อนทิ้ง การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการลดปริมาณขยะมูลฝอยชุมชน ตามหลัก 3R คือ ใช้น้อย ใช้ซ้ำ นำกลับมาใช้ใหม่ รวมถึงการรณรงค์ให้ประชาชนทิ้งขยะอันตราย ณ จุดที่กำหนด และให้สมาชิกกลุ่มพื้นที่ให้ดำเนินกิจกรรมการจัดเก็บขยะมูลฝอยในเขตพื้นที่ส่งไปกำจัดยังนอกกลุ่มพื้นที่การร่วมกันจัดการขยะมูลฝอย (Cluster) เพื่อส่งขยะมูลฝอยไป ศูนย์กำจัดขยะรวมหมู่ที่ 3 ตำบลหนองแรต อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี ซึ่งปัจจุบันได้เปิดดำเนินการเต็มรูปแบบเรียบร้อยแล้วและพร้อมรับขยะมูลฝอยจากสถานีนถ่ายเพื่อกำจัดขยะมูลฝอยที่ถูกหลักทางวิชาการต่อไป

ตารางที่ 172 การดำเนินงานการจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดปัตตานี ปี 2560 – 2565

ตัวชี้วัด	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565
ร้อยละของปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง	54.37	57.66	56.65	63.08	63.96	66.17

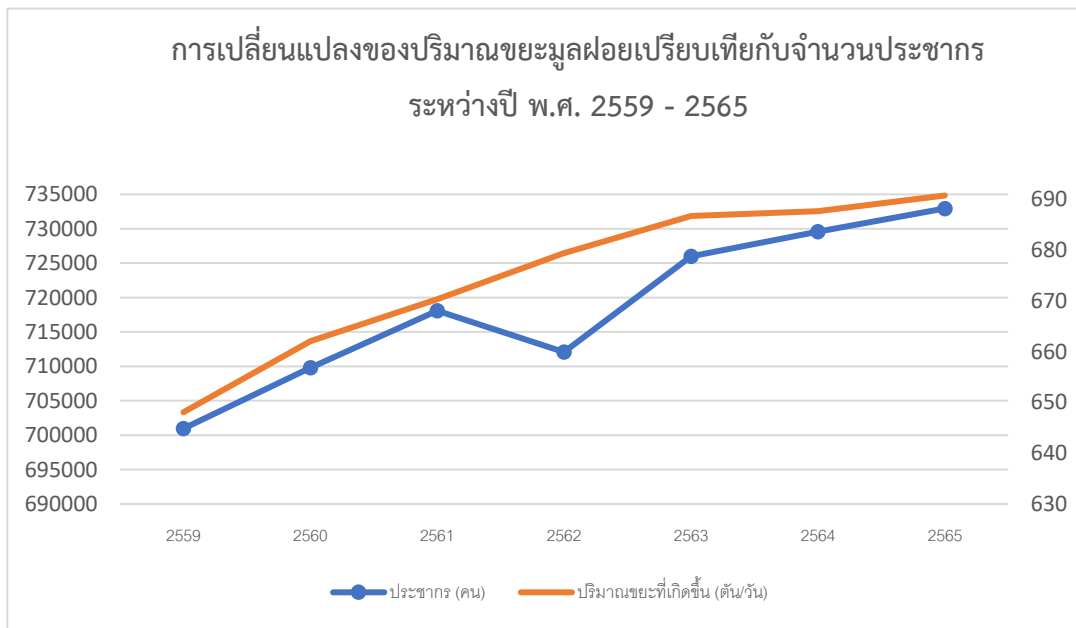
ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดปัตตานี, 2565

❖ อัตราการผลิต ปริมาณและองค์ประกอบของขยะมูลฝอย

จากแนวโน้มประชากรจังหวัดปัตตานีที่เพิ่มสูงขึ้นจึงส่งผลทำให้ปริมาณขยะภายในจังหวัดปัตตานีมีแนวโน้มสูงขึ้นเช่นกัน จากการอุปโภคและบริโภคและวิถีชีวิตในการดำเนินชีวิตของประชาชนมีการเปลี่ยนแปลงไป การดำเนินชีวิตที่เร่งรีบและต้องการความสะดวกสบายมากขึ้นจึงทำให้ประชาชนหันมาใช้ผลิตภัณฑ์จากวัสดุที่ต้องใช้เทคโนโลยีในการผลิตเพิ่มขึ้น เป็นปัจจัยเสริมให้ปัญหาขยะมูลฝอยในพื้นที่จังหวัดปัตตานี มีความรุนแรงมากขึ้น และอาจส่งผลกระทบต่อทั้งในเรื่องของปัญหาด้านสุขอนามัย ความขัดแย้ง และสภาพแวดล้อม หากมีการจัดการที่ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ อัตราการผลิต ปริมาณและองค์ประกอบของขยะมูลฝอย ขยะทั่วไป ของเสียอันตราย ขยะรีไซเคิล ขยะอินทรีย์ อัตราการผลิตขยะมูลฝอยในพื้นที่จังหวัดปัตตานี ใช้ตามค่าเฉลี่ยของกรมควบคุมมลพิษ พื้นที่เทศบาลเมือง เทศบาลตำบล พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 มีปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น 693.55 (คำนวณจากฐานประชากรเมื่อสิ้นเดือนธันวาคม 2565) เพิ่มขึ้นจากผลการคาดการณ์ ปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นในปี 2565 เดิมเท่ากับ 690.72 ตันต่อวัน และมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นตามการเพิ่มของประชากร ทั้งนี้ ขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่ถูกทิ้งโดยไม่มีการคัดแยกประเภท

แผนภูมิที่ 28 การเปลี่ยนแปลงของปริมาณขยะมูลฝอยเปรียบเทียบกับจำนวนประชากร ปี 2558 - 2565

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดปัตตานี, 2564

❖ ของเสียอันตราย ประกอบด้วย

● ขยะอันตรายชุมชน

อัตราการผลิตปริมาณและองค์ประกอบของเสียอันตรายชุมชน จากการประเมินปริมาณของเสียอันตรายชุมชน พบว่า จังหวัดปัตตานีมีปริมาณของเสียอันตรายกลุ่มหลอดไฟและแบตเตอรี่รวม 42.97 ตันต่อปี เป็นของเสียอันตรายประเภทหลอดไฟ 23.31 ตันต่อปี และแบตเตอรี่ 19.66 ตันต่อปี ส่วนปริมาณของเสียอันตรายชุมชนประเภทซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ (Waste from Electrical and Electronic Equipment : WEEE) คาดว่า จังหวัดปัตตานีมีปริมาณซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ 9,542 ตันต่อปี

การรวบรวมและกำจัดของเสียอันตรายชุมชน การจัดการของเสียอันตรายชุมชนส่วนใหญ่ยังถูกทิ้งปะปนกับมูลฝอยทั่วไป ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 จังหวัดได้มีหนังสือถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งในจังหวัด ประชาสัมพันธ์และรวบรวมขยะอันตรายเพื่อจัดส่งไปยังศูนย์บริหารจัดการ การขยะอันตรายของจังหวัดปัตตานี (สถานที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี) เพื่อรวบรวมและจัดส่งไปกำจัดอย่างถูกหลักวิชาการ และในปี 2565 องค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี ได้ทำการรวบรวมขยะอันตรายชุมชน จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดปัตตานี พบว่า มีปริมาณขยะอันตราย จำนวนรวมทั้งสิ้น 11,021.95 กิโลกรัม (11.02 ตัน) โดยแบ่งเป็น กลุ่มซากโทรศัพท์มือถือและแบตเตอรี่มือถือ จำนวน 256.70 กิโลกรัม (0.26 ตัน) กลุ่มถ่านไฟฉาย จำนวน 68.85 กิโลกรัม (0.07 ตัน) กลุ่มหลอดไฟและหลอดฟลูออเรสเซนต์ จำนวน 10,372.25 กิโลกรัม (10.37 ตัน) กลุ่มภาชนะบรรจุสารเคมี จำนวน 211.20 กิโลกรัม (0.21 ตัน) กลุ่มซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 15.35 กิโลกรัม (0.02 ตัน) และกลุ่มอื่น ๆ จำนวน 97.60 กิโลกรัม (0.10 ตัน)

- **กากอุตสาหกรรมที่เป็นอันตราย**

จังหวัดปัตตานีมีการประชาสัมพันธ์การดำเนินการตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560 ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับของเสียอันตรายและของเสียไม่อันตรายตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน ให้แก่ อำเภอทุกอำเภอ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง และผู้ประกอบการกิจการโรงงาน รวมทั้ง จัดประชุมเพื่อให้ข้อมูลค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วที่ไม่อันตรายในพื้นที่ 14 จังหวัดภาคใต้ ทั้งนี้ ในพื้นที่จังหวัดปัตตานีมีกากอุตสาหกรรมที่เป็นอันตรายเกิดขึ้น ระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2564 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2565 จำนวน 104.66 ตัน ได้แก่ น้ำมันหล่อลื่นใช้แล้ว อะไหล่รถยนต์ที่ใช้แล้ว เป็นต้น และมีกากอุตสาหกรรมที่ไม่เป็นอันตราย จำนวน 178,422.58 ตัน (ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดปัตตานี, กันยายน 2565)

- **มูลฝอยติดเชื้อ**

1) **การจัดการขยะในสถานบริการสาธารณสุข** การดำเนินการจัดขยะในสถานบริการสาธารณสุขทุกระดับ (โดยใช้กลยุทธ์ดำเนินการภายใต้โครงการ GREEN & CLEAN Hospital และสถานที่ทำงาน น่าอยู่ น่าทำงาน และยุทธศาสตร์จังหวัดปัตตานี จังหวัดสะอาด : สถานที่ราชการสะอาด ซึ่งมีการบริหารจัดการขยะในรูปแบบ คป.สอ. โดยมีโรงพยาบาลเป็นพี่เลี้ยงและสนับสนุนการจัดการขยะในสถานบริการสาธารณสุข (รพ.สต.) โดยใช้กระบวนการจัดการขยะ 3 R (Reduce = ลดการใช้ Reuse = การใช้ซ้ำ Recycle = การนำกลับมาใช้ใหม่)

2) **การจัดการมูลฝอยติดเชื้อ** สถานการณ์มูลฝอยติดเชื้อของจังหวัดปัตตานี มีโรงพยาบาลรัฐและเอกชน รวม 15 แห่งแบ่งเป็น โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุขจำนวน 13 แห่ง ประกอบด้วย โรงพยาบาลทั่วไป/โรงพยาบาลชุมชน จำนวน 12 แห่ง สังกัดกรมการแพทย์ (โรงพยาบาลธัญญารักษ์) จำนวน 1 แห่ง โรงพยาบาลเอกชน (โรงพยาบาลสิโรสปัตตานี) จำนวน 1 แห่ง และโรงพยาบาลอภัยภูธรบริหารสังกัดกระทรวงกลาโหม จำนวน 1 แห่ง คลินิกรักษาคน จำนวน 102 แห่ง คลินิกรักษาสัตว์/โรงพยาบาลสัตว์ จำนวน 3 แห่ง โดยในปี 2565 มีปริมาณมูลฝอยติดเชื้อจำนวน 419,069.77 กิโลกรัม (ไม่มีการลักลอบทิ้งมูลฝอยติดเชื้อในพื้นที่จังหวัดปัตตานี)

3) **การดำเนินงานจัดการมูลฝอยติดเชื้อ** การบริหารจัดการมูลฝอยติดเชื้อของโรงพยาบาลในจังหวัดปัตตานี มีการบริหารจัดการ ดังนี้

(1) โรงพยาบาลมีการว่าจ้างเทศบาลนครยะลาเป็นหน่วยเก็บขนและหน่วยกำจัด จำนวนทั้งหมด 11 แห่ง ประกอบด้วย โรงพยาบาลโคกโพธิ์, โรงพยาบาลหนองจิก, โรงพยาบาลยะหริ่ง, โรงพยาบาลยะรัง, โรงพยาบาลปะนาระ, โรงพยาบาลมายอ, โรงพยาบาลไม้แก่น, โรงพยาบาลทุ่งยางแดง, โรงพยาบาลแม่ลาน, โรงพยาบาลสิโรต สาขาปัตตานี และโรงพยาบาลอภัยุทธบริหาร ซึ่งเตาเผามูลฝอยติดเชื้อของเทศบาลนครยะลา ได้มาตรฐานตามหลักวิชาการ

(2) โรงพยาบาลมีการว่าจ้างบริษัทเอกชนในการเก็บขนเพื่อนำไปกำจัด ณ เตาเผามูลฝอยติดเชื้อของเทศบาลนครยะลา จำนวน 1 แห่ง ได้แก่ โรงพยาบาลกะพ้อ

(3) โรงพยาบาลที่มีการว่าจ้างบริษัทเอกชนเป็นหน่วยเก็บขนและหน่วยกำจัด จำนวน 3 แห่ง ดังนี้

- โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชสายบุรี โดยการว่าจ้าง บริษัท กรีน นราธิวาส เอ็นไวรอลเมนท์ จำกัด เป็นหน่วยเก็บขนและหน่วยกำจัด

- โรงพยาบาลปัตตานี และโรงพยาบาลธัญญารักษ์ปัตตานี โดยการว่าจ้าง บริษัท ไฟคอล อีเนอร์จี จำกัด ในการเก็บขนเพื่อนำไปกำจัดที่บริษัท โซติสกรุณพิบูลย์ จำกัด จังหวัดนครสวรรค์

(4) สำหรับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต) มีการจัดการมูลฝอยติดเชื้อในกระบวนการคัดแยกและเก็บรวบรวมและส่งต่อให้โรงพยาบาลนำไปกำจัดต่อไป รวมทั้ง โรงพยาบาลเป็นพี่เลี้ยงในการแนะนำทางด้านวิชาการ/ติดตามควบคุมกำกับ และสนับสนุนงบประมาณในการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ

- มาตรการและแนวทางการจัดการมูลฝอยติดเชื้อในสถานบริการสาธารณสุข

(1) สนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ออกข้อกำหนดท้องถิ่นในเรื่องการจัดการมูลฝอยติดเชื้อโดยการขับเคลื่อนของคณะกรรมการสาธารณสุขจังหวัดปัตตานี (คสจ.)

(2) โรงพยาบาลติดตามตรวจสอบการขนส่งมูลฝอยติดเชื้อนำไปกำจัด โดยใช้เอกสารกำกับการขนส่งมูลฝอยติดเชื้อ (แบบ ตช) เพื่อป้องกันการลักลอบทิ้งในพื้นที่อื่น

(3) ส่งเสริมให้สถานบริการสาธารณสุข (โรงพยาบาล และ รพ.สต.) มีการจัดการมูลฝอยติดเชื้อที่ถูกต้องและลดปริมาณมูลฝอยติดเชื้อตั้งแต่กระบวนการคัดแยก เก็บ ขนส่งและกำจัดภายใต้กิจกรรม GREEN & CLEAN HOSPITAL

- การประเมินผลการจัดการมูลฝอยติดเชื้อในสถานบริการสาธารณสุข

โรงพยาบาลมีการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ (เก็บ ขน กำจัด) ผ่านเกณฑ์ทุกแห่ง

- การตรวจสอบควบคุมการเก็บขนและกำจัด

(1) กรณีโรงพยาบาลรัฐควบคุมติดตามประเมินผลโดยคณะกรรมการสิ่งแวดล้อม (ENV), คณะกรรมการควบคุมการติดเชื้อ (IC) และงานบริหารบริหารของโรงพยาบาล และมีสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปัตตานี ในเป็นพี่เลี้ยงในการสนับสนุนควบคุมกำกับและประเมินรับรองมาตรฐานมูลฝอยติดเชื้อของโรงพยาบาล ส่วนการกำกับการขนส่งโดยใช้ระบบเอกสารกำกับการขนส่งระบบเอกสารกำกับการขนส่ง (Manifest System)

(2) กรณีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล มีโรงพยาบาลเป็นพี่เลี้ยงและสนับสนุนการพัฒนาระบบบริหารจัดการมูลฝอยติดเชื้อ (การเก็บ ขน และกำจัด) ในรูป คป.สอ.

(3) กรณีโรงพยาบาลเอกชน คป.สอ. ร่วมกับ สสจ. ในการออกติดตามให้คำแนะนำ ประเมินรับรอง รวมทั้งการต่อใบอนุญาตสถานพยาบาลประจำปีภายใต้ พรบ. สถานพยาบาล (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2559

(4) กรณีโรงพยาบาลสัตว์/คลินิกสัตว์ ประสานกับปศุสัตว์จังหวัดในการขอความร่วมมือ ในการปฏิบัติตามกฎกระทรวงฯ และร่วมออกติดตามให้คำแนะนำแก่ผู้ประกอบการดังกล่าว

❖ **การคัดแยกและการนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์**

จังหวัดปัตตานีมีการนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ซึ่งเป็นการนำกลับมาใช้โดยผ่านกิจกรรม ร้านรับซื้อของเก่า ผ่านธนาคารขยะ และการจัดการขยะที่ต้นทางโดยการนำมาทำปุ๋ย จากตารางจะเห็นได้ว่าเมื่อมี กิจกรรมส่งเสริมด้านการนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ ทำให้ปริมาณขยะที่กลับมาใช้ประโยชน์ของจังหวัดปัตตานี เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ 173 ปริมาณขยะที่เกิดขึ้นในจังหวัดปัตตานี และคาดการณ์การนำขยะกลับไปใช้ประโยชน์ ปี 2559 - 2565

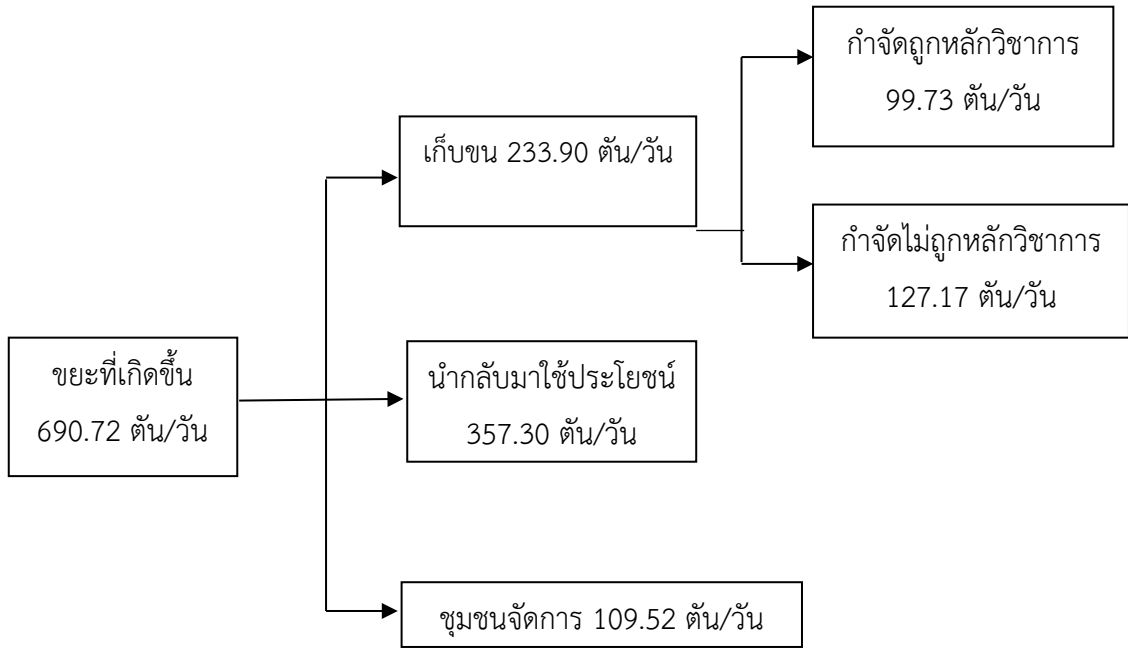
ปีงบประมาณ	ปริมาณขยะที่เกิดขึ้น (ตัน/วัน)	ปริมาณขยะที่ถูกนำกลับมาใช้ประโยชน์ (ตัน/วัน)
พ.ศ. 2559	648.05	247.12 (ร้อยละ 38.13)
พ.ศ. 2560	662.05	289.52 (ร้อยละ 43.73)
พ.ศ. 2561	670.29	304.13 (ร้อยละ 45.37)
พ.ศ. 2562	679.39	321.47 (ร้อยละ 47.32)
พ.ศ. 2563	686.66	344.23 (ร้อยละ 50.13)
พ.ศ. 2564	687.62	320.21 (ร้อยละ 46.57)
พ.ศ. 2565	690.72	357.30 (ร้อยละ 51.73)

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดปัตตานี, 2565

❖ **การเก็บขนและขนส่งขยะมูลฝอยชุมชน**

จังหวัดปัตตานีมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน 115 แห่ง ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 มีปริมาณขยะที่เกิดขึ้น 690.72 ตันต่อวัน มีขยะมูลฝอยที่เก็บขนจำนวน 235.77 ตัน/วัน โดยมีการกำจัดแบบ ถูกหลักวิชาการ 108.73 ตัน/วัน (คิดเป็นร้อยละ 44.54 ของปริมาณขยะที่มีการเก็บขนหรือร้อยละ 14.44 ของ ปริมาณขยะที่เกิดขึ้นทั้งหมด) และกำจัดไม่ถูกหลักวิชาการ 124.17 ตัน/วัน (คิดเป็นร้อยละ 55.46 ของปริมาณขยะ ที่มีการเก็บขน หรือร้อยละ 17.98 ของปริมาณขยะที่เกิดขึ้นทั้งหมด)

แผนภูมิที่ 29 แผนผังเส้นทางขยะมูลฝอย

การกำจัดขยะมูลฝอยในปัจจุบัน

(1) จังหวัดปัตตานีมีสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยอย่างถูกหลักวิชาการ 1 แห่ง คือ ระบบกำจัดขยะมูลฝอยแบบครบวงจรเทศบาลเมืองปัตตานี ซึ่งประกอบด้วย ระบบคัดแยก หมักปุ๋ย และฝังกลบขยะมูลฝอยอย่างถูกหลักสุขาภิบาล (Sanitary Landfill) ตั้งอยู่ หมู่ที่ 3 ตำบลหนองแรต อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี ในปัจจุบัน ระบบกำจัดขยะมูลฝอยแบบครบวงจรฯ ได้เปิดรับขยะมูลฝอยจากสถานีย่อยฯ ทั้ง 3 แห่งแล้ว

(2) มีการก่อสร้างสถานีย่อยขยะมูลฝอย 3 แห่ง ตามกลุ่ม Cluster ของแผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัดปัตตานี คือ สถานีขนถ่ายขยะมูลฝอยเทศบาลตำบลบ่อทอง, เทศบาลตำบลปะนาเระ และเทศบาลตำบลมายอ ซึ่งก่อสร้างแล้วเสร็จ โดยปัจจุบัน สถานีขนถ่ายฯ ทั้ง 3 แห่ง ได้นำขยะมูลฝอยส่งไปเข้าสู่ระบบกำจัดขยะแบบครบวงจรของเทศบาลเมืองปัตตานี โดยมีเพียงสถานีย่อยขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลปะนาเระ ที่เปิดรับขยะมูลฝอยจาก อปท.ลูกข่าย

ปัจจุบัน จังหวัดปัตตานีมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รวบรวมและนำขยะมูลฝอยไปกำจัดแบบถูกหลักวิชาการทั้งหมด 25 แห่ง โดยแบ่งเป็นส่งไปกำจัด ณ สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยเทศบาลเมืองปัตตานี (Sanitary landfill) จำนวน 22 แห่ง มีปริมาณขยะมูลฝอยที่ส่งไปกำจัดแบบถูกหลักวิชาการ จำนวน 99.73 ตัน/วัน และส่งไปกำจัด ณ สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยของเทศบาลนครยะลา (Sanitary landfill) จำนวน 3 แห่ง (อยู่ระหว่างการสำรวจข้อมูลปริมาณขยะที่ส่งกำจัด) รายละเอียดตามตาราง

ตารางที่ 174 อปท. ที่นำขยะไปกำจัดแบบถูกหลักวิชาการ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

อปท.นำขยะไปกำจัด ณ สถานที่ ของเทศบาลเมืองปัตตานี			อปท.นำขยะไปกำจัด ณ สถานที่ ของเทศบาลนครยะลา
1. ทม.ปัตตานี	9. อบต.บาราโหม	17. อบต.บานา	1. อบต.ตะโละมะเนนา
2. ทต.ยะหริ่ง	10. อบต.ตะลุโบะ	18. อบต.ปิยามูมิ่ง	2. อบต.น้ำคำ

อปท.นำขยะไปกำจัด ณ สถานที่ ของเทศบาลเมืองปัตตานี			อปท.นำขยะไปกำจัด ณ สถานที่ ของเทศบาลนครยะลา
3. ทต.บางปู	11. อบต.คลองมานิง	19. อบต.บาราเฮาะ	3. อบต.ปากู
4. ทต.รูสะมิแล *	12. อบต.ตะโละกาโปรี	20. ทต.ปะนาเระ	
5. ทต.มายอ	13. อบต.ระแว้ง	21. อบต.ตันหยงดालอ	
6. อบต.ตาเกาะ	14. ทต.บ่อทอง	22. อบต.ยามู **	
7. ทต.ตอหลัง	15. อบต.สะดาวา		
8. อบต.ปูยูด	16. อบต.กระหะวะ		
รวมปริมาณขยะมูลฝอย 99.73 ตัน/วัน			รวมปริมาณขยะมูลฝอย - ตัน/วัน (อยู่ระหว่างสำรวจข้อมูล)

หมายเหตุ * ทต.รูสะมิแล หยุดส่งขยะมูลฝอยเข้าสถานที่กำจัดขยะฯ ตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2565

** อบต.ยามู เริ่มส่งขยะมูลฝอยเข้าสถานที่กำจัดขยะฯ ตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2565

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดปัตตานี, 2565

นอกจากนี้ ยังมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางส่วน มีข้อจำกัดในเรื่องงบประมาณและบุคลากร ผู้ซึ่งจะมาดูแลงานด้านการจัดการขยะมูลฝอยจึงไม่มีการให้บริการเก็บขน จำนวน 28 แห่ง ประกอบกับมีปริมาณขยะมูลฝอยไม่มากยังไม่ส่งผลกระทบต่อชุมชนและยังไม่ก่อให้เกิดปัญหาต่อสภาพแวดล้อม จึงยังคงใช้วิธีการกำจัดแบบไม่ถูกหลักวิชาการ โดยเทกองและเผาเป็นครั้งคราว และมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการเก็บขนไปกำจัดแบบไม่ถูกหลักวิชาการ จำนวน 85 แห่ง จึงมีปริมาณขยะมูลฝอย ที่กำจัดแบบไม่ถูกหลักวิชาการ จำนวน 124.17 ตัน/วัน และมีการจัดการโดยการนำขยะไปใช้ประโยชน์ จำนวน 357.30 ตัน/วัน

❖ การกำจัดขยะมูลฝอย

จังหวัดปัตตานีมีสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยอย่างถูกหลักวิชาการ 1 แห่ง คือ ระบบกำจัดขยะมูลฝอยแบบครบวงจรเทศบาลเมืองปัตตานี ซึ่งประกอบด้วย ระบบคัดแยก หมักปุ๋ย และฝังกลบขยะมูลฝอยอย่างถูกหลักสุขาภิบาล (Sanitary Landfill) ตั้งอยู่ หมู่ที่ 3 ตำบลหนองแรต อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี ปัจจุบัน ระบบกำจัดขยะมูลฝอยแบบครบวงจรฯ ได้เปิดรับขยะมูลฝอยจาก อปท.ลูกข่าย และสถานีนขนถ่ายฯ ทั้ง 3 แห่ง ที่แบ่งตามกลุ่ม Cluster ของแผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัดปัตตานี ได้แก่ สถานีขนถ่ายขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลบ่อทอง, เทศบาลตำบลปะนาเระ และเทศบาลบาลตำบล มายอ ซึ่งก่อสร้างแล้วเสร็จ ปัจจุบันการดำเนินงานของสถานีนขนถ่ายขยะมูลฝอยทั้ง 3 แห่ง มีการนำขยะมูลฝอยส่งเข้าสู่ระบบกำจัดขยะแบบครบวงจรของเทศบาลเมืองปัตตานี รายละเอียดดังนี้

(1) สถานีขนถ่ายขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลปะนาเระ เริ่มเปิดดำเนินการขนส่งขยะมูลฝอยไปกำจัด ณ ศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยแบบครบวงจรของเทศบาลเมืองปัตตานี หมู่ที่ 3 ตำบลหนองแรต อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2563 เป็นต้นมา ซึ่งปัจจุบันมี อปท.ลูกข่าย นำขยะมูลฝอยมาส่งที่สถานีนขนถ่ายขยะมูลฝอย ของเทศบาลตำบลปะนาเระ จำนวน 5 แห่ง ได้แก่ อบต.ท่าข้าม อ.ปะนาเระ, อบต.ท่าน้ำ อ.ปะนาเระ, อบต.บ้านนอก อ.ปะนาเระ, อบต.คอกกระปือ อ.ปะนาเระ และ ทต.เตราะบอน อ.สายบุรี ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 คาดว่าจะมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความพร้อม นำขยะมูลฝอยมาส่งที่สถานีนขนถ่ายฯ เพิ่มเติมอีก จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ อบต.บ้านกลาง อ.ปะนาเระ, อบต.บ้านน้ำบ่อ อ.ปะนาเระ และ อบต.กะดุนง อ.สายบุรี

(2) สถานีขนถ่ายขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลมายอ ปัจจุบัน ยังเปิดดำเนินการได้ ไม่เต็มรูปแบบ เนื่องจากเทศบาลเมืองปัตตานี ได้มีการกำหนดเวลาในการรับขยะเข้าระบบกำจัดขยะมูลฝอยแบบครบวงจร เพียง 75 ตัน/วัน ทำให้สถานีขนถ่ายฯ ทต.มายอ สามารถนำขยะไปส่งได้เพียง 1 เที่ยว/วัน หากมีปริมาณขยะมูลฝอยเกินกว่า 1 เที่ยว/วัน สถานีขนถ่ายฯ ทต.มายอ จะต้องนำไปส่งที่ระบบฝังกลบฯ ซึ่งรถสำหรับขนถ่ายขยะมูลฝอยของสถานีขนถ่ายฯ ทต.มายอ ไม่สามารถเข้าไปได้ เนื่องจากทางเข้าทำให้รถติดหล่ม ซึ่งปัจจุบันสถานีขนถ่ายฯ ทต.มายอ รวบรวมขยะมูลฝอยในพื้นที่รับผิดชอบของตนเอง และเปิดรับขยะมูลฝอยจากลูกข่าย จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ อบต.กระเสาะ อ.มายอ และ อบต.ลุโละเยรี อ.มายอ (เดิม อบต.ถนน และ อบต.สะก่า เคยนำขยะมาส่งที่สถานีขนถ่ายฯ ทต.มายอ แต่ปัจจุบันหยุดส่ง เนื่องจากมีปัญหาด้านงบประมาณที่ต้องจ่ายค่าธรรมเนียมให้กับสถานีขนถ่ายฯ)

(3) สถานีขนถ่ายขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลบ่อทอง ปัจจุบัน ดำเนินการรวบรวมขยะมูลฝอยจากในพื้นที่รับผิดชอบ ซึ่งมีหน่วยงานที่อยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบที่มีปริมาณขยะค่อนข้างมาก จำนวน 2 หน่วยงาน ได้แก่ ค่ายอิงคยุทธบริหาร และค่าย ช. พัน 15 รวบรวมส่งไปยังศูนย์กำจัดขยะแบบครบวงจร ของเทศบาลเมืองปัตตานี แต่ยังไม่ได้ดำเนินการเปิดรับขยะมูลฝอยจาก อบต.ลูกข่าย เนื่องจากมีปัญหาถนนเข้า - ออก สถานีขนถ่ายฯ ที่ต้องผ่านชุมชน ชาวบ้านไม่ยอมให้ อบต.อื่น นำขยะเข้ามาที่สถานีขนถ่ายฯ นอกจากนี้ อบต.ลูกข่ายส่วนใหญ่ ของสถานีขนถ่ายฯ ไม่นำขยะมูลฝอยมาส่งยังสถานีขนถ่าย โดยให้เหตุผลว่า ค่าธรรมเนียมการจัดการขยะของสถานีขนถ่ายฯ ราคาแพง (ตันละ 850 บาท) ซึ่ง อบต.ลูกข่าย มีงบประมาณไม่เพียงพอสำหรับค่าธรรมเนียมการจัดการขยะมูลฝอยดังกล่าว

❖ ผลการดำเนินงานการจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดปัตตานี

จังหวัดปัตตานีมีระบบกำจัดขยะมูลฝอยแบบครบวงจร ของเทศบาลเมืองปัตตานีมีนโยบายการนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ โดยผ่านกิจกรรมต่าง ๆ เช่น ธนาคารขยะชุมชน ร้านรับซื้อของเก่าสีเขียว ศูนย์รีไซเคิลชุมชน กิจกรรมขยะแลกไข่ ขยะแลกของ กิจกรรมตลาดนัดมือสอง และการจัดการขยะที่ต้นทางโดยการนำมาทำปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวส่งเสริมด้านการนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ ทำให้ปริมาณขยะที่กลับมาใช้ประโยชน์ของจังหวัดปัตตานีเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ 175 ผลการดำเนินงานการจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดปัตตานี ปี 2560 – 2564

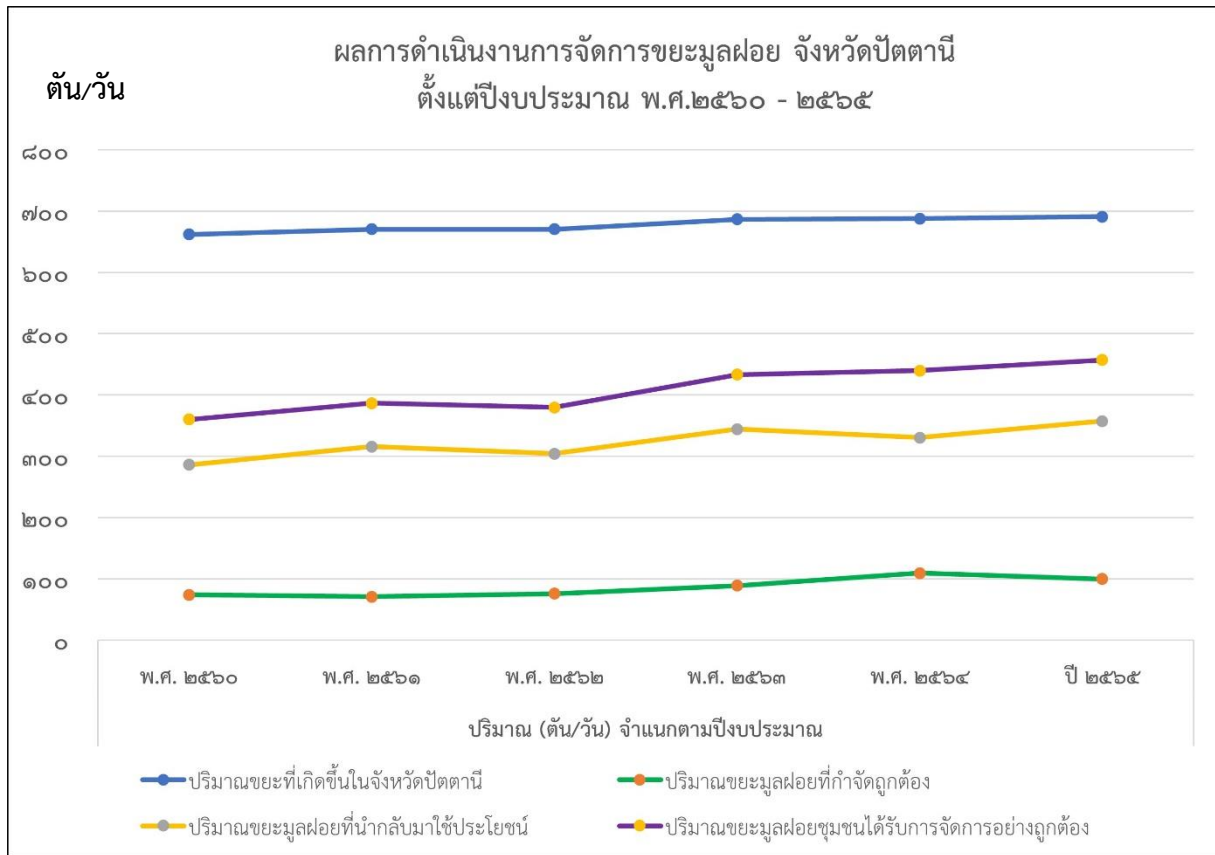
ตัวชี้วัด	ปริมาณ (ตัน/วัน) จำแนกตามปีงบประมาณ					
	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	ปี 2565
ปริมาณขยะที่เกิดขึ้นในจังหวัดปัตตานี (ตัน/ปี)	662.05	670.31	670.29	686.66	687.62	690.72
ปริมาณขยะมูลฝอยที่กำจัดถูกต้อง	73.72 (ร้อยละ 11.14)	70.79 (ร้อยละ 10.56)	75.60 (ร้อยละ 11.28)	88.90 (ร้อยละ 12.95)	109.40 (ร้อยละ 15.91)	99.73 (ร้อยละ 14.44)
ปริมาณขยะมูลฝอยนำกลับมาใช้ประโยชน์	286.21 (ร้อยละ 43.23)	315.71 (ร้อยละ 47.10)	304.13 (ร้อยละ 45.37)	344.25 (ร้อยละ 50.13)	330.45 (ร้อยละ 48.06)	357.30 (ร้อยละ 51.73)

ตัวชี้วัด	ปริมาณ (ตัน/วัน) จำแนกตามปีงบประมาณ					
	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	ปี 2565
ร้อยละของปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง	359.93	386.50	379.73	433.15	439.85	457.03
	(ร้อยละ 54.37)	(ร้อยละ 57.66)	(ร้อยละ 56.65)	(ร้อยละ 63.08)	(ร้อยละ 63.97)	(ร้อยละ 66.17)

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดปัตตานี, 2565

แผนภูมิที่ 30 ผลการดำเนินงานการจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดปัตตานี ปี 2560 – 2564

8) ด้านพลังงาน

❖ โครงสร้างพื้นฐานด้านพลังงาน

โรงไฟฟ้าในพื้นที่จังหวัดปัตตานี

จังหวัดปัตตานี มีโรงไฟฟ้า 6 แห่ง แบ่งเป็น 2 ประเภทหลัก ดังนี้

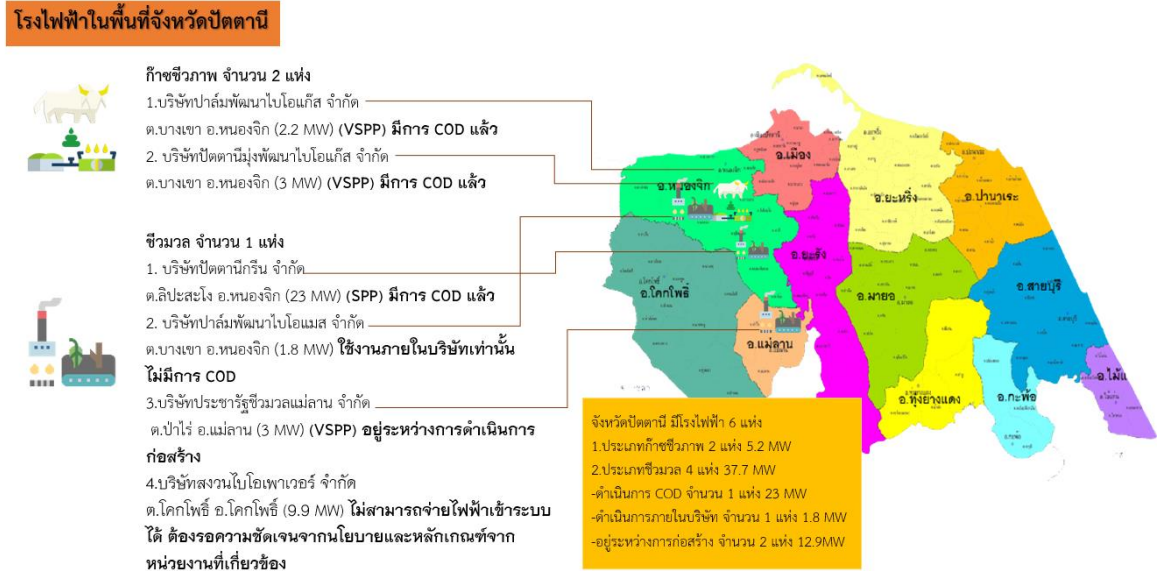
- 1) ประเภทก๊าซชีวภาพ 2 แห่ง กำลังการผลิตติดตั้งรวมกัน 5.2 MW. ได้แก่
  - 1.1) บริษัทปาล์มพัฒนาไบโอแก๊ส จำกัด (2.2 MW) (VSPP) มีการ COD แล้ว
  - 1.2) บริษัทปัตตานีมุ่งพัฒนาไบโอแก๊ส จำกัด (3 MW) (VSPP) มีการ COD แล้ว
- 2) ประเภทชีวมวล 4 แห่ง กำลังการผลิตติดตั้งรวมกัน 37.7 MW. ได้แก่
  - 2.1) บริษัทปัตตานีกรีน จำกัด (23 MW) (SPP) มีการ COD แล้ว
  - 2.2) บริษัทปาล์มพัฒนาไบโอแมส จำกัด (1.8 MW) ใช้งานภายในบริษัทเท่านั้น ไม่มี COD

2.3) บริษัทประชารัฐชีวมวลแม่ลาน จำกัด (3 MW) (VSPP) อยู่ระหว่างการดำเนินการก่อสร้าง

2.4) บริษัททสวณไบโอเพาเวอร์ จำกัด (9.9 MW) ไม่สามารถจ่ายไฟฟ้าเข้าระบบได้ต้องรอ

ความชัดเจนจากนโยบายและหลักเกณฑ์จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ภาพที่ 13 โรงไฟฟ้าในพื้นที่จังหวัดปัตตานี

ที่มา : สำนักงานพลังงานจังหวัดปัตตานี, 2564

สำหรับพลังงานในรูปแบบปิโตรเลียม จำแนกตาม พ.ร.บ.การค้าน้ำมันเชื้อเพลิง จำแนกออกเป็น 3 กลุ่ม ผู้ค้าตามมาตรา 10 มี 2 ราย มาตรา 11 จำนวน 77 ราย และมาตรา 12 จำนวน 25 ราย ถ้าจำแนกตาม พ.ร.บ.ควบคุมน้ำมัน จำแนกเป็นกลุ่มแก๊ส และกลุ่มน้ำมัน

❖ ปริมาณการใช้ไฟฟ้าในจังหวัดปัตตานี (kWh/ปี)

ข้อมูลในปี 2559 - 2564 มีกำลังการผลิตไฟฟ้า (Supply) ในจังหวัดปัตตานี เฉลี่ยเท่ากับ 93,888,000 (kWh/Year) โดยกำลังการผลิตพลังงานไฟฟ้าในจังหวัดปัตตานีได้มาจากแหล่งผลิต อาทิ เช่น บริษัท ปาล์มพัฒนาไบโอแก๊สจำกัด, บริษัทปัตตานีมุ่งพัฒนาไบโอแก๊สจำกัด, โรงไฟฟ้าชีวมวล ปัตตานี กรีน เพาเวอร์ (PTG) สำหรับปริมาณการใช้พลังงานไฟฟ้าในจังหวัดปัตตานีมีการเพิ่มขึ้นในทุกๆปี โดยปริมาณการใช้ไฟฟ้าเฉลี่ย ตั้งแต่ปี 2559 - 2564 เท่ากับ 517,147,700.58 (kWh/Year) ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า ปริมาณการใช้พลังงานไฟฟ้ามากกว่าปริมาณการผลิตไฟฟ้า ที่เรียกว่า “อุปสงค์ส่วนเกิน” โดยมีค่าผลต่างเฉลี่ยในปี 2559 - 2564 ที่ร้อยละ -82.78 ทั้งนี้ความต้องการใช้พลังงานที่ยังมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ส่งผลให้จังหวัดปัตตานีจำเป็นต้องพึ่งพาการนำเข้าพลังงานจากต่างพื้นที่ เช่น โรงไฟฟ้าจะนะจังหวัดสงขลา

ตารางที่ 176 อุปสงค์ (Demand) อุปทาน (Supply) ของพลังงานไฟฟ้าในจังหวัดปัตตานี ปี 2559 - 2564

พ.ศ.	การจัดการพลังงานไฟฟ้า	การใช้พลังงานไฟฟ้า	ร้อยละของค่าความแตกต่าง
	ELECTRIC SUPPLY	ELECTRIC CONSUMPTION	
	ปริมาณการผลิต (kWh/Year)	ปริมาณการใช้ไฟฟ้า (kWh/Year)	
2559	41,472,000	496,287,025.00	-91.64
2560	17,280,000	487,177,365.00	-96.45
2561	17,280,000	497,790,376.00	-96.52
2562	41,472,000	501,728,401.00	-91.73
2563	222,912,000	548,543,201.84	-59.36
2564	222,912,000	571,359,834.66	-60.98
(เฉลี่ย)	93,888,000	517,147,700.58	-82.78

ที่มา : สำนักงานพลังงานจังหวัดปัตตานี, 2565

❖ **ดุลพลังงานของจังหวัดปัตตานี**

จังหวัดปัตตานีมีปริมาณการใช้พลังงานรวมทั้งสิ้น 231.05 ktoe โดยแบ่งเป็น ภาคไฟฟ้า 57.95 ktoe ภาคความร้อน 52.87 ktoe น้ำมันเชื้อเพลิง 107.182 ktoe และเชื้อเพลิงที่ไม่ได้นำไปใช้ในเชิงพลังงาน 13.04 ktoe สำหรับแหล่งผลิตพลังงานของจังหวัดปัตตานี ประกอบด้วย โรงไฟฟ้าทั้งหมด 3 แห่ง ได้แก่ ประเภท ผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็ก (SPP) จำนวน 1 แห่ง กำลังการผลิต 23.00 MW และประเภท ผู้ผลิตไฟฟ้าขนาดเล็กมาก (VSPP) จำนวน 2 แห่ง กำลังการผลิต 5.20 MW กำลังผลิตติดตั้งรวม 28.20 MW โดยเป็นโรงไฟฟ้าจากพลังงานทดแทนทั้งหมด โดยจังหวัดปัตตานีเป็นจังหวัดนำเข้าพลังงานสุทธิ โดยสามารถผลิตไฟฟ้าได้เองจากโรงไฟฟ้าในจังหวัดเพียง 17.63 ktoe จึงจำเป็นต้องมีการนำเข้าไฟฟ้า 40.39 ktoe เพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน

จากสรุปข้อมูลพลังงานของจังหวัดปัตตานี (Provincial Energy Fact sheet : ปัตตานี) ปี 2563 บนเว็บไซต์ <https://data.energy.go.th/> พบว่าจังหวัดปัตตานีการใช้พลังงานไฟฟ้าสาขาครัวเรือน 20.23 ktoe มากที่สุด รองลงมาคือสาขาอุตสาหกรรม 15.59 ktoe สาขาธุรกิจการค้า 10.64 ktoe สาขาอื่น ๆ 00.33 ktoe สาขาเกษตรกรรม 0.01 ktoe ตามลำดับ และเมื่อเทียบกับข้อมูลการใช้พลังงานย้อนหลัง 5 ปี ระหว่างปี 2559 – 2563 จะเห็นได้ว่าจังหวัดปัตตานีมีอัตราการใช้พลังงานเพิ่มขึ้นทุก ๆ ปี ในแต่ละรายสาขา เนื่องด้วยการเพิ่มขึ้นของจำนวนครัวเรือนที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.50 ต่อปีในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา ประกอบกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมดำรงชีวิตของมนุษย์ ทั้งการทำงาน การเรียน และการใช้ชีวิตต่างเปลี่ยนแปลงไป จึงทำให้มีการใช้พลังงานโดยเฉพาะพลังงานไฟฟ้าเพิ่มขึ้นแบบก้าวกระโดด อีกทั้งพฤติกรรมการใช้ชีวิตของมนุษย์ในปัจจุบันหันมาพึ่งพาเทคโนโลยี และอินเทอร์เน็ตเพิ่มขึ้น ทำให้การค้าขายทุกประเภทสามารถทำได้โดยผ่าน Social media และ Application ต่าง ๆ ดังนั้นภาคขนส่งจึงนับได้ว่ามีปริมาณการใช้พลังงานเชื้อเพลิงที่เพิ่มขึ้นตามไปด้วย แต่กลับกันการใช้พลังงานในสาขาอุตสาหกรรมของจังหวัดปัตตานี กลับมีอัตราการใช้พลังงานลดลงในทุก ๆ ปี เนื่องจากภาคอุตสาหกรรมบางส่วนได้ย้ายฐานการผลิตไปยังจังหวัดสงขลา

ตารางที่ 177 เปรียบเทียบอัตราการเปลี่ยนแปลงข้อมูลปริมาณการใช้ไฟฟ้า รายสาขา ปี 2559 - 2563

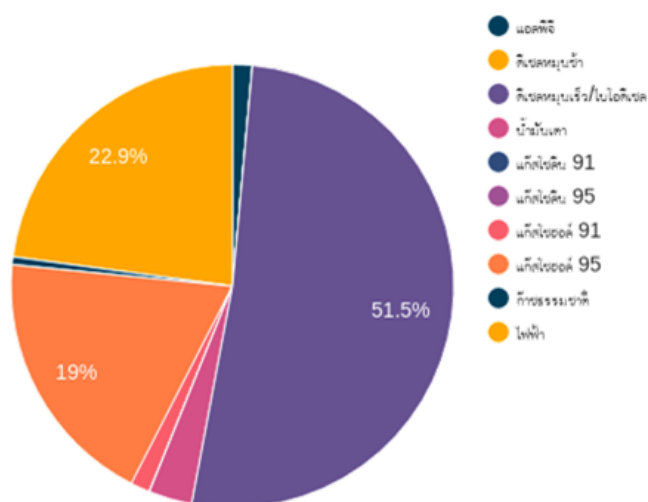
ตารางเปรียบเทียบอัตราการเปลี่ยนแปลงข้อมูลปริมาณการใช้ไฟฟ้า รายสาขา										
สาขา	2559	2560	2561	2562	2563	อัตราการเปลี่ยนแปลงระหว่างปี 2559 และ 2560	อัตราการเปลี่ยนแปลงระหว่างปี 2560 และ 2561	อัตราการเปลี่ยนแปลงระหว่างปี 2561 และ 2562	อัตราการเปลี่ยนแปลงระหว่างปี 2562 และ 2563	อัตราการเปลี่ยนแปลงเฉลี่ยรอบ 5 ปีย้อนหลัง
ครัวเรือน	16.98	17.42	18.02	18.73	20.23	2.59	3.44	3.94	8.01	4.50
อุตสาหกรรม	17.87	32.96	16.61	15.93	15.59	84.44	- 49.61	- 4.09	- 2.13	7.15
ธุรกิจการค้า	7.17	7.26	7.52	7.79	10.64	1.26	3.58	3.59	36.59	11.25
อื่น ๆ	0.29	0.31	0.31	0.32	0.33	6.90	0.00	3.23	3.13	3.31
เกษตรกรรม	0.03	0.01	0.01	0.01	0.01	- 66.67	0.00	0.00	0.00	- 16.67

ที่มา : สำนักงานพลังงานจังหวัดปัตตานี, 2565

❖ การใช้พลังงานขั้นสุดท้าย

1) การใช้พลังงานในปีล่าสุด ตามประเภทพลังงาน (ktoe)

แผนภูมิที่ 31 การใช้พลังงานในปีล่าสุด ตามประเภทพลังงาน ปี 2564

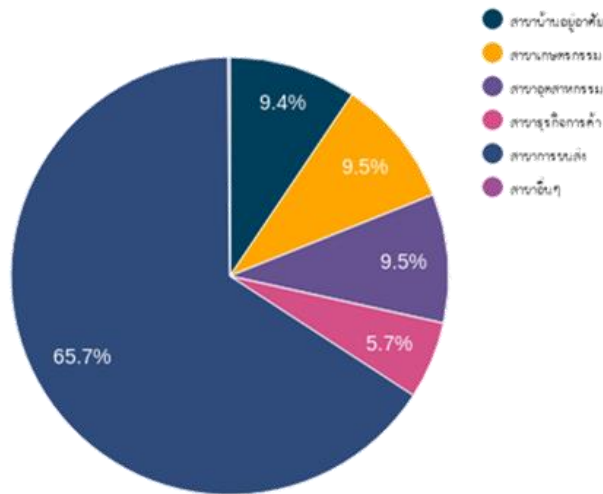

ที่มา : สำนักงานพลังงานจังหวัดปัตตานี, 2564

จากแผนภูมิแสดงสถานการณ์ด้านพลังงานของจังหวัดปัตตานีในส่วนของภาพรวมการใช้พลังงานขั้นสุดท้ายตามประเภทพลังงาน ของหน่วยพันตันเทียบเท่าน้ำมันดิบในปี 2564 (อ้างอิงข้อมูลจากเว็บไซต์ data.energy.go.th) จังหวัดปัตตานีมีสัดส่วนการใช้พลังงานประเภทน้ำมันสำเร็จรูปมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 75.10 (159.78 ktoe) รองลงมาคือการใช้พลังงานไฟฟ้าคิดเป็นร้อยละ 22.90 (48.69 ktoe) แก๊สแอลพีจีร้อยละ 01.40 (03.05Ktoe) และก๊าซธรรมชาติคิดเป็นร้อยละ 00.60 (1.21 ktoe)

2) การใช้พลังงานในปีล่าสุด ตามประเภทพลังงาน (ktoe)

แผนภูมิที่ 32 แสดงการใช้พลังงานแยกตามรายสาขา ปี 2564

ที่มา : สำนักงานพลังงานจังหวัดปัตตานี, 2564

จากแผนภูมิเมื่อวิเคราะห์การใช้พลังงานในปี 2564 ตามรายสาขา พบว่าจังหวัดปัตตานีมีการใช้พลังงานในสาขาขนส่งมากที่สุด จำนวน 157.08 Ktoe คิดเป็นร้อยละ 65.70 รองลงมาคือสาขาอุตสาหกรรม จำนวน 22.32 Ktoe คิดเป็นร้อยละ 9.5 ซึ่งเดิมสาขาอุตสาหกรรม มีการใช้พลังงานมากที่สุด แต่ปัจจุบันมีการใช้พลังงานลดลงในทุก ๆ ปี เนื่องการย้ายแหล่งผลิตของสาขาอุตสาหกรรม ตามด้วยสาขาเกษตรกรรม จำนวน 22.29 Ktoe คิดเป็นร้อยละ 09.50 สาขาบ้านเรือนจำนวน 22.14 Ktoe คิดเป็นร้อยละ 9.4 และสาขาธุรกิจการค้า จำนวน 13.42 Ktoe คิดเป็นร้อยละ 05.70

❖ ศักยภาพด้านพลังงานทดแทน

1) ศักยภาพพลังงานทดแทน กลุ่ม Existing Supply ของจังหวัดปัตตานี

ข้อมูลบนเว็บไซต์ <https://data.energy.go.th/> พบว่า จังหวัดปัตตานีมีศักยภาพพลังงานที่แท้จริง 349.01 ktoe และมีศักยภาพพลังงานที่คงเหลือรวมทั้งสิ้น 309.48 ktoe สามารถแยกตามชนิดเชื้อเพลิงที่มีศักยภาพมากไปหาน้อยตาม

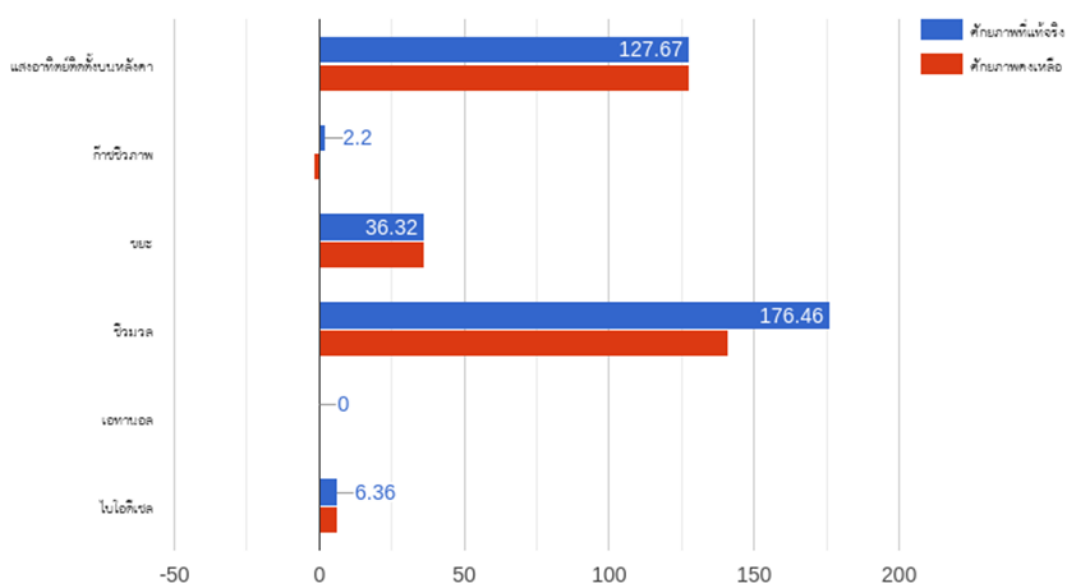
ตารางที่ 178 ศักยภาพพลังงานทดแทนกลุ่ม Existing Supply ของจังหวัดปัตตานี

ลำดับ	ชนิดเชื้อเพลิง	ศักยภาพที่แท้จริง	ศักยภาพคงเหลือ
1	ชีวมวล	176.46 ktoe	140.88 ktoe
2	แสงอาทิตย์ติดตั้งบนหลังคา	127.67 ktoe	127.67 ktoe
3	ขยะ	36.32 ktoe	36.32 ktoe
4	ไบโอดีเซล	6.36 ktoe	6.36 ktoe
5	ก๊าซชีวภาพ	2.2 ktoe	-1.75 ktoe

ที่มา : สำนักงานพลังงานจังหวัดปัตตานี, 2564

ศักยภาพพลังงานทดแทน กลุ่ม Existing Supply เช่น ชีวมวล แสงอาทิตย์บนหลังคา ชยะ ไบโอดีเซล ก๊าซชีวภาพ เป็นต้น จะเห็นได้ว่าจังหวัดปัตตานีมีศักยภาพพลังงานทดแทนประเภทชีวมวลมากที่สุด เนื่องจากประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม และอาชีพประมง จึงทำให้มีพื้นที่เกษตรกรรมเป็นจำนวนมาก ประกอบกับในจังหวัดปัตตานียังมีพื้นที่นาร้างเป็นจำนวนมากด้วยเช่นกัน และมีศักยภาพพลังงานทดแทนประเภท แสงอาทิตย์บนหลังคารองลงมา เนื่องจากจังหวัดปัตตานีมีจำนวนความเข้มของแสงอาทิตย์ที่เพียงพอต่อการนำมาใช้ กับเซลล์แสงอาทิตย์ และประกอบกับในจังหวัดปัตตานีมีอาคาร บ้านเรือน ที่มีหลังคาและสามารถติดตั้งระบบผลิต ไฟฟ้าบนหลังคาได้เป็นจำนวนมาก ตลอดจนมีปริมาณของชยะ ผลผลิตของปาล์มน้ำมัน และแหล่งกำเนิดของน้ำเสีย จากกระบวนการผลิตในพื้นที่ที่สามารถนำมาใช้เป็นพลังงานทดแทนได้อีกเป็นจำนวนมาก ซึ่งมีความสอดคล้องกับ แผนภูมิรูปภาพที่แสดงดังกล่าว

แผนภูมิที่ 33 ศักยภาพพลังงานทดแทนกลุ่ม Existing Supply

ที่มา : รายงานพลังงานทดแทนของประเทศไทย, 2562

จังหวัดปัตตานี มีศักยภาพพลังงานทดแทนเรียงจากมากไปน้อย คือ

1. ศักยภาพพลังงานจากชีวมวล เท่ากับ 176.46 ktoe ซึ่งมีศักยภาพพลังงานทดแทนมากที่สุดของจังหวัดปัตตานี จากรายงานพลังงานทดแทนของประเทศไทย พ.ศ. 2562 (กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน) โดยแยกชนิดของพืชแต่ละประเภท ดังนี้

ตารางที่ 179 ชนิดของพืชและศักยภาพเชิงพลังงานจากชีวมวลเชิงจังหวัดปัตตานี ปี 2562 (ktoe)

ชนิดของพืชและศักยภาพเชิงพลังงานจากชีวมวลเชิงจังหวัดปัตตานี ปี 2562 (ktoe)													
ข้าว		ปาล์มน้ำมัน				มะพร้าว			ยางพารา				รวม
กลบ	ข้าวฟ่าง	ทางใบและก้าน	โยปาล์ม	กะลา	ทะลาย	กะลา	เปลือก	ก้านใบ	ถ่านไม้	ไม้พิน	เศษไม้	ขี้เลื่อย	
3.53	17.83	3.73	4.02	4.32	3.80	2.80	5.76	5.40	17.77	8.21	2.65	0.77	80.59

ที่มา : สำนักงานพลังงานจังหวัดปัตตานี, 2562

จากตารางพบว่าจังหวัดปัตตานีมีศักยภาพพลังงานจากชีวมวลแข็งจังหวัดปัตตานีมากที่สุด คือ ข้าวฟาง จากข้าว เท่ากับ 17.83 ktoe ศักยภาพพลังงานน้อยที่สุด คือ ชี้อ้อยจากยางพารา เท่ากับ 0.77 ktoe และศักยภาพพลังงานจากชีวมวลรวม 80.59 ktoe

2. ศักยภาพพลังงานพลังงานแสงอาทิตย์ จังหวัดปัตตานีมีศักยภาพพลังงานพลังงานแสงอาทิตย์ เท่ากับ 127.67 ktoe

3. ศักยภาพพลังงานจากขยะ จังหวัดปัตตานีมีศักยภาพพลังงานจากขยะ เท่ากับ 36.32 ktoe

4. ศักยภาพพลังงานจากไบโอดีเซล จังหวัดปัตตานีมีศักยภาพพลังงานจากไบโอดีเซล เท่ากับ 6.36 ktoe

5. ศักยภาพพลังงานจากก๊าซชีวภาพ จังหวัดปัตตานีมีศักยภาพพลังงานจากก๊าซชีวภาพ เท่ากับ 2.2 ktoe ซึ่งศักยภาพพลังงานคงเหลือจากก๊าซชีวภาพ เท่ากับ -1.75 ktoe ซึ่งหมายความว่าจังหวัดปัตตานีมีการใช้พลังงานจากก๊าซชีวภาพมากกว่าศักยภาพของก๊าซชีวภาพที่มีอยู่ในจังหวัด

2) ศักยภาพพลังงานทดแทน กลุ่ม Alternative Supply ของจังหวัดปัตตานี

ศักยภาพพลังงานทดแทน กลุ่ม Alternative Supply เช่น แสงอาทิตย์บนพื้นดิน ลม ไม้โตเร็ว พืชพลังงาน เป็นต้น จะเห็นได้ว่าจังหวัดปัตตานีมีศักยภาพพลังงานทดแทนประเภทแสงอาทิตย์บนพื้นดินมากที่สุด เนื่องจากจังหวัดปัตตานีมีจำนวนความเข้มของแสงอาทิตย์ที่เพียงพอต่อการนำมาใช้กับเซลล์แสงอาทิตย์ ประกอบกับในจังหวัดปัตตานีมีพื้นที่เกษตรกรรมและพื้นที่นาร้างเป็นจำนวนมากด้วยเช่นกัน จึงสามารถติดตั้งระบบผลิตไฟฟ้าบนพื้นดินได้เป็นจำนวนมาก ตลอดจนมีศักยภาพพลังงานทดแทนประเภทลม ซึ่งมีความเร็วลมที่มีศักยภาพสามารถนำมาผลิตเป็นกระแสไฟฟ้าได้เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีอาณาเขตติดกับทะเลจึงทำให้มีความเร็วของลมที่เหมาะสม ประกอบกับในจังหวัดปัตตานียังมีพื้นที่เกษตรกรรมและพื้นที่นาร้างเป็นจำนวนมาก จึงสามารถนำไม้โตเร็วและพืชพลังงานมาปลูกได้เป็นจำนวนมาก

ตารางที่ 180 ศักยภาพพลังงานทดแทนกลุ่ม Alternative Supply

แหล่งพลังงาน	ศักยภาพที่แท้จริง
ลม	72.56
แสงอาทิตย์บนพื้นดิน	101.98
พืชพลังงาน (หญ้าเนเปียร์)	1.86
ไม้โตเร็ว (ยูคาลิปตัส)	11.93

ที่มา : สำนักงานพลังงานจังหวัดปัตตานี, 2562

3) ศักยภาพการอนุรักษ์พลังงาน

ศักยภาพการอนุรักษ์พลังงาน เช่น สาขาธุรกิจ อุตสาหกรรม คริวเรือน เป็นต้น จะเห็นได้ว่าจังหวัดปัตตานีมีศักยภาพการอนุรักษ์พลังงานสาขาธุรกิจมากที่สุด เนื่องจากจังหวัดปัตตานีมีจำนวนความเข้มของแสงอาทิตย์ที่เพียงพอต่อการนำมาใช้กับเซลล์แสงอาทิตย์ และประกอบกับในจังหวัดปัตตานีมีพื้นที่เกษตรกรรมและพื้นที่นาร้างเป็นจำนวนมากด้วยเช่นกัน จึงสามารถติดตั้งระบบผลิตไฟฟ้าบนพื้นดินได้เป็นจำนวนมาก ตลอดจนมีศักยภาพพลังงานทดแทนประเภทลม ซึ่งมีความเร็วลมที่มีศักยภาพสามารถนำมาผลิตเป็นกระแสไฟฟ้าได้ เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีอาณาเขตติดกับทะเลจึงทำให้มีความเร็วของลมที่เหมาะสม ประกอบกับในจังหวัดปัตตานียังมีพื้นที่เกษตรกรรมและพื้นที่นาร้างเป็นจำนวนมาก จึงสามารถนำไม้โตเร็วและพืชพลังงานมาปลูกได้เป็นจำนวนมาก

ตารางที่ 181 ศักยภาพพลังงานจังหวัดปัตตานี

สาขา	ศักยภาพการอนุรักษ์พลังงาน
ครัวเรือน	5
อุตสาหกรรม	5
ธุรกิจ	56

จากข้อมูลรายงานพลังงานทดแทนของประเทศไทย ปี 2563 จัดทำโดยกรมพัฒนาพลังงาน และอนุรักษ์พลังงาน กระทรวงพลังงาน พบว่า จังหวัดปัตตานีมีศักยภาพพลังงานรวมทั้งสิ้น 1,936.18 พันตัน เทียบเท่าน้ำมันดิบ สามารถแยกตามชนิดเชื้อเพลิง เรียงจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ ศักยภาพเชิงพลังงานแสงอาทิตย์ มีความเข้มแสงเฉลี่ยรายปี 17.9 เมกะจูล/ตารางเมตร/วัน และศักยภาพเชิงพลังงาน 1,779.81 พันตันเทียบเท่าน้ำมันดิบ ศักยภาพพลังงานจากชีวมวลของแข็ง จากแกลบ ฟางข้าว ทางใบและก้านปาล์มน้ำมัน โยปาล์ม กะลาปาล์ม ทะลายปาล์ม กะลามะพร้าว เปลือกและกาบมะพร้าว ก้าน ใบ จั่น ทะลายมะพร้าว ถ่านไม้ยางพารา ไม้พินยางพารา เศษไม้จากยางพารา ชีลื้อยางพารา รวมกัน 81.44 พันตันเทียบเท่าน้ำมันดิบ ศักยภาพพลังงานจากขยะ มีปริมาณขยะชุมชน 180,432 ตัน ศักยภาพเชิงพลังงาน แยกเป็นขยะเผาไหม้ 72.10 พันตันเทียบเท่าน้ำมันดิบขยะฝังกลบ 0.01 พันตันเทียบเท่าน้ำมันดิบ ศักยภาพพลังงานจากเชื้อเพลิงชีวภาพของเหลว น้ำมันปาล์มดิบเพื่อนำมาใช้เป็นเชื้อเพลิงมีปริมาณ 3,007.27 ตัน ศักยภาพเชิงพลังงานรวม 2.82 พันตันเทียบเท่าน้ำมันดิบ จำแนกเป็นน้ำมันมะพร้าวดิบ เพื่อนำมาใช้เป็นเชื้อเพลิง มีปริมาณ 230.46 ตัน ศักยภาพเชิงพลังงาน 0.20 พันตันเทียบเท่าน้ำมันดิบ และศักยภาพพลังงานจากก๊าซชีวภาพ จากมูลสัตว์ 61,528 ตัน ศักยภาพเชิงพลังงาน 1.2 พันตันเทียบเท่าน้ำมันดิบ และน้ำเสียจากอุตสาหกรรม 3,068,144 ตัน ศักยภาพเชิงพลังงาน 1.52 พันตันเทียบเท่าน้ำมันดิบ ส่วนศักยภาพพลังงานลมไม่มีข้อมูลเฉพาะจังหวัดปัตตานี ซึ่งจะเห็นได้ว่าจังหวัดปัตตานีมีศักยภาพพลังงานทดแทนจากแสงอาทิตย์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 91.92 ของศักยภาพพลังงานทดแทนทั้งหมด

จากข้อมูลรายงานพลังงานทดแทนของประเทศไทย ปี 2563 มีการรายงานการนำศักยภาพพลังงานทดแทนมาใช้ประโยชน์ในรูปแบบไฟฟ้า โดยมีกำลังการผลิตติดตั้งไฟฟ้าจากพลังงานทดแทนรวม 5.23 เมกะวัตต์ จำแนกเป็นพลังงานที่มาจากแสงอาทิตย์ 0.03 เมกะวัตต์ และจากก๊าซชีวภาพ 5.20 เมกะวัตต์ และในรูปแบบความร้อน มีการใช้พลังงานความร้อนรวม 14.90 พันตันเทียบเท่าน้ำมันดิบ จากพลังงานทดแทนแสงอาทิตย์ 0.02 พันตันเทียบเท่าน้ำมันดิบ ก๊าซชีวมวล 14.88 พันตันเทียบเท่าน้ำมันดิบ

3.1.3 ประเด็นปัญหาความต้องการเชิงพื้นที่

1) ผลการสำรวจประเด็นปัญหา ความต้องการเชิงพื้นที่ของอำเภอ

จังหวัดปัตตานีได้ดำเนินการสำรวจและรวบรวมประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่จาก 12 อำเภอ ผ่านการจัดทำแผนพัฒนาอำเภอ และคณะกรรมการบริหารงานอำเภอแบบบูรณาการ จำแนกรายอำเภอ ดังนี้

1.1) อำเภอเมืองปัตตานี

ตารางที่ 182 ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่อำเภอเมืองปัตตานี

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
1. ด้านความมั่นคง ความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ และความปลอดภัยชีวิต ทรัพย์สิน	<ul style="list-style-type: none"> - ปัญหายาเสพติด - ไม่มีสถานที่ทำกิจกรรมที่ดี 	<ul style="list-style-type: none"> - บำบัดและฟื้นฟูกลุ่มผู้ติดยาเสพติด เพื่อลดผู้ติดยาเสพติดและลดการกระทำผิดซ้ำ - จัดกิจกรรมด้านการกีฬาในหมู่บ้าน
2. ด้านเศรษฐกิจและ สร้างคุณภาพชีวิตที่ดี	<ul style="list-style-type: none"> - ปัญหาสตรีว่างงานไม่มีรายได้ - คริวเรือนรายได้ต่ำ - ขาดความรู้ในการประกอบอาชีพ - สุขภาพอนามัย 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมความรู้ในการประกอบอาชีพ และจัดตั้งกลุ่มอาชีพ - ส่งเสริมให้ประชาชนใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง - ส่งเสริมให้ประชาชนมีอาชีพเสริมมากขึ้น เพื่อสร้างรายได้อีกช่องทาง - อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการสร้างสุขภาพ ใฝ่ระวัง และควบคุมโรคติดต่อพร้อมรณรงค์ให้ประชาชนออกกำลังกาย
3. ด้านสังคม	<ul style="list-style-type: none"> - สถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ชำรุดทรุดโทรม - พื้นที่แหล่งเรียนรู้เป็นที่รกร้าง เสื่อมโทรม เพราะไม่มีการใช้งาน - ปลอ่ยสัตว์เลี้ยง (แพะ วัว) ในพื้นที่สาธารณะ - ไม่มีที่ดินทำกิน/กรรมสิทธิ์ถือครองที่ดินไม่เป็นไปตามจริง - ประชาชนให้ความสำคัญการศึกษาน้อย 	<ul style="list-style-type: none"> - สร้างจิตสำนึกให้ประชาชนหวงแหน - ภาครัฐสนับสนุนงบประมาณในการบูรณะและซ่อมแซมสถานที่สำคัญ - กำหนดมาตรการในการจัดการกับการปลอ่ยสัตว์เลี้ยงในพื้นที่สาธารณะ - จัดหาแหล่งเงินทุนทางเลือกให้แก่ประชาชน/เดินเรื่องขอเอกสารสิทธิ์ - ส่งเสริมให้ความสำคัญกับการศึกษา
4. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	<ul style="list-style-type: none"> - น้ำประปาไม่เพียงพอ - ไฟฟ้า/แสงสว่างไม่เพียงพอ - น้ำท่วมขัง/ระบายน้ำอุดตัน/ผาคูระบายน้ำชำรุด 	<ul style="list-style-type: none"> - ขยายเขตประปา/ซ่อมแซมระบบประปาให้มีประสิทธิภาพ สามารถใช้งานได้ - ขยายเขตไฟฟ้า ติดตั้ง ซ่อมแซมไฟฟ้าส่องทางเพิ่มแสงสว่าง - จัดทำท่อระบายน้ำให้ได้มาตรฐานและเหมาะสมกับสภาพพื้นที่

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
5. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	<ul style="list-style-type: none"> - ปัญหาน้ำเค็มรุกกล้าพื้นที่ทำการเกษตร - น้ำท่วมขังในฤดูน้ำหลาก/แล้งไม่มีน้ำทำนาปรัง - น้ำทะเลกัดเซาะชายฝั่งเป็นแนวยาวทำให้บางที่ดินถล่ม - ประชาชนทิ้งขยะลงสู่ทะเลและชายฝั่งก่อให้เกิดขยะมูลฝอยจำนวนมาก 	<ul style="list-style-type: none"> - สร้างคันน้ำเค็มพร้อมคูระบายน้ำ - ดำเนินการขุดลอกคูคลอง - จัดทำแหล่งกักเก็บน้ำ - สร้างเขื่อนกันกันตลิ่งพัง - สร้างความตระหนักในด้านการอนุรักษ์และส่งเสริมการปลูกป่าชายเลน

1.2) อำเภอโคกโพธิ์

ตารางที่ 183 ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่อำเภอโคกโพธิ์

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
1. ด้านความมั่นคง ความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ และความปลอดภัยชีวิตทรัพย์สิน	<ul style="list-style-type: none"> - ขาดวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ในการดูแลความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ - ประชาชนไม่มีความพร้อม ความรู้ในการป้องกันตนเองจากเหตุการณ์ - ปัญหาด้านยาเสพติดการแพร่ระบาดในพื้นที่ 	<ul style="list-style-type: none"> - จัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ - สร้างการรับรู้ ฝึกทักษะการป้องกันกับประชาชน กลุ่มเสี่ยงในพื้นที่ - ส่งเสริมให้เด็ก และเยาวชนกลุ่มเสี่ยง ผู้เสพ ผู้ติด เข้าสู่กระบวนการบำบัดปรับเปลี่ยนพฤติกรรม
2. ด้านเศรษฐกิจและสร้างคุณภาพชีวิตที่ดี	<ul style="list-style-type: none"> - ราคาสินค้าภาคการเกษตรไม่แน่นอนตกต่ำ ต้นทุนปัจจัยการผลิต ไม่ได้มาตรฐาน - ประชาชนว่างงาน - ประชาชนมีหนี้สินมาก ไม่มีเงินเก็บ 	<ul style="list-style-type: none"> - ปลูกพืชผสมผสาน ไม่หวังพืชเศรษฐกิจอย่างเดียวอย่างหนึ่ง รวมทั้งส่งเสริมเกษตรกรหลังฤดูเก็บเกี่ยว - จัดตั้งตลาดกลางเกษตรในพื้นที่เพื่อรวบรวมผลผลิตเพื่อจำหน่ายและการส่งออก - จัดหาแหล่งงานเพิ่มเติมและฝึกอบรมอาชีพเสริมระยะสั้น - ส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่จัดทำบัญชีครัวเรือน จัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ของหมู่บ้าน
3. ด้านสังคม	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้สูงอายุ กลุ่มเปราะบางไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่จากคนในครัวเรือน - เยาวชนบางกลุ่ม บางคนไม่ได้รับการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น 	<ul style="list-style-type: none"> - หออาชีพ ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตในทุกกลุ่มอายุ - ส่งเสริมการศึกษาให้กับเยาวชนในพื้นที่

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
4. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	<ul style="list-style-type: none"> - ไฟฟ้าส่องสว่างบนถนนในหมู่บ้านไม่เพียงพอ - น้ำประปาไม่เพียงพอ - ถนนบางเส้นชำรุด ทรุดโทรม เป็นอุปสรรคในการสัญจรไปมาของประชาชนในพื้นที่ 	<ul style="list-style-type: none"> - ดำเนินการจัดตั้ง ซ่อมแซม ปรับปรุงในส่วนที่ชำรุดให้สามารถนำกลับมาใช้งานได้ - ดำเนินการแก้ไข ปรับปรุง ระบบประปาหมู่บ้าน/ชุมชนที่มีอยู่เดิม แต่ชำรุดให้อยู่ในสภาพที่สามารถใช้งานได้
5. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	<ul style="list-style-type: none"> - ขาดการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร - การบริหารจัดการขยะ 	<ul style="list-style-type: none"> - สร้างฝายกักเก็บน้ำ เพื่อการเกษตรในพื้นที่ - สร้างจิตสำนึก ให้ประชาชนในพื้นที่ได้รู้จักการจัดการบริหารขยะ สร้างสิ่งแวดล้อมที่ดีภายในชุมชน

1.3) อำเภอยะรัง

ตารางที่ 184 ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่อำเภอยะรัง

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
1. ด้านความมั่นคง ความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ และความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน	<ul style="list-style-type: none"> - ประชาชนไม่กล้าที่จะให้ความร่วมมือหน่วยงานภาครัฐ - ขาดวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ในการดูแลความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ - ประชาชนไม่มีความพร้อมความรู้ในการป้องกันตนเองจากเหตุสถานการณ์ - ขาดระบบรักษาความปลอดภัยกล้องวงจรปิดมีไม่เพียงพอและไม่พร้อมใช้งาน - ปัญหายาเสพติด 	<ul style="list-style-type: none"> - สร้างการรับรู้ให้กับประชาชน - จัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นเพื่อใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ - ฝึกอบรมทักษะการสังเกต การป้องกันกับประชาชนกลุ่มเสี่ยงเพื่อป้องกันตนเอง - ติดตั้งและซ่อมแซมบำรุงรักษา - ส่งเสริมกิจกรรมป้องกันปัญหายาเสพติด - เพิ่มมาตรการการปราบปรามในทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง - ฝึกอาชีพให้เยาวชนกลุ่มเสี่ยง - จัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถให้กับเยาวชนกลุ่มเสี่ยง - นำผู้ติดยาเสพติดเข้ารับการบำบัดอย่างถูกต้อง - เพิ่มประสิทธิภาพสถาบันครอบครัว

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
<p>2. ด้านเศรษฐกิจและสร้างคุณภาพชีวิตที่ดี</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ต้นทุนการผลิตทางการเกษตรสูงและราคาผลผลิตผันผวน - ผลผลิตทางการเกษตรบางส่วนยังไม่ได้คุณภาพ - ปัญหาน้ำเพื่อการเกษตรไม่เพียงพอ - ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องโภชนาการ การระบาดของโรคติดต่อ และการดูแลสุขภาพ - คนยากจน/ผู้ด้อยโอกาส ผู้ป่วยติดเตียงในพื้นที่บ้านเรือนที่อยู่อาศัยทรุดโทรม/ขาดอาชีพเสริม - สินค้าชุมชน ,ผลิตภัณฑ์ OTOP ของดีต่างๆ ในชุมชนไม่มีตลาดที่แน่นอนและบางกลุ่มผลิตภัณฑ์ไม่มีมาตรฐานรองรับในการขยายตลาด - ขาดอาชีพเสริมรายได้ไม่เพียงพอ - บางชุมชนขาดการบริหารจัดการชุมชนที่เข้มแข็งพึ่งตนเองได้ 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมการรวมกลุ่มและจัดกระบวนการรวมกลุ่มอย่างต่อเนื่อง - ให้ความรู้ลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิต - ส่งเสริมการเกษตรแบบอินทรีย์และเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐาน - ส่งเสริมการแปรรูปผลผลิตและพัฒนาผลผลิตในพื้นที่เพื่อเพิ่มมูลค่า - ส่งเสริมการตลาดอย่างต่อเนื่อง - ขุดลอกคูคลองเพิ่ม - สร้างสถานที่กักเก็บน้ำ/ขุดบ่อบาดาล/บ่อน้ำตื้น - การพัฒนาระบบการบริการสาธารณสุขให้มีคุณภาพ - อบรมให้ความรู้กับประชาชนเรื่องการระบาดของโรคติดต่อ - อบรมให้ความรู้กับประชาชนเรื่องโภชนาการและการดูแลสุขภาพ - ให้นำหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการซ่อมแซม/ส่งเสริมครัวเรือนพัฒนาตัวเองในส่วนที่มีทุนทรัพยากรและบูรณาการให้ความช่วยเหลือ - พัฒนาระบบการบริหารจัดการ - เพิ่มช่องทางการตลาดและส่งเสริมการตลาดออนไลน์ กลุ่ม/ผู้ประกอบการ - ส่งเสริมการแปรรูปเพิ่มมูลค่า - พัฒนากระบวนการผลิตให้มีมาตรฐาน - ส่งเสริมประชาสัมพันธ์สินค้า OTOP - ส่งเสริมการสร้างสัมมาชีพครัวเรือน/ชุมชนให้กับประชาชน - จัดตั้งกลุ่มอาชีพ/สร้างเครือข่าย - พัฒนากิจกรมหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง สร้างความมั่นคงทางอาหาร สร้างสวัสดิการ สร้างสิ่งแวดล้อมที่ดี

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
3. ด้านสังคม	<ul style="list-style-type: none"> - ประชาชนขาดความมีระเบียบวินัย โดยเฉพาะการเคารพกฎจราจร - ปัญหาการแต่งงาน มีลูกก่อนวัยอันควร - ปัญหาการว่างงาน - ปัญหาผู้ด้อยโอกาสและเด็กกำพร้า 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมให้ประชาชนมีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย - ส่งเสริมให้ความรู้ความเข้าใจค่านิยมที่ดีกับสถาบันครอบครัว - ส่งเสริมอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ - ให้ความช่วยเหลือเด็กกำพร้า
4. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	<ul style="list-style-type: none"> - การคมนาคมไม่สะดวก - ระบบน้ำเพื่ออุปโภคบริโภคไม่เพียงพอและไม่สะอาด - ระบบชลประทานไม่เพียงพอต่อการเกษตรในพื้นที่ - ไฟฟ้าส่องสว่างไม่เพียงพอ 	<ul style="list-style-type: none"> - ก่อสร้างและปรับปรุงเส้นทางคมนาคมให้สะดวกอยู่ในสภาพดีและปลอดภัย - สร้างสถานที่ และระบบกักเก็บน้ำให้เพียงพอปรับคุณภาพของน้ำให้มีความสะอาด - เพิ่มระบบชลประทานให้เพียงพอต่อการเกษตร - ขยายเขตไฟฟ้าส่องสว่างถนน
5. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	<ul style="list-style-type: none"> - ปัญหาขยะและสิ่งแฉดล้อม - น้ำท่วมในฤดูน้ำหลากและน้ำท่วมขัง - ขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและในฤดูแล้ง 	<ul style="list-style-type: none"> - จัดระบบบริการจัดการขยะให้มีประสิทธิภาพสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนเรื่องปัญหาขยะ - ขุดลอกคูคลอง เพิ่มระบายน้ำช่วงฤดูน้ำหลาก - กำจัดผักตบชวา วัชพืชต่าง ๆ ก่อนฤดูน้ำหลาก - สร้างสถานที่กักเก็บน้ำ

1.4) อำเภอยะหริ่ง

ตารางที่ 185 ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่อำเภอยะหริ่ง

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
1. ด้านความมั่นคง ความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ และความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน	<ul style="list-style-type: none"> - สถานการณ์ความไม่สงบโดยรวมในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ยังคงเกิดเหตุร้ายวันส่งผลโดยตรงต่อความมั่นคงและเศรษฐกิจในพื้นที่ เพราะการทำงานของหน่วยงานภาครัฐ มีลักษณะการทำงานในเชิงรับและ 	<ul style="list-style-type: none"> - สร้างความสมานฉันท์และบูรณาการร่วมกันระหว่างประชาชนที่นับถือศาสนาพุทธกับอิสลาม - สร้างความสมานฉันท์และปรองดองลดความหวาดระแวงระหว่างเจ้าหน้าที่

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
	<p>การบูรณาการ ระหว่างผู้ที่นับถือศาสนา พุทธ-อิสลาม ยังทำไม่ได้ดีเท่าที่ควร ยังคงมีความหวาด ระแวงซึ่งกันและกัน ความร่วมมือของประชาชนต่อภาครัฐในการ แก้ไขปัญหาความไม่สงบยังมีให้เห็นเป็น ส่วนน้อย</p> <ul style="list-style-type: none"> - การเสริมสร้างความเข้มแข็งและร่วม ขับเคลื่อนนโยบายจากภาครัฐยังขาด ความเข้มแข็งและร่วมกันขับเคลื่อนอย่าง จริงจังในระดับพื้นที่ หมู่บ้าน ตำบล - การบูรณาการทุกภาคส่วนในพื้นที่ยัง ไม่เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเห็นผลเป็นรูปธรรม 	<p>รัฐกับประชาชน</p> <ul style="list-style-type: none"> - สร้างความตระหนักและสร้างความ เข้าใจในการร่วมกันขับเคลื่อนภายใต้ ชุมชนเองเพื่อความเข้มแข็งและยั่งยืน - สร้างการเข้ามามีส่วนร่วมสำนึกรัก บ้านเกิดเพื่อความมั่นคงและเข้มแข็ง โดยชุมชน
<p>2. ด้านเศรษฐกิจและ สร้างคุณภาพชีวิตที่ดี</p>	<ul style="list-style-type: none"> - สภาพเศรษฐกิจโดยรวมในพื้นที่อำเภอยะหริ่งส่วนใหญ่มาจากการประกอบอาชีพ ทำการประมง ทำสวนยางพารา สวนผลไม้ และรับจ้าง ประชาชนส่วนใหญ่ที่ขาดเงินทุน หรือปัจจัยในการประกอบกิจการต่าง ๆ ต้องไปขายแรงงานในต่างถิ่นต่างจังหวัด และต่างประเทศ ซึ่งหากมีการพัฒนาทาง เศรษฐกิจให้เข้มแข็งแรงงานเหล่านี้ก็จะ กลับมาเข้าสู่ในระบบเศรษฐกิจของพื้นที่ได้ - คุณภาพชีวิตประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่ ยังไม่ดีพอมีความเหลื่อมล้ำ - การพัฒนาด้านการศึกษาเข้าสู่ระบบ ยังมีเด็ก เยาวชน หลุดไม่เข้าสู่ระบบภาค บังคับ - ด้านสุขภาพและสุขอนามัยประชาชน ยังเข้าไม่ถึงในการเข้ารับบริการอย่างทั่วถึง 	<ul style="list-style-type: none"> - สนับสนุนเสริมสร้างความเข้มแข็งของ ชุมชน อำเภอสามารถขยายและส่งเสริม การพัฒนาอาชีพต่าง ๆ ในระดับบุคคล ครอบครัว และชุมชน โดยเฉพาะด้าน อาชีพเป็นผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรอินทรีย์ และการแปรรูปสินค้าทางการเกษตร ให้มีความสามารถและทักษะการพัฒนา ด้านฝีมือเพื่อเพิ่มมูลค่าของสินค้า และสามารถขยายการตลาดไปสู่ตลาดกลาง ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์อุตสาหกรรมอาหาร ฮาลาลและยุทธศาสตร์แก้ไขปัญหา ความยากจนของจังหวัดปัตตานี - ส่งเสริมองค์ความรู้ด้านอาชีพและ สร้างงาน สร้างรายได้ตามแนวทาง ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง - ติดตามเยาวชนเข้าสู่ระบบการศึกษา เพื่อให้มีความรู้และจบการศึกษาภาค บังคับ
<p>3. ด้านสังคม</p>	<ul style="list-style-type: none"> - สภาพด้านสังคมโดยรวมในพื้นที่อำเภอยะหริ่งประชาชนส่วนใหญ่ร้อยละ 95 นับถือศาสนาอิสลาม มีขนบธรรมเนียม 	<ul style="list-style-type: none"> - ทำให้ประชาชนมีความรู้ในการป้องกัน แก้ไขปัญหาอาชญากรรมและสามารถป้องกัน ตนเองและคนรอบข้างให้ห่างไกลจาก

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
	<p>ประเพณีแบบชาวมุสลิม แต่ก็ยังมีปัญหาทางสังคมในหลาย ๆ ด้าน เช่น ปัญหา ยาเสพติด ปัญหาการว่างงาน ปัญหาคุณภาพชีวิต ปัญหาความเข้าใจในวิถีชีวิต และปัญหาอื่น ๆ</p> <p>- สภาพพื้นที่เป็นพื้นที่พหุวัฒนธรรม พุทธมุสลิม ภายใต้สถานการณ์ความไม่สงบ ยังเกิดความระแวงของประชาชนในพื้นที่</p>	<p>ยาเสพติด</p> <p>- ทำให้เยาวชนและประชาชนทั่วไปได้รับการพัฒนาด้านร่างกายจิตใจและสร้างความสามัคคีในหมู่คณะ และรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์</p> <p>- ทำให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ นโยบายและแนวทางปฏิบัติในการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน</p> <p>- ส่งเสริมกิจกรรม วัฒนธรรมร่วมกัน ระหว่างพุทธ มุสลิมให้มีความเข้มแข็ง</p>
<p>4. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน</p>	<p>- บางพื้นที่ หมู่บ้าน ระบบประปา ยังไม่สามารถเข้ามาให้บริการกับประชาชนได้</p> <p>- ถนนบางพื้นที่หมู่บ้านยังมีผิวจราจรเป็นหลุม เป็นบ่อ ทำให้สัญจรไม่สะดวก</p>	<p>- ภาครัฐดำเนินการสำรวจและพัฒนา ระบบประปาให้สามารถเข้าถึงในระดับหมู่บ้าน ชุมชน เพื่อสะดวกและมีคุณภาพที่ดียิ่งขึ้น</p> <p>- ภาครัฐดำเนินการสำรวจและพัฒนา ระบบโครงสร้างพื้นฐานให้มีถนนที่ประชาชนสามารถสัญจรได้สะดวกยิ่งขึ้น</p>
<p>5. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p>	<p>- สถานการณ์ สภาพด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่อำเภอยะหริ่งถือได้ว่ายังมีความอุดมสมบูรณ์พอสมควร ทั้งทรัพยากรป่าไม้ ทรัพยากรชายฝั่ง และอื่น ๆ</p>	<p>- เป็นการพัฒนาให้สามารถนำทรัพยากรธรรมชาติมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด</p> <p>- การสร้างจิตสำนึกและตระหนักในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p> <p>- ปรับปรุงภูมิทัศน์ให้เป็นเมืองน่าอยู่</p> <p>- ดูแลรักษาความสะอาด และความเป็นระเบียบเรียบร้อยใจเขตอำเภอ</p> <p>- บริหารจัดการด้านอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p>

1.5) อำเภอสายบุรี

ตารางที่ 186 ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่อำเภอสายบุรี

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
1.ด้านความมั่นคง ความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ และความปลอดภัยในชีวิต ทรัพย์สิน	<ul style="list-style-type: none"> - ขาดความรู้ ความเข้าใจ วัฒนธรรม ที่แตกต่างกัน - ประชาชนไม่มีความเข้มแข็ง - ประชาชนให้ความร่วมมือกับภาครัฐน้อย - ลดปัญหาการก่อเหตุร้ายรายวัน - ปัญหายาเสพติด 	<ul style="list-style-type: none"> - สร้างความรู้ ความเข้าใจในวัฒนธรรม ที่แตกต่างกัน - ส่งเสริมความเข้มแข็งของภาคประชาชน ให้สามารถดูแลตัวเองได้ - สร้างจิตสำนึกให้ภาคประชาชนรู้สึก หวงแหนและพึ่งพาตนเอง - สนับสนุนความพร้อมในทุก ๆ ด้าน ทั้งความรู้วัสดุ/อุปกรณ์ - ส่งเสริมกิจกรรมสมานฉันท์ ลดความ หวาดระแวงภาครัฐถึงภาคประชาชน - หน่วยกำลังทุกภาคส่วนร่วมกันดูแล พื้นที่ไม่ให้เกิดเหตุ - ส่งเสริมกิจกรรมป้องกันแก้ไขปัญหา ยาเสพติด - การพิสูจน์การครอบครอง ก่อน – หลัง - เพิ่มมาตรการปราบปรามในทุกภาคส่วน และกวดขันจับกุมผู้กระทำความผิด
2. ด้านเศรษฐกิจและสร้าง คุณภาพชีวิตที่ดี	<ul style="list-style-type: none"> - ผลผลิตทางการเกษตรและการประมง ราคาตกต่ำ 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมระบบการตลาด - ให้ความรู้ในการลดต้นทุนการผลิต - ส่งเสริมการแปรรูป และพัฒนาผลผลิต เพื่อเพิ่มมูลค่า - ส่งเสริมการปลูกพืชเศรษฐกิจใหม่ๆ รวมทั้งด้านวิชาการแก่เกษตรกร - รวมกลุ่มเพื่อสร้างอำนาจต่อรองด้าน การตลาด

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
	<ul style="list-style-type: none"> - ค่าครองชีพสูง รายได้ไม่เพียงพอ - ขาดความรู้ในการประกอบอาชีพ - ที่ดินร้าง ว่างเปล่า - เพิ่มศักยภาพ และโอกาสของประชาชน - แก้ปัญหาความเป็นอยู่ของประชาชน - ปัญหาเรื่องการประมงพื้นบ้านและเชิงพาณิชย์ - ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี ปลอดภัย 	<ul style="list-style-type: none"> - สร้างมูลค่าของผลผลิตเพื่อป้อนผลผลิตทางการเกษตรต่อตลาดกลางการเกษตร เพื่อจำหน่ายในห้างสรรพสินค้า และอื่น ๆ - ส่งเสริมเยาวชนให้เข้าศึกษาทั้งสายอาชีพ/สามัญ - สร้างร้านค้าชุมชน จำหน่ายสินค้าราคาถูก - ให้ความรู้ในการรวมกลุ่มอาชีพ - ภาครัฐสนับสนุนงบประมาณ และวิทยากรในการฝึก และประกอบอาชีพ - ส่งเสริมการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ เชื่อมโยงกับการผลิต - ส่งเสริมและจัดทำฟาร์มตัวอย่าง (smart farm) - วางแผนและจัดระบบชลประทานให้เพียงพอ - รวมกลุ่มและขอสนับสนุนปัจจัยในการส่งเสริมอาชีพ - เผยแพร่องค์ความรู้ในการปรับปรุงดิน - พัฒนาระบบการเรียนรู้ เช่น การจัดเวทีประชาคม การขยายเครือข่ายศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน การถ่ายทอดความรู้จากปราชญ์ชาวบ้าน - พัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็ง เช่น ส่งเสริมการรวมกลุ่มอาชีพ ที่สอดคล้องกับศักยภาพ ภูมิปัญญา วัฒนธรรมท้องถิ่น - ส่งเสริมทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการเกษตรการแบบยั่งยืน - จัดให้มีการสร้างท่าเทียบเรือพาณิชย์ ให้ได้มาตรฐานขนาดกลาง เพื่อการส่งออก และนำเข้าสินค้า - พัฒนาระบบการบริการสาธารณสุข ให้มีคุณภาพ - การบริการด้านสาธารณสุขให้ทั่วถึงประชาชนทุกกลุ่ม

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
	- ส่งเสริมการท่องเที่ยว และกีฬา	- ส่งเสริมความพร้อมการท่องเที่ยวและการกีฬาอย่างถูกต้อง
3.ด้านสังคม	<ul style="list-style-type: none"> - ประชาชนไม่มีเอกสารสิทธิ์ ในที่ดินของตนเอง - การซบซนของผู้ประกอบการที่ดิน - เยาวชนมีการศึกษาต่ำ - การมีคุณธรรมและจริยธรรมลดลง - ประชาชนมีหนี้ทั้งในระบบและนอกระบบ -ปัญหาการว่างงาน 	<ul style="list-style-type: none"> - สนับสนุนการขอเอกสารสิทธิ์ให้รวดเร็วและทั่วถึง - ส่งเสริมให้มีโครงการเดินสำรวจ - ฝึกอาชีพให้เยาวชน สร้างงานสร้างอาชีพที่ยั่งยืน - จัดกิจกรรมในเยาวชนกลุ่มเสี่ยง - นำผู้ติดยาเสพติดเข้ารับการบำบัด - นำหลักศาสนาเข้ามาใช้ในการป้องกันและบำบัด - เพิ่มประสิทธิภาพสถาบันครอบครัว - ส่งเสริมการศึกษานอกระบบให้เข้มแข็งและเป็นที่น่าสนใจของเยาวชน ตลอดจนนำเยาวชนเข้าระบบการศึกษาให้มากขึ้น - ส่งเสริมการเรียนรู้ด้านจริยธรรม และการปฏิบัติตามหลักศาสนา - ส่งเสริมการมีส่วนร่วม ความสามัคคีในสังคม - ส่งเสริมการออมและลดรายจ่าย - การประนอมหนี้โดยฝ่ายปกครองและศูนย์ดำรงธรรม - ให้ความรู้ ด้านการบริหารด้านการเงินแก่ประชาชน - ส่งเสริมหลักสูตรวิชาชีพ - สนับสนุนปัจจัยการผลิตที่จำเป็น - พัฒนาระบบวิสาหกิจ สหกรณ์
4. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	<ul style="list-style-type: none"> - การคมนาคมไม่สะดวก - ระบบน้ำเพื่ออุปโภคบริโภคไม่เพียงพอ 	<ul style="list-style-type: none"> - ก่อสร้างและปรับปรุงเส้นทางคมนาคมให้สะดวกอยู่ในสภาพดีและปลอดภัย - สร้างสถานที่ และระบบกักเก็บน้ำในพื้นที่ให้เพียงพอต่อความต้องการ - สร้างและขยายเขตประปาให้ทั่วถึง

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
	<ul style="list-style-type: none"> - น้ำท่วมและการระบายน้ำไม่ดีพอ - โครงสร้างพื้นฐานขาดประสิทธิภาพ เช่น ไฟฟ้าส่องสว่างไม่เพียงพอ - ขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร 	<ul style="list-style-type: none"> - ขุดลอกคู คลอง เพื่อการระบายน้ำในฤดูน้ำท่วมให้เพียงพอ - ขยายเขตไฟฟ้าส่องสว่างบนถนนทุกสายให้เพียงพอ - ซ่อมแซมไฟส่องสว่างเดิมที่ชำรุด - การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้มีประสิทธิภาพในทุกๆ ด้าน - ก่อสร้างระบบแพร่กระจายน้ำ และบริหารจัดการระบบน้ำเพื่อการเกษตรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
5.ด้านทรัพยากร ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	<ul style="list-style-type: none"> - การพัฒนาให้สามารถใช้ทรัพยากรธรรมชาติ ให้เกิดประโยชน์สูงสุด - ความเป็นระเบียบเรียบร้อย - ปัญหาขยะและสิ่งแวดล้อม - การเกิดน้ำท่วมขัง - ไฟไหม้ป่าในฤดูแล้ง 	<ul style="list-style-type: none"> - ให้ความรู้ในการใช้ และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติฯ - สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม - ปรับปรุงภูมิทัศน์ให้น่าอยู่ - ดูแลความสะอาด และความเป็นระเบียบเรียบร้อยสถานที่ต่าง ๆ - จัดแนวป้องกันชายฝั่งถูกกัดเซาะในพื้นที่ตำบลตะลุง ปะเสยะวอ และบางเก่า - สร้างแนวป้องกันการกัดเซาะตลิ่งแม่น้ำในพื้นที่ตำบลกะดุนง มะนังดาลำ และตะบั้ง - จัดระบบบริการจัดการขยะให้มีประสิทธิภาพ - ขุดลอก คลองส่งน้ำ ให้ระบายน้ำได้ดี - สร้างคูระบายน้ำ ให้สามารถระบายน้ำอย่างเพียงพอ - จัดหาพื้นที่ และสร้างแก้มลิงเพื่อรองรับน้ำ - จัดเตรียมวัสดุ ครุภัณฑ์ อุปกรณ์ และบุคลากรให้เตรียมพร้อมตลอดเวลา - สร้างกระบวนการเรียนรู้ และเข้าใจในการป้องกันไฟป่า ในพื้นที่เสี่ยง - วางระบบชลประทานโดยนำน้ำจากแม่น้ำมาใช้

1.6) อำเภอมายอ

ตารางที่ 187 ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่อำเภอมายอ

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
1. ด้านความมั่นคง ความสงบเรียบร้อย ในพื้นที่ และความ ปลอดภัยในชีวิตและ ทรัพย์สิน	<ul style="list-style-type: none"> - การจราจรที่แออัดและไม่ปลอดภัย บริเวณตลาดปาลัส ตำบลกลาง - ปัญหายาเสพติดระบาดในพื้นที่ในกลุ่มเยาวชนพื้นที่อำเภอมายอ ทั้ง 13 ตำบล 	<ul style="list-style-type: none"> - หน่วยงานที่เกี่ยวข้องบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังและขยายพื้นที่ตรวจราชการให้สามารถสัญจรได้สะดวกยิ่งขึ้น - การจัดกิจกรรมการป้องกันปัญหายาเสพติด และเพิ่มมาตรการในการปราบปรามให้เข้มงวดในส่วนพระราชทานที่เกี่ยวข้อง
2. ด้านเศรษฐกิจและ สร้างคุณภาพชีวิตที่ดี	<ul style="list-style-type: none"> - ปัญหาพื้นที่นาร้าง - พืชผลทางการเกษตรมีราคาตกต่ำ - ปัญหาน้ำท่วมขังพื้นที่เกษตรและปัญหาการระบายน้ำในฤดูน้ำหลาก 	<ul style="list-style-type: none"> - หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมและสนับสนุนเครื่องมือกำจัดวัชพืชที่ขิ้นยาว ชาวบ้านไม่สามารถกำจัดได้และสนับสนุนด้านเมล็ดพันธุ์ข้าวและปัจจัยความต้องการอื่นๆ พื้นที่ตำบลสะก่า - สนับสนุนช่วยเหลือเกษตรกร สร้างลานตากพืชผลทางการเกษตร เพื่อเพิ่มมูลค่าของสินค้า ณ พื้นที่ ม.7 ต.ลูโบะยิไร - ขุดคูระบายน้ำสายใหม่เพื่อการระบายน้ำในพื้นที่ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นในพื้นที่ ต.กระหวะ,ต.สะก่า
3. ด้านสังคม	<ul style="list-style-type: none"> - ระดับคุณภาพการศึกษาต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ในพื้นที่อำเภอมายอ - ขาดสนามกีฬาสำหรับฝึกซ้อมและออกกำลังกายที่ได้มาตรฐาน ในพื้นที่ 	<ul style="list-style-type: none"> - หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดกิจกรรมและส่งเสริมการศึกษาแก่ผู้ปกครองและเด็กในพื้นที่ - สร้างสนามกีฬาที่ได้มาตรฐาน เพื่อเป็นแหล่งฝึกฝน และออกกำลังกายให้แก่เยาวชนและประชาชนทั่วไปในพื้นที่ ต.ถนน,ต.ตรัง
4. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	<ul style="list-style-type: none"> - ขาดไฟฟ้าส่องสว่างบริเวณถนนเส้นทางสัญจร ในช่วงเวลากลางคืน โดยเฉพาะพื้นที่เสี่ยง - ปัญหากระแสไฟฟ้าตกและไม่เพียงพอในพื้นที่ 	<ul style="list-style-type: none"> - ติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่างบนถนนในพื้นที่ทุกสายทางและให้ครอบคลุมมากที่สุด เช่น ถนนสาย 4061 (ยะรัง- มายอ) ช่วงระหว่างบ้านม่วงหวาน – บ้านแยระ - ขยายเขตไฟฟ้าให้มีไฟฟ้าเพียงพอในทุกพื้นที่ โดยเฉพาะพื้นที่ที่เกิดปัญหาบ่อยที่สุด เช่น ตำบลปะโด ตำบลลูโบะยิไร

1.7) อำเภอนองจิก

ตารางที่ 188 ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่อำเภอนองจิก

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
1. ด้านความมั่นคง ความสงบเรียบร้อย ในพื้นที่ และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	<ul style="list-style-type: none"> - ประชาชนในพื้นที่ไม่สามารถออกไปทำงานในและนอกพื้นที่ - อยากให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลในพื้นที่ให้มากขึ้น - กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ขาดศักยภาพในการเป็นผู้นำ และเป็นที่พักของชาวบ้าน - ความรู้สึกแบ่งแยกระหว่างไทยพุทธกับไทยมุสลิม - แหล่งข่าวสารในพื้นที่ขาดบุคลากรและงบประมาณ - เหตุการณ์ความสงบในพื้นที่ - ความรู้สึกไม่ปลอดภัยในการใช้ชีวิตประจำวัน การประกอบอาชีพในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ 	<ul style="list-style-type: none"> - การเอาใจใส่ดูแลของภาครัฐต่อประชาชนในพื้นที่ หมั่นตรวจเยี่ยมสร้างขวัญกำลังใจให้ความช่วยเหลือตามศักยภาพ ตามโอกาส - จัดตั้งองค์กรขึ้นมาดูแลในการรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ระดับตำบล หมู่บ้าน (ชุดคุ้มครองตำบล/ หมู่บ้าน) - การใช้อำนาจรัฐอย่างจริงจัง เป็นธรรมอย่างเสมอภาค - เสริมสร้างบทบาทและพัฒนาศักยภาพของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน คณะกรรมการหมู่บ้านให้มีความเข้มแข็ง สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ตาม กฎหมายข้อระเบียบที่กำหนด - พัฒนาศักยภาพของชุดรักษาความปลอดภัย หมู่บ้าน และให้ผู้นำในพื้นที่เป็นหูเป็นตาในพื้นที่ - เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับหมู่บ้าน/ชุมชน โดยเน้นการสร้างจิตสำนึกของผู้นำ 4 ฝ่าย - ส่งเสริมให้ไทยพุทธกับไทยมุสลิมมีกิจกรรมร่วมกันทั้งในและนอกพื้นที่ - การประชาสัมพันธ์เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นที่เกี่ยวข้องหรือที่หมิ่นเหม่ต่อการเข้าใจผิดระหว่างไทยพุทธกับไทยมุสลิม ให้มีความชัดเจน สมเหตุสมผล - การสนับสนุนงบประมาณให้มากพอกับงาน การข่าวทั้งอุปกรณ์ที่จำเป็นและเงินงบประมาณให้กับแหล่งข่าว - การพิจารณาบุคลากรของรัฐ ในการทำงานในพื้นที่ / การพัฒนาบุคลากรด้านการข่าว

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
<p>2. ด้านเศรษฐกิจและสร้างคุณภาพชีวิตที่ดี</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ค่าครองชีพสูง - ความยากจน - ผลผลิตไม่ได้คุณภาพ และผลผลิตทางการเกษตรมีราคาต่ำ - ขาดเอกสารสิทธิ์ในที่ดินทำกิน - คนนอกพื้นที่ไม่กล้าเดินทางเข้ามาในพื้นที่ - ประชาชนไปทำงานต่างประเทศ - การว่างงาน 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมให้ประชาชนดำเนินการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สามารถลดรายจ่ายเพิ่มรายได้และเป็นการเสริมสร้างนิสัยพึ่งตนเอง - ส่งเสริมให้ทุกหมู่บ้านเห็นความสำคัญของการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายในครอบครัว - ส่งเสริมให้ประชาชนที่ประกอบอาชีพด้านการเกษตร/ปศุสัตว์ /ประมง มีความรู้ในสิ่งที่ตนเองทำมากขึ้น - เสริมทักษะการบริหารจัดการให้เป็นระบบ - สนับสนุนวัตถุดิบ หรือปัจจัยการผลิตตามสมควร - ส่งเสริมการพัฒนากำลังคน ทักษะแรงงาน เพื่อรองรับการจ้างงานจากภาคเอกชน
<p>3. ด้านสังคม</p>	<ul style="list-style-type: none"> - สถาบันครอบครัวต้องอบอุ่น - การศึกษารัฐไม่ได้ควบคุมกำกับดูแลการเรียนการสอนในโรงเรียนตาดีกาให้มีคุณภาพและหลักสูตรที่ได้มาตรฐานเดียวกัน - ประชากร/เยาวชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้มีการศึกษาต่ำกว่ามาตรฐาน - เด็กและเยาวชนไม่เรียนหนังสือตามช่วงวัยที่ภาครัฐกำหนด 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมให้ครอบครัวทำกิจกรรมร่วมกัน และการสอดแทรกความรู้ความสำคัญของครอบครัว โดยสถานศึกษา - ภาครัฐต้องให้ความสำคัญกับสถาบันการศึกษาก่อนวัยเรียน (ตาดีกา) ทั้งสถานที่เรียนอุปกรณ์การเรียน เนื้อหาสาระที่สอน ฯลฯ /สถาบัน ปอเนาะรัฐต้องดูแลอย่างใกล้ชิดเพื่อลดปัญหาความไม่เท่าเทียมกัน รวมถึงวิชาที่สอน การบริหารจัดการต้องมีประสิทธิภาพ - การส่งเสริมและสื่อให้ชุมชนการเข้าถึงการศึกษาได้ง่ายขึ้น และเห็นถึงความสำคัญของการศึกษา - การควบคุมร้านเกมส์ในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
4. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	<ul style="list-style-type: none"> - ปัญหาเส้นทางคมนาคมชำรุดทรุดโทรม เป็นอุปสรรคต่อการสัญจร - ปัญหาการระบายน้ำ เพื่อใช้สนับสนุน การเกษตร - ปัญหาด้านไฟฟ้าส่องสว่างบริเวณริม ถนนสาธารณะ และแหล่งชุมชน - ปัญหาด้านระบบประปาหมู่บ้าน/ชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> - ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ซ่อมแซมถนน สิ่งสาธารณูปโภคต่าง ๆ ให้ อยู่ในสภาพที่สามารถใช้งานได้ - ดำเนินการก่อสร้างประตูละบายน้ำ เพื่อควบคุมปริมาณการเก็บกัก-จ่ายน้ำ ในการรองรับด้านการประกอบอาชีพ ด้านเกษตรของประชาชน ในพื้นที่โดย ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง - ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการ ขยายเขตไฟฟ้าในทุกพื้นที่ - ดำเนินการซ่อมแซม ปรับปรุง ในส่วน ที่ชำรุดให้สามารถใช้งานได้ตามปกติ - ดำเนินการแก้ไข ซ่อมแซม ปรับปรุง ระบบประปา หมู่บ้าน/ชุมชน ที่มีอยู่เดิม แต่ชำรุดให้อยู่ในสภาพที่สามารถใช้งานได้ - การพัฒนาพื้นที่นาร้าง เพื่อสร้าง ประโยชน์จากที่ดินทำกินได้อย่างเต็มที่ - การสำรวจความต้องการในการ จัดสร้างสนามบิณฑาณิษฐ์เพื่อรองรับการ คมนาคม ขนส่ง - การจัดสร้างถนนริมทะเล เพื่อรองรับ การท่องเที่ยว การค้า การลงทุน
5. ด้านทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	<ul style="list-style-type: none"> - ที่สาธารณประโยชน์ถูกบุกรุกจำนวนมาก - พื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลถูกน้ำกัดเซาะ - แหล่งน้ำและคลองมีสภาพตื้นเขิน - การปลูกสร้างสิ่งก่อสร้างขวางทางน้ำ / น้ำท่วมขังในฤดูน้ำหลาก - ทรัพยากรสัตว์น้ำลดน้อยลงอย่างมาก 	<ul style="list-style-type: none"> - การประชาสัมพันธ์ให้ประชาชน รับทราบถึงความผิดฐานบุกรุกที่รัฐ - สร้างเขื่อนป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง และการปลูกป่าชายเลน - ขุดลอกคลองพร้อมทั้งสร้างเขื่อนใน บริเวณปากแม่น้ำ - การขุดลอกคูระบายน้ำให้สามารถ รองรับในฤดูน้ำหลาก - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบริหาร จัดการพื้นที่อย่างเหมาะสม - ดำเนินการจับกุมและดำเนินการกับ ผู้กระทำความผิดอย่างเฉียบขาด

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
	- การทำการประมงผิดกฎหมาย	- ส่งเสริมการวางปะการังเทียม - สนับสนุนการปรับเปลี่ยนเครื่องมือประมงให้ถูกต้องตามกฎหมาย - สร้างความตระหนักให้ผู้ประกอบอาชีพประมงจับสัตว์น้ำด้วยเครื่องมือที่ถูกต้องและงดการจับสัตว์ในช่วงฤดูวางไข่

1.8) อำเภอปะนาเระ

ตารางที่ 189 ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่อำเภอปะนาเระ

ประเด็นปัญหา	ปัญหา/ความต้องการ	แนวทางแก้ไข
1. ด้านความมั่นคง สงบเรียบร้อยในพื้นที่ และความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน	- ชาวต่างชาติ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ในการดูแลความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ - ประชาชนไม่มีความพร้อม ในการป้องกันตนเองจากเหตุการณ์	- จัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ - สร้างการรับรู้ ฝึกทักษะการป้องกันกับประชาชน กลุ่มเสี่ยงในพื้นที่
2. ด้านเศรษฐกิจและสร้างคุณภาพชีวิตที่ดี	- ราคาสินค้าภาคการเกษตรไม่แน่นอน ตกต่ำ ต้นทุนปัจจัยการผลิต ไม่ได้มาตรฐาน - ประชาชนว่างงาน - ประชาชนมีหนี้สินมาก ไม่มีเงินเก็บ/เงินออม - การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 - ทรัพยากรทางทะเลไม่สมบูรณ์ รายได้ของชาวประมงลดลง	- ปลูกพืชผสมผสาน ไม้หวังพืชเศรษฐกิจอย่างใดอย่างหนึ่ง รวมทั้งส่งเสริมเกษตรกรหลังฤดูเก็บเกี่ยว - จัดตั้งตลาดกลางเกษตรในพื้นที่เพื่อรวบรวมผลผลิตเพื่อจำหน่าย และส่งออก - จัดหาแหล่งงานเพิ่มเติมและฝึกอบรมอาชีพเสริมระยะสั้น - ส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่จัดทำบัญชีครัวเรือน จัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ของหมู่บ้าน - จัดฝึกอบรม และส่งเสริมอาชีพให้กับประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 - จัดทำปะการังเทียมน้ำตื้นเพิ่มเติมและพัฒนาสู่วิสาหกิจชุมชน
3. ด้านสังคม	- ปัญหาด้านยาเสพติดการแพร่ระบาดในพื้นที่	- ส่งเสริมให้เด็ก และเยาวชนกลุ่มเสี่ยง ผู้เสพ ผู้ติดยา เข้าสู่กระบวนการบำบัดปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

ประเด็นปัญหา	ปัญหา/ความต้องการ	แนวทางแก้ไข
	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้สูงอายุ กลุ่มเปราะบางไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่จากคนในครัวเรือน - เยาวชนบางกลุ่ม บางคนไม่ได้รับการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น 	<ul style="list-style-type: none"> - หหาอาชีพ ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตในทุกกลุ่มอายุ - ส่งเสริมการศึกษาให้กับเยาวชนในพื้นที่ - จัดระบบดูแลผู้สูงอายุที่มีคุณภาพ
4. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	<ul style="list-style-type: none"> - ไฟฟ้าส่องสว่างบนถนนในหมู่บ้านไม่เพียงพอ - น้ำประปาไม่เพียงพอ - ถนนบางเส้นชำรุด ทรุศโทรม เป็นอุปสรรคในการสัญจรไปมาของประชาชนในพื้นที่ - น้ำชลประทานไม่ทั่วถึงหรือเพียงพอต่อความต้องการ - ระบบระบายน้ำติดขัดในฤดูน้ำหลาก 	<ul style="list-style-type: none"> - ดำเนินการจัดตั้ง ช่อมแซม ปรับปรุงในส่วนที่ชำรุดให้สามารถนำกลับมาใช้งานได้ - ดำเนินการแก้ไข ปรับปรุง ระบบประปาหมู่บ้าน/ชุมชนที่มีอยู่เดิม แต่ชำรุดให้อยู่ในสภาพที่สามารถใช้งานได้ - ก่อสร้างปรับปรุงถนนให้ได้มาตรฐาน - จัดทำระบบกระจายน้ำชลประทานให้ทั่วถึง - ขุดลอก/จัดสร้างคูระบายน้ำเพิ่มเติม
5. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	<ul style="list-style-type: none"> - ขาดการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร - การบริหารจัดการขยะ - น้ำทะเลกัดเซาะชายฝั่ง/แหล่งท่องเที่ยว - น้ำทะเลหนุนเข้ามาในแหล่งน้ำทางการเกษตร 	<ul style="list-style-type: none"> - สร้างฝายกักเก็บน้ำ เพื่อการเกษตรในพื้นที่ เรื่องวางระบบกระจายน้ำที่ทั่วถึง - สร้างจิตสำนึก ให้ประชาชนในพื้นที่ได้รู้จักการจัดการบริหารขยะ สร้างสิ่งแวดล้อมที่ดีภายในชุมชน - จัดทำเขื่อนกันน้ำให้ตรงกับความต้องการของประชาชน - จัดทำประตูกันน้ำหรือระบบระบายน้ำเพื่อกันน้ำทะเลเข้ามาในแหล่งน้ำทางการเกษตร

1.9) อำเภอไม้แก่น

ตารางที่ 190 ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่อำเภอไม้แก่น

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
1. ด้านความมั่นคง และความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ และความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน	- การติดตั้ง CCTV ในพื้นที่ไม่เพียงพอ	- สำรวจพื้นที่ที่มีความจำเป็นต้องติดตั้ง CCTV และสนับสนุนงบประมาณ
2. ด้านเศรษฐกิจและสร้างคุณภาพชีวิตที่ดี	- การช่วยเหลือสินค้าการเกษตรตกต่ำ	- ส่งเสริมให้ประชาชนปลูกพืชหลากหลายเพื่อเป็นสินค้าเกษตรที่ต้องการของตลาด

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
	<ul style="list-style-type: none"> - ผลผลิตการเกษตรบางชนิดไม่เพียงพอต่อความต้องการของตลาด เช่น ถั่วลิสง 	<ul style="list-style-type: none"> - รัฐบาลควรเร่งแก้ไขปัญหาลินค้าการเกษตรตกต่ำ เช่น ราคาขงพารา - การพัฒนาพื้นที่ปลูกสินค้าเกษตรให้มากขึ้นโดยนำนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้
3. ด้านสังคม	<ul style="list-style-type: none"> - การแพร่ระบาดของยาเสพติดในกลุ่มของเยาวชนในพื้นที่ 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมให้เยาวชน และประชาชนให้มีจิตสำนึกในการร่วมกันต่อต้านไม่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดทุกรูปแบบ - เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับหมู่บ้านชุมชน โดยเน้นการสร้างจิตสำนึกของผู้นำ 4 ฝ่าย (ผู้นำท้องที่ ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำศาสนา ผู้นำตามธรรมชาติ) โดยใช้หลักศาสนาเป็นเครื่องนำทางการปฏิบัติ - ขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการปราบปรามอย่างจริงจัง
4. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	<ul style="list-style-type: none"> - การบริหารจัดการด้านน้ำประปาในหมู่บ้านไม่เพียงพอ ส่งผลต่อการอุปโภค-บริโภค - บางพื้นที่ไม่มีไฟฟ้าส่องสว่าง - เส้นทางคมนาคมชำรุดทรุดโทรมเป็นอุปสรรคต่อการจราจร - การออกเอกสารสิทธิ์ - ไม่มีฝายเก็บน้ำ/ฝายน้ำล้นเพื่อใช้ในการเกษตร 	<ul style="list-style-type: none"> - ดำเนินการแก้ไข ซ่อมแซม ปรับปรุงระบบประปาหมู่บ้าน/ชุมชน ที่มีอยู่เดิมแต่ชำรุดให้อยู่ในสภาพที่สามารถใช้งานได้ - เพิ่มไฟฟ้าส่องสว่างในจุดที่มีคนให้ครอบคลุมในทุกพื้นที่ - ปรับปรุงและซ่อมแซมถนนเดิมให้มีสภาพใช้การได้ตามปกติ และก่อสร้างถนนเส้นทางใหม่ให้ครบถ้วนในพื้นที่ - ให้รัฐบาลเริ่มออกโฉนดชุมชนและยกเลิกเขตป่าเพราะรัฐบาลประกาศเขตป่าทับที่ดินทำกินของชาวบ้าน - จัดให้มีน้ำเพื่อการเกษตรให้เพียงพอ - ซ่อมแซมประตูระบายน้ำให้สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ กระจายน้ำได้อย่างทั่วถึง
5. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	<ul style="list-style-type: none"> - น้ำทะเลกัดเซาะตามแนวชายฝั่งในหลายพื้นที่ - แนวกันน้ำกัดเซาะตลิ่งมีความชำรุดทรุดโทรม เนื่องจากก่อสร้างมาหลายปี - การบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร 	<ul style="list-style-type: none"> - การก่อสร้างแนวกันคลื่นกัดเซาะชายฝั่งเพื่อป้องกันการกัดเซาะ - ก่อสร้างแนวกันน้ำกัดเซาะตลิ่งใหม่ที่มีประสิทธิภาพ - ปรับปรุงประตูระบายน้ำให้สามารถ

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
	บางช่วงไม่มีน้ำสำหรับทำการเกษตร	กระจายน้ำได้อย่างทั่วถึง - ขุดลอกคูระบายน้ำ และแหล่งน้ำ ให้สามารถรองรับในฤดูน้ำหลาก

1.10) อำเภอทุ่งยางแดง

ตารางที่ 191 ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่อำเภอทุ่งยางแดง

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
1. ด้านความมั่นคง ความสงบเรียบร้อย ในพื้นที่ และความ ปลอดภัยในชีวิต ทรัพย์สิน	<ul style="list-style-type: none"> - การเปลี่ยนแปลงด้านการเมืองและนโยบายทุกระดับ - ประชาชนขาดการมีส่วนร่วมด้านความมั่นคง - การปฏิบัติตามแผนงานยุทธศาสตร์ (มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน) ยังไม่ต่อเนื่อง - ขาดการปฏิบัติงานด้านการข่าว 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมกิจกรรมและการบูรณาการทุกภาคส่วนในพื้นที่ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดแผนกิจกรรม/โครงการโดยให้ความสำคัญกับประเด็นปัญหาตามสภาพบริบทพื้นที่เพื่อปรับแนวทาง/หาวิธีการแก้ไขในระยะยาว/วิเคราะห์สถานการณ์ - ดำเนินกระบวนการทางกฎหมายกับผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างจริงจัง
2. ด้านเศรษฐกิจและ สร้างคุณภาพชีวิตที่ดี	<ul style="list-style-type: none"> - คนในพื้นที่ขาดการบริหารจัดการตนเอง - ประชาชนมีรายได้ไม่เพียงพอต่อการเลี้ยงชีพและครอบครัว - ประชาชนขาดความรู้ ทักษะ ทางด้านการประกอบอาชีพด้านอื่น นอกเหนือจากอาชีพเกษตรกรรม - เจ้าของที่ดินส่วนใหญ่เป็นคนนอกพื้นที่ - ไม่มีตลาดรองรับผลผลิต/ราคาทางการเกษตรตกต่ำ - ผลผลิตจากการเกษตรมีมาก ราคาต่ำ และขาดความรู้ในการเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร - ปัญหาเยาวชนว่างงาน/ไม่มีอาชีพที่มั่นคงให้กับเยาวชน/ประชาชนในพื้นที่ 	<ul style="list-style-type: none"> - การร่นอมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เป็นหลักในการดำเนินชีวิตเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้ตัวเอง - เสริมสร้างทักษะชีวิตในด้านการส่งเสริมอาชีพที่นอกเหนือจากอาชีพเกษตรกรรม - เพิ่มมูลค่าของผลผลิตทางการเกษตร โดยการแปรรูปตามความต้องการของตลาดให้มากขึ้น - ส่งเสริมทักษะอาชีพให้แก่เยาวชนในพื้นที่อย่างจริงจัง
3. ด้านสังคม	<ul style="list-style-type: none"> - ประชาชนไม่ค่อยให้ความร่วมมือในการประชุมแผนพัฒนาท้องถิ่นเท่าที่ควร 	<ul style="list-style-type: none"> - เปิดเวทีประชาคมในแต่ละหมู่บ้าน โดยคณะกรรมการหมู่บ้าน เป็นผู้ดำเนินการ เพื่อรับฟังสภาพปัญหาที่ตรงตามบริบทพื้นที่

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
	<ul style="list-style-type: none"> - ประชาชนไม่ค่อยให้ความร่วมมือในการตรวจสุขภาพประจำปี - เยาวชนว่างงาน /ขาดการศึกษา /ไม่มีรายได้เลี้ยงตัวเองและครอบครัว - ประชาชนไม่ค่อยให้ความสำคัญในด้านการศึกษา - คนยากไร้ไม่มีที่อยู่อาศัย และที่ดินทำกิน 	<ul style="list-style-type: none"> - สร้างการรับรู้ในเรื่องการตรวจสุขภาพประจำปีให้ประชาชนเห็นถึงความสำคัญของสุขภาพ - ส่งเสริมทักษะอาชีพหลักและอาชีพทางเลือกให้กับกลุ่มเยาวชน - สร้างความตระหนักในเรื่องระบบการศึกษาให้กับทุกครอบครัว - สนับสนุนทุนการศึกษา/จัดตั้งกองทุนเพื่อการศึกษา - ส่งเสริมทักษะอาชีพให้แก่กลุ่มคนยากไร้ในพื้นที่
<p>4. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ระบบไฟฟ้าในพื้นที่ไม่เพียงพอ กระแสไฟฟ้ตกและดับบ่อย - ขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค - โครงสร้างพื้นฐานด้านถนนมีความชำรุดทรุดโทรม เป็นอุปสรรคต่อการเดินทาง เช่น ถนน 4071 จุดคอขวดบริเวณตลาดนัดขอมิสถึงศูนย์ราชการ 	<ul style="list-style-type: none"> - แก้ไขปัญหาไฟตกและไฟฟ้าดับในพื้นที่อำเภอทุ่งยางแดง โดยปรับปรุงระบบการจำหน่ายไฟฟ้าให้ได้มาตรฐาน - ก่อสร้างปรับปรุงระบบประปา/ชุมชน/หมู่บ้านให้สามารถใช้งานได้ในทุกพื้นที่ - ก่อสร้างแก้มลิงกักเก็บน้ำและสร้างระบบน้ำประปา - ปรับปรุงและซ่อมแซมถนนในทุกสายทาง ทั้งสายหลักและสายรองให้สามารถใช้งานได้ เช่น ขยายถนน 4071 เป็นถนน 4 ช่องจราจร
<p>5. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การใช้ทรัพยากรที่ไม่เหมาะสม - หนองน้ำตื้นเขินทำให้น้ำไม่เพียงพอต่อการเกษตร - ขาดการนำทรัพยากรมาใช้ให้เกิดมูลค่า - ขาดจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ/การอนุรักษ์ป่าอย่างแดง 	<ul style="list-style-type: none"> - สร้างมาตรการ/กฎชุมชนเพื่ออนุรักษ์และรักษาทรัพยากรชุมชน - ขุดลอกหนองน้ำให้มีความลึกกว่าระดับเดิม - เพิ่มมูลค่าให้แก่ทรัพยากรโดยทุนภูมิปัญญาชุมชน - เสริมสร้างจิตสำนึกและหวงแหนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ/ปลูกต้นยางแดงทดแทน

1.11) อำเภอกะพ้อ

ตารางที่ 192 ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่อำเภอกะพ้อ

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
1. ด้านความมั่นคง สงบ เรียบร้อยในพื้นที่ และความ ปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน	- การก่อเหตุความไม่สงบในพื้นที่ของกลุ่ม ต่าง ๆ ส่งผลให้ประชาชนเกิดความกลัว และหวาดระแวง	- การเสริมสร้างศักยภาพในการ รักษาความสงบเรียบร้อย - ปรับปรุงป้อม ชรบ. ให้มีมาตรฐาน และปลอดภัย
2. ด้านเศรษฐกิจและสร้าง คุณภาพชีวิตที่ดี	- ศูนย์กลางกระจายสินค้าทางการเกษตร - ประชาชนว่างงานหลังจากประกอบ อาชีพหลัก - ปัญหาพื้นที่นาร้างที่มีจำนวนมาก	- ก่อสร้างอาคารตลาดสดและศูนย์กลาง กระจายสินค้าทางการเกษตร - หน่วยงานที่รับผิดชอบส่งเสริม อาชีพตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง - มีการส่งเสริมการปลูกพืชหมุนเวียน
3. ด้านสังคม	- ประชาชนและเยาวชนในพื้นที่มีอัตราการ ว่างงาน ไม่มีรายได้เลี้ยงตัวเองและ ครอบครัว จำนวนมาก - ยาเสพติดแพร่ระบาดในโรงเรียน และ เยาวชนติดยาเสพติด	- ส่งเสริมทักษะอาชีพหลักและ อาชีพทางเลือกให้กับประชาชน กลุ่มเยาวชน ที่หลากหลายมากขึ้น - การอบรมแก้ไข้ปัญหาและป้องกัน เยาวชนจากยาเสพติด
4. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	- ขาดแคลนน้ำอุปโภค-บริโภคในฤดูแล้ง - ไฟส่องสว่างดับเกือบทุกดวง (โซล่าเซลล์) - ขยายเขตไฟฟ้าครอบคลุมทุกพื้นที่	- สร้างระบบประปาหรือแหล่งกัก เก็บน้ำขนาดใหญ่ - หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ปรับปรุง ซ่อมแซม และติดตั้งระบบ ไฟฟ้าส่องสว่างให้ครบทุกพื้นที่ ทั้งแหล่งชุมชนและพื้นที่สาธารณะ ให้สามารถใช้งานได้ตามปกติ
5. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	- มีการบุกรุกพื้นที่อุทยานแห่งชาติ บูโด-สุโขงป่าดี - ปัญหาการจัดการขยะในพื้นที่	- สำรวจและเฝ้าระวังแนวเขต อุทยานแห่งชาติบูโด-สุโขงป่าดี - มีการประกวดชุมชนปลอดขยะ ต้นแบบ

1.12) อำเภอแม่ลาน

ตารางที่ 193 ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่อำเภอแม่ลาน

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
1. ด้านความมั่นคง สงบ เรียบร้อยในพื้นที่ และความ ปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน	- การระบาดของยาเสพติดในพื้นที่ โดยเฉพาะในหมู่เยาวชน - การก่อเหตุความไม่สงบพื้นที่	- ดำเนินกระบวนการทางกฎหมายกับ ผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างจริงจัง - นำเยาวชนที่ติดยาเสพติดเข้ารับการ บำบัดอย่างถูกวิธี - เพิ่มความเข้มงวดในการตรวจตรา ในพื้นที่ให้มากขึ้น
2. ด้านเศรษฐกิจและสร้าง คุณภาพชีวิตที่ดี	- ประชาชนมีรายได้ไม่เพียงพอต่อการ เลี้ยงชีพและครอบครัว - ไม่มีตลาดรองรับผลผลิต/ราคาทาง การเกษตรตกต่ำ	- เสริมสร้างทักษะชีวิตในด้านการ ส่งเสริมอาชีพที่นอกเหนือจากอาชีพ เกษตรกรรม - สร้างศูนย์กระจายสินค้าการเกษตร ที่ครบวงจร - เพิ่มมูลค่าของผลผลิตการเกษตรโดย การแปรรูปตามความต้องการตลาด
3. ด้านสังคม	- เด็กและเยาวชนในพื้นที่ที่มีการศึกษาต่ำ ไม่เป็นไปตามวัยจำนวนมาก	- ส่งเสริมการศึกษานอกระบบให้ เข้มแข็งและเป็นที่น่าสนใจของเยาวชน ตลอดจนนำเยาวชนเข้าระบบ การศึกษาให้มากขึ้น
4. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	- ระบบไฟฟ้าในพื้นที่ไม่เพียงพอ กระแสไฟฟ้าตกและดับบ่อย - ขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค - แหล่งน้ำและคลองต้นเขินทำให้น้ำไม่ เพียงพอต่อการเกษตร	- แก้ไขปัญหาไฟตกและไฟฟ้ามดับ โดยปรับปรุงระบบการจำหน่ายไฟฟ้า ให้ได้มาตรฐาน - ก่อสร้างปรับปรุงระบบประปา/ชุมชน/ หมู่บ้านให้สามารถใช้งานได้ทุกพื้นที่ - ขุดลอกแหล่งน้ำให้มีความลึกกว่า ระดับเดิม หรือมากขึ้นกว่าเดิม
5. ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	- การใช้ทรัพยากรที่ไม่เหมาะสม - ขาดจิตสำนึกในการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ	- สร้างมาตรการ/กฎชุมชนเพื่ออนุรักษ์ และรักษาทรัพยากรชุมชน - เสริมสร้างจิตสำนึกและห่วงแหนในการ อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ/ปลูกต้นไม้ ทดแทน

2) ผลการสำรวจประเด็นปัญหา ความต้องการเชิงพื้นที่ของภาคเอกชนในจังหวัดปัตตานี

จังหวัดปัตตานีได้รวบรวมประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่จากประชาชนและภาคส่วน ดังนี้

2.1) มุมมองด้านเกษตรกรรม

ตารางที่ 194 ความต้องการของภาคเอกชน มุมมองด้านเกษตรกรรม

ปัญหา/ความต้องการ	ข้อเสนอแนะ
1. ปริมาณผลผลิตไม่เพียงพอและขาดความต่อเนื่อง	<ol style="list-style-type: none"> ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ที่ดินให้มากขึ้นรวมถึงพื้นที่นาร้างพื้นที่รกร้างว่างเปล่า เพื่อเพิ่มปริมาณผลผลิต นำเทคโนโลยีนวัตกรรมการผลิตที่เหมาะสมมาใช้ให้มากขึ้น ส่งเสริมการรวมกลุ่ม เพื่อวางแผนการผลิตให้ตรงตามความต้องการของตลาด ส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรที่เข้มแข็งให้เพิ่มพื้นที่เพาะปลูก และผลักดันสู่การดำเนินธุรกิจเกษตรให้มากขึ้น สร้างกลไกการเชื่อมโยงระหว่างการผลิตและการตลาดให้มากขึ้น เช่น เกษตรพันธสัญญา MOU เป็นต้น เพื่อสร้างความเชื่อมั่นแก่เกษตรกรและพ่อค้า
2. ผลผลิตด้านการเกษตรมีคุณภาพต่ำไม่ได้มาตรฐาน	<ol style="list-style-type: none"> ส่งเสริมและพัฒนาด้านคุณภาพผลผลิต โดยเน้นให้เกษตรกรบริหารจัดการแปลง/สวนอย่างมีประสิทธิภาพ นำนวัตกรรมใหม่ๆ ที่ทันสมัยมาใช้ และสามารถเข้าถึงปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพและราคาถูก ส่งเสริมและพัฒนาให้เกิดการผลิตปุ๋ยใช้เองหรือโรงผสมปุ๋ยชุมชน ให้ความสำคัญของการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร เช่น GAP GMP อินทรีย์ เป็นต้น ให้มากยิ่งขึ้น ส่งเสริมและพัฒนาให้เกิดการเลี้ยงสัตว์เข้าสู่ระบบมาตรฐานฟาร์ม
3. ขาดฐานข้อมูลการผลิตช่วงการเก็บเกี่ยวที่แน่นอน และการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารการผลิตและการเก็บเกี่ยวให้มากขึ้น	<ol style="list-style-type: none"> พัฒนาระบบฐานข้อมูล แพลตฟอร์ม Website รวมถึงระบบการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ หรือช่องทางการรับข่าวสารให้มากขึ้น พัฒนาระบบการเชื่อมโยงถึงแหล่งผลิต หรือปริมาณผลผลิตได้ง่ายยิ่งขึ้น และสามารถเชื่อมโยงการค้าออนไลน์ได้
4. ควรมีจุดรวบรวมผลผลิตที่แน่นอน สามารถจัดการซื้อ-ขาย ได้ง่ายและหลากหลาย	<ol style="list-style-type: none"> ผลักดันให้เกษตรกรเน้นการรวมกลุ่ม เช่น กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน สหกรณ์ และมีการเชื่อมโยงบริหารจัดการปริมาณผลผลิตในกลุ่มเครือข่าย ตลอดจนการบริหารจัดการด้านการตลาด ผลักดันให้เกิดศูนย์รวมผลผลิตทางการเกษตรในชุมชนหรือตลาดชุมชนให้มากขึ้น
5. ผลผลิตทางการเกษตรที่มีจุดเด่นอัตลักษณ์เฉพาะ และแตกต่างยังมีน้อย	<ol style="list-style-type: none"> ส่งเสริมให้เกิดการสร้างแบรนด์ สินค้าGI และstory สินค้าเกษตรให้มากขึ้น

ปัญหา/ความต้องการ	ข้อเสนอแนะ
	<p>2. ส่งเสริมการปลูกพืชประจำถิ่น เช่น ทุเรียน ส้มโอพุทโก มะพร้าว ตาลโตนด ต้นหยี เป็นต้น และการเลี้ยงสัตว์ เช่น แพะ แกะ ปลา สลิดตอนนา เป็นต้น</p> <p>3. ส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรชายฝั่ง เช่น หอยแครง ปูทะเล กุ้งขาว สาหร่าย เป็นต้น</p>

2.2) มุมมองด้านอุตสาหกรรม

ตารางที่ 195 ความต้องการของภาคเอกชน มุมมองด้านอุตสาหกรรม

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
ผู้ประกอบการขนาดใหญ่ (LE)		
1. ไม่มีนักลงทุนขนาดใหญ่เข้ามาลงทุนในพื้นที่	<ul style="list-style-type: none"> - ต้องการพัฒนาพื้นที่ของเอกชน (ตำบลบางเขาอำเภอหนองจิก) เนื้อที่ประมาณ 3,600 ไร่ ให้เป็นเขตประกอบการตาม มาตรา 30 แห่ง พ.ร.บ. โรงงาน พ.ศ. 2535 หรือ นิคมอุตสาหกรรม ตามกฎหมายว่าด้วยการนิคม - ต้องการระบบขนส่งโลจิสติกส์ที่ดี 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนา ผลักดันให้พื้นที่ 3,600 ไร่ เป็นเขตประกอบการอุตสาหกรรมหรือนิคมอุตสาหกรรมเพื่อรองรับการลงทุนตามนโยบาย สามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน - ส่งเสริมให้เกิดการรวมกลุ่มของการลงทุน (cluster) ที่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ และสร้างความเข้มแข็งของห่วงโซ่มูลค่า - ส่งเสริมการลงทุนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อเสริมสร้างเศรษฐกิจท้องถิ่นที่เกื้อกูลต่อการสร้างความมั่นคงในพื้นที่
2. เขตอุตสาหกรรมบานา อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี ไม่ผ่านมาตรฐาน ตามหลัก GMP	<ul style="list-style-type: none"> - ต้องการให้พัฒนาเขตอุตสาหกรรม มีมาตรฐาน ถูกต้องตามหลัก GMP เนื่องจากสถานประกอบการบางราย ติดต่อธุรกิจกับต่างประเทศ และเป็น สถานประกอบการที่ผลิตอาหาร 	<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาเขตอุตสาหกรรมจังหวัดปัตตานี เพื่อรองรับยุทธศาสตร์มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน - ส่งเสริมให้มีการบริหารจัดการโดยภาคเอกชน - มอบหมายหน้าที่ในการบริหารจัดการหน่วยงานเดียวโดยการบริหารจัดการทั้งระบบ
3. ขาดแพลตฟอร์มดิจิทัล เกี่ยวเนื่องกับการลงทุน ภาคอุตสาหกรรมที่ เชื่อมโยงทั้งห่วงโซ่	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้ประกอบการต้องการแพลตฟอร์มดิจิทัลที่สามารถเข้าถึงง่าย เป็นแหล่ง ข้อมูลฐานเดียว และข้อมูลเพื่อการ ตัดสินใจ 	<ul style="list-style-type: none"> - สร้างแพลตฟอร์มดิจิทัลฐานเดียวที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
4. ขาดแคลนแรงงาน เฉพาะทาง	- สถานประกอบการขาดแคลนแรงงานที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทางแรงงานที่มีฝีมือ เช่น ผู้ปฏิบัติงานที่มีความเชี่ยวชาญด้านแม่คคาโทนิค ช่างซ่อมเรือ	- สนับสนุนให้สถาบันการศึกษาในพื้นที่ผลิตแรงงานที่มีฝีมือ หรือผู้ปฏิบัติงานที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทางที่รองรับสถานประกอบการในพื้นที่
5. ขาดเงินทุนในการปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิตทั้งระบบ	- ผู้ประกอบการแปรรูปปลากระป๋องต้องการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตเปลี่ยนจากใช้แรงงานคนเป็นการใช้เครื่องจักรทั้งหมดในการผลิต ทำให้ต้องใช้เงินทุนเป็นจำนวนมาก และต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญในการวางระบบ ทำให้อาจต้องนำเข้าทั้งเครื่องจักรและคนงานที่มีทักษะจากต่างประเทศทั้งหมด ซึ่งภาครัฐสนับสนุนให้มีการปรับเปลี่ยน เพื่อให้สถานประกอบการเข้าสู่ไทยแลนด์ 4.0 แต่ไม่ได้สนับสนุนแหล่งเงินทุนสำหรับสถานประกอบการขนาดใหญ่	ให้รัฐบาลสนับสนุนแหล่งเงินทุนและผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง และเป็นพี่เลี้ยงให้กับสถานประกอบการขนาดใหญ่
6. ขาดความรู้และเทคโนโลยีการจับปลาที่ทันสมัย	- ส่งเสริมเทคโนโลยีการจับปลา	- ให้รัฐบาลสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีและเครื่องมือประมง
7. โรงงานอุตสาหกรรมต้องนำเข้าปลาจากต่างประเทศ	- โรงงานอุตสาหกรรมต้องนำเข้าปลาจากต่างประเทศทำให้ต้นทุนค่าขนส่งเพิ่มขึ้น	- ต้องการให้รัฐบาลช่วยแก้ไขปัญหาประมงอย่างเร่งด่วน

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)		
1. ขาดแคลนวัตถุดิบภาคประมง และภาคเกษตร	<ul style="list-style-type: none"> - ต้องการให้แก้ไขปัญหาภาคการประมงอย่างเร่งด่วน เนื่องจากส่งผลกระทบต่อในวงกว้างตลอดห่วงโซ่อุปทาน เนื่องจากจังหวัดปัตตานีเคยมีรายได้หลักมาจากภาคประมง - ต้องการให้ภาครัฐเสนอแนะแนวทางการปรับตัวของภาคอุตสาหกรรม เนื่องจากผู้ประกอบการที่ต่อเนื่องจากภาคประมงกำลังจะปิดกิจการ - ต้องการให้ผ่อนปรนเรื่องกฎระเบียบต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการประกอบการในระยะสั้นและระยะกลาง ให้สามารถปรับตัวได้แล้วค่อยเข้มงวดในระยะยาว - ภาคอุตสาหกรรมต้องการวัตถุดิบที่มีคุณภาพ มีปริมาณที่เพียงพอต่อความต้องการของภาคอุตสาหกรรมในพื้นที่ 	<ul style="list-style-type: none"> - เสนอแนะแนวทางการปรับตัวให้กับภาคอุตสาหกรรม - ผู้ประกอบการต้องปรับตัวโดยการนำเข้าวัตถุดิบจากต่างจังหวัดและต่างประเทศก่อน เพื่อเพิ่มสภาพคล่องในการผลิต - ภาครัฐควรส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการ - แจกข้อมูลให้ภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหา - ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับวัตถุดิบที่ต่อเนื่องจากอุตสาหกรรมแปรรูปเกษตร แปรรูปประมง ให้มีการพัฒนาวัตถุดิบ
2. การออกไปรับรองมาตรฐานฮาลาลใช้ระยะเวลาเวลานาน ทำให้ผู้ประกอบการไม่สามารถใช้งานได้ทันต่อความต้องการ	<ul style="list-style-type: none"> - ต้องการให้คณะกรรมการอิสลามออกไปรับรองให้เร็วขึ้นเพื่อให้ทันต่อการนำไปใช้ในการรับรองมาตรฐานฮาลาลเพื่อรองรับตราฮาลาลที่ใกล้สิ้นสุดระยะเวลาหรือหมดอายุ 	<ul style="list-style-type: none"> - แจกข้อมูลให้ภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหา
3. ต้นทุนการผลิตมีราคาสูง	<ul style="list-style-type: none"> - ต้องการแหล่งวัตถุดิบที่มีราคาถูกและที่สามารถซื้อแบบเครดิตได้เพื่อลดต้นทุนของสถานประกอบการ 	<ul style="list-style-type: none"> - บูรณาการหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหา - ผู้ประกอบการต้องรวมกลุ่มในการซื้อวัตถุดิบ จะทำให้เกิดการต่อรองสินค้าได้ จะได้ราคาวัตถุดิบราคาถูก
4. ขาดหลักสูตรที่พัฒนาแรงงานเฉพาะทาง	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้ประกอบการต้องการให้มีการเพิ่มหลักสูตร เช่น PLC ออร์โตเมติกส์ 	<ul style="list-style-type: none"> - สถาบันการศึกษาในพื้นที่ปรับปรุง/พัฒนาหลักสูตรให้มีความสอดคล้องกับความต้องการภาคอุตสาหกรรมในพื้นที่

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
5. ขาดเทคโนโลยีขั้นสูงในการพัฒนาสถานประกอบการ	- สถานประกอบการต้องการลงทุนเพื่อปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิต แต่ขาดเงินทุน ขาดผู้ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะในการใช้เครื่องจักร ขาดผู้รับเหมาที่จะมาลงในพื้นที่	
6. การเข้าถึงแหล่งเงินทุน	ผู้ประกอบการ Start up ต้องการเงินทุนในการเริ่มต้นการประกอบการ แต่ไม่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ เนื่องจากติดปัญหาเรื่องเงื่อนไขบางประการ เช่น ความเคลื่อนไหวทางการเงิน	

2.3) มุมมองด้านพาณิชย์กรรม

ตารางที่ 196 ความต้องการของภาคเอกชน มุมมองด้านพาณิชย์กรรม

ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
1. การกระตุ้นเศรษฐกิจในรูปแบบการจัดงาน กิจกรรมเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจเป็นรายไตรมาสเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจให้คึกคักตลอดทั้งปี	- สนับสนุนงบประมาณเพื่อขับเคลื่อนการจ้างงานเร่งด่วนเพื่อช่วยสมทบค่าจ้างพนักงานในธุรกิจโรงแรม ร้านอาหาร
2. ยกระดับการแข่งขันด้านการตลาดท่องเที่ยว เพื่อผลักดันเศรษฐกิจ	- เชิญ Influencer ชื่อดังระดับประเทศเข้ามาเที่ยว ชิม ช้อป
3. แก้ไข branding และส่งเสริมภาพลักษณ์ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อกระตุ้นการท่องเที่ยว	
4. สร้างเส้นเลือดใหญ่เส้นใหม่ให้จังหวัดปัตตานีโดยพัฒนาและกระตุ้นให้ปัตตานีเป็นเมืองแห่งการอบรม ประชุม สัมมนา และเมืองแห่งกีฬา เพื่อดึงคนเข้ามาในจังหวัด	
5. ส่งเสริมให้ความรู้ในการประกอบอาชีพกับคนทุกกลุ่มทุกวัย เพื่อให้เกิดรายได้ในครัวเรือน	
6. ส่งเสริมด้านการตลาดให้สินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ OTOP และของดีต่าง ๆ ของชุมชน	

2.4) มุมมองด้านการท่องเที่ยวและบริการ

ตารางที่ 197 ความต้องการของภาคเอกชน มุมมองด้านการท่องเที่ยวและบริการ

ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
1. ภาพลักษณ์ความไม่ปลอดภัยและความเชื่อมั่นแก่นักท่องเที่ยวทั้งในแง่ของเหตุการณ์ความไม่สงบและโรคระบาด	<ol style="list-style-type: none"> ส่งเสริมการตลาดและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวให้ทันสมัยและน่าสนใจ เพื่อดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น ส่งเสริมและกระตุ้นให้แหล่งท่องเที่ยว สถานประกอบการด้านการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยว ได้รับมาตรฐานด้านการท่องเที่ยว เพื่อสร้างความมั่นใจแก่นักท่องเที่ยว มีมาตรการเสริมสร้างความมั่นใจแก่นักท่องเที่ยว นำสื่อสังคมออนไลน์มาเป็นสื่อกลางในการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเพื่อสร้างการรับรู้ในแง่บวกในการเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวยังจังหวัด
2. แหล่งท่องเที่ยวและบริการท่องเที่ยวยังขาดมาตรฐาน	<ol style="list-style-type: none"> พัฒนาและผลักดันให้แหล่งท่องเที่ยว สถานประกอบการด้านการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยว ให้ได้รับการตรวจประเมินและได้รับรองมาตรฐานด้านการท่องเที่ยว พัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวให้พร้อมต่อการเป็นเจ้าบ้านที่ดี สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้อย่างมีมาตรฐาน สร้างการรับรู้และอบรมให้ความรู้ถึงหลักการและหลักเกณฑ์ในการเข้ารับการตรวจประเมินรับรองมาตรฐานด้านการท่องเที่ยวในทุกประเภท
3. แหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรมและขาดการปรับปรุงภูมิทัศน์	<ol style="list-style-type: none"> สนับสนุนงบประมาณพัฒนาการท่องเที่ยว ปรับปรุงระบบโครงสร้างพื้นที่เพื่อรองรับการท่องเที่ยว พัฒนาปรับปรุงภูมิทัศน์รอบนอกสถานที่ท่องเที่ยวให้มีความสวยงาม
4. สร้างจุดแข็งและสร้างประสบการณ์ใหม่ ๆ ในการเดินทางท่องเที่ยวยังจังหวัดปัตตานี	<ol style="list-style-type: none"> พัฒนาสินค้าและบริการที่เป็นอัตลักษณ์ของจังหวัดปัตตานี เพื่อสร้างความทรงจำและประสบการณ์ที่ดีแก่นักท่องเที่ยว ส่งเสริมการเป็นนักเล่าเรื่องและเจ้าบ้านที่ดีให้แก่ประชาชนและเยาวชนในพื้นที่ เพื่อต้อนรับนักท่องเที่ยว และเป็นการประชาสัมพันธ์ สร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่จังหวัด ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงพหุวัฒนธรรมซึ่งเป็นจุดแข็งของจังหวัด ให้เป็นที่รับรู้เป็นวงกว้างทั้งในประเทศและต่างประเทศ

ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
5. ขับเคลื่อนภาคการท่องเที่ยวและบริการสู่ความยั่งยืนในทุกมิติ	1. ส่งเสริมการท่องเที่ยวคุณภาพสูง เพิ่มมูลค่าให้เกิดความยั่งยืนอย่างแท้จริง 2. ส่งเสริมการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรต่อชุมชน สิ่งแวดล้อม และความเท่าเทียมของประชาชน 3. ส่งเสริมการบูรณาการในการทำงานด้านการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวในทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคธุรกิจ และภาคประชาสังคม

3) สรุป 10 ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่ (เรียงลำดับ)

จากข้อมูลการสำรวจปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่ทั้ง 12 อำเภอ และจากมุมมองของภาคต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและมีส่วนได้ส่วนเสียกับการพัฒนาจังหวัดปัตตานี ข้างต้น สามารถนำมาประมวลผลและสรุปประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่ 10 อันดับ ดังนี้

ตารางที่ 198 สรุปประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่ 10 อันดับ

การจัดลำดับความสำคัญประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่	
1. ด้านโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณสุข	ปัญหาถนนชำรุด ระบบไฟฟ้าและระบบประปาไม่ได้คุณภาพและครอบคลุมทุกพื้นที่ การคมนาคมขนส่งไม่สะดวกและไม่เพียงพอ (ปัญหาทุกอำเภอ)
2. ด้านสังคม	1. ด้านคน ปัญหาเยาวชน สตรี และผู้สูงอายุว่างงาน เนื่องจากมีการศึกษาน้อย ขาดการส่งเสริมอาชีพ และทักษะมาตรฐานฝีมือแรงงาน/มีความต้องการให้ส่งเสริมให้มีโอกาสทางการศึกษาเพิ่มเติม หน่วยงานของรัฐควรสนับสนุนงบประมาณและวิทยากรเพื่อการฝึกอาชีพให้แก่ผู้ว่างงาน (ปัญหาทุกอำเภอ)
	2. ด้านสาธารณสุข ปัญหาสุขภาพเกี่ยวกับโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง ได้แก่ โรคเบาหวาน โรคความดัน เป็นต้น / มีความต้องการให้สร้างความตระหนักรู้และความเข้าใจถึงการดูแลสุขภาพเรื่องพฤติกรรมกรบริโภค (ปัญหาทุกอำเภอ)
	3. ด้านการศึกษา ปัญหาคุณภาพของระบบการศึกษา เยาวชนไม่สนใจและไม่ได้รับโอกาสทางการศึกษา/มีความต้องการพัฒนาและนาระบบฐานข้อมูลอินเทอร์เน็ตของสถาบันการศึกษาาร่วมกัน เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนหลุดจากระบบการศึกษา และส่งเสริมเด็ก เยาวชนตามความต้องการหรือความถนัด (ปัญหาทุกอำเภอ)
3. ด้านความมั่นคง ความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	1. ปัญหายาเสพติดระบาดในพื้นที่ ปัญหาการมั่วสุมของเยาวชนเพื่อเสพยาเสพติด สาเหตุมาจากไม่เรียนหนังสือ และการขาดทางเลือกอื่น ๆ ในการร่วมกิจกรรมสร้างสรรค์ (ปัญหาทุกอำเภอ)
	2. ปัญหาเรื่องความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สิน ปัญหาอาชญากรรมและปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ มีความต้องการให้มีการติดตั้งกล้องวงจรปิดให้ครอบคลุม (ปัญหาทุกอำเภอ)

การจัดลำดับความสำคัญประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่	
4. ด้านเศรษฐกิจ	1. ปัญหาประชาชนมีความยากจน มีรายได้น้อย และไม่ได้รับการพัฒนาอาชีพหลักและอาชีพเสริม (ปัญหาทุกอำเภอ)
	2. ปัญหาราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ ปัญหาผลผลิตไม่มีคุณภาพ เกษตรกรมีหนี้สิน เนื่องจากขาดความรู้ มีความต้องการให้ส่งเสริมเกี่ยวกับการทำเกษตร ประณีตและการเกษตรนอกฤดู (ปัญหาทุกอำเภอ)
5. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	1. ปัญหาขยะในครัวเรือน/ชุมชน มีความต้องการให้สร้างเครือข่ายการแยกขยะอย่างถูกวิธี การบริหารจัดการงบประมาณและบุคลากรที่ดูแลงานมีจำกัด / มีความต้องการให้มีการจัดระบบจัดการขยะ อาทิ วางแผน กำหนดผู้รับผิดชอบ และติดตามการทำงานให้ชัดเจน (ปัญหาทุกอำเภอ)
	2. ปัญหาการบริหารจัดการน้ำ ทั้งปัญหาน้ำท่วมในช่วงฤดูฝน เนื่องจากขาดคลองระบายน้ำ ต้องการให้ภาครัฐขุดลอกคูคลองระบายน้ำ และปัญหาภัยแล้ง ขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภคในฤดูแล้ง มีความต้องการให้สร้างระบบประปาหรือแหล่งกักเก็บน้ำที่เหมาะสม มีการวางแผนการบริหารจัดการน้ำอย่างยั่งยืน (ปัญหาทุกอำเภอ)

3.1.4 ผลการพัฒนาและแก้ไขปัญหาในช่วงที่ผ่านมา

จังหวัดปัตตานีเป็นจังหวัดที่มีความอุดมสมบูรณ์ทางทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม ทำให้ที่ตั้งมีความได้เปรียบเชิงยุทธศาสตร์หลายอย่าง อีกทั้งยังเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพทางด้านอุตสาหกรรม โดยเฉพาะอุตสาหกรรมประมง อุตสาหกรรมการเกษตร และอุตสาหกรรมอาหารฮาลาล หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในจังหวัดปัตตานีจึงได้ร่วมกันจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดปัตตานีขึ้นมาเพื่อเป็นการกำหนดทิศทางในการพัฒนาและเสริมศักยภาพที่มีอยู่ แต่ถึงแม้จะมีการกำหนดแผนการพัฒนาที่ได้มาจากความคิดเห็นของทุกภาคส่วนแล้ว ขณะเดียวกันประชาชนในจังหวัดก็ยังคงประสบกับปัญหาสำคัญบางประการ ยกตัวอย่างเช่น ปัญหาการว่างงาน ปัญหาความยากจน ปัญหายาเสพติด ปัญหาที่ดินทำกิน เป็นต้น ซึ่งเป็นผลมาจากหลายปัจจัยที่เข้ามาเกี่ยวข้อง โดยเฉพาะสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่ส่งผลกระทบต่อทุกภาคส่วน ในห้วงรอบแผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2561 – 2565) จังหวัดปัตตานีจึงกำหนดเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดคือ **“เมืองเกษตรอุตสาหกรรมและผลิตภัณฑ์ฮาลาลคุณภาพของประเทศ เป็นสังคมพหุวัฒนธรรมที่สันติสุข”** ประกอบด้วย 3 ประเด็นหลักในการพัฒนา คือ 1) ด้านเศรษฐกิจ 2) ด้านสังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ 3) ด้านความมั่นคง ซึ่งส่วนราชการ/หน่วยงานได้ดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์และมีการประเมินถึงระดับความสำเร็จในการดำเนินงาน สรุปข้อมูลดังนี้

1) การวิเคราะห์ระดับความสำเร็จในระดับเป้าประสงค์รวม

เมื่อพิจารณาถึงผลการขับเคลื่อน/ดำเนินการในช่วงที่ผ่านมา สามารถประเมินระดับความสำเร็จตามเป้าหมายได้ดังนี้

ตารางที่ 199 สรุปผลการประเมินความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนา “เมืองเกษตรอุตสาหกรรม”

เมืองเกษตรอุตสาหกรรม	
เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด	ความสำเร็จตามเป้าหมาย
ศูนย์กลางการค้าอาหารสด อาหารแช่แข็ง อาหารแปรรูป ทั้งในรูปแบบการค้าในประเทศ การต่างประเทศ และการค้าบนระบบดิจิทัล	ยังไม่สามารถบรรลุตามเป้าหมาย
มีความเติบโตอย่างมั่นคงของอุตสาหกรรมเกษตร 4 ด้าน คือ อุตสาหกรรมพืชพลังงาน อุตสาหกรรมประมง อุตสาหกรรมปศุสัตว์ และอุตสาหกรรมยางพารา	ยังไม่สามารถบรรลุตามเป้าหมาย
เป็นเมืองแห่งโรงงานแปรรูปอาหารสุขภาพและอาหารฮาลาล ที่มีคุณภาพ มาตรฐานการส่งออก เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ที่เชื่อมโยงกับนานาชาติ	ยังไม่สามารถบรรลุตามเป้าหมาย
มีความเข้มแข็งทางการเพาะปลูก เลี้ยงสัตว์ของเกษตรกร สถาบันเกษตรกร ทั้งในระดับครัวเรือน แปลงย่อย แปลงใหญ่ และวิสาหกิจชุมชน	บรรลุตามเป้าหมาย
ความพร้อมสมบูรณ์ของคุณภาพของแรงงานผู้ประกอบการ วิสาหกิจชุมชน และผู้ประกอบการใหม่ในเกษตรอุตสาหกรรม	ยังไม่สามารถบรรลุตามเป้าหมาย
มีความพร้อมในการสร้างสรรค์เศรษฐกิจจังหวัดให้มีศักยภาพที่แข่งขันได้	ยังไม่สามารถบรรลุตามเป้าหมาย

ตารางที่ 200 สรุปผลการประเมินความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนา

“ผลิตภัณฑ์ฮาลาลที่มีคุณภาพของประเทศ”

ผลิตภัณฑ์ฮาลาลที่มีคุณภาพของประเทศ	
เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด	ระดับความสำเร็จตามเป้าหมาย
เมืองที่มีความมุ่งมั่นในการนำปรัชญา วิถีปฏิบัติของ ศาสนาอิสลาม ในส่วนของฮาลาลมาใช้เป็นธงนำ (Flagship) ในการพัฒนาที่มุ่งไปสู่ความเจริญรุ่งเรือง ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม ที่ตั้งอยู่บนรากฐานของลักษณะภูมิสังคมแบบพหุวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน โดยการนำหลักคิดในการผลิตและดำเนินวิสาหกิจที่สะอาดปราศจากสิ่งสกปรกปฏิภูลหรือสิ่งอื่นใดซึ่งเป็นที่รังเกียจโดยบัญญัติของศาสนาอิสลาม รวมทั้งของศาสนาอื่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน อาทิ อาหารเจของคนเชื้อสายจีนในปัตตานี มาเป็นกรอบอ้างอิงในการพัฒนาที่ให้ความสำคัญกับการผลิตเพื่อการบริโภคในชุมชนท้องถิ่นของตนอย่างพอเพียง	ยังไม่สามารถบรรลุตามเป้าหมาย

ผลิตภัณฑ์ฮาลาลที่มีคุณภาพของประเทศ	
เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด	ระดับความสำเร็จตามเป้าหมาย
การผลิตเชิงพาณิชย์ที่กำหนดให้สินค้าและบริการของฮาลาลเป็นผลผลิตหลัก (Major Product) ในการเจาะตลาดเก่าและสร้างตลาดใหม่ที่เป็นกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ (Niche Market) โดยมีเป้าหมายเป็นแหล่งผลิตภัณฑ์ฮาลาล ซึ่งผลิตภัณฑ์ฮาลาล ประกอบด้วย อาหารฮาลาล ผลิตภัณฑ์ฮาลาล แพชั่นมุสลิม เครื่องแต่งกาย เครื่องประดับสตรี และบริการฮาลาล เพื่อไปสู่การเป็นแหล่งผลิตภัณฑ์ฮาลาลที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานสากลเป็นผลิตภัณฑ์ตราสัญลักษณ์ของจังหวัดที่สร้างงาน สร้างรายได้แก่จังหวัด	ยังไม่สามารถบรรลุตามเป้าหมาย

ตารางที่ 201 สรุปผลการประเมินความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนา “เป็นสังคมพหุวัฒนธรรมที่สันติสุข”

เป็นสังคมพหุวัฒนธรรมที่สันติสุข	
เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด	ระดับความสำเร็จตามเป้าหมาย
ปัตตานีเป็นสังคมแห่งความหลากหลายของวัฒนธรรม มุสลิม พุทธ และวัฒนธรรมจีน	บรรลุตามเป้าหมาย
ประชาชนในจังหวัดปัตตานีมีความเป็นอยู่ที่ดี	ยังไม่สามารถบรรลุตามเป้าหมาย
ประชาชนมีความมั่นคงในที่อยู่อาศัย	ยังไม่สามารถบรรลุตามเป้าหมาย
ประชาชนมีสุขภาพดี	ยังไม่สามารถบรรลุตามเป้าหมาย
ประชาชนมีอาชีพมั่นคง และรายได้ที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต	ยังไม่สามารถบรรลุตามเป้าหมาย
สภาพครอบครัวที่อบอุ่น	บรรลุตามเป้าหมาย
เยาวชนประชาชนมีคุณภาพ มีความตื่นรู้ พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ก้าวทันความเปลี่ยนแปลงอย่างเท่าทัน	ยังไม่สามารถบรรลุตามเป้าหมาย
การคงไว้ซึ่งอัตลักษณ์ที่ดั้งเดิมของปัตตานี เป็นเมืองแห่งการเรียนรู้ เมืองแห่งการศึกษา	บรรลุตามเป้าหมาย
เมืองที่มีศักยภาพทางด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศ	ยังไม่สามารถบรรลุตามเป้าหมาย
ประชาชนมีทักษะสากลด้านภาษา (ภาษาอังกฤษ)	ยังไม่สามารถบรรลุตามเป้าหมาย
ประชาชนมีทักษะสากลด้านเทคโนโลยีและมีความพร้อมสู่สังคมดิจิทัล	ยังไม่สามารถบรรลุตามเป้าหมาย
ระบบบริการของรัฐทุกระดับมีคุณภาพ และมีธรรมาภิบาลโดดเด่นในการมีส่วนร่วมของประชาชน	ยังไม่สามารถบรรลุตามเป้าหมาย
การพัฒนาโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน อย่างเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนาให้เกิดความยั่งยืน	บรรลุตามเป้าหมาย
ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน สามารถแสดงออกถึงวิถีชีวิตศิลปวัฒนธรรมและประเพณีของตนเองได้อย่างเสรี	ยังไม่สามารถบรรลุตามเป้าหมาย

เป็นสังคมพหุวัฒนธรรมที่สันติสุข	
เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด	ระดับความสำเร็จตามเป้าหมาย
มีความเข้มแข็งของหมู่บ้านในการจัดการตนเองให้มีความปลอดภัยสงบเรียบร้อย และมีความมั่นคงในพื้นที่ ประชาชนอยู่อย่างเข้าใจซึ่งกันและกัน และภาคภูมิใจในพื้นที่ที่มีความเป็นพลเมืองปัตตานี พลเมืองประเทศที่เข้มแข็ง	ยังไม่สามารถบรรลุตามเป้าหมาย
ภัยคุกคามต่อจังหวัดในทุกประเภทได้รับการจัดการให้ลดลงในทุกพื้นที่อย่างเป็นระบบ มีประสิทธิภาพ และยั่งยืน	บรรลุตามเป้าหมาย
มีความเข้มแข็งของศาสนา ประชาชนมีหลักยึดและวิถีชีวิตบนฐานของหลักธรรมทางศาสนา และความหลากหลายประเพณี และวัฒนธรรมมุสลิม พุทธ และจีน	บรรลุตามเป้าหมาย
มีประสิทธิภาพในการบูรณาการภารกิจความมั่นคงในทุกระดับ ด้วยคุณภาพของบุคลากรและระบบงานที่ทันสมัย ได้รับการยอมรับเชื่อมั่น ไว้วางใจจากประชาชน	ยังไม่สามารถบรรลุตามเป้าหมาย

2) การวิเคราะห์ระดับความสำเร็จตัวชี้วัดตามเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด

ตารางที่ 202 การประเมินตัวชี้วัดตามเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด

เป้าหมายรวม	ตัวชี้วัดตามเป้าหมาย การพัฒนาจังหวัด	การประเมินประสิทธิผล	
		เป้าหมาย	ผล
เศรษฐกิจจังหวัดปัตตานีเติบโตอย่างต่อเนื่อง มีความมั่นคง มั่งคั่งทางเศรษฐกิจ	ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด	0.10	4.40 (2564)
	ร้อยละรายได้ต่อหัวของประชากรเฉลี่ยต่อหัวต่อปี	0.10	4.09 (2564)
ปัตตานีมีความสันติสุขเพิ่มมากขึ้น ประชาชนมีคุณภาพชีวิตและมีความมั่นคงมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง	จำนวนเหตุการณ์ความไม่สงบลดลงต่อปี	35	18 (2564-2565)
	ร้อยละของประชากรที่อยู่ใต้เส้นความยากจนลดลง	30	-1.49 (2564)

ผลการวิเคราะห์จากฐานข้อมูล GPP ของสำนักบัญชีประชาชาติ และจากฐานข้อมูลของ สศช. รวมทั้งข้อมูลสำนักงานคลังจังหวัดปัตตานี พบว่า ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดของเป้าหมายของการพัฒนาจังหวัดปัตตานี พ.ศ. 2561 – 2565 ก่อให้เกิดประสิทธิผลในบางตัวชี้วัดที่มีค่าสูงกว่าค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ คือ ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด และตัวชี้วัดด้านรายได้ต่อหัวของประชากรเฉลี่ยต่อหัวต่อปี แต่ตัวชี้วัดร้อยละของประชากรที่อยู่ใต้เส้นความยากจนลดลง และเหตุการณ์ความไม่สงบลดลงต่อปี ยังไม่บรรลุตามตัวชี้วัดหรือไม่ก่อให้เกิดประสิทธิผล

3) การวิเคราะห์ระดับความสำเร็จตามตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 การสร้างเสริมเศรษฐกิจที่เข้มแข็ง จากฐานเกษตรอุตสาหกรรม ผลผลิต
ฮาลาล การค้าบริการ และการท่องเที่ยว

ตารางที่ 203 การประเมินความสำเร็จตามตัวชี้วัดประเด็นการพัฒนาที่ 1

ตัวชี้วัดตามประเด็นการพัฒนาที่ 1	การประเมินประสิทธิผล	
	ค่าเป้าหมาย	ผล
1) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมวลรวมภาคเกษตร	0.15	9.62 (2564)
2) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ฮาลาล	0.68	N/A
3) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของการสร้างงานอาชีพแก่ประชาชนจากเกษตร อุตสาหกรรมในระบบประกันสังคม (อุตสาหกรรมพืช พลังงาน, อุตสาหกรรมปศุสัตว์, อุตสาหกรรมยางพารา)	10	N/A
4) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยว	2.00	254.65 (2565)

ผลการวิเคราะห์จากฐานข้อมูลของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พบว่า ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดตาม
ประเด็นการพัฒนาที่ 1 ก่อให้เกิดประสิทธิผลในบางตัวชี้วัดที่มีค่าสูงกว่าค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ คือ ร้อยละที่เพิ่มขึ้น
ของมวลรวมภาคเกษตร ในขณะที่ตัวชี้วัดร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยว ซึ่งภายหลังจากสถานการณ์
การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) คลี่คลายลงแล้ว ทำให้ภาคการท่องเที่ยวฟื้นตัวเป็น
อย่างมาก มีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างชาติเข้ามาท่องเที่ยวเยอะขึ้น ประกอบกับการส่งเสริมกิจกรรมกระตุ้น
การท่องเที่ยวในพื้นที่ ส่วนตัวชี้วัดเรื่องร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ฮาลาล และร้อยละที่เพิ่มขึ้น
ของการสร้างงานอาชีพแก่ประชาชนจากเกษตรอุตสาหกรรมในระบบประกันสังคม พบว่า ไม่มีฐานข้อมูลผลการ
ดำเนินงานที่ชัดเจน จึงควรปรับปรุงการกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายให้สอดคล้องกับบริบทการดำเนินงาน

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การพัฒนาสังคม เสริมสร้างศักยภาพคน ชุมชนที่น่าอยู่ และทรัพยากรธรรมชาติ
อุดมสมบูรณ์อย่างยั่งยืน

ตารางที่ 204 การประเมินความสำเร็จตามตัวชี้วัดประเด็นการพัฒนาที่ 2

ตัวชี้วัดตามประเด็นการพัฒนาที่ 2	การประเมินประสิทธิผล	
	ค่าเป้าหมาย	ผล
1) จำนวนของหมู่บ้าน ชุมชน ที่เพิ่มขึ้นที่มีการบริหารจัดการ และใช้ประโยชน์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	38.8	N/A
2) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของพื้นที่ป่าไม้	0.5	9.62 (2565)
3) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของชุมชนที่สามารถบริหารจัดการภัยพิบัติที่เกิดขึ้น ในพื้นที่ได้	45	N/A

ตัวชี้วัดตามประเด็นการพัฒนาที่ 2	การประเมินประสิทธิผล	
	ค่าเป้าหมาย	ผล
4) ร้อยละของระดับความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัวที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน	70	N/A
5) ร้อยละของเด็กปฐมวัย 4 ช่วงอายุ (9,18,30,42 เดือน) มีพัฒนาการสมวัย	85	66.23 (2565)
6) ระดับค่าคะแนนเฉลี่ยของผลสอบ O-NET ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	51	28.53 (2565)
7) ร้อยละของระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อบริการของรัฐ	85	N/A

ผลการวิเคราะห์จากฐานข้อมูลของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พบว่า ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดตามประเด็นการพัฒนาที่ 2 เกิดประสิทธิผลในบางตัวชี้วัดที่มีค่าสูงกว่าค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ คือ ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของพื้นที่ป่าไม้ ส่วนตัวชี้วัดที่ยังไม่บรรลุตามเป้าหมายหรือไม่ก่อให้เกิดประสิทธิผล มีจำนวน 2 ตัวชี้วัด คือ ร้อยละของเด็กปฐมวัย 4 ช่วงอายุ (9,18,30,42 เดือน) มีพัฒนาการสมวัย และระดับค่าคะแนนเฉลี่ยของผลสอบ O-NET ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งไม่เป็นไปตามค่าเป้าหมายค่อนข้างเยอะพอสมควร สำหรับตัวชี้วัดเรื่องจำนวนของหมู่บ้าน ชุมชนที่เพิ่มขึ้นที่มีการบริหารจัดการและใช้ประโยชน์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของชุมชนที่สามารถบริหารจัดการภัยพิบัติที่เกิดขึ้นในพื้นที่ได้, ร้อยละของระดับความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัวที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน และร้อยละของระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อบริการของรัฐ พบว่า ไม่มีฐานข้อมูลผลการดำเนินงานที่ชัดเจน บางเรื่องหน่วยงานไม่ได้มีการประเมินผลและจัดเก็บข้อมูล จึงควรปรับปรุงการกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายให้สอดคล้องกับบริบทการดำเนินงาน

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 การเสริมสร้างความมั่นคง พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและเชื่อมโยงการคมนาคม

ตารางที่ 205 การประเมินความสำเร็จตามตัวชี้วัดประเด็นการพัฒนาที่ 3

ตัวชี้วัดตามประเด็นการพัฒนาที่ 3	การประเมินประสิทธิผล	
	ค่าเป้าหมาย	ผล
1) ร้อยละของหมู่บ้าน/ชุมชนเข้มแข็งและมีส่วนร่วมในการรักษาความปลอดภัย	87.2	N/A
2) อัตราการลดลงของคดีความมั่นคงจากความไม่สงบเรียบร้อย	80	67

ผลการวิเคราะห์จากฐานข้อมูลของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พบว่า ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดตามประเด็นการพัฒนาที่ 3 พบว่า ไม่มีตัวชี้วัดที่เกิดประสิทธิผลตามค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยตัวชี้วัดอัตราการลดลงของคดีความมั่นคงจากความไม่สงบเรียบร้อยถึงแม้เหตุการณ์ความไม่สงบจะลดลงอย่างต่อเนื่องทุกปี แต่ยังไม่ถึงเป้าหมายที่กำหนดไว้ ส่วนตัวชี้วัดเรื่องร้อยละของหมู่บ้าน/ชุมชนเข้มแข็งและมีส่วนร่วมในการรักษาความปลอดภัย พบว่า ไม่มีฐานข้อมูลผลการดำเนินงานที่ชัดเจน บางเรื่องหน่วยงานไม่ได้มีการประเมินผลและจัดเก็บข้อมูล จึงควรปรับปรุงการกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายให้สอดคล้องกับบริบทการดำเนินงาน

4) การวิเคราะห์ปัจจัยขับเคลื่อนและปัจจัยอุปสรรคของการดำเนินแผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี

เมื่อพิจารณาจากผลจากการดำเนินงานในภาพรวมตามแผนพัฒนาของจังหวัดปัตตานีในห้วงรอบปี พ.ศ. 2561 – 2565 พบว่า มีทั้งผลการดำเนินการที่เป็นไปตามความคาดหวัง และผลการดำเนินงานที่ต้องมีการปรับปรุงให้เหมาะสม ซึ่งผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นได้รับผลกระทบมาจากทั้งปัจจัยขับเคลื่อนและปัจจัยอุปสรรคอันหลากหลาย โดยปัจจัยอุปสรรคที่เกิดขึ้น มีดังนี้

(1) ระยะเวลาในการดำเนินโครงการบางโครงการที่สั้นเกินไป ซึ่งอาจจะมีผลมาจากความไม่ต่อเนื่องของแผนยุทธศาสตร์ หรือมีการเปลี่ยนตัวผู้นำในการกำหนดนโยบาย บางโครงการก็ไม่มีหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบงานเกี่ยวกับแผนงานในด้านนั้นๆ เช่น ผลิตภัณฑ์ฮาลาลและสินค้าแปรรูปจากการเกษตร นอกจากนั้นในบางภาคส่วนทางเศรษฐกิจที่สำคัญ เช่น อุตสาหกรรมท่องเที่ยวยังไม่ได้รับการสนับสนุนอย่างเพียงพอ โดยทั้งที่เป็นภาคส่วนหนึ่งที่เป็นศักยภาพหลักของจังหวัดปัตตานี

(2) ความเข้มแข็งของชุมชน ซึ่งในการสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มภาคประชาชนต่าง ๆ อาจประสบกับปัญหาในเรื่องของความเข้มแข็งของกลุ่ม เพราะหลายกลุ่มภาคประชาชนไม่มีความเข้มแข็งที่เพียงพอและบางแห่งไม่มีผู้นำที่เข้มแข็งเป็นตัวขับเคลื่อนกลุ่ม ส่งผลให้การดำเนินโครงการไม่มีความยั่งยืน

(3) ในหลายพื้นที่ประชาชนไม่มีความเข้าใจต่อโครงการที่รัฐดำเนินการ ส่งผลให้ประชาชนไม่ให้ความร่วมมืออย่างเพียงพอ ซึ่งอาจจะมีสาเหตุมาจากการขาดความกระตือรือร้นของเจ้าหน้าที่รัฐบางส่วนในการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินโครงการแก่ประชาชน นอกจากนั้น บางโครงการที่เกิดขึ้นไม่ได้เกิดจากความต้องการของกลุ่มอย่างแท้จริง และบางโครงการเป็นภาระให้กับทางกลุ่มต้องรับภาระหลังจากจบโครงการ รวมทั้งการให้คำแนะนำของเจ้าหน้าที่รัฐบางคนยังไม่มีความชัดเจนถึงผลประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ ทำให้เกิดความไม่แน่ใจต่อโครงการ

(4) หน่วยงานภาครัฐบางหน่วยงานมีการผลิตสินค้าบริการ และผลิตภัณฑ์ที่แข่งกับผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนด้วยราคาที่ถูกลงกว่าของผู้ประกอบการ ทำให้กำไรของผู้ประกอบการขาดหายไป แทนที่หน่วยงานของรัฐจะช่วยส่งเสริมผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชนด้วยการนำผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชนไปใช้และพัฒนาให้มีมูลค่าเพิ่มขึ้น เป็นต้น นอกจากนั้น การสนับสนุนตลาดเพื่อการขายผลิตภัณฑ์ของกลุ่มชุมชนก็ยังเป็นประเด็นที่กลุ่มต่างๆ มีความกังวลว่า เมื่อผลิตสินค้าออกมาแล้วจะไม่มีตลาดรองรับการขายสินค้าของตนเองได้

(5) วิถีชีวิตและทัศนคติของประชาชนส่วนใหญ่ในการประกอบอาชีพ เช่น เกษตรและประมง ยังเป็นรูปแบบเพื่อการดำรงชีพแบบวันต่อวันเท่านั้น ไม่ได้ให้ความสำคัญในการผลิตเพื่อการจำหน่าย หรือเป็นผู้ประกอบการอย่างจริงจังอันเนื่องมาจากการขาดแคลนเครื่องมืออุปกรณ์ในการประกอบอาชีพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการขาดทักษะองค์ความรู้และเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการเพิ่มผลผลิตของประชาชน จึงทำให้ไม่มีความกระตือรือร้นในการประกอบอาชีพ ซึ่งประเด็นเรื่องการขาดองค์ความรู้และเทคโนโลยีที่เหมาะสมยังส่งผลเสียต่อผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนบางราย เช่น ทำให้ต้นทุนในการผลิตสูงขึ้นหรือไม่เข้าใจเรื่องการรับรองมาตรฐานสินค้าจึงส่งผลต่อการเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์ด้วย

(6) ภาคการเกษตรและประมงที่เป็นภาคเศรษฐกิจหลักของประชาชนส่วนใหญ่ของจังหวัดยังประสบกับปัจจัยอุปสรรคที่สำคัญหลายประการ เช่น ปัญหาราคาสินค้าทางการเกษตรที่ตกต่ำ อาทิ ราคายาง รวมทั้งการที่เกษตรกรไม่มีทักษะที่เพียงพอในการควบคุมคุณภาพของยางได้ บางพื้นที่ประสบกับปัญหาภัยธรรมชาติทั้งภัยน้ำท่วมและภัยแล้งส่งผลเสียต่อผลผลิตทางการเกษตร ในส่วนของภาคการประมงยังได้รับผลกระทบจากปัจจัยทางด้านนโยบายและกฎหมาย เช่น กฎหมายแรงงานที่ส่งผลต่อต้นทุนในการผลิตที่สูงขึ้น และมีความยุ่งยากในการทำงาน รวมทั้งผลกระทบจากสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ด้วย

5) ปัจจัยขับเคลื่อนและศักยภาพของจังหวัดปัตตานี

หลายแผนงานโครงการของแผนการพัฒนาจังหวัดปัตตานีที่ประสบความสำเร็จจะประกอบไปด้วย ปัจจัยขับเคลื่อนที่หลากหลายดังต่อไปนี้

(1) การมีนโยบายเพื่อส่งเสริมการพัฒนาจากส่วนกลาง เช่น นโยบายเมืองต้นแบบ สามเหลี่ยม มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ที่ช่วยขับเคลื่อนการพัฒนาของจังหวัด การปฏิบัติงานในพื้นที่ชุมชนอย่างสม่ำเสมอของหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก็เป็นปัจจัยส่งเสริมที่ดีต่อการทำงานในพื้นที่ โดยหลายหน่วยงานได้เข้าไปปฏิบัติหน้าที่หรือ ลงชุมชนบ่อยครั้ง ซึ่งเป็นการช่วยสร้างความไว้วางใจให้แก่ประชาชนว่า จังหวัดได้ให้ความสนใจและมีความต้องการ ในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างแท้จริง จึงส่งผลต่อการดำเนินโครงการที่มีประสิทธิภาพและส่งผลต่อความสำเร็จ ในระดับภาพรวมของยุทธศาสตร์

(2) การเข้าถึงความต้องการที่แท้จริงของประชาชน จากการที่เจ้าหน้าที่ของจังหวัดได้ลงพื้นที่บ่อยครั้ง ทำให้สามารถเข้าใจถึงปัญหาและสามารถจัดการกับปัญหาหรือการตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน ได้อย่างถูกต้อง เช่น การสนับสนุนการปลูกข้าวแบบอินทรีย์ หรือโครงการในการจัดการเกี่ยวกับข้าวให้กับกลุ่มศูนย์ข้าว ชุมชน โดยให้ทางกลุ่มเป็นผู้บริหารจัดการกันเอง ก็เป็นประโยชน์เพราะทำให้ลดต้นทุนในการเก็บเกี่ยวข้าวแก่ชาวนา ในพื้นที่ รวมทั้งยังเป็นการเสริมความเข้มแข็งของกลุ่มศูนย์ข้าวชุมชนให้เพิ่มมากขึ้น

(3) การมีกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่ค่อนข้างหลากหลาย โดยในจังหวัดปัตตานีมีกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเข้มแข็ง ที่สามารถเป็นตัวช่วยสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและโครงการภาครัฐ เช่น วิสาหกิจน้ำบูดู ลูกหยี ข้าวเกรียบปลา ซึ่งล้วนเป็นสินค้าที่มีชื่อเสียงอยู่แล้ว นอกจากนี้ในหลายพื้นที่ยังมีกลุ่มชุมชนที่มีความสามารถทางด้านงานศิลป์ และงานช่าง ซึ่งสามารถสนับสนุนต่อยอดให้เป็นกลุ่มวิสาหกิจทางด้านงานหัตถกรรมที่เข้มแข็งได้

(4) จังหวัดปัตตานีเป็นจังหวัดที่มีทรัพยากรธรรมชาติที่สวยงาม โดยเฉพาะพื้นที่รอบอ่าวปัตตานี ซึ่งสามารถพัฒนาต่อยอดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงได้ ในบางพื้นที่ยังสามารถพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว เิงนิเวศทางการเกษตร รวมทั้งการเป็นเมืองที่มีวัฒนธรรมอันหลากหลายซึ่งศักยภาพหลากหลายเหล่านี้จะเป็นตัว ขับเคลื่อนเศรษฐกิจของชุมชนให้เติบโต

(5) ความอุดมสมบูรณ์ทางทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและมีสภาพภูมิประเทศที่เหมาะสมของ จังหวัดปัตตานี เป็นศักยภาพสำคัญที่ส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกพืชเศรษฐกิจได้หลายประเภท และในหลายพื้นที่ สามารถสนับสนุนให้เป็นพื้นที่เกษตรอินทรีย์ เช่น ข้าวอินทรีย์และส้มโอ รวมทั้งการส่งเสริมการปลูกพืชผสมผสาน ซึ่งสามารถเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกร

6) การจัดสรรงบประมาณตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณที่ผ่านมา

ตารางที่ 206 งบประมาณตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณพัฒนาจังหวัดปัตตานี พ.ศ. 2561 - 2565

ประเด็นการพัฒนาจังหวัด	งบประมาณที่ได้รับการจัดสรร (บาท)				
	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565
1. การสร้างเสริมเศรษฐกิจที่เข้มแข็งจากฐานเกษตรอุตสาหกรรม ผลผลิตฮาลาล การค้า การบริการและการท่องเที่ยว	94,139,000	90,574,900	5,857,100	142,896,500	36,939,400
2. การพัฒนาสังคม ชุมชนที่นำอยู่ และทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์อย่างยั่งยืน	96,217,000	153,587,200	70,875,500	3,687,000	12,105,500

ประเด็นการพัฒนาจังหวัด	งบประมาณที่ได้รับการจัดสรร (บาท)				
	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565
3. การเสริมสร้างความมั่นคง พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการเชื่อมโยงเมืองสู่นานาชาติ	104,206,000	24,419,800	47,474,800	-	2,940,000
ค่าใช้จ่ายในการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ	9,000,000	9,000,000	9,000,000	9,000,000	9,000,000
รวมทั้งสิ้น	304,562,000	268,581,900	133,207,400	155,583,500	60,984,900

จากข้อมูลงบประมาณรายจ่ายที่ส่วนกลางจัดสรรให้จังหวัดปัตตานีตามแผนปฏิบัติการประจำปีแต่ละปีงบประมาณ พบว่า งบประมาณมีแนวโน้มลดลงจากปีก่อนแทบทุกปี นอกจากในปี 2564 ที่จังหวัดได้รับการจัดสรรเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า แต่ในปี 2565 ก็ลดลงเป็นอย่างมาก คิดเป็นร้อยละ 60.80 จากงบประมาณปี 2564 โดยสาเหตุมีหลายประการด้วยกัน เช่น

(1) โครงการที่เสนอของจังหวัดปัตตานีส่วนใหญ่เป็นโครงการที่เข้าข่ายภารกิจถ่ายโอนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้ว ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งไม่สามารถตั้งค่าของงบประมาณในงบจังหวัดและกลุ่มจังหวัดได้

(2) การเบิกจ่ายงบประมาณประจำปีงบประมาณก่อนหน้า ซึ่งแสดงถึงประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณที่ผ่านมา โดยของจังหวัดปัตตานีมีผลการเบิกจ่ายค่อนข้างต่ำ และไม่เป็นที่ไปตามเป้าหมายมาตรการเร่งรัดด้านงบประมาณของรัฐบาล ทั้งนี้หมายความว่าความรวมไปถึงงบประมาณอื่นที่จังหวัดได้รับการจัดสรรด้วย เช่น งบเงินกู้ฯ งบกลาง เงินสำรองจ่ายฯ เป็นต้น

(3) สัดส่วนกรอบการตั้งงบประมาณรายจ่ายของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด โดยงบรายจ่ายประจำต้องลงทุน ต้องมีสัดส่วนประมาณ 30:70

ผลจากการลดลงของงบประมาณซึ่งถือเป็นสัดส่วนที่ค่อนข้างเยอะ และไม่เพียงพอต่อการนำไปใช้ในการขับเคลื่อนการพัฒนาจังหวัด ทำให้จังหวัดปัตตานีสู้ญเสียโอกาสเป็นอย่างมากในการนำงบประมาณภาครัฐไปแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนเร่งด่วนของประชาชนและองค์กรภาคส่วนต่างๆ ในระดับพื้นที่ โดยเฉพาะปัญหาด้านคุณภาพชีวิตและรายได้ของภาคครัวเรือนในการดำรงชีวิตของประชาชน ท่ามกลางสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่แพร่ระบาดในวงกว้างและต่อเนื่องมากขึ้น ดังนั้น การจัดสรรงบประมาณควรมุ่งเน้นและให้ความสำคัญต่อความต้องการของพื้นที่เป็นหลัก เพื่อการแก้ไขปัญหาที่สอดคล้องและยั่งยืนต่อไป

ในห้วงรอบแผนพัฒนาจังหวัดปัตตานีฉบับใหม่ พ.ศ. 2566 – 2570 โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 จังหวัดปัตตานีได้รับการจัดสรรงบประมาณ จำนวน 238,382,400 บาท โดยเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 จำนวน 177,397,500 บาท คิดเป็นร้อยละ 290.89

ตารางที่ 207 การจัดสรรงบประมาณตามแผนปฏิบัติการประจำปี

ห่วงแผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี พ.ศ. 2566 – 2570 (ตาม พ.ร.บ.งบประมาณรายจ่ายประจำปี)

ประเด็นการพัฒนาจังหวัด	งบประมาณที่ได้รับการจัดสรร (บาท)				
	ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	ปี 2570
1. เพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจฐานราก การเกษตรแบบยั่งยืน ผลิตภัณฑ์ฮาลาลคุณภาพ เชื่อมโยงการท่องเที่ยว การค้า การบริการ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและ ระบบสาธารณสุขปโภค	211,365,800	-	-	-	-
2. พัฒนาสังคมและศักยภาพคนทุกช่วงวัย ชุมชน น่าอยู่ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมยั่งยืน	9,660,900	-	-	-	-
3. ลดความยากจนข้ามรุ่นและความเหลื่อมล้ำ ภายใต้บริบทสังคมพหุวัฒนธรรมเข้มแข็ง	-	-	-	-	-
4. เสริมสร้างความมั่นคงและสังคมแห่งสันติสุข	8,355,700	-	-	-	-
ค่าใช้จ่ายในการบริหารงานจังหวัด แบบบูรณาการ	9,000,000	-	-	-	-
รวมทั้งสิ้น	238,382,400	-	-	-	-

หมายเหตุ : ณ เดือนกันยายน 2566 สำนักงบประมาณยังไม่ได้แจ้งให้จังหวัดปัตตานีทราบว่าในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 จะได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายเท่าใด โดยจังหวัดปัตตานีได้เสนอค่าของงบประมาณวงเงิน 512,763,800 บาท

7) การดำเนินโครงการงบจังหวัดห่วงแผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี พ.ศ. 2561 – 2565

ผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาจังหวัดปัตตานีในรอบปี พ.ศ. 2561 – 2565 ที่ผ่านมา การขับเคลื่อนการพัฒนาจังหวัดปัตตานีสู่เป้าหมายการพัฒนาที่กำหนดไว้ว่า “เมืองเกษตรอุตสาหกรรมและผลิตภัณฑ์ฮาลาลคุณภาพของประเทศ เป็นสังคมพหุวัฒนธรรมที่สันติสุข” ทั้งนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน การเพิ่มรายได้ให้กับประชาชน ตลอดจนการเสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน รวมทั้งการอนุรักษ์ให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีความอุดมสมบูรณ์ ดังนี้

(1) ด้านการสร้างเสริมเศรษฐกิจ ซึ่งประกอบไปด้วยเกษตรกรรม อุตสาหกรรม การค้าและการลงทุน การท่องเที่ยวและบริการ ในภาพรวมโดยจังหวัดปัตตานีได้ดำเนินที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตร เช่น โครงการขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ซึ่งเป็นโครงการที่จังหวัดปัตตานีให้ความสำคัญและได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายทุกปีงบประมาณ ซึ่งมีกิจกรรมหลายอย่าง เช่น กิจกรรมอาหารกลางวันตามพระราชดำริและเศรษฐกิจพอเพียง กิจกรรมเสริมสร้างการเรียนรู้และอนุรักษ์พันธุกรรมพืช กิจกรรมพัฒนานวัตกรรมเพิ่มผลผลิตปลาน้ำจืดในป่าพรุดอนนา กิจกรรมขยายผลเกษตรแบบผสมผสาน ตามแนวเกษตรทฤษฎีใหม่แบบพึ่งพาตนเอง รวมถึงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อเพิ่มศักยภาพพื้นที่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ, โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับเก็บน้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภค และการเกษตรในพื้นที่เกษตรกรรมต่าง ๆ โครงการพัฒนาศักยภาพด้านการผลิตทางการเกษตรเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงด้านอาหาร โครงการพัฒนาศักยภาพพื้นที่เพื่อยกระดับรายได้เกษตรกรโดยการขุดลอกคลองและแก้มลิงต่างๆ เพื่อส่งเสริมภาคการเกษตร รวมถึงโครงการขับเคลื่อนรายสินค้าปศุสัตว์เพื่อรองรับอุตสาหกรรมฮาลาล โดยการขยายฐานการผลิตโคเนื้อ แพะนม และแกะเนื้อ เป็นต้น โครงการที่เกี่ยวข้อง

กับภาคสินค้าและบริการ เช่น โครงการพัฒนาขีดความสามารถด้านการแข่งขันของผู้ประกอบการภาคการค้าและการลงทุน โดยการพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อส่งเสริมให้มีมูลค่าเพิ่ม, โครงการพัฒนาศักยภาพแรงงานเพื่อรองรับเมืองเกษตรอุตสาหกรรมก้าวหน้าและผลิตภัณฑ์ฮาลาลคุณภาพ โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP และเพิ่มช่องทางการตลาดด้วยกลไกประชารัฐ โครงการส่งเสริมช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน เช่น จัดงานถนนคนเดิน พาเพลิน ตลาดนัดย้อนยุคปัตตานี เป็นต้น, โครงการที่เกี่ยวข้องกับภาคการท่องเที่ยว เช่น โครงการพัฒนาศักยภาพด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดปัตตานี ซึ่งมีทั้งการจัดงาน Event และงานประเพณีเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว เช่น การจัดงานเมืองตานี เมืองพหุวัฒนธรรม งานมหาสงกรานต์ อิมบุง อิมใจ ไปสงรงน้ำหลวงปู่ทวดที่วัดช้างให้ งานมหารอมฎอน งานแข่งขันปัตตานีมาราธอน งานประเพณีการท่องเที่ยวระดับอำเภอ เป็นต้น รวมถึงการฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวเดิมให้ได้มาตรฐานและมีศักยภาพมากขึ้น เช่น หาดรูสมิแล และการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่เพื่อรองรับการท่องเที่ยว เช่น ศูนย์ศึกษาธรรมชาติป่าชายเลนยะหริ่ง เป็นต้น

(2) ด้านการพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตของประชาชน ในภาพรวมโดยจังหวัดปัตตานีได้ดำเนินโครงการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชนทุกกลุ่มวัย เช่น โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านวิชาการสู่มาตรฐานทางการศึกษา โครงการสร้างเสริมสุขภาพ เด็กปฐมวัยแข็งแรง สมองดี มีพัฒนาการสมวัย โครงการสนับสนุนการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด (TO BE NUMBER ONE) เป็นต้น, โครงการที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาสำคัญยาเสพติด เช่น โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดจังหวัดปัตตานี ซึ่งมีการจัดอบรมเยาวชนต้นแบบการจัดงานวันรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดโลก การประชาสัมพันธ์ด้านภัยยาเสพติดในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง, โครงการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน เช่น โครงการพัฒนาศักยภาพชุมชน ภายใต้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของครัวเรือนยากจนจังหวัดปัตตานี เป็นต้น รวมถึงโครงการที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น เช่น โครงการสร้างความเข้มแข็งทางด้านวัฒนธรรมท้องถิ่น เป็นต้น

(3) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในภาพรวมโดยจังหวัดปัตตานีได้ดำเนินโครงการที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาเมืองภายใต้สิ่งแวดล้อมที่ดี เช่น โครงการปัตตานีเมืองสีเขียว ปลอดภัย รักษาทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน โครงการที่เกี่ยวข้องกับการฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เช่น โครงการจัดสร้างแหล่งอาศัยสัตว์ทะเล การจัดสร้างปะการังเทียม เป็นต้น โครงการที่เกี่ยวข้องกับพลังงานทดแทนและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เช่น โครงการสนับสนุนระบบผลิตก๊าซชีวภาพจากน้ำเสียจากฟาร์ม โครงการสนับสนุนระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์แบบเคลื่อนที่ เป็นต้น รวมถึงโครงการที่ส่งเสริมเกี่ยวกับการอนุรักษ์พืชท้องถิ่น เช่น โครงการอนุรักษ์พืชสมุนไพรชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเป็นฐานการสร้างเศรษฐกิจชุมชน เป็นต้น

(4) ด้านการเสริมสร้างความมั่นคงและปลอดภัย โดยจังหวัดปัตตานีได้ดำเนินโครงการที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างความปลอดภัยในพื้นที่ชุมชน เช่น โครงการเสริมสร้างพื้นที่ปลอดภัย ประชาชนปลอดภัย โครงการยกระดับการจัดการความมั่นคงเชิงพื้นที่ สู่ปัตตานีเมืองแห่งสันติสุขที่ยั่งยืน เป็นต้น รวมถึงโครงการที่เกี่ยวข้องกับการเชิดชูสถาบันหลักของประเทศ เช่น โครงการเชิดชูและเพิ่มประสิทธิภาพด้านความมั่นคง โดยการรวมพลังมวลชนเชิดชูสถาบันและเสริมสร้างสันติสุขในวันสำคัญที่เกี่ยวกับพระบรมวงศานุวงศ์ เป็นต้น

(5) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคมระบบโลจิสติกส์ และการพัฒนาเมือง เช่น โครงการปัตตานีสมาร์ทซิตี้ และโครงการเสริมสร้างความมั่นคงด้านโครงสร้างพื้นฐานตามแนวทางประชารัฐ โดยการพัฒนากองหนทางทั้งถนนสายหลักและสายรอง ทั้งในตัวเมืองและชุมชน เป็นต้น

8) การดำเนินโครงการงบประมาณจังหวัดห้วงแผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี พ.ศ. 2566 – 2570

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 จังหวัดปัตตานีได้รับการจัดสรรงบประมาณตามแผนปฏิบัติการประจำปี วงเงินจำนวน 238,382,400 บาท ซึ่งได้ดำเนินโครงการที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

(1) ด้านเศรษฐกิจ การเกษตร ผลิตภัณฑ์/บริการ และการท่องเที่ยว ได้ดำเนินโครงการเกี่ยวกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพด้านการเกษตร ไม่ว่าจะเป็นการปรับปรุงระบบระบายน้ำ ขุดลอกคลอง ปรับปรุงคูส่งน้ำขนาดเล็ก และปรับปรุงถนนคันคลองส่งน้ำ, โครงการเกี่ยวกับการส่งเสริมศักยภาพและพัฒนาด้านการเกษตร เช่น ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของเกษตรกรในการใช้เทคโนโลยีการให้น้ำชลประทาน ส่งเสริมการปลูกผักยกแคร่ ส่งเสริมเกษตรผสมผสาน เพิ่มศักยภาพเกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart farmer) พัฒนาและส่งเสริมศักยภาพระบบการผลิตทางการเกษตรให้ได้มาตรฐานความปลอดภัย ส่งเสริมการผลิตข้าวซีบูกันดัง 5 เป็นต้น, โครงการเกี่ยวกับการยกระดับผลิตภัณฑ์ เช่น พัฒนาและยกระดับผู้ประกอบการอาหารสู่การยื่นขอมาตรฐานฮาลาล, โครงการส่งเสริมและกระตุ้นด้านการท่องเที่ยวและบริการ เช่น การจัดงานถนนคนเดิน จัดงานนมกรรมดนตรี จัดงานของดีเมืองปัตตานี จัดงานเทศกาลตกปลาปัตตานี จัดงานเทศกาลแห่งสายน้ำ เป็นต้น การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว เช่น หาดรูสะมิแล อุทยานแห่งชาติน้ำตกทรายขาว ศูนย์ศึกษาธรรมชาติป่าชายเลนยะหริ่ง เป็นต้น

(2) ด้านสังคมและคน ได้ดำเนินโครงการเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพเด็ก เยาวชน และประชาชนภายใต้การดำเนินงาน TO BE NUMBER ONE ที่สนับสนุนการดำเนินงานกิจกรรมในทุกกระดับ, โครงการพัฒนาศักยภาพแรงงานสู่การสร้างงานและสร้างอาชีพ เป็นต้น

(3) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ดำเนินโครงการเกี่ยวกับการฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งของจังหวัดปัตตานี เช่น จัดทำซั้ง (ปะการังเทียมภูมิปัญญาชาวบ้าน) ฟื้นฟูหญ้าทะเลโดยการปลูก และทำความสะอาดบ้านปลาและปะการังเทียม, โครงการส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนเพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ซึ่งสนับสนุนระบบอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์ เพื่อลดต้นทุนด้านพลังงานให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนต่าง ๆ เป็นต้น

(4) ด้านความยากจนและเหลื่อมล้ำ ได้ดำเนินโครงการเกี่ยวกับการเสริมสร้างความสามารถครัวเรือนยากจนตกเกณฑ์ตาม TPMAP ในการบริหารจัดการชีวิตตนเองได้อย่างยั่งยืน โดยอบรมทักษะอาชีพให้กับครัวเรือนยากจน

(5) ด้านความมั่นคง ได้ดำเนินโครงการเกี่ยวกับการเชิดชูสถาบันหลักของชาติ การรวมพลังมวลชนเพื่อเชิดชูสถาบันหลักของชาติผ่านการจัดงานวันสำคัญต่างๆ, โครงการขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เช่น การอนุรักษ์พันธุกรรมพืช โครงการขยายผลโครงการอาหารกลางวันและโครงการปิดทองหลังพระ และการส่งเสริมและยกระดับภาคเกษตรในพื้นที่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นต้น

9) ทิศทางการพัฒนาของจังหวัดปัตตานี

จากการวิเคราะห์ผลการดำเนินโครงการตามแผนพัฒนาจังหวัดปัตตานีในช่วงที่ผ่านมา ทำให้ทราบถึงปัญหาและศักยภาพที่มีอยู่ของจังหวัดปัตตานีซึ่งสามารถนำไปสู่การกำหนดแนวทางการพัฒนาของจังหวัดปัตตานีดังต่อไปนี้

(1) การส่งเสริมภาคการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและเชิงพหุวัฒนธรรม โดยจังหวัดปัตตานีเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพเชิงพื้นที่ด้านการท่องเที่ยวทางด้านธรรมชาติ อาทิ ด้านทะเล เช่น รอบอ่าวปัตตานี ชายหาดต่าง ๆ ด้านป่าไม้ เช่น เทือกเขาบูโด อุทยานแห่งชาติน้ำตกทรายขาว ศูนย์ศึกษาธรรมชาติป่าชายเลนยะหริ่ง เป็นต้น สถานที่ท่องเที่ยวที่แสดงถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมทั้ง พุทธ มลายุอิสลาม และจีน เช่น วัด มัสยิด ศาลเจ้าและอาคารบ้านเรือนของประชาชน

(2) การส่งเสริมภาคการเกษตรอินทรีย์และเกษตรผสมผสาน โดยจังหวัดปัตตานีเป็นจังหวัดที่มีความอุดมสมบูรณ์ของสภาพภูมิประเทศทั้งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยมีพื้นที่เกษตรกรรม ประมาณร้อยละ 70 ของพื้นที่ทั้งหมด มีผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญ ได้แก่ ยางพารา ข้าว ไม้ผล (เช่น ทูเรียน มะพร้าวและส้มโอ) รวมทั้งการปศุสัตว์ ดังนั้น การส่งเสริมองค์ความรู้เพื่อการทำเกษตรอินทรีย์ เกษตรผสมผสานและการปศุสัตว์จะเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกรซึ่งเป็นคนกลุ่มใหญ่ในพื้นที่

(3) การส่งเสริมภาคธุรกิจชุมชนและกลุ่มวิสาหกิจชุมชน โดยจังหวัดปัตตานีมีกลุ่มวิสาหกิจหลายกลุ่มที่มีศักยภาพและมีวัตถุดิบสำหรับการผลิตที่สามารถหาได้ภายในท้องถิ่น ดังนั้น การส่งเสริมผู้ประกอบการที่มีศักยภาพในการผลิต และแปรรูปสินค้าเพื่อส่งออกให้มีการขยายตลาดไปยังกลุ่มประเทศอาเซียนและประเทศมุสลิมเป็นสิ่งที่ต้องสนับสนุน เช่น การเพิ่มช่องทางการค้าไร้พรมแดนผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นต้น

(4) การส่งเสริมภาคอุตสาหกรรมสินค้าฮาลาล โดยจังหวัดปัตตานีมีศักยภาพในการส่งเสริมการเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมสินค้าฮาลาลทั้งสินค้าอุปโภคและบริโภค ดังนั้น การส่งเสริมและต่อยอดกระบวนการผลิตของผลิตภัณฑ์ฮาลาล และสินค้าแปรรูปจากการเกษตรให้มีคุณภาพตามมาตรฐานฮาลาล รวมทั้งการส่งเสริมและสร้างสินค้าเกรดพรีเมียมที่เป็นสินค้าฮาลาลของจังหวัดปัตตานี จะเป็นช่องทางสำคัญที่เพิ่มความเข้มแข็งในการแข่งขันผลิตภัณฑ์ฮาลาลของจังหวัดทั้งในระดับประเทศและต่างประเทศ

(5) การส่งเสริมความมั่นคงของสังคมและชุมชน โดยสถานการณ์ภาพรวมปัญหาความมั่นคงของจังหวัดปัตตานีอยู่ในระดับที่ตีเพิ่มขึ้นทุกปี ดังนั้น จึงเป็นปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน ซึ่งจากศักยภาพที่มีอยู่ทั้งทางด้านเกษตร การผลิตสินค้าบริการจากชุมชนและการท่องเที่ยวทำให้การส่งเสริมในประเด็นเรื่องคุณภาพแรงงานและการถ่ายทอดเทคโนโลยีแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน เพื่อสร้างสรรค์คุณค่าและเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ และการถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยี เพื่อเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร รวมทั้งการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชนในเรื่องการรักษาพยาบาลเป็นสิ่งที่ต้องสนับสนุนเพื่อเป็นเครื่องมือในการสร้างความมั่นคงให้กับชุมชน

(6) การแก้ไขปัญหาเร่งด่วนเรื่อง ความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำในพื้นที่จังหวัดปัตตานี โดยการตั้งเป้าหมายในการลดความยากจนข้ามรุ่นและความเหลื่อมล้ำภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง การพัฒนาครัวเรือนยากจนด้านการศึกษาและทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของชุมชน เข้าถึงระบบการคุ้มครองทางสังคมของคนยากจน การลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและโรคระบาดของครัวเรือนยากจน รวมถึงการศึกษาเพื่อพัฒนาโมเดลแก๊จนที่สอดคล้องกับศักยภาพและระบบการดำรงชีพของคนจนตามมิติของทุนและบริบทของพื้นที่

3.2 ประเด็นการพัฒนา

3.2 ประเด็นการพัฒนา

3.2.1 บทวิเคราะห์

1) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของแผนระดับต่างๆ และแผนพัฒนาจังหวัด

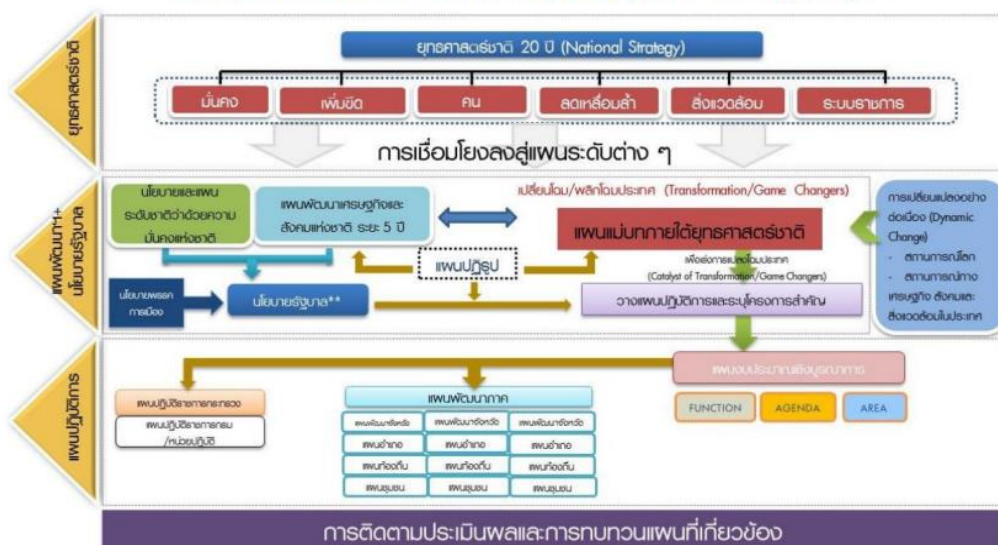
การสังเคราะห์ข้อมูลสำคัญต่าง ๆ ได้แก่ ข้อมูลจากการรับฟังความคิดเห็น การประมวลผล และวิเคราะห์ ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566 - 2580) ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570) นโยบายรัฐบาล เป้าหมายการพัฒนา จังหวัดปัตตานี 20 ปี (พ.ศ. 2566 - 2585) แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน (พ.ศ. 2566 - 2570) รวมทั้ง แผนรายสาขา แผนเฉพาะด้านต่าง ๆ ที่ผ่านความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีแล้วและข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี เพื่อนำมากำหนด “กรอบการพัฒนาของแผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี ในรอบ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) ฉบับ ทบทวนประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568)” ซึ่งมีเชื่อมโยงกับแผนระดับอื่น ๆ ดังนี้

ภาพที่ 14 ภาพรวมความเชื่อมโยงของแผน 3 ระดับ

ภาพที่ 15 ความเชื่อมโยงของนโยบาย แผน โครงการและการขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติ

ความเชื่อมโยงของนโยบาย แผน โครงการและการขับเคลื่อนแผนสู่การปฏิบัติ

1.1) ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580)

ตามที่ประเทศไทยได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 รูปแบบการจัดทำนโยบายสาธารณะในรูปของ “แผน” เพื่อวางกรอบทิศทางการพัฒนาประเทศได้มีการปรับเปลี่ยนอย่างมีนัยสำคัญ รายละเอียดดังปรากฏใน มาตรา 65 ภายใต้หมวดแนวนโยบายแห่งรัฐ ได้กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติ เป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล และต่อมาได้มีการตราพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2560 โดยกำหนดให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ ยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อรับผิดชอบในการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติ และต่อมาได้มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ใช้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561 - 2580) และประกาศลงในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 135 ตอนที่ 82 ก ประกาศ เรื่อง ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) เมื่อวันที่ 13 ตุลาคม พ.ศ. 2561 เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทาง หรือ “**แผนระดับที่ 1**” ที่จะเป็กรอบทิศทางภาพใหญ่ ในการจัดทำแผนระดับที่ 2 และ แผนระดับที่ 3 ตามลำดับ ทั้งนี้ แผนพัฒนาจังหวัดปัตตานีเป็น “แผนระดับที่ 3” จึงจำเป็นต้องพิจารณาความเชื่อมโยงของแผนกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปีด้วย

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) เป็นแผนการพัฒนาประเทศที่กำหนดกรอบและแนวทางการพัฒนาให้หน่วยงานของรัฐทุกภาคส่วนต้องทำตาม เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ประเทศไทย “**ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว** ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือเป็นคติพจน์ว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เพื่อสนองต่อผลประโยชน์แห่งชาติ และเพื่อความสุขของคนไทยทุกคน เพื่อให้ประเทศสามารถยกระดับการพัฒนาให้บรรลุวิสัยทัศน์และเป้าหมายการพัฒนาประเทศ จึงจำเป็นต้องกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศระยะยาวที่มุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยแผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี พ.ศ. 2566 – 2570 สอดคล้องทั้ง 6 ยุทธศาสตร์ ได้แก่

1. ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง โดยมีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ คือ ประเทศชาติมีความมั่นคง ประชาชนมีความสุข เน้นการบริหารจัดการสภาวะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย เอกရာขอธิปไตย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับชาติ สังคม ชุมชน มุ่งเน้นการพัฒนาคน เครื่องมือ เทคโนโลยี และระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ให้มีความพร้อมสามารถรับมือกับภัยคุกคามและภัยพิบัติได้ทุกรูปแบบ และทุกระดับ ความรุนแรง ควบคู่ไปกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน และที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ใช้กลไกการแก้ไขปัญหาแบบบูรณาการ ทั้งกับส่วนราชการ ภาคเอกชน ประชาสังคม และองค์กรที่ไม่ใช่รัฐ รวมถึงประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศทั่วโลกบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล เพื่อเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการดำเนินการของยุทธศาสตร์ชาติด้านอื่น ๆ ให้สามารถขับเคลื่อนไปได้ตามทิศทางและเป้าหมายที่กำหนด

2. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน มีเป้าหมายการพัฒนา โดยที่มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ บนพื้นฐานแนวคิด 3 ประการ ได้แก่ (1) “**ต่อยอดอดีต**” โดยมองกลับไปที่รากเหง้าทางเศรษฐกิจ อัตลักษณ์ วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิตและจุดเด่นทางทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย รวมทั้งความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของประเทศในด้านอื่น ๆ นำมาประยุกต์ผสมผสานกับเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของเศรษฐกิจและสังคมโลกสมัยใหม่ (2) “**ปรับปัจจุบัน**” เพื่อปูทางสู่อนาคต ผ่านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศในมิติต่าง ๆ ทั้งโครงข่ายระบบคมนาคมและขนส่ง โครงสร้างพื้นฐานวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และดิจิทัล และการปรับสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการอนาคต และ (3) “**สร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต**” ด้วยการเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการ พัฒนาคอร์ปใหม่ รวมถึงปรับรูปแบบ

ธุรกิจ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด ผสมผสานกับยุทธศาสตร์ที่รองรับอนาคต บนพื้นฐานของการต่อยอดอดีตและปรับปัจจุบัน พร้อมทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐให้ประเทศไทยสามารถสร้างฐานรายได้และการจ้างงานใหม่ ขยายโอกาสทางการค้าและการลงทุนในเวทีโลก ควบคู่ไปกับการยกระดับรายได้และการกินดีอยู่ดี รวมถึงการเพิ่มขึ้นของคนชั้นกลางและลดความเหลื่อมล้ำของคนในประเทศได้ในคราวเดียวกัน

3. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ โดยมีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ โดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้านและมีสุขภาพที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในห้วงศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่สาม และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สู่การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นักคิด ผู้ประกอบการ เกษตรกร ยุคใหม่และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง

4. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม โดยมีเป้าหมายการพัฒนาที่ให้ความสำคัญกับการดึงเอาพลังของภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาคเอกชน ประชาสังคม ชุมชน ท้องถิ่น มาร่วมขับเคลื่อน โดยสนับสนุนการรวมตัวของประชาชนในการร่วมคิดร่วมทำ เพื่อส่วนรวม การกระจายอำนาจและความรับผิดชอบไปสู่กลไกบริหารราชการแผ่นดินในระดับท้องถิ่น การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการจัดการตนเอง และการเตรียมความพร้อมของประชากรไทยทั้งในมิติสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อมให้เป็นประชากรที่มีคุณภาพ สามารถพึ่งตนเองและทำประโยชน์แก่ครอบครัว ชุมชน และสังคมให้นานที่สุด โดยรัฐให้หลักประกันการเข้าถึงบริการและสวัสดิการที่มีคุณภาพอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง

5. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยมีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกมิติทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ธรรมชาติ และความเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือระหว่างกันทั้งภายในและภายนอกประเทศอย่างบูรณาการ ใช้พื้นที่เป็นตัวตั้งในการกำหนดกลยุทธ์และแผนงาน และการให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในแบบทางตรงให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ เป็นการดำเนินการบนพื้นฐานการเติบโตร่วมกัน ไม่ว่าจะผ่านทางเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิตโดยให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุลทั้ง ๓ ด้าน อันจะนำไปสู่ความยั่งยืนเพื่อคนรุ่นต่อไปอย่างแท้จริง

6. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ โดยมีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อปรับเปลี่ยนภาครัฐที่ยึดหลัก “ภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม” โดยภาครัฐต้องมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ แยกแยะบทบาทหน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่ในการกำกับหรือในการให้บริการในระบบเศรษฐกิจที่มีการแข่งขันมีสมรรถนะสูง ยึดหลักธรรมาภิบาล ปรับวัฒนธรรมการทำงานให้มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวมมีความทันสมัย และพร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา

1.2) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ เป็น “แผนระดับที่ 2” ที่สืบเนื่องและเชื่อมโยงมาจากแผนระดับที่ 1 เป็นการกำหนดประเด็นในลักษณะที่มีความบูรณาการและเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ชาติด้านที่เกี่ยวข้อง กำหนดขึ้นเพื่อให้ส่วนราชการนำไปใช้ในการขับเคลื่อนในทางปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพและป้องกันการเกิดความสับสน โดยมีการปรับปรุงค่าเป้าหมายทุกกระยะ 5 ปี และกำหนดตัวชี้วัดในการดำเนินตามแผนที่ชัดเจน ซึ่งมีผลผูกพันกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องจะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามที่กำหนด รวมทั้งการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณต้องสอดคล้องกับแผนแม่บทฯ ด้วย (มาตรา 10 พ.ร.บ. การจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ 2560) แผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี ซึ่งเป็น “แผนระดับที่ 3” จึงมีความจำเป็นต้องพิจารณาความเชื่อมโยงของแผนกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติด้วย โดยแผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี พ.ศ. 2566 – 2570 มีความสอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566 - 2580) ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม 23 ฉบับ ประกอบด้วย

1. ความมั่นคง โดยมีเป้าหมายให้ประเทศชาติมีความมั่นคงในทุกมิติ และทุกระดับ ประชาชนอยู่ดี กินดี และมีความสุข มีแผนย่อยด้านการรักษาความสงบภายในประเทศ การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง การพัฒนาศักยภาพของประเทศ การบูรณาการความร่วมมือ ด้านความมั่นคงกับอาเซียน และนานาชาติ รวมทั้งองค์การภาครัฐและมิใช่ภาครัฐ และการพัฒนาглобальногоบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม

2. การต่างประเทศ โดยมีเป้าหมายให้การต่างประเทศไทยมีเอกภาพ ทำให้ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน มีมาตรฐานสากล และมีเกียรติภูมิในประชาคมโลก มีแผนย่อยด้านความร่วมมือด้านความมั่นคงระหว่างประเทศ ความร่วมมือด้านเศรษฐกิจและความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ การพัฒนาที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากลและพันธกรณีระหว่างประเทศ การส่งเสริมสถานะและบทบาทของประเทศไทยในประชาคมโลก และการต่างประเทศมีเอกภาพและบูรณาการ

3. การเกษตร โดยมีเป้าหมายให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในสาขาเกษตรเพิ่มขึ้น และผลิตภาพการผลิตของภาคเกษตรเพิ่มขึ้นเฉลี่ย มีแผนย่อยด้านเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป เกษตรอัจฉริยะ และการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร

4. อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต โดยมีเป้าหมายให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในสาขาอุตสาหกรรมและบริการเพิ่มขึ้น และผลิตภาพการผลิตของภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการเพิ่มขึ้น มีแผนย่อยด้านอุตสาหกรรมชีวภาพ อุตสาหกรรมและบริการทางการแพทย์ครบวงจร อุตสาหกรรมและบริการดิจิทัล ข้อมูล และปัญญาประดิษฐ์ อุตสาหกรรมต่อเนื่องจากการพัฒนาระบบคมนาคม อุตสาหกรรมความมั่นคงของประเทศ และการพัฒนาระบบนิเวศอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต

5. การท่องเที่ยว โดยมีเป้าหมายให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศด้านการท่องเที่ยวต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพิ่มขึ้น รายได้จากการท่องเที่ยวของเมืองรองเพิ่มขึ้น และความสามารถทางการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยดีขึ้น มีแผนย่อยด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม การท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย การท่องเที่ยวสาธารณสุขทางน้ำ การท่องเที่ยวเชื่อมโยงภูมิภาค และการพัฒนาระบบนิเวศการท่องเที่ยว

6. พื้นที่และเมืองนำอยู่อัจฉริยะ โดยมีเป้าหมายให้ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น เกิดศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคมในทุกภูมิภาคของประเทศ เพื่อกระจายความเจริญทางด้านเศรษฐกิจและสังคม พื้นที่ที่มีแผนผังภูมิโนเวคเพื่อเป็นกรอบในการพัฒนาเมืองนำอยู่ ชนบทมั่นคง เกษตรยั่งยืน และอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ รวมทั้งผังพื้นที่อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ แหล่งโบราณคดี รวมทั้งลดช่องว่างความเหลื่อมล้ำระหว่างพื้นที่ที่มีแผนย่อยด้านการพัฒนาเมืองนำอยู่อัจฉริยะ และการพัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ที่มีการบริหารจัดการตามแผนผังภูมิโนเวคอย่างยั่งยืน

7. โครงสร้างพื้นฐาน ระบบโลจิสติกส์ และดิจิทัล โดยมีเป้าหมายให้ความสามารถในการแข่งขันด้านโครงสร้างพื้นฐานของประเทศดีขึ้น มีแผนย่อยด้านโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมและระบบโลจิสติกส์ โครงสร้างพื้นฐานด้านพลังงาน และโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัล

8. ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ โดยมีเป้าหมายให้ผู้ประกอบการในทุกระดับเป็นผู้ประกอบการยุคใหม่ที่มิบพบาต่อระบบเศรษฐกิจเพิ่มมากขึ้น มีแผนย่อยด้านการสร้างความเข้มแข็งผู้ประกอบการอัจฉริยะ การสร้างโอกาสเข้าถึงบริการทางการเงิน การสร้างโอกาสเข้าถึงตลาด และการสร้างระบบนิเวศที่เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่

9. เขตเศรษฐกิจพิเศษ โดยมีเป้าหมายให้การเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมของเขตเศรษฐกิจพิเศษทั้งหมดเพิ่มขึ้น และการลงทุนในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษทั้งหมดได้รับการยกระดับ โดยมีแผนย่อยด้านการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก การพัฒนาเขตพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ และการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน

10. การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม โดยมีเป้าหมายให้คนไทยมีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และมีความรัก และภูมิใจในความเป็นไทยคนไทยนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำรงชีวิต สังคมไทยมีความสุขและเป็นที่ยอมรับของนานาชาติ มีแผนย่อยด้านการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และการเสริมสร้างจิตสาธารณะและการเป็นพลเมืองที่ดี การสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์จากภาคธุรกิจ และการใช้สื่อและสื่อสารมวลชนในการปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมของคนในสังคม

11. ศักยภาพ คนตลอดช่วงชีวิต โดยมีเป้าหมายให้คนไทยทุกช่วงวัยมีคุณภาพได้รับการพัฒนาอย่างสมดุล ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา และคุณธรรมจริยธรรม เป็นผู้ที่มีความรู้และทักษะในศตวรรษที่ 21 รักการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มีแผนย่อยด้านการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพมนุษย์ การพัฒนาเด็กตั้งแต่ช่วงการตั้งครรภ์จนถึงปฐมวัย การพัฒนาช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น การพัฒนาและยกระดับศักยภาพวัยแรงงาน และการส่งเสริมศักยภาพวัยผู้สูงอายุ

12. การพัฒนาการเรียนรู้ โดยมีเป้าหมายให้คนไทยมีการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล มีทักษะที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ 21 สามารถในการแก้ปัญหา ปรับตัว สื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีนิสัยใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และคนไทยได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพตามความถนัดและความสามารถของพหุปัญญา มีแผนย่อยด้านการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 และการตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย

13. การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี โดยมีเป้าหมายให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดีขึ้น และมีความเป็นอยู่ดี มีแผนย่อยด้านการสร้างความรู้ด้านสุขภาวะและการป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาวะ การใช้ชุมชนเป็นฐานในการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี การกระจายบริการสาธารณสุขอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ และการพัฒนาและสร้างระบบรับมือปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และอุบัติซ้ำที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ

14. ศักยภาพการศึกษา โดยมีเป้าหมายใช้กีฬาส่งเสริมคนไทยให้มีสุขภาพดี มีน้ำใจนักกีฬา และมีวินัย เคารพกฎกติกา มีแผนย่อยด้านการส่งเสริมการออกกำลังกาย และกีฬาขั้นพื้นฐานให้กลายเป็นวิถีชีวิตและการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมออกกำลังกาย กีฬาและนันทนาการ การส่งเสริมการกีฬาเพื่อพัฒนาสู่ระดับอาชีพ และบุคลากรด้านการกีฬาและนันทนาการ

15. พลังทางสังคม โดยมีเป้าหมายให้ประเทศไทยมีความเท่าเทียมและเสมอภาคในสังคม มีแผนย่อยด้านการเสริมสร้างทุนทางสังคม และการรองรับสังคมสูงวัยเชิงรุก

16. เศรษฐกิจฐานราก โดยมีเป้าหมายให้รายได้ของประชากรกลุ่มรายได้น้อยเพิ่มขึ้นกระจายอย่างต่อเนื่อง มีแผนย่อยด้านการยกระดับศักยภาพการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจ และการสร้างสภาพแวดล้อมและกลไกที่ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก

17. ความเสมอภาคและหลักประกันทางสังคม โดยมีเป้าหมายให้คนไทยทุกคนได้รับการคุ้มครองและมีหลักประกันทางสังคมเพิ่มขึ้น มีแผนย่อยด้านการคุ้มครองทางสังคมขั้นพื้นฐานและหลักประกันทางเศรษฐกิจ สังคม และสุขภาพ และมาตรการแบบเจาะจงกลุ่มเป้าหมายเพื่อแก้ปัญหาเฉพาะกลุ่ม

18. การเติบโตอย่างยั่งยืน โดยมีเป้าหมายให้สภาพแวดล้อมของประเทศไทยมีคุณภาพดีขึ้นอย่างยั่งยืน มีแผนย่อยด้านการสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ การจัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบ ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลและค่ามาตรฐานสากล และการยกระดับกระบวนการด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมเพื่อกำหนดอนาคตประเทศ

19. การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ โดยมีเป้าหมายให้มีความมั่นคงด้านน้ำของประเทศเพิ่มขึ้น ผลผลิตภาพของน้ำทั้งระบบเพิ่มขึ้น การใช้น้ำอย่างประหยัดและสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำ แม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติได้รับการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพให้มีระบบนิเวศที่ดี โดยมีแผนย่อยด้าน การพัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบ เพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ เพิ่มผลผลิตภาพของน้ำทั้งระบบ ในการใช้น้ำอย่างประหยัด รู้คุณค่า และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ทัดเทียมกับระดับสากล และการอนุรักษ์และฟื้นฟูแม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติทั่วประเทศ

20. การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ โดยมีเป้าหมายให้บริการของรัฐมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของผู้ใช้บริการ และภาครัฐมีการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพด้วยการนำนวัตกรรม เทคโนโลยี มาประยุกต์ใช้ มีแผนย่อยด้านการพัฒนาบริการประชาชน การบริหารจัดการการเงินการคลัง การปรับสมดุลภาครัฐ การพัฒนาระบบบริหารงานภาครัฐ และการสร้างและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ

21. การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยมีเป้าหมายให้ประเทศไทยปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ มีแผนย่อยด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ และการปราบปรามการทุจริต

22. กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม โดยมีเป้าหมายให้กฎหมายเป็นเครื่องมือให้ทุกภาคส่วนได้ประโยชน์จากการพัฒนาประเทศอย่างเท่าเทียมและเป็นธรรม การอำนวยความสะดวกเป็นไปโดยความเสมอภาค โปร่งใส เป็นธรรม ทั้งถึง และปราศจากการเลือกปฏิบัติ มีแผนย่อยด้านการพัฒนากฎหมาย และการพัฒนาระบบการยุติธรรม

23. การวิจัย และพัฒนานวัตกรรม โดยมีเป้าหมายให้เกิดความสามารถในการแข่งขันด้านโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยี และด้านโครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ของประเทศเพิ่มสูงขึ้น มูลค่าการลงทุนวิจัยและพัฒนานวัตกรรมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในของประเทศเพิ่มขึ้น มีแผนย่อยด้านการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมด้านเศรษฐกิจ การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมด้านสังคม การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมด้านสิ่งแวดล้อม การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมด้านองค์ความรู้พื้นฐาน และด้านปัจจัยสนับสนุนในการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม

1.3) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็น “แผนระดับที่ 2” ซึ่งเป็นขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ ในช่วงระยะเวลาของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570) โดยอยู่ในระหว่างการดำเนินการอยู่ในขณะนี้ ทั้งนี้ แผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี นับเป็น “แผนระดับที่ 3” ที่มีช่วงระยะเวลาการดำเนินการทับซ้อนกัน 5 ปี เช่นเดียวกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 จึงจำเป็นต้องพิจารณาความเชื่อมโยงของแผนพัฒนาจังหวัดปัตตานีกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 เพื่อให้สามารถให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในทิศทางที่จะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี อันเป็น “แผนระดับที่ 1” ได้อย่างเป็นรูปธรรม

กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 เป็นการพลิกโฉมประเทศไทย (Thailand’s Transformation) มีเป้าหมายหลักเพื่อพลิกโฉมประเทศไทยไปสู่ “เศรษฐกิจสร้างคุณค่า สังคมเดินหน้าอย่างยั่งยืน” หรือ “Hi-Value and Sustainable Thailand” โดยใช้องค์ความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม เป็นเครื่องมือขับเคลื่อนการยกระดับศักยภาพและพัฒนาประเทศในทุกมิติ มุ่งองค์ประกอบสำคัญ 4 ประการ ได้แก่

1. เศรษฐกิจมูลค่าสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (High Value-Added Economy)
2. สังคมแห่งโอกาสและความเสมอภาค (High Opportunity Society)
3. วิถีชีวิตที่ยั่งยืน (Eco-Friendly Living)
4. ปัจจัยสนับสนุน การพลิกโฉมประเทศ (Key Enablers for Thailand’s Transformation)

ภายใต้องค์ประกอบในแต่ละด้าน ได้มีการกำหนด “หมุดหมาย” (Milestones) ซึ่งเป็นการบ่งบอกถึงสิ่ง ที่ประเทศไทยปรารถนาจะ “เป็น” มุ่งหวังจะ “มี” หรือต้องการจะ “ขจัด” ในช่วงระยะเวลา 5 ปี ของแผนพัฒนาฯ โดยมีรายละเอียดหมุดหมาย ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 16 แสดงหมวดหมายกรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13

ร่วมสร้าง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13
พลิกโฉมประเทศไทยสู่...
เศรษฐกิจสร้างคุณค่า สังคมเดินหน้าอย่างยั่งยืน
(Hi-Value and Sustainable Thailand)
โดยมุ่งพัฒนา 4 ด้าน

1. เศรษฐกิจมูลค่าสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
High Value-added Economy

- 1. เกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง: เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าเกษตรด้วยเทคโนโลยี
- 2. การท่องเที่ยวเป็นคุณค่าและความยั่งยืน: กิจกรรมหลากหลายกระจายรายได้ใส่ถึงสิ่งแวดล้อม
- 3. ฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้า: สร้างศักยภาพการผลิตและส่งเสริมการใช้ยานยนต์ไฟฟ้า

2. สังคมแห่งโอกาส และความเสมอภาค
High Opportunity Society

- 4. การแพทย์และสุขภาพครบวงจร: ยกระดับการแพทย์ให้ทันสมัยทั่วถึงเป็นศูนย์กลางบริการสุขภาพมูลค่าสูง
- 5. ประสิทธิภาพการลงทุนและโลจิสติกส์ของภูมิภาค: โครงการคมนาคมและสิ่งอำนวยความสะดวกเชื่อมโยงกับภูมิภาคอย่างไร้รอยต่อ
- 6. อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะและบริการดิจิทัล: ส่งเสริมการผลิตสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ที่ทันสมัยบริการดิจิทัลและดิจิทัลคอนเทนต์เติบโตรวดเร็ว

3. วิถีชีวิตที่ยั่งยืน
Eco-friendly Living

- 7. SMEs 5 สาขา หักชุมชนและ 5 สาขา หักเพื่อสังคมเติบโตอย่างต่อเนื่อง: เสริมสร้างศักยภาพสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีและตลาดสมัยใหม่
- 8. พื้นที่และเมืองมีความเจริญทันสมัย และน่าอยู่: ลดความเหลื่อมล้ำระหว่างพื้นที่กระจายโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคม
- 9. ความยากจนข้ามรุ่นลดลงและได้รับคุณค่าคุ้มครองทางสังคมเพียงพอ: ประชาชนสามารถขยับสถานะและได้รับการคุ้มครองทางสังคมอย่างเหมาะสม
- 10. เศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ: ของเสียถูกนำกลับมาใช้ประโยชน์และพัฒนาพลังงานหมุนเวียนเป็นแหล่งพลังงานหลัก
- 11. ลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติ: ใช้มาตรการเชิงพื้นที่และเทคโนโลยี ในการรับมือภัยธรรมชาติ

4. ปัจจัยสนับสนุนการพลิกโฉมประเทศไทย
Key Enablers for Thailand's Transformation

- 12. ทำสังคมมีสมรรถนะสูง: ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต ระบบการศึกษาและพัฒนาฝีมือแรงงานมีคุณภาพ คนทุกช่วงวัยมีการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- 13. ภาครัฐที่มีสมรรถนะสูง: ภาครัฐทันสมัย มีประสิทธิภาพ

ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2564

1.4) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2566 – 2570)

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ นับเป็น “แผนขั้นที่ 2” ที่มีความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบาย/ยุทธศาสตร์ของกระทรวงที่เกี่ยวข้อง และยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณ โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 5 ตุลาคม พ.ศ. 2565 เห็นชอบนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2566 - 2570) ตามที่สภากาความมั่นคงแห่งชาติเสนอ เพื่อเป็นแผนหลักของชาติที่เป็นกรอบทิศทางการดำเนินการป้องกันแจ้งเตือน แก้ไข หรือระงับยับยั้งภัยคุกคาม เพื่อธำรงไว้ซึ่งความมั่นคงแห่งชาติ โดยแผนพัฒนาจังหวัดปัตตานีเป็น “แผนระดับที่ 3” จึงจำเป็นต้องพิจารณาความเชื่อมโยงของแผนกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2566 - 2570) ด้วย

เป้าหมายในภาพรวม ประเทศไทยมีความมั่นคงและมีเสถียรภาพมากขึ้น ประชาชนดำรงชีวิตโดยปกติสุข รวมทั้งมีการพัฒนาศักยภาพบริหารจัดการ เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงแบบองค์รวมและรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติ ทั้งนี้ นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ มีจำนวน 17 นโยบาย ดังนี้

1. หมวดประเด็นความมั่นคง เป็นประเด็นภัยคุกคามที่มีผลกระทบและแนวโน้มความเสี่ยงสูงต่อความมั่นคงแห่งชาติและผลประโยชน์แห่งชาติ รวม 13 นโยบายและแผนความมั่นคง ดังนี้

นโยบายที่ 1 : การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ มุ่งเน้นให้สังคมไทยอยู่ร่วมกันอย่างสันติและเคารพในความแตกต่างหลากหลายบนพื้นฐานสิทธิมนุษยชนและพร้อมฮาร์ดแวร์ ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

นโยบายที่ 2 : การปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติ และพัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศ มุ่งเน้นการปกป้อง รักษา และแก้ไขปัญหาที่กระทบต่ออธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติ ทั้งทางบก ทางทะเล และทางอากาศ รวมทั้งการพัฒนาขีดความสามารถเชิงยุทธศาสตร์ของกองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคง

นโยบายที่ 3 : การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติพื้นที่ชายแดน มุ่งเน้นให้พื้นที่ชายแดนมีความมั่นคง ปลอดภัย มีศักยภาพในการป้องกันและแก้ไขภัยคุกคามทุกรูปแบบ มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของมนุษย์อย่างสมดุล

นโยบายที่ 4 : การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเล มุ่งเน้นความมั่นคงทางทะเลแบบองค์รวมให้ป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยคุกคามทางทะเลที่สำคัญอย่างต่อเนื่อง

นโยบายที่ 5 : การป้องกันและแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ มุ่งเน้นการลดการก่อเหตุรุนแรงและความสูญเสีย พัฒนาเศรษฐกิจให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตและศักยภาพของพื้นที่ รวมทั้งเสริมสร้างความเข้มแข็งของสังคมในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

นโยบายที่ 6 : การบริหารจัดการผู้หลบหนีเข้าเมืองและผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ มุ่งเน้นการบริหารจัดการผู้มีปัญหาสถานะและสิทธิบุคคล แรงงานต่างด้าว กลุ่มที่มีความเปราะบางต่อความมั่นคงและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ

นโยบายที่ 7 : การป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ มุ่งเน้นการยกระดับสถานะและเพิ่มขีดสมรรถนะของประเทศไทยในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรมให้ได้รับการยอมรับจากสากล

นโยบายที่ 8 : การป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด มุ่งเน้นการป้องกันประชากรทุกกลุ่มเป้าหมายไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด สกัดกั้น และปราบปรามขบวนการการค้ายาเสพติด ตลอดจนการบำบัด รักษา และฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดให้เกิดการยอมรับจากสังคม

นโยบายที่ 9 : การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มุ่งเน้นยกระดับการจัดการความเสี่ยงสาธารณภัยที่สำคัญอันเกิดจากภัยธรรมชาติ และภัยที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์และ/หรือ เป็นภัยซ้ำซ้อน ให้สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้รวดเร็ว ทันท่วงทีต่อเหตุการณ์และยั่งยืน

นโยบายที่ 10 : การป้องกันและแก้ไขปัญหาคความมั่นคงทางไซเบอร์ มุ่งเน้นให้ประเทศไทยสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกัน รับมือความเสี่ยงภัยคุกคามทางไซเบอร์ ยกระดับมาตรฐานรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์และลดการก่ออาชญากรรมทางไซเบอร์

นโยบายที่ 11 : การป้องกันและแก้ไขปัญหาการก่อการร้าย มุ่งเน้นให้ประเทศไทยมีภูมิคุ้มกันในการรับมือกับภัยก่อการร้าย มีขีดความสามารถในการตอบโต้ต่อเหตุวิกฤตจากการก่อการร้าย และมีศักยภาพในการฟื้นตัวจากภัยก่อการร้ายให้กลับสู่ภาวะปกติ

นโยบายที่ 12 : การสร้างดุลยภาพระหว่างประเทศ มุ่งเน้นให้ประเทศไทยสามารถรักษาดุลยภาพระหว่างประเทศเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติ มีบทบาทนำในประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน

นโยบายที่ 13 : การบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขและโรคติดต่ออุบัติใหม่ มุ่งเน้นการเตรียมความพร้อมและการเพิ่มขีดความสามารถการบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขและโรคติดต่ออุบัติใหม่ ทั้งในระดับภูมิภาคและระดับท้องถิ่น

2. หมวดประเด็นศักยภาพความมั่นคง เป็นประเด็นเสริมสร้างศักยภาพและพัฒนาขีดความสามารถของประเทศในการป้องกันและแก้ไขประเด็นความมั่นคงให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น รวม 4 นโยบายและแผนความมั่นคง ดังนี้

นโยบายที่ 14 : การพัฒนาศักยภาพการเตรียมพร้อมแห่งชาติ และการบริหารจัดการวิกฤตการณ์ระดับชาติ มุ่งเน้นให้พัฒนาศักยภาพการเตรียมพร้อมเพื่อป้องกัน และตอบสนองต่อภัยคุกคาม รวมทั้งบูรณาการทรัพยากรของประเทศเพื่อใช้ในการเผชิญกับวิกฤตการณ์ระดับชาติ

นโยบายที่ 15 : การพัฒนาระบบข่าวกรองแห่งชาติ มุ่งเน้นการยกระดับระบบงานข่าวกรองแห่งชาติในการเฝ้าระวัง ประเมิน ตอบสนอง และแจ้งเตือน ต่อสถานการณ์ด้านความมั่นคงเชิงยุทธศาสตร์ในระยะยาว พร้อมทั้งขยายเครือข่ายเฝ้าระวังเพื่อสนับสนุนงานข่าวกรอง และการวางระบบงานข่าวกรองเพื่อป้องกันภัยคุกคามที่สำคัญ

นโยบายที่ 16 : การบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง มุ่งเน้นการจัดทำและเชื่อมโยงข้อมูลด้านความมั่นคงขนาดใหญ่เชิงดิจิทัลให้สามารถนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจเชิงนโยบายในการป้องกันและแก้ไขภัยคุกคามที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงแห่งชาติ

นโยบายที่ 17 : การเสริมสร้างความมั่นคงเชิงพื้นที่ มุ่งเน้นการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงในพื้นที่เป้าหมายระดับตำบลเพื่อให้เกิดความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน

1.5) นโยบายรัฐบาล

นโยบายรัฐบาลซึ่งเป็น “แผนระดับที่ 2” โดยรัฐบาลภายใต้การนำของ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้มีการแถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม พ.ศ. 2562 ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้แถลงการกำหนด “นโยบายบริหารราชการแผ่นดินที่ยึดมั่นการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข” โดยมีความสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 และยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) ทั้งนี้ แผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี นับเป็น “แผนระดับที่ 3” จึงจำเป็นต้องพิจารณาความเชื่อมโยงของแผนกับนโยบายรัฐบาลด้วย รายละเอียดสำคัญของนโยบายรัฐบาล ประกอบด้วย

นโยบายหลัก จำนวน 12 ข้อ ได้แก่

- (1) ปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์
- (2) สร้างความมั่นคงและปลอดภัยของประเทศ และความสงบสุขของประเทศ
- (3) ทำนุบำรุงศาสนาและวัฒนธรรม
- (4) การสร้างบทบาทของไทยในเวทีโลก
- (5) การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของไทย

- (6) การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจและการกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค
  - (7) การพัฒนาสร้างความเข้มแข็งจากฐานราก
  - (8) ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาศักยภาพของไทยทุกช่วงวัย
  - (9) สาธารณสุขความเสมอภาคและสวัสดิการที่เหมาะสมกับกลุ่มประชาชน
  - (10) การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและการรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน
  - (11) การปฏิรูปการบริหารจัดการภาครัฐ
  - (12) การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบและกระบวนการยุติธรรม
- นโยบายเร่งด่วน จำนวน 12 ข้อ ได้แก่**

- (1) การแก้ไขปัญหาในการดำรงชีวิตของประชาชน
- (2) การปรับปรุงระบบสวัสดิการและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน
- (3) มาตรการเศรษฐกิจเพื่อรองรับความผันผวนของเศรษฐกิจโลก
- (4) การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและพัฒนานวัตกรรม
- (5) การยกระดับศักยภาพของแรงงาน
- (6) การวางรากฐานระบบเศรษฐกิจของประเทศสู่อนาคต
- (7) การเตรียมคนไทยสู่ศตวรรษที่ 21
- (8) การแก้ไขปัญหาทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ
- (9) การแก้ไขปัญหาอาชญากรรมและสร้างความสงบสุขในพื้นที่ชายแดนภาคใต้
- (10) การพัฒนาระบบการให้บริการประชาชน
- (11) การจัดเตรียมมาตรการรองรับภัยแล้งและอุทกภัย
- (12) การสนับสนุนให้มีการศึกษาการรับฟังความเห็นของประชาชน และการดำเนินการเพื่อแก้ไข

เพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ

1.6) แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมการอยู่ร่วมกันภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรมในประเทศไทย (พ.ศ. 2566 – 2570)

โดยเป็น “แผนขั้นที่ 3” ที่จังหวัดจำเป็นต้องดำเนินการให้สอดคล้อง วิสัยทัศน์ “สังคมไทยมีเอกภาพท่ามกลางความหลากหลาย มีสันติวัฒนธรรม สามารถอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข”

เป้าหมายการดำเนินงาน ดังนี้

- (1) ประเทศไทยเป็นสังคมพหุวัฒนธรรมที่สงบสุข เป็นธรรม ไม่แบ่งแยก สามารถบริหารจัดการป้องกันปัญหาอคติทางวัฒนธรรมที่ส่งผลให้เกิดความขัดแย้งและความเกลียดชังได้อย่าง มีประสิทธิภาพโดยใช้แนวทางสันติวิธี
- (2) คนในชาติ โดยเฉพาะกลุ่มชาติพันธุ์ที่เป็นกลุ่มเปราะบางและกลุ่มผู้เสียเปรียบในสังคม ได้รับการพัฒนาศักยภาพที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งการส่งเสริมอาชีพ ตลอดจนตระหนักรู้ถึงสิทธิและหน้าที่ รวมทั้งส่งเสริมและขจัดอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อให้คนในชาติเข้ามา มีส่วนร่วมในการแก้ไขและพัฒนาประเทศ ได้อย่างสอดคล้องกับหลักมนุษยธรรมและหลักสิทธิมนุษยชน
- (3) ทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และภาคประชาสังคมทั้งในและต่างประเทศ มีความเข้าใจเกี่ยวกับการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรมของประเทศไทย

(4) ประเทศไทยมีกลไกการบริหารจัดการของภาครัฐที่มีประสิทธิภาพภายใต้หลักธรรมาภิบาล ที่สอดคล้องกับสังคมพหุวัฒนธรรม รวมทั้งมีกฎหมาย ระเบียบ หลักเกณฑ์ และมาตรการที่มีความทันสมัยและสร้างความเป็นธรรมให้กับคนในชาติ

แนวทางการดำเนินการ

(1) การเสริมสร้างการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขของคนในชาติอย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี โดยสันติวิธี ภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม

(2) การส่งเสริมให้คนในชาติได้รับการประกันสิทธิขั้นพื้นฐาน และได้รับการพัฒนาศักยภาพที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น อย่างเสมอภาคและไม่เลือกปฏิบัติ รวมทั้ง เสริมสร้างการมีส่วนร่วมของคนในชาติในการแก้ไขปัญหาได้อย่างความเท่าเทียมและเป็นธรรมให้ยั่งยืน

(3) การส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และภาคประชาสังคมทั้งในและต่างประเทศ มีความเข้าใจเกี่ยวกับการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขภายใต้สังคม พหุวัฒนธรรม รวมทั้งการดำเนินงานของภาครัฐที่เกี่ยวข้อง

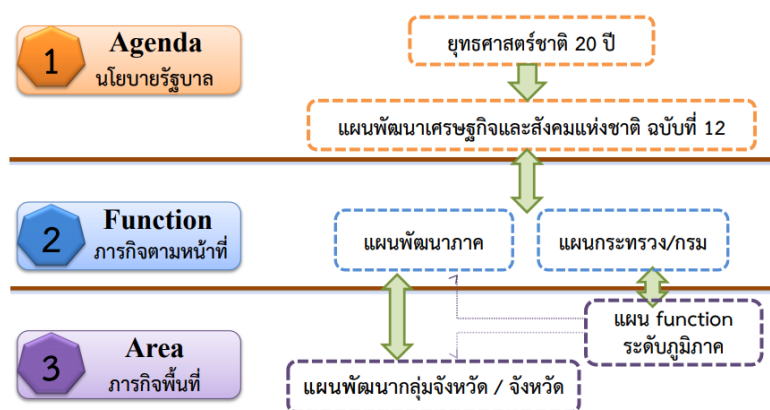
(4) การทบทวนความเหมาะสมของแนวทางการบริหารจัดการ เชิงนโยบาย กฎหมาย ระเบียบ หลักเกณฑ์ และมาตรการของประเทศไทยให้เป็นไปอย่างเหมาะสมและสอดคล้องต่อการแก้ไขปัญหา รวมทั้งการบริหารจัดการของภาครัฐได้รับการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพภายใต้หลักธรรมาภิบาล

1.7) แผนพัฒนาภาคใต้ชายแดน ภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13

(พ.ศ. 2566 – 2570)

แผนพัฒนาภาคภาคใต้ชายแดนนับเป็น “แผนขั้นที่ 3” ซึ่งเป็นแผนในระดับเดียวกันกับแผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี แต่อย่างไรก็ตาม โดยเมื่อพิจารณาความเชื่อมโยงของแผนด้วยมิติ “แผนงบประมาณเชิงบูรณาการ” จะเห็นได้ว่า แผนพัฒนาภาคจะเป็นแผนตามภารกิจหน้าที่ (Function) ในขณะที่แผนพัฒนาจังหวัดปัตตานีเป็นแผนตามภารกิจพื้นที่ (Area) ซึ่งมีความเชื่อมโยงระหว่างกันดังแผนภาพ

ภาพที่ 17 แสดงความเชื่อมโยงของแผน

ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2564

บทบาทของภาค ภาคใต้ชายแดนมีบทบาทสำคัญในการเป็นเมืองชายแดนเชื่อมโยงการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวเมืองชายแดน จากความได้เปรียบกายภาพที่ตั้งซึ่งเชื่อมโยงกับภาคใต้และประเทศมาเลเซีย มีเมืองชายแดนเป็นเมืองเศรษฐกิจสำคัญ 2 เมืองหลัก คือ เมืองเบตงและเมืองสุไหงโก-ลก และเมืองยะลาเป็นเมือง

ศูนย์กลางเศรษฐกิจของภาค เป็นแหล่งผลิตพืชเศรษฐกิจสำคัญ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน และไม้ผล และอุตสาหกรรม การแปรรูปสินค้าเกษตรขั้นต้นและขั้นกลางเพื่อการส่งออก เป็นแหล่งทำการประมงและการเพาะเลี้ยงชายฝั่ง และ อุตสาหกรรมแปรรูปอาหารทะเลที่สำคัญของประเทศ เนื่องจากมีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์และมีแหล่ง ท่องเที่ยวที่สวยงามจึงมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและผลไม้และอาหารพื้นถิ่นที่เป็นอัตลักษณ์ มีสังคมแบบ พหุวัฒนธรรม (Multicultural society) ซึ่งสามารถนำความโดดเด่นของวิถีความเป็นอยู่มาต่อยอดสู่การท่องเที่ยว เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับชุมชน อย่างไรก็ตามสภาพลักษณะความไม่ปลอดภัยจากเหตุการณ์ความไม่สงบ และปัญหาความ ยากจนและคุณภาพชีวิตด้านต่างๆ รุนแรงที่สุดของประเทศ

ทิศทางการพัฒนาภาค การพัฒนาภาคได้ขยายแดนมุ่งเน้นการพัฒนาสู่ “ฐานเศรษฐกิจชายแดน ที่มั่นคง บนสังคมพหุวัฒนธรรม” โดยเน้นการพัฒนาเมืองเศรษฐกิจชายแดนเชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้าน การพัฒนา ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปมูลค่าสูงเพื่อการส่งออก บนฐานทรัพยากรที่สมดุล ควบคู่กับการยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชนภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรมให้มีวิถีชีวิตที่ยั่งยืนและสงบสุข โดยกำหนด ทิศทางการพัฒนาภาคได้ขยายแดน (SB Direction) ที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนา PEACE ได้แก่ การพัฒนาประสิทธิภาพ การผลิตและแปรรูปสินค้าหลักเป็นสินค้ามูลค่าสูงเพื่อการส่งออก โดยเฉพาะยางพารา และปาล์มน้ำมัน (P: Para Rubber and Palm Product Development) พัฒนาการท่องเที่ยวเมืองชายแดนและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ- วัฒนธรรม (E: Eco-tourism) และพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ชุมชนที่เป็นอัตลักษณ์ให้เป็นสินค้ามูลค่าสูง (A: Agro-based Industries) ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนสู่สังคมสันติสุขภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม (C: Calm) และพัฒนาเมืองเศรษฐกิจชายแดนเพื่อสนับสนุนการค้าการลงทุนเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน (E: Economic Linkage)

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

- (1) อัตราการขยายตัวผลิตภัณฑ์ภาคเฉลี่ยร้อยละ 4.3 ต่อปี
- (2) สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini Coefficient) ในการกระจายรายได้ของภาคได้ขยายแดน ลดลง ต่ำกว่า 0.451

แนวทางการพัฒนา

(1) พัฒนาคุณภาพการผลิตและการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรหลักของภาค โดยมีแนวทางการพัฒนา ได้แก่

- (1.1) พัฒนาศักยภาพการผลิตภาคเกษตรเป็นสินค้ามูลค่าสูง
- (1.2) การเพิ่มมูลค่าเป็นผลิตภัณฑ์แปรรูปการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามแนวคิด เศรษฐกิจหมุนเวียน (BCG Model)
- (1.3) ยกระดับคุณภาพสินค้าเกษตรที่เป็นอัตลักษณ์ของภาค โดยขยายการผลิตสินค้าเกษตร อัตลักษณ์ที่มีมูลค่าสูงและเป็นที่ต้องการของตลาด
- (1.4) ยกระดับอุตสาหกรรมประมงทะเล การเพาะเลี้ยงชายฝั่งที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อการส่งออก
- (1.5) ส่งเสริมการเลี้ยงปศุสัตว์และการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าเพิ่ม
- (1.6) ส่งเสริมเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

(2) พัฒนาเมืองชายแดนให้เป็นเมืองเศรษฐกิจการค้า การท่องเที่ยว สามารถเชื่อมโยงกับพื้นที่เศรษฐกิจของประเทศเพื่อนบ้านและอาเซียนตอนใต้ และพัฒนาเมืองยะลาเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจของภาคใต้ชายแดน โดยมีแนวทางการพัฒนา ได้แก่

(2.1) พัฒนาด้านชายแดนไทย-มาเลเซีย ทั้ง 4 ด้าน (ด้านชายแดนเบตง ด้านชายแดน สุโงะโลก ด้านชายแดนตากใบ และด้านชายแดนบูเก๊ะตา) ให้ได้มาตรฐานสากลและเหมาะสมต่อการเป็นประตูเศรษฐกิจของประเทศ

(2.2) พัฒนาเมืองยะลาเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจของภาค

(2.3) พัฒนาเมืองชายแดนเบตง ให้เป็นเมืองนำอยู่พึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน บนฐานทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย

(2.4) พัฒนาการท่องเที่ยวชายแดน แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและเมืองเก่า

(3) ยกระดับรายได้ การศึกษา สมรรถนะแรงงาน และสาธารณสุข เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีและสันติสุข โดยมีแนวทางการพัฒนา ได้แก่

(3.1) ยกระดับรายได้ครัวเรือนและพัฒนาผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) เพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนให้มีความเข้มแข็งสามารถพึ่งพาตนเองได้

(3.2) ยกระดับทักษะฝีมือแรงงานทั้งในและนอกระบบการศึกษา

(3.3) ยกระดับคุณภาพการศึกษาให้เทียบเท่ากับเกณฑ์มาตรฐานของประเทศ

(3.4) ส่งเสริมการพัฒนาสุขภาพของประชาชนทุกช่วงวัย

(3.5) สร้างความเข้มแข็งในการดำรงชีวิตให้มีความมั่นคงบนสังคมพหุวัฒนธรรม

(4) อนุรักษ์ ฟื้นฟูและบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นฐานการผลิตของภาค โดยมีแนวทางการพัฒนา ได้แก่

(4.1) เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการทรัพยากรธรรมชาติให้มีความอุดมสมบูรณ์

(4.2) พัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำ เพื่อป้องกันปัญหาอุทกภัยในพื้นที่เศรษฐกิจ

(4.3) ป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง โดยส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

1.8) แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน (พ.ศ. 2566 – 2570)

แผนพัฒนาภาคใต้กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนนับเป็น “แผนขั้นที่ 3” ซึ่งเป็นแผนในระดับเดียวกันกับแผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี และเมื่อพิจารณาความเชื่อมโยงของแผนด้วยมิติ “แผนงบประมาณเชิงบูรณาการ” จะเห็นได้ว่าแผนพัฒนาภาคใต้กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนและแผนพัฒนาจังหวัดปัตตานีเป็น “แผนตามภารกิจพื้นที่ (Area)” เช่นเดียวกัน

เป้าหมายการพัฒนา “ศูนย์กลางการเกษตร การท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมการค้าชายแดน บนสังคมพหุวัฒนธรรมเข้มแข็งอย่างยั่งยืน”

วัตถุประสงค์รวมการพัฒนา

(1) เพื่อลดปัญหาความยากจนของเกษตรกรโดยส่งเสริมการทำเกษตรประณีต เกษตรผสมผสานเกษตรแปลงใหญ่

(2) เพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร ปศุสัตว์ ประมง โดย ส่งเสริมการแปรรูป ยกระดับอุตสาหกรรมและพัฒนาระบบตลาด

(3) เพื่อยกระดับความยั่งยืนด้านเศรษฐกิจ โดยการขับเคลื่อนโมเดลเศรษฐกิจ BCG (เศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน เศรษฐกิจสีเขียว)

(4) เพื่อยกระดับการท่องเที่ยว การค้าชายแดนโดยเชื่อมโยงพื้นที่เศรษฐกิจของประเทศเพื่อนบ้านและอาเซียน

(5) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์ทั้งทักษะฝีมือแรงงาน ระดับและคุณภาพการศึกษา โดยส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมถึงการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และสร้างสังคมเข้มแข็งยั่งยืน ด้วยทุนพหุวัฒนธรรมและการมีระบบสุขภาพที่ดี

เป้าหมายรวมการพัฒนา การขยายตัวทางเศรษฐกิจภาคการเกษตร ท่องเที่ยว อุตสาหกรรม และการค้าชายแดนของกลุ่มจังหวัดเพิ่มขึ้น และลดความเหลื่อมล้ำ

ตัวชี้วัดความสำเร็จ ดังนี้

(1) อัตราการขยายตัวมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ร้อยละ 3.02 (ภายในปี 2570)

(2) สัมประสิทธิ์การกระจายรายได้ของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนลดลง ต่ำกว่า 0.445 (ภายในปี 2570)

ประเด็นการพัฒนา

(1) **ประเด็นการพัฒนาที่ 1 พัฒนาคุณภาพการผลิตและการแปรรูปสินค้าเกษตรหลักของกลุ่มจังหวัดตัวชี้วัด** ดังนี้

(1.1) อัตราการขยายตัวภาคเกษตรของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน ร้อยละ 1.19 (ภายในปี 2570)

(1.2) อัตราการขยายตัวภาคอุตสาหกรรมของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน ร้อยละ 2.66

(ภายในปี 2570)

(2) **ประเด็นการพัฒนาที่ 2 พัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวระดับภูมิภาคให้มีคุณภาพอย่างยั่งยืนบนฐานอัตลักษณ์พหุวัฒนธรรม**

ตัวชี้วัด ดังนี้

(2.1) รายได้จากการท่องเที่ยว ไม่น้อยกว่า 8,020.89 ล้านบาท (ปี 2570)

(2.2) อัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยว เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 2.5

(ภายในปี 2570)

(2.3) จำนวนผู้มาเยี่ยมเยือนเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า 1,802,946 คน (ปี 2570)

(3) **ประเด็นการพัฒนาที่ 3 พัฒนาเศรษฐกิจและส่งเสริมอุตสาหกรรมการค้าชายแดนตัวชี้วัด** ดังนี้

(3.1) อัตราการขยายตัวภาคอุตสาหกรรมของกลุ่มจังหวัดเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 8

(ภายในปี 2570)

(3.2) มูลค่าการค้าชายแดนเพิ่มขึ้น เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 8 (ภายในปี 2570)

(4) **ประเด็นการพัฒนาที่ 4 ยกระดับคุณภาพชีวิต รายได้ การศึกษา สมรรถนะแรงงาน และสาธารณสุขเพื่อวิถีชีวิตที่ยั่งยืนและสันติสุข**

ตัวชี้วัด ดังนี้

(4.1) ผลผลิตภาพแรงงาน ไม่น้อยกว่า 105,206 บาท/คน (ปี 2570)

- (4.2) อัตราการว่างงาน ต่ำกว่าร้อยละ 2 (ภายในปี 2570)
- (4.3) จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยประชากรไทยอายุ 15-59 ปี จำนวน 9 ปี (ภายในปี 2570)
- (4.4) ร้อยละของประชากรที่อยู่ใต้เส้นความยากจน น้อยกว่าร้อยละ 20 (ภายในปี 2570)

1.9) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. 2565 – 2567

(1) จุดมุ่งและเป้าหมายสุดท้ายของการพัฒนา จุดมุ่งของการพัฒนา “เพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีอยู่ร่วมกันภายใต้วิถีพหุวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน” โดยมีเป้าหมายสุดท้ายของการพัฒนา คือ “ประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้มีคุณภาพชีวิตที่เท่าเทียมหรือใกล้เคียงกับพื้นที่โดยรอบ”

(2) เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์

- (2.1) อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจของจังหวัดชายแดนภาคใต้ขยายตัวเพิ่มขึ้น
- (2.2) สัดส่วนคนจนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ลดลง
- (2.3) จังหวัดชายแดนภาคใต้มีพื้นที่สันติสุขบนวิถีสังคมพหุวัฒนธรรมเพิ่มขึ้น

(3) ยุทธศาสตร์การพัฒนา

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาเพื่อสร้างความเข้มแข็งระดับชุมชน หมู่บ้าน และตำบล โดยประชาชนมีส่วนร่วม

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและยกระดับฐานเศรษฐกิจหลักให้เข้มแข็งและเติบโตอย่างยั่งยืน ควบคู่กับการสร้างฐานเศรษฐกิจใหม่ตามศักยภาพของพื้นที่ให้เติบโตอย่างเหมาะสม

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาคนทุกช่วงวัยให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและอยู่ร่วมกัน บนวิถีพหุวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคมให้กับประชาชนทุกกลุ่ม เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนแบบเบ็ดเสร็จและลดความเหลื่อมล้ำทุกมิติ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 การเพิ่มประสิทธิภาพการสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจที่ดีภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการแก้ไขปัญหาและพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 7 การวางระบบบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมโดยประชาชนมีส่วนร่วม

1.10) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs)

จัดทำขึ้นโดยองค์การสหประชาชาติ เพื่อมุ่งสู่การจัดทำเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน Sustainable Development Goals : SDGs ซึ่งมีช่วงดำเนินการตั้งแต่ พ.ศ. 2558 - 2573 โดยดำเนินงานต่อเนื่องจากเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ (Millennium Development Goals: MDGs) ที่ดำเนินการช่วง พ.ศ. 2543 - 2558 ที่พบว่าหลายเป้าหมายยังไม่บรรลุ ขณะที่ความท้าทายใหม่ ๆ ของโลกเพิ่มความรุนแรงมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะปัญหาและผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การเพิ่มขึ้นของประชากรส่งผลต่อทรัพยากรธรรมชาติและอาหาร และความเหลื่อมล้ำทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองที่รุนแรงขึ้นทั้งในระดับระหว่างประเทศและภายในประเทศ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ประกอบด้วย 17 เป้าหมาย (SDG Goals) 169 เป้าหมายย่อย (SDG Targets) ที่มีความเป็นสากล เชื่อมโยงและเกี่ยวพันกัน และกำหนดให้มี 247 ตัวชี้วัด เพื่อใช้ติดตามและประเมินความก้าวหน้าของการพัฒนาตามเป้าหมาย

ภาพที่ 18 แสดงเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ประกอบด้วย 17 เป้าหมาย

ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2564

1.11) เป้าหมายการพัฒนาจังหวัดปัตตานี 20 ปี (พ.ศ. 2566 – 2585)

เป้าหมายการพัฒนาจังหวัดปัตตานี 20 ปี (พ.ศ. 2566 – 2585) นับเป็น “แผนขั้นที่ 3” ซึ่งได้จัดทำขึ้นเพื่อให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. 2565 เพื่อเป็นกรอบในการขับเคลื่อนการพัฒนาจังหวัดปัตตานีระยะยาว โดยสรุปสาระสำคัญ ดังนี้

(1) เป้าหมายการพัฒนาจังหวัดปัตตานี ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2566 – 2585) คือ “ปัตตานี: เมืองที่โอบรับความหลากหลายบนฐานทรัพยากร” คุณภาพคนคุณภาพชีวิต เศรษฐกิจก้าวหน้า สันติสุขยั่งยืน

(2) ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดระยะ 20 ปีและการถ่ายทอดในแต่ละช่วง 5 ปี

การถ่ายทอดเป้าหมาย ในแต่ละช่วงระยะเวลา 5 ปี	ค่าเป้าหมาย			
	2566 - 2570	2571 - 2575	2576 - 2580	2581 - 2585
เป้าหมายย่อยการพัฒนา	เกษตรกรรมยั่งยืน ฮาลาลคุณภาพ ทุนทางสังคมและชุมชน เข้มแข็ง ภายใต้สังคม พหุวัฒนธรรม นำสู่สันติสุข	เกษตรกรรมยั่งยืน ฮาลาลคุณภาพ ทุนทางสังคมและชุมชน เข้มแข็ง ภายใต้สังคม พหุวัฒนธรรม นำสู่สันติสุข	เมืองพหุวัฒนธรรม หนุนนำเศรษฐกิจ สร้างสรรค์ เชื่อมโยง กับอาเซียนและโลก คนมีคุณภาพชีวิตที่ดี บนพื้นฐาน แห่งความยั่งยืน	เมืองพหุวัฒนธรรม หนุนนำเศรษฐกิจ สร้างสรรค์ เชื่อมโยง กับอาเซียนและโลก คนมีคุณภาพชีวิตที่ดี บนพื้นฐาน แห่งความยั่งยืน
ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย				
1. จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ย ของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป (ปี)	จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ย ของประชากรอายุ 15 ปี ขึ้นไป จำนวน 9 ปี	จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ย ของประชากรอายุ 15 ปี ขึ้นไป จำนวน 10 ปี	จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ย ของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป จำนวน 11 ปี	จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ย ของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป จำนวน 12 ปี
2. สัดส่วนประชากรยากจน (ร้อยละ)	สัดส่วนประชากรยากจน ร้อยละ 27.00	สัดส่วนประชากรยากจน ร้อยละ 25.00	สัดส่วนประชากรยากจน ร้อยละ 22.00	สัดส่วนประชากรยากจน ร้อยละ 20.00
3. ผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อหัว (บาท)	ผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อหัว 80,000 บาท	ผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อหัว 82,000 บาท	ผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อหัว 85,000 บาท	ผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อหัว 87,000 บาท

การถ่ายทอดเป้าหมาย ในแต่ละช่วงระยะเวลา 5 ปี	ค่าเป้าหมาย			
	2566 - 2570	2571 - 2575	2576 - 2580	2581 - 2585
4. สัดส่วนปริมาณขยะที่กำจัด ถูกต้องต่อปริมาณขยะที่เกิดขึ้น (ร้อยละ)	สัดส่วนปริมาณขยะ ที่กำจัดถูกต้องต่อ ปริมาณขยะที่เกิดขึ้น ร้อยละ 11.70	สัดส่วนปริมาณขยะ ที่กำจัดถูกต้องต่อ ปริมาณขยะที่เกิดขึ้น ร้อยละ 14.70	สัดส่วนปริมาณขยะ ที่กำจัดถูกต้องต่อ ปริมาณขยะที่เกิดขึ้น ร้อยละ 17.70	สัดส่วนปริมาณขยะ ที่กำจัดถูกต้องต่อ ปริมาณขยะที่เกิดขึ้น ร้อยละ 20.70
5. การแจ้งความคดีชีวิต ร่างกาย เพศ และคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน (ต่อแสนคน)	การแจ้งความคดีชีวิต ร่างกาย เพศ และคดี ประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน 65.00 ต่อแสนคน	การแจ้งความคดีชีวิต ร่างกาย เพศ และคดี ประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน 62.00 ต่อแสนคน	การแจ้งความคดีชีวิต ร่างกาย เพศ และคดี ประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน 60.00 ต่อแสนคน	การแจ้งความคดีชีวิต ร่างกาย เพศ และคดี ประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน 58.00 ต่อแสนคน
6. สัดส่วนองค์กรชุมชน (แห่งต่อประชากรแสนคน)	สัดส่วนองค์กรชุมชน 290.00 แห่งต่อ ประชากรแสนคน	สัดส่วนองค์กรชุมชน 292.00 แห่งต่อ ประชากรแสนคน	สัดส่วนองค์กรชุมชน 294.00 แห่งต่อ ประชากรแสนคน	สัดส่วนองค์กรชุมชน 296.00 แห่งต่อ ประชากรแสนคน

แผนการดำเนินงานที่สำคัญ/แผนที่นำทาง (Roadmap)

แผนการดำเนินงานสำคัญ	2566 - 2570	2571 - 2575	2576 - 2580	2581 - 2585
1. การพัฒนาศักยภาพคน ตลอดช่วงชีวิตและยกระดับ ผลิตภาพประชากร	- พัฒนาคุณภาพการศึกษา อย่างเป็นระบบทุกรูปแบบ - ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอด ชีวิตและทักษะความเป็น ผู้ประกอบการทุกช่วงวัย - พัฒนาศักยภาพสตรี - พัฒนาผู้ประกอบการและ วิสาหกิจชุมชน - พัฒนากำลังคนเกี่ยวกับ ธุรกิจการท่องเที่ยว	- พัฒนาฝีมือแรงงาน ต่อเนื่องและยกระดับ ผลิตภาพแรงงาน - ส่งเสริมฮับ/ศูนย์กลาง ด้านการศึกษาด้าน มุสลิมศึกษา - ส่งเสริมพัฒนา มาตรฐาน ฝีมือแรงงานไทยให้ได้ มาตรฐานสากล	- เพิ่มผลิตภาพแรงงาน ทั้งภาคอุตสาหกรรมและ ภาคบริการ รวมทั้งเพิ่ม กำลังคนสมรรถนะสูง เพื่อตอบโจทย์ ตลาดแรงงาน - ส่งเสริมการสอบวัด ความรู้มาตรฐานอาชีพ ตามกรอบคุณวุฒิ วิชาชีพแห่งชาติ	- ส่งเสริมการมีงานทำ ของเยาวชนผ่านระบบ ดิจิทัลและมีระบบจอง ตัวแรงงานตั้งแต่ยัง กำลังศึกษาอยู่ - การส่งเสริมให้ค้นหา ความสนใจและ วิเคราะห์ศักยภาพ ตนเอง เพื่อขอรับการ พัฒนาแบบรายบุคคล
2. การสร้างเสริมสุขภาวะ และยกระดับความมั่นคง ทางสุขภาพ	- เสริมสร้างความรอบรู้ ด้านสุขภาพ Health Literacy - พัฒนากลไกความร่วมมือ เพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค แบบบูรณาการ	- การส่งเสริมสุขภาพ เพื่อป้องกัน โรค NCDs ในวัยทำงาน - สร้างการรับรู้และ การตระหนักรู้เพื่อ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม เสี่ยงของโรค NCDs ในวัยทำงาน	- ส่งเสริมการเข้าถึง บริการของหน่วย บริการระดับปฐมภูมิ ได้อย่างทั่วถึงและ เท่าเทียม	- พัฒนาการให้บริการ ระบบสุขภาพด้วย นวัตกรรมแบบใหม่ ผ่านระบบดิจิทัล ไม่ต้องไปพบแพทย์
3. การขับเคลื่อนภาค การเกษตร ด้วยเศรษฐกิจ ชีวภาพ	- เพิ่มประสิทธิภาพการ ผลิตและการแปรรูปสินค้า เกษตร และลดต้นทุน	- ส่งเสริมและขยายผล การพัฒนาการแปรรูป สินค้าอาหาร	- ยกระดับการเลี้ยงสัตว์ เพื่อรองรับตลาด ภายในจังหวัดและเพื่อ	- ส่งเสริมและผลักดัน การใช้นวัตกรรมเพื่อ การพัฒนาสินค้าเกษตร

แผนการดำเนินงานสำคัญ	2566 - 2570	2571 - 2575	2576 - 2580	2581 - 2585
(BCG Model)	<ul style="list-style-type: none"> - ขับเคลื่อนเกษตรกรรมอย่างยั่งยืน - ส่งเสริมเกษตรอินทรีย์และอาหารปลอดภัย 	<ul style="list-style-type: none"> - สนับสนุนการวิจัยขั้นสูง การพัฒนาผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่มีมูลค่าจากพืช GI ของจังหวัด 	<ul style="list-style-type: none"> - การส่งออกวัตถุดิบหรืออาหารแปรรูปมูลค่าสูง 	<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาระบบนิเวศที่ส่งเสริมการพัฒนาอาหารอนาคต
4. Halal for All	<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาและเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ฮาลาล - พัฒนาคุณภาพและหนุนการรับรองมาตรฐานฮาลาล - สำรวจและพัฒนาธุรกิจการท่องเที่ยวฮาลาล - ส่งเสริมการเงินอิสลาม 	<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาคุณภาพลักษณะที่ทันสมัยแต่ยังคงความน่าเชื่อถือของอาหารฮาลาลจากจากปัตตานี - พัฒนาโรงเรียนสอนทำอาหารที่ได้มาตรฐาน - พัฒนาบริการฮาลาล 	<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนามาตรฐานฮาลาลไทยให้การยอมรับในระดับสากล - การส่งเสริมการตลาดด้วยแพลตฟอร์มดิจิทัลยุคใหม่ - เร่งรัดธุรกิจฮาลาล 	<ul style="list-style-type: none"> - อุตสาหกรรมแปรรูปสินค้าฮาลาลได้รับการยกระดับไปสู่เศรษฐกิจฮาลาลแบบครบวงจร - ยกระดับ Halal Hub
5. การพัฒนาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ด้วยเศรษฐกิจสีน้ำเงิน	<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาประมงพาณิชย์ - ส่งเสริมประมงชายฝั่ง - จัดทำฐานข้อมูลทรัพยากรที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจสีน้ำเงิน - สร้างความรู้ความเข้าใจและสร้างเครือข่ายเศรษฐกิจสีน้ำเงิน - จัดทำแผนการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรสิ่งมีชีวิตในทะเลและอ่าวปัตตานี 	<ul style="list-style-type: none"> - ยกระดับการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง Smart Fisherman - อนุรักษ์และฟื้นฟูชายฝั่ง - การให้ความรู้เกี่ยวกับคาร์บอนเครดิต โดยเฉพาะ Blue Carbon - ยกระดับการผลิตเกลือสมุทร เพื่อเพิ่มมูลค่า “เกลือหวาน” รสชาติแห่งชีวิตและวัฒนธรรม - ยกระดับท่าเรือ/อู่ต่อเรือ 	<ul style="list-style-type: none"> - ยกระดับการแปรรูปอาหารสู่อุตสาหกรรมอาหารแบบครบวงจร - พัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพทางทะเล - สะพานปลาอัจฉริยะ 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมการประมงยั่งยืนที่เชื่อมต่อและกำกับติดตามการทำประมงพาณิชย์ได้อย่างแม่นยำด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่
6. Climate Action: การรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	<ul style="list-style-type: none"> - ให้ความรู้และจัดทำแผนการป้องกันภัยพิบัติ - เสริมสร้างการปรับตัวของชุมชนเพื่อลดความเสี่ยง - จัดกิจกรรมปลูกป่าเพื่อสร้างเครือข่ายอาสาสมัครเยาวชนลดโลกร้อน 	<ul style="list-style-type: none"> - การป้องกันและฟื้นฟูชายฝั่งและระบบนิเวศทางทะเลด้วยนวัตกรรม - รณรงค์การเผ่าระวังและลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก - เผ่าระวังภาวะโลกร้อน 	<ul style="list-style-type: none"> - การใช้พลังงานทดแทน/พลังจากหมุนเวียนจากคลื่น - ติดตามควบคุมคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน 	<ul style="list-style-type: none"> - สร้างเครือข่ายวิจัยเผ่าระวังและแก้ปัญหาโลกร้อนร่วมกันกับต่างประเทศ
7. พัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวด้วยเศรษฐกิจสร้างสรรค์ พลัง Soft Power	<ul style="list-style-type: none"> - สำรวจแผนที่ทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญา - พัฒนาการท่องเที่ยวย่านเมืองเก่าอย่างต่อเนื่องและเชื่อมโยงไปแหล่งอื่น - ยกระดับท่องเที่ยวชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาแหล่งที่พักตากอากาศ ร้านค้า ร้านอาหารเพื่อหนุนเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศรอบอ่าวปัตตานี - ส่งเสริมกิจกรรมสันทนากาและการจัด 	<ul style="list-style-type: none"> - เชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวเชิงศรัทธาและกิจกรรมเกี่ยวเนื่องกับวิถีมุสลิม - สร้าง พื้นฟูและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวต่อเนื่อง 	<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวแห่งศรัทธาที่สามารถเชื่อมโยงกับนานาชาติ และไม่ต้องเดินทางแต่สามารถท่องเที่ยว

แผนการดำเนินงานสำคัญ	2566 - 2570	2571 - 2575	2576 - 2580	2581 - 2585
	เพื่อเสริมเศรษฐกิจฐานราก - พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และระบบโลจิสติกส์	งานเทศกาลหนุนาการ ท่องเที่ยวชายหาด ชายฝั่ง - จัดการแข่งขันกีฬาทาง น้ำและยกระดับเป็นการ แข่งขันระดับนานาชาติ	- ยกระดับมาตรฐาน การท่องเที่ยวไทยสู่ มาตรฐานโลก	ผ่านเทคโนโลยี VR
8. การพัฒนาเมืองและ ชุมชนอย่างยั่งยืน	- ปัตตานี: เมืองอัจฉริยะ - ปัตตานี: เมืองสร้างสรรค์ ด้านอาหาร	- ปัตตานี: เมืองสีเขียว (IMT-GT) - ปัตตานี: เมืองแห่ง การเรียนรู้	- ปัตตานี: เมืองยั่งยืน - ปัตตานี: เมือง คาร์บอนต่ำ	- ปัตตานี: เมืองปลอดภัย และสันติสุข

1.12) วัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาในอนาคตของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน ในระยะ 5 ปี

(พ.ศ. 2566 – 2570)

กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนได้จัดทำวัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาในอนาคตของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน ในระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570) ซึ่งได้จัดทำขึ้นเพื่อให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. 2565 เพื่อเป็นกรอบในการขับเคลื่อนการพัฒนาของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน โดยสรุปสาระสำคัญ ดังนี้

(1) วัตถุประสงค์ คือ “เพื่อยกระดับภาคการเกษตร การท่องเที่ยว และอุตสาหกรรมการค้าชายแดน เพื่อเพิ่มมูลค่า บนฐานสังคมพหุวัฒนธรรมเข้มแข็งอย่างยั่งยืน”

(1.1) ด้านการเกษตร “เพื่อเพิ่มมูลค่าภาคการเกษตรโดยการยกระดับและพัฒนาคุณภาพการผลิต การแปรรูป เพื่อเพิ่มมูลค่า และการตลาด ทั้งสินค้าเกษตรหลักและสินค้าอัตลักษณ์ของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน”

(1.2) ด้านการท่องเที่ยว “เพื่อเพิ่มมูลค่าภาคการท่องเที่ยว โดยยกระดับและพัฒนาการท่องเที่ยวชายแดนเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน การท่องเที่ยวทางธรรมชาติ การท่องเที่ยวพหุวัฒนธรรม และการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและกีฬา”

(1.3) ด้านอุตสาหกรรมและการค้าชายแดน “เพื่อเพิ่มมูลค่าภาคอุตสาหกรรมและการค้าชายแดน โดยส่งเสริมการค้า การลงทุนด้านอุตสาหกรรม และเขตเศรษฐกิจพิเศษ ยกระดับการค้าชายแดนให้เชื่อมโยงกับพื้นที่เศรษฐกิจของประเทศเพื่อนบ้านและกลุ่มประเทศอาเซียน”

(1.4) ด้านสังคม และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม “เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์ทุกช่วงวัยและให้พึ่งพาตนเองได้ มีทักษะในการประกอบอาชีพ และตอบสนองความต้องการของพื้นที่ สร้างความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัว สังคม บนความหลากหลายทางวัฒนธรรม ระบบสุขภาพและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน”

(2) ทิศทางการพัฒนา

(2.1) ด้านการเกษตร

(2.1.1) พัฒนาศักยภาพการผลิตสินค้าเกษตร ทั้งสินค้าเกษตรหลัก/อัตลักษณ์ (พืช ประมง ปศุสัตว์) เพื่อเพิ่มมูลค่า (พืช : ทูเรียน มังคุด ลองกอง ลูกหยี ส้มแขก, ปศุสัตว์ : โค แพะ สัตว์ปีก, ประมง: ปลา สลิดดอนนา ปลาพลวงชมพู ปลากุลเลา) เช่น พัฒนาทักษะการผลิตไม้ผลให้ได้มาตรฐานตามความต้องการของตลาด โดยเน้นการพัฒนาตลอดห่วงโซ่คุณค่า ทั้งด้านการผลิต การแปรรูป การตลาดและการบริโภค

(2.1.2) ลดการพึ่งพาและลดความเสี่ยงด้านเศรษฐกิจจากการทำเกษตรเชิงเดี่ยวโดย ส่งเสริมเกษตรกรรายย่อยปรับระบบการผลิตเพื่อการพึ่งตนเองโดยส่งเสริมการทำวนเกษตร เกษตรผสมผสาน การปลูกพืชหรือทำปุ๋ยคอกสัตว์รวมยาง ปาล์ม ของเกษตรกรที่ทำเกษตรเชิงเดี่ยว เช่น ยางพารา ปาล์มน้ำมัน และพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในการเป็นต้นแบบพืชเศรษฐกิจเชิงระบบ

(2.1.3) ส่งเสริม ยกระดับคุณภาพการผลิต แปรรูปพันธุ์พืช สัตว์ อุตสาหกรรมของพื้นที่สู่การผลิตเชิงการค้าเพื่อเพิ่มมูลค่า โดยการใช้โมเดลเศรษฐกิจแบบ BCG การจัดตั้งศูนย์กลางเทคโนโลยี นวัตกรรมการผลิต แปรรูป

(2.1.4) ยกระดับอุตสาหกรรมประมง การเพาะเลี้ยงกุ้งและสัตว์น้ำจืด สัตว์น้ำชายฝั่งอุตสาหกรรมประมง และเพิ่มประสิทธิภาพการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดจากเดิมที่มุ่งเน้นเพื่อการบริโภคในครัวเรือนสู่การเพาะเลี้ยงเชิงพาณิชย์

(2.1.5) ส่งเสริมการแปรรูปอาหารทะเลที่มีมาตรฐานสากล เป็นผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง อาหารที่เฉพาะเจาะจงในการส่งเสริมสุขภาพด้านต่างๆ (Functional Foods)

(2.1.6) เพิ่มช่องทางการตลาดสินค้าเกษตรสู่ตลาดโลก

(2.1.7) ส่งเสริมสนับสนุนนักลงทุนด้านอุตสาหกรรมฮาลาล โดยใช้วัตถุดิบในพื้นที่

(2.1.8) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านชลประทาน ให้ครอบคลุมพื้นที่เกษตรที่สำคัญ และเพิ่มประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการน้ำ

(2.1.9) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี/นวัตกรรม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในภาคเกษตร

(2.1.10) เพิ่มการบูรณาการกับเอกชน ผู้ประกอบการ ธุรกิจ อาหารในพื้นที่ (นักลงทุน)

(2.1.11) พัฒนาระบบการเฝ้าระวัง ปัญหา โรคต่างๆ เป็นระยะ โดยมีการปฏิบัติการที่มีมาตรฐาน

(2.1.12) พัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ให้มีความสามารถแข่งขันได้ ให้เข้าถึงแหล่งทุน และสนับสนุนเงินทุนดอกเบี้ยต่ำ

(2.2) ด้านการท่องเที่ยว

(2.2.1) พัฒนาการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ท่องเที่ยวพหุวัฒนธรรม ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ และกีฬา และเมืองเก่า หาดทราย และทะเลโดยการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคม สิ่งอำนวยความสะดวก และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน

(2.2.2) พัฒนาศักยภาพบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวกระแสหลักและการท่องเที่ยวโดยชุมชนเพื่อยกระดับให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล

(2.2.3) พัฒนาเมืองท่องเที่ยวชายแดน เมืองสู่โงะ-โลก และเมืองเบตง ให้เป็นเมืองการค้า และเมืองท่องเที่ยวชายแดนที่เชื่อมโยงกับในประเทศและต่างประเทศ

(2.2.4) ส่งเสริมการตลาด สร้างภาพลักษณ์ และประชาสัมพันธ์ โดยใช้เทคโนโลยีนวัตกรรม การสื่อสารที่ทันสมัย

(2.2.5) ออกแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ที่หลากหลาย เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและอนุรักษ์

(2.2.6) ส่งเสริม สืบสาน สร้างความตระหนัก มรดกวัฒนธรรม อัตลักษณ์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

(2.2.7) มีมาตรการ ระบบการป้องกัน ระบบรักษาความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวและผู้ประกอบการท่องเที่ยว

(2.3) ด้านอุตสาหกรรมและการค้าชายแดน

(2.3.1) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยี และสิ่งอำนวยความสะดวกให้เพียงพอและได้มาตรฐานเพื่อรองรับการขนส่งทางบกเชื่อมด่านชายแดนและพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ

(2.3.2) พัฒนาผลิตภาพแรงงานรองรับอุตสาหกรรมการค้าในพื้นที่ชายแดน

(2.3.3) ส่งเสริมการค้าการลงทุนภาคอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปที่สำคัญของกลุ่มจังหวัด และพัฒนาเมืองชายแดนเพื่อเชื่อมโยงการค้า การตลาดและการท่องเที่ยว การค้าปลีก คำส่ง และระบบเศรษฐกิจฐานรากกับพื้นที่ภาคใต้และการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศมาเลเซียและสิงคโปร์ กลุ่มอาเซียนและกลุ่มประเทศมุสลิม

(2.3.4) การพัฒนาระบบธุรกิจการบิน วางแผนการขนส่งทางอากาศ การกระจายสินค้า การส่งออก อุตสาหกรรมต่อเรือและซ่อมเรือ (ปัตตานีและนราธิวาส)

(2.3.5) พัฒนาด่านชายแดนไทย มาเลเซียทั้ง 4 ด่านในพื้นที่ให้ได้มาตรฐานสากล

(2.4) ด้านสังคม และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(2.4.1) พัฒนาแหล่งเรียนรู้ นวัตกรรมการศึกษาเพื่อการมีงานทำรองรับการพัฒนา

(2.4.2) พัฒนาทักษะอาชีพที่ตอบสนองการพัฒนาพื้นที่เช่น พัฒนาทักษะแรงงานเกษตรมืออาชีพ

(2.4.3) ขยายโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน

(2.4.4) พัฒนาและสนับสนุนยกระดับทักษะฝีมือแรงงาน

(2.4.5) สร้างความรอบรู้ให้คนทุกช่วงวัยสู่การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง

(2.5.6) สร้างความรอบรู้สู่การปฏิบัติด้านสุขภาพเพื่อการมีสุขภาวะที่ดี

(2.4.7) ยกระดับการแก้ไขปัญหาความยากจนและเสริมสร้างสุขภาวะแก่ครัวเรือนที่มีปัญหาอนามัยแม่และเด็กปัญหาทุพโภชนาการผู้สูงอายุและกลุ่มเปราะบาง

(2.4.8) บูรณาการการบริหารจัดการขยะของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

(2.4.9) พัฒนาขีดความสามารถกลุ่มเด็กพหุปัญญาให้มีศักยภาพเพิ่มขึ้น

(2.4.10) อนุรักษ์ฟื้นฟูและบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

(2.4.11) พัฒนานวัตกรรมการศึกษาเพื่อส่งเสริมการมีงานทำ

2) การวิเคราะห์ศักยภาพจังหวัดและสภาพแวดล้อมภายนอก (SWOT Analysis)

จังหวัดปัตตานีได้ดำเนินการวิเคราะห์ศักยภาพจังหวัดและสภาพแวดล้อมภายนอก (เฉพาะที่สำคัญ) เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยภายใน (Internal Factors) ทั้งจุดแข็งและจุดอ่อน และปัจจัยภายนอกหรือสิ่งแวดล้อม (External Factors) ที่เป็นโอกาสและภัยคุกคามของจังหวัด ซึ่งครอบคลุมวิเคราะห์ใน 6 มิติ ได้แก่ มิติการเมือง (P: political) มิติเศรษฐกิจ (E: economic) มิติสังคม (S: social) มิติเทคโนโลยี (T: technological) มิติสิ่งแวดล้อม (E: environmental) และนิติกฎหมาย (L: legal) ซึ่งจะช่วยให้เข้าใจแนวโน้มของท้องถิ่น/ชุมชน จังหวัด และประเทศ ตลอดจนบริบทของนานาชาติที่จังหวัดจะต้องเผชิญในอนาคต โดยผ่านกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการจัดเวทีระดมความคิดเห็นและสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมจากภาคส่วนต่าง ๆ ในงาน การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำแผนพัฒนา

จังหวัดปัตตานี และการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย แล้วรวบรวมข้อมูลไปทำการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) เพื่อการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส ภัยคุกคาม – SWOT Analysis และการวิเคราะห์ TOWS Matrix ซึ่งสรุปรายละเอียดดังต่อไปนี้

(1) การวิเคราะห์จุดแข็ง (Strengths)

S1. ลักษณะทางภูมิศาสตร์ทางน้ำ/อ่าวปัตตานีสร้างความได้เปรียบเชิงพื้นที่ เพราะมีความอุดมสมบูรณ์ มีแม่น้ำหลายสายเป็นแหล่งคมนาคมเชื่อมโยงถึงอ่าวปัตตานี เป็นแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์น้ำหลายชนิด มีกิจกรรมท่องเที่ยว การท่องเที่ยวทางน้ำ กิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและธุรกิจฮาลาล อ่าวปัตตานีมีศักยภาพสามารถเชื่อมโยงกับชุมชนท่องเที่ยวที่สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจและสร้างประโยชน์ให้แก่ชุมชนผ่านการจัดการทรัพยากรด้วยตัวชุมชนและหน่วยงานราชการทำหน้าที่หนุนเสริมศักยภาพให้ชุมชนในการพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

S2. เป็นพื้นที่แห่งการเรียนรู้ของชุมชน ทั้งในพื้นที่วงแหวนพหุวัฒนธรรมเมืองปัตตานี ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวใหม่ อาทิ บ้านขุนพิทักษ์รายาที่ได้รับรางวัลจาก UNESCO พิพิธภัณฑน์มรดกทางวัฒนธรรม ชุมชนโบราณ/กือดาจีนอ อาคารทรงชิโนโปรตุกีส อุทยานการเรียนรู้ปัตตานี สถาบันวัฒนธรรมศึกษากัลยาณิวัฒนา เป็นต้น รวมทั้งการส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน อาทิ ชุมชนท่องเที่ยวทรายขาว ชุมชนท่องเที่ยวจะบังติกอ ชุมชนท่องเที่ยวบางปู ชุมชนท่องเที่ยวสะพานไม้บานา เป็นต้น

S3. ความตื่นตัวของภาคประชาชนในเรื่องประวัติศาสตร์และพิพิธภัณฑน์เมือง ซึ่งมีศักยภาพเป็นแหล่งเรียนรู้เชิงประวัติศาสตร์ และเป็นเส้นทางการเรียนรู้ทางวัฒนธรรม ทั้งในเรื่องการเป็นระเบียบแห่งเมกะ การพิมพ์อัลกุรอานเป็นพิมพ์ที่แรกของโลก หรือเรื่องราวของสุลต่านที่เข้ารับอิสลามเป็นคนแรก ผ่านการใช้หลักวิชาการของภาคประชาชนเพื่อร่วมค้นหาประวัติศาสตร์เพื่อเกิดการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย

S4. มีศูนย์การเรียนรู้เชิงเศรษฐกิจพอเพียง มีฟาร์มตัวอย่างอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ศูนย์เรียนรู้โคกหนองนาโมเดล ซึ่งเป็นศูนย์การเรียนรู้เพื่อการถ่ายทอดเทคโนโลยี ให้กับเกษตรกรและผู้สนใจเกษตรตามแนวเกษตรทฤษฎีใหม่ นอกจากนี้ ยังเป็นแหล่งกิจกรรมการเรียนรู้นอกห้องเรียนของสถาบันการศึกษาในพื้นที่ และแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร กว่า 200 ศูนย์การเรียนรู้ กระจายครอบคลุมพื้นที่จังหวัด ซึ่งสามารถสร้างฐานการรับรู้ให้ชุมชนและนอกชุมชนได้อย่างต่อเนื่อง

S5. มีวิสาหกิจชุมชนเกี่ยวกับผ้าบาติก ผ้าปาเต๊ะ และผลิตภัณฑ์จากผ้าที่มีลวดลายที่มีอัตลักษณ์ เช่น บาติกเขาตวม หนองเรต รวมทั้งผ้าและเครื่องแต่งกายมุสลิม เช่น หมวกกะปิเยาะ ผ้าคลุม ผ้าละหมาด นอกจากนี้ ยังมีการพัฒนาลวดลายนาญูจिनอเพื่อส่งเสริมพหุวัฒนธรรมและพัฒนาองค์ความรู้ด้านผ้าบาติกของจังหวัดปัตตานี เป็นที่ยอมรับ

S6. มีลักษณะสังคมแบบสังคมพหุวัฒนธรรมที่เข้มแข็งและได้รับการยอมรับ มีวิถีผสมผสานที่มีเสน่ห์ โลกมุสลิมให้การยอมรับในอัตลักษณ์เมืองปัตตานี มีประวัติศาสตร์เมืองมายาวนาน วิถีชุมชนและทุนทางวัฒนธรรมไทย จีน มลายู ที่ผสมผสานมาในอดีต ซึ่งสะท้อนในรูปแบบอาหาร เครื่องแต่งกาย สถาปัตยกรรมที่มีความเฉพาะตัว มีศักยภาพเป็นซอฟต์พาวเวอร์ (Soft Power) ทั้งในเรื่องอาคาร-อาหาร-อารมณ์-อารมณ

S7. มีสถาบันฮาลาล มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และศูนย์วิทยาศาสตร์ฮาลาล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (สำนักงานปัตตานี) ที่มีห้องปฏิบัติการที่ประกอบด้วยเครื่องมือวิทยาศาสตร์สำหรับการวิเคราะห์ วิจัยทางอาหารที่ทันสมัยและได้รับการรับรองมาตรฐาน บริการตรวจวิเคราะห์การปนเปื้อนสิ่งต้องห้าม (หะรอมและนะยิส) ในวัตถุดิบ และผลิตภัณฑ์อาหารฮาลาล พร้อมให้คำปรึกษาแก่ภาคอุตสาหกรรมอาหารและผู้สนใจที่ต้องการผลิตอาหารฮาลาล

S8. มีสินค้าเกษตรที่ได้ขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ได้แก่ ลูกหยียะรัง ส้มโอบูโกยะรัง ทุเรียนทรายขาว ซึ่งมีศักยภาพในการต่อยอดทางเศรษฐกิจ รวมทั้งมีผลิตภัณฑ์ชุมชนจากภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอัตลักษณ์ อาทิ ผ้าพื้นเมือง อาหารพื้นเมือง และของฝากประจำท้องถิ่น

S9. มีเรือประมงพาณิชย์ที่ได้รับใบอนุญาตจำนวน 991 ลำ ส่วนใหญ่มีขนาด 10.00-19.99 ตันกรอสส์ แม้จะมีจำนวนลดลงจากเดิมเกือบร้อยละ 40 แต่ยังมีปริมาณเป็นลำดับต้นของประเทศ ซึ่งยังมีศักยภาพในการจับสัตว์น้ำขึ้นท่ามีปริมาณสัดส่วนมากกว่าจังหวัดสงขลา 9.20 เท่า ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการป้องกันวัตถุดิบไปยังอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารฮาลาลเพื่อจำหน่ายในประเทศและส่งออกต่างประเทศ และยังเป็นกลไกสำคัญทางเศรษฐกิจที่เชื่อมโยงไปยังภาคการค้า ภาคบริการที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมประมง

S10. ภาคประมงพื้นบ้านในจังหวัดปัตตานีมีประมาณ 2,359 ราย มีการรวมกลุ่มมากกว่า 45 กลุ่ม ทั้งการประมงชายฝั่ง การประมงนอกชายฝั่ง การเพาะเลี้ยง และการแปรรูป มีความเข้มแข็งในการรวมกลุ่มเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและสัตว์น้ำวัยอ่อน รวมทั้งการขับเคลื่อนการรวมกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพื่อแปรรูปสัตว์น้ำ การผลิตอุปกรณ์จับสัตว์น้ำเพื่อส่งจำหน่าย และชุมชนท่องเที่ยว

(2) การวิเคราะห์จุดอ่อน (Weakness)

W1. เศรษฐกิจจังหวัดปัตตานีจากเดิมปี 2538 ที่มีรายได้หลักจากเกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมงถึงเกือบร้อยละ 50 แต่ปัจจุบันลดลงเหลือประมาณร้อยละ 20 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด ส่วนการผลิตสินค้าอุตสาหกรรมมีการเพิ่มขึ้นเป็นสัดส่วนที่น้อยเมื่อเทียบกับจังหวัดข้างเคียง รายได้หลักของจังหวัดเปลี่ยนเป็นการบริหารราชการ การป้องกันประเทศ และกิจกรรมด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์ การศึกษา และการขายส่งและการขายปลีก การซ่อมยานยนต์

W2. ประชาชนในจังหวัดปัตตานียังประสบปัญหาความยากจน โดยประชากรมีรายได้ต่ำกว่าเส้นความยากจนในอัตราที่สูง และมีภาวะความยากจนข้ามชั่วคนหรือความยากจนข้ามรุ่น

W3. อ่าวปัตตานีโดยเฉพาะพื้นที่อ่าวในมีลักษณะตื้นเขินในบางส่วน ทำให้ไม่สามารถนำนักท่องเที่ยวสัญจรได้ และเป็นอุปสรรคต่อการเดินเรือ ส่งผลกระทบต่อปัญหาประมงพื้นบ้านและประชาชนรอบอ่าวปัตตานี

W4. ประชากรวัยแรงงานในจังหวัดปัตตานีมีสัดส่วนร้อยละ 63.02 กลุ่มแรงงานไร้ฝีมือหรือมีทักษะแรงงานไม่สูงมีค่านิยมในการทำงานใช้แรงงานในประเทศมาเลเซีย บางส่วนที่อยู่ในพื้นที่ยังขาดประสบการณ์ทำงาน และขาดการพัฒนาทักษะในการประกอบอาชีพในสาขาต่าง ๆ ที่สามารถสร้างรายได้ที่เพียงพอกับค่าครองชีพ มีผลิตภาพแรงงานต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ ส่วนวัยแรงงานที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษายังขาดประสบการณ์และขาดการเปิดใจรับการสอนงานจากผู้ประกอบการ ส่วนแรงงานทักษะสูง แรงงานที่มีทักษะเฉพาะ หรือกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ยังมีความขาดแคลนไม่ที่สอดคล้องกับความต้องการของภาคอุตสาหกรรม หรือยุทธศาสตร์การพัฒนา/เศรษฐกิจ/อุตสาหกรรมที่ได้กำหนดไว้

W5. โครงสร้างเศรษฐกิจของจังหวัดปัตตานีพึ่งพาภาคเกษตรซึ่งยังเป็นการผลิตแบบดั้งเดิมที่ต้องใช้แรงงานคนเป็นหลัก เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นรายย่อยใช้แรงงานภายในครอบครัว ซึ่งบางส่วนเริ่มแบกรับต้นทุนภาคการเกษตรไม่ไหวเนื่องจากต้นทุนการผลิตสูงขึ้น บางส่วนต้องขายที่ดินทำกินเพื่อชำระหนี้ บางส่วนปล่อยกร้างเนื่องจากไม่มีทุนในการปรับเปลี่ยนสภาพที่ดินเพื่อปลูกพืชเศรษฐกิจใหม่

W6. การแพร่ระบาดของยาเสพติดและปัญหาเยาวชนที่ติดยาเสพติดในอัตราที่สูง นอกจากนี้พืชที่มีสารไมทราจินีนอย่างไร้ประโยชน์ใช้ผิดวัตถุประสงค์ตามพระราชบัญญัติพืชกระท่อม พ.ศ. 2565 กำหนดการควบคุมพืชกระท่อมเป็นการเฉพาะ กลับนำมาผสมกับวัตถุดิบอื่นที่มีผลเสียต่อระบบประสาท

W7. การพัฒนาด้านโครงข่ายพื้นฐานคมนาคมเพื่อเชื่อมโยง 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้พัฒนาซ้ำกว่าความต้องการของภาคประชาชน การขนส่งโลจิสติกส์เพื่อเป็นการลดต้นทุนและเวลา ขาดจุดเชื่อมโยงการขนส่งโลจิสติกส์ทั้งทางบก ทางน้ำ และทางรางเพื่อรองรับการขนส่งของประชาชน นักท่องเที่ยว และการขนส่งคอนเทนเนอร์สินค้าอย่างไร้รอยต่อ มีปัญหาความแออัดของการจราจรโดยเฉพาะแยกตะลุโบะซึ่งจุดตัดทางหลวงหมายเลข 42 กับทางหลวงหมายเลข 410 เนื่องจากเป็นเส้นทางหลักในการขนส่งสินค้า และถนนสายโรงเรียนอนุบาลปัตตานีซึ่งควรขยายเป็นถนนมาตรฐาน

W8. สิ่งปลูกสร้างของหน่วยราชการที่ก่อสร้างและไม่ได้ใช้ประโยชน์ ทำให้เกิดการทิ้งร้าง กระทบต่อภาพลักษณ์ของจังหวัดที่ไร้การขับเคลื่อนเศรษฐกิจ สิ่งปลูกสร้างหลายอย่างเริ่มต้นจากยุทธศาสตร์ที่ดีโดยเฉพาะโครงการนิคมอุตสาหกรรมฮาลาล หรือโรงงานแปรรูปผลผลิตการเกษตร OTOP ฮาลาล

W9. ผู้ประกอบการ SMEs ประสบปัญหาการขาดแคลนวัตถุดิบ และวัตถุดิบยังไม่ได้คุณภาพสำหรับโรงงานแปรรูปทางการเกษตร อีกทั้งวัตถุดิบจากภาคประมงจำเป็นต้องมีเอกสารรับรองผู้ทำการประมง นอกจากนี้ผู้ประกอบการ SMEs ยังขาดข้อมูลฮาลาลทุกระดับและขาดการพัฒนาด้านฮาลาลแบบบูรณาการ

W10. จังหวัดปัตตานียังไม่สามารถสร้างพหุวัฒนธรรมให้มีมูลค่าทางเศรษฐกิจในระดับสูงได้เพื่อเป็น Soft Power ที่แท้จริง การจัดกิจกรรมทางพหุวัฒนธรรมส่วนใหญ่เป็นการจัดที่ไม่ต่อเนื่อง ธุรกิจนำเที่ยวและนักท่องเที่ยวจากต่างพื้นที่จึงไม่สามารถวางแผนการท่องเที่ยวล่วงหน้าเตรียมไว้ได้อย่างเป็นระบบ ขาดการนำสังคมพหุวัฒนธรรมซึ่งเป็นนามธรรมให้กลายเป็นผลิตภัณฑ์จับต้องได้

W11. ปอเนาะดั้งเดิมหลายแห่งมีประวัติศาสตร์ที่มีคุณค่าในฐานะศูนย์กลางความรู้อิสลามของแหลมมลายู ซึ่งยังไม่ได้พัฒนาเป็นศูนย์การเรียนรู้ต้นแบบในการเรียนรู้ศาสนา หรือศาสนาควบคู่สามัญ หรือการส่งเสริมอาชีพให้สามารถประกอบอาชีพได้หลังสำเร็จการศึกษา ปัจจุบันมีการส่งเสริมอาชีพด้านเกษตรเพื่อสร้างโภชนาการแก่ผู้เรียน รวมทั้งต้องการยกระดับปอเนาะดั้งเดิมให้มีศักยภาพเป็นแหล่งศึกษาดูงาน

W12. ผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน หรือเกษตรกรแปรรูปสินค้าเกษตร ที่เป็นคนรุ่นใหม่ที่ต้องการมีผลิตภัณฑ์ของตนเอง ขาดทักษะในเรื่องการผลิตที่ได้มาตรฐาน เทคโนโลยีการผลิต เทคโนโลยีการยืดอายุผลิตภัณฑ์ การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ การจัดการต้นทุน การตั้งราคา การบริหารธุรกิจ การจัดการนวัตกรรม และการยกระดับสินค้าให้ได้มาตรฐานส่งออก

W13. สินค้าและผลิตภัณฑ์ในจังหวัดปัตตานีส่วนใหญ่ไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ โดยเฉพาะมาตรฐานอาหารและยา เนื่องจากขาดความพร้อมในเรื่องเงินทุน พื้นที่ก่อสร้างหรือปรับปรุงสถานประกอบการขอสนับสนุนจากภาครัฐจะต้องยินยอมให้ภาครัฐเข้าใช้สถานที่อย่างน้อย 5 ปี

W14. ขาดการบูรณาการข้อมูลด้านการท่องเที่ยวระดับชุมชน การท่องเที่ยววิถี การเชื่อมโยงเส้นทางและกิจกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว มีหลายหน่วยงานที่รับผิดชอบและขาดการบูรณาการข้อมูลระหว่างกัน ขาดแพลตฟอร์มด้านการท่องเที่ยวและการสนับสนุนผู้ประกอบการให้ยอมรับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ขาดการประชาสัมพันธ์เชิงรุก

W15. ประชาชนขาดความรู้ และทักษะทางการดูแลสัตว์ เช่น การทำคลอดหรือการดูแลวัว เป็นต้น

W16. ขาดการส่งเสริม อนุรักษ์ พื้นฟู และยกระดับวัฒนธรรมท้องถิ่นจากหน่วยงานภาครัฐ/หน่วยงานท้องถิ่นอย่างเป็นระบบ อาทิ วงดนตรีกาหลอ (เล่นงานศพ) เป็นต้น

(3) การวิเคราะห์โอกาส (Opportunities)

O1. นโยบายการจัดตั้งและส่งเสริมการลงทุนในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ แผนการพัฒนาประเทศที่ให้ความสำคัญในการพัฒนาและเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน และการขยายความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านทั้งการคมนาคมขนส่ง โทรคมนาคม และการเชื่อมโยงสามเหลี่ยมเศรษฐกิจชายแดนใต้ (เบตง สุไหงโกลลก และหนองจิก) แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด มีแผนสนับสนุนให้จังหวัดปัตตานี เป็นศูนย์กลางฮาลาล และข้อตกลงในการประชุม IMT-GT ได้มอบให้ประเทศไทยเป็นเจ้าภาพด้านผลิตภัณฑ์และบริการฮาลาล

O2. นโยบายการพัฒนาเมืองต้นแบบ “สามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” และขยายผลโครงการเมืองต้นแบบที่ 4 “เมืองต้นแบบอุตสาหกรรมก้าวหน้าแห่งอนาคต เพื่อเชื่อมต่อเศรษฐกิจตามแนวระเบียงเศรษฐกิจที่ 6 (ยะลา ปัตตานี นราธิวาส เปรັค กลันตัน ตรังกานู สุมาตราใต้) ภายใต้กรอบ IMT-GT เพื่อให้มีเศรษฐกิจมั่นคง และกระจายความมั่งคั่งให้กับประชาชนในพื้นที่

O3. ประเทศไทยวางจุดยืนเป็นประเทศที่เป็นมิตรกับโลกมุสลิม ผลิตภัณฑ์และบริการฮาลาลของประเทศไทยได้รับการยอมรับจากผู้บริโภคมุสลิม ประเทศไทยยังเป็นเป้าหมายการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวฮาลาล มีการสร้างความสัมพันธ์กับสังคมมุสลิมในอาเซียนและโลกอาหรับที่เอื้อต่อการเสริมสร้างความร่วมมือทางการค้า โดยเฉพาะการฟื้นความสัมพันธ์กับซาอุดีอาระเบีย เป็นโอกาสในการเชื่อมโยงกับประเทศโลกมุสลิม ในด้านอาหาร การท่องเที่ยว การจูงใจการลงทุนในอุตสาหกรรมฮาลาล และการส่งออก

O4. การเติบโตของตลาดมุสลิมทั้งในต่างประเทศ กระแสความตื่นตัวของตลาดผลิตภัณฑ์ปลอดภัยที่จะเป็นโอกาสในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ฮาลาล นอกจากนี้ยังมีความต้องการอาหารที่ทำจากพืช ผัก ผลไม้ ทดแทนโปรตีนจากเนื้อสัตว์ อาหารเพื่อสุขภาพ และอาหารแห่งอนาคต

O5. ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร รวมถึงเทคโนโลยีด้านการเกษตร ที่มีราคาถูกลงแต่ความเร็วเพิ่มขึ้น ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ สามารถนำมาใช้สำหรับกลุ่มเกษตรกรอัจฉริยะ (Smart Farmer) การเกษตรเทคโนโลยี การใช้เทคโนโลยีการกำหนดพื้นที่และการเลี้ยงหอยแครง เทคโนโลยีกระชังปลาอัจฉริยะ การเลี้ยงปลาในทะเล การศึกษาออนไลน์ การพัฒนาแอปพลิเคชันสำหรับธุรกิจ การติดตามการขนส่งสินค้า (Delivery) การตรวจสอบย้อนกลับคุณภาพสินค้า การแก้ไขปัญหาเรื่องความปลอดภัย

O6. หน่วยงานภาครัฐและภาคส่วนต่าง ๆ ได้ส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยีและเครื่องจักรกลมาใช้ในการเกษตรเพื่อทดแทนแรงงานคน การนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้เพื่อเพิ่มผลผลิตต่อหน่วยพื้นที่

O7. แผนนโยบายรัฐบาลและโมเดลการพัฒนาเศรษฐกิจด้วย BCG Model บนพื้นฐานชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน เศรษฐกิจสีเขียว มีนโยบายที่มุ่งเน้นการพัฒนาวิจัย นวัตกรรมเทคโนโลยี เน้นสนับสนุนการลงทุนอุตสาหกรรมเกษตรและธุรกิจบริการมูลค่าสูง ทั้งในธุรกิจบริการด้านอุปกรณ์การแพทย์ความแม่นยำสูง สถานบริการผู้ป่วย ธุรกิจนันทนาการ และการบริการทางการศึกษา ในเขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อเชื่อมโยงเศรษฐกิจทั้งในและระหว่างภูมิภาค มีการนำงานวิจัยของสถาบันการศึกษามาใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์เพื่อต่อยอดและสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร

○8. อุตสาหกรรมท่องเที่ยวระดับโลกและพฤติกรรมนักท่องเที่ยวให้ความสำคัญการท่องเที่ยวชุมชน และการท่องเที่ยวสีเขียวที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การท่องเที่ยวเชิงการแพทย์และสุขภาพ การท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ การท่องเที่ยวพร้อมทำงาน การท่องเที่ยวเชิงอาหาร นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เน้นในเรื่องความปลอดภัย การสร้างความเชื่อมั่น และตัดสินใจจากความคุ้มค่า นอกจากนี้เทคโนโลยียังมีบทบาทสำคัญในการกระตุ้นการท่องเที่ยว

○9. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน มีเป้าหมายมุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศบนพื้นฐานแนวคิด 3 ประการ ได้แก่ ต่อยอดอดีต บนพื้นฐานรากเหง้าทางเศรษฐกิจ อัตลักษณ์ วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต และปัตตานีมีวัยแรงงานกลับถิ่น

○10. การเติบโตทางโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยี ความรวดเร็วของอินเทอร์เน็ต และเครือข่ายสัญญาณโทรศัพท์มือถือ ก่อเกิดนวัตกรรมและแอปพลิเคชันบริการด้านต่าง ๆ ผ่านโทรศัพท์มือถือ อาทิ ด้านสุขภาพ ด้านสุขภาพ ด้านการขนส่งสินค้า ด้านการเงิน ด้านการลงทุน มีการสนับสนุนงบประมาณเพื่อพัฒนาจังหวัดเป็นเมืองอัจฉริยะ (Smart City) โดยมีหน่วยงานงานระดับท้องถิ่นเป็นผู้ขับเคลื่อนนโยบาย เช่น คนอัจฉริยะ สิ่งแวดล้อม อัจฉริยะ การจัดการขยะอัจฉริยะ การบริการอัจฉริยะ เป็นต้น รวมทั้งการส่งเสริมการปรับเปลี่ยนองค์กรให้มีการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ (Digital Transformation) เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้า กระบวนการทำงาน และโมเดลธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงไป

○11. นโยบายรัฐบาลให้ความสำคัญในการส่งเสริมการพัฒนาการขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและเศรษฐกิจพอเพียง ส่งผลต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาและการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ส่งเสริมโครงการและงบประมาณในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีแหล่งเรียนรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียง

○12. ความต้องการสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปจากตลาดต่างประเทศ โดยเฉพาะจีนและกลุ่มประเทศมุสลิมยังต้องการสินค้าประมง และปศุสัตว์ สูงขึ้น โดยเฉพาะหลายประเทศทั่วโลกมีความกังวลเรื่องความมั่นคงด้านอาหารจากการขาดแคลนธัญพืช และผลกระทบจากการเข้าสู่ภาวะโลกเดือด

○13. แนวนโยบายรัฐบาลและโมเดลการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ (Bio Economy) ซึ่งเน้นการสร้างมูลค่าเพิ่มจากทรัพยากรชีวภาพและผลผลิตทางเกษตร พืชสมุนไพรในท้องถิ่นที่เป็นภูมิปัญญาและมีศักยภาพในการพัฒนาต่อยอด ทั้งด้านผลิตภัณฑ์และบริการเพื่อขับเคลื่อนความเป็นอยู่ของประชาชนให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีการทำแหล่งสาธิตสนับสนุนปัจจัยการผลิต หรืออื่น ๆ ตามภารกิจของแต่ละหน่วยงาน นอกจากนี้ยังมีการนำเทคโนโลยีด้านพลังงานทดแทนมาปรับใช้ในการแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร และลดต้นทุนด้านพลังงานให้กับเกษตรกร

○14. บริบทและสถานการณ์ของสังคมสมัยใหม่ที่มีแนวโน้มในการสร้างพื้นที่พุดคุยและการแลกเปลี่ยนมุมมองอย่างสันติ เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจและความตระหนักถึงการธำรงรักษาไว้ ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

○15. นโยบายการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่สนับสนุนให้ภาคประชาชนและภาคประชาสังคมเข้ามามีบทบาท เป็นหุ้นส่วนในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาในพื้นที่ร่วมกับภาครัฐอย่างต่อเนื่อง

○16. สถานการณ์การก่อเหตุความไม่สงบของกลุ่มผู้เห็นต่างจากภาครัฐที่ใช้ความรุนแรงมีแนวโน้มปรับเปลี่ยนรูปแบบการเคลื่อนไหวมาใช้แนวทางการเมือง ทำให้มีสถานการณ์ความรุนแรงในพื้นที่ลดลง

○17. ภาครัฐมีความพยายามอย่างต่อเนื่องในการดำเนินงานพุดคุยเพื่อสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้ และให้ความสำคัญกับการเรียนรู้และถอดบทเรียนของต่างประเทศมาประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับบริบทของปัตตานี

○18. ภาครัฐมีการสื่อสารสร้างความเข้าใจในการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้กับรัฐบาลของประเทศต่างๆ องค์กรระหว่างประเทศ องค์กรภาคประชาสังคม และองค์กรพัฒนาเอกชนทั้งในและต่างประเทศ

○19. แนวโน้มความมั่นคงทางอากาศและอวกาศกลายเป็นสนามการแข่งขันที่สำคัญมากยิ่งขึ้น ผ่านการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีกำลังทางอากาศต่าง ๆ

○20. ประเทศต่าง ๆ มีแนวโน้มในการสร้างความร่วมมือทางด้านการแพทย์และสาธารณสุขเพิ่มขึ้น เพื่อรับมือกับสถานการณ์การแพร่ระบาดและภัยสุขภาพในภาวะฉุกเฉินต่าง ๆ ที่มีแนวโน้มเกิดขึ้นในอนาคต

(4) การวิเคราะห์ภัยคุกคาม (Threats)

T1. ปัจจัยการผลิตภาคการเกษตรและอุตสาหกรรมมีราคาปรับตัวสูงขึ้น ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตสูง แต่ไม่สามารถควบคุมราคาของผลผลิตและผลิตภัณฑ์ได้ โดยเฉพาะผลผลิตทางการเกษตรยัง คงต้องขึ้นกับฤดูกาลและสภาพอากาศ

T2. กฎหมายและกฎระเบียบบางส่วนที่ยังไม่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมการค้าเงินธุรกิจและการค้าที่เป็นธรรม และอำนวยความสะดวกต่อการค้า การลงทุนและการส่งออก ระเบียบขั้นตอนในการจัดตั้งและดำเนินธุรกิจ ยังมีความยุ่งยากเรื่องกฎระเบียบข้อกำหนดด้านการประมง การผูกโยงกับหน่วยราชการหลายหน่วยงาน

T4. สถานะเศรษฐกิจโลกยังผันผวนจากสถานการณ์รัสเซีย-ยูเครน จีน-ไต้หวัน เกาหลีเหนือ-เกาหลีใต้ และญี่ปุ่น ความขัดแย้งในประเทศเพื่อนบ้านอย่างเมียนมาร์ และความผันผวนทางการเมืองไทย อิทธิพลกลุ่มทางการเมืองหลายกลุ่ม ตลอดจนนโยบายของรัฐบาลที่ขาดความต่อเนื่อง ส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นในการลงทุนและการเจริญเติบโตด้านเศรษฐกิจ

T5. สภาพภูมิอากาศโลกที่เปลี่ยนแปลงไปเข้าสู่ช่วงเอลนีโญ (El Nino) ในช่วงระยะ 2-3 ปี ส่งผลให้เกิดน้ำแล้งที่ยาวนานมากขึ้น และค่าเฉลี่ยของอุณหภูมิโลกเพิ่มสูงขึ้น มีผลต่อกระแสน้ำอุ่นในมหาสมุทรจากมหาสมุทรแปซิฟิกตะวันตกตลอดจนอินโดนีเซียมีความผันผวนและมีผลกระทบต่อแนวกระแสน้ำเย็น ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศตามแนวปะการังเกิดการฟอกขาวหรือปะการังตาย ส่งผลต่อปริมาณแพลงก์ตอนซึ่งเป็นอาหารของสัตว์ทะเล รวมทั้งผลกระทบต่อปริมาณผลผลิตภาคการเกษตรรวมทั้งแรงงานกลางแจ้งอื่น ๆ

T6. ภาพสถานการณ์ความไม่สงบภาคชายแดนใต้ถูกนำเสนอซ้ำทั้งสื่อกระแสหลักและสื่อท้องถิ่น จนเกิดเป็นภาพจำต่อผู้รับข่าวสารนอกพื้นที่ ซึ่งก่อให้เกิดความกลัว ทัศนคติที่เป็นลบ กระบวนการยุติธรรมทางสังคม จึงขาดความเชื่อมั่นในการเดินทางเข้ามาในพื้นที่จังหวัดปัตตานี

T7. โครงสร้างประชากรของประเทศไทยกลายเป็นสังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ในปี 2021/พ.ศ. 2564 ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงระบบสังคม เทคโนโลยี ตลาดสินค้าและบริการสำหรับผู้สูงอายุ ซึ่งผู้สูงวัยมีปัญหาการเข้าถึงเทคโนโลยี การใช้สื่อและช่องทางการสื่อสารในโลกออนไลน์ ปัญหาสุขภาพและอุบัติเหตุ

T8. ปัญหาการกระจายอำนาจการปกครองท้องถิ่นอย่างไม่ต่อเนื่อง มีขีดจำกัดและไม่ได้ให้อำนาจหน้าที่อย่างเต็มที่ ทำให้ไม่สามารถพัฒนาศักยภาพการทำงานของท้องถิ่นได้

T9. การเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีที่ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตและสังคม โดยเฉพาะผู้สูงอายุและประชาชนที่ไม่มีทักษะดิจิทัล

T10. สหภาพยุโรปในฐานะผู้นำเข้าและผู้บริโภคสินค้าประมงรายใหญ่ของประเทศไทยได้ออกกฎระเบียบ IUU หรือ EU Regulation No.1005/2008 ส่งผลกระทบให้อุตสาหกรรมประมงเข้าสู่ภาวะถดถอย ผู้ประกอบการเรือประมงพาณิชย์ประสบปัญหาจากการบังคับใช้กฎหมาย ระเบียบ ที่ไม่เอื้อต่อการประกอบการโรงงานแปรรูปสัตว์น้ำทยอยปิดกิจการหรือย้ายสาขา ส่งผลต่อการย้ายถิ่นของประชากรภาคอุตสาหกรรม ธุรกิจเกี่ยวเนื่องก็เริ่มซบเซา

T11. ปัญหาข่าวปลอมและความน่าเชื่อถือของข่าวสารในสื่อออนไลน์ ซึ่งอาจทำให้กลุ่มผู้ไม่หวังดีนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการบิดเบือนข้อเท็จจริงและสร้างความขัดแย้ง อาจก่อให้เกิดไม่เชื่อมั่นและความเข้าใจผิดเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของหน่วยงานภาครัฐ เป็นช่องทางในการปลุกกระดมมวลชน รวมถึงความไม่เข้าใจกันระหว่างคนในพื้นที่ได้มากขึ้น

T12. กระแสการแสดงพลังในการเรียกร้องสิทธิขั้นพื้นฐานตามกรอบกฎหมายที่มีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วนำมาสู่ความไม่เข้าใจในอัตลักษณ์ และความหลากหลายระหว่างกลุ่ม ซึ่งส่งผลต่อความปรองดองสมานฉันท์ของคนในชุมชนและสังคม

T13. ความเข้าใจและการตีความในหลักคำสอนที่แตกต่างออกไปเป็นปัจจัยที่นำไปสู่ความไม่เข้าใจระหว่างกัน ก่อให้เกิดการบิดเบือนคำสอนของแต่ละศาสนาออกไปอย่างสุดโต่ง อาจนำไปสู่ความขัดแย้งระหว่างต่างศาสนิกในบางพื้นที่

T14. สถานการณ์การทุจริตคอร์รัปชันของประเทศไทยยังถูกจัดอันดับอยู่ในระดับที่น่าเป็นห่วงอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเกี่ยวพันในการแก้ไขปัญหาที่สำคัญ ๆ ในพื้นที่ เช่น ปัญหายาเสพติด ปัญหาการค้ามนุษย์ และปัญหากลุ่มผู้มีอิทธิพลที่ลักลอบกระทำผิดกฎหมายในพื้นที่

T15. สถานการณ์ทั้งภัยพิบัติทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อาทิเช่น สภาวะการเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศที่มีแนวโน้มของความรุนแรงและความเสียหายของภัยพิบัติเพิ่มมากขึ้นก่อให้เกิดภาวะโลกเดือด อุทกภัย วาตภัย ความแห้งแล้ง การกัดเซาะชายฝั่งทะเล นอกจากนี้ภัยพิบัติที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์มีแนวโน้มถูกละเลยมากขึ้น อาทิเช่น อัคคีภัยที่เกิดจากสภาพแวดล้อมของบ้านเรือนของคนในชุมชนและโรงงาน ภัยจากการปนเปื้อนของสารเคมีจากโรงงานอุตสาหกรรม น้ำมันรั่วไหลในทะเล การปล่อยของเสียและขยะมูลฝอยจากโรงงานอุตสาหกรรม

T16. การแย่งชิงผลประโยชน์และการแข่งขันทางทะเลมีแนวโน้มของความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางพลังงาน อาหาร และเศรษฐกิจอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

T17. ความรวดเร็วของการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและการสื่อสาร ก่อให้เกิดอาชญากรรมทางไซเบอร์ในรูปแบบต่างๆ ที่หลากหลายมีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

T18. ปัจจัยทางชีวภาพของเชื้อโรคที่มีวิวัฒนาการทางพันธุกรรมอย่างสม่ำเสมอ ส่งผลทำให้เกิดโรคติดต่ออุบัติใหม่และภัยสุขภาพต่าง ๆ มากขึ้น จะมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางอาหารและความมั่นคงทางสุขภาพของประชากรเพิ่มขึ้น อาทิ การนำเข้าอาหาร ยารักษาโรค และเครื่องมือทางการแพทย์

T19. สภาวะการณ์ที่กลุ่มทุนขนาดใหญ่จะยังคงถือมีอำนาจผูกขาดในการกำหนดราคาสินค้าและบริการ ส่งผลให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม รวมทั้งผู้ประกอบการรายย่อยเกิดความไม่คล่องตัวในการบริหารจัดการ ประกอบกับพฤติกรรมผู้บริโภคในระดับปัจเจกที่เปลี่ยนแปลงไป เป็นปัจจัยเสี่ยงต่อการก่ออาชญากรรมทางเศรษฐกิจที่จะขยายตัวมากขึ้น

3) การวิเคราะห์ TOWS Matrix

หลังจากที่ได้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิค SWOT Analysis ซึ่งเป็นการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภัยคุกคามของจังหวัดปัตตานีข้างต้น สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์ความสัมพันธ์แบบเมทริกซ์ – TOWS Matrix เพื่อกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์/แนวทางการพัฒนาหลักของจังหวัด ดังรายละเอียดการวิเคราะห์ดังนี้

ภาพที่ 19 การจัดวางรายละเอียดของ TOWS Matrix เพื่อหากลยุทธ์ในการแก้ไขปัญหา

การประเมินภายใน การประเมินภายนอก	จุดแข็ง Strengths (S)	จุดอ่อน Weaknesses (W)
โอกาส Opportunities (O)	เชิงรุก SO Strategies	เชิงพัฒนา/แก้ไข WO Strategies
อุปสรรค Threats (T)	เชิงป้องกัน ST Strategies	เชิงรับ WT Strategies

ตารางที่ 208 การทบทวนการวิเคราะห์ TOWS Matrix มิติทางด้านเศรษฐกิจ (เชิงรุกและแก้ไข)

ทิศทางเชิงรุก (S+O)	ทิศทางเชิงแก้ไข (W+O)
<ul style="list-style-type: none"> - สร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร โดยเน้นผลิตภัณฑ์ศักยภาพ เพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก เช่น ผลิตสินค้าคอกาแฟ เป็นสินค้าเศรษฐกิจใหม่ของจังหวัดปัตตานี ตามแนวพระราชดำริ ทั้งระบบห่วงโซ่คุณค่า ตั้งแต่ต้นน้ำ- การพัฒนาการผลิต การพัฒนาคุณภาพผลผลิต สร้างและขยายจำนวนพ่อแม่พันธุ์ที่มีความเหมาะสมกับพื้นที่ การเลี้ยงแบบจับบันทึกพัฒนาการ การผลิตอาหารปลาในชุมชน กลางน้ำ-การแปรรูปเป็นแบบพร้อมปรุงและพร้อมทาน เพื่อเจาะกลุ่มผู้บริโภคในภาคกลาง และส่วนปลายน้ำ- ด้านการตลาด - ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ฮาลาล โดยการร่วมกันระหว่างสถาบันการศึกษาและผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมฮาลาล ที่มีนวัตกรรมและการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนากระบวนการผลิต เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และได้การรับรองมาตรฐานฮาลาลในระดับสากล - ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมอาหารและสินค้าเกษตรแปรรูปสู่อาหารปลอดภัยและอาหารเพื่ออนาคต ที่มาจากการฐานทรัพยากรพืช ผัก ผลไม้ในพื้นที่ โดยการผลิต 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมการปรับเปลี่ยน”นาร้างเป็นนาดี”เกษตรอินทรีย์ปลอดภัย ยกกระตือรือร้นการปลูกข้าวบนพื้นฐานเกษตรมูลค่าสูง สร้างความตระหนักแก่เกษตรกรเรื่องความปลอดภัยของคนปลูกและคนกิน อนุรักษ์และส่งเสริมการปลูกข้าวสายพันธุ์พื้นเมือง การลดต้นทุนการผลิตด้วยการรวมกลุ่มเป็นเกษตรกรแปลงใหญ่และใช้เครื่องจักรทางการเกษตรแบบทันสมัย การส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืนด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง - การพัฒนาทำเทียบเรือและการพัฒนาช่างฝีมือในการปรับปรุงเรือประมง ด้วยระบบเครน เครื่องมือกู่ฉวน ระบบไฮโดรลิก เครื่องทำความเย็น และอื่นๆ ตามเงื่อนไขการปรับปรุงเรืออวนล้อมของไทยเพื่อช่วยลดแรงงานบังคับและสภาพการทำงาน พร้อมการสนับสนุนการปล่อยสินเชื่อหรือกองทุนในการปรับปรุงเรือให้แก่ผู้ประกอบการจัดอบรมอาชีพยูทูบเบอร์และนักขายสินค้าออนไลน์ให้เยาวชนรุ่นใหม่ในพื้นที่เพื่อเป็น Micro Influencer ในการได้ทำสื่อแนะนำภูมิปัญญาท้องถิ่น สถานที่ท่องเที่ยว และกิจกรรมในพื้นที่ เพื่อเจาะกลุ่มเด็กและเยาวชนรุ่นใหม่

ทิศทางการเชิงรุก (S+O)	ทิศทางการเชิงแก้ไข (W+O)
<p>อาหารจากพืชทดแทนโปรตีนจากเนื้อสัตว์เพื่อเจาะตลาดเฉพาะ (Niche Market) กลุ่มผู้บริโภควีแกน (Vegan) ในต่างประเทศ</p> <p>- ส่งเสริมการท่องเที่ยวเน้นคุณค่าการท่องเที่ยวสีเขียว พัฒนาจากทุนทางวัฒนธรรมที่เป็นอัตลักษณ์ โดยการปรับสภาพแวดล้อมของชุมชน พัฒนาการเป็นเจ้าบ้านที่ดี เพื่อเจาะกลุ่มนักท่องเที่ยวกลุ่มคนรุ่นใหม่ และกลุ่มผู้สูงอายุ เชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยวระหว่างสนามบินนานาชาติขนาดใหญ่และท่าอากาศยานเบตงหรือท่าอากาศยานนราธิวาส และส่งเสริม Micro Influencer นอกพื้นที่มาเปิดประสบการณ์</p> <p>- การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคม และระบบโลจิสติกส์ (ทั้งทางบก ทางราง และทางน้ำ) เพื่อเป็นกลไกการขับเคลื่อน ที่สำคัญต่อภาคการเกษตรและเศรษฐกิจโดยรวม เช่น โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านโลจิสติกส์การเกษตร และเชื่อมโยงพื้นที่ ทั้งในกลุ่มยุทธศาสตร์ชายแดนใต้ รวมทั้งการเชื่อมโยงกับต่างประเทศ</p>	<p>- การแยกเจาะตลาดปลุ่สัตว์ โดยแบ่งออกเป็น</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ตลาดผู้บริโภคในจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ต้องการโคเนื้อ/แพะขนาดเล็ก มีข้อจำกัดด้านราคา ใช้เพื่อการบริโภคตามประเพณี 2) ตลาดโคเนื้อ/แพะและการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ฮาลาล เพื่อส่งออกไปประเทศมาเลเซียและกลุ่มประเทศมุสลิม พัฒนาสายพันธุ์ที่เหมาะสมกับตลาดแต่ละกลุ่ม ส่งเสริมการเลี้ยงระบบฟาร์มมาตรฐาน ลดต้นทุนด้านอาหารสัตว์ ด้วยหญ้าแพงโกลา/หญ้าเนเปียร์ร่วมกับของเหลือในอุตสาหกรรมประมงและภาคเกษตรตามแนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) <p>- การวิจัยและพัฒนาอาหารเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ และกลุ่มผู้ดูแลสุขภาพ ที่ได้มาตรฐาน อย. และฮาลาล ภายใต้โครงการพัฒนาผู้ประกอบการเทคโนโลยีอาหาร (Food Tech) เริ่มจากกระบวนการเพาะปลูก การดูแล การเก็บเกี่ยวและการแปรรูปภายใต้ระบบพี่เลี้ยงของหน่วยงานภาครัฐในพื้นที่</p> <p>- พัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลของจังหวัดด้วย “การตลาดดิจิทัล” ด้วยการส่งเสริมระบบนิเวศของการค้าขายออนไลน์ (E-Commerce) ทั้งในส่วนของการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการเดิมและรายใหม่ การพัฒนา platform และการพัฒนาระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อรองรับพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์</p> <p>- พัฒนาศักยภาพและส่งเสริม SMEs และวิสาหกิจชุมชน ให้เข้มแข็งและมีศักยภาพสูงขึ้น และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน</p> <p>- การยกระดับคุณภาพการศึกษาและพัฒนาทุนมนุษย์ทุกช่วงวัย ทั้งในและนอกระบบการศึกษา</p> <p>- สร้างและพัฒนาแบรนด์ฮาลาลของปัตตานีที่สะท้อนถึงอัตลักษณ์ของพื้นที่ คุณภาพของผลิตภัณฑ์จากวัตถุดิบ</p>

ทิศทางเชิงรุก (S+O)	ทิศทางเชิงแก้ไข (W+O)
	และภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณค่าเชิงประวัติศาสตร์ที่เก่าแก่ยาวนาน แต่มีความร่วมสมัย

ตารางที่ 209 การทบทวนการวิเคราะห์ TOWS Matrix มิติทางด้านเศรษฐกิจ (เชิงป้องกันและเชิงรับ)

ทิศทางเชิงป้องกัน (S+T)	ทิศทางเชิงรับ (W+T)
<ul style="list-style-type: none"> - ผลักดันมาตรการป้องกันการถูกกีดกันทางการค้าในอุตสาหกรรมประมงของจังหวัดปัตตานี โดยการสร้างความร่วมมือกับสมาคมประมงพื้นบ้านปัตตานีและประมงพาณิชย์ เพื่อลดความขัดแย้งในการจัดสรรทรัพยากรทางทะเลสำหรับเรือประมงขนาดใหญ่ 30 ตันกรอสขึ้นไปมีการปล่อยสินเชื่อกับหลักศาสนาอิสลามเพื่อปรับปรุงเรือ ส่วนเรือประมงขนาดเล็กเพิ่มรายได้ด้วย - การสร้างภาพลักษณ์ของจังหวัดปัตตานีในมุมมองใหม่แก่นักท่องเที่ยว โดยการส่งเสริมมาตรฐานการท่องเที่ยวที่ปลอดภัย (SHA) จัดกิจกรรมท่องเที่ยวทางทะเลแบบ “One Day trip” เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่ต้องการสร้างประสบการณ์ เช่น การตกหมึกหรือดำน้ำ เพื่อสร้างภาพจำใหม่และปรับความคิดความเชื่อเดิมในเชิงลบเปลี่ยนเป็นเชิงบวก 	<ul style="list-style-type: none"> - การรับมือกับความถดถอยของอุตสาหกรรมประมง การเตรียมการรับมือกับการยกเลิกหรือปิดกิจการที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมประมง โดยการพัฒนาพื้นที่ขยายพันธุ์และฟาร์มฟักตัวอ่อน การเพาะพันธุ์และเพาะเลี้ยงทางเลือก การเลี้ยงในกระชังขนาดใหญ่แทนการจับในทะเล

ตารางที่ 210 การทบทวนการวิเคราะห์ TOWS Matrix มิติทางด้านสังคม (เชิงรุกและเชิงแก้ไข)

ทิศทางเชิงรุก (S+O)	ทิศทางเชิงแก้ไข (W+O)
<ul style="list-style-type: none"> - การเสริมสร้างสังคมและชุมชนเข้มแข็ง บนความเป็น “พหุวัฒนธรรม” คุณธรรม ศาสนา ประเพณี ศิลปะ วัฒนธรรม และสร้างคุณค่ามูลค่าเพิ่มเพื่อการพัฒนาจังหวัด - การส่งเสริมความหลากหลายของระบบการศึกษา และเปิดช่องทางสู่การพัฒนาอาชีพที่เชี่ยวชาญและโดดเด่นให้สอดคล้องการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากตามบริบทของพื้นที่ - การพัฒนาและส่งเสริมการใช้ศักยภาพของบุคลากร ที่มีคุณวุฒิในการพัฒนาทุนมนุษย์และพัฒนาทักษะแห่งอนาคตสำหรับเยาวชนและวัยแรงงานในพื้นที่ ให้มีความพร้อมในการรับมือกับความเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบัน 	<ul style="list-style-type: none"> - การแก้ไขปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ ขับเคลื่อนการพัฒนาและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่จังหวัดปัตตานีได้อย่างมีประสิทธิภาพ - พัฒนาคุณภาพการศึกษา และใช้กลไกการพัฒนาคุณภาพคนโดยครอบคลุมทุกระดับการศึกษา เพื่อคุณวุฒิ และการเรียนรู้ตลอดชีวิต - การเสริมสร้างชุมชนพึ่งตนเอง ด้วยการสร้างมาตรการระดับชุมชน เพื่อ สร้างเสริมชุมชนเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และวิถีสถิตตามบริบทของท้องถิ่น

ทิศทางการรุก (S+O)	ทิศทางการแก้ไข (W+O)
<ul style="list-style-type: none"> - การปรับเปลี่ยนและพัฒนาระบบการจัดการฐานทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อนำไปสู่การใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน โดยเน้นชุมชนเป็นฐานในการพัฒนา อนุรักษ์ และจัดการให้เกิดประโยชน์ - พัฒนาและส่งเสริมการจัดการสิ่งแวดล้อม ทั้งทางกายภาพ และสังคมให้มีความน่าอยู่อย่างยั่งยืนให้ และให้มีมาตรฐานสอดคล้องกับบริบทในพื้นที่ 	<ul style="list-style-type: none"> - เพิ่มประสิทธิภาพการป้องกัน ปรามปรามและสร้างเสริมชุมชน ให้มีความเข้มแข็งสามัคคี และส่งเสริมในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาและวิถีการประกอบอาชีพที่สร้างสรรค์ในท้องถิ่น - เพิ่มประสิทธิภาพการในการเฝ้าระวังภัยคุกคามต่อประชาชนและความมั่นคงของจังหวัด ด้วยการทำงานร่วมกันแบบบูรณาการและความทันสมัยของเทคโนโลยี - ส่งเสริมประสิทธิภาพในการจัดการ ดูแลระบบนิเวศ และสิ่งแวดล้อมให้มีความยั่งยืน

ตารางที่ 211 การทบทวนการวิเคราะห์ TOWS Matrix มิติทางด้านสังคม (เชิงป้องกันและเชิงรับ)

ทิศทางการป้องกัน (S+T)	ทิศทางการรับ (W+T)
<ul style="list-style-type: none"> - สร้างค่านิยมที่นำไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ เน้นให้เกิดการยอมรับจุดเด่นขององค์ความรู้ในด้านต่างๆเพื่อนำไปสู่การพัฒนาสังคมอย่างมีความสมดุลและยั่งยืน - การขยายโอกาสโลกแห่งอาชีพผ่านระบบการศึกษาทั้ง 3 ระบบ ให้ครอบคลุมและเน้นให้เกิดการริเริ่มการเป็นผู้ประกอบการที่สอดคล้องกับบริบททางสังคม - สร้างเสริมความเข้มแข็งของกลุ่ม/ชุมชนอนุรักษ์พื้นที่เพื่อรักษา/อนุรักษ์ป่าชายเลน/สมาคมประมงพื้นบ้าน และส่งเสริมการจัดการกลุ่ม/ ชุมชนให้มีความยั่งยืนและมีธรรมาภิบาล - เร่งสร้างผลผลิตทางการเกษตรที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน และให้เพียงพอต่อการบริโภคในพื้นที่ รวมถึงผลิตเพื่อการส่งออกสู่ตลาดนอกพื้นที่และต่างประเทศ - เน้นการเสริมพลังให้เยาวชน พร้อมทั้งการปลูกฝังจริยธรรมคุณธรรม ในการรับผิดชอบตนเองและสังคมส่วนรวม - การเสริมสร้างมาตรการป้องกันอุทกภัยให้เป็นระบบครบวงจร และเฝ้าระวังควบคุมการจัดการน้ำเสีย รวมถึงมลพิษทางน้ำให้มีความเคร่งครัดและรัดกุม 	<ul style="list-style-type: none"> - เตรียมรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สถานะโลกร้อนภาวะโลกรวน และภัยพิบัติ ที่จะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของจังหวัดปัตตานี โดยสร้างจิตสำนึกสาธารณะเกี่ยวกับการเปลี่ยนสภาพภูมิอากาศ การเพิ่มพื้นที่สีเขียว เมือง/ชุมชนคาร์บอนต่ำ และการเตรียมรับมือกับภัยพิบัติจากธรรมชาติ ที่มีแนวโน้มเกิดขึ้นได้

ทิศทางการป้องกัน (S+T)	ทิศทางการรับ (W+T)
<ul style="list-style-type: none"> - การพัฒนาระบบการอนุรักษ์พลังงานให้มีความยั่งยืนในพื้นที่ และการส่งเสริมการใช้พลังงานทางเลือก ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม - ส่งเสริมการอยู่ร่วมกันภายใต้พหุวัฒนธรรม โดยการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับและการสืบสานบริบททางประวัติศาสตร์ และมรดกทางสังคมที่มีคุณค่า บนพื้นฐานของการอยู่ร่วมกันภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม 	

ตารางที่ 212 การทบทวนการวิเคราะห์ TOWS Matrix มิติทางด้านความมั่นคง (เชิงรุกและเชิงแก้ไข)

ทิศทางการรุก (S+O)	ทิศทางการแก้ไข (W+O)
<ul style="list-style-type: none"> - การส่งเสริมและรักษาไว้ซึ่งการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข - พัฒนาการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์จังหวัดด้วยกลไกการทำงานเชิงบูรณาการ โดยเน้นภารกิจร่วมพื้นที่เป็นฐาน และยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง - เสริมสร้างชุมชนเข้มแข็ง โดยการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนและประชาชนในการพัฒนาระบบบริการของรัฐ โดยยึดหลักเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนาเพื่อความปลอดภัยและความสงบเรียบร้อยภายในชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> - การสร้างมาตรการเพื่อการพึ่งตนเองที่ยั่งยืนด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และระบบสวัสดิการตามวิถีชุมชน - พัฒนาเทคโนโลยีในการจัดการระบบตรวจสอบข้อมูลข่าวสาร เพื่อป้องกันการแพร่กระจายของข่าวปลอมที่อาจสร้างความแตกแยกในสังคมได้ - เพิ่มประสิทธิภาพด้วยการใช้ข้อมูลและเทคโนโลยีที่ทันสมัย

ตารางที่ 213 การทบทวนการวิเคราะห์ TOWS Matrix มิติทางด้านความมั่นคง (เชิงป้องกันและเชิงรับ)

ทิศทางการป้องกัน (S+T)	ทิศทางการรับ (W+T)
<ul style="list-style-type: none"> - เสริมสร้างความเข้าใจ ระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐและประชาชนในพื้นที่ในบริบทความแตกต่างทางด้านศาสนาและวัฒนธรรม - ส่งเสริมการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่รัฐต่อประชาชนอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่เลือกปฏิบัติ 	-

4) การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบ/แนวคิดการเปรียบเทียบการพัฒนา (Benchmarking)

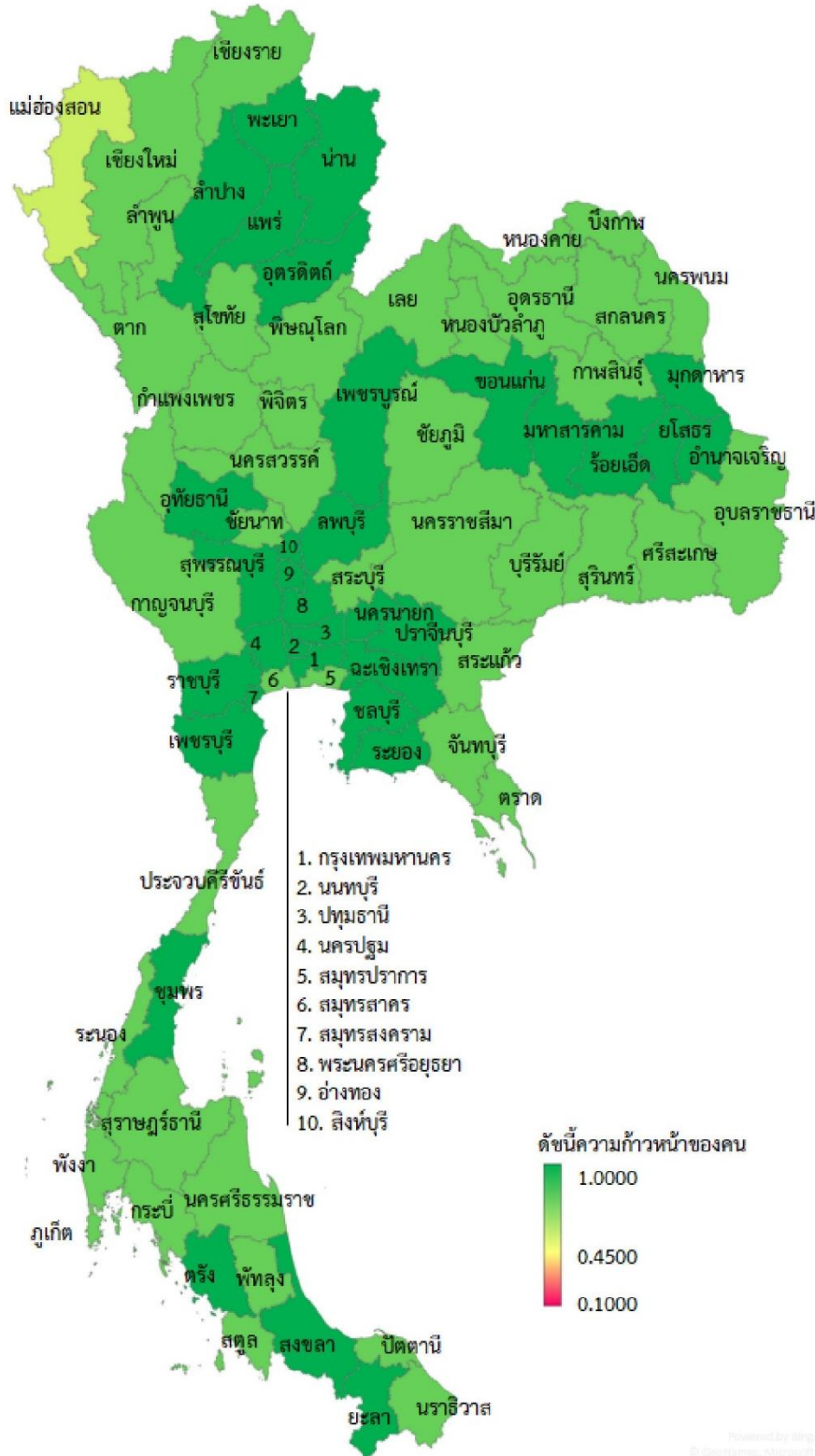
และการศึกษาวิธีปฏิบัติกับองค์กรที่สามารถทำได้ดีกว่า (Good Practice)

การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบ (Benchmarking) เป็นกระบวนการวัดและเปรียบเทียบผลิตภัณฑ์บริการ และวิธีปฏิบัติกับองค์กรที่สามารถทำได้ดีกว่า (Good Practice) เพื่อนำผลของการเปรียบเทียบมาใช้มาเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงจังหวัด เพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศ โดยในที่นี้จะนำเสนอข้อมูลการเปรียบเทียบภายนอกองค์กร (External Benchmarking) ซึ่งเป็นการเปรียบเทียบการดำเนินการระหว่างคู่แข่ง/คู่แข่ง ผ่านตัวชี้วัดในมิติต่างๆ ดังรายละเอียด ต่อไปนี้

4.1) รายงานดัชนีความก้าวหน้าของคน ปี 2564

ภาพที่ 20 ดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) ปี 2564

ดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index: HAI) ปี 2564

ที่มา : รวบรวมและประมวลผลโดยสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.)

ตารางที่ 214 ความก้าวหน้าของนครรายจังหวัด จำแนกตามระดับการพัฒนา ปี 2564

ระดับการพัฒนา	ช่วงคะแนน HAI	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	จังหวัด
สูงมาก	0.6613 - 0.6904	13	0.6704	ชลบุรี พระนครศรีอยุธยา นครปฐม ปทุมธานี สิงห์บุรี มหาสารคาม นนทบุรี กรุงเทพมหานคร สงขลา ฉะเชิงเทรา Mukดาหาร ระยอง และ อำนาจเจริญ
สูง	0.6486 - 0.6586	16	0.6521	น่าน ยโสธร นครนายก เพชรบุรี ราชบุรี แพร่ อ่างทอง พะเยา ลพบุรี อุตรดิตถ์ สุพรรณบุรี ยะลา ชุมพร อุทัยธานี เพชรบูรณ์ และ ลำปาง
ปานกลาง	0.6343 - 0.6471	16	0.6393	ร้อยเอ็ด สมุทรสงคราม ตรัง ปราจีนบุรี ขอนแก่น กาญจนบุรี ลำพูน พัทลุง พิจิตร สตูล อุตรธานี หนองคาย ประจวบคีรีขันธ์ ระนอง นครพนม และ บึงกาฬ
ต่ำ	0.6223 - 0.6341	16	0.6279	เชียงราย กาฬสินธุ์ สระบุรี นครราชสีมา สุโขทัย ตราด เลย จันทบุรี พิษณุโลก ชัยนาท เชียงใหม่ กำแพงเพชร ชัยภูมิ สระแก้ว ตาก และ กระบี่
ต่ำมาก	0.573 - 0.6211	16	0.6081	สุราษฎร์ธานี นครสวรรค์ พังงา ปัตตานี นครศรีธรรมราช หนองบัวลำภู สกลนคร อุบลราชธานี สมุทรปราการ ศรีสะเกษ สมุทรสาคร นราธิวาส สุรินทร์ ภูเก็ต บุรีรัมย์ และ แม่ฮ่องสอน

ที่มา: รวบรวมและประมวลผลโดยสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.)

จากข้อมูลในปี 2564 หากจำแนกจังหวัดต่าง ๆ ออกเป็นกลุ่มตามระดับการพัฒนาคน 5 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มสูงมาก กลุ่มสูง กลุ่มปานกลาง กลุ่มต่ำ และกลุ่มต่ำมาก พบว่า กลุ่มจังหวัดที่มีระดับการพัฒนาคนสูงมาก จำนวน 13 จังหวัด ส่วนใหญ่เป็นจังหวัดที่อยู่ในภาคกลางและภาคตะวันออกเป็นหลัก ในขณะที่กลุ่มจังหวัดที่มีระดับต่ำมาก จำนวน 16 จังหวัด ส่วนใหญ่กระจายอยู่ในภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคเหนือบางส่วน โดยจังหวัดปัตตานี มีดัชนีคะแนน 0.6164 (จัดอยู่ในลำดับที่ 65 ของประเทศ) จัดอยู่ในกลุ่มช่วงคะแนน “ต่ำมาก”

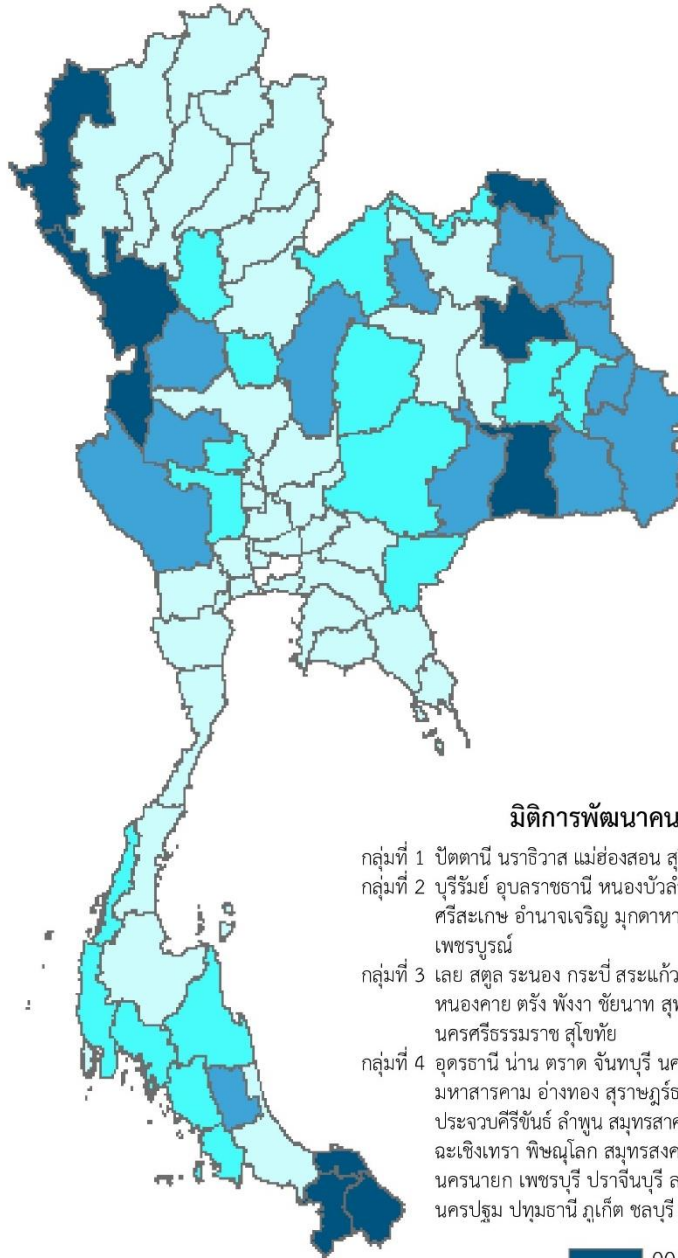

ดัชนีผสม มิติการพัฒนาคน (People) จังหวัดปัตตานีมีดัชนีผสม

จังหวัดปัตตานีมีดัชนีดัชนีผสม มิติการพัฒนาคน (People) 35.81 จัดอยู่ในกลุ่มที่ 1 คือ เป็นพื้นที่/จังหวัดที่มีความเหลื่อมล้ำสูง ยังขาดความพร้อมและต้องได้รับการสนับสนุนอย่างเร่งด่วน คือ เป็นจังหวัดที่มีค่าดัชนีผสม ต่ำกว่าค่ากลางของประเทศ มากกว่าร้อยละ 20

ภาพที่ 22 ดัชนีผสม มิติการพัฒนาคน (People)

มิติการพัฒนาคน (People)

- กลุ่มที่ 1 ปัตตานี นราธิวาส แม่ฮ่องสอน สุรินทร์ ยะลา บึงกาฬ กาฬสินธุ์ ตาก
กลุ่มที่ 2 บุรีรัมย์ อุบลราชธานี หนองบัวลำภู อุทัยธานี กาญจนบุรี นครพนม ศรีสะเกษ อำนาจเจริญ มุกดาหาร พัทลุง กำแพงเพชร สกลนคร เพชรบูรณ์
กลุ่มที่ 3 เลย สตูล ระนอง กระบี่ สระแก้ว นครราชสีมา ชัยภูมิ พิจิตร หนองคาย ตรัง พังงา ชัยนาท สุพรรณบุรี ร้อยเอ็ด ยโสธร นครศรีธรรมราช สุโขทัย
กลุ่มที่ 4 อุดรธานี น่าน ตราด จันทบุรี นครสวรรค์ อุตรดิตถ์ เชียงราย ชุมพร มหาสารคาม อ่างทอง สุราษฎร์ธานี ลำปาง พะเยา สิงห์บุรี ราชบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ลำพูน สมุทรสาครแพร่ เชียงใหม่ สระบุรี ขอนแก่น ฉะเชิงเทรา พิษณุโลก สมุทรสงคราม สงขลา พระนครศรีอยุธยา นครนายก เพชรบุรี ปราจีนบุรี ลพบุรี ระยอง สมุทรปราการ นครปฐม ปทุมธานี ภูเก็ต ชลบุรี นนทบุรี

00.00 – 48.31
48.32 – 54.35
54.36 – 60.38
60.39 – 83.74

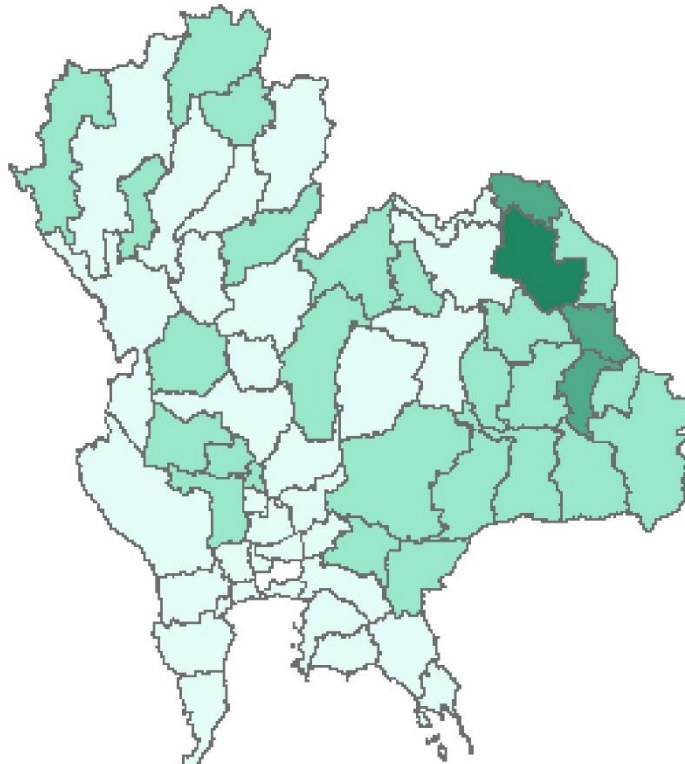
ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2565

ดัชนีผสม มิติสิ่งแวดล้อม (Planet)

จังหวัดปัตตานีมีดัชนีผสม มิติสิ่งแวดล้อม (Planet) 38.62 จัดอยู่ในกลุ่มที่ 1 คือ คือ เป็นพื้นที่/จังหวัดที่มีความเหลื่อมล้ำสูง ยังขาดความพร้อมและต้องได้รับการสนับสนุนอย่างเร่งด่วน คือ เป็นจังหวัดที่มีค่าดัชนีผสมต่ำกว่าค่ากลางของประเทศ มากกว่าร้อยละ 20

ภาพที่ 24 ดัชนีผสม มิติสิ่งแวดล้อม (Planet)

มิติสิ่งแวดล้อม (Planet)

- กลุ่มที่ 1 พัทลุง สกลนคร ปัตตานี
กลุ่มที่ 2 มุกดาหาร ยโสธร ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช บึงกาฬ
กลุ่มที่ 3 อุดรดิตถ์ เลย ศรีสะเกษ มหาสารคาม นครพนม ยะลา สระแก้ว กาฬสินธุ์ ระนอง สุรินทร์ ร้อยเอ็ด หนองบัวลำภู นราธิวาส แม่ฮ่องสอน สุราษฎร์ธานี ปราจีนบุรี อำนาจเจริญ ชัยนาท บุรีรัมย์ กำแพงเพชร สุพรรณบุรี พะเยา อุทัยธานี นครราชสีมา เพชรบูรณ์ ลำพูน อุบลราชธานี เชียงราย สิงห์บุรี
กลุ่มที่ 4 พิษณุโลก ตาก กาญจนบุรี น่าน ชัยภูมิ ลพบุรี จันทบุรี หนองคาย เพชรบุรี นครนายก สตูล เชียงใหม่ พังงา นครสวรรค์ อุดรธานี กระบี่ ฉะเชิงเทรา พิจิตร นครปฐม แพร่ สุโขทัย ลำปาง อ่างทอง สระบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ราชบุรี พระนครศรีอยุธยา ขอนแก่น ตราด สงขลา สมุทรปราการ ชลบุรี ภูเก็ต สมุทรสงคราม ระยอง ปทุมธานี สมุทรสาคร นนทบุรี

00.00 – 39.93
39.94 – 44.92
44.93 – 49.91
49.92 – 95.52

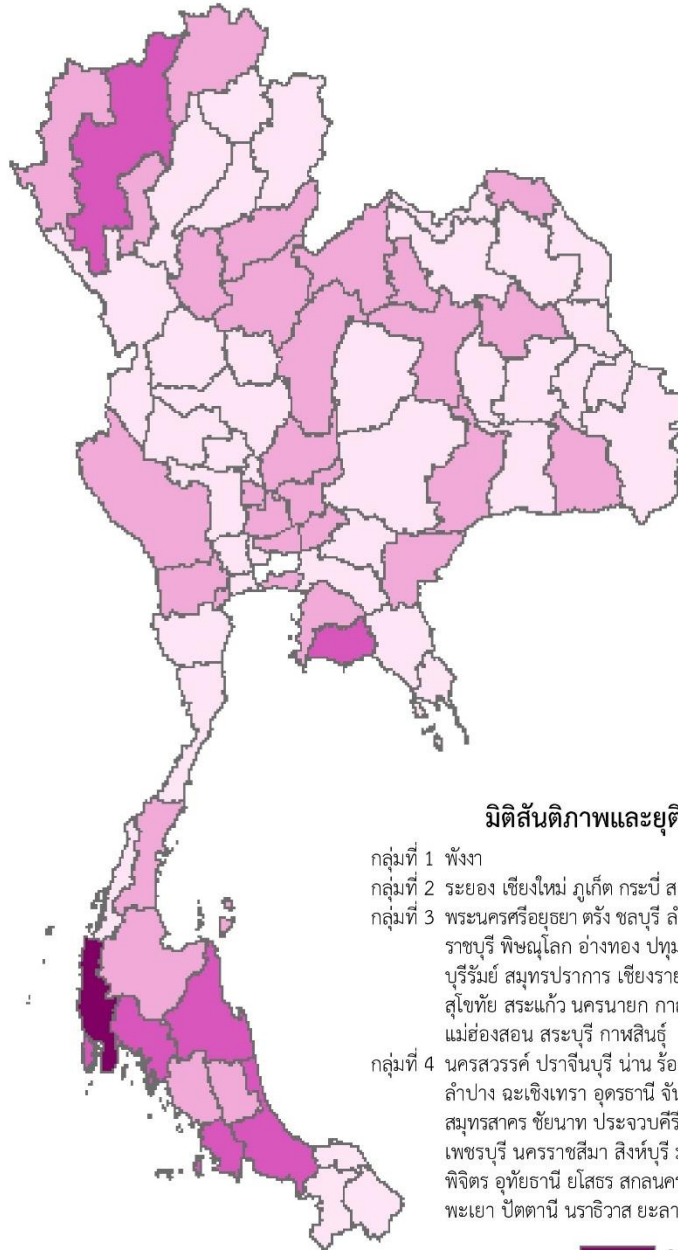
ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2565

ดัชนีผสม มิติสันติภาพและยุติธรรม (Peace)

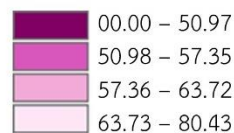
จังหวัดปัตตานีมีดัชนีผสม มิติสันติภาพและยุติธรรม (Peace) 73.90 จัดอยู่ในกลุ่มที่ 4 คือ เป็นพื้นที่/จังหวัดที่มีความเข้มแข็งและพร้อมขยายผลไปภายนอก คือ เป็นจังหวัดที่มีค่าดัชนีผสม สูงกว่าค่ากลางของประเทศ

ภาพที่ 25 แสดงดัชนีผสม มิติสันติภาพและยุติธรรม (Peace)

มิติสันติภาพและยุติธรรม (Peace)

- กลุ่มที่ 1 พังงา
- กลุ่มที่ 2 ระยอง เชียงใหม่ ภูเก็ต กระบี่ สตูล สงขลา นครศรีธรรมราช
- กลุ่มที่ 3 พระนครศรีอยุธยา ตรัง ชลบุรี ลำพูน พัทลุง ลพบุรี สุราษฎร์ธานี ราชบุรี พิษณุโลก อ่างทอง ปทุมธานี หนองบัวลำภู ชุมพร ศรีสะเกษ บุรีรัมย์ สมุทรปราการ เชียงราย อุดรดิตถ์ เพชรบูรณ์ ขอนแก่น เลย สุโขทัย สระแก้ว นครนายก กาญจนบุรี บึงกาฬ สมุทรสงคราม แม่ฮ่องสอน สระบุรี กาฬสินธุ์
- กลุ่มที่ 4 นครสวรรค์ ปราจีนบุรี น่าน ร้อยเอ็ด ตาก สุพรรณบุรี นครพนม ลำปาง ฉะเชิงเทรา อุดรธานี จันทบุรี นนทบุรี อุบลราชธานี แพร่ สมุทรสาคร ชัยนาท ประจวบคีรีขันธ์ ชัยภูมิ อำนาจเจริญ ระนอง เพชรบุรี นครราชสีมา สิงห์บุรี มุกดาหาร มหาสารคาม กำแพงเพชร พิจิตร อุทัยธานี ยโสธร สกลนคร สุรินทร์ ตราด หนองคาย นครปฐม พะเยา ปัตตานี นราธิวาส ยะลา

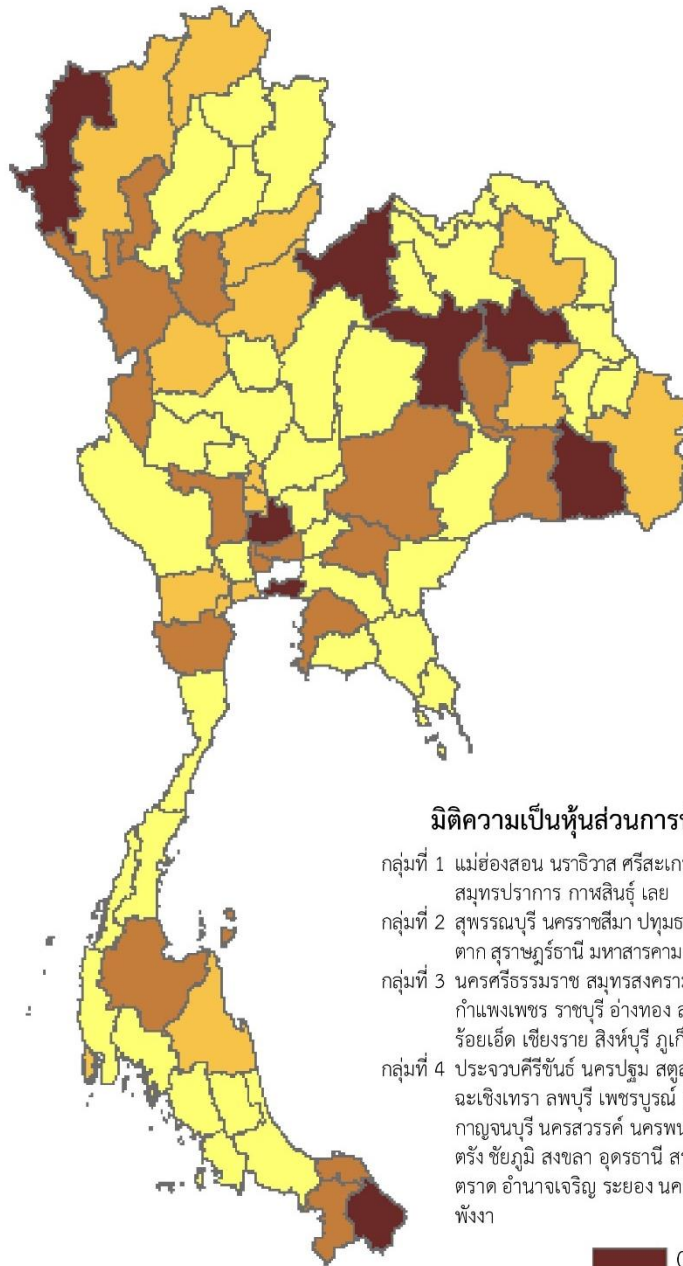

ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2565

ดัชนีผสม มิติความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา (Partnership)

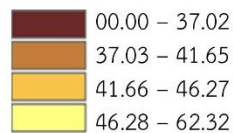
จังหวัดปัตตานีมีดัชนีผสม มิติความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา (Partnership) 39.42 จัดอยู่ในกลุ่มที่ 2 คือ เป็นพื้นที่/จังหวัดที่มีศักยภาพ แต่ยังมีข้อจำกัดที่จะพัฒนา ได้แก่ จังหวัดที่มีค่าดัชนีผสม ต่ำกว่าค่ากลางของประเทศ ระหว่างร้อยละ 10 ถึง ร้อยละ 20

ภาพที่ 26 ดัชนีผสม มิติความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา (Partnership)

มิติความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา (Partnership)

- กลุ่มที่ 1 แม่ฮ่องสอน นราธิวาส ศรีสะเกษ ขอนแก่น พระนครศรีอยุธยา สมุทรปราการ กาฬสินธุ์ เลย
- กลุ่มที่ 2 สุพรรณบุรี นครราชสีมา ปทุมธานี ปราจีนบุรี ชลบุรี ปัตตานี สุรินทร์ ตาก สุราษฎร์ธานี มหาสารคาม นนทบุรี ลำพูน ยะลา สุโขทัย เพชรบุรี
- กลุ่มที่ 3 นครศรีธรรมราช สมุทรสงคราม อุตรดิตถ์ เชียงใหม่ สมุทรสาคร กำแพงเพชร รatchaburi อ่างทอง สกลนคร พิชัยโลก อุบลราชธานี ร้อยเอ็ด เชียงราย สิงห์บุรี ภูเก็ต
- กลุ่มที่ 4 ประจวบคีรีขันธ์ นครปฐม สตูล แพร่บุรีรัมย์ พัทลุง มุกดาหาร ฉะเชิงเทรา ลพบุรี เพชรบูรณ์ ชุมพร นongบัวลำภู พิจิตร กาญจนบุรี นครสวรรค์ นครพนม หนองคาย ลำปาง บึงกาฬ ยโสธร ตรัง ชัยภูมิ สงขลา อุดรธานี สระแก้ว พะเยา ระนอง อุทัยธานี กระบี่ ตรารัต อานาจเจริญ ระยอง นครนายก ชัยนาท จันทบุรี สระบุรี น่าน พังงา

ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2565

จากข้อมูลการเปรียบเทียบภายนอกองค์กร (External Benchmarking) ที่นำเสนอข้างต้น จะเห็นข้อมูลการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดในมิติต่างๆ ในระดับประเทศ แต่เมื่อทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบการดำเนินการระหว่างคู่แข่งที่เป็นจังหวัดในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนด้วยกัน เพื่อศึกษาจังหวัดที่สามารถทำได้ดีกว่า (Good Practice) พบว่า **ดัชนีรวมการพัฒนาจังหวัด** ของจังหวัดปัตตานีอยู่ในกลุ่มที่ 2 ร่วมกับจังหวัดนราธิวาส แต่จังหวัดยะลาอยู่ในกลุ่มที่ 3 ซึ่งทำได้ดีกว่า หากพิจารณาแยกตามมิติ ดังนี้ **มิติการพัฒนาดิน** ทั้ง 3 จังหวัดภาคใต้ชายแดนจัดอยู่ในกลุ่มที่ 1 ร่วมกัน **มิติเศรษฐกิจและความมั่นคง** จังหวัดปัตตานีจัดอยู่ในกลุ่มที่ 3 ซึ่งทำได้ดีกว่า จังหวัดนราธิวาสที่จัดอยู่ในกลุ่มที่ 1 แต่ทำได้ไม่ดีกว่าจังหวัดยะลา ที่จัดอยู่ในกลุ่มที่ 4 **มิติสิ่งแวดล้อม** จังหวัดปัตตานีจัดอยู่ในกลุ่มที่ 1 ซึ่งทำได้ไม่ดี โดยจังหวัดยะลาและนราธิวาส จัดอยู่ในกลุ่มที่ 2 **มิติสันติภาพและยุติธรรม** ซึ่งทั้ง 3 จังหวัดภาคใต้ชายแดนจัดอยู่ในกลุ่มที่ 4 ร่วมกัน และ**มิติความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา** จังหวัดปัตตานีจัดอยู่ในกลุ่มที่ 2 ร่วมกับจังหวัดยะลา ซึ่งทำได้ดีกว่าจังหวัดนราธิวาสที่อยู่ในกลุ่มที่ 1 จากภาพรวมจะเห็นได้ว่าจังหวัดปัตตานีมีผลการดำเนินงานในภาพรวมค่อนข้างดีกว่าจังหวัดนราธิวาส แต่ยังไม่ดีกว่าหรือเท่ากับจังหวัดยะลา

เมื่อศึกษาวิธีการวางแผนตามแผนพัฒนาจังหวัดยะลา พ.ศ. 2566 – 2570 (ฉบับทบทวนประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567) พบว่า กำหนดเป้าหมายการพัฒนา คือ “คุณภาพชีวิตมั่นคง เกษตรมั่นคง ท่องเที่ยวยั่งยืน” มุ่งพัฒนาดินในทุกมิติควบคู่กับสังคมสันติสุข มุ่งพัฒนาภาคเกษตรให้มีความมั่นคงในทุกด้าน และมุ่งส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคการท่องเที่ยวที่หลากหลายที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม จังหวัดยะลา กำหนดตัวชี้วัดเป้าหมายการพัฒนาเพียง 2 ตัวชี้วัด คือ 1. อัตราการขยายตัวมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 1.0 ต่อปี และ 2. สัมประสิทธิ์การกระจายรายได้ของจังหวัดยะลาลดลงเหลือ 0.360 ภายในปี 2570 ส่วนประเด็นการพัฒนาจังหวัดกำหนด 4 ด้าน ได้แก่ 1. เสริมสร้างประสิทธิภาพการผลิตเกษตรมูลค่าสูง ผลิตภัณฑ์ชุมชนและอุตสาหกรรมแปรรูป เชื่อมโยงตลาดดิจิทัล 2. ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวและบริการที่เน้นคุณค่าและความยั่งยืนเชื่อมโยงชุมชนและท้องถิ่น 3. เสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานราก และศักยภาพของประชาชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้มีวิถีชีวิตที่ยั่งยืน และ 4. ระดมภาคีทุกภาคส่วนร่วมเสริมสร้างความสงบ สันติสุข และความมั่นคง จากข้อมูลข้างต้น ภาพรวมการวางแผนของจังหวัดยะลาค่อนข้างมีประเด็นคล้ายคลึงกับการวางแผนของจังหวัดปัตตานี แต่ผลการดำเนินงานค่อนข้างทำได้ดีกว่าในหลายมิติ จึงจำเป็นต้องนำประเด็นในส่วนนี้มาใช้ประกอบในการพิจารณาในการทบทวนแผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี พ.ศ. 2566 – 2570 (ฉบับทบทวนประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568)

3.2.2 เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด

1) จุดยืนและตำแหน่งเชิงยุทธศาสตร์ของจังหวัด (Positioning)

ด้วยจังหวัดปัตตานีเป็นจังหวัดที่มีของดีและจุดเด่นในด้านของผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร ผลิตภัณฑ์ฮาลาล และการท่องเที่ยวในพื้นที่ที่กำลังเริ่มขยายตัวในระดับประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคเกษตรกรรม และผลิตภัณฑ์ฮาลาล ยังมีความต้องการทางการตลาดที่สูงรวมถึงการขยายตัวทางการตลาดนั้นยังมีความเจริญเติบโตสูง แต่ทั้งนี้ในทางกลับกัน ในส่วนของกำลังการผลิตในพื้นที่นั้นยังไม่สามารถป้อนผลผลิตเหล่านี้ให้กับตลาดที่ต้องการได้อย่างเพียงพอ เนื่องจากความสามารถทางการแข่งขันของท้องถิ่นนั้นยังอยู่ในระดับต่ำ ยังมีปัญหาและข้อจำกัดในด้านของการพัฒนาตัวผลิตภัณฑ์ เทคโนโลยี รวมถึงการรวมกลุ่มของคนในชุมชนในการขับเคลื่อนผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร ผลิตภัณฑ์ฮาลาล และการท่องเที่ยวเพื่อรองรับและป้อนให้กับตลาดที่ต้องการได้เพียงพอ ดังนั้น จุดยืนและตำแหน่งในการพัฒนายุทธศาสตร์ของจังหวัด ดังต่อไปนี้

- (1) การส่งเสริมและการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก ให้จังหวัดให้เป็นศูนย์กลางทางด้านเกษตรกรรมอย่างยั่งยืนและการยกระดับการท่องเที่ยวเพิ่มมูลค่า ด้วยการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม
- (2) การส่งเสริมและการพัฒนาจังหวัดให้เป็นศูนย์กลางทางด้านผลิตภัณฑ์ฮาลาลที่มีคุณภาพ มีมาตรฐาน และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อการบริโภคภายในประเทศและการส่งออกไปยังต่างประเทศ
- (4) การพัฒนาความเป็นอยู่ของประชาชนด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมและการเรียนรู้ ลดความยากจนข้ามรุ่น บนพื้นฐานสังคมแห่งความหลากหลายทางวัฒนธรรม
- (5) การพัฒนาและสร้างเครือข่ายของชุมชนให้เข้มแข็ง พึ่งตนเองได้เกื้อกูลกันและกัน และมีศักยภาพในการจัดการพื้นที่ให้มีความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย

2) เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด

**“เกษตรกรรมยั่งยืน ฮาลาลคุณภาพ
 ทุนทางสังคมและชุมชนเข้มแข็ง
 ภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรมนำสู่สันติสุข”**
 (Sustainable Agriculture, Halal Quality,
 Social Capital and Community Empowerment,
 Endorsing the Multicultural Society to Promote Peace)

คำอธิบายเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด

เกษตรกรรมยั่งยืน หมายถึง การผลักดันเกษตรกรรมแบบยั่งยืน ทั้งด้านการเพาะปลูกพืชผล ด้านปศุสัตว์ ด้านประมง ด้านการป่าไม้ ในรูปแบบต่างๆ แบบเกษตรอินทรีย์ เกษตรหมุนเวียน เกษตรผสมผสาน ไร่นาสวนผสม เกษตรปลอดภัย เกษตรธรรมชาติ เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรประณีต ด้วยการพัฒนาเกษตรกรให้มีความรู้ความสามารถเพิ่มรายได้ และยกระดับความเป็นอยู่ การพัฒนาเกษตรกรสู่การเป็นผู้ประกอบการและเกษตรกรปราดเปรี๊อง (Smart Farmer) การสนับสนุนระดับครัวเรือนในการทำเกษตรกรรมอย่างยั่งยืน การเพิ่มมูลค่าในห่วงโซ่การผลิตสินค้าการเกษตรให้มีมูลค่าสูงขึ้น พัฒนาการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทาน การพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานรองรับในระดับประเทศและต่างประเทศ โดยรวมถึงการนำเอาเทคโนโลยีและส่งเสริมนวัตกรรมทางการเกษตรเข้ามาส่งเสริมให้เกิดมูลค่าและเพิ่มมูลค่าของตัวผลิตภัณฑ์ ทั้งในรูปของผลผลิตที่ยังไม่ได้แปรรูปและแปรรูปอย่างยั่งยืน และการสร้างเสริมเศรษฐกิจหมุนเวียนที่เน้นการใช้ประโยชน์และแปลงของเสียภาคการเกษตรให้เป็นแหล่งรายได้ การเชื่อมโยงเกษตรกรรมกับภาคเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว

ฮาลาลคุณภาพ หมายถึง การนำปรัชญา วิถีปฏิบัติของศาสนาอิสลามในส่วนของฮาลาล มาเป็นกรอบมาตรฐานในการผลิตสินค้า/ผลิตภัณฑ์และบริการ เพื่อการบริโภคเชิงพาณิชย์ ที่มีเป้าหมายและกำหนดให้จังหวัดเป็นศูนย์กลางของแหล่งผลิตฮาลาลที่มีคุณภาพ ได้รับการรับรองมาตรฐานสากลและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อการสร้างงานและสร้างรายได้ พร้อมทั้งยกระดับอุตสาหกรรมฮาลาลและผู้ประกอบการฮาลาลให้มีศักยภาพและเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขัน พัฒนาศักยภาพจังหวัดปัตตานีให้เป็นศูนย์กลางฮาลาลคุณภาพ

ทุนทางสังคมและชุมชนเข้มแข็ง หมายถึง การร้อยรัด เชื่อมโยง และมีเครือข่ายการเชื่อมต่อที่หลากหลาย ทำให้สังคมก้าวหน้าได้อย่างมั่นคงและมีสุข การสร้างมูลค่าด้วยการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมบนฐานของทรัพยากรและทุนทางวัฒนธรรมของพื้นที่ เน้นการท่องเที่ยวโดยชุมชน การพัฒนาระบบคุณค่าของสังคมที่มีคุณธรรมในวงกว้างและยั่งยืน เสริมสร้างและยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับพลเมือง โดยมีโครงสร้างทุนทางสังคมที่สืบทอดภูมิปัญญาอัตลักษณ์โดดเด่น ระบบคุณค่าที่เป็นความภาคภูมิใจของพลเมืองปัตตานี การสร้างหลักประกันความคุ้มครองทางสังคมให้คนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุข และส่งเสริมสุขภาวะที่ดีของคนทุกเพศทุกวัย การพัฒนาทุนมนุษย์ทุกระดับ เพื่อเสริมสร้างศักยภาพในการสร้างรายได้ การสร้างหลักประกันให้ระบบการศึกษามีคุณภาพอย่างเท่าเทียมและครอบคลุม ส่งเสริมนวัตกรรมการศึกษา การส่งเสริมโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับทุกคน เพื่อเข้าสู่ตลาดแรงงานอย่างมีทักษะและสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจให้กับครอบครัว การเข้าถึงบริการสาธารณะด้านสวัสดิการของรัฐ สังคมมีระบบคุณธรรมจริยธรรมเป็นหลักในการดำเนินชีวิตและการอยู่ร่วมกัน บรรลุความเท่าเทียมระหว่างเพศและเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่สตรีและเด็กหญิง ศักยภาพของกลุ่มประชาสังคมพึ่งตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ นวัตกรรมทางสังคมและนวัตกรรมชุมชน ระบบการบริหารจัดการและการปฏิบัติงานภาครัฐ มีความมุ่งมั่นพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ ความทันสมัย ต่อเนื่องและเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง การเชื่อมโยงการทำงานและสร้างความไว้วางใจระหว่างกันระหว่างภาคประชาชนและรัฐในทุกระดับ ผู้นำทางความคิดในท้องถิ่นเป็นกลไกสร้างความเข้มแข็งให้กับภาคประชาชน การสร้างปฏิสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างกลุ่มคนทุกช่วงวัย

สังคมพหุวัฒนธรรมอย่างสันติสุข หมายถึง ปัตตานีเป็นพื้นที่ที่ยอมรับ ให้เกียรติ และอยู่ร่วมกันได้บนความแตกต่างและความหลากหลายทางวัฒนธรรม ทั้งมุสลิม พุทธ และวัฒนธรรมจีน การให้พื้นที่แห่งการแสดงออกซึ่งอัตลักษณ์และตัวตน ประชาชนสามารถมีวิถีชีวิตไปตามศรัทธา และการดำรงไว้ซึ่งศิลปวัฒนธรรม ประเพณีที่ดีมีพื้นที่ทางสังคมในการสร้างและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในแนวทางการแก้ปัญหาและอยู่ร่วมกันอย่างสันติ โดยหลักคิด แสวงจุดร่วม สงวนจุดต่าง รวมทั้ง มุ่งเน้นส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดทิศทางการแก้ปัญหาความมั่นคงอย่างยั่งยืน โดยการสร้างการรับรู้และความเข้าใจในความแตกต่างของศาสนา วัฒนธรรม และอัตลักษณ์ให้สามารถอาศัยอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข

3) ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด

เป้าหมายรวมของการพัฒนาจังหวัดปัตตานี ในห้วง พ.ศ. 2566 – 2570 ประกอบด้วย 3 เป้าประสงค์หลัก คือ เศรษฐกิจฐานรากเติบโต ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดี มีรายได้และมีงานทำ และสังคมสันติสุข

ตารางที่ 215 ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด

เป้าหมายรวม	ตัวชี้วัด	ผลงานที่ผ่านมา	ค่าเป้าหมาย					พ.ศ. 2566 - 2570	หน่วยงานรับผิดชอบ
			2566	2567	2568	2569	2570		
เศรษฐกิจฐานรากเติบโต	อัตราการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (ร้อยละ) เพิ่มขึ้น	4.40 (ปี 2564)	0.10	0.10	0.10	0.15	0.15	0.15	สนง.คลังจังหวัดปัตตานี

เป้าหมายรวม	ตัวชี้วัด	ผลงานที่ผ่านมา	ค่าเป้าหมาย					พ.ศ. 2566 - 2570	หน่วยงานรับผิดชอบ
			2566	2567	2568	2569	2570		
ประชาชนมี ความเป็นอยู่ ที่ดี มีรายได้ และมีงานทำ	อัตราการเปลี่ยนแปลง ของประชากรที่อยู่ใต้ เส้นความยากจน (ร้อยละ) ลดลง	1.49 (ปี 2564)	0.10	0.10	0.10	0.15	0.15	0.12	สนง.พัฒนา ชุมชนจังหวัด ปัตตานี
	อัตราการเปลี่ยนแปลง ของรายได้เฉลี่ยของ ครัวเรือนในจังหวัด (ร้อยละ) เพิ่มขึ้น	-9.65 (ปี 2564)	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10	สนง.คลัง จังหวัดปัตตานี
	อัตราการเปลี่ยนแปลง ของรายได้ต่อหัวของ ประชากรเฉลี่ยต่อหัว ต่อปี (ร้อยละ) เพิ่มขึ้น	4.09 (ปี 2564)	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10	สนง.คลัง จังหวัดปัตตานี
สังคมสันติสุข	อัตราการเปลี่ยนแปลง ของเหตุการณ์ความ ไม่สงบในพื้นที่ลดลง (เหตุการณ์)	18 (ปี 2565)	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	ที่ทำการ ปกครอง จังหวัดปัตตานี

4) ประเด็นการพัฒนาจังหวัด

- (1) พัฒนาคอนอย่างเต็มศักยภาพในทุกช่วงวัยและมีสมรรถนะสูง
- (2) เพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจฐานราก การเกษตรแบบยั่งยืน ผลิตภัณฑ์และบริการสุขภาพคุณภาพ เชื่อมโยง
การท่องเที่ยว การค้า การบริการ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณสุขปโภค
- (3) พัฒนาสังคมและศักยภาพคนทุกช่วงวัย ชุมชนน่าอยู่ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมยั่งยืน
- (4) ลดความยากจนข้ามรุ่นและความเหลื่อมล้ำ ภายใต้บริบทสังคมพหุวัฒนธรรมเข้มแข็ง
- (5) เสริมสร้างความมั่นคงและสังคมแห่งสันติสุข

ประเด็นการพัฒนาที่ 1

พัฒนาคนอย่างเต็มศักยภาพในทุกช่วงวัยและมีสมรรถนะสูง

1. เป้าประสงค์

1.1 เพื่อส่งเสริมและพัฒนาให้ “คน” เป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาจังหวัดปัตตานี ประชาชนทุกช่วงวัย ความเป็นอยู่และสุขภาพที่ดี ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพทั้งในและนอกระบบ มีความเชื่อมโยงทางสังคม มีความไว้วางใจ ความรู้สึกความเป็นเจ้าของ ค่านิยมร่วม ความเป็นปึกแผ่น ลดความขัดแย้ง ทศศคติดต่อกลุ่มประชากร และความรู้สึกโดดเดี่ยว การสร้างความเสมอภาค และการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนของสังคม

1.2 เพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของทุนมนุษย์ที่มีความหลากหลายทางพื้นฐานของบุคคล และยกระดับคุณภาพชีวิตที่ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลังโดยเฉพาะกลุ่มเปราะบาง ได้แก่ เด็กเล็ก ผู้สูงอายุ สตรี คนพิการ คนจน

2. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตารางที่ 216 เป้าหมายและตัวชี้วัดประเด็นการพัฒนาที่ 1

ตัวชี้วัด	ผลงานที่ผ่านมา	ค่าเป้าหมาย					พ.ศ. 2566 - 2570
		2566	2567	2568	2569	2570	
1. อัตราเด็กอายุ 0 – 5 ปี สูงดีสมส่วน (ร้อยละ) เพิ่มขึ้น (ปี 2565)	62.00	65.00	70.00	75.00	80.00	85.00	85.00
2. ผลิตภาพแรงงานของจังหวัด (บาท/คน) เพิ่มขึ้น (ปี 2564)	163,500	165,087	166,674	168,261	169,848	171,435	171,435

3. แนวทางการพัฒนา

1. การส่งเสริมพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิตและยกระดับผลิตภาพประชากรในมิติต่าง ๆ

แนวทางการปฏิบัติและการส่งเสริม

(1) ส่งเสริมสุขภาพและโภชนาสำหรับเด็กเล็ก ทั้งในระดับบุคคล ครัวเรือนและชุมชน

(2) ส่งเสริมให้เด็กนักเรียนจากครัวเรือนยากจนให้สามารถเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ โดยเฉพาะการศึกษาในระดับที่สูงกว่าการศึกษามัธยมศึกษาได้อย่างเสมอภาค เพื่อเพิ่มโอกาสการเลื่อนขั้นทางเศรษฐกิจและสังคมอันจะนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำในประชากรรุ่นถัดไป

(3) อบรมทักษะ “แรงงานและผู้ประกอบการ” ตลอดห่วงโซ่อุปทานในอุตสาหกรรมฮาลาล เพื่อยกระดับการเป็นศูนย์กลางฮาลาล ตั้งแต่ต้นน้ำอย่างกระบวนการเชือดฮาลาลหรือโรงเชือดฮาลาล กลางน้ำอย่างกระบวนการผลิตและแปรรูป ปลายน้ำอย่างการจัดจำหน่ายหรือการให้บริการแก่ลูกค้า เป็นต้น เพื่อสร้างการรับรู้ต่อ “ปัตตานี ศูนย์กลางอาหารฮาลาลคุณภาพ”

(4) ส่งเสริมศักยภาพและสร้างความเข้มแข็งให้แก่ “เกษตรกร” ในทุกระดับตั้งแต่ระดับบุคคล/รายย่อย/กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน/วิสาหกิจชุมชน และบริษัทธุรกิจเกษตร ทั้งในมิติของความรู้ ทักษะ ทศศค และการพัฒนาทักษะแรงงานในภาคเกษตร รวมทั้งส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีควบคุมการผลิต เช่น ใช้โดรนในการใส่ปุ๋ยหรือควบคุมการทำงานของแรงงาน

(5) พัฒนากำลังคนและส่งเสริมผู้ประกอบการเริ่มต้น วิสาหกิจชุมชนและกลุ่มสตาร์ทอัพที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการท่องเที่ยวและธุรกิจฮาลาล เพื่อการบูรณาการข้อมูลสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้อง

(6) พัฒนาและยกระดับแรงงานทั้งในระบบและนอกระบบ เพื่อให้มีทักษะด้านอาชีพ ทักษะการจัดการ การเรียนรู้ตลอดชีวิต การพัฒนาไกลส่งเสริม ระบบพี่เลี้ยง ผู้นำ และพัฒนาการจัดการกลุ่มอาชีพที่เหมาะสมเพื่อให้กลุ่มสามารถทำงานร่วมกันอย่างยั่งยืน เช่น การจัดการทุน

(7) ส่งเสริมผู้สูงอายุให้เป็นผู้สูงอายุที่มีพลัง หรือพหุพลัง (Active Ageing) มุ่งเน้นการส่งเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุ ทั้งในด้านความสามารถ คุณค่า คุณประโยชน์ และศักยภาพในการดำเนินชีวิต เพื่อให้ผู้สูงอายุมีสุขภาพที่ดี (Healthy) มีความมั่นคงหรือการมีหลักประกันในชีวิต (Security) และมีส่วนร่วม (Participation)

(8) ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ที่ครอบคลุมด้านการคุ้มครอง การส่งเสริมสิทธิและสวัสดิการของคนพิการ รวมทั้งการสร้างโอกาสและความเสมอภาคแก่คนพิการ

(9) ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของสตรีให้มีทักษะความเป็นผู้ประกอบการ และผู้นำความเปลี่ยนแปลง (Change Agent) อย่างมีประสิทธิภาพสูง รวมทั้งทักษะด้านอื่น ๆ ครอบคลุมทุกมิติ

ประเด็นการพัฒนาที่ 2

เพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจฐานราก การเกษตรแบบยั่งยืน ผลิตภัณฑ์และบริการฮาลาลคุณภาพ เชื่อมโยงการท่องเที่ยว การค้า การบริการ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค

1. เป้าประสงค์

1.1 เพื่อส่งเสริมและพัฒนาจังหวัดให้เป็นศูนย์กลางทางด้านเกษตรกรรมแบบยั่งยืนที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานใน 4 ด้าน คือ 1) ด้านเกษตรโดยเฉพาะการเลี้ยงและการเพาะปลูก 2) ด้านปศุสัตว์โดยเฉพาะการเลี้ยงโคและแพะ 3) ด้านการประมง โดยเฉพาะการเพาะเลี้ยง การประมงพาณิชย์ การประมงพื้นบ้าน และ 4) ด้านการเพาะปลูก โดยเฉพาะผลไม้และข้าวสายพันธ์พื้นเมือง

1.2 เพื่อส่งเสริมและพัฒนาจังหวัดให้เป็นศูนย์กลางทางด้านผลิตภัณฑ์และบริการฮาลาลที่มีคุณภาพ ทั้งเทคโนโลยีและนวัตกรรม มีมาตรฐานและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อการบริโภคภายในประเทศและส่งเสริมการส่งออกไปยังต่างประเทศ ยกย่องระบบขนส่งโลจิสติกส์สินค้าตลอดห่วงโซ่อุปทานให้ปัตตานีเป็นศูนย์กลางรวบรวมและส่งออกผลิตภัณฑ์และบริการฮาลาลที่มีคุณภาพ

1.3 เพื่อส่งเสริมและการพัฒนาจังหวัดให้เป็นพื้นที่เชื่อมโยงทางการค้า บริการ และการท่องเที่ยว และการเป็นเมืองท่องเที่ยวที่สำคัญในเชิงศรัทธา วัฒนธรรม และธรรมชาติ

1.4 การสนับสนุนและส่งเสริมการขับเคลื่อนภาคการเกษตรด้วยโมเดลเศรษฐกิจใหม่ BCG Model ในระดับพื้นที่ ด้วยการพัฒนาชุมชนต้นแบบ

2. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตารางที่ 217 เป้าหมายและตัวชี้วัดประเด็นการพัฒนาที่ 2

ตัวชี้วัด	ผลงานที่ ผ่านมา	ค่าเป้าหมาย					พ.ศ. 2566 - 2570
		2566	2567	2568	2569	2570	
1. อัตราการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) สาขาเกษตรกรรม (ร้อยละ) เพิ่มขึ้น	9.62 (ปี 2564)	0.10	0.10	0.10	0.15	0.15	0.12
2. อัตราการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าการจำหน่ายสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ต่อปี (ร้อยละ) เพิ่มขึ้น	10.74 (ปี 2565)	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00
3. อัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้จากการท่องเที่ยว (ร้อยละ) เพิ่มขึ้น	254.65 (ปี 2565)	5.00	5.00	6.00	8.00	10.00	6.80
4. ร้อยละของหมู่บ้านที่ถนนสายหลักใช้การได้ตลอดปี เพิ่มขึ้น	79.94 (ปี 2564)	81.00	81.00	82.00	82.00	82.00	82.00

3. แนวทางการพัฒนา

3.1 สร้างมูลค่าเพิ่มภาคการเกษตรและการส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ศักยภาพ ด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG Model

แนวทางการปฏิบัติและการส่งเสริม

(1) การพัฒนา วิจัย และส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสมัยและนวัตกรรมเพื่อการยกระดับเมืองเกษตรอัจฉริยะ Pattani Agri-Tech Smart City การพัฒนาสู่เกษตรกรรม 4.0 โดยการส่งเสริม Smart People/Smart Farmer/ Smart Farming และ Smart Market

(2) การส่งเสริมและสนับสนุนโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อยกระดับการเกษตรแบบยั่งยืนรูปแบบต่าง ๆ เช่น เกษตรอินทรีย์และอาหารปลอดภัย เกษตรประณีต เกษตรผสมผสาน ในระดับครัวเรือน และการใช้เทคโนโลยีในการเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร การใช้จักรกลทางการเกษตรเพื่อทดแทนแรงงานหรืออำนวยความสะดวกแก่แรงงาน การพัฒนาคลังอาหารสัตว์และคลังปุ๋ยของจังหวัด

(3) ใช้การพัฒนาชุมชนเป็นฐานร่วมกับการพัฒนาสถาบันเกษตรกร และน้อมนำแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ และการพัฒนาภาคเกษตรตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริโดยเฉพาะคลังอาหารสัตว์ชุมชน และเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับนักเรียนทั้งโรงเรียนสอนศาสนาและโรงเรียนสามัญ

(4) การพัฒนาประสิทธิภาพและคุณภาพของกระบวนการผลิตทางการเกษตร การพัฒนาคุณภาพผลผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง ฟาร์มชุมชนสร้างอาชีพ สร้างและขยายพันธุ์ที่มีความเหมาะสมกับพื้นที่ การสนับสนุนปัจจัยการผลิตให้มีคุณภาพ รวมทั้งการลดต้นทุนกระบวนการผลิตด้วยการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการผลิต

(5) การส่งเสริมการพัฒนาและแปรรูปสินค้าเกษตรอย่างครบวงจร โดยเฉพาะสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ ด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่นและการใช้เทคโนโลยีนวัตกรรม การกำหนดแหล่งที่มาสินค้าเกษตรผ่าน QR Code เพื่อตรวจสอบย้อนกลับพิสูจน์ต้นทางของผลิตผล การพัฒนาผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปแบบใหม่ เช่น เป็นแบบพร้อมปรุงและพร้อมทาน เพื่อเจาะกลุ่มผู้บริโภคระดับประเทศและต่างประเทศ

(6) การเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรที่รวมถึงการจัดการขยะที่เกิดขึ้นด้วยแนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียน เพื่อลดต้นทุนหรือเพิ่มรายได้แก่เกษตรกร

(7) การพัฒนาด้านการตลาดเชิงรุกและการตลาดดิจิทัล ด้วยการประชาสัมพันธ์ เพิ่มช่องทางการจัดจำหน่าย การสร้างแบรนด์และการสร้างความเชื่อมั่นให้แก่สินค้าแบบเกษตรกรรมยั่งยืน โดยเฉพาะเกษตรอินทรีย์ เกษตรปลอดภัย

(8) อนุรักษ์ พื้ฟู ด้วยการปิดการประมงบางช่วงฤดูให้สัตว์น้ำฟื้นตัว และส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพในระดับชุมชน ด้วยองค์ความรู้ วิจัยและพัฒนาสมุนไพรที่ทรงคุณค่าในพื้นที่ ด้วยแนวคิดเศรษฐกิจชีวภาพ (Bio Economy)

(9) การเชื่อมโยงภาคการเกษตรและชุมชนกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร (กิน อยู่(พัก) ศึกษาดูงาน เทศกาลตามฤดูกาล) แนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (Creative Economy)

3.2 ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการฮาลาล

แนวทางการปฏิบัติและการส่งเสริม

(1) การวิจัยและพัฒนาาร่วมกันระหว่างสถาบันการศึกษาและผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมฮาลาล ที่มีนวัตกรรมและการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนากระบวนการผลิต การพัฒนาและเพิ่มมูลค่าสินค้าและบริการฮาลาล ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และได้รับการรับรองมาตรฐานฮาลาลในระดับสากล

(2) การปรับปรุงและยกระดับสะพานปลา เพื่อให้เป็นศูนย์กลางวัตถุดิบต้นน้ำของอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารฮาลาล โดยการปรับภูมิทัศน์เพื่อรองรับลูกค้า/ลูกค้าชาวต่างประเทศหรือนักลงทุนฮาลาล

(3) การส่งเสริมการตลาด พัฒนาการสื่อสารการตลาด แบนเนอร์/ตราสินค้า และสร้างความเชื่อมั่นของแบนเนอร์/ตราสินค้า ที่มีคุณภาพ ได้รับการยอมรับ

(4) การพัฒนาคุณภาพและหุนการรับรองมาตรฐานฮาลาล

(5) การสำรวจและพัฒนาธุรกิจการท่องเที่ยวฮาลาล

(6) การส่งเสริมการเงินอิสลาม

3.3 ส่งเสริมการท่องเที่ยวที่เพิ่มมูลค่าและเน้นคุณค่าฐานวัฒนธรรม

แนวทางการปฏิบัติและการส่งเสริม

(1) พัฒนาจากทุนทางวัฒนธรรมและทรัพยากรที่เป็นอัตลักษณ์ ส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีประสบการณ์ สัมผัส การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ที่เน้นการท่องเที่ยวเชิงศรัทธา เชิงวัฒนธรรม และธรรมชาติ โดยการปรับสภาพแวดล้อมของชุมชน พัฒนาการเป็นเจ้าบ้านที่ดี เพื่อเจาะกลุ่มนักท่องเที่ยวกลุ่มคนรุ่นใหม่ และกลุ่มผู้สูงอายุ

(2) การพัฒนาและปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว สถานที่พักให้ได้มาตรฐานรองรับทุกช่วงวัย และพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวใหม่ ๆ เชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวระหว่างสนามบินนานาชาติหาดใหญ่และท่าอากาศยานเบตง หรือท่าอากาศยานนราธิวาส มีป้ายบอกทางที่ชัดเจนด้วยภาษาไทยและสากล

(3) การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (Creative Tourism) และยกระดับการท่องเที่ยวโดยชุมชน (Community-based Tourism) ผ่านกิจกรรมฐานทรัพยากรในจังหวัด ได้แก่ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวพหุวัฒนธรรม การท่องเที่ยวแบบสันถนาการ การท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ การท่องเที่ยวธรรมชาติ การดำเนินาโชดหินโลซิน เชื่อมโยงกิจกรรมการท่องเที่ยวในอำเภอหนองจิก ยะหริ่ง ปะนาเระ และสายบุรี

(4) การจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬา โดยเฉพาะการวิ่ง การปั่นจักรยาน และฟุตบอล ซึ่งเป็นกระแสการท่องเที่ยวที่มีแรงดึงดูดจากกระแสการรักสุขภาพและการออกกำลังกาย รวมถึงสร้างความเชื่อมโยงกับโรงแรมที่พัก การท่องเที่ยวชุมชน และของที่ระลึก

(5) การส่งเสริม Micro Influencer นอกพื้นที่มาเปิดประสบการณ์และการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและการผจญภัย ในแนวคิด “ปัดตานีมีดีกว่าที่คิด” เพื่อลบภาพจำในเรื่องความกลัว

(6) การพัฒนาการสื่อสารการตลาดและการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวอย่างครบวงจรทั้งในและต่างประเทศ รวมถึงการพัฒนาภาคีเครือข่ายท้องถิ่นให้มีความเข้าใจในพื้นที่มากขึ้น ร่วมประชาสัมพันธ์กิจกรรมท่องเที่ยวทางทะเล การดำเนินาโชดหินโลซิน กิจกรรมการท่องเที่ยวในอำเภอหนองจิก ยะหริ่ง ปะนาเระ และสายบุรี

3.4 ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมอาหารและสินค้าเกษตรแปรรูปสู่อาหารปลอดภัยและอาหารเพื่ออนาคต แนวทางการปฏิบัติและการส่งเสริม

(1) การวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่จากผลผลิตทางการเกษตรในพื้นที่เพื่อเพิ่มมูลค่า ส่งเสริมการตลาด
เชนด็บ็อกซ์ เพื่อสร้างผู้เริ่มต้นธุรกิจใหม่ จูงใจการลงทุนด้านผู้ประกอบการอาหารทางเกษตร (Agro-Food Enterprises)
เกษตรปลอดภัยและอาหารเพื่ออนาคต

(2) การส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจใหม่ และยกระดับการปศุสัตว์โดยเฉพาะการเลี้ยงโคและแพะให้ได้
ขนาด ปริมาณ และคุณภาพ สอดคล้องกับความต้องการวัตถุดิบของภาคอุตสาหกรรมอาหารภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจ
สีเขียวและเศรษฐกิจชีวภาพ

(3) แก้ไขปัญหาการขาดแคลนวัตถุดิบและหรือต้นทุนวัตถุดิบสูงขึ้นในด้านประมงด้วยการเพิ่มทางเลือก
ในการเพาะเลี้ยง การเสริมศักยภาพประมงพื้นบ้าน หรือการช่วยเหลือประมงพาณิชย์ในด้านกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรค

(4) การสร้างคลัสเตอร์อุตสาหกรรมอาหารและสินค้าเกษตรแปรรูปสู่อาหารปลอดภัยและอาหารเพื่ออนาคต
เพื่อให้มีศักยภาพในห่วงโซ่คุณค่าระดับโลก

3.5 ส่งเสริมการปรับเปลี่ยน “นาร้างเป็นนาดี” ด้วยเกษตรอินทรีย์ปลอดภัย

แนวทางการปฏิบัติและการส่งเสริม

(1) วิจัยและยกระดับสายพันธุ์ข้าวท้องถิ่นให้มีผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้น รวมกลุ่มเกษตรกรในการรวมกลุ่ม
การปลูกแบบเกษตรอินทรีย์ และถ่ายทอดเทคโนโลยีแก่กลุ่มเกษตรกรต้นแบบ

(2) ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรนาแปลงใหญ่ เพื่อรวมกลุ่มลดต้นทุนการผลิตผ่านการร่วมมือกับภาคเอกชน
ด้านจักรกลทางการเกษตร

(3) ยกระดับการปลูกข้าวอินทรีย์บนพื้นฐานเกษตรมูลค่าสูง สร้างความตระหนักแก่เกษตรกรเรื่องความ
ปลอดภัยของคนปลูกและคนกิน อนุรักษ์และส่งเสริมการปลูกข้าวสายพันธุ์พื้นเมือง การลดต้นทุนการผลิตด้วยการ
รวมกลุ่มเป็นเกษตรแปลงใหญ่และใช้เครื่องจักรทางการเกษตรแบบหุนส่วน การส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืนด้วยหลัก
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

(4) การสร้างกลยุทธ์ทางการตลาดข้าวเกษตรอินทรีย์ปัตตานี เพื่อเพิ่มการบริโภคข้าวสายพันธุ์พื้นเมือง
แก่กลุ่มรักสุขภาพผ่านเครือข่ายร้านอาหารในจังหวัดด้วยกลยุทธ์แบบ B2B2C

3.6 พัฒนาการตลาดปศุสัตว์ ด้วยการแยกเจาะตลาด

แนวทางการปฏิบัติและการส่งเสริม

(1) การวิเคราะห์ตลาดและการจัดการแยกตลาด โดยแบ่งออกเป็น

(1.1) ตลาดผู้บริโภคในจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ต้องการโคเนื้อ/แพะขนาดเล็ก มีข้อจำกัดด้านราคา
ใช้เพื่อการบริโภคตามประเพณี

(1.2) ตลาดโคเนื้อ/แพะและการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ฮาลาลเพื่อส่งออกไปประเทศมาเลเซียและ
กลุ่มประเทศมุสลิม พัฒนาสายพันธุ์ที่เหมาะสมกับตลาดแต่ละกลุ่ม ส่งเสริมการเลี้ยงระบบฟาร์มมาตรฐาน ลดต้นทุน
ด้านอาหารสัตว์ด้วยหญ้าแพงโกล่า/หญ้าเนเปียร์ ร่วมกับของเหลือในอุตสาหกรรมประมงและภาคเกษตรตามแนวคิด
เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy)

3.7 การพัฒนาเศรษฐกิจด้านการประมง

แนวทางการปฏิบัติและการส่งเสริม

- (1) ตระหนักและฟื้นฟูประมงพาณิชย์
- (2) ส่งเสริมและฟื้นฟูประมงชายฝั่งและประมงพื้นบ้าน เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืน
- (3) จัดทำฐานข้อมูลทรัพยากรที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจสีน้ำเงิน
- (4) สร้างความรู้ความเข้าใจและสร้างเครือข่ายเศรษฐกิจสีน้ำเงิน
- (5) จัดทำฐานข้อมูล แผนและการบริหารจัดการการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและชายฝั่ง โดยเฉพาะอ่าวปัตตานี

3.8 การพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลของจังหวัดด้วย “การตลาดดิจิทัล”

แนวทางการปฏิบัติและการส่งเสริม

- (1) พัฒนาศักยภาพและส่งเสริมความรู้ทักษะดิจิทัลให้แก่ ผู้ประกอบการ SMEs และวิสาหกิจชุมชนให้เข้มแข็ง สามารถพึ่งพาตนเอง เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน การยกระดับศักยภาพการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจ
- (2) การจัดทำและเชื่อมฐานข้อมูลขนาดใหญ่เกี่ยวกับปริมาณวัตถุดิบฮาลาล วัตถุดิบทางการเกษตร วัตถุดิบประมง เพื่อให้พนักงาน/นักธุรกิจ/ลูกค้าประกอบการตัดสินใจสั่งซื้อสินค้า หรือตัดสินใจลงทุนในพื้นที่
- (3) การส่งเสริมระบบนิเวศของการค้าขายออนไลน์ (e-Commerce) ทั้งในส่วนของพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการเดิมและนักธุรกิจรุ่นใหม่ในการพัฒนาแพลตฟอร์มฮาลาล แพลตฟอร์มด้านการเกษตร ออเนติมานด์ แพลตฟอร์ม การตลาดออนไลน์

3.9 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคม และระบบโลจิสติกส์ เพื่อยกระดับการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ

แนวทางการปฏิบัติและการส่งเสริม

- (1) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ระบบสาธารณูปโภค และสิ่งอำนวยความสะดวกด้านโลจิสติกส์ ส่งเสริมการเกษตร และเชื่อมโยงพื้นที่ ส่งเสริมการท่องเที่ยว การค้าการลงทุน ทั้งในกลุ่มจังหวัดชายแดนใต้และเชื่อมโยงกับต่างประเทศ รวมทั้ง พัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนในทุกด้าน
- (2) การพัฒนาท่าเทียบเรือและการพัฒนาช่างฝีมือในการปรับปรุงเรือประมง ด้วยระบบเครน เครื่องมือ กู้อวน ระบบไฮดรอลิกส์ เครื่องทำความเย็น และอื่นๆ ตามเงื่อนไขการปรับปรุงเรืออวนล้อมของไทยเพื่อช่วยลดแรงงาน บังคับและสภาพการทำงาน
- (3) การสนับสนุนการเข้าถึงแหล่งทุน เช่น การปล่อยสินเชื่อหรือกองทุนในการปรับปรุงเรือให้แก่ผู้ประกอบการ

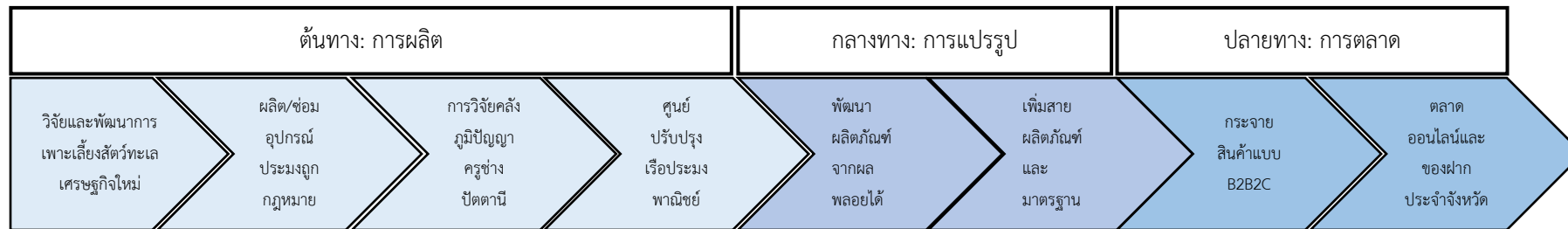
การวิเคราะห์ผลิตภัณฑ์ศักยภาพ Product champions

ระดับ 0	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	ระดับ 4	ระดับ 5	
การพัฒนา จังหวัด	เศรษฐกิจ	เกษตรกรรม	ปศุสัตว์	โค กระบือ		
				แพะ		
				แกะ		
			ประมง -ประมงพาณิชย์ -ประมงพื้นบ้าน	ปลา	ปลาสดดอนนา ปลากระพง ปลารอบชายฝั่ง	
				ปู		
			เพาะปลูก	ผลไม้	ทุเรียนทรายขาว ทุเรียนยะรัง ส้มโอบูโก ลูกหี	
				ข้าว	ข้าวพันธุ์พื้นเมือง มะจานู + ซีบูกันตัง	
			อุตสาหกรรม	ขนาดใหญ่	ผลผลิตฮาลาล	
				ขนาดกลาง		
			ขนาดเล็ก/ชุมชน			
		การท่องเที่ยว	เชิงศรัทธา พัฒนา CBT	ความเชื่อ	ศาลเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว วัดช้างไห้ มัสยิดกรือเซะ	
			วัฒนธรรม พัฒนา CBT	ชุมชน/ วัฒนธรรม	ชุมชนทรายขาว ชุมชนบานา วงแหวนวัฒนธรรม	
			ธรรมชาติ พัฒนา CBT	นิเวศ/ รอบอ่าว/ทะเล		

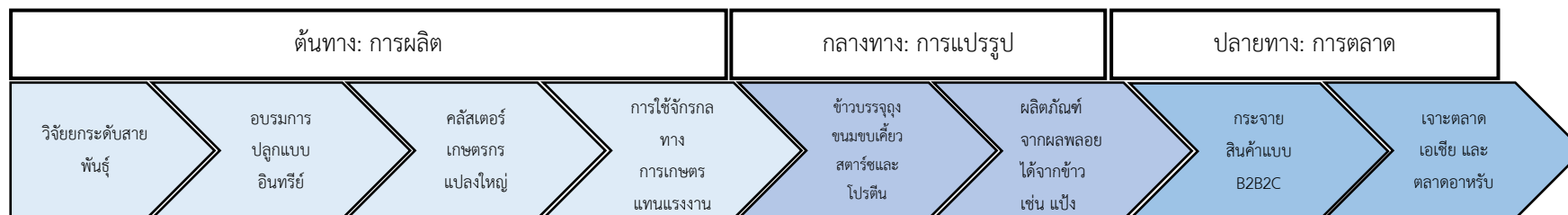
การวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาด้วยมิติห่วงโซ่มูลค่า

การเลี้ยงโคและกระบือ					
ต้นทางการผลิต		กลางทางแปรรูป		ปลายทางการตลาด	
วิจัยและพัฒนา	พัฒนาปัจจัยพื้นฐานและพัฒนา	การเพิ่มผลผลิตพัฒนาคุณภาพและการลดต้นทุน	การแปรรูปและสร้างมูลค่าเพิ่ม	การขนส่งสินค้าและบริหารสินค้า	พัฒนาระบบตลาด
พัฒนาสายพันธุ์โคเนื้อ โคนม โคท้องถิ่น		พัฒนาหญ้าสำหรับอาหารสัตว์ (หญ้าแพงโกล่า, หญ้าเนเปียร์)	เนื้อพร้อมปรุง ฮาลาล	การขนส่งแบบห้องเย็น	การตลาดออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชัน
การเสริมการเลี้ยงและเพิ่มมูลค่าปาสติคดอนนา					
ต้นทางการผลิต		กลางทางแปรรูป		ปลายทางการตลาด	
วิจัยและพัฒนา	พัฒนาปัจจัยพื้นฐานและพัฒนา	การเพิ่มผลผลิตพัฒนาคุณภาพและการลดต้นทุน	การแปรรูปและสร้างมูลค่าเพิ่ม	การขนส่งสินค้าและบริหารสินค้า	พัฒนาระบบตลาด
พัฒนาสายพันธุ์ปาสติค	<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาพื้นที่ที่เตรียมความพร้อมของการทำปอเลี้ยงปลา - การพัฒนาการเลี้ยงปลาให้อยู่ในระยะเวลาที่สั้นขึ้น แต่ได้ปลาที่สามารถส่งออกตลาดได้ - การจัดทำฐานข้อมูลกลางด้านการเกษตรของจังหวัดในแบบ Big data ที่ทันสมัย เกษตรกรสามารถเข้าถึงได้อย่างง่ายผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ 	พัฒนาในด้านของการผลิตเพื่อให้รองรับกับความต้องการของตลาด การพัฒนาพื้นที่เพื่อปลูกหญ้านเนเปียร์ไว้เป็นอาหารปลา	<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาและนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อให้รองรับกับกระบวนการผลิต เช่น การตากปาสติค - การพัฒนาระบบการจัดการเกษตรแบบครบวงจร ด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรม การเกษตร โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เกษตรกรเป็นศูนย์กลาง 	การขนส่งแบบห้องเย็น และการช่วยเกษตรกรในการขนส่งไปยังต่างประเทศ -การพัฒนากระบวนการขนส่ง	การตลาดออนไลน์และออฟไลน์
การเพิ่มมูลค่าอาหารทะเลแปรรูปที่ได้มาตรฐานฮาลาลและมาตรฐานระดับส่งออก					
ต้นทางการผลิต		กลางทางแปรรูป		ปลายทางการตลาด	
วิจัยและพัฒนา	พัฒนาปัจจัยพื้นฐานและพัฒนา	การเพิ่มผลผลิตพัฒนาคุณภาพและการลดต้นทุน	การแปรรูปและสร้างมูลค่าเพิ่ม	การขนส่งสินค้าและบริหารสินค้า	พัฒนาระบบตลาด
โครงการศูนย์การเรียนรู้เพาะพักสัตว์น้ำเศรษฐกิจ	พัฒนาเครื่องมือการจับและการเพาะเลี้ยงจนวางไข่		<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาและนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อให้รองรับกับกระบวนการผลิต - การพัฒนาระบบการจัดการแปรรูปแบบครบวงจร ด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรม เกษตร โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เกษตรกรเป็นศูนย์กลาง 	การพัฒนาระบบการขนส่ง	เครือข่ายนักศึกษาไทยในต่างประเทศ ช่วยสำรวจตลาด วิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภค

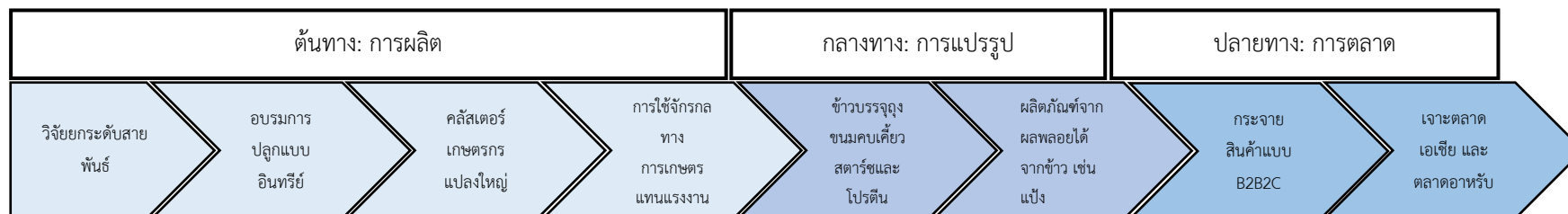
อุตสาหกรรมประมง

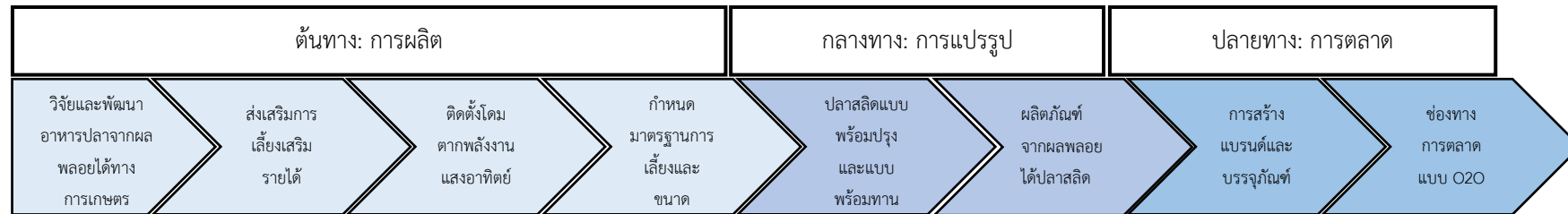
ข้าวสายพันธุ์พื้นเมืองปัตตานี (ข้าวมะจานู 69 และข้าวเลือดปลาไหล)

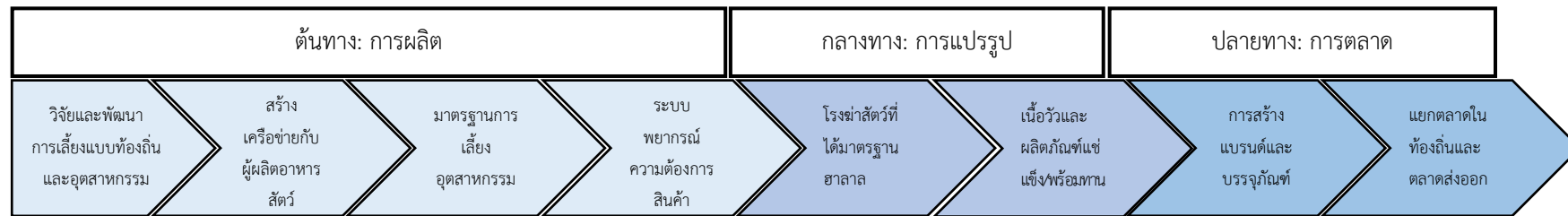
ข้าวสายพันธุ์พื้นเมืองปัตตานี (ข้าวมะจานู 69 และข้าวเลือดปลาไหล)

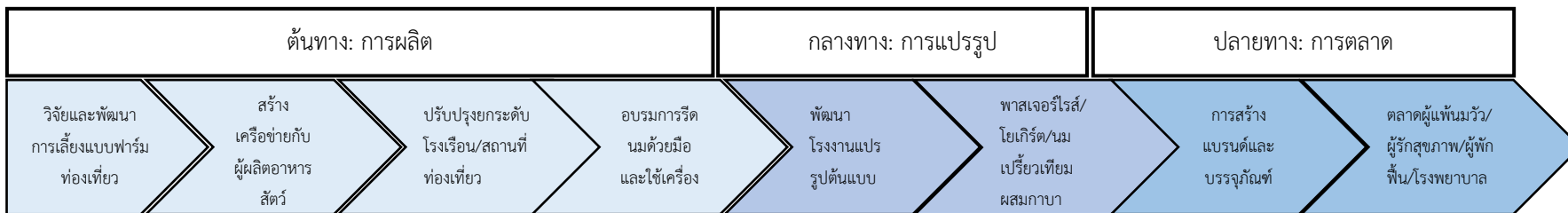
ปลาสดติดอนนา

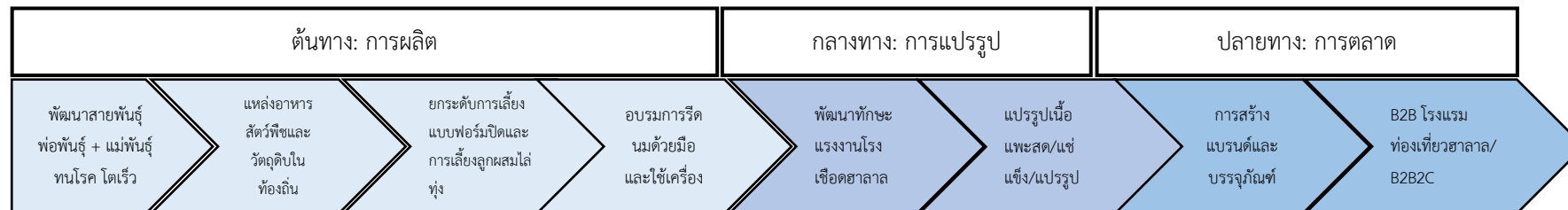
โคเนื้อ

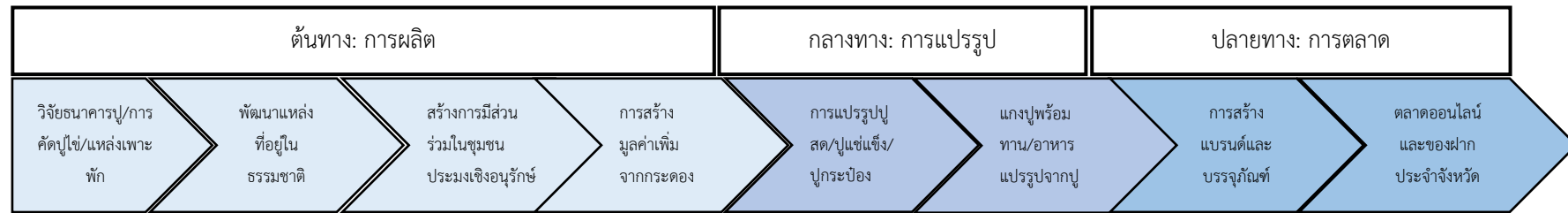
แพะนม

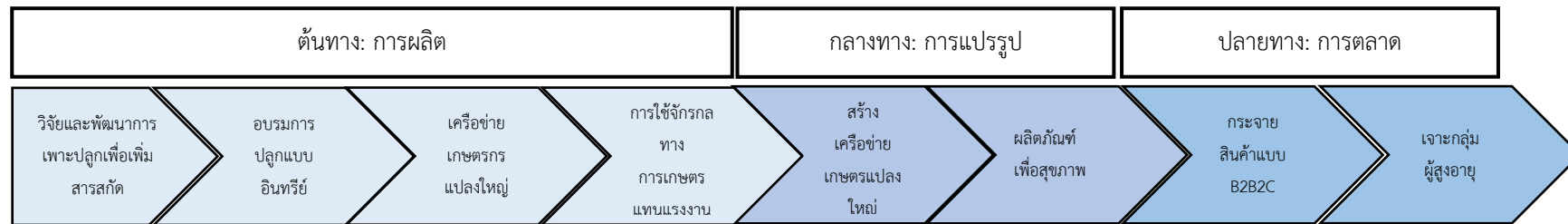
แพะเนื้อ

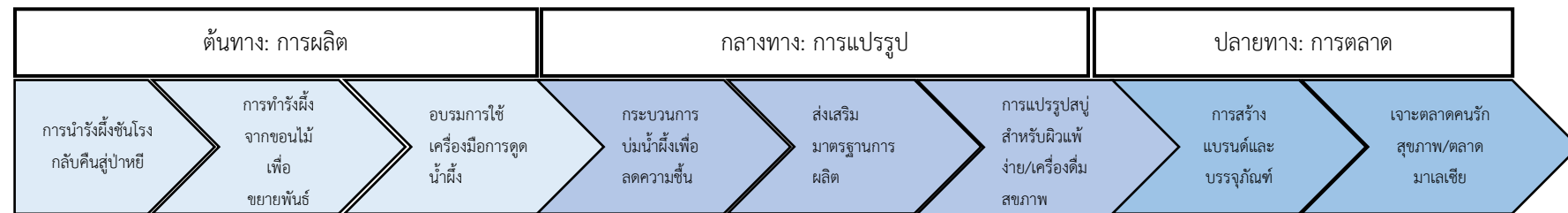
ปุ๋ยทะเล

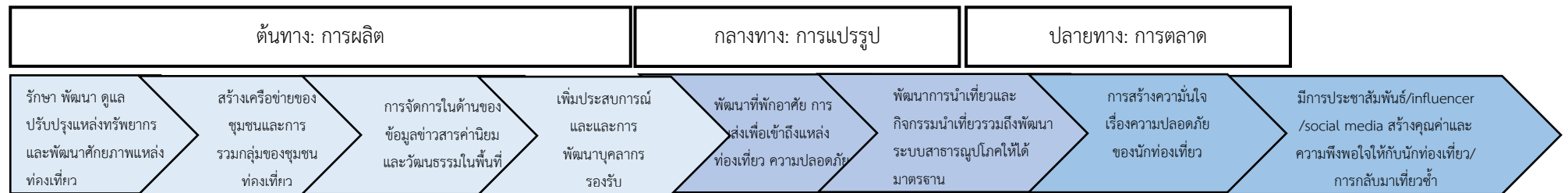
พืชสมุนไพรสำหรับยาดูแลปอดและระบบทางเดินหายใจ

น้ำผึ้งชันโรง

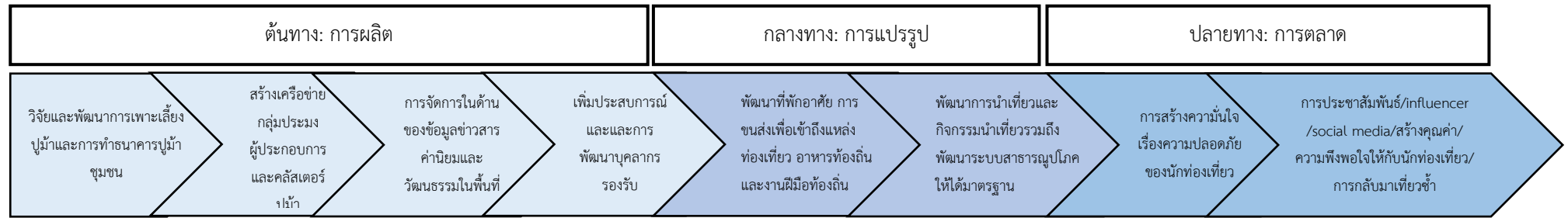

การท่องเที่ยวชุมชน (เขากับอ่าว)

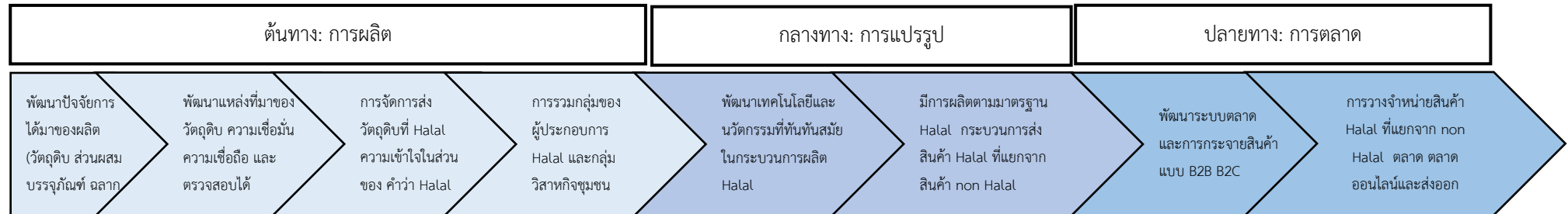

การท่องเที่ยวชุมชน (ป่าชายเลน/รอบอ่าวปัตตานี)

Hub ฮาลาล

ประเด็นการพัฒนาที่ 3
พัฒนาสังคมและศักยภาพคนทุกช่วงวัย ชุมชนน่าอยู่
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมยั่งยืน

1. เป้าประสงค์

- 1.1 เพื่อพัฒนาสังคมภายใต้ความหลากหลายทางวัฒนธรรมและชุมชนให้มีความเข้มแข็งและน่าอยู่
- 1.2 เพื่อการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และมีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุล มีความตระหนัก และ ความรับผิดชอบร่วมต่อปัญหาสิ่งแวดล้อมต่างๆ รวมถึงการปรับวิถีชีวิตใหม่ที่ใส่ใจต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม

2. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตารางที่ 218 เป้าหมายและตัวชี้วัดประเด็นการพัฒนาที่ 3

ตัวชี้วัด	ผลงานที่ผ่านมา	ค่าเป้าหมาย					พ.ศ. 2566
		2566	2567	2568	2569	2570	- 2570
1. สัดส่วนองค์กรชุมชน (แห่งต่อประชากรแสนคน) (ร้อยละ) เพิ่มขึ้น	286.88 (ปี 2564)	287.00	287.75	288.50	289.25	290.00	290.00
2. สัดส่วนปริมาณขยะที่กำจัดถูกต้องต่อปริมาณขยะที่เกิดขึ้น (ร้อยละ) เพิ่มขึ้น	11.10 (ปี 2565)	12.00	12.00	12.50	13.00	13.00	13.00
3. จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป (ปี)	8.20 (ปี 2564)	8.36	8.52	8.68	8.84	9.00	9.00
4. อัตราการเปลี่ยนแปลงของผู้ป่วยโรคเบาหวาน และ/หรือความดันโลหิตสูงได้รับการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และมีค่าความเสี่ยงลดลง (ร้อยละ)	34.69 (ปี 2565)	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00

3. แนวทางการพัฒนา

3.1 การจัดการชุมชนให้เกิดความเข้มแข็ง ความรู้สึกความเป็นเจ้าของ และความเชื่อมโยงสังคมวัฒนธรรมในทุกมิติ

แนวทางการปฏิบัติและการส่งเสริม

- (1) สร้างมูลค่าเพิ่ม โครงการอนุรักษ์ สืบสาน และต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น
- (2) โครงการการสร้างบทเรียนภูมิปัญญาท้องถิ่นของจังหวัดปัตตานีโดยมีการร่วมคิดร่วมตัดสินใจกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทางการศึกษามาประชุมร่วมกันในการกำหนดความต้องการ การสำรวจและจัดลำดับความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่นในแต่ละอำเภอเพื่อรักษาไว้ให้คงอยู่
- (3) สร้างกลไกการถ่ายทอดองค์ความรู้ให้ประสบความสำเร็จผ่านการให้ประสบการณ์จริงและร่วมทำกิจกรรมภูมิปัญญาต่าง ๆ ของท้องถิ่น

(4) กำหนดหน่วยงานหลักและการส่งเสริมของหน่วยงานต่าง ๆ ในการขับเคลื่อนการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นไปใช้ให้เกิดประโยชน์

(5) จัดหลักสูตรท้องถิ่นในสถานศึกษา และหน่วยงานรัฐส่งเสริมการจัดการศึกษานอกระบบ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ภูมิปัญญา

(6) สร้างแนวทางการติดตามผลและส่งเสริมการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยมีการกำหนดผู้ติดตามและจัดตั้งหน่วยงานที่ทำการ ประเมินผล

(7) ส่งเสริมการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเป็นจุดเด่นสร้างศูนย์การเรียนรู้ นิทรรศการ มีแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น ดึงดูดนักท่องเที่ยว ประชาชนในท้องถิ่นมีรายได้

(8) เสริมสร้างและพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของผู้นำชุมชน ทั้งผู้นำทางศาสนา และผู้นำภาคประชาสังคม ให้สามารถเป็นแกนหลักในการบริหารจัดการชุมชนให้เข้มแข็ง

(9) จัดให้มีการฝึกอบรมมัคคุเทศก์ชุมชน

3.2 ยกระดับคุณภาพการศึกษา และใช้กลไกการพัฒนาคุณภาพคนโดยครอบคลุมทุกระดับการศึกษา เพื่อคุณวุฒิ และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

แนวทางการปฏิบัติและการส่งเสริม

(1) เสริมสร้างความเข้มแข็งในการพัฒนาผู้เรียนอย่างมีคุณภาพด้วยการปรับหลักสูตร การวัดและประเมินผลที่เหมาะสม

(2) ปรับปรุงหลักสูตรในระดับปฐมวัยและหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพ และจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตร ตามความจำเป็นและความต้องการของผู้เรียน ชุมชน ท้องถิ่น และสังคม

(3) พัฒนาระบบการวัดและประเมินผลทุกระดับ ให้มีคุณภาพและมาตรฐานนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเต็มตามศักยภาพ

(4) ส่งเสริมสนับสนุนการทำวิจัย และนำผลการวิจัยไปใช้พัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา

(5) ส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมการศึกษา

(6) ส่งเสริมการทำวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลโดยเน้นให้มีการวิจัยในชั้นเรียน

(7) พัฒนาผู้เรียนระดับประถมวัย ให้มีพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคม และสติปัญญา ให้มีความพร้อมเข้าสู่การเรียนในระดับที่สูงขึ้น

(8) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถอ่านออกเขียนได้ตามช่วงวัย

(9) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่าน

(10) ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านกิจกรรมการปฏิบัติจริง (Active Learning) เน้นทักษะกระบวนการ ให้เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดแก้ปัญหา และคิดสร้างสรรค์ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทั้งในและนอกห้องเรียน

(11) ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

(12) ปลูกฝังทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์ และสังคมศาสตร์และสิ่งอำนวยความสะดวกที่หลากหลาย รวมทั้งการพัฒนาห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาในการจัดการเรียนรู้ได้ทั้งในห้องเรียน และนอกห้องเรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ

(13) พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้สามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพในรูปแบบที่หลากหลาย

(14) พัฒนาระบบการบริหารงานบุคคลให้มีประสิทธิภาพ โดยเชื่อมโยงกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งการกำหนดแผนอัตรากำลัง การสรรหา การบรรจุแต่งตั้ง การประเมินและการพัฒนา การสร้างแรงจูงใจให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีขวัญและกำลังใจในการทำงาน

(15) เพิ่มโอกาสการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพส่งเสริมประชากรทุกช่วงวัยให้ได้รับโอกาสในการเข้ารับบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึง มีคุณภาพและเสมอภาค

(16) สร้างความเข้มแข็งของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ระบบส่งเสริมความประพฤตินักเรียน ระบบคุ้มครองนักเรียน และการสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคม

(17) ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาในการจัดการศึกษาที่เหมาะสม สำหรับเด็กด้อยโอกาส ที่ไม่อยู่ในทะเบียนราษฎร เช่น เด็กไร้สัญชาติ เด็กพลัดถิ่น เด็กต่างด้าว เด็กไทยที่ไม่มีเลขประจำตัวประชาชน เป็นต้น

3.3 ส่งเสริมความหลากหลายของระบบการศึกษา เปิดช่องทางสู่การพัฒนาอาชีพและศักยภาพแรงงานที่เชี่ยวชาญและโดดเด่นให้สอดรับการพัฒนาเศรษฐกิจตามบริบทของในพื้นที่

แนวทางการปฏิบัติและการส่งเสริม

(1) พัฒนาคุณภาพผู้เรียน และส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน

(2) ส่งเสริมการจัดหลักสูตรทักษะอาชีพ ควบคู่ไปกับวิชาสามัญ เช่น ทวิศึกษา (Dual Education) หลักสูตรระยะสั้น

(3) ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ (ผู้พิการผู้ด้อยโอกาส และผู้มีความสามารถพิเศษ) ให้เต็มตามศักยภาพด้วยรูปแบบที่เหมาะสม

(4) ส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพอย่างเข้มแข็งต่อเนื่อง และเป็นรูปธรรม

(5) สร้างความเข้มแข็ง และยกระดับคุณภาพสถานศึกษาตามบริบทของพื้นที่ เช่น โรงเรียนที่ประสบปัญหาวิกฤตทางการศึกษา (ICU) โรงเรียนประชารัฐ (ดีใกล้บ้าน) โรงเรียนคุณธรรม โรงเรียนห้องเรียนกีฬา ฯลฯ

3.4 เสริมสร้างความเข้มแข็งทางด้านวัฒนธรรมท้องถิ่น คุณธรรม ศาสนาประเพณี ศิลปะ และสร้างคุณค่ามูลค่าเพิ่มเพื่อการพัฒนาจังหวัดบนความเป็นพหุวัฒนธรรม

แนวทางการปฏิบัติและการส่งเสริม

(1) พัฒนาและส่งเสริมโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านอาหารพื้นบ้านประจำถิ่น

(2) ส่งเสริมโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการแสดงพื้นบ้าน

(3) ส่งเสริมโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสถาปัตยกรรม และวิถีชุมชน

(4) เร่งพัฒนาระบบการหล่อหลอมให้เยาวชนคนรุ่นใหม่มีนิสัยจิตอาสาและรักการเป็นผู้ให้ที่สอดคล้องกับวิถีของสังคมในพื้นที่

(5) ส่งเสริมการจัดกิจกรรม หรือเวทีพูดคุย/เสวนา ประเด็นร่วมของส่วนรวมในพื้นที่สาธารณะ

3.5 การเสริมสร้างสุขภาวะของประชาชนทุกช่วงวัย

แนวทางการปฏิบัติและการส่งเสริม

- (1) การส่งเสริมสุขภาวะ การอภิบาลสุขภาพ และโภชนา สำหรับประชาชนทุกช่วงวัย ทั้งในระดับบุคคล ครัวเรือนและชุมชน
- (2) พัฒนาประสิทธิภาพและการเข้าถึงบริการของหน่วยบริการระดับปฐมภูมิและทุติยภูมิของประชาชน โดยเฉพาะกลุ่มเปราะบาง เพื่อลดความเหลื่อมล้ำการเข้าถึงบริการสาธารณสุขด้านสาธารณสุข
- (3) เตรียมความพร้อมและการวางแผน/มาตรการเผชิญเหตุ เพื่อการควบคุม ป้องกัน ฝ้าระวัง และเยียวยา ในกรณีเกิดการแพร่ระบาดของโรคแบบฉุกฉิน
- (4) ส่งเสริมพฤติกรรมสุขภาพที่ดีของประชาชนในชุมชน

3.6 การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศให้มีความสมดุลและยั่งยืน

แนวทางการปฏิบัติและการส่งเสริม

- (1) อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และส่งเสริมประสิทธิภาพในการจัดการและดูแลระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมให้มีความยั่งยืน
- (2) ปรับเปลี่ยนระบบการจัดการฐานทรัพยากรเพื่อนำไปสู่การใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน โดยเน้นชุมชนเป็นฐานในการพัฒนา อนุรักษ์ และจัดการให้เกิดประโยชน์
- (3) พัฒนาและส่งเสริมจัดการสิ่งแวดล้อมทั้งทางกายภาพและสังคมให้มีความน่าอยู่อย่างยั่งยืน และให้มีมาตรฐานสอดคล้องกับบริบทในพื้นที่
- (4) สร้างเสริมความเข้มแข็งของกลุ่ม/ชุมชนอนุรักษ์พื้นที่เพื่อรักษาป่าชายเลน/สมาคมประมงพื้นบ้าน/องค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น และส่งเสริมการจัดการกลุ่ม/ชุมชนให้มีความยั่งยืนและมีธรรมาภิบาล
- (5) เสริมสร้างมาตรการป้องกันอุทกภัยให้เป็นระบบครบวงจร และฝ้าระวังควบคุมการจัดการน้ำเสีย รวมถึงมลพิษทางน้ำให้มีความเคร่งครัดและรัดกุมมากที่สุด
- (6) พัฒนาระบบการอนุรักษ์พลังงานและส่งเสริมพลังงานทดแทนให้มีความยั่งยืนในพื้นที่
- (7) การป้องกัน การลดผลกระทบ และการปรับตัว เพื่อรับมือภัยพิบัติทางธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- (8) เพิ่มจำนวนสัตว์น้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติ สร้างแหล่งอาศัยสัตว์น้ำ และฟื้นฟูแหล่งหญ้าทะเล เพื่อการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรอย่างยั่งยืน รวมทั้ง ตรวจสอบฝ้าระวังเครื่องมือประมงผิดกฎหมาย
- (9) สร้างจิตสำนึกในการใช้พลังงาน การอนุรักษ์พลังงานและส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก เช่น การส่งเสริมการใช้เตาชีวมวล

ประเด็นการพัฒนาที่ 4

ลดความยากจนข้ามรุ่นและความเหลื่อมล้ำ ภายใต้บริบทสังคมพหุวัฒนธรรมเข้มแข็ง

1. เป้าประสงค์

- 1.1 เพื่อลดความยากจนข้ามรุ่น โดยการพัฒนาศูนย์เรียนยากจนในพื้นที่นำร่องโซนอำเภอชายทะเลในด้าน การศึกษาและทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของชุมชน
- 1.2 เพื่อพัฒนาการเข้าถึงระบบการคุ้มครองทางสังคมของคนยากจน
- 1.3 เพื่อลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติ และโรคระบาดของครัวเรือนยากจน
- 1.4 เพื่อพัฒนาโมเดลแก๊จนที่สอดคล้องกับศักยภาพและระบบการดำรงชีพของคนจนตามมิติของทุนและ บริบทของพื้นที่ สร้างสังคมพหุวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง

2. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตารางที่ 219 เป้าหมายและตัวชี้วัดประเด็นการพัฒนาที่ 4

ตัวชี้วัด	ผลงานที่ผ่านมา	ค่าเป้าหมาย					พ.ศ. 2566 - 2570
		2566	2567	2568	2569	2570	
1. ร้อยละของครัวเรือนยากจนที่มี ปัญหาด้านรายได้ลดลง	6,955 ครัวเรือน (ปี 2565)	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00
2. ร้อยละของครัวเรือนยากจน ที่เข้าถึงระบบคุ้มครองทางสังคม และระบบส่งต่อเพิ่มขึ้น	27 ครัวเรือน (ปี 2565)	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00

3. แนวทางการพัฒนา

3.1 ลดความยากจนข้ามรุ่น โดยยกระดับการศึกษาของครัวเรือนยากจน และพัฒนาทักษะอาชีพที่ สอดคล้องกับวิถีชีวิตของชุมชน

แนวทางการปฏิบัติและการส่งเสริม

- (1) พัฒนาและยกระดับการศึกษาของครัวเรือนยากจนแบบมุ่งเป้า โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่สามารถ ระบุตัวบุคคล ปัญหา และความต้องการ ได้อย่างแม่นยำและมีประสิทธิภาพ
- (2) ป้องกันและการแก้ไขปัญหการออกกลางคันของนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและอาชีวศึกษา ของครัวเรือนยากจน
- (3) พัฒนาทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของชุมชนและเชื่อมโยงกับเทคโนโลยีชีวภาพ เพื่อแปรรูป และสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ผลิตผลและวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ โดยระบบที่เลี้ยงทาง วิชาการ

(4) ขยายโอกาสการเข้าถึงการศึกษาและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต เพื่อให้ผู้เรียนทุกคนเข้าถึงการศึกษา เด็กพิการและด้อยโอกาสได้รับโอกาสทางการศึกษาทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน การจัดหาทุนและแหล่งทุนทางการศึกษา

(5) พัฒนาระบบการเรียนรู้เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแก้ไขปัญหาและการตัดสินใจ รวมทั้งการเสริมสร้างความรู้ที่เป็นภูมิปัญญาเดิมของคนยากจนเพื่อหารายได้เสริมจากอาชีพหลัก

(6) การส่งเสริมการรวมกลุ่มระหว่างคนยากจนและผู้มีประสบการณ์เพื่อช่วยยกระดับศักยภาพและโอกาสการพัฒนาอาชีพและการสร้างรายได้

(7) สร้างวินัยการออมของคนและครัวเรือนยากจน การใช้เครื่องมือในการจัดการการเงิน เช่น บัญชีครัวเรือน บัญชีกลุ่ม

(8) เสริมพลังในครัวเรือนยากจนให้เกิดการตระหนักรู้และสร้างทัศนคติการพึ่งตนเอง โดยผู้นำชุมชนสมาชิกในชุมชนที่มีศักยภาพ รวมทั้งภาคส่วนต่าง ๆ ที่ร่วมมือแก้ไขปัญหาความยากจนในพื้นที่

3.2 การพัฒนาการเข้าถึงระบบการคุ้มครองทางสังคมของคนยากจน

แนวทางการปฏิบัติและการส่งเสริม

(1) จัดการและใช้ข้อมูลเพื่อการแก้ไขปัญหาความยากจนที่แม่นยำ ทั้งในด้านข้อมูลของครัวเรือนยากจน ข้อมูลการช่วยเหลือ การสนับสนุนจากฝ่ายต่าง ๆ เพื่อประสิทธิภาพในการให้การช่วยเหลือและระบบการส่งต่อ

(2) ส่งเสริมกลุ่มคนยากจนให้สามารถเข้าถึงเทคโนโลยีดิจิทัล โครงข่ายโทรคมนาคม เพื่อการเข้าถึงและการได้รับมาตรการช่วยเหลือของภาครัฐ และกิจกรรมทางเศรษฐกิจใหม่ ๆ

(3) กำหนดมาตรการสร้างหลักประกันให้กับแรงงานในภาวะวิกฤตและโรคระบาด

(4) ระบุชุดสิทธิของความคุ้มครองทางสังคมที่คนยากจนและครัวเรือนยากจนพึงได้รับ

(5) จัดโครงสร้างการคุ้มครองทางสังคม สำหรับผู้ด้อยโอกาสและคนยากจน ให้สามารถเข้าถึงบริการพื้นฐานของภาครัฐได้อย่างมีคุณภาพ และการจัดการกับความเสี่ยงทางสังคมที่เกิดขึ้นจากวิกฤตทางเศรษฐกิจ สังคม และภัยพิบัติต่าง ๆ เพื่อปิดช่องว่างการคุ้มครองทางสังคมต่าง ๆ ในพื้นที่

(6) จัดให้มีระบบและกลไกในการให้ความช่วยเหลือกลุ่มคนจน โดยพัฒนาระบบและกลไกในการให้ความช่วยเหลือคนยากจนและกลุ่มคนต่าง ๆ ที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษได้ ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น โดยการใช้เครือข่ายชุมชนเป็นตัวประสาน

(7) ส่งเสริมและจัดหาโครงสร้างพื้นฐานที่เหมาะสมให้คนจนและกลุ่มคนเปราะบางในสังคมเพื่อให้เข้าถึงบริการของรัฐและโอกาสทางสังคมได้อย่างเท่าเทียม และส่งเสริมความมั่นคงด้านที่อยู่อาศัย

(8) ระดมพลังความร่วมมือสร้างโอกาสและการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยการส่งเสริมการจัดสวัสดิการชุมชนในรูปแบบพึ่งตนเอง ส่งเสริมให้ครอบครัวและชุมชนเป็นสถาบันพื้นฐานในการจัดระบบการคุ้มครองทางสังคมแก่สมาชิกของตน โดยมีภาคีต่าง ๆ เกื้อหนุนตามศักยภาพและความพร้อมของแต่ละภาคี โดยภาครัฐส่งเสริมให้เกิดการประสานความร่วมมือจากทุกภาคส่วน สนับสนุนการรวมกลุ่มองค์กรชุมชน และเชื่อมโยงเป็นเครือข่าย รวมทั้งมีการใช้กลไกที่มีอยู่แล้วในการเป็นทุนทางสังคมให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการคุ้มครอง

(9) สนับสนุนให้มีการพัฒนาและนำใช้ระบบข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดสวัสดิการและสร้างหลักประกันทางสังคมของทุกภาคส่วน อาทิ การพัฒนาระบบฐานข้อมูลกลาง สวัสดิการสังคมที่เชื่อมโยงกับระบบฐานข้อมูลต่าง ๆ

(10) ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างภาคีพัฒนาต่าง ๆ โดยเฉพาะระดับครัวเรือนและชุมชน เพื่อนำไปสู่การยกระดับการคุ้มครองทางสังคมและหลักประกันทางสังคม

3.3 ส่งเสริมให้คนยากจนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นธรรมกับผู้นำท้องถิ่น และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติ

แนวทางการปฏิบัติและการส่งเสริม

(1) กำหนดมาตรการช่วยเหลือ คนยากจน และเกษตรกรในพื้นที่ที่ประสบภัยธรรมชาติซ้ำซาก

(2) อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติที่มีความสำคัญต่อการป้องกันความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเช่น ทรัพยากรชายฝั่ง ป่าชายเลน และอ่าวป่าตानी โดยกลุ่มคนยากจนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นธรรมกับผู้นำท้องถิ่นและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(3) จัดการทรัพยากรให้มีการใช้ประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพโดยมุ่งเน้นส่งเสริมให้ท้องถิ่นและชุมชนมีบทบาทในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(4) แก้ปัญหาที่ดินทำกินให้กับเกษตรกรที่ยากจน จัดการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและเพื่อส่งเสริมทำเกษตร

(5) สนับสนุนการจัดตั้งกองทุนเพื่อการดูแลและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(6) การพัฒนากลไกแก้ไขปัญหาข้อขัดแย้งที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติของชุมชน

3.4 พัฒนาโมเดลแก๊จนที่สอดคล้องกับศักยภาพและระบบการดำรงชีพของคนจนตามมิติของทุนและบริบทของพื้นที่ สร้างสังคมพหุวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง

แนวทางการปฏิบัติและการส่งเสริม

(1) แก้ไขความยากจนรายครัวเรือน และขยายผลสู่ครัวเรือนที่สนใจ สร้างทุนทางสังคม สร้างรายได้และบริโภคในครัวเรือน

(2) หยิบยกปัญหาพร้อมของพื้นที่มาแก้ไข เสริมทุนทางสังคม สร้างรายได้

(3) ผสมผสานใช้เครือข่ายยกระดับเศรษฐกิจคนจน ขยายงาน เสริมทุนทางสังคม

(4) พัฒนาคูณภาพชีวิตของคนยากจนที่ครอบคลุมทั้งด้านการมีงานทำ การฝึกอบรมอาชีพและการศึกษา การเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบ การเข้าถึงสิ่งจำเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตและสวัสดิการสังคม ตลอดจนการส่งเสริมให้เกิดการออมเพื่อไว้ใช้ในยามจำเป็นโดยใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเครื่องมือในการแก้ไขปัญหาความยากจน

(5) สร้างโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคม โดยการสนับสนุนในเรื่องการสร้างอาชีพ รายได้ และให้ความช่วยเหลือที่เชื่อมโยงการเพิ่มผลิตภาพสำหรับประชาชนกลุ่มร้อยละ 40 ที่มีรายได้ต่ำสุด และการสนับสนุนการเข้าถึงปัจจัยการผลิตที่ราคาเป็นธรรม

(6) บูรณาการความร่วมมือและทรัพยากรจากผู้รับผิดชอบทุกภาคส่วนและเครือข่ายเพื่อการพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้

(7) จัดการและใช้ข้อมูลเพื่อการแก้ไขปัญหาความยากจนที่แม่นยำ ทั้งในด้านข้อมูลของคนจน ข้อมูลการช่วยเหลือ การสนับสนุนจากฝ่ายต่าง ๆ เพื่อประสิทธิภาพในการให้การช่วยเหลือ

(8) สร้างกระบวนการการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้เห็นเป้าหมายร่วมกันในภารกิจการแก้ไขปัญหาความยากจนแบบบูรณาการ

(9) การสร้างกลไกประสานงานการดำเนินงานแก้ไขปัญหาความยากจนที่เป็นระบบ เชื่อมโยงทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติการ

(10) การพัฒนาระบบติดตามและประเมินผลตามตัวชี้วัดของแผนงาน คัดสรรตัวชี้วัดสำคัญในการแก้ไขปัญหาความยากจนที่สอดคล้องกับนโยบายการพัฒนา กำหนดกลไกการติดตามผลในระดับพื้นที่ และประเมินผลลัพธ์ของการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ประเด็นการพัฒนาที่ 5

เสริมสร้างความมั่นคงและสังคมแห่งสันติสุข

1. เป้าประสงค์

- 1.1 การรักษาความมั่นคงและความสงบเรียบร้อยภายใน เพื่อให้ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
- 1.2 ประชาชนมีความเชื่อมั่นต่อเจ้าหน้าที่รัฐและกระบวนการยุติธรรมของภาครัฐ
- 1.3 ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในพื้นที่

2. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตารางที่ 220 เป้าหมายและตัวชี้วัดประเด็นการพัฒนาที่ 5

ตัวชี้วัด	ข้อมูล ค่าฐาน	ค่าเป้าหมายรายปี					
		2566	2567	2568	2569	2570	2566-2570
1. การแจ้งความคดีชีวิต ร่างกาย เพศ และคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน (ต่อแสนคน) ลดลง	82.06 (ปี 2564)	81	81	81	80	80	80
2. อัตราการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ ความไม่สงบ (เหตุการณ์) ลดลง	48 (ปี 2565)	5	5	5	5	5	25
3. ร้อยละของผู้ได้รับผลกระทบด้าน ร่างกายจากเหตุการณ์ความไม่สงบ ได้รับการช่วยเหลือ	100 (ปี 2565)	100	100	100	100	100	100
4. ร้อยละของหมู่บ้าน/ชุมชนที่ไม่พบ ปัญหายาเสพติดเพิ่มขึ้น	55.5 (ปี 2565)	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	10.00

3. แนวทางการพัฒนา

3.1 เสริมสร้างชุมชนเข้มแข็งตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาระบบบริการของรัฐ โดยยึดหลักเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา

แนวทางการปฏิบัติและการส่งเสริม

(1) สร้างความจงรักภักดีต่อสถาบันหลักของชาติภายใต้ระบอบประชาธิปไตยที่มีเสถียรภาพ เพื่อให้เป็นศูนย์กลางในการยึดเหนี่ยวร่วมกันของประชาชนในชุมชน ตลอดจนถ่ายทอดศาสตร์พระราชาไปสู่การปฏิบัติเพื่อสร้างชุมชนที่เข้มแข็ง

(2) สร้างจิตอาสาในการช่วยเหลือซึ่งกันและกันภายในชุมชนภายใต้สถานการณ์ต่าง ๆ ให้เกิดความรู้สึกมั่นคงปลอดภัย เช่น การเพิ่มประสิทธิภาพจิตอาสาภัยพิบัติ

(3) สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ให้ชุมชนร่วมวางแผนร่วมปฏิบัติในการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์สิ่งแวดล้อมที่มีอยู่อย่างจำกัดให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

(4) การขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่จังหวัด

3.2 ส่งเสริมการรับรู้และสร้างบรรยากาศการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการพูดคุยด้วยสันติสุขอย่างต่อเนื่อง โดยมีผู้นำชุมชนเป็นตัวขับเคลื่อนและภาคประชาสังคมตัวประสาน

แนวทางการปฏิบัติและการส่งเสริม

(1) สร้างช่องทางเพื่อการสื่อสารข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการพูดคุย และการจัดการความมั่นคงในพื้นที่ เพื่อพัฒนาขีดความสามารถด้านการประชาสัมพันธ์ข่าวสารในพื้นที่

(2) สนับสนุนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการพูดคุยและนโยบายการแก้ไขความขัดแย้งในพื้นที่โดยสันติวิธีของภาครัฐ

3.3 สนับสนุนการบูรณาการการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับประเด็นความมั่นคงอย่างเป็นระบบผ่านการขับเคลื่อนของผู้นำชุมชนและการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการร่วมกำหนดแนวทางการสร้างความสามัคคีปรองดอง

แนวทางการปฏิบัติและการส่งเสริม

(1) พัฒนาระบบการให้บริการประชาชนแบบบูรณาการ โดยมุ่งสู่ความเป็นหน่วยงานภาครัฐแบบดิจิทัลที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ บริการรวดเร็ว ลดขั้นตอนที่ไม่มีความจำเป็น และพัฒนาระบบจัดเก็บและเปิดเผยข้อมูลของภาครัฐ

(2) สนับสนุนการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชน เช่น ผู้นำศาสนา ในการเป็นผู้ประสานความเข้าใจระหว่างภาครัฐและประชาชนเกี่ยวกับนโยบายต่าง ๆ ของหน่วยงานภาครัฐ

3.4 พัฒนาเทคโนโลยีในการจัดการระบบตรวจสอบข้อมูลข่าวสารเพื่อป้องกันการแพร่กระจายของข่าวปลอมที่อาจสร้างความแตกแยกในสังคมได้

แนวทางการปฏิบัติและการส่งเสริม

(1) นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการงานด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านความมั่นคงอื่น ๆ เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมถึงการพัฒนาความรู้และทักษะของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในการใช้อุปกรณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและแม่นยำ

3.5 เสริมสร้างขีดความสามารถและความเข้มแข็งของชุมชนในการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินด้วยระบบการเฝ้าระวังโดยอาสาสมัครชุมชนควบคู่กับการใช้เทคโนโลยี

แนวทางการปฏิบัติและการส่งเสริม

(1) สนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมกับภาครัฐในการสร้างความปลอดภัยในพื้นที่ เพื่อเสริมสร้างกลไกการรักษาความปลอดภัยระดับชุมชน รวมถึงปัญหาเสพติดในระดับหมู่บ้านอย่างต่อเนื่อง

(2) การพัฒนาระบบเทคโนโลยีในการรักษาความสงบและความปลอดภัย เช่น ขยายการติดตั้ง CCTV ให้ครอบคลุม หรือการแจ้งเตือนภัยพิบัติอัจฉริยะผ่านระบบแอปพลิเคชันมือถือ

3.6 เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐและประชาชนในพื้นที่ภายใต้บริบทความแตกต่างทางอัตลักษณ์ และการอำนวยความสะดวก โดยการใช้กระบวนการยุติธรรมและการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่รัฐต่อประชาชนอย่างเท่าเทียมกัน ไม่เลือกปฏิบัติ เพื่อลดความหวาดระแวงระหว่างประชาชนกับภาครัฐ

แนวทางการปฏิบัติและการส่งเสริม

(1) เสริมสร้างความรู้ความสามารถให้แก่คณะกรรมการศูนย์ยุติธรรมชุมชนประจำตำบลในการขับเคลื่อนภารกิจ เฝ้าระวังอาชญากรรม เยียวยา เสริมพลังและการคุ้มครองสิทธิ และเสรีภาพให้แก่ประชาชนในพื้นที่อย่างเป็นระบบ

(2) ส่งเสริมกระบวนการยุติธรรมเคารพสิทธิมนุษยชนและปฏิบัติต่อประชาชนโดยเสมอภาค มีความเป็นกลางน่าเชื่อถือ โปร่งใส ตรวจสอบได้

(3) เสริมสร้างความรู้และความเข้าใจของเจ้าหน้าที่รัฐที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ถึงบริบทความแตกต่างทางด้านศาสนา วัฒนธรรม และอัตลักษณ์ ตลอดจนส่งเสริมบุคลากรภาครัฐให้เป็นคนดีและเก่ง ยึดหลักคุณธรรม มีจิตสำนึก มีสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพในการพัฒนาประเทศ

3.7 การป้องกัน ปราบปรามยาเสพติด และการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด

แนวทางการปฏิบัติและการส่งเสริม

(1) การพัฒนากลไก สร้างและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือ และแนวทางการป้องกันยาเสพติดในแต่ละกลุ่มเป้าหมาย เช่น เยาวชน แกนนำชุมชน

(2) เพิ่มประสิทธิภาพและความร่วมมือในป้องกัน แก้ไขปัญหาและการปราบปรามกลุ่มค้ายาเสพติด

(3) การสนับสนุนและดูแลผู้ติดยาเสพติด โดยเฉพาะเยาวชน ให้เข้าถึงการบำบัดรักษาได้ทั่วถึง

5) แผนงาน โครงการสำคัญ และกิจกรรม

5.1) แบบฟอร์มสรุปแผนงานและโครงการสำคัญ (พ.ศ. 2566 - 2570)

จังหวัดปัตตานี

เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด : “เกษตรกรรมยั่งยืน ฮาลาลคุณภาพ ทูทางสังคมและชุมชนเข้มแข็ง ภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรมนำสู่สันติสุข”

ตารางที่ 221 ประเด็นการพัฒนา ตัวชี้วัดของประเด็นการพัฒนา และค่าเป้าหมาย

ประเด็นการพัฒนา	ตัวชี้วัดของประเด็นการพัฒนา	ค่าเป้าหมาย					
		พ.ศ.2566	พ.ศ.2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	พ.ศ. 2566 - 2570
ประเด็นการพัฒนาที่ 1 พัฒนาการคนอย่างเต็มศักยภาพในทุกช่วงวัยและมีสมรรถนะสูง	1. อัตราเด็กอายุ 0 – 5 ปี สูงดีสมส่วน (ร้อยละ) เพิ่มขึ้น	65.00	70.00	75.00	80.00	85.00	85.00
	2. ผลิตภาพแรงงานของจังหวัด (บาท/คน) เพิ่มขึ้น	165,087	166,674	168,261	169,848	171,435	171,435
ประเด็นการพัฒนาที่ 2 เพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจฐานราก การเกษตรแบบยั่งยืน ผลิตภัณฑ์และบริการฮาลาลคุณภาพ เชื่อมโยงการท่องเที่ยว การค้า การบริการ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค	1. อัตราการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) สาขาเกษตรกรรม (ร้อยละ) เพิ่มขึ้น	0.10	0.10	0.10	0.15	0.15	0.12
	2. อัตราการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าการจำหน่ายสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ต่อปี (ร้อยละ) เพิ่มขึ้น	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00
	3. อัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้จากการท่องเที่ยว (ร้อยละ) เพิ่มขึ้น	5.00	5.00	6.00	8.00	10.00	6.80
	4. ร้อยละของหมู่บ้านที่ถนนสายหลักใช้การได้ตลอดปี เพิ่มขึ้น	81.00	81.00	82.00	82.00	82.00	82.00

ประเด็นการพัฒนา	ตัวชี้วัดของประเด็นการพัฒนา	ค่าเป้าหมาย					
		พ.ศ.2566	พ.ศ.2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	พ.ศ. 2566 - 2570
ประเด็นการพัฒนาที่ 3 พัฒนาสังคม และศักยภาพคนทุกช่วงวัย ชุมชนน่าอยู่ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมยั่งยืน	1. สัดส่วนองค์กรชุมชน (แห่งต่อประชากรแสนคน) (ร้อยละ) เพิ่มขึ้น	287.00	287.75	288.50	289.25	290.00	290.00
	2. สัดส่วนปริมาณขยะที่กำจัดถูกต้องต่อปริมาณขยะที่เกิดขึ้น (ร้อยละ) เพิ่มขึ้น	12.00	12.00	12.50	13.00	13.00	13.00
	3. จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป (ปี)	8.36	8.52	8.68	8.84	9.00	9.00
	4. อัตราการเปลี่ยนแปลงของผู้ป่วยโรคเบาหวาน และ/หรือความดันโลหิตสูง ได้รับการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และมีค่าความเสี่ยงลดลง (ร้อยละ)	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00
ประเด็นการพัฒนาที่ 4 ลดความยากจนข้ามรุ่นและความเหลื่อมล้ำภายใต้บริบทสังคมพหุวัฒนธรรมเข้มแข็ง	1. ร้อยละของครัวเรือนยากจนที่มีปัญหาด้านรายได้ลดลง	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00
	2. ร้อยละของครัวเรือนยากจนที่เข้าถึงระบบคุ้มครองทางสังคมและระบบส่งต่อเพิ่มขึ้น	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00
ประเด็นการพัฒนาที่ 5 เสริมสร้างความมั่นคงและสังคมแห่งสันติสุข	1. การแจ้งความคดีชีวิต ร่างกาย เพศ และคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ (ต่อแสนคน) ลดลง	81.00	81.00	81.00	80.00	80.00	80.00
	2. อัตราการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ความไม่สงบ (เหตุการณ์) ลดลง	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	25.00

ประเด็นการพัฒนา	ตัวชี้วัดของประเด็นการพัฒนา	ค่าเป้าหมาย					
		พ.ศ.2566	พ.ศ.2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	พ.ศ. 2566 - 2570
	3. ร้อยละของผู้ได้รับผลกระทบด้านร่างกายจากเหตุการณ์ความไม่สงบได้รับการช่วยเหลือ	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
	4. ร้อยละของหมู่บ้าน/ชุมชนที่ไม่พบปัญหายาเสพติดเพิ่มขึ้น	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	10.00

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 พัฒนาคอนอย่างเต็มศักยภาพในทุกช่วงวัยและมีสมรรถนะสูง

แผนงานที่ 1 การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิตและยกระดับผลิตภาพประชากร

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 เพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจฐานราก การเกษตรแบบยั่งยืน ผลิตภัณฑ์และบริการอาลาคุณภาพ เชื่อมโยงการท่องเที่ยว การค้า การบริการ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณสุขปโภค

แผนงานที่ 1 การขับเคลื่อนภาคการเกษตร ด้วยเศรษฐกิจชีวภาพ (BCG Model)

แผนงานที่ 2 พัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวด้วยเศรษฐกิจสร้างสรรค์ พลัง Soft Power

แผนงานที่ 3 พัฒนาและยกระดับผู้ประกอบการ คุณภาพสินค้าและบริการให้ได้มาตรฐาน

แผนงานที่ 4 พัฒนาระบบโครงสร้างและสาธารณสุขปโภคทุกด้านเชื่อมโยงการพัฒนาเศรษฐกิจทุกมิติ

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 พัฒนาสังคมและศักยภาพคนทุกช่วงวัย ชุมชนน่าอยู่ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมยั่งยืน

แผนงานที่ 1 การสร้างเสริมสุขภาวะและยกระดับความมั่นคงทางสุขภาพ

แผนงานที่ 2 การพัฒนาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งด้วยเศรษฐกิจสีน้ำเงิน

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 ลดความยากจนข้ามรุ่นและความเหลื่อมล้ำ ภายใต้บริบทสังคมพหุวัฒนธรรมเข้มแข็ง

แผนงานที่ 1 การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิตและยกระดับผลิตภาพประชากร

ประเด็นการพัฒนาที่ 5 เสริมสร้างความมั่นคงและสังคมแห่งสันติสุข

แผนงานที่ 1 การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิตและยกระดับผลิตภาพประชากร

5.2) สรุปงบประมาณแผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี พ.ศ. 2566 – 2570 (ฉบับทบทวนประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568)

ตารางที่ 222 สรุปการจำแนกงบประมาณตามแผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี พ.ศ. 2566 - 2570 (ฉบับทบทวนประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568)

จำแนกตามประเด็นการพัฒนา

แผนงาน	โครงการสำคัญ	โครงการย่อย	กิจกรรมหลัก	ปีงบประมาณ											
				พ.ศ.2566	ร้อยละ	พ.ศ.2567	ร้อยละ	พ.ศ.2568	ร้อยละ	พ.ศ.2569	ร้อยละ	พ.ศ.2570	ร้อยละ	พ.ศ. 2566 - 2570	ร้อยละ
ประเด็นการพัฒนาที่ 1	1	1	3	7,130,600	5.84	7,130,600	4.90	7,130,600	0.22	7,130,600	1.24	7,130,600	1.68	35,653,000	0.79
ประเด็นการพัฒนาที่ 2	6	38	91	92,994,200	76.15	100,374,200	68.95	3,134,214,400	96.28	377,757,100	65.44	378,177,000	89.32	4,083,516,900	90.27
ประเด็นการพัฒนาที่ 3	3	6	10	10,485,450	8.59	26,552,550	18.24	102,315,690	3.14	180,871,110	31.33	26,552,550	6.27	346,777,350	7.67
ประเด็นการพัฒนาที่ 4	1	1	2	4,809,400	3.94	4,809,400	3.30	4,809,400	0.15	4,809,400	0.83	4,809,400	1.14	24,047,000	0.53
ประเด็นการพัฒนาที่ 5	1	4	6	6,707,900	5.49	6,707,900	4.61	6,707,900	0.21	6,707,900	1.16	6,707,900	1.58	33,539,500	0.74
รวมทั้งสิ้น	12	50	112	122,127,550	100.00	145,574,650	100.00	3,255,177,990	100.00	577,276,110	100.00	423,377,450	100.00	4,523,533,750	100.00

หมายเหตุ

โครงการพัฒนาศักยภาพและสุขภาพคนตลอดช่วงชีวิต และยกระดับผลิตภาพประชากรให้มีคุณภาพ เป็นโครงการสำคัญที่สอดคล้องทั้งประเด็นการพัฒนาจังหวัดที่ 2 และประเด็นการพัฒนาจังหวัดที่ 5 (แต่นี้รวมไว้ตามประเด็นการพัฒนาจังหวัดที่ 2)

ประเด็นการพัฒนาจังหวัด ประกอบด้วย 5 ประเด็นการพัฒนา ดังนี้

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 : พัฒนาคนอย่างเต็มศักยภาพในทุกช่วงวัยและมีสมรรถนะสูง

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 : เพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจฐานราก การเกษตรแบบยั่งยืน ผลิตภัณฑ์และบริการสุขภาพ เชื่อมโยงการท่องเที่ยว การค้า การบริการ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 : เสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ทุกช่วงวัย ชุมชนน่าอยู่ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมยั่งยืน

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 : ลดความยากจนข้ามรุ่นและความเหลื่อมล้ำ ภายใต้อาณัติของกฎหมายพัฒนาธรรมเข้มแข็ง

ประเด็นการพัฒนาที่ 5 : เสริมสร้างความมั่นคงและสังคมแห่งสันติสุข

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 พัฒนาคอนอย่างเต็มศักยภาพในทุกช่วงวัยและมีสมรรถนะสูง

ตารางที่ 223 บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญและงบประมาณดำเนินการ ประเด็นการพัฒนาที่ 1

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ (บาท)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ/ แผนแม่บท	แหล่ง งบประมาณ	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	พ.ศ. 2566 - 2570
รวมงบประมาณทั้งหมด	1 โครงการสำคัญ 1 โครงการย่อย 3 กิจกรรมหลัก			7,130,600	7,130,600	7,130,600	7,130,600	7,130,600	35,653,000
แผนงานที่ 1 การพัฒนาศักยภาพคนตลอด ช่วงชีวิตและยกระดับผลิตภาพประชากร	1 โครงการสำคัญ 1 โครงการย่อย 3 กิจกรรมหลัก			7,130,600	7,130,600	7,130,600	7,130,600	7,130,600	35,653,000
1. โครงการสำคัญที่ 1 โครงการส่งเสริมทักษะสำหรับงานในอนาคต และพัฒนากำลังคนในพื้นที่	3/11			7,130,600	7,130,600	7,130,600	7,130,600	7,130,600	35,653,000
1.1 โครงการย่อยที่ 1 โครงการส่งเสริมทักษะสำหรับงานในอนาคต และพัฒนากำลังคนในพื้นที่จังหวัดปัตตานี		1	สำนักงาน แรงงาน จังหวัดปัตตานี	7,130,600	7,130,600	7,130,600	7,130,600	7,130,600	35,653,000
กิจกรรมหลักที่ 1.1 พัฒนาส่งเสริมอาชีพประชาชนวัยแรงงานสู่การ เป็นผู้ประกอบการร้านสตรีทฟู้ด (Street Food)			สำนักงาน แรงงาน จังหวัดปัตตานี	500,000	500,000	500,000	500,000	500,000	2,500,000
กิจกรรมหลักที่ 1.2 ส่งเสริมการสร้างอาชีพและสร้างรายได้แก่ เยาวชน OTOP			สำนักงาน พัฒนาชุมชน จังหวัดปัตตานี	600,000	600,000	600,000	600,000	600,000	3,000,000
กิจกรรมหลักที่ 1.3 ฝึกอบรมฝีมือแรงงานให้กับเยาวชนสถาบัน ศึกษาปอเนาะเพื่อเพิ่มโอกาสในการประกอบ อาชีพอย่างยั่งยืน			สถาบันพัฒนา ฝีมือแรงงาน 23 ปัตตานี	6,030,600	6,030,600	6,030,600	6,030,600	6,030,600	30,153,000

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 เพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจฐานราก การเกษตรแบบยั่งยืน ผลิตภัณฑ์และบริการสุขภาพ เชื่อมโยงการท่องเที่ยว การค้า การบริการ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณสุขปึก

ตารางที่ 224 บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญและงบประมาณดำเนินการ ประเด็นการพัฒนาที่ 2

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินงาน					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ/ แผนแม่บท	แหล่ง งบประมาณ	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	พ.ศ. 2566 - 2570
รวมงบประมาณทั้งหมด	6 โครงการสำคัญ 38 โครงการย่อย 91 กิจกรรมหลัก			92,994,200	100,374,200	3,134,214,400	377,757,100	378,177,000	4,083,516,900
แผนงานที่ 1 การขับเคลื่อนภาคการเกษตรด้วยเศรษฐกิจชีวภาพ (BCG Model)	3 โครงการสำคัญ 12 โครงการย่อย 33 กิจกรรมหลัก			23,900,300	23,900,300	1,614,383,800	289,878,600	290,298,500	2,242,361,500
1. โครงการสำคัญที่ 1 โครงการพัฒนาและสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรมูลค่าสูงด้วย BCG Model	2/3			9,128,500	9,128,500	9,128,500	9,128,500	9,128,500	45,642,500
1.1 โครงการย่อยที่ 1.1 โครงการพัฒนาศักยภาพการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพสูง		1	สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี	4,357,300	4,357,300	4,357,300	4,357,300	4,357,300	21,786,500
กิจกรรมหลักที่ 1.1.1 พัฒนาเครือข่ายทุเรียนอัตลักษณ์จังหวัดปัตตานีด้วย BCG Model				595,540	595,540	595,540	595,540	595,540	2,977,700
กิจกรรมหลักที่ 1.1.2 พัฒนาคุณภาพเพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิตส้มโอบูโกด้วยนวัตกรรม				231,000	231,000	231,000	231,000	231,000	1,155,000
กิจกรรมหลักที่ 1.1.3 พัฒนาวิสาหกิจชุมชนต้นแบบผลิตผักปลอดภัยเพื่อพัฒนาคุณภาพและลดการสูญเสียตลอดห่วงโซ่การผลิต				1,454,310	1,454,310	1,454,310	1,454,310	1,454,310	7,271,550

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินงาน					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ/ แผนแม่บทฯ	แหล่ง งบประมาณ	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	พ.ศ. 2566 - 2570
กิจกรรมหลักที่ 1.1.4 พัฒนาวิธีการผลิตเกลือหวานปัตตานี				470,700	470,700	470,700	470,700	470,700	2,353,500
กิจกรรมหลักที่ 1.1.5 สร้างห่วงโซ่คุณค่าใหม่ให้ธุรกิจมะม่วงหิมพานต์				1,368,600	1,368,600	1,368,600	1,368,600	1,368,600	6,843,000
กิจกรรมหลักที่ 1.1.6 พัฒนาศักยภาพการผลิตและการเพิ่มมูลค่า สมุนไพร				237,150	237,150	237,150	237,150	237,150	1,185,750
1.2 โครงการย่อยที่ 1.2 โครงการส่งเสริมและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ข้าวในพื้นที่จังหวัดปัตตานี		1	ศูนย์วิจัย ข้าวปัตตานี	3,634,200	3,634,200	3,634,200	3,634,200	3,634,200	18,171,000
กิจกรรมหลักที่ 1.2.1 เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวในพื้นที่เหมาะสม				3,634,200	3,634,200	3,634,200	3,634,200	3,634,200	18,171,000
1.3 โครงการย่อยที่ 1.3 โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจ ชุมชนสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง จังหวัดปัตตานี		1	สำนักงาน เกษตรและสหกรณ์ จังหวัดปัตตานี	1,137,000	1,137,000	1,137,000	1,137,000	1,137,000	5,685,000
กิจกรรมหลักที่ 1.3.1 ส่งเสริมการผลิตข้าวสารคุณภาพเพื่อจำหน่าย			สำนักงานเกษตร จังหวัดปัตตานี	106,000	106,000	106,000	106,000	106,000	530,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินงาน					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ/ แผนแม่บทฯ	แหล่ง งบประมาณ	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	พ.ศ. 2566 - 2570
กิจกรรมหลักที่ 1.3.2 ส่งเสริมการผลิตข้าวสังข์หยดคุณภาพดีแบบครบวงจร			ศูนย์วิจัย ข้าวปัตตานี	236,750	236,750	236,750	236,750	236,750	1,183,750
กิจกรรมหลักที่ 1.3.3 ส่งเสริมการปลูกข้าวโพดหวานคุณภาพดี			สำนักงานเกษตร จังหวัดปัตตานี	258,300	258,300	258,300	258,300	258,300	1,291,500
กิจกรรมหลักที่ 1.3.4 เพิ่มศักยภาพการผลิตสินค้าของกลุ่มวิสาหกิจ ชุมชนเกษตรพอเพียงบ้านปลาตะเยาะขอ			สำนักงาน เกษตรและสหกรณ์ จังหวัดปัตตานี	223,750	223,750	223,750	223,750	223,750	1,118,750
กิจกรรมหลักที่ 1.3.5 ส่งเสริมการเลี้ยงและแปรรูปปลาสดตอนนา			สำนักงานประมง จังหวัดปัตตานี	312,200	312,200	312,200	312,200	312,200	1,561,000
2. โครงการสำคัญที่ 2 โครงการส่งเสริมและยกระดับเกษตรปลอดภัย สร้างความมั่นคงทางอาหารอย่างยั่งยืนสู่อาหาร ครัวโลก	2/3			14,771,800	14,771,800	14,771,800	14,771,800	14,771,800	73,859,000
2.1 โครงการย่อยที่ 2.1 โครงการ บูรณาการขับเคลื่อนการส่งเสริมอาชีพ ด้านการเกษตรในพื้นที่ตำบลมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน จังหวัดปัตตานี		1	สำนักงาน เกษตรและสหกรณ์ จังหวัดปัตตานี	4,253,500	4,253,500	4,253,500	4,253,500	4,253,500	21,267,500
กิจกรรมหลักที่ 2.1.1 เสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารในระดับหมู่บ้าน/ ตำบล			สำนักงาน เกษตรและสหกรณ์ จังหวัดปัตตานี	1,398,000	1,398,000	1,398,000	1,398,000	1,398,000	6,990,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินงาน					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ/ แผนแม่บทฯ	แหล่ง งบประมาณ	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	พ.ศ. 2566 - 2570
กิจกรรมหลักที่ 2.1.2 ขยายฐานการผลิตสัตว์ปีกอย่างมีประสิทธิภาพ และยั่งยืน			สำนักงานปศุสัตว์ จังหวัดปัตตานี	2,608,400	2,608,400	2,608,400	2,608,400	2,608,400	13,042,000
กิจกรรมหลักที่ 2.1.3 สร้างความเข้มแข็งด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด			สำนักงานประมง จังหวัดปัตตานี	247,100	247,100	247,100	247,100	247,100	1,235,500
2.2 โครงการย่อยที่ 2.2 โครงการขับเคลื่อนและขยายผล 1 ตำบล 1 หมู่บ้าน มั่นคงทางอาหาร จังหวัดปัตตานี		1	ที่ทำการปกครอง จังหวัดปัตตานี	3,330,000	3,330,000	3,330,000	3,330,000	3,330,000	16,650,000
กิจกรรมหลักที่ 2.2.1 ขับเคลื่อนและขยายผล 1 ตำบล 1 หมู่บ้านมั่นคง ทางอาหาร ต้นแบบหมู่บ้านยั่งยืน (Sustainable Village)				3,330,000	3,330,000	3,330,000	3,330,000	3,330,000	16,650,000
2.3 โครงการย่อยที่ 2.3 โครงการยกระดับฟาร์มชุมชนสร้างอาชีพเพิ่ม รายได้เศรษฐกิจฐานรากเพื่อความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน		1	สำนักงานปศุสัตว์ จังหวัดปัตตานี	7,188,300	7,188,300	7,188,300	7,188,300	7,188,300	35,941,500
กิจกรรมหลักที่ 2.3.1 เพิ่มฐานการผลิตพืชอาหารสัตว์ ลดพื้นที่ว่างเปล่า สร้างอาชีพ เพิ่มรายได้				4,889,100	4,889,100	4,889,100	4,889,100	4,889,100	24,445,500

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินงาน					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ/ แผนแม่บทฯ	แหล่ง งบประมาณ	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	พ.ศ. 2566 - 2570
กิจกรรมหลักที่ 2.3.2 เพิ่มฐานการผลิตฝั่งชั้นโรง เพื่อแปรรูป สร้างอาชีพ เพิ่มรายได้				2,299,200	2,299,200	2,299,200	2,299,200	2,299,200	11,496,000
2.4 โครงการย่อยที่ 2.4 โครงการผลิตผักร่วมเลี้ยงปลาในระบบอควาโพนิกส์ แบบอัจฉริยะเพื่อความมั่นคงทางด้านอาหาร กลางวันในโรงเรียนจังหวัดปัตตานี		2	มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี	-	-	1,300,000	1,300,000	1,300,000	3,900,000
กิจกรรมหลักที่ 2.4.1 พัฒนาต้นแบบการผลิตผักน้ำร่วมปลานิลสายน้ำไหล เกษตรอัตลักษณ์ชายแดนใต้ในระบบอควาโพนิกส์ แบบอัจฉริยะ				-	-	100,000	100,000	100,000	300,000
กิจกรรมหลักที่ 2.4.2 การถ่ายบริการวิชาการ การผลิตผักร่วมปลา เพื่ออาหารกลางวันโรงเรียนในระบบอควาโพนิกส์ แบบอัจฉริยะ				-	-	1,100,000	1,100,000	1,100,000	3,300,000
กิจกรรมหลักที่ 2.4.3 การประเมินผลการดำเนินโครงการ				-	-	100,000	100,000	100,000	300,000
3. โครงการสำคัญที่ 3 โครงการก่อสร้างและปรับปรุงระบบชลประทาน ให้ครอบคลุมพื้นที่แหล่งผลิตที่สำคัญ	2/19	3		-	-	1,590,483,500	265,978,300	266,398,200	2,122,860,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินงาน					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ/ แผนแม่บทฯ	แหล่ง งบประมาณ	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	พ.ศ. 2566 - 2570
3.1 โครงการย่อยที่ 3.1 โครงการปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อรองรับการผลิตภาคเกษตรกรรม		1	โครงการส่งน้ำ และบำรุงรักษา ปัตตานี	-	-	86,900,000	-	-	86,900,000
กิจกรรมหลักที่ 3.1.1 เพิ่มประสิทธิภาพการเก็บกักน้ำข้างคลอง 12.0R-8.2R หมู่ที่ 3 ตำบลบ่อทอง อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี				-	-	7,800,000	-	-	7,800,000
กิจกรรมหลักที่ 3.1.2 เพิ่มประสิทธิภาพการเก็บกักน้ำข้างคลอง Lat 2.7L-0.1L-3.2L หมู่ที่ 1 ตำบลปานัน อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี				-	-	700,000	-	-	700,000
กิจกรรมหลักที่ 3.1.3 เพิ่มประสิทธิภาพการเก็บกักน้ำข้างคลอง RMC หมู่ที่ 4 ตำบลเกาะมาวี อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี				-	-	1,700,000	-	-	1,700,000
กิจกรรมหลักที่ 3.1.4 เพิ่มประสิทธิภาพการเก็บกักน้ำข้างคลอง 4.9R หมู่ที่ 6 ตำบลแม่ลาน อำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี				-	-	8,200,000	-	-	8,200,000
กิจกรรมหลักที่ 3.1.5 ซ่อมแซมคันคลองระบายน้ำ D1 โครงการส่งน้ำ และบำรุงรักษาปัตตานี หมู่ที่ 6 ตำบลบ่อทอง อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี				-	-	15,000,000	-	-	15,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินงาน					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ/ แผนแม่บทฯ	แหล่ง งบประมาณ	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	พ.ศ. 2566 - 2570
กิจกรรมหลักที่ 3.1.6 ซ่อมแซมคันคลองระบายน้ำ D2 โครงการส่งน้ำ และบำรุงรักษาปัตตานี หมู่ที่ 4 ตำบลบางเขา อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี				-	-	14,500,000	-	-	14,500,000
กิจกรรมหลักที่ 3.1.7 ซ่อมแซมคันคลองระบายน้ำ D2-15.2R โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาปัตตานี หมู่ที่ 1 ตำบลคอลตันหยง อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี				-	-	14,000,000	-	-	14,000,000
กิจกรรมหลักที่ 3.1.8 ก่อสร้างอาคารป้องกันตลิ่งบ้านราเกาะ หมู่ที่ 2 บ้านราเกาะ ตำบลเกาะจัน อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี				-	-	25,000,000	-	-	25,000,000
3.2 โครงการย่อยที่ 3.2 โครงการ 1 แหล่งน้ำ 1 ตำบล เพื่อบริหาร จัดการน้ำ จังหวัดปัตตานี อย่างยั่งยืน		2	กรมชลประทาน	-	-	15,000,000	-	-	15,000,000
กิจกรรมหลักที่ 3.2.1 1 แหล่งน้ำ 1 ตำบล เพื่อบริหารจัดการน้ำ จังหวัดปัตตานี อย่างยั่งยืน				-	-	15,000,000	-	-	15,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินงาน					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ/ แผนแม่บทฯ	แหล่ง งบประมาณ	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	พ.ศ. 2566 - 2570
3.3 โครงการย่อยที่ 3.3 โครงการเหลียวหลัง แลหน้า แก้ปัญหาน้ำ จังหวัดปัตตานี		2	กรมชลประทาน	-	-	10,000,000	-	-	10,000,000
กิจกรรมหลักที่ 3.3.1 เหลียวหลัง แลหน้า แก้ปัญหาน้ำ จังหวัดปัตตานี				-	-	10,000,000	-	-	10,000,000
3.4 โครงการย่อยที่ 3.4 โครงการสถานีสูบน้ำดิบพร้อมระบบท่อส่งน้ำ เพื่อรองรับการพัฒนาเมืองต้นแบบสามเหลี่ยม มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน จังหวัดปัตตานี		3	องค์การบริหารส่วน จังหวัดปัตตานี	-	-	498,583,500	265,978,300	266,398,200	1,030,960,000
กิจกรรมหลักที่ 3.4.1 ก่อสร้างสถานีสูบน้ำดิบพร้อมระบบท่อส่งน้ำ พื้นที่ อำเภอหนองจิก อำเภอแม่ลาน อำเภอโคกโพธิ์ และอำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี				-	-	498,583,500	265,978,300	266,398,200	1,030,960,000
3.5 โครงการย่อยที่ 3.5 โครงการก่อสร้างระบบจ่ายน้ำดิบสำหรับระบบ การผลิตน้ำประปาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและ เศรษฐกิจของท้องถิ่นชุมชนจังหวัดปัตตานี		3	องค์การบริหารส่วน จังหวัดปัตตานี	-	-	980,000,000	-	-	980,000,000
กิจกรรมหลักที่ 3.5.1 ก่อสร้างระบบจ่ายน้ำดิบสำหรับระบบการผลิต น้ำประปา พื้นที่อำเภอมายอ อำเภอปะนาเระ อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี				-	-	980,000,000	-	-	980,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินงาน					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ/ แผนแม่บทฯ	แหล่ง งบประมาณ	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	พ.ศ. 2566 - 2570
แผนงานที่ 2 พัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยว ด้วยเศรษฐกิจสร้างสรรค์ พลัง Soft Power	1 โครงการสำคัญ 14 โครงการย่อย 30 กิจกรรมหลัก			58,400,400	65,780,400	205,607,100	77,185,000	77,185,000	484,157,900
1. โครงการสำคัญที่ 1 โครงการพัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยว ทุกด้านด้วยเศรษฐกิจสร้างสรรค์	2/5			58,400,400	65,780,400	205,607,100	77,185,000	77,185,000	484,157,900
1.1 โครงการย่อยที่ 1.1 โครงการส่งเสริมมหรหรรพ์ท่องเที่ยววิถีประสบการณ์ สัมผัสมุมมองใหม่ (Pattani Experience)		1	สำนักงาน การท่องเที่ยวและ กีฬาจังหวัดปัตตานี	23,590,000	30,970,000	28,470,000	28,470,000	28,470,000	139,970,000
กิจกรรมหลักที่ 1.1.1 จัดงานเทศกาลตกปลาซาบรีปัตตานี (Sport Fishing Saiburi Pattani Festival)				3,000,000	3,700,000	3,700,000	3,700,000	3,700,000	17,800,000
กิจกรรมหลักที่ 1.1.2 จัดงานเทศกาลอาหารท้องถิ่น “ฉ่ำ ฟู้ดดิวัล – Charm Foodtival”				4,470,000	4,470,000	4,470,000	4,470,000	4,470,000	22,350,000
กิจกรรมหลักที่ 1.1.3 จัดงานเทศกาลเฉลิมฉลองวันขึ้นปีใหม่จังหวัดปัตตานี (Pattani Countdown) เพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจท่องเที่ยว				6,200,000	6,200,000	6,200,000	6,200,000	6,200,000	31,000,000
กิจกรรมหลักที่ 1.1.4 จัดงานเทศกาลแห่งสายน้ำปัตตานี ดินแดนลังกาสุกะ				2,300,000	8,500,000	6,000,000	6,000,000	6,000,000	32,020,000
กิจกรรมหลักที่ 1.1.5 จัดงานมหรหรรพ์ดนตรีปัตตานี (Pattani Music Festival)				6,020,000	6,500,000	6,500,000	6,500,000	6,500,000	32,020,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินงาน					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ/ แผนแม่บทฯ	แหล่ง งบประมาณ	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	พ.ศ. 2566 - 2570
กิจกรรมหลักที่ 1.1.6 ส่งเสริมศิลปะ วัฒนธรรม และศาสนาอำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี (งานประเพณีชักพระโคกโพธิ์ และ มหกรรมสินค้าชุมชน "หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์")				1,600,000	1,600,000	1,600,000	1,600,000	1,600,000	8,000,000
1.2 โครงการย่อยที่ 1.2 โครงการส่งเสริมมรดกทางวัฒนธรรมเพื่อ การอนุรักษ์ และการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ในสังคมพหุวัฒนธรรม		1	สำนักงาน วัฒนธรรม จังหวัดปัตตานี	6,038,000	6,038,000	6,038,000	6,038,000	6,038,000	30,190,000
กิจกรรมหลักที่ 1.2.1 จัดงานเยาวชนโขนชายแดนใต้				1,200,000	1,200,000	1,200,000	1,200,000	1,200,000	6,000,000
กิจกรรมหลักที่ 1.2.2 จัดงานกิจกรรมวาดเขียนปัตตานี (Lukis Pattani)				2,000,000	2,000,000	2,000,000	2,000,000	2,000,000	10,000,000
กิจกรรมหลักที่ 1.2.3 จัดงานบวงสรวงศาลหลักเมืองปัตตานี/พระบรมรา ชานุสาวรีย์ รัชกาลที่ 5/ศาลเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว/ กรมหลวงชุมพรเขต-อุดมศักดิ์				500,000	500,000	500,000	500,000	500,000	2,500,000
กิจกรรมหลักที่ 1.2.4 จัดงานเทศกาลประเพณีสมโภชศาลเจ้าพ่อเล่า เอี้ยะกง ตำบลตะลุบัน อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี				1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	5,000,000
กิจกรรมหลักที่ 1.2.5 ปัตตานี 9 ดี ยลเสน่ห์วิถีชุมชน				1,338,000	1,338,000	1,338,000	1,338,000	1,338,000	6,690,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินงาน					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ/ แผนแม่บทฯ	แหล่ง งบประมาณ	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	พ.ศ. 2566 - 2570
1.3 โครงการย่อยที่ 1.3 โครงการส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่นพัฒนา สู่การท่องเที่ยวเชิงอัตลักษณ์		1	เทศบาล เมืองปัตตานี	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	5,000,000
กิจกรรมหลักที่ 1.3.1 แข่งขันนกเขาชาวเสียมระดับอาเซียน				1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	5,000,000
1.4 โครงการย่อยที่ 1.4 โครงการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวและสร้าง ภาพลักษณ์มุมมองใหม่ของจังหวัดปัตตานี		1	สำนักงาน การท่องเที่ยวและ กีฬาจังหวัดปัตตานี	12,999,000	12,999,000	12,999,000	12,999,000	12,999,000	64,995,000
กิจกรรมหลักที่ 1.4.1 ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวมุมมองใหม่ “ปัตตานีดีจัง”				12,999,000	12,999,000	12,999,000	12,999,000	12,999,000	64,995,000
1.5 โครงการย่อยที่ 1.5 โครงการส่งเสริมการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน เพื่อสร้างรายได้แก่ผู้ประกอบการชุมชน		1	สำนักงาน พัฒนาชุมชน จังหวัดปัตตานี	2,500,000	2,500,000	2,500,000	2,500,000	2,500,000	12,500,000
กิจกรรมหลักที่ 1.5.1 จัดงานถนนคนเดิน พาเพลินปัตตานี				2,500,000	2,500,000	2,500,000	2,500,000	2,500,000	12,500,000
1.6 โครงการย่อยที่ 1.6 โครงการจัดงานแสดงสินค้า วัฒนธรรม และของดีเมืองตานี		1	ที่ทำการปกครอง จังหวัดปัตตานี	5,000,000	5,000,000	6,000,000	6,000,000	6,000,000	28,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินงาน					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ/ แผนแม่บทฯ	แหล่ง งบประมาณ	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	พ.ศ. 2566 - 2570
กิจกรรมหลักที่ 1.6.1 จัดงานแสดงสินค้า วัฒนธรรม และของดีเมืองตานี				5,000,000	5,000,000	6,000,000	6,000,000	6,000,000	28,000,000
1.7 โครงการย่อยที่ 1.7 โครงการส่งเสริมและประชาสัมพันธ์สินค้าและ ผลิตภัณฑ์ OTOP ของจังหวัดปัตตานี		1	สำนักงาน พัฒนาชุมชน จังหวัดปัตตานี	4,600,000	4,600,000	4,600,000	4,600,000	4,600,000	23,000,000
กิจกรรมหลักที่ 1.7.1 จัดงานแสดงและจำหน่ายสินค้า OTOP จังหวัดปัตตานี				4,600,000	4,600,000	4,600,000	4,600,000	4,600,000	23,000,000
1.8 โครงการย่อยที่ 1.8 โครงการส่งเสริมการค้า กระตุ้นเศรษฐกิจฐาน รากจังหวัดปัตตานี		1	สำนักงานพาณิชย์ จังหวัดปัตตานี	2,177,400	2,177,400	2,149,000	2,149,000	2,149,000	10,801,800
กิจกรรมหลักที่ 1.8.1 จัดงานส่งเสริมย่านการค้า กระตุ้นเศรษฐกิจฐานราก				2,177,400	2,177,400	2,149,000	2,149,000	2,149,000	10,801,800
1.9 โครงการย่อยที่ 1.9 โครงการยกระดับการท่องเที่ยวหาดแม่ เพื่อสร้างมูลค่าการท่องเที่ยวชุมชน		1	สำนักงาน การท่องเที่ยวและ กีฬาจังหวัดปัตตานี	-	-	24,400,000	2,343,000	2,343,000	29,086,000
กิจกรรมหลักที่ 1.9.1 ปรับปรุงภูมิทัศน์หาดแม่หมื่นที่ 4 ตำบล บ้านน้ำบ่อ อำเภอบะนาระ จังหวัดปัตตานี				-	-	22,057,000	-	-	22,057,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินงาน					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ/ แผนแม่บทฯ	แหล่ง งบประมาณ	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	พ.ศ. 2566 - 2570
กิจกรรมหลักที่ 1.9.2 จัดงานเทศกาลแคมป์ปิ้งและตกหมึกปัตตานี				-	-	2,343,000	2,343,000	2,343,000	7,029,000
1.10 โครงการย่อยที่ 1.10 โครงการยกระดับการท่องเที่ยวชุมชน เพื่อเพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจฐานรากอย่างยั่งยืน		1	สำนักงาน การท่องเที่ยวและ กีฬาจังหวัดปัตตานี	496,000	496,000	26,941,000	11,086,000	11,086,000	50,105,000
กิจกรรมหลักที่ 1.10.1 จัดงานเทศกาล “วังป่าตานี พิชิตเทือกเขา สันกาลาคีรี”				-	-	7,000,000	7,000,000	7,000,000	21,000,000
กิจกรรมหลักที่ 1.10.2 จัดงานมหกรรมท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ ย้อนรอย 400 ปี ดินแดนลังกาสุกะ				-	-	3,590,000	3,590,000	3,590,000	10,770,000
กิจกรรมหลักที่ 1.10.3 พัฒนาศักยภาพเครือข่ายชุมชนท่องเที่ยวสู่ มาตรฐานการบริการท่องเที่ยว				496,000	496,000	496,000	496,000	496,000	2,480,000
กิจกรรมหลักที่ 1.10.4 ปรับปรุงภูมิทัศน์ยกระดับการท่องเที่ยว ชุมชนบาราโหม				-	-	6,670,000	-	-	6,670,000
กิจกรรมหลักที่ 1.10.5 ปรับปรุงภูมิทัศน์แหล่งท่องเที่ยวชุมชนปายอแบร เพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจฐานราก				-	-	9,185,000	-	-	9,185,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินงาน					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ/ แผนแม่บทฯ	แหล่ง งบประมาณ	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	พ.ศ. 2566 - 2570
1.11 โครงการย่อยที่ 1.11 โครงการปรับปรุงและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวย่าน เมืองเก่า เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงศรัทธา		1	เทศบาล เมืองปัตตานี	-	-	2,150,000	-	-	2,150,000
กิจกรรมหลักที่ 1.11.1 ก่อสร้างแลนด์มาร์คบริเวณทางเข้าศาลเจ้าแม่ ลิ้มกอเหนี่ยว บริเวณซุ้มประตูทางเข้าและลาน สวนสาธารณะชุมชนหัวตลาด ถนนอาเนาะรู ตำบลสะบารัง อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี				-	-	2,150,000	-	-	2,150,000
1.12 โครงการย่อยที่ 1.12 โครงการปรับปรุงและพัฒนาพื้นที่นันทนาการ เพื่อรองรับกิจกรรมการท่องเที่ยว		1	สำนักงานโยธา ธิการและผังเมือง จังหวัดปัตตานี	-	-	36,500,000	-	-	36,500,000
กิจกรรมหลักที่ 1.12.1 พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว บริเวณสวนจ้าวทะเล (Pattani Sea Gate) บ้าน สวนสมเด็จ อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี		1.12.1	สำนักงานโยธาธิการ และผังเมือง จังหวัดปัตตานี	-	-	26,500,000	-	-	26,500,000
กิจกรรมหลักที่ 1.12.2 ก่อสร้างเสาชิงช้าพร้อมปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณ สวนจ้าวทะเล หมู่ที่ 1 ตำบลรูสะมิแล อำเภอเมือง ปัตตานี จังหวัดปัตตานี		1.12.2	เทศบาล เมืองปัตตานี	-	-	1,500,000	-	-	1,500,000
กิจกรรมหลักที่ 1.12.3 ปรับปรุงสวนน้ำภายในสวนสมเด็จศรีนครินทร์ ปัตตานี หมู่ที่ 1 ตำบลรูสะมิแล อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี		1.12.3	เทศบาล เมืองปัตตานี	-	-	8,500,000	-	-	8,500,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินงาน					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ/ แผนแม่บทฯ	แหล่ง งบประมาณ	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	พ.ศ. 2566 - 2570
1.13 โครงการย่อยที่ 1.13 โครงการพัฒนาและปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว ธรรมชาติจังหวัดปัตตานี		1	อุทยานแห่งชาติ น้ำตกทรายขาว (สบอ.6 ปน)	-	-	7,860,100	-	-	7,860,100
กิจกรรมหลักที่ 1.13.1 พัฒนาแหล่งท่องเที่ยววนน้ำตกโผนเอน อุทยาน แห่งชาติน้ำตกทรายขาว เพื่อรองรับนักท่องเที่ยว				-	-	4,060,100	-	-	4,060,100
กิจกรรมหลักที่ 1.13.2 พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกภายในอุทยาน แห่งชาติน้ำตกทรายขาวเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว				-	-	3,800,000	-	-	3,800,000
1.14 โครงการย่อยที่ 1.14 โครงการปรับปรุงสนามกีฬาให้ได้มาตรฐาน เพื่อรองรับกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬา (Sports Tourism)		1	องค์การบริหารส่วน จังหวัดปัตตานี	-	-	44,000,000	-	-	44,000,000
กิจกรรมหลักที่ 1.14.1 ก่อสร้างสระว่ายน้ำแข่งขันในร่มขนาดมาตรฐาน ตำบลรูสะมิแล อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี (ระยะที่ 2)				-	-	44,000,000	-	-	44,000,000
แผนงานที่ 3 พัฒนาและยกระดับการผู้ประกอบการ คุณภาพสินค้าและบริการให้ได้มาตรฐาน	1 โครงการสำคัญ 3 โครงการย่อย 6 กิจกรรมหลัก			10,693,500	10,693,500	10,693,500	10,693,500	10,693,500	53,467,500
1. โครงการสำคัญที่ 1 โครงการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจ Startup และวิสาหกิจขนาดเล็ก	2/8	1		10,693,500	10,693,500	10,693,500	10,693,500	10,693,500	53,467,500

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินงาน					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ/ แผนแม่บทฯ	แหล่ง งบประมาณ	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	พ.ศ. 2566 - 2570
1.1 โครงการย่อยที่ 1.1 โครงการยกระดับผู้ประกอบการ และส่งเสริม ภาพลักษณ์จังหวัดปัตตานี สู่ยุคการตลาดแนวใหม่		1	สำนักงานพาณิชย์ จังหวัดปัตตานี	6,895,500	6,895,500	6,895,500	6,895,500	6,895,500	34,477,500
กิจกรรมหลักที่ 1.1.1 อบรมเชิงปฏิบัติการสู่การเป็นนักการตลาดแนวใหม่				495,500	495,500	495,500	495,500	495,500	2,477,500
กิจกรรมหลักที่ 1.1.2 ส่งเสริมภาพลักษณ์สินค้าเด่นจังหวัดปัตตานี ผ่านสื่อโซเชียลมีเดีย				900,000	900,000	900,000	900,000	900,000	4,500,000
กิจกรรมหลักที่ 1.1.3 จัดงานแสดงสินค้า และเจรจาธุรกิจในหรือ นอกภูมิภาคอื่น				5,500,000	5,500,000	5,500,000	5,500,000	5,500,000	27,500,000
1.2 โครงการย่อยที่ 1.2 โครงการยกระดับผลิตภัณฑ์ผ้าอัตลักษณ์ปัตตานี ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม		1	สำนักงาน อุตสาหกรรม จังหวัดปัตตานี	1,998,000	1,998,000	1,998,000	1,998,000	1,998,000	9,990,000
กิจกรรมหลักที่ 1.2.1 อบรมให้ความรู้และสร้างแรงจูงใจให้กับผู้ประกอบการ				223,000	223,000	223,000	223,000	223,000	1,115,000
กิจกรรมหลักที่ 1.2.2 พัฒนาและยกระดับผู้ประกอบการ เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์สิ่งทอต้นแบบ				1,775,000	1,775,000	1,775,000	1,775,000	1,775,000	8,875,000
1.3 โครงการย่อยที่ 1.3 โครงการยกระดับและพัฒนาศักยภาพการผลิตภัณฑ์ ชุมชน OTOP จังหวัดปัตตานี		1	สำนักงาน พัฒนาชุมชน จังหวัดปัตตานี	1,800,000	1,800,000	1,800,000	1,800,000	1,800,000	9,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินงาน					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ/ แผนแม่บทฯ	แหล่ง งบประมาณ	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	พ.ศ. 2566 - 2570
กิจกรรมหลักที่ 1.3.1 ยกระดับและพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP กลุ่มปรับตัว สู่การพัฒนา (Quadrant D) สู่ความเป็นมืออาชีพ				1,800,000	1,800,000	1,800,000	1,800,000	1,800,000	9,000,000
แผนงานที่ 4 พัฒนาระบบโครงสร้างและ สาธารณูปโภคทุกด้าน เชื่อมโยงการพัฒนา เศรษฐกิจทุกมิติ	1 โครงการสำคัญ 9 โครงการย่อย 22 กิจกรรมหลัก			-	-	1,303,530,000	-	-	1,303,530,000
1. โครงการสำคัญที่ 1 โครงการยกระดับระบบขนส่ง Logistic ทั้งทางบก ทางน้ำ ทางราง และทางอากาศ รองรับการลงทุน เชื่อมโยงเศรษฐกิจอาเซียน	2/7			-	-	1,303,530,000	-	-	1,303,530,000
1.1 โครงการย่อยที่ 1.1 โครงการยกระดับมาตรฐานถนนเพื่อสนับสนุน เศรษฐกิจ ความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและ ทรัพย์สินของประชาชนในจังหวัดปัตตานี		1	แขวงทางหลวง ปัตตานี	-	-	93,530,000	-	-	93,530,000
กิจกรรมหลักที่ 1.1.1 ติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่าง ปรับปรุงระบบไฟฟ้าแสงสว่าง และอุปกรณ์อำนวยความสะดวกทางถนน ทล. 00420204 ตอน ปาลีส - กอดอ ตำบลควน อำเภอปะนาเระ, ตำบลทุ่งคล้า ตำบลเตราะบอน ตำบลตะบิ้ง ตำบลมะนังดาลำ อำเภอสายบุรี, ตำบลลานา อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี			แขวงทางหลวง ปัตตานี	-	-	20,000,000	-	-	20,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินงาน					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ/ แผนแม่บทฯ	แหล่ง งบประมาณ	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	พ.ศ. 2566 - 2570
กิจกรรมหลักที่ 1.1.2 ติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่าง ปรับปรุงระบบไฟฟ้าแสงสว่าง และอุปกรณ์อำนวยความสะดวกภัยทางถนน ทล. 00420203 ตอน บ้านดี - ปาล์ม ตำบลบางปู ตำบลยามู ตำบลปियามูมั่ง ตำบลมะนังยง ตำบล ต้นหยงตาลอ อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี			แขวงทางหลวง ปัตตานี	-	-	20,000,000	-	-	20,000,000
กิจกรรมหลักที่ 1.1.3 ติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างบนทางหลวงชนบท สายปน. 2013 แยก ทล.42 – บ้านท่ายาลอ อำเภอ เมืองปัตตานี อำเภอนงจิก จังหวัดปัตตานี			แขวงทางหลวง ชนบทปัตตานี	-	-	6,200,000	-	-	6,200,000
กิจกรรมหลักที่ 1.1.4 ติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างบนทางหลวงชนบท สายปน. 2044 แยก ทล.42 – บ้านกาเยาะมาตี อำเภอ สายบุรี จังหวัดปัตตานี			แขวงทางหลวง ชนบทปัตตานี	-	-	4,090,000	-	-	4,090,000
กิจกรรมหลักที่ 1.1.5 ติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างบนทางหลวงชนบท สายปน. 2065 แยก ทล.42 – บ้านท่าข้าม อำเภอปะนาเร จังหวัดปัตตานี			แขวงทางหลวง ชนบทปัตตานี	-	-	4,130,000	-	-	4,130,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินงาน					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ/ แผนแม่บทฯ	แหล่ง งบประมาณ	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	พ.ศ. 2566 - 2570
กิจกรรมหลักที่ 1.1.6 ติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างบนทางหลวงชนบท สายปน. 3054 แยก ทล.410 – บ้านแลวะ อำเภอยะรัง อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี			แขวงทางหลวง ชนบทปัตตานี	-	-	5,600,000	-	-	5,600,000
กิจกรรมหลักที่ 1.1.7 ติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างบนทางหลวงชนบท สายปน. 3057 แยก ทล.410 – บ้านคูวา อำเภอยะรัง อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี			แขวงทางหลวง ชนบทปัตตานี	-	-	4,130,000	-	-	4,130,000
กิจกรรมหลักที่ 1.1.8 ติดตั้งราวกันอันตรายและอุปกรณ์อำนวยความสะดวก ปลอดภัย ทางหลวงหมายเลข 43 ตำบลท่ากำชำ ตำบลปอทอง ตำบลเกาะเปาะ ตำบลลิปะสะโง อำเภอนงจิก จังหวัดปัตตานี			แขวงทางหลวง ปัตตานี	-	-	9,500,000	-	-	9,500,000
กิจกรรมหลักที่ 1.1.9 ติดตั้งราวกันอันตรายและอุปกรณ์อำนวยความสะดวก ปลอดภัย ทางหลวงหมายเลข 42 ตำบลบางปู ตำบลยามู ตำบลปียามูมั่ง ตำบลมะนังยง ตำบล ตันหยงดालอ ตำบลบาโลย ตำบลตอหลัง อำเภอยะ หริ่ง, ตำบลกลาง อำเภอมายอ, ตำบลทุ่งคล้า ตำบลเตราะบอน ตำบลตะบิ้ง ตำบลมะนังดาลำ ตำบลละหาร อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี			แขวงทางหลวง ปัตตานี	-	-	9,900,000	-	-	9,900,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินงาน					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ/ แผนแม่บทฯ	แหล่ง งบประมาณ	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	พ.ศ. 2566 - 2570
กิจกรรมหลักที่ 1.1.10 ติดตั้งป้ายแนะนำเส้นทางแหล่งท่องเที่ยวและ อุปกรณ์อำนวยความสะดวกทางถนน ทางหลวง หมายเลข 410 ทางหลวงหมายเลข 409 และ ทางหลวงหมายเลข 42 จังหวัดปัตตานี			แขวงทางหลวง ปัตตานี	-	-	9,980,000	-	-	9,980,000
1.2 โครงการย่อยที่ 1.2 โครงการก่อสร้างยกระดับมาตรฐานทางหลวง ในพื้นที่จังหวัดปัตตานี		2	กรมทางหลวง	-	-	295,000,000	-	-	295,000,000
กิจกรรมหลักที่ 1.2.1 ก่อสร้างเพิ่มช่องจราจรระดับภาค ทล.04090100 ตอน นาเกตู-ป่าพ้อ ระหว่าง กม.0+000-กม. 1+300 ต.นาเกตู อ.โคกโพธิ์ จ.ปัตตานี				-	-	65,000,000	-	-	65,000,000
กิจกรรมหลักที่ 1.2.2 ก่อสร้างเพิ่มช่องจราจรระดับภาค ทล.00420203 ตอน บ้านดี-ปาลัส ระหว่าง กม.118+850-กม. 119+350 ต.ยามู อ.ยะหริ่ง จ.ปัตตานี				-	-	30,000,000	-	-	30,000,000
กิจกรรมหลักที่ 1.2.3 ก่อสร้างเพิ่มช่องจราจรระดับภาค ทล.00420201 ตอน นาจวก-ดอนยาง ระหว่าง กม.76+136-กม. 77+336 ต.โคกโพธิ์ อ.โคกโพธิ์ จ.ปัตตานี				-	-	50,000,000	-	-	50,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินงาน					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ/ แผนแม่บทฯ	แหล่ง งบประมาณ	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	พ.ศ. 2566 - 2570
กิจกรรมหลักที่ 1.2.4 ก่อสร้างเพิ่มช่องจราจรระดับภาค ทล.04100100 ตอน ปัตตานี-ยะลา ระหว่าง กม.13+500-กม. 14+955 ต.ยะรัง อ.ยะรัง จ.ปัตตานี				-	-	60,000,000	-	-	60,000,000
กิจกรรมหลักที่ 1.2.5 ก่อสร้างเพิ่มช่องจราจรระดับภาค ทล.41570101 ตอน ละหาร-บางเก่า ระหว่าง กม.7+722-กม. 10+070 และ ทล.41570102 ตอน บางเก่า – ปะนาเระ ต.ปะเสยะวอ อ.สายบุรี จ.ปัตตานี				-	-	90,000,000	-	-	90,000,000
1.3 โครงการย่อยที่ 1.3 โครงการขุดลอกและบำรุงรักษาร่องน้ำชายฝั่ง ทะเล Sand Bypassing ร่องน้ำปะนาเระ อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี		2	กรมเจ้าท่า	-	-	120,000,000	-	-	120,000,000
กิจกรรมหลักที่ 1.3.1 ขุดลอกเนื้อดินประมาณ 1,000,000 ลูกบาศก์เมตร				-	-	120,000,000	-	-	120,000,000
1.4 โครงการย่อยที่ 1.4 โครงการขุดลอกและบำรุงรักษาร่องน้ำชายฝั่ง ทะเลที่ร่องน้ำปัตตานี และจุดจอดพักเรือปัตตานี		2	กรมเจ้าท่า	-	-	315,000,000	-	-	315,000,000
กิจกรรมหลักที่ 1.4.1 ขุดลอกเนื้อดินประมาณ 3,500,000 ลูกบาศก์เมตร				-	-	315,000,000	-	-	315,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินงาน					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ/ แผนแม่บทฯ	แหล่ง งบประมาณ	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	พ.ศ. 2566 - 2570
1.5 โครงการย่อยที่ 1.5 โครงการขุดลอกและบำรุงรักษาร่องน้ำชายฝั่ง ทะเล Sand Bypassing ร่องน้ำบางพารา อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี		2	กรมเจ้าท่า	-	-	72,000,000	-	-	72,000,000
กิจกรรมหลักที่ 1.5.1 ขุดลอกเนื้อดินประมาณ 600,000 ลูกบาศก์เมตร				-	-	72,000,000	-	-	72,000,000
1.6 โครงการย่อยที่ 1.6 โครงการขุดลอกและบำรุงรักษาร่องน้ำชายฝั่ง ทะเล Sand Bypassing ร่องน้ำมะรวด อำเภอ ปานาเระ จังหวัดปัตตานี		2	กรมเจ้าท่า	-	-	72,000,000	-	-	72,000,000
กิจกรรมหลักที่ 1.6.1 ขุดลอกเนื้อดินประมาณ 600,000 ลูกบาศก์เมตร				-	-	72,000,000	-	-	72,000,000
1.7 โครงการย่อยที่ 1.7 โครงการขุดลอกและบำรุงรักษาร่องน้ำชายฝั่ง ทะเล Sand Bypassing ร่องน้ำสายบุรี อำเภอ สายบุรี จังหวัดปัตตานี		2	กรมเจ้าท่า	-	-	120,000,000	-	-	120,000,000
กิจกรรมหลักที่ 1.7.1 ขุดลอกเนื้อดินประมาณ 1,000,000 ลูกบาศก์เมตร				-	-	120,000,000	-	-	120,000,000
1.8 โครงการย่อยที่ 1.8 โครงการขุดลอกและบำรุงรักษาร่องน้ำชายฝั่ง ทะเล Sand Bypassing ร่องน้ำตันหยงเปาว์ อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี		2	กรมเจ้าท่า	-	-	96,000,000	-	-	96,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินงาน					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ/ แผนแม่บทฯ	แหล่ง งบประมาณ	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	พ.ศ. 2566 - 2570
กิจกรรมหลักที่ 1.8.1 ชุดลอกเนื้อดินประมาณ 800,000 ลูกบาศก์เมตร				-	-	96,000,000	-	-	96,000,000
1.9 โครงการย่อยที่ 1.9 โครงการชุดลอกและบำรุงรักษาร่องน้ำชายฝั่ง ทะเล Sand Bypassing ร่องน้ำไม้แก่น อำเภอ ไม้แก่น จังหวัดปัตตานี		2	กรมเจ้าท่า	-	-	120,000,000	-	-	120,000,000
กิจกรรมหลักที่ 1.9.1 ชุดลอกเนื้อดินประมาณ 1,000,000 ลูกบาศก์เมตร				-	-	120,000,000	-	-	120,000,000

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 พัฒนาสังคมและศักยภาพคนทุกช่วงวัย ชุมชนน่าอยู่ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมยั่งยืน

ตารางที่ 225 บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญและงบประมาณดำเนินการ ประเด็นการพัฒนาที่ 3

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินงาน					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ/ แผนแม่บทฯ	แหล่ง งบประมาณ	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	พ.ศ. 2566 - 2570
รวมงบประมาณทั้งหมด	3 โครงการสำคัญ 6 โครงการย่อย 10 กิจกรรมหลัก			10,485,450	26,552,550	102,315,690	180,871,110	26,552,550	346,777,350
แผนงานที่ 1 การสร้างเสริมสุขภาวะและยกระดับความมั่นคงทางสุขภาพ	1 โครงการสำคัญ 2 โครงการย่อย 3 กิจกรรมหลัก			1,063,800	1,063,800	39,643,440	155,382,360	1,063,800	198,217,200
1. โครงการสำคัญที่ 1 โครงการพัฒนาศักยภาพและสุขภาวะคนตลอดช่วงชีวิต และยกระดับผลิตภาพประชากรให้มีคุณภาพ	3/13			1,063,800	1,063,800	39,643,440	155,382,360	1,063,800	198,217,200
1.1 โครงการย่อยที่ 1.1 โครงการสร้างเสริมความรู้ด้านสุขภาพตามภูมิปัญญาท้องถิ่นในยุคดิจิทัล ของประชาชนจังหวัดปัตตานี		1	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปัตตานี	1,063,800	1,063,800	1,063,800	1,063,800	1,063,800	5,319,000
กิจกรรมหลักที่ 1.1.1 สร้างเสริมความรู้ด้านสุขภาพตามภูมิปัญญาท้องถิ่นในยุคดิจิทัล ของประชาชนจังหวัดปัตตานี				1,063,800	1,063,800	1,063,800	1,063,800	1,063,800	5,319,000
1.2 โครงการย่อยที่ 1.2 โครงการพัฒนาระบบบริการปฐมภูมิ : ศูนย์สุขภาพชุมชนเมืองแนวใหม่ครบวงจร เครือข่ายโรงพยาบาลปัตตานี		2	โรงพยาบาลปัตตานี/ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข	-	-	38,579,640	154,318,560	-	192,898,200
กิจกรรมหลักที่ 1.2.1 อาคารสนับสนุนบริการทางการแพทย์				-	-	29,154,420	116,617,680	-	145,772,100

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินงาน					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ/ แผนแม่บท	แหล่ง งบประมาณ	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	พ.ศ. 2566 - 2570
กิจกรรมหลักที่ 1.2.2 ก่อสร้างอาคารศูนย์สุขภาพชุมชน 4 ชั้น				-	-	9,425,220	37,700,880	-	47,126,100
แผนงานที่ 2 การพัฒนาทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง ด้วยเศรษฐกิจสีน้ำเงิน	2 โครงการสำคัญ 4 โครงการย่อย 7 กิจกรรมหลัก			9,421,650	25,488,750	62,672,250	25,488,750	25,488,750	148,560,150
1. โครงการสำคัญที่ 1 โครงการพัฒนาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ด้วยเศรษฐกิจสีน้ำเงิน (Blue Economy)	5/18			7,036,950	23,104,050	30,287,550	23,104,050	23,104,050	106,636,650
1.1 โครงการย่อยที่ 1.1 โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่งจังหวัดปัตตานี		1	สำนักงาน ทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่งที่ 9	7,036,950	4,036,950	11,220,450	4,036,950	4,036,950	30,368,250
กิจกรรมหลักที่ 1.1.1 จัดทำซั้ง (ปะการังเทียมภูมิปัญญาชาวบ้าน)				3,000,000	3,000,000	3,000,000	3,000,000	3,000,000	15,000,000
กิจกรรมหลักที่ 1.1.2 ทำความสะอาดบ้านปลา				583,000	583,000	583,000	583,000	583,000	2,915,000
กิจกรรมหลักที่ 1.1.3 ฝึกอบรมเพิ่มศักยภาพการดำน้ำ				453,950	453,950	453,950	453,950	453,950	2,269,750
กิจกรรมหลักที่ 1.1.4 ติดตั้งทุ่นแพลอยน้ำเพื่อเพิ่มศักยภาพ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเลและชายฝั่ง				3,000,000	-	7,183,500	-	-	10,183,500
1.2 โครงการย่อยที่ 1.2 โครงการจัดสร้างแหล่งอาศัยสัตว์ทะเล เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูอย่างยั่งยืน		1	สำนักงานประมง จังหวัดปัตตานี	-	19,067,100	19,067,100	19,067,100	19,067,100	76,268,400

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินงาน					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ/ แผนแม่บทฯ	แหล่ง งบประมาณ	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	พ.ศ. 2566 - 2570
กิจกรรมหลักที่ 1.2.1 จัดสร้างแหล่งอาศัยสัตว์ทะเล (ปะการังเทียม)				-	19,067,100	19,067,100	19,067,100	19,067,100	76,268,400
2. โครงการสำคัญที่ 2 โครงการฟื้นฟูอ่าวปัตตานีในทุกมิติ เพื่อการใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่าและสมดุล	5/18			2,384,700	2,384,700	32,384,700	2,384,700	2,384,700	41,923,500
2.1 โครงการย่อยที่ 2.1 โครงการฟื้นฟูอ่าวปัตตานีในทุกมิติ เพื่อการใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่าและสมดุล		1	สำนักงานประมง จังหวัดปัตตานี	2,384,700	2,384,700	2,384,700	2,384,700	2,384,700	11,923,500
กิจกรรมหลักที่ 2.1.1 พัฒนาศักยภาพการผลิตสัตว์น้ำและแก้ไขปัญหา การประมงเพื่อความยั่งยืน				2,384,700	2,384,700	2,384,700	2,384,700	2,384,700	11,923,500
2.2 โครงการย่อยที่ 2.2 โครงการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมร่องน้ำ แหลมตาชี (Sand bypassing) อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี		2	กรมเจ้าท่า	-	-	30,000,000	-	-	30,000,000
กิจกรรมหลักที่ 2.2.1 ศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากการขุดลอกร่อง น้ำแหลมตาชี อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี				-	-	30,000,000	-	-	30,000,000

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 ลดความยากจนข้ามรุ่นและความเหลื่อมล้ำ ภายใต้บริบทสังคมพหุวัฒนธรรมเข้มแข็ง

ตารางที่ 226 บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญและงบประมาณดำเนินการ ประเด็นการพัฒนาที่ 4

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินงาน					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ/ แผนแม่บท	แหล่ง งบประมาณ	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	พ.ศ. 2566 - 2570
รวมงบประมาณทั้งหมด	1 โครงการสำคัญ 1 โครงการย่อย 2 กิจกรรมหลัก			4,809,400	4,809,400	4,809,400	4,809,400	4,809,400	24,047,000
แผนงานที่ 1 การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิตและยกระดับผลิตภาพประชากร	1 โครงการสำคัญ 1 โครงการย่อย 2 กิจกรรมหลัก			4,809,400	4,809,400	4,809,400	4,809,400	4,809,400	24,047,000
1. โครงการสำคัญที่ 1 โครงการยกระดับการแก้ไขปัญหาความยากจนแบบมุ่งเป้า ขจัดความยากจนข้ามรุ่น	3/11			4,809,400	4,809,400	4,809,400	4,809,400	4,809,400	24,047,000
1.1 โครงการย่อยที่ 1.1 โครงการยกระดับการแก้ไขปัญหาความยากจนแบบมุ่งเป้าในทุกมิติ		1	สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดปัตตานี	4,809,400	4,809,400	4,809,400	4,809,400	4,809,400	24,047,000
กิจกรรมหลักที่ 1.1.1 ขจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจังหวัดปัตตานี			สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดปัตตานี	3,707,000	3,707,000	3,707,000	3,707,000	3,707,000	18,535,000
กิจกรรมหลักที่ 1.1.2 ลดความยากจนโดยนำมิติกระบวนการยุติธรรมทางเลือกเพื่อปัตตานีอยู่ดีมีสุข			สำนักงานยุติธรรมจังหวัดปัตตานี	1,102,400	1,102,400	1,102,400	1,102,400	1,102,400	5,512,000

ประเด็นการพัฒนาที่ 5 เสริมสร้างความมั่นคงและสังคมแห่งสันติสุข

ตารางที่ 227 บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญและงบประมาณดำเนินการ ประเด็นการพัฒนาที่ 5

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินงาน					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ/ แผนแม่บท	แหล่ง งบประมาณ	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	พ.ศ. 2566 - 2570
รวมงบประมาณทั้งหมด	2 โครงการสำคัญ 4 โครงการย่อย 6 กิจกรรมหลัก			6,707,900	6,707,900	6,707,900	6,707,900	6,707,900	33,539,500
แผนงานที่ 1 การพัฒนาศักยภาพคนตลอด ช่วงชีวิตและยกระดับผลิตภาพประชากร	2 โครงการสำคัญ 4 โครงการย่อย 6 กิจกรรมหลัก			6,707,900	6,707,900	6,707,900	6,707,900	6,707,900	33,539,500
1. โครงการสำคัญที่ 1 โครงการพัฒนาศักยภาพและสุขภาวะคนตลอด ช่วงชีวิตและยกระดับผลิตภาพประชากรให้มีคุณภาพ	3/11			5,911,700	5,911,700	5,911,700	5,911,700	5,911,700	29,558,500
1.1 โครงการย่อยที่ 1.1 โครงการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายา เสพติดจังหวัดปัตตานี		1	สำนักงาน สาธารณสุข จังหวัดปัตตานี	5,911,700	5,911,700	5,911,700	5,911,700	5,911,700	29,558,500
กิจกรรมหลักที่ 1.1.1 ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานกิจกรรม TO BE NUMBER ONE ในทุกระดับ				4,079,900	4,079,900	4,079,900	4,079,900	4,079,900	20,399,500
กิจกรรมหลักที่ 1.1.2 ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด “ใครติดยา ยกมือขึ้น ปัตตานีคืนคนดีสู่สังคม”				1,831,800	1,831,800	1,831,800	1,831,800	1,831,800	9,159,000
2. โครงการสำคัญที่ 2 โครงการพัฒนาศักยภาพสตรีผู้นำความ เปลี่ยนแปลงเพื่อส่งเสริมความเสมอภาค และลดความเหลื่อมล้ำ	3/11			796,200	796,200	796,200	796,200	796,200	3,981,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินงาน					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ/ แผนแม่บทฯ	แหล่ง งบประมาณ	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	พ.ศ. 2566 - 2570
2.1 โครงการย่อยที่ 2.1 โครงการป้องกันและเฝ้าระวังปัญหายาเสพติด ในครัวเรือนด้วยพลังสตรีปัตตานี		1	สำนักงาน พัฒนาชุมชน จังหวัดปัตตานี	796,200	796,200	796,200	796,200	796,200	3,981,000
กิจกรรมหลักที่ 2.1.1 ล้อมรั้วชุมชนสร้างคนสร้างพลังชุมชนป้องกัน ยาเสพติด ด้วยพลังสตรีปัตตานี				796,200	796,200	796,200	796,200	796,200	3,981,000

5.3) โครงการแบบย่อ (Project Brief) (แบบ จ.1-1)
ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด
ประเด็นการพัฒนาที่ 1
พัฒนาคนอย่างเต็มศักยภาพในทุกช่วงวัยและมีสมรรถนะสูง

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการส่งเสริมทักษะสำหรับงานในอนาคตและพัฒนากำลังคนในพื้นที่
2. ชื่อโครงการย่อย	โครงการส่งเสริมทักษะสำหรับงานในอนาคตและพัฒนากำลังคนในพื้นที่จังหวัดปัตตานี
3. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 1 การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิตและยกระดับผลิตภาพประชากร
4. แนวทางการพัฒนา	การส่งเสริมพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิตและยกระดับผลิตภาพประชากรในมิติต่าง ๆ
5. หลักการและเหตุผล	<p>จากยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 – 2580) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570) โดยให้ความสำคัญในการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ โดยกำหนดเป้าหมายให้คนในสังคมไทยทุกช่วงวัยมีทักษะความรู้และความสามารถเพิ่มขึ้น สำหรับวัยแรงงานให้แรงงานมีความรู้และทักษะเป็นไปตามความต้องการของตลาดแรงงานด้วยการส่งเสริมแรงงานให้มีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพที่เป็นไปตามความต้องการของตลาด สอดคล้องกับแผนของกระทรวงแรงงาน ที่ส่งเสริมการยกระดับฝีมือและพัฒนาทักษะแรงงาน ลงทุนด้านการพัฒนาทุนมนุษย์ เพื่อรองรับเศรษฐกิจใหม่ที่มีความท้าทายและมีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและตลอดเวลาตามกระแสการพัฒนาของเทคโนโลยี จึงต้องมุ่งเน้นให้แรงงานมีความคล่องตัว มีความพร้อมสำหรับการเรียนรู้ การปรับตัวเข้ากับวิถีชีวิตใหม่ รวมทั้งสนับสนุนให้เศรษฐกิจฟื้นตัวและเติบโตต่อไป ยกระดับและพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานเศรษฐกิจระดับชุมชน ทั้งนี้เมื่อวิเคราะห์ SWOT พบว่า จุดอ่อนด้านแรงงานของจังหวัดปัตตานี คือ ประชากรวัยแรงงานในจังหวัดปัตตานียังไม่ได้รับการพัฒนาทักษะในการประกอบอาชีพในสาขาต่างๆ ที่สามารถสร้างรายได้ที่เพียงพอกับค่าครองชีพ มีผลิตภาพแรงงานต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ เยาวชนที่สำเร็จการศึกษาแล้วประสบปัญหาการว่างงาน มีอัตราการว่างงานสูง ในขณะที่ประชากรส่วนใหญ่ในพื้นที่อยู่ในวัยแรงงาน เยาวชนนอกระบบการศึกษามีจำนวนมาก คุณภาพแรงงานต่ำกว่าเกณฑ์ จังหวัดปัตตานีจึงกำหนดมาตรการและแนวทางการพัฒนาคุณภาพแรงงาน ประกอบด้วย พัฒนาศักยภาพและส่งเสริมความรู้ ทักษะให้แก่ผู้ประกอบการ SMEs และวิสาหกิจชุมชน ให้เข้มแข็งและมีศักยภาพสูงขึ้น และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน รวมทั้ง การยกระดับศักยภาพการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจ และสนับสนุนการพัฒนาทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของชุมชน</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
6. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อพัฒนาหลักสูตรที่เหมาะสมต่อการส่งเสริมการประกอบอาชีพสตรีทฟู้ด แก่กลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ 2. เพื่อเพิ่มช่องทางโอกาสการสร้างอาชีพแก่ผู้ประกอบการรายใหม่และเพิ่มรายได้แก่ผู้ประกอบการรายเดิม 3. เพื่อสร้างทายาท หรือผู้ประกอบการ OTOP รุ่นใหม่ ที่เข้าถึงกลุ่มผู้บริโภคที่หลากหลายมากขึ้น 4. เพื่อฝึกอาชีพ เพิ่มทักษะให้กับกลุ่มเยาวชนสถาบันปอเนาะ โรงเรียนเอกชน สอนศาสนาอิสลามให้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะฝีมือแรงงาน และการเตรียมความพร้อมทางด้านจรรยาบรรณในวิชาชีพเพื่อเข้าสู่กระบวนการทำงาน
7. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้ผ่านการฝึกอบรมเข้าถึงช่องทางการประกอบอาชีพและการสร้างรายได้เพิ่มไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 2. เยาวชนในพื้นที่ ได้รับการส่งเสริมทักษะอาชีพ ไม่น้อยกว่า 12 กลุ่ม
8. พื้นที่เป้าหมาย	<ol style="list-style-type: none"> 1. ฝึกอบรมในส่วนราชการหรือเอกชนในพื้นที่อำเภอเมืองปัตตานี 2. สถานที่ทำการกลุ่มเป้าหมายตามโครงการ 3. สถาบันศึกษาปอเนาะ ในพื้นที่ 12 อำเภอจังหวัดปัตตานี
9. กิจกรรมหลัก	
9.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมพัฒนาส่งเสริมอาชีพประชาชนวัยแรงงานสู่การเป็นผู้ประกอบการร้านสตรีทฟู้ด (Street Food) 500,000 บาท สำนักงานแรงงานจังหวัดปัตตานี -
9.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมส่งเสริมการสร้างอาชีพและสร้างรายได้แก่เยาวชน OTOP 600,000 บาท สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดปัตตานี -
9.3 กิจกรรมหลักที่ 3 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมฝึกอบรมฝีมือแรงงานให้กับเยาวชนสถาบันศึกษาปอเนาะเพื่อเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพอย่างยั่งยืน 6,030,600 บาท สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 23 ปัตตานี -
10. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานแรงงานจังหวัดปัตตานี
11. ระยะเวลาดำเนินโครงการ	ตุลาคม 2567 - กันยายน 2568
12. งบประมาณ	7,130,600 บาท

หัวข้อ	รายละเอียด
13. ผลผลิต (Output)	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้เข้าร่วมโครงการสามารถเข้าถึงช่องทางการประกอบอาชีพและการสร้างรายได้เพิ่มขึ้น และสามารถสร้างแบรนด์และเกิดผู้ประกอบการอาชีพที่ดี 2. กลุ่มเยาวชนในพื้นที่เกิดกระบวนการเรียนรู้และเสริมสร้างอาชีพ และสร้างรายได้ในครัวเรือน
14. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	<ol style="list-style-type: none"> 1. สามารถก่อให้เกิดการจ้างงาน ลดการว่างงาน การสร้างรายได้ และกระตุ้นเศรษฐกิจฐานรากในระดับพื้นที่ 2. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีทักษะฝีมือแรงงาน มีความรู้นำไปใช้สร้างงาน สร้างอาชีพที่สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบัน เพิ่มความมั่นคงในการทำงาน มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีความรู้ ความเข้าใจแนวทางการทำงานในประเทศและต่างประเทศที่ถูกกฎหมายสามารถมีทางเลือกในการประกอบอาชีพได้มากขึ้น

โครงการแบบย่อ (Project Brief) (แบบ จ.1-1)
ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด
ประเด็นการพัฒนาที่ 2

เพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจฐานราก การเกษตรแบบยั่งยืน ผลิตภัณฑ์และบริการ
ฮาลาลคุณภาพ เชื่อมโยงการท่องเที่ยว การค้า การบริการ
พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณสุขภาค

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการพัฒนาและสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรมูลค่าสูงด้วย BCG Model
2. ชื่อโครงการย่อย	โครงการพัฒนาศักยภาพการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพสูง
3. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 1 การขับเคลื่อนภาคการเกษตร ด้วยเศรษฐกิจชีวภาพ (BCG Model)
4. แนวทางการพัฒนา	สร้างมูลค่าเพิ่มภาคการเกษตรและการส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ศักยภาพด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG Model
5. หลักการและเหตุผล	<p>จากกรอบยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (Growth & Competitiveness) ซึ่งได้กำหนดแนวทางในการดำเนินงานที่สำคัญ ด้วยการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร โดยอาศัยองค์ความรู้ทางวิชาการเกษตร เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อเพิ่มความแม่นยำของระบบจัดการการผลิตและการตลาดทางการเกษตร แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ.2566-2570) ได้กำหนดประเด็นการพัฒนาในหมวดหมายที่ 1 ประเทศไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูงโดยการเสริมสร้างขีดความสามารถการผลิตในห่วงโซ่อุตสาหกรรมเกษตร มุ่งเน้นการส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตพืช ปศุสัตว์และการทำประมง ให้สอดคล้องกับศักยภาพพื้นที่และความต้องการของตลาด ซึ่งสอดคล้องกับประเด็นการพัฒนาจังหวัดที่ 2 ส่งเสริมการเกษตรแบบยั่งยืนในรูปแบบต่างๆ การยกระดับรายได้และความเป็นอยู่ของเกษตรกรสนับสนุนระดับครัวเรือนในการทำเกษตรกรรมอย่างยั่งยืน การเพิ่มมูลค่าในห่วงโซ่อุปทานการผลิตสินค้าเกษตรให้มีมูลค่าสูงขึ้น</p> <p>จังหวัดปัตตานีมีสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ที่มีจุดเด่นสามารถพัฒนาเป็นสินค้าเกษตรมูลค่าสูง มีศักยภาพในการสร้างมูลค่าให้กับภาคเกษตรได้เป็นจำนวนมาก เช่น ทุเรียน ส้มโอ และเกลือหวาน ซึ่งได้ขึ้นทะเบียนเป็นสินค้าอัตลักษณ์ (GI) ของจังหวัด ผักปลودถัวย มะม่วงหิมพานต์ และพืชสมุนไพร ที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจ โดยตลาดมีความต้องการสูง แต่ทั้งนี้ในทางกลับกัน ในส่วนของกำลังการผลิตในพื้นที่นั้นยังไม่สามารถป้อนผลผลิตเหล่านี้ให้กับตลาดที่ต้องการได้อย่างเพียงพอ เนื่องจากความสามารถทางการแข่งขันของท้องถิ่นนั้นยังอยู่ในระดับต่ำ ยังมีปัญหาและข้อจำกัดในด้านของการพัฒนาตัวผลิตภัณฑ์ เทคโนโลยี รวมถึงการรวมกลุ่มของคนในชุมชนในการขับเคลื่อนผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร เพื่อรองรับและป้อนให้กับตลาดที่ต้องการได้เพียงพอ ดังนั้น เพื่อส่งเสริมและการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก ให้จังหวัดให้เป็นศูนย์กลางทางด้านเกษตรกรรมอย่างยั่งยืน จึงได้พัฒนากลุ่มเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง มีความรู้ สามารถใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมพัฒนากระบวนการผลิตสินค้าอัตลักษณ์และสินค้าเด่นของจังหวัด ให้มีคุณภาพและปริมาณเพียงพอต่อความ</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	ต้องการของตลาด รวมถึงการขยายช่องทางการตลาดผ่านการประชาสัมพันธ์ และการส่งเสริมการช่องเที่ยววิถีเกษตร การสร้างมูลค่าเพิ่มภาคการเกษตรและการส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ศักยภาพ ด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG Model
6. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อพัฒนาให้เกษตรกรมีความรู้ในการพัฒนาศักยภาพการผลิตและการตลาดให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด 2. เพื่อส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการพัฒนาศักยภาพการผลิต 3. เพื่อเพิ่มช่องทางการตลาด 4. เพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิต 5. เพื่อเพิ่มรายได้ให้เกษตรกร
7. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีรายได้เพิ่มขึ้น ร้อยละ 5
8. พื้นที่เป้าหมาย	12 อำเภอของจังหวัดปัตตานี
9. กิจกรรมหลัก	
9.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมพัฒนาเครือข่ายทุเรียนอัตลักษณ์จังหวัดปัตตานี ด้วย BCG Model 595,540 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี -
9.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมพัฒนาคุณภาพเพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิตส้มโอปุโกด้วยนวัตกรรม 231,000 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี -
9.3 กิจกรรมหลักที่ 3 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมพัฒนาวิสาหกิจชุมชนต้นแบบผลิตผักปลอดภัยเพื่อพัฒนาคุณภาพและลดการสูญเสียตลอดห่วงโซ่การผลิต 1,454,310 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี -
9.4 กิจกรรมหลักที่ 4 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมพัฒนาวิธีการผลิตเกลือหวานปัตตานี 470,700 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี -
9.5 กิจกรรมหลักที่ 5 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมสร้างห่วงโซ่คุณค่าใหม่ให้ธุรกิจมะม่วงหิมพานต์ 1,368,600 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี -

หัวข้อ	รายละเอียด
9.6 กิจกรรมหลักที่ 6 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมพัฒนาศักยภาพการผลิตและการเพิ่มมูลค่าสมุนไพร 237,150 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี -
10. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี
11. ระยะเวลาดำเนินโครงการ	เดือนตุลาคม 2567 - กันยายน 2568
12. งบประมาณ	4,357,300 บาท
13. ผลผลิต (Output)	<ol style="list-style-type: none"> 1. เกษตรกรได้รับการพัฒนาศักยภาพด้านการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด 2. เกษตรกรสามารถใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อพัฒนาศักยภาพการผลิต 3. สามารถเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพของจังหวัด 4. ผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรมีมูลค่าเพิ่มขึ้น 5. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น
14. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการสามารถเพิ่มปริมาณผลผลิตสินค้าเกษตรคุณภาพให้สูงขึ้นส่งผลให้มีรายได้เพิ่มและพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการพัฒนาและสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรมูลค่าสูงด้วย BCG Model
2. ชื่อโครงการย่อย	โครงการส่งเสริมและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวในพื้นที่จังหวัดปัตตานี
3. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 1 การขับเคลื่อนภาคการเกษตร ด้วยเศรษฐกิจชีวภาพ (BCG Model)
4. แนวทางการพัฒนา	สร้างมูลค่าเพิ่มภาคการเกษตรและการส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ศักยภาพด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG Model
5. หลักการและเหตุผล	<p>ข้าวเป็นพืชที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจ วัฒนธรรม และสังคมของเกษตรกรในจังหวัดชายแดนภาคใต้รองจากยางพาราและไม้ผล โดยเฉพาะจังหวัดปัตตานี ซึ่งมีพื้นที่ปลูกข้าว 72,200 ไร่ (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2563) โดยหากเปรียบเทียบข้อมูลเชิงลึกจะพบว่าจังหวัดปัตตานีมีพื้นที่ปลูกข้าวลดลงเรื่อย ๆ ทุกปี สาเหตุเนื่องจากปัจจัยดังนี้ 1) ผลผลิตข้าวโดยเฉลี่ยต่อไร่น้อย 2) ต้นทุนในการผลิตสูง 3) โรคและแมลงเข้าทำลายทำให้เกิดความเสียหายต่อผลผลิต 4) เกษตรกรบางส่วนมีผลผลิตที่เหลือจากการบริโภคภายในครัวเรือน และไม่มีช่องทางการจำหน่าย จึงเก็บผลผลิตเหล่านั้นไว้บริโภคต่อในปีถัดไป และไม่ทำนาจนกว่าจะบริโภคข้าวหมด ปัจจัยเหล่านี้ส่งผลให้เกษตรกรบางส่วนเลิกทำนา และเปลี่ยนไปประกอบอาชีพอื่น ทำให้มีพื้นที่นาร้างเพิ่มขึ้นทุกปี ส่งผลให้พื้นที่ที่มีศักยภาพในการผลิตข้าวไม่ได้มีการใช้ให้เกิดประโยชน์แต่อย่างใด จึงมีความจำเป็นต้องทำการพัฒนาศักยภาพของพื้นที่ทำนา โดยการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวในพื้นที่ที่เหมาะสม โดยการสนับสนุนพันธุ์ข้าวพื้นเมืองที่เหมาะสมกับพื้นที่ของจังหวัดปัตตานี ได้แก่ พันธุ์มะจานู 69 และพันธุ์ชีบูกันตัง 5 อีกทั้งสนับสนุนปุ๋ยเคมีสูตรที่เหมาะสม และการไถเตรียมพื้นที่ เพื่อเป็นการช่วยลดต้นทุนให้เกษตรกรในภาวะที่ปัจจัยการผลิตมีราคาแพง</p> <p>เพื่อเป็นการตอบสนองนโยบายของรัฐบาล ทั้งมิติด้านการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของเกษตรกรรวม รวมทั้งด้านความมั่นคงด้านอาหารในจังหวัดปัตตานี ศูนย์วิจัยข้าวปัตตานีจึงจัดทำดำเนินการโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวจังหวัดปัตตานี เพื่อช่วยยกระดับทางเศรษฐกิจของครอบครัวเกษตรกร การสนับสนุนปัจจัยการผลิต และการไถเตรียมแปลง อีกทั้งถ่ายทอดองค์ความรู้เรื่องการผลิตข้าวพันธุ์พื้นเมือง เรื่องเทคโนโลยีการผลิตข้าว รวมถึงการหาช่องทางในการจำหน่ายข้าวในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ให้แก่ครัวเรือนของเกษตรกร และช่วยลดต้นทุนในการผลิตข้าว เพื่อเป็นการอนุรักษ์การผลิตข้าวพันธุ์พื้นเมืองของจังหวัดปัตตานีให้คงอยู่สืบไป</p>
6. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<p>1) เพื่อส่งเสริมการปลูกข้าวพันธุ์ชีบูกันตัง 5 ในพื้นที่นาปรังของจังหวัดปัตตานี</p> <p>2) เพื่อส่งเสริมการปลูกข้าวพันธุ์มะจานู 69 ในพื้นที่นาปีของจังหวัดปัตตานี</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>3) เพื่อลดต้นทุนการผลิตข้าวของเกษตรกรโดยการสนับสนุนปัจจัยการผลิตพร้อมทั้งการไถเตรียมแปลง</p> <p>4) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวในพื้นที่เหมาะสม โดยการจัดฝึกอบรมเพื่อให้ความรู้แก่เกษตรกร</p>
7. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<p>1. เพิ่มพื้นที่ปลูกข้าวพันธุ์ซีบูกันตัง 5 ในพื้นที่นาปรังของจังหวัดปัตตานี ไม่น้อยกว่า 1,200 ไร่</p> <p>2. เพิ่มพื้นที่ปลูกข้าวพันธุ์มะจานู 69 ในพื้นที่นาปีของจังหวัดปัตตานี ไม่น้อยกว่า 400 ไร่</p> <p>3. เกษตรกรไม่น้อยกว่า 400 ราย ได้รับความรู้เรื่องการเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตข้าว</p>
8. พื้นที่เป้าหมาย	<p>พื้นที่ทำนาปรัง ได้แก่</p> <p>1) ตำบลคอกกระบือ อำเภอปะนาเระ จำนวน 600 ไร่</p> <p>2) ตำบลบ้านนอก อำเภอปะนาเระ จำนวน 200 ไร่</p> <p>3) ตำบลปะกาสะรัง อำเภอเมือง จำนวน 200 ไร่</p> <p>4) ตำบลมะกรูด อำเภอโคกโพธิ์ จำนวน 200 ไร่</p> <p>พื้นที่ทำนาปี ได้แก่</p> <p>1) ตำบลสาคอบน อำเภอมายอ จำนวน 200 ไร่</p> <p>2) ตำบลคอคอดตันหยง อำเภอหนองจิก จำนวน 200 ไร่</p>
9. กิจกรรมหลัก	
9.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	<p>กิจกรรมเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวในพื้นที่เหมาะสม</p> <p>3,634,200 บาท</p> <p>ศูนย์วิจัยข้าวปัตตานี</p> <p>-</p>
10. หน่วยงานดำเนินการ	ศูนย์วิจัยข้าวปัตตานี
11. ระยะเวลาดำเนินโครงการ	เดือนตุลาคม 2567 - กันยายน 2568
12. งบประมาณ	3,634,200 บาท
13. ผลผลิต (Output)	<p>1. เกษตรกรได้ผลผลิตไม่น้อยกว่า 880 ตัน (ผลผลิตเฉลี่ย 550 กิโลกรัม/ไร่)</p> <p>2. สร้างมูลค่าให้แก่เกษตรกรไม่น้อยกว่า 8.8 ล้านบาท</p>
14. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	<p>1. เกษตรกรสามารถผลิตข้าวซีบูกันตัง 5 และพันธุ์มะจานู 69 ได้อย่างมีประสิทธิภาพและถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกรรายอื่นได้ สร้างความยั่งยืนในการประกอบอาชีพ</p> <p>2. ช่วยให้ความเป็นอยู่ของพี่น้องเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดปัตตานีดีขึ้น</p>

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการพัฒนาและสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรมูลค่าสูงด้วย BCG Model
2. ชื่อโครงการย่อย	โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชนสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง จังหวัดปัตตานี
3. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 1 การขับเคลื่อนภาคการเกษตร ด้วยเศรษฐกิจชีวภาพ (BCG Model)
4. แนวทางการพัฒนา	สร้างมูลค่าเพิ่มภาคการเกษตรและการส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ศักยภาพด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG Model
5. หลักการและเหตุผล	<p>จากการสำรวจประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่ด้านเกษตรกรรมของจังหวัดปัตตานี โดยภาคเอกชน ภาคประชาชน และภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง พบว่าผลผลิตด้านการเกษตรของจังหวัดปัตตานีมีคุณภาพต่ำ ไม่ได้มาตรฐาน และผลผลิตทางการเกษตรที่มีจุดเด่นอัตลักษณ์เฉพาะและแตกต่างยังมีน้อย ดังนั้นจึงมีความจำเป็นต้องเร่งส่งเสริมและพัฒนาด้านคุณภาพผลผลิต และให้ความสำคัญของการรับรองมาตรฐาน GAP ให้มากยิ่งขึ้น ตลอดจนส่งเสริมการผลิตสินค้าอัตลักษณ์ประจำถิ่น เพื่อเพิ่มมูลค่าและสร้างรายได้ แก่เกษตรกร</p> <p>จังหวัดปัตตานี มีสินค้าเกษตรที่มีความโดดเด่น มีอัตลักษณ์แตกต่างกันไปในแต่ละพื้นที่ ได้แก่ ทุเรียนทรายขาว (โคกโพธิ์) ทุเรียนลุ่มน้ำสายบุรี (สายบุรี) ทุเรียนเทือกเขาบูโด (กะพ้อ) ส้มโอบูโก, ลูกหุย (ยะรัง) พืชผักปลอดภัย (แม่ลาน) เกลือหวาน (เมืองปัตตานี) ข้าวพื้นเมืองมะจานู (มายอ) นอกจากนี้ ยังสินค้าในพื้นที่อื่น ๆ ที่สามารถสร้างอัตลักษณ์ พัฒนาคุณภาพ ดังนี้</p> <p><u>ปลาสลิดดอนนา</u> เป็นปลาสลิดพื้นถิ่นของจังหวัดปัตตานี ที่ได้รับการพัฒนาสายพันธุ์ให้มีลักษณะเฉพาะ มีความทนทานต่อสภาวะดินเปรี้ยว น้ำเปรี้ยว เลี้ยงง่าย รสชาติดี ตลาดมีความต้องการสูง โดยปลาสลิดดอนนาสด มีราคา กิโลกรัมละ 90 บาท เมื่อแปรรูปเป็นปลาสลิดดอนนาแดดเดียว มีราคา กิโลกรัมละ 250-300 บาท ปัจจุบันมีเกษตรกรเพาะเลี้ยงปลาสลิดดอนนา 60 ราย จึงเห็นควรส่งเสริมให้เกษตรกรในพื้นที่ดินเปรี้ยวหันมาเลี้ยงปลาสลิดดอนนาเพื่อสร้างรายได้</p> <p><u>ข้าวโพดหวาน</u> โดยเกษตรกรตำบลพิเทน อำเภอทุ่งยางแดง นิยมปลูกข้าวโพดหวานเป็นรายได้เสริมหลังฤดูทำนา โดยข้าวโพดหวานของพื้นที่ดังกล่าวมีลักษณะโดดเด่นกว่าพื้นที่อื่น คือ มีฝักใหญ่ เมล็ดเรียงตัวสวย มีรสชาติหวานมัน อร่อย แต่การเพาะปลูกข้าวโพดหวานของเกษตรกรขาดความต่อเนื่อง จึงเป็นอุปสรรคในการยกระดับข้าวโพดหวานของตำบลพิเทน อำเภอทุ่งยางแดง ให้ติดตลาดและเป็นที่ยอมรับบริโภคในวงกว้าง จึงเห็นควรส่งเสริมเกษตรกรปลูกข้าวโพดหวานให้ต่อเนื่อง และส่งเสริมมาตรฐาน GAP เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>ลูกหมี เป็นสินค้าบ่งชี้ภูมิศาสตร์ (GI) และสินค้าอัตลักษณ์ของอำเภอยะรัง โดยวิสาหกิจชุมชนเกษตรพอเพียงบ้านปูลา-ตะเยาะขอ ตำบลแว้ง อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี มีการแปรรูปลูกหมีเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ที่แตกต่างจากท้องตลาด เช่น น้ำลูกหมี น้ำพริกลูกหมี ฯลฯ และมีการเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวชุมชน “ดงลูกหมี” โดยวิสาหกิจชุมชนเกษตรพอเพียงบ้านปูลาตะเยาะขอ มีความต้องการเพิ่มประสิทธิภาพในการประชาสัมพันธ์และการตลาดสินค้าลูกหมีแปรรูป</p> <p>ข้าวคุณภาพ ตำบลคอกกระปือ อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี เกษตรกรส่วนใหญ่ทำนาปีละ 2 ครั้ง โดยเกษตรกรส่วนใหญ่ทำนาตามวิถีเดิม ซึ่งมีต้นทุนการผลิตสูง แต่ไม่สามารถเพิ่มผลผลิตให้สูงขึ้นได้ จึงได้รวมกลุ่มกันจัดตั้งแปลงใหญ่ข้าวเพื่อผลิตข้าวสารคุณภาพเพื่อจำหน่าย เพิ่มรายได้ให้ครัวเรือน และพึ่งพาตนเองได้</p> <p>ข้าวสังข์หยด กลุ่มเกษตรกรตำบลไพรทอง อำเภอไม้แก่น จังหวัดปัตตานี มีการปลูกข้าวเพื่อการบริโภคในครัวเรือนเป็นหลัก โดยกลุ่มมีความต้องการปลูกข้าวสังข์หยดเพื่อจำหน่ายให้กับกลุ่มคนรักสุขภาพ แต่กลุ่มเกษตรกรยังขาดความรู้ที่ถูกต้องในการเพาะปลูกข้าวสังข์หยด การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และการพัฒนาคุณภาพ จึงเห็นควรส่งเสริมการปลูกข้าวสังข์หยด และส่งเสริมมาตรฐาน GAP แก่เกษตรกร</p>
6. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> 1) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตของกลุ่มเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชน 2) เพื่อให้กลุ่มเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชน มีรายได้เพิ่มขึ้น โดยการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง
7. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<ol style="list-style-type: none"> 1. กลุ่มเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชนได้รับการส่งเสริมและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรสู่เกษตรมูลค่าสูง จำนวน 5 แห่ง 2. มูลค่าสินค้าเกษตรของกลุ่มเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชนเพิ่มขึ้น ร้อยละ 5
8. พื้นที่เป้าหมาย	<ol style="list-style-type: none"> 1) ตำบลคอกกระปือ อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี 2) ตำบลพิเทน อำเภอทุ่งยางแดง จังหวัดปัตตานี 3) ตำบลระแว้ง อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี 4) ตำบลไพรทอง อำเภอไม้แก่น จังหวัดปัตตานี 5) ตำบลบางเขา อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี
9. กิจกรรมหลัก	
9.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมส่งเสริมการผลิตข้าวสารคุณภาพเพื่อจำหน่าย 106,000 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี -

หัวข้อ	รายละเอียด
9.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมส่งเสริมการผลิตข้าวสังข์หยดคุณภาพดีแบบครบวงจร 236,750 บาท ศูนย์วิจัยข้าวปัตตานี -
9.3 กิจกรรมหลักที่ 3 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมส่งเสริมการปลูกข้าวโพดหวานคุณภาพดี 258,300 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี -
9.4 กิจกรรมหลักที่ 4 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมเพิ่มศักยภาพการผลิตสินค้าของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตรพอเพียง บ้านปูลาตะเยาะขอ 223,750 บาท สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปัตตานี -
9.5 กิจกรรมหลักที่ 5 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมส่งเสริมการเลี้ยงและแปรรูปปลาสดตอนนา 312,200 บาท สำนักงานประมงจังหวัดปัตตานี -
10. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปัตตานี
11. ระยะเวลาดำเนินโครงการ	เดือนตุลาคม 2567 - กันยายน 2568
12. งบประมาณ	1,137,000 บาท
13. ผลผลิต (Output)	กลุ่มเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชน จำนวน 5 แห่ง ได้รับการส่งเสริมและ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรสู่เกษตรกรมูลค่าสูง
14. ผลลัพธ์จากการดำเนิน โครงการ (Outcome)	กลุ่มเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้นจากสินค้าเกษตรที่มีมูลค่าสูงขึ้น กลุ่มเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชนมีการรับสมาชิกเพิ่มขึ้นและเพิ่มพื้นที่การผลิต ทำให้เศรษฐกิจในชุมชนขยายตัว และจากการที่สมาชิกมีรายได้เพิ่มขึ้น ทำให้ เกิดการใช้จ่าย มีเงินไหลเวียนในระบบเศรษฐกิจมากขึ้น ส่งผลให้เศรษฐกิจดีขึ้น

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการส่งเสริมและยกระดับเกษตรปลอดภัย สร้างความมั่นคงทางอาหารอย่างยั่งยืนสู่อาหารครัวโลก
2. ชื่อโครงการย่อย	โครงการบูรณาการขับเคลื่อนการส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรในพื้นที่ตำบลมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน จังหวัดปัตตานี
3. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 1 การขับเคลื่อนภาคการเกษตร ด้วยเศรษฐกิจชีวภาพ (BCG Model)
4. แนวทางการพัฒนา	สร้างมูลค่าเพิ่มภาคการเกษตรและการส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ศักยภาพ ด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG Model
5. หลักการและเหตุผล	<p>หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ร่วมบูรณาการขับเคลื่อนการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล ภายใต้โครงการตำบลมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งเป็นกระบวนการสร้างการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาสังคม ในการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน กำหนดแนวทางแก้ไข และแนวทางการพัฒนาด้านการเกษตรในภาพรวมของตำบล ซึ่งจากสรุปผลการจัดเวทีชุมชนเพื่อขับเคลื่อนกิจกรรมการพัฒนาการเกษตรระดับตำบล ในพื้นที่ตำบลมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ระหว่างปี 2565-2566 จะพบว่า มีปัญหาด้านการเกษตรที่สำคัญดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. น้ำไม่เพียงพอ และไม่ครอบคลุมพื้นที่ทำการเกษตร 2. ทำการเกษตรแบบดั้งเดิมไม่ค่อยนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ 3. เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ 4. ขาดแคลนแรงงานด้านการเกษตร 5. ต้นทุนการผลิตสูง 6. ผลผลิตต่อไร่ต่ำ สินค้าไม่มีคุณภาพเท่าที่ควร/ตรงกับความต้องการตลาด 7. ขาดตลาดจำหน่ายผลผลิตและสินค้าทางการเกษตร 8. การรวมกลุ่มเกษตรกรไม่เข้มแข็งและยั่งยืน 9. โรคระบาดแมลงและศัตรูพืช 10. ไม่มีแปลงหญ้าเลี้ยงปศุสัตว์ 11. ไม่มีที่ดินทำกิน ไม่มีเอกสารสิทธิ์ที่ดิน ส่งผลต่อการขึ้นทะเบียนเกษตรกร 12. ภัยพิบัติทางธรรมชาติ <p>โดยใช้กลไกขับเคลื่อนคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด คณะทำงานขับเคลื่อนงานด้านเกษตรระดับอำเภอ และสภาสันติสุขตำบลในพื้นที่ ดังนั้น เพื่อให้เกิดการบูรณาการแก้ไขปัญหาด้านการเกษตรในพื้นที่จังหวัดปัตตานี เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและตอบสนองความต้องการเชิงพื้นที่ระดับตำบล</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปัตตานี ร่วมกับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่เกี่ยวข้อง จึงได้เสนอคำขอของงบประมาณจัดทำโครงการบูรณาการขับเคลื่อนการส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรในพื้นที่ตำบลมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน จังหวัดปัตตานี
6. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1) เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารในระดับหมู่บ้าน/ตำบล 2) เพื่อส่งเสริม พัฒนาทักษะอาชีพด้านการเกษตร ในพื้นที่ตำบลมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน 3) เพื่อยกระดับคุณภาพและขยายฐานการผลิตสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน
7. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	เชิงปริมาณ : ร้อยละ 60 ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ มีรายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 5 เชิงคุณภาพ : เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีแหล่งผลิตอาหารที่เพียงพอและปลอดภัยในระดับหมู่บ้าน/ตำบล
8. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่ตำบลเป้าหมายของ ศอ.บต. ปี 2565 - 2566 จำนวน 80 ตำบล 12 อำเภอ จังหวัดปัตตานี
9. กิจกรรมหลัก	
9.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารในระดับหมู่บ้าน/ตำบล 1,398,000 บาท สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปัตตานี -
9.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมขยายฐานการผลิตสัตว์ปีกอย่างมีประสิทธิภาพ และยั่งยืน 2,608,400 บาท สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดปัตตานี -
9.3 กิจกรรมหลักที่ 3 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมสร้างความเข้มแข็งด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด 247,100 บาท สำนักงานประมงจังหวัดปัตตานี -
10. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปัตตานี
11. ระยะเวลาดำเนินโครงการ	เดือนตุลาคม 2567 - กันยายน 2568
12. งบประมาณ	4,253,500 บาท
13. ผลผลิต (Output)	มีแหล่งผลิตอาหารที่เพียงพอและปลอดภัยในระดับหมู่บ้าน/ตำบล จำนวน 80 ตำบล เกษตรกรมีอาชีพ และมีรายได้เพิ่มขึ้น
14. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	1. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีแหล่งผลิตอาหารที่เพียงพอและปลอดภัยในระดับหมู่บ้าน/ตำบล จำนวน 80 ตำบล/ 1,200 ราย 2. เกษตรกรผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน ตรงกับความต้องการของตลาด

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการส่งเสริมและยกระดับเกษตรปลอดภัย สร้างความมั่นคงทางอาหารอย่างยั่งยืนสู่อาหารครัวโลก
2. ชื่อโครงการย่อย	โครงการขับเคลื่อนและขยายผล 1 ตำบล 1 หมู่บ้านมั่นคงทางอาหารจังหวัดปัตตานี
3. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 1 การขับเคลื่อนภาคการเกษตร ด้วยเศรษฐกิจชีวภาพ (BCG Model)
4. แนวทางการพัฒนา	สร้างมูลค่าเพิ่มภาคการเกษตรและการส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ศักยภาพด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG Model
5. หลักการและเหตุผล	<p>จากสถานการณ์ความไม่สงบและสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในพื้นที่จังหวัดปัตตานี ได้ส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่และการดำเนินชีวิตของประชาชนในพื้นที่ ทำให้ไม่สามารถดำเนินชีวิตและประกอบอาชีพเพื่อสร้างรายได้ได้ตามปกติ ส่งผลให้มีรายได้ลดลงอย่างต่อเนื่องและไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิตประจำวัน มีคุณภาพชีวิตลดลง ซึ่งแนวทางการแก้ไขปัญหาจำเป็นต้องมีการดำเนินการควบคู่กันไปทั้งในมิติการเมือง/ความมั่นคง มิติสังคม และมิติเศรษฐกิจ/การพัฒนา ประกอบกับสภาพพื้นที่จังหวัดปัตตานีที่มีความเหมาะสมกับการทำการเกษตรและทรัพยากรธรรมชาติ (ดินและน้ำ) มีความอุดมสมบูรณ์ ทำให้ประชาชนส่วนใหญ่เลือกประกอบอาชีพเกษตรกรรม เช่น ปลูกปาล์มน้ำมัน ทำสวนยางพารา ทำสวนผลไม้ ทำประมง และเลี้ยงปศุสัตว์ เป็นต้น โดยน้อมนำแนวทางพระราชทาน “เข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา” ศาสตร์ของพระราชทาน “หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” แนวพระราชดำริเรื่อง “หมู่บ้านยั่งยืน” (Sustainable Village) ของสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าสิริวัณณวรี นารีรัตนราชกัญญา มาเป็นแนวทางในการดำเนินการขับเคลื่อนการจัดทำโครงการและกิจกรรมบนฐานของความต้องการของประชาชนและศักยภาพของพื้นที่เป็นสำคัญ ภายใต้เป้าหมายสร้างความยั่งยืนในทุกมิติ ทั้งสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม โดยมีคณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.)/คณะกรรมการกลางของหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง (อพป.)/คณะกรรมการชุมชน เป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนร่วมกับ 7 ภาคีเครือข่าย ได้แก่ ภาครัฐ ภาคศาสนา ภาควิชาการ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ภาคสื่อสารมวลชน และภาคประชาชน บูรณาการร่วมกัน เพื่อให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม</p> <p>ปฏิบัติการตามแนวพระราชดำริฯ ปลูกผักสวนครัว เพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหาร สู่หมู่บ้านเข้มแข็ง เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เป็นการสืบสาน รักษา และต่อยอดการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3 ท่วง 2 เงื่อนไข และแนวพระราชดำริ “หมู่บ้านยั่งยืน” (Sustainable Village) จังหวัดปัตตานี จึงกำหนดแผนสู่ปฏิบัติการขับเคลื่อนและขยายผลกิจกรรม 1 ตำบล 1 หมู่บ้าน</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>มั่นคงทางอาหาร ดำเนินการในพื้นที่ทั้ง 12 อำเภอ รวม 111 ตำบล เพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหารภายในตำบล/หมู่บ้านเพิ่มขึ้นจากพื้นที่เดิม ให้สามารถรับมือกับภาวะทางเศรษฐกิจภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) รวมถึงภัยพิบัติธรรมชาติ ที่ส่งผลให้เศรษฐกิจของประเทศต่าง ๆ รวมทั้งประเทศไทยต้องชะงักงัน สินค้าอุปโภค บริโภค กระทั่งหนัก ขาดแคลนและราคาสูงขึ้น</p>
<p>6. วัตถุประสงค์ของโครงการ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อสนองงานในพระราชดำริ เรื่อง “หมู่บ้านยั่งยืน” (sustainable Village) ของสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าสิริวัณณวรี นารีรัตนราชกัญญา ให้เกิดผลเป็นรูปธรรมในระดับพื้นที่ 2. เพื่อขับเคลื่อนและขยายผลการดำเนินงานสร้างความมั่นคงด้านอาหารให้เกิดผลเป็นรูปธรรมมากขึ้น โดยใช้พื้นที่ส่วนกลางในตำบลในการเป็นแหล่งอาหารของตำบลหมู่บ้าน (พื้นที่ใหม่ของตำบลหมู่บ้าน) 3. เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกรและประชาชนในหมู่บ้านให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ลดความเหลื่อมล้ำ ให้ประชาชนสามารถพึ่งพาตนเองได้
<p>7. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย</p>	<p>ร้อยละ 80 ของจำนวนหมู่บ้านที่เข้าร่วมโครงการสามารถบูรณาการทุกภาคส่วน แก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงทางอาหาร</p>
<p>8. พื้นที่เป้าหมาย</p>	<p>พื้นที่ 111 ตำบลที่ได้รับการคัดเลือกในพื้นที่จังหวัดปัตตานี</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.อำเภอเมืองปัตตานี 10 ตำบล 2.อำเภอโคกโพธิ์ 12 ตำบล 3.อำเภอยะรัง 12 ตำบล 4.อำเภอยะหริ่ง 18 ตำบล 5.อำเภอสายบุรี 10 ตำบล 6.อำเภอมายอ 13 ตำบล 7.อำเภอหนองจิก 12 ตำบล 8.อำเภอปะนาเระ 10 ตำบล 9.อำเภอไม้แก่น 4 ตำบล 10.อำเภอทุ่งยางแดง 4 ตำบล 11.อำเภอกะพ้อ 3 ตำบล 12.อำเภอแม่ลาน 3 ตำบล
<p>9. กิจกรรมหลัก</p>	
<p>8.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ</p>	<p>กิจกรรมขับเคลื่อนและขยายผล 1 ตำบล 1 หมู่บ้านมั่นคงทางอาหาร ต้นแบบหมู่บ้านยั่งยืน (Sustainable Village) 3,330,000 บาท</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ที่ทำการปกครองจังหวัดปัตตานี -
9. หน่วยงานดำเนินการ	ที่ทำการปกครองจังหวัดปัตตานี
10. ระยะเวลาดำเนินโครงการ	เดือนตุลาคม 2567 - กันยายน 2568
11. งบประมาณ	3,330,000 บาท
12. ผลผลิต (Output)	สามารถพัฒนาและส่งเสริมการขับเคลื่อนโครงการบรรลุตามเป้าประสงค์ที่วางไว้ ตำบลและหมู่บ้านเกิดความเข้มแข็ง มีแปลงเกษตรหรือกิจกรรมเกษตรต้นแบบ ในการเรียนรู้ร่วมกัน
13. ผลลัพธ์จากการดำเนิน โครงการ (Outcome)	สามารถส่งเสริมการผลิตทางการเกษตร ฟื้นฟูทรัพยากรและเสริมสร้างความ เข้มแข็งของเกษตรกรและประชาชนในจังหวัดปัตตานี การผลิตด้านเกษตร ขับเคลื่อนไปสู่ Smart Farmer Smart Group และ Smart Product ของตำบล เกิดกระแสนิยมในการกินอาหารที่ดีและมีประโยชน์ รวมทั้งสามารถลดความ ยากจนและเหลื่อมล้ำ ประชาชนมีความสุขอย่างยั่งยืน

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการส่งเสริมและยกระดับเกษตรปลอดภัย สร้างความมั่นคงทางอาหารอย่างยั่งยืนสู่อาหารครัวโลก
2. ชื่อโครงการย่อย	โครงการยกระดับฟาร์มชุมชนสร้างอาชีพเพิ่มรายได้เศรษฐกิจฐานรากเพื่อความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน
3. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 1 การขับเคลื่อนภาคการเกษตร ด้วยเศรษฐกิจชีวภาพ (BCG Model)
4. แนวทางการพัฒนา	สร้างมูลค่าเพิ่มภาคการเกษตรและการส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ศักยภาพด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG Model
5. หลักการและเหตุผล	<p>ปัจจุบันในพื้นที่จังหวัดปัตตานี อาชีพด้านปศุสัตว์ยังคงมีความสำคัญในการประกอบอาชีพนอกเหนือจากการทำสวนผลไม้ สวนยางพารา อีกทั้งวิถีชีวิตของชาวมุสลิมนิยมบริโภคเนื้อสัตว์ และยังคงใช้เนื้อสัตว์ในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนาต่างๆ และเป็นการยกระดับเศรษฐกิจชุมชน เพิ่มรายได้เศรษฐกิจฐานรากลดรายจ่ายในครัวเรือน สอดคล้องนโยบายการขับเคลื่อนรายสินค้าปศุสัตว์ในพื้นที่และวิสัยทัศน์จังหวัดปัตตานี</p> <p>พืชอาหารสัตว์ : การเลี้ยงสัตว์เคี้ยวเอื้อง โค แพะ แกะ พืชอาหารสัตว์ ถือว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งในพื้นที่จังหวัดปัตตานีมีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการปลูกพืชอาหารสัตว์ และยังมีพื้นที่จำนวนมากยังมีพื้นที่ว่างเปล่า เช่น พื้นที่นาร้าง พื้นที่ สปก. พื้นที่สาธารณะ ฯ จำนวนมากกว่า 1,000 ไร่ ปริมาณพืชอาหารสัตว์ยังมีไม่เพียงพอต่อการเลี้ยงสัตว์ในพื้นที่ จำเป็นต้องเพิ่มฐานการผลิตพืชอาหารสัตว์ในพื้นที่ เพื่อความมั่นคงทางด้านอาหารสัตว์และสามารถลดต้นทุนการเลี้ยงสัตว์ด้านอาหารสัตว์ สร้างกลไกตลาดอาหารสัตว์ สร้างเครือข่ายด้านพืชอาหารสัตว์ เพื่อสร้างอาชีพ เพิ่มรายได้แก่เกษตรกร และเพื่อลดพื้นที่ว่างเปล่าใช้พื้นที่ว่างเปล่าให้เกิดประโยชน์ ตอบสนองและรองรับนโยบายของรัฐบาล โครงการโคบาลชายแดนใต้</p> <p>ผิ้งชันโรง : ถือเป็นสัตว์เศรษฐกิจตัวใหม่ที่สามารถสร้างอาชีพทางเลือก เพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรในพื้นที่ ผิ้งชันโรงเลี้ยงง่าย ประหยัดเวลา ไม่ต้องใช้อาหารในการเลี้ยง ให้น้ำผิ้งที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย มีเกษตรกรรวมกลุ่มกันเพื่อเลี้ยงผิ้งชันโรงเพื่อสร้างอาชีพ เพิ่มรายได้ครัวเรือน ได้จดทะเบียนกลุ่มวิสาหกิจพระสหายผู้เลี้ยงผิ้งชันโรง อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี สมาชิกจำนวน 10 ราย มีการแปรรูปจำหน่ายน้ำผิ้งชันโรงภายใต้แบรนด์ของกลุ่ม จำหน่ายตลาดในพื้นที่และพื้นที่ข้างเคียง ซึ่งยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของตลาด จึงขอมีความต้องการเพิ่มฐานการผลิตน้ำผิ้งชันโรงในพื้นที่ โดยเพิ่มเครือข่ายเกษตรกรผู้เลี้ยงผิ้งชันโรง ตอบสนองนโยบายตลาดนำการผลิตของรัฐบาล</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	ดังนั้น จังหวัดปัตตานี ต้องกำหนดกลยุทธ์ และทิศทาง ให้เกิดความสำเร็จ ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตแก่ประชาชน สร้างความเชื่อมั่นในอาชีพ เพิ่มรายได้ครัวเรือน ยกระดับเศรษฐกิจฐานรากระดับชุมชน การมีรายได้ต่อการดำรงชีวิตของเกษตรกร สู่ความเชื่อมั่นที่ดีต่อรัฐ ตอบสนองนโยบายของภาครัฐ ภายใต้นโยบายสามเหลี่ยม เมืองเศรษฐกิจ มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน
6. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อสร้างอาชีพ สร้างรายได้ให้กับเกษตรกรผู้ประกอบอาชีพด้านปศุสัตว์ 2. เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรด้านรายได้กระตุ้นเศรษฐกิจฐานราก 3. เพื่อสร้างความเข้มแข็งของสถาบันเกษตรกร ให้เกิดความมั่งคั่งยั่งยืน
7. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	เชิงปริมาณ 1. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นปีละ ไม่น้อยกว่า 12,000 บาท/ปี 2. ปริมาณแปลงพืชอาหารสัตว์เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 0.20 เชิงคุณภาพ 1. ผลิตพืชอาหารสัตว์พันธุ์ดีที่มีคุณภาพรองรับความต้องการ ของตลาดและผู้บริโภค 2. เกษตรกรร้อยละ 70 มีความพึงพอใจในการประกอบอาชีพ
8. พื้นที่เป้าหมาย	12 อำเภอในพื้นที่จังหวัดปัตตานี
9. กิจกรรมหลัก	
9.1 กิจกรรมหลักที่ 1	กิจกรรมเพิ่มฐานการผลิตพืชอาหารสัตว์ ลดพื้นที่ว่างเปล่า สร้างอาชีพ เพิ่มรายได้
งบประมาณ	4,889,100 บาท
ผู้รับผิดชอบ	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดปัตตานี
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	-
9.2 กิจกรรมหลักที่ 2	กิจกรรมเพิ่มฐานการผลิตฝั่งชั้นโรง เพื่อแปรรูป สร้างอาชีพ เพิ่มรายได้
งบประมาณ	2,299,200 บาท
ผู้รับผิดชอบ	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดปัตตานี
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	-
10. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดปัตตานี
11. ระยะเวลาดำเนินโครงการ	เดือนตุลาคม 2567 - เดือนกันยายน 2568
12. งบประมาณ	7,188,300 บาท
13. ผลผลิต (Output)	1. เพิ่มปริมาณผลผลิตที่มีคุณภาพด้านปศุสัตว์ 2. พัฒนาอาชีพด้านปศุสัตว์ให้เกิดการขยายตัวรองรับความมั่นคงมิติด้านอาหาร
14. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	1. สร้างมูลค่าเพิ่มเกิดการขยายตัวด้านเศรษฐกิจสู่อุตสาหกรรมฮาลาล 2. เกษตรกรสามารถเพิ่มรายได้จากผลผลิตสัตว์พันธุ์ดีที่มีคุณภาพ

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการส่งเสริมและยกระดับเกษตรปลอดภัย สร้างความมั่นคงทางอาหารอย่างยั่งยืนสู่อาหารครัวโลก
2. ชื่อโครงการย่อย	โครงการผลิตผักร่วมเลี้ยงปลาในระบบอควาโพนิกส์แบบอัจฉริยะเพื่อความมั่นคงทางด้านอาหารกลางวันในโรงเรียนจังหวัดปัตตานี
3. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 1 การขับเคลื่อนภาคการเกษตร ด้วยเศรษฐกิจชีวภาพ (BCG Model)
4. แนวทางการพัฒนา	สร้างมูลค่าเพิ่มภาคการเกษตรและการส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ศักยภาพด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG Model
5. หลักการและเหตุผล	<p>กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้จัดทำยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) เป็นกรอบการพัฒนาการเกษตรของประเทศในระยะยาว ซึ่งสอดคล้องกับการพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) แผนปฏิรูปของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ซึ่งเป็นเป้าหมายพัฒนาในระดับโลกขององค์การสหประชาชาติ โดยยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) มุ่งเน้นการเสริมจุดแข็งและแก้ไขจุดอ่อนให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกร มั่นคง ภาคการเกษตรมั่งคั่ง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” SDGs ประกอบด้วย 17 เป้าหมาย และ 169 เป้าประสงค์ ได้แก่ ความมั่นคงทางด้านอาหาร (เป้าหมายที่ 2) และรูปแบบการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน (เป้าหมายที่ 12) เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการผลิตอาหารทั้งพืชผัก และเนื้อสัตว์ที่เป็นแหล่งของโปรตีนที่มีความจำเป็นต่อความมั่นคงทางอาหารการส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืน เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันและสร้างความมั่นคงแก่เกษตรกร ได้แก่ เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน เกษตรอินทรีย์ เกษตรธรรมชาติ และวนเกษตร ด้วยการลด ละ เลิก การใช้สารเคมีสังเคราะห์ ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรรับรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีอย่างถูกต้อง และมีการพัฒนาอาหารของไทยให้เป็นรูปแบบอาหารที่ปลอดภัยและมีกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อตอบสนองต่อความต้องการสินค้าเกษตรปลอดภัยใน 5ร ได้แก่ โรงเรียน โรงแรม โรงพยาบาล เรือนจำ และร้านอาหาร</p> <p>บ่ายวันที่ 27 กรกฎาคม 2564 สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงกล่าวสุนทรพจน์เล่าถึงประสบการณ์ความสำเร็จในการดำเนินงาน “โครงการอาหารกลางวัน” และ “โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันในโรงเรียน” ของประเทศไทยในที่ประชุมสุดยอดผู้นำระบบอาหารโลกของสหประชาชาติ (Pre-summit of the UN Food Systems Summit)</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพฯ ทรงกล่าวต่อที่ประชุมว่า ได้ทรงงาน “โครงการอาหารกลางวัน” และ “โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน ในโรงเรียน” มากกว่า 40 ปี เพราะโรงเรียนเป็นศูนย์กลางของชุมชนและศูนย์กลางของการเรียนรู้ และโรงเรียนเป็นพื้นที่แห่งการพัฒนาด้าน อาหาร สุขภาพ และการศึกษา เพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) โดยเมื่อ 40 ปีที่ผ่านมา พระองค์ท่านเริ่มโครงการในพื้นที่ทุรกันดาร โดยจัดหาเมล็ดพันธุ์ผัก เมล็ดถั่ว ถั่วฝักยาว และพันธุ์สัตว์ต่าง ๆ เช่น สัตว์ปีก ปศุสัตว์ สุกร แพะ และปลา มอบให้แก่โรงเรียน มีการส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้การอนุรักษ์น้ำและดิน มีการใช้สารชีวภาพ ในการควบคุมและกำจัดศัตรูพืชด้วยตัวเองด้วยวิถีธรรมชาติในแปลงเกษตรของโรงเรียน เพื่อหลีกเลี่ยงการใช้สารเคมีอันตราย ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้วิธีการบูรณาการความรู้ จากหลายวิชาเข้าด้วยกัน และยังสามารถขยายผลผลิตจากแปลงเกษตรของโรงเรียน ให้กับโรงอาหารของโรงเรียนในรูปแบบของระบบสหกรณ์อีกด้วย ซึ่งการปลูกพืช ร่วมกับการเลี้ยงสัตว์น้ำเป็นระบบการเกษตรแบบยั่งยืนรูปแบบหนึ่ง เพื่อให้เกิด ความมั่นคงทางอาหาร โดยระบบนี้เป็นการจัดการของเสียจากระบบการผลิตทาง การเกษตรให้เหลือน้อยที่สุดหรือกระทั่งไม่มี โดยน้ำของเสียจากสัตว์น้ำกลับมาใช้ ใหม่ และทำให้เกิดการหมุนเวียน ซึ่งจัดเป็นระบบที่มีการจัดการทางการเกษตรที่ พึ่งพากันระหว่างการปลูกพืชและการเลี้ยงสัตว์น้ำ จึงสามารถนำองค์ความรู้ใน เรื่องการปลูกพืชร่วมกับการเลี้ยงสัตว์น้ำไปจัดการในระดับชุมชนและโรงเรียนได้</p>
<p>6. วัตถุประสงค์ของโครงการ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อพัฒนาต้นแบบเทคโนโลยีการปลูกผักร่วมกับการเลี้ยงปลาในระบบบ่อควา โปนิกส์แบบอัจฉริยะ 2. เพื่อเป็นศูนย์เรียนรู้ให้ชุมชนสามารถใช้ เทคโนโลยีการปลูกผักร่วมกับการเลี้ยงปลา ในระบบบ่อควาโปนิกส์แบบอัจฉริยะสร้างมูลค่าเพิ่มของพืชผลทางการเกษตรตลอด ห่วงโซ่อุปทานเพิ่ม มูลค่าสินค้าที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ แบบอัจฉริยะ 3. เพื่อให้ชุมชนผู้สนใจในจังหวัดชายแดนภาคใต้สามารถปลูกพืชร่วมกับการเลี้ยง ปลาช่วยให้พึ่งพาตนเองได้ในอนาคต
<p>7. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ต้นแบบระบบเลี้ยงปลาปลูกผักอควาโปนิกส์แบบอัจฉริยะ (Smart Aquaponic System) ปี 2568 จำนวน อย่างน้อย 5 ต้นแบบ ได้รับโปรตีนจากปลาและและ คุณค่าอาหารจากพืชผัก เป็นการใช้น้ำอย่างคุ้มค่า ยั่งยืน โครงการอาหารกลางวัน ในโรงเรียน ถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเป้าหมายการนำต้นแบบระบบบ่อควาโปนิกส์ แบบอัจฉริยะ (Smart Aquaponic System) 2. พัฒนานักเรียน ยุวเกษตรกร ปี 2568 จำนวน 100 ราย ได้รับการพัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

หัวข้อ	รายละเอียด
	3. ผลสัมฤทธิ์ของโครงการต่อการปิดช่องว่างของเป้าหมาย (project's contribution to target gap) ** อัตราการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (ร้อยละ) เพิ่มขึ้น 0.1
8. พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดปัตตานี
9. กิจกรรมหลัก	
9.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พัฒนาต้นแบบการผลิตผักน้ำร่วมปลานิลสายน้ำไหลเกษตรอัตลักษณ์ชายแดนใต้ ในระบบอควาโปนิคส์แบบอัจฉริยะ 100,000 บาท มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี -
9.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การถ่ายบริการวิชาการ การผลิตผักร่วมปลา เพื่ออาหารกลางวันโรงเรียนใน ระบบอควาโปนิคส์แบบอัจฉริยะ 1,100,000 บาท มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี -
9.3 กิจกรรมหลักที่ 3 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การประเมินผลการดำเนินโครงการ 100,000 บาท มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี -
10. หน่วยงานดำเนินการ	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
11. ระยะเวลาดำเนินโครงการ	ตุลาคม 2567 – กันยายน 2568
12. งบประมาณ	1,300,000 บาท
13. ผลผลิต (Output)	1. ต้นแบบระบบอควาโปนิคส์แบบอัจฉริยะ (Smart Aquaponic System) ปี 2568 จำนวน 5 ต้นแบบ - ได้รับโปรตีนจากปลาและและคุณค่าอาหารจากพืชผัก เป็นการใช้ น้ำอย่างคุ้มค่า ยั่งยืน กลุ่มเป้าหมาย โรงเรียนในพระราชดำริฯ กลุ่มยูวเกษตรกร ปลูกผักและเลี้ยงปลา จังหวัดปัตตานีได้รับถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเป้าหมายการนำ ต้นแบบระบบอควาโปนิคส์แบบอัจฉริยะ (Smart Aquaponic System) 2. นักเรียนและยูวเกษตร ปี พ.ศ. 2568 จำนวน 100 ราย ได้รับการพัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต
14. ผลลัพธ์จากการดำเนิน โครงการ (Outcome)	1. การพัฒนายูวเกษตรกรต่อยอดองค์ความรู้ หรือการรับการถ่ายทอดงานวิจัยและ นวัตกรรมด้านต้นแบบเทคโนโลยีการปลูกผักร่วมกับการเลี้ยงปลาในระบบอควาโปนิคส์ แบบอัจฉริยะ

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>2. สินค้าที่ได้จากเทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะเทคโนโลยีการปลูกผักร่วมกับการเลี้ยงปลาในระบบบอควาโปนิคส์แบบอัจฉริยะมีมูลค่าเพิ่มขึ้นผู้บริโภคได้รับโปรตีนจากปลาและและคุณค่าอาหารจาก พืชผัก เป็นการใช้น้ำอย่างคุ้มค่าเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเพื่อโครงการอาหารกลางวันให้เกิดความยั่งยืน</p>

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการก่อสร้างและปรับปรุงระบบชลประทานให้ครอบคลุมพื้นที่แหล่งผลิตที่สำคัญ
2. ชื่อโครงการย่อย	โครงการปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการผลิตภาคเกษตรกรรม
3. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 1 การขับเคลื่อนภาคการเกษตร ด้วยเศรษฐกิจชีวภาพ (BCG Model)
4. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคม และระบบโลจิสติกส์ เพื่อยกระดับการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ
5. หลักการและเหตุผล	<p>เพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 จำเป็นต้องส่งเสริมการใช้มาตรการเชิงป้องกันก่อนเกิดภัยในพื้นที่สำคัญ อาทิ การกำหนดรูปแบบและแนวทางการใช้พื้นที่ลุ่มต่ำเป็นพื้นที่รับน้ำนอง ระบบการระบายน้ำตามฝั่งน้ำ สนับสนุนการใช้แนวทางธรรมชาติในการจัดการปัญหาภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศอย่างยั่งยืน เช่น การแก้ปัญหาน้ำท่วม โดยการฟื้นฟูพื้นที่ชุ่มน้ำที่คอยรับน้ำ ดักตะกอน การแก้ปัญหาขาดแคลนน้ำ โดยการฟื้นฟูป่าต้นน้ำ สร้างระบบกักเก็บน้ำย่อย ๆ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาปัตตานี มีระบบส่งน้ำ ซึ่งเป็นคลองส่งน้ำทั้งคลองส่งน้ำสายหลักและสายซอย รวมความยาวทั้งหมดประมาณ 489 กิโลเมตร และในการก่อสร้างคลองส่งน้ำนั้นจะมีขอบเขตคลองที่เป็นทรัพย์สินในความครอบครองและดูแลบำรุงรักษาของกรมชลประทาน จากขอบเขตคลองถึงคลองส่งน้ำชลประทานจะมีบ่อยืมดิน ซึ่งปัจจุบันมีความตื่นเขิน ราษฎรเข้าบุกรุกเพื่อก่อสร้างที่อยู่อาศัย รวมถึงการปลูกพืชเพื่อการเกษตร บ่อยืมดินดังกล่าวทางกรมชลประทานมีแผนที่จะพัฒนาเป็นแหล่งเก็บน้ำสำรองเพื่อแก้ไขปัญหาภัยแล้ง รวมถึงการพัฒนาเพื่อการระบายน้ำที่ท่วมขังพื้นที่ของราษฎร เนื่องจากการก่อสร้างถนนหรือทางเชื่อมอื่น ๆ และยังไม่มีการก่อสร้างท่อลอดหรืออาคารบังคับน้ำอื่น ๆ หากมีการดำเนินการรวมถึงการเก็บกักน้ำเพื่อเป็นแหล่งน้ำสำรองตามแผนที่งานที่ได้เสนอมาก็เป็นอย่างดี ราษฎรสามารถนำน้ำไปใช้ประโยชน์เพื่อการเกษตรได้ตามปกติ</p>
6. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการส่งน้ำ เกษตรกรสามารถรับน้ำเพื่อการเกษตรได้อย่างทั่วถึง 2. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการระบายน้ำ สามารถระบายน้ำ ในพื้นที่ได้อย่างรวดเร็วลดปัญหาน้ำท่วมขัง 3. เพื่อให้สามารถควบคุมการส่งน้ำให้เข้าแปลงเพาะปลูกได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรม 4. เพื่อป้องกันการกัดเซาะของตลิ่ง เกษตรกรสามารถปลอดภัยจากการพังทลายของดิน
7. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพิ่มประสิทธิภาพในการเก็บกักน้ำและเป็นแหล่งเก็บน้ำสำรองของกรมชลประทานให้ราษฎรได้ใช้น้ำได้ตลอดปี

หัวข้อ	รายละเอียด
	<ul style="list-style-type: none"> - พื้นที่หมู่ที่ 3 บ้านไผ่มัน ตำบลบ่อทอง อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี สามารถเก็บกักน้ำสูงสุดได้ประมาณ 286,000 ลูกบาศก์เมตร - พื้นที่หมู่ที่ 1 บ้านม่วงหวาน ตำบลปานัน อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี สามารถเก็บกักน้ำสูงสุดได้ประมาณ 25,700 ลูกบาศก์เมตร - พื้นที่หมู่ที่ 4 บ้านม่วงหม้ง ตำบลเมะมาวี อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี สามารถเก็บกักน้ำสูงสุดได้ประมาณ 350,000 ลูกบาศก์เมตร - พื้นที่หมู่ที่ 6 ตำบลแม่ลาน อำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี สามารถเก็บกักน้ำสูงสุดได้ประมาณ 350,000 ลูกบาศก์เมตร <p>2. เพิ่มประสิทธิภาพในการระบายน้ำ สามารถระบายน้ำ ในพื้นที่ได้อย่างรวดเร็ว ลดปัญหาน้ำท่วมขัง</p>
8. พื้นที่เป้าหมาย	<ol style="list-style-type: none"> 1. หมู่ที่ 3 บ้านไผ่มัน ตำบลบ่อทอง อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี 2. หมู่ที่ 1 บ้านม่วงหวาน ตำบลปานัน อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี 3. หมู่ที่ 4 บ้านม่วงหม้ง ตำบลเมะมาวี อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี 4. หมู่ที่ 6 ตำบลแม่ลาน อำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี 5. หมู่ที่ 6 บ้านบ่อทอง ตำบลบ่อทอง อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี 6. หมู่ที่ 4 บ้านดอนยาง ตำบลบางเขา อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี 7. หมู่ที่ 1 บ้านค้อตันหยง ตำบลค้อตันหยง อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี 8. หมู่ที่ 1 บ้านราเกาะ ตำบลเกาะจัน อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี
9. กิจกรรมหลัก	
<p>9.1 กิจกรรมหลักที่ 1</p> <p>งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>กิจกรรมเพิ่มประสิทธิภาพการเก็บกักน้ำข้างคลอง 12.0R-8.2R หมู่ที่ 3 ตำบลบ่อทอง อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี</p> <p>7,800,000 บาท</p> <p>โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาปัตตานี</p> <p>-</p>
<p>9.2 กิจกรรมหลักที่ 2</p> <p>งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>กิจกรรมเพิ่มประสิทธิภาพการเก็บกักน้ำข้างคลอง Lat 2.7L-0.1L-3.2L หมู่ที่ 2 ตำบลปานัน อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี</p> <p>700,000 บาท</p> <p>โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาปัตตานี</p> <p>-</p>
<p>9.3 กิจกรรมหลักที่ 3</p> <p>งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>กิจกรรมเพิ่มประสิทธิภาพการเก็บกักน้ำข้างคลอง RMC หมู่ที่ 4 ตำบลเมะมาวี อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี</p> <p>1,700,000 บาท</p> <p>โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาปัตตานี</p> <p>-</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
9.4 กิจกรรมหลักที่ 4 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมเพิ่มประสิทธิภาพการเก็บกักน้ำข้างคลอง 4.9R หมู่ที่ 6 ตำบลแม่ลาน อำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี 8,200,000 บาท โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาปัตตานี -
9.5 กิจกรรมหลักที่ 5 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมซ่อมแซมคันคลองระบายน้ำ D1 โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาปัตตานี หมู่ที่ 6 ตำบลบ่อทอง อำเภอนงจิก จังหวัดปัตตานี 15,000,000 บาท โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาปัตตานี -
9.6 กิจกรรมหลักที่ 6 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมซ่อมแซมคันคลองระบายน้ำ D2 โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาปัตตานี หมู่ที่ 4 ตำบลบางเขา อำเภอนงจิก จังหวัดปัตตานี 14,500,000 บาท โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาปัตตานี -
9.7 กิจกรรมหลักที่ 7 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมซ่อมแซมคันคลองระบายน้ำ D2-15.2R โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาปัตตานี หมู่ที่ 1 ตำบลคอลลอดตันหยง อำเภอนงจิก จังหวัดปัตตานี 14,000,000 บาท โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาปัตตานี -
9.8 กิจกรรมหลักที่ 8 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมก่อสร้างอาคารป้องกันตลิ่งบ้านราเกาะ หมู่ที่ 1 บ้านราเกาะ ตำบลเกาะจัน อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี 25,000,000 บาท โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาปัตตานี -
10. หน่วยงานดำเนินการ	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาปัตตานี
11. ระยะเวลาดำเนินโครงการ	ตุลาคม 2567 – กันยายน 2568
12. งบประมาณ	86,900,000 บาท
13. ผลผลิต (Output)	แหล่งน้ำชลประทานได้รับการปรับปรุง และซ่อมแซมให้ได้มาตรฐาน สามารถส่งน้ำและกระจายน้ำไปยังพื้นที่เกษตรกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพและทั่วถึง
14. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	1. สามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้ประโยชน์จากแหล่งเก็บน้ำสำรอง เพื่อการเกษตรในพื้นที่ และประชาชนได้รับประโยชน์จากโครงการอย่างทั่วถึง

หัวข้อ	รายละเอียด
	2. สามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการระบายน้ำ สามารถระบายน้ำ ในพื้นที่ได้อย่างรวดเร็ว รวมทั้งสามารถลดปัญหาน้ำท่วมขังในพื้นที่

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการก่อสร้างและปรับปรุงระบบชลประทานให้ครอบคลุมพื้นที่แหล่งผลิตที่สำคัญ
2. ชื่อโครงการย่อย	โครงการ 1 แหล่งน้ำ 1 ตำบล เพื่อบริหารจัดการน้ำ จังหวัดปัตตานี อย่างยั่งยืน
3. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 1 การขับเคลื่อนภาคการเกษตร ด้วยเศรษฐกิจชีวภาพ (BCG Model)
4. แนวทางการพัฒนา	1. สร้างมูลค่าเพิ่มภาคการเกษตรและการส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ศักยภาพด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG Model 2. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคม และระบบโลจิสติกส์ เพื่อยกระดับการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ
5. หลักการและเหตุผล	<p>ตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง” เป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ด้านการสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและ ความมั่นคงด้านน้ำ รวมทั้งมีความสามารถในการป้องกันผลกระทบและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติธรรมชาติ กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ การวางระบบบริหารจัดการน้ำให้มีประสิทธิภาพทั้ง 22 กลุ่มน้ำ เน้นการปรับระบบบริหารจัดการน้ำอย่างบูรณาการ</p> <p>ตามที่รัฐบาลได้แถลงนโยบายต่อสภาผู้แทนราษฎร เพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาประเทศและการเพิ่มศักยภาพการแข่งขันทางเศรษฐกิจ ข้อ 6.8 การแก้ไขและการป้องกันปัญหาน้ำท่วม ในพื้นที่ที่เป็นบริเวณกว้างและเฉพาะบางพื้นที่ และปัญหาการขาดแคลนน้ำภาคการเกษตรสำหรับพื้นที่เพาะปลูก การเลี้ยงสัตว์และการหาทางป้องกันไม่ให้เกิดน้ำท่วมรุนแรง ซึ่งต้องเร่งดำเนินการโดยวิธีการจัดสร้างแหล่งน้ำ และพัฒนาพื้นที่กักเก็บน้ำขนาดเล็กให้กระจายครอบคลุมในทุกพื้นที่ของประเทศไทยให้มากที่สุด</p> <p>ด้วยเทศบาล / องค์การบริหารส่วนตำบลต่างๆ และโครงการชลประทานปัตตานี มักได้รับเรื่องร้องขอโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก จากเทศบาล / องค์การบริหารส่วนตำบลต่างๆ ในพื้นที่จังหวัดปัตตานี เป็นจำนวนมาก ไม่น้อยกว่า 1,000 โครงการ ซึ่งมีปัญหาการขาดแคลนน้ำสำหรับการอุปโภค - บริโภค และการเกษตร รวมทั้งปัญหาน้ำท่วมขังในช่วงฤดูฝนในพื้นที่ต่างๆดังกล่าว เป็นประจำทุกปี ทั้งนี้ เทศบาล / องค์การบริหารส่วนตำบลต่างๆ และโครงการชลประทานปัตตานี รวมทั้ง จังหวัดปัตตานี ได้พิจารณาโครงการร่วมกันแล้ว เห็นว่า สมควรเร่งรัดดำเนินการก่อสร้างพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก ให้เพียงพอ ครอบคลุม ทุกตำบลในพื้นที่จังหวัดปัตตานี เพื่อให้เป็นแหล่งน้ำของชุมชน/ตำบล ไว้ใช้สำหรับในการอุปโภค-บริโภค และการเกษตรของชุมชน และ แก้ไขปัญหาน้ำท่วมขังในช่วงฤดูฝนในพื้นที่ทั้งจังหวัดปัตตานีได้อย่างทั่วถึง</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
6. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อศึกษา สํารวจ ออกแบบ พร้อมประมาณราคางานก่อสร้าง โครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก สําหรับแก้ไขปัญหาขาดแคลนน้ำสําหรับการอุปโภค-บริโภคและการเกษตร รวมทั้งแก้ไขปัญหาหน้าท่วมขังในช่วงฤดูฝน ในพื้นที่ทั้งจังหวัดปัตตานี 2. เพื่อรองรับแผนแม่บทการบริหารจัดการน้ำจังหวัดปัตตานีอย่างยั่งยืน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน
7. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	ผลการศึกษา สํารวจ ออกแบบพร้อมประมาณราคางานก่อสร้างโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก ทั้งจังหวัดปัตตานี จำนวน 1 ชุด จะทำให้มีความพร้อมทุกๆ ด้าน เพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณ ในการก่อสร้างโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก ทั้งจังหวัดปัตตานี
8. พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดปัตตานี
9. กิจกรรมหลัก	
9.1 กิจกรรมหลักที่ 1	จ้างที่ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญเพื่อศึกษา สํารวจ ออกแบบพร้อมประมาณราคางานก่อสร้างโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กในพื้นที่ทั้งจังหวัดปัตตานี จำนวน 115 ตำบล
งบประมาณ	15,000,000 บาท
ผู้รับผิดชอบ	โครงการชลประทานปัตตานี
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง
10. หน่วยงานดำเนินการ	โครงการชลประทานปัตตานี
11. ระยะเวลาดำเนินโครงการ	เดือนตุลาคม 2567 – กันยายน 2568
12. งบประมาณ	15,000,000 บาท
13. ผลผลิต (Output)	ผลการศึกษา สํารวจ ออกแบบพร้อมประมาณราคางานก่อสร้างโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก ทั้งจังหวัดปัตตานี จำนวน 1 ชุด
14. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	1. ทำให้มีรายงานสรุปลักษณะโครงการ ที่เหมาะสมกับพื้นที่ และสภาพปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดิน และใช้ข้อมูลที่เป็นปัจจุบันมากที่สุด 2. ทำให้มีแบบรายละเอียดพร้อมประมาณราคางานก่อสร้าง สําหรับการก่อสร้างโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก ที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่โครงการ และความต้องการของราษฎร 3. ทำให้สามารถแก้ไขและบรรเทาปัญหาความเดือดร้อนของราษฎร ในการขาดแคลนน้ำสําหรับการเกษตรและการอุปโภคบริโภค รวมทั้งปัญหาน้ำท่วมขังในช่วงฤดูฝน ในพื้นที่ทั้งจังหวัดปัตตานี ได้อย่างเร่งด่วน 4. ทำให้มีแผนแม่บทการบริหารจัดการน้ำจังหวัดปัตตานี อย่างยั่งยืน ที่ช่วยในการอนุรักษ์ดินและน้ำ สําหรับชุมชน เพื่อสิ่งแวดล้อมชุมชน

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการก่อสร้างและปรับปรุงระบบชลประทานให้ครอบคลุมพื้นที่แหล่งผลิตที่สำคัญ
2. ชื่อโครงการย่อย	โครงการเหลียวหลัง แลหน้า แก้ปัญหาน้ำ จังหวัดปัตตานี
3. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 1 การขับเคลื่อนภาคการเกษตร ด้วยเศรษฐกิจชีวภาพ (BCG Model)
4. แนวทางการพัฒนา	1. สร้างมูลค่าเพิ่มภาคการเกษตรและการส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ศักยภาพด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG Model 2. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคม และระบบโลจิสติกส์ เพื่อยกระดับการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ
5. หลักการและเหตุผล	<p>ตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง” เป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ด้านการเสริมสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและความมั่นคงด้านน้ำ รวมทั้งมีความสามารถในการป้องกันผลกระทบและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติธรรมชาติ กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ การวางระบบบริหารจัดการน้ำให้มีประสิทธิภาพทั้ง 22 ลุ่มน้ำ เน้นการปรับระบบบริหารจัดการน้ำอย่างบูรณาการ</p> <p>ด้วยเทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบลต่างๆ และ โครงการชลประทานปัตตานี รวมทั้ง จังหวัดปัตตานี มักได้รับเรื่องร้องขอโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กจากเทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบลต่างๆ ในพื้นที่จังหวัดปัตตานี เป็นจำนวนมาก ซึ่งมีปัญหาการขาดแคลนน้ำสำหรับการอุปโภค – บริโภค และการเกษตร รวมทั้งปัญหาน้ำท่วมขังในช่วงฤดูฝนในพื้นที่ต่างๆ ดังกล่าว เป็นประจำทุกปี ซึ่งจากการตรวจสอบแนวทางแก้ไขปัญหาน้ำในพื้นที่จริงเบื้องต้น พบว่า มีแหล่งน้ำขนาดเล็กอยู่แล้ว แต่ได้ดำเนินการก่อสร้างและใช้งานมาแล้วเป็นเวลานานหรือเกินกว่า 20 ปี จากหลายหน่วยงานอาทิ เช่น กรมชลประทาน (จำนวนไม่น้อย 100 กว่าโครงการ) หน่วยงานเร่งรัดพัฒนาชนบท และหน่วยงานอื่นๆ เป็นต้น ทั้งนี้ ได้ถ่ายโอนภารกิจให้กับท้องถิ่นต่างๆแล้ว ตั้งแต่ ปี 2546 เป็นต้นมา ปัจจุบันโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กดังกล่าวอยู่ในสภาพชำรุดทรุดโทรม ใช้งานได้บ้าง ไม่ได้บ้าง แต่ถ้าหากมีการซ่อมแซมปรับปรุงฟื้นฟูแหล่งน้ำเหล่านั้น ก็สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำสำหรับการอุปโภค – บริโภค และการเกษตร รวมทั้ง ปัญหาน้ำท่วมขังในช่วงฤดูฝนในพื้นที่ต่างๆดังกล่าวได้ (คำว่า เหลียวหลัง หมายถึง หันกลับไปดูแหล่งน้ำที่ได้ก่อสร้างไว้แล้ว แลหน้าแก้ปัญหาน้ำ หมายถึง การซ่อมแซมปรับปรุงฟื้นฟูแหล่งน้ำเหล่านั้น ให้มีประสิทธิภาพใช้งานได้ดีดังเดิม หรือดีกว่าเดิม) ทั้งนี้ เทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบลต่างๆ และโครงการชลประทานปัตตานี รวมทั้ง จังหวัดปัตตานีได้พิจารณาโครงการร่วมกันแล้ว เห็นว่า สมควรเร่งรัดดำเนินการซ่อมแซมปรับปรุงฟื้นฟู</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>แหล่งน้ำขนาดเล็กดังกล่าว เหล่านั้นให้มีประสิทธิภาพใช้งานได้ดีเหมือนเดิมหรือดีกว่าเดิม เพื่อให้เป็นแหล่งน้ำของชุมชน/ตำบล ไว้ใช้สำหรับในการอุปโภค-บริโภค และการเกษตรของชุมชน และ แก้ไขปัญหาน้ำท่วมขังในช่วงฤดูฝน ในพื้นที่ทั้งจังหวัดปัตตานี ได้อย่างทั่วถึง</p> <p>โดยโครงการเหลียวหลัง แลหน้า แก้ปัญหาน้ำ จังหวัดปัตตานี เป็นโครงการที่สอดคล้องกับคำแถลงนโยบายของรัฐบาล ยุคปัจจุบัน โดยเป็นนโยบายเร่งด่วนที่จะเริ่มดำเนินการในปีแรก กล่าวคือ ส่งเสริมให้มีการบริหารจัดการน้ำอย่างบูรณาการ และเร่งรัดขยายเขตพื้นที่ชลประทาน ประกอบกับการมีปัญหาคาราคาซังชลประทาน จำนวนงานที่ขำรุค เสียหาย ไม่สามารถทำงานได้ จากข้อร้องเรียนของเกษตรกรที่มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นอันมาก ทางกรมชลประทาน จึงจำเป็นต้องขอรับสนับสนุนงบประมาณมาแก้ไขปัญหาโดยเร่งด่วน</p>
6. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อสำรวจรวบรวมโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กที่ก่อสร้างไว้แล้วทั้งหมดในเขตจังหวัดปัตตานี สำหรับเป็นฐานข้อมูลในการซ่อมแซม และปรับปรุงโครงการ 2. เพื่อประเมินสภาพปัจจุบันของโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กทั้งหมดในเขตจังหวัดปัตตานี 3. เพื่อจัดทำรายงานการศึกษาปรับปรุงโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กทั้งหมดในเขตจังหวัดปัตตานี ตามลำดับความสำคัญเร่งด่วน 4. เพื่อสำรวจ ออกแบบ พร้อมประมาณราคางาน ของงานซ่อมแซม และปรับปรุงแหล่งน้ำขนาดเล็กทั้งหมด ในเขตจังหวัดปัตตานี สำหรับแก้ไขปัญหาขาดแคลนน้ำ สำหรับการอุปโภค-บริโภค และ การเกษตร รวมทั้งแก้ไขปัญหาน้ำท่วมขังในช่วงฤดูฝน ในพื้นที่ทั้งจังหวัดปัตตานี ให้สามารถรองรับความต้องการใช้น้ำในอนาคต รวมทั้งป้องกันปัญหาน้ำท่วม ในอีก 10 – 15 ปี ข้างหน้าได้ 5. เพื่อจัดทำระบบฐานข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS) แสดงตำแหน่งที่ตั้งโครงการ และรายละเอียดขององค์ประกอบโครงการ หรืออื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
7. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<p>ผลการศึกษา สำรวจ ออกแบบพร้อมประมาณราคางานก่อสร้างโครงการซ่อมแซม และปรับปรุงฟื้นฟูแหล่งน้ำขนาดเล็กทั้งหมดในเขตจังหวัดปัตตานี จำนวน 1 ชุด จะทำให้มีความพร้อมทุกๆ ด้าน เพื่อขอรับสนับสนุนงบประมาณ ในการก่อสร้างโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก ทั้งจังหวัดปัตตานี</p>
8. พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดปัตตานี
9. กิจกรรมหลัก	
9.1 กิจกรรมหลักที่ 1	จ้างที่ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญเพื่อศึกษา สำรวจ ออกแบบพร้อมประมาณราคางานก่อสร้างโครงการซ่อมแซม และปรับปรุงฟื้นฟูแหล่งน้ำขนาดเล็กทั้งหมดในเขตจังหวัดปัตตานี

หัวข้อ	รายละเอียด
งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	10,000,000 บาท โครงการชลประทานปัตตานี -
9. หน่วยงานดำเนินการ	โครงการชลประทานปัตตานี
10. ระยะเวลาดำเนินโครงการ	ตุลาคม 2567 – กันยายน 2568
11. งบประมาณ	10,000,000 บาท
12. ผลผลิต (Output)	ผลการศึกษา สำรวจ ออกแบบพร้อมประมาณราคางานก่อสร้างโครงการซ่อมแซมและปรับปรุงฝันทันน้ำขนาดเล็ก ทั้งหมด จำนวน 1 ชุด
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	<ol style="list-style-type: none"> 1. ทำให้สำรวจรวบรวมโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กที่ก่อสร้างไว้แล้วทั้งหมดในเขตจังหวัดปัตตานี สำหรับเป็นฐานข้อมูลในการซ่อมแซม และปรับปรุงโครงการ 2. ทำให้ประเมินสภาพปัจจุบันของโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กทั้งหมดในเขตจังหวัดปัตตานี 3. ทำให้จัดทำรายงานการศึกษาปรับปรุงโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กทั้งหมดในเขตจังหวัดปัตตานี ตามลำดับความสำคัญเร่งด่วน 4. ทำให้สำรวจ ออกแบบ พร้อมประมาณราคางาน ของงานซ่อมแซม และปรับปรุงฝันทันน้ำขนาดเล็กทั้งหมด ในเขตจังหวัดปัตตานี สำหรับแก้ไขปัญหาน้ำท่วมขังในฤดูฝนในพื้นที่ทั้งจังหวัดปัตตานี ให้สามารถรองรับความต้องการใช้น้ำในอนาคต รวมทั้งป้องกันปัญหาน้ำท่วม ในอีก 10 – 15 ปี ข้างหน้าได้ 5. ทำให้จัดทำระบบฐานข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS) แสดงตำแหน่งที่ตั้งโครงการ และรายละเอียดขององค์ประกอบโครงการ หรืออื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการก่อสร้างและปรับปรุงระบบชลประทานให้ครอบคลุมพื้นที่แหล่งผลิตที่สำคัญ
2. ชื่อโครงการย่อย	โครงการสถานีสูบน้ำดิบพร้อมระบบท่อส่งน้ำเพื่อรองรับการพัฒนาเมืองต้นแบบสามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน จังหวัดปัตตานี
3. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 1 การขับเคลื่อนภาคการเกษตร ด้วยเศรษฐกิจชีวภาพ (BCG Model)
4. แนวทางการพัฒนา	1. สร้างมูลค่าเพิ่มภาคการเกษตรและการส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ศักยภาพด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG Model 2. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคม และระบบโลจิสติกส์ เพื่อยกระดับการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ
5. หลักการและเหตุผล	<p>ตามที่รัฐบาลได้มีนโยบายพัฒนาเศรษฐกิจจังหวัดชายแดนใต้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาเมืองต้นแบบการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยมุ่งเน้นการสร้างฐานเศรษฐกิจที่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ในพื้นที่สำคัญของจังหวัดชายแดนภาคใต้ ภายใต้โมเดลสามเหลี่ยมการพัฒนาอย่างยั่งยืน และจังหวัดปัตตานีได้กำหนดให้พื้นที่อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี เป็นเมืองต้นแบบเกษตรอุตสาหกรรมก้าวหน้าเพื่อสนองนโยบายจังหวัดปัตตานี โดยโครงการชลประทานจังหวัดปัตตานี ได้จัดทำโครงการเตรียมความพร้อมด้านการศึกษา สสำรวจ ออกแบบ ก่อสร้างสถานีสูบน้ำดิบพร้อมระบบท่อส่งน้ำเพื่อรองรับการพัฒนาเมืองต้นแบบสามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ในเขตพื้นที่อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี โดยขอใช้เงินอุดหนุนจากรัฐบาลจัดสรรงบประมาณในปี 2560 เพิ่มเติมสำหรับค่าศึกษา สสำรวจ ออกแบบ เพื่อดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้ โดยจังหวัดปัตตานี ได้ทำการว่าจ้างที่ปรึกษาเพื่อดำเนินการศึกษา สสำรวจ ออกแบบรายละเอียด และจัดทำเอกสารประกวดราคาสำหรับโครงการดังกล่าวไว้เสร็จเรียบร้อยแล้ว และจังหวัดปัตตานีได้เสนอโครงการนี้ต่อสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สทนช.) ผลการประชุมพิจารณาคัดเลือกโครงการ ครั้งที่ 6/2563 เมื่อวันที่ 24 พฤศจิกายน 2563 คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนโครงการขนาดใหญ่และโครงการสำคัญของ สทนช. มีมติเห็นชอบให้ดำเนินการ โดยมอบหมายให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี (อบจ.ปัตตานี) เป็นหน่วยงานผู้รับผิดชอบดำเนินการ และมีมติที่ประชุมคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.) นัดพิเศษ เมื่อวันที่ 21 มกราคม 2564 เห็นชอบโครงการสถานีสูบน้ำดิบพร้อมระบบท่อส่งน้ำเพื่อรองรับการพัฒนาเมืองต้นแบบสามเหลี่ยม มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน จังหวัดปัตตานี วงเงิน 1,030,960,000 บาท</p> <p>องค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี จึงได้ดำเนินการจ้างที่ปรึกษาเพื่อสำรวจและออกแบบระบบการเชื่อมต่อประปาจากท่อเมนส่งน้ำโครงการสถานีสูบน้ำดิบ พร้อมระบบท่อส่งน้ำเพื่อรองรับการพัฒนาเมืองต้นแบบสามเหลี่ยม มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	จังหวัดปัตตานี เพื่อให้ที่ปรึกษาดำเนินการทบทวนการศึกษาและข้อมูลที่ผ่านมาทั้งระบบ เพื่อการผลิตน้ำประปาที่ทันสมัย ระบบท่อน้ำหลักระบบท่อน้ำรอง และระบบการติดตามประเมินผลที่รวดเร็ว ถูกต้องและทันสมัย เพื่อกระจายเข้าสู่หน่วยงานราชการและประปาหมู่บ้านที่อยู่ในพื้นที่ 4 อำเภอ ได้แก่ อำเภอหนองจิก อำเภอโคกโพธิ์ อำเภอแม่ลาน และอำเภอเมืองปัตตานี ภายในวงเงินงบประมาณเดิมจำนวน 1,030,960,000 บาท และโครงการนี้ ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.) ครั้งที่ 2/2565 เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2565 เรียบร้อย
6. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในการขาดแคลนน้ำสะอาดสำหรับอุปโภคและบริโภค ในพื้นที่ 4 อำเภอ คือ อำเภอแม่ลาน อำเภอหนองจิก อำเภอโคกโพธิ์ และอำเภอเมืองปัตตานี รวมถึงระบบประปาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2. เพื่อเตรียมความพร้อมด้านน้ำในการรองรับการขยายเขตอุตสาหกรรม เมืองต้นแบบสามเหลี่ยม มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน จังหวัดปัตตานี
7. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. สามารถแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนและลดความเสี่ยงของประชาชนในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาขาดแคลนน้ำสะอาดสำหรับอุปโภคและบริโภคในจังหวัดปัตตานี 2. รองรับการพัฒนาเมืองต้นแบบอุตสาหกรรมอย่างยั่งยืนด้านแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร และผลิตภัณฑ์ฮาลาล และระบบประปาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
8. พื้นที่เป้าหมาย	อำเภอหนองจิก อำเภอแม่ลาน อำเภอโคกโพธิ์ และอำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี
9. กิจกรรมหลัก	
9.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ก่อสร้างสถานีสูบน้ำดิบพร้อมระบบท่อส่งน้ำ พื้นที่อำเภอหนองจิก อำเภอแม่ลาน อำเภอโคกโพธิ์ และอำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี 1,030,960,000 บาท องค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี -
10. หน่วยงานดำเนินการ	องค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี
11. ระยะเวลาดำเนินโครงการ	ตุลาคม 2567 – กันยายน 2568
12. งบประมาณ	1,030,960,000 บาท ปี 2568 วงเงิน 498,583,500 บาท ปี 2569 วงเงิน 265,978,300 บาท ปี 2570 วงเงิน 266,398,200 บาท
13. ผลผลิต (Output)	1. สามารถส่งน้ำในพื้นที่ 4 อำเภอ คือ อำเภอแม่ลาน อำเภอหนองจิก อำเภอโคกโพธิ์ และอำเภอเมืองปัตตานี ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 30 แห่ง รวมถึงส่วนราชการ และค่ายทหารในพื้นที่

หัวข้อ	รายละเอียด
	2. สามารถส่งน้ำเข้าสู่เขตอุตสาหกรรมเมืองต้นแบบสามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน จังหวัดปัตตานี เช่น อุตสาหกรรมด้านผลิตภัณฑ์แปรรูปอาหาร การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ผลิตภัณฑ์ฮาลาล ทำเรื่อน้ำลึก ฯลฯ
14. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประชาชนมีน้ำใช้สำหรับอุปโภคและบริโภค ที่สะอาด มีคุณภาพ และได้มาตรฐาน รวมถึงส่วนราชการ และค่ายทหารในการตอบสนองยุทธศาสตร์ทางการทหารเพื่อแก้ปัญหาสามจังหวัดชายแดนใต้ 2. เพิ่มศักยภาพความพร้อมในการพัฒนาเมืองต้นแบบเขตอุตสาหกรรมสามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน จังหวัดปัตตานี ให้น้ำใช้อย่างเพียงพอ 3. การบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ได้ระยะยาวอย่างยั่งยืน

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการก่อสร้างและปรับปรุงระบบชลประทานให้ครอบคลุมพื้นที่แหล่งผลิตที่สำคัญ
2. ชื่อโครงการย่อย	โครงการก่อสร้างระบบจ่ายน้ำดิบสำหรับระบบการผลิตน้ำประปาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจของท้องถิ่นชุมชนจังหวัดปัตตานี
3. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 1 การขับเคลื่อนภาคการเกษตร ด้วยเศรษฐกิจชีวภาพ (BCG Model)
4. แนวทางการพัฒนา	1. สร้างมูลค่าเพิ่มภาคการเกษตรและการส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ศักยภาพ ด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG Model 2. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคม และระบบโลจิสติกส์ เพื่อยกระดับการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ
5. หลักการและเหตุผล	1. ยุทธศาสตร์ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) - ประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน 2. แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน พ.ศ. 2566 – 2570 - ประเด็นการพัฒนาที่ 3 พัฒนาเศรษฐกิจและส่งเสริมอุตสาหกรรมการค้าชายแดน แนวทางการพัฒนาเรื่องพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกในการพัฒนาด้านชายแดนพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ โครงการระบบจ่ายน้ำดิบสำหรับระบบการผลิตน้ำประปาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจของท้องถิ่นและชุมชน องค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี สามารถตอบสนองวัตถุประสงค์แผนงานฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมฯ ในเรื่องการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในชุมชนที่จำเป็นต่อการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น ประชาชนมีน้ำอุปโภคบริโภคที่มีคุณภาพ และปลอดภัย สามารถแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภคในวงหน้าแล้ง และส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้าและผลิตภัณฑ์ของท้องถิ่นและชุมชน
6. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนและส่วนราชการจากปัญหาขาดแคลนน้ำสะอาดสำหรับบริโภคและอุปโภค อำเภอมายอ อำเภอปะนาเระ อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี (ตามแนวทางหลวงหมายเลข 42) และเขตอุตสาหกรรมปัตตานี 2. เพื่อแก้ปัญหาน้ำเป็นสนิมแดงของระบบประปาที่อยู่ในแนวท่อส่งน้ำดิบให้มีน้ำสะอาด สำหรับผลิตน้ำประปาหมู่บ้านอย่างเพียงพอ 3. เพื่อให้เกิดการสร้างอาชีพ รายได้ การจ้างแรงงานให้กับประชาชน
7. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	สามารถแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนและลดความเสี่ยงของประชาชนในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาขาดแคลนน้ำสะอาดสำหรับอุปโภคและบริโภคในพื้นที่อำเภอมายอ อำเภอปะนาเระ อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี (ตามแนวทางหลวงหมายเลข 42) รวมทั้งรองรับการพัฒนาเขตอุตสาหกรรมปัตตานี
8. พื้นที่เป้าหมาย	อำเภอมายอ อำเภอปะนาเระ อำเภอสายบุรี
9. กิจกรรมหลัก	

หัวข้อ	รายละเอียด
9.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมก่อสร้างระบบจ่ายน้ำดิบสำหรับระบบการผลิตน้ำประปา พื้นที่อำเภอมายอ อำเภอปะนาเระ อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี 980,000,000 บาท องค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี -
10. หน่วยงานดำเนินการ	องค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี
11. ระยะเวลาดำเนินโครงการ	ตุลาคม 2567 - กันยายน 2568
12. งบประมาณ	980,000,000 บาท
12. ผลผลิต (Output)	1. จังหวัดปัตตานีสามารถนำน้ำดิบเพื่อแก้ปัญหาและบรรเทาความเดือดร้อนของ ประชาชนจากปัญหาน้ำประปาหมู่บ้านเป็นสนิมแดง และภัยแล้งได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2. จังหวัดปัตตานีสามารถป้องกันน้ำดิบรองรับการพัฒนาเขตอุตสาหกรรมปัตตานี
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	สามารถแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนและลดความเสี่ยงของประชาชนในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาขาดแคลนน้ำสะอาดสำหรับอุปโภคและบริโภคในจังหวัดปัตตานี รวมทั้งรองรับการพัฒนาเขตอุตสาหกรรมปัตตานี และระบบประปาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการพัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวทุกด้านด้วยเศรษฐกิจสร้างสรรค์
2. ชื่อโครงการย่อย	โครงการส่งเสริมมหกรรมท่องเที่ยววิถีประสบการณ์สัมผัสมุมมองใหม่ (Pattani Experience)
3. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 2 พัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวด้วยเศรษฐกิจสร้างสรรค์ พลัง Soft Power
4. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมการท่องเที่ยวที่เพิ่มมูลค่าและเน้นคุณค่าฐานวัฒนธรรม
5. หลักการและเหตุผล	<p>จังหวัดปัตตานีมีแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นมรดกทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่สำคัญ ได้แก่ เมืองโบราณยะรัง เมืองเก่ากรือเซะ-บานา วังเก่าสมัย 7 หัวเมือง กริชสกุลช่างปัตตานี จิตรกรรมบนเรือกอลและ (นาวาแห่งจิตวิญญาณ) จิตรกรรมฝาผนังวัดโบราณที่สวยงามวิจิตร จังหวัดปัตตานี ยังมีศาสนสถานที่สวยงามทรงคุณค่า ได้แก่ วัดราษฎร์บูรณะหรือวัดช้างให้ (วัดหลวงปู่ทวดเหยียบน้ำทะเลจืด) ศาลเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว มัสยิดกรือเซะ (มัสยิดคู่พระราชวังโกตาอฮิสตานา) มัสยิดดาโต๊ะ (มัสยิดร่วมสมัยกับมัสยิดกรือเซะ) มัสยิดกลางปัตตานี (สถาปัตยกรรมคล้ายคลึงทัชมาฮาลในอินเดีย) เป็นต้น และมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่หลากหลายจากทะเลจรดขุนเขา อาทิ หาดตะโละกาโป้ร หาดแหมแหม ที่มีโขดหินเป็นประติมากรรมทางธรรมชาติที่สวยงามมีเสน่ห์แหลมตาชี ซึ่งเป็นแหลมที่สามารถสัมผัสแสงแรกและแสงสุดท้ายของพระอาทิตย์โดยยืนตรงจุดเดียวกัน</p> <p>จากสถิตินักท่องเที่ยวในจังหวัดปัตตานี ข้อมูลจากกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ตั้งแต่ปี 2561 - 2565 มีจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยว ดังนี้</p> <p>ปี 2561 มีจำนวนนักท่องเที่ยว 279,643 คน มีรายได้จากการท่องเที่ยว 7,644 ล้านบาท</p> <p>ปี 2562 มีจำนวนนักท่องเที่ยว 279,674 คน มีรายได้จากการท่องเที่ยว 3,245 ล้านบาท</p> <p>ปี 2563 มีจำนวนนักท่องเที่ยว 115,164 คน มีรายได้จากการท่องเที่ยว 2,535 ล้านบาท</p> <p>ปี 2564 มีจำนวนนักท่องเที่ยว 70,515 คน มีรายได้จากการท่องเที่ยว 967 ล้านบาท</p> <p>ปี 2565 มีจำนวนนักท่องเที่ยว 236,354 คน มีรายได้จากการท่องเที่ยว 2,643 ล้านบาท</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>จากข้อมูลข้างต้น พบว่า จำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวของจังหวัดปัตตานี มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตั้งแต่ปี 2561 - 2563 และมีจำนวนลดลงตั้งแต่ปี 2564 - 2565 เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนทั่วโลก และปัจจุบันปี 2566 มีแนวโน้มจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ลดลงและรัฐบาลได้ผ่อนปรนมาตรการ เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวให้ฟื้นตัวมากขึ้น ดังนั้น จึงได้จัดทำ “โครงการส่งเสริมมหกรรมท่องเที่ยววิถีประสบการณ์สัมผัสสมุมมองใหม่ (Pattani Experience)” เพื่อมุ่งเสริมสร้างขีดความสามารถของชุมชน องค์กรเอกชน และภาครัฐ ให้มีศักยภาพในการบริการด้านการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานและตอบสนองความต้องการของคนในพื้นที่ ตลอดจนสร้างความพึงพอใจแก่นักท่องเที่ยว เน้นการท่องเที่ยวโดยชุมชน ตลอดจนกระจายรายได้สู่ฐานราก ซึ่งจะช่วยก่อให้เกิดการยกระดับมาตรฐานการครองชีพและความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่ให้ดีขึ้น</p> <p>จังหวัดปัตตานี ได้นำทุนทางวัฒนธรรมเป็น Soft Power (อาหาร อาคาร ภูมิปัญญา อารมณ์) สร้างมูลค่าเพิ่มด้านการท่องเที่ยวชุมชนอย่างยั่งยืน และสร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านและโลกอาหรับในการเพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยว การยกระดับและเพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวโดยชุมชน มีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะเร่งดำเนินการ ผ่านการขับเคลื่อน “การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์” ตามนโยบายของรัฐบาล เพื่อขับเคลื่อนให้เกิดการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมเพิ่มมากขึ้น ในสร้างความมั่นคงของเศรษฐกิจฐานรากของประชาชน ในการยกระดับคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน</p>
6. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อส่งเสริมและกระตุ้นการท่องเที่ยวเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจของจังหวัดปัตตานี 2. เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวและผู้เยี่ยมเยือนทั้งภายในและภายนอกพื้นที่ ให้เข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดปัตตานี 3. เพื่อส่งเสริมให้ชุมชนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวของชุมชนให้เป็นที่รู้จักและได้มาตรฐาน สามารถสร้างงานสร้างรายได้ให้แก่คนชุมชน 4. เพื่ออนุรักษ์ ส่งเสริม และสืบสานวัฒนธรรม ประเพณี และอาหารพื้นถิ่นให้คงอยู่ รวมทั้งเผยแพร่ให้เป็นที่รู้จักแก่นักท่องเที่ยวและผู้เยี่ยมเยือน 5. เพื่อยกระดับการท่องเที่ยวของจังหวัดปัตตานีให้ได้รับมาตรฐาน สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาเยี่ยมเยือนเพิ่มขึ้นในทุกปี และสามารถกระตุ้นเศรษฐกิจจากการท่องเที่ยวให้ดีขึ้น
7. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	อัตราการขยายตัวรายได้การท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น ร้อยละ 3 เมื่อเทียบกับปี 2565

หัวข้อ	รายละเอียด
8. พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดปัตตานี
9. กิจกรรมหลัก	
9.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	จัดงานเทศกาลตกปลาสายบุรีปัตตานี (Sport Fishing Saiburi Pattani Festival) 3,700,000 บาท สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดปัตตานี -
9.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	จัดงานเทศกาลอาหารท้องถิ่น “ฉ่ำ ฟู้ดตีวัล – Charm Foodtival” 4,470,000 บาท สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดปัตตานี -
9.3 กิจกรรมหลักที่ 3 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	จัดงานเทศกาลเฉลิมฉลองวันขึ้นปีใหม่จังหวัดปัตตานี (Pattani Countdown) เพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจท่องเที่ยว 6,200,000 บาท สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดปัตตานี -
9.4 กิจกรรมหลักที่ 4 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	จัดงานเทศกาลแห่งสายน้ำปัตตานี ดินแดนลังกาสุกะ 6,000,000 บาท สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดปัตตานี -
9.5 กิจกรรมหลักที่ 5 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	จัดงานมหกรรมดนตรีปัตตานี (Pattani Music Festival) 6,500,000 บาท สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดปัตตานี -
9.6 กิจกรรมหลักที่ 6 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ส่งเสริมศิลปะ วัฒนธรรม และศาสนาอำเภอกอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี (งานประเพณี ชักพระโคกโพธิ์ และมหกรรมสินค้าชุมชน "หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์") 1,600,000 บาท สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดปัตตานี -
10. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดปัตตานี
11. ระยะเวลาดำเนินโครงการ	ตุลาคม 2567 – กันยายน 2568
12. งบประมาณ	28,470,000 บาท
13. ผลผลิต (Output)	1. มูลค่าทางเศรษฐกิจการท่องเที่ยวของจังหวัดปัตตานีเพิ่มขึ้น

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>2. จำนวนนักท่องเที่ยวและผู้เยี่ยมเยือนทั้งภายในและภายนอกพื้นที่ เข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดปัตตานีเพิ่มขึ้น</p> <p>3. ชุมชน/ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวของชุมชนให้เป็นที่รู้จักและได้มาตรฐาน สามารถสร้างงาน สร้างรายได้ให้แก่คนชุมชน</p>
<p>14. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)</p>	<p>1. มีจำนวนนักท่องเที่ยวและผู้เยี่ยมเยือนเพิ่มขึ้น ร้อยละ 10</p> <p>2. รายได้จากการท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นจากปีฐาน อย่างน้อยร้อยละ 3</p> <p>3. ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเยี่ยมชมแหล่งท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น</p> <p>4. ความสำเร็จของการจัดสร้าง/การพัฒนาศักยภาพด้านการท่องเที่ยวชุมชนของจังหวัด และกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว เป็นที่ยอมรับของนักท่องเที่ยวและผู้เยี่ยมเยือน</p>

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการพัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวทุกด้านด้วยเศรษฐกิจสร้างสรรค์
2. ชื่อโครงการย่อย	โครงการส่งเสริมมรดกทางวัฒนธรรมเพื่อการอนุรักษ์ และการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในสังคมพหุวัฒนธรรม
3. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 2 พัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวด้วยเศรษฐกิจสร้างสรรค์พลัง Soft Power
4. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมการท่องเที่ยวที่เพิ่มมูลค่าและเน้นคุณค่าฐานวัฒนธรรม
5. หลักการและเหตุผล	<p>จากสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ทำให้สภาพวิถีชีวิตประชาชนในพื้นที่จังหวัดปัตตานีเปลี่ยนแปลงไป สร้างความกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของรัฐและความปลอดภัย ของประเทศ นำมาซึ่งความสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สิน เศรษฐกิจ การท่องเที่ยว ส่งผลให้อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนค่อยๆ ลดน้อยลง ชุมชนไม่มีรายได้จากการท่องเที่ยว คราวเรือส่วนใหญ่มีรายได้จากค่าแรงและเงินเดือน ก่อให้เกิดประเด็นปัญหาทางสังคมต่างๆ ตามมา</p> <p>เพื่อแก้ไขปัญหาคือความยากจน และผลกระทบของความไม่สงบที่สร้างความชบเซาทางเศรษฐกิจการท่องเที่ยวเป็นกลไกที่จะทำให้นักท่องเที่ยวสามารถตอบสนองความต้องการในเรียนรู้ด้วยการเดินทางท่องเที่ยวไปยังสถานที่ที่มีความแตกต่างจากพื้นที่อาศัยของตน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันการขยายตัวของระบบเครือข่ายการสื่อสาร ความก้าวหน้าของเทคโนโลยี การคมนาคม และการแข่งขันต่างๆ ล้วนส่งเสริมให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยวทั่วโลก แม้ว่าโลกเผชิญปัญหาด้านการเมือง เศรษฐกิจและภัยพิบัติทางธรรมชาติเป็นอย่างมาก แต่ความเป็นโลกาภิวัตน์ยังคง ส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวเดินทางท่องเที่ยวทั่วโลกในอัตราการเดินทางที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งองค์การการท่องเที่ยวโลก (UNWTO) ยืนยันว่าการท่องเที่ยวยังคงเติบโตต่อไป วัฒนธรรมจะเป็นสิ่งดึงดูดใจที่สำคัญที่ทำให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปยังประเทศต่างๆ ทั่วโลก ขณะเดียวกันวัฒนธรรมของแต่ละประเทศจะมีการเคลื่อนไหวไปยังประเทศอื่นโดยผ่านการประชุมหรือสัมมนา การจัดงานแสดงสินค้า อาหาร ดนตรี ภาพยนตร์ และสื่อโฆษณาต่างๆ ซึ่งยิ่งทำให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปยังพื้นที่ที่มีวัฒนธรรมที่แตกต่างจากตนเพื่อเรียนรู้ เข้าใจ และเห็นคุณค่าสถาปัตยกรรม ศิลปะ ประเพณีเทศกาลวิถีชีวิตของคนในพื้นที่อื่นเรียกว่าการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม</p>
6. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1) เพื่อพัฒนาศักยภาพของคน สังคมในการฟื้นฟู อนุรักษ์ สืบสานอัตลักษณ์ กิจกรรมทางประเพณีศิลปะ วัฒนธรรมท้องถิ่นด้วยกระบวนการมีส่วนร่วม

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>2) เพื่อส่งเสริมเผยแพร่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ การสืบสานศิลปะและวัฒนธรรม ปุถุภคจิตสำนึกให้สังคมร่วมกันอนุรักษ์ เกิดความรักหวงแหนและเห็นคุณค่า ศิลปะอันเป็นมรดกของชาติ และแพร่ประชาสัมพันธ์วัฒนธรรมที่ดิงามของ จังหวัดปัตตานีให้คนในจังหวัดและนอกจังหวัดได้รับรู้เพิ่มมากขึ้น</p> <p>3) เพื่อเปิดพื้นที่ให้ศิลปินร่วมสมัย ทั้งในและนอกพื้นที่ ตลอดจนเยาวชน และ ประชาชน ได้ร่วมกันสร้างสรรค์ผลงานศิลปะที่สะท้อนเรื่องราวและแหล่งท่องเที่ยว ในจังหวัดปัตตานี</p> <p>4) เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายชุมชน ผู้ประกอบการ กลุ่มอาชีพ แรงงานในพื้นที่ จังหวัดปัตตานี มีรายได้เพิ่มขึ้นจากการที่นักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวในพื้นที่ ปัตตานี และชุมชนในพื้นที่ปัตตานีเป็นที่รู้จักโดยแพร่หลาย</p>
7. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<p>1) เยาวชน ประชาชนในพื้นที่ที่มีความรู้ ความเข้าใจและยอมรับในความ หลากหลายทางวัฒนธรรม อยู่ร่วมกันได้ในสังคมพหุวัฒนธรรม ร้อยละ 80</p> <p>2) ระดับความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรมฯ ร้อยละ 80</p> <p>3) อัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้จากการท่องเที่ยวของจังหวัดปัตตานี เพิ่มขึ้น ร้อยละ 5</p>
8. พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดปัตตานี
9. กิจกรรมหลัก	
9.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	<p>กิจกรรมจัดงานเยาวชนชนโขนชายแดนใต้</p> <p>1,200,000 บาท</p> <p>สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดปัตตานี</p> <p>-</p>
9.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	<p>กิจกรรมจัดงานกิจกรรมวาดเขียนปัตตานี (Lukis Pattani)</p> <p>2,000,000 บาท</p> <p>สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดปัตตานี</p> <p>-</p>
9.3 กิจกรรมหลักที่ 3 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	<p>กิจกรรมจัดงานบวงสรวงศาลหลักเมืองปัตตานี/พระบรมราชานุสาวรีย์ รัชกาลที่ 5/ศาลเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว/กรมหลวงชุมพรเขต-อุดมศักดิ์</p> <p>500,000 บาท</p> <p>สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดปัตตานี</p> <p>-</p>
9.4 กิจกรรมหลักที่ 4 งบประมาณ	<p>กิจกรรมจัดงานเทศกาลประเพณีสมโภชศาลเจ้าพ่อเล่าเอี้ยะกง ตำบลตะลุบัน อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี</p> <p>1,000,000 บาท</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดปัตตานี -
9.5 กิจกรรมหลักที่ 5 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมปัตตานี 9 ดี ยลเสน่ห์วิถีชุมชน 1,338,000 บาท สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดปัตตานี -
10. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดปัตตานี
11. ระยะเวลาดำเนินโครงการ	เดือนตุลาคม 2567 - กันยายน 2568
12. งบประมาณ	6,038,000 บาท
13. ผลผลิต (Output)	มีกิจกรรมส่งเสริมการสืบสานและอนุรักษ์วัฒนธรรม รวมถึงการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เพื่อให้ประชาชน เยาวชน และนักท่องเที่ยวเข้าร่วม
14. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประชาชนและนักท่องเที่ยวได้เรียนรู้ ทำความเข้าใจ ยอมรับในความหลากหลายทางวัฒนธรรมและวิถีชุมชนที่มีรูปแบบเฉพาะของจังหวัดปัตตานี เป็นศูนย์กลางแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมของสังคมพหุวัฒนธรรม 2. ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจการอยู่ร่วมกันภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรมและเกิดการยอมรับในความหลากหลายทางเชื้อชาติ ศาสนา ภาษา ความเชื่อ และวิถีชีวิตของประชาชนในจังหวัดปัตตานี 3. ใช้มิติทางวัฒนธรรมในการแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ ส่งเสริมภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยวและวัฒนธรรมของจังหวัดปัตตานีต่อทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ 4. เด็กและเยาวชน มีความรัก ห่วงแหน เห็นคุณค่าศิลปวัฒนธรรมอันเป็นมรดกของชาติ และเกิดจิตสำนึกในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของชาติให้คงอยู่สืบไป 6. สร้างงาน สร้างรายได้ แก่ศิลปินและคณะที่ร่วมการแสดง ตลอดจนผู้ประกอบการสินค้าและบริการทางวัฒนธรรมที่จัดจำหน่ายภายในงาน

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการพัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวทุกด้านด้วยเศรษฐกิจสร้างสรรค์
2. ชื่อโครงการย่อย	โครงการส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่นพัฒนาสู่การท่องเที่ยวเชิงอัตลักษณ์
3. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 2 พัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวด้วยเศรษฐกิจสร้างสรรค์ พลัง Soft Power
4. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมการท่องเที่ยวที่เพิ่มมูลค่าและเน้นคุณค่าฐานวัฒนธรรม
5. หลักการและเหตุผล	การเลี้ยงนกเขาชวา และการแข่งขันนกเขาชวาเสียงเป็นส่วนหนึ่งของวิถีการดำเนินชีวิตของชาวปัตตานีและพื้นที่ใกล้เคียงทำให้มีการพัฒนาสายพันธุ์ของนกเขาชวาอย่างแพร่หลายจนเป็นที่ยอมรับ ส่งผลให้เกิดการสร้างอาชีพและเพิ่มรายได้ให้กับชาวบ้านในชุมชน การแข่งขันนกเขาชวาเสียง ได้ดำเนินการมาแล้วหลายครั้ง เริ่มจากระดับหมู่บ้าน อำเภอ และพัฒนาขึ้นเป็นระดับจังหวัดในปัจจุบัน เพื่อให้เป็นการบำรุงศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น ตามมาตรา 50 (8) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 14 พ.ศ. 2562 และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2562 มาตรา 16 (11) มาตรา 17 (18) กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ในการบำรุงศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นวัฒนธรรมและศาสนา เทศบาลเมืองปัตตานี จึงได้จัดโครงการแข่งขันนกเขาชวาเสียงขึ้น
6. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดปัตตานี 2. เพื่อเสริมสร้างความสามัคคีและความเข้าใจอันดีระหว่างกลุ่มชนในชาติและมิตรประเทศใกล้เคียงในกลุ่มอาเซียน โดยไม่แบ่งแยกเชื้อชาติศาสนา 3. เพื่อเป็นการอนุรักษ์และเผยแพร่วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่นให้แพร่หลายกว้างขวางยิ่งขึ้น 4. เพื่อส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงนกเขาชวา ตลอดจนอาชีพอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเลี้ยงนกเขา
7. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	ผู้เข้าร่วมการแข่งขันมีความพึงใจไม่น้อยกว่าร้อยละ 85
8. พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดปัตตานี
9. กิจกรรมหลัก	
9.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมแข่งขันนกเขาชวาเสียงระดับอาเซียน 1,000,000 บาท เทศบาลเมืองปัตตานี -
10. หน่วยงานดำเนินการ	เทศบาลเมืองปัตตานี

หัวข้อ	รายละเอียด
11. ระยะเวลาดำเนินโครงการ	ตุลาคม 2567 – กันยายน 2568
12. งบประมาณ	1,000,000 บาท
13. ผลผลิต (Output)	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีผู้เลี้ยงนกเขาชวาทั้งในประเทศและประเทศเพื่อนบ้าน ส่งนกเขาชวาเสียง เข้าร่วมการแข่งขันไม่น้อยกว่า 2,000 ตัว 2. มีผู้นิยมเลี้ยงนกเขาชวา นักท่องเที่ยว และประชาชนโดยทั่วไปเข้าร่วมกิจกรรม จากทุกพื้นที่ไม่น้อยกว่า 4,000 คน
14. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	เด็กและเยาวชนในพื้นที่หันมาสนใจอนุรักษ์วัฒนธรรมประจำถิ่น เกิดการกระตุ้นเศรษฐกิจในพื้นที่ กิจกรรมร้านค้าที่เกี่ยวข้องกับการเลี้ยงนกเขาชวาที่ความเจริญรุ่งเรืองขึ้น

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการพัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวทุกด้านด้วยเศรษฐกิจสร้างสรรค์
2. ชื่อโครงการย่อย	โครงการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวและสร้างภาพลักษณ์มุมมองใหม่ของจังหวัดปัตตานี
3. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 2 พัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวด้วยเศรษฐกิจสร้างสรรค์พลัง Soft Power
4. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมการท่องเที่ยวที่เพิ่มมูลค่าและเน้นคุณค่าฐานวัฒนธรรม
5. หลักการและเหตุผล	<p>จังหวัดปัตตานีมีแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นมรดกทางประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรมที่สำคัญ ได้แก่ เมืองโบราณยะรัง เมืองเก่ากรือเซะ-บานา วังเก่าสมัย 7 หัวเมือง กริชสกุลช่างปัตตานี จิตรกรรมบนเรือกอลและ (นาวาแห่งจิตวิญญาณ) จิตรกรรมฝาผนังวัดโบราณที่สวยงามวิจิตร จังหวัดปัตตานี ยังมีศาสนสถานที่สวยงามทรงคุณค่า ได้แก่ วัดราชบุรณะหรือวัดช้างไห้ (วัดหลวงปู่ทวดเหยียบน้ำทะเลจืด) ศาลเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว มัสยิดกรือเซะ (มัสยิดคู่พระราชวังโกตาอ็ีสตานา) มัสยิดดาโต๊ะ (มัสยิดร่วมสมัยกับมัสยิดกรือเซะ) มัสยิดกลางปัตตานี (สถาปัตยกรรมคล้ายคลึงทัชมาฮาลในอินเดีย) เป็นต้น และมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่หลากหลายจากทะเลจรดขุนเขา อาทิ หาดตะโละกาโปร้ หาดแม่แมที่มีโขดหินเป็นประติมากรรมทางธรรมชาติที่สวยงามมีเสน่ห์แหลมตาชี ซึ่งเป็นแหลมที่สามารถสัมผัสแสงแรกและแสงสุดท้ายของพระอาทิตย์โดยยืนตรงจุดเดียวกัน</p> <p>จากสถิตินักท่องเที่ยวในจังหวัดปัตตานี ข้อมูลจากกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ตั้งแต่ปี 2561 - 2565 มีจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยว ดังนี้</p> <p>ปี 2561 มีจำนวนนักท่องเที่ยว 279,643 คน มีรายได้จากการท่องเที่ยว 7,644 ล้านบาท</p> <p>ปี 2562 มีจำนวนนักท่องเที่ยว 279,674 คน มีรายได้จากการท่องเที่ยว 3,245 ล้านบาท</p> <p>ปี 2563 มีจำนวนนักท่องเที่ยว 115,164 คน มีรายได้จากการท่องเที่ยว 2,535 ล้านบาท</p> <p>ปี 2564 มีจำนวนนักท่องเที่ยว 70,515 คน มีรายได้จากการท่องเที่ยว 967 ล้านบาท</p> <p>ปี 2565 มีจำนวนนักท่องเที่ยว 236,354 คน มีรายได้จากการท่องเที่ยว 2,643 ล้านบาท</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>จากข้อมูลข้างต้น พบว่า จำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวของจังหวัดปัตตานี มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตั้งแต่ปี 2561 - 2563 และมีจำนวนลดลงตั้งแต่ปี 2564 - 2565 เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนทั่วโลก และปัจจุบันปี 2566 มีแนวโน้มจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ลดลงและรัฐบาลได้ผ่อนปรนมาตรการ เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวให้ฟื้นตัวมากขึ้น จึงได้จัดทำ “โครงการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวมุมมองใหม่ “ปัตตานีดีจัง” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งภายในและนอกพื้นที่พื้นที่ให้สูงขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้สามารถกระตุ้นเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวสูงขึ้นด้วย</p>
<p>6. วัตถุประสงค์ของโครงการ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อประชาสัมพันธ์และสร้างภาพลักษณ์ที่ดีด้านการท่องเที่ยวให้กับนักท่องเที่ยวทั้งในและนอกพื้นที่ ให้สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวมากขึ้น 2. เพื่อพัฒนาและยกระดับกิจกรรมการท่องเที่ยวโดยชุมชน กิจกรรมการท่องเที่ยวเดิม และกิจกรรมการท่องเที่ยว ใหม่ของปัตตานีให้เป็นที่รู้จัก ได้มาตรฐาน และพร้อมรองรับนักท่องเที่ยว 3. เพื่อเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวของจังหวัดปัตตานี
<p>7. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย</p>	<p>อัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น ร้อยละ 3 เทียบกับปี 2565</p>
<p>8. พื้นที่เป้าหมาย</p>	<p>จังหวัดปัตตานี</p>
<p>9. กิจกรรมหลัก</p>	
<p>9.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวมุมมองใหม่ “ปัตตานีดีจัง” 12,999,000 บาท สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดปัตตานี -</p>
<p>10. หน่วยงานดำเนินการ</p>	<p>สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดปัตตานี</p>
<p>11. ระยะเวลาดำเนินโครงการ</p>	<p>ตุลาคม พ.ศ. 2567 - กันยายน พ.ศ. 2568</p>
<p>12. งบประมาณ</p>	<p>12,999,000 บาท</p>
<p>13. ผลผลิต (Output)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ป้ายประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวชุมชนมุมมองใหม่ จำนวน 40 ป้าย 2. หนังสือท่องเที่ยวมุมมองใหม่ “ปัตตานีดีจัง” จำนวน 3,500 เล่ม 3. คลิปวีดิทัศน์และภาพถ่ายท่องเที่ยวมุมมองใหม่ จำนวน 1 คลิป 4. วิดิทัศน์แนะนำจังหวัดปัตตานี จำนวน 1 คลิป 5. หนังสือผ้าพื้นถิ่นอัตลักษณ์จังหวัดปัตตานี จำนวน 200 เล่ม 6. หนังสือเมนูปัตตานี สำหรับอาหารปัตตานี ร้อยเมนู ร้อยเรื่องราว เมืองตานี จำนวน 200 เล่ม

หัวข้อ	รายละเอียด
	7. สื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวปัตตานี “สุขเกินคาด...ที่ปัตตานี” และ “ปัตตานีไม่มีอะไรกัน” จำนวน 1 งาน
14. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	<ol style="list-style-type: none"> 1. สามารถประชาสัมพันธ์และสร้างภาพลักษณ์ที่ดีการท่องเที่ยวให้กับนักท่องเที่ยวทั้งในและนอกพื้นที่ ให้สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวมากขึ้น 2. ทำให้มีการพัฒนาและยกระดับกิจกรรมการท่องเที่ยวโดยชุมชน ท่องเที่ยวเดิม และท่องเที่ยวใหม่ของปัตตานีให้เป็นที่รู้จักได้มาตรฐานและพร้อมรองรับนักท่องเที่ยว 3. สามารถเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวของจังหวัดปัตตานี

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการพัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวทุกด้านด้วยเศรษฐกิจสร้างสรรค์
2. ชื่อโครงการย่อย	โครงการส่งเสริมการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน เพื่อสร้างรายได้แก่ผู้ประกอบการชุมชน
3. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 2 พัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวด้วยเศรษฐกิจสร้างสรรค์ พลัง Soft Power
4. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมการท่องเที่ยวที่เพิ่มมูลค่าและเน้นคุณค่าฐานวัฒนธรรม
5. หลักการและเหตุผล	จังหวัดปัตตานีได้สนับสนุนให้ชุมชนมีการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์ชุมชน เพื่อสร้างเอกลักษณ์และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งก่อให้เกิดการสร้างงาน สร้างรายได้ และเพิ่มขีดความสามารถแก่ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP มาอย่างต่อเนื่อง ปัจจุบันมีผู้ลงทะเบียนรวมจำนวน 1,187 ราย/2,059 ผลิตภัณฑ์ มีรายได้จากการจำหน่ายในปี 2566 รวมเงิน 3,534,955,130 บาท และสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดปัตตานี และยอดจำหน่ายจากการดำเนินงานโครงการตาม แผนปฏิบัติการราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 กิจกรรมหลัก "ถนนคนเดิน พาเพลินหลากหลายย้อนยุคปัตตานี" เป็นเงิน 11,412,095 บาท จำนวนผู้เข้าร่วมงาน 131,436 คน ดังนั้น เพื่อผลักดันและกระตุ้นเศรษฐกิจและการค้าขายภายใน จังหวัดให้มีความคึกคัก สร้างความประทับใจแก่ประชาชนทั้งภายในจังหวัด และจังหวัดข้างเคียง ให้พื้นที่แหล่งท่องเที่ยวเมืองรอง ได้เป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น ด้วยการจัดกิจกรรมส่งเสริมการตลาดรูปแบบ "ถนนคนเดิน พาเพลินหลากหลายย้อน ยุคปัตตานี" ขยายสู่ระดับอำเภอ ส่งเสริมการสร้างผู้ประกอบการรุ่นใหม่ให้พร้อม กับการขยายตัวของเศรษฐกิจในพื้นที่มากยิ่งขึ้น
6. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อเพิ่มโอกาสช่องทางการตลาดและเชื่อมโยงเครือข่ายสินค้าผู้ผลิตรวมทั้ง สินค้าชุมชน ให้แก่ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP และผลิตภัณฑ์ชุมชนในพื้นที่ จังหวัดปัตตานี 2. เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจฐานรากจังหวัดปัตตานี เสริมสร้างรายได้ให้กับผู้ประกอบการ OTOP ชุมชน และสร้างความสุขให้แก่ประชาชน
7. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	รายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP และผลิตภัณฑ์ชุมชนภายในงาน เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาอย่างน้อยร้อยละ 10
8. พื้นที่เป้าหมาย	อำเภอเมืองปัตตานี โคกโพธิ์ ยะหริ่ง ปะนาเระ สายบุรี และยะรัง จังหวัดปัตตานี
9. กิจกรรมหลัก	
9.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	กิจกรรมจัดงานถนนคนเดิน พาเพลินปัตตานี 2,500,000 บาท สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดปัตตานี

หัวข้อ	รายละเอียด
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	-
10. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดปัตตานี
11. ระยะเวลาดำเนินโครงการ	เดือนตุลาคม พ.ศ. 2567 - กันยายน พ.ศ. 2568
12. งบประมาณ	2,500,000 บาท
13. ผลผลิต (Output)	1. มีช่องทางการตลาดที่เพิ่มขึ้นอย่างน้อย จำนวน 6 ช่องทาง 2. ผู้ประกอบการ OTOP และกลุ่มผู้ผลิตชุมชนรายได้เพิ่มขึ้นอย่างน้อย ร้อยละ 10 จากปีที่ผ่านมา
14. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	1. มีตลาดนัดต้นแบบและเกิดผู้ประกอบการรายใหม่เพิ่มขึ้นในจังหวัดปัตตานี 2. มีช่องทางการตลาดแห่งใหม่ และสร้างรายได้ที่เพิ่มขึ้น

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการพัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวทุกด้านด้วยเศรษฐกิจสร้างสรรค์
2. ชื่อโครงการย่อย	โครงการจัดงานแสดงสินค้า วัฒนธรรม และของดีเมืองตานี
3. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 2 พัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวด้วยเศรษฐกิจสร้างสรรค์ พลัง Soft Power
4. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมการท่องเที่ยวที่เพิ่มมูลค่าและเน้นคุณค่าฐานวัฒนธรรม
5. หลักการและเหตุผล	การจัดงานแสดงสินค้า วัฒนธรรม และของดีประจำจังหวัดปัตตานี วิถีใหม่ ประจำปี 2568 โดยจังหวัดปัตตานีมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนทุนทางวัฒนธรรมของจังหวัดให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์และของดีในจังหวัด การเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมพื้นถิ่นให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น ตอบสนองนโยบายของภาครัฐตามมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจ ส่งเสริมภาคการท่องเที่ยว ส่งเสริมการจำหน่ายผลิตภัณฑ์สินค้า OTOP และสินค้าภาคการเกษตรในพื้นที่ รวมทั้ง เป็นการส่งเสริมระดับอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมพื้นถิ่นของจังหวัดปัตตานี
6. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1) เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์วัฒนธรรมที่ดึงดูดใจของจังหวัดปัตตานีเชื่อมโยงภาคการท่องเที่ยว 2) เพื่อส่งเสริมให้มีการนำทุนทางวัฒนธรรมมาเพิ่มรายได้ให้กับภาคธุรกิจในพื้นที่ 3) เพื่อตอบสนองนโยบายของภาครัฐตามมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจ ส่งเสริมภาคการท่องเที่ยว ส่งเสริมการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP และสินค้าภาคการเกษตรในพื้นที่
7. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. ระดับความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรมฯ ร้อยละ 80 2. ประชาชนและนักท่องเที่ยวเข้าร่วมงานแต่ละกิจกรรมไม่น้อยกว่า 10,000 คน
8. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี
9. กิจกรรมหลัก	
9.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมจัดงานแสดงสินค้า วัฒนธรรม และของดีเมืองตานี 6,000,000 บาท ที่ทำการปกครองจังหวัดปัตตานี -
10. หน่วยงานดำเนินการ	ที่ทำการปกครองจังหวัดปัตตานี
11. ระยะเวลาดำเนินโครงการ	ตุลาคม พ.ศ. 2567 - กันยายน พ.ศ. 2568
12. งบประมาณ	6,000,000 บาท

หัวข้อ	รายละเอียด
13. ผลผลิต (Output)	มีกิจกรรมที่ส่งเสริมวัฒนธรรมพื้นถิ่นในการสร้างคุณค่า และสร้างมูลค่าเพิ่มสู่สังคม โดยเชื่อมโยงกับภาคการท่องเที่ยว สามารถกระตุ้นเศรษฐกิจฐานรากและภาพรวมในระดับจังหวัด
14. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	<ol style="list-style-type: none"> 1) ประชาชนและนักท่องเที่ยวได้เรียนรู้ ทำความเข้าใจ และยอมรับในความหลากหลายทางวัฒนธรรมและวิถีชุมชนที่มีรูปแบบเฉพาะของจังหวัดปัตตานี 2) ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจการอยู่ร่วมกันภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม และเกิดการยอมรับในความหลากหลายทางเชื้อชาติ ศาสนา ภาษา ความเชื่อ และวิถีชีวิตของประชาชนในจังหวัดปัตตานี 3) สามารถนำทุนทางวัฒนธรรมมาเพิ่มมูลค่าก่อให้เกิดรายได้

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการพัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวทุกด้านด้วยเศรษฐกิจสร้างสรรค์
2. ชื่อโครงการย่อย	โครงการส่งเสริมและประชาสัมพันธ์สินค้าและผลิตภัณฑ์ OTOP ของจังหวัดปัตตานี
3. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 2 พัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวด้วยเศรษฐกิจสร้างสรรค์ พลัง Soft Power
4. แนวทางการพัฒนา	1. ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการฮาลาล 2. ส่งเสริมการท่องเที่ยวที่เพิ่มมูลค่าและเน้นคุณค่าฐานวัฒนธรรม
5. หลักการและเหตุผล	<p>จังหวัดปัตตานีได้สนับสนุนให้ชุมชนมีการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์ชุมชน เพื่อสร้างเอกลักษณ์และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งก่อให้เกิดการสร้างงาน สร้าง สร้างรายได้ และเพิ่มขีดความสามารถแก่ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP มาอย่างต่อเนื่อง จนปัจจุบันมีผู้ลงทะเบียนรวมจำนวน 1,187 ราย/2,059 ผลิตภัณฑ์ มีรายได้จากการจำหน่ายในปี 2566 รวมเงิน 3,534,955,130 บาท และสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดปัตตานี และยอดจำหน่ายจากการดำเนินงานโครงการตามแผนปฏิบัติราชการ ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. 2566 กิจกรรม "ถนนคนเดิน พาเพลินตลาดย้อนยุคปัตตานี" รวมเป็นเงิน 11,412,095 บาท จำนวนผู้เข้าร่วมงาน 131,436 คน ดังนั้น เพื่อผลักดันและกระตุ้นเศรษฐกิจและการค้าขายภายในจังหวัดให้มีความคึกคัก สร้างความประทับใจแก่ประชาชนทั้งภายในจังหวัดและจังหวัดข้างเคียงให้พื้นที่แหล่งท่องเที่ยวเมืองรอง ได้เป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น ด้วยการจัดกิจกรรมส่งเสริมการตลาดรูปแบบ "ถนนคนเดิน พาเพลินตลาดย้อนยุคปัตตานี" ขยายสู่ระดับอำเภอ ส่งเสริมการสร้างผู้ประกอบการรุ่นใหม่ให้พร้อมกับการขยายตัวของเศรษฐกิจในพื้นที่มากยิ่งขึ้น</p> <p>เพื่อให้ผู้ประกอบการมีการแข่งขันและเพิ่มช่องทางการตลาดได้เป็นที่รู้จัก สินค้าชุมชนมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งควรจัดให้มีโครงการถนนคนเดิน พาเพลินปัตตานี และจัดงานแสดงและจำหน่ายสินค้า OTOP จังหวัดปัตตานี เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงของสินค้าชุมชน ภายในกลุ่มจังหวัด ที่สามารถตอบโจทย์ตามความต้องการของผู้ผลิตและผู้บริโภคได้เป็นอย่างดี</p>
6. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<p>1. เพื่อเพิ่มโอกาสช่องทางการตลาดและเชื่อมโยงเครือข่ายสินผู้ผลิตรวมทั้งสินค้าชุมชนให้แก่ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP และผลิตภัณฑ์ชุมชนในพื้นที่จังหวัดปัตตานี</p> <p>2. เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจฐานรากจังหวัดปัตตานี เสริมสร้างรายได้ให้กับผู้ประกอบการ OTOP ชุมชน และสร้างความสุขให้แก่ประชาชน</p>
7. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	รายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP และผลิตภัณฑ์ชุมชนในงาน เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาอย่างน้อยร้อยละ 10
8. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี

หัวข้อ	รายละเอียด
9. กิจกรรมหลัก	
9.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมจัดงานแสดงและจำหน่ายสินค้า OTOP จังหวัดปัตตานี 4,600,000 บาท สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดปัตตานี -
10. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดปัตตานี
11. ระยะเวลาดำเนินโครงการ	ตุลาคม พ.ศ. 2567 - กันยายน พ.ศ. 2568
12. งบประมาณ	4,600,000 บาท
13. ผลผลิต (Output)	1. มีช่องทางการตลาดที่เพิ่มขึ้นอย่างน้อย จำนวน 1 ช่องทาง 2. ผู้ประกอบการ OTOP และกลุ่มผู้ผลิตชุมชนรายได้เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 10
14. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	1. เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่างผู้ประกอบการ ที่มาแลกเปลี่ยนการจำหน่ายสินค้ามากขึ้น รวมทั้งเครือข่าย OTOP ได้รับการพัฒนาศักยภาพและเชื่อมโยงเครือข่ายระหว่างกัน 2. มีช่องทางการตลาดแห่งใหม่ และสร้างรายได้ที่เพิ่มขึ้น

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการพัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวทุกด้านด้วยเศรษฐกิจสร้างสรรค์
2. ชื่อโครงการย่อย	โครงการส่งเสริมการค้า กระตุ้นเศรษฐกิจฐานรากจังหวัดปัตตานี
3. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 2 พัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวด้วยเศรษฐกิจสร้างสรรค์ พลัง Soft Power
4. แนวทางการพัฒนา	1. ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการฮาลาล 2. ส่งเสริมการท่องเที่ยวที่เพิ่มมูลค่าและเน้นคุณค่าฐานวัฒนธรรม
5. หลักการและเหตุผล	<p>ตามแผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี พ.ศ. 2566 - 2570 ได้นำกรอบการพัฒนา “ฐานเศรษฐกิจชายแดนที่มั่นคง บนสังคมพหุวัฒนธรรม” ตามแผนพัฒนาภาคใต้ ชายแดน พ.ศ. 2566 – 2570 มาเชื่อมโยงกับการกำหนดเป้าหมายประเด็นการพัฒนาจังหวัด คือ เพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจฐานราก การเกษตรแบบยั่งยืน ผลิตภัณฑ์ฮาลาลคุณภาพ เชื่อมโยงการท่องเที่ยว การค้า การบริการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และระบบสาธารณสุขปโภค ซึ่งเป็นการเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน รวมถึงเป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัด แบบบูรณาการ พ.ศ. 2551 และแนวทางปฏิบัติตามที่คณะกรรมการบูรณาการ นโยบายพัฒนาภาค (ก.บ.ภ) กำหนด โดยให้ความสำคัญกับปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่เป็นหลัก กระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักงานพาณิชย์จังหวัดร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ในนามคณะทำงานด้านการตลาดระดับจังหวัด (เซลล์แมนจังหวัด) ประกอบด้วย พาณิชย์จังหวัด ประธานหอการค้าจังหวัด ประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัด ประธานสภาเกษตรกรจังหวัด ประธานสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัด ประธานเครือข่ายธุรกิจ Moc Biz Club จังหวัด ประธาน Young Entrepreneur Chamber of Commerce (YEC) และหัวหน้าสำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรสาขาจังหวัดปัตตานี ซึ่งเป็นการร่วมมือกันระหว่างภาครัฐและเอกชน ในบทบาทที่เป็นการตลาดของจังหวัด อันเป็นกลไกสำคัญต่อการขับเคลื่อนและสร้างความเข้มแข็งให้กับเศรษฐกิจของประเทศ ได้มีการประชุมคณะทำงานด้านการตลาดระดับจังหวัด (เซลล์แมนจังหวัด) ปัตตานี เมื่อวันที่ 5 เมษายน 2565 ณ ห้องประชุมสำนักงานพาณิชย์จังหวัดปัตตานี ได้มีประเด็นข้อเสนอแนะจากคณะทำงานด้านการตลาดระดับจังหวัดในเรื่องการส่งเสริมย่านการค้าและแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัด โดยมีความต้องการส่งเสริม สนับสนุน ผลักดัน ให้พื้นที่ชุมชนหัวตลาด ซึ่งเป็นชุมชนตลาดจีน ย่านเมืองเก่าปัตตานี ครอบคลุมพื้นที่ของถนน 3 เส้นด้วยกัน คือ ถนนอาเนาะรู ถนนปัตตานีภิรมย์ และถนนฤดี ซึ่งมีความเป็นอัตลักษณ์ เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่อยู่อาศัยร่วมกันของชาวไทยพุทธ ชาวไทยมุสลิม และชาวไทยเชื้อสายจีน ให้เป็นย่านการค้าและแหล่งท่องเที่ยว เพื่อดึงดูด</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>นักท่องเที่ยวและประชาชนทั่วไปได้เข้ามาท่องเที่ยว มีการพักแรมค้างคืน และมีโปรแกรมท่องเที่ยวต่อไปในอนาคต เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในพื้นที่ เป็นการอนุรักษ์วิถีชีวิตความเป็นอยู่แบบพหุวัฒนธรรม และส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการให้มีการพัฒนาคุณภาพชุมชน และช่องทางการตลาดเพิ่มขึ้น</p> <p>สำนักงานพาณิชย์จังหวัดจึงได้กำหนดจัดโครงการส่งเสริมย่านการค้า กระตุ้นเศรษฐกิจฐานรากจังหวัดปัตตานี เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับเศรษฐกิจท้องถิ่นโดยอาศัยตลาดชุมชนเป็นเครื่องมือในการพัฒนาและกระตุ้นให้ระบบเศรษฐกิจชุมชนเกิดการหมุนเวียนและสร้างรายได้ให้กับชุมชนเพิ่มขึ้น ก่อให้เกิดการจ้างงาน กระจายรายได้สู่คนในชุมชน และส่งเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของจังหวัดเพื่อให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน เกิดแหล่งย่านการค้าแห่งใหม่ที่กระตุ้นเศรษฐกิจในจังหวัด และต่อยอดด้านการท่องเที่ยวจากการบูรณาการกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน</p>
6. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<p>1) กระตุ้นระบบเศรษฐกิจจากการบริโภคภายในจังหวัด และวางรากฐานของเศรษฐกิจจังหวัดในอนาคต เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและชุมชนให้มีความเข้มแข็งในระยะยาวอย่างยั่งยืน</p> <p>2) เพิ่มช่องทางการจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร ผลิตภัณฑ์ชุมชน (OTOPs) ตลอดจนถึงสินค้าและบริการต่าง ๆ ของชุมชน</p> <p>3) เพิ่มขีดความสามารถให้กับเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน ธุรกิจ SMEs และคนในชุมชน ด้วยการพัฒนาให้ความรู้แก่ชุมชน โดยสนับสนุนองค์ความรู้ใหม่ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์และสร้างความหลากหลายของสินค้าที่ตรงกับรสนิยมของกลุ่มเป้าหมายคนในชุมชนและนักท่องเที่ยว</p>
7. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	ร้อยละของการเปลี่ยนแปลงของรายได้จากการจำหน่ายสินค้าสินค้าและบริการเพิ่มขึ้น ร้อยละ 10
8. พื้นที่เป้าหมาย	ชุมชนกือตาจันอ อยู่ในพื้นที่ของถนน 3 เส้นด้วยกัน คือ ถนนอาเนาะรู ถนนปัตตานีภิรมย์ และถนนฤดี
9. กิจกรรมหลัก	
9.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	<p>กิจกรรมจัดงานส่งเสริมย่านการค้า กระตุ้นเศรษฐกิจฐานราก</p> <p>2,149,000 บาท</p> <p>สำนักงานพาณิชย์จังหวัดปัตตานี</p> <p>-</p>
10. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานพาณิชย์จังหวัดปัตตานี
11. ระยะเวลาดำเนินโครงการ	ตุลาคม พ.ศ. 2567 - กันยายน พ.ศ. 2568
12. งบประมาณ	2,149,000 บาท

หัวข้อ	รายละเอียด
13. ผลผลิต (Output)	1. เกิดมูลค่าการค้า ไม่น้อยกว่า 10 ล้านบาท 2. ผู้เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจในระดับมากขึ้นไป ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
14. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	เกิดแหล่งย่านการค้าแห่งใหม่ที่กระตุ้นเศรษฐกิจในจังหวัด และต่อยอดด้านการท่องเที่ยวจากการบูรณาการกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ก่อให้เกิดการจ้างงาน กระจายรายได้สู่คนในชุมชน และส่งเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของจังหวัด

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการพัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวทุกด้านด้วยเศรษฐกิจสร้างสรรค์
2. ชื่อโครงการย่อย	โครงการยกระดับการท่องเที่ยวหาดแหลม เพื่อสร้างมูลค่าการท่องเที่ยวชุมชน
3. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 2 พัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวด้วยเศรษฐกิจสร้างสรรค์ พลัง Soft Power
4. แนวทางการพัฒนา	1. สร้างมูลค่าเพิ่มภาคการเกษตรและการส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ศักยภาพด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG Model 2. ส่งเสริมการท่องเที่ยวที่เพิ่มมูลค่าและเน้นคุณค่าฐานวัฒนธรรม
5. หลักการและเหตุผล	<p>จังหวัดปัตตานี มีสถานที่ท่องเที่ยวที่หลากหลายครบวงจรทั้งทุ่งนา ป่าเขา ภูเขา ฝืนน้ำ และวิถีชีวิตผู้คน โดยมีชุมชนลุกขึ้นมารวมตัวเพื่อผลักดันวัฒนธรรมการท่องเที่ยวอย่างมีคุณภาพ ปัจจุบันมีชุมชนท่องเที่ยวที่สำคัญ จำนวน 12 ชุมชน ประกอบด้วย ชุมชนท่องเที่ยวทรายขาว ชุมชนท่องเที่ยวจะบังติกอ ชุมชนท่องเที่ยวตั้งหยงลูไล๊ะ ชุมชนท่องเที่ยวน้ำบ่อ ชุมชนท่องเที่ยวบางปู ชุมชนท่องเที่ยวยะหริ่ง ชุมชนท่องเที่ยวแหลมโพธิ์ ชุมชนท่องเที่ยวยะรัง ชุมชนท่องเที่ยวบาราโหม ชุมชนท่องเที่ยวตุงยง และชุมชนท่องเที่ยวบาราโหม ชุมชนท่องเที่ยวตะโละกาโปร์ ชุมชนท่องเที่ยว Buna Dara เป็นต้น</p> <p>ชุมชนท่องเที่ยวน้ำบ่อ : หาดทราย สายลม และวิถีประมงพื้นบ้าน โดยมีหาดแหลมเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ ซึ่งเป็นหาดโค้งฟ้าและหาดทรายขาวยาวเหยียด ทอประกายอาบสีทอง ยามเมื่อต้องแสงอาทิตย์ใกล้ลับฟ้า ซึ่งนักท่องเที่ยวที่ได้มาเยือนจะได้ยินเสียงคลื่นซัดกระทบโขดหินอิงคะนิงสมดังชื่อ แหลม ในภาษามลายูถิ่นอันมีความหมายว่า อีกทีทกรีกโครม และยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม (Cultural Attraction) ที่สะท้อนวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของประมงพื้นบ้าน เป็นวิถีชีวิตประมงพื้นบ้านที่คงอยู่อย่างงดงามในวิถีสังคมมาอย่างยาวนาน ซึ่งปัจจุบันหาดแหลม สภาพแหล่งท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวกเสื่อมโทรมตามธรรมชาติ ทำให้การบริการด้านการท่องเที่ยวยังขาดมาตรฐาน จึงมีความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงภูมิทัศน์ สิ่งอำนวยความสะดวก และกิจกรรมส่งเสริมด้านการท่องเที่ยวเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งในและนอกพื้นที่ สร้างมูลค่าเพิ่มด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่ ประกอบกับนโยบายฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมของรัฐบาล ได้ให้ความสำคัญกับการฟื้นฟูและสร้างเศรษฐกิจภายในประเทศ โดยเน้นให้มีการสร้างงาน สร้างอาชีพ โดยการบูรณาการหน่วยงานและการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน เพื่อแก้ไขปัญหาและฟื้นฟูเศรษฐกิจท้องถิ่นและชุมชน บนพื้นฐานของโอกาสและศักยภาพของท้องถิ่น รวมทั้งเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่เศรษฐกิจฐานราก ประกอบกับจังหวัดปัตตานี มีต้นทุนทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม ที่หลากหลาย สามารถรองรับ</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	และให้บริการนักท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปี อีกทั้ง ยังมีเครือข่ายชุมชนท่องเที่ยวที่มีความสามารถในการให้บริการภาคการท่องเที่ยว ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างงาน สร้างอาชีพ รวมถึงการสร้างรายได้สู่ชุมชน
6. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อพัฒนาและยกระดับกิจกรรมการท่องเที่ยวโดยชุมชน กิจกรรมการท่องเที่ยวเดิม และกิจกรรมการท่องเที่ยว ใหม่ของปัตตานีให้เป็นที่รู้จัก ได้มาตรฐาน และพร้อมรองรับนักท่องเที่ยว 2. เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของชุมชนให้เป็นแหล่งสร้างงานสร้างรายได้ที่ยั่งยืน 3. เพื่อเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยว 4. เพื่อให้ชุมชนท่องเที่ยวได้มีอุปกรณ์ในการให้บริการนักท่องเที่ยวและมีความรู้ความเข้าใจพื้นฐานในการปฏิบัติการกู้ชีพเบื้องต้น
7. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	อัตราการขยายตัวของรายได้การท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น ร้อยละ 3 เทียบกับปี 2565
8. พื้นที่เป้าหมาย	ตำบลบ้านน้ำบ่อ อำเภอบะนาระ จังหวัดปัตตานี
9. กิจกรรมหลัก	
9.1 กิจกรรมหลักที่ 1	กิจกรรมปรับปรุงภูมิทัศน์หาดแหลมแม่ หมู่ที่ 4 ตำบลบ้านน้ำบ่อ อำเภอบะนาระ จังหวัดปัตตานี
งบประมาณ	22,057,000 บาท
ผู้รับผิดชอบ	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดปัตตานี
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	-
9.2 กิจกรรมหลักที่ 1	กิจกรรมจัดงานเทศกาลแคมป์ปิ้งและตกหมึกปัตตานี
งบประมาณ	2,343,000 บาท
ผู้รับผิดชอบ	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดปัตตานี
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	-
10. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดปัตตานี
11. ระยะเวลาดำเนินโครงการ	ตุลาคม พ.ศ. 2567 - กันยายน พ.ศ. 2568
12. งบประมาณ	24,400,000 บาท
13. ผลผลิต (Output)	<ol style="list-style-type: none"> 1. ศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดปัตตานี ได้รับการส่งเสริม พัฒนาและยกระดับให้มีคุณภาพ มาตรฐาน สามารถสร้างความพึงพอใจแก่นักท่องเที่ยวและผู้มาเยี่ยมเยือน 2. ผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของชุมชนท้องถิ่นให้เป็นแหล่งสร้างงานสร้างรายได้ที่ยั่งยืน 3. นักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายเกิดการรับรู้การพัฒนาศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดปัตตานี และมีการเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวมากขึ้น

หัวข้อ	รายละเอียด
	4. รายได้จากการท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นจากปีฐาน อย่างน้อยร้อยละ 3 5. ชุมชนท่องเที่ยวได้มีอุปกรณ์ในการให้บริการนักท่องเที่ยว
14. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	1. มีการบูรณาการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศักยภาพด้านท่องเที่ยวของจังหวัดปัตตานีอย่างเป็นรูปธรรม 2. รายได้ของประชาชนในพื้นที่เพิ่มขึ้น 3. ความสำเร็จของการจัดสร้าง/การพัฒนาศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของจังหวัด ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว 4. ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเยี่ยมชมแหล่งท่องเที่ยว

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการพัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวทุกด้านด้วยเศรษฐกิจสร้างสรรค์
2. ชื่อโครงการย่อย	โครงการยกระดับการท่องเที่ยวชุมชน เพื่อเพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจฐานรากอย่างยั่งยืน
3. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 2 พัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวด้วยเศรษฐกิจสร้างสรรค์ พลัง Soft Power
4. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมการท่องเที่ยวที่เพิ่มมูลค่าและเน้นคุณค่าฐานวัฒนธรรม
5. หลักการและเหตุผล	<p>นโยบายฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมของรัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการฟื้นฟูและสร้างเศรษฐกิจภายในประเทศ โดยเน้นให้มีการสร้างงาน สร้างอาชีพ โดยการบูรณาการหน่วยงานและการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน เพื่อแก้ไขปัญหาและฟื้นฟูเศรษฐกิจท้องถิ่นและชุมชน บนพื้นฐานของโอกาสและศักยภาพของท้องถิ่น รวมทั้งเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่เศรษฐกิจฐานราก ประกอบกับจังหวัดปัตตานี มีต้นทุนทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม ที่หลากหลาย สามารถรองรับและให้บริการนักท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปี อีกทั้ง ยังมีเครือข่ายชุมชนท่องเที่ยวที่มีความสามารถในการให้บริการภาคการท่องเที่ยว ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างงาน และสร้างอาชีพ รวมถึงการสร้างรายได้สู่ชุมชน</p> <p>จังหวัดปัตตานี มีสถานที่ท่องเที่ยวที่หลากหลายครบวงจรทั้งทุ่งนา ป่าเขา ภูเขา ฝึ่นน้ำ และวิถีชีวิตผู้คน โดยมีชุมชนลูกขึ้นมา รวมตัวเพื่อผลักดันวัฒนธรรมการท่องเที่ยวอย่างมีคุณภาพ ปัจจุบันมีชุมชนท่องเที่ยวที่สำคัญ จำนวน 12 ชุมชน ประกอบด้วย ชุมชนท่องเที่ยวทรายขาว ชุมชนท่องเที่ยวจะบังติกอ ชุมชนท่องเที่ยวตั้งหยงลูโละ ชุมชนท่องเที่ยวบ้านบ่อ ชุมชนท่องเที่ยวบางปู ชุมชนท่องเที่ยวยะหริ่ง ชุมชนท่องเที่ยวแหลมโพธิ์ ชุมชนท่องเที่ยวยะรัง ชุมชนท่องเที่ยวบาราโหม ชุมชนท่องเที่ยวตุงย ชุมชนท่องเที่ยวทะเลกาโปร ชุมชนท่องเที่ยว Buna Dara เป็นต้น ซึ่งพื้นที่ในแต่ละชุมชนมีจุดเด่นและจุดขายที่แตกต่างกันไปตามปัจจัยแวดล้อม ทั้งทรัพยากรธรรมชาติและวิถีชีวิตผู้คน โดยแต่ละชุมชน มีจุดประสงค์ที่จะใช้กลไกเครือข่ายการมีส่วนร่วมของชุมชนในการเพิ่มศักยภาพด้านการท่องเที่ยวในแต่ละชุมชน ที่เป็นการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนไม่ทำลายวัฒนธรรมและประเพณีของแต่ละชุมชน ซึ่งแต่ละพื้นที่มีสถานท่องเที่ยวที่หลากหลายไม่ซ้ำกัน</p>
6. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อพัฒนาและยกระดับกิจกรรมการท่องเที่ยวโดยชุมชน กิจกรรมการท่องเที่ยวเดิม และกิจกรรมการท่องเที่ยว ใหม่ของปัตตานีให้เป็นที่รู้จัก ได้มาตรฐานและพร้อมรองรับนักท่องเที่ยว 2. เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของชุมชนให้เป็นแหล่งสร้างงานสร้างรายได้อย่างยั่งยืน 3. เพื่อเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยว

หัวข้อ	รายละเอียด
	4. เพื่อให้ชุมชนท่องเที่ยวได้มีอุปกรณ์ในการให้บริการนักท่องเที่ยวและมีความรู้ความเข้าใจพื้นฐานในการปฏิบัติการกู้ชีพเบื้องต้น
7. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	อัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น ร้อยละ 3 เทียบกับปี 2565
8. พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดปัตตานี
9. กิจกรรมหลัก	
9.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมจัดงานเทศกาล “วิ่งป่าตานี พิชิตเทือกเขาสันกาลาคีรี” 7,000,000 บาท สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดปัตตานี -
9.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมจัดงานมหกรรมท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ ย้อนรอย 400 ปี ดินแดนลังกาสุกะ 3,590,000 บาท สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดปัตตานี -
9.3 กิจกรรมหลักที่ 3 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมพัฒนาศักยภาพเครือข่ายชุมชนท่องเที่ยวสู่มาตรฐานการบริการท่องเที่ยว 496,000 บาท สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดปัตตานี -
9.4 กิจกรรมหลักที่ 4 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมปรับปรุงภูมิทัศน์ยกระดับการท่องเที่ยวท่องเที่ยวชุมชนบาราโหม 6,670,000 บาท สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดปัตตานี -
9.5 กิจกรรมหลักที่ 5 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมปรับปรุงภูมิทัศน์แหล่งท่องเที่ยวชุมชนปายอแบร เพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจฐานราก 9,185,000 บาท สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดปัตตานี -
10. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดปัตตานี
11. ระยะเวลาดำเนินโครงการ	ตุลาคม 2567 - กันยายน 2568
11. งบประมาณ	26,941,000 บาท
12. ผลผลิต (Output)	1. ศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดปัตตานี ได้รับการส่งเสริม พัฒนาและยกระดับให้มีคุณภาพ มาตรฐาน สามารถสร้างความพึงพอใจแก่นักท่องเที่ยวและผู้มาเยี่ยมเยือน

หัวข้อ	รายละเอียด
	<ol style="list-style-type: none"> 2. ผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของชุมชนท้องถิ่นให้เป็นแหล่งสร้างงานสร้างรายได้อย่างยั่งยืน 3. นักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายเกิดการรับรู้การพัฒนาศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดปัตตานี และมีการเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวมากขึ้น 4. รายได้จากการท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นจากปีฐาน อย่างน้อยร้อยละ 3 5. ชุมชนท่องเที่ยวได้มีอุปกรณ์ในการให้บริการนักท่องเที่ยว
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีการบูรณาการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดปัตตานีอย่างเป็นรูปธรรม 2. รายได้ของประชาชนในพื้นที่เพิ่มขึ้น 3. ความสำเร็จของการจัดสร้าง/การพัฒนาศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของจังหวัด ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว 4. ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเยี่ยมชมแหล่งท่องเที่ยว

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการพัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวทุกด้านด้วยเศรษฐกิจสร้างสรรค์
2. ชื่อโครงการย่อย	โครงการปรับปรุงและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวย่านเมืองเก่า เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงศรัทธา
3. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 2 พัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวด้วยเศรษฐกิจสร้างสรรค์ พลัง Soft Power
4. แนวทางการพัฒนา	1. ส่งเสริมการท่องเที่ยวที่เพิ่มมูลค่าและเน้นคุณค่าฐานวัฒนธรรม 2. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคม และระบบโลจิสติกส์ เพื่อยกระดับการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ
5. หลักการและเหตุผล	<p>ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580) มุ่งเน้นการสร้างความสามารถในการแข่งขันที่ต้องการสร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว โดยดึงดูดนักท่องเที่ยวทุกระดับให้เข้าเที่ยวชมแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเชิงบูรณาการ โดยการปรับปรุงโครงสร้างการบริหารจัดการและการส่งเสริมรายได้จากการท่องเที่ยวตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ประกอบกับแผนพัฒนาจังหวัดปัตตานีที่ต้องการยกระดับการท่องเที่ยวเพิ่มมูลค่าด้วยการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม โดยการมุ่งเน้นทั้งรูปแบบการท่องเที่ยววันเดียวและแบบพักค้าง เทศบาลเมืองปัตตานีเป็นเมืองพหุวัฒนธรรมที่มีประชาชนหลายเชื้อชาติ ศาสนา อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข จึงมีแหล่งท่องเที่ยวชุมชนที่โดดเด่นทางด้านวัฒนธรรมที่หลากหลาย เช่น แหล่งท่องเที่ยวชุมชนหัวตลาด ซึ่งเป็นย่านเมืองเก่าที่ขึ้นชื่อทางด้านสถาปัตยกรรมของชาวไทยเชื้อสายจีน ภาพวาดสตรีทอาร์ตที่แสดงถึงอัตลักษณ์การเป็นอยู่ ซึ่งมีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ ได้แก่ ศาลเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยวปัตตานีที่มีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติศรัทธาเข้าสักการะบูชาเป็นจำนวนมาก หอนิทรรศการอารยธรรมจังหวัดปัตตานีหรือพิพิธภัณฑ์เจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยวเป็นแหล่งรวบรวมศิลปะประวัตินิยมชมชื่นจินโบราณ บ้านขุนพิทักษ์รายา บ้านเลขที่ 1 บ้านเลขที่ 5 (กือดาจีนอ) บ้านกงสี บ้านรังนก บ้านตึกขาว ร้านค้าขายของฝากอาหารแห้งทะเล สินค้าแปรรูป ของที่ระลึก ฯลฯ และเพื่อเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่สมบูรณ์แบบให้สามารถท่องเที่ยวครบจบได้ในวันเดียว จึงได้จัดทำโครงการพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนเชิงบูรณาการ (ชุมชนหัวตลาด) โดยการก่อสร้างแลนด์มาร์คเพื่อเป็นจุดเช็คอินประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว บริเวณทางเข้าศาลเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว ถนนอาเนาะรู ที่จะเป็นด่านแรกบนเส้นทางเริ่มต้นของแหล่งท่องเที่ยวชุมชนหัวตลาดตลอดสาย โดยทำการปรับปรุงซุ้มทางเข้าเดิมโดยการประดับประติมากรรมปูนปั้นรูปมังกรแทนการประดับป้ายชื่อและซุ้มประตูทางเข้าด้วยกระเบื้องซึ่งมีสภาพชำรุด</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	แตกหักร่วรงหล่นเกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้ง พร้อมทั้งปรับปรุงภูมิทัศน์สวนสาธารณะ บริเวณด้านข้างที่มีสภาพทรุดโทรม โดยการสร้างศาลาเก็งเงิน การตกแต่งต้นไม้ด้วยการประดับโคมไฟเงินที่สื่อถึงอัตลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยวชุมชนหัวตลาด
6. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชนหัวตลาดโดยอาศัยทุนความเป็นอัตลักษณ์ในพื้นที่ เป็นสื่อประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย 2. เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจและสร้างรายได้ให้แก่ประชาชนในพื้นที่ และสนับสนุนให้ชาวชุมชนเป็นเจ้าภาพหลักในการสร้างความประทับใจในการบริการนักท่องเที่ยว
7. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	นักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวชมเพิ่มขึ้น ร้อยละ 10
8. พื้นที่เป้าหมาย	บริเวณซุ้มประตูทางเข้าและลานสวนสาธารณะชุมชนหัวตลาด อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี
9. กิจกรรมหลัก	
9.1 กิจกรรมหลักที่ 1	กิจกรรมก่อสร้างแลนด์มาร์คบริเวณทางเข้าศาลเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว บริเวณซุ้มประตูทางเข้าและลานสวนสาธารณะชุมชนหัวตลาด ถนนอานาหารู ตำบลสะบารัง อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี
งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	2,150,000 บาท เทศบาลเมืองปัตตานี -
10. หน่วยงานดำเนินการ	เทศบาลเมืองปัตตานี
11. ระยะเวลาดำเนินโครงการ	ตุลาคม พ.ศ. 2567 - กันยายน พ.ศ. 2568
12. งบประมาณ	2,150,000 บาท
13. ผลผลิต (Output)	1. ซุ้มประตูทางเข้า จำนวน 1 แห่ง 2. ซุ้มศาลาเก็งเงิน จำนวน 1 แห่ง 3. สวนสาธารณะที่ได้รับการปรับปรุง จำนวน 1 แห่ง
14. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	สามารถสร้างจุดเช็คอินเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวเข้าเที่ยวชมถึงวัฒนธรรมของพี่น้องชาวไทยเชื้อสายจีน และสามารถกระตุ้นเศรษฐกิจเพื่อสร้างรายได้แก่ชาวชุมชนหัวตลาดและชุมชนบริเวณใกล้เคียงได้อีกทางหนึ่ง

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการพัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวทุกด้านด้วยเศรษฐกิจสร้างสรรค์
2. ชื่อโครงการย่อย	โครงการปรับปรุงและพัฒนาพื้นที่นันทนาการ เพื่อรองรับกิจกรรมการท่องเที่ยว
3. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 2 พัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวด้วยเศรษฐกิจสร้างสรรค์ พลัง Soft Power
4. แนวทางการพัฒนา	1. ส่งเสริมการท่องเที่ยวที่เพิ่มมูลค่าและเน้นคุณค่าฐานวัฒนธรรม 2. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคม และระบบโลจิสติกส์ เพื่อยกระดับการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ
5. หลักการและเหตุผล	จังหวัดปัตตานีได้กำหนดยุทธศาสตร์การส่งเสริมการค้าการลงทุน และการท่องเที่ยวในอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยพัฒนาระดับศักยภาพด้านการท่องเที่ยวแบบทางเลือกสอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมาย โดยเฉพาะการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และระบบโลจิสติกส์ให้เอื้อต่อการลงทุนภาคอุตสาหกรรม การค้าและบริการ ซึ่งตำบลรูสะมิแลมีศักยภาพที่เหมาะสมในการส่งเสริมพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัด เนื่องจากมีนักท่องเที่ยวจำนวนมากให้ความสนใจแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ อาทิเช่น หาดรูสะมิแล สกายวอร์ค ป่าในเมือง อนุสาวรีย์กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ และเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวใกล้เคียง สะพานไม้บานา ศาลเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว หาดตันหยงลุโละ แหลมตาชี และมีสถานที่ท่องเที่ยวเชิงกีฬา สนามกีฬากลางจังหวัดปัตตานี สระว่ายน้ำมาตรฐาน สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ราชมราชชนนี เพื่อส่งเสริมการค้าการลงทุนอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวและบริการ จำเป็นต้องมีพื้นที่ในการรองรับกิจกรรมการจัดงานกระตุ้นการท่องเที่ยว ส่งเสริมการจำหน่ายสินค้าและผลิตภัณฑ์ชุมชน ดังนั้น จำเป็นต้องดำเนินการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ ให้สมบูรณ์ได้มาตรฐาน เพื่อให้พร้อมสำหรับการรองรับนักท่องเที่ยวและการทำกิจกรรมท่องเที่ยวต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตต่อไป
6. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีมาตรฐาน สามารถรองรับการกิจกรรมขนาดใหญ่ และเป็นจุดพักผ่อนหย่อนใจของประชาชน 2. เพื่อพัฒนาพื้นที่ให้มีความทันสมัย มีอารยสถาปัตย์ และเพื่อดูแลความปลอดภัยของประชาชนได้สะดวก
7. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. จำนวนประชาชนในพื้นที่ นักท่องเที่ยว และมูลค่าทางเศรษฐกิจในพื้นที่เพิ่มขึ้น 2. รองรับกิจกรรมและยกระดับบริเวณพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว
8. พื้นที่เป้าหมาย	1. บริเวณสวนจ้าวทะเล (Pattani Sea Gate) บ้านสวนสมเด็จพระ อำเภอมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี 2. หมู่ที่ 1 ตำบลรูสะมิแล อำเภอมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี

หัวข้อ	รายละเอียด
9. กิจกรรมหลัก	
9.1 กิจกรรมหลักที่ 1	กิจกรรมพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวบริเวณสวนจ้าวทะเล (Pattani Sea Gate) บ้านสวนสมเด็จ อำเภอมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี
งบประมาณ	26,500,000 บาท
ผู้รับผิดชอบ	สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดปัตตานี
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	-
9.2 กิจกรรมหลักที่ 2	กิจกรรมก่อสร้างเสาชงชาติพร้อมปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณสวนจ้าวทะเล หมู่ที่ 1 ตำบลรูสะมิแล อำเภอมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี
งบประมาณ	1,500,000 บาท
ผู้รับผิดชอบ	เทศบาลเมืองปัตตานี
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	-
9.3 กิจกรรมหลักที่ 3	กิจกรรมปรับปรุงสวนน้ำภายในสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ปัตตานี หมู่ที่ 1 ตำบลรูสะมิแล อำเภอมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี
งบประมาณ	8,500,000 บาท
ผู้รับผิดชอบ	เทศบาลเมืองปัตตานี
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	-
10. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดปัตตานี
11. ระยะเวลาดำเนินโครงการ	ตุลาคม พ.ศ. 2567 - กันยายน พ.ศ. 2568
12. งบประมาณ	36,500,000 บาท
13. ผลผลิต (Output)	1. แหล่งท่องเที่ยวเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวบริเวณสวนจ้าวทะเลที่ได้มาตรฐาน 2. เสาชงชาติและภูมิทัศน์บริเวณสวนจ้าวทะเลที่ได้มาตรฐาน 3. สวนน้ำภายในสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ปัตตานีได้รับการปรับปรุงให้ดีขึ้น
14. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	1. มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ เชิงกีฬา และนันทนาการที่ได้มาตรฐาน 2. สามารถพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและส่งเสริมสาธารณะประโยชน์ระดับชุมชน สร้างรายได้ให้แก่ผู้ประกอบการในพื้นที่ และกระตุ้นเศรษฐกิจภายในจังหวัด

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการพัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวทุกด้านด้วยเศรษฐกิจสร้างสรรค์
2. ชื่อโครงการย่อย	โครงการพัฒนาและปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติจังหวัดปัตตานี
3. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 2 พัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวด้วยเศรษฐกิจสร้างสรรค์ พลัง Soft Power
4. แนวทางการพัฒนา	1. ส่งเสริมการท่องเที่ยวที่เพิ่มมูลค่าและเน้นคุณค่าฐานวัฒนธรรม 2. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคม และระบบโลจิสติกส์ เพื่อยกระดับการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ
5. หลักการและเหตุผล	<p>ภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในจังหวัดปัตตานียังคงมีปัญหาและข้อจำกัดเชิงโครงสร้างในด้านการกระจุกตัวของนักท่องเที่ยวและแหล่งท่องเที่ยวในเขตเมือง ขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว รายได้จากภาคการท่องเที่ยวอาศัยจำนวนนักท่องเที่ยวมากกว่ามูลค่าของราคาสินค้าและบริการ รวมทั้งแหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรม และขาดการปรับปรุงภูมิทัศน์แหล่งท่องเที่ยว</p> <p>อุทยานแห่งชาติน้ำตกทรายขาวอยู่ในพื้นที่ตำบลทรายขาว อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี มีพื้นที่รวม 43,482 ไร่ ครอบคลุมป่าสงวนแห่งชาติป่าเขาใหญ่ และป่าสงวนแห่งชาติป่าเทือกเขาสันกาลาคีรี มีความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติ และหลากหลายทางชีวภาพ และความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็น น้ำตก ถ้ำ และจุดชมวิวที่สามารถมองเห็นเมืองปัตตานีได้ทั้งเมือง มีทิวทัศน์และธรรมชาติที่สวยงาม อีกทั้งยังเป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญต่อระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างมาก เป็นแหล่งกำเนิดของต้นน้ำลำธาร แหล่งนันทนาการ ศึกษาวิจัย และแหล่งพักผ่อนหย่อนใจที่ไม่ห่างจากเมืองมากนัก ซึ่งมีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญได้แก่ น้ำตกทรายขาว น้ำตกโผนเอน น้ำตกพระไม้ไผ่ น้ำตกแกแตะ รวมไปถึงเส้นทางศึกษาธรรมชาติ จึงทำให้มีนักท่องเที่ยวนิยมเข้าเที่ยวชมอุทยานแห่งชาติน้ำตกทรายขาวเป็นจำนวนมากโดยอุทยานแห่งชาติน้ำตกทรายขาวได้ส่งเสริมให้เกิดรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติ ซึ่งเชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวของชุมชนอย่างกว้างขวางมากขึ้น ก่อให้เกิดการสร้างงาน สร้างรายได้ ให้กับประชาชนในชุมชนโดยรอบพื้นที่อุทยานแห่งชาติน้ำตกทรายขาว</p> <p>น้ำตกโผนเอน เป็นแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่หน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติที่ ทข.1 (น้ำตกโผนเอน) ของอุทยานแห่งชาติน้ำตกทรายขาว ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ หมู่ที่ 8 ตำบลปากถ่อ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี ห่างจากน้ำตกทรายขาว ประมาณ 18 กิโลเมตร เป็นน้ำตกที่เกิดจากยอดเขานางจันทร์ มีความสูงประมาณ 80 เมตร บริเวณน้ำตกมีริน ปกคลุมไปด้วยต้นไม้ขนาดใหญ่ อากาศสดชื่นเย็นสบาย เหมาะสำหรับพักผ่อนหย่อนใจ และตั้งแคมป์ หรือ ค่ายพักแรม เป็นแหล่งท่องเที่ยว</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	ทางธรรมชาติที่สวยงามอีกแห่งหนึ่ง โดยเปิดบริการให้นักท่องเที่ยวเข้ามาทำกิจกรรมต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการชมทัศนียภาพ เล่นน้ำตก พักผ่อนหย่อนใจ และการเดินศึกษาธรรมชาติ ทำให้มีนักท่องเที่ยวในพื้นที่และต่างพื้นที่ให้ความสนใจเข้ามาเที่ยวชม น้ำตกโฝงโฝง บริเวณหน่วยพิทักษ์ฯ ที่ ทข.1 (น้ำตกโฝงโฝง) เพิ่มมากขึ้น
6. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้ภาคการท่องเที่ยวในจังหวัดปัตตานี รวมถึง สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ 2. เพื่อปรับทัศนียภาพของแหล่งท่องเที่ยวให้สวยงาม เพื่อเป็นแหล่งนันทนาการ และสร้างรายได้ให้ชุมชน 3. เพื่อสร้างแหล่งเรียนรู้ระบบนิเวศวิทยาทางธรรมชาติให้แก่เยาวชน ผู้ที่สนใจศึกษา และนักท่องเที่ยว 4. เพื่อปลูกจิตสำนึกรักบ้านเกิด อนุรักษ์ ฟื้นฟู รักษา ทรัพยากรธรรมชาติ
7. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<ol style="list-style-type: none"> 1. จำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่อุทยานแห่งชาติน้ำตกทรายขาว และชุมชนโดยรอบมีปริมาณเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 เทียบกับปีก่อนหน้า 2. มีสถานที่ท่องเที่ยวที่มีมาตรฐานเพิ่มขึ้น สร้างความพึงพอใจให้กับนักท่องเที่ยว
8. พื้นที่เป้าหมาย	<ol style="list-style-type: none"> 1. อุทยานแห่งชาติน้ำตกทรายขาว ตำบลทรายขาว อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี 2. น้ำตกโฝงโฝง หน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติน้ำตกทรายขาว ที่ ทข. 1 (น้ำตกโฝงโฝง) ตำบลปากล่อ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี
9. กิจกรรมหลัก	
9.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว น้ำตกโฝงโฝง อุทยานแห่งชาติน้ำตกทรายขาว เพื่อรองรับนักท่องเที่ยว 4,060,100 บาท อุทยานแห่งชาติน้ำตกทรายขาว (สบอ.6 ปน) -
9.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกภายในอุทยานแห่งชาติน้ำตกทรายขาว เพื่อรองรับนักท่องเที่ยว 3,800,000 บาท อุทยานแห่งชาติน้ำตกทรายขาว (สบอ.6 ปน) -
10. หน่วยงานดำเนินการ	อุทยานแห่งชาติน้ำตกทรายขาว (สบอ.6 ปน)
11. ระยะเวลาดำเนินโครงการ	ตุลาคม พ.ศ. 2567 - กันยายน พ.ศ. 2568
12. งบประมาณ	7,860,100 บาท
13. ผลผลิต (Output)	1. มีพื้นที่ท่องเที่ยวและนันทนาการให้ประชาชนได้ทำกิจกรรม และสานสัมพันธ์ภายในครอบครัว รวมถึงชุมชน

หัวข้อ	รายละเอียด
	2. มีแหล่งการศึกษาเรียนรู้ทางธรรมชาติให้ประชาชนได้เข้าไปศึกษาเรียนรู้ 3. เกิดรายได้ของประชากรในท้องถิ่นจากการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวิทยา 4. ชุมชนโดยรอบเกิดความรักและหวงแหนทรัพยากรธรรมชาติ 5. นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในการใช้บริการสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ
14. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	1. การกระแสนการท่องเที่ยวโดยชุมชน นักท่องเที่ยวมาจับจ่ายใช้สอย สร้างรายได้ให้แก่คนในชุมชนเพิ่มขึ้น 2. เกิดความเชื่อมั่นในความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว สร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่ภาคการท่องเที่ยวในจังหวัดปัตตานี

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการพัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวทุกด้านด้วยเศรษฐกิจสร้างสรรค์
2. ชื่อโครงการย่อย	โครงการปรับปรุงสนามกีฬาให้ได้มาตรฐาน เพื่อรองรับกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬา (Sports Tourism)
3. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 2 พัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวด้วยเศรษฐกิจสร้างสรรค์ พลัง Soft Power
4. แนวทางการพัฒนา	1. ส่งเสริมการท่องเที่ยวที่เพิ่มมูลค่าและเน้นคุณค่าฐานวัฒนธรรม 2. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคม และระบบโลจิสติกส์ เพื่อยกระดับการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ
5. หลักการและเหตุผล	<p>การกีฬาถือเป็นกิจกรรมส่วนหนึ่งในการดำเนินชีวิตของประชากรทั่วโลกมาเป็นเวลานาน มีพัฒนาการหลากหลายมิติและมีการเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เนื่องจากได้เกิดการพัฒนาความรู้ในเชิงวิทยาศาสตร์หลายสาขาที่มีวัตถุประสงค์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ประชากรทั่วโลกมีสุขภาวะที่ดี จึงนำมาสู่ความตระหนักในเรื่องของสุขภาพและคุณภาพชีวิตอันเกิดมาจากการออกกำลังกาย การเล่นกีฬา และการร่วมกิจกรรมนันทนาการ เพื่อพัฒนาสุขภาพพลานามัย และเพิ่มปฏิสัมพันธ์อันดีของคนในสังคมทุกระดับ ซึ่งหลายประเทศสามารถใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการแก้ไขปัญหาความมั่นคงของมนุษย์ และความมั่นคงทางสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล จนเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางว่า การเล่นกีฬาเป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้ประชากรทั่วโลกสามารถเพิ่มประสบการณ์ชีวิตด้านสังคม และอย่างร่วมกันอย่างมีความสุข และเพื่อเป็นการผลักดันแผนพัฒนาจังหวัดให้มีผลสัมฤทธิ์เป็นรูปธรรมที่ชัดเจน จังหวัดปัตตานีโดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี จึงได้จัดทำ “โครงการปรับปรุงสนามกีฬาจังหวัดปัตตานี” กิจกรรมก่อสร้างสระว่ายน้ำ เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางการกีฬาในการต่อยอดให้เยาวชนและประชาชนในพื้นที่จังหวัดปัตตานี ส่งเสริมการออกกำลังกายและพัฒนาศักยภาพด้านกีฬาว่ายน้ำสู่กีฬาระดับความเป็นเลิศและอาชีพต่อไป</p>
6. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อพัฒนาและก่อสร้างสนามกีฬามาตรฐานสากล พร้อมรองรับการแข่งขันกีฬาขนาดใหญ่ได้ 2. เพื่อกระตุ้นและส่งเสริมการออกกำลังกาย เสริมสร้างสุขภาพประชาชน 3. เพื่อพัฒนาและยกระดับมาตรฐานการเล่นกีฬาของคนปัตตานีในทุกระดับจากรดับมวลชนพื้นฐานไปสู่ระดับความเป็นเลิศและอาชีพ 4. เพื่อสร้างรายได้ให้แก่จังหวัดจากการจัดกิจกรรมในการแข่งกีฬา และกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬา
7. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	มีสระว่ายน้ำในร่มขนาดมาตรฐาน 25 X 50 เมตร ที่ได้มาตรฐาน

หัวข้อ	รายละเอียด
8. พื้นที่เป้าหมาย	ตำบลรูสะมิแล อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี
9. กิจกรรมหลัก	
9.1 กิจกรรมหลักที่ 1	ก่อสร้างสระว่ายน้ำแข่งขันในร่มขนาดมาตรฐาน ตำบลรูสะมิแล อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี (ระยะที่ 2)
งบประมาณ	44,000,000 บาท
ผู้รับผิดชอบ	องค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	-
10. หน่วยงานดำเนินการ	องค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี
11. ระยะเวลาดำเนินโครงการ	ตุลาคม พ.ศ. 2567 - กันยายน พ.ศ. 2568
12. งบประมาณ	44,000,000 บาท
13. ผลผลิต (Output)	<ol style="list-style-type: none"> 1. สามารถเพิ่มศักยภาพด้านการบริหารจัดการด้านการกีฬาของจังหวัดปัตตานี ได้รับการส่งเสริมพัฒนาและยกระดับให้มีคุณภาพ และได้มาตรฐาน 2. สร้างงานสร้างรายได้ให้แก่จังหวัดปัตตานีสำหรับการท่องเที่ยวเชิงกีฬา 4. อัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นจากปีฐานอย่างน้อยร้อยละ 2-5
14. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีการบูรณาการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการด้านการกีฬาของจังหวัดปัตตานีอย่างเป็นรูปธรรม 2. จังหวัดปัตตานีสามารถสร้างงานสร้างรายได้จากการจัดกิจกรรมการแข่งขันกีฬาขนาดใหญ่เพิ่มขึ้น 3. ความพึงพอใจของผู้มาใช้บริการสนามกีฬาและผู้มาร่วมกิจกรรมกีฬา

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจ Startup และวิสาหกิจขนาดเล็ก
2. ชื่อโครงการย่อย	โครงการยกระดับผู้ประกอบการ และส่งเสริมภาพลักษณ์จังหวัดปัตตานี สู่ยุคการตลาดแนวใหม่
3. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 3 พัฒนาและยกระดับการผู้ประกอบการ คุณภาพสินค้าและบริการ ให้ได้มาตรฐาน
4. แนวทางการพัฒนา	1. ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมอาหารและสินค้าเกษตรแปรรูปสู่อาหารปลอดภัย และอาหารเพื่ออนาคต 2. การพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลของจังหวัดด้วย “การตลาดดิจิทัล”
5. หลักการและเหตุผล	สืบเนื่องจากยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน อันมีเป้าหมายให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว เศรษฐกิจเติบโตอย่างมี เสถียรภาพและยั่งยืน และมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงซึ่งมีเป้าหมายที่จะ เพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรและผู้ประกอบการ พัฒนาผู้ประกอบการยุคใหม่ให้มี บทบาทต่อระบบเศรษฐกิจมากขึ้นเพิ่มศักยภาพด้านการแข่งขันทางการค้าของไทย และขีดความสามารถในการขยายตลาดและดำเนินธุรกิจระหว่างประเทศเพิ่มขึ้น เพื่อผลักดันและส่งเสริมให้เศรษฐกิจโดยรวมของประเทศเติบโตอย่างมีเสถียรภาพ และยั่งยืน ด้วยยุคปัจจุบันการแข่งขันทางการค้ามีความเข้มข้น และเปลี่ยนแปลง ไปตามสถานการณ์ช่องทางจำหน่ายสินค้าจึงมีการปรับเปลี่ยนไปจากแบบเดิมๆ การขายสินค้าทางออนไลน์จึงเป็นช่องทางหนึ่งของผู้ประกอบการที่จะสามารถ เพิ่มยอดขายให้กับผู้ผลิต ในขณะเดียวกันพบว่า ผู้ประกอบการในจังหวัดปัตตานี บางส่วนยังคงทำการผลิต การค้าและการบริการในรูปแบบเดิม ขณะที่การแข่งขัน ทางการค้ามีความรุนแรงมากขึ้น ทั้งการค้าในอาเซียน การค้าโลก และการค้าใน ระบบดิจิทัลที่เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตเข้ามามีบทบาทในการดำเนินชีวิตและเปลี่ยน พฤติกรรมผู้บริโภค จากหลายปัจจัยที่เอื้อต่อการใช้งานที่สะดวก ส่งผลให้มีจำนวน ผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตเพิ่มมากขึ้น ดังนั้น เพื่อการปรับตัวเข้าสู่โลกแห่งยุคดิจิทัล ผ่านการตลาดออนไลน์ในการเข้าถึงผู้บริโภค รวมทั้งสนับสนุนการทำตลาด ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการตลาดใน ยุคปัจจุบัน จะต้องให้ความสำคัญกับการทำตลาดแบบออนไลน์ (Online Marketing) ควบคู่กับการทำตลาดในรูปแบบเดิม (Offline Marketing) ซึ่งเป็นการยกระดับ ผู้ประกอบการและส่งเสริมภาพลักษณ์จังหวัดปัตตานีสู่ยุคการตลาดแนวใหม่
6. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อสร้างองค์ความรู้ทางการตลาดให้กับผู้ประกอบการ เกษตรกร ผู้ผลิตสินค้า ชุมชน / OTOP

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>2. เพื่อสร้างโอกาสและเพิ่มช่องทางการตลาดให้กับผู้ประกอบการรายเก่าและรายใหม่ในรูปแบบออนไลน์และออฟไลน์</p> <p>3. เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่มให้มีคุณภาพมาตรฐาน ที่สามารถแข่งขันได้</p> <p>4. เพื่อเพิ่มรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์รวมจังหวัดปัตตานีเพิ่มสูงขึ้น</p>
7. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<p>1. ผู้ประกอบการ ผู้ผลิต ได้รับการพัฒนาเพิ่มศักยภาพไม่น้อยกว่า 100 ราย</p> <p>2. ผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการมีมูลค่าการจำหน่ายเพิ่มขึ้นร้อยละ 20</p> <p>3. ผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการได้รับความพึงพอใจ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 85</p>
8. พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดปัตตานี
9. กิจกรรมหลัก	
9.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	<p>กิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการสู่การเป็นนักการตลาดแนวใหม่</p> <p>495,500 บาท</p> <p>สำนักงานพาณิชย์จังหวัดปัตตานี</p> <p>-</p>
9.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	<p>กิจกรรมส่งเสริมภาพลักษณ์สินค้าเด่นจังหวัดปัตตานีผ่านสื่อโซเชียลมีเดีย</p> <p>900,000 บาท</p> <p>สำนักงานพาณิชย์จังหวัดปัตตานี</p> <p>-</p>
9.3 กิจกรรมหลักที่ 3 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	<p>กิจกรรมจัดงานแสดงสินค้า และเจรจาธุรกิจในหรือนอกภูมิภาคอื่น</p> <p>5,500,000 บาท</p> <p>สำนักงานพาณิชย์จังหวัดปัตตานี</p> <p>-</p>
10. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานพาณิชย์จังหวัดปัตตานี
11. ระยะเวลาดำเนินโครงการ	ตุลาคม พ.ศ. 2567 - กันยายน พ.ศ. 2568
12. งบประมาณ	6,895,500 บาท
13. ผลผลิต (Output)	<p>1. ผู้ประกอบการสามารถขยายช่องทางการตลาด และมีรายได้เพิ่มขึ้นสามารถพึ่งพาตนเองได้ ส่งผลต่อมูลค่าการค้าและการขยายตัวของเศรษฐกิจจังหวัดปัตตานี</p> <p>2. สร้างความสัมพันธ์อันดี เพิ่มช่องทางการค้าการลงทุนเพื่อขยายโอกาสทางการค้ามีเม็ดเงินหมุนเวียนในจังหวัด สร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม</p>
14. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	ผู้ประกอบการมีรายได้เพิ่มขึ้นส่งผลต่อการขยายตัวในระบบเศรษฐกิจให้กับจังหวัดปัตตานี

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจ Startup และวิสาหกิจขนาดเล็ก
2. ชื่อโครงการย่อย	โครงการยกระดับผลิตภัณฑ์ผ้าอัตลักษณ์ปัตตานีด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม
3. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 3 พัฒนาและยกระดับการผู้ประกอบการ คุณภาพสินค้าและบริการให้ได้มาตรฐาน
4. แนวทางการพัฒนา	การพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลของจังหวัดด้วย “การตลาดดิจิทัล”
5. หลักการและเหตุผล	<p>นโยบายของรัฐบาลมุ่งเน้นการพัฒนาผู้ประกอบการวิสาหกิจ ขนาดกลาง และขนาดย่อม (SMEs) ให้มีความสำคัญในด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ การพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีมาปรับใช้และต่อยอดเพื่อเพิ่มผลิตภาพและสร้างมูลค่าเพิ่ม ประกอบกับแผนปฏิบัติการของกระทรวงอุตสาหกรรมพยายามที่จะผลักดันการเปลี่ยนผ่านอุตสาหกรรมไทยไปสู่อุตสาหกรรม 4.0 หรือการพัฒนาอุตสาหกรรมยุคใหม่ “Next Normal” โดยการส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมที่สอดคล้องกับศักยภาพพื้นฐานของประเทศ โดยการนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีสารสนเทศ และนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลและยุทธศาสตร์ชาติ โดยเฉพาะในด้านการยกระดับขีดความสามารถของผู้ประกอบการ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อเพิ่มผลิตภาพและพัฒนามาตรฐานให้ภาคอุตสาหกรรมตลอดห่วงโซ่มูลค่า ให้มีความสามารถในการแข่งขันในระดับที่สูงขึ้นและสามารถเชื่อมโยงกับการขยายช่องทางการตลาดได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบกับตามมติของคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2563 ที่เห็นชอบมาตรการส่งเสริมและสนับสนุนการใช้และสวมใส่ผ้าไทย โดยเชิญชวนคนไทยให้สวมใส่ผ้าไทย เพื่อเป็นการอนุรักษ์ภูมิปัญญาผ้าถิ่นไทยให้คงอยู่คู่แผ่นดินไทย สร้างความตระหนักในคุณค่าและความภาคภูมิใจในผ้าไทย ผ้าพื้นเมือง โดยจังหวัดปัตตานีมีความหลากหลายทางศิลปวัฒนธรรม และได้มีการส่งเสริมให้มีการทอผ้า ผลิตและสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ผ้าและเครื่องแต่งกายของแต่ละชุมชนให้โดดเด่นมีเอกลักษณ์ ประยุกต์และต่อยอดแนวคิดในการพัฒนาลวดลายผ้าไทยให้มีความทันสมัย สามารถก้าวสู่สากลเพื่อวิถีชุมชนที่ยั่งยืนได้ต่อไป รวมถึงการต่อยอดและประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับค่านิยมตามบริบทวัฒนธรรมและประเพณีในพื้นที่ แต่เนื่องด้วยปัญหาหลักของผู้ประกอบการ SMEs หรือกลุ่มวิสาหกิจของจังหวัดปัตตานีรวมถึงของประเทศ คือ การขาดการพัฒนาผลิตภัณฑ์อย่างยั่งยืน กล่าวคือ สินค้าและผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่ยังขาดการผลิตที่มีนวัตกรรมของตนเอง ขาดความแตกต่างของสินค้าที่มีอัตลักษณ์หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่สามารถผสมผสานกับนวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อให้เกิดเป็นสินค้าที่มีมูลค่าที่สูงสอดคล้องกับรูปแบบ พฤติกรรม และความต้องการ</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>ของตลาดที่มีความหลากหลายมากขึ้น โดยเฉพาะสินค้าและผลิตภัณฑ์ประเภทสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของกลุ่มวิสาหกิจในจังหวัดปัตตานีที่มีอยู่กว่า 40 แห่ง ปัจจุบันปัญหาหลักของผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนของจังหวัดปัตตานีส่วนใหญ่ยังขาดการพัฒนาผลิตภัณฑ์ทั้งรูปแบบ ลวดลายของผ้าทอ ไม่มีการนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในกระบวนการผลิต ความรู้ในการเลือกใช้วัสดุเส้นใยใหม่ๆ ขาดองค์ความรู้ด้านนวัตกรรมที่ทำให้ผ้ามีคุณสมบัติพิเศษเพิ่มขึ้น เช่น ผ้าป้องกันรังสียูวี ผ้าที่ซักล้างสิ่งสกปรกออกง่าย ผ้าที่มีคุณสมบัติด้านเชื้อแบคทีเรีย ผ้าที่มีกลิ่นหอม เป็นต้น ผลิตภัณฑ์ผ้าทอที่ยังไม่ได้มาตรฐาน เช่น ความคงทนของสี การเลือกใช้สีและสารเคมีในการย้อมที่ปลอดภัยและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการออกแบบการเลือกใช้เทรนด์สีที่ทันสมัยสอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภคหรือตลาด ทำให้ไม่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มได้ ส่งผลให้สินค้าดังกล่าวจำหน่ายได้ในราคาต่ำจำกัดแค่ตลาดในวงแคบ และส่วนใหญ่เป็นการผลิตจำกัด ในระดับวิสาหกิจชุมชน ทำให้ผลิตได้ในจำนวนน้อย และขาดการกระตุ้นความต้องการของตลาดในประเทศ ทำให้มีตลาดจำกัดเฉพาะกลุ่ม ผู้บริโภคยังไม่นิยมและไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภคและกระจายไปสู่ตลาดขนาดใหญ่ได้ (Large market)</p> <p>ดังนั้น สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดปัตตานีจึงเล็งเห็นความสำคัญในปัญหาดังกล่าว จึงได้จัดทำโครงการยกระดับผลิตภัณฑ์ผ้าอัตลักษณ์ปัตตานีด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ขึ้นเพื่อต้องการที่จะสนับสนุนผู้ประกอบการ SMEs กลุ่มวิสาหกิจชุมชนโดยเฉพาะกลุ่มวิสาหกิจประเภทผ้า สิ่งทอ และเครื่องแต่งกายที่มีจำนวนอยู่กว่า 40 กลุ่มใน 102 ผลิตภัณฑ์ ซึ่งเป็นสินค้า OTOP ขึ้นชื่อและเป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดปัตตานี ได้แก่ ผ้าจวนตานี ผ้าบาติก ลายวัฒนธรรม ลายดอกจิก ลายดอกขบา ผ้าปาเต๊ะลวดลายโบราณ เป็นต้น ได้มีการพัฒนาทักษะความรู้ ความเข้าใจในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ทั้งรูปแบบและลวดลายด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมของผ้าทอให้มีความร่วมสมัย ควบคู่ไปกับการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ ตลอดจนช่องทางการตลาด การจัดจำหน่ายแบบดิจิทัล การตลาดวิถีใหม่ เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันและเปิดโอกาสในการขยายตลาดผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ตลอดจนการพัฒนาเชิงลึกสำหรับผู้ประกอบการที่มีศักยภาพ โดยเน้นการเพิ่มคุณสมบัติการตกแต่งสำเร็จ (finishing) เป็นกระบวนการเพิ่มมูลค่าหรือเพิ่มคุณสมบัติให้แก่ผลิตภัณฑ์สิ่งทอ โดยทำให้สิ่งทอมีคุณสมบัติตามวัตถุประสงค์ เป็นกระบวนการผลิตที่นำนวัตกรรมที่ทำให้ผ้ามีคุณสมบัติพิเศษเพิ่มขึ้น โดยคัดเลือกกลุ่มวิสาหกิจที่มีศักยภาพ โดยเฉพาะกลุ่มที่ได้การรับรองมาตรฐาน มผช. ซึ่งมีอยู่กว่า 20 กลุ่ม ให้มีความสามารถในการพัฒนาการผลิต การออกแบบ การตัดเย็บ การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมให้สอดคล้องกับ</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>ความต้องการของตลาด รวมทั้งพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ที่ทันสมัยตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยวหรือผู้บริโภค ที่แสดงออกถึงอัตลักษณ์ท้องถิ่น ปัตตานี มีรูปแบบที่ทันสมัยเพิ่มมูลค่า สร้างความแตกต่าง สวมใส่ได้ทุกโอกาส ในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาความเป็นไทยและพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์ผ้าไทย ให้เป็นที่ถูกใจคนทุกเพศทุกวัย ก่อให้เกิดรายได้ไปพัฒนาคุณภาพชีวิตของพี่น้องประชาชนในพื้นที่ และส่งผลให้สามารถรองรับและขยายฐานการตลาดไปสู่ตลาดต่างประเทศได้มากยิ่งขึ้น เกิดการค้าเชิงพาณิชย์ อันจะทำให้เกิดรายได้มีความมั่นคงในชีวิต เกิดวิถิชุมชนพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน สามารถสร้างงานสร้างรายได้และสร้างความยั่งยืนทางเศรษฐกิจและสังคมให้กับจังหวัดปัตตานีและประเทศโดยรวมมากยิ่งขึ้น</p>
<p>6. วัตถุประสงค์ของโครงการ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อพัฒนาและยกระดับผู้ประกอบการ SME และวิสาหกิจชุมชนให้ได้รับการพัฒนาเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ด้วยการถ่ายทอดองค์ความรู้และสร้างแรงจูงใจเพื่อเสริมสร้างศักยภาพในการออกแบบลายผ้าอัตลักษณ์ปัตตานีให้มีความร่วมสมัย (Contemporary Southern Batik) สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ผลิตภัณฑ์ 2. เพื่อพัฒนากระบวนการผลิตเชิงลึกให้กับผลิตภัณฑ์สิ่งทอและแฟชั่นในตลาดระดับบน (High-end Market) เน้นการสร้างมูลค่าเพิ่ม (Value-added) จากการออกแบบด้วยความคิดเชิงสร้างสรรค์และเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม (Creativity & culture) ผสมผสานเทคโนโลยีในกระบวนการผลิต โดยเน้นการเพิ่มผลผลิตภาพการมีมาตรฐาน การประยุกต์ใช้นวัตกรรมสู่การผลิตเชิงพาณิชย์ 3. เพื่อเพิ่มช่องทางการตลาดให้กับผู้ประกอบการ ผ่านตลาดออนไลน์รองรับตลาดต่างประเทศ และเป็นเวทีในการแสดงศักยภาพและสร้างโอกาสด้านการตลาดให้แก่ผู้ประกอบการ SME OTOP และวิสาหกิจชุมชนประเภทผ้าและเครื่องแต่งกายในพื้นที่จังหวัดปัตตานีมากขึ้น
<p>7. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับการพัฒนาองค์ความรู้และสร้างแรงจูงใจแนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าอัตลักษณ์ท้องถิ่นเชิงนวัตกรรมสร้างสรรค์ ไม่น้อยกว่า 100 ราย 2. ผู้ประกอบการได้ยกระดับผลิตภัณฑ์ผ้าอัตลักษณ์ปัตตานีและได้รับการพัฒนาผลิตภัณฑ์สิ่งทอและแฟชั่นใหม่ด้วยการออกแบบผลิตภัณฑ์เชิงสร้างสรรค์และเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมเชิงลึก จำนวนไม่น้อยกว่า 10 กลุ่ม 20 ผลิตภัณฑ์ 3. ผู้ประกอบการมีศักยภาพในการพัฒนาและแปรรูปผลิตภัณฑ์ผ้าให้มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น และสามารถขยายตลาดเชิงพาณิชย์ได้มากขึ้น
<p>8. พื้นที่เป้าหมาย</p>	<p>จังหวัดปัตตานี</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
9. กิจกรรมหลัก	
9.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมอบรมให้ความรู้และสร้างแรงจูงใจให้กับผู้ประกอบการ 223,000 บาท สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดปัตตานี -
9.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมพัฒนาและยกระดับผู้ประกอบการ เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์สิ่งทอต้นแบบ 1,775,000 บาท สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดปัตตานี -
10. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดปัตตานี
11. ระยะเวลาดำเนินโครงการ	ตุลาคม พ.ศ. 2567 - กันยายน พ.ศ. 2568
12. งบประมาณ	1,998,000 บาท
13. ผลผลิต (Output)	1. ผู้ประกอบการสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม จำนวน 100 ราย ได้รับการพัฒนาศักยภาพ 2. สามารถยกระดับผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์สิ่งทอและแฟชั่นใหม่ด้วยการออกแบบผลิตภัณฑ์เชิงสร้างสรรค์และเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม จำนวน 10 กลุ่ม มีผลิตภัณฑ์ต้นแบบจำนวน 20 ผลิตภัณฑ์
14. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	1. ผลิตภัณฑ์มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้นไม่ต่ำกว่าร้อยละ 30 2. เกิดกระแสการสวมใส่ผ้าไทยให้สนุก สร้างรายได้ให้กับผู้ผลิต ผู้ประกอบการ

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจ Startup และวิสาหกิจขนาดเล็ก
2. ชื่อโครงการย่อย	โครงการยกระดับและพัฒนาศักยภาพผลิตภัณฑ์ชุมชน OTOP จังหวัดปัตตานี
3. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 3 พัฒนาและยกระดับการผู้ประกอบการ คุณภาพสินค้าและบริการ ให้ได้มาตรฐาน
4. แนวทางการพัฒนา	1. ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมอาหารและสินค้าเกษตรแปรรูปสู่อาหารปลอดภัย และอาหารเพื่ออนาคต 2. การพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลของจังหวัดด้วย “การตลาดดิจิทัล”
5. หลักการและเหตุผล	<p>จังหวัดปัตตานีได้สนับสนุนให้ชุมชนมีการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์ชุมชน เพื่อสร้างเอกลักษณ์และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งก่อให้เกิดการสร้างงาน และสร้างรายได้ และเพิ่มขีดความสามารถแก่ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP มาอย่างต่อเนื่อง ปัจจุบันมีผู้ลงทะเบียนรวม จำนวน 1,187 ราย/2,059 ผลิตภัณฑ์ แบ่งเป็น กลุ่มดาวเด่นสู่สากล (A) จำนวน 40 ผลิตภัณฑ์ กลุ่มเอกลักษณ์สร้างคุณค่า (B) จำนวน 21 ผลิตภัณฑ์ กลุ่มพัฒนาสู่การแข่งขัน (C) จำนวน 201 ผลิตภัณฑ์ และ กลุ่มปรับตัวสู่การพัฒนา (D) จำนวน 1,797 ผลิตภัณฑ์ ซึ่งผลิตภัณฑ์ในกลุ่มปรับตัวสู่การพัฒนาเป็นกลุ่มที่มีการผลิตในระดับพื้นฐาน ยังขาดระบบการบริหารจัดการ การผลิต การควบคุมคุณภาพและมาตรฐาน จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาเพื่อยกระดับ ให้สามารถจำหน่ายได้ในระดับพื้นที่และระดับสากล อีกทั้ง การส่งเสริมการสร้างอาชีพและสร้างรายได้แก่เยาวชนรุ่นใหม่ยังเป็นการรักษา ต่อยอดอัตลักษณ์ความเป็นสินค้าชุมชนเพื่อเกิดการพัฒนาที่ต่อเนื่องและยั่งยืน</p> <p>การพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP ให้มีศักยภาพในการแข่งขัน โดยเน้นการพัฒนาศักยภาพของผลิตภัณฑ์ OTOP กลุ่มปรับตัวสู่การพัฒนา (Quadrant D) ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีการผลิตในระดับพื้นฐาน ยังไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานในระดับพื้นฐาน หรือมาตรฐานอื่น ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด โดยพัฒนาให้มีขีดความสามารถในการผลิต การบริหารจัดการ มีทักษะความรู้โดยใช้องค์ความรู้ในผลิตสินค้าให้มีคุณภาพได้มาตรฐานมากยิ่งขึ้น สามารถพัฒนาบรรจุภัณฑ์ให้สวยงามเป็นที่ต้องการของตลาด สามารถจำหน่ายสินค้าได้มากขึ้น ดังนั้น สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดปัตตานีจึงมีความจำเป็นในการส่งเสริมและยกระดับเศรษฐกิจฐานราก เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ยั่งยืน กิจกรรมยกระดับและพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP กลุ่มปรับตัวสู่การพัฒนา (Quadrant D) สู่ความเป็นมืออาชีพ</p>
6. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อยกระดับศักยภาพผลิตภัณฑ์ OTOP กลุ่มปรับตัวสู่การพัฒนา (Quadrant D) สู่ความเป็นมืออาชีพ

หัวข้อ	รายละเอียด
	2. เพื่อพัฒนาสินค้าให้มีรูปแบบที่เหมาะสม เพิ่มช่องทางการตลาดในการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ให้กับผู้ผลิต ผู้ประกอบการ และกลุ่มเกษตรกรในพื้นที่
7. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1) ผู้ผลิตผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการ ได้รับการพัฒนาศักยภาพในรูปแบบใหม่ที่ตอบโจทย์ความต้องการของกลุ่มผู้บริโภคที่หลากหลาย 2) ผู้ผลิตผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการมีรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 จากปีที่ผ่านมา
8. พื้นที่เป้าหมาย	สถานที่ทำการกลุ่มเป้าหมาย
9. กิจกรรมหลัก	
9.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมยกระดับและพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP กลุ่มปรับตัวสู่การพัฒนา (Quadrant D) สู่ความเป็นมืออาชีพ 1,800,000 บาท สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดปัตตานี -
10. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดปัตตานี
11. ระยะเวลาดำเนินโครงการ	ตุลาคม พ.ศ. 2567 - กันยายน พ.ศ. 2568
12. งบประมาณ	1,800,000 บาท
13. ผลผลิต (Output)	1) ผู้ผลิตผู้ประกอบการมีช่องทางการจำหน่าย เกิดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายมากขึ้น 2) ผู้ผลิตผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการสามารถพัฒนาสินค้าให้มีคุณภาพมาตรฐานยกระดับสินค้าให้เข้าสู่การแข่งขัน มีตลาดในการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ มีรายได้เพิ่มขึ้น
14. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	สามารถก่อให้เกิดการจ้างงาน ลดการว่างงาน สร้างรายได้ และกระตุ้นเศรษฐกิจฐานรากในระดับพื้นที่

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการยกระดับระบบขนส่ง Logistic ทั้งทางบก ทางน้ำ ทางราง และทางอากาศ รองรับการลงทุน เชื่อมโยงเศรษฐกิจอาเซียน
2. ชื่อโครงการย่อย	โครงการยกระดับมาตรฐานถนนเพื่อสนับสนุนเศรษฐกิจ ความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในจังหวัดปัตตานี
3. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 4 พัฒนาระบบโครงสร้างและสาธารณูปโภคทุกด้านเชื่อมโยง การพัฒนาเศรษฐกิจทุกมิติ
4. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคม และระบบโลจิสติกส์ เพื่อยกระดับ การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ
5. หลักการและเหตุผล	<p>ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) โดยสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ด้านการการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ซึ่งมีเป้าหมายการพัฒนาที่มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ ประเด็นด้านโครงสร้างพื้นฐาน เชื่อมไทย เชื่อมโลก ซึ่งโครงสร้างพื้นฐานเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับประเทศไทยในการก้าวสู่เป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจอาเซียน และเป็นจุดเชื่อมต่อที่สำคัญของภูมิภาคเอเชีย</p> <p>โครงสร้างพื้นฐานจะครอบคลุมถึงโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพในด้านโครงข่ายคมนาคม พื้นที่และเมือง รวมถึงเทคโนโลยี ตลอดจนโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจเพื่ออำนวยความสะดวกและลดต้นทุนในการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ เงินทุน บุคลากร และเชื่อมโยงประเทศไทยกับประชาคมโลก</p> <p>แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นเรื่องโครงสร้างพื้นฐาน ระบบโลจิสติกส์ และดิจิทัล แผนย่อยด้านโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมและระบบโลจิสติกส์ ซึ่งถือเป็นรากฐานที่สำคัญของการสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ การอำนวยความสะดวกและศูนย์บริการโลจิสติกส์ในรูปแบบต่างๆ พร้อมทั้งพัฒนากระบวนการและการบริหารจัดการระบบโลจิสติกส์ที่มีการใช้ระบบเทคโนโลยีสมัยใหม่เพิ่มขึ้น เพื่อให้สามารถสนับสนุนการขนส่งสินค้าต่อเนื่องหลายรูปแบบสอดคล้องกับการพัฒนาพื้นที่ตามแนวระเบียงเศรษฐกิจ เขตกรรม ท้องเที่ยวและอุตสาหกรรมของประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีต้นทุนโลจิสติกส์ของประเทศในระดับที่แข่งขันได้</p> <p>เนื่องจากถนนทางหลวงแผ่นดินสายทางหลักที่ใช้ในการสัญจรและขนส่งโลจิสติกส์ในจังหวัดปัตตานี บางสายทางมีทางโค้งเป็นจำนวนมาก เป็นเส้นทางผ่านย่านชุมชนหลายแห่ง ซึ่งที่ผ่านมาเกิดอุบัติเหตุทางถนนบ่อยครั้ง เนื่องจากถนนสายดังกล่าวไม่มีไฟฟ้าแสงสว่างเพียงพอ หรือบางช่วงมีไฟฟ้าแสงสว่างขาดเสียหาย จึงจำเป็นต้องดำเนินการปรับปรุงและติดตั้ง โดยหากดำเนินการแล้วเสร็จจะช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจพื้นที่ชายแดนภาคใต้สนับสนุนการท่องเที่ยว สร้างความ</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	เจริญ สร้างโอกาสและรายได้แก่ผู้ประกอบการและประชาชนในพื้นที่ พร้อมทั้งสามารถยกระดับคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนให้มีความเป็นอยู่ที่ดียิ่งขึ้น อีกทั้งยังสามารถลดอุบัติเหตุบนถนน สร้างความเชื่อมั่นและปลอดภัยให้แก่ประชาชนที่ใช้เส้นทาง รวมทั้งเสริมสร้างความมั่นคงให้กับจังหวัด
6. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อพัฒนาและปรับปรุงเส้นทางคมนาคมให้มีมาตรฐาน มีไฟฟ้าส่องสว่างที่เพียงพอสามารถรองรับในการเดินทาง การท่องเที่ยว และกิจกรรมต่างๆ ของประชาชนในพื้นที่ 2. เพื่อให้ประชาชนและผู้ใช้เส้นทางมีความสะดวกและปลอดภัยในการเดินทาง 3. เพื่อสร้างงาน สร้างรายได้ ให้กับประชาชนในพื้นที่ และยกระดับคุณภาพชีวิตให้ประชาชนดียิ่งขึ้น
7. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	ถนนได้รับการพัฒนายกระดับโครงข่ายเพื่อความปลอดภัยของผู้ใช้ทาง จำนวน 10 สาย
8. พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดปัตตานี
9. กิจกรรมหลัก	
9.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่าง ปรับปรุงระบบไฟฟ้าแสงสว่าง และอุปกรณ์อำนวยความสะดวกความปลอดภัยทางถนน ทล.00420204 ตอน ปาลัส - กอต่อ ตำบลควน อำเภอปะนาเร, ตำบลทุ่งคล้า ตำบลเตราะบอน ตำบลตะบึง ตำบลมะนังดาลำ อำเภอสายบุรี, ตำบลลางา อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี 20,000,000 บาท แขวงทางหลวงปัตตานี -
9.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่าง ปรับปรุงระบบไฟฟ้าแสงสว่าง และอุปกรณ์อำนวยความสะดวกความปลอดภัยทางถนน ทล.00420203 ตอน บ้านดี - ปาลัส ตำบลบางปู ตำบลยามู ตำบลปายามูมั่ง ตำบลมะนังยง ตำบลตันหยงดालอ อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี 20,000,000 บาท แขวงทางหลวงปัตตานี -
9.3 กิจกรรมหลักที่ 3 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างบนทางหลวงชนบท สายปน.2013 แยก ทล.42 – บ้านท่ายาลอ อำเภอเมืองปัตตานี อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี 6,200,000 บาท แขวงทางหลวงชนบทปัตตานี -

หัวข้อ	รายละเอียด
9.4 กิจกรรมหลักที่ 4 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างบนทางหลวงชนบท สายปน.2044 แยก ทล.42 – บ้านกาเยาะมาตี อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี 4,090,000 บาท แขวงทางหลวงชนบทปัตตานี -
9.5 กิจกรรมหลักที่ 5 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างบนทางหลวงชนบท สายปน.2065 แยก ทล.42 – บ้านท่าข้าม อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี 4,130,000 บาท แขวงทางหลวงชนบทปัตตานี -
9.6 กิจกรรมหลักที่ 6 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างบนทางหลวงชนบท สายปน.3054 แยก ทล.410 – บ้านแลวะ อำเภอยะรัง อำเภอกู้งยางแดง จังหวัดปัตตานี 5,600,000 บาท แขวงทางหลวงชนบทปัตตานี -
9.7 กิจกรรมหลักที่ 7 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างบนทางหลวงชนบท สายปน.3057 แยก ทล.410 – บ้านควา อำเภอยะรัง อำเภอกู้งยางแดง จังหวัดปัตตานี 4,130,000 บาท แขวงทางหลวงชนบทปัตตานี -
9.8 กิจกรรมหลักที่ 8 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมติดตั้งราวกันอันตรายและอุปกรณ์อำนวยความปลอดภัย ทางหลวงหมายเลข 43 ตำบลท่ากำชำ ตำบลบ่อทอง ตำบลเกาะเปาะ ตำบลลิปะสะโง อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี 9,500,000 บาท แขวงทางหลวงปัตตานี -
9.9 กิจกรรมหลักที่ 9 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมติดตั้งราวกันอันตรายและอุปกรณ์อำนวยความปลอดภัย ทางหลวงหมายเลข 42 ตำบลบางปู ตำบลยามู ตำบลปิยามูมั่ง ตำบลมะนังยง ตำบลตันหยงดालอ ตำบลบาโลย ตำบลตอหลัง อำเภอยะหริ่ง, ตำบลลางา อำเภอมายอ, ตำบลทุ่งคล้า ตำบลเตราะบอน ตำบลตะบั้ง ตำบลมะนังดาลำ ตำบลละหาร อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี 9,900,000 บาท แขวงทางหลวงปัตตานี -

หัวข้อ	รายละเอียด
9.10 กิจกรรมหลักที่ 10 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมติดตั้งป้ายแนะนำเส้นทางแหล่งท่องเที่ยวและอุปกรณ์อำนวยความสะดวก ปลอดภัยทางถนน ทางหลวงหมายเลข 410 ทางหลวงหมายเลข 409 และทาง หลวงหมายเลข 42 จังหวัดปัตตานี 9,980,000 บาท แขวงทางหลวงปัตตานี -
10. หน่วยงานดำเนินการ	แขวงทางหลวงปัตตานี และแขวงทางหลวงชนบทปัตตานี
11. ระยะเวลาดำเนินโครงการ	ตุลาคม พ.ศ. 2567 - กันยายน พ.ศ. 2568
12. งบประมาณ	93,530,000 บาท
13. ผลผลิต (Output)	สามารถยกระดับมาตรฐานถนนทางหลวงในพื้นที่จังหวัดปัตตานี ให้ได้มาตรฐาน และปลอดภัย จำนวน 10 สายทาง
14. ผลลัพธ์จากการดำเนิน โครงการ (Outcome)	นักท่องเที่ยวเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวได้ง่ายขึ้น สร้างรายได้ให้กับผู้ประกอบการและ ชุมชนโดยรอบ เกษตรกรและผู้ประกอบการสามารถลดรายจ่ายเพิ่มรายได้ในการ นำสินค้าทางการเกษตรและการประมงสู่ตลาดได้สะดวกและรวดเร็ว ทำให้คุณภาพ ชีวิตดีขึ้น รวมทั้งสามารถกระตุ้นเศรษฐกิจทั้งระบบของจังหวัดปัตตานีให้ขยายตัว เพิ่มขึ้น รวมทั้งอุบัติเหตุบนท้องถนนลดลง

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการยกระดับระบบขนส่ง Logistic ทั้งทางบก ทางน้ำ ทางราง และทางอากาศ รองรับการลงทุน เชื่อมโยงเศรษฐกิจอาเซียน
2. ชื่อโครงการย่อย	โครงการก่อสร้างยกระดับมาตรฐานทางหลวงในพื้นที่จังหวัดปัตตานี
3. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 4 พัฒนาระบบโครงสร้างและสาธารณูปโภคทุกด้านเชื่อมโยงการพัฒนาเศรษฐกิจทุกมิติ
4. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคม และระบบโลจิสติกส์ เพื่อยกระดับการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ
5. หลักการและเหตุผล	<p>ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ซึ่งมีเป้าหมายการพัฒนาที่มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศได้หลากหลายมิติ ประเด็นด้านโครงสร้างพื้นฐาน ซึ่งโครงสร้างพื้นฐานเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับประเทศไทย ในการก้าวสู่ศูนย์กลางเศรษฐกิจอาเซียน และเป็นจุดเชื่อมต่อที่สำคัญของภูมิภาคเอเชีย โครงสร้างพื้นฐานจะครอบคลุมถึงโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพในด้านโครงข่ายคมนาคม พื้นที่และเมืองรวมถึงเทคโนโลยีตลอดจนโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ เพื่ออำนวยความสะดวกและลดต้นทุนในการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ เงินทุน บุคลากรและเชื่อมโยงประเทศไทยกับประชาคมโลก และคำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี ข้อ 6 การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจและการกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค ข้อ 6.1.2 ส่งเสริมการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ และการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้โดยพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่งและโลจิสติกส์ เพื่อเพิ่มช่องทาง การส่งออกสินค้าทางทะเลของประเทศ และภาคใต้ โดยเฉพาะส่งออกไปยังเอเชียใต้พัฒนาการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ฝั่งอันดามันกับฝั่งอ่าวไทย และพัฒนาอุตสาหกรรมฐานชีวภาพและการแปรรูปการเกษตรจากทรัพยากรในพื้นที่และประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งให้ความสำคัญในการอนุรักษ์ทรัพยากร ธรรมชาติและวัฒนธรรมและการพัฒนาเมืองน่าอยู่</p> <p>เนื่องจากถนนในพื้นที่จังหวัดปัตตานีบางพื้นที่ ยังไม่ได้รับการยกระดับของมาตรฐานทาง ทำให้ประชาชนในพื้นที่และผู้สัญจรไปมาไม่ได้รับความสะดวกและปลอดภัย จึงมีความจำเป็นต้องก่อสร้างและยกระดับมาตรฐานทางหลวง เพื่อให้การสัญจรของประชาชนมีความปลอดภัย ตอบสนองความต้องการของประชาชน โดยเฉพาะการขนส่งสินค้าทางการเกษตร เช่น ยางพารา ผลไม้ตามฤดูกาล เช่น ทุเรียน เงาะ ลองกอง ฯลฯ อีกทั้งเป็นเส้นทางในการท่องเที่ยว ซึ่งจะช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจฐานรากในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ สร้างความเจริญสร้างโอกาสและรายได้ให้กับเกษตรกรผู้ประกอบการ และประชาชนในพื้นที่ พร้อมทั้งสามารถยกระดับคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนให้มีความ</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	เป็นอยู่ที่ดีขึ้น สามารถลดอุบัติเหตุบนถนน สร้างความเชื่อมั่นและปลอดภัยให้แก่ประชาชนที่ใช้เส้นทาง และรองรับการจราจรที่เพิ่มขึ้นในทุกปี
6. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อพัฒนาและปรับปรุงเส้นทางคมนาคมที่อยู่เดิมให้มีมาตรฐานที่สูงขึ้นรองรับการเดินทางและขนส่งสินค้าทางการเกษตรได้สะดวกรวดเร็ว 2. เพื่อให้ประชาชนและผู้ใช้เส้นทางมีความสะดวกและปลอดภัยในการเดินทาง 3. เพื่อสร้างงานสร้างรายได้ ให้กับประชาชนในพื้นที่ และยกระดับคุณภาพชีวิตให้ประชาชนดียิ่งขึ้น
7. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	ถนนทางหลวงได้รับการพัฒนายกระดับโครงข่ายเพื่อความปลอดภัยของผู้ใช้ทางจำนวน 5 สาย
8. พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดปัตตานี
9. กิจกรรมหลัก	
9.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	งานก่อสร้างเพิ่มช่องจราจรระดับภาค ทล.04090100 ตอน นาเกตู-ป่าพ้อ ระหว่าง กม.0+000-กม.1+300 ต.นาเกตู อ.โคกโพธิ์ จ.ปัตตานี 65,000,000 บาท แขวงทางหลวงปัตตานี -
9.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	งานก่อสร้างเพิ่มช่องจราจรระดับภาค ทล.00420203 ตอน บ้านดี-ปาลัส ระหว่าง กม.118+850-กม.119+350 ต.ยามู อ.ยะหริ่ง จ.ปัตตานี 30,000,000 บาท แขวงทางหลวงปัตตานี -
9.3 กิจกรรมหลักที่ 3 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	งานก่อสร้างเพิ่มช่องจราจรระดับภาค ทล.00420201 ตอน นาจวก-ดอนยาง ระหว่าง กม.76+136-กม.77+336 ต.โคกโพธิ์ อ.โคกโพธิ์ จ.ปัตตานี 50,000,000 บาท แขวงทางหลวงปัตตานี -
9.4 กิจกรรมหลักที่ 4 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	งานก่อสร้างเพิ่มช่องจราจรระดับภาค ทล.04100100 ตอน ปัตตานี-ยะลา ระหว่าง กม.13+500-กม.14+955 ต.ยะรัง อ.ยะรัง จ.ปัตตานี 60,000,000 บาท แขวงทางหลวงปัตตานี -
9.5 กิจกรรมหลักที่ 5	งานก่อสร้างเพิ่มช่องจราจรระดับภาค ทล.41570101 ตอน ละหาร-บางเก่า ระหว่าง กม.7+722-กม.10+070 และ ทล.41570102 ตอน บางเก่า - ปะนาเรต ต.ปะเสยะวอ อ.สายบุรี จ.ปัตตานี

หัวข้อ	รายละเอียด
งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	90,000,000 บาท แขวงทางหลวงปัตตานี -
9. หน่วยงานดำเนินการ	แขวงทางหลวงปัตตานี
10. ระยะเวลาดำเนินโครงการ	ตุลาคม พ.ศ. 2567 - กันยายน พ.ศ. 2568
11. งบประมาณ	295,000,000 บาท (งบกรม/กระทรวง)
12. ผลผลิต (Output)	สามารถยกระดับมาตรฐานถนนทางหลวงในพื้นที่จังหวัดปัตตานี ให้ได้มาตรฐาน และปลอดภัย จำนวน 5 สายทาง
13. ผลลัพธ์จากการดำเนิน โครงการ (Outcome)	นักท่องเที่ยวเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวได้ง่ายขึ้น สร้างรายได้ให้กับผู้ประกอบการและ ชุมชนโดยรอบ เกษตรกรและผู้ประกอบการสามารถลดรายจ่ายเพิ่มรายได้ในการ นำสินค้าทางการเกษตรและการประมงสู่ตลาดได้สะดวกและรวดเร็ว ทำให้คุณภาพ ชีวิตดีขึ้น รวมทั้งสามารถกระตุ้นเศรษฐกิจทั้งระบบของจังหวัดปัตตานีให้ขยายตัว เพิ่มขึ้น รวมทั้งอุบัติเหตุบนท้องถนนลดลง

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการยกระดับระบบขนส่ง Logistic ทั้งทางบก ทางน้ำ ทางราง และทางอากาศ รองรับการลงทุน เชื่อมโยงเศรษฐกิจอาเซียน
2. ชื่อโครงการย่อย	โครงการขุดลอกและบำรุงรักษาร่องน้ำชายฝั่งทะเล Sand Bypassing ร่องน้ำปะนาเระ อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี
3. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 4 พัฒนาระบบโครงสร้างและสาธารณูปโภคทุก ด้านเชื่อมโยงการพัฒนาเศรษฐกิจทุกมิติ
4. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคม และระบบโลจิสติกส์ เพื่อยกระดับการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ
5. หลักการและเหตุผล	การขุดลอกบำรุงรักษาร่องน้ำชายฝั่งทะเล (Sand bypassing) ร่องน้ำปะนาเระ เป็นการขุดตะกอนที่ตกสะสมอยู่ในร่องน้ำตลอดเวลาจนเกิดการตื้นเขิน และขุดลอกเพื่อขนย้ายทรายฝั่งที่เกิดทรายออกไปปรับถมบริเวณฝั่งที่มีการกัดเซาะชายฝั่งทะเล ส่วนใหญ่จะเกิดขึ้นบริเวณปากร่องน้ำที่มีการก่อสร้างเขื่อนกันทรายและคลื่น บางแห่งการสะสมของตะกอนเหล่านั้นมากจนเกิดเป็นเนินทรายหรือสันดอนทราย ทำให้อ่างน้ำที่เรือในพื้นที่ใช้สัญจรเพื่อการประกอบกิจกรรมต่างๆ ไม่สามารถสัญจรเข้า-ออก ได้ตามปกติ และเพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับประชาชน และทำให้เสริมสร้างเศรษฐกิจการประมงในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ ด้วยเหตุนี้จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องขุดลอกเพื่อให้เรือต่าง ๆ สามารถเข้า-ออกร่องน้ำได้ตลอดเวลา เป็นการลดการสูญเสียโอกาสและเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน ทั้งในด้านการขนส่งทางน้ำและส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดชายแดนใต้ และช่วยระบายน้ำในฤดูน้ำหลาก ช่วยป้องกันอุทกภัย
6. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อขนย้ายทรายฝั่งที่เกิดทรายออกไปปรับถมบริเวณฝั่งที่มีการกัดเซาะชายฝั่งทะเล และเพื่อบำรุงรักษาร่องน้ำให้เรือสามารถเข้า-ออก ร่องน้ำได้ตลอดเวลา และเพื่อการระบายน้ำในฤดูน้ำหลาก และแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับประชาชน
7. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	อัตราการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลจังหวัดเพิ่มขึ้น
8. พื้นที่เป้าหมาย	ร่องน้ำปะนาเระ อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี
9. กิจกรรมหลัก	
9.1 กิจกรรมหลักที่ 1	ขุดลอกเนื้อดินประมาณ 1,000,000 ลบ.ม. ให้แล้วเสร็จสมบูรณ์ถูกต้องเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานและ/หรือรูปแบบและรายการที่กำหนด
งบประมาณ	120,000,000 บาท
ผู้รับผิดชอบ	สำนักงานพัฒนาและบำรุงรักษาทางน้ำที่ 4 กรมเจ้าท่า
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคสาขาปัตตานี
10. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานพัฒนาและบำรุงรักษาทางน้ำที่ 4 กรมเจ้าท่า

หัวข้อ	รายละเอียด
11. ระยะเวลาดำเนินโครงการ	ตุลาคม พ.ศ. 2567 - กันยายน พ.ศ. 2568
12. งบประมาณ	120,000,000 บาท (งบกระทรวง/กรม)
13. ผลผลิต (Output)	ประชาชนและผู้ให้บริการระบบขนส่งทางน้ำ และระบบคมนาคมขนส่ง สามารถใช้งานได้อย่างมีมาตรฐานสะดวกและปลอดภัย รักษาสภาพร่องน้ำทางเดินเรือไม่ให้ตื้นเขิน ทำให้ระบบขนส่งทางน้ำมีประสิทธิภาพ เรือประเภทต่างๆ สามารถเข้า - ออกร่องน้ำได้ สะดวก และช่วยระบายน้ำออกสู่ทะเล บรรเทาปัญหาอุทกภัย บรรเทาปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งบริเวณปากแม่น้ำ เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับประชาชน
14. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	สามารถเพิ่มศักยภาพด้านการประมง และสามารถกระตุ้นระบบเศรษฐกิจในภาพรวม ทั้งในระดับจังหวัดปัตตานี และจังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมทั้งสามารถลดการสูญเสียรายได้และโอกาสจากการเข้าใช้ร่องน้ำทางเดินเรือ เพิ่มความสามารถในการแข่งขัน ทั้งในด้านการขนส่งทางน้ำและส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดชายแดนใต้

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการยกระดับระบบขนส่ง Logistic ทั้งทางบก ทางน้ำ ทางราง และทางอากาศ รองรับการลงทุน เชื่อมโยงเศรษฐกิจอาเซียน
2. ชื่อโครงการย่อย	โครงการขุดลอกและบำรุงรักษาร่องน้ำชายฝั่งทะเลที่ร่องน้ำปัตตานี และจุดจอดพักเรือปัตตานี
3. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 4 พัฒนาระบบโครงสร้างและสาธารณูปโภคทุกด้านเชื่อมโยงการพัฒนาเศรษฐกิจทุกมิติ
4. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคม และระบบโลจิสติกส์ เพื่อยกระดับการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ
5. หลักการและเหตุผล	ร่องน้ำปัตตานีและที่จอดเรือ ปัตตานี เป็นร่องน้ำที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ เป็นเส้นทางการเดินเรือเพื่อเข้าเทียบท่าเรือในพื้นที่ชายแดนใต้ จากปัญหาการตื่นเงินตามธรรมชาติของร่องน้ำปัตตานี และที่จอดเรือปัตตานี อ.เมือง จ.ปัตตานี โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริเวณปากร่องน้ำ ส่งผลให้ร่องน้ำซึ่งมีความสำคัญทางเศรษฐกิจของปัตตานี มีการสัญจรคมนาคมขนส่งทางน้ำของเรือสินค้าจากประเทศเพื่อนบ้าน และเรือประมงในจังหวัดปัตตานีอยู่เป็นจำนวนมาก ประสบปัญหาการตื่นเงิน และสิ่งที่ตามมาคือการสูญเสียโอกาสอย่างมหาศาลจากการเข้าใช้ท่าเรือปัตตานี ที่ไม่สามารถเดินเรือเพื่อเข้าเทียบท่าเรือได้ตลอดปี ด้วยเหตุนี้จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องขุดลอกเพื่อให้เรือต่างๆ สามารถเข้า-ออกร่อง น้ำได้ตลอดเวลา เป็นการลดการสูญเสีย โอกาสและเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน ทั้งในด้านการขนส่งทางน้ำและส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดชายแดนใต้ และช่วยระบายน้ำในฤดูน้ำหลาก ช่วยป้องกันอุทกภัย
6. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อให้การสัญจรคมนาคมขนส่งทางน้ำของเรือสินค้าจากประเทศเพื่อนบ้าน และเรือประมงในจังหวัดปัตตานีสามารถเข้า-ออกร่องน้ำได้ตลอดเวลา ลดการสูญเสียโอกาสและเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน ทั้งในด้านการขนส่งทางน้ำ และส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดชายแดนใต้
7. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	อัตราการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลจังหวัดเพิ่มขึ้น
8. พื้นที่เป้าหมาย	ร่องน้ำปัตตานี และจุดจอดพักเรือปัตตานี อ.เมืองปัตตานี จ.ปัตตานี
9. กิจกรรมหลัก	
9.1 กิจกรรมหลักที่ 1	ขุดลอกเนื้อดินประมาณ 3,500,000 ลบ.ม. ให้แล้วเสร็จสมบูรณ์ถูกต้องเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานและ/หรือรูปแบบและรายการที่กำหนด
งบประมาณ	315,000,000 บาท
ผู้รับผิดชอบ	สำนักงานพัฒนาและบำรุงรักษาทางน้ำที่ 4 กรมเจ้าท่า
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคสาขาปัตตานี

หัวข้อ	รายละเอียด
10. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานพัฒนาและบำรุงรักษาทางน้ำที่ 4 กรมเจ้าท่า
11. ระยะเวลาดำเนินโครงการ	เดือนตุลาคม พ.ศ. 2567 - กันยายน พ.ศ. 2568
12. งบประมาณ	315,000,000 บาท (งบกระทรวง/กรม)
13. ผลผลิต (Output)	สามารถเพิ่มขีดความสามารถในการเดินเรือได้สะดวกตลอดเวลา สามารถเดินเรือได้อย่างปลอดภัย ลดต้นทุนในการขนส่งสินค้า ส่งเสริมระบบเครือข่ายการคมนาคมขนส่ง (Logistics) ในการกระจายสินค้า และรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจชายแดนใต้
14. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	เพิ่มศักยภาพและประสิทธิภาพในการขนถ่ายสินค้า เพื่อรองรับการขยายตัวของปริมาณสินค้านำเข้า และส่งออกของเศรษฐกิจชายแดนใต้ สนับสนุนการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ การประมง และกระตุ้นระบบเศรษฐกิจของจังหวัดชายแดนใต้ ลดการสูญเสียรายได้และโอกาสจากการใช้ร่องน้ำทางเดินเรือ

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการยกระดับระบบขนส่ง Logistic ทั้งทางบก ทางน้ำ ทางราง และทางอากาศ รองรับการลงทุน เชื่อมโยงเศรษฐกิจอาเซียน
2. ชื่อโครงการย่อย	โครงการขุดลอกและบำรุงรักษาร่องน้ำชายฝั่งทะเล Sand Bypassing ร่องน้ำบางพารา อำเภอนองจิก จังหวัดปัตตานี
3. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 4 พัฒนาระบบโครงสร้างและสาธารณูปโภคทุกด้านเชื่อมโยง การพัฒนาเศรษฐกิจทุกมิติ
4. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคม และระบบโลจิสติกส์ เพื่อยกระดับ การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ
5. หลักการและเหตุผล	การขุดลอกบำรุงรักษาร่องน้ำชายฝั่งทะเล (Sand bypassing) ร่องน้ำบางพารา เป็นการขุดตะกอนที่ตกสะสมอยู่ในร่องน้ำตลอดเวลาจนเกิดการตื้นเขิน และขุดลอก เพื่อขนย้ายทรายฝั่งที่เกิดทรายออกไปปรับถมบริเวณฝั่งที่มีการกัดเซาะชายฝั่ง ทะเล ส่วนใหญ่จะเกิดขึ้นบริเวณปากร่องน้ำที่มีการก่อสร้างเขื่อนกันทรายและคลื่น บางแห่งการสะสมของตะกอนเหล่านั้นมากจนเกิดเป็นเนินทรายหรือสันดอนทราย ทำให้ร่องน้ำที่เรือในพื้นที่ใช้สัญจรเพื่อการประกอบกิจกรรมต่างๆ ไม่สามารถ สัญจรเข้า-ออก ได้ตามปกติ และเพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับประชาชน และทำให้เสริมสร้างเศรษฐกิจการประมงในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ ด้วยเหตุนี้จึงมี ความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องขุดลอกเพื่อให้เรือต่าง ๆ สามารถเข้า-ออกร่องน้ำได้ ตลอดเวลา เป็นการลดการสูญเสียโอกาสและเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน ทั้งในด้านการขนส่งทางน้ำและส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดชายแดนใต้ และ ช่วยระบายน้ำในฤดูน้ำหลาก ช่วยป้องกันอุทกภัย
6. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อขนย้ายทรายฝั่งที่เกิดทรายออกไปปรับถมบริเวณฝั่งที่มีการกัดเซาะชายฝั่ง ทะเล และเพื่อบำรุงรักษาร่องน้ำให้เรือสามารถเข้า-ออก ร่องน้ำได้ตลอดเวลา และ เพื่อการระบายน้ำในฤดูน้ำหลาก และแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับประชาชน
7. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	อัตราการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลจังหวัดเพิ่มขึ้น
8. พื้นที่เป้าหมาย	ร่องน้ำบางพารา อำเภอนองจิก จังหวัดปัตตานี
9. กิจกรรมหลัก	
9.1 กิจกรรมหลักที่ 1	ขุดลอกเนื้อดินประมาณ 600,000 ลูกบาศก์เมตร
งบประมาณ	72,000,000 บาท
ผู้รับผิดชอบ	สำนักงานพัฒนาและบำรุงรักษาทางน้ำที่ 4 กรมเจ้าท่า
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคสาขาปัตตานี
10. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานพัฒนาและบำรุงรักษาทางน้ำที่ 4 กรมเจ้าท่า
11. ระยะเวลาดำเนินโครงการ	ตุลาคม พ.ศ. 2567 - กันยายน พ.ศ. 2568

หัวข้อ	รายละเอียด
12. งบประมาณ	72,000,000 บาท (งบกระทรวง/กรม)
13. ผลผลิต (Output)	<p>ประชาชนและผู้ให้บริการระบบขนส่งทางน้ำ และระบบคมนาคมขนส่ง สามารถใช้งานได้อย่างมีมาตรฐานสะดวกและปลอดภัย รักษาสภาพร่องน้ำทางเดินเรือไม่ให้ตื้นเขิน ทำให้ระบบขนส่งทางน้ำมีประสิทธิภาพ เรือประเภทต่างๆ สามารถเข้า - ออกร่องน้ำได้ สะดวก และช่วยระบายน้ำออกสู่ทะเล บรรเทาปัญหาอุทกภัย บรรเทาปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งบริเวณปากแม่น้ำ เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับประชาชน</p>
14. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	<p>สามารถเพิ่มศักยภาพด้านการประมง และสามารถกระตุ้นระบบเศรษฐกิจในภาพรวม ทั้งในระดับจังหวัดปัตตานี และจังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมทั้งสามารถลดการสูญเสียรายได้และโอกาสจากการเข้าใช้ร่องน้ำทางเดินเรือ เพิ่มความสามารถในการแข่งขัน ทั้งในด้านการขนส่งทางน้ำและส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดชายแดนใต้</p>

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการยกระดับระบบขนส่ง Logistic ทั้งทางบก ทางน้ำ ทางราง และทางอากาศ รองรับการลงทุน เชื่อมโยงเศรษฐกิจอาเซียน
2. ชื่อโครงการย่อย	โครงการขุดลอกและบำรุงรักษาร่องน้ำชายฝั่งทะเล Sand Bypassing ร่องน้ำมะรวด อำเภอปานาเระ จังหวัดปัตตานี
3. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 4 พัฒนาระบบโครงสร้างและสาธารณูปโภคทุก ด้านเชื่อมโยงการพัฒนาเศรษฐกิจทุกมิติ
4. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคม และระบบโลจิสติกส์ เพื่อยกระดับการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ
5. หลักการและเหตุผล	การขุดลอกบำรุงรักษาร่องน้ำชายฝั่งทะเล (Sand bypassing) ร่องน้ำมะรวด เป็นการขุดตะกอนที่ตกสะสมอยู่ในร่องน้ำตลอดเวลาจนเกิดการตื้นเขิน และขุดลอกเพื่อขนย้ายทรายฝั่งที่เกิดทรายออกไปปรับถมบริเวณฝั่งที่มีการกัดเซาะชายฝั่งทะเล ส่วนใหญ่จะเกิดขึ้นบริเวณปากร่องน้ำที่มีการก่อสร้างเขื่อนกันทรายและคลื่น บางแห่งการสะสมของตะกอนเหล่านั้นมากจนเกิดเป็นเนินทรายหรือสันดอนทราย ทำให้อ่างน้ำที่เรือในพื้นที่ใช้สัญจรเพื่อการประกอบกิจกรรมต่างๆ ไม่สามารถสัญจรเข้า-ออก ได้ตามปกติ และเพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับประชาชน และทำให้เสริมสร้างเศรษฐกิจการประมงในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ ด้วยเหตุนี้จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องขุดลอกเพื่อให้เรือต่าง ๆ สามารถเข้า-ออกร่องน้ำได้ตลอดเวลา เป็นการลดการสูญเสียโอกาสและเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน ทั้งในด้านการขนส่งทางน้ำและส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดชายแดนใต้ และช่วยระบายน้ำในฤดูน้ำหลาก ช่วยป้องกันอุทกภัย
6. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อขนย้ายทรายฝั่งที่เกิดทรายออกไปปรับถมบริเวณฝั่งที่มีการกัดเซาะชายฝั่งทะเล และเพื่อบำรุงรักษาร่องน้ำให้เรือสามารถเข้า-ออก ร่องน้ำได้ตลอดเวลา และเพื่อการระบายน้ำในฤดูน้ำหลาก และแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับประชาชน
7. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	อัตราการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลจังหวัดเพิ่มขึ้น
8. พื้นที่เป้าหมาย	ร่องน้ำมะรวด อำเภอปานาเระ จังหวัดปัตตานี
9. กิจกรรมหลัก	
9.1 กิจกรรมหลักที่ 1	ขุดลอกเนื้อดินประมาณ 600,000 ลูกบาศก์เมตร
งบประมาณ	72,000,000 บาท
ผู้รับผิดชอบ	สำนักงานพัฒนาและบำรุงรักษาทางน้ำที่ 4 กรมเจ้าท่า
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคสาขาปัตตานี
10. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานพัฒนาและบำรุงรักษาทางน้ำที่ 4 กรมเจ้าท่า
11. ระยะเวลาดำเนินโครงการ	ตุลาคม พ.ศ. 2567 - กันยายน พ.ศ. 2568

หัวข้อ	รายละเอียด
12. งบประมาณ	72,000,000 บาท (งบกระทรวง/กรม)
13. ผลผลิต (Output)	<p>ประชาชนและผู้ให้บริการระบบขนส่งทางน้ำ และระบบคมนาคมขนส่ง สามารถใช้งานได้อย่างมีมาตรฐานสะดวกและปลอดภัย รักษาสภาพร่องน้ำทางเดินเรือไม่ให้ตื้นเขิน ทำให้ระบบขนส่งทางน้ำมีประสิทธิภาพ เรือประเภทต่างๆ สามารถเข้า - ออกร่องน้ำได้ สะดวก และช่วยระบายน้ำออกสู่ทะเล บรรเทาปัญหาอุทกภัย บรรเทาปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งบริเวณปากแม่น้ำ เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับประชาชน</p>
14. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	<p>สามารถเพิ่มศักยภาพด้านการประมง และสามารถกระตุ้นระบบเศรษฐกิจในภาพรวม ทั้งในระดับจังหวัดปัตตานี และจังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมทั้งสามารถลดการสูญเสียรายได้และโอกาสจากการเข้าใช้ร่องน้ำทางเดินเรือ เพิ่มความสามารถในการแข่งขัน ทั้งในด้านการขนส่งทางน้ำและส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดชายแดนใต้</p>

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการยกระดับระบบขนส่ง Logistic ทั้งทางบก ทางน้ำ ทางราง และทางอากาศ รองรับการลงทุน เชื่อมโยงเศรษฐกิจอาเซียน
2. ชื่อโครงการย่อย	โครงการขุดลอกและบำรุงรักษาร่องน้ำชายฝั่งทะเล Sand Bypassing ร่องน้ำสายบุรี อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี
3. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 4 พัฒนาระบบโครงสร้างและสาธารณูปโภคทุกด้านเชื่อมโยง การพัฒนาเศรษฐกิจทุกมิติ
4. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคม และระบบโลจิสติกส์ เพื่อยกระดับ การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ
5. หลักการและเหตุผล	การขุดลอกบำรุงรักษาร่องน้ำชายฝั่งทะเล (Sand bypassing) ร่องน้ำสายบุรี เป็นการขุดตะกอนที่ตกสะสมอยู่ในร่องน้ำตลอดเวลาจนเกิดการตื้นเขิน และขุดลอก เพื่อขนย้ายทรายฝั่งที่เกิดทรายออกไปปรับถมบริเวณฝั่งที่มีการกัดเซาะชายฝั่ง ทะเล ส่วนใหญ่จะเกิดขึ้นบริเวณปากร่องน้ำที่มีการก่อสร้างเขื่อนกันทรายและคลื่น บางแห่งการสะสมของตะกอนเหล่านั้นมากจนเกิดเป็นเนินทรายหรือสันดอนทราย ทำให้ร่องน้ำที่เรือในพื้นที่ใช้สัญจรเพื่อการประกอบกิจกรรมต่างๆ ไม่สามารถ สัญจรเข้า-ออก ได้ตามปกติ และเพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับประชาชน และทำให้เสริมสร้างเศรษฐกิจการประมงในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ ด้วยเหตุนี้จึงมี ความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องขุดลอกเพื่อให้เรือต่าง ๆ สามารถเข้า-ออกร่องน้ำได้ ตลอดเวลา เป็นการลดการสูญเสียโอกาสและเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน ทั้งในด้านการขนส่งทางน้ำและส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดชายแดนใต้ และ ช่วยระบายน้ำในฤดูน้ำหลาก ช่วยป้องกันอุทกภัย
6. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อขนย้ายทรายฝั่งที่เกิดทรายออกไปปรับถมบริเวณฝั่งที่มีการกัดเซาะชายฝั่ง ทะเล และเพื่อบำรุงรักษาร่องน้ำให้เรือสามารถเข้า-ออก ร่องน้ำได้ตลอดเวลา และ เพื่อการระบายน้ำในฤดูน้ำหลาก และแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับประชาชน
7. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	อัตราการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดเพิ่มขึ้น
8. พื้นที่เป้าหมาย	ร่องน้ำสายบุรี อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี
9. กิจกรรมหลัก	
9.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ขุดลอกเนื้อดินประมาณ 1,000,000 ลูกบาศก์เมตร 120,000,000 บาท สำนักงานพัฒนาและบำรุงรักษาทางน้ำที่ 4 กรมเจ้าท่า สำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคสาขาปัตตานี
10. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานพัฒนาและบำรุงรักษาทางน้ำที่ 4 กรมเจ้าท่า
11. ระยะเวลาดำเนินโครงการ	ตุลาคม พ.ศ. 2567 - กันยายน พ.ศ. 2568

หัวข้อ	รายละเอียด
12. งบประมาณ	120,000,000 บาท (งบกระทรวง/กรม)
13. ผลผลิต (Output)	<p>ประชาชนและผู้ให้บริการระบบขนส่งทางน้ำ และระบบคมนาคมขนส่ง สามารถใช้งานได้อย่างมีมาตรฐานสะดวกและปลอดภัย รักษาสภาพร่องน้ำทางเดินเรือไม่ให้ตื้นเขิน ทำให้ระบบขนส่งทางน้ำมีประสิทธิภาพ เรือประเภทต่างๆ สามารถเข้า - ออกร่องน้ำได้ สะดวก และช่วยระบายน้ำออกสู่ทะเล บรรเทาปัญหาอุทกภัย บรรเทาปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งบริเวณปากแม่น้ำ เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับประชาชน</p>
14. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	<p>สามารถเพิ่มศักยภาพด้านการประมง และสามารถกระตุ้นระบบเศรษฐกิจในภาพรวม ทั้งในระดับจังหวัดปัตตานี และจังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมทั้งสามารถลดการสูญเสียรายได้และโอกาสจากการเข้าใช้ร่องน้ำทางเดินเรือ เพิ่มความสามารถในการแข่งขัน ทั้งในด้านการขนส่งทางน้ำและส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดชายแดนใต้</p>

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการยกระดับระบบขนส่ง Logistic ทั้งทางบก ทางน้ำ ทางราง และทางอากาศ รองรับการลงทุน เชื่อมโยงเศรษฐกิจอาเซียน
2. ชื่อโครงการย่อย	โครงการขุดลอกและบำรุงรักษาร่องน้ำชายฝั่งทะเล Sand Bypassing ร่องน้ำตันหยงเปาว์ อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี
3. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 4 พัฒนาระบบโครงสร้างและสาธารณูปโภคทุกด้านเชื่อมโยง การพัฒนาเศรษฐกิจทุกมิติ
4. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคม และระบบโลจิสติกส์ เพื่อยกระดับ การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ
5. หลักการและเหตุผล	การขุดลอกบำรุงรักษาร่องน้ำชายฝั่งทะเล (Sand bypassing) ร่องน้ำตันหยงเปาว์ เป็นการขุดตะกอนที่ตกสะสมอยู่ในร่องน้ำตลอดเวลาจนเกิดการตื้นเขิน และขุดลอก เพื่อขนย้ายทรายฝั่งที่เกิดทรายออกไปปรับถมบริเวณฝั่งที่มีการกัดเซาะชายฝั่ง ทะเล ส่วนใหญ่จะเกิดขึ้นบริเวณปากร่องน้ำที่มีการก่อสร้างเขื่อนกันทรายและคลื่น บางแห่งการสะสมของตะกอนเหล่านั้นมากจนเกิดเป็นเนินทรายหรือสันดอนทราย ทำให้ร่องน้ำที่เรือในพื้นที่ใช้สัญจรเพื่อการประกอบกิจกรรมต่างๆ ไม่สามารถ สัญจรเข้า-ออก ได้ตามปกติ และเพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับประชาชน และทำให้เสริมสร้างเศรษฐกิจการประมงในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ ด้วยเหตุนี้จึงมี ความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องขุดลอกเพื่อให้เรือต่าง ๆ สามารถเข้า-ออกร่องน้ำได้ ตลอดเวลา เป็นการลดการสูญเสียโอกาสและเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน ทั้งในด้านการขนส่งทางน้ำและส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดชายแดนใต้ และ ช่วยระบายน้ำในฤดูน้ำหลาก ช่วยป้องกันอุทกภัย
6. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อขนย้ายทรายฝั่งที่เกิดทรายออกไปปรับถมบริเวณฝั่งที่มีการกัดเซาะชายฝั่ง ทะเล และเพื่อบำรุงรักษาร่องน้ำให้เรือสามารถเข้า-ออก ร่องน้ำได้ตลอดเวลา และ เพื่อการระบายน้ำในฤดูน้ำหลาก และแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับประชาชน
7. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	อัตราการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดเพิ่มขึ้น
8. พื้นที่เป้าหมาย	ร่องน้ำตันหยงเปาว์ อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี
9. กิจกรรมหลัก	
9.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ขุดลอกเนื้อดินประมาณ 800,000 ลูกบาศก์เมตร 96,000,000 บาท สำนักงานพัฒนาและบำรุงรักษาทางน้ำที่ 4 กรมเจ้าท่า สำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคสาขาปัตตานี
10. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานพัฒนาและบำรุงรักษาทางน้ำที่ 4 กรมเจ้าท่า
11. ระยะเวลาดำเนินโครงการ	ตุลาคม พ.ศ. 2567 - กันยายน พ.ศ. 2568

หัวข้อ	รายละเอียด
12. งบประมาณ	96,000,000 บาท (งบกระทรวง/กรม)
13. ผลผลิต (Output)	ประชาชนและผู้ให้บริการระบบขนส่งทางน้ำ และระบบคมนาคมขนส่ง สามารถใช้งานได้อย่างมีมาตรฐานสะดวกและปลอดภัย รักษาสภาพร่องน้ำทางเดินเรือไม่ให้ตื้นเขิน ทำให้ระบบขนส่งทางน้ำมีประสิทธิภาพ เรือประเภทต่างๆ สามารถเข้า - ออกร่องน้ำได้ สะดวก และช่วยระบายน้ำออกสู่ทะเล บรรเทาปัญหาอุทกภัย บรรเทาปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งบริเวณปากแม่น้ำ เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับประชาชน
14. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	สามารถเพิ่มศักยภาพด้านการประมง และสามารถกระตุ้นระบบเศรษฐกิจในภาพรวม ทั้งในระดับจังหวัดปัตตานี และจังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมทั้งสามารถลดการสูญเสียรายได้และโอกาสจากการเข้าใช้ร่องน้ำทางเดินเรือ เพิ่มความสามารถในการแข่งขัน ทั้งในด้านการขนส่งทางน้ำและส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดชายแดนใต้

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการยกระดับระบบขนส่ง Logistic ทั้งทางบก ทางน้ำ ทางราง และทางอากาศ รองรับการลงทุน เชื่อมโยงเศรษฐกิจอาเซียน
2. ชื่อโครงการย่อย	โครงการขุดลอกและบำรุงรักษาร่องน้ำชายฝั่งทะเล Sand Bypassing ร่องน้ำไม้แก่น อำเภอไม้แก่น จังหวัดปัตตานี
3. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 4 พัฒนาระบบโครงสร้างและสาธารณูปโภคทุก ด้านเชื่อมโยงการพัฒนาเศรษฐกิจทุกมิติ
4. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคม และระบบโลจิสติกส์ เพื่อยกระดับการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ
5. หลักการและเหตุผล	การขุดลอกบำรุงรักษาร่องน้ำชายฝั่งทะเล (Sand bypassing) ร่องน้ำไม้แก่น เป็นการขุดตะกอนที่ตกสะสมอยู่ในร่องน้ำตลอดเวลาจนเกิดการตื้นเขิน และขุดลอกเพื่อขนย้ายทรายฝั่งที่เกิดทรายออกไปปรับถมบริเวณฝั่งที่มีการกัดเซาะชายฝั่งทะเล ส่วนใหญ่จะเกิดขึ้นบริเวณปากร่องน้ำที่มีการก่อสร้างเขื่อนกันทรายและคลื่น บางแห่งการสะสมของตะกอนเหล่านั้นมากจนเกิดเป็นเนินทรายหรือสันดอนทราย ทำให้อ่างน้ำที่เรือในพื้นที่ใช้สัญจรเพื่อการประกอบกิจกรรมต่างๆ ไม่สามารถสัญจรเข้า-ออก ได้ตามปกติ และเพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับประชาชน และทำให้เสริมสร้างเศรษฐกิจการประมงในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ ด้วยเหตุนี้จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องขุดลอกเพื่อให้เรือต่าง ๆ สามารถเข้า-ออกร่องน้ำได้ตลอดเวลา เป็นการลดการสูญเสียโอกาสและเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน ทั้งในด้านการขนส่งทางน้ำและส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดชายแดนใต้ และช่วยระบายน้ำในฤดูน้ำหลาก ช่วยป้องกันอุทกภัย
6. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อขนย้ายทรายฝั่งที่เกิดทรายออกไปปรับถมบริเวณฝั่งที่มีการกัดเซาะชายฝั่งทะเล และเพื่อบำรุงรักษาร่องน้ำให้เรือสามารถเข้า-ออก ร่องน้ำได้ตลอดเวลา และเพื่อการระบายน้ำในฤดูน้ำหลาก และแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับประชาชน
7. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	อัตราการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดเพิ่มขึ้น
8. พื้นที่เป้าหมาย	ร่องน้ำไม้แก่น อำเภอไม้แก่น จังหวัดปัตตานี
9. กิจกรรมหลัก	
9.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ขุดลอกเนื้อดินประมาณ 1,000,000 ลูกบาศก์เมตร 120,000,000 บาท สำนักงานพัฒนาและบำรุงรักษาทางน้ำที่ 4 กรมเจ้าท่า สำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคสาขาปัตตานี
10. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานพัฒนาและบำรุงรักษาทางน้ำที่ 4 กรมเจ้าท่า
11. ระยะเวลาดำเนินโครงการ	ตุลาคม พ.ศ. 2567 - กันยายน พ.ศ. 2568

หัวข้อ	รายละเอียด
12. งบประมาณ	120,000,000 บาท (งบกระทรวง/กรม)
13. ผลผลิต (Output)	<p>ประชาชนและผู้ให้บริการระบบขนส่งทางน้ำ และระบบคมนาคมขนส่ง สามารถใช้งานได้อย่างมีมาตรฐานสะดวกและปลอดภัย รักษาสภาพร่องน้ำทางเดินเรือไม่ให้ตื้นเขิน ทำให้ระบบขนส่งทางน้ำมีประสิทธิภาพ เรือประเภทต่างๆ สามารถเข้า - ออกร่องน้ำได้สะดวก และช่วยระบายน้ำออกสู่ทะเล บรรเทาปัญหาอุทกภัย บรรเทาปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งบริเวณปากแม่น้ำ เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับประชาชน</p>
14. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	<p>สามารถเพิ่มศักยภาพด้านการประมง และสามารถกระตุ้นระบบเศรษฐกิจในภาพรวม ทั้งในระดับจังหวัดปัตตานี และจังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมทั้งสามารถลดการสูญเสียรายได้และโอกาสจากการเข้าใช้ร่องน้ำทางเดินเรือ เพิ่มความสามารถในการแข่งขัน ทั้งในด้านการขนส่งทางน้ำและส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดชายแดนใต้</p>

โครงการแบบย่อ (Project Brief) (แบบ จ.1-1)
ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด
ประเด็นการพัฒนาที่ 3
เสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ทุกช่วงวัย ชุมชนน่าอยู่
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมยั่งยืน

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการพัฒนาศักยภาพและสุขภาพของคนตลอดช่วงชีวิต และยกระดับผลิตภาพประชากรให้มีคุณภาพ
2. ชื่อโครงการย่อย	โครงการสร้างเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพตามภูมิปัญญาท้องถิ่นในยุคดิจิทัลของประชาชนจังหวัดปัตตานี
3. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 1 การสร้างเสริมสุขภาพและยกระดับความมั่นคงทางสุขภาพ
4. แนวทางการพัฒนา	การจัดการชุมชนให้เกิดความเข้มแข็ง ความรู้สึกความเป็นเจ้าของ และความเชื่อมโยงสังคมวัฒนธรรมในทุกมิติ
5. หลักการและเหตุผล	<p>ปัจจุบันกระทรวงสาธารณสุขได้นำนโยบายการสร้างความรู้สุขภาพเพื่อมุ่งให้ประชากรไทยมีสุขภาพแข็งแรงและมีอายุยืนอย่างมีคุณภาพ เนื่องจากความรู้ทางสุขภาพ (Health literacy: HL) เป็นองค์ประกอบสำคัญในการสร้างเสริมสุขภาพของประชากรโลก บุคคลที่มีความจำกัดในการเข้าถึงข้อมูลหรือเข้าใจข่าวสาร ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพ จากเอกสาร สื่อรูปแบบต่างๆ ที่มีอยู่ในสังคมหรือเผชิญความยากลำบากในการเอาความรู้ มาปรับใช้ในการดำเนินชีวิต ทำให้มีพฤติกรรมสุขภาพที่แย่ หมกหม昧ความพยายามในการดูแลรักษาสุขภาพหรือปฏิบัติตนตามแผนการรักษา ส่งผลให้มีการเพิ่มจำนวนการใช้บริการคลินิก ระยะเวลาการอยู่โรงพยาบาลนานขึ้น อัตราการเสียชีวิตสูงขึ้น ระบบบริการสาธารณสุขในหลายประเทศสูญเสียค่าใช้จ่ายในการรักษามากขึ้น โดยเฉพาะการรักษาที่เป็นเทคโนโลยีราคาแพง ทั้งนี้บุคคลที่มีความรอบรู้ทางสุขภาพน้อย เมื่อเจ็บป่วยจะขาดความรู้เกี่ยวกับโรคและการจัดการโรค ระยะเวลาการอยู่โรงพยาบาลยาวนานกว่า และมีความเสี่ยงในการเกิดภาวะซึมเศร้าสูงขึ้น จากการศึกษาในผู้ป่วยเรื้อรังต่างๆ พบว่า ความรอบรู้ทางสุขภาพดีกว่าทำให้ผู้ป่วยติดเชื้อเอชไอวีสามารถป้องกันโรค ติดเชื้อฉวยโอกาส (Opportunistic infections) และเข้าถึงการรักษาได้ดีขึ้น ผู้ป่วย rheumatic diseases มี physical function ดีขึ้น ผู้ป่วยต่อหินสามารถติดตามการรักษาและสามารถพึ่งตนเองได้ดีขึ้น นอกจากนี้ในประชาชนทั่วไปที่มีความรอบรู้ทางสุขภาพดีสามารถตัดสินใจเลือกบริโภคได้ง่ายขึ้น หรือลดความอ้วนโดยการออกกำลังกายและการควบคุมอาหารได้ดีขึ้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้ส่งผลให้คุณภาพชีวิตประชากรดีขึ้น (นภาพร วาณิชกุล และสุชาดา ภัทรมงคลฤทธิ์, 2556) ดังนั้นการสร้างเสริมความรู้ด้านสุขภาพจึงมีความสำคัญในการพัฒนาทรัพยากร มนุษย์ให้มีคุณภาพและสุขภาพที่สมบูรณ์ ความรอบรู้ด้านสุขภาพ (Health Literacy) หมายถึง ความรู้ แรงจูงใจ และสามารถของประชาชนใน การเข้าถึง เข้าใจ ประเมิน และประยุกต์ข้อมูลข่าวสารทางสุขภาพ เพื่อพิจารณาและตัดสินใจในชีวิตประจำวัน เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพ การส่งเสริมสุขภาพ และการป้องกันโรค ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีในตลอดช่วงอายุ</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	(วีชราพร เขยสุวรรณ, 2560) ซึ่งปัจจุบันกระทรวงสาธารณสุขให้ความสำคัญกับความรอบรู้ด้านสุขภาพของประชาชน โดย ระบุเป้าประสงค์ไว้ในแผนพัฒนาสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2580) ข้อที่ 1 กำหนดไว้ว่า “ประชาชน ชุมชน ท้องถิ่น และภาคีเครือข่ายมีความรอบรู้ด้านสุขภาพมากขึ้น ส่งผลให้การเจ็บป่วยและตายจากโรคที่ป้องกันได้ลดลง” ซึ่งแนวคิดนี้สอดคล้องกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการส่งเสริมให้ประชาชนพึ่งพาตนเองด้านสุขภาพ ไม่เสียค่าใช้จ่ายในการรักษาโรคโดยไม่จำเป็น การที่ประชาชนมีความรอบรู้ด้านสุขภาพจะนำไปสู่การดูแลสุขภาพตนเองอย่างเหมาะสม ด้วยหลักความรู้ รอบคอบ มีเหตุผล และระมัดระวัง ในการดูแลสุขภาพ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า การสร้างเสริมความรู้ด้านสุขภาพให้กับประชาชนเป็นการสร้างเสริมสุขภาพแบบองค์รวม ทั้งมิติด้าน ร่างกาย จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยให้ความสำคัญกับการสร้างเสริมความรู้ด้านสุขภาพแก่ประชาชนทุกกลุ่มวัย
6. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> 1) เพื่อสร้างเสริมความรู้ด้านสุขภาพในการป้องกันโรคไม่ติดต่อเรื้อรังกลุ่มวัยทำงาน 2) เพื่อสร้างเสริมความรู้ด้านสุขภาพในการป้องกันตั้งครรถ์ไม่พร้อมในวัยรุ่น 3) เพื่อสร้างเสริมความรู้ด้านสุขภาพในการป้องกันปัญหาสารเสพติดทุกกลุ่มวัย 4) เพื่อสร้างเสริมความรู้ด้านสุขภาพในการส่งเสริมสุขภาพจิตผู้สูงอายุ 5) เพื่อสร้างเสริมความรู้ด้านสุขภาพในการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก 6) เพื่อพัฒนาเครือข่ายส่งเสริมสุขภาพในชุมชน (Health station) 7) เพื่อพัฒนาการดูแลสุขภาพจากภูมิปัญญาท้องถิ่น 8) เพื่อพัฒนาเทคโนโลยีสร้างเสริมความรู้ด้านสุขภาพแบบองค์รวม
7. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<ol style="list-style-type: none"> 1) ประชาชนมีความรอบรู้ด้านสุขภาพเพิ่มขึ้น 2) มีนวัตกรรมการสร้างเสริมความรู้ด้านสุขภาพจำนวน 3 เรื่อง 3) อัตราป่วยรายใหม่ด้วยโรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง โรคหัวใจและหลอดเลือดลดลง
8. พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดปัตตานี
9. กิจกรรมหลัก	
<p>9.1 กิจกรรมหลักที่ 1</p> <p>งบประมาณ</p> <p>ผู้รับผิดชอบ</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>สร้างเสริมความรู้ด้านสุขภาพตามภูมิปัญญาท้องถิ่นในยุคดิจิทัล ของประชาชนจังหวัดปัตตานี</p> <p>1,063,800 บาท</p> <p>สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปัตตานี</p> <p>-</p>
10. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปัตตานี
11. ระยะเวลาดำเนินโครงการ	ตุลาคม 2567 – กันยายน 2568
12. งบประมาณ	1,063,800 บาท

หัวข้อ	รายละเอียด
13. ผลผลิต (Output)	1) มีศูนย์เรียนรู้ด้านสุขภาพในชุมชน (Health Station) จำนวน 1 แห่ง/อำเภอ 2) มี Platform Apicatioion HL Pattani
14. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	สามารถเป็นเกราะป้องกันเยาวชนให้ห่างไกลอบายมุข เช่น การดื่มสุรา สูบบุหรี่ ยาเสพติด และปัญหาต่าง ๆ ในวัยรุ่นได้แก่ การตั้งครรภ์ไม่พร้อม การทะเลาะวิวาท

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	โครงการยกระดับคุณภาพชีวิตชาวจังหวัดปัตตานี
2. ประเด็นการพัฒนาจังหวัด	ประเด็นการพัฒนาจังหวัดที่ 3 พัฒนาสังคมและศักยภาพคนทุกช่วงวัย ชุมชนน่าอยู่ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมยั่งยืน
3. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 1 การสร้างเสริมสุขภาพและยกระดับความมั่นคงทางสุขภาพ
4. แนวทางการพัฒนา	การเสริมสร้างสุขภาพของประชาชนทุกช่วงวัย
5. หลักการและเหตุผล	<p>ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570) ได้กำหนดหมุดหมายการพัฒนา 13 หมุดหมาย กระทรวงสาธารณสุขรับผิดชอบหมุดหมายที่ 4 ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง และโดยที่โรงพยาบาลปัตตานีได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ (พ.ศ. 2566 – 2570) โรงพยาบาลปัตตานีเป็นศูนย์กลางสุขภาพที่มีสุขระดับแนวหน้า ประชาชนให้ความเชื่อมั่น ก้าวทันเทคโนโลยี โดยมีประเด็นการพัฒนาผ่าน 3 แผนยุทธศาสตร์ ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) สร้างความเชื่อมั่นในความเป็นโรงพยาบาลที่เป็นเลิศ ตอบโจทย์สังคม 2) การสร้างหุ้นส่วน พันธมิตรและเครือข่ายสุขภาพ 3) Smart, Digital and Happy Hospital (โรงพยาบาลชาญฉลาดและเปี่ยมสุข) <p>โดยการจัดทำแผนยุทธศาสตร์โรงพยาบาลปัตตานีมีความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 เพื่อให้การดำเนินการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในจังหวัดปัตตานี ได้รับการยกระดับโรงพยาบาลปัตตานีให้มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน สร้างความเชื่อในความเป็นโรงพยาบาลที่เป็นเลิศ ตอบโจทย์สังคมมีประเด็นพัฒนา ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) พื้นที่อาคารสนับสนุนบริการในปัจจุบันเป็นอาคารเก่าชั้นเดียวมีอายุการใช้งาน 48 ปี สร้างตั้งแต่ปี พ.ศ.2518 ตั้งแต่โรงพยาบาลขนาด 200 เตียง ใช้งานถึงปัจจุบัน มีสภาพชำรุดทรุดโทรมและคับแคบ โดยเป็นที่ตั้งของงานสนับสนุนหลักสำคัญ 2 หน่วยงาน คืองานจ่ายกลาง เป็นหน่วยงานสนับสนุนอุปกรณ์เครื่องมือการแพทย์ที่ใช้กับผู้ป่วยแล้วนำกลับมาใช้ซ้ำมาเข้าสู่กระบวนการทำให้ปราศจากเชื้อเพื่อนำกลับไปใช้ใหม่ ปัจจุบันงานจ่ายกลางพื้นที่ใช้สอย 158.4 ตารางเมตร และงานซักฟอก พื้นที่ใช้สอย 196.4 ตารางเมตร จากปัญหาดังกล่าว ไม่สามารถจัดระบบงานให้ได้ตามมาตรฐานด้านโครงสร้างทั้งสองหน่วยงาน ตามมาตรฐานในการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาล, มาตรฐานรับรองคุณภาพสถานพยาบาล, มาตรฐานสมาคมศูนย์กลางปราศจากเชื้อแห่งประเทศไทย และมาตรฐานด้านอื่นๆที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจำเป็นจะต้องมีการแบ่งเขตเป็นพื้นที่ใช้สอย แบ่งเป็น 3 เขต เพื่อให้เป็นสัดส่วนที่ชัดเจน คือ

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>(1) เขตสกปรก (Dirty zone)</p> <p>(2) เขตสะอาด (Clean zone)</p> <p>(3) เขตเก็บของปราศจากเชื้อ (Sterile storage zone)</p> <p>และจัดทำทางสัญจรเป็นทางเดียว เพื่อป้องกันการปนเปื้อนการแพร่กระจายเชื้อ ส่งผลต่อระบบตามมาตรฐานความปลอดภัยต่อผู้รับบริการที่ระบบสนับสนุนอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ปราศจากเชื้อที่ได้ อีกทั้งโรงพยาบาลปัตตานีมีการขยายบริการเพิ่มขึ้นตามลำดับ จนปัจจุบันขยายเตียงบริการเป็น 504 เตียง ทำให้งานจ่ายกลางที่ต้องให้บริการสนับสนุนอุปกรณ์เครื่องมือการแพทย์ปราศจากเชื้อเพิ่มขึ้นไป (2564=232,385 ชุด, 2565=323,485 ชุดและ 2566=337,458 ชุด) นอกจากนี้ งานจ่ายกลางโรงพยาบาลปัตตานี เป็นศูนย์กลางสนับสนุนอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ให้กับทุกสถานบริการในจังหวัดปัตตานี ทั้งภาครัฐและเอกชนโรงพยาบาลชุมชน และโรงพยาบาลอื่น ๆ จำนวน 14 แห่ง (ปี 2564=36,521 ชุด, ปี 2565=36,789 ชุด และ ปี 2566=37,872 ชุด) รวมทั้งสถานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ที่สังกัดกระทรวงมหาดไทย จำนวน 13 แห่ง (ปี 2564=69,252 ชุด, ปี 2565=68,194 ชุด และ ปี 2566=70,877 ชุด) รวมถึงสนับสนุนอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์แก่ผู้ป่วยเรื้อรังดูแลตัวเองที่บ้าน (ปี 2564=17,732 ชุด, 2565= 16,897 ชุด และ ปี 2566=17,254 ชุด) จากข้อมูลสถิติการสนับสนุนบริการชุดอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ปราศจากเชื้อที่ผ่านกระบวนการทำลายเชื้อและทำให้ปราศจากเชื้อ โดยงานจ่ายกลางโรงพยาบาลปัตตานี ภายใต้โครงสร้างอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมที่ไม่ได้มาตรฐาน ดังนั้นโรงพยาบาลปัตตานีจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสร้างสร้างอาคารสนับสนุนบริการทางการแพทย์หลังใหม่ เพื่อมาตรฐานความปลอดภัยของระบบการสนับสนุนบริการดังกล่าว</p> <p>2) จากนโยบายคลินิกหมอครอบครัว (PCC : Primary Care Cluster) เป็นระบบบริการที่มีทีมหมอครอบครัวดูแลประชาชนในจำนวน 10,000 คนต่อหนึ่งทีม (3 ทีมรวมกันเป็น 1 Cluster ดูแลประชาชน 30,000 คน) เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงบริการสาธารณสุขพื้นฐานได้ง่าย สะดวก รวดเร็ว สามารถดูแลตนเองได้ดี เจ็บป่วยเป็นโรคน้อยลง ประหยัดงบประมาณในการรักษาพยาบาลโรคที่ป้องกันได้ รวมถึงช่วยลดความแออัดในโรงพยาบาลแม่ข่าย ด้วยปัจจุบันหน่วยบริการปฐมภูมิที่โรงพยาบาลปัตตานีเปิดทำการเอง 2 แห่ง ได้แก่ศูนย์สุขภาพชุมชนเมืองโรงพยาบาลปัตตานี (CMU1) และศูนย์สุขภาพชุมชนเมืองปากน้ำ (CMU2) ซึ่งทั้ง 2 แห่งโรงพยาบาลปัตตานี ยังไม่มีสถานที่ให้บริการเป็นของตัวเอง โดยศูนย์สุขภาพชุมชนเมืองโรงพยาบาลปัตตานี (CMU1) รับผิดชอบตำบลอาเนาะรู อำเภอเมืองปัตตานี ดูแลประชากร 7,622 คน ตั้งอยู่ห้องเช่าบ้านเลขที่ 21,23 ถนนปัตตานีภิรมย์</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>ตึกแถว 2 ห้อง ด้านหลังติดแม่น้ำปัดตานี ทำให้น้ำท่วมเกือบทุกปี ส่งผลกระทบต่อเครื่องมือทางการแพทย์ได้รับความเสียหาย โครงสร้างไม่ได้มาตรฐาน สถานที่ให้บริการคับแคบทำให้แออัดไม่มีที่จอดรถสำหรับผู้มารับบริการ รวมถึงเจ้าหน้าที่ อีกทั้งในปี พ.ศ. 2566 ผู้ให้เช่าขอเพิ่มค่าเช่าเป็น 20,000 บาท/เดือน ส่วนศูนย์สุขภาพชุมชนเมืองปากน้ำ (CMU2) ใช้สถานที่ของศูนย์บริการสาธารณสุขปากน้ำของเทศบาลเมืองปัดตานี อำเภอเมืองปัดตานี มาตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2554 รับผิดชอบตำบลสะบารัง มีประชากรที่รับผิดชอบรวมทั้งพื้นที่ที่ขยายเขตของตำบลสะบารัง จำนวน 17,479 คน (ข้อมูลประชากรจากฐาน 43 แฟ้ม ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2565 อำเภอเมืองปัดตานี)</p> <p>ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสร้างศูนย์สุขภาพชุมชนเมือง 4 ชั้นในพื้นที่ของโรงพยาบาลปัดตานีเอง เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการจัดบริการของคลินิกหออกรับผู้ป่วยโรงพยาบาลปัดตานี</p>
<p>6. วัตถุประสงค์ของโครงการ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้ประชาชนในจังหวัดปัดตานี และจังหวัดใกล้เคียง ในเขต 12 ได้รับการบริการทางการแพทย์ที่ได้มาตรฐานและมีความปลอดภัย 2. เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตชาวจังหวัดปัดตานี และจังหวัดใกล้เคียง ในเขต 12 3. เพื่อเป็นศูนย์กลางในการดูแล สนับสนุนอุปกรณ์ เครื่องมือแพทย์ปราศจากเชื้อให้กับทุกระดับบริการรวมถึงเครือข่าย และจังหวัดใกล้เคียงในเขต 12 4. เพื่อเป็นแหล่งศึกษา เรียนรู้ของบุคลากรทางสาธารณสุข และต้นแบบการพัฒนากระบวนการจ่ายกลางสู่ความเป็นเลิศในเขต 12 5. เพื่อพัฒนาระบบเครือข่ายให้ทุกภาคส่วนสามารถเข้าถึงบริการครบวงจรอย่างมีคุณภาพแบบ One stop service รวมถึงจังหวัดใกล้เคียง และเขต 12
<p>7. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย</p>	<p>1) อาคารสนับสนุนบริการทางการแพทย์ เชิงปริมาณ : มีอาคารสนับสนุนบริการ 5 ชั้น จำนวน 1 หลัง เชิงคุณภาพ : 1.1) เครือข่ายสถานบริการทุกระดับในจังหวัดทั้งภาครัฐและเอกชนได้รับการดูแล สนับสนุนอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ปราศจากเชื้อที่ได้มาตรฐานทันสมัย 1.2) ผู้รับบริการทางการแพทย์ในจังหวัดปัดตานี และจังหวัดใกล้เคียง เขต 12 ได้รับการที่มีคุณภาพ ตามมาตรฐานงานจ่ายกลาง และมีความปลอดภัยในการรับบริการทั้งระบบ 1.3) เป็นต้นแบบการพัฒนากระบวนการมาตรฐานงานจ่ายกลางที่ทันสมัย สู่ความเป็นเลิศ ในเขต 12 1.4) ผ่านการรับรองมาตรฐานของสถาบัน/องค์กร ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง</p> <p>2) อาคารศูนย์สุขภาพชุมชนเมือง 4 ชั้น เชิงปริมาณ : มีอาคารศูนย์สุขภาพชุมชนเมือง 4 ชั้น จำนวน 1 หลัง</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	เชิงคุณภาพ : ประชาชนในจังหวัดปัตตานีและจังหวัดใกล้เคียงได้รับบริการปฐมภูมิที่ได้มาตรฐาน ใกล้เคียงบ้านใกล้ใจ จากคลินิกหมอครอบครัวของโรงพยาบาลปัตตานี ลดระยะเวลารอคอย ลดความแออัดของผู้ป่วยภายในโรงพยาบาลปัตตานี
8. พื้นที่เป้าหมาย	1) อาคารสนับสนุนบริการ 5 ชั้น พื้นที่ทดแทนอาคารจ่ายกลาง - ซักฟอก โรงพยาบาลปัตตานี ตำบลสะบารัง อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี รวมพื้นที่ประมาณ ขนาด 30x49 เมตร (7,487 ตร.ม.) 2) อาคารศูนย์สุขภาพชุมชนเมือง 4 ชั้น ตำบลสะบารัง อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี รวมพื้นที่ประมาณ 80x57 เมตร (4,560 ตร.ม.)
9. กิจกรรมหลัก	ก่อสร้างอาคารพื้นฐาน จำนวน 2 อาคาร คือ 1) อาคารสนับสนุนบริการทางการแพทย์ 5 ชั้น (ตามแบบเลขที่ 11038) (งบประมาณ 145,772,100 บาท) 2) อาคารศูนย์สุขภาพชุมชนเมือง 4 ชั้น (ตามแบบเลขที่ 10847) (งบประมาณ 47,126,100 บาท)
งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	192,898,200 บาท โรงพยาบาลปัตตานี สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปัตตานี
10. หน่วยงานดำเนินการ	โรงพยาบาลปัตตานี
11. ระยะเวลาดำเนินโครงการ	2 ปี (พ.ศ. 2568 – 2569) (งบกระทรวง/กรม)
12. งบประมาณ	วงเงินโครงการ 192,898,200 บาท ปี 2568 จำนวน 38,579,640 บาท ปี 2569 จำนวน 154,318,560 บาท อาคารสนับสนุนบริการทางการแพทย์ 5 ชั้น แบ่งเป็น 2 ปี ดังนี้ ปี 2568 วงเงิน 29,154,420 บาท ปี 2568 วงเงิน 116,617,680 บาท อาคารศูนย์สุขภาพชุมชนเมือง 4 ชั้น แบ่งเป็น 2 ปี ดังนี้ ปี 2568 วงเงิน 9,425,220 บาท ปี 2568 วงเงิน 37,700,880 บาท
13. ผลผลิต (Output)	1) อาคารสนับสนุนบริการ 5 ชั้น เลขที่แบบ 11038 จำนวน 1 หลัง 2) อาคารศูนย์สุขภาพชุมชนเมือง 4 ชั้น เลขที่แบบ 10847 จำนวน 1 หลัง
14. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	1) ประชาชนในจังหวัดปัตตานี และจังหวัดใกล้เคียงในเขต 12 ได้รับการบริการทางการแพทย์ที่ได้มาตรฐานและมีความปลอดภัย 2) ยกระดับคุณภาพชีวิตชาวจังหวัดปัตตานี และจังหวัดใกล้เคียงในเขต 12

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>3) เป็นศูนย์กลางในการดูแล สนับสนุนอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ปราศจากเชื้อให้กับทุกระดับบริการรวมถึงเครือข่าย และจังหวัดใกล้เคียงในเขต 12</p> <p>4) เป็นแหล่งศึกษา เรียนรู้ของบุคลากรทางสาธารณสุข และต้นแบบการพัฒนา ระบบงานจ่ายกลางสู่ความเป็นเลิศ ในเขต 12</p> <p>5) ระบบเครือข่ายที่มีประสิทธิภาพ ทุกภาคส่วนสามารถเข้าถึงบริการครบวงจรอย่างมีคุณภาพแบบ One stop service รวมถึงจังหวัดใกล้เคียง และเขต12</p>

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการพัฒนาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งด้วยเศรษฐกิจสีน้ำเงิน (Blue Economy)
2. ชื่อโครงการย่อย	โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งจังหวัดปัตตานี
3. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 2 การพัฒนาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ด้วยเศรษฐกิจสีน้ำเงิน
4. แนวทางการพัฒนา	การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศให้มีความสมดุลและยั่งยืน
5. หลักการและเหตุผล	<p>ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.2561 - 2580 กำหนดยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโต บนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อนำไปสู่ การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกมิติทั้งมิติด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ธรรมชาติและความเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือระหว่างกันทั้งภายในและภายนอก ประเทศอย่างบูรณาการ กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 ส่วนที่ 2 บริบทการพัฒนาประเทศ 2.3.5 ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มี คุณภาพเหมาะสมเป็นพื้นฐานสำคัญต่อการ พัฒนาเศรษฐกิจที่ยั่งยืนและการมี คุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน อย่างไรก็ตามการดำเนินกิจกรรมของมนุษย์ที่ผ่านมา ในลักษณะของการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติที่มากเกินไป ทั้งในมิติที่ เกี่ยวข้องกับการผลิตและการบริโภคที่ก่อให้เกิดของเสียและมลพิษในระดับที่เกินกว่า ความสามารถในการรองรับของระบบนิเวศกำลังเป็นภัยคุกคามที่ส่งผลกระทบต่อ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศมีแนวโน้มที่จะเสื่อมโทรมลง</p> <p>ปัจจุบันทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง โดยเฉพาะบริเวณพื้นที่ชายฝั่งทะเล อ่าวไทยเสื่อมโทรมและลดลงอย่างรวดเร็ว อันเนื่องมาจากการพัฒนาทางเศรษฐกิจ การขยายตัวของชุมชนเมือง การจับสัตว์น้ำจนเกินกำลังการผลิตของธรรมชาติ การทำ การประมงโดยใช้เครื่องมือที่ทำลายล้างสูงโดยผิดกฎหมาย เช่น อวนลาก บริเวณ ชายฝั่งทะเล ซึ่งเป็นแหล่งวางไข่ อนุบาลสัตว์น้ำวัยอ่อน ประกอบกับสถานการณ์ การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ที่ผ่านมา ส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการ ประมง โดยเฉพาะกลุ่มชาวประมงพื้นบ้านหรือชาวประมงขนาดเล็กที่ทำมาหากิน แถบชายฝั่งทะเล ดังนั้นการอนุรักษ์และฟื้นฟูฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง จึงมีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องดำเนินการอย่างทันด่วนที่ โดยการการฟื้นฟูทรัพยากร ทางทะเลและชายฝั่ง และระบบนิเวศทางทะเลให้มีความอุดมสมบูรณ์ โดยการมี ส่วนร่วมของประชาชน เช่น การทำความสะอาดบ้านปลาหรือปะการังเทียม การฝึก อบรมดำน้ำเพื่อช่วยฟื้นฟูทรัพยากรปะการังเทียม และการจัดทำซั้งหรือปะการังเทียม แบบพื้นบ้าน เพื่อเป็นฐานทรัพยากรสัตว์น้ำใกล้ฝั่งให้กับตนเอง เป็นเครื่องล่อให้สัตว์น้ำ เข้ามารวมตัวกันเพื่อทำการประมง และเป็นการช่วยประหยัดพลังงานเชื้อเพลิง ไม่ต้อง นำเรือประมงออกไปทำการประมงในระยะที่ไกลออกไป อีกทั้งเป็นการเสริมสร้าง ให้สมาชิกในชุมชนได้ทำกิจกรรมร่วมกัน และเป็นการปลูกฝังจิตสำนึกให้ตระหนัก</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	ถึงความสำคัญของการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง แนวทางเหล่านี้สามารถฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งให้คงความอุดมสมบูรณ์ ส่งผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนต่อไปในอนาคต
6. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งจังหวัดปัตตานี ให้มีความสมบูรณ์และใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนตลอดไป 2. เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจ และทัศนคติที่ดี รวมทั้งกระตุ้นให้เกิดการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ระหว่างประชาชน ชุมชนกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ 3. เพื่อลดผลกระทบจากปัญหาขยะทะเลที่มีต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งและระบบนิเวศทางทะเลอันจะส่งผลต่อมนุษย์ในอนาคต 4. เพื่อเสริมสร้างพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเลอย่างปลอดภัย
7. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	ทรัพยากรทางประมงชายฝั่งในพื้นที่จังหวัดปัตตานีได้รับการฟื้นฟูเพื่อให้กลับมา มีสภาพที่อุดมสมบูรณ์ ชาวประมงในพื้นที่ดำเนินโครงการและพื้นที่ใกล้เคียงมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีสัตว์น้ำที่สามารถจับและทำการประมง
8. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่ชายฝั่งทะเลอ่าวไทย อำเภอหนองจิก อำเภอเมือง อำเภอยะหริ่ง อำเภอปะนาเระ อำเภอสายบุรี และอำเภอไม้แก่น จังหวัดปัตตานี
9. กิจกรรมหลัก	
9.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	จัดทำซั้ง (ปะการังเทียมภูมิปัญญาชาวบ้าน) 3,000,000 บาท สำนักงานทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ 9 -
9.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ทำความสะอาดบ้านปลา 583,000 สำนักงานทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ 9 -
9.3 กิจกรรมหลักที่ 3 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ฝึกอบรมเพิ่มศักยภาพการดำน้ำ 453,950 สำนักงานทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ 9 -
9.4 กิจกรรมหลักที่ 4 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ติดตั้งหุ่นแพลอยน้ำเพื่อเพิ่มศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเลและชายฝั่ง 7,183,500 สำนักงานทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ 9 -

หัวข้อ	รายละเอียด
10. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ 9
11. ระยะเวลาดำเนินโครงการ	ตุลาคม 2567 – กันยายน 2568
12. งบประมาณ	11,220,450 บาท
13. ผลผลิต (Output)	<ol style="list-style-type: none"> วางซั้ง (ปะการังเทียมภูมิปัญญาชาวบ้าน) จำนวน 6 พื้นที่ สามารถเก็บขยะจากการทำความสะอาดบ้านปลาได้ไม่น้อยกว่า 500 กิโลกรัม มีนักดำน้ำจิตอาสาเพิ่มขึ้น จำนวน 30 คน มีหุ่นแพลอยน้ำที่ได้มาตรฐาน จำนวน 1 จุด
14. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	<ol style="list-style-type: none"> ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งจังหวัดปัตตานีได้รับการอนุรักษ์และฟื้นฟูให้มีความสมบูรณ์ ประชาชนและชาวประมงสามารถใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนตลอดไป เกิดการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ระหว่างประชาชน ชาวประมง กับเจ้าหน้าที่ของรัฐ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งและระบบนิเวศทางทะเลได้รับการบริหารจัดการไม่ให้ได้รับผลกระทบจากขยะทะเล นักดำน้ำ จิตอาสา อาสาสมัคร ได้พัฒนาเพิ่มศักยภาพ ให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติการใต้น้ำ สามารถช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในการฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และปลอดภัย นักท่องเที่ยวทางทะเลมีความสะอาดและปลอดภัย

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการพัฒนาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งด้วยเศรษฐกิจสีน้ำเงิน (Blue Economy)
2. ชื่อโครงการย่อย	โครงการจัดสร้างแหล่งอาศัยสัตว์ทะเล เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูอย่างยั่งยืน
3. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 2 การพัฒนาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ด้วยเศรษฐกิจสีน้ำเงิน
4. แนวทางการพัฒนา	การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศให้มีความสมดุลและยั่งยืน
5. หลักการและเหตุผล	<p>จังหวัดปัตตานีมีความยาวชายฝั่งทะเล ประมาณ 140 กิโลเมตร มีเรือประมงทั้งประมงพาณิชย์และประมงพื้นบ้านมากกว่า 4,000 ลำ แต่ปริมาณผลผลิตสัตว์น้ำที่ได้ก็ยังไม่เพียงพอสำหรับผู้บริโภคที่มีจำนวนมากขึ้นและเพื่อการจำหน่าย ในการสร้างความมั่นคง ยั่งยืน แก่ผู้ประกอบการอาชีพประมง โดยเฉพาะผู้ประกอบการอาชีพภาคประมงพื้นบ้านและแรงงานมีจำนวนไม่น้อยกว่า 5,600 คน ที่ทำการประมงบริเวณชายฝั่งและได้รับความเดือดร้อนจากความเสื่อมโทรมของทรัพยากรชายฝั่ง ประกอบกับพื้นที่ทะเลอ่าวไทยตอนล่างแหล่งปะการังธรรมชาติหรือเกาะแก่งแหล่งที่หลบภัยวางไข่และที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำมีน้อย ดังนั้นทำให้ชาวประมงประสบปัญหาจับสัตว์น้ำได้น้อยลงส่งผลให้มีรายได้ลดน้อยลงคุณภาพชีวิตตกต่ำด้วย การนำเรือประมงพื้นบ้านออกไปหาสัตว์น้ำก็ต้องออกไปไกลโดยไม่มีจุดหมายที่แน่นอนทำให้สิ้นเปลืองน้ำมันและเวลาดังนั้นการฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำโดยการจัดสร้างแหล่งอาศัยสัตว์ทะเลยังคง จำเป็นต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลในการฟื้นฟูและสนับสนุนอาชีพการทำประมงให้เกิดความยั่งยืนบนพื้นฐานของการรักษาทรัพยากรทางทะเลให้มีความอุดมสมบูรณ์และยั่งยืน นอกจากนี้เป็นการสนองงานตามพระราชเสาวนีย์ของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวงที่ได้มีรับสั่งให้ดำเนินการช่วยเหลือชาวประมงขนาดเล็กที่ประสบความเดือดร้อนจากความเสื่อมโทรมของทรัพยากรชายฝั่งตามโครงการฟื้นฟูทรัพยากรชายฝั่งทะเลอันเนื่องมาจากพระราชดำริจังหวัดปัตตานีและนราธิวาส ตั้งแต่ปี 2545 การจัดสร้างแหล่งอาศัยสัตว์ทะเลหรือปะการังเทียม จึงเป็นกิจกรรมหนึ่งซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำตามแนวชายฝั่งทะเลของจังหวัดปัตตานี ให้มีความอุดมสมบูรณ์ขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม ทำให้ชาวประมงมีรายได้จากการจับสัตว์น้ำได้มากขึ้น และสามารถยกระดับความเป็นอยู่ของชาวประมงและประชาชนในพื้นที่ให้ดีขึ้น</p>
6. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> 1) เพื่อฟื้นฟูและเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำในทะเลให้มีความอุดมสมบูรณ์ เพิ่มแหล่งและพื้นที่ทำการประมงตามแนวชายฝั่งจังหวัดปัตตานี 2) เพื่อเป็นการเทิดพระเกียรติและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ที่ทรงห่วงใยประชาชนในพื้นที่ที่ประสบปัญหาความเดือดร้อนจากความเสื่อมโทรมของทรัพยากรชายฝั่งทะเล

หัวข้อ	รายละเอียด
	3) เพื่อสงวนแหล่งทำการประมงชายฝั่งสำหรับเรือประมงพื้นบ้านขนาดเล็ก และป้องกันเครื่องมือทำการประมงที่มีอัตราทำลายสัตว์น้ำวัยอ่อน เช่น อวนลาก 4) เพื่อเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำให้ใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน 5) เพื่อสนับสนุน และส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวทางทะเล เช่น กีฬาดำน้ำ, กีฬาตกปลา
7. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. จัดสร้างแหล่งอาศัยสัตว์ทะเล จำนวน 3 แห่ง 2. ชาวประมงมีรายได้เพิ่มขึ้น จำนวนร้อยละ 5
8. พื้นที่เป้าหมาย	1) ทะเลพื้นที่ตำบลตะโละกาโปร์ อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี 2) ทะเลพื้นที่ตำบลท่ากำชำ อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี 3) ทะเลพื้นที่ตำบลปะเสยะวอ อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี
9. กิจกรรมหลัก	
9.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	จัดสร้างแหล่งอาศัยสัตว์ทะเล (ปะการังเทียม) 19,067,100 บาท สำนักงานประมงจังหวัดปัตตานี องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่
10. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานประมงจังหวัดปัตตานี
11. ระยะเวลาดำเนินโครงการ	ตุลาคม 2567 – กันยายน 2568
12. งบประมาณ	19,067,100 บาท
13. ผลผลิต (Output)	1. มีแหล่งอาศัยสัตว์ทะเลเพิ่มขึ้น จำนวน 3 พื้นที่ 2. ผลผลิตสัตว์น้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติเพิ่มขึ้น
14. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	1. ประชาชนในจังหวัดน้อมสำนึกถึงพระมหากรุณาธิคุณของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ที่มีต่อพสกนิกรชาวไทย โดยเฉพาะชาวประมงพื้นบ้านในจังหวัดปัตตานีที่ประสบปัญหาความเดือดร้อนจากความเสื่อมโทรมของทรัพยากรชายฝั่งทะเล 2. ทรัพยากรสัตว์น้ำในทะเลให้มีความอุดมสมบูรณ์ เพิ่มแหล่งและพื้นที่ทำการประมงตามแนวชายฝั่งปัตตานี 3. ชาวประมงพื้นบ้านมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการทำการประมง

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการฟื้นฟูอ่าวปัตตานีในทุกมิติเพื่อการใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่าและสมดุล
2. ชื่อโครงการย่อย	โครงการฟื้นฟูอ่าวปัตตานีในทุกมิติเพื่อการใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่าและสมดุล
3. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 2 การพัฒนาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ด้วยเศรษฐกิจสีน้ำเงิน
4. แนวทางการพัฒนา	การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศให้มีความสมดุลและยั่งยืน
5. หลักการและเหตุผล	<p>พื้นที่รอบอ่าวปัตตานีมีประชากรประมาณ 50,000 คน อาศัยอยู่ใน 30 หมู่บ้าน ประกอบอาชีพทำการประมงและรับจ้าง มีเรือประมงขนาดเล็กมากกว่า 2,500 ลำ ที่ทำการประมงในอ่าวปัตตานี นับได้ว่าเป็นพื้นที่ที่มีการประมงต่อหน่วยพื้นที่สูงสุดแห่งหนึ่งของประเทศ โดยใช้เครื่องมือประมงตั้งแต่ชนิดเก่าแก่ เช่น จับด้วยมือ ฆมวก ไปจนถึงเครื่องมือประมงทำลายล้างสูง ในช่วงที่ผ่านมาอ่าวปัตตานีประสบกับภาวะเสื่อมโทรมของระบบนิเวศและทรัพยากรสัตว์น้ำชายฝั่ง อันเนื่องมาจากสาเหตุหลายประการ เช่น การใช้ประโยชน์ที่ขาดการควบคุม การขยายตัวของชุมชนเมือง เกษตรกรรม อุตสาหกรรม สภาวะตื่นเขิน การกัดเซาะชายฝั่ง การทำประมงโดยใช้เครื่องมือผิดกฎหมาย เกิดความขัดแย้งในการแย่งชิงพื้นที่ทำการประมงจากการที่ชุมชนรอบอ่าวปัตตานี ซึ่งมีชีวิตที่พึ่งพาทรัพยากรในอ่าวเป็นหลัก จากการลดลงของทรัพยากรในอ่าวปัตตานีจะส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ สภาพเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนรอบอ่าวโดยตรง แม้ว่าจะมีความพยายามจากหน่วยงานต่างๆ ที่จะแก้ไขปัญหาทรัพยากรในอ่าวปัตตานี ทั้งการใช้มาตรการทางกฎหมาย การฟื้นฟู และการอนุรักษ์ เช่น การบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอวนรุนและอวนลากอย่างเข้มงวด การยกเลิกเครื่องมือโพงพาง จะเห็นได้ว่าหากสามารถพลิกฟื้นอ่าวปัตตานี ให้มีความอุดมสมบูรณ์ขึ้น โดยใช้ข้อมูลทางวิทยาศาสตร์และสังคมที่ถูกต้องและทันสมัย การบริหารจัดการที่ดี และมีประสิทธิภาพ โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน มีความเป็นไปได้สูงที่อ่าวปัตตานีจะพลิกฟื้นความสมบูรณ์ เพื่อรองรับการใช้ประโยชน์ของชุมชนรอบอ่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ ยั่งยืนและมั่นคง</p> <p>การกำหนดเขตที่รักษาพันธุ์สัตว์น้ำเพื่อฟื้นฟูทรัพยากรประมง เป็นวิธีการหนึ่งในการช่วยฟื้นฟูระบบนิเวศและเพิ่มกำลังผลิตทางธรรมชาติ และคณะกรรมการประมงประจำจังหวัดปัตตานีได้มีมติเห็นชอบให้ประกาศเขตรักษาพันธุ์สัตว์น้ำในอ่าวปัตตานีจำนวน 3 แห่ง ในบริเวณตำบลบาราโหม, ตำบลตันหยงลุโล๊ะ และตำบลบานา อำเภอเมืองปัตตานี เนื้อที่ประมาณ 130 ไร่ โดยกำหนดพื้นที่ห้ามทำการประมงเพื่อให้เป็นแหล่งอนุบาลของสัตว์น้ำวัยอ่อน เป็นที่อยู่อาศัยของพ่อแม่พันธุ์เพื่อแพร่ขยายพันธุ์ต่อไป และในปี พ.ศ. 2564 ภายในเขตพื้นที่รักษาพันธุ์สัตว์น้ำได้มีการจัดสร้างกระโจมบ้านปลาและวางแนวเขตพร้อมทั้งปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำ กำหนดชนิดสัตว์น้ำที่เหมาะสมเพื่อให้เกิดแหล่งอาศัย แหล่งอาหาร และเป็นที่หลบภัยของสัตว์น้ำหลากหลายชนิด</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>จนเกิดเป็นระบบนิเวศเฉพาะที่ขึ้นมาที่มีการใช้ประโยชน์ร่วมกันของสัตว์น้ำ ส่งผลให้มีตัวอ่อนที่ดำรงชีวิตเป็นแพลงก์ตอนซึ่งเป็นอาหารธรรมชาติให้แก่สัตว์น้ำอื่น ๆ เป็นห่วงโซ่อาหารในท้องทะเล ซึ่งจะส่งผลทำให้ชาวประมงมีรายได้จากการจับสัตว์น้ำได้มากขึ้น และสามารถยกระดับความเป็นอยู่ของชาวประมงและประชาชนในพื้นที่ให้ดีขึ้น</p> <p>ปัจจุบันกระโจมบ้านปลาภายในเขตพื้นที่รักษาพันธุ์สัตว์น้ำทั้ง 3 แห่งมีสภาพเสื่อมโทรมเนื่องจากมีอายุการใช้งานที่นานและเกิดการกัดเซาะของน้ำทะเลและคลื่นลมแรงในช่วงฤดูมรสุมทำให้กระโจมบ้านปลาเกิดความเสียหาย จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการฟื้นฟูเขตพื้นที่รักษาพันธุ์สัตว์น้ำทั้ง 3 แห่ง ให้มีความสมบูรณ์เพื่อเป็นแหล่งอนุบาลของสัตว์น้ำวัยอ่อนเป็นที่อยู่อาศัยของพ่อแม่พันธุ์เพื่อแพร่ขยายพันธุ์ต่อไป</p>
6. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> 1) เพื่อฟื้นฟูและเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำในทะเลให้มีความอุดมสมบูรณ์ เพิ่มแหล่งและพื้นที่ทำการประมงในพื้นที่อ่าวปัตตานี 2) เพื่อเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำให้ใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน 3) เพื่อสร้างจิตสำนึกร่วมและความเข้มแข็งภายในชุมชนในการร่วมกันอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรรอบอ่าวปัตตานีให้มีปริมาณสัตว์น้ำทะเลเพิ่มมากขึ้นและยั่งยืน 4) เพื่อสร้างความมั่นคงทางด้านอาหารและอาชีพให้กับชุมชนชาวประมงพื้นบ้านที่ทำการประมงในบริเวณชายฝั่งทะเลของจังหวัดปัตตานี
7. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<ol style="list-style-type: none"> 1) ชาวประมงมีรายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 3 2) ผลผลิตสัตว์น้ำในอ่าวปัตตานีมีปริมาณเพิ่มขึ้น
8. พื้นที่เป้าหมาย	<ol style="list-style-type: none"> 1) อ่าวปัตตานี พื้นที่ตำบลบาราโหม อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี 2) อ่าวปัตตานี พื้นที่ตำบลตันหยงลุโละ อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี 3) อ่าวปัตตานี พื้นที่ตำบลบานา อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี
9. กิจกรรมหลัก	
<p>9.1 กิจกรรมหลักที่ 1</p> <p>งบประมาณ</p> <p>ผู้รับผิดชอบ</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>กิจกรรมพัฒนาศักยภาพการผลิตสัตว์น้ำและแก้ไขปัญหาการประมงเพื่อความยั่งยืน</p> <p>2,384,700 บาท</p> <p>สำนักงานประมงจังหวัดปัตตานี</p> <p>-</p>
10. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานประมงจังหวัดปัตตานี
11. ระยะเวลาดำเนินโครงการ	ตุลาคม 2567 – กันยายน 2568
12. งบประมาณ	2,384,700 บาท
13. ผลผลิต (Output)	<ol style="list-style-type: none"> 1) ชาวประมงได้รับองค์ความรู้เกี่ยวกับพระราชกำหนดการประมง พ.ศ.2558 และที่แก้ไขเพิ่มเติม จำนวน 150 ราย

หัวข้อ	รายละเอียด
	2) แหล่งอนุบาลสัตว์น้ำวัยอ่อนได้รับการฟื้นฟู จำนวน 3 แหล่ง
14. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	1) ชาวประมงมีรายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 3 2) ผลผลิตสัตว์น้ำในอ่าวปัตตานีมีปริมาณเพิ่มขึ้น

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการฟื้นฟูอ่าวปัตตานีในทุกมิติเพื่อการใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่าและสมดุล
2. ชื่อโครงการย่อย	โครงการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมร่องน้ำแหลมตาชี (Sand bypassing) อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี
3. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 2 การพัฒนาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ด้วยเศรษฐกิจสีน้ำเงิน
4. แนวทางการพัฒนา	การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศให้มีความสมดุลและยั่งยืน
5. หลักการและเหตุผล	การศึกษาผลกระทบก่อนการขุดลอกบำรุงรักษาร่องน้ำชายฝั่งทะเล (Sand bypassing) ร่องน้ำแหลมตาชี เป็นการขุดตะกอนที่ตกสะสมอยู่ในร่องน้ำที่เกิดขึ้นตลอดเวลาจนเกิดการตื้นเขิน เพื่อให้การขุดลอกและขนย้ายทรายบริเวณที่ตื้นเขินไปปรับถมบริเวณชายฝั่งทะเลที่ถูกกัดเซาะ เกิดขึ้นบริเวณปากร่องน้ำที่มีสะสมของตะกอนเหล่านั้นมากจนเกิดเป็นเนินทรายหรือสันดอนทรายทำให้เกิดปัญหากร่องน้ำที่ใช้ในการสัญจร ส่งผลให้ร่องน้ำซึ่งมีความสำคัญทางเศรษฐกิจของจังหวัดปัตตานี ประสบปัญหาตื้นเขิน การสัญจรคมนาคมขนส่งทางน้ำของเรือสินค้าจากประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งเรือประมงของชาวประมงในจังหวัดปัตตานีอยู่เป็นจำนวนมาก เกิดปัญหาอุปสรรคในการเดินเรือ ดังนั้น เพื่อให้การขุดลอกร่องน้ำแหลมตาชีเกิดประสิทธิภาพมากที่สุด ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด ซึ่งจำเป็นต้องศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากการขุดลอกก่อนดำเนินการ
6. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากการขุดลอกร่องน้ำแหลมตาชี สามารถขนย้ายทรายบริเวณที่เกิดการตื้นเขินไปปรับถมบริเวณชายฝั่งทะเลที่ถูกกัดเซาะ และขุดลอกเพื่อบำรุงรักษาร่องน้ำให้เรือสามารถ เข้า - ออก ร่องน้ำได้ตลอดเวลา และเพื่อการระบายน้ำในฤดูน้ำหลาก
7. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	ผลการศึกษาและสำรวจผลกระทบสิ่งแวดล้อมร่องน้ำแหลมตาชีในการขุดลอกและขนย้ายทราย จำนวน 1 ชุด
8. พื้นที่เป้าหมาย	ร่องน้ำแหลมตาชี อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี
9. กิจกรรมหลัก	
9.1 กิจกรรมหลักที่ 1	ศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากการขุดลอกให้แล้วเสร็จสมบูรณ์ถูกต้องเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานและ/หรือรูปแบบและรายการที่กำหนด
งบประมาณ	30,000,000 บาท
ผู้รับผิดชอบ	สำนักงานพัฒนาและบำรุงรักษาทางน้ำที่ 4 กรมเจ้าท่า
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคสาขาปัตตานี
10. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานพัฒนาและบำรุงรักษาทางน้ำที่ 4 กรมเจ้าท่า
11. ระยะเวลาดำเนินโครงการ	เดือนตุลาคม 2567 – กันยายน 2568
12. งบประมาณ	30,000,000 บาท (งบกระทรวง/กรม)

หัวข้อ	รายละเอียด
13. ผลผลิต (Output)	ผลการศึกษาและสำรวจผลกระทบสิ่งแวดล้อมร่องน้ำแหลมตาชีในการขุดลอกและขนย้ายทราย จำนวน 1 ชุด จะทำให้มีความพร้อมทุกๆ ด้าน เพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการขุดลอกและขนย้ายทรายต่อไป
14. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	ประชาชน ชาวประมง และผู้ใช้บริการระบบขนส่งทางน้ำ และระบบคมนาคมขนส่ง สามารถใช้งานได้อย่างมีมาตรฐานสะดวกและปลอดภัย รักษาสภาพร่องน้ำทางเดินเรือไม่ให้ตื้นเขิน ทำให้ระบบขนส่งทางน้ำมีประสิทธิภาพ เรือประเภทต่างๆ สามารถเข้า - ออกร่องน้ำได้สะดวก และช่วยระบายน้ำออกสู่ทะเล บรรเทาปัญหาอุทกภัย บรรเทาปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งบริเวณปากแม่น้ำ เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับประชาชน เพิ่มศักยภาพการประมง และกระตุ้นระบบเศรษฐกิจของจังหวัดชายแดนใต้ ลดการสูญเสียรายได้และโอกาสจากการ เข้าใช้ร่องน้ำทางเดินเรือ

โครงการแบบย่อ (Project Brief) (แบบ จ.1-1)
ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด
ประเด็นการพัฒนาที่ 4
ลดความยากจนข้ามรุ่นและความเหลื่อมล้ำ ภายใต้บริบท
สังคมพหุวัฒนธรรมเข้มแข็ง

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการยกระดับการแก้ไขปัญหาความยากจนแบบมุ่งเป้า ขจัดความยากจนข้ามรุ่น
2. ชื่อโครงการย่อย	โครงการยกระดับการแก้ไขปัญหาความยากจนแบบมุ่งเป้าในทุกมิติ
3. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 1 การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิตและยกระดับผลิตภาพประชากร
4. แนวทางการพัฒนา	ลดความยากจนข้ามรุ่น โดยยกระดับการศึกษาของครัวเรือนยากจน และพัฒนาทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของชุมชน
5. หลักการและเหตุผล	<p>จากฐานข้อมูลครัวเรือนยากจนตามระบบบริหารจัดการข้อมูลการพัฒนาคนแบบชี้เป้า : TPMAP (Thai People Map and Analytics Platform) จาก 12 อำเภอของจังหวัดปัตตานี พบว่า มีจำนวนครัวเรือนยากจน (ครัวเรือนตั้งต้นในระบบฯ + ครัวเรือนใหม่/ครัวเรือนตกหล่น) ปี 2566 ประเภทพัฒนาได้จำนวน 3,482 ครัวเรือน 14,718 คน โดยจำแนกประเภทของครัวเรือน ตามประเภทปัญหาเป็น 5 มิติ ดังนี้ (1) มิติด้านสุขภาพ (2) มิติด้านความเป็นอยู่ (3) มิติด้านการศึกษา (4) มิติด้านรายได้ (5) มิติด้านการเข้าถึงบริการภาครัฐ ซึ่งมิติด้านรายได้ของจังหวัดปัตตานี มีครัวเรือนยากจน จำนวน 2,223 ครัวเรือน 9,444 คน</p> <p>จังหวัดปัตตานีดำเนินการจัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ในปี 2566 ปรากฏว่า ครัวเรือนที่มีรายได้ต่ำกว่า 40,000 บาทต่อคนต่อปี จำนวน 1,233 ครัวเรือน</p>
6. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้ครัวเรือนเป้าหมายจัดทำบัญชีครัวเรือนอย่างง่าย ประกอบการวิเคราะห์ข้อมูลครัวเรือนตนเอง 2. เพื่อส่งเสริมสมาชิกและทักษะในการประกอบอาชีพในครัวเรือนให้เกิดรายได้ อย่างยั่งยืน 3. เพื่อส่งเสริม เผยแพร่ และพัฒนาระบบการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทแก่เครือข่ายยุติธรรมชุมชนในพื้นที่จังหวัดปัตตานีในการทำงานสร้างความเข้าใจอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล 4. เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ และเผยแพร่กระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทให้เป็นที่รู้จักเพื่อดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข
7. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<ol style="list-style-type: none"> 1. ร้อยละ 80 ของครัวเรือนตกเกณฑ์ TPMAP ได้เรียนรู้การจัดทำบัญชีครัวเรือนอย่างง่ายและวิเคราะห์สถานะครัวเรือน 2. ร้อยละ 95 ของครัวเรือนตกเกณฑ์ TPMAP ได้รับองค์ความรู้ด้านทักษะในการประกอบอาชีพ 3. จำนวนเครือข่ายยุติธรรมชุมชนที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน 600 คน ร้อยละความพึงพอใจของเครือข่ายยุติธรรมชุมชนในการเข้ามามีส่วนร่วมในการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในชุมชน ร้อยละ 80
8. พื้นที่เป้าหมาย	12 อำเภอในจังหวัดปัตตานี

หัวข้อ	รายละเอียด
9. กิจกรรมหลัก	
9.1 กิจกรรมหลักที่ 1	กิจกรรมขจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจังหวัดปัตตานี
งบประมาณ	3,707,000 บาท
ผู้รับผิดชอบ	สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดปัตตานี
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	-
9.2 กิจกรรมหลักที่ 2	กิจกรรมลดความยากจนโดยนำมิติกระบวนการยุติธรรมทางเลือกเพื่อปัตตานีอยู่ดีมีสุข
งบประมาณ	1,102,400 บาท
ผู้รับผิดชอบ	สำนักงานยุติธรรมจังหวัดปัตตานี
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สำนักงานบังคับคดีจังหวัดปัตตานี, ที่ทำการปกครองจังหวัดปัตตานี, สำนักงานอัยการจังหวัดปัตตานี, ศาลจังหวัดปัตตานี
10. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดปัตตานี
11. ระยะเวลาดำเนินโครงการ	ตุลาคม 2567 ถึงกันยายน 2568
12. งบประมาณ	4,809,400 บาท
13. ผลผลิต (Output)	<p>1. คริวเรือนตกลเกณฑ์ TPMAP จำนวน 600 คริวเรือน ได้รับการสนับสนุนอุปกรณ์เพื่อประกอบอาชีพ มีองค์ความรู้เพื่อนำไปต่อยอดการประกอบอาชีพและสร้างรายได้ในการเลี้ยงชีพ</p> <p>2. เครือข่ายยุติธรรมชุมชน จำนวน 600 คน ได้รับการพัฒนาศักยภาพในการทำหน้าที่เป็นผู้ไกล่เกลี่ย และมีส่วนร่วมในการทำงานกับหน่วยงานภาครัฐในมิติของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมทางเลือก</p>
14. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	<p>1. คริวเรือนตกลเกณฑ์ TPMAP สามารถวิเคราะห์สถานะคริวเรือน และเข้าใจหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สร้างรายได้อย่างยั่งยืน</p> <p>2. สามารถใช้กระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทเพื่อลดความขัดแย้ง และลดปริมาณคดีเข้าสู่ศาลเพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายแก่ประชาชน</p>

โครงการแบบย่อ (Project Brief) (แบบ จ.1-1)
ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด
ประเด็นการพัฒนาที่ 5
เสริมสร้างความมั่นคงและสังคมแห่งสันติสุข

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการพัฒนาศักยภาพและสุขภาพของคนตลอดช่วงชีวิต และยกระดับผลิตภาพประชากรให้มีคุณภาพ
2. ชื่อโครงการย่อย	โครงการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดจังหวัดปัตตานี
3. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 1 การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิตและยกระดับผลิตภาพประชากร
4. แนวทางการพัฒนา	การป้องกัน ปราบปรามยาเสพติด และการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด
5. หลักการและเหตุผล	<p>จากสถานการณ์ปัญหายาเสพติดของจังหวัดปัตตานี พบว่า กลุ่มผู้ป่วยเข้ารับการบำบัด คือ การบำบัดรักษาทุกระบบ จำนวน 1,335 ราย อยู่ในช่วงอายุ 12-24 ปี คิดเป็นร้อยละ 21.58 ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 67.87 สามารถจำแนกการบำบัดรักษาทุกระบบสมัครใจในสถานพยาบาล จำนวน 320 ราย คิดเป็นร้อยละ 23.97 และระบบบังคับบำบัด 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.22 ซึ่งจำแนกตามประเภทสารเสพติดที่ใช้ และเข้าสู่การบำบัด ได้แก่ ยาบ้า จำนวน 1,189 ราย คิดเป็นร้อยละ 81.57 กระท่อม จำนวน 152 ราย คิดเป็นร้อยละ 11.39 เฮโรอีน จำนวน 46 ราย คิดเป็น ร้อยละ 3.45 และกัญชา จำนวน 44 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.30 นอกจากนี้พบว่า ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดเข้ารับการบำบัดรักษาแบบต้องโทษในสถานพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดปัตตานี จำนวน 19 ราย และในเรือนจำกลางปัตตานี จำนวน 200 ราย (ข้อมูลระบบบสต. ณ วันที่ 18 ก.ย.66) และปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น อายุ 15-19 ปี ตั้งแต่ปี 2562-2565 มีการคลอดมีแนวโน้มลดลง จำนวน 431, 426, 318 และ 203 ราย ตามลำดับคิดเป็นร้อยละ 15.47, 15.74, 11.86 และ 7.57 ต่อประชากรหญิงอายุ 15-19 ปี พันคน มีอัตราการตั้งครรภ์ซ้ำ ตั้งแต่ปี 2562-2563 จำนวน 109, 105 ราย คิดเป็นอัตราร้อยละ 18.86, 18.75 มีอัตราการตั้งครรภ์ซ้ำแนวโน้มสูงขึ้น ในปี 2564 จำนวน 73 ราย คิดเป็นร้อยละ 19.57 แต่ในปี 2565 มีอัตราการตั้งครรภ์ซ้ำมีแนวโน้มลดลง จำนวน 55 ราย คิดเป็นร้อยละ 19.37 (เกณฑ์ร้อยละ 14.5)จากสถานการณ์ดังกล่าว จึงเป็นเหตุผลสำคัญที่ต้องเปลี่ยนค่านิยมและทัศนคติใหม่ให้เด็กรุ่นใหม่ “เป็นหนึ่งโดยไม่พึ่งยาเสพติด” โดยการใช้กิจกรรม TO BE NUMBER ONE ในการพัฒนาคุณภาพคนรวมทั้งพัฒนาชุมชนให้มีศักยภาพในการพัฒนาตนเอง</p> <p>ตามยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดปัตตานี ประกอบด้วย 4 จุดยืน จุดยืนที่ 3 การพัฒนาประชาชนให้มีความเป็นอยู่ที่ดีบนพื้นฐานสังคมแห่งความหลากหลายทางวัฒนธรรม ประเด็นการพัฒนา : เป็นสังคมพหุวัฒนธรรมที่สันติสุข เยาวชนมีคุณภาพ มีความตื่นรู้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ก้าวทัน ความเปลี่ยนแปลงอย่างเท่าทัน และคงไว้ซึ่งอัตลักษณ์ที่งดงามของปัตตานี เป็นเมืองแห่งการเรียนรู้ เมืองแห่งการศึกษาที่มีศักยภาพด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิต</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	และทรัพย์สิน และสามารถแสดงออกถึงวิถีชีวิตศิลปวัฒนธรรมและประเพณีของตนเองได้อย่างเสรี มีความเข้มแข็งของหมู่บ้านในการจัดการตนเองให้มีความปลอดภัยสงบเรียบร้อย และภาคภูมิใจในพื้นที่ที่มีความเป็นพลเมืองปัตตานี และตามโครงการพระราชดำรินีในทุกระดับของมหิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี
6. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจ มีความภาคภูมิใจในความสามารถของตนเอง และปรับเปลี่ยนตนเองให้มีพฤติกรรมที่เหมาะสม 2. เพื่อเป็นกิจกรรมที่สร้างคน เปิดเวทีให้โอกาสแก่เด็กและเยาวชนได้คิด ได้ทำในสิ่งที่ไม่คิดว่าจะได้ทำ มีความมั่นใจ ทำให้เด็กกล้าที่จะทำความฝันให้สำเร็จ แสดงความสามารถที่ถูกต้อง เป็นประโยชน์แก่ตนเอง แก่สังคม 3. เพื่อให้ผู้ปกครอง พ่อ แม่ ได้เรียนรู้ เข้าใจบุตรหลานมากขึ้น 4. เพื่อเป็นเกราะป้องกันเยาวชนให้ห่างไกลจากอบายมุข เช่น การดื่มสุรา สูบบุหรี่ ยาเสพติด และปัญหาต่างๆ ในวัยรุ่น 6. เพื่อให้กลุ่มผู้เสพยาเสพติดและผู้ผ่านการบำบัดรักษามีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดยใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข และไม่ส่งผลกระทบต่อสังคม
7. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<ol style="list-style-type: none"> 1. สัดส่วนศูนย์เพื่อนใจ TO BE NUMBER ONE เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ร้อยละ 5 2. จำนวนสมาชิก TO BE NUMBER ONE เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ร้อยละ 5 3. ผู้เสพยาเสพติดที่เข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษาและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ร้อยละ 100
8. พื้นที่เป้าหมาย	นักเรียน ครู และประชาชน 12 อำเภอ ในจังหวัดปัตตานี
9. กิจกรรมหลัก	
9.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานกิจกรรม TO BE NUMBER ONE ในทุกระดับ 4,079,900 บาท สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปัตตานี -
9.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพยาเสพติด "ใครติดยายกมือขึ้น ปัตตานีคืนคนดีสู้สังคม 1,831,800 บาท ที่ทำการปกครองจังหวัดปัตตานี โดยศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปราม ยาเสพติดจังหวัดปัตตานี สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปัตตานี
10. หน่วยดำเนินการ	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปัตตานี
11. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	ตุลาคม 2567 ถึงเดือนกันยายน 2568
12. งบประมาณ	5,911,700 บาท

หัวข้อ	รายละเอียด
13. ผลผลิต (Output)	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้เสพยาเสพติดที่เข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษาและสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรม มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น จำนวน 60 คน 2. เยาวชนและประชาชนทั่วไปที่เข้าร่วมกิจกรรมวันต่อต้านยาเสพติดโลกมีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะชีวิต และภูมิคุ้มกันตัวเอง ไม่ไปข้องเกี่ยวกับยาเสพติด
14. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	<ol style="list-style-type: none"> 1. สมาชิก TO BE NUMBER ONE เป็นแกนนำที่ได้รับโอกาสในการศึกษาต่อ 2. สมาชิก TO BE NUMBER ONE เป็นแกนนำในการพัฒนาชุมชนที่อยู่อาศัย

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการพัฒนาศักยภาพสตรีผู้นำความเปลี่ยนแปลงเพื่อส่งเสริมความเสมอภาคและลดความเหลื่อมล้ำ
2. ชื่อโครงการย่อย	โครงการป้องกันและเฝ้าระวังปัญหายาเสพติดในครัวเรือนด้วยพลังสตรีปัตตานี
3. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 1 การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิตและยกระดับผลิตภาพประชากร
4. แนวทางการพัฒนา	การป้องกัน ปราบปรามยาเสพติด และการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด
5. หลักการและเหตุผล	ปัจจุบันปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดมีความรุนแรงและกว้างขวางมากขึ้น ส่งผลให้เกิดปัญหาที่ตามมาอย่างต่อเนื่อง ทั้งความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเยาวชนและครอบครัวและปัญหาสังคมในทุกๆ ด้าน ครอบครัวและชุมชนเป็นหน่วยที่อยู่ใกล้ชิดกับปัญหาและได้รับผลกระทบมากที่สุด ดังนั้น การสนับสนุนให้หมู่บ้าน/ชุมชน ได้มีกิจกรรมเพื่อการแก้ไขปัญหาด้วยการพึ่งตนเอง จึงนับว่าเป็นการแก้ไขปัญหาที่มีประสิทธิภาพพลังสตรีมีส่วนสำคัญในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ทั้งด้านการพึ่งตนเอง ด้านการจัดการตนเอง และด้านการเรียนรู้ รวมทั้ง การบริหารการพัฒนากลุ่มสตรี เกิดการสร้างงาน สร้างอาชีพในพื้นที่ คณะกรรมการพัฒนาสตรีจังหวัดปัตตานี เป็นองค์กรภาคประชาชนที่อยู่ใกล้ชิดกับชุมชน ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดโดยชุมชนและปัญหาอื่นๆ โดยมีภารกิจในการส่งเสริม สนับสนุน ในการดำเนินงานในชุมชน และยังมีส่วนเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ เพื่อให้เกิดการบูรณาการร่วมกันอย่างเป็นระบบ เป็นศูนย์กลางประสานงานการดำเนินงาน ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล ในการพัฒนาชุมชน สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดปัตตานี จึงได้จัดทำโครงการล้อมรั้วชุมชน สร้างคนสร้างพลังชุมชนป้องกันยาเสพติดโดยด้วยพลังสตรีปัตตานีขึ้น
6. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อสร้างพลังครอบครัวในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดระดับครัวเรือน 2. เพื่อสร้างงานสร้างอาชีพเพิ่มรายได้แก่สมาชิกทุกคนในครัวเรือนเป้าหมาย 3. เพื่อสร้างครัวเรือนต้นแบบ (ครัวเรือนสีขาว ปลอดภัยยาเสพติด) ในการขยายผลสู่ครัวเรือนอื่นๆในหมู่บ้านชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน
7. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	ร้อยละ 80 ของคณะกรรมการพัฒนาสตรีอำเภอ ได้มีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังยาเสพติดในพื้นที่
8. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่ 12 อำเภอ จังหวัดปัตตานี
9. กิจกรรมหลัก งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ล้อมรั้วชุมชนสร้างคนสร้างพลังชุมชนป้องกันยาเสพติด ด้วยพลังสตรีปัตตานี 796,200 บาท สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดปัตตานี -
10. หน่วยดำเนินการ	สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดปัตตานี

หัวข้อ	รายละเอียด
11. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	มกราคม – เดือนมิถุนายน 2568
12. งบประมาณ	796,200 บาท
13. ผลผลิต (Output)	คณะกรรมการพัฒนาสตรีอำเภอ จำนวน 12 คณะ ได้รับองค์ความรู้ เพื่อนำไปสู่การต่อยอดกระบวนการเรียนรู้โทษภัยยาเสพติด
14. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	เกิดการป้องกันและเฝ้าระวังปัญหา ยาเสพติดในครัวเรือน โดยเยาวชนในพื้นที่ห่างไกลยาเสพติด

ส่วนที่ 4
ภาคผนวก

ภาคผนวก

**รายการตรวจสอบการดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วย
การบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. 2565
จังหวัดปัตตานี**

การดำเนินการ	ดำเนินการ แล้ว	ไม่ได้ ดำเนินการ
<p>1) สํารวจความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นในจังหวัดด้วยวิธีหนึ่งวิธีใด ดังต่อไปนี้</p> <p>☐ มอบให้ส่วนราชการหน่วยงานของรัฐ สถาบันการศึกษา หรือบุคคลอื่นใด ทำการศึกษาสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นในจังหวัด</p> <p>☒ มอบให้ฝ่ายเลขานุการ ก.บ.จ. ดำเนินการหรือร่วมกับหน่วยงานอื่น ทำการศึกษาสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นในจังหวัด</p> <p>☐ แต่งตั้งคณะกรรมการของ ก.บ.จ. ขึ้นคณะหนึ่ง ทำหน้าที่ประสานงาน เพื่อให้ได้ข้อมูลความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นในจังหวัด</p> <p>☐ ดำเนินการอื่นตามที่ ก.บ.จ. เห็นสมควร โดยดำเนินการ .....</p>	✓	
<p>2) จัดประชุมหารือร่วมกันระหว่างหัวหน้าส่วนราชการที่มีสถานที่ตั้งทำการอยู่ในจังหวัด ไม่ว่าจะเป็นราชการบริหารส่วนภูมิภาคหรือราชการบริหารส่วนกลางและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมดในจังหวัด รวมทั้งผู้แทนภาคประชาสังคมและผู้แทนภาคธุรกิจเอกชน เพื่อรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับแผนพัฒนาจังหวัดตาม มาตรา 53/1 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2550 และมาตรา 24 ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. 2565 (โดย จำนวน หลักเกณฑ์ วิธีการได้มาซึ่งผู้แทนภาคประชาสังคม และผู้แทนภาคธุรกิจเอกชนในการประชุมหารือร่วมกัน ให้ดำเนินการตามประกาศ ก.น.จ. เรื่องการกำหนดองค์กรภาคประชาสังคมอื่น และการกำหนดจำนวน หลักเกณฑ์ และวิธีการได้มาซึ่งผู้แทนฝ่ายต่างๆ ใน ก.บ.จ. และ ก.บ.ก. ลงวันที่ 4 ก.พ. 52)</p>	✓	
<p>3) การประชุมของ ก.บ.จ. เพื่อจัดทำและเห็นชอบแผนพัฒนาจังหวัดตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. 2565 และหลักเกณฑ์ และวิธีการที่ ก.น.บ. กำหนด</p>	✓	

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ข้อความดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ ทั้งนี้ได้แนบรายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) มาพร้อมนี้ด้วย

(ลงชื่อ)

(นางพาดิเมาะ สะดียามู)
ผู้ว่าราชการจังหวัดปัตตานี

รายงานการประชุม
คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการจังหวัดปัตตานี (ก.บ.จ.ป.น.)
ครั้งที่ ๕/๒๕๖๖

วันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๖๖ เวลา ๑๓.๓๐ น.

ณ ห้องประชุมพญาตานี ชั้น ๔ อาคาร ๒ ศาลากลางจังหวัดปัตตานี

กรรมการผู้ร่วมประชุม

๑. นายณัฐฤกษ์ ลิทธิโอสถ	รองผู้ว่าราชการจังหวัดปัตตานี (ด้านเศรษฐกิจ)	ประธานฯ
๒. นายฉลาด แก้วขาว	เกษตรและสหกรณ์จังหวัดปัตตานี	
๓. นายสนธิ เหมทิม	แรงงานจังหวัดปัตตานี	
๔. นางสาวมาลี ทองเกลี้ยง	อุตสาหกรรมจังหวัดปัตตานี	
๕. นางอัมพิกา พ่างสกุล	พาณิชย์จังหวัดปัตตานี	
๖. นายปัญญา ชายเกตุ	ธนารักษ์พื้นที่ปัตตานี	
๗. นายสิริชัย บุญมีประกอบ	ผู้จัดการการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดปัตตานี	
๘. นายเอกราช ดนยสกุล	ผู้อำนวยการการยางแห่งประเทศไทยจังหวัดปัตตานี	
๙. นายวีระ ศรีชัย	หัวหน้าสำนักงานท่าเทียบเรือประมงปัตตานี	
๑๐. น.อ. ชลวิทย์ พงษ์พวงค์	รอง ผอ.ศรชล.จว.ป.น.	
๑๑. นายนิติ นิเดหะ	ประธานสันนิบาตเทศบาลจังหวัดปัตตานี	
๑๒. นายอภิชาตย์ แก่นเพชร	(แทน) คลังจังหวัดปัตตานี	
๑๓. นายอานัส ญุ่น	(แทน) ท้องเที่ยวและกีฬาจังหวัดปัตตานี	
๑๔. นางสาวรัชณี บุญเรือง	(แทน) พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดปัตตานี	
๑๕. พ.ต.อ. ถนัด คำควร	(แทน) ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดปัตตานี	
๑๖. นายวัลลภ ก้าวพานิช	(แทน) โยธาธิการและผังเมืองจังหวัดปัตตานี	
๑๗. นายประสาน ไชยณรงค์	(แทน) นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดปัตตานี	
๑๘. นางพัชราภรณ์ แก้วมีศรี	(แทน) ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดปัตตานี	
๑๙. นายภาณุวัฒน์ ท้าวสมาน	(แทน) ปลัดจังหวัดปัตตานี	
๒๐. พ.อ. เอกชาติ อัญญะพงศ์	(แทน) รอง ผอ.รมน.จังหวัด ป.น. (ท.)	
๒๑. ร.ท. วีระ ลักนาวิวัฒน์	(แทน) ผู้อำนวยการกองยุทธการ กองบัญชาการทัพเรือภาคที่ ๒	
๒๒. นางสาวสุไรวา เสนิดาโอะ	(แทน) รองอธิการบดีวิทยาเขตปัตตานี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	
๒๓. นางสาวสุนีย์ บัวขาว	(แทน) นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี	
๒๔. นายฮาริษ กาซอร์	(แทน) นายกเทศมนตรีเมืองปัตตานี	
๒๕. นายปลิวี โจโต	(แทน) ประธานหอการค้าจังหวัดปัตตานี	
๒๖. นางสุภาวดี โชคสกุลนิมิตร	(แทน) ประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัดปัตตานี	
๒๗. ดร.ตติยะ ฉิมพาลี	ผู้แทนภาคประชาสังคม	

๒๑. นางรุสนา จิกาลอง	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปัตตานี
๒๒. นายเอกรินทร์ กิตติประภานันท์	ผู้อำนวยการกองช่าง เทศบาลตำบลรูสมะมีแล
๒๓. นายอำพล พ่วงศิริ	นักวิชาการยุติธรรม สำนักงานยุติธรรมจังหวัดปัตตานี
๒๔. นางสาวมณวิภา ศรีสายะ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ สำนักงานจังหวัดปัตตานี
๒๕. นายนุร്മัน หะยีมะสาและ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ สำนักงานจังหวัดปัตตานี
๒๖. นายณัฐชัย โชว์สงวน	พนักงานวิเคราะห์นโยบายและแผน สำนักงานจังหวัดปัตตานี
๒๗. นางสาวอานีตา กูรง	เจ้าหน้าที่ประจำสำนักงาน สำนักงานจังหวัดปัตตานี

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๓๐ น.

เมื่อที่ประชุมพร้อมแล้ว นางพตีเมาะ สะดียาม ผู้ว่าราชการจังหวัดปัตตานี มอบหมายให้นายณัฐกฤษ สิริโอสถ รองผู้ว่าราชการจังหวัดปัตตานี (ด้านเศรษฐกิจ) เป็นประธานการประชุมฯ ได้กล่าวเปิดและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องประธานแจ้งที่ประชุมทราบ

ด้วยจังหวัดปัตตานีได้แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการจังหวัดปัตตานี (ก.บ.จ.ป.น.) เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อทำหน้าที่ในการวางแผนทางปฏิบัติและอำนวยความสะดวกให้การบริหารงานแบบบูรณาการในจังหวัดเป็นไปตามหลักการตามมาตรา ๗ นโยบาย และระบบที่ ก.น.บ. กำหนด รวมทั้ง หน้าที่อื่น ๆ ตามพระราชกฤษฎีกาฯ หรือตามที่ ก.น.บ. หรือคณะรัฐมนตรี มอบหมาย

จังหวัดปัตตานีได้ดำเนินการทบทวนแผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ (ฉบับทบทวนประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘) และจัดทำแผนปฏิรูปราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ มาอย่างต่อเนื่องตามปฏิทินการดำเนินงานที่กำหนดไว้ ซึ่งกระบวนการต่าง ๆ เป็นไปตามขั้นตอนที่เกี่ยวข้องแล้ว ผ่านการประชุมประชาคมรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วน จึงได้นำกรอบร่างแผนมาเสนอให้ ก.บ.จ.ป.น. พิจารณาให้ความเห็นชอบ เพื่อปรับปรุงแผนให้เป็นไปตามข้อเสนอแนะของ ก.บ.จ. ประกอบกับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จังหวัดปัตตานีได้รับจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการต่าง ๆ รวม ๒๒๙,๓๘๒,๔๐๐ บาท และค่าใช้จ่ายในการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ ๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท งบประมาณทั้งสิ้น ๒๓๘,๓๘๒,๔๐๐ บาท ซึ่งมีหน่วยงานได้แจ้งขอเปลี่ยนแปลงรายละเอียดโครงการเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับบริบทในปัจจุบัน รวมทั้ง มีงบประมาณส่งคืน/เหลือจ่ายจำนวนหนึ่งซึ่งสามารถโอนเปลี่ยนแปลงมาเพิ่มเติมให้กับโครงการดำเนินการแล้วเสร็จ เพื่อขยายผลการดำเนินงานมากขึ้น ซึ่งจำเป็นต้องเสนอขอความเห็นชอบจาก ก.บ.จ.ป.น.

ในการนี้ จึงได้เชิญคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการจังหวัดปัตตานี (ก.บ.จ.ป.น.) และผู้ที่เกี่ยวข้อง เข้าร่วมการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๖๖ รวมทั้ง มีระเบียบวาระการประชุมเรื่องอื่น ๆ ที่จะหารือร่วมกัน รวมถึง รายงานการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องให้คณะกรรมการฯ ทราบด้วย

มติที่ประชุม : รับทราบตามที่ประธานแจ้ง

**ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานประชุมคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ
จังหวัดปัตตานี (ก.บ.จ.ป.น.) ครั้งที่ ๔/๒๕๖๖**

ฝ่ายเลขานุการฯ ชี้แจงดังนี้ ตามที่จังหวัดปัตตานีได้เชิญคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการจังหวัดปัตตานี (ก.บ.จ.ป.น.) เข้าร่วมประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๖ สำนักงานจังหวัดปัตตานีในฐานะฝ่ายเลขานุการฯ ได้จัดทำรายงานการประชุมฯ รวมจำนวน ๒๓ หน้า และเอกสารแนบ จำนวน ๖ หน้า ซึ่งได้แจ้งเวียนให้กรรมการฯ ทราบแล้วตามหนังสือจังหวัดปัตตานี ด่วนที่สุด ที่ ปน ๐๐๑๗.๒/ว ๑๘๔๓๙ ลงวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๖ เพื่อให้คณะกรรมการฯ และผู้ที่เข้าร่วมประชุมได้ตรวจสอบและรับรองรายงานการประชุมฯ ทั้งนี้ ไม่มีกรรมการฯ หรือหน่วยงานใดแจ้งขอแก้ไขรายงานการประชุมดังกล่าว แต่กรณีหากกรรมการหรือหน่วยงานท่านใดมีความประสงค์ที่จะแก้ไขเพิ่มเติม สามารถแจ้งฝ่ายเลขานุการฯ ได้โดยตรง

จึงเรียนคณะกรรมการฯ พิจารณารับรองรายงานการประชุมฯ

ดาวนโหลดรายงานการประชุม ก.บ.จ.ป.น. ครั้งที่ ๔/๒๕๖๖
มติที่ประชุม : รับรองรายงานการประชุม ก.บ.จ.ป.น. ครั้งที่ ๔/๒๕๖๖

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อทราบ

**๓.๑ รายงานความก้าวหน้าการดำเนินโครงการตามแผนปฏิบัติราชการประจำปี
งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ (กันเงินไว้เบิกเหลือมปี) จังหวัดปัตตานีและ
กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน**

ฝ่ายเลขานุการฯ นำเสนอดังนี้ ตามที่จังหวัดปัตตานีได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ซึ่งได้ขอกันเงินไว้เบิกเหลือมปี ข้อมูล ณ วันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๖ ดังนี้

๑) **งบจังหวัดปัตตานี** ได้ขอกันเงินไว้เบิกเหลือมปี จำนวน ๒ โครงการ และ ๑ รายการ งบประมาณรวม ๑๐,๕๐๙,๔๙๙.๘๒ บาท โดยดำเนินการแล้วเสร็จ ๑ โครงการ และ ๑ รายการ พร้อมทั้งเบิกจ่ายแล้ว ๖,๔๒๒,๔๘๕ บาท คิดเป็นร้อยละ ๖๑.๑๑ คงเหลืออีก ๑ โครงการที่ยังไม่แล้วเสร็จ งบประมาณที่ยังไม่ได้เบิกจ่ายอีก ๔,๐๘๗,๐๑๔.๘๒ บาท คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๘๙ สำหรับโครงการที่ยังเบิกจ่ายไม่แล้วเสร็จคือ โครงการส่งเสริมการพัฒนาและอนุรักษ์ศูนย์ศึกษาธรรมชาติป่าชายเลนยะหริ่ง ดำเนินการโดยโครงการศูนย์ศึกษาธรรมชาติป่าชายเลนยะหริ่ง (สบอ.๖ ปัตตานี) กันเงินไว้ ๖,๙๙๙,๕๙๙.๘๒ บาท โดยเบิกจ่ายแล้ว ๕,๖๓๗,๒๖๑.๖๐ บาท คงเหลืออีก ๑,๓๖๒,๓๓๘.๒๒ บาท โดยขณะนี้ดำเนินการแล้วเสร็จ และได้จัดส่งเอกสารเบิกจ่ายงวดสุดท้ายให้จังหวัดแล้ว ซึ่งจะเร่งเบิกจ่ายให้แล้วเสร็จต่อไป

๒) **งบกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน** ได้กันเงินไว้เบิกเหลือมปี จำนวน ๑ โครงการ คือ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการเพาะเลี้ยงปลาสดดอนนาแบบครบวงจร ดำเนินการโดยศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดปัตตานี กันเงินไว้ ๓,๘๕๔,๗๖๐ บาท ซึ่งเบิกจ่ายหมดเรียบร้อยแล้ว

จึงเรียนคณะกรรมการฯ เพื่อโปรดทราบ

มติที่ประชุม : รับทราบ

๓.๒ รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปี

งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จังหวัดปัตตานีและกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน

ฝ่ายเลขานุการฯ นำเสนอดังนี้ ตามที่จังหวัดปัตตานีได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ผลการดำเนินงานข้อมูล ณ วันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๖ ดังนี้

๑) **งบจังหวัดปัตตานี** ได้รับการจัดสรร จำนวน ๑๘ โครงการ (ตาม พ.ร.บ.) และได้ใช้เงินส่งคืน/เหลือจ่ายเพื่อดำเนินโครงการเพิ่มเติม ๕ โครงการ งบประมาณรวม ๒๒๙,๓๘๒,๔๐๐ บาท และค่าใช้จ่ายในการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ จำนวน ๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวมงบประมาณทั้งสิ้น ๒๓๘,๓๘๒,๔๐๐ บาท โดยเบิกจ่ายแล้ว ๑๕๑,๒๗๐,๓๑๑.๑๗ บาท คิดเป็นร้อยละ ๖๓.๔๖ ยังไม่เบิกจ่ายอีก ๘๗,๐๑๑,๐๘๘.๒๓ บาท คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๕๐ และมีวงเงินส่งคืน/เหลือจ่าย ๙๔,๖๐๖ บาท คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๔

๒) **งบกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน** ได้รับการจัดสรร จำนวน ๘ โครงการ และงบบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ งบประมาณรวมทั้งสิ้น ๔๘,๗๐๙,๖๗๐ บาท โดยดำเนินการแล้วเสร็จ จำนวน ๒ โครงการ คงเหลืออีก ๖ โครงการ เบิกจ่ายแล้วจำนวน ๑๙,๕๓๑,๖๓๙ บาท คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๑๐ คงเหลือที่ยังไม่เบิกจ่ายอีก ๒๘,๙๔๗,๐๓๑ บาท คิดเป็นร้อยละ ๕๙.๔๓ และมีวงเงินส่งคืน/เหลือจ่าย ๒๐๓,๔๒๙ บาท คิดเป็นร้อยละ ๐.๔๗

ทั้งนี้ เมื่อวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๖ ที่ผ่านมา จังหวัดปัตตานีได้จัดประชุมติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ และงบประมาณที่กักเงินไว้เบิกเหลือมปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ พร้อมทั้งได้แจ้งหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการขอเงินงบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ไว้เบิกเหลือมปี ตามมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยที่ประชุมได้กำชับให้ทุกหน่วยงานที่ยังดำเนินโครงการและเบิกจ่ายงบประมาณยังไม่แล้วเสร็จ ให้เร่งส่งเอกสารเบิกจ่ายให้ได้มากที่สุด กรณีโครงการใดที่ไม่สามารถเบิกจ่ายได้ทัน ให้เร่งแจ้งจังหวัดเพื่อดำเนินการกักเงินไว้เบิกเหลือมปีต่อไป

จึงเรียนคณะกรรมการฯ เพื่อโปรดทราบ

ความคิดเห็นของที่ประชุมฯ

ประธานที่ประชุมฯ ได้สั่งการดังนี้ จากการดำเนินงานทั้งงบจังหวัดและกลุ่มจังหวัดของจังหวัดปัตตานีซึ่งไม่เป็นไปตามเป้าหมายตามมาตรการเบิกจ่ายของรัฐบาล หน่วยงานที่ยังดำเนินโครงการและเบิกจ่ายงบประมาณยังไม่แล้วเสร็จ และจำเป็นต้องกักเงินไว้เบิกเหลือมปี ให้เร่งประสานกับฝ่ายเลขานุการฯ และดำเนินการตามระเบียบขั้นตอนที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด

มติที่ประชุม : รับทราบ

มอบหมาย : ฝ่ายเลขานุการฯ (สนจ.ปน) ประสานทุกหน่วยงานที่ดำเนินโครงการ

๓.๓ สรุปผลการพิจารณาเบื้องต้นเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดปัตตานี ๒๐ ปี

(พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๘๕)

ฝ่ายเลขานุการฯ นำเสนอดังนี้ จังหวัดปัตตานีได้จัดทำเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดปัตตานี ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๕) ซึ่งดำเนินการตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๕ ภายใต้เป้าหมาย “ปัตตานี : เมืองที่โอ่บริบความหลากหลายบนฐานทรัพยากร” คุณภาพคนคุณภาพชีวิต เศรษฐกิจก้าวหน้า สันติสุขยั่งยืน ซึ่งได้จัดส่งเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดฯ ช่างต้น ให้กับทีมบูรณาการกลางเพื่อพิจารณาในส่วนที่เกี่ยวข้องนั้น

คณะอนุกรรมการนโยบายการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ ด้านวิชาการ กฎหมาย และการบูรณาการแผนงานโครงการ (อ.ก.น.บ.วิชาการฯ) ในการประชุม อ.ก.น.บ.วิชาการฯ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๖ เห็นชอบความเห็นและข้อเสนอแนะเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี และวัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาในอนาคตของกลุ่มจังหวัด รวม ๕๔ จังหวัด และ ๑๓ กลุ่มจังหวัด และเห็นควรให้ปรับปรุง/เพิ่มเติม

รายละเอียดสาระสำคัญ รวม ๒๒ จังหวัด และ ๕ กลุ่มจังหวัด โดยจังหวัดปัตตานีอยู่ใน ๕๔ จังหวัดที่ผ่านการพิจารณา โดยที่มบูรณาการกลางให้ความเห็นและข้อเสนอแนะต่อเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดปัตตานี ๒๐ ปี ในกรณีที่ประสงค์ จะปรับปรุงให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ดังนี้

๑) ควรพิจารณาถึงความเชื่อมโยงระหว่างผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมกับการวิเคราะห์ ข้อมูลในสถานการณ์การพัฒนาและปัจจัยและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลง

๒) ควรพิจารณาคัดเลือกจุดเน้นการพัฒนาให้มีจำนวนที่เหมาะสม เพื่อให้มีจุดเน้น ในการพัฒนาที่ชัดเจน

๓) ควรพิจารณาปรับตัวชี้วัดการเติบโตทางด้านเศรษฐกิจให้มีความเหมาะสมและสามารถ สะท้อนผลการพัฒนาได้ชัดเจนขึ้น รวมทั้งพิจารณาความเป็นไปได้ของค่าเป้าหมาย โดยยึดโยงกับข้อมูลย้อนหลังเฉลี่ย ๕ - ๑๐ ปี เพื่อให้สามารถบรรลุผลสำเร็จตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด

๔) ควรพิจารณาปรับเป้าหมายย่อยจากราย ๑๐ ปี เป็นราย ๕ ปี เพื่อให้สามารถสะท้อน ถึงผลสำเร็จในแต่ละช่วงระยะเวลาที่สามารถเป็นแรงขับเคลื่อนที่สำคัญในการบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายการ พัฒนาในระยะ ๒๐ ปีได้

๕) ควรพิจารณาเพิ่มเติมโครงการที่จำเป็นต้องผลักดัน ให้ครอบคลุมตามแผนงานที่กำหนด รวมทั้ง กำหนดการดำเนินงานในแต่ละแผนงานย่อยให้ครอบคลุมตลอดทั้งห่วงโซ่การพัฒนา

สำนักงานจังหวัดปัตตานีในฐานะฝ่ายเลขานุการฯ ก.บ.จ.ปน เห็นว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ยังไม่ควรรปรับปรุงเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดปัตตานี ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๕) เนื่องจากขณะนี้ อยู่ในช่วงปลายปีงบประมาณแล้ว ซึ่งสถานการณ์และบริบทยังไม่ได้เปลี่ยนแปลงมากนัก ประกอบกับข้อคิดเห็นและ ข้อเสนอแนะของที่มบูรณาการกลางไม่ได้เป็นเนื้อหาในส่วนที่เป็นสาระสำคัญของเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดฯ มากนัก ทั้งนี้ ขั้นตอนต่อไปที่มบูรณาการจะเสนอเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดฯ ให้คณะกรรมการนโยบายการบริหารงาน เชิงพื้นที่แบบบูรณาการ (ก.น.บ.) ที่มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานฯ เมื่อผ่านความเห็นชอบแล้ว จังหวัดปัตตานีจะ ประกาศใช้เป้าหมายการพัฒนาจังหวัดฯ และจะแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินงานต่อไป

ดาวน์โหลดเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดปัตตานี ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๕)

(ฉบับสมบูรณ์)

จึงเรียนคณะกรรมการฯ เพื่อโปรดทราบ

ความคิดเห็นของที่ประชุมฯ

ประธานที่ประชุมฯ ให้ข้อคิดเห็นดังนี้ จากข้อสังเกตของที่มบูรณาการกลาง หลายจังหวัด กำหนดเป้าหมายการพัฒนามีจุดเน้นที่เยอะเกินไป สิ่งสำคัญคือการขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลเป็นรูปธรรม ขอให้ทุกหน่วยงานและทุกภาคส่วนได้นำเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดจังหวัดปัตตานี ๒๐ ปี ไปดำเนินการตามภารกิจ ต่อไปการเสนอแผนงาน/โครงการจำเป็นต้องสอดคล้องกับเป้าหมาย ๒๐ ปีด้วย ให้สอดคล้องเชื่อมโยงกัน งบประมาณ จะต้องมุ่งไปในสิ่งที่กำหนดเป็นเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี

มติที่ประชุม : รับทราบ

๓.๔ หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ไปพลางก่อน และวิธีปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไข

การใช้งบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ไปพลางก่อน

ฝ่ายเลขานุการฯ นำเสนอดังนี้ เนื่องด้วยพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี

งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ จะประกาศใช้บังคับ ไม่ทันในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ อันเป็นวันเริ่มต้นปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ซึ่งกรณีดังกล่าวรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๔๑ บัญญัติให้ใช้กฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายในปีงบประมาณปีก่อนนั้นไปพลางก่อน ประกอบกับพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๒ บัญญัติให้ใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณที่ล่วงแล้วไปพลางก่อน ได้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณกำหนดโดยอนุมัตินายกรัชมন্ত্রী ซึ่งนายกรัชมন্ত্রী ได้อนุมัติหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ไปพลางก่อน ตามที่ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณกำหนด เพื่อให้หน่วยรับงบประมาณจ่ายเงินหรือก่อนนี้ผูกพันตามหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขดังกล่าวได้ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ เป็นต้นไป สำหรับหลักเกณฑ์และเงื่อนไขสรุป ดังนี้

๑) การจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ให้หน่วยรับงบประมาณจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ตามความจำเป็นที่จะต้องใช้จ่ายหรือก่อนนี้ผูกพันในไตรมาสที่ ๑ ไตรมาสที่ ๒ และไตรมาสที่ ๓ เฉพาะเดือนเมษายนและเดือนพฤษภาคม ของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ (๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ - ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๗) เว้นแต่รายจ่ายประจำปีที่มีความจำเป็นต้องก่อนนี้ผูกพันสิบสองเดือน ให้จัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณตามที่ต้องดำเนินการจริง โดยจำแนกเป็นรายเดือนส่งให้สำนักงานงบประมาณอย่างช้าภายในวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๖

๒) หน่วยรับงบประมาณที่ตั้งงบประมาณรายจ่ายไว้ตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ให้จัดทำแผนภายในวงเงินไม่เกินสองในสามของแต่ละแผนงาน และรายการ (งบประมาณรายจ่ายงบกลาง) ตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ รวมถึงที่มีการโอนเปลี่ยนแปลงตามกฎหมาย สำหรับจังหวัดและกลุ่มจังหวัดให้จัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณให้สอดคล้องตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ

๓) การจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณให้หน่วยรับงบประมาณใช้ผลผลิตหรือโครงการเดิมในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ แต่อาจปรับปรุงวิธีดำเนินงาน ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันได้ตามความจำเป็น โดยคำนึงถึงแนวทางดำเนินการและงบประมาณรายจ่ายที่ขอรับเงินจัดสรรในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ด้วย สำหรับค่าใช้จ่ายในแผนงานพื้นฐาน และแผนงานยุทธศาสตร์ (แผนงานของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด) ให้พิจารณาตามความจำเป็นได้ในทุกงบรายจ่าย ทั้งนี้ งบประมาณรายจ่ายในลักษณะงบลงทุนปีเดียว ให้พิจารณาความจำเป็นตามภารกิจของหน่วยรับงบประมาณ และต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง หากไม่ดำเนินการจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อการปฏิบัติราชการหรือประโยชน์ที่ประชาชนได้รับ

๔) กรณีเมื่อสำนักงานงบประมาณให้ความเห็นชอบแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณแล้ว สำนักงานงบประมาณจะพิจารณาอนุมัติเงินจัดสรรให้หน่วยรับงบประมาณตามความจำเป็นและภารกิจตามแผนงาน ผลผลิตหรือโครงการ เพื่อให้หน่วยรับงบประมาณใช้จ่ายหรือก่อนนี้ผูกพันตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ได้ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ โดยหน่วยรับงบประมาณ ไม่ต้องยื่นขอรับอนุมัติเงินจัดสรร

ทั้งนี้ ในส่วนการดำเนินงานของจังหวัดปัตตานี ขณะนี้อยู่ระหว่างการประสานงานกับสำนักงานงบประมาณเขตที่ ๖ เพื่อพิจารณาว่างบประมาณและรายการใด สามารถเสนอขอใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ไปพลางก่อนได้บ้าง และจะได้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องต่อไป

จึงเรียนคณะกรรมการฯ เพื่อโปรดทราบ

มติที่ประชุม : รับทราบ

๔.๑ ร่างแผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐

(ฉบับทบทวนประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘)

ฝ่ายเลขานุการ นำเสนอดังนี้ จังหวัดปัตตานีดำเนินการทบทวนแผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ (ฉบับทบทวนประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘) ซึ่งดำเนินการตามมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๕ กำหนดให้ ก.บ.จ. จัดทำแผนพัฒนาจังหวัด โดยคำนึงถึงความต้องการและศักยภาพของประชาชนในจังหวัด ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาประเทศด้านต่าง ๆ เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค และนโยบายของรัฐบาล รวมถึงถึงความพร้อมของภาครัฐ ภาคประชาสังคม และภาคธุรกิจเอกชน ประกอบกับสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้แจ้งนโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดทำแผนของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ซึ่งผ่านความเห็นชอบตามมติคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ (ก.น.บ.) ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ กำหนดให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดจัดทำแผนพัฒนา โดยให้ความสำคัญกับกระบวนการประชาคมแบบมีส่วนร่วม เพื่อให้มาซึ่งปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่

จังหวัดปัตตานีให้ความสำคัญกับปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่เป็นหลัก ผนวกกับเชื่อมโยงแผนในทุกระดับตั้งแต่แผนระดับที่ ๑ แผนระดับที่ ๒ และแผนระดับที่ ๓ ซึ่งจัดอยู่ในแผนระดับเดียวกันกับแผนพัฒนาจังหวัด เพื่อให้เกิดมิติการพัฒนาที่สอดคล้องกัน (One Plan) การขับเคลื่อนประเด็นการพัฒนาจังหวัดที่สอดคล้องกับแผนชาติ มีความครอบคลุมทุกมิติการพัฒนา และตอบสนองความต้องการและศักยภาพของจังหวัด สำหรับขั้นตอนการดำเนินงานของจังหวัดปัตตานี มีดังนี้

๑) เดือนเมษายน ๒๕๖๖ แจ้งขอความร่วมมือหน่วยงานในจังหวัดจัดส่งข้อมูลและสถิติต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนและประกอบการทบทวนแผนพัฒนาจังหวัดฉบับทบทวน รวบรวมประเด็นปัญหาและความต้องการจากทุกภาคส่วน และศักยภาพของจังหวัดปัตตานีในทุกมิติ ผ่านการศึกษาทางเอกสารและแผนพัฒนาต่าง ๆ ตั้งแต่ระดับนโยบายส่วนกลาง แผนในระดับชาติ ลงมาถึงแผนพัฒนาอำเภอ แผนพัฒนาท้องถิ่น รวมถึงแผนพัฒนาต่าง ๆ ควบคู่กับการจัดทำเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดปัตตานี ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๘๕)

๒) เดือนพฤษภาคม ๒๕๖๖ แจ้งชักชวนหลักเกณฑ์และแนวทางการเสนอโครงการเพื่อบรรจุในแผนพัฒนาจังหวัด พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ฉบับทบทวน และโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ พร้อมทั้งสัมภาษณ์ข้อมูลในเชิงลึกจากกลุ่มเป้าหมายสำคัญและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในจังหวัด

๓) เดือนพฤษภาคม - มิถุนายน ๒๕๖๖ ร่วมกับคณะอาจารย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ดำเนินการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง นำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อให้ได้ปัญหาความต้องการ และศักยภาพที่โดดเด่นของจังหวัด ตามหลักวิชาการ

๔) เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๖ ดำเนินการจัดประชุมกลุ่มย่อยเพื่อระดมความคิดเห็นในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ (ฉบับทบทวนประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘) เมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๖ โดยแบ่งเป็น ๓ กลุ่มย่อย ๓ ห้องประชุม ได้แก่ ๑) กลุ่มเศรษฐกิจ ๒) กลุ่มสังคม ความยากจน/เหลื่อมล้ำ และสิ่งแวดล้อม และ ๓) กลุ่มความมั่นคงและปลอดภัย โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมมากกว่า ๑๐๐ คน ทำให้ได้ประเด็นเพิ่มเติมจากข้อมูลเอกสารจำนวนมาก เพื่อนำไปประกอบการวิเคราะห์ทบทวนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด

๕) เดือนสิงหาคม ๒๕๖๖ จัดทำ (ร่าง) แผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ (ฉบับทบทวนประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘) พร้อมกับจัดประชุมปรึกษาหารือร่วมกันกับบุคคลจากทุกภาคส่วน

เพื่อรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับ (ร่าง) แผนพัฒนาจังหวัดปัตตานีฯ (ฉบับทบทวนฯ) วันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๖ ณ ห้องประชุมพญาธานี ชั้น ๔ อาคาร ๒ ศาลากลางจังหวัดปัตตานี และถ่ายทอดการประชุมผ่านระบบ Zoom ไปยังที่ว่าการอำเภอทุกอำเภอ มีผู้เข้าร่วมการประชุมรวมไม่น้อยกว่า ๔๕๐ คน จากนั้นจึงได้นำข้อคิดเห็นมาปรับปรุงแผนพัฒนาจังหวัดฯ ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

๖) เดือนกันยายน ๒๕๖๖ ดำเนินการปรับปรุงข้อมูลให้เป็นไปตามข้อเสนอแนะจากที่ประชุมรับฟังความคิดเห็น ในวันนี้จึงได้นำร่างแผนพัฒนาจังหวัดฯ มานำเสนอ ก.บ.จ.ปน. ก่อนที่จะส่งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาต่อไป

สรุปสาระสำคัญของแผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐
(ฉบับทบทวนประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘)

ประเด็น	แผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ (ฉบับทบทวนฯ ปี ๖๗)	แผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ (ฉบับทบทวนฯ ปี ๖๘)	เหตุผล
เป้าหมายการพัฒนา	“เกษตรกรรมยั่งยืน ฮาลาลคุณภาพ ทุนทางสังคมและชุมชนเข้มแข็ง ภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรมนำสู่สันติสุข”	- คงเดิม -	-
จุดยืนและตำแหน่ง เชิงยุทธศาสตร์ (Positioning)	(๑) การส่งเสริมและการพัฒนาเศรษฐกิจ ฐานราก ให้จังหวัดให้เป็นศูนย์กลาง ทางด้านเกษตรกรรมอย่างยั่งยืนและ การยกระดับการท่องเที่ยวเพิ่มมูลค่า ด้วยการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และ วัฒนธรรม (๒) การส่งเสริมและการพัฒนาจังหวัด ให้เป็นศูนย์กลางทางด้านผลิตภัณฑ์ ฮาลาลที่มีคุณภาพ มีมาตรฐาน และ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อการบริโภค ภายในประเทศและการส่งออกไปยัง ต่างประเทศ (๓) การพัฒนาความเป็นอยู่ของประชาชน ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมและการเรียนรู้ ลดความยากจนข้ามรุ่น บนพื้นฐานสังคม แห่งความหลากหลายทางวัฒนธรรม (๔) การพัฒนาและสร้างเครือข่ายของ ชุมชนให้เข้มแข็ง พึ่งตนเองได้เกื้อกูล กันและกัน และมีศักยภาพในการจัดการ พื้นที่ให้มีความมั่นคงและความสงบ เรียบร้อย	- คงเดิม -	-
ตัวชี้วัดความสำเร็จ ตามเป้าหมาย การพัฒนาจังหวัด	เศรษฐกิจฐานรากเติบโต ๑ ตัวชี้วัด ๑. อัตราการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์ มวลรวมจังหวัด (ร้อยละ) เพิ่มขึ้น	- คงเดิม -	-

ประเด็น	แผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ (ฉบับทบทวนฯ ปี ๖๗)	แผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ (ฉบับทบทวนฯ ปี ๖๘)	เหตุผล
	<p>ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดี มีรายได้ และมีงานทำ ๓ ตัวชี้วัด</p> <p>๑. อัตราการเปลี่ยนแปลงของประชากรที่อยู่ใต้เส้นความยากจน (ร้อยละ) ลดลง</p> <p>๒. อัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนในจังหวัด (ร้อยละ) เพิ่มขึ้น</p> <p>๓. อัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้ต่อหัวของประชากรเฉลี่ยต่อหัวต่อปี (ร้อยละ) เพิ่มขึ้น</p> <p>สังคมสันติสุข ๑ ตัวชี้วัด</p> <p>๑. อัตราการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ (เหตุการณ์) ลดลง</p>		
ประเด็นการพัฒนาจังหวัด	-	ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ พัฒนาคนอย่างเต็มศักยภาพในทุกช่วงวัยและมีสมรรถนะสูง	เพิ่มประเด็นการพัฒนาจังหวัดใหม่เป็นลำดับที่ ๑ เนื่องจากหลายภาคส่วนเห็นว่า การจะขับเคลื่อนการพัฒนาในด้านต่าง ๆ จำเป็นจะต้องพัฒนาที่ “คน” ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญก่อน จึงได้แยกประเด็นมา กำหนดโดยเฉพาะ
	<p>ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ เพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจฐานราก การเกษตรแบบยั่งยืน ผลิตภัณฑ์และบริการสุขภาพ คุณภาพ เชื่อมโยงการท่องเที่ยว การค้า การบริการ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณสุขปโภค</p>	<p>ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ เพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจฐานราก การเกษตรแบบยั่งยืน ผลิตภัณฑ์และบริการสุขภาพ คุณภาพ เชื่อมโยงการท่องเที่ยว การค้า การบริการ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณสุขปโภค</p>	สาระสำคัญยังคงเดิม แต่เปลี่ยนเป็นประเด็นการพัฒนาจังหวัด ลำดับที่ ๒
	<p>ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ พัฒนาสังคมและศักยภาพคนทุกช่วงวัย ชุมชนน่าอยู่ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมยั่งยืน</p>	<p>ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ พัฒนาสังคมและศักยภาพคนทุกช่วงวัย ชุมชนน่าอยู่ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมยั่งยืน</p>	สาระสำคัญยังคงเดิม แต่เปลี่ยนเป็นประเด็นการพัฒนาจังหวัด ลำดับที่ ๓
	<p>ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ ลดความยากจนข้ามรุ่นและความเหลื่อมล้ำ ภายใต้บริบทสังคมพหุวัฒนธรรมเข้มแข็ง</p>	<p>ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ ลดความยากจนข้ามรุ่นและความเหลื่อมล้ำ ภายใต้บริบทสังคมพหุวัฒนธรรมเข้มแข็ง</p>	สาระสำคัญยังคงเดิม แต่เปลี่ยนเป็นประเด็นการพัฒนาจังหวัด ลำดับที่ ๔

ประเด็น	แผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ (ฉบับทบทวนฯ ปี ๖๗)	แผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ (ฉบับทบทวนฯ ปี ๖๘)	เหตุผล
	ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ เสริมสร้าง ความมั่นคงและสังคมแห่งสันติสุข	ประเด็นการพัฒนาที่ ๕ เสริมสร้าง ความมั่นคงและสังคมแห่งสันติสุข	สาระสำคัญยังคงเดิม แต่เปลี่ยนเป็นประเด็น การพัฒนาจังหวัด ลำดับที่ ๕

สำหรับรายละเอียด (ร่าง) แผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๖๗๐ (ฉบับทบทวน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘) ฉบับสมบูรณ์ สามารถดาวน์โหลดได้จาก QR Code ข้างล่างนี้

ดาวน์โหลดร่างแผนพัฒนาจังหวัด (ฉบับทบทวน)

จึงเรียนคณะกรรมการฯ เพื่อโปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบ

ทั้งนี้ ฝ่ายเลขานุการจะขออนุมัติในหลักการ กรณีที่มีหน่วยงานได้ส่งข้อมูลโครงการ
เพื่อบรรจุในแผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ (ฉบับทบทวนประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘) และ
เสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณฯ เพิ่มเติม รวมทั้ง หากส่วนกลางได้แจ้งให้ปรับปรุงแบบของแผนหรือแนวทางของ
เล่มแผน แล้วแต่กรณี โดยขอให้มอบหมายฝ่ายเลขานุการดำเนินการเพิ่มเติมโครงการ และ/หรือปรับปรุงแผนให้
เป็นไปตามแนวทางที่ส่วนกลางกำหนด และจะแจ้งเวียนให้ ก.บ.จ.ปน ทราบ หรือเสนอเป็นวาระเพื่อทราบในการ
ประชุมครั้งถัดไป

ความคิดเห็นของที่ประชุมฯ

ประธานที่ประชุมฯ ให้ข้อคิดเห็นดังนี้ จังหวัดปัตตานีได้ดำเนินการกระบวนการทบทวน
แผนพัฒนาจังหวัดปัตตานีมาอย่างต่อเนื่องควบคู่กับการจัดทำเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดปัตตานี ๒๐ ปี ที่ทีมงานได้
จัดการประชุมและระดมความคิดเห็นจากทุกภาคส่วนหลายครั้ง หลายท่านได้เข้าร่วมกระบวนการมาตลอดต่อเนื่อง
ซึ่งครั้งล่าสุดคือ การประชุมรับความคิดเห็นจากทุกภาคส่วนไปแล้วเมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๖ โดยหลายภาคส่วน
เห็นพ้องกันว่า การพัฒนาต้องเริ่มจาก “คน” เป็นหลัก จึงได้กำหนดเป็นประเด็นการพัฒนาที่ ๑ ส่วนโครงการและ
งบประมาณที่ฝ่ายเลขานุการฯ ได้รวบรวมมาแล้วนั้น สังเกตว่า จะไปเยอะในประเด็นการพัฒนาที่ ๒ ด้านเศรษฐกิจ
ซึ่งรวมถึงภาคเกษตรกรรม ท่องเที่ยว ฮาลาล การค้าการลงทุน โครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ แต่ประเด็นที่จะมุ่งไปด้าน
การพัฒนาคนและแก้ไขความยากจนมีโครงการและงบประมาณค่อนข้างน้อย ดังนั้น เมื่อเห็นพ้องกันแล้วว่าจะมุ่ง
ไปให้ความสำคัญกับการพัฒนาคน หน่วยงานจะต้องมีแผนงาน/โครงการด้านนี้ให้เยอะขึ้น รวมถึงการจัดสรรงบประมาณ
ก็ต้องมุ่งไปในทิศทางเดียวกัน จึงขอให้ทุกหน่วยงานรับไปพิจารณาดำเนินการ

มติที่ประชุม : เห็นชอบแผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ (ฉบับทบทวน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘) และเห็นชอบในหลักการตามที่ฝ่ายเลขานุการฯ เสนอ

มอบหมาย : ฝ่ายเลขานุการฯ ตรวจสอบรายละเอียดต่าง ๆ ของแผนฯ ให้เป็นไปตาม
นโยบาย แนวทาง และหลักเกณฑ์ที่ ก.น.บ. กำหนดอย่างเคร่งครัด

**๔.๒ ร่างแผนปฏิบัติการราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ของจังหวัดปัตตานี
และโครงการเพื่อเสนอเป็นคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. ๒๕๖๘**

ฝ่ายเลขานุการ นำเสนอดังนี้ ตามหลักเกณฑ์และแนวทางมติของคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ (ก.น.บ.) ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ กำหนดให้จังหวัดต้องเสนอโครงการเพื่อขอรับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี ไม่น้อยกว่า ๑.๕ เท่า แต่ไม่เกิน ๒ เท่า ของกรอบจัดสรรฯ หากเสนอเกินกรอบ จะพิจารณาตามลำดับความสำคัญของโครงการเฉพาะที่อยู่ในกรอบวงเงินงบประมาณ ๒ เท่า เท่านั้น โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ กรอบในการจัดสรรงบประมาณของจังหวัดปัตตานี คือ งบพัฒนา ๓๐๑,๕๒๗,๘๘๙ บาท งบบริหาร ๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท **รวมกรอบจัดสรร ๓๑๐,๕๒๗,๘๘๙ บาท** กล่าวคือ ต้องเสนองบประมาณไม่น้อยกว่า ๔๖๕,๗๘๙,๘๘๙ บาท แต่ต้องไม่เกิน ๖๒๑,๐๕๕,๗๘๘ บาท

สำหรับการจัดสรรงบประมาณของจังหวัด แบ่งเป็น ๒ ส่วน คือ

๑) โครงการสำคัญตามแผนพัฒนาจังหวัด โดยจะต้องมีสัดส่วนงบประมาณไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ ของกรอบการจัดสรรงบประมาณทั้งหมด

๒) โครงการอื่นที่จำเป็นเพื่อแก้ไขปัญหาของจังหวัด หรือสนับสนุนการขับเคลื่อนแผนพัฒนาจังหวัด น้อยกว่าร้อยละ ๔๐ ของกรอบการจัดสรรงบประมาณทั้งหมด

จังหวัดปัตตานีได้รวบรวมข้อเสนอโครงการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ที่เสนอรายละเอียดโครงการและขอรับการจัดสรรงบประมาณของบจังหวัด ซึ่งฝ่ายเลขานุการฯ ได้พิจารณาคัดเลือกมาแล้ว จึงเสนอโครงการตามแผนปฏิบัติการราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ และจะเสนอเป็นคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ของจังหวัดปัตตานี จำนวน ๑๒ โครงการสำคัญ ๔๒ โครงการย่อย ๑๑๑ กิจกรรมหลัก ๑ รายการ งบประมาณรวมทั้งสิ้น ๖๒๑,๐๕๕,๘๕๐ บาท

**สรุปบทนำ (ร่าง) แผนปฏิบัติการราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ของจังหวัดปัตตานี
จำแนกตามประเด็นการพัฒนาจังหวัด**

ที่	ประเด็นการพัฒนาจังหวัด	โครงการสำคัญ	โครงการย่อย	กิจกรรมหลัก	วงเงิน (บาท)	ร้อยละ
๑	ประเด็นการพัฒนาจังหวัดที่ ๑ พัฒนาคอนกรีตเสริมเหล็กในทุกช่วงวัยและมีสมรรถนะสูง	๑	๒	๔	๗,๗๔๑,๓๐๐	๑.๒๕
๒	ประเด็นการพัฒนาจังหวัดที่ ๒ เพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจฐานราก การเกษตรแบบยั่งยืน ผลิตภัณฑ์และบริการสุขภาพ เชื่อมโยงการท่องเที่ยว การค้า การบริการ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณสุขปโภค	๖	๒๗	๗๖	๕๒๐,๑๓๖,๙๐๐	๘๓.๗๕
๓	ประเด็นการพัฒนาจังหวัดที่ ๓ พัฒนาสังคมและศักยภาพคนทุกช่วงวัย ชุมชนน่าอยู่ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมยั่งยืน	๓	๖	๑๓	๓๖,๙๓๘,๖๑๐	๕.๙๕
๔	ประเด็นการพัฒนาจังหวัดที่ ๔ ลดความยากจนข้ามรุ่นและความเหลื่อมล้ำ ภายใต้บริบทสังคมพหุวัฒนธรรมเข้มแข็ง	๑	๑	๒	๔,๘๐๙,๔๐๐	๐.๗๗
๕	ประเด็นการพัฒนาจังหวัดที่ ๕ เสริมสร้างความมั่นคงและสังคมแห่งสันติสุข	๑	๕	๑๕	๔๒,๔๒๗,๐๔๐	๖.๘๓
	ค่าใช้จ่ายในการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ				๙,๐๐๐,๐๐๐	๑.๔๕
	รวมทั้งสิ้น	๑๒	๔๑	๑๑๐	๖๒๑,๐๕๕,๘๕๐	๑๐๐.๐๐

หมายเหตุ โครงการพัฒนาศักยภาพและสุขภาพของคนตลอดช่วงชีวิต และยกระดับคุณภาพประชากรให้มีคุณภาพ เป็นโครงการสำคัญที่สอดคล้องทั้งประเด็นการพัฒนาจังหวัดที่ ๒ และประเด็นการพัฒนาจังหวัดที่ ๕ (แต่นับรวมไว้ตามประเด็นการพัฒนาจังหวัดที่ ๒)

จำแนกตามสัดส่วนการจัดสรรงบประมาณ

ที่	สัดส่วนการจัดสรรงบประมาณ	จำนวนโครงการ	งบประมาณ (บาท)	ร้อยละ
๑	โครงการสำคัญตามแผนพัฒนาจังหวัด	๓๔	๕๖๐,๐๙๘,๗๐๐	๗๔.๐๘
๒	โครงการอื่นที่จำเป็นเพื่อแก้ไขปัญหาของจังหวัด หรือสนับสนุนการขับเคลื่อนแผนพัฒนาจังหวัด	๘	๑๖๐,๙๕๖,๗๕๐	๒๕.๙๒
	รวมทั้งสิ้น	๔๒	๖๒๑,๐๕๕,๔๕๐	๑๐๐.๐๐

สำหรับรายละเอียดร่างแผนปฏิบัติการประจำปี และโครงการตามคำของบประมาณฯ สามารถดาวน์โหลดได้จาก QR Code ข้างล่างนี้

ดาวน์โหลดร่างแผนปฏิบัติการประจำปี

จึงเรียนคณะกรรมการฯ เพื่อโปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบ

ทั้งนี้ ฝ่ายเลขานุการจะขออนุมัติในหลักการ กรณีที่มีหน่วยงานได้ส่งข้อมูลโครงการเพื่อขอรับการจัดสรรงบประมาณฯ เพิ่มเติม ซึ่งหากตรวจสอบแล้วเป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนด เอกสารความพร้อมสมบูรณ์ครบถ้วน โดยขอให้มอบหมายฝ่ายเลขานุการดำเนินการปรับแผนปฏิบัติการประจำปี ซึ่งอาจจะปรับลดโครงการเดิมที่ไม่มีความพร้อม และเพิ่มโครงการใหม่ รวมทั้งจะแจ้งเวียนให้ ก.บ.จ.ปน ทราบ หรือเสนอเป็นวาระเพื่อทราบในการประชุมครั้งถัดไป

ความคิดเห็นของที่ประชุมฯ

ประธานที่ประชุมฯ ให้ข้อคิดเห็นดังนี้ โครงการที่เสนอบรรจุในแผนปฏิบัติการประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ของจังหวัดปัตตานี จะต้องเป็นโครงการที่มีความพร้อม สอดคล้องกับนโยบาย หลักเกณฑ์ และแนวทางตามที่จังหวัดกำหนด เมื่อเสนอไปให้ทีมบูรณาการกลางพิจารณา รวมไปถึงการไปชี้แจงต่อกรมการต่าง ๆ ที่รัฐสภา ก็จะง่ายขึ้น ให้ฝ่ายเลขานุการฯ ทำเป็น Mind Map ความเชื่อมโยงของโครงการสำคัญ โครงการย่อย กิจกรรมหลัก และงบประมาณ จะได้ง่ายต่อการดูแลชี้แจงได้อย่างรวดเร็ว รวมทั้ง ตามที่แจ้งไปข้างต้นว่างบประมาณส่วนใหญ่เน้นมาทางประเด็นการพัฒนาที่ ๒ ด้านเศรษฐกิจ จึงอยากให้หน่วยงานเสนอโครงการที่มุ่งเน้นการพัฒนา ด้านอื่นด้วย เช่น การจะเป็นศูนย์กลางฮาลาล การแก้ไขปัญหาคนและความยากจน เป็นต้น ทั้งนี้ บัญชีโครงการดังกล่าวยังไม่ได้ส่งให้ส่วนกลางใช้หรือไม่ สำหรับหน่วยงานที่อาจจะมีข้อเสนอโครงการเพิ่มเติม สามารถส่งได้หรือไม่

ฝ่ายเลขานุการฯ ชี้แจงดังนี้ ยังไม่ได้ส่งแผนปฏิบัติการประจำปีฯ ให้ทีมบูรณาการกลางในวันนี้ได้นำเสนอบัญชีโครงการเพื่อให้ ก.บ.จ.ปน พิจารณาให้ความเห็นชอบในเบื้องต้น รวมทั้ง ขออนุมัติในหลักการ กรณีที่มีหน่วยงานเสนอโครงการมาเพิ่มเติม สามารถประสานได้ที่ฝ่ายเลขานุการฯ

มติที่ประชุม : เห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ของจังหวัดปัตตานี และโครงการและงบประมาณที่จะเสนอเป็นคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ รวมทั้ง เห็นชอบในหลักการตามที่ฝ่ายเลขานุการฯ เสนอ

มอบหมาย : ฝ่ายเลขานุการฯ ตรวจสอบรายละเอียดต่าง ๆ ของแผนฯ ให้เป็นไปตามนโยบาย แนวทาง และหลักเกณฑ์ที่ ก.น.บ. กำหนดอย่างเคร่งครัด

**๔.๓ ร่างแผนงานโครงการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ที่จังหวัดชลบุรี
การสนับสนุนงบประมาณจากกระทรวง/กรมเพื่อดำเนินการให้สอดคล้อง
ตามความต้องการของแผนจังหวัดปัตตานี**

ฝ่ายเลขานุการ นำเสนอดังนี้ ตามหนังสือแนวทางของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กำหนดให้จังหวัดจัดทำสรุปแผนงานโครงการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ที่จังหวัดชลบุรี การสนับสนุนงบประมาณจากกระทรวง/กรม เพื่อดำเนินการให้สอดคล้องตามความต้องการของแผนพัฒนาจังหวัด ซึ่งจะต้องเป็นแผนงานโครงการที่มีความสำคัญสูงและมีผลกระทบ (Impact) สูงต่อการพัฒนาจังหวัด โดยให้เสนอแผนงานโครงการได้ไม่เกิน ๑๐ โครงการ ซึ่งกระทรวงมหาดไทยจะเป็นหน่วยประมวลรวบรวม และประสานกระทรวง/กรมต่าง ๆ เพื่อรับไปพิจารณาบรรจุในแผนปฏิบัติการของกระทรวง/กรมต่อไป

จากแนวทางข้างต้น ฝ่ายเลขานุการฯ จึงได้รวบรวมแผนงานโครงการที่หน่วยงานเสนอมาให้จังหวัดปัตตานีพิจารณาเบื้องต้นแล้ว เป็นแผนงานโครงการที่มีวงเงินงบประมาณสูง มีความสำคัญต่อพื้นที่ และมีผลกระทบ (Impact) สูงต่อการพัฒนาจังหวัด จึงนำมาเสนอบรรจุในแผนเพื่อส่งให้กระทรวง/กรมพิจารณาต่อไป

**สรุปแผนงานโครงการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ที่จังหวัดชลบุรีการสนับสนุน
งบประมาณจากกระทรวง/กรม เพื่อดำเนินการให้สอดคล้องตามความต้องการของแผนจังหวัดปัตตานี**

กระทรวง/กรม	จำนวนโครงการ	งบประมาณ (บาท)
๑. กระทรวงมหาดไทย	๒	๒,๐๑๐,๙๖๐,๐๐๐
๑.๑ กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น	๒	๒,๐๑๐,๙๖๐,๐๐๐
๒. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	๒	๒๕,๐๐๐,๐๐๐
๒.๑ กรมชลประทาน	๒	๒๕,๐๐๐,๐๐๐
๓. กระทรวงสาธารณสุข	๑	๔๗,๑๒๖,๑๐๐
๓.๑ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข	๑	๔๗,๑๒๖,๑๐๐
๔. กระทรวงคมนาคม	๕	๘๓๒,๐๐๐,๐๐๐
๔.๑ กรมทางหลวง	๑	๒๙๕,๐๐๐,๐๐๐
๔.๒ กรมเจ้าท่า	๔	๕๓๗,๐๐๐,๐๐๐
รวมทั้งสิ้น ๔ กระทรวง ๕ กรม	๑๐	๒,๙๑๕,๐๘๖,๑๐๐

สำหรับรายละเอียด ๑๐ โครงการ สามารถดาวน์โหลดได้จาก QR Code ข้างล่างนี้

ดาวน์โหลดแผนงานโครงการ ปี ๒๕๖๘ เสนอกระทรวง/กรม

จึงเรียนคณะกรรมการฯ เพื่อโปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบ

ความคิดเห็นของที่ประชุมฯ

ประธานที่ประชุมฯ ให้ข้อคิดเห็นดังนี้ ทั้ง ๑๐ โครงการเป็นโครงการที่จังหวัดต้องเสนอไปยังกระทรวง/กรมที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้พิจารณาสนับสนุนการดำเนินงาน โดยทุกจังหวัดเสนอไปรวมกัน แต่ละกระทรวง/กรมก็ต้องพิจารณาความพร้อมและจัดลำดับความสำคัญเร่งด่วนอีกครั้ง ทั้งนี้ ขอให้หน่วยงานประสานโครงการกับกระทรวง/กรมต้นสังกัดด้วย รวมทั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในพื้นที่เพื่อให้ช่วยในการผลักดันโครงการดังกล่าว เพราะโครงการขนาดใหญ่เช่นนี้ต้องอาศัยความร่วมมือกันจากหลายภาคส่วนที่เข้มแข็ง ทั้งนี้ กรณีที่ส่งไปแล้วแต่โครงการอาจไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ สามารถนำมาเสนอในงบจังหวัดได้หรือไม่

ฝ่ายเลขานุการฯ ซึ่งแจ้งดังนี้ สำหรับ ๑๐ โครงการที่เสนอเป็นโครงการที่เกินศักยภาพของจังหวัดแล้ว จึงได้เสนอให้กระทรวง/กรมช่วยสนับสนุนงบประมาณตามภารกิจที่เกี่ยวข้อง จึงไม่สามารถนำมาใช้ในงบจังหวัดได้

ประธานที่ประชุมฯ สอบถามดังนี้ ปี ๒๕๖๘ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถเสนอโครงการเพื่อขอรับการจัดสรรงบประมาณจากจังหวัดได้แล้วใช้หรือไม่

ฝ่ายเลขานุการฯ ซึ่งแจ้งดังนี้ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถเสนอโครงการเพื่อขอรับการจัดสรรงบประมาณจากจังหวัดได้แล้ว โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นหน่วยรับงบประมาณโดยตรง ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลนคร เทศบาลเมือง เทศบาลตำบล ส่วนองค์การบริหารส่วนตำบล สำนักงบประมาณน่าจะให้เป็นหน่วยรับงบประมาณตรงในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

มติที่ประชุม : เห็นชอบแผนงานโครงการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ที่จังหวัดขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากกระทรวง/กรมเพื่อดำเนินการให้สอดคล้องตามความต้องการของแผนจังหวัด

มอบหมาย : ฝ่ายเลขานุการฯ ตรวจสอบรายละเอียดต่าง ๆ ของแผนฯ ให้เป็นไปตามนโยบาย แนวทาง และหลักเกณฑ์ที่ ก.น.บ. กำหนดอย่างเคร่งครัด

๔.๔ การเปลี่ยนแปลงรายละเอียดกิจกรรม และงบประมาณ โครงการตาม

แผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ของจังหวัดปัตตานี

ฝ่ายเลขานุการฯ ซึ่งแจ้งดังนี้ ตามที่จังหวัดปัตตานีได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ รวมจำนวนทั้งสิ้น ๒๓๘,๓๘๒,๔๐๐ บาท ซึ่งมีหน่วยงานแจ้งขอเปลี่ยนแปลงรายละเอียดกิจกรรมและงบประมาณเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับบริบทในปัจจุบัน ซึ่งจำเป็นต้องเสนอขอความเห็นชอบจาก ก.บ.จ. สำหรับระเบียบ หลักเกณฑ์ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง มีดังนี้

ระเบียบ/กฎหมาย/ประกาศที่เกี่ยวข้อง

๑. มติคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ (ก.น.บ.) ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๕ สรุปลงสาระสำคัญ ดังนี้

๑.๑ กรณีมีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องเสนอโครงการใหม่ ซึ่งไม่อยู่ในแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ให้จัดทำโครงการใหม่ตามหลักเกณฑ์การจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปี โดยให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือหัวหน้ากลุ่มจังหวัด นำเสนอโครงการเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) หรือคณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.ก.) แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ เมื่อ ก.บ.จ. หรือ ก.บ.ก. ให้ความเห็นชอบในการปรับแผนปฏิบัติราชการประจำปี พร้อมทั้งเห็นชอบการโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายแล้ว ให้จัดส่งคำขอเปลี่ยนแปลงโครงการให้ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการประจำภาค/คณะอนุกรรมการที่ ก.น.บ. มอบหมาย เพื่อพิจารณาถ่วงถ่วง และเสนอขอความเห็นชอบจากประธานคณะอนุกรรมการประจำภาค/คณะอนุกรรมการที่ ก.น.บ. มอบหมาย พิจารณาเห็นชอบ

๑.๒ การเปลี่ยนแปลงโครงการตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ในกรณีอื่นๆ ให้เป็นอำนาจของ ก.บ.จ. หรือ ก.บ.ก. พิจารณาให้ความเห็นชอบ โดยหรือสำนักงบประมาณและดำเนินการตามระเบียบการบริหารงบประมาณที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด ทั้งนี้ ให้รายงานการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวให้คณะอนุกรรมการประจำภาค/คณะอนุกรรมการที่ ก.น.บ. มอบหมาย ทราบภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันสิ้นไตรมาสที่ได้รับอนุมัติให้เปลี่ยนแปลงโครงการ ได้แก่

๑) โครงการที่ ก.บ.ก. ให้ความเห็นชอบแต่ยังไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ (โครงการที่ได้รับความเห็นชอบในกรอบวงเงิน และโครงการที่ได้รับความเห็นชอบเกินกรอบวงเงิน) เฉพาะโครงการตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีนั้น ๆ

๒) โครงการเดิมที่มีการเปลี่ยนแปลงกิจกรรม หรือพื้นที่ดำเนินการ หรือแผนการ
ใช้จ่ายงบประมาณ หรือยกเลิกการดำเนินการโครงการ หรือกิจกรรมภายใต้โครงการ

๓) การเปลี่ยนแปลงรายละเอียดของโครงการที่ไม่มีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์
ของโครงการ และไม่ทำให้ต้องเพิ่มวงเงินงบประมาณ ดังนี้

๓.๑) การแก้ไขข้อความที่พิมพ์คลาดเคลื่อน ตกหล่น ให้ถูกต้องตามข้อเท็จจริง
ที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ

๓.๒) การเปลี่ยนแปลงประเภทงบรายจ่าย โดยไม่มีผลทำให้เปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์
ของรายการตามที่ได้รับอนุมัติไว้เดิม

๓.๓) การเปลี่ยนแปลงหน่วยดำเนินงาน โดยที่วัตถุประสงค์ของโครงการ
กิจกรรม พื้นที่ดำเนินการ และกลุ่มเป้าหมายไม่เปลี่ยนแปลง

๓.๔) การเปลี่ยนแปลงกิจกรรม หรือพื้นที่ดำเนินการ ที่ไม่กระทบต่อกลุ่มเป้าหมาย
หรือวัตถุประสงค์ของโครงการ

๓.๕) การเปลี่ยนแปลงรายละเอียดของแบบรูปรายการสิ่งก่อสร้างเพื่อให้เหมาะสม
กับสภาพพื้นที่ที่จะดำเนินการก่อสร้าง

๓.๖) การเปลี่ยนแปลงรายละเอียดครุภัณฑ์ ชนิด จำนวน คุณลักษณะเฉพาะ
(Specification) ที่ไม่มีผลกระทบต่อการใช้งาน (Capacity) หรือไม่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงประเภทหรือปริมาณ
ครุภัณฑ์ที่ได้รับอนุมัติ

๓.๗) การเปลี่ยนแปลงรายละเอียดกิจกรรมในงบดำเนินงาน อาทิ สถานที่จัด
จำนวนผู้เข้าร่วม จำนวนรุ่น ค่าวัสดุ ค่าใช้สอย ค่าตอบแทน ระยะเวลา ที่ไม่ทำให้จำนวนกลุ่มเป้าหมายหรือผู้ได้รับ
ประโยชน์น้อยลง

๔) การขยายผลโครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จเพื่อเพิ่มเติมเป้าหมายโครงการเดิม
ให้บรรลุผลสัมฤทธิ์มากยิ่งขึ้น

๕) การใช้งบประมาณเหลือจ่าย เพื่อเป็นค่าใช้จ่าย ดังนี้

๕.๑) การจ่ายเงินตามคำพิพากษาของศาล เฉพาะกรณีงบบริหารจัดการของ
จังหวัดหรือกลุ่มจังหวัดไม่เพียงพอ

๕.๒) การจ่ายเงินชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K)
(กรณี กลุ่มจังหวัดเดิม ให้เบิกเงินชดเชยค่างานก่อสร้างฯ (ค่า K) จากงบประมาณเหลือจ่ายของกลุ่มจังหวัดที่จังหวัด
สังกัดในปัจจุบัน)

๕.๓) ค่าใช้จ่ายในการบำรุง ดูแล รักษา หรือค่าสาธารณูปโภคฯ ของสินทรัพย์
ที่อยู่ระหว่างการโอนสินทรัพย์ให้ส่วนราชการ เฉพาะสินทรัพย์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการตามแผนปฏิบัติ
ราชการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดเท่านั้น

๑.๓ การขอโอนเปลี่ยนแปลงโครงการเพื่อชดเชยเงินถูกพับไปของจังหวัดและ
กลุ่มจังหวัด เฉพาะงบประมาณตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๓ โดยให้จังหวัด/
กลุ่มจังหวัด ใช้งบประมาณเหลือจ่ายจากงบประมาณรายจ่ายปีปัจจุบันหรือปรับแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่าย
งบประมาณจากโครงการที่ไม่สามารถดำเนินการได้หรือดำเนินการไม่แล้วเสร็จไปชดเชยเงินที่ถูกพับไป โดยให้ผู้ว่า
ราชการจังหวัด/หัวหน้ากลุ่มจังหวัดเสนอคำขอเปลี่ยนแปลงโครงการให้ ก.บ.จ. หรือ ก.บ.ก. แล้วแต่กรณีพิจารณา
จากนั้นส่งคำขอให้ฝ่ายเลขานุการฯ คณะอนุกรรมการประจำภาค/คณะอนุกรรมการที่ ก.น.บ. มอบหมาย พิจารณา
กลั่นกรอง และเสนอให้ประธานคณะอนุกรรมการประจำภาค/คณะอนุกรรมการที่ ก.น.บ. มอบหมาย พิจารณาเห็นชอบ

๑.๔ การใช้งบประมาณของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด เพื่อดำเนินการตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ ให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดใช้งบประมาณเหลือจ่ายจากงบประมาณรายจ่ายปีปัจจุบัน หรือขอปรับแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณจากโครงการที่ไม่สามารถดำเนินการได้หรือดำเนินการไม่แล้วเสร็จไปชำระหนี้ตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการได้ เฉพาะโครงการที่ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดเท่านั้น

๑.๕ ให้ ก.บ.จ. หรือ ก.บ.ก. รายงานผลการเปลี่ยนแปลงโครงการทั้งหมดให้คณะอนุกรรมการประจำภาค หรือคณะอนุกรรมการที่ ก.น.บ. มอบหมายทราบ ตามแบบฟอร์มที่กำหนด ภายใน ๓๐ วันหลังจากสิ้นสุดปีงบประมาณ

๒. ระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

ข้อ ๒๒ การใช้งบประมาณรายจ่าย การโอนงบประมาณรายจ่าย การโอนเงินจัดสรร หรือการเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรร ต้องเป็นไปเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ หน่วยรับงบประมาณต้องดำเนินการด้วยความโปร่งใส คุ่มค่าและประหยัด และคำนึงถึงประโยชน์ที่ได้รับ ผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพในการดำเนินการด้วย

ข้อ ๒๕ กรณีที่หน่วยรับงบประมาณมีความจำเป็นต้องโอนงบประมาณรายจ่าย โอนเงินจัดสรรหรือเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรร ให้ดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาการปฏิบัติงาน เพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการ... ต้องแสดงเหตุผลความจำเป็นหรือความเหมาะสมได้ โดยคำนึงถึงประโยชน์ต่อประชาชน ความประหยัด ความคุ้มค่า... รวมทั้ง สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนปฏิรูปประเทศ...

๓. หลักเกณฑ์ว่าด้วยการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่าย การโอนเงินจัดสรรหรือการเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรร พ.ศ. ๒๕๖๒

ข้อ ๘ กรณีมีความจำเป็นเพื่อจัดทำผลผลิตหรือโครงการให้บรรลุเป้าหมายตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ หัวหน้าหน่วยรับงบประมาณอาจโอนเงินจัดสรรหรือเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรร ภายใต้แผนงาน ผลผลิต หรือโครงการเดียวกันได้ โดยไม่ต้องขออนุมัติจากสำนักงบประมาณ... ภายใต้เงื่อนไข ดังนี้

(๑) ต้องมิใช่การโอนเงินจัดสรร หรือเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรรจากรายจ่ายในงบบุคลากร รายการค่าครุภัณฑ์ที่มีวงเงินต่อหน่วยตั้งแต่หนึ่งล้านบาทขึ้นไป รายการค่าที่ดิน รายการสิ่งก่อสร้าง ที่มีวงเงินต่อหน่วยตั้งแต่สิบล้านบาทขึ้นไป...

(๒) ต้องไม่นำไปกำหนดเป็นอัตราบุคลากรใหม่ รายการค่าจัดหาครุภัณฑ์ ยานพาหนะ รายการค่าครุภัณฑ์ที่มีวงเงินต่อหน่วยตั้งแต่หนึ่งล้านบาทขึ้นไป รายการค่าที่ดิน รายการสิ่งก่อสร้าง ที่มีวงเงินต่อหน่วยตั้งแต่สิบล้านบาทขึ้นไป...

กรณีมีเงินจัดสรรเหลือจ่ายจากการดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ หรือจากการจัดซื้อจัดจ้างแล้ว หัวหน้าหน่วยรับงบประมาณอาจโอนเงินจัดสรรหรือเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรรดังกล่าว ไปใช้จ่ายเป็นรายจ่ายใดๆ ภายใต้แผนงานผลผลิตหรือโครงการเดียวกันได้ โดยไม่ต้องขออนุมัติจากสำนักงบประมาณ

ข้อ ๑๑ การโอนเงินจัดสรร และหรือเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรรนอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในหลักเกณฑ์นี้ ให้ขอทำความตกลงกับสำนักงบประมาณ

สำหรับการประชุมในวันนี้ มีหน่วยงานแจ้งขอเปลี่ยนแปลงรายละเอียดกิจกรรม และงบประมาณ จำนวน ๑ หน่วยงาน คือ สำนักงานจังหวัดปัตตานี (กลุ่มงานอำนวยการ) เดิมโครงการได้รับการจัดสรรโครงการเชิดชูสถาบันและเสริมสร้างสันติสุขจังหวัดปัตตานี จำนวน ๔ กิจกรรมหลัก งบประมาณ ๒,๑๔๓,๔๐๐ บาท ขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณกิจกรรมภายใต้ เนื่องจากมีวงเงินเหลือจ่ายจากกิจกรรมหลักที่ ๒ จำนวน ๕๙,๐๖๑ บาท จึงขอโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณดังกล่าว มาใช้ดำเนินการในกิจกรรมหลักที่ ๔ เพื่อใช้สำหรับการดำเนินการรับเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี เสด็จพระราชดำเนินปฏิบัติพระราชกรณียกิจในการพระราชทานรางวัลการทดสอบการอัญเชิญพระมหาคัมภีร์อัลกุรอานระดับภาคใต้และระดับประเทศ ในวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๖ รวมทั้ง รับเสด็จในพระบรมวงศานุวงศ์ที่เสด็จในพื้นที่จังหวัดปัตตานี

กิจกรรมหลัก (เดิม)	กิจกรรมหลัก (ใหม่)	หมายเหตุ
<p>กิจกรรมหลักที่ ๑ การจัดพิธีถวายพระพรชัยมงคล วันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และการรวมพลังมวลชนเขตชูสถาบันหลักของชาติ</p> <p>งบประมาณ : ๒๙๐,๐๐๐.- บาท</p> <p>เบิกจ่ายแล้ว : ๒๙๐,๐๐๐.- บาท</p> <p>งบประมาณส่งคืน/เหลือจ่าย : -ไม่มี-</p>	- คงเดิม -	-
<p>กิจกรรมหลักที่ ๒ การจัดพิธีถวายพระพรชัยมงคล แต่พระนางเจ้าสิริกิติ์ฯ และการรวมพลังมวลชนเขตชูสถาบันหลักของชาติ</p> <p>งบประมาณ : ๒๖๐,๐๐๐.- บาท</p> <p>เบิกจ่ายแล้ว : ๒๐๐,๙๓๙.- บาท</p> <p>งบประมาณส่งคืน/เหลือจ่าย : ๕๙,๐๖๑.- บาท</p>	- คงเดิม -	มีวงเงินเหลือจ่าย ๕๙,๐๖๑ บาท ขอโอนเปลี่ยนแปลงไปใช้ในกิจกรรมหลักที่ ๔
<p>กิจกรรมหลักที่ ๓ การจัดพิธีถวายพระพรชัยมงคล แต่พระบรมราชินีฯ และการรวมพลังมวลชนเขตชูสถาบันหลักของชาติ</p> <p>งบประมาณ ๒๖๐,๐๐๐.- บาท</p> <p>เบิกจ่ายแล้ว : ๒๖๐,๐๐๐.- บาท</p> <p>งบประมาณส่งคืน/เหลือจ่าย : -ไม่มี-</p>	- คงเดิม -	-
<p>กิจกรรมหลักที่ ๔ การจัดกิจกรรมสร้างเสริมความรักภักดีต่อสถาบันหลักของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และพระบรมวงศานุวงศ์</p> <p>งบประมาณ ๑,๓๓๓,๔๐๐.- บาท</p> <p>๑. ค่าใช้สอย</p> <p>(๑) ค่าจ้างเหมาจัดสถานที่ เป็นเงิน ๔๐๐,๐๐๐.- บาท</p> <p>(๒) ค่าจ้างทำป้ายประชาสัมพันธ์ เป็นเงิน ๑๓๐,๐๐๐.- บาท</p> <p>(๓) ค่าจ้างเหมาในการจัดอาหาร/อาหารว่าง และเครื่องดื่ม เป็นเงิน ๑๕๓,๔๐๐.- บาท</p> <p>(๔) ค่าเช่าเครื่องเสียงและอุปกรณ์อื่นๆ เป็นเงิน ๑๕๐,๐๐๐.- บาท</p> <p>(๕) ค่าใช้จ่ายสำหรับพิธีการทางศาสนา เช่น ค่าปัจจัยไทยธรรม และอื่นๆ เป็นเงิน ๑๑๐,๐๐๐.- บาท</p> <p>๒. ค่าวัสดุ</p> <p>(๑) ค่าวัสดุอื่นๆ เช่น วัสดุประกอบพิธีการ เป็นเงิน ๓๙๐,๐๐๐.- บาท</p>	<p>กิจกรรมหลักที่ ๔ การจัดกิจกรรมสร้างเสริมความรักภักดีต่อสถาบันหลักของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และพระบรมวงศานุวงศ์</p> <p>งบประมาณ ๑,๓๙๒,๔๖๑.- บาท</p> <p>๑. ค่าใช้สอย</p> <p>(๑) ค่าจ้างเหมาจัดสถานที่ เป็นเงิน ๔๕๐,๐๐๐.- บาท (เพิ่มเงิน)</p> <p>(๒) ค่าจ้างทำป้ายประชาสัมพันธ์ เป็นเงิน ๑๓๐,๐๐๐.- บาท (คงเดิม)</p> <p>(๓) ค่าจ้างเหมาในการจัดอาหาร/อาหารว่าง และเครื่องดื่ม เป็นเงิน ๑๕๓,๔๐๐.- บาท (คงเดิม)</p> <p>(๔) ค่าเช่าเครื่องเสียงและอุปกรณ์อื่นๆ เป็นเงิน ๑๕๐,๐๐๐.- บาท (คงเดิม)</p> <p>(๕) ค่าใช้จ่ายสำหรับพิธีการทางศาสนา เช่น ค่าปัจจัยไทยธรรม และอื่นๆ เป็นเงิน ๑๑๐,๐๐๐.- บาท (คงเดิม)</p> <p>๒. ค่าวัสดุ</p> <p>(๑) ค่าวัสดุอื่นๆ เช่น วัสดุประกอบพิธีการ เป็นเงิน ๓๙๙,๐๖๑.- บาท (เพิ่มขึ้น)</p>	ใช้สำหรับการรับเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี เสด็จพระราชดำเนินปฏิบัติพระราชกรณียกิจพระราชทานรางวัลการทดสอบการอัญเชิญพระมหาคัมภีร์อัลกุรอานระดับภาคใต้และระดับประเทศ ในวันที่ ๒๗ ก.ย. ๖๖ รวมทั้ง รับเสด็จในพระบรม

กิจกรรมหลัก (เดิม)	กิจกรรมหลัก (ใหม่)	หมายเหตุ
เบิกจ่ายแล้ว : ๑,๓๐๖,๓๗๑.- บาท คาดว่าจะใช้ : ๒๗,๐๒๙.- บาท งบประมาณส่งคืน/เหลือจ่าย : -	เบิกจ่ายแล้ว : ๑,๓๐๖,๓๗๑.- บาท คาดว่าจะใช้ : ๘๖,๐๙๐.- บาท งบประมาณส่งคืน/เหลือจ่าย : -	วงศานุกรงค์ที่เสด็จ ในพื้นที่จังหวัด ปัตตานี

จึงเรียนคณะกรรมการฯ เพื่อโปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบ

ความคิดเห็นของที่ประชุมฯ

ประธานที่ประชุมฯ ให้ข้อคิดเห็นดังนี้ เป็นการดำเนินงานที่ต้องใช้งบประมาณภายใต้โครงการให้หมดและแล้วเสร็จซึ่งก็เหลืออยู่ไม่มากนัก และอาจจะไม่เพียงพอต่อการรับเสด็จ จำเป็นจะต้องของงบประมาณจากส่วนกลางด้วย จากการรับเสด็จปีที่ผ่านมา ๆ มากก็จะมีปัญหาอุปสรรคเกิดขึ้น แต่จังหวัดก็จะพยายามแก้ไขให้ดีขึ้น เพื่อให้เกิดข้อดีดิ่งให้น้อยที่สุด เพื่อให้สมพระเกียรติต่อไป

ความเห็นฝ่ายเลขาฯ

การขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณภายใต้กิจกรรม/โครงการข้างต้น สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ตามมติ ก.บ.น. ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๕ ข้อ ๓) ๓.๗) เปลี่ยนแปลงรายละเอียดกิจกรรมในงบดำเนินงาน อาทิ สถานที่จัด จำนวนผู้เข้าร่วม จำนวนรุ่น ค่าวัสดุ ค่าใช้สอย ค่าตอบแทนระยะเวลา ที่ไม่ทำให้จำนวนกลุ่มเป้าหมายหรือผู้ได้รับประโยชน์น้อยลง รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดดังกล่าวไม่ได้มีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์หรือสาระสำคัญของโครงการ รวมทั้งวงเงินโครงการจำนวนเท่าเดิมไม่ได้เพิ่มงบประมาณแต่อย่างใด จึงเป็นอำนาจของ ก.บ.จ. ในการพิจารณาให้ความเห็นชอบ

แนวทางการดำเนินการ

- ๑) ฝ่ายเลขานุการฯ นำเสนอ ก.บ.จ. เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบการเปลี่ยนแปลง
  - ๒) เมื่อ ก.บ.จ. ให้ความเห็นชอบแล้ว จังหวัดจะอนุมัติให้หน่วยงานดำเนินการ
  - ๓) ฝ่ายเลขานุการฯ รายงานการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวให้คณะอนุกรรมการประจำภาค/คณะอนุกรรมการที่ ก.บ.บ. มอบหมาย รับทราบภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันสิ้นไตรมาสที่ได้รับอนุมัติให้เปลี่ยนแปลง
- มติที่ประชุม :** เห็นชอบการขอเปลี่ยนแปลงรายละเอียดกิจกรรมตามที่เสนอ
มอบหมาย : สำนักงานจังหวัดปัตตานี (กลุ่มงานอำนวยการ) เร่งดำเนินการโครงการให้แล้วเสร็จโดยเร็ว และปฏิบัติตามระเบียบหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด

๔.๕ การใช้งบประมาณส่งคืน/เหลือจ่าย โครงการตามแผนปฏิบัติราชการ

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ของจังหวัดปัตตานี

ฝ่ายเลขานุการฯ ชี้แจงดังนี้ จังหวัดปัตตานีได้รับการจัดสรรโครงการตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ งบประมาณทั้งสิ้น ๒๓๘,๓๘๒,๔๐๐ บาท โดยจากการตรวจสอบงบประมาณส่งคืนและเหลือจ่าย พบว่า มีวงเงินจำนวนหนึ่งที่สามารถนำมาจัดสรรเพื่อต่อยอดและเพิ่มกิจกรรมย่อยใหม่ภายใต้โครงการเดิม เพื่อสนับสนุนให้การดำเนินโครงการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สำหรับการประชุมในวันนี้ ฝ่ายเลขานุการฯ ขอเสนอนำวงเงินส่งคืน/เหลือจ่ายจากภายใต้ผลผลิต:โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน ได้แก่

- ๑) โครงการขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ กิจกรรมหลักที่ ๒ ศูนย์การเรียนรู้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริจังหวัดปัตตานีและติดตามผลโครงการขยายผลโครงการอาหารกลางวัน และโครงการปิดทองหลังพระ งบประมาณ ๑,๐๘๘,๒๐๐ บาท ดำเนินการโดยศูนย์ประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดปัตตานี (คพร.) ได้มีเงินเหลือจ่ายเพิ่มเติมและได้แจ้งส่งคืนให้จังหวัดปัตตานี วงเงินจำนวน ๑๖,๕๐๐ บาท

๒) โครงการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด (TO BE NUMBER ONE) จังหวัดปัตตานี กิจกรรมหลักส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานกิจกรรม TO BE NUMBER ONE ในทุกระดับงบประมาณ ๓,๒๗๗,๒๐๐ บาท ดำเนินการโดยสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปัตตานี ได้มีเงินเหลือจ่ายเพิ่มเติมและได้แจ้งส่งคืนให้จังหวัดปัตตานี วงเงินจำนวน ๗๒,๕๐๐ บาท

๓) โครงการพัฒนาศักยภาพแรงงานสู่การสร้างงาน และสร้างอาชีพอย่างยั่งยืน กิจกรรมหลักอบรมพัฒนาศักยภาพฝีมือแรงงานและทักษะอาชีพสู่การสร้างงานและสร้างอาชีพ งบประมาณ ๘๓๖,๐๐๐ บาท ดำเนินการโดยสำนักงานแรงงานจังหวัดปัตตานี มีวงเงินเหลือจ่ายและได้แจ้งส่งคืนให้จังหวัดปัตตานี วงเงินจำนวน ๔,๐๐๐ บาท

รวมวงเงิน ๓ รายการ เป็นเงิน ๙๓,๐๐๐ บาท ขอเสนอนำวงเงินดังกล่าวไปใช้สำหรับการจัดทำนิตรรศการภายใต้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ กิจกรรมหลัก ศูนย์การเรียนรู้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริจังหวัดปัตตานีและติดตามผลโครงการขยายผลโครงการอาหารกลางวันและโครงการปิดทองหลังพระ ดำเนินการโดยสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดปัตตานี ร่วมกับศูนย์ประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริจังหวัดปัตตานี และอำเภอยะรัง

พัฒนาการจังหวัดปัตตานี ชี้แจงรายละเอียดโครงการ ดังนี้ นิตรรศการดังกล่าวจะจัดแสดงในวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๖ ณ มัสยิดกลางปัตตานี เนื่องในวโรกาสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี เสด็จพระราชดำเนินทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในพื้นที่จังหวัดปัตตานี แบ่งเป็น ๓ ส่วนคือ (๑) เรื่องราวความเป็นมาโครงการพัฒนาพื้นที่บ้านกูแบสิราอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลกอลำ อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี จัดโดยอำเภอยะรัง โดยในส่วนนี้อำเภอจะบูรณาการงบประมาณเอง ไม่ได้ใช้งบประมาณเหลือจ่ายของจังหวัด ส่วนที่ (๒) และ (๓) สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดปัตตานีเป็นหน่วยดำเนินการ คือ ส่วนที่ (๒) เป็นการจัดทำวีดิทัศน์เรื่องราวความเป็นมาโครงการพัฒนาพื้นที่บ้านกูแบสิราอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ความยาวประมาณ ๓ นาที คาดว่าจะใช้งบประมาณประมาณ ๔๒,๐๐๐ บาท และส่วนที่ (๓) เป็นการจัดแสดงผลิตภัณฑ์ OTOP ผลิตภัณฑ์ชุมชนจากพื้นที่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และผลิตภัณฑ์ OTOP ประเภทพรีเมียมของจังหวัดปัตตานี มีการสาธิตการร้อยลูกปัดเป็นเครื่องประดับ การทำผ้าบาติกซึ่งจังหวัดปัตตานีได้รับเลือกเป็นบาติกโมเดลในพระราชดำริสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิริวัณณวรี ทัพนี้ กิจกรรมข้างต้นอาจมีการเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติมลักษณะงานอีกครั้ง ซึ่งจะปฏิบัติตามความเหมาะสมเพื่อให้สมพระเกียรติ และเป็นไปตามข้อเสนอแนะของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

จึงเรียนคณะกรรมการฯ เพื่อโปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบ และขออนุมัติในหลักการ **ความคิดเห็นของที่ประชุมฯ**

ประธานที่ประชุมฯ สั่งการดังนี้ ให้สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดปัตตานีตรวจสอบการจัดทำนิตรรศการทุกส่วนให้ชัดเจนและให้พร้อมสมพระเกียรติ เนื้อหาต่าง ๆ ต้องมีการตรวจสอบให้รอบคอบ คนที่จะนำเสนอเนื้อหาต้องพร้อม และต้องเตรียมการทุกอย่างเป็นอย่างดี

ฝ่ายเลขานุการฯ ชี้แจงเพิ่มเติมดังนี้ รายการดังกล่าวเป็นการเพิ่มรายการใหม่ภายใต้โครงการและกิจกรรมหลักเดิม และขอเปลี่ยนหน่วยดำเนินการหลักจากศูนย์ประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริจังหวัดปัตตานี เป็นสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดปัตตานี รวมทั้ง ตอบสนองวัตถุประสงค์ให้ได้ผลสัมฤทธิ์มากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับประเด็นการพัฒนาของจังหวัดที่ ๔ ของจังหวัด

ความเห็นฝ่ายเลขานุการฯ

รายการดังกล่าวเป็นกิจกรรมย่อยใหม่ภายใต้โครงการและกิจกรรมหลักเดิม เป็นการสนับสนุนการดำเนินโครงการให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ตอบสนองวัตถุประสงค์และตัวชี้วัดของโครงการให้บรรลุผลสัมฤทธิ์มากยิ่งขึ้น สอดคล้องตามนัยมติ ก.น.บ. ข้อ ๑.๒ ๒) โครงการเดิมที่มีการเปลี่ยนแปลงกิจกรรมหรือพื้นที่ดำเนินการ หรือแผนการใช้จ่ายงบประมาณ หรือยกเลิกการดำเนินการโครงการ หรือกิจกรรมภายใต้โครงการ ประกอบกับตามข้อ ๓.๓) การเปลี่ยนแปลงหน่วยดำเนินงาน โดยที่วัตถุประสงค์ของโครงการไม่เปลี่ยนแปลง และ

ข้อ ๔) การขยายผลโครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จเพื่อเพิ่มเติมเป้าหมายโครงการเดิมให้บรรลุผลสัมฤทธิ์มากยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นอำนาจการพิจารณาให้ความเห็นชอบของ ก.บ.จ. รวมทั้ง เป็นการใช้งบประมาณรายจ่ายภายใต้ผลผลิต:โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนเดียวกัน จึงไม่ต้องทำความตกลงในการโอนเงินจัดสรรข้ามผลผลิต:โครงการกับสำนักงบประมาณ ตามหลักเกณฑ์ว่าด้วยการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายฯ พ.ศ. ๒๕๖๒

ผลผลิต/โครงการ/กิจกรรม/งบประมาณ (เดิม)	ผลผลิต/โครงการ/กิจกรรม/งบประมาณ (ใหม่)
<p>ผลผลิต:โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน</p> <p>๑. โครงการขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ เสริมสร้างความมั่นคงและสังคมแห่งสันติสุข</p> <p>กิจกรรมหลักที่ ๒ ศูนย์การเรียนรู้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริจังหวัดปัตตานีและติดตามผลโครงการขยายผลโครงการอาหารกลางวันและโครงการปิดทองหลังพระ</p> <p>หน่วยดำเนินการ : สำนักงานจังหวัดปัตตานี (คพร.)</p> <p>หมวดรายจ่าย : รายการงบดำเนินงาน</p> <p>งบประมาณ : ๑,๐๘๘,๒๐๐ บาท</p> <p>วงเงินส่งคืน/เหลือจ่ายที่ใช้ : ๑๖,๕๐๐ บาท</p> <p>๒. โครงการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด (TO BE NUMBER ONE) จังหวัดปัตตานี</p> <p>ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ การพัฒนาสังคมและศักยภาพคนทุกช่วงวัย ชุมชนน่าอยู่ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมยั่งยืน</p> <p>หน่วยดำเนินการ : สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปัตตานี</p> <p>กิจกรรมหลัก ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานกิจกรรม TO BE NUMBER ONE ในทุกระดับ</p> <p>กิจกรรมย่อยที่ ๒ จัดประกวดชมรม TO BE NUMBER ONE ระดับอำเภอ</p> <p>งบประมาณ ๑๘๐,๐๐๐ บาท</p> <p>วงเงินเหลือจ่ายที่ใช้ : ๓๐,๐๐๐ บาท</p> <p>หมวดรายจ่าย : รายการงบดำเนินงาน</p> <p>กิจกรรมย่อยที่ ๓ จัดงานมหกรรม TO BE NUMBER ONE จังหวัดปัตตานี</p> <p>งบประมาณ ๓๒๕,๐๐๐ บาท</p> <p>วงเงินเหลือจ่ายที่ใช้ : ๑๓,๗๐๐ บาท</p> <p>หมวดรายจ่าย : รายการงบดำเนินงาน</p> <p>กิจกรรมย่อยที่ ๑๖ ซ้อมเสมือนจริงก่อนการแข่งขัน TO BE NUMBER ONE จังหวัดปัตตานี</p> <p>งบประมาณ ๗๐,๐๐๐ บาท</p> <p>วงเงินเหลือจ่ายที่ใช้ : ๒๘,๘๐๐ บาท</p> <p>หมวดรายจ่าย : รายการงบดำเนินงาน</p> <p>รวมเงินเหลือจ่าย ๓ กิจกรรมย่อย เป็นเงิน ๗๒,๕๐๐ บาท</p>	<p>ผลผลิต:โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน</p> <p>โครงการขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ เสริมสร้างความมั่นคงและสังคมแห่งสันติสุข</p> <p>กิจกรรมหลักที่ ๒ ศูนย์การเรียนรู้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริจังหวัดปัตตานีและติดตามผลโครงการขยายผลโครงการอาหารกลางวันและโครงการปิดทองหลังพระ</p> <p>กิจกรรมย่อย จัดนิทรรศการและแสดงผลสัมฤทธิ์ชุมชนขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ</p> <p>หน่วยดำเนินการ : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดปัตตานี ร่วมกับศูนย์ประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริจังหวัดปัตตานี และอำเภอยะรัง</p> <p>หมวดรายจ่าย : รายการงบดำเนินงาน</p> <p>งบประมาณ : ๙๓,๐๐๐ บาท</p> <p>รวมงบประมาณที่โอนมาใช้ : ๙๓,๐๐๐ บาท</p>

ผลผลิต/โครงการ/กิจกรรม/งบประมาณ (เดิม)	ผลผลิต/โครงการ/กิจกรรม/งบประมาณ (ใหม่)
<p>๓. โครงการพัฒนาศักยภาพแรงงานสู่การสร้างงาน และสร้างอาชีพอย่างยั่งยืน</p> <p>ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ การพัฒนาสังคมและศักยภาพคนทุกช่วงวัย ชุมชนน่าอยู่ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน</p> <p>กิจกรรมหลักที่ ๑ อบรมพัฒนาศักยภาพฝีมือแรงงานและทักษะอาชีพสู่การสร้างงานและสร้างอาชีพ</p> <p>หน่วยดำเนินการ : สำนักงานแรงงานจังหวัดปัตตานี</p> <p>หมวดรายจ่าย : รายการงบดำเนินงาน</p> <p>งบประมาณ : ๘๓๖,๐๐๐ บาท</p> <p>วงเงินเหลือจ่ายที่ใช้ : ๔,๐๐๐ บาท</p>	

แนวทางการดำเนินการ

- ๑) ฝ่ายเลขานุการฯ นำเสนอ ก.บ.จ. เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ
- ๒) เมื่อ ก.บ.จ. ให้ความเห็นชอบแล้ว จังหวัดจะดำเนินการอนุมัติและแจ้งให้หน่วยงาน

ดำเนินโครงการต่อไป

๓) ฝ่ายเลขานุการฯ รายงานการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวให้คณะกรรมการประจำภาค/คณะอนุกรรมการที่ ก.น.บ. มอบหมาย รับทราบภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันสิ้นไตรมาสที่ได้รับอนุมัติให้เปลี่ยนแปลง **มติที่ประชุม :** เห็นชอบการขอใช้วงเงินส่งคืนและเหลือจ่ายไปดำเนินกิจกรรมตามที่หน่วยงานเสนอ และอนุมัติในหลักการในการเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติมลักษณะงานตามความเหมาะสม

มอบหมาย : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดปัตตานีเร่งดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็ว และปฏิบัติตามระเบียบหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องอื่น ๆ

๑. ผู้แทนสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดปัตตานี ประชาสัมพันธ์ดังนี้ ระหว่างวันที่ ๑๕ - ๑๗ กันยายน ๒๕๖๖ จังหวัดปัตตานีโดยสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดปัตตานี ได้ร่วมกับเทศบาลเมืองปัตตานี จัดงานเทศกาลแห่งสายน้ำปัตตานี ดินแดนลึกลับสะกะ (Pattani River Festival ๒๐๒๓) ณ สะพานเดชานูชิต ริมแม่น้ำปัตตานี ซึ่งเป็นโครงการที่ ก.บ.จ.ปน ได้อนุมัติการใช้เงินเหลือจ่ายที่ผ่านมา ภายในงานจะมีการแข่งขันพายเรือประเพณี การแสดงแสง สี เสียง สီอผสม ผ่านม่านน้ำและน้ำพุดนตรี พร้อมพลุดอกไม้ไฟ การแสดงศิลปวัฒนธรรมแบบวิถีตรศิลป์ ซึ่ง ๓ วัน จะมีการแสดงไม่เหมือนกัน การออกบูชนิทรรศการของ UNDP การออกร้านจำหน่ายสินค้า เป็นต้น ทั้งนี้ในวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๖ ช่วงพิธีเปิดงาน จะมีการเดินแบบผ้าไทยด้วย จึงขอเชิญทุกภาคส่วนเข้าร่วมงาน

๒. ธารักษ์พื้นที่ปัตตานี นำเสนอดังนี้ ขอรายงานความก้าวหน้าการโอนสินทรัพย์ที่เกิดจากการใช้จ่ายงบประมาณของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด จากการประชุม ก.บ.จ.ปน ครั้งที่ ๕/๒๕๖๖ ที่ผ่านมามีเห็นชอบการโอนรายการสระว่ายน้ำให้กับองค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี ซึ่งสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดปัตตานี ได้ขอขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุเรียบร้อยแล้ว องค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานีสามารถขอใช้ประโยชน์จากสระว่ายน้ำดังกล่าวได้ ส่วนกรณีสนามเทนนิสขอให้หน่วยงานเร่งดำเนินการตามระเบียบต่อไป ทั้งนี้ ขอเสนอให้จังหวัดปัตตานีดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารจัดการสินทรัพย์ ดังนี้

(๑) กรณีหน่วยงานที่ได้รับงบประมาณจากจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ขอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทำคำสั่งมอบอำนาจให้กับหัวหน้าส่วนราชการ เมื่อดำเนินการก่อสร้างแล้วเสร็จจะสามารถขอขึ้นทะเบียนกับสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ปัตตานีได้ทันที

(๒) ขอให้จังหวัดปัตตานีจัดประชุมคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องเพื่อเร่งจัดการสินทรัพย์ที่ยังคงค้างและไม่ได้ดำเนินการ จะได้หารือแนวทางในการบริหารจัดการต่อ

ฝ่ายเลขานุการฯ ซึ่งแจ้งดังนี้ การดำเนินงานของจังหวัดปัตตานีในช่วงที่ผ่านมาซึ่งดำเนินการตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ตามระเบียบพัสดุและของธนารักษ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดปัตตานีจะมอบอำนาจให้หัวหน้าส่วนราชการไปขึ้นทะเบียนเป็นรายโครงการ และตามระเบียบของกระทรวงการคลังซึ่งเป็นเรื่องในระบบ New GFMS ซึ่งขณะนี้มียุทธศาสตร์เร่งด่วน ๑๓ รายการ ทั้งนี้ จังหวัดปัตตานีจะเร่งจัดประชุมคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องต่อไป

มอบหมาย : ฝ่ายเลขานุการฯ พิจารณาดำเนินการตามที่สำนักงานธนารักษ์พื้นที่ปัตตานีเสนอโดยเร็ว

เลิกประชุมเวลา ๑๖.๐๐ น.

ลงชื่อ

ผู้จัดรายงานการประชุม

(นายศรัณย์ เพชรพันธ์)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

ลงชื่อ

ผู้ตรวจรายงานการประชุม

(นางสาวอันธิกา แก้วยะรัตน์)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด

*****

กลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด

สำนักงานจังหวัดปัตตานี

โทร./โทรสาร ๐-๗๓๓๔-๙๐๐๒

E-mail : yutsat1.plan@gmail.com

สรุปผลการทบทวนแผนพัฒนาจังหวัด (พ.ศ. 2566 – 2570)
ฉบับทบทวนประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

หัวข้อ	แผนพัฒนาจังหวัด (พ.ศ. 2566 – 2570) ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567	แผนพัฒนาจังหวัด (พ.ศ. 2566 – 2570) ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568	เหตุผลของ การปรับเปลี่ยน
เป้าหมาย การพัฒนา	“เกษตรกรรมยั่งยืน ฮาลาลคุณภาพ ทุนทางสังคมและชุมชนเข้มแข็ง ภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม นำสู่สันติสุข”	- คงเดิม -	
ตัวชี้วัดความ สำเร็จตาม เป้าหมาย การพัฒนา	เศรษฐกิจฐานรากเติบโต 1. อัตราการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์ มวลรวมจังหวัด (ร้อยละ) เพิ่มขึ้น ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดี มีรายได้ และมีงานทำ 1. อัตราการเปลี่ยนแปลงของประชากร ที่อยู่ใต้เส้นความยากจน (ร้อยละ) ลดลง 2. อัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้ เฉลี่ยของครัวเรือนในจังหวัด (ร้อยละ) เพิ่มขึ้น 3. อัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้ ต่อหัวของประชากรเฉลี่ยต่อหัวต่อปี (ร้อยละ) เพิ่มขึ้น สังคมสันติสุข 1. อัตราการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ ความไม่สงบในพื้นที่ (เหตุการณ์) ลดลง	- คงเดิม -	
ประเด็น การพัฒนา	ประเด็นการพัฒนาที่ 1 เพิ่มมูลค่า เศรษฐกิจฐานราก การเกษตรแบบ ยั่งยืน ผลิตภัณฑ์และบริการฮาลาล คุณภาพ เชื่อมโยงการท่องเที่ยว การค้า การบริการ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และระบบสาธารณสุขปึก	ประเด็นการพัฒนาที่ 1 พัฒนาคน อย่างเต็มศักยภาพในทุกช่วงวัยและ มีสมรรถนะสูง ประเด็นการพัฒนาที่ 2 เพิ่มมูลค่า เศรษฐกิจฐานราก การเกษตรแบบยั่งยืน ผลิตภัณฑ์และบริการฮาลาล คุณภาพ	เพิ่มประเด็นการพัฒนา จังหวัด จากเดิมกำหนด ไว้ 4 ประเด็น ซึ่งที่ประชุม ประชาคมจังหวัด เห็นชอบ เพิ่มเติมอีก 1 ประเด็น คือเรื่อง “คน” รวมเป็น

หัวข้อ	แผนพัฒนาจังหวัด (พ.ศ. 2566 – 2570) ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567	แผนพัฒนาจังหวัด (พ.ศ. 2566 – 2570) ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568	เหตุผลของ การปรับเปลี่ยน
	<p>ประเด็นการพัฒนาที่ 2 พัฒนาสังคมและศักยภาพคนทุกช่วงวัย ชุมชนน่าอยู่ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมยั่งยืน</p> <p>ประเด็นการพัฒนาที่ 3 ลดความยากจนข้ามรุ่นและความเหลื่อมล้ำ ภายใต้บริบทสังคมพหุวัฒนธรรมเข้มแข็ง</p> <p>ประเด็นการพัฒนาที่ 4 เสริมสร้างความมั่นคงและสังคมแห่งสันติสุข</p>	<p>เชื่อมโยงการท่องเที่ยว การค้า การบริการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค</p> <p>ประเด็นการพัฒนาที่ 3 พัฒนาสังคมและศักยภาพคนทุกช่วงวัย ชุมชนน่าอยู่ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมยั่งยืน</p> <p>ประเด็นการพัฒนาที่ 4 ลดความยากจนข้ามรุ่นและความเหลื่อมล้ำ ภายใต้บริบทสังคมพหุวัฒนธรรมเข้มแข็ง</p> <p>ประเด็นการพัฒนาที่ 5 เสริมสร้างความมั่นคงและสังคมแห่งสันติสุข</p>	<p>5 ประเด็นการพัฒนา พร้อมทั้ง ได้กำหนดให้เป็นประเด็นการพัฒนา ลำดับที่ 1 ส่วนอีก 4 ประเด็นเลื่อนเป็น ลำดับที่ 2, 3, 4 และ 5 ตามลำดับ</p>

สำนักงานจังหวัดปัตตานี
กลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด
E-MAIL : YUTSAT1.PLAN@GMAIL.COM
โทร. 0 7334 9002